

GEZONDHEIDSENQUETE 2013

RAPPORT 1: GEZONDHEID EN WELZIJN

- 1. Inleiding**
- 2. Methodologie**
- 3. Subjectieve gezondheid**
- 4. Chronische aandoeningen**
- 5. Langdurige functionele beperkingen**
- 6. Geestelijke gezondheid**
- 7. Lichamelijke pijn**
- 8. Gezondheidsgerelateerde kwaliteit van leven**
- 9. Afwezigheid van het werk wegens persoonlijke gezondheidsproblemen**

Johan Van Der Heyden, Rana Charafeddine (ed.)

Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid
Operationele Directie Volksgezondheid en surveillance
J. Wytsmanstraat 14
B-1050 Brussel
+32 2 642 50 25
E-mail: johan.vanderheyden@wiv-isp.be

Depotnummer: D/2014/2505/46
Intern referentienummer PHS Report 2014-26

1. Inleiding

AUTEUR

Johan VAN DER HEYDEN

In 2013 werd in België de vijfde nationale gezondheidsenquête georganiseerd. Eerdere edities vonden plaats in 1997, 2001, 2004 en 2008. De organisatie van de Gezondheidsenquête 2013 werd terug toevertrouwd aan het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid.

Voor de uitvoering van het veldwerk werd een beroep gedaan op de Algemene Directie Statistiek (AD Statistiek) van de FOD Economische Zaken. Voor de statistische ondersteuning werd samengewerkt met het Centrum voor Statistiek (CenStat) van de Universiteit Hasselt (UHasselt). De uitvoering van de enquête werd opgevolgd door een Commissie van Opdrachtgevers, met vertegenwoordigers van elk van de opdrachtgevende ministers met een bevoegdheid in de volksgezondheid (federaal en op het niveau van de gewesten en de gemeenschappen). Voor de wetenschappelijke ondersteuning van de enquête kon een beroep worden gedaan op een wetenschappelijke adviesraad, met leden afkomstig van universiteiten of professionelen actief in het domein van de volksgezondheid.

Een gezondheidsenquête heeft als doel ontbrekende informatie te verzamelen over de gezondheidstoestand van de bevolking en de behoefte aan gezondheidszorg. Het gaat dus expliciet om een instrument dat bijdraagt tot het beleid op het vlak van volksgezondheid. In de gezondheidsenquête wordt gepeild naar gezondheidsthema's die gekozen werden in functie van de algemene doelstellingen van het volksgezondheidsbeleid en de internationale aanbevelingen.

Hoewel in België al heel wat gezondheidsinformatie beschikbaar is, biedt een gezondheidsenquête een belangrijke meerwaarde omwille van de volgende redenen:

- een gezondheidsenquête geeft een globaal overzicht van de gezondheidstoestand van de totale bevolking, en wel vanuit het standpunt van de personen zelf;
- informatie wordt bekomen over de gezondheid en leefstijl van de gehele bevolking, ook van die personen die zelden of nooit een beroep doen op gezondheidsdiensten;
- een gezondheidsenquête biedt de mogelijkheid om een verband te leggen tussen heel wat gezondheidsgerelateerde factoren;
- de periodieke herhaling van de enquête laat toe om evoluties te volgen in de tijd.

De thema's die aan bod komen in de gezondheidsenquête 2013 worden opgedeeld in vijf grote domeinen:

1. gezondheid en welzijn;
2. leefstijl en gezondheidsgedrag;
3. gebruik van gezondheids- en welzijnsvoorzieningen;
4. fysieke en sociale omgeving;
5. preventie.

Elk van deze domeinen wordt uitgediept in een specifiek rapport. Een bijkomend rapport zal dieper ingaan op socio-economische ongelijkheden in gezondheid.

In dit eerste rapport wordt dus ingegaan op de resultaten van de modules over gezondheid en welzijn.

Inzicht krijgen in de gezondheidstoestand van een bevolking is een belangrijk aandachtspunt van veel onderzoekers. Daar waar vroeger de interesse van beleidsmensen zich nagenoeg uitsluitend richtte naar de gezondheidszorg, ligt de nadruk nu meer en meer op een globaal gezondheidsbeleid. Vanuit deze visie is gezondheidsmeting uiteraard zeer belangrijk.

Een gezondheidsenquête is een belangrijk instrument om iets te weten te komen over de gezondheidstoestand van een bevolking. Daarbij gaat het in de eerste plaats om de gezondheidstoestand van de respondenten in het algemeen en niet zo zeer over acute, kortdurende klachten en aandoeningen. Dit verschil wordt in de Engelstalige literatuur aangeduid met het verschil tussen 'health status' en 'state of health' (1).

Gegevens over de gezondheidstoestand in een gezondheidsenquête zijn o.m. belangrijk om Belgische gegevens te rapporteren aan de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO), Eurostat en andere internationale instanties, maar kunnen ook gebruikt worden voor uiteenlopende probleemstellingen: de studie van de samenhang tussen de gezondheidstoestand en het gebruik van medische voorzieningen, analyses betreffende determinanten van gezondheid en ziekte, het achterhalen van verschillen in gezondheidstoestand tussen bevolkingscategorieën,...

Ondanks het feit dat het onderwerp van studie 'gezondheid' is, heeft het merendeel van de onderwerpen betrekking op 'ziekte'. Een positieve benadering van gezondheid, zoals in de WGO-definitie¹ heeft wel aandacht gehad, maar heeft – met enkele kleine uitzonderingen – niet geleid tot bruikbare vraagstellingen (2) (3).

Wanneer men gezondheid door middel van een enquête wil meten, moet men er zich steeds van vergewissen dat de verkregen informatie afkomstig is van de betrokkene zelf, waardoor die informatie subjectief gekleurd is. Het ervaren gezondheidsgevoel speelt daarbij altijd een rol. Binnen deze beperking gaat het zowel om vragen die betrekking hebben op meer objectieve gegevens (zoals bijvoorbeeld lengte en gewicht) als om vragen die meer subjectieve concepten betreffen (zoals bijvoorbeeld een vraag over de tevredenheid over de eigen gezondheidstoestand). Tussen deze twee uitersten zijn vele vragen denkbaar, die zich hetzij meer aan de objectieve kant van het continuüm, hetzij meer aan de subjectieve kant ervan situeren.

Verwant aan het verschil subjectieve – objectieve gezondheidstoestand kunnen we ook een onderscheid maken tussen gegevens met betrekking tot de medisch-biologische diagnose aan de ene kant en de gevolgen van een aandoening voor de betrokkenen aan de andere kant. Beide aspecten komen in de gezondheidsenquête aan bod, uiteraard binnen de beperkingen die een enquête stelt voor het verkrijgen van informatie over medisch-biologische diagnoses.

Via een gezondheidsenquête wordt verder zowel gepeild naar aspecten van de geestelijke als van de lichamelijke gezondheid.

Een laatste dimensie die bij het operationaliseren van gezondheid een rol speelt, heeft te maken met de duur van het gezondheidsprobleem. Het gaat daarbij vooral om chronische, langdurige aandoeningen, omdat deze wegens de voortdurende belasting relevanter zijn voor een beschrijving van de gezondheidstoestand dan acute kortdurende verschijnselen.

De beschrijving van gezondheid en welzijn in dit eerste rapport van gezondheidsenquête 2013 wordt opgedeeld in 7 modules:

- Subjectieve gezondheid
- Chronische aandoeningen
- Langdurige functionele beperkingen
- Geestelijke gezondheid
- Lichamelijke pijn
- Gezondheidsgerelateerde kwaliteit van leven
- Afwezigheid van het werk wegens persoonlijke gezondheidsproblemen

De eerste 5 modules waren ook reeds in de vorige edities van de Gezondheidsenquête opgenomen. De laatste 2 modules komen in deze Gezondheidsenquête voor het eerst aan bod.

De conceptuele aspecten met betrekking tot elk van deze verschillende domeinen worden verder uitgediept in de betrokken modules.

1 "... een toestand van volledig lichamenlijk, geestelijk en sociaal welzijn, en niet louter de afwezigheid van ziekte..."

BIBLIOGRAFIE

- (1) Bergner M. Measurement of Health Status. *Medical care* 1985; 23(5):796-804.
- (2) De Kleijn-De Vrankrijker MW. Internationale aspecten van gezondheidsmeting. In: Gunning-Schepers LJ, Mootz M, editors. *Gezondheidsmeting*. Houten: Van Loghum, 1992.
- (3) Mootz M, Van den Berg J. [Indicators of health status in the CBS-Health Interview Survey]. *Mndber Gezondheid (CBS)* 1989; 2:4-10.

2. Methodologie

AUTEURS

Stefaan DEMAREST

Johan VAN DER HEYDEN

Kalidou SARR

Sandrine DE WALEFFE (AD Statistiek)

Erik MEERSSEMAN (AD Statistiek)

Gelieve bij het verwijzen naar resultaten van dit hoofdstuk de volgende referentie te gebruiken:
Demarest S, Van der Heyden J, Sarr K, de Waleffe S, Meersseman E. Methodologisch rapport.
In: Van der Heyden J, Charafeddine R (ed.). Gezondheidsenquête 2013. Rapport 1: Gezondheid en
Welzijn. WIV-ISP, Brussel, 2014

INHOUDSTAFEL

1. Inleiding	11
2. Doelstelling van de enquête	11
3. Steekproefkader	11
3.1. Grootte van de steekproef	12
3.2. Samenstelling van de steekproef	12
3.1. Vervanging van huishoudens	13
4. Organisatie gegevensverzameling	13
5. Onderdelen van de enquête	14
6. Uitvoeren van het veldwerk	15
7. Gebruik van proxy interviews	16
8. Gebruik van een beloning om de deelname te bevorderen	17
9. Opvolgonderzoek mondgezondheid	17
10. Opvolging veldwerk	17
11. Dataverwerking en controles	18
12. Participatie	19
13. Samenstelling van de studiepopulatie	21
14. Presentatie van de resultaten van de enquête	23

1. INLEIDING

De Interministeriële Conferentie Volksgezondheid nam de beslissing om een Gezondheidsenquête door middel van Interview in België te organiseren, middels een protocolakkoord, verschenen in het staatsblad op 10 juli 2012. De federale overheid, de gewesten en de gemeenschappen zijn er immers van overtuigd dat een gezondheidsenquête noodzakelijk is om hun beleid beter te oriënteren. De Gezondheidsenquête 2013 is de vijfde in de reeks. Eerdere enquêtes werden uitgevoerd in 1997, 2001, 2004 en 2008.

Om de coherentie te garanderen en de kosten te beperken hebben de overheden beslist de organisatie toe te vertrouwen aan één enkel instituut. De organisatie van de Gezondheidsenquête 2013 werd toevertrouwd aan het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid – Operationele Directie Volksgezondheid en surveillance (WIV-ISP), die de uitvoerder is van deze enquête. De verzameling van de gegevens – het veldwerk – werd door het WIV-ISP uitbesteed aan de Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium (AD Statistiek).

De uitvoering van de enquête werd opgevolgd door de Commissie van Opdrachtgevers, met vertegenwoordigers van elk van de opdrachtgevende ministers. Voor de wetenschappelijke ondersteuning van de enquête kon een beroep worden gedaan op een wetenschappelijke adviesraad, met leden afkomstig van universiteiten of professionelen actief in het domein van de volksgezondheid. De wetenschappelijke adviesraad rapporteert aan de Commissie van Opdrachtgevers.

2. DOELSTELLING VAN DE ENQUÊTE

De Gezondheidsenquête heeft als doel ontbrekende informatie te verzamelen over de gezondheidstoestand van de bevolking en de behoefte aan gezondheidszorg. Het gaat dus expliciet om een instrument dat bijdraagt tot het beleid op het vlak van volksgezondheid.

De toegevoegde waarde van dit soort enquêtes bestaat in de horizontale benadering bij het verzamelen van gegevens: verschillende types informatie (over de gezondheidstoestand, de leefstijl, het gebruik van zorgen, socio-economische karakteristieken,...) worden op eenzelfde moment bij eenzelfde populatie verzameld. Dit laat toe een globaal inzicht te krijgen in de gezondheid van de bevolking en de prioritaire behoefte aan gezondheidszorg.

Het regelmatig herhalen van de enquête laat toe de evolutie in de tijd op te volgen van de gezondheid, de gezondheidsbehoeften en de impact van gezondheidsinterventies.

3. STEEKPROEFKADER

De Gezondheidsenquête richt zich tot alle personen die in het land verblijven, zonder beperkingen qua nationaliteit, leeftijd of legale status. Het meest volledige steekproefkader om deze doelpopulatie te bereiken is het Rijksregister. Mensen die echter niet ingeschreven zijn in het Rijksregister, zoals daklozen of illegalen, kunnen hierdoor niet geselecteerd worden voor deelname aan de enquête.

Om pragmatische redenen wordt nog een aantal categorieën van personen uitgesloten van de steekproef: personen die verblijven (en ingeschreven zijn) in een gevangenis of een religieuze gemeenschap met meer dan 8 personen en bewoners van een instelling, met uitzondering van de bewoners van een rusthuis of een rust- en verzorgingstehuis (RVT). Personen woonachtig in een dergelijke instelling worden in het kader van de Gezondheidsenquête in regel beschouwd als eenpersoonshuishoudens.

3.1. GROOTTE VAN DE STEEKPROEF

Op basis van een protocolakkoord tussen de diverse opdrachtgevers van de Gezondheidsenquête werd bepaald dat de basissteekproef van de Gezondheidsenquête 2013 bestaat uit 10.000 individuen: 3.500 in het Vlaams Gewest, 3.500 in het Waals Gewest (waaronder 300 in de Duitstalige Gemeenschap) en 3.000 in het Brussels Gewest. Deze aantallen zijn voldoende voor efficiënte schattingen op zowel het nationale als het gewestelijke niveau.

Zoals dit voorzien is in het protocolakkoord konden provincies een bijkomende steekproef aanvragen en financieren. Voor de Gezondheidsenquête 2013 maakte de provincie Luxemburg van deze mogelijkheid gebruik en vroeg ze een bijkomende steekproef aan van 600 personen woonachtig in haar provincie.

Dit betekent dat de te realiseren steekproefgrootte van de Gezondheidsenquête 2013 10.600 eenheden bedroeg.

3.2. SAMENSTELLING VAN DE STEEKPROEF

Voor de samenstelling van de steekproef werd een combinatie van enquêtemethoden gehanteerd: stratificatie, systematische steekproeftrekking en clustering. Een gedetailleerd overzicht van de gehanteerde methodologie kan teruggevonden worden in het onderzoeksprotocol. Hier volstaat een korte omschrijving.

Het selectieproces bestond uit de volgende stappen:

Gewestelijke stratificatie:

Voor elk van de 3 gewesten werd het aantal te bevragen personen – voor de basissteekproef - vooraf vastgelegd: 3.500 voor het Vlaams en Waals Gewest (exclusief de bijkomende steekproef van 600 personen in de provincie Luxemburg), 3.000 voor het Brussels Gewest.

Provinciale stratificatie:

Provinciale stratificatie werd doorgevoerd om een uitgebalanceerde geografische spreiding te garanderen. Het aantal te bevragen personen binnen een provincie werd hierbij in functie gesteld van de populatiegrootte van de provincie (voor de provincie Luxemburg werd het aantal te bevragen personen verhoogd met 600). Er werd ook voorzien in een vast aantal (300) te bevragen personen in de Duitstalige Gemeenschap (geografisch gelokaliseerd in de provincie Luik). Hiertoe werd de provincie Luik opgesplitst in twee strata: de Duitstalige Gemeenschap en de rest van de provincie.

Selectie van gemeenten:

In elke provincie werd een aantal gemeenten geselecteerd. Dit aantal hing af van de grootte van de provincie (aantal inwoners) en de grootte van de gemeenten/steden binnen de provincie. Per gemeente werden één of meerdere groepen (van ongeveer 50 te bevragen personen) geselecteerd. Door rekening te houden met de grootte van de gemeenten werd gewaarborgd dat steden zeker geselecteerd werden (ingeval van zeer grote steden werden meerdere groepen binnen deze steden geselecteerd), terwijl ook kleinere gemeenten gegarandeerd deel uitmaakten van de steekproef.

Selectie van huishoudens binnen gemeenten en steden:

Per gemeente werden, via een stapsgewijze selectieprocedure, huishoudens geselecteerd voor deelname aan de enquête. Deze selectieprocedure garandeerde dat zowel grote als kleine huishoudens en zowel "jonge" als "oude" huishoudens (d.i. huishoudens met jonge, respectievelijk oudere referentiepersonen) werden geselecteerd. Bovendien werden de huishoudens zo geselecteerd dat ze geografisch verspreid waren over de gemeente of stad.

Selectie van individuen binnen een huishouden:

In huishoudens met vier leden of minder werden alle leden uitgenodigd voor deelname aan de enquête. Voor huishoudens met meer dan vier leden werden maximum vier personen uitgenodigd. Hierbij werd de volgende regel toegepast. De referentiepersoon kwam altijd voor deelname in aanmerking. Ingeval de referentiepersoon een partner had, werd ook deze voor deelname weerhouden. De drie (ingeval de referentiepersoon geen partner had) of twee (ingeval de referentiepersoon wel een partner had) andere leden van het huishouden werden willekeurig geselecteerd via het invoerprogramma.

De optie om maximaal vier leden van een huishouden te bevragen, is gebaseerd op twee overwegingen: (1) leden van eenzelfde gezin hebben wat de thema's die aan bod komen in de enquête wellicht gemeenschappelijke kenmerken, zodat het bevragen van alle leden van het huishouden slechts beperkte toegevoegde informatie verschaft en (2) het bevragen van alle leden van een groot huishouden is te belastend.

3.1. VERVANGING VAN HUISHOUDENS

Deelname aan de gezondheidsenquête berust op een vrijwillige toestemming van de voor deelname aan de enquête uitgenodigde huishoudens. Dit impliceert dat, sowieso, huishoudens zullen weigeren deel te nemen of eenvoudigweg niet te contacteren zijn. Gezien de doelstelling van de Gezondheidsenquête geformuleerd is in termen van een resultaatsverbinding (10.600 gerealiseerde enquêtes), werd al in 1997 (het eerste jaar van de enquête) beslist het probleem van weigerende of niet contacteerbare huishoudens op te vangen door dergelijke huishoudens te vervangen door reservehuishoudens. Deze reservehuishoudens worden niet willekeurig gekozen, maar hebben drie kenmerken die gelijk zijn aan deze van het initieel geselecteerd huishouden: ze wonen in dezelfde statistische sector en de huishoudgrootte en de leeftijd van de referentiepersoon zijn identiek. Voor elk geselecteerd huishouden worden van bij het begin drie (reserve-) huishoudens aangeduid. Zo ontstaan groepen van telkens vier huishoudens. Deze groepen worden hier clusters van huishoudens genoemd.

Indien een geselecteerd huishouden weigert aan de enquête deel te nemen of niet te contacteren is (bv. omwille van verhuis buiten de gemeente of langdurige afwezigheid), wordt het huishouden vervangen door het volgende huishouden in de cluster. Deze procedure gaat door tot de cluster (van vier huishoudens) is uitgeput. Op dat moment wordt een nieuwe (vervang-)cluster geactiveerd die echter niet meer dezelfde karakteristieken (statistisch sector, leeftijd van de referentiepersoon, grootte van het huishouden) heeft. Voor deze nieuwe cluster wordt een identieke procedure voor het vervangen van weigerende/niet contacteerbare huishoudens toegepast.

4. ORGANISATIE GEGEVENSVERZAMELING

De gegevensverzameling in het kader van de Gezondheidsenquête 2013 werd gespreid over het ganse kalenderjaar 2013 en opgesplitst in vier trimesters. Voor elk trimester werd een steekproef samengesteld die voldoende groot was opdat een vierde van het aantal te realiseren enquêtes mogelijk zou worden gemaakt. De nodige garanties werden ingebouwd opdat huishoudens onmogelijk voor meerdere trimesters geselecteerd zouden worden. De opsplitsing in vier trimesters werd vanwege verschillende redenen doorgevoerd:

- seizoensgebonden aandoeningen kunnen hierdoor beter gecapteerd worden;
- er kan gebruik gemaakt worden van de meest actuele versie van het steekproefkader (Rijksregister);
- de werklust van de enquêteurs wordt gespreid over een heel jaar;
- organisatie en opvolging van het veldwerk worden gefaciliteerd.

In principe diende een huishouden dat geselecteerd werd voor een bepaald trimester ook tijdens dat trimester bevestigd te worden. Het gebruik van vervangingshuishoudens zorgde er echter voor dat dit principe niet altijd kon worden toegepast: het was dus mogelijk dat een vervanghuishouden pas effec-

tief bevestigd werd in een volgend trimester. Belangrijk is dat de gegevensverzameling voor een trimester niet stopte op het eind van het trimester. Hierop bestonden twee uitzonderingen:

- De focus in de Gezondheidsenquête lag op het realiseren van een vooraf bepaald aantal enquêtes per gewest en op jaarbasis. Indien dit aantal in de loop van het jaar werd gerealiseerd, stopte de gegevensverzameling. De betrokken enquêteurs werden ervan op de hoogte gesteld dat de bevestiging enkel nog mocht worden doorgevoerd met huishoudens waarmee een concrete afspraak voor het afnemen van de enquête bestond. In de praktijk werd de gegevensverzameling in de drie gewesten gestopt in de loop van de maand december 2013.
- Vooraf werd gesteld dat de gegevensverzameling hoe dan ook per 31 december 2013 gestopt moest worden, met uitzondering voor het enquêterende van huishoudens waarmee een concrete afspraak voor het afnemen van de enquête bestond. Deze regel diende echter niet te worden toegepast.

5. ONDERDELEN VAN DE ENQUÊTE

De Gezondheidsenquête bestaat traditioneel uit 3 onderdelen:

- Een bevestiging op het niveau van het huishouden. Het gaat hierbij om een mondelinge bevestiging van de referentiepersoon van het deelnemend huishouden of zijn/haar partner rond een aantal kenmerken van het huishouden; de samenstelling, het maandelijks inkomen, de uitgaven voor gezondheid, karakteristieken van de woning,...
- Een mondelinge bevestiging van de (maximum) vier voor deelname aan de enquête geselecteerde leden van het huishouden. Onderwerpen als de gezondheidsperceptie, chronische aandoeningen, beperkingen,... kwamen in dit deel van de bevestiging aan bod.
- Een schriftelijke bevestiging van alle voor deelname aan de enquête geselecteerde leden van het huishouden van minstens 15 jaar oud. De keuze om ook met een schriftelijke vragenlijst te werken, is gebaseerd op de overweging dat sommige onderwerpen, bijvoorbeeld geestelijke gezondheid, gebruik van alcohol,... eerder vertrouwelijk van aard zijn en zich minder lenen voor een mondelinge bevestiging. Voor respondenten van minder dan 15 jaar is informatie hieromtrent dus niet aanwezig.

Voor de Gezondheidsenquête 2013 werd – voor wat de mondelinge bevestiging betreft - voor het eerst gebruik gemaakt van een bevestiging met behulp van een computertoepassing (Computer Assisted Personal Interview, afgekort CAPI). Deze toepassing, geschreven in Blaise ©, maakte het mogelijk niet langer te moeten werken met papieren vragenlijsten, zoals dit in de vorige gezondheidsenquêtes het geval was. Andere voordelen waren dat de volgorde van de vragen en de sprongen voorzien in de bevestiging (sommige vraagonderdelen zijn niet van toepassing op alle respondenten) konden worden voorgeprogrammeerd (waardoor de kans op fouten werd beperkt) en dat de resultaten niet langer ingevoerd dienden te worden (waardoor de kans op fouten gemaakt tijdens de invoer van gegevens verdween). Voor wat de schriftelijke bevestiging betreft, werden geen wijzigingen van de aanpak doorgevoerd.

De vragen van de Gezondheidsenquête kunnen worden gegroepeerd in een aantal grote hoofdstukken (die overeenkomen met de titels van de rapporten), die elk een aantal modules (of sub-modules) omvatten. Elke (sub-)module omvat een set vragen op basis waarvan gezondheidsindicatoren worden gecreëerd. De volgende hoofdstukken komen in de Gezondheidsenquête 2013 aan bod:

- gezondheid en welzijn
- gezondheidsgedrag en leefstijl
- gebruik van gezondheids- en welzijnsvoorzieningen
- fysieke en sociale omgeving
- preventie

De selectie van thema's, (sub-)modules en vragen werd door de Commissie van Opdrachtgevers, na intens overleg met het WIV-ISP, bepaald. Hierbij speelden verschillende overwegingen:

- Een belangrijke additionele waarde van opeenvolgende Gezondheidsenquêtes is de mogelijkheid tot het volgen van trends in volksgezondheid. Het was dus van belang modules, of onderdelen van modules, van vorige enquêtes onveranderd te behouden.
- De Gezondheidsenquête past in wezen in beleidsvoorbereidend en –ondersteunend onderzoek. De inhoud van de bevraging dient dan ook zo nauw mogelijk aan te sluiten bij de (nieuwe) wensen van de opdrachtgevers. De mogelijkheid nieuwe modules in te voegen, moest dan ook gevrijwaard blijven.
- In het kader van de Verordening Nr. 1338/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 betreffende communautaire statistieken over de volksgezondheid en de gezondheid en veiligheid op het werk, met betrekking tot de statistische gegevens gebaseerd op de Europese Gezondheidsenquête (EHIS), dient België, zoals alle overige lidstaten, specifieke informatie over de gezondheidsstatus, gezondheidszorg en gezondheidsdeterminanten gerelateerd aan de socio-demografische kenmerken van de bevolking (van 15 jaar en ouder) ter beschikking te stellen van Eurostat (het statistisch bureau van de Europese Commissie). In de Gezondheidsenquête 2013 diende dan ook de nodige informatie hieromtrent ingewonnen te worden.
- De nodige garanties dienen te worden ingebouwd opdat de inspanning voor deelnemende huishoudens én voor de enquêteurs binnen aanvaardbare perken blijft. Te uitgebreide – d.i. te veel tijd opslopende bevragingen – zou een negatieve impact hebben op de bereidheid van huishoudens om deel te nemen aan de Gezondheidsenquête. Bovendien zou een te lange bevraging de kwaliteit van de verzamelde informatie kunnen bedreigen.

6. UITVOEREN VAN HET VELDWERK

Het veldwerk voor de gezondheidsenquête 2013 werd uitgevoerd door het Centrum voor Dataverzameling van de AD Statistiek, voorheen het Nationaal Instituut voor de Statistiek.

De AD Statistiek voert in eigen beheer o.a. enquêtes uit voor de Labour Force Survey (LFS), de SILC-enquête en de Huishoudbudgetenquête en beschikt over de infrastructuur om grootschalige face-to-face enquêtes te organiseren:

- De AD Statistiek beschikt over een eigen enquêteurscorps bestaande uit een 400-tal freelance enquêteurs.
- Er is een CAPI-infrastructuur (Blaise) zodat de enquête elektronisch kan worden afgenomen.
- Alle enquêteurs beschikken over een draagbare computer (UMPC) met aanraakscherm.
- Er wordt gewerkt met een gestandaardiseerd contactenblad waarop de enquêteurs elke contactpoging dienen te noteren. Dit laat niet alleen een opvolging van het veldwerk toe, maar maakt ook een uitgebreide non-responsanalyse mogelijk.
- Er is een team beschikbaar dat instaat voor het invoeren van papieren enquêtes (in het geval van de Gezondheidsenquête de schriftelijke vragenlijst) en het coderen van open vragen (o.a. de beroepenclassificatie en de bedrijfstak).

Om reden van efficiëntie zijn de procedures en de opvolging van de enquêtes bij de AD Statistiek sterk gestandaardiseerd. In het kader van de Gezondheidsenquête werd er een uitzondering gemaakt zodat kon gewerkt worden met groepen van vervangadressen (zie eerder). Om de administratieve last te beperken konden enquêteurs via een website aanduiden naar welke vervanghuishoudens er een introductiebrief gestuurd moest worden.

Voor het uitvoeren van het veldwerk kon een beroep gedaan worden op een eigen netwerk van enquêteurs. Alle enquêteurs waren verplicht een vormings sessie te volgen. Doel ervan was een maximale standaardisering van de bevraging van de huishoudens te waarborgen.

Kort samengevat verliep het veldwerk als volgt:

De geselecteerde huishoudens werden ingelicht aan de hand van een introductiebrief. In deze introductiebrief werd aangegeven wie de opdrachtgevers waren, werd het doel van de enquête uiteengezet en de procedure toegelicht. Er werd expliciet vermeld dat deelname aan de enquête op vrijwillige basis gebeurde. Samen met de introductiebrief werd een folder met meer gedetailleerde informatie over de Gezondheidsenquête opgestuurd.

Tegelijkertijd met het versturen van de uitnodiging werden de coördinaten van de geselecteerde huishoudens overgemaakt aan de betrokken enquêteurs en konden zij starten met het contacteren van deze huishoudens. Elke contactpoging (via telefoon of rechtstreeks aan huis) diende te worden genoteerd op het contactblad. Met huishoudens die instemden met een deelname aan de Gezondheidsenquête sprak de enquêteur een datum en uur af voor het effectief afnemen van de enquête.

Indien een huishouden als “deelnemend” werd aangeduid door een enquêteur, creëerde de CAPI applicatie alle noodzakelijke dossiers voor het desbetreffende huishouden. Hierbij maakte de applicatie gebruik van informatie afkomstig van het Rijksregister. Een startscherm omvatte een lijst met de voornamen van alle leden van het huishouden, hun geslacht en geboortedatum zoals deze in het Rijksregister zijn opgenomen. Deze lijst diende bevestigd te worden door de enquêteur: personen die niet langer deel uit maakten van het huishouden dienden als dusdanig aangeduid te worden, nieuwe leden van het huishouden (naam, geslacht, geboortedatum) dienden te worden aangevuld. Op basis van deze informatie selecteerde de CAPI-applicatie welke leden van het huishouden bevestigd moesten worden en welke set van vragen door elk van de geselecteerde leden van het huishouden doorlopen moest worden. Daarnaast werd aan geselecteerde leden van het huishouden van minstens 15 jaar gevraagd een schriftelijke vragenlijst in te vullen, althans indien de personen zelf op de vragen antwoordden en niet via een proxy (zie verder).

De informatie verzameld aan de hand van de CAPI-applicatie werd na afloop van de bevraging doorgestuurd naar de centrale server van AD Statistiek en – na controle - geïntegreerd in het gegevensbestand van de Gezondheidsenquête. Schriftelijke vragenlijsten dienden binnengebracht/opgestuurd te worden bij/naar AD Statistiek en werden in het gegevensbestand ingevoerd.

7. GEBRUIK VAN PROXY INTERVIEWS

In principe dienden de personen die geselecteerd werden voor deelname aan de enquête zelf te antwoorden op de vragen opgenomen in de enquête. In sommige welomschreven gevallen was het echter toegestaan dat een andere persoon (al dan niet een lid van het huishouden) antwoordde ‘in naam van’ de geselecteerde persoon. In dit geval was er sprake van het gebruik van een proxy. Een proxy verving de geselecteerde persoon niet, maar antwoordde enkel in zijn of haar plaats.

Het gebruik van een proxy was verplicht voor alle geselecteerde personen jonger dan 15 jaar, voor geselecteerde personen die omwille van ziekte of mentale beperkingen niet zelf konden antwoorden en voor oudere personen die verbleven in een instelling, maar officieel elders waren ingeschreven (bijvoorbeeld bij één van de kinderen). Een proxy-interview was tevens toegelaten wanneer de geselecteerde persoon voor een lange tijd (minstens 1 maand) afwezig was. Tenslotte was een proxy-interview ook mogelijk als de geselecteerde persoon expliciet weigerde aan het interview deel te nemen, maar toestond dat een proxy voor hem of haar de vragen beantwoordde.

Een proxy kon antwoorden op de meeste vragen opgenomen in de mondelinge vragenlijst. Sommige vragen konden echter niet door een proxy beantwoord worden. Het gebruik van een proxy was niet toegestaan bij de schriftelijke bevraging.

In totaal werden in de Gezondheidsenquête 2013 7.896 (72,9%) enquêtes persoonlijk afgenomen bij de geselecteerde persoon. Voor 2.800 personen (25,9%) werd de vragenlijst ingevuld door een proxy die lid was van het huishouden. Voor 133 personen (1,2%) was de proxy geen lid was van het huishouden.

8. GEBRUIK VAN EEN BELONING OM DE DEELNAME TE BEVORDEREN

Voor het eerst werd in de Gezondheidsenquête 2013 gebruik gemaakt van een beloning om deelname aan de enquête te stimuleren. Gezien de budgettaire beperkingen, ging het om een zeer beperkte beloning: een aankoopbon van €10 per huishouden. In de introductiebrief werd hiervan melding gemaakt. Het effect van deze beloning is moeilijk in te schatten. Feit is dat de participatiegraad in de gezondheidssenquête 2013 iets hoger is dan deze van de vorige enquête, maar of dit te maken heeft met deze beloning, is voorlopig niet duidelijk.

9. OPVOLGONDERZOEK MONDGEZONDHEID

In het kader van de gegevensverzameling voor de Gezondheidsenquête 2013 werd een akkoord gesloten met de Interuniversitaire Cel Epidemiologie (ICE) van vijf Belgische faculteiten tandheelkunde (Universiteit Gent, Katholieke Universiteit Leuven, Vrije Universiteit Brussel, Université Libre de Bruxelles en Université catholique de Louvain) opdat enquêteurs aan de deelnemende huishoudens zouden vragen of zij wensten deel te nemen aan het onderzoek "Dataregistratie - en evaluatiesysteem Mondgezondheid Belgische Bevolking". Het onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van het RIZIV. Een zelfde onderzoek werd reeds – los van de Gezondheidsenquête – uitgevoerd in 2008. Deelnemers aan het onderzoek dienden een vragenlijst rond mondgezondheid in te vullen en werden uitgenodigd om deel te nemen aan een onderzoek van de mond, uitgevoerd door een tandarts-enquêteur werkzaam voor ICE. Doelstelling was om het onderzoek uit te voeren bij 3.000 personen (vanaf de leeftijd van 6 jaar).

Concreet dienden de enquêteurs op het einde van de (CAPI-) bevraging de vraag te stellen of het huishouden opnieuw gecontacteerd mocht worden in het kader van het ICE-project en, zo nodig, dit project verder toe te lichten. Belangrijk te melden, is dat huishoudens niet gevraagd werden of ze (al dan niet) instemden met deelname aan het ICE-project, maar enkel of ze door tandarts-enquêteurs werkzaam voor het ICE-project gecontacteerd mochten worden om te peilen of ze al dan niet instemden met deelname.

Voor huishoudens die instemden met een hercontactname werd een telefoonnummer en e-mail adres genoteerd, samen met informatie over het tijdstip waarop het huishouden best kon gecontacteerd worden. Deze informatie, samen met de coördinaten van het huishouden (adres, samenstelling van het huishouden) werd via een specifieke server ter beschikking gesteld van ICE.

In totaal stemden 3.867 personen die hebben deelgenomen aan de Gezondheidsenquête in met hercontactname.

10. OPVOLGING VELDWERK

Een intensieve opvolging van het veldwerk is een noodzakelijke voorwaarde voor een succesvolle enquête. Het garandeert niet enkel dat de doelstellingen (aantal afgenomen enquêtes per gewest) worden gerealiseerd, maar ook dat enquêtes worden afgenomen conform de vooraf vastgesteld procedure. Het instrument bij uitstek om een gedetailleerde opvolging mogelijk te maken, is het contactblad dat door AD Statistiek standaard wordt gebruikt en dat voor de Gezondheidsenquête licht werd aangepast (gezien de Gezondheidsenquête vervangingshuishoudens gebruikt). Ook dit contactblad is volledig geïnformatiseerd, zodat de gegevens onmiddellijk geanalyseerd konden worden.

Alle enquêteurs dienden al hun contactpogingen met de huishoudens die zij dienden te bevragen te noteren op een contactblad (datum, uur en wijze van de contactpoging, uitkomst van de contactpoging, tijdelijk of definitief statuut van de desbetreffende huishoudens,...) en dit contactblad minstens eenmaal per week door te sturen naar de centrale AD Statistiek-server. Dit liet toe om wekelijks een update te hebben van de vorderingen van het veldwerk en om dit te bespreken op een wekelijkse opvolgvergadering.

Tijdens deze opvolgvergaderingen werden de vorderingen per enquêteur nagegaan. Afwijkende profielen (d.i. enquêteurs die in vergelijking met hun collega's te weinig enquêtes hadden gerealiseerd, maar ook enquêteurs die relatief (veel) sneller enquêtes afgewerkt hadden) werden meer in detail bestudeerd. Op basis van het contactblad kon worden nagegaan of de aanpak van deze enquêteurs anders was dan wat de procedure voorschreef. Inactieve enquêteurs of enquêteurs die te weinig enquêtes hadden gerealiseerd, werden gecontacteerd om de reden hiervan na te gaan. Indien de situatie niet verbeterde werden enquêteurs vervangen; de hen toevertrouwde huishoudens werden overgemaakt aan nieuwe of andere enquêteurs.

Aan alle deelnemende huishoudens werd, kort na de bevraging, een evaluatieformulier (samen met de aankoopbon van €10) opgestuurd. Aan de hand van dit evaluatieformulier werd o.a. nagegaan of het huishouden effectief was bevraagd in het kader van de Gezondheidsenquête, of de enquêteur conform de procedure had gewerkt,... Op basis van de door de huishoudens teruggezonden formulieren konden geen systematische of grove afwijkingen in het werk van de enquêteurs worden vastgesteld.

11. DATAVERWERKING EN CONTROLES

Eenmaal de resultaten van de bevraging door de enquêteurs waren overgemaakt aan de AD Statistiek, werden verschillende stappen ondernomen om te komen tot een consistent en geharmoniseerd gegevensbestand. Daarbij dienden 5 gegevensbestanden gekoppeld te worden:

- Gegevens van de steekproef (gebaseerd op het Rijksregister)
- Resultaten van de mondelinge bevraging (via CAPI)
- Informatie afkomstig van het contactblad (via CAPI)
- Resultaten van de schriftelijke bevraging (na gegevensinvoer)
- Resultaten van de codificatie van beroepen en industrietakken (initieel als tekstveld opgenomen in CAPI, naderhand omgezet in ISCO en NACE codes)

De sleutel om deze verschillende bestanden te integreren tot één bestand was het individueel identificatienummer dat specifiek voor de Gezondheidsenquête werd aangemaakt en, voorafgaand aan de bevraging, toegewezen werd aan elk lid van een geselecteerd huishouden. Alhoewel uiterst belangrijk, was dit nummer alleen onvoldoende om een kwaliteitsvolle integratie van de bestanden te bewerkstelligen. Er kon immers niet uitgesloten worden dat dit identificatienummer in een bestand verkeerd werd gebruikt (waardoor bijvoorbeeld eenzelfde identificatienummer in twee bestanden voor een ander individu wordt gebruikt).

De harmonisatie van de verschillende bestanden werd in verschillende stappen doorgevoerd:

- Controle van het CAPI-bestand. Aan de hand van de voornaam en geboortedatum werd nagegaan of het identificatienummer in het CAPI-bestand overeenkwam met de informatie in het Rijksregister. Voor het beperkt aantal gevallen waarvoor dit niet het geval was werd nagegaan – op het niveau van het huishouden waarvoor de anomalie zich voordeed – wat de oorzaak hiervan was. De meeste inconsistenties hadden te maken met (1) nieuwe leden in het huishouden, (2) personen die niet langer tot het huishouden behoorden en (3) overschrijven door de enquêteur van de informatie vooraf opgeladen in het CAPI bestand. Al deze problemen konden worden opgelost.
- Controle van de gegevens van het contactblad. Er werd nagegaan of er voor elk huishouden waarvoor in het contactblad vermeld stond dat het deelnam, effectief resultaten aanwezig

waren en, omgekeerd of elk huishouden waarvoor gegevens aanwezig waren op het contactblad als deelnemend was aangeduid.

- Controle van de resultaten van de schriftelijke bevraging. Hier bleken zich iets meer problemen te stellen, gezien het aan de enquêteur was om het identificatienummer zelf op vragenlijst te noteren. Aan de hand van de voornaam (te noteren door de enquêteur), de datum van het interview (te noteren door de enquêteur) en het identificatienummer van de enquêteur kon worden nagegaan of een schriftelijke vragenlijst effectief behoorde aan een mondeling (via CAPI) bevroegde respondent. Schriftelijke vragenlijsten waarvoor geen corresponderende CAPI gegevens aanwezig waren, werden niet in het gegevensbestand opgenomen.
- Codificatie van beroepen en bedrijfstakken. Na integratie van de (gecodeerde) gegevens over het beroep en de bedrijfstak, werd nagegaan of de omschrijving overeenstemde met deze zoals opgenomen in het CAPI-bestand.

Een laatste stap alvorens de analyse van de onderzoeksresultaten aan te vatten, was het per huishouden valide verklaren van de informatie. Hierbij werd nagegaan of (1) per cluster (van tweemaal vier huishoudens: het initiële cluster en het vervangcluster) slechts één huishouden had deelgenomen aan de enquête en (2) of in dit huishouden minstens de referentiepersoon had deelgenomen aan de enquête. De 10.829 bevroegde personen behoren tot de 5.049 als valide verklaarde huishoudens.

12. PARTICIPATIE

Deelname aan de Gezondheidsenquête was niet verplicht. Huishoudens konden dus weigeren aan de enquête deel te nemen. De deelnamestatus van elk huishouden dat werd uitgenodigd, werd zorgvuldig genoteerd. In totaal werden in 2013 9.651 huishoudens uitgenodigd voor deelname aan de enquête. Voor elk van deze huishoudens diende de enquêteur een volledig overzicht te verschaffen van alle contactpogingen die hij/zij ondernemen had om het huishouden in kwestie te contacteren. Op basis hiervan werd door de enquêteur een definitief statuut toegekend aan alle huishoudens, dit volgens vaststaande criteria:

- Het opgegeven adres bestaat niet: dit statuut kon worden toegekend indien de enquêteur effectief gepoogd had het huishouden te contacteren op het aangeduide adres en had vastgesteld dat de straatnaam of het huisnummer niet blijken te bestaan. Het ging hier echter om een zeer beperkt aantal gevallen te wijten aan fouten in het Rijksregister.
- Het huishouden is niet woonachtig op het adres: deze omschrijving kon de enquêteur gebruiken indien er duidelijke aanwijzingen waren dat, bijvoorbeeld, het huis een huis in aanbouw was, of een ruïne, of dat er overduidelijke aanwijzingen waren dat het geselecteerde huishouden niet op het aangegeven adres woonde. Het was absoluut onvoldoende dat (bijvoorbeeld) de naam op de deurbel verschilde van deze van het geselecteerd huishouden. Desgevallend diende de enquêteur toch aan te bellen teneinde na te gaan wat er met het geselecteerd huishouden was gebeurd. Het kon immers voorkomen dat tussen het moment waarop de steekproef werd samengesteld en het moment van de eerste contactpoging van de enquêteur, het huishouden was verhuisd.
- Het huishouden beantwoordt niet aan de selectiecriteria: zoals vermeld, kwamen specifieke gevallen niet in aanmerking voor deelname aan de enquête: personen opgenomen in een psychiatrische instelling, gevangenen en leden van grote kloostergemeenschappen.
- Het huishouden is niet contacteerbaar: Dit statuut kon door een enquêteur worden gebruikt na minstens vijf vruchteloze contactpogingen. Deze pogingen moesten divers zijn en moesten minstens een bezoek aan huis bevatten en contactnames op verschillende dagen/verschillende uren van de dag.
- Het huishouden weigert deel te nemen: deelname aan de gezondheidsenquête was vrijwillig; hiervan werd al melding gemaakt in de introductiebrief. Indien een huishouden niet wou deelnemen, diende dit door de enquêteur genoteerd te worden, zo mogelijk met de reden ervan (opgave van de reden was echter niet verplicht).

- Deelnemende huishoudens: In principe betekende dit dat alle voor deelname aan de enquête geselecteerde leden van het huishouden, eventueel via een proxy-bevraging, deelnamen (de intra-huishoudweigering was verwaarloosbaar klein).

Tabel 1 | Definitief statuut van alle voor deelname aan de enquête uitgenodigde huishoudens, België, Gezondheidsenquête 2013

	Aantal	Percentage
Adres bestaat niet	49	0,5
Huishouding niet woonachtig op het adres	246	2,5
Huishouden beantwoordt niet aan de selectiecriteria	9	0,1
Huishouden is niet contacteerbaar	497	5,1
Huishouden weigert deel te nemen	3 801	39,4
Deelnemende huishoudens	5 049	52,3
Totaal	9 651	100,0

Voor het aangeven van de participatiegraad wordt de verhouding berekend van het aantal deelnemende huishoudens ten opzichte van van de som van het aantal deelnemende en het aantal weigerende huishoudens, d.i. $5.049 / (5.049 + 3.801) = 57\%$. De evolutie van de participatiegraad over de verschillende rondes van de gezondheidsenquête, wordt in tabel 2 weergegeven.

Tabel 2 | Evolutie van de participatiegraad over de verschillende rondes van de gezondheidsenquête (1997 – 2013)

	Deelnemende huishoudens		Weigerende huishoudens		Totaal aantal effectief gecontacteerde huishoudens
	Aantal	%	Aantal	%	
1997	4 664	57,5	3 455	42,5	8 119
2001 ¹	5 530	61,3	3 497	38,7	9 027
2004 ^{1,2}	6 530	61,2	4 135	38,8	10 665
2008 ^{1,2}	5 809	55,0	4 764	45,0	10 573
2013 ²	5 049	57,1	3 801	42,9	8 850

¹: Enquête met een supplementaire steekproef van provincies

²: Enquête met een supplementaire steekproef van de oudere populatie

In vergelijking met de gezondheidsenquête 2008 is de participatiegraad licht toegenomen (van 55,0% tot 57,1%). Toch is een vergelijking moeilijk, gezien bijvoorbeeld in de Gezondheidsenquête 2004 en 2008 een oververtegenwoordiging van de oudere bevolking werd opgenomen. In vergelijking met 1997, het startjaar van de Gezondheidsenquête, is de participatiegraad onveranderd gebleven.

13. SAMENSTELLING VAN DE STUDIEPOPULATIE

Vooropgesteld werd dat in totaal 10.600 personen bevroegd dienden te worden in het kader van de Gezondheidsenquête 2013. De (gerealiseerde) basissteekproef diende te bestaan uit 3.500 participanten in het Vlaams en Waals Gewest en 3.000 participanten in het Brussels Gewest. Voor het Waals Gewest dienden 300 participanten afkomstig te zijn uit de gemeenten die behoren tot de Duitstalige Gemeenschap. Gezien de oververtegenwoordiging van 600 personen in de provincie Luxemburg, lag het totaal aantal beoogde participanten voor het Waalse Gewest op 4.100 participanten.

Samenstelling volgens gewest

Tabel 3 toont de verdeling van de studiepoulatie volgens gewest (woonplaats). De doelstellingen in termen van het aantal te bevragen personen werden gerealiseerd op alle voorziene niveaus. In alle gewesten ligt het aantal participanten iets hoger dan voorzien. Dit is quasi onvermijdelijk gezien de complexiteit van de steekproefsamenstelling en de procedures toegepast tijdens het veldwerk.

Tabel 3 | Vergelijking voorziene steekproef versus gerealiseerde steekproef volgens woonplaats (regio en provincie), Gezondheidsenquête, België, 2013.

Gewest	Voorzien	Bevroegd	Afwijking
Vlaams Gewest	3 500	3 512	+ 12
Brussels Gewest	3 000	3 103	+ 103
Waals Gewest	4 100	4 214	+ 114
Duitstalige Gemeenschap	300	306	+6
Luxemburg (basis + oververtegenwoordiging)	300 + 600	944	+ 44
Totaal	10 600	10 829	+ 229

Samenstelling volgens leeftijdsgroep

In tabel 4 wordt een overzicht gegeven van de verdeling naar leeftijdsgroep van de respondenten van de Gezondheidsenquête 2013. Deze verdeling weerspiegelt min of meer de leeftijdsstructuur van de bevolking in elk gewest, maar niet deze voor het geheel van het land, gezien de oververtegenwoordiging van Brussel.

- De leeftijdsstructuur van de respondenten is de resultante van de in de gezondheidsenquête toegepaste methode (selectie van steden/gemeenten, selectie van huishoudens, selectie van leden van het huishouden). Toepassing van deze methode zorgt er bijvoorbeeld voor dat het aantal kinderen iets wordt onderschat.
- Het aantal respondenten per gewest weerspiegelt niet hun aandeel in de bevolking in België, maar is gebaseerd op de aantal te realiseren enquêtes omschreven in het protocolakkoord en – specifiek voor het Waals Gewest – de oververtegenwoordiging van de provincie Luxemburg.

Voor het berekenen van de gezondheidsindicatoren, is het dus nodig om te werken met verschillende ‘gewichten’ voor elk van de respondenten teneinde de reële samenstelling van de bevolking in België te reconstrueren.

Tabel 4 | Verdeling van de studiepopulatie volgens de leeftijd van de respondenten en volgens het gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

Leeftijd van de respondenten	Vlaams Gewest		Brussels Gewest		Waals Gewest		Totale steekproef	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
0 – 14	521	14,8	571	18,4	624	14,8	1 715	15,8
15 – 24	332	9,5	344	11,1	475	11,3	1 151	10,6
25 – 34	396	11,3	510	16,4	500	11,9	1 404	13,0
35 – 44	519	14,8	465	15,0	538	12,8	1 522	14,0
45 – 54	505	14,4	431	13,9	622	14,8	1 559	14,4
55 – 64	494	14,1	355	11,4	601	14,3	1 450	13,4
65 – 74	368	10,5	207	6,7	457	10,8	1 030	9,5
75 +	377	10,7	220	7,1	397	9,4	995	9,2
Totaal	3 512	100	3 103	100	4 214	100,00	10 829	100,0

Samenstelling volgens huishoudgrootte

Eén derde van alle respondenten behoort tot huishoudens met 4 of meer leden. De verdeling van de huishoudens volgens huishoudgrootte is zeer gelijkaardig in het Vlaams Gewest en het Waals Gewest. In het Brussels Gewest is het aandeel personen dat deel uitmaakt van een groot huishouden (4+ personen) meer uitgesproken (41,2% van alle respondenten in het Brussels Gewest).

Tabel 5 | Samenstelling van de studiepopulatie volgens de grootte van de huishoudens en volgens het gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

Grootte van het huishouden	Vlaams Gewest		Brussels Gewest		Waals Gewest		Totale steekproef	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
1	512	14,6	553	17,8	698	16,6	1 763	16,3
2	1 147	32,7	742	23,9	1 205	28,6	3 094	28,6
3	658	18,7	529	17,1	808	19,2	1 995	18,4
4+	1 195	34,0	1 279	41,2	1 503	35,7	3 977	36,7
Totaal	3 511	100	3 103	100	4 214	100	10 829	100

Samenstelling volgens het type huishouden

Het meest voorkomende huishoudtype is een 'koppel met kinderen' (41,3% van alle respondenten woont in een dergelijk type huishouden). 16,3% van alle respondenten is alleenstaand. Eén vijfde van alle respondenten maakt deel uit van een koppel zonder kinderen. Iets meer dan 11% van de respondenten maakt deel uit van een eenoudergezin.

Tabel 6 | Samenstelling van de studiepopulatie volgens huishoudtype en volgens het gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

Huishoudtype	Vlaams Gewest		Brussels Gewest		Waals Gewest		Totale steekproef	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Alleenstaand	512	14,6	553	17,8	698	16,6	1 763	16,3
Eenoudergezin	278	7,9	432	13,9	492	11,7	1 202	11,1
Koppel zonder kinderen	944	26,9	492	15,9	892	21,2	2 328	21,5
Koppel met kinderen	1 513	43,1	1 251	40,3	1 715	40,7	4 479	41,3
Andere/onbekend	265	7,6	375	12,1	417	9,9	1 057	9,8
Totaal	3 512	100	3 103	100	4 214	100	10 829	100

Samenstelling volgens nationaliteit

14,1% van de ondervraagde personen heeft niet de Belgische nationaliteit. Het aantal niet-Belgen varieert volgens het gewest (zie Tabel 7). In het Brussels Gewest maken niet-Belgen een derde uit van alle respondenten. Het gaat hierbij om 19,7% personen met een Europese (EU) en om 12,5% personen met een niet-Europese (niet-EU) nationaliteit.

Tabel 7 | Verdeling van de studiepopulatie volgens nationaliteit en volgens het gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

Nationaliteit	Vlaams Gewest		Brussels Gewest		Waals Gewest		Totale steekproef	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Belgen	3 318	94,5	2 102	67,8	3 871	91,9	9 291	85,9
Europees (EU)	103	2,9	611	19,7	262	6,2	976	9,0
Niet-Europees (niet-EU)	89	2,5	387	12,5	79	1,9	555	5,1
Totaal	3 510	100	3 100	28,7	4 212	100	10 822	100

14. PRESENTATIE VAN DE RESULTATEN VAN DE ENQUÊTE

De resultaten van de gezondheidsenquête worden in dit rapport voorgesteld aan de hand van een hele reeks gezondheidsindicatoren, onderverdeeld in 5 rapporten. De voorgestelde resultaten zijn steeds gewogen om zo goed mogelijk de bevolking in België te weerspiegelen.

Het gebruik van gewichten is noodzakelijk gezien het complexe steekproefplan dat in de Gezondheidsenquête wordt toegepast (met onder meer een regionale stratificatie, leeftijdsstratificatie, provinciale oververtegenwoordiging, een selectie van leden binnen eenzelfde huishouden) er voor zorgt dat het zeker niet gaat om een toevallige steekproef.

Het fundamenteel principe in een toevallige steekproef is dat elke geselecteerde persoon, naast zichzelf, een bevolkingsgroep vertegenwoordigt die dezelfde karakteristieken heeft als de geselecteerde persoon, maar die niet geselecteerd werden. Iedere persoon geselecteerd via een eenvoudige toevallige steekproef – bijvoorbeeld een steekproef van 1% van de bevolking – vertegenwoordigt 100 personen in

deze populatie. Het gewicht is dus omgekeerd evenredig met de selectiekans ($1/100 = \text{selectiekans}$, $100 = \text{het gewicht}$).

Afwijken van dit principe door bijvoorbeeld bewust meer inwoners van het Brussels Gewest of de provincie Luxemburg te selecteren maakt dat een inwoner van het Brussels Gewest meer kans heeft geselecteerd te worden dan een inwoner van het Vlaams of Waals Gewest of dat de selectiekans voor een inwoner van Luxemburg groter is dan deze voor een inwoner van de overige provincies. Deze ongelijke selectiekansen maken het gebruik van individuele gewichten noodzakelijk voor het berekenen van representatieve resultaten op het niveau van België, de gewesten of de provincies.

In de berekening van de gewichten werden verschillende aspecten mee in rekening genomen (voor meer details kan worden verwezen naar het onderzoeksprotocol):

- De selectiekans binnen het huishouden. In huishoudens van 4 personen of minder worden alle leden geselecteerd voor deelname aan de enquête. Voor elk van hen is de selectiekans 1; elke geselecteerde persoon vertegenwoordigt enkel zichzelf binnen het huishouden. In huishoudens van meer dan 4 personen is de selectiekans verschillend. Gezien in dergelijk geval de referentiepersoon en de partner (indien aanwezig) zeker geselecteerd worden blijft hun selectiekans 1. Van de overige leden van het huishouden worden slechts 2 leden geselecteerd voor het interview. Hun selectiekans is dus lager dan 1.
- De verdeling van de steekproef volgens geslacht, leeftijd, huishoudgrootte en provincie.
- Het trimester waarin het interview werd afgenomen. Teneinde seizoensinvloeden weg te werken en gezien het aantal interviews dat werd afgenomen in elk trimester verschillend was, werd deze informatie meegenomen voor het berekenen van de gewichten.

Voor de berekening van de gewichten werd gebruik gemaakt van de populatiegegevens per 1/1/2013.

Voor elke gerapporteerde gezondheidsindicator zijn de resultaten op een identieke wijze gestructureerd:

België en de gewesten

De resultaten worden voorgesteld op niveau van België en de drie gewesten. In een eerste stap wordt een beschrijving gegeven van de resultaten in functie van een aantal achtergrondkenmerken.

Geslacht en leeftijd

De resultaten worden afzonderlijk gerapporteerd voor mannen en vrouwen en tevens in functie van de leeftijd. Voor de meeste indicatoren wordt een grafiek voorgesteld in functie van leeftijd en geslacht samen. De cijfers die vermeld worden in de tekst zijn steeds ruwe resultaten.

Leeftijd en geslacht zijn vaak belangrijke determinanten van gezondheidsindicatoren. Om verschillen tussen bevolkingsgroepen (bijvoorbeeld in functie van gewest, urbanisatiegraad, opleidingsniveau, jaar) goed te kunnen interpreteren is het nodig om het effect van leeftijd en geslacht te kunnen neutraliseren. Zo kan een verschil tussen laag en hoog opgeleiden gewoonweg te maken hebben met het feit dat er bij de ouderen veel meer laag opgeleiden zijn dan bij de jongeren. Dit kan aanleiding geven tot een foute interpretatie: het gemeten verschil weerspiegelt niet de samenhang tussen de indicator met het opleidingsniveau, maar wel met de leeftijd. Om na te gaan of een verschil significant is werd gebruik gemaakt van logistische regressies (voor binaire variabelen) en lineaire regressies (voor continue variabelen). Om het effect van een determinant (bijvoorbeeld opleiding) op een uitkomstindicator in te schatten na correctie voor leeftijd en geslacht werd gebruik gemaakt van regressiemodellen waarbij leeftijd en geslacht als co-variant in het model zijn opgenomen. In sommige gevallen wordt aangegeven hoeveel groter de prevalentie is in een bepaalde risicogroep (bijvoorbeeld laag opgeleiden) t.o.v. een referentiegroep (bijvoorbeeld hoog opgeleiden), na correctie voor leeftijd en geslacht. Deze relatieve risico's werden berekend aan de hand van log-binomiale modellen.

Opleidingsniveau

Alle resultaten worden voorgesteld in functie van het opleidingsniveau. Het opleidingsniveau wordt gebruikt als indicator voor het socio-economisch niveau van het huishouden en van de leden ervan. Deze variabele wordt bepaald op basis van het hoogste opleidingsniveau van de referentiepersoon van het huishouden en zijn/haar partner. Dit opleidingsniveau wordt toegewezen aan alle leden van het huishouden. Indien in de tekst bijvoorbeeld vermeld wordt dat “x% van diegenen met een diploma hoger onderwijs aangeeft in mobiliteit beperkt te zijn” is de correcte lezing “x% van diegenen tot een huishouden waarvan het hoogste diploma van de referentiepersoon en zijn/haar partner een diploma hoger onderwijs is”. Om de leesbaarheid te behouden werd ervoor geopteerd niet deze complexe omschrijving te gebruiken. Het opleidingsniveau is voor de overgrote meerderheid van de respondenten, maar niet voor alle respondenten gekend.

Urbanisatiegraad

Alle resultaten worden voorgesteld in functie van het urbanisatieniveau van de gemeente van de respondenten. Deze informatie komt niet uit de enquête zelf maar werd aan het gegevensbestand toegevoegd. Deze variabele is gebaseerd op de gegevens van de “Socio-economische Enquête 2001” en werd berekend in functie van een aantal morfologische en functionele karakteristieken van de gemeenten. Voor het Brussels Gewest wordt het urbanisatieniveau niet weergegeven, gezien alle gemeenten er beschouwd worden als stedelijke gebieden.

Jaar van de enquête

Gezien voor sommige onderdelen van de Gezondheidsenquête 2013 identieke vragen als in de vorige enquêtes werden gebruikt, is een vergelijking van de resultaten over de tijd mogelijk.

Bijkomende analyses

Indien dit noodzakelijk werd geacht, werden bijkomende analyses van de onderzoeksresultaten doorgevoerd waarbij voor andere variabelen dan deze opgenomen in de basistabellen gecontroleerd werd; de nationaliteit, het eigen opleidingsniveau,...

Basistabellen

De in dit rapport opgenomen basistabellen omvatten de ruwe, gewogen resultaten (proporties, gemiddelden) en de gestandaardiseerde resultaten die voor alle bestudeerde indicatoren werden berekend. Deze tabellen worden zowel opgemaakt voor België in zijn geheel als voor elk van de regio's apart.

De indicatoren worden voorgesteld in functie van een selectie van achtergrondkenmerken: geslacht, leeftijdscategorie, opleidingsniveau (indien beschikbaar) en urbanisatiegraad. Indien de indicator in kwestie ook voor de vorige gezondheidsenquêtes kon worden berekend, worden de resultaten voor alle toepasselijke jaren weergegeven.

In de basistabellen worden zowel de ruwe resultaten als de gestandaardiseerde resultaten, beiden met hun betrouwbaarheidsinterval voorgesteld. De ruwe resultaten in de basistabellen geven de reële, effectieve situatie aan. Deze informatie is uitsluitend beschrijvend en dient met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd te worden. Bijvoorbeeld: naar analogie met wat eerder werd vermeld kan een verschil tussen het Vlaams en het Brussels Gewest soms worden verklaard doordat er relatief meer jongere personen in het Brussels Gewest dan in het Vlaams Gewest wonen. Daarom worden ook gestandaardiseerde cijfers voorgesteld die toelaten populaties te vergelijken na correctie voor leeftijd en geslacht. Dit wil zeggen dat het hier dan gaat om cijfers die zouden bekomen worden indien de vergeleken groepen gelijk zouden zijn samengesteld voor wat het aantal vrouwen en mannen betreft, en een identieke leeftijdsstructuur zouden hebben. Oorspronkelijk vastgestelde verschillen kunnen zo plots verdwijnen, gezien de verschillen (quasi) uitsluitend te wijten waren aan de verschillende samenstelling van leeftijd en geslacht.

In de tabellen worden tevens de 95% betrouwbaarheidsintervallen voorgesteld: deze intervallen zijn de limietwaarden waartussen de waarde van de indicator zich bevindt in 95% van alle mogelijk steekproeven die kunnen worden getrokken uit eenzelfde populatie en voor eenzelfde indicator. Dit betrouwbaar-

heidsinterval geeft zowel informatie over de mate van onzekerheid over het bekomen resultaat als dat het toelaat na te gaan of verschillen tussen bepaalde subgroepen statistisch significant zijn. Indien de betrouwbaarheidsintervallen rond de waarde van een indicator in de verschillende subgroepen elkaar niet overlappen, is er sprake van statistisch significante verschillen tussen de subgroepen. Indien deze betrouwbaarheidsintervallen elkaar overlappen, is het moeilijker om een conclusie te trekken.

3. Subjectieve gezondheid

AUTEUR

Jean TAFFOREAU

Gelieve bij het verwijzen naar resultaten van dit hoofdstuk de volgende referentie te gebruiken:
Tafforeau J. Subjectieve gezondheid. In: Van der Heyden J, Charafeddine R (ed.). Gezondheidsenquête
2013. Rapport 1: Gezondheid en Welzijn. WIV-ISP, Brussel, 2014

INHOUDSTAFEL

Samenvatting	31
1. Inleiding	33
2. Vragen	35
3. Indicatoren	37
4. Resultaten	39
4.1. Subjectieve gezondheid	39
5. Discussie	45
6. Bibliografie	47
7. Tabellen	49

SAMENVATTING

Subjectieve gezondheid is een thema dat vaak aan bod komt in gezondheidsenquêtes. Het concept is gebaseerd op een beoordeling door het individu zelf van zijn eigen gezondheidstoestand. Het gaat hier dus om een volledig subjectieve benadering die wellicht zowel fysieke gezondheid, psychische gezondheid als sociale gezondheid omvat. Een groot aantal publicaties laat toe aan te tonen dat subjectieve gezondheid nauw verbonden is met morbiditeit, het gebruik van gezondheidszorgen en mortaliteit.

In 2013 beoordeelt 78% van de bevolking van 15 jaar en ouder in België hun gezondheid als goed of zeer goed. Daarentegen beoordeelt 22% van de bevolking de eigen gezondheid als redelijk, slecht of zelfs zeer slecht.

Als de resultaten van de verschillende gezondheidsenquêtes vanaf 1997 worden vergeleken, dan kan worden vastgesteld dat een subjectieve beoordeling van de gezondheid steeds minder gunstig is bij vrouwen dan bij mannen. Dit verschil was vroeger meer uitgesproken (tot 7% verschil tussen mannen en vrouwen in 1997) én statistisch significant. In 2013 is het verschil eerder beperkt (23,6% van de vrouwen meldt in slechte gezondheid te zijn en 20,4% van de mannen) en niet langer statistisch significant.

Subjectieve gezondheid varieert in functie van de leeftijd: bij personen van 75 of ouder beoordeelt nog nauwelijks 57% in goede gezondheid te zijn. Stratificatie volgens geslacht toont aan dat de verschillen mannen-vrouwen altijd in het nadeel van deze laatsten zijn, behalve voor de leeftijdsgroep 55-64 jaar.

De subjectieve gezondheid varieert in functie van het opleidingsmilieu van individuen. Minder opgeleide personen (hoogstens lager onderwijs) klagen vaker over hun gezondheid dan diegenen met een diploma secundair onderwijs. Deze laatste klagen op hun beurt vaker over hun gezondheid dan personen met een diploma hoger onderwijs.

Na correctie voor leeftijd en geslacht kan in België een weliswaar lichte, maar significante verbetering over de tijd worden vastgesteld van het percentage personen dat een slechte subjectieve gezondheid meldt: 23% in 1997, 22% in 2001, 22% in 2004, 21% in 2008 en 19% in 2013.

In het Vlaams Gewest meldt 20% van de bevolking een slechte subjectieve gezondheid. In het Brussels en Waals Gewest gaat het telkens om 25%.

De evolutie over de tijd is niet dezelfde in alle gewesten: een lichte maar statistisch significante daling van het percentage van de bevolking dat stelt in slechte gezondheid te zijn in het Vlaams Gewest, een ongewijzigde situatie in het Brussels Gewest en een significante verbetering in het Waals Gewest. Deze verschillende evoluties zijn echter niet uitgesproken genoeg om de positie van het Waals Gewest in vergelijking met het Vlaams Gewest voor wat betreft de indicator "subjectieve gezondheid" te wijzigen.

1. INLEIDING

Subjectieve gezondheid is een thema dat niet alleen in gezondheidsenquêtes aan bod komt, maar ook in meer algemene enquêtes zoals de SILC (Survey on Income and Living Conditions) of volkstellingen zoals deze voor het laatst in 2001 in België werd georganiseerd (1;2).

Het concept 'subjectieve gezondheid' is gebaseerd op de inschatting die mensen hebben van hun eigen gezondheid. Het gaat om een globale maatstaf die tegelijk de fysieke, psychische als sociale gezondheid omvat. Ze varieert als gevolg van de aanwezigheid van symptomen of specifieke klachten maar ook als gevolg van medisch vastgestelde diagnoses (3).

Talrijke studies werden al opgezet om na te gaan wat de subjectieve gezondheid beïnvloedt, maar deze lieten niet toe een nauwkeurige conceptuele omschrijving te ontwikkelen (4). Een subjectieve benadering van het concept verwijst naar het feit dat het eerder gaat om een emotionele reactie dan om een systematische, cognitieve analyse. Bovendien is het antwoord op de vraag zonder twijfel verbonden met andere elementen die te maken hebben met de kwaliteit van het leven.

De maatstaf die hier wordt voorgesteld is gebaseerd op het oordeel van het individu zelf over zijn eigen gezondheidstoestand. Deze toestand wordt niet door een extern iemand beoordeeld. Dit eigen oordeel wordt zonder twijfel beïnvloed door de indruk of de opvatting van andere personen, maar uiteindelijk gaat het om het individu dat zelf een standpunt inneemt. Bovendien zijn we vooral geïnteresseerd in de "algemene" gezondheid en niet in de "huidige" gezondheid, met als doel de invloed van tijdelijke gezondheidsproblemen te beperken.

In één van de gezondheidsdoelstellingen van de WGO wordt vooropgesteld dat iedereen de mogelijkheid moet hebben om zijn eigen gezondheidspotentieel te ontwikkelen. De subjectieve inschatting van de eigen gezondheid wordt in deze context als een goede indicator beschouwd en dit zowel op het individueel niveau als op het niveau van de samenleving.

Heel wat studies hebben een sterke samenhang kunnen vaststellen tussen subjectieve gezondheid en mortaliteit (5;6), zelfs als deze samenhang varieert in functie van het socio-economische niveau van het individu (7). Subjectieve gezondheid is tevens een goede voorspeller van morbiditeit (8), het niveau van functionele capaciteit (9;10) en medische consumptie (11).

De subjectieve perceptie van de gezondheidstoestand is dus een nuttig instrument om risicogroepen te detecteren en om de behoeften aan zorg van een bevolking in te schatten.

De subjectieve benadering laat toe te corrigeren in functie van culturele diversiteit waardoor het mogelijk is de gezondheidstoestand van zeer uiteenlopende bevolkingen te vergelijken. Omgekeerd wordt een dergelijke subjectiviteit soms beïnvloed door de al dan niet duidelijke neiging in sommige culturen om meer te klagen of er een eerder pessimistische opvatting op na te houden. Ook de samenhang met de functionele status lijkt het voorwerp te zijn van etnische variatie (4).

2. VRAGEN

Naast de algemene vraag rond subjectieve gezondheid, worden nog twee andere concepten geïntegreerd in deze module, met name de aanwezigheid van chronische aandoeningen en van functionele beperkingen.

Om dit te meten werden standaardinstrumenten geselecteerd:

- de vraag met betrekking tot subjectieve gezondheid, die gebaseerd is op deze voorgesteld door de WGO (11) en vervolgens hernomen werd in de vragenlijst van de Europese Gezondheidsenquête (EHIS)¹;
- vragen (rond chronische aandoeningen en functionele beperkingen) voorgesteld in het kader van het project EuroReves (12) en hernomen in de vragenlijst van de EHIS².

Deze instrumenten zijn opgenomen in de schriftelijke vragenlijst van de enquête en richten zich uitsluitend tot personen van 15 jaar en ouder. Het is nuttig om er aan te herinneren dat, indien de bevraging werd doorgevoerd via een proxy³, de schriftelijke vragenlijst niet ingevuld diende te worden. In dergelijk geval hebben we dan ook geen antwoorden op de vraag naar de subjectieve gezondheid.

Gezien het sterk subjectief karakter van de in deze module verzamelde informatie, is het belangrijk erop te wijzen dat de orde waarin de vragen worden gesteld soms een rol speelt (13; 14). In het kader van de praktische organisatie van de het veldwerk, kan het voorkomen dat de vragen rond subjectieve gezondheid soms voor, soms na de meer gedetailleerde vragen rond aandoeningen en medische consumptie – die zich in de mondelinge vragenlijst bevinden – werden gesteld.

Vraag subjectieve gezondheid:

SH01 Hoe is uw gezondheidstoestand in het algemeen?

1. Zeer goed
2. Goed
3. Gaat wel (redelijk)
4. Slecht
5. Zeer slecht

Vragen chronische aandoeningen en functionele beperkingen:

SH02 Hebt u een langdurige ziekte of aandoening (gezondheidsprobleem)?

1. Ja
2. Neen

SH03. Bent u, vanwege een gezondheidsprobleem, sinds 6 maanden of langer beperkt in activiteiten die mensen gewoonlijk doen?

1. Ja, erg beperkt
2. Ja, beperkt
3. Neen, niet beperkt

1 http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-RA-13-018/EN/KS-RA-13-018-EN.PDF

2 De drie vragen (subjectieve gezondheid, chronische aandoeningen en functionele beperkingen) vormen de Mini European Health Module (MEHM)

3 Omschrijving van een proxy in het kader van de enquête: persoon die antwoordt in naam van een andere persoon

3. INDICATOREN

Subjectieve gezondheid is opgenomen in de lijst van gezondheidsindicatoren en indicatoren over de kwaliteit van het leven:

- in het kader van de tweede doelstelling van de “Health for All”-doelstellingen van de WGO (11)
- in het gegevensbestand “Gezondheid voor allen” van de WGO⁴
- in de lijst van de indicatoren in het kader van de Europese Gezondheid (15)
- als onderdeel van de indicatoren gepubliceerd door de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling.⁵

Subjectieve gezondheid

Deze indicatoren werden geconstrueerd op basis van de vraag naar de subjectieve gezondheid; de aanbevelingen van de WGO (11) en van het ECHIM project op Europees niveau (16) dienden als basis waarbij de antwoorden “zeer goed” en “goed” werden onderscheiden van de antwoorden “redelijk”, “slecht” en “zeer slecht”.

Twee indicatoren werden aangemaakt:

SH01_1 Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een goede gezondheidstoestand

SH01_2 percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een slechte gezondheidstoestand

Deze indicator kan ook gebruikt worden samen met mortaliteitsgegevens voor het meten van de levensverwachting in goede gezondheid; de interactieve website van het Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid (<https://spma.wiv-isp.be/SitePages/Home.aspx>) geeft toegang tot de resultaten hieromtrent voor de vorige gezondheidsenquêtes.

Chronische aandoeningen en functionele beperkingen

De andere twee vragen (SH02 en SH03) rond chronische aandoeningen en functionele beperkingen maken deel uit van een Europese standaardmodule, de “Mini European Health Module” (MEHM). Een analyse van deze onderwerpen is hier niet voorzien; het zou effectief mogelijk zijn beide vragen afzonderlijk te analyseren of een globale score te berekenen. De methode om een dergelijke analyse uit te voeren is tot op heden echter nog niet ontwikkeld. Beide vragen worden niettemin regelmatig gebruikt om indicatoren rond levensverwachting in goede gezondheid te berekenen waarvan de resultaten elders worden gepubliceerd (consulteer hiervoor de volgende site: <http://eurohex.eu>).

Het is belangrijk erop te wijzen dat beide vragen – weliswaar in licht gewijzigde vorm – hernomen worden in de modules rond langdurige lichamelijke beperkingen (IL) en rond chronische aandoeningen (MA/MB), waarbinnen deze gegevens worden geanalyseerd en indicatoren worden voorgesteld.

4 <http://www.euro.who.int/en/data-and-evidence/databases/european-health-for-all-database-hfa-db>

5 <http://www.oecd.org/els/health-systems/health-data.htm>

4. RESULTATEN

4.1. SUBJECTIEVE GEZONDHEID

4.1.1. BELGIË

In België, in 2013, beoordeelt 78% van de bevolking van 15 jaar en ouder hun gezondheid als goed of zeer goed. Daarentegen beoordeelt 22% van de bevolking hun gezondheid als redelijk (16,8%), slecht (4,5%) of zelfs zeer slecht (0,7%).

Analyse volgens geslacht en leeftijd

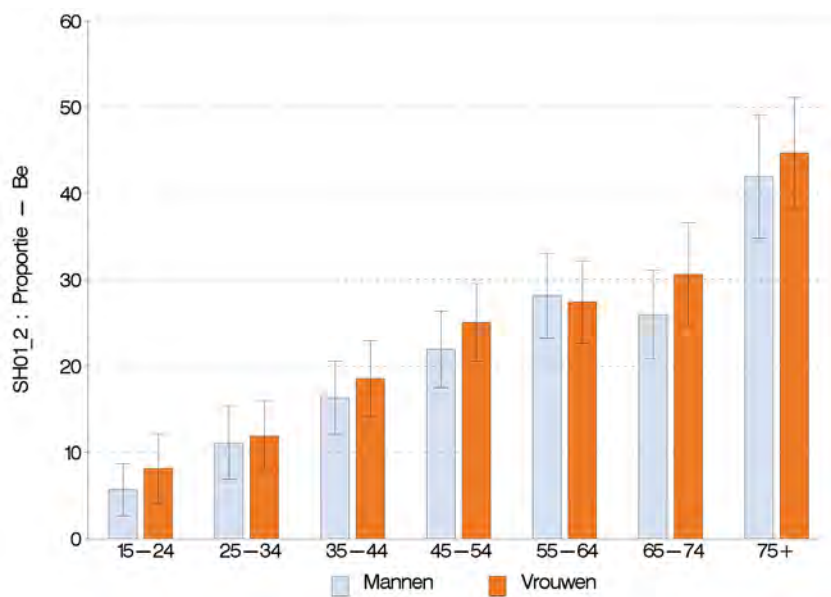
Het percentage personen dat de eigen gezondheid als minder goed beoordeelt, is hoger bij vrouwen dan bij mannen (23,6% « slechte gezondheid » versus 20,4%). Dit verschil is echter niet significant na correctie voor leeftijd.

Als de resultaten van de verschillende gezondheidsenquêtes sinds 1997 worden vergeleken, dan kan worden vastgesteld dat een subjectieve beoordeling van de gezondheid steeds minder gunstig is bij vrouwen dan bij mannen. Dit verschil was vroeger meer uitgesproken (tot 7% in 1997) én statistisch significant, wat in 2013 niet langer het geval is.

Subjectieve gezondheid varieert in functie van de leeftijd. Waar 93% van de personen tussen 15 en 24 jaar de eigen gezondheid als « goed » omschrijft, daalt dit percentage progressief met de leeftijd: 83% bij personen van 35-44 jaar en 72 % bij personen van 65-74 jaar. Bij personen van 75 of ouder geeft nog nauwelijks 57% aan in goede gezondheid te zijn.

De verdeling van « slechte gezondheid » volgens leeftijd, bij mannen en vrouwen wordt voorgesteld in Figuur 1. De stratificatie volgens geslacht maakt duidelijk dat de verschillen tussen mannen en vrouwen voor alle leeftijdsgroepen in het nadeel van de laatste groep zijn, behalve voor de leeftijdsgroep 55-64 jaar.

Figuur 1 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een slechte subjectieve gezondheid, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013.

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De subjectieve gezondheid varieert in functie van het opleidingsmilieu van individuen. Minder opgeleide personen (hoogstens lager onderwijs) klagen vaker over hun gezondheid dan diegenen met een diploma secundair onderwijs. Deze laatste klagen op hun beurt vaker over hun gezondheid dan personen met een diploma hoger onderwijs. Deze verschillen blijven significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het (relatief) risico om een slechte subjectieve gezondheid te melden is 2,5 maal hoger bij lager opgeleide personen (lager onderwijs) dan bij hoger opgeleide personen (hoger onderwijs).

Personen die in een half stedelijk gebied wonen, geven relatief meer aan in slechte gezondheid te zijn dan inwoners van stedelijke of landelijke gebieden. Dit verschil is evenwel niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Evolutie over de tijd

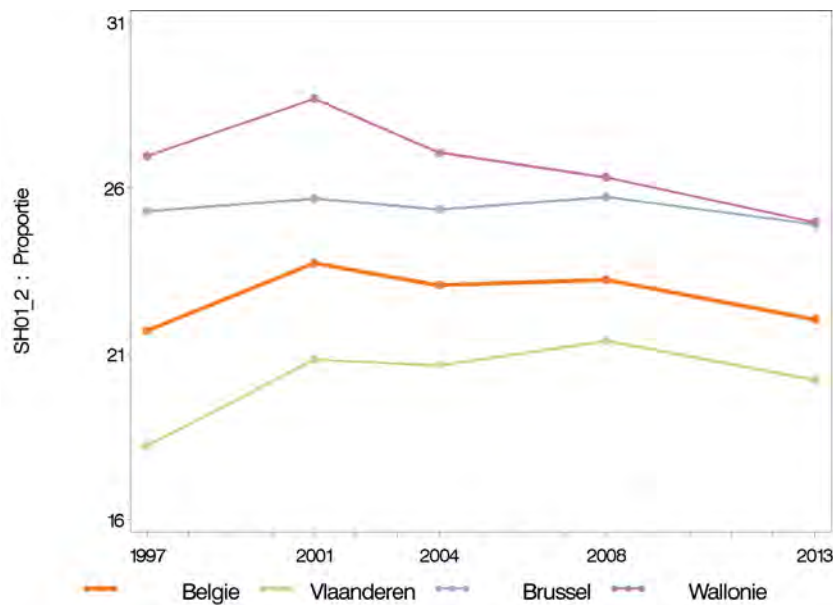
De subjectieve appreciatie van de gezondheidsstatus varieert nauwelijks tussen 1997 en 2013 (zie de ruwe resultaten voorgesteld in Figuur 2):

- 22% van de bevolking gaf aan in slechte gezondheid te zijn in 1997
- 24% in 2001
- 23% in 2004
- 23% in 2008
- 22% in 2013

Na correctie voor leeftijd en geslacht, kan voor België een weliswaar lichte, maar significante verbetering van het percentage personen dat een slechte subjectieve gezondheid meldt worden waargenomen (gebaseerd op een trendanalyse):

- 22,9 % van de bevolking gaf aan in slechte gezondheid te zijn in 1997
- 22,4% in 2001
- 21,6% in 2004
- 21,1% in 2008
- 19,0% in 2013

Figuur 2 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een slechte subjectieve gezondheid, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

4.1.2. GEWESTEN

In het Vlaams Gewest geeft 20% van de bevolking aan in slechte gezondheid te zijn (17,4% na correctie voor leeftijd en geslacht).

In het Brussels Gewest geeft 25% van de bevolking aan in slechte gezondheid te zijn (24,5% na correctie voor leeftijd en geslacht).

In het Waals Gewest geeft 25% van de bevolking aan in slechte gezondheid te zijn (22,9% na correctie voor leeftijd en geslacht).

De verschillen tussen de resultaten voor, enerzijds, het Vlaams Gewest en, anderzijds, de resultaten voor het Waals en Brussels Gewest zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Daarentegen is het verschil tussen de resultaten voor het Brussels en het Waals Gewest niet statistisch significant.

De evolutie over de tijd is niet dezelfde in alle regio's (gecorrigeerde resultaten):

- In het Vlaams Gewest: een lichte maar statistisch significante daling van het percentage van de bevolking dat stelt in slechte gezondheid te zijn; van 19,5% in 1997 tot 16,7% in 2013 (resultaten van een lineaire regressie analyse)
- In het Brussels Gewest: niet significante daling van 26,2% in 1997 tot 24,8% in 2013
- In het Waals Gewest: aanzienlijke (en statistisch significante) daling van het percentage van de bevolking dat stelt in slechte gezondheid te zijn, van 28,5% in 1997 tot 21,9% in 2013

Deze tendensen zijn echter niet voldoende om te positie van het Waals Gewest in vergelijking met het Vlaams Gewest (voor wat de subjectieve gezondheid betreft) fundamenteel te wijzigen.

Vlaams Gewest

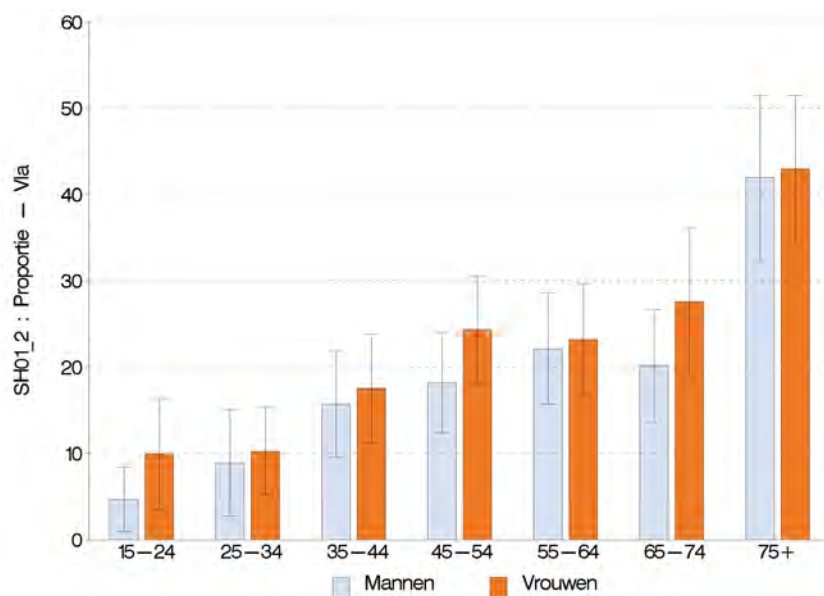
In het Vlaams Gewest is het niveau van de subjectieve gezondheid het best: 80% van de bevolking stelt in goede gezondheid te zijn. Mannen schatten hun gezondheidstoestand minder slecht in dan vrouwen (18% tegenover 24%), maar dit verschil is niet significant na correctie voor leeftijd.

De verdeling van subjectieve gezondheid in het Vlaams Gewest is gelijkaardig aan deze in België, voor wat de variatie volgens leeftijd betreft (Figuur 3). Van een omkering van de gradiënt mannen – vrouwen

vastgesteld in de leeftijdsgroep 55-64 jaar is hier echter geen sprake. De verschillen in functie van het opleidingsniveau tonen eenzelfde tendens als deze voor België.

In termen van urbanisatiegraad, lijkt bij inwoners van landelijke gebieden een hoger percentage personen dat een slechte gezondheid rapporteert, teruggevonden te worden, maar het verschil met het resultaat voor (half-)stedelijke gebieden is niet significant (na correctie voor leeftijd en geslacht).

Figuur 3 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een slechte subjectieve gezondheid, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

De evolutie (van de gecorrigeerde resultaten) over de tijd toont voor het Vlaams Gewest een lichte maar significante daling aan van het percentage van de bevolking dat stelt in slechte gezondheid te zijn: van 19,5% in 1997 tot 16,7% in 2013 (resultaten gebaseerd op een trendanalyse).

Brussels Gewest

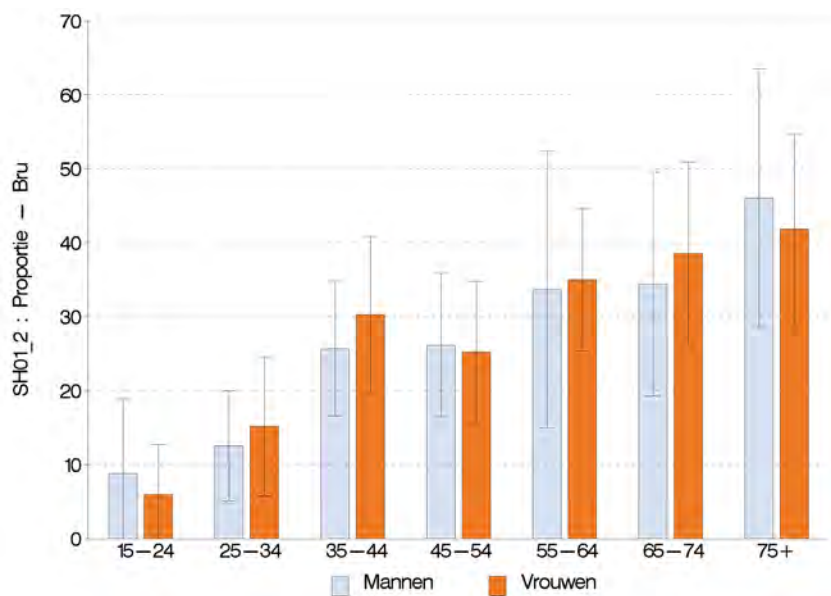
In vergelijking met het Vlaams Gewest is de subjectieve gezondheid in het Brussels Gewest minder goed: slechts 75% van de bevolking stelt in goede gezondheid te zijn. Er worden geen verschillen in functie van het geslacht vastgesteld: 24,5% van de mannen en 25,3% van de vrouwen rapporteert een slechte gezondheid.

De verdeling van subjectieve gezondheid volgens leeftijd is in het Brussels Gewest gelijkaardig aan wat vastgesteld wordt in België in zijn geheel, maar de verschillen tussen mannen en vrouwen per leeftijdsgroep zijn meer heterogeen (Figuur 4).

De variatie volgens opleidingsniveau is gelijkaardig aan deze vastgesteld op het Belgische niveau.

De evolutie (van de gecorrigeerde resultaten) over de tijd toont voor het Brussels Gewest een lichte, niet significante daling aan van het percentage van de bevolking dat stelt in slechte gezondheid te zijn: van 26,2% in 1997 tot 24,8% in 2013 (resultaten gebaseerd op een trendanalyse).

Figuur 4 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een slechte subjectieve gezondheid, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

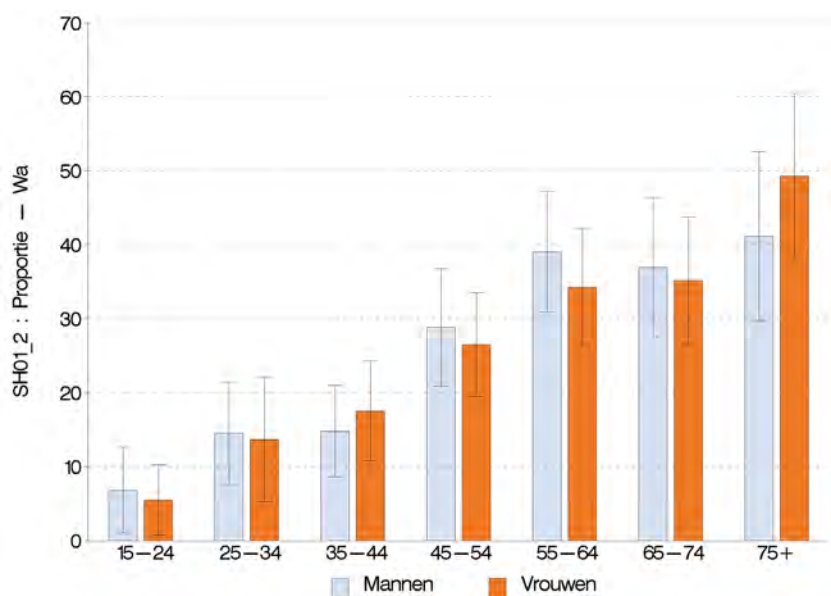

Waals Gewest

In vergelijking met het Vlaams Gewest is subjectieve gezondheid in het Waals Gewest minder goed: slechts 75% van de bevolking stelt in goede gezondheid te zijn. Er worden geen verschillen in functie van het geslacht vastgesteld: 24,5% van mannen en 25,4% van de vrouwen rapporteert een slechte gezondheid.

De verdeling van subjectieve gezondheid volgens leeftijd is in het Waals Gewest gelijkaardig aan wat vastgesteld wordt in België in zijn geheel, maar de verschillen tussen mannen en vrouwen per leeftijdsgroep zijn meer heterogeen (Figuur 5).

Figuur 5 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een slechte subjectieve gezondheid, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

De variatie in functie van het opleidingsniveau is gelijkaardig aan wat werd vastgesteld voor België in zijn geheel.

Het ruwe cijfermateriaal suggereert dat het percentage personen dat een slechte gezondheid rapporteert hoger ligt in stedelijke gebieden, maar het verschil met de percentages voor inwoners van half stedelijke of landelijke gebieden is niet significant (na correctie voor leeftijd en geslacht).

De evolutie over de tijd toont een duidelijke en significante vermindering aan van het percentage personen in slechte gezondheid: van 28,5% in 1997, tot 21,9% in 2013 (voor leeftijd en geslacht gecorrigeerd cijfer, op basis van een trendanalyse).

5. DISCUSSIE

In België, in 2013, beoordeelt 78% van de bevolking van 15 jaar en ouder hun gezondheidstoestand als goed tot zeer goed. Omgekeerd geeft 22% van de bevolking aan dat hun gezondheidstoestand niet goed is.

De hier voorgestelde resultaten moeten met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. Zo moet er op gewezen worden dat 18% van die personen die verondersteld werden de schriftelijke vragenlijst in te vullen (waarin de vraag naar subjectieve gezondheid was opgenomen) dit niet gedaan heeft. Dit kwam misschien door het simpele feit dat het beantwoorden van de mondelinge vragenlijst al zoveel tijd in beslag had genomen dat ze geen zin meer hadden de schriftelijke vragenlijst in te vullen. Het kan ook zijn dat sommige respondenten van oordeel waren dat de vragen opgenomen in de schriftelijke vragenlijst te gevoelig of te persoonlijk waren en daarom beslisten om deze niet te beantwoorden. In beide gevallen mag ervan uitgegaan worden dat de impact op de interpretatie van de resultaten onbestaande is en dat enkel de precisie van de schatters beïnvloed werd, gezien het geringer aantal respondenten. Het kan echter ook zijn dat het niet invullen van de schriftelijke vragenlijst te maken had met gezondheidsredenen. Indien dit het geval was, dan kan dit de schatters wel beïnvloeden, zonder dat we kunnen aangeven op welke wijze of in welke richting.

Er dient bovendien aan herinnerd te worden dat de schriftelijke vragenlijst niet beantwoord moest worden, indien een proxy werd gebruikt (d.i. een persoon die antwoordt 'in naam van' de respondent). Dit is met name het geval voor sommige bejaarde, zieke of geïnstitutionaliseerde personen. Redelijkerwijs mag aangenomen worden dat deze personen zich in een slechte gezondheidstoestand bevinden. Gezien we voor deze personen geen informatie hebben, is het mogelijk dat de indicator rond subjectieve gezondheid licht onderschat is.

Het feit dat vrouwen vaker dan mannen aangeven dat hun gezondheid niet goed is, is een constante voor België. Er dient echter op gewezen te worden dat het verschil in percentages tussen vrouwen en mannen te klein is om statistisch significant te zijn. Dit fenomeen wordt ook geobserveerd in de andere Europese landen (zie met name de website van Eurostat⁶ of deze van de OESO⁷).

Het verschil in het percentage personen in slechte gezondheid tussen mannen en vrouwen kan voor elke leeftijdsgroep worden vastgesteld, behalve in de leeftijdsgroep 55-64 jaar, een vaststelling die reeds in 1997 werd gedaan. In 2008 keerde het verschil tussen mannen en vrouwen om: 69,2% van de mannen in de leeftijdsgroep 55-64 jaar stelde in goede gezondheid te zijn, tegen 73,5% van de vrouwen, een verschil dat statistisch significant was. In 2013 is dit opnieuw het geval in het Vlaams Gewest; in de andere twee regio's is het verschil tussen mannen en vrouwen in functie van de leeftijd meer heterogeen. De leeftijdsgroep rond de 60 jaar komt overeen met de periode waarin de meerderheid van de personen op pensioen gaat. Misschien heeft dit een grotere impact op mannen dan op vrouwen voor wat betreft hun oordeel over hun eigen gezondheid. Een tijdschrift gepubliceerd door het « Institute for Economic Affairs » in Groot-Brittannië⁸ heeft aangetoond dat er effectief een relatie bestaat tussen op pensioen gaan en de gezondheid, maar vermeldt niet of er hierbij ernstige verschillen tussen mannen en vrouwen zouden bestaan.

Dat de gezondheidsstatus verslecht met de leeftijd is geen verrassing. Het is bovendien opmerkelijk dat er in 2001, 2004 en 2008 in het Brussels Gewest dubbel zoveel jongeren van 15-24 jaar een slechte gezondheid melden als in de andere twee gewesten. De specifieke gezondheidssituatie van jongeren in het Brussels Gewest werd al naar voren gebracht in het kader van de publicatie van de Sociale en Gezondheidsatlas van het Brussels Gewest in 2006.

6 http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/health/health_status_determinants/data

7 <http://www.oecd.org/els/health-systems/health-data.htm>

8 <http://www.iea.org/publications/research/work-longer-live-healthier-the-relationship-between-economic-activity-health-a>

In 2013 wordt dit verschil niet meer teruggevonden: het percentage jongeren van 15 tot 24 jaar dat een slechte gezondheid meldt is 7,2% in het Vlaams, 7,2% in het Brussels en 6,1% in het Waals Gewest.

De samenhang tussen socio-economische status en subjectieve gezondheid werd voorheen al vastgesteld. Dit vormde o.a. het onderwerp van een specifieke analyse in 2008: verschillende indices werden berekend die toelieten te besluiten dat er een echte sociale gradiënt bestaat voor wat subjectieve gezondheid betreft. Socio-economische verschillen in subjectieve gezondheid kunnen voor elk enquêtejaar worden vastgesteld en dit zowel bij mannen als bij vrouwen. Er is voorzien ook deze keer een specifieke analyse van sociale ongelijkheden in gezondheid door te voeren die het voorwerp zal zijn van een afzonderlijk rapport. De hamvraag is of deze socio-economische ongelijkheden sinds 1997 al dan niet zijn toegenomen.

De studie van sociale ongelijkheden heeft aangetoond dat de impact van gezondheidsproblemen op de subjectieve gezondheid sterker is bij hoger opgeleide personen; dit fenomeen kan resulteren in een onderschatting van de socio-economische gradiënt bij het gebruik van de subjectieve gezondheid als indicator van volksgezondheid en moet dus in rekening genomen worden (17).

Voor wat de samenhang tussen de urbanisatiegraad en subjectieve gezondheid betreft, lijkt het erop dat inwoners van stedelijke gebieden relatief slechter scoren in het Waals Gewest, terwijl het in het Vlaamse Gewest dan weer eerder gaat om personen woonachtig in landelijke gebieden. Verschillen hieromtrent zijn weinig uitgesproken en statistisch niet significant. Er dient dan ook niet gezocht te worden naar een interpretatie hieromtrent.

De resultaten aangaande subjectieve gezondheid zijn sinds 1997 zeer stabiel. Dit betekent dat de methodes gebruikt in het kader van de gezondheidsenquête voldoende robuust zijn om dergelijke resultaten jaar na jaar te reproduceren.

Niettemin geven de cijfers aan dat er een lichte, maar statistisch significante verbetering in subjectieve gezondheid kan vastgesteld worden tussen 1997 (22,9% van de bevolking geeft een slechte subjectieve gezondheid aan) en 2013 (19%). Deze evolutie is meer uitgesproken in het Waals Gewest, maar is niet voldoende om de positie van het Waals Gewest in vergelijking met het Vlaams Gewest danig te veranderen voor wat subjectieve gezondheid betreft.

De situatie aangaande subjectieve gezondheid is nog altijd beter in het Vlaams Gewest (waar 20% van de bevolking aangeeft in slechte subjectieve gezondheid te zijn, 17,4% na correctie voor leeftijd) dan in de andere twee gewesten. Het verschil is echter niet echt uitgesproken (het gaat om een verschil van 4-5%) en kan misschien enkel wijzen op culturele verschillen.

Het zou interessant om deze resultaten te vergelijken met deze van andere landen in het kader van het EHIS-initiatief (European Health Interview Survey) van Eurostat. Het gegevensbestand van de eerste EHIS-golf (2008) is thans beschikbaar en zal het onderwerp vormen van een specifieke, gedetailleerde analyse. In afwachting hiervan is het nu al mogelijk België met de andere lidstaten van de Europese Unie te vergelijken via de SILC-enquête gepubliceerd op de Eurostat website; in 2012 bevond België zich boven het Europees gemiddelde.

Bij wijze van vergelijking kan verwezen worden naar de resultaten van de nationale gezondheidsenquête (National Health Interview Survey (NHIS)) uitgevoerd in the Verenigde Staten: in de loop van de periode 2009-2011 beoordeelde ongeveer 41% van de bevolking van 65 jaar en ouder hun gezondheidstoestand als uitstekend of zeer goed. Voor België gaat het in 2013 om 64% van deze leeftijdsgroep. Een vergelijking met de Amerikaanse gegevens is echter moeilijk gezien deze laatste niet gebaseerd zijn op exact dezelfde antwoordcategorieën.

6. BIBLIOGRAFIE

- (1) Van Oyen H, Bossuyt N, Bellamammer L, Deboosere P, Demarest S, Lorant V et al. Composite health measures in Belgium based on the 2001 census. *Arch Public Health* 2005; 63:107-126.
- (2) Demarest S, Van der Heyden J, Charafeddine R, Tafforeau J, Van Oyen H, Van Hal G. Socio-economic differences in participation of households in a Belgian national health survey. *Eur J Public Health* 2013; 23(6):981-985.
- (3) Ware Jr JE. SF-36 Health Survey: manual and interpretation guide. Boston: The Health Institute, New England Medical Center, 1993.
- (4) König-Zahn C, Furer JW, Tax B. Het meten van de gezondheidstoestand. Beschrijving en evaluatie van vragenlijsten. 1. Algemene gezondheid. Assen: Van Gorcum, 1993.
- (5) Grant MD, Piotrowski ZH, Chappell R. Self-reported health and survival in the longitudinal study of aging, 1984-1986. *J Clin Epidemiol* 1995; 48(3):375-387.
- (6) Valkonen T, Sihvonen AP, Lahelma E. Health expectancy by level of education in Finland. *Soc Sci Med* 1997; 44(6):801-808.
- (7) Singh-Manoux A, Dugravot A, Shipley MJ, Ferrie JE, Martikainen P, Goldberg M et al. The association between self-rated health and mortality in different socioeconomic groups in the GAZEL cohort study. *Int J Epidemiol* 2007; 36(6):1222-1228.
- (8) Goldberg P, Gueguen A, Schmaus A, Nakache JP, Goldberg M. Longitudinal study of associations between perceived health status and self reported diseases in the French Gazel cohort. *J Epidemiol Community Health* 2001; 55(4):233-238.
- (9) Delpierre C, Datta GD, Kelly-Irving M, Lauwers-Cances V, Berkman L, Lang T. What role does socio-economic position play in the link between functional limitations and self-rated health: France vs. USA? *Eur J Publ Health* 2012; 22(3):317-321.
- (10) Galenkamp H, Braam AW, Huisman M, Deeg DJH. Seventeen-year time trend in poor self-rated health in older adults: changing contributions of chronic diseases and disability. *Eur J Public Health* 2013; 23(3):511-517.
- (11) de Bruin A, Picavet HS, Nossikov A. Health Interview Surveys: towards international harmonization of methods and instruments. Copenhagen: World Health Organisation, 1996.
- (12) Robine JM, Jagger C, Egidi V, Gispert M, Nusselder W, Perenboom R et al. Creating a coherent set of indicators to monitor health across Europe: the Euro-REVES 2 project. *Eur J Publ Health* 2003; 13(3 Suppl):6-14.
- (13) Lee S, Grant D. The Effect of Question Order on Self-rated General Health Status in a Multilingual Survey Context. *Am J Epidemiol* 2009; 169(12):1525-1530.
- (14) Schwarz N. Self-reports: How the questions shape the answers. *American Psychologist* 1999; 54(2):93-105.
- (15) Kilpeläinen K, Tuomi-Nikula A, Thelen J, Gissler M, Sihvonen AP, Kramers P et al. Health indicators in Europe: availability and data needs. *Eur J Publ Health* 2012; 22(5):716-721.
- (16) Verschuuren M, Achterberg PW, Gijzen R, Harbers MM, Vijge E, Wilk EA et al. ECHI Indicator Development and Documentation - Joint action for ECHIM final Report Part II. II, 1-287. 2012. RIVM.
- (17) Delpierre C, Lauwers-Cances V, Datta GD, Lang T, Berkman L. Using self-rated health for analysing social inequalities in health: a risk for underestimating the gap between socioeconomic groups? *J Epidemiol Community Health* 2009; 63(6):426-432.

7. TABELLEN

Tabel 1	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een goede (tot zeer goede) subjectieve gezondheid, België	50
Tabel 2	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een slechte (zeer slechte tot redelijke) subjectieve gezondheid, België.....	51
Tabel 3	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een goede (tot zeer goede) subjectieve gezondheid, Vlaams Gewest	52
Tabel 4	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een slechte (zeer slechte tot redelijke) subjectieve gezondheid, Vlaams Gewest.....	53
Tabel 5	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een goede (tot zeer goede) subjectieve gezondheid, Brussels Gewest.....	54
Tabel 6	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een slechte (zeer slechte tot redelijke) subjectieve gezondheid, Brussels Gewest.....	55
Tabel 7	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een goede (tot zeer goede) subjectieve gezondheid, Waals Gewest.....	56
Tabel 8	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een slechte (zeer slechte tot redelijke) subjectieve gezondheid, Waals Gewest	57

Tabel 1 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een goede (tot zeer goede) subjectieve gezondheid, België

SH01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	79,6	(77,8-81,4)	81,4	(79,4-83,2)	3096
	Vrouwen	76,4	(74,5-78,3)	79,4	(77,3-81,3)	3459
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	93,1	(90,6-95,7)	93,1	(90,1-95,3)	687
	25 - 34	88,5	(85,6-91,4)	88,6	(85,3-91,2)	985
	35 - 44	82,6	(79,6-85,7)	82,6	(79,3-85,4)	1087
	45 - 54	76,5	(73,3-79,7)	76,5	(73,2-79,5)	1159
	55 - 64	72,2	(68,6-75,9)	72,3	(68,4-75,8)	1116
	65 - 74	71,6	(67,4-75,8)	71,6	(67,2-75,7)	842
	75 +	56,4	(51,5-61,3)	56,7	(51,8-61,5)	679
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	50,9	(45,4-56,5)	61,3	(55,4-66,9)	577
	Lager secundair	67,9	(63,8-72,0)	72,8	(68,5-76,7)	936
	Hoger secundair	78,5	(76,2-80,8)	79,7	(77,3-82,0)	2096
	Hoger onderwijs	86,1	(84,3-87,8)	86,5	(84,6-88,2)	2885
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	76,6	(74,5-78,6)	79,0	(76,8-81,1)	3034
	Halfstedelijk gebied	79,4	(76,8-82,0)	82,1	(79,6-84,4)	1635
	Landelijk gebied	78,3	(75,6-81,0)	80,3	(77,5-82,9)	1886
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	79,8	(77,9-81,7)	82,6	(80,6-84,4)	2537
	Brussels Gewest	75,1	(71,9-78,2)	75,5	(72,1-78,7)	1380
	Waals Gewest	75,0	(72,8-77,3)	77,1	(74,7-79,3)	2638
JAAR	1997	78,3	(76,9-79,7)	77,1	(75,5-78,5)	7949
	2001	76,2	(75,0-77,5)	77,6	(76,3-78,8)	9366
	2004	76,9	(75,7-78,2)	78,4	(77,1-79,7)	9423
	2008	76,8	(75,4-78,1)	78,9	(77,5-80,2)	7656
	2013	77,9	(76,6-79,3)	81,0	(79,6-82,3)	6555

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 2 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een slechte (zeer slechte tot redelijke) subjectieve gezondheid, België

SH01_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	20,4	(18,6-22,2)	18,6	(16,8-20,6)	3096
	Vrouwen	23,6	(21,7-25,5)	20,6	(18,7-22,7)	3459
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	6,9	(4,3-9,4)	6,9	(4,7-9,9)	687
	25 - 34	11,5	(8,6-14,4)	11,4	(8,8-14,7)	985
	35 - 44	17,4	(14,3-20,4)	17,4	(14,6-20,7)	1087
	45 - 54	23,5	(20,3-26,7)	23,5	(20,5-26,8)	1159
	55 - 64	27,8	(24,1-31,4)	27,7	(24,2-31,6)	1116
	65 - 74	28,4	(24,2-32,6)	28,4	(24,3-32,8)	842
	75 +	43,6	(38,7-48,5)	43,3	(38,5-48,2)	679
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	49,1	(43,5-54,6)	38,7	(33,1-44,6)	577
	Lager secundair	32,1	(28,0-36,2)	27,2	(23,3-31,5)	936
	Hoger secundair	21,5	(19,2-23,8)	20,3	(18,0-22,7)	2096
	Hoger onderwijs	13,9	(12,2-15,7)	13,5	(11,8-15,4)	2885
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	23,4	(21,4-25,5)	21,0	(18,9-23,2)	3034
	Halfstedelijk gebied	20,6	(18,0-23,2)	17,9	(15,6-20,4)	1635
	Landelijk gebied	21,7	(19,0-24,4)	19,7	(17,1-22,5)	1886
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	20,2	(18,3-22,1)	17,4	(15,6-19,4)	2537
	Brussels Gewest	24,9	(21,8-28,1)	24,5	(21,3-27,9)	1380
	Waals Gewest	25,0	(22,7-27,2)	22,9	(20,7-25,3)	2638
JAAR	1997	21,7	(20,3-23,1)	22,9	(21,5-24,5)	7949
	2001	23,8	(22,5-25,0)	22,4	(21,2-23,7)	9366
	2004	23,1	(21,8-24,3)	21,6	(20,3-22,9)	9423
	2008	23,2	(21,9-24,6)	21,1	(19,8-22,5)	7656
	2013	22,1	(20,7-23,4)	19,0	(17,7-20,4)	6555

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 3 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een goede (tot zeer goede) subjectieve gezondheid, Vlaams Gewest

SH01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	82,1	(79,7-84,6)	83,9	(81,3-86,3)	1218
	Vrouwen	77,6	(74,9-80,2)	80,6	(77,8-83,2)	1319
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	92,8	(89,1-96,4)	92,8	(88,2-95,7)	243
	25 - 34	90,4	(86,4-94,4)	90,5	(85,7-93,8)	330
	35 - 44	83,4	(79,1-87,8)	83,4	(78,6-87,4)	441
	45 - 54	78,6	(74,3-83,0)	78,7	(74,1-82,7)	444
	55 - 64	77,3	(72,5-82,1)	77,4	(72,3-81,8)	440
	65 - 74	76,0	(70,2-81,8)	76,1	(69,9-81,4)	327
	75 +	57,4	(50,9-63,9)	58,0	(51,4-64,4)	312
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	51,3	(43,5-59,1)	62,5	(53,5-70,6)	226
	Lager secundair	70,5	(64,5-76,5)	76,0	(69,6-81,4)	342
	Hoger secundair	81,0	(78,0-83,9)	82,0	(78,8-84,8)	913
	Hoger onderwijs	87,1	(84,7-89,6)	87,5	(84,8-89,7)	1046
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	80,2	(77,0-83,5)	83,4	(79,9-86,4)	762
	Halfstedelijk gebied	80,0	(77,1-82,9)	82,6	(79,7-85,1)	1136
	Landelijk gebied	78,8	(74,8-82,9)	80,6	(76,3-84,3)	639
JAAR	1997	81,8	(79,8-83,7)	80,5	(78,4-82,5)	2848
	2001	79,2	(77,3-81,0)	80,6	(78,8-82,3)	3330
	2004	79,3	(77,6-81,1)	81,2	(79,4-82,9)	3624
	2008	78,6	(76,6-80,5)	81,0	(79,1-82,8)	3010
	2013	79,8	(77,9-81,7)	83,3	(81,4-85,0)	2537

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 4 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een slechte (zeer slechte tot redelijke) subjectieve gezondheid, Vlaams Gewest

SH01_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	17,9	(15,4-20,3)	16,1	(13,7-18,7)	1218
	Vrouwen	22,4	(19,8-25,1)	19,4	(16,8-22,2)	1319
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	7,2	(3,6-10,9)	7,2	(4,3-11,8)	243
	25 - 34	9,6	(5,6-13,6)	9,5	(6,2-14,3)	330
	35 - 44	16,6	(12,2-20,9)	16,6	(12,6-21,4)	441
	45 - 54	21,4	(17,0-25,7)	21,3	(17,3-25,9)	444
	55 - 64	22,7	(17,9-27,5)	22,6	(18,2-27,7)	440
	65 - 74	24,0	(18,2-29,8)	23,9	(18,6-30,1)	327
	75 +	42,6	(36,1-49,1)	42,0	(35,6-48,6)	312
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	48,7	(40,9-56,5)	37,5	(29,4-46,5)	226
	Lager secundair	29,5	(23,5-35,5)	24,0	(18,6-30,4)	342
	Hoger secundair	19,0	(16,1-22,0)	18,0	(15,2-21,2)	913
	Hoger onderwijs	12,9	(10,4-15,3)	12,5	(10,3-15,2)	1046
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	19,8	(16,5-23,0)	16,6	(13,6-20,1)	762
	Halfstedelijk gebied	20,0	(17,1-22,9)	17,4	(14,9-20,3)	1136
	Landelijk gebied	21,2	(17,1-25,2)	19,4	(15,7-23,7)	639
JAAR	1997	18,2	(16,3-20,2)	19,5	(17,5-21,6)	2848
	2001	20,8	(19,0-22,7)	19,4	(17,7-21,2)	3330
	2004	20,7	(18,9-22,4)	18,8	(17,1-20,6)	3624
	2008	21,4	(19,5-23,4)	19,0	(17,2-20,9)	3010
	2013	20,2	(18,3-22,1)	16,7	(15,0-18,6)	2537

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 5 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een goede (tot zeer goede) subjectieve gezondheid, Brussels Gewest

SH01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	75,5	(70,8-80,2)	76,8	(71,6-81,4)	623
	Vrouwen	74,7	(70,7-78,7)	75,5	(70,9-79,5)	757
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	92,8	(87,0-98,6)	92,8	(84,6-96,8)	137
	25 - 34	86,0	(79,5-92,4)	86,0	(78,4-91,2)	282
	35 - 44	72,2	(65,2-79,1)	72,1	(64,7-78,5)	239
	45 - 54	74,3	(67,5-81,1)	74,3	(67,0-80,5)	245
	55 - 64	65,7	(55,4-75,9)	65,7	(54,8-75,1)	213
	65 - 74	63,4	(53,7-73,2)	63,5	(53,4-72,5)	145
	75 +	56,5	(45,9-67,1)	56,7	(46,0-66,7)	119
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	46,6	(34,5-58,7)	47,6	(35,4-60,0)	80
	Lager secundair	64,4	(55,1-73,7)	66,5	(57,3-74,5)	176
	Hoger secundair	76,0	(70,8-81,3)	77,0	(70,9-82,2)	377
	Hoger onderwijs	79,3	(74,8-83,9)	80,7	(75,4-85,0)	720
JAAR	1997	74,7	(72,1-77,3)	73,8	(71,0-76,5)	2309
	2001	74,3	(72,1-76,5)	74,7	(72,4-76,8)	2235
	2004	74,6	(72,4-76,9)	74,3	(71,9-76,6)	2158
	2008	74,3	(72,0-76,5)	73,6	(71,1-75,9)	1952
	2013	75,1	(71,9-78,2)	75,2	(71,8-78,3)	1380

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 6 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een slechte (zeer slechte tot redelijke) subjectieve gezondheid, Brussels Gewest

SH01_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	24,5	(19,8-29,2)	23,2	(18,6-28,4)	623
	Vrouwen	25,3	(21,3-29,3)	24,5	(20,5-29,1)	757
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	7,2	(1,4-13,0)	7,2	(3,2-15,4)	137
	25 - 34	14,0	(7,6-20,5)	14,0	(8,8-21,6)	282
	35 - 44	27,8	(20,9-34,8)	27,9	(21,5-35,3)	239
	45 - 54	25,7	(18,9-32,5)	25,7	(19,5-33,0)	245
	55 - 64	34,3	(24,1-44,6)	34,3	(24,9-45,2)	213
	65 - 74	36,6	(26,8-46,3)	36,5	(27,5-46,6)	145
	75 +	43,5	(32,9-54,1)	43,3	(33,3-54,0)	119
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	53,4	(41,3-65,5)	52,4	(40,0-64,6)	80
	Lager secundair	35,6	(26,3-44,9)	33,5	(25,5-42,7)	176
	Hoger secundair	24,0	(18,7-29,2)	23,0	(17,8-29,1)	377
	Hoger onderwijs	20,7	(16,1-25,2)	19,3	(15,0-24,6)	720
JAAR	1997	25,3	(22,7-27,9)	26,2	(23,5-29,0)	2309
	2001	25,7	(23,5-27,9)	25,3	(23,2-27,6)	2235
	2004	25,4	(23,1-27,6)	25,7	(23,4-28,1)	2158
	2008	25,7	(23,5-28,0)	26,4	(24,1-28,9)	1952
	2013	24,9	(21,8-28,1)	24,8	(21,7-28,2)	1380

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 7 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een goede (tot zeer goede) subjectieve gezondheid, Waals Gewest

SH01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	75,5	(72,4-78,5)	77,5	(74,1-80,6)	1255
	Vrouwen	74,6	(71,5-77,7)	78,0	(74,6-81,1)	1383
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	93,9	(90,1-97,6)	93,9	(89,0-96,7)	307
	25 - 34	85,9	(80,7-91,1)	85,9	(79,9-90,3)	373
	35 - 44	83,8	(79,3-88,4)	83,8	(78,8-87,9)	407
	45 - 54	72,4	(67,4-77,5)	72,4	(67,1-77,1)	470
	55 - 64	63,4	(57,1-69,7)	63,4	(56,9-69,5)	463
	65 - 74	64,0	(57,4-70,7)	64,0	(57,2-70,3)	370
	75 +	53,8	(45,7-61,9)	53,7	(45,6-61,6)	248
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	50,9	(42,4-59,4)	62,4	(53,7-70,4)	271
	Lager secundair	64,4	(58,3-70,6)	68,3	(61,9-74,2)	418
	Hoger secundair	73,4	(69,3-77,6)	75,0	(70,5-79,0)	806
	Hoger onderwijs	86,1	(83,3-88,9)	87,0	(83,8-89,6)	1119
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	72,7	(69,1-76,2)	75,4	(71,6-79,0)	892
	Halfstedelijk gebied	75,0	(69,4-80,6)	78,2	(72,6-82,8)	499
	Landelijk gebied	77,6	(74,2-80,9)	80,2	(76,5-83,4)	1247
JAAR	1997	73,0	(70,6-75,4)	71,5	(68,7-74,1)	2792
	2001	71,3	(69,3-73,3)	72,7	(70,6-74,7)	3801
	2004	72,9	(70,8-75,0)	74,3	(72,0-76,5)	3641
	2008	73,7	(71,5-75,8)	76,3	(74,1-78,3)	2694
	2013	75,0	(72,8-77,3)	78,1	(75,8-80,2)	2638

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 8 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een slechte (zeer slechte tot redelijke) subjectieve gezondheid, Waals Gewest

SH01_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	24,5	(21,5-27,6)	22,5	(19,4-25,9)	1255
	Vrouwen	25,4	(22,3-28,5)	22,0	(18,9-25,4)	1383
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	6,1	(2,4-9,9)	6,1	(3,3-11,0)	307
	25 - 34	14,1	(8,9-19,3)	14,1	(9,7-20,1)	373
	35 - 44	16,2	(11,6-20,7)	16,2	(12,1-21,2)	407
	45 - 54	27,6	(22,5-32,6)	27,6	(22,9-32,9)	470
	55 - 64	36,6	(30,3-42,9)	36,6	(30,5-43,1)	463
	65 - 74	36,0	(29,3-42,6)	36,0	(29,7-42,8)	370
	75 +	46,2	(38,1-54,3)	46,3	(38,4-54,4)	248
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	49,1	(40,6-57,6)	37,6	(29,6-46,3)	271
	Lager secundair	35,6	(29,4-41,7)	31,7	(25,8-38,1)	418
	Hoger secundair	26,6	(22,4-30,7)	25,0	(21,0-29,5)	806
	Hoger onderwijs	13,9	(11,1-16,7)	13,0	(10,4-16,2)	1119
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	27,3	(23,8-30,9)	24,6	(21,0-28,4)	892
	Halfstedelijk gebied	25,0	(19,4-30,6)	21,8	(17,2-27,4)	499
	Landelijk gebied	22,4	(19,1-25,8)	19,8	(16,6-23,5)	1247
JAAR	1997	27,0	(24,6-29,4)	28,5	(25,9-31,3)	2792
	2001	28,7	(26,7-30,7)	27,3	(25,3-29,4)	3801
	2004	27,1	(25,0-29,2)	25,7	(23,5-28,0)	3641
	2008	26,3	(24,2-28,5)	23,7	(21,7-25,9)	2694
	2013	25,0	(22,7-27,2)	21,9	(19,8-24,2)	2638

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

4. Chronische aandoeningen

AUTEUR

Johan VAN DER HEYDEN

Gelieve bij het verwijzen naar resultaten van dit hoofdstuk de volgende referentie te gebruiken:
Van der Heyden J. Chronische aandoeningen. In: Van der Heyden J, Charafeddine R (ed.).
Gezondheidsenquête 2013. Rapport 1: Gezondheid en Welzijn. WIV-ISP, Brussel, 2014

INHOUDSTAFEL

Samenvatting	63
1. Inleiding	67
2. Vragen	71
3. Indicatoren	73
4. Resultaten	75
4.1. Ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps in het algemeen	75
4.1.1. Prevalentie	75
4.1.2. Gevolgen van ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps voor het functioneren.....	78
4.1.3. Beperkingen bij personen met een langdurige aandoening als gevolg van deze aandoening	80
4.1.4. Ernstige beperkingen bij personen met een langdurige aandoening als gevolg van deze aandoening	84
4.2. Prevalentie van specifieke ziekten en aandoeningen	87
4.2.1. Globaal overzicht	87
4.2.2. Hart- en vaataandoeningen en cardiovasculaire risicofactoren.....	104
4.2.3. Chronische longaandoeningen.....	125
4.2.4. Aandoeningen van het bewegingsstelsel	130
4.2.5. Aandoeningen van het hormoonstelsel.....	142
4.2.6. Neurologische aandoeningen	149
4.2.7. Aandoeningen van het spijsverteringsstelsel.....	152
4.2.8. Aandoeningen van het urogenitaal stelsel	161
4.2.9. Oogaandoeningen.....	172
4.2.10. Andere ziekten en aandoeningen	181
4.3. Multimorbiditeit	201
4.3.1. Multimorbiditeit op basis van zes chronische aandoeningen	201
4.3.2. Gemiddeld aantal chronische aandoeningen (op een totaal van 25)	204
5. Bespreking.....	209
6. Bibliografie	213
7. Tabellen.....	215

SAMENVATTING

In deze module wordt nagegaan in welke mate chronische aandoeningen voorkomen in de algemene bevolking. Daar het gaat om zelfgerapporteerde informatie moeten de resultaten met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden. Toch zijn enquêtegegevens over chronische ziekten van groot belang omdat ze vaak de enige informatiebron zijn om de grootteorde van belangrijke gezondheidsproblemen in de algemene bevolking in te schatten.

Meer dan één op de vier personen (28,5%) van 15 jaar en ouder geeft aan minstens één langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap te hebben. Het percentage personen met een langdurige aandoening stijgt sterk met de leeftijd. Bij jonge mensen tussen 15 en 24 jaar is dit 9,6%; bij 75-plussers is dit bijna de helft (48,8%). Hoe lager het opleidingsniveau, hoe hoger de kans dat men een langdurige aandoening rapporteert. In het Vlaams Gewest vinden we een lager percentage mensen met een langdurige aandoening (27,2%) dan in het Brussels (30,5%) en Waals Gewest (30,2%).

Een opmerkelijke vaststelling is dat het aantal personen dat zichzelf als chronisch ziek bestempelt, en dat tussen 1997 en 2008 licht was gestegen, tussen 2008 en 2013 terug daalde. Tegelijkertijd blijkt het percentage personen met een chronische aandoening dat aangeeft hierdoor beperkingen te ondervinden tussen 1997 en 2013 licht te dalen. Dit zou kunnen wijzen op een verbeterde aanpak van chronisch zieken.

In de gezondheidsenquête wordt gepeild naar het vóórkomen van 38 verschillende chronische aandoeningen of aandoeningen die chronische gevolgen hebben. In Tabel 1 wordt de top tien hiervan weergegeven.

Tabel 1 | Meest voorkomende chronische aandoeningen in de bevolking van 15 jaar en ouder, Gezondheidsenquête, België, 2013

Mannen		Vrouwen	
Lage rugprobleem	18,7%	Lage rugprobleem	22,7%
Hoog cholesterolgehalte in het bloed	16,3%	Artrose	21,2%
Hoge bloeddruk	15,6%	Hoge bloeddruk	17,3%
Allergie	12,7%	Hoog cholesterolgehalte in het bloed	17,3%
Artrose	11,8%	Allergie	15,6%
Nekprobleem	9,1%	Nekprobleem	14,3%
Artritis	6,5%	Ernstige hoofdpijn zoals migraine	13,2%
Diabetes	5,4%	Artritis	9,6%
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	5,1%	Schildklierlijden	9,6%
Depressie	4,9%	Depressie	8,3%

De top vijf van de meest voorkomende aandoeningen is bij mannen en vrouwen gelijk, hoewel de volgorde niet precies dezelfde is. Het betreft twee problemen van het bewegingsstelsel (lage rugproblemen en artrose), twee cardiovasculaire risicofactoren (hoge bloeddruk en hoog cholesterolgehalte in het bloed) en allergie. Positief is dat respectievelijk 94,3% van de personen met hoge bloeddruk en 87,6% van de patiënten met een hoog cholesterolgehalte in het bloed hiervoor medisch worden opgevolgd.

Bij 65-plussers liggen de prevalenties uiteraard een stuk hoger, zoals blijkt uit Tabel 2.

Tabel 2 | Meest voorkomende chronische aandoeningen in de bevolking van 65 jaar en ouder, Gezondheidsenquête, België, 2013

Mannen		Vrouwen	
Hoge bloeddruk	35,5%	Artrose	49,8%
Hoog cholesterolgehalte in het bloed	31,9%	Hoog cholesterolgehalte in het bloed	38,2%
Artrose	28,4%	Hoge bloeddruk	38,0%
Lage rugprobleem	27,5%	Lage rugprobleem	34,2%
Prostaatklachten	16,8%	Artritis	21,1%
Nekprobleem	16,2%	Nekprobleem	20,0%
Artritis	15,4%	Osteoporose	19,5%
Diabetes	14,6%	Urinaire incontinentie	15,7%
Urinaire incontinentie	10,9%	Cataract (staar)	13,4%
Allergie	10,2%	Schildklierlijden	13,2%
Cataract (staar)	8,5%	Diabetes	12,4%

Bij vrouwen vinden we voor heel wat chronische aandoeningen hogere prevalenties dan bij mannen. Dit is het geval voor artrose, artritis, lage rugpijn, nekpijn, schildklierlijden, incontinentie, chronische blaas-tonsteking, cataract, allergie, migraine, langdurige vermoeidheid en osteoporose. Voor slechts enkele aandoeningen (coronair hartlijden, ander ernstig hartlijden en nierstenen) vinden we een hogere prevalentie bij mannen.

De meeste aandoeningen komen vaker voor bij laag opgeleiden dan bij hooggeschoolden. Vaak gaat het daarbij om ernstige chronische ziekten, zoals hart- en vaatziekten, chronische longziekten, diabetes en ernstige nierziekten. Bovendien lijkt het er op dat sommige socio-economische ongelijkheden toenemen. Zo werden er voor astma en ernstig nierlijden in de Gezondheidsenquête 2008 geen significante socio-economische verschillen vastgesteld, terwijl dit in 2013 wel het geval is. Enkel allergie komt frequenter voor bij hooggeschoolden.

Regionale verschillen in de prevalentie van chronische aandoeningen zijn al bij al vrij beperkt. Toch lijken Brusselaars iets vaker chronische aandoeningen te rapporteren dan inwoners van het Waals Gewest, die op hun beurt iets meer chronische aandoeningen hebben dan inwoners van het Vlaams Gewest. Vooral de veel hogere prevalentie van schildklierlijden in Wallonië in vergelijking met Vlaanderen valt op. Opmerkelijk is dat coronaire hartaandoeningen in het Vlaams Gewest vaker voorkomen bij hoog opgeleiden, terwijl het risico hiervoor in het Waals Gewest hoger is bij laag opgeleiden.

De chronische aandoeningen die tussen 1997 en 2013 het duidelijkst zijn toegenomen zijn hoge bloeddruk, diabetes, artrose en schildklierlijden.

De toename van de prevalentie van hoge bloeddruk in de algemene bevolking is vanuit het standpunt van de volksgezondheid zeer belangrijk. Hoge bloeddruk is immers een belangrijke risicofactor voor hart- en vaatlijden, nog steeds één van de belangrijkste doodsoorzaken. Uit de cijfers van de Gezondheidsenquête blijkt ook overduidelijk dat België niet ontsnapt aan de huidige, wereldwijde dia-

betesepidemie. Sinds 1997 is de prevalentie van diabetes in de Belgische bevolking verdubbeld. Deze toename kan slechts gedeeltelijk verklaard worden door de vergrijzing van de bevolking. Hetzelfde kan gezegd worden over de toename van artrose, maar niet over de stijgende prevalentie van kanker, die wel in belangrijke mate het gevolg is van de veroudering van de bevolking.

Een laatste aandoening die in de afgelopen jaren zeer sterk is toegenomen is schildklierlijden. In het Brussels en Waals Gewest is het aantal personen met deze aandoening tussen 1997 en 2013 zelfs verdubbeld. In Vlaanderen is de stijging minder groot, maar ook significant.

Anderzijds is het ook zo dat de prevalentie van sommige chronische aandoeningen de afgelopen jaren is gedaald. Aandoeningen waarvoor dit wordt vastgesteld zijn coronaire hartziekte, chronisch longlijden, ernstige darmziekten, chronische blaasontsteking, ernstige hoofdpijn en migraine en ernstige of chronische huidziekten.

Hoewel er in de afgelopen jaren dus zowel een stijging als een daling van chronische aandoeningen optrad, zijn het vooral de ziekten die sterk bijdragen tot multimorbiditeit (zoals hoge bloeddruk, diabetes en artrose) die zijn toegenomen. Multimorbiditeit is de algemene term voor het optreden van meer dan één (chronische) ziekte in één individu tijdens een bepaald periode. In de Gezondheidsenquête wordt multimorbiditeit gedefinieerd als het vóórkomen van minstens twee van de volgende aandoeningen: chronisch longlijden, ernstig hartlijden, diabetes, artritis of artrose, hoge bloeddruk en kanker. De resultaten van de Gezondheidsenquête tonen aan dat het percentage personen met multimorbiditeit de afgelopen jaren duidelijk is toegenomen, vooral in de oudere bevolkingsgroep. Het percentage 65-plussers met multimorbiditeit steeg tussen 1997 en 2013 van 30,6% tot 36,1%. De stijging deed zich hoofdzakelijk voor in Vlaanderen en Brussel.

Vanuit beleidsoogpunt is het toenemend aantal personen met multimorbiditeit een belangrijke uitdaging voor de gezondheidszorg. Integrale zorg waarbij diverse hulpverleners op een gecoördineerde manier samenwerken, zal in de toekomst meer en meer een noodzaak worden.

1. INLEIDING

De term 'chronische ziekten' lijkt een homogene en duidelijk omschreven categorie patiënten in beeld te brengen. Bij nadere beschouwing is er echter sprake van een grote verscheidenheid aan aandoeningen. Chronische ziekten kunnen omschreven worden als irreversibele aandoeningen zonder uitzicht op volledig herstel en met een relatief lange ziekteduur¹. De term "chronische aandoeningen" is iets ruimer. Ook gezondheidsproblemen die niet onmiddellijk als ziekte beschouwd worden maar wel belangrijke risicofactoren zijn voor de gezondheid, zoals een hoge bloeddruk of een hoog cholesterolgehalte in het bloed, maken hier deel van uit.

Chronische aandoeningen brengen specifieke gevolgen met zich mee voor de gezondheidsbeleving, het dagelijks functioneren en het gebruik van de gezondheidszorg. Voor een gezondheidsbeleid is het dus belangrijk om de prevalentie van deze aandoeningen te kennen, om te weten welke aandoeningen het meest frequent voorkomen en om na te gaan welke impact deze aandoeningen hebben op het functioneren en op de medische consumptie (1). Personen die lijden aan chronische aandoeningen hebben meer gezondheidsbehoeften en hogere gezondheidskosten (2). Informatie over de prevalentie van deze aandoeningen is dus nodig om de gezondheidsbehoeften en de bijhorende gezondheidskosten te kunnen inschatten.

Het nut van een module over chronische aandoeningen in een gezondheidsenquête situeert zich op verschillende terreinen.

- Het instrument laat toe om prevalenties te bepalen van specifieke WGO-indicatoren, voornamelijk de prevalentie van hart- en vaataandoeningen, aandoeningen van het bewegingsstelsel, diabetes en chronische aandoeningen van de luchtwegen.
- Een gezondheidsenquête laat toe belangrijke informatie te verzamelen over chronische aandoeningen waar anders nagenoeg geen informatie over beschikbaar is zoals migraine en allergie.
- Aan de hand van een gezondheidsenquête kunnen prevalentiegegevens die via andere bronnen bekomen werden, gevalideerd worden. Bovendien zijn de gegevens van een gezondheidsenquête in regel representatief voor de ganse bevolking.
- Een gezondheidsenquête is een ideaal instrument voor het meten van multimorbiditeit omdat op hetzelfde moment informatie wordt ingewonnen over het vóórkomen van een groot aantal verschillende aandoeningen.
- Op basis van een gezondheidsenquête kan het verband gelegd worden tussen de aanwezigheid van chronische aandoeningen en functionele beperkingen.
- Aan de hand van de gegevens van een gezondheidsenquête kan het verband bestudeerd worden tussen het vóórkomen van chronische ziekten en de medische consumptie, zowel voor wat betreft de contacten met artsen (huisarts, specialist), opname in het ziekenhuis als het gebruik van geneesmiddelen.

Dit hoofdstuk bestaat uit drie onderdelen. In een eerste deel wordt ingegaan op het vóórkomen van chronische aandoeningen in het algemeen. Wat een chronische aandoening is wordt daarbij ingevuld door de respondent zelf aan de hand van één globale vraag. Tevens wordt nagegaan in welke mate chronische aandoeningen aanleiding geven tot functionele beperkingen. Deze benadering dient onderscheiden te worden van de studie van functionele beperkingen op zich, los van de aanwezigheid van chronische aandoeningen. Dit laatste onderwerp komt uitvoerig aan bod in hoofdstuk 5 van dit rapport.

In een tweede deel van dit hoofdstuk wordt gepeild naar de prevalentie van specifieke aandoeningen. Opgemerkt moet worden dat met de term prevalentie hier een periodeprevalentie bedoeld wordt: de aanwezigheid van de aandoening in de periode van één jaar voor de bevraging.

Tabel 3 vermeldt de verschillende chronische aandoeningen die in de gezondheidsenquête aan bod komen. De oorspronkelijke lijst van aandoeningen, die gebruikt werd in de eerste gezondheidsenquête

¹ <http://www.nationaalkompas.nl/gezondheid-en-ziekte/ziekten-en-aandoeningen/chronische-ziekten-en-multimorbiditeit/beschrijving/>

in 1997, was gebaseerd op de vragenlijst van de Nederlandse Gezondheidsenquête (3). In 2001 en 2004 werden enkele aanpassingen doorgevoerd. In 2008 werd de lijst aangevuld en geharmoniseerd met de vragen voorgesteld in het kader van de uitbouw van de European Health Interview Survey (EHIS). In 2013 werd de lijst van ziekten door Eurostat herbekeken en beperkt tot 15 aandoeningen. De totale lijst van aandoeningen waarover informatie verzameld wordt in de Belgische gezondheidsenquête 2013 is echter een stuk langer en bevat in totaal 38 ziekten of aandoeningen. Over 4 aandoeningen werd in 2013 voor het eerst informatie verzameld werd: hoog cholesterolgehalte in het bloed, vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen, diabetische retinopathie en maculadegeneratie.

De aandoeningen die in de lijst voorkomen betreffen zowel ziekten (zoals diabetes), minder specifieke aandoeningen (zoals langdurige vermoeidheid voor een periode van minstens 3 maanden) als enkele aandoeningen die eerder acuut van aard zijn, maar kaderen binnen een meer chronische problematiek (zoals heupfractuur dat hier vooral beschouwd wordt als een indicator voor ernstige osteoporose in de oudere bevolking).

Tabel 3 | Lijst van bevraagde aandoeningen en beschikbaarheid van informatie per enquêtejaar, Gezondheidsenquête, België, 2013.

Aandoeningen	'97	'01	'04	'08	'13
Hart- en vaatziekten en cardiovasculaire risicofactoren					
Hartinfarct (of de gevolgen daarvan) ¹	(x)	(x)	(x)	x	x
Coronaire hartziekte (angina pectoris) ¹	(x)	(x)	(x)	x	x
Andere ernstige hartkwaal ¹	(x)	(x)	(x)		x
Vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen					x
Beroerte (hersenvloeding, hersentrombose) of de gevolgen daarvan	x	x	x	x	x
Hoge bloeddruk (hypertensie)	x	x	x	x	x
Hoog cholesterolgehalte in het bloed					x
Chronische longaandoeningen					
Astma (ook allergisch astma) ²	(x)	x	x	x	x
Chronische bronchitis, chronisch obstructief longlijden, emfyseem ²	(x)	x	x	x	x
Aandoeningen van het bewegingsstelsel					
Reumatoïde artritis (ontsteking van de gewrichten)	x	x	x	x	x
Artrose (gewrichtsslijtage)	x	x	x	x	x
Lage rugprobleem of andere chronische rugaandoening ³	(x)	(x)	(x)	x	x
Nekprobleem of andere chronische nekaandoening				x	x
Aandoeningen van het hormoonstelsel					
Diabetes	x	x	x	x	x
Schildklierlijden	x	x	x	x	x

Neurologische aandoeningen

Ziekte van Parkinson	x	x	x	x	x
Epilepsie	x	x	x	x	x

Aandoeningen van het spijsverteringsstelsel

Maagzweer of zweer aan de 12-vingerige darm	x	x	x	x	x
Levercirrose, ander leverlijden	x	x	x	x	x
Ernstige darmstoornissen voor een periode van minstens 3 maanden	x	x	x	x	x
Galstenen of galblaasontsteking	x	x	x	x	x

Aandoeningen van het urogenitaal systeem

Nierstenen	x	x	x	x	x
Ernstige nierproblemen behalve nierstenen	x	x	x	x	x
Chronische blaasontsteking	x	x	x	x	x
Urinaire incontinentie, problemen om de urine op te houden				x	x
Prostaatklachten ⁴	(x)	x	x	x	x

Oogaandoeningen

Cataract (staar)	x	x	x	x	x
Glaucoom (verhoogde oogdruk)	x	x	x	x	x
Diabetische retinopathie					x
Maculadegeneratie					x

Andere aandoeningen

Allergie, zoals neusloop, oogontsteking, huiduitslag, voedselallergie, of andere (maar geen allergisch astma)	x	x	x	x	x
Kanker	x	x	x	x	x
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	x	x	x	x	x
Ernstige somberheid of depressie voor een periode van minstens 2 weken	x	x	x	x	x
Langdurige vermoeidheid voor een periode van minstens 3 maanden		x	x	x	x
Ernstige of chronische huidafwijking	x	x	x	x	x
Osteoporose (ontkalking van het bot)	x	x	x	x	x
Gebroken heup	x	x	x	x	x

¹ In 1997, 2001 en 2004 werd de vraag gesteld naar "Ernstige hartkwaal of hartinfarct (of de gevolgen daarvan)". Om te harmoniseren met de EHIS vragenlijst werd deze vraag in 2008 niet hernomen en vervangen door 2 EHIS-vragen die enkel betrekking hadden op hartinfarct (of de gevolgen daarvan) en coronaire hartziekte. Dit had tot gevolg dat een vergelijking met vorige jaren niet meer mogelijk was. In 2013 werd "andere ernstige hartkwaal" toegevoegd. De drie vragen samen zijn min of meer vergelijkbaar met de meer globale vraag die gesteld werd in 1997, 2001 en 2004.

² In 1997 werd één vraag gesteld over "astma, chronische bronchitis of CARA".

³ In 1997, 2001 en 2004 werd de volgende formulering gebruikt: "Rugaandoeningen van hardnekkige aard (langer dan 3 maanden) lumbago, ischias, discushernia". De formulering werd veranderd omwille van de integratie in EHIS. Dit heeft tot gevolg dat een vergelijking met vorige jaren niet mogelijk is.

⁴ In 1997 werd dit enkel bevraagd bij ouderen.

Zeker en vast dient gewezen te worden op de beperkingen van een gezondheidsenquête bij het inschatten van prevalenties van specifieke chronische aandoeningen. Het gaat om zelfgerapporteerde informatie. Het is mogelijk dat de aan- of afwezigheid van een bepaalde ziekte fout gerapporteerd wordt omdat de respondent onvoldoende medische kennis heeft. Uit onderzoek is gebleken dat vooral bij oudere personen de validiteit van de bekomen informatie verschilt naargelang het soort aandoening (4). Een vertekening van de resultaten kan ook optreden als de prevalentie van chronische ziekten systematisch verschillend is bij respondenten en non-respondenten.

In een derde deel van dit hoofdstuk, tenslotte, gaat het over multimorbiditeit. Multimorbiditeit is de algemene term voor het optreden van meer dan één (chronische) ziekte in één individu tijdens een bepaalde periode.

Multimorbiditeit leidt regelmatig tot problemen bij de patiënt, zoals beperkingen in functioneren en verlies van kwaliteit van leven, meer zorggebruik, meer kans op complicaties bij behandeling en een hogere kans op vroegtijdige sterfte. Omdat er vaak veel verschillende zorgverleners betrokken zijn bij de behandeling, dreigt de zorg versnipperd te raken.

Een eenduidige definitie van multimorbiditeit is er niet. De prevalentie over multimorbiditeit varieert dan ook heel sterk naargelang de studies. In een systematische review van prevalentiestudies over multimorbiditeit wordt een onderscheid gemaakt tussen studies die prevalenties van multimorbiditeit rapporteren in de eerste lijn en studies die zich baseren op multimorbiditeit in de algemene populatie (5). Studies waarbij de prevalentie van multimorbiditeit werd nagegaan aan de hand van gezondheidsenquêtegegevens werden uitgevoerd in Canada, de Verenigde Staten en Spanje (6-9).

Bij kinderen is de prevalentie van de meeste chronische aandoeningen zeer laag. Om deze redenen worden de indicatoren in deze module voorgesteld voor de bevolking van 15 jaar en ouder.

2. VRAGEN

Vier vragen hebben betrekking op chronische morbiditeit in het algemeen:

- MB01.** Hebt u een of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps?
- MB02.** Welke langdurige ziekte(n), langdurige aandoening(en) of handicap(s) hebt u?
- MB03.** Bent u vanwege deze ziekte(n), aandoening(en) of handicap(s) belemmerd in uw dagelijkse bezigheden?
- MB04.** Bent u als gevolg van deze ziekte(n), aandoening(en) of handicap(s) bedlegerig?

De vraagstelling i.v.m. specifieke chronische ziekten of aandoeningen doorloopt de lijst die in de inleiding vermeld wordt aan de hand van de volgende vraag:

- MA01.** Hebt u in de afgelopen 12 maanden één van de volgende ziekten of aandoeningen gehad?

Indien het antwoord voor een bepaalde ziekte of aandoening "JA" is, worden een bijkomende vraag gesteld:

- MA02.** Werd u hiervoor in de afgelopen 12 maanden opgevolgd door een dokter of andere gezondheidswerker?

Voor personen die in de 12 maanden voorafgaand aan de enquête een hoge bloeddruk en/of een hoog cholesterolgehalte rapporteren worden de volgende bijkomende vragen gesteld:

- MA03 - MA05.** Hebt u hiervoor de afgelopen 12 maanden een dieet gevolgd?
- MA04 - MA06.** Hebt u hiervoor de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen ingenomen?

Voor personen die positief antwoorden op de vraag of ze de afgelopen 12 maanden aan diabetes of suikerziekte leden worden de volgende bijkomende vragen gesteld:

- MA07.** Hebt u hiervoor de afgelopen 12 maanden een dieet gevolgd?
- MA08.** Hebt u hiervoor de afgelopen 12 maanden insulineinspuitingen gekregen?
- MA09.** Hebt u hiervoor de afgelopen 12 maanden pillen of tabletten genomen?

Voor personen die positief antwoorden op de vraag of ze de afgelopen 12 maanden aan depressie leden worden de volgende bijkomende vragen gesteld?

- MA10.** Hebt u hiervoor de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen ingenomen?
- MA11.** Hebt u hiervoor de afgelopen 12 maanden psychotherapie gevolgd?

3. INDICATOREN

De indicatoren die in deze module worden voorgesteld, werden berekend voor personen van 15 jaar en ouder. Dezelfde indicatoren werden echter ook afzonderlijk voor 65-plussers berekend. Chronische aandoeningen nemen immers sterk toe met de leeftijd en het is belangrijk om informatie te hebben over determinanten van chronische aandoeningen in deze leeftijdsgroep.

In het eerste onderdeel worden indicatoren voorgesteld i.v.m. langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps in het algemeen. Meer bepaald gaat het om:

- de prevalentie van langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps (MB01_1 - MB01_2);
- de verdeling van de bevolking met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens belemmeringen in dagelijkse activiteiten (MB03_1 - MB03_2);
- de verdeling van de bevolking met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens bedlegerigheid die hiervan het gevolg is (MB04_1 - MB04_2);
- de verdeling van de bevolking met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens beperkingen die hiervan het gevolg zijn (MB_1 - MB_4);
- het percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft (MB_2 - MB_5);
- het percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor ernstige beperkingen heeft (MB_3 - MB_6)

Iemand wordt als **ernstig beperkt** beschouwd als hij/zij omwille van de chronische aandoening

- ofwel voortdurend belemmerd is in dagelijkse activiteiten of voortdurend bedlegerig,
- ofwel af en toe belemmerd is in dagelijkse activiteiten en af en toe bedlegerig.

Een **matige beperking** komt overeen met iemand die omwille van de chronische aandoening

- ofwel voortdurend belemmerd is in dagelijkse activiteiten, maar niet of zelden bedlegerig;
- ofwel af en toe bedlegerig is, maar niet of zelden belemmerd in dagelijkse activiteiten.

Een **lichte beperking** betekent dat iemand als gevolg van de chronische aandoening niet of zelden bedlegerig is en slechts af en toe belemmerd is in dagelijkse activiteiten.

Een tweede deel van dit hoofdstuk omvat indicatoren over specifieke chronische aandoeningen. Voor elk van de 38 aandoeningen vermeld in Tabel 1 wordt de jaarprevalentie gerapporteerd (MAXX_1) en wordt nagegaan in welk percentage van de gevallen voor deze aandoening een gezondheidswerker gecontacteerd werd (MAXX_2). Voor enkele aandoeningen (diabetes, hoge bloeddruk, hoog cholesterolgehalte in het bloed) wordt de therapeutische aanpak in kaart gebracht. De indicatoren rond depressie worden besproken in het hoofdstuk over geestelijke gezondheid.

Het derde deel van dit hoofdstuk gaat over multimorbiditeit.

Voor de eerste twee indicatoren rond multimorbiditeit werd uitgegaan van zes aandoeningen die in een Canadese studie geselecteerd werden om multimorbiditeit te bestuderen op basis van gegevens van een gezondheidsenquête (7). Het gaat om artritis/artrose, kanker, diabetes, hoge bloeddruk, hartziekten en obstructieve longziekten.

In een tweede benadering werd uitgegaan van 25 aandoeningen waarvoor vergelijkbare gegevens beschikbaar zijn in de Gezondheidsenquêtes 2001, 2004 en 2013. Aandoeningen die hieraan voldoen zijn: astma, chronisch longlijden, ernstig hartlijden, hoge bloeddruk, beroerte (of de gevolgen daarvan), artritis/artrose, diabetes, allergie, maagzweer, chronische darmproblemen, leverlijden, galstenen/ontsteking van de galblaas, kanker, ernstige hoofdpijn, depressie, schildklierlijden, glaucoom, cataract, ziekte van Parkinson, epilepsie, ernstig nierlijden/nierstenen, chronische blaasontsteking, chronische vermoeidheid, osteoporose, ernstige huidziekte. Aandoeningen waarvoor die niet het geval was zijn: peri-

feer vaatlijden, een verhoogd cholesterolgehalte in het bloed, lage rugprobleem of andere chronische rugaandoening, nekprobleem of andere chronische nekaandoening, maculadegeneratie, diabetische retinopathie, heupfractuur, prostaatklasten.

Deze indicator is niet beschikbaar voor de Gezondheidsenquête 2008, omdat de vraagstelling over hartaandoeningen in 2008 beperkt was tot hartinfarct (of de gevolgen daarvan) en coronaire hartziekte².

Meer specifiek worden in dit onderdeel de volgende indicatoren voorgesteld:

- Verdeling van de bevolking volgens het aantal aandoeningen waaraan ze lijden (op een totaal van 6 chronische aandoeningen: artritis/artrose, kanker, diabetes, hoge bloeddruk, hartziekten en obstructieve longziekten) (MA_1 – MA_4).
- Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met multimorbiditeit (meer dan één van de volgende aandoeningen: artritis/artrose, kanker, diabetes, hoge bloeddruk, hartziekten en obstructieve longziekten) (MA_2 – MA_5).
- Gemiddeld aantal chronische aandoeningen (op een totaal van 25 aandoeningen: astma, chronisch longlijden, hartlijden, hoge bloeddruk, beroerte (of de gevolgen daarvan), artritis/artrose, diabetes, allergie, maagzweer, chronische darmproblemen, leverlijden, galstenen/ontsteking van de galblaas, kanker, ernstige hoofdpijn, depressie, schildklierlijden, glaucoom, cataract, ziekte van Parkinson, epilepsie, ernstig nierlijden/nierstenen, chronische blaasontsteking, chronische vermoeidheid, osteoporose, ernstige huidziekte) (MA_3-MA_6).

Bij het aanmaken van de indicatoren rond multimorbiditeit werden enkele ziekten samengevoegd. Hartinfarct (of de gevolgen daarvan), coronaire hartziekte en andere hartkwaal vormen samen hartziekten. Artritis en artrose werden samengenomen omdat er van uitgegaan werd dat deze begrippen wel eens door elkaar gehaald worden. Ook nierstenen en ernstige nierziekten (maar geen nierstenen) vormen hier één categorie.

2 In 1997, 2001 en 2004 werd de vraag gesteld naar "Ernstige hartkwaal of hartinfarct (of de gevolgen daarvan)". Om te harmoniseren met de EHIS vragenlijst werd deze vraag in 2008 niet hernomen en vervangen door 2 EHIS-vragen die enkel betrekking hadden op hartinfarct (of de gevolgen daarvan) en coronaire hartziekte. Dit had tot gevolg dat een vergelijking met vorige jaren niet meer mogelijk was. In 2013 werd "andere ernstige hartkwaal" toegevoegd. De drie vragen samen zijn min of meer vergelijkbaar met de meer globale vraag die gesteld werd in 1997, 2001 en 2004.

4. RESULTATEN

4.1. ZIEKTEN, LANGDURIGE AANDOENINGEN OF HANDICAPS IN HET ALGEMEEN

4.1.1. PREVALENTIE

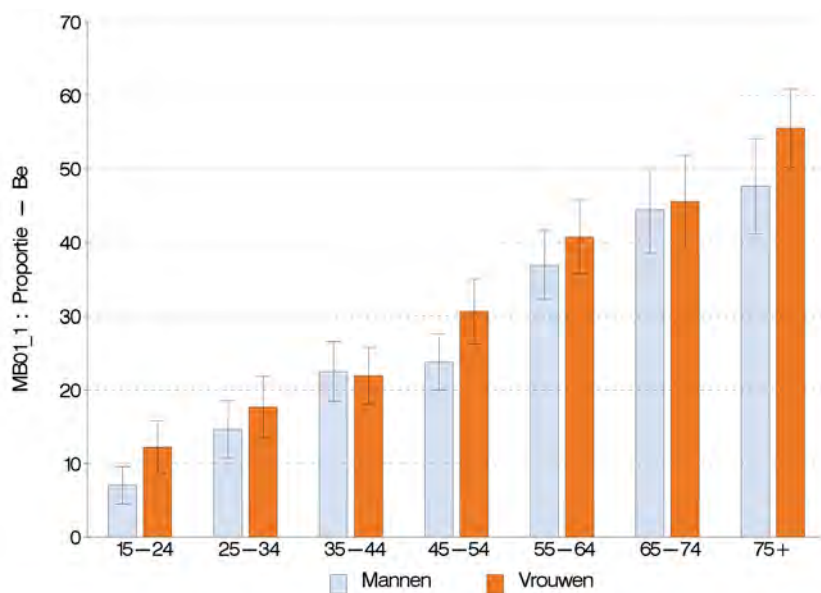
4.1.1.1. België

28,5% van de bevolking van 15 jaar en ouder geeft aan één of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps te hebben. Bij 65-plussers is dit 48,8%. In de verdere bespreking gebruiken we de term 'langdurige aandoening'.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met een langdurige aandoening is significant hoger bij vrouwen (31,1%) dan bij mannen (25,8%). Leeftijd is een belangrijke determinant (Figuur 1). Het percentage personen met een langdurige aandoening stijgt van 9,6% bij jongeren en jonge volwassenen tussen 15 en 24 jaar tot 52,6% bij 75-plussers.

Figuur 1 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder dat een of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps heeft, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De ruwe cijfers tonen een zeer sterke samenhang tussen het rapporteren van een langdurige aandoening en het opleidingsniveau. Naarmate het opleidingsniveau stijgt, daalt het percentage van personen dat een langdurige aandoening rapporteert. Na correctie voor geslacht en leeftijd verminderen de verschillen tussen de opleidingsklassen weliswaar, maar ze blijven sterk significant.

Het percentage personen dat een langdurige aandoening rapporteert vertoont geen samenhang met de urbanisatiegraad.

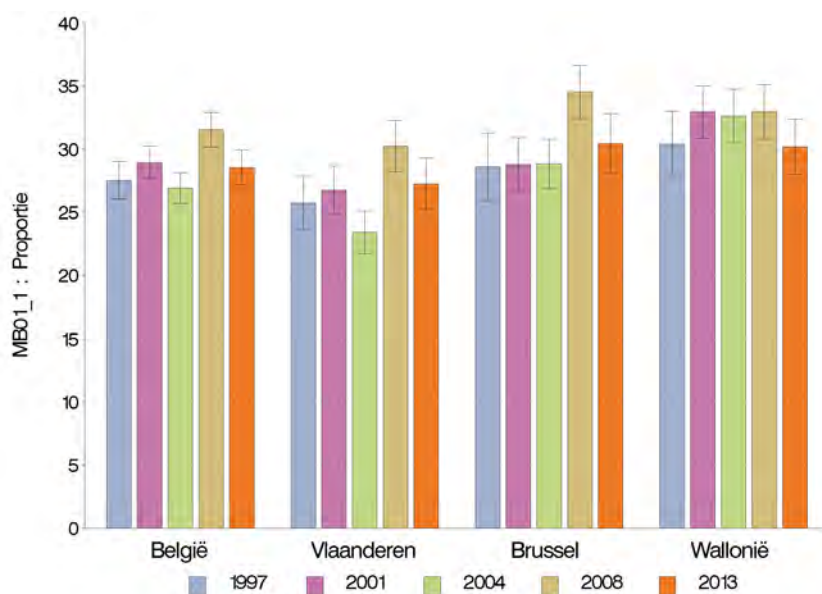
Evolutie over de tijd

Hoewel het aantal personen met een langdurige aandoening tussen 1997 en 2008 toenam, wordt deze trend in 2013 niet bevestigd (Figuur 2). Integendeel, tussen 2008 en 2013 zien we zelfs een kleine daling, die na correctie voor leeftijd en geslacht significant blijkt te zijn. Ook bij 65-plussers stellen we na correctie voor leeftijd en geslacht een significante daling vast van het aantal personen met een langdurige aandoening.

4.1.1.2. Gewesten

In het Vlaams Gewest is het aantal mensen met een langdurige aandoening kleiner dan in de andere 2 gewesten: 27,2% tegenover 30,5% in het Brussels Gewest en 30,2% in het Waals Gewest. Ook bij ouderen zien we het zelfde fenomeen. In het Vlaams Gewest rapporteert 45,3% van de 65-plussers een langdurige aandoening, in Brussel en Wallonië is dit respectievelijk 57,5% en 53,4%. De verschillen tussen het Vlaams Gewest en de andere twee gewesten zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Tussen Brussel en Wallonië zijn er geen significante verschillen.

Figuur 2 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder dat lijdt aan een of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

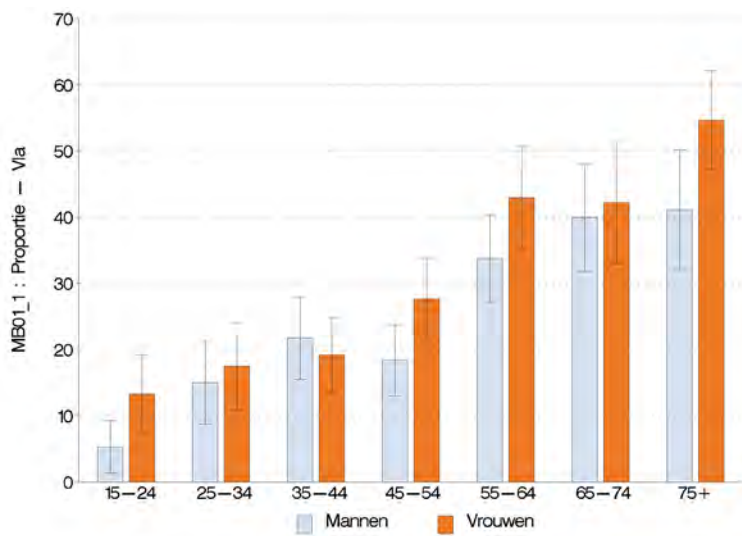

Vlaams Gewest

76

In het Vlaams Gewest rapporteert 27,2% van de bevolking van 15 jaar en ouder een langdurige aandoening. Na correctie voor leeftijd blijken vrouwen significant vaker langdurige gezondheidsproblemen te rapporteren dan mannen. Er is een duidelijke samenhang tussen de leeftijd en het voorkomen van aandoeningen (Figuur 3): waar in de jongste leeftijdsgroep (15 tot 24 jaar) 9,2% van de bevolking aangeeft aandoeningen te hebben, stijgt dit percentage tot 49,5% in de oudste leeftijdsgroep (75 jaar en ouder). Bij 65-plussers bedraagt dit percentage 45,3%. Even duidelijk is de samenhang met het opleidingsniveau: bij 65-plussers met geen diploma of enkel een diploma lager onderwijs geeft 48,4% aan een langdurige aandoening te hebben; bij de hoogst geschoolden gaat het maar om 21,1%. Na correctie voor leeftijd en geslacht verminderen deze verschillen, maar blijven ze significant. In het Vlaams Gewest vinden we in 2013, net zoals in België, een daling van het aantal personen met een langdurige aandoening t.o.v. 2008, maar deze daling is, in tegenstelling tot wat we observeren in de andere twee gewesten, niet significant.

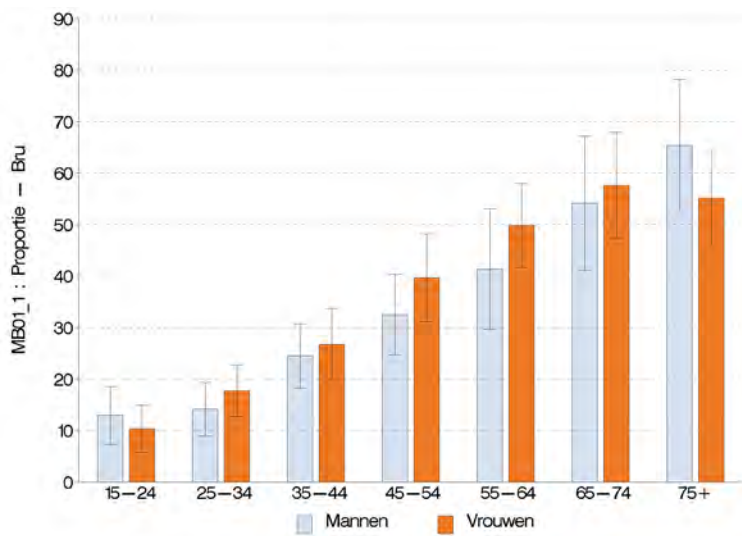
Figuur 3 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder dat lijdt aan een of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest rapporteert 30,5% van de bevolking een langdurige aandoening. Dit percentage is iets hoger bij vrouwen dan bij mannen, maar in tegenstelling tot in Vlaanderen is dit verschil na correctie voor leeftijd niet significant. Er is een duidelijke samenhang tussen de leeftijd en de prevalentie van aandoeningen (Figuur 4): bij jonge mensen tussen 15 en 24 jaar rapporteert 11,6% een aandoening, in de leeftijdsgroep van 75 jaar en ouder gaat het om 59,0%. Vooral in Brussel noteren we zeer belangrijke verschillen volgens het opleidingsniveau. De prevalentie van aandoeningen bedraagt 43,2% bij diegenen met enkel een diploma lager onderwijs of geen diploma, terwijl deze 'slechts' 26,7% bedraagt bij personen met een diploma hoger onderwijs. Het verschil is na correctie voor leeftijd en geslacht sterk significant. Globaal gezien volgt Brussel de nationale trend: daar waar we in 2008 nog een toename zagen van het percentage personen met een langdurige aandoening, zien we in 2013 een daling, die significant is na correctie voor leeftijd en geslacht.

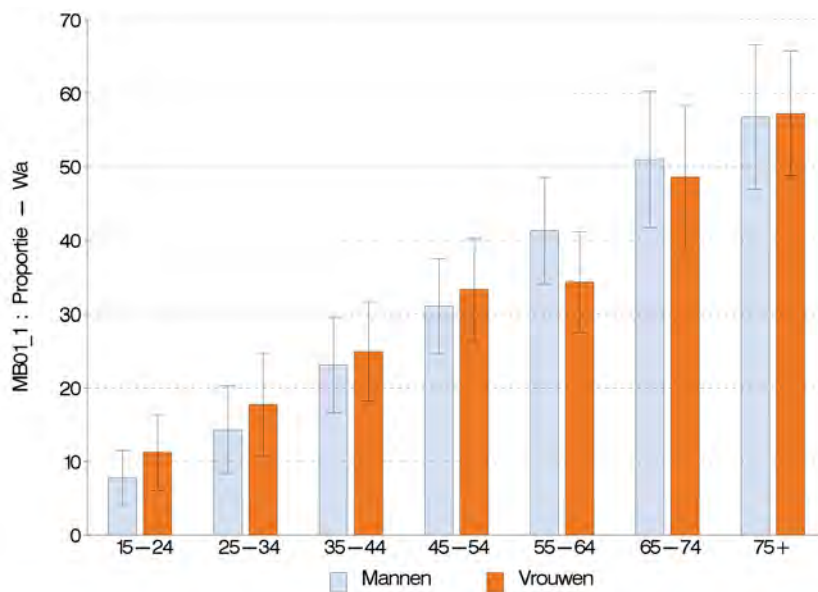
Figuur 4 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder dat lijdt aan een of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest.

Waals Gewest

In het Waals Gewest bedraagt de prevalentie van langdurige aandoeningen 30,2%. Dit percentage is iets hoger bij vrouwen dan bij mannen, maar in tegenstelling tot in Vlaanderen is dit verschil na correctie voor leeftijd niet significant. Er is een duidelijke samenhang tussen leeftijd en het voorkomen van aandoeningen (Figuur 5): 9,5% van de jonge mensen tussen 15 en 24 jaar meldt reeds een aandoening, bij de 75 plussers gaat het om 57,1%. Net zoals in de andere gewesten daalt het percentage personen met een langdurige aandoening naargelang het opleidingsniveau stijgt. Deze opleidingsgradiënt vermindert, maar blijft bestaan wanneer we corrigeren voor leeftijd en geslacht. De trendanalyse in het Waals Gewest komt overeen met wat we vinden in het Brussels Gewest: daar waar we in 2008 nog een toename zagen van het percentage personen met een langdurige aandoening, zien we in 2013 een daling, die significant is na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 5 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder dat lijdt aan een of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest.

4.1.2. GEVOLGEN VAN ZIEKTEN, LANGDURIGE AANDOENINGEN OF HANDICAPS VOOR HET FUNCTIONEREN

78

4.1.2.1. België

Van de personen van 15 jaar en ouder met een langdurige aandoening geeft 38,8% aan als gevolg van deze aandoening voortdurend belemmerd te zijn in dagelijkse activiteiten; 29,9% is af en toe, en 31,3% niet of zelden belemmerd in dagelijkse activiteiten.

3,3% van de personen van 15 jaar en ouder met een langdurige aandoening zegt hierdoor voortdurend bedlegerig te zijn; 14,3% is af en toe en 82,4% zelden of nooit bedlegerig.

Op basis van beide indicatoren werd ingeschat in welke mate personen van 15 jaar en ouder met een of meerdere langdurige aandoeningen hierdoor beperkingen ondervinden: 17,4% heeft hierdoor een ernstige beperking, 26,6% een matige beperking, 25,1% een lichte beperking en 31,0% geen beperkingen.

Dezelfde cijfers werden berekend voor personen van 65 jaar en ouder. Van de personen binnen deze leeftijdsgroep met een langdurige aandoening is 42,9% omwille van deze ziekte voortdurend belemmerd in dagelijkse activiteiten; 28,4% is af en toe belemmerd en 28,7% zelden of nooit belemmerd.

Bedlegerigheid door langdurige ziekte komt voortdurend voor bij 4,6% van de langdurige zieke 65-plussers; 14,6% hiervan is af en toe bedlegerig en 80,8% zelden of nooit bedlegerig.

Omgezet naar een indicator die beperkingen inschat, blijkt dat 20,5% van de 65-plussers met een langdurige ziekte hierdoor ernstige beperkingen ervaart; 27,6% heeft matige beperkingen, 23,8% lichte beperkingen en 28,2% geen beperkingen.

4.1.2.2. Gewesten

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest geeft 35,0% de personen van 15 jaar en ouder met een langdurige aandoening aan als gevolg van deze aandoening voortdurend belemmerd te zijn in dagelijkse activiteiten; 34,2% is af en toe, en 30,8% niet of zelden belemmerd in dagelijkse activiteiten.

3,2% van de personen van 15 jaar en ouder met een langdurige aandoening zegt hierdoor voortdurend bedlegerig te zijn; 12,0% is af en toe en 84,8% zelden of nooit bedlegerig.

Op basis van beide indicatoren werd ingeschat in welke mate personen van 15 jaar en ouder met een of meerdere langdurige aandoeningen hierdoor beperkingen ondervinden: 14,9% heeft hierdoor een ernstige beperking, 24,8% een matige beperking, 29,8% een lichte beperking en 30,5% geen beperkingen.

Dezelfde cijfers werden berekend voor personen van 65 jaar en ouder. Van de personen binnen deze leeftijdsgroep met een langdurige aandoening is 35,0% omwille van deze ziekte voortdurend belemmerd in dagelijkse activiteiten; 34,2% is af en toe belemmerd en 30,8% zelden of nooit belemmerd.

Bedlegerigheid door langdurige ziekte komt voortdurend voor bij 3,2% van de langdurige zieke 65-plussers; 12,0% hiervan is af en toe bedlegerig en 84,8% nooit bedlegerig.

Omgezet naar een indicator die beperkingen inschat, blijkt dat 18,9% van de 65-plussers met een langdurige ziekte hierdoor ernstige beperkingen ervaart; 25,7% heeft matige beperkingen, 27,9% lichte beperkingen en 27,5% geen beperkingen.

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest geeft 36,0% de personen van 15 jaar en ouder met een langdurige aandoening aan als gevolg van deze aandoening voortdurend belemmerd te zijn in dagelijkse activiteiten; 29,8% is af en toe, en 34,2% niet of zelden belemmerd in dagelijkse activiteiten.

5,2% van de personen van 15 jaar en ouder met een langdurige aandoening zegt hierdoor voortdurend bedlegerig te zijn; 19,4% is af en toe en 75,3% zelden of nooit bedlegerig.

Op basis van beide indicatoren werd ingeschat in welke mate personen van 15 jaar en ouder met een of meerdere langdurige aandoeningen hierdoor beperkingen ondervinden: 24,2% heeft hierdoor een ernstige beperking, 20,4% een matige beperking, 21,9% een lichte beperking en 33,5% geen beperkingen.

Dezelfde cijfers werden berekend voor personen van 65 jaar en ouder. Van de personen binnen deze leeftijdsgroep met een langdurige aandoening is 36,1% omwille van deze ziekte voortdurend belemmerd in dagelijkse activiteiten; 29,8% is af en toe belemmerd en 34,1% zelden of nooit belemmerd.

Bedlegerigheid door langdurige ziekte komt voortdurend voor bij 4,6% van de langdurige zieke 65-plussers; 18,6% hiervan is af en toe bedlegerig en 76,7% nooit bedlegerig.

Omgezet naar een indicator die beperkingen inschat, blijkt dat 22,2% van de 65-plussers met een langdurige ziekte hierdoor ernstige beperkingen ervaart; 22,7% heeft matige beperkingen, 22,1% lichte beperkingen en 27,5% geen beperkingen.

Waals Gewest

In het Waals Gewest geeft 45,9% de personen van 15 jaar en ouder met een langdurige aandoening aan als gevolg van deze aandoening voortdurend belemmerd te zijn in dagelijkse activiteiten; 22,9% is af en toe, en 31,2% niet of zelden belemmerd in dagelijkse activiteiten.

2,9% van de personen van 15 jaar en ouder met een langdurige aandoening zegt hierdoor voortdurend bedlegerig te zijn; 16,3% is af en toe en 80,8% zelden of nooit bedlegerig.

Op basis van beide indicatoren werd ingeschat in welke mate personen van 15 jaar en ouder met een of meerdere langdurige aandoeningen hierdoor beperkingen ondervinden: 19,0% heeft hierdoor een ernstige beperking, 31,6% een matige beperking, 18,6% een lichte beperking en 30,7% geen beperkingen.

Dezelfde cijfers werden berekend voor personen van 65 jaar en ouder. Van de personen binnen deze leeftijdsgroep met een langdurige aandoening is 50,7% omwille van deze ziekte voortdurend belemmerd in dagelijkse activiteiten; 20,6% is af en toe belemmerd en 28,7% zelden of nooit belemmerd.

Bedlegerigheid door langdurige ziekte komt voortdurend voor bij 5,5% van de langdurige zieke 65-plussers; 17,7% hiervan is af en toe bedlegerig en 76,8% nooit bedlegerig.

Omgezet naar een indicator die beperkingen inschat, blijkt dat 22,6% van de 65-plussers met een langdurige ziekte hierdoor ernstige beperkingen ervaart; 32,2% heeft matige beperkingen, 17,4% lichte beperkingen en 27,9% geen beperkingen.

4.1.3. BEPERKINGEN BIJ PERSONEN MET EEN LANGDURIGE AANDOENING ALS GEVOLG VAN DEZE AANDOENING

Deze indicator is van toepassing op de personen die aangeven aan een langdurige aandoening te lijden en geeft weer hoeveel van deze personen een beperking hebben. Het kan daarbij zowel over een matige, een lichte of een ernstige beperking gaan.

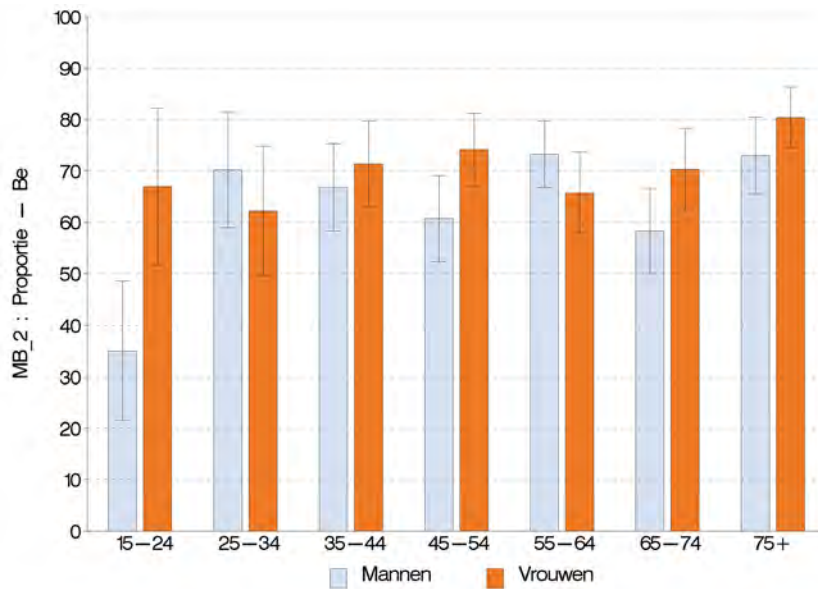
4.1.3.1. België

Van de personen van 15 jaar en ouder met een langdurige aandoening ondervindt 69,0% beperkingen als gevolg van deze aandoening. Bij 65-plussers bedraagt dit percentage 71,8%.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Vrouwen (71,7%) ondervinden frequenter beperkingen als gevolg van een langdurige aandoening dan mannen (65,6%). Het verschil is significant na correctie voor leeftijd. Vooral in de leeftijdsgroep 15-24 jaar is het verschil zeer markant (Figuur 6). Verschillen in functie van de leeftijd zijn veel minder uitgesproken dan dit het geval was voor de prevalentie van langdurige aandoeningen. In de jongste leeftijdsgroep bedraagt het percentage langdurige zieken dat een beperking heeft 55,0%. Bij 75-plussers is dit 77,9%. In de leeftijdscategorieën er tussenin situeert dit percentage zich tussen de 64,7% en de 69,3%. Enkel het verschil tussen de jongste en oudste leeftijdscategorie is significant.

Figuur 6 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Van de laag opgeleiden met een langdurige aandoening rapporteert 84,3% een beperking als gevolg van deze aandoening. Bij hoog opgeleiden bedraagt dit percentage slechts 58,3%. De sterke en significante socio-economische gradiënt is ook aanwezig wanneer gecorrigeerd wordt voor leeftijd en geslacht en vinden we zowel in de populatie van 15 jaar en ouder als bij 65-plussers. Er zijn geen verschillen in functie van de urbanisatiegraad.

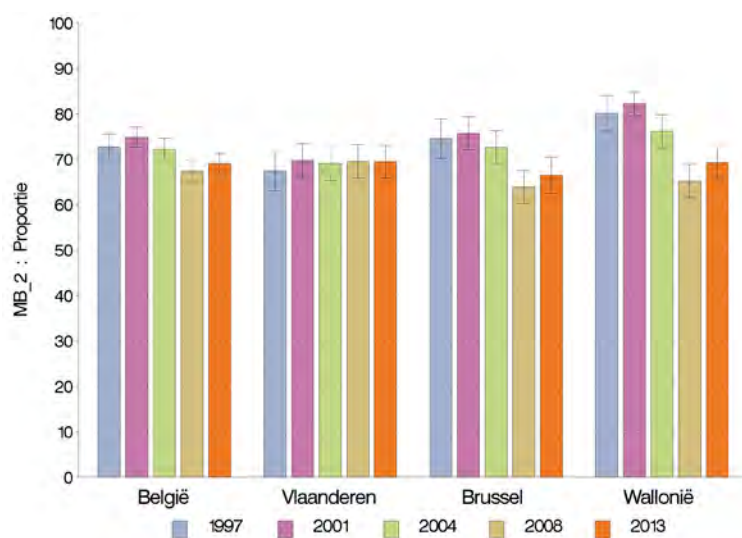
Evolutie over de tijd

De resultaten wijzen op een dalende trend van het voorkomen van beperkingen als gevolg van langdurige aandoeningen sinds 1997 (Figuur 7). De trend is niet lineair. Tussen 1997 en 2004 bleef het percentage personen met een chronische aandoening, dat daardoor beperkt was vrij stabiel. Tussen 2004 en 2008 was er een significante daling. Tussen 2008 en 2013 trad weer een stabilisatie op. In vergelijking met 1997 is het percentage personen met een langdurige aandoening dat hierdoor beperkingen heeft wel significant gedaald, ook na correctie voor leeftijd en geslacht.

4.1.3.2. Gewesten

Voor deze indicator worden in 2013 geen regionale verschillen waargenomen. In 1997 waren er echter nog wel belangrijke verschillen. Toen lag het percentage personen met een langdurige aandoening dat hierdoor beperkingen had significant hoger in Brussel en Wallonië dan in Vlaanderen.

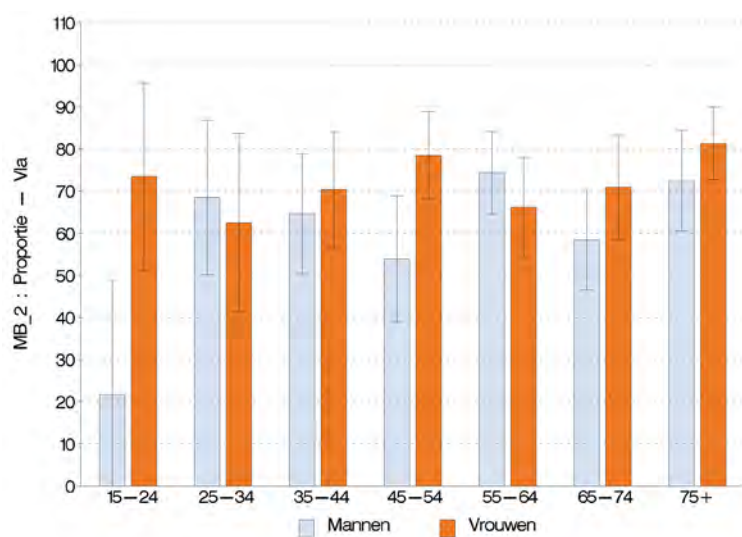
Figuur 7 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest geeft 69,5% van de bevolking van 15 jaar en ouder met een langdurige aandoening aan dat ze hierdoor beperkt is. Voor 65-plussers bedraagt dit percentage 72,5%. Verschillen in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 8) en opleidingsniveau zijn dezelfde als deze gerapporteerd voor België. In het Vlaams Gewest zijn de resultaten voor deze indicator tussen 1997 en 2013 stabiel gebleven.

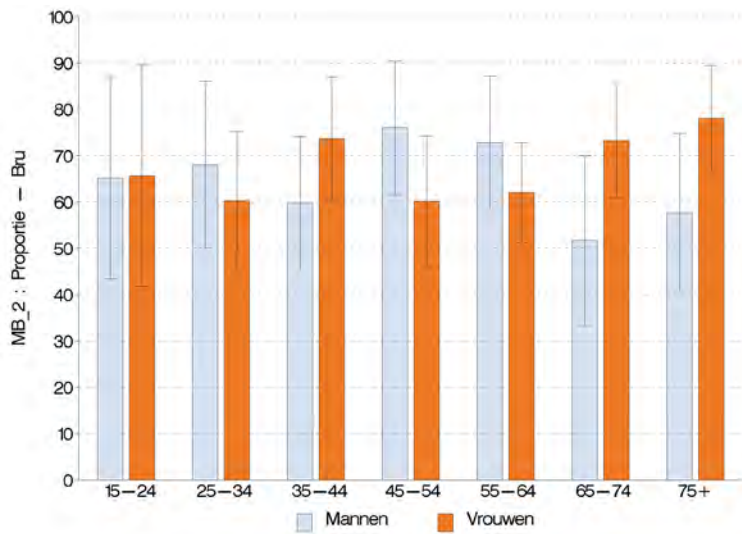
Figuur 8 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest geeft 66,5% van de bevolking van 15 jaar en ouder met een langdurige aandoening aan dat ze hierdoor beperkt is. Voor 65-plussers bedraagt dit percentage 67,0%. Verschillen in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 9), opleidingsniveau en enquêtejaar zijn dezelfde als deze gerapporteerd voor België. Opmerkelijk is dat het verschil voor deze indicator tussen mannen en vrouwen in de jongste leeftijdsgroep, dat zeer duidelijk is in het Vlaams en Waals Gewest, hier niet wordt teruggevonden.

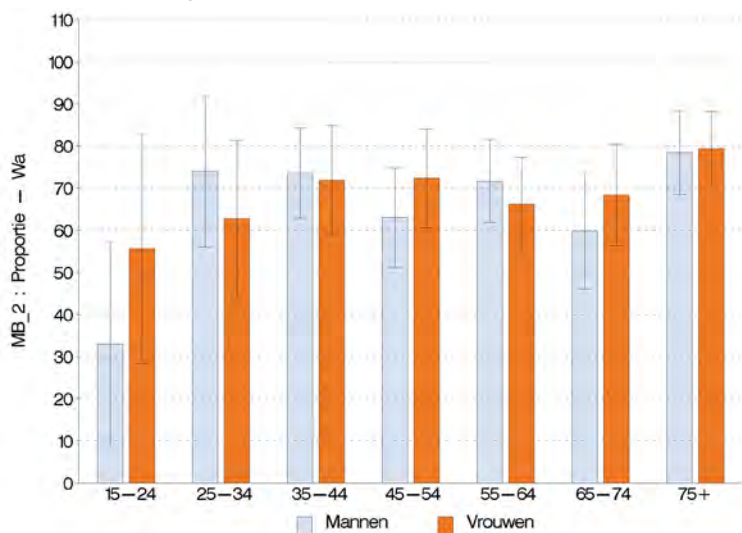
Figuur 9 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest.

Waals Gewest

In het Waals Gewest geeft 69,3% van de bevolking van 15 jaar en ouder met een langdurige aandoening aan dat ze hierdoor beperkt is. Voor 65-plussers bedraagt dit percentage 72,1%. Verschillen in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 10), opleidingsniveau en enquête jaar zijn dezelfde als deze gerapporteerd voor België.

Figuur 10 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest.

4.1.4. ERNSTIGE BEPERKINGEN BIJ PERSONEN MET EEN LANGDURIGE AANDOENING ALS GEVOLG VAN DEZE AANDOENING

Ook deze indicator is van toepassing op de personen die aangeven aan een langdurige aandoening te lijden. Hier is het de bedoeling om na te gaan in welke mate personen met een langdurige aandoening een ernstige beperking³ hebben.

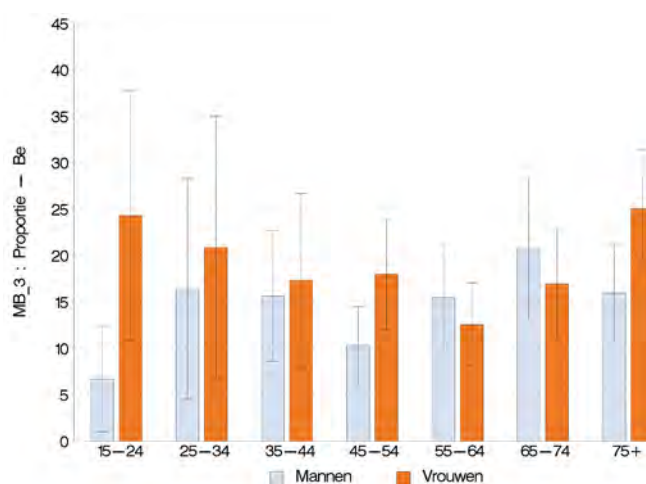
4.1.4.1. België

Van de personen van 15 jaar en ouder met een langdurige aandoening ondervindt 17,4% ernstige beperkingen als gevolg van deze aandoening. Bij 65-plussers bedraagt dit percentage 20,5%.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Vrouwen (18,9%) ondervinden iets frequenter ernstige beperkingen als gevolg van een langdurige aandoening dan mannen (15,4%), maar op het niveau van België is het verschil na correctie voor leeftijd niet significant. Het percentage personen met ernstige beperkingen varieert ook niet significant in functie van de leeftijd (Figuur 11).

Figuur 11 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor ernstige beperkingen heeft, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Voor deze indicator worden spectaculaire verschillen vastgesteld in functie van de opleiding. Na correctie voor leeftijd en geslacht blijken de laagst opgeleide personen van 15 jaar en ouder met een langdurige aandoening bijna 3 keer meer kans te hebben op een ernstige beperking omwille van deze aandoening dan hoog opgeleiden. Bij 65-plussers is dit risico zelfs 3,6 keer hoger. Ook blijkt dat ernstige beperkingen significant meer voorkomen bij personen die in een stedelijke omgeving wonen dan bij personen die wonen in een halfstedelijk gebied of in landelijke gemeenten. De verschillen zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Evolutie over de tijd

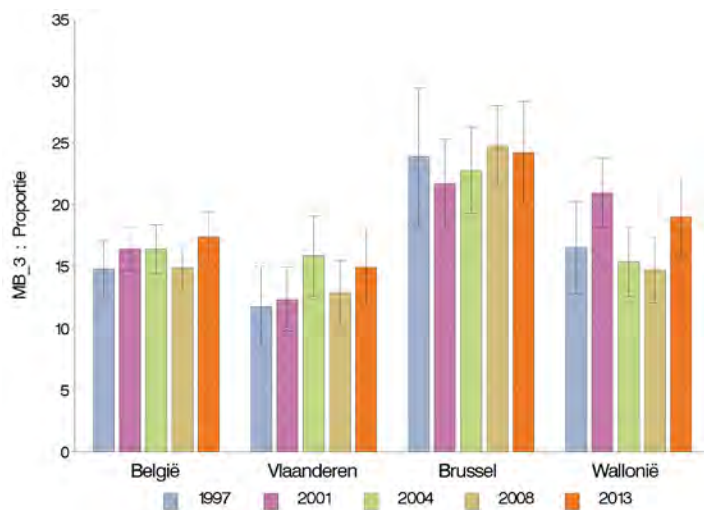
In tegenstelling tot wat we vaststelden bij de trendanalyse van beperkingen in het algemeen, stellen we voor deze indicator geen significante verschillen vast in functie van de tijd. Het percentage personen met een ernstige beperking als gevolg van een langdurige aandoening is tussen 1997 en 2013 nagevoelbaar gebleven (Figuur 12).

³ Voor definitie van ernstige beperking: zie 2.Indicatoren

4.1.4.2. Gewesten

In het Brussels Gewest geeft 24,2% van de personen met een langdurige aandoening aan hierdoor ernstige beperkingen te ondervinden. In het Vlaams Gewest is dit slechts 14,9% en in het Waals Gewest 19,0%. Na correctie voor leeftijd en geslacht blijken deze verschillen significant te zijn.

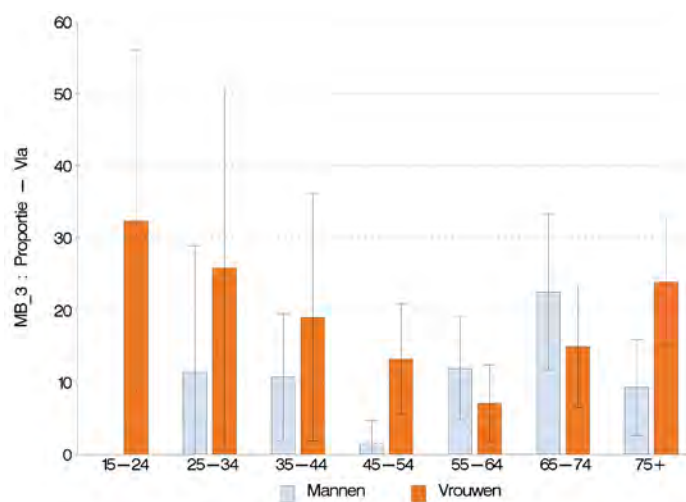
Figuur 12 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor ernstige beperkingen heeft, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest geeft 14,9% van de bevolking van 15 jaar en ouder met een langdurige aandoening aan dat ze hierdoor ernstige beperkt is. Voor 65-plussers bedraagt dit percentage 20,5%. Verschillen in functie van leeftijd en geslacht worden geïllustreerd in Figuur 13. Vrouwen (17,4%) rapporteren significant vaker ernstige beperkingen dan mannen (11,4%), ook na correctie voor leeftijd. In het Brussels en Waals Gewest is dit niet het geval. De verschillen in functie van het opleidingsniveau zijn dezelfde als gerapporteerd voor België. In het Vlaams Gewest worden echter geen verschillen vastgesteld in functie van de urbanisatiegraad.

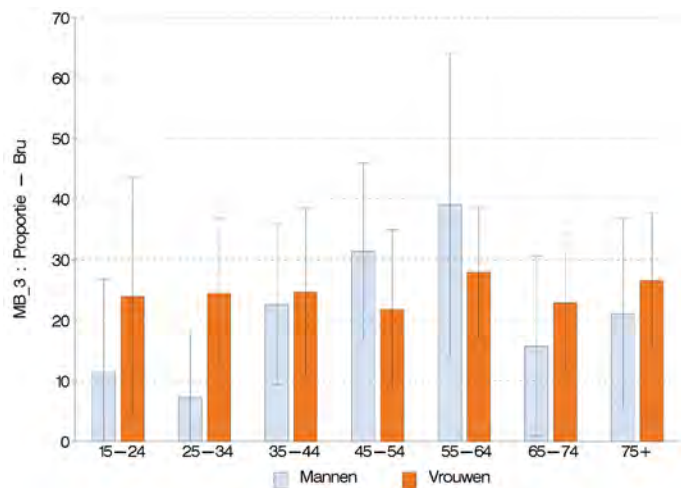
Figuur 13 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor ernstige beperkingen heeft, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest geeft 24,2% van de bevolking van 15 jaar en ouder met een langdurige aandoening aan dat ze hierdoor beperkt is. Voor 65-plussers bedraagt dit percentage 22,2%. Er zijn geen significante verschillen in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 14). De verschillen in functie van het opleidingsniveau en de evolutie over tijd zijn dezelfde als deze gerapporteerd voor België.

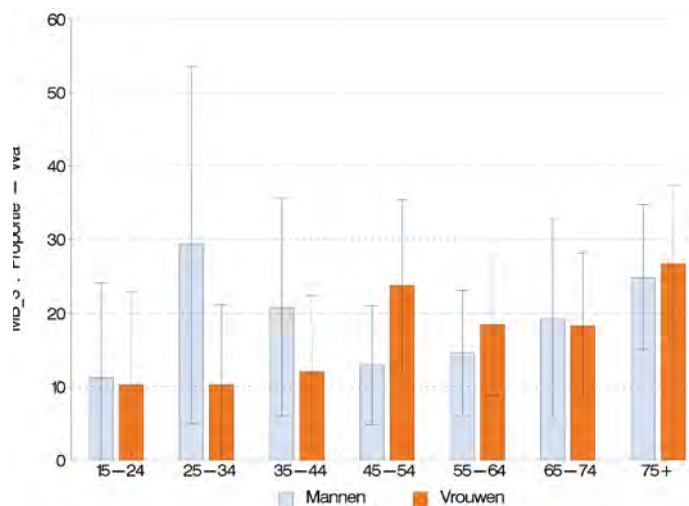
Figuur 14 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor ernstige beperkingen heeft, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest.

Waals Gewest

In het Waals Gewest geeft 19,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder met een langdurige aandoening aan dat ze hierdoor beperkt is. Voor 65-plussers bedraagt dit percentage 22,6%. Verschillen in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 15) en opleidingsniveau zijn dezelfde als deze gerapporteerd voor België. In het Waals Gewest valt op dat personen die in de stad wonen veel vaker (28,3%) ernstige beperkingen aangeven als gevolg van een langdurige aandoening dan personen woonachtig in halfstedelijke gebieden (5,9%) en landelijke gebieden (12,8%). Dit is totaal verschillend van de situatie in het Vlaams Gewest waar geen noemenswaardige verschillen in functie van de urbanisatiegraad kunnen vastgesteld worden. De verschillen tussen de steden enerzijds, en de halfstedelijke en landelijke gebieden anderzijds, zijn significant, ook na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 15 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor ernstige beperkingen heeft, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest.

4.2. PREVALENTIE VAN SPECIFIEKE ZIEKTEN EN AANDOENINGEN

De prevalentie die hier besproken wordt is de jaarprevalentie, d.i. de aanwezigheid van de betreffende ziekte of aandoening in het afgelopen jaar. Ook indien dit niet specifiek vermeld wordt, gaat het dus over het voorkomen van ziekten of aandoeningen in de 12 maanden voorafgaand aan het interview. Verder wordt gerapporteerd of er een medische opvolging was. Daarmee bedoelen we dat de persoon aangaf voor de betreffende aandoening in het jaar voorafgaand aan de enquête te zijn opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

4.2.1. GLOBAAL OVERZICHT

Tabel 4 en 5 geven een overzicht van de resultaten voor België voor alle leeftijdsgroepen, voor mannen en vrouwen afzonderlijk. In Tabel 6 en 7 worden deze resultaten voorgesteld voor 65-plussers.

Resultaten bij mannen

Bij mannen is de meest gerapporteerde aandoening een lage rugprobleem (18,7%). Ook hoog cholesterolgehalte in het bloed (16,3%), hoge bloeddruk (15,6%), allergie (12,7%) en artrose (11,8%) komen frequent voor. Voor de andere gerapporteerde chronische aandoeningen bedraagt de prevalentie minder dan 10%. Bij 65-plussers liggen de prevalenties uiteraard een heel stuk hoger. 35,2% van de mannen van 65 jaar en ouder geeft aan te lijden aan een hoge bloeddruk, 31,9 heeft een hoog cholesterolgehalte in het bloed en 28,4% heeft artrose. Verder blijkt dat in deze groep 27,5% een lage rugprobleem heeft, 16,8% prostaatklasten en 16,2% een nekprobleem.

Resultaten bij vrouwen

Bij vrouwen zijn de meest gerapporteerde aandoeningen een lage rugprobleem (22,7%) en artrose (21,2%). Andere aandoeningen waaraan meer dan 10% van de vrouwen lijden zijn hoge bloeddruk (17,3%), hoog cholesterolgehalte in het bloed (17,3%), allergie (15,6%), een nekprobleem (14,3%) en ernstige hoofdpijn zoals migraine (13,2%). Bij vrouwen van 65 jaar en ouder stellen we hoge prevalenties vast van chronische aandoeningen. Zo lijdt 49,8% van de vrouwen uit deze leeftijdsgroep aan artrose, 38,2% heeft een hoog cholesterolgehalte in het bloed, 38,0% heeft een hoge bloeddruk, 34,2% een lage rugprobleem, 21,1% artritis, 20,0% een nekprobleem, 19,5% osteoporose en 15,7% urinaire incontinentie.

In Tabel 8 tot Tabel 11 wordt een overzicht gegeven van de resultaten voor het Vlaams Gewest; in Tabel 12 tot Tabel 15 worden de Brusselse resultaten voorgesteld, en in Tabel 16 tot Tabel 19 de resultaten voor het Waals Gewest.

Tabel 4 | Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - mannen, 15 jaar en ouder, België

	1997 (n =4139)	2001 (n =4928)	2004 (n =5164)	2008 (n =4417)	2013 (n =4343)
Lage rugprobleem	-	-	-	17,8	18,7
Hoog cholesterolgehalte in bloed	-	-	-	-	16,3
Hoge bloeddruk	9,5	12,5	13,4	13,7	15,6
Allergie	10,4	12,3	11,2	10,9	12,7
Artrose	9,6	10,4	9,7	10,5	11,8
Nekprobleem	-	-	-	7,8	9,1
Reumatoïde artritis	4,4	5,3	5,3	4,8	6,5
Diabetes	2,5	3,2	4,1	4,1	5,4
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	7,0	6,2	5,6	4,7	5,1
Depressie	4,7	4,8	4,6	4,3	4,9
Astma	-	4,9	4,2	3,4	4,4
Prostaatklachten	-	4,2	4,4	3,8	4,3
Langdurige vermoeidheid	-	3,5	3,4	2,4	3,6
Chronisch obstuurfief longlijden	-	6,0	5,8	3,9	3,5
Urinaire incontinentie	-	-	-	2,2	2,9
Hartkwaal (geen infarct/coronair lijden)	-	-	-	-	2,8
Ernstige of chronische huidaandoening	3,2	3,1	3,8	2,6	2,6
Maagzweer	3,0	3,5	2,9	3,7	2,5
Darmziekte, langer dan 3 maanden	2,7	2,6	2,9	2,0	2,2
Cataract	0,8	1,2	1,5	1,9	2,1
Vernauwing bloedvaten in buik of benen	-	-	-	-	2,0
Schildklierlijden	1,0	1,6	1,4	1,6	1,8
Coronaire hartziekte	-	-	-	2,6	1,7
Kanker	0,7	1,3	0,7	2,0	1,4
Osteoporose	0,9	1,5	1,0	1,5	1,4
Hartinfarct (of de gevolgen daarvan)	-	-	-	1,0	1,3
Nierstenen	1,1	0,9	1,2	1,0	1,2
Beroerte (of de gevolgen daarvan)	0,6	0,7	0,7	1,0	1,1
Chronische blaasontsteking	0,8	1,0	1,2	0,6	1,1
Ernstige nierziekte behalve nierstenen	0,7	0,5	0,5	0,6	1,0
Epilepsie	0,5	0,8	0,9	0,4	1,0
Glaucoom	1,2	1,8	2,1	1,2	0,7
Leverlijden	0,8	0,8	0,9	0,6	0,7
Galstenen of galblaasontsteking	0,3	0,6	0,6	0,4	0,5
Gebroken heup	0,2	0,4	0,3	0,3	0,5
Maculadegeneratie	-	-	-	-	0,5
Ziekte van Parkinson	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4
Diabetische retinopathie	-	-	-	-	0,2

Tabel 5 | Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) – vrouwen, 15 jaar en ouder, België

	1997 (n =4421)	2001 (n =5228)	2004 (n =6056)	2008 (n =5234)	2013 (n =4770)
Lage rugprobleem	-	-	-	23,0	22,7
Artrose	15,5	18,2	15,4	20,9	21,2
Hoge bloeddruk	12,4	15,5	16,4	17,7	17,3
Hoog cholesterolgehalte in bloed	-	-	-	-	17,3
Allergie	15,0	15,4	15,5	15,5	15,6
Nekprobleem	-	-	-	14,9	14,3
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	15,8	15,3	12,8	14,2	13,2
Reumatoïde artritis	8,7	10,2	8,8	9,7	9,6
Schildklierlijden	5,3	6,5	7,0	7,1	9,6
Depressie	8,2	7,7	7,1	7,7	8,3
Osteoporose	4,8	7,0	6,7	7,8	6,7
Langdurige vermoeidheid	-	6,7	6,3	5,4	6,2
Urinaire incontinentie	-	-	-	4,9	5,4
Diabetes	3,0	3,5	4,2	4,3	5,2
Chronisch longlijden	-	6,1	5,8	4,1	4,4
Astma	-	4,5	4,4	4,9	4,2
Cataract	1,8	2,8	3,1	3,7	3,9
Darmziekte, langer dan 3 maanden	4,4	4,3	3,4	4,1	3,3
Ernstige of chronische huidaandoening	3,9	4,0	3,6	3,1	3,1
Maagzweer	3,1	4,2	3,6	3,9	2,9
Vernauwing bloedvaten in buik of benen	-	-	-	-	2,7
Kanker	1,6	2,0	1,6	2,1	2,5
Chronische blaasontsteking	3,0	2,8	3,0	2,1	2,3
Hartkwaal (geen infarct/coronair lijden)	-	-	-	-	1,7
Coronaire hartziekte	-	-	-	1,7	1,2
Glaucoom	1,5	2,6	2,5	2,3	1,2
Galstenen of galblaasontsteking	1,3	1,3	1,4	0,9	1,0
Beroerte (of de gevolgen daarvan)	1,1	0,6	0,8	1,2	0,9
Ernstige nierziekte behalve nierstenen	0,9	0,8	0,8	0,8	0,9
Hartinfarct (of de gevolgen daarvan)	-	-	-	0,6	0,8
Epilepsie	0,7	0,5	0,7	1,0	0,8
Gebroken heup	0,3	0,6	0,6	0,5	0,7
Leverlijden	1,0	1,1	0,7	0,5	0,6
Ziekte van Parkinson	0,5	0,5	0,4	0,4	0,6
Maculadegeneratie	-	-	-	-	0,6
Nierstenen	0,9	0,9	1,0	0,4	0,4
Diabetische retinopathie	-	-	-	-	0,1

Tabel 6 | Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - mannen, 65 jaar en ouder, België

	1997 (n=756)	2001 (n=938)	2004 (n=1404)	2008 (n=1057)	2013 (n=891)
Hoge bloeddruk	21,0	27,3	30,7	33,8	35,2
Hoog cholesterolgehalte in bloed	-	-	-	-	31,9
Artrose	21,4	27,7	23,5	27,3	28,4
Lage rugprobleem	-	-	-	24,1	27,5
Prostaatklachten	13,6	17,3	16,7	14,9	16,8
Nekprobleem	-	-	-	13,5	16,2
Reumatoïde artritis	13,0	11,8	11,8	13,0	15,4
Diabetes	9,2	10,6	10,7	11,1	14,6
Urinaire incontinentie	-	-	-	8,8	10,9
Allergie	6,8	6,8	8,6	8,8	10,2
Cataract	5,5	5,8	6,2	8,3	8,5
Chronisch longlijden	-	15,2	14,3	11,2	8,4
Hartkwaal (geen infarct/coronair lijden)	-	-	-	-	8,1
Vernauwing bloedvaten in buik of benen	-	-	-	-	7,1
Coronaire hartziekte	-	-	-	7,6	6,0
Darmziekte, langer dan 3 maanden	4,2	3,8	4,8	4,1	5,8
Depressie	4,4	6,5	3,6	5,1	5,0
Astma	-	8,6	6,5	5,7	4,9
Maagzweer	5,9	5,9	3,8	5,5	4,8
Ernstige of chronische huidaandoening	4,2	3,5	3,6	4,5	4,8
Langdurige vermoeidheid	-	6,1	4,4	2,8	4,6
Kanker	3,0	5,3	2,6	6,7	4,6
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	5,3	4,4	3,1	2,6	4,5
Osteoporose	3,1	4,1	2,5	5,5	4,3
Chronische blaasontsteking	3,6	3,3	3,1	2,0	3,9
Hartinfarct (of de gevolgen daarvan)	-	-	-	2,7	3,8
Beroerte (of de gevolgen daarvan)	2,0	3,1	2,3	3,0	3,2
Schildklierlijden	1,8	3,7	3,3	3,3	3,0
Ernstige nierziekte behalve nierstenen	2,7	0,9	1,1	1,3	2,8
Gebroken heup	1,2	1,5	0,8	0,8	2,2
Nierstenen	2,5	1,4	1,5	2,0	1,9
Ziekte van Parkinson	1,3	1,4	1,2	1,3	1,9
Maculadegeneratie	-	-	-	-	1,8
Glaucoom	3,7	4,2	5,6	4,2	1,7
Galstenen of galblaasontsteking	1,5	1,6	1,5	1,3	1,7
Epilepsie	2,2	1,1	0,6	0,1	1,6
Leverlijden	3,0	1,2	1,0	0,5	1,1
Diabetische retinopathie	-	-	-	-	0,8

Tabel 7 | Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - vrouwen, 65 jaar en ouder, België

	1997 (n=1006)	2001 (n=1199)	2004 (n=2111)	2008 (n=1802)	2013 (n=1135)
Artrose	38,8	47,3	39,9	50,4	49,8
Hoog cholesterolgehalte in bloed	-	-	-	-	38,2
Hoge bloeddruk	32,0	37,5	36,4	38,8	38,0
Lage rugprobleem	-	-	-	36,4	34,2
Reumatoïde artritis	22,2	25,1	22,3	25,6	21,1
Nekprobleem	-	-	-	21,8	20,0
Osteoporose	15,5	20,8	19,2	22,6	19,5
Urinaire incontinentie	-	-	-	14,0	15,7
Cataract	10,4	11,5	12,2	13,2	13,4
Schildklierlijden	6,2	11,6	10,9	10,4	13,2
Diabetes	6,5	9,2	10,6	10,5	12,4
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	9,5	9,4	8,6	10,2	11,6
Depressie	11,3	8,4	8,0	8,0	11,1
Allergie	9,1	13,1	13,9	11,1	10,4
Chronisch longlijden	-	9,7	9,6	7,0	7,7
Vernauwing bloedvaten in buik of benen	-	-	-	-	7,4
Darmziekte, langer dan 3 maanden	5,9	9,0	5,6	6,8	6,2
Langdurige vermoeidheid	-	9,8	9,2	6,5	6,0
Kanker	5,4	4,0	2,3	5,3	5,3
Maagzweer	4,7	7,4	5,5	5,9	5,0
Hartkwaal (geen infarct/coronair lijden)	-	-	-	-	4,9
Coronaire hartziekte	-	-	-	5,9	4,3
Chronische blaasontsteking	4,4	4,5	5,4	3,6	3,9
Glaucoom	3,2	7,5	6,6	7,2	3,7
Ernstige of chronische huidaandoening	3,8	4,0	4,3	2,4	3,7
Astma	-	6,3	6,2	5,5	3,2
Maculadegeneratie	-	-	-	-	2,4
Hartinfarct (of de gevolgen daarvan)	-	-	-	2,0	2,4
Ziekte van Parkinson	2,4	1,4	1,5	1,7	2,3
Gebroken heup	1,6	2,5	2,1	1,8	2,3
Beroerte (of de gevolgen daarvan)	5,9	1,6	2,3	3,1	2,0
Ernstige nierziekte behalve nierstenen	2,1	1,9	1,1	1,0	1,7
Galstenen of galblaasontsteking	3,1	3,5	3,1	1,8	1,3
Epilepsie	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7
Nierstenen	1,4	1,5	1,2	0,8	0,6
Leverlijden	0,9	2,4	2,2	0,9	0,6
Diabetische retinopathie	-	-	-	-	0,2

Tabel 8 | Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - mannen, 15 jaar en ouder, Vlaams Gewest

	1997 (n=1471)	2001 (n=1746)	2004 (n=1879)	2008 (n=1613)	2013 (n=1444)
Lage rugprobleem	-	-	-	18,1	20,8
Hoog cholesterolgehalte in bloed	-	-	-	-	16,6
Hoge bloeddruk	9,3	12,1	13,4	13,1	15,9
Allergie	9,3	12,0	10,6	10,9	13,1
Artrose	11,1	10,7	10,0	10,1	12,5
Nekprobleem	-	-	-	7,6	9,9
Reumatoïde artritis	3,9	4,9	5,7	4,4	7,2
Diabetes	2,1	2,6	3,4	3,9	4,6
Prostaatklachten	-	4,0	4,6	3,8	4,5
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	4,8	4,7	3,3	4,4	4,4
Depressie	4,0	4,3	3,3	3,3	4,1
Astma	-	3,8	3,0	2,3	3,5
Urinaire incontinentie	-	-	-	2,3	3,2
Hartkwaal (geen infarct/coronair lijden)	-	-	-	-	3,0
Chronisch longlijden	-	4,5	4,5	3,1	2,8
Langdurige vermoeidheid	-	2,5	2,1	2,0	2,6
Ernstige of chronische huidaandoening	3,2	3,0	3,6	3,0	2,6
Cataract	0,5	0,9	1,1	1,8	2,3
Vernauwing bloedvaten in buik of benen	-	-	-	-	2,0
Darmziekte, langer dan 3 maanden	2,5	2,5	2,5	1,9	1,8
Kanker	0,3	1,0	0,6	2,3	1,4
Maagzweer	1,7	2,3	1,3	2,4	1,3
Coronaire hartziekte	-	-	-	2,3	1,3
Osteoporose	0,5	1,5	0,9	1,6	1,2
Nierstenen	1,1	1,0	1,3	1,0	1,2
Schildklierlijden	0,8	1,2	0,7	0,9	1,1
Beroerte (of de gevolgen daarvan)	0,6	0,6	0,7	0,6	1,1
Ernstige nierziekte behalve nierstenen	0,5	0,4	0,5	0,7	1,1
Epilepsie	0,5	0,9	0,9	0,2	1,1
Hartinfarct (of de gevolgen daarvan)	-	-	-	0,6	1,0
Chronische blaasontsteking	0,5	1,0	0,8	0,5	0,8
Leverlijden	0,3	0,5	0,4	0,5	0,8
Glaucoom	1,0	1,6	2,2	1,2	0,7
Gebroken heup	0,0	0,3	0,2	0,1	0,7
Galstenen of galblaasontsteking	0,1	0,4	0,3	0,6	0,5
Ziekte van Parkinson	0,2	0,5	0,3	0,6	0,5
Diabetische retinopathie	-	-	-	-	0,2
Maculadegeneratie	-	-	-	-	0,2

Tabel 9 | Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - vrouwen, 15 jaar en ouder, Vlaams Gewest

	1997 (n=1515)	2001 (n=1752)	2004 (n=2087)	2008 (n=1798)	2013 (n=1547)
Lage rugprobleem	-	-	-	24,9	25,2
Artrose	15,4	18,3	15,2	19,8	21,1
Hoge bloeddruk	10,3	15,8	16,2	17,7	18,6
Hoog cholesterolgehalte in bloed	-	-	-	-	18,3
Allergie	14,6	14,5	14,4	15,9	16,6
Nekprobleem	-	-	-	15,0	14,4
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	12,0	12,3	10,4	14,7	14,0
Reumatoïde artritis	6,3	9,6	7,7	9,5	10,6
Depressie	6,3	5,5	6,2	6,7	7,6
Schildklierlijden	4,2	4,3	4,3	5,7	6,9
Osteoporose	4,0	5,8	5,6	7,7	6,5
Urinaire incontinentie	-	-	-	5,4	6,2
Langdurige vermoeidheid	-	4,7	5,0	4,9	5,8
Diabetes	2,2	2,6	3,8	3,8	5,4
Cataract	0,7	2,1	2,2	3,6	4,2
Chronisch longlijden	-	4,8	4,7	3,6	3,8
Darmziekte, langer dan 3 maanden	3,8	3,8	2,9	3,8	3,7
Vernauwing bloedvaten in buik of benen	-	-	-	-	3,4
Ernstige of chronische huidaandoening	3,2	3,7	3,1	2,9	3,3
Astma	-	3,5	3,2	3,6	3,1
Kanker	1,8	1,8	1,7	1,9	2,5
Chronische blaasontsteking	2,7	2,7	2,3	1,9	2,3
Hartkwaal (geen infarct/coronair lijden)	-	-	-	-	2,0
Maagzweer	1,9	2,7	1,9	1,9	1,4
Coronaire hartziekte	-	-	-	1,8	1,3
Glaucoom	1,3	1,9	2,2	2,2	1,2
Ernstige nierziekte behalve nierstenen	0,9	0,6	0,9	0,7	1,1
Galstenen of galblaasontsteking	1,3	1,5	1,3	0,8	1,0
Epilepsie	0,8	0,5	0,5	1,1	0,9
Hartinfarct (of de gevolgen daarvan)	-	-	-	0,6	0,8
Ziekte van Parkinson	0,4	0,4	0,4	0,5	0,7
Beroerte (of de gevolgen daarvan)	0,6	0,3	0,5	0,9	0,6
Leverlijden	1,0	1,0	0,6	0,3	0,6
Gebroken heup	0,1	0,4	0,5	0,4	0,6
Nierstenen	1,0	1,1	1,1	0,4	0,5
Maculadegeneratie	-	-	-	-	0,4
Diabetische retinopathie	-	-	-	-	0,1

Tabel 10 | Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - mannen, 65 jaar en ouder, Vlaams Gewest

	1997 (n=247)	2001 (n=332)	2004 (n=534)	2008 (n=438)	2013 (n=336)
Hoge bloeddruk	20,6	28,0	31,0	32,5	35,8
Hoog cholesterolgehalte in bloed	-	-	-	-	31,6
Artrose	22,8	28,5	22,7	26,8	29,1
Lage rugprobleem	-	-	-	21,8	29,0
Nekprobleem	-	-	-	13,2	17,5
Reumatoïde artritis	10,8	11,2	9,9	12,7	16,3
Prostaatklachten	11,5	17,9	16,1	13,3	15,7
Diabetes	8,9	9,8	8,9	11,3	12,7
Urinaire incontinentie	-	-	-	8,8	10,1
Allergie	4,6	5,8	6,4	8,8	9,5
Chronisch longlijden	-	12,3	12,3	9,7	8,4
Cataract	4,5	4,4	3,5	7,9	8,4
Hartkwaal (geen infarct/coronair lijden)	-	-	-	-	8,1
Vernauwing bloedvaten in buik of benen	-	-	-	-	6,7
Ernstige of chronische huidaandoening	5,0	2,8	2,9	5,6	5,1
Astma	-	7,3	5,9	4,9	4,7
Coronaire hartziekte	-	-	-	6,6	4,4
Kanker	1,6	4,4	2,5	7,2	4,3
Darmziekte, langer dan 3 maanden	3,2	4,1	4,5	3,6	4,2
Depressie	1,8	7,5	3,2	6,2	3,9
Osteoporose	1,7	5,2	1,9	5,8	3,6
Langdurige vermoeidheid	-	5,6	2,8	1,4	3,4
Gebroken heup	0,3	1,4	0,6	0,4	2,9
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	2,9	2,9	1,4	2,5	2,8
Maagzweer	3,5	5,2	1,7	3,9	2,6
Beroerte (of de gevolgen daarvan)	2,2	2,9	2,6	2,5	2,5
Chronische blaasontsteking	1,8	3,9	2,2	1,1	2,5
Schildklierlijden	0,7	2,7	1,5	1,5	2,2
Hartinfarct (of de gevolgen daarvan)	-	-	-	1,6	2,2
Ernstige nierziekte behalve nierstenen	0,6	0,6	0,8	0,8	2,2
Ziekte van Parkinson	2,1	2,0	1,1	1,7	2,1
Epilepsie	3,9	1,6	0,6	0,0	2,0
Glaucoom	3,7	3,3	6,0	4,7	1,8
Galstenen of galblaasontsteking	0,7	1,4	0,2	0,9	1,5
Leverlijden	0,6	0,8	0,8	0,6	1,3
Nierstenen	3,3	1,4	1,7	1,9	0,8
Maculadegeneratie	-	-	-	-	0,8
Diabetische retinopathie	-	-	-	-	0,7

Tabel 11 | Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - vrouwen, 65 jaar en ouder, Vlaams Gewest

	1997 (n=312)	2001 (n=358)	2004 (n=714)	2008 (n=660)	2013 (n=409)
Artrose	39,4	48,5	41,5	49,5	48,7
Hoog cholesterolgehalte in bloed	-	-	-	-	41,2
Hoge bloeddruk	25,1	39,1	37,3	38,5	41,0
Lage rugprobleem	-	-	-	38,2	34,0
Reumatoïde artritis	13,8	25,2	20,3	25,1	22,0
Nekprobleem	-	-	-	20,2	19,0
Osteoporose	11,9	17,7	16,8	22,1	18,3
Urinaire incontinentie	-	-	-	15,6	17,1
Diabetes	4,3	7,4	9,8	10,3	14,2
Cataract	4,4	8,8	8,5	12,6	14,0
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	4,2	7,2	6,0	10,3	12,5
Depressie	10,0	5,1	7,6	6,5	11,4
Allergie	8,4	11,5	13,1	9,4	9,9
Vernauwing bloedvaten in buik of benen	-	-	-	-	9,9
Schildklierlijden	5,9	8,9	8,1	8,3	9,0
Chronisch longlijden	-	7,5	8,6	7,1	8,0
Darmziekte, langer dan 3 maanden	5,0	8,6	5,3	5,9	6,1
Langdurige vermoeidheid	-	8,1	7,1	5,1	5,7
Hartkwaal (geen infarct/coronair lijden)	-	-	-	-	5,6
Kanker	6,9	4,1	2,6	5,6	5,3
Coronaire hartziekte	-	-	-	5,7	4,7
Chronische blaasontsteking	2,8	3,7	5,1	3,4	3,6
Glaucoom	2,5	6,6	6,4	7,1	3,4
Ernstige of chronische huidaandoening	2,3	4,3	4,7	2,3	3,2
Ziekte van Parkinson	2,4	1,2	1,3	1,9	2,8
Hartinfarct (of de gevolgen daarvan)	-	-	-	2,1	2,3
Ernstige nierziekte behalve nierstenen	2,8	1,6	1,5	1,0	2,2
Astma	-	5,2	5,3	6,0	2,1
Maagzweer	2,7	5,5	3,4	2,4	1,8
Gebroken heup	0,5	1,4	1,5	1,3	1,7
Galstenen of galblaasontsteking	3,8	4,2	3,4	2,2	1,5
Maculadegeneratie	-	-	-	-	1,5
Beroerte (of de gevolgen daarvan)	4,4	0,7	1,4	2,1	1,3
Nierstenen	1,7	1,7	1,3	0,9	0,9
Epilepsie	0,3	0,3	0,4	0,5	0,6
Leverlijden	0,8	2,6	2,3	0,8	0,6
Diabetische retinopathie	-	-	-	-	0,3

Tabel 12 | Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - mannen, 15 jaar en ouder, Brussels Gewest

	1997 (n=1236)	2001 (n=1166)	2004 (n=1334)	2008 (n=1275)	2013 (n=1177)
Lage rugprobleem	-	-	-	15,4	17,9
Hoog cholesterolgehalte in bloed	-	-	-	-	16,8
Allergie	13,9	15,9	13,9	11,4	14,4
Hoge bloeddruk	9,6	11,6	10,8	11,8	14,1
Nekprobleem	-	-	-	7,3	9,6
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	11,0	10,5	9,9	5,7	7,7
Langdurige vermoeidheid	-	5,3	5,8	4,2	7,6
Artrose	7,6	8,6	6,5	7,3	7,5
Depressie	5,9	6,1	6,6	5,7	6,8
Diabetes	3,1	2,8	3,7	5,4	6,1
Astma	-	7,1	5,1	5,2	5,8
Reumatoïde artritis	5,4	4,7	4,8	4,6	4,7
Prostaatklachten	-	4,4	4,4	3,7	4,2
Maagzweer	6,0	3,8	6,1	6,0	3,7
Darmziekte, langer dan 3 maanden	4,4	2,2	3,2	2,9	3,7
Vernauwing bloedvaten in buik of benen	-	-	-	-	3,4
Ernstige of chronische huidaandoening	3,7	4,4	4,3	1,9	3,1
Chronisch longlijden	-	7,1	6,5	5,0	3,0
Urinaire incontinentie	-	-	-	1,8	3,0
Hartkwaal (geen infarct/coronair lijden)	-	-	-	-	2,4
Cataract	3,0	3,2	2,5	2,6	2,2
Coronaire hartziekte	-	-	-	3,0	1,8
Schildklierlijden	1,0	1,6	1,5	1,5	1,8
Kanker	1,9	1,5	1,5	1,2	1,6
Ernstige nierziekte behalve nierstenen	2,4	0,5	0,5	0,9	1,5
Chronische blaasontsteking	1,6	1,1	1,5	1,1	1,3
Nierstenen	1,0	0,8	1,1	1,1	1,1
Hartinfarct (of de gevolgen daarvan)	-	-	-	2,2	0,9
Epilepsie	0,7	0,8	1,3	0,6	0,9
Leverlijden	3,1	1,4	1,9	0,5	0,8
Osteoporose	1,6	1,5	1,3	1,4	0,6
Glaucoom	2,2	1,9	2,4	1,8	0,5
Maculadegeneratie	-	-	-	-	0,5
Gebroken heup	0,8	0,7	0,4	0,1	0,4
Diabetische retinopathie	-	-	-	-	0,4
Beroerte (of de gevolgen daarvan)	1,2	0,8	0,8	2,1	0,3
Ziekte van Parkinson	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3
Galstenen of galblaasontsteking	1,1	0,6	0,5	0,2	0,2

Tabel 13 | Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - vrouwen, 15 jaar en ouder, Brussels Gewest

	1997 (n=1332)	2001 (n=1331)	2004 (n=1651)	2008 (n=1556)	2013 (n=1355)
Lage rugprobleem	-	-	-	21,8	22,1
Allergie	18,2	20,3	20,7	16,9	18,4
Artrose	13,4	17,0	13,7	18,4	18,4
Hoge bloeddruk	13,7	14,9	14,7	15,0	17,3
Nekprobleem	-	-	-	14,6	16,1
Hoog cholesterolgehalte in bloed	-	-	-	-	15,8
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	18,3	21,8	14,8	12,8	13,0
Schildklierlijden	4,9	6,9	7,0	6,8	10,3
Langdurige vermoeidheid	-	10,5	8,4	8,8	10,2
Depressie	10,4	11,4	8,4	8,8	8,4
Reumatoïde artritis	9,5	11,6	10,4	9,3	7,0
Osteoporose	7,1	9,1	7,8	7,1	6,3
Diabetes	3,4	3,8	5,1	5,6	5,7
Astma	-	5,8	6,6	6,7	5,6
Urinaire incontinentie	-	-	-	4,5	5,2
Chronisch longlijden	-	8,0	5,9	4,7	4,0
Maagzweer	4,0	6,0	5,9	6,7	4,0
Cataract	5,2	4,4	4,5	3,7	3,8
Ernstige of chronische huidaandoening	3,7	4,7	4,7	3,7	3,6
Darmziekte, langer dan 3 maanden	6,5	5,4	4,4	4,5	3,0
Kanker	1,4	2,7	1,7	2,6	2,9
Chronische blaasontsteking	2,3	2,4	3,6	2,4	2,3
Hartkwaal (geen infarct/coronair lijden)	-	-	-	-	1,8
Vernauwing bloedvaten in buik of benen	-	-	-	-	1,7
Glaucoom	1,4	2,9	2,7	2,6	1,3
Leverlijden	1,6	1,3	1,1	0,8	1,0
Maculadegeneratie	-	-	-	-	1,0
Nierstenen	1,4	0,6	1,1	0,8	0,9
Beroerte (of de gevolgen daarvan)	1,4	0,7	0,8	1,8	0,9
Ernstige nierziekte behalve nierstenen	0,9	0,7	0,6	0,7	0,9
Galstenen of galblaasontsteking	1,2	1,4	0,8	0,8	0,7
Coronaire hartziekte	-	-	-	2,0	0,6
Epilepsie	0,2	0,8	0,9	0,9	0,6
Hartinfarct (of de gevolgen daarvan)	-	-	-	0,7	0,4
Gebroken heup	0,6	1,0	0,6	1,3	0,4
Ziekte van Parkinson	0,3	0,7	0,5	0,4	0,3
Diabetische retinopathie	-	-	-	-	0,3

Tabel 14 | Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - mannen, 65 jaar en ouder, Brussels Gewest

	1997 (n=246)	2001 (n=216)	2004 (n=375)	2008 (n=252)	2013 (n=172)
Hoge bloeddruk	24,6	33,9	33,2	35,3	39,6
Hoog cholesterolgehalte in bloed	-	-	-	-	39,4
Lage rugprobleem	-	-	-	26,6	26,7
Artrose	17,5	26,4	24,8	29,6	26,1
Diabetes	8,3	8,3	12,7	16	22,9
Prostaatklachten	8,6	18,5	19,1	19,6	21,8
Nekprobleem	-	-	-	12,5	17,5
Reumatoïde artritis	15,3	15,6	12,9	13,4	17,4
Urinaire incontinentie	-	-	-	9,9	16,2
Vernauwing bloedvaten in buik of benen	-	-	-	-	13,4
Allergie	9,5	10,1	11,4	12,8	12,6
Langdurige vermoeidheid	-	7,6	8,1	9,6	11,7
Cataract	16,2	15,7	12,2	16,5	10,5
Astma	-	9,7	6,2	9,1	9,7
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	7,8	7,7	6,5	2,9	9,6
Hartkwaal (geen infarct/coronair lijden)	-	-	-	-	9,6
Kanker	10,2	5,6	4,3	3,2	9,2
Chronisch longlijden	-	15,6	13,5	14,5	8,5
Darmziekte, langer dan 3 maanden	6,4	1,0	6,7	8,5	7,2
Maagzweer	10	8,7	9,6	9,3	7,1
Ernstige of chronische huidaandoening	4,7	5,3	7,5	2,2	6,6
Coronaire hartziekte	-	-	-	15,3	6,1
Chronische blaasontsteking	5,3	4,5	3,9	4,9	5,5
Depressie	6,0	9,2	6,3	7,0	5,2
Ernstige nierziekte behalve nierstenen	14,5	1,17	2,0	4,7	4,5
Nierstenen	2,3	3,7	1,8	5,6	3,1
Hartinfarct (of de gevolgen daarvan)	-	-	-	9,9	2,5
Schildklierlijden	1,5	4,0	2,3	3,2	2,4
Osteoporose	2,3	5,3	2,9	6,6	2,4
Beroerte (of de gevolgen daarvan)	4,2	4,0	3,3	7,4	2,1
Ziekte van Parkinson	1,4	1,7	1,7	2,0	2,0
Glaucoom	8,9	5,1	7,5	8,3	1,9
Maculadegeneratie	-	-	-	-	1,8
Diabetische retinopathie	-	-	-	-	1,7
Gebroken heup	4,1	3,2	1,7	0,6	1,1
Leverlijden	15,4	1,2	2,1	2,0	0,9
Galstenen of galblaasontsteking	3,3	1,8	1,9	1,1	0,8
Epilepsie	0,6	1,3	0,0	0,0	0,7

Tabel 15 | Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - vrouwen, 65 jaar en ouder, Brussels Gewest

	1997 (n=319)	2001 (n=333)	2004 (n=593)	2008 (n=490)	2013 (n=255)
Artrose	33,3	44,5	36,2	47,1	51,4
Hoge bloeddruk	28,2	29,5	34,5	36,0	41,0
Lage rugprobleem	-	-	-	31,8	39,5
Hoog cholesterolgehalte in bloed	-	-	-	-	38,8
Nekprobleem	-	-	-	22,8	25,9
Urinaire incontinentie	-	-	-	14,7	21,7
Osteoporose	22,6	27,3	23,4	23,1	19,4
Reumatoïde artritis	23,5	27,8	27,2	20,3	18,0
Schildklierlijden	8,0	8,0	12,3	12,2	17,3
Allergie	12,8	18,6	15,3	12,3	17,2
Cataract	21,7	16,9	18,0	13,6	15,6
Diabetes	7,8	9,0	10,6	13,1	14,2
Langdurige vermoeidheid	-	14,0	11,8	11,7	12,1
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	18,8	12,4	9,2	9,7	11,1
Depressie	9,3	15,1	9,0	10,4	10,2
Chronisch longlijden	-	15,2	10,6	7,2	7,9
Darmziekte, langer dan 3 maanden	9,9	8,9	7,4	8,7	6,9
Astma	-	8,8	6,3	6,9	6,6
Maagzweer	5,4	9,9	7,5	9,5	6,2
Hartkwaal (geen infarct/coronair lijden)	-	-	-	-	5,3
Kanker	2,4	3,4	2,7	5,2	5,3
Chronische blaasontsteking	2,6	4,9	4,7	4,0	5,1
Ernstige of chronische huidaandoening	5,1	6,4	3,4	1,1	4,3
Vernauwing bloedvaten in buik of benen	-	-	-	-	4,1
Maculadegeneratie	-	-	-	-	3,7
Glaucoom	3,8	6,9	8,0	7,0	3,0
Galstenen of galblaasontsteking	3,0	2,7	2,5	1,4	2,5
Beroerte (of de gevolgen daarvan)	6,2	2,5	2,3	6,7	2,4
Coronaire hartziekte	-	-	-	6,7	2,3
Ernstige nierziekte behalve nierstenen	1,3	1,2	0,7	0,6	1,8
Gebroken heup	2,3	3,9	1,5	4,4	1,8
Leverlijden	1,4	2,0	2,0	1,1	1,4
Ziekte van Parkinson	1,3	2,2	2,2	1,8	1,2
Hartinfarct (of de gevolgen daarvan)	-	-	-	3,2	1,0
Diabetische retinopathie	-	-	-	-	0,9
Epilepsie	0,3	1,9	0,8	1,3	0,8
Nierstenen	1,1	1,5	1,2	0,2	0,7

Tabel 16 | Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - mannen, 15 jaar en ouder, Waals Gewest

	1997 (n=1432)	2001 (n=2016)	2004 (n=1951)	2008 (n=1529)	2013 (n=1722)
Hoge bloeddruk	9,8	13,6	14,4	15,4	15,8
Hoog cholesterolgehalte in bloed	-	-	-	-	15,5
Lage rugprobleem	-	-	-	17,9	15,3
Artrose	7,6	10,4	10,3	12,3	12,0
Allergie	11,3	11,8	11,4	10,5	11,4
Nekprobleem	-	-	-	8,5	7,4
Diabetes	2,9	4,7	5,5	4,0	6,7
Reumatoïde artritis	5	6,1	4,7	5,5	5,9
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	10	7,6	8,5	4,9	5,6
Astma	-	6,3	6,3	5,0	5,5
Depressie	5,7	5,4	6,5	5,6	5,5
Chronisch longlijden	-	8,4	8,0	5,1	4,8
Maagzweer	4,3	5,5	5,1	5,4	4,3
Langdurige vermoeidheid	-	5,1	5,0	2,8	4,0
Prostaatklachten	-	4,6	4,1	3,9	3,9
Schildklierlijden	1,4	2,4	2,8	3,0	3,1
Hartkwaal (geen infarct/coronair lijden)	-	-	-	-	2,6
Ernstige of chronische huidaandoening	3,2	2,8	3,9	2,3	2,5
Darmziekte, langer dan 3 maanden	2,5	3,0	3,6	1,8	2,5
Coronaire hartziekte	-	-	-	3,0	2,4
Urinaire incontinentie	-	-	-	2,2	2,4
Osteoporose	1,2	1,5	0,9	1,2	2,1
Hartinfarct (of de gevolgen daarvan)	-	-	-	1,1	2,0
Cataract	0,5	1,2	2,1	1,7	1,6
Vernauwing bloedvaten in buik of benen	-	-	-	-	1,6
Chronische blaasontsteking	1,2	1,1	2,0	0,8	1,5
Beroerte (of de gevolgen daarvan)	0,4	0,9	0,7	1,3	1,4
Kanker	1,1	1,7	0,7	1,6	1,2
Nierstenen	1,0	0,8	1,1	0,9	1,2
Epilepsie	0,5	0,8	0,9	0,8	1,0
Maculadegeneratie	-	-	-	-	1,0
Glaucoom	1,1	2,2	1,9	1,1	0,8
Ernstige nierziekte behalve nierstenen	0,6	0,7	0,5	0,4	0,8
Galstenen of galblaasontsteking	0,3	0,8	1,2	0,2	0,5
Leverlijden	0,9	1,0	1,6	0,8	0,4
Gebroken heup	0,4	0,5	0,2	0,7	0,3
Ziekte van Parkinson	0,1	0,1	0,3	0,1	0,2
Diabetische retinopathie	-	-	-	-	0,1

Tabel 17 | Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - vrouwen, 15 jaar en ouder, Waals Gewest

	1997 (n=1574)	2001 (n=2016)	2004 (n=1951)	2008 (n=1529)	2013 (n=1722)
Artrose	13,2	18,5	16,1	23,8	22,3
Lage rugprobleem	-	-	-	20,0	18,6
Hoog cholesterolgehalte in bloed	-	-	-	-	16,0
Hoge bloeddruk	15,8	15,3	17,4	18,3	15,0
Schildklierlijden	7,3	10,3	11,6	9,8	14,0
Nekprobleem	-	-	-	14,6	13,5
Allergie	14,7	15,4	15,8	14,4	12,8
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	21,8	18,7	16,5	13,7	12,0
Depressie	10,8	10,4	8,3	9,1	9,6
Reumatoïde artritis	12,9	10,9	10,2	10,2	8,7
Osteoporose	5,3	8,5	8,5	8,2	7,0
Astma	-	6,0	5,9	6,7	5,8
Chronisch longlijden	-	7,9	7,8	5,0	5,7
Langdurige vermoeidheid	-	9,2	7,8	5,2	5,6
Maagzweer	4,8	6,3	5,7	6,6	5,3
Diabetes	4,2	4,9	4,7	4,8	4,8
Urinaire incontinentie	-	-	-	4,2	4,2
Cataract	2,7	3,6	4,2	3,8	3,4
Darmziekte, langer dan 3 maanden	4,6	4,9	4,1	4,5	2,9
Ernstige of chronische huidaandoening	5,1	4,2	4,0	3,7	2,6
Chronische blaasontsteking	3,7	3,6	4,0	2,2	2,5
Kanker	1,4	2,2	1,2	2,3	2,4
Vernauwing bloedvaten in buik of benen	-	-	-	-	1,8
Beroerte (of de gevolgen daarvan)	1,8	1,1	1,2	1,5	1,4
Hartkwaal (geen infarct/coronair lijden)	-	-	-	-	1,3
Coronaire hartziekte	-	-	-	1,6	1,3
Glaucoom	2,1	3,8	2,9	2,4	1,3
Hartinfarct (of de gevolgen daarvan)	-	-	-	0,5	0,9
Galstenen of galblaasontsteking	1,2	1,0	1,8	1,0	0,9
Gebroken heup	0,5	0,9	0,8	0,5	0,9
Maculadegeneratie	-	-	-	-	0,9
Epilepsie	0,9	0,5	0,9	0,8	0,7
Ernstige nierziekte behalve nierstenen	0,9	1,2	0,7	1,2	0,6
Leverlijden	0,8	1,1	0,8	0,6	0,4
Ziekte van Parkinson	0,6	0,3	0,3	0,3	0,4
Nierstenen	0,6	0,8	0,9	0,4	0,1
Diabetische retinopathie	-	-	-	-	0,1

Tabel 18 | Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - mannen, 65 jaar en ouder, Waals Gewest

	1997 (n =263)	2001 (n =390)	2004 (n =495)	2008 (n =367)	2013 (n =383)
Hoge bloeddruk	20,4	23,9	29,3	36,2	32,7
Hoog cholesterolgehalte in bloed	-	-	-	-	30,5
Artrose	20,7	26,4	24,6	27,7	27,5
Lage rugprobleem	-	-	-	28,2	24,7
Prostaatklachten	18,8	15,9	17,1	17,2	17,8
Diabetes	10,1	12,9	13,9	9,3	16,5
Nekprobleem	-	-	-	14,5	13,2
Reumatoïde artritis	15,6	12,0	15,6	13,6	13,1
Urinaire incontinentie	-	-	-	8,4	11,1
Allergie	9,2	7,6	12,7	7,6	10,9
Coronaire hartziekte	-	-	-	7,6	9,4
Darmziekte, langer dan 3 maanden	4,8	4,1	4,8	3,7	8,9
Maagzweer	8,2	6,5	6,6	8,2	8,8
Chronisch longlijden	-	20,6	18,7	13,6	8,3
Cataract	3,0	5,5	1,0	6,9	8,2
Hartkwaal (geen infarct/coronair lijden)	-	-	-	-	7,7
Depressie	7,8	3,8	3,5	2,3	7,4
Hartinfarct (of de gevolgen daarvan)	-	-	-	3,0	7,4
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	8,0	6,2	5,5	2,5	6,9
Chronische blaasontsteking	5,7	1,9	4,8	3,2	6,5
Osteoporose	5,6	1,8	3,6	4,6	6,1
Vernauwing bloedvaten in buik of benen	-	-	-	-	6,1
Langdurige vermoeidheid	-	6,7	6,8	3,8	5,4
Schildklierlijden	3,8	5,4	7,6	7,5	4,8
Astma	-	10,8	7,9	6,6	4,1
Kanker	2,6	6,9	2,3	6,7	4,0
Nierstenen	1,5	0,8	1,2	1,0	3,9
Maculadegeneratie	-	-	-	-	3,8
Ernstige of chronische huidaandoening	2,8	4,5	4,0	2,9	3,7
Ernstige nierziekte behalve nierstenen	1,4	1,2	1,4	1,5	3,7
Galstenen of galblaasontsteking	2,0	2,2	2,1	0,1	2,3
Beroerte (of de gevolgen daarvan)	4,2	4,0	3,3	7,4	2,1
Glaucoom	1,7	5,8	4,2	1,8	1,4
Ziekte van Parkinson	0,0	0,3	1,1	0,3	1,3
Gebroken heup	1,5	1,1	0,9	1,9	1,1
Epilepsie	0,0	0,2	0,7	0,2	1,0
Leverlijden	2,1	2,0	1,0	0,0	0,8
Diabetische retinopathie	-	-	-	-	0,6

Tabel 19 | Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - vrouwen, 65 jaar en ouder, Waals Gewest

	1997 (n=375)	2001 (n=508)	2004 (n=804)	2008 (n=652)	2013 (n=471)
Artrose	40,2	46,1	38,1	53,1	51,6
Lage rugprobleem	-	-	-	34,3	33,3
Hoog cholesterolgehalte in bloed	-	-	-	-	32,4
Hoge bloeddruk	43,7	37,5	35,5	40,2	31,5
Osteoporose	17,8	23,9	22,1	23,5	21,8
Reumatoïde artritis	34,1	24,1	24,3	28,0	20,4
Nekprobleem	-	-	-	24,8	20,3
Schildklierlijden	5,9	17,0	15,3	13,9	20,2
Cataract	14,5	14,3	16,9	14,3	11,8
Urinaire incontinentie	-	-	-	10,8	11,7
Depressie	14,1	11,9	8,4	9,9	10,8
Maagzweer	7,5	9,8	8,5	11,6	10,8
Ernstige hoofdpijn zoals migraine	13,4	12,2	13,1	10,2	10,1
Allergie	8,5	14,0	14,9	14,0	9,8
Diabetes	9,2	12,2	11,8	10,1	8,6
Chronisch longlijden	-	11,7	10,9	6,8	7,1
Darmziekte, langer dan 3 maanden	5,7	9,6	5,6	7,9	6,2
Kanker	4,5	4,0	1,8	4,9	5,1
Langdurige vermoeidheid	-	11,4	12,0	7,8	4,9
Glaucoom	3,9	9,2	6,5	7,3	4,5
Astma	-	7,5	7,8	4,1	4,4
Ernstige of chronische huidaandoening	5,4	2,8	3,9	3,1	4,4
Coronaire hartziekte	-	-	-	6,0	4,2
Chronische blaasontsteking	7,4	5,6	6,2	3,7	4,1
Maculadegeneratie	-	-	-	-	3,7
Hartkwaal (geen infarct/coronair lijden)	-	-	-	-	3,6
Vernauwing bloedvaten in buik of benen	-	-	-	-	3,5
Gebroken heup	3,0	3,9	3,1	2,2	3,4
Beroerte (of de gevolgen daarvan)	8,1	2,9	4,0	3,8	3,2
Hartinfarct (of de gevolgen daarvan)	-	-	-	1,6	2,8
Ziekte van Parkinson	2,7	1,4	1,6	1,4	1,7
Epilepsie	0,8	0,6	0,5	0,5	0,9
Ernstige nierziekte behalve nierstenen	1,5	2,7	0,5	1,3	0,8
Galstenen of galblaasontsteking	2,2	2,5	2,8	1,1	0,5
Leverlijden	0,9	2,3	2,0	1,2	0,4
Nierstenen	1,2	1,2	0,9	0,8	0,0
Diabetische retinopathie	-	-	-	-	0,0

4.2.2. HART- EN VAATAANDOENINGEN EN CARDIOVASCULAIRE RISICOFACTOREN

4.2.2.1. Hartinfarct (of de gevolgen daarvan) (MA03)

4.2.2.1.1. België

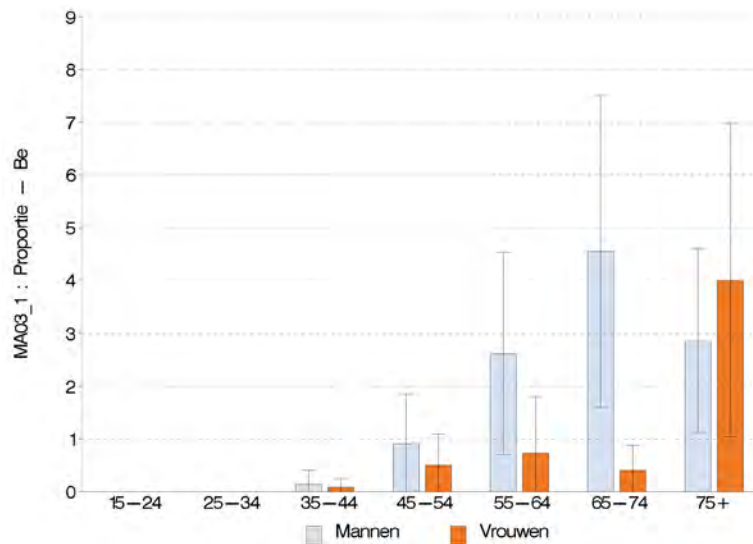
Een hartinfarct (of de gevolgen daarvan) is een ernstige ziekte, met een belangrijke letaliteit. Cruciaal voor de overleving zijn de eerste uren en dagen. De interpretatie van de gegevens verzameld in het kader van een gezondheidsenquête moet gebeuren met de nodige omzichtigheid. Resultaten van een enquête zijn steeds vertekend omdat de meest ernstige gevallen van hartinfarct (of de gevolgen daarvan), waarbij de personen in de eerste uren of dagen na het optreden van het hartinfarct (of de gevolgen daarvan) overlijden, niet in de cijfers zijn opgenomen. Vooral voor deze ziekte is het belangrijk te benadrukken dat het om prevalentiecijfers en niet om incidentiecijfers gaat. Het betreft zowel recente hartinfarcten als de gevolgen van eerdere hartinfarcten.

In België verklaart 1,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview een hartinfarct (of de gevolgen daarvan) te hebben doorgemaakt. Merkwaardig genoeg geeft 'slechts' 86,3% aan dat ze hiervoor medisch werden opgevolgd.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met een geschiedenis van hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in het afgelopen jaar hangt sterk samen met de leeftijd (Figuur 16). Bij 75-plussers gaat het om 3,6% van de bevolking. In deze leeftijdsgroep komt een hartinfarct (of de gevolgen daarvan) even vaak voor bij vrouwen als bij mannen. In de jongere leeftijdsgroepen gaat het vooral om mannen.

Figuur 16 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Na correctie voor leeftijd en geslacht blijkt hartinfarct (of de gevolgen daarvan) significant vaker voor te komen bij mensen uit de laagste opleidingscategorie. Significante verschillen in functie van de urbanisatiegraad kunnen niet vastgesteld worden.

Evolutie over de tijd

Op het niveau van België noteren we geen significante verschillen in de prevalentie van hartinfarct (of de gevolgen daarvan) tussen 2008 en 2013. Opmerkelijk is echter dat de prevalentie van hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in het Brussels Gewest tussen 2013 en 2008 significant gedaald is, ook na correctie

voor leeftijd en geslacht, terwijl dit in Vlaanderen en Wallonië niet het geval is. Daar is er eerder een toename, hoewel niet significant.

4.2.2.1.2. Gewesten

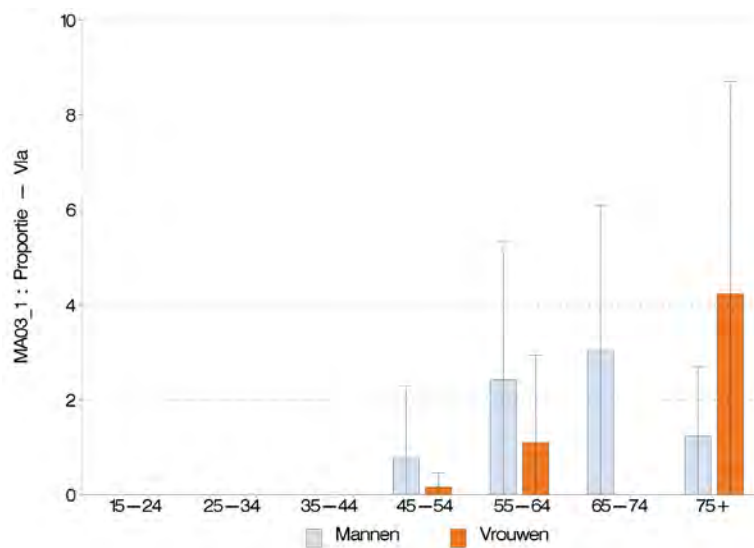
Er zijn geen significante verschillen in het percentage personen met een hartinfarct (of de gevolgen daarvan) tussen de regio's.

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 0,9% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview een hartinfarct (of de gevolgen daarvan) te hebben doorgemaakt. Merkwaardig genoeg geeft 'slechts' 88.3% aan dat ze hiervoor medisch werden opgevolgd.

Het aantal personen met een hartinfarct (of de gevolgen daarvan) is verwaarloosbaar beneden de 45 jaar en neemt daarna toe met de leeftijd (Figuur 17). Beneden de 75 jaar komt een hartinfarct (of de gevolgen daarvan) vooral voor bij mannen. Bij 75-plussers is dit ook vaker bij vrouwen. Een analyse in functie van het opleidingsniveau leert ons dat ook na correctie voor leeftijd en geslacht een hartinfarct (of de gevolgen daarvan) significant meer gerapporteerd wordt in de laagste opleidingsklasse.

Figuur 17 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

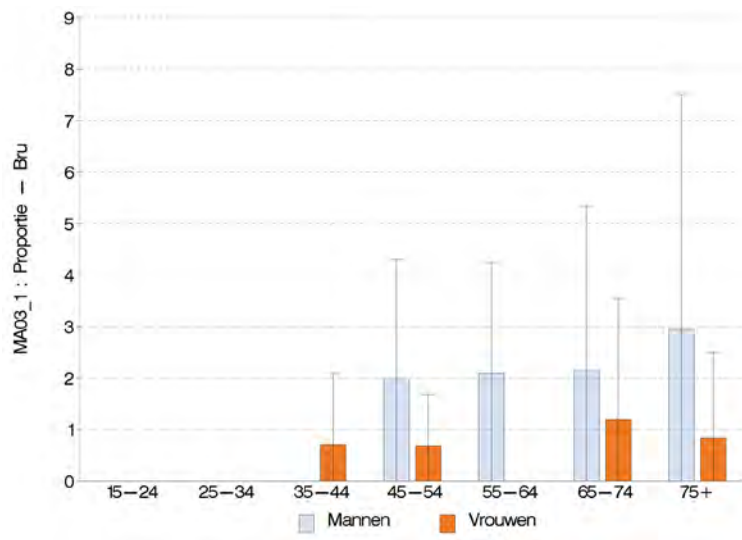

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 1,1% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview een hartinfarct (of de gevolgen daarvan) te hebben doorgemaakt. Merkwaardig genoeg geeft 'slechts' 87.8% aan dat ze hiervoor medisch werden opgevolgd.

In het Brussels Gewest is de prevalentie van hartinfarct (of de gevolgen daarvan) bij mannen hoger dan bij vrouwen en dit in alle leeftijdscategorieën (Figuur 18). Na correctie voor leeftijd is het verschil tussen mannen en vrouwen echter niet significant. Ook hier komt een hartinfarct (of de gevolgen daarvan) significant vaker voor in de laagste opleidingscategorie. In het Brussels Gewest noteren we een significante daling van de prevalentie van hartinfarct (of de gevolgen daarvan) tussen 2008 en 2013, ook na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 18 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

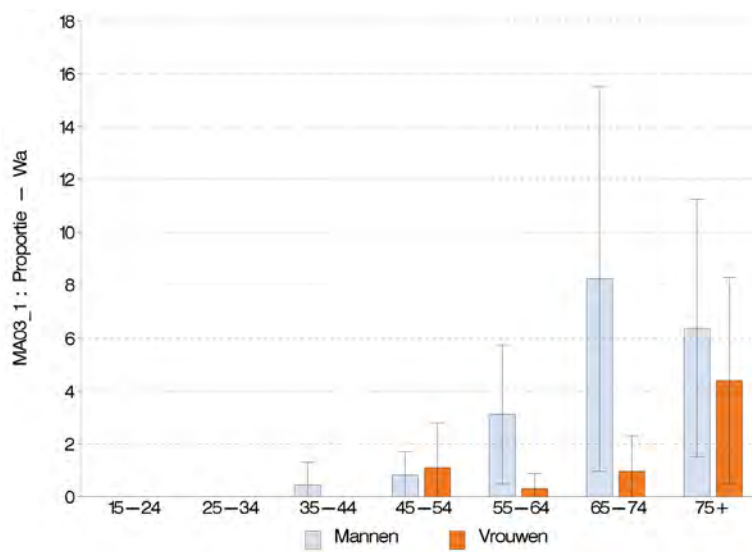

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 1,4% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview een hartinfarct (of de gevolgen daarvan) te hebben doorgemaakt. Merkwaardig genoeg geeft 'slechts' 83,8% aan dat ze hiervoor medisch werden opgevolgd.

Het aantal personen met een hartinfarct (of de gevolgen daarvan) stijgt met de leeftijd (Figuur 19). Het percentage vrouwen dat een hartinfarct (of de gevolgen daarvan) rapporteert is verwaarloosbaar beneden de 75 jaar. Wallonië is het enige gewest waar na correctie voor leeftijd de prevalentie van hartinfarct (of de gevolgen daarvan) significant hoger is bij mannen dan bij vrouwen. In tegenstelling tot wat we vinden in de andere 2 gewesten is het verschil in prevalentie tussen de laagste en de hoogste opleidingscategorie hier niet significant.

Figuur 19 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.2.2. Coronaire hartziekte (angina pectoris) (MA04)

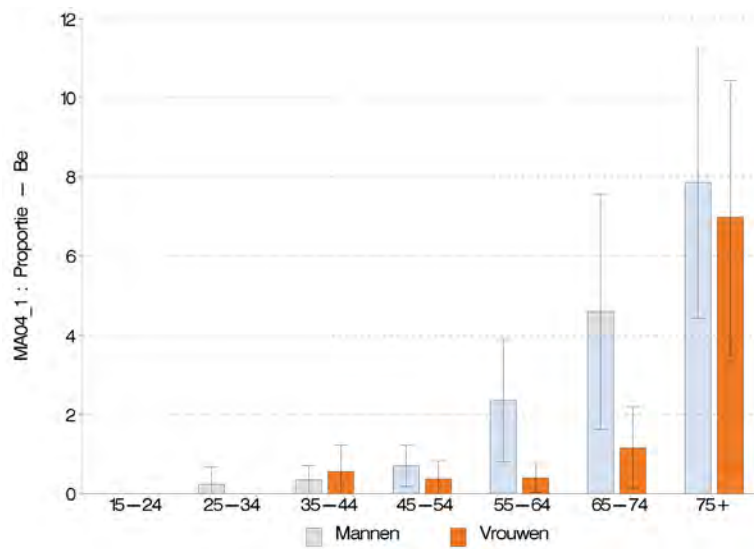
4.2.2.2.1. België

1,5% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan coronaire hartziekte. De grote meerderheid (90,7%) geeft aan dat ze hiervoor medisch werd opgevolgd.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met coronaire hartziekte hangt duidelijk samen met de leeftijd (Figuur 20) en is na correctie voor leeftijd ook significant hoger bij mannen dan bij vrouwen. Bij mannelijke 65-plussers gaat het om 6 % van de bevolking. Bij vrouwen in deze leeftijdsgroep is dit 4,3%.

Figuur 20 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

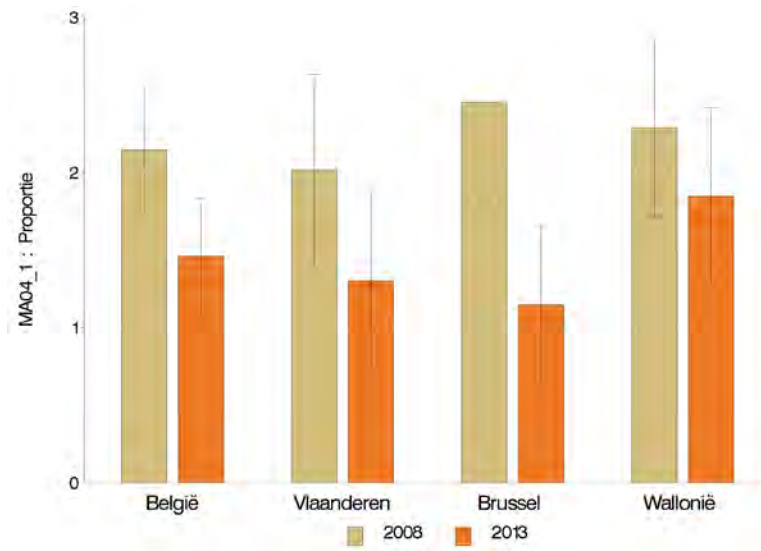
Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Een analyse van de gegevens in functie van het opleidingsniveau, gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht, levert een merkwaardig resultaat op: in het Vlaams Gewest komt coronaire hartziekte significant vaker voor bij hoog opgeleiden, in het Brussels en Waals Gewest vaker bij laaggeschoolden. Het percentage personen met coronaire hartziekte hangt niet significant samen met de urbanisatiegraad.

Evolutie over de tijd

Het aantal personen met een coronaire hartziekte daalde tussen 2008 en 2013 van 2,1% naar 1,5% (Figuur 21). Ook na correctie voor leeftijd en geslacht gaat het om een significante daling.

Figuur 21 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met coronaire hartziekte in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

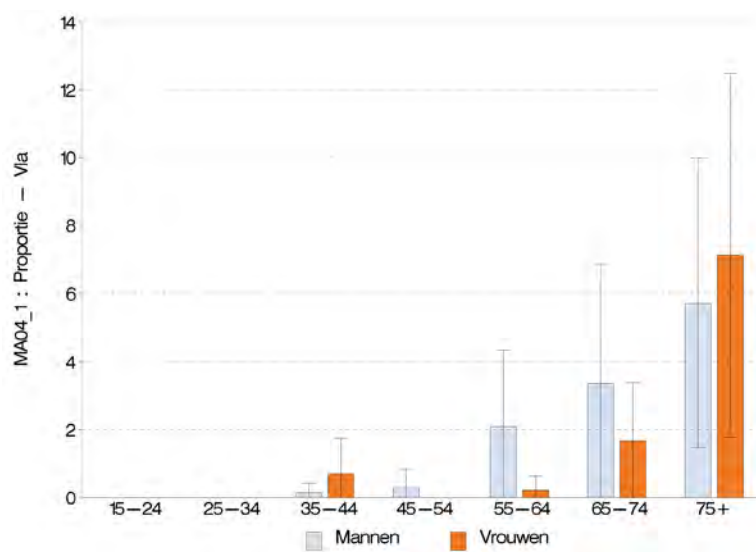
4.2.2.2. Gewesten

Het percentage personen met coronaire hartziekte varieert niet significant tussen de drie gewesten.

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 1,3% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan coronaire hartziekte. Nagenoeg alle patiënten (97,2%) geven aan dat ze hiervoor medisch werden opgevolgd. Mannen en vrouwen lijden in dezelfde mate aan coronaire hartziekte. Figuur 22 toont aan hoe deze indicator varieert in functie van leeftijd en geslacht. In Vlaanderen hebben de hoogst opgeleiden een groter kans op coronaire hartziekten dan de laagst geschoolden. De prevalentie van coronaire hartziekte is in het Vlaams Gewest tussen 2008 en 2013 gedaald, maar in tegenstelling tot in Brussel is deze daling niet significant.

Figuur 22 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

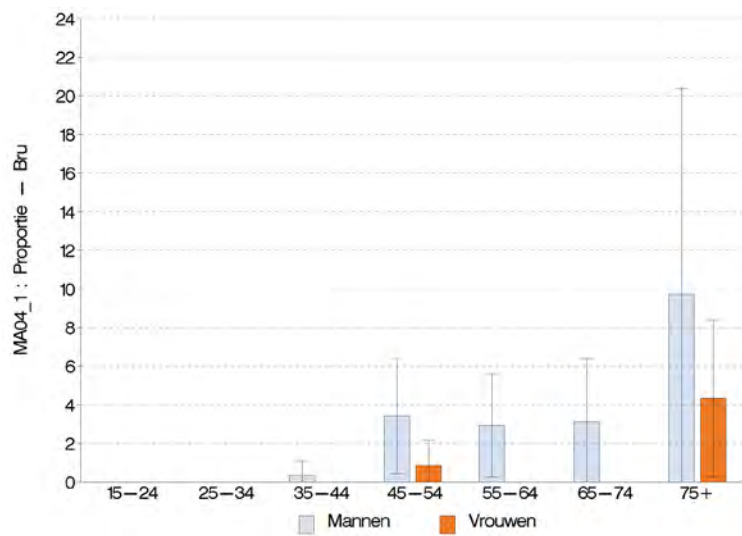

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 1,1% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan coronaire hartziekte. Het aantal personen dat hiervoor medisch werd opgevolgd is 90,1%.

Figuur 23 toont aan hoe deze indicator varieert in functie van leeftijd en geslacht. In Brussel hebben de laagst geschoolden een grotere kans op coronaire hartziekten dan de hoogst opgeleiden. De prevalentie van coronaire hartziekte is tussen 2008 en 2013 significant gedaald, ook als we corrigeren voor leeftijd en geslacht.

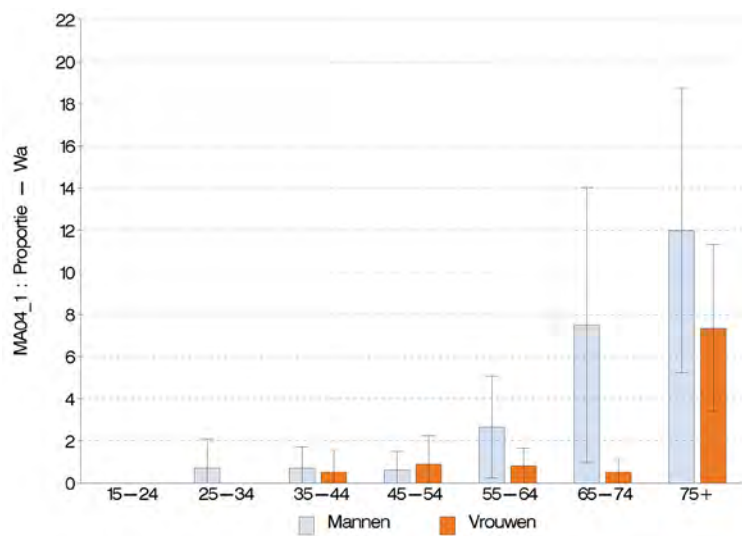
Figuur 23 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 1,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan coronaire hartziekte. Slechts 82,6% werd hiervoor medisch opgevolgd. In het Waals Gewest hebben de laagst geschoolden een grotere kans op coronaire hartziekten dan de hoogst opgeleiden. Figuur 24 toont aan hoe deze indicator varieert in functie van leeftijd en geslacht. De prevalentie van coronaire hartziekte is in het Waals Gewest tussen 2008 en 2013 gedaald, maar in tegenstelling tot in Brussel is deze daling niet significant.

Figuur 24 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.2.3. Andere ernstige hartziekten (MA05)

Het gaat hier om andere hartaandoeningen dan hartinfarct (of de gevolgen daarvan) (MA03) en coronaire hartziekte (angina pectoris) (MA04). Ziekten die hieronder vallen zijn o.m. hartdecompensatie, hartklepathologie en ritmestoornissen. Verder in de tekst gebruiken we de term “een andere ernstige hartkwaal”.

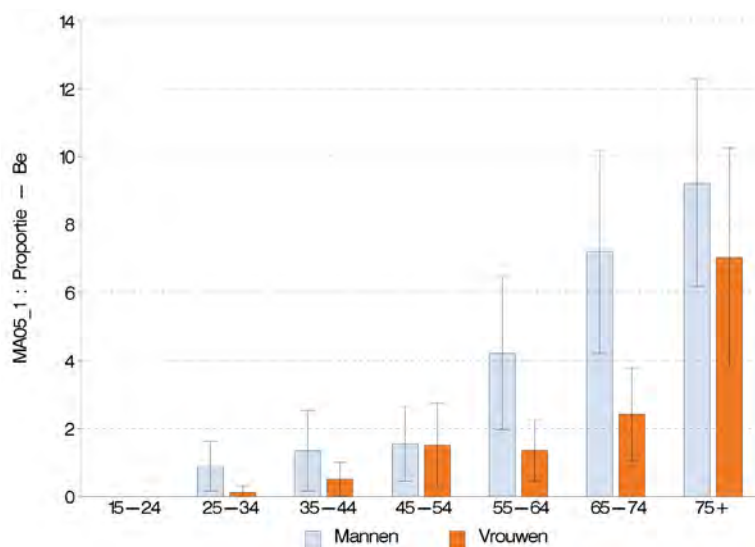
4.2.2.3.1. België

2,2% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan een andere hartkwaal. Hiervan werd 91,1% medisch opgevolgd.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met een andere ernstige hartkwaal hangt duidelijk samen met de leeftijd (Figuur 25) en is ook hoger bij mannen dan bij vrouwen. Bij mannen van 75 jaar en ouder gaat het om ongeveer 9% van de bevolking.

Figuur 25 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een andere ernstige hartkwaal in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Na correctie voor leeftijd en geslacht blijken lager opgeleiden een hogere kans te hebben op een andere ernstige hartkwaal dan de hoogst opgeleiden. Er zijn geen verschillen in functie van de urbanisatiegraad.

Evolutie over de tijd

In de vorige edities van de gezondheidsenquête werd naar deze aandoening niet gevraagd, zodat geen vergelijking mogelijk is met voorgaande jaren.

4.2.2.3.2. Gewesten

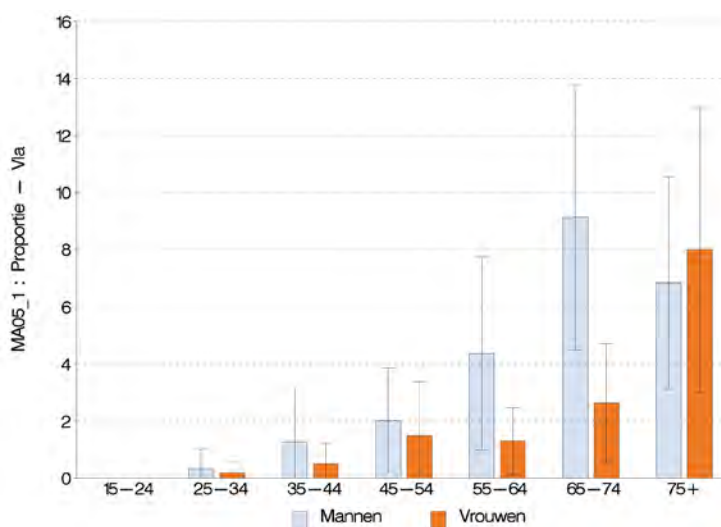
Het percentage personen met een andere ernstige hartkwaal varieert niet significant in functie van het gewest.

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 2,4% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan een andere ernstige hartkwaal. De grote meerderheid (92,4%) werd hiervoor medisch opgevolgd.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 26), opleidingsniveau en urbanisatiegraad geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. De verschillen in functie van het opleidingsniveau zijn voor Vlaanderen echter niet significant.

Figuur 26 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een andere ernstige hartkwaal in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

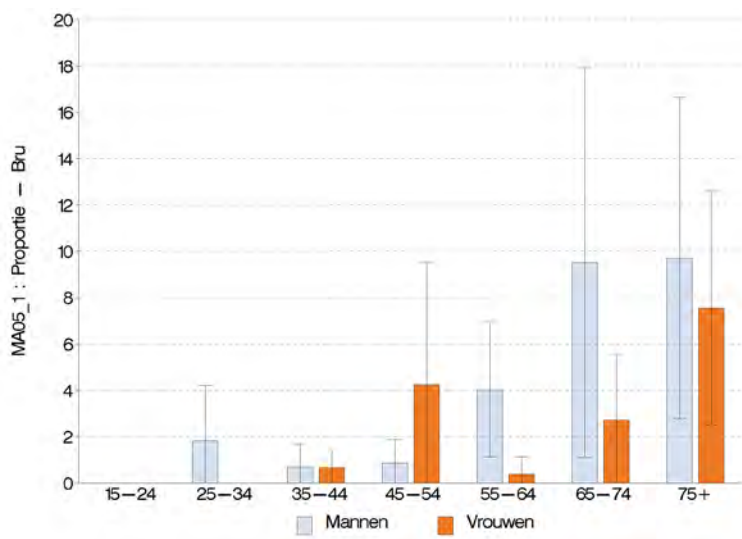

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 2,1% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan een andere ernstige hartkwaal. Nagenoeg alle patiënten (95,7%) werden hiervoor medisch opgevolgd.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 27) geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. In het Brussels Gewest wordt de hoogste prevalentie gevonden in de groep met een diploma lager secundair onderwijs. De prevalentie is er na correctie voor leeftijd en geslacht significant hoger dan bij de hoogst geschoolden.

Figuur 27 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een andere ernstige hartkwaal in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

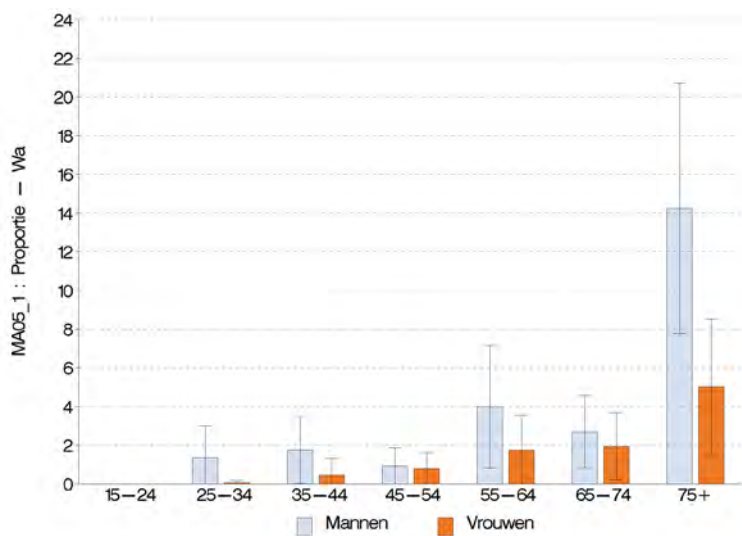

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 1,9% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan een andere ernstige hartkwaal. Het aantal personen dat hiervoor medisch werd opgevolgd (86,5%) is wat kleiner dan in de andere gewesten, maar dat verschil is niet significant.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 28), opleidingsniveau en urbanisatiegraad geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. De verschillen in functie van het opleidingsniveau zijn voor Wallonië echter niet significant.

Figuur 28 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een andere ernstige hartkwaal in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.2.4. Hoge bloeddruk (MA06)

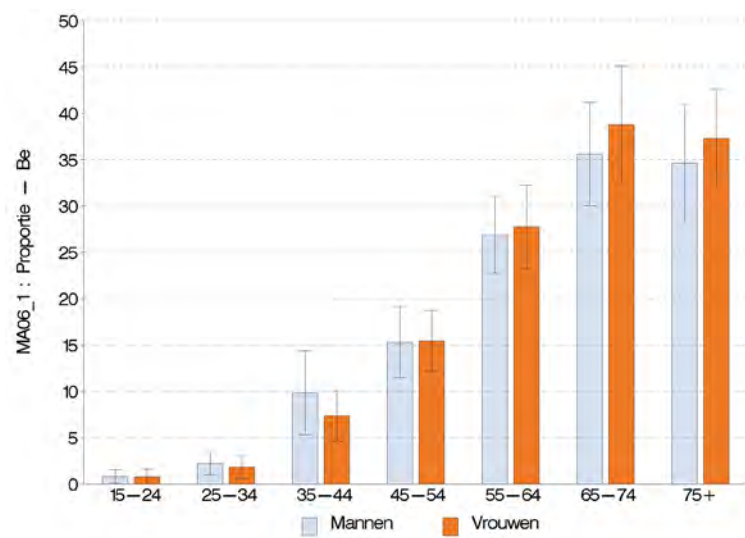
4.2.2.4.1. België

16,5% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview een hoge bloeddruk te hebben gehad. Hiervan werd 94,3% medisch opgevolgd, volgde 21,3% een dieet en nam 90,8% geneesmiddelen.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met hoge bloeddruk stijgt duidelijk met de leeftijd (Figuur 29). Een hoge bloeddruk komt even frequent voor bij mannen als bij vrouwen. Ook de therapeutische aanpak verschilt niet tussen mannen en vrouwen. Er is geen samenhang tussen het volgen van een dieet en leeftijd. Het gebruik van geneesmiddelen als behandeling van hoge bloeddruk neemt toe met de leeftijd. Vanaf de leeftijd van 55 jaar neemt meer dan 90% van de personen met hoge bloeddruk hiervoor geneesmiddelen.

Figuur 29 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De prevalentie van hoge bloeddruk vertoont een duidelijk opleidingsgradiënt en neemt toe van 12,2% bij hoger opgeleiden tot 30,6% bij personen zonder opleiding of met enkel een diploma lager onderwijs. Ook na correctie voor leeftijd en geslacht blijft deze gradiënt duidelijk bestaan. De therapeutische aanpak varieert niet naargelang het opleidingsniveau. Ook zijn er geen verschillen in functie van de urbanisatiegraad.

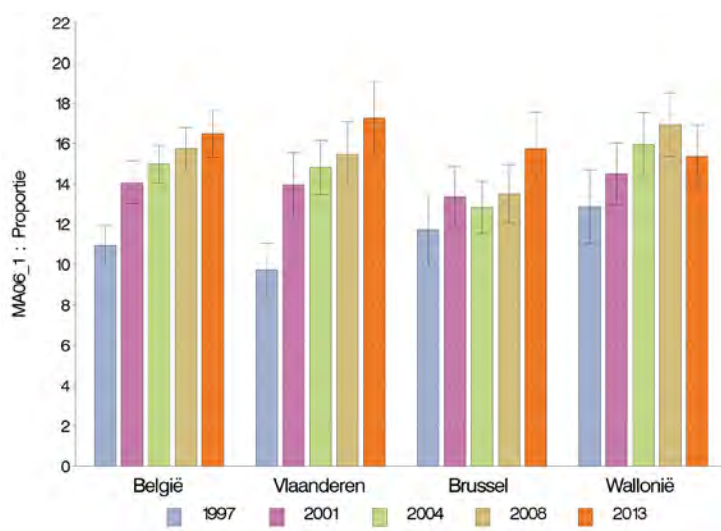
Evolutie over de tijd

Sinds de eerste enquête noteren we een significante stijging van het percentage personen met hoge bloeddruk (Figuur 30). In 1997 bedroeg dit percentage nog 10,9%. In 2013 is dit 16,5%. Het gaat om een significante stijging, ook na correctie voor leeftijd en geslacht. Het percentage hoge bloeddrukpatiënten dat een dieet volgt is tussen 2001 en 2013 significant gedaald. Het percentage personen op medicatie is vooral tussen 2008 en 2013 sterk toegenomen (Figuur 31).

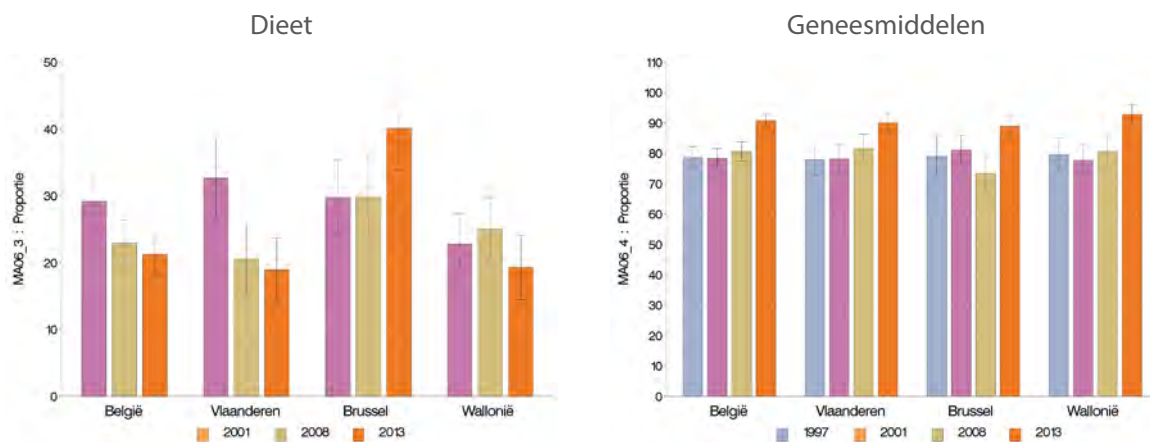
4.2.2.4.2. Gewesten

Er zijn geen belangrijke verschillen in de prevalentie van hoge bloeddruk tussen de regio's. Na correctie voor leeftijd en geslacht vinden we wel een significant hogere prevalentie in Brussel dan in het Waals Gewest. In het Brussels Gewest geeft 40% van de personen met een hoge bloeddruk aan hiervoor een dieet te volgen. In Vlaanderen en Wallonië is dit slechts half zoveel (19%), een verschil dat ook na correctie voor leeftijd en geslacht sterk significant is. Wat vooral opvalt, is de verschillende trend voor wat betreft het percentage personen dat een dieet volgt voor hoge bloeddruk. In het Vlaams Gewest daalde dit percentage tussen 2001 en 2013 van 32,7% naar 19,0%. In het Brussels Gewest zagen we tijdens diezelfde periode een toename van 29,7% naar 40,1%. In het Waals Gewest bleef dit percentage vrij stabiel (22,8% in 2001, 19,3% in 2013). Een trendanalyse geeft aan dat de daling in Vlaanderen en de stijging in Brussel significant zijn na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 30 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met hoge bloeddruk in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

Figuur 31 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd en/of geneesmiddelen te hebben genomen, volgens gewest en jaar, Gezondheidsenquête, België, 2013

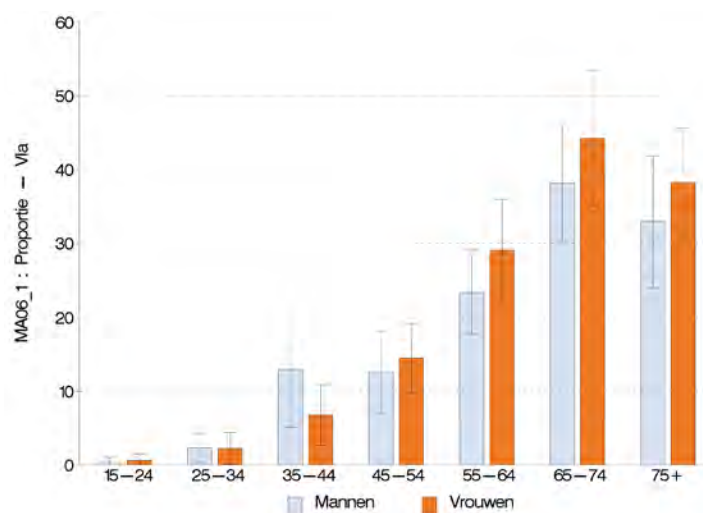

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 17,3% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview een hoge bloeddruk te hebben gehad. Hiervan werd 95,2% medisch opgevolgd, volgde 19,0% een dieet en nam 90,1% geneesmiddelen.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 32), opleiding, urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 32 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

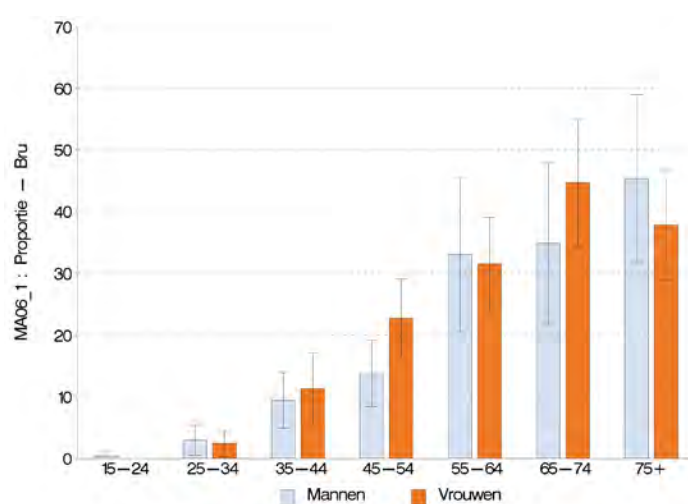

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 15,7% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview een hoge bloeddruk te hebben gehad. Hiervan werd 94,8% medisch opgevolgd, volgde 40,1% een dieet en nam 88,8% geneesmiddelen.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 33) en opleiding geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. Opmerkelijk is de sterke toename van het aantal hoge bloeddrukpatiënten dat op dieet staat. Dit is verschillend van de trend in het Vlaams en Waals Gewest.

Figuur 33 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

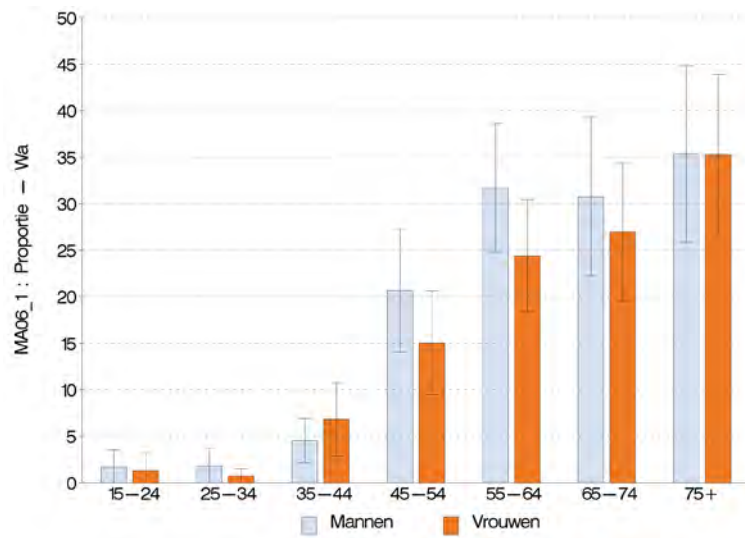

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 15,3% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview een hoge bloeddruk te hebben gehad. Hiervan werd 92,4% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker, volgde 19,3% dieet en nam 92,8% geneesmiddelen.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 34) en opleiding geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. De toename van de prevalentie van hoge bloeddruk die we zien in het Vlaams en Brussels Gewest wordt niet geobserveerd in het Waals Gewest. Na correctie voor leeftijd en geslacht blijkt de prevalentie van hoge bloeddruk er tussen 1997 en 2013 constant te blijven.

Figuur 34 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Waals Gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

4.2.2.5. Hoog cholesterolgehalte in het bloed (MA07)

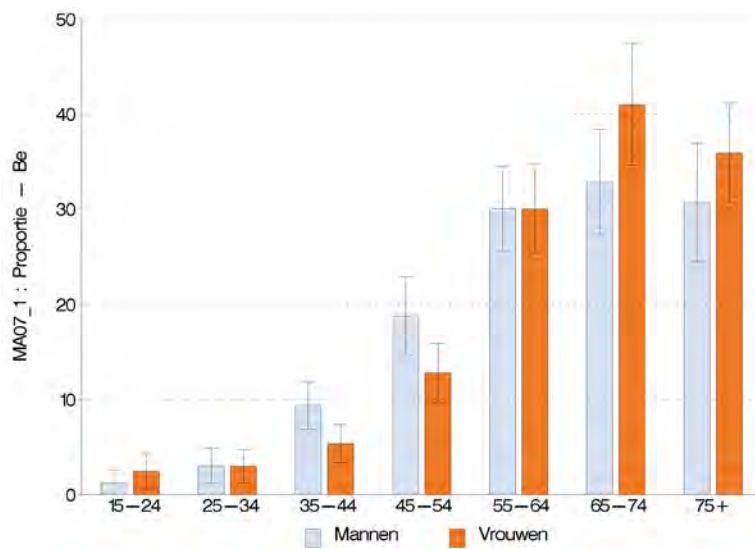
4.2.2.5.1. België

16,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview aan hoog cholesterolgehalte in het bloed te hebben gehad. Hiervan werd 87,6% medisch opgevolgd, volgde 30,7% een dieet en nam 74,6% geneesmiddelen.

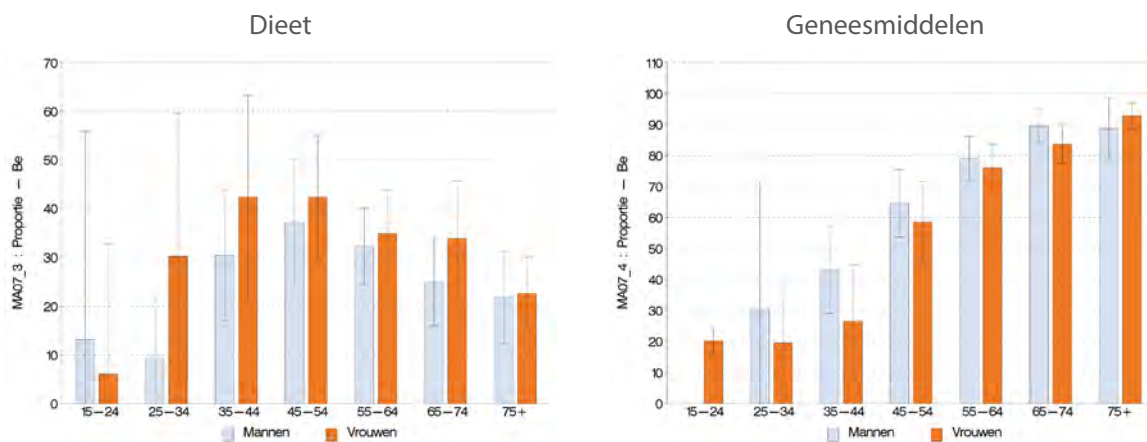
Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met een hoog cholesterolgehalte in het bloed hangt duidelijk samen met de leeftijd (Figuur 35). Dit percentage stijgt progressief van 1,8% in de leeftijdsgroep 15-24 jaar tot 35,5% bij 65-plussers. Het volgen van een dieet voor cholesterolproblemen komt vooral voor op middelbare leeftijd (Figuur 36). In de leeftijdscategorie 45-54 jaar volgt bijna 40% van de personen met een hoog cholesterolgehalte in het bloed een dieet. Het gebruik van medicatie neemt gradueel toe met de leeftijd, van 13,3% bij 15 tot 24-jarigen tot 91,5% bij 75-plussers. Een hoog cholesterolgehalte komt even vaak voor bij vrouwen als bij mannen en ook de therapeutische aanpak verschilt niet tussen mannen en vrouwen.

Figuur 35 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Figuur 36 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd en/of geneesmiddelen te hebben genomen, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens opleiding en urbanisatiegraad

Het percentage personen met een hoog cholesterolgehalte in het bloed verschilt na correctie voor leeftijd en geslacht niet in functie van het opleidingsniveau en de urbanisatiegraad. Ook de therapeutische aanpak verschilt niet in functie van deze determinanten.

Evolutie over de tijd

Deze indicator kwam niet aan bod in vorige gezondheidsenquêtes. Een vergelijking met voorgaande jaren is dus niet mogelijk.

4.2.2.5.2. Gewesten

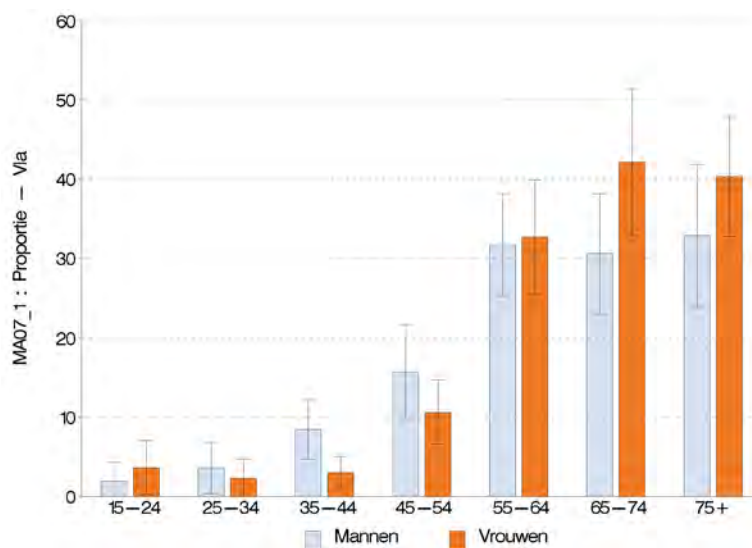
Het percentage personen met een hoog cholesterolgehalte in het bloed lijkt op het eerste zicht niet sterk te verschillen tussen de drie gewesten. Na correctie voor leeftijd en geslacht is de prevalentie echter significant hoger in het Brussels Gewest dan in het Waals Gewest. Opmerkelijk is het verschil tussen het Brussels Gewest en de andere gewesten voor wat betreft de therapeutische aanpak. Na correctie voor leeftijd en geslacht blijken personen in het Brussels Gewest 1,6 maal vaker dan in het Vlaams Gewest en 1,7 maal vaker dan in het Waals Gewest een dieet te volgen voor hun hoog cholesterolgehalte in het bloed. Het geneesmiddelengebruik ligt in Brussel (terug na controle voor leeftijd en geslacht) dan weer significant lager dan in het Vlaams en Waals Gewest. Er zijn geen verschillen in de therapeutische aanpak van een hoog cholesterolgehalte in het bloed tussen het Vlaams en en het Waals Gewest.

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 17,4% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview aan hoog cholesterolgehalte in het bloed te hebben gehad. Hiervan werd 89,7% medisch opgevolgd, volgde 28,3% een dieet en nam 77,7% geneesmiddelen.

De analyses in functie van geslacht en leeftijd (Figuur 37), opleidingsniveau en urbanisatiegraad geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 37 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

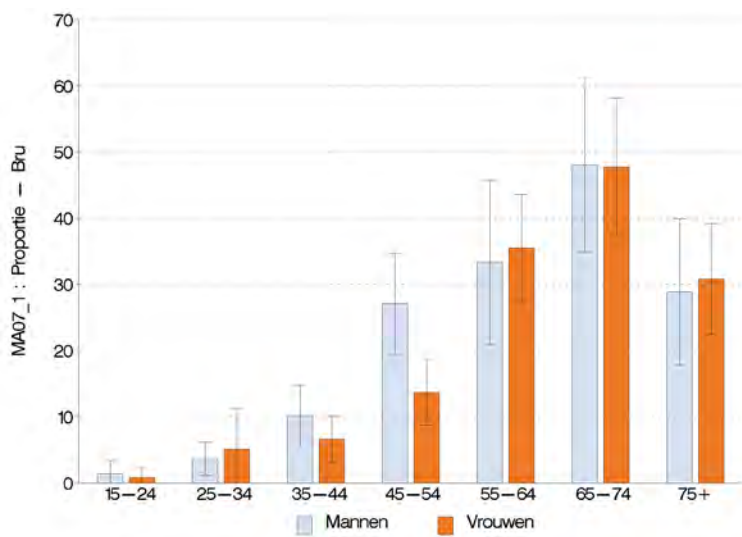

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 16,3% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview aan hoog cholesterolgehalte in het bloed te hebben gehad. Hiervan werd 84,0% medisch opgevolgd, volgde 48,8% een dieet en nam 61,8% geneesmiddelen.

De analyses in functie van geslacht en leeftijd (Figuur 38) geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. Het Brussels Gewest is de enige regio waar we na correctie voor leeftijd en geslacht een opleidingsgradiënt vaststellen: laag opgeleiden hebben er vaker een hoog cholesterolgehalte in het bloed dan hoog opgeleiden.

Figuur 38 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

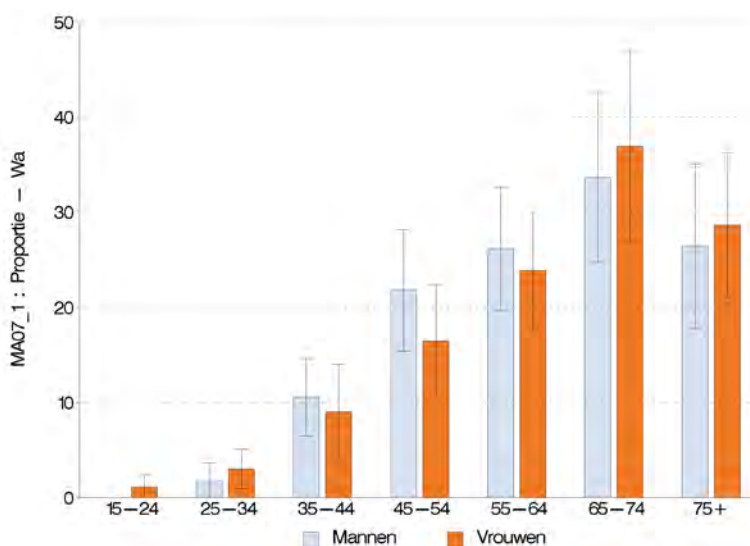

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 15,7% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview aan hoog cholesterolgehalte in het bloed te hebben gehad. Hiervan werd 84,6% medisch opgevolgd, volgde 28,9% een dieet en nam 73,2% geneesmiddelen.

De analyses in functie van geslacht en leeftijd (Figuur 39), opleidingsniveau en urbanisatiegraad geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 39 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.2.6. Beroerte (hersensbloeding, hersentrombose) of de gevolgen daarvan (MA08)

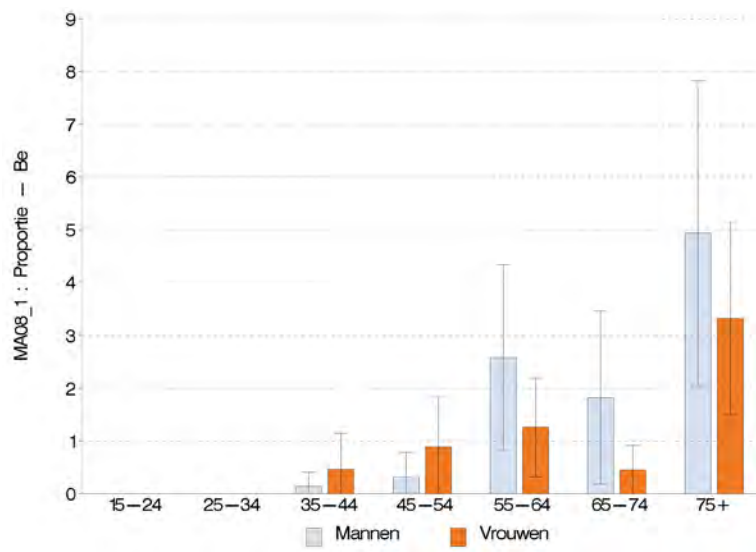
4.2.2.6.1. België

1,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te zijn getroffen door een beroerte (of de gevolgen daarvan). Het gaat hier om een hersensbloeding of een hersentrombose. 87,4% geeft aan hiervoor medisch te zijn opgevolgd.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met een geschiedenis van beroerte (of de gevolgen daarvan) hangt sterk samen met de leeftijd (Figuur 40). Beneden de 45 jaar bedraagt dit percentage minder dan 0,5%, om dan progressief te stijgen tot 3,9% bij 75-plussers. We noteren geen verschillen tussen mannen en vrouwen.

Figuur 40 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met een beroerte (of de gevolgen daarvan) vertoont geen verschillen in functie van het opleidingsniveau of de graad van verstedelijking.

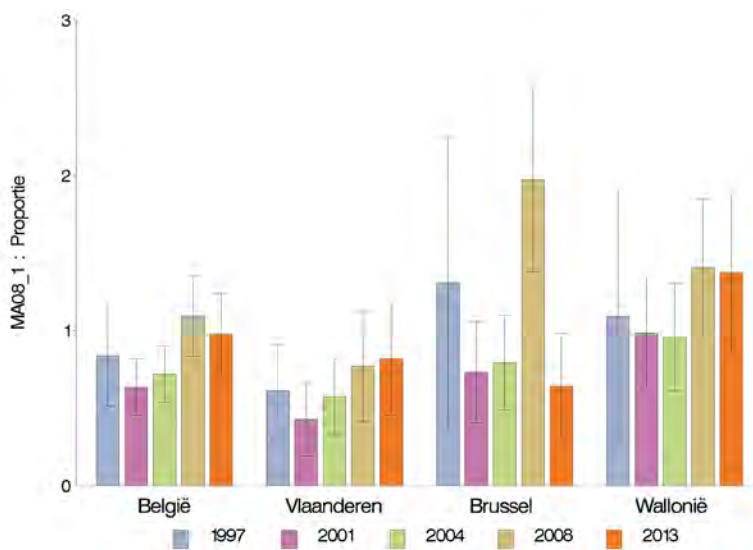
Evolutie over de tijd

De evolutie van het percentage personen met een beroerte (of de gevolgen daarvan) tussen 1997 en 2013 vertoont een piek in 2008, die te wijten is aan een veel hogere prevalentie in 2008 in Brussel (Figuur 41). Vermoedelijk gaat het om een artefact. Als we dit resultaat buiten beschouwing laten, tekent zich geen duidelijke trend af.

4.2.2.6.2. Gewesten

Het percentage personen met beroerte (of de gevolgen daarvan) is significant hoger in het Waals Gewest dan in het Brussels en het Vlaams Gewest. De verschillen zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 41 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met beroerte (of de gevolgen daarvan) in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

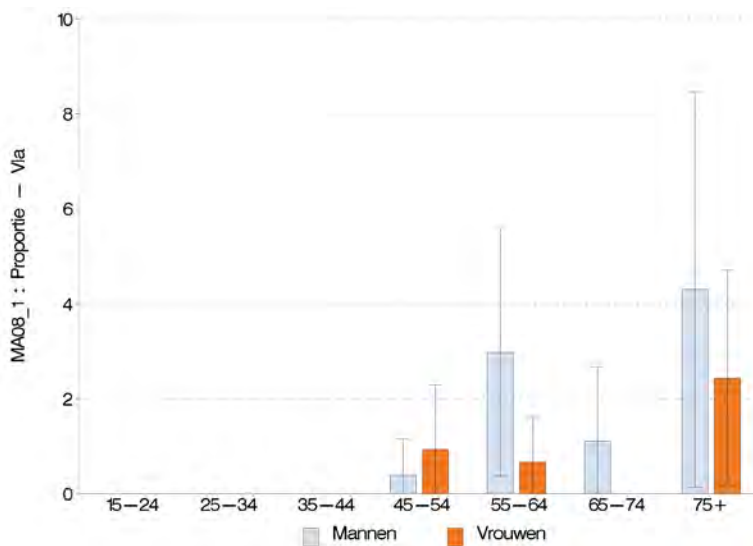

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 0,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder te zijn getroffen door een beroerte (of de gevolgen daarvan) in de 12 maanden voorafgaand aan het interview. Hiervan werd 90,1% medisch opgevolgd.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 42), opleiding en urbanisatiegraad geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 42 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

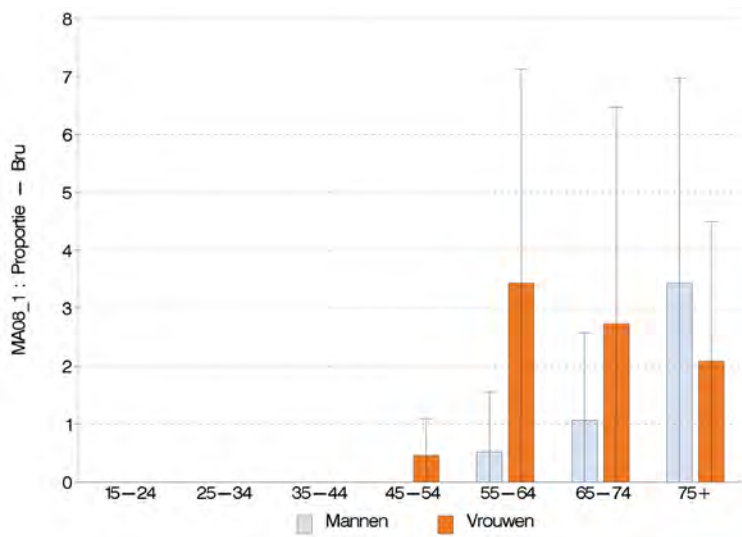

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 0,6% van de bevolking van 15 jaar en ouder te zijn getroffen door een beroerte (of de gevolgen daarvan) in de 12 maanden voorafgaand aan het interview. Hiervan werd nagenoeg iedereen medisch opgevolgd.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 43) en opleiding geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. De sterke stijging tussen 2004 en 2008 is wellicht een artefact.

Figuur 43 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

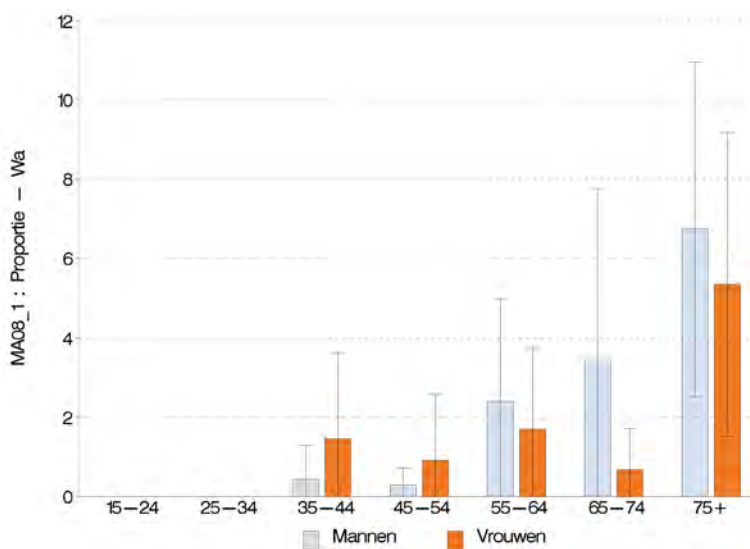

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 1,4% van de bevolking van 15 jaar en ouder een beroerte (of de gevolgen daarvan) in de 12 maanden voorafgaand aan het interview. Hiervan werd 82,6% medisch opgevolgd.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 44), opleiding en urbanisatiegraad geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 44 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.2.7. Vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen (arterieel vaatlijden) (MA09)

Dit onderwerp werd kwam in de Gezondheidsenquête 2013 voor het eerst aan bod. In de vraagstelling werd de term “vernaauwing van de bloedvaten in de buik of in de benen” gebruikt. In deze bespreking gebruiken we de term “arterieel vaatlijden”.

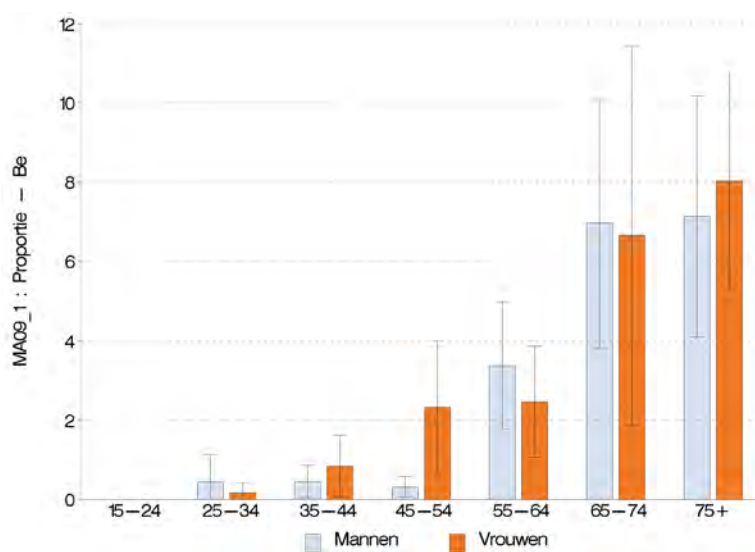
4.2.2.7.1. België

2,4% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan arterieel vaatlijden. Hiervan werd 80,7% medisch opgevolgd.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met arterieel vaatlijden neemt toe met de leeftijd (Figuur 45). Tot de leeftijd van 44 jaar is dit percentage nagenoeg verwaarloosbaar om dan te stijgen tot 7,7% bij 75-plussers. Na correctie voor leeftijd zijn er geen verschillen tussen mannen en vrouwen.

Figuur 45 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met arterieel vaatlijden in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De prevalentie van arterieel vaatlijden hangt niet samen met de opleiding en de urbanisatiegraad.

Evolutie over de tijd

In de vorige edities van de gezondheidsenquête werd naar deze aandoening niet gevraagd, zodat geen vergelijking mogelijk is met voorgaande jaren.

4.2.2.7.2. Gewesten

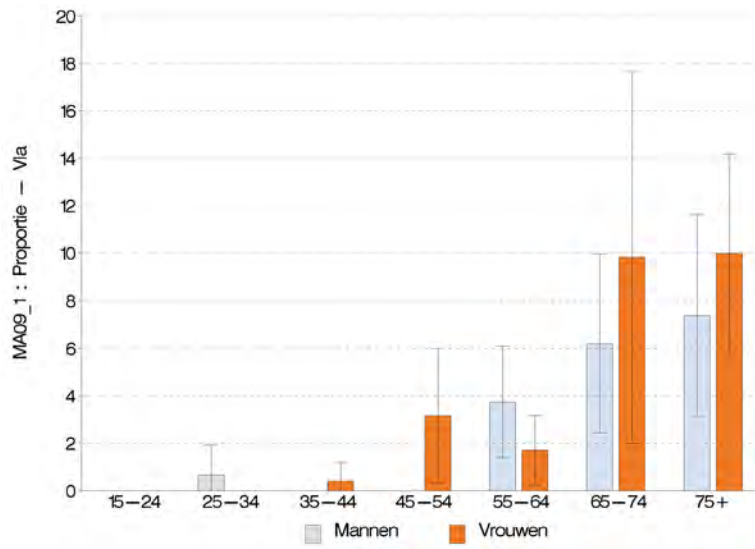
De prevalentie van arterieel vaatlijden is lager in het Waals Gewest dan in het Vlaams en Brussels Gewest. Na correctie voor leeftijd en geslacht is enkel het verschil tussen het Brussels en Waals Gewest significant.

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 2,7% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan een andere ernstige hartkwaal. 80% werd hiervoor medisch opgevolgd.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 46), opleidingsniveau en urbanisatiegraad geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 46 Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met arterieel vaatlijden in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

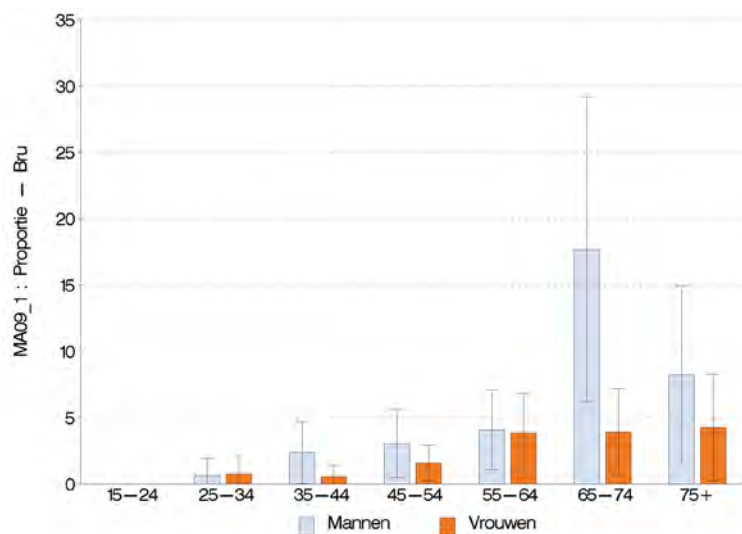

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 2,5% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan arterieel vaatlijden. 86,3% werd hiervoor medisch opgevolgd.

De analyses in functie van leeftijd (Figuur 47) geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. In tegenstelling tot wat we zien in Vlaanderen en Wallonië vinden we hier na correctie voor leeftijd wel een significant hogere prevalentie bij mannen dan bij vrouwen. Hoewel het erop lijkt dat een lagere opleiding geassocieerd is met een hogere prevalentie van arterieel vaatlijden, is deze samenhang na correctie voor leeftijd en geslacht niet significant.

Figuur 47 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met arterieel vaatlijden in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

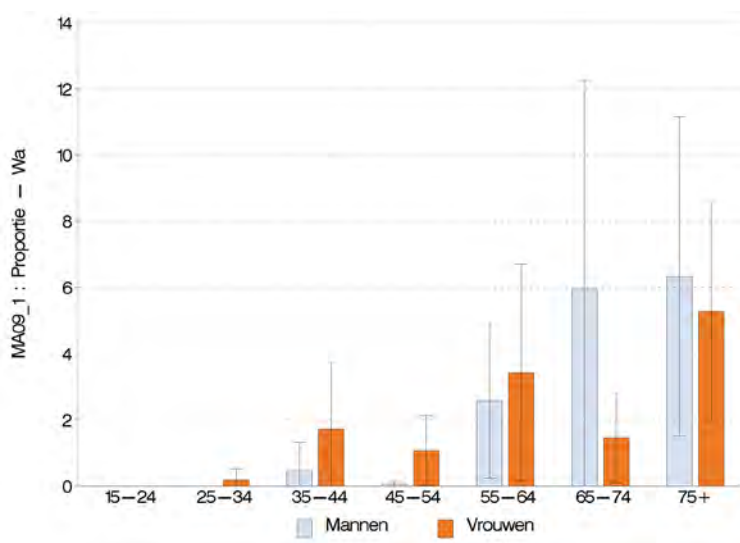

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 1,7% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan een arterieel vaatlijden. 80% werd hiervoor medisch opgevolgd.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 48) en urbanisatiegraad geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. Daarentegen zien we dat in Wallonië de laagst opgeleiden significant vaker aan arterieel vaatlijden lijden dan de hoogst opgeleiden, ook na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 48 Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met arterieel vaatlijden in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.3. CHRONISCHE LONGAANDOENINGEN

4.2.3.1. Astma (MA01)

4.2.3.1.1 België

4,3% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview aan astma te hebben geleden. Hiervan werd 72,9% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met astma verschilt nauwelijks tussen mannen en vrouwen en hangt niet samen met de leeftijd. Voor alle leeftijdsgroepen situeert dit percentage zich tussen 3,7% en 5,2%.

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met astma neemt toe van 3,7% bij de hoogst opgeleiden tot 6,4% bij de laagst opgeleiden. Na correctie voor leeftijd en geslacht is het percentage personen met astma dubbel zo hoog bij personen met geen diploma of enkel een diploma lager onderwijs dan bij personen met een diploma hoger onderwijs en dit verschil is sterk significant. Daarentegen vinden we geen verschillen in functie van de urbanisatiegraad.

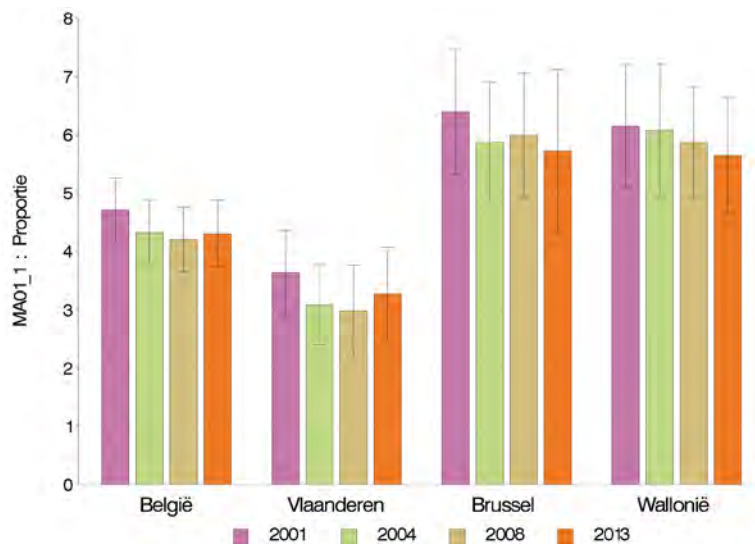
Evolutie over de tijd

Er zijn geen significante verschillen in de jaarprevalentie van astma tussen de verschillende enquêtejaren (Figuur 49). Dit is ook zo na correctie voor leeftijd en geslacht

4.2.3.1.2. Gewesten

Het percentage personen met astma is significant hoger in Brussel (5,7%) en Wallonië (5,6%) dan in Vlaanderen (3,3%). Dit is ook het geval na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 49 Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met astma in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 3,3% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview aan astma te hebben geleden. Hiervan werd 66,4% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, urbanisatiegraad en enquêtejaar zijn dezelfde als voor België in zijn geheel.

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 5,7% van de bevolking in de 12 maanden voorafgaand aan het interview aan astma te hebben geleden. Hiervan werd 85,0% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyse in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau en enquêtejaar zijn dezelfde als voor België in zijn geheel. De verschillen in functie van het opleidingsniveau zijn in het Brussels Gewest echter niet significant.

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 5,6% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview aan astma te hebben geleden. Hiervan werd 75,3% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, urbanisatiegraad en enquêtejaar zijn dezelfde als voor België in zijn geheel.

4.2.3.2. Chronisch longlijden (MA02)

In de gezondheidsenquête definiëren we chronisch longlijden als chronische bronchitis, chronisch obstructief longlijden of emfyseem.

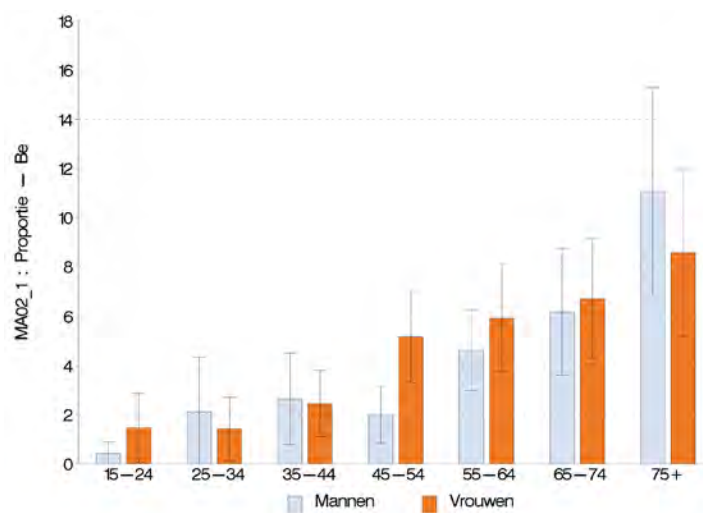
4.2.3.2.1. België

4,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van chronisch longlijden. Hiervan werd 91,5% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met chronisch longlijden hangt duidelijk samen met de leeftijd (Figuur 50). Beneden de 65 jaar bedraagt dit percentage 3% of lager, om dan progressief te stijgen tot 9,5% bij 75-plussers. Chronisch longlijden komt even vaak voor bij mannen als bij vrouwen.

Figuur 50 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met chronisch longlijden in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met chronisch longlijden vertoont belangrijke verschillen in functie van het opleidingsniveau. Lager opgeleiden rapporteren dit probleem vaker. Verschillen in functie van de urbanisatiegraad worden niet vastgesteld.

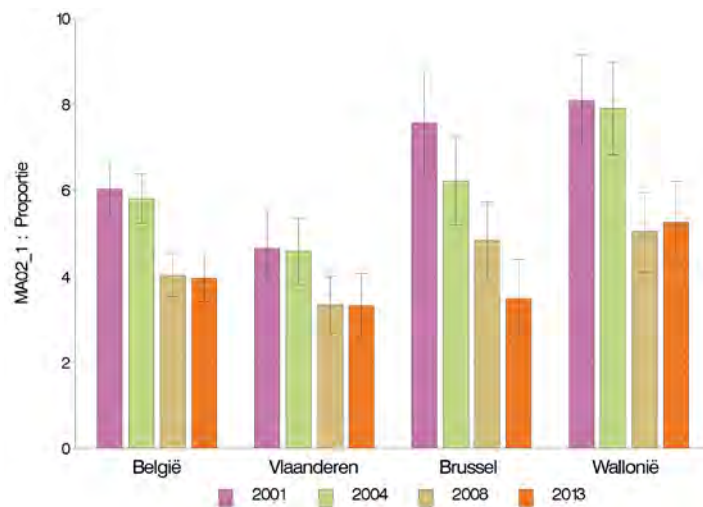
Evolutie over de tijd

De evolutie van de prevalentie van chronisch longlijden tussen 2001 en 2013 is opmerkelijk (Figuur 51). Tussen 2001 en 2004 veranderde deze nauwelijks. Tussen 2004 en 2008 was er een significante daling van 6% naar 4%. In 2013 bleef de prevalentie op het niveau van 2008. Een meer doorgedreven trendanalyse, waarbij ook gecorrigeerd werd voor leeftijd en geslacht bevestigt deze trend.

4.2.3.2.2. Gewesten

Het percentage personen met chronisch longlijden is het hoogst in Wallonië (5,2%). In Vlaanderen bedraagt dit percentage 3,3% en in Brussel 3,5%. Enkel het verschil tussen Vlaanderen en Wallonië is significant, ook na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 51 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met chronisch longlijden in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

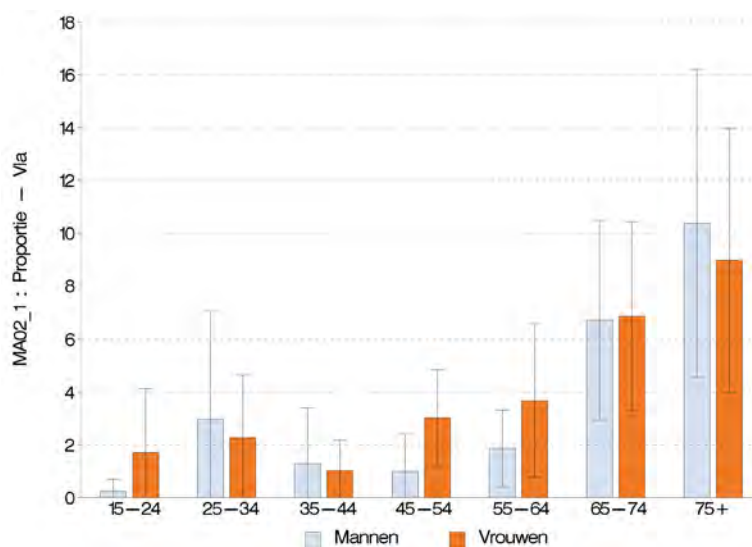

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 3,3% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van chronisch longlijden. Hiervan werd 85,7% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 52) en opleidingsniveau, urbanisatiegraad en enquêtejaar zijn dezelfde als voor België in zijn geheel.

Figuur 52 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met chronisch longlijden in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

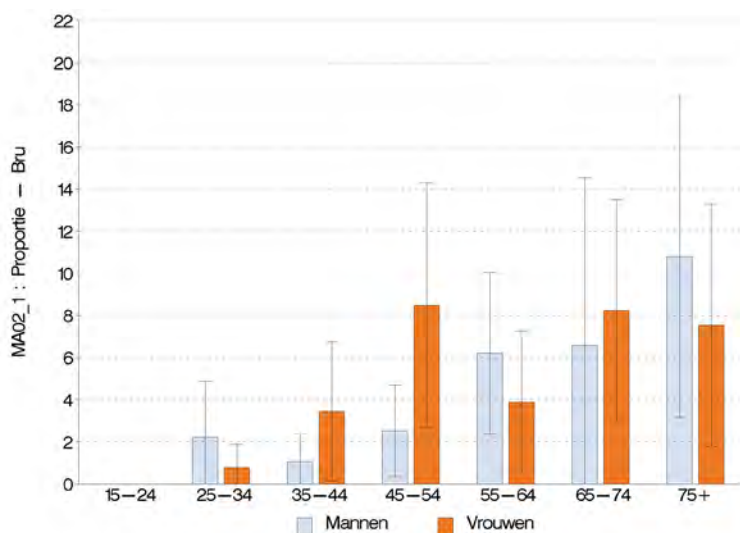
Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 3,5% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van chronisch longlijden. Hiervan werd 88,4% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyse in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 53) en opleidingsniveau zijn dezelfde als voor België in zijn geheel. In het Brussels Gewest stellen we sinds 2001 een duidelijke daling vast van de prevalentie

van chronisch longlijden (Figuur 51). In 2001 bedroeg deze nog 7,6%; in 2013 was deze gehalveerd tot 3,5%. Dezelfde trend observeren we als we enkel kijken naar 65-plussers. In 2001 rapporteerde 15,4% van de 65-plussers last te hebben van chronisch longlijden; in 2008 was dit percentage bijna gehalveerd tot 8,1%.

Figuur 53 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met chronisch longlijden in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

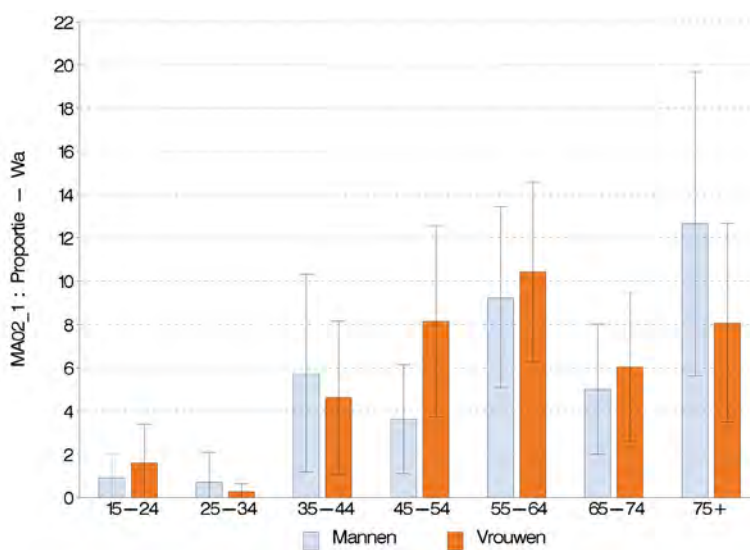

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 5,2% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van chronisch longlijden. Hiervan werd 91,5% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 54) en opleidingsniveau, urbanisatiegraad en enquêtejaar zijn dezelfde als voor België in zijn geheel.

Figuur 54 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met chronisch longlijden in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.4. AANDOENINGEN VAN HET BEWEGINGSTELSEL

4.2.4.1. Artrose (gewrichtsslijtage) (MA11)

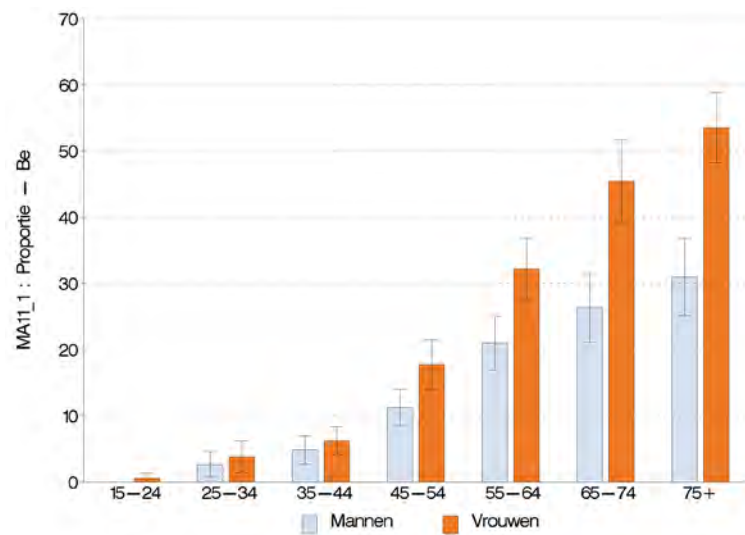
4.2.4.1.1. België

16,7% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van artrose. Hiervan werd 66,8% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met artrose hangt duidelijk samen met de leeftijd en loopt op tot 45,1% bij 75-plussers (Figuur 55). Het percentage personen met artrose is dubbel zo hoog bij vrouwen als bij mannen. Het verschil blijft sterk significant na correctie voor leeftijd.

Figuur 55 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met artrose in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met artrose neemt toe naarmate de opleiding daalt, ook na correctie voor leeftijd en geslacht. Er zijn geen verschillen in functie van de urbanisatiegraad.

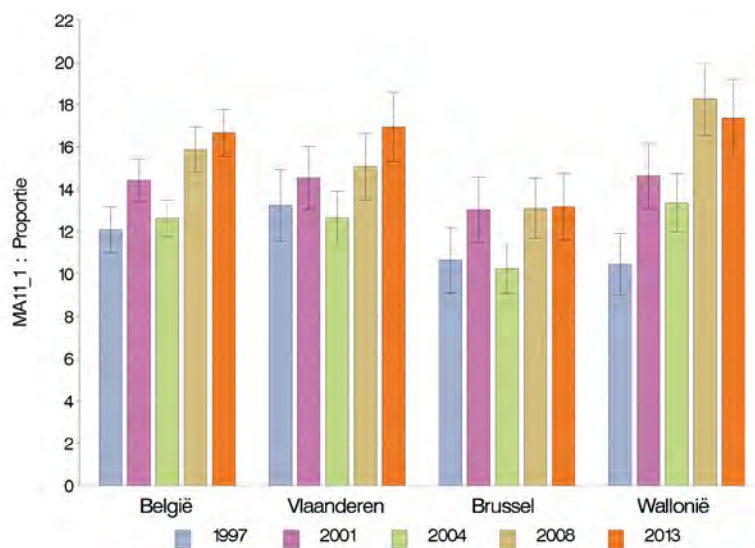
Evolutie over de tijd

T.o.v. 1997 is het percentage personen met artrose in 2013 duidelijk toegenomen (Figuur 56). Een trendanalyse waarin gecorrigeerd wordt voor leeftijd en geslacht geeft aan dat het percentage personen met artrose tussen 1997 en 2004 afnam, maar daarna is begonnen stijgen.

4.2.4.1.2. Gewesten

Het percentage personen met artrose vertoont na correctie voor leeftijd en geslacht geen significante regionale verschillen.

Figuur 56 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met artrose in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

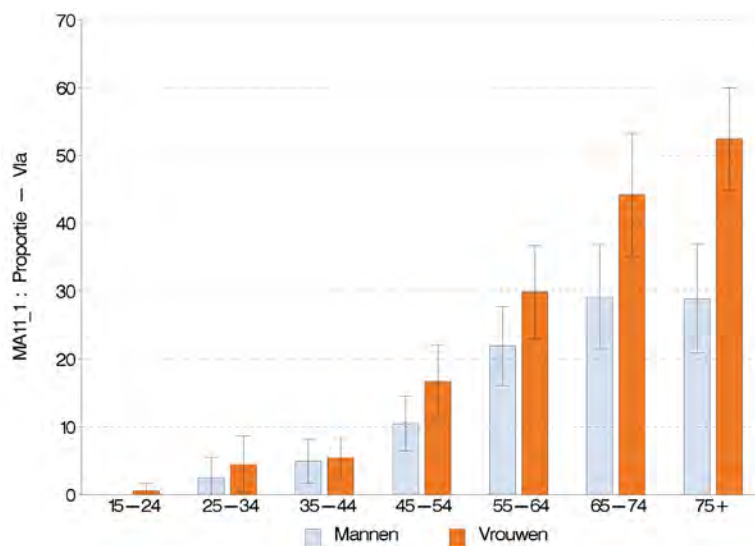

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 17,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van artrose. Hiervan werd 63,5% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 57) en opleidingsgraad, urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 57 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met artrose in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

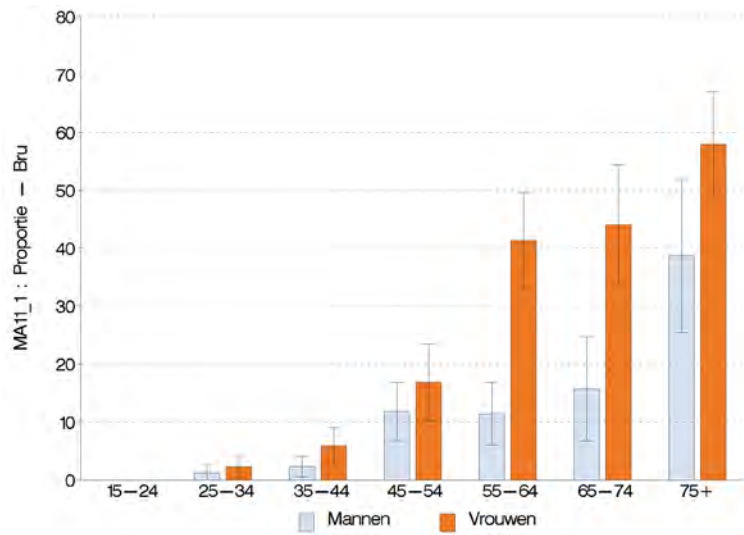

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 13,2% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van artrose. Hiervan werd 74,7% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 58) en opleidingsgraad en enquêtejaar geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 58 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met artrose in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

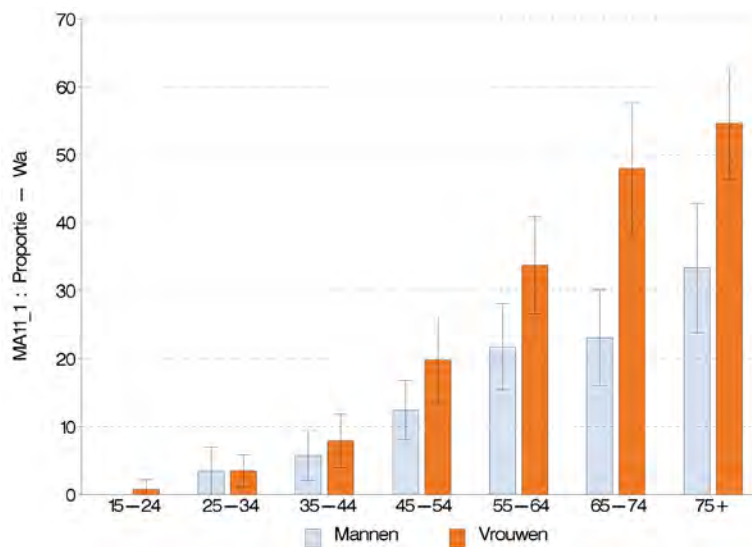

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 17,4% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van artrose. Hiervan werd 70,6% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 59), en opleiding en urbanisatiegraad geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. In het Waals Gewest is er tussen 1997 en 2013 en na correctie voor leeftijd en geslacht een geleidelijke, significante lineaire toename van de prevalentie van artrose die duidelijker is dan bij in de andere twee gewesten.

Figuur 59 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met artrose in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.4.2. Reumatoïde artritis (ontsteking van de gewrichten) (MA10)

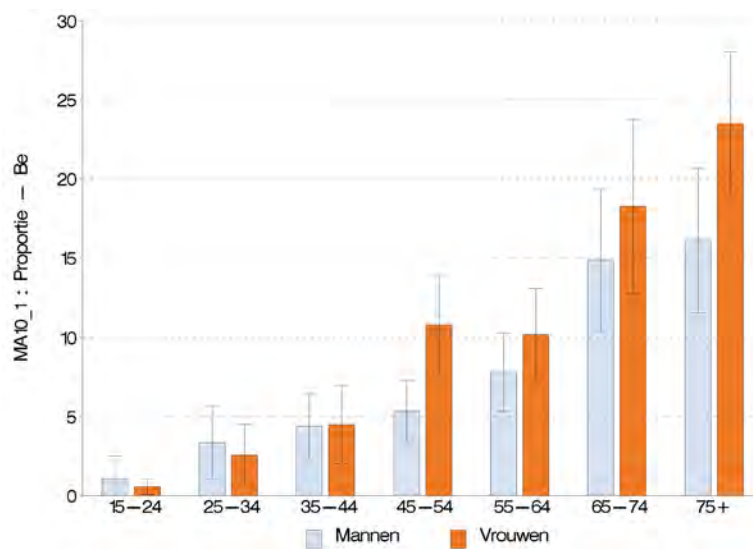
4.2.4.2.1. België

8,1% van de bevolking van 15 jaar en ouder geeft aan in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan reumatoïde artritis. Hiervan werd 69,8% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker. Vooral voor deze ziekte is het belangrijk om op te merken dat het om zelfgerapporteerde gegevens gaat. Het is immers waarschijnlijk dat het aantal vals positieven voor reumatoïde artritis hoog is omdat de respondenten ook andere reumatische aandoeningen als reumatoïde artritis rapporteren.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met reumatoïde artritis neemt toe met de leeftijd van 0,8% bij 15-24 jarigen tot 20,8% bij 75-plussers (Figuur 60). Vrouwen rapporteren significant vaker dat ze aan reumatoïde artritis lijden dan mannen.

Figuur 60 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met reumatoïde artritis neemt (ook na correctie voor leeftijd en geslacht) significant toe naarmate het opleidingsniveau daalt. We noteren geen verschillen naargelang de urbanisatiegraad van de gemeente waar de personen wonen.

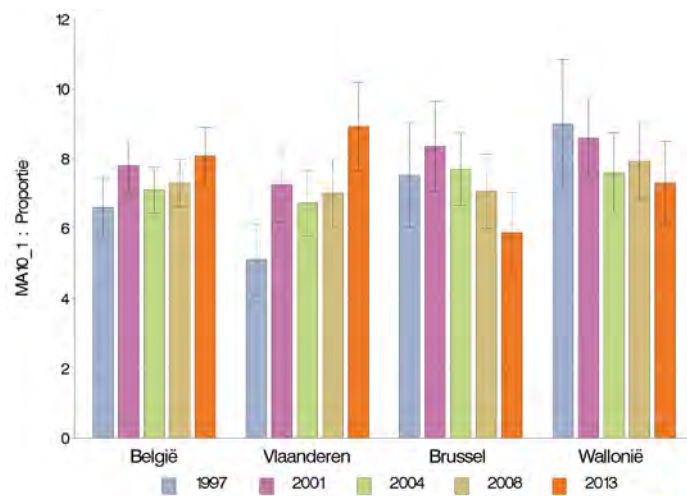
Evolutie over de tijd

Tussen 1997 en 2013 bleef het percentage personen met reumatoïde artritis ongeveer gelijk. Dit is ook het geval na correctie voor leeftijd en geslacht.

4.2.4.2.2. Gewesten

Voor deze indicator worden geen significante verschillen vastgesteld tussen de 3 gewesten (Figuur 61).

Figuur 61 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met reumatoïde artritis in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

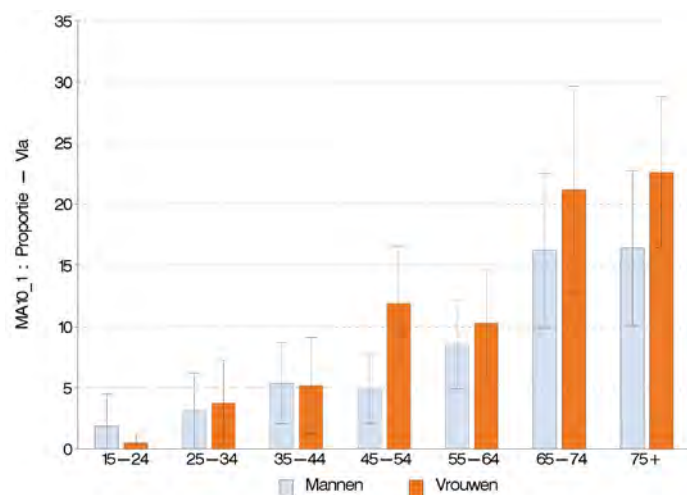

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest geeft 8,9% van de bevolking van 15 jaar en ouder aan in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan reumatoïde artritis. Hiervan werd 68,3% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 62) en opleiding en urbanisatiegraad geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. Ook in Vlaanderen zijn er geen belangrijke verschillen in de prevalentie sinds 1997.

Figuur 62 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

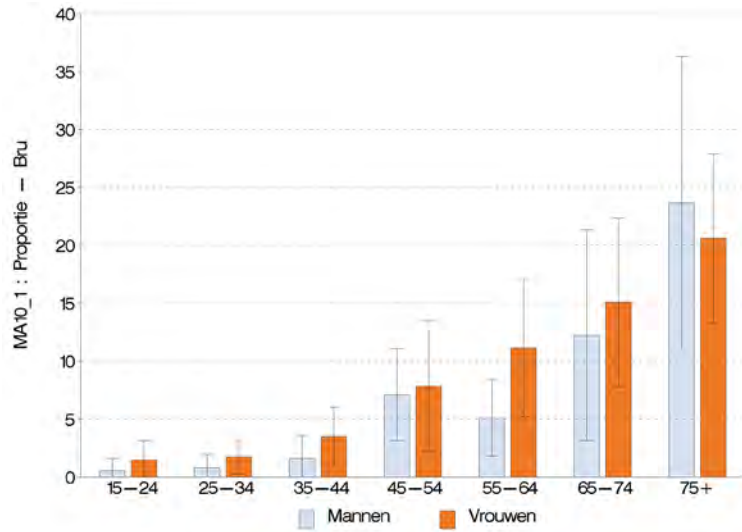
Brussels Gewest

In het Brussels Gewest geeft 5,9% van de bevolking van 15 jaar en ouder aan in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan reumatoïde artritis. Hiervan werd 82,7% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel (Figuur 63) en dit geldt ook voor de verschillen in functie van het opleidingsniveau.

Tussen 1997 en 2013 zien we een significante daling van de prevalentie van reumatoïde artritis in Brussel. Na correctie voor leeftijd en geslacht wordt deze daling echter niet meer geobserveerd.

Figuur 63 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

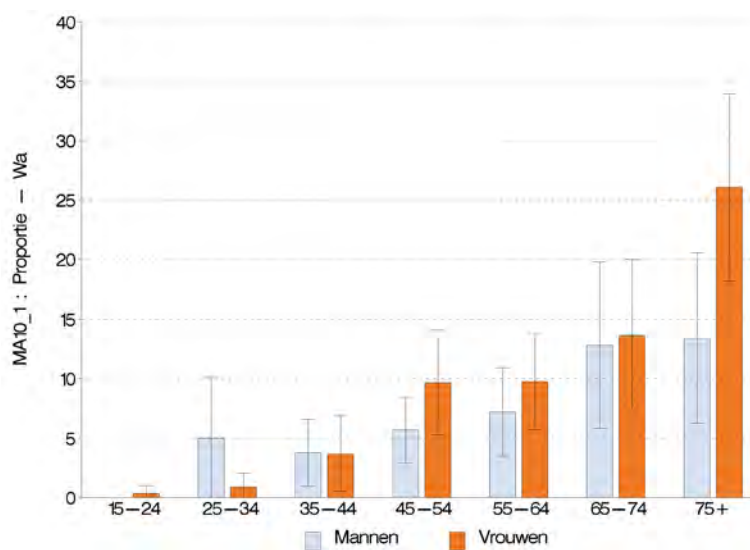

Waals Gewest

In het Waals Gewest geeft 7,3% van de bevolking van 15 jaar en ouder aan in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan reumatoïde artritis. Hiervan werd 70,1% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 64) en urbanisatiegraad en opleidingsniveau geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.. Opmerkelijk is dat we in het Waals Gewest een significante lineaire daling observeren van de prevalentie van gerapporteerde reumatoïde artritis: van 7,5% in 1997 tot 5,9% in 2013. Deze daling is ook significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 64 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.4.3. Lage rugprobleem of andere chronische rugaandoening (MA12)

De aandoening die hier besproken wordt betreft een lage rugprobleem of een andere chronische rugaandoening. In de tekst gebruiken we de term "een lage rugprobleem".

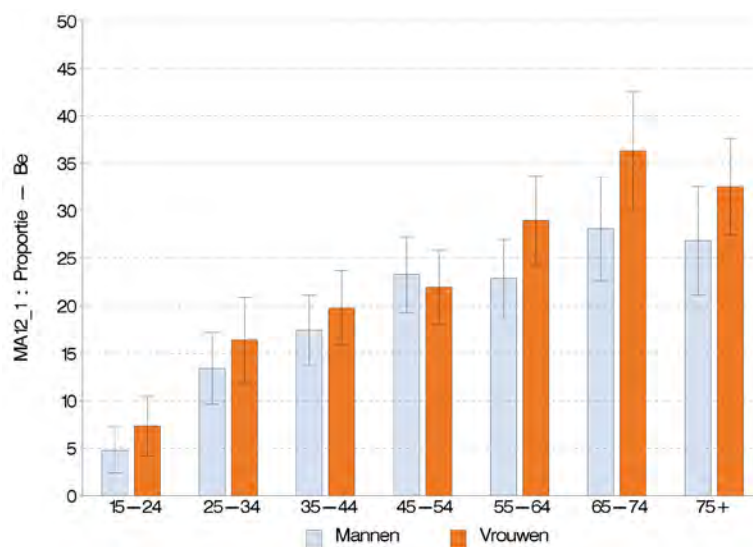
4.2.4.3.1. België

20,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van een lage rugprobleem. Hiervan werd 64,3% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met een lage rugprobleem hangt duidelijk samen met de leeftijd (Figuur 65), maar ook al bij jonge volwassenen tussen 25 en 34 jaar klaagt 14,9% over een lage rugprobleem. Een lage rugprobleem komt vaker voor bij vrouwen dan bij mannen, ook na correctie voor leeftijd. Het verschil tussen mannen en vrouwen is vooral te vinden op latere leeftijd.

Figuur 65 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met een lage rugprobleem vertoont belangrijke verschillen in functie van het opleidingsniveau. Lager opgeleiden rapporteren dit probleem veel vaker. We noteren geen verschil naar gelang de urbanisatiegraad.

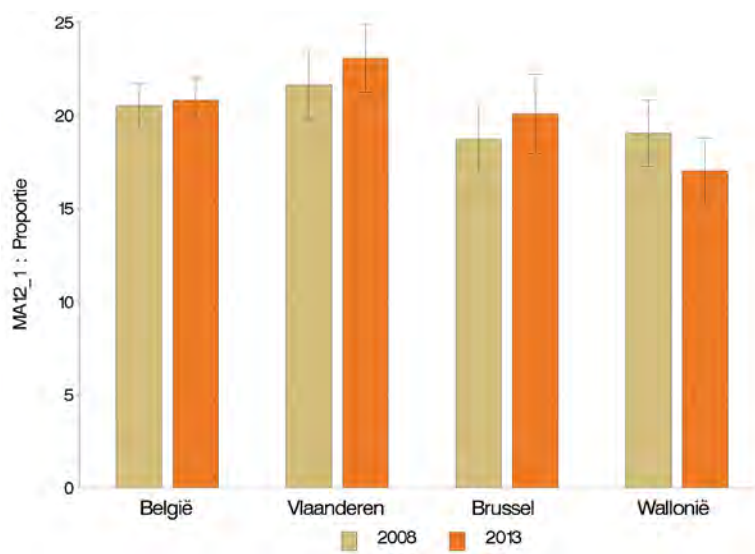
Evolutie over de tijd

De definitie van een lage rugprobleem die gehanteerd wordt in de gezondheidsenquête is in 2008 ingrijpend veranderd is, zodat geen vergelijking kan gemaakt worden met de vorige jaren. Tussen 2008 en 2013 bleef de prevalentie van een lage rugprobleem stabiel (Figuur 66).

4.2.4.3.2. Gewesten

Het percentage personen met een lage rugprobleem is significant lager in het Waals Gewest (17,0%) dan in het Vlaams (23,1%) en Brussels Gewest (20,1%), ook na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 66 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een lage rugprobleem in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

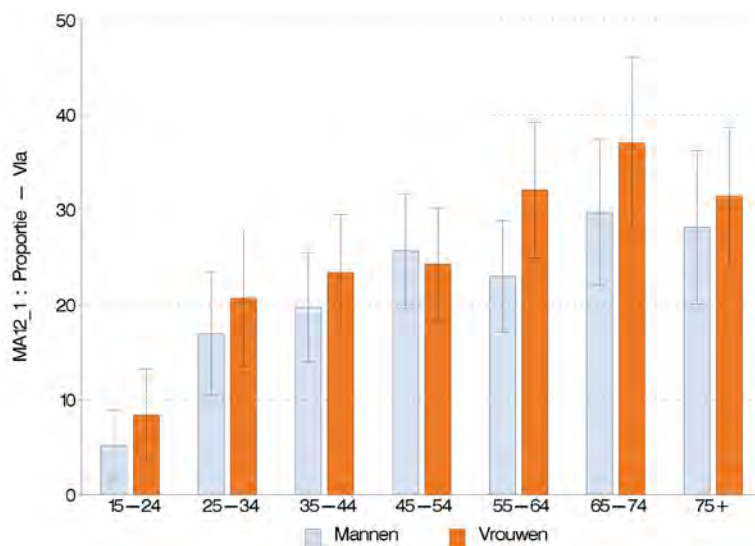

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 23,1% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van een lage rugprobleem. Hiervan werd 62,8% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 67), opleidingsniveau en urbanisatiegraad geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 67 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

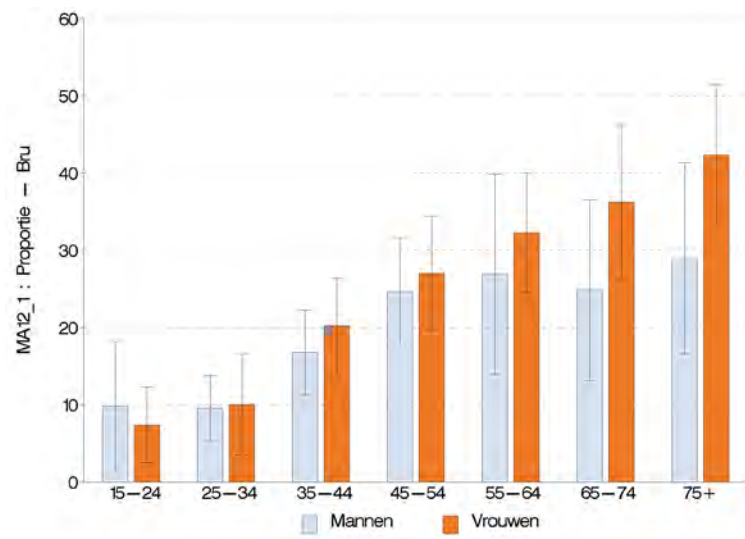

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 20,1% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van een lage rugprobleem. Hiervan werd 70,7% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 68) en enquêtejaar geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. Opmerkelijk is echter dat de opleidingsgradient in Brussel veel minder uitgesproken is en niet significant.

Figuur 68 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

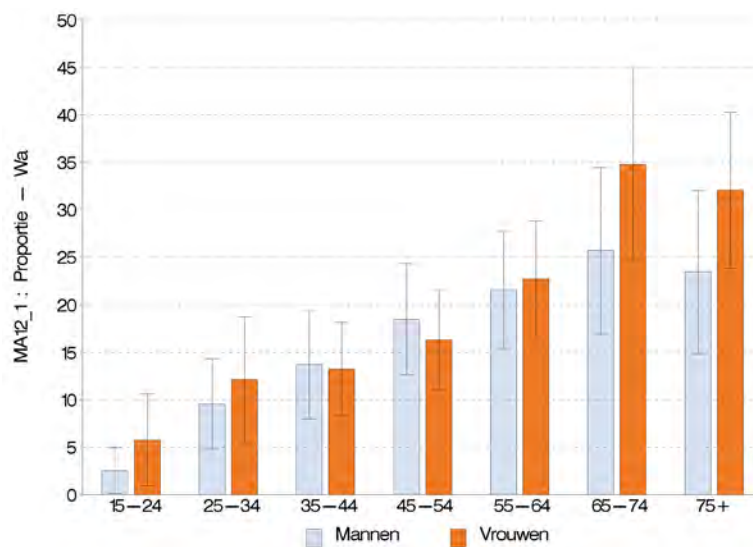

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 17,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van een lage rugprobleem. Hiervan werd 65,3% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 69), opleidingsniveau en urbanisatiegraad geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 69 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.4.4. Nekprobleem of andere chronische nekaandoening (MA13)

De aandoening die hier besproken wordt betreft een nekprobleem of een andere chronische nekaandoening. In de tekst gebruiken we de term "een nekprobleem".

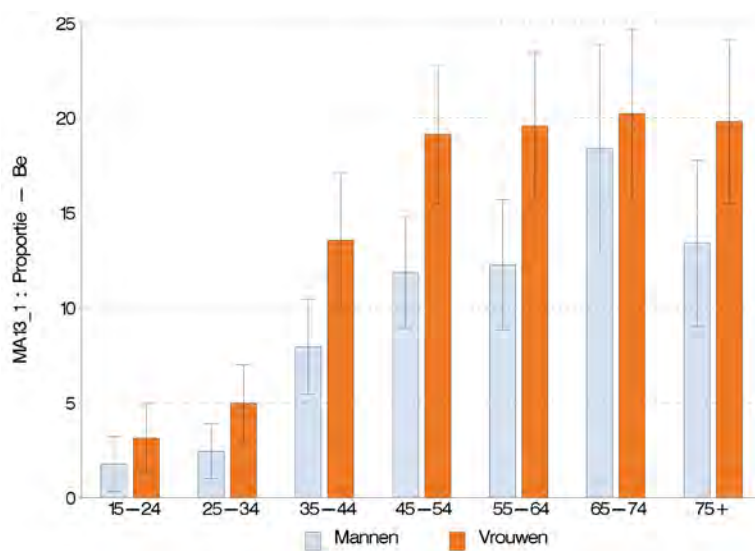
4.2.4.4.1. België

11,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van een nekprobleem. Hiervan werd 69,1% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met een nekprobleem hangt duidelijk samen met de leeftijd en het geslacht (Figuur 70). Het probleem komt significant vaker voor bij vrouwen en neemt toe van 2,4% in de leeftijdsgroep 15-24 jaar tot 15,6 % bij personen van 45-54 jaar. Na de leeftijd van 45 jaar is er geen belangrijke toename meer in functie van de leeftijd.

Figuur 70 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met een nekprobleem vertoont belangrijke verschillen in functie van het opleidingsniveau. Hoe lager opgeleid, hoe meer kans op een lage nekprobleem. We noteren geen verschillen in functie van de urbanisatiegraad.

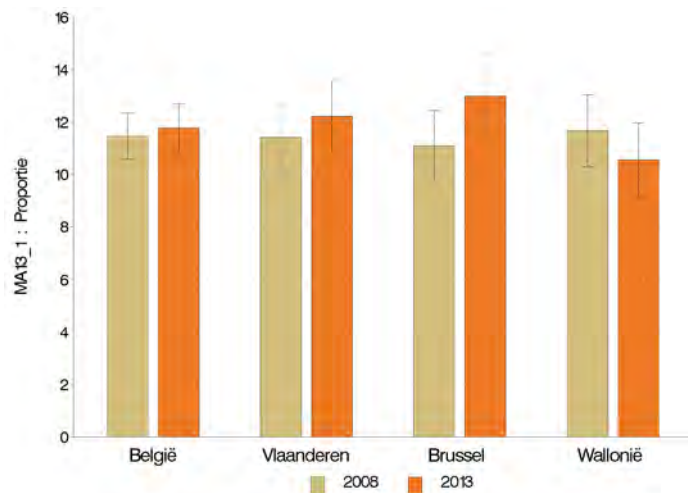
Evolutie over de tijd

Informatie over deze indicator is slechts beschikbaar sinds 2008. Tussen 2008 en 2013 bleef het percentage personen met een nekprobleem stabiel (Figuur 71).

4.2.4.4.2. Gewesten

Voor deze indicator noteren we geen significante regionale verschillen.

Figuur 71 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een nekprobleem in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

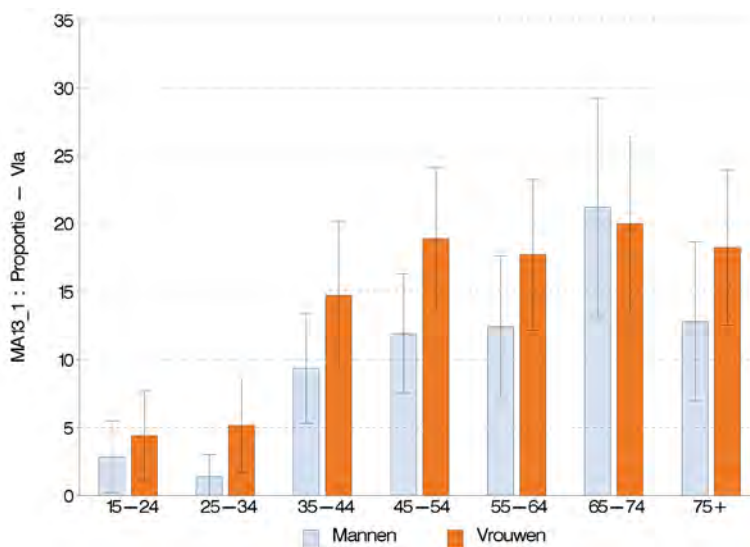

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 12,2% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van een nekprobleem. Hiervan werd 67,5% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 72), opleiding en urbanisatiegraad geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 72 Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

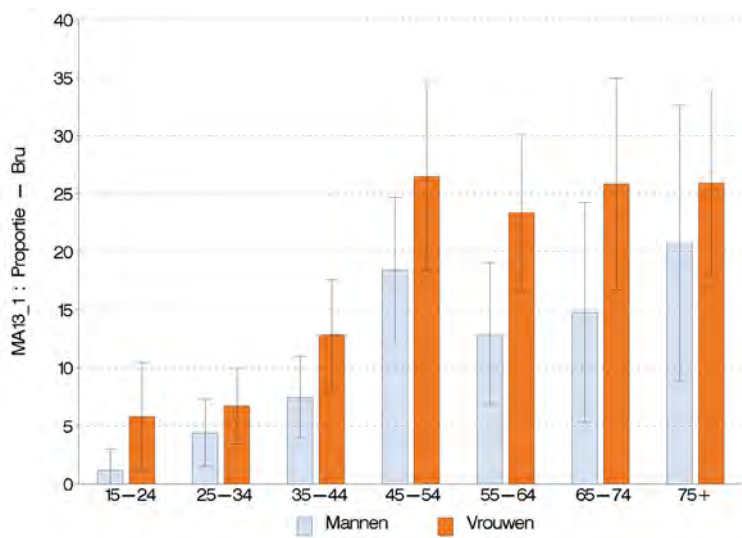

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 13,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van een nekprobleem. Hiervan werd 72,2% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 73) en opleiding geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 73 i Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

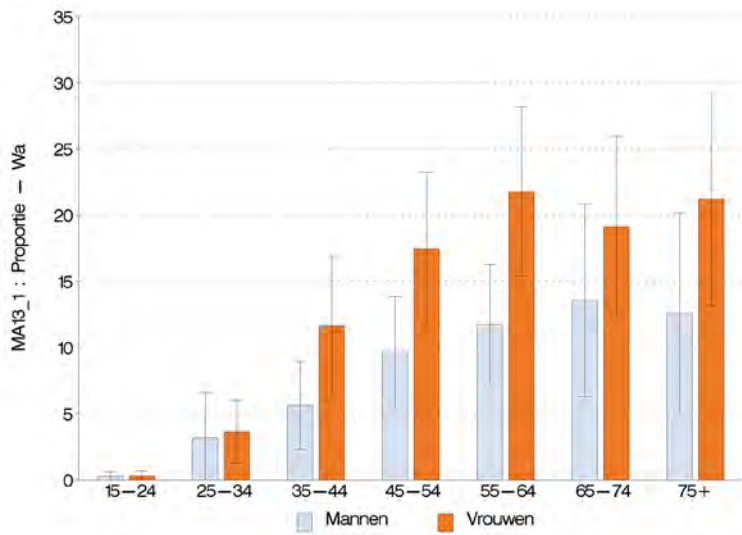

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 10,5% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van een nekprobleem. Hiervan werd 71,0% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 74), opleiding en urbanisatiegraad geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 74 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.5. AANDOENINGEN VAN HET HORMOONSTELSEL

4.2.5.1. Diabetes (MA14)

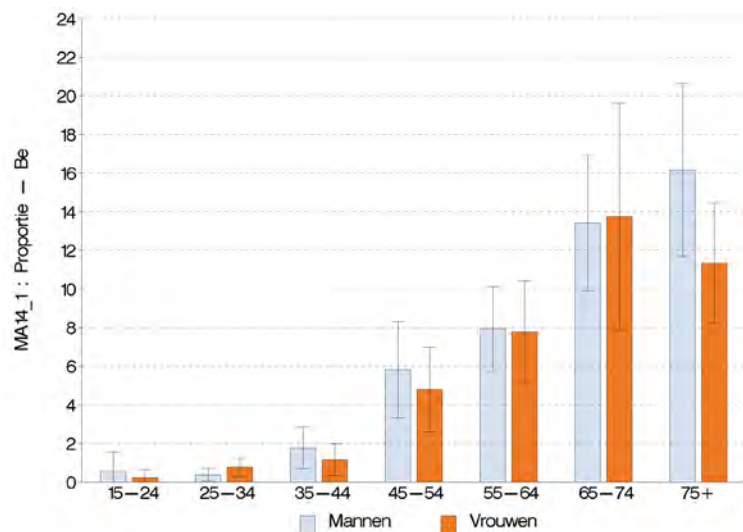
4.2.5.1.1. België

5,3% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart te lijden aan diabetes mellitus of suikerziekte, verder in de tekst kortweg diabetes genoemd. Op basis van de zelfgerapporteerde cijfers van de gezondheidsenquête kan geen onderscheid gemaakt worden tussen diabetes type I en type II. 96,1% van de patiënten met diabetes wordt opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker, 57,1% volgt een dieet en 92,8% gebruikt medicatie. Meer specifiek gebruikt 28,1% insuline en neemt 79,9% orale antidiabetica; 15,0% neemt zowel insuline als orale antidiabetica.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met diabetes stijgt sterk met de leeftijd (Figuur 75): van 0,4% in de leeftijdsgroep 15 en 25 jaar tot 13,6% bij personen tussen 64 en 74 jaar en 13,1% bij 75-plussers. Diabetes komt even vaak voor bij mannen als bij vrouwen. Naarmate de leeftijd toeneemt, daalt het aantal diabetici dat een dieet volgt. Bij 25-34 jarigen is dit nog 71,4%; van de 75-plussers met diabetes volgt slechts de helft nog een dieet. Het gebruik van insuline is het hoogst (meer dan 50%) onder de leeftijd van 45 jaar. Van de 65-plussers met diabetes gebruikt 23,2% insuline. Het gebruik van orale antidiabetica is vooral hoog (meer dan 80%) vanaf de leeftijd van 55 jaar.

Figuur 75 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met diabetes in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met diabetes vertoont zeer belangrijke verschillen in functie van het opleidingsniveau. Hoe lager het opleidingsniveau, hoe groter de kans op diabetes en dit is ook zo na correctie voor leeftijd en geslacht. Personen zonder diploma of met enkel een diploma lager onderwijs volgen minder vaak een dieet dan personen met een diploma hoger onderwijs. Het verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Het gebruik van geneesmiddelen bij diabetici hangt niet samen met het opleidingsniveau.

We noteren geen samenhang tussen de prevalentie en de aanpak van diabetes en de urbanisatiegraad.

Evolutie over de tijd

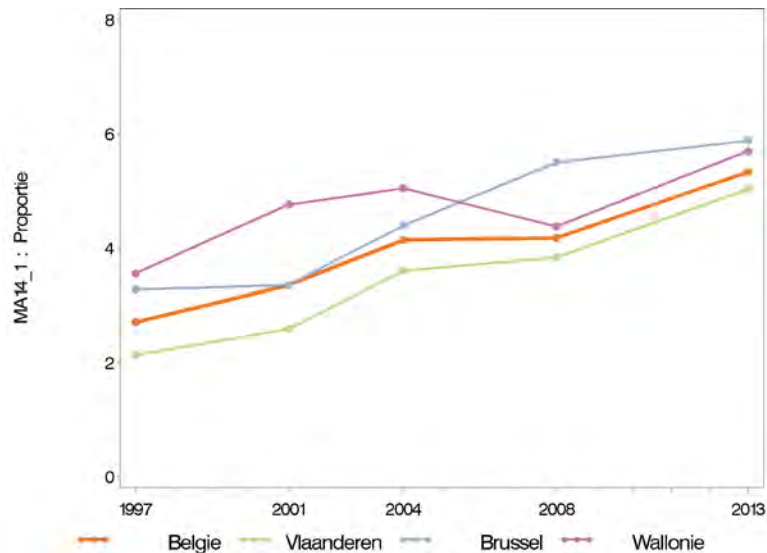
Tussen 1997 en 2013 stellen we in België een toename vast van de prevalentie van diabetes van 2,7% naar 5,3% (Figuur 76). Ook na correctie voor leeftijd en geslacht is deze toename sterk significant. De diabetesprevalentie bij 65-plussers steeg tussen 1997 en 2013 van 7,6% naar 13,4%.

Tussen 2001 en 2013 is er een duidelijke evolutie van de therapeutische aanpak van diabetes: het percentage diabetespatiënten dat een dieet volgt daalde, net zoals het aantal patiënten op insuline; het percentage diabetespatiënten op orale antidiabetica nam echter toe (Figuur 77). Het gaat om significante verschillen, ook na correctie voor leeftijd en geslacht.

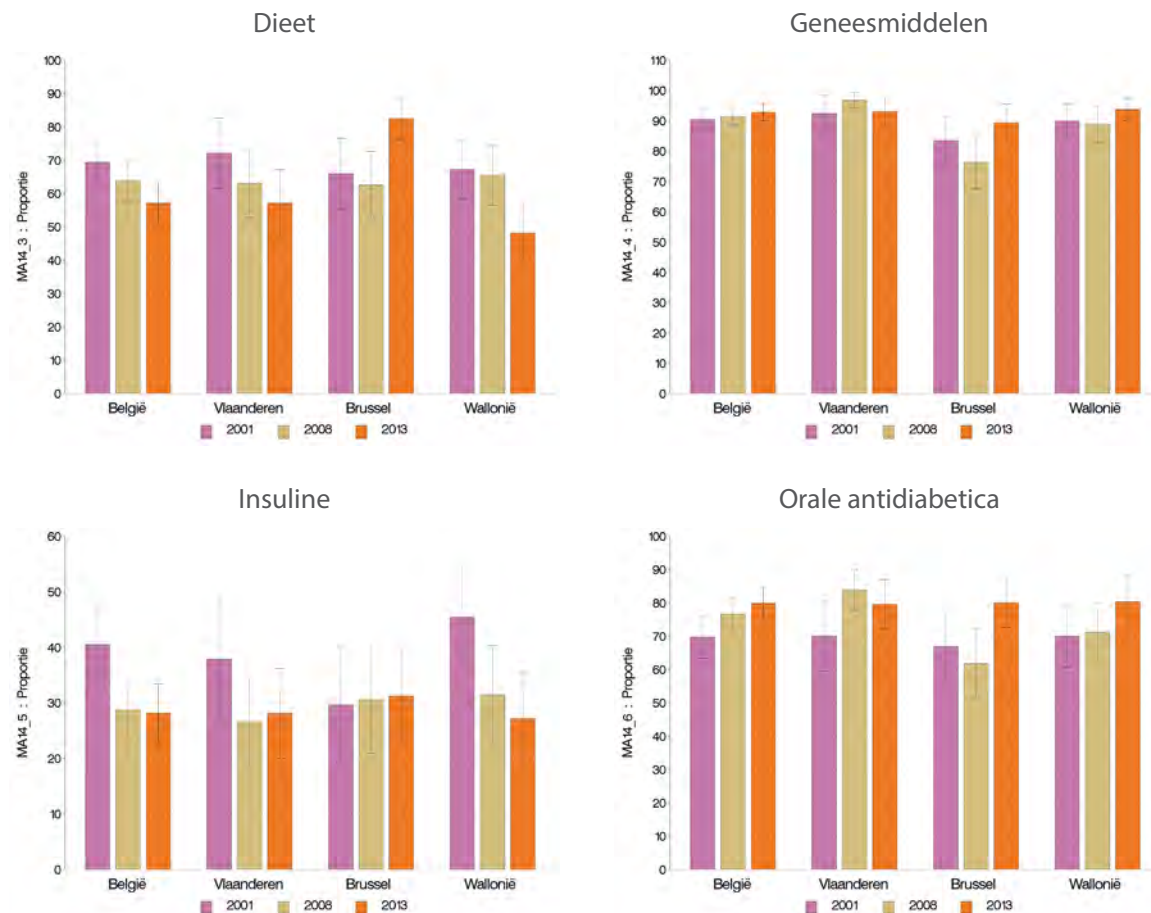
4.2.5.1.2. Gewesten

Er zijn geen significante verschillen in het percentage personen met diabetes tussen de 3 regio's, ook niet na correctie voor leeftijd en geslacht. Opmerkelijk is het hoog percentage diabetici in het Brussels Gewest dat een dieet volgt: 82,5% tegenover 57,1% in het Vlaams Gewest en 48,2% in het Waals Gewest. Het verschil in het percentage diabetici dat een dieet volgt tussen Brussel en de andere twee gewesten is ook na correctie voor leeftijd en geslacht sterk significant. Voor wat betreft de medicamenteuze aanpak zijn er geen significante regionale verschillen.

Figuur 76 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met diabetes in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

Figuur 77 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in het afgelopen jaar behandeld werd met respectievelijk: een dieet, geneesmiddelen, insuline en orale antidiabetica, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

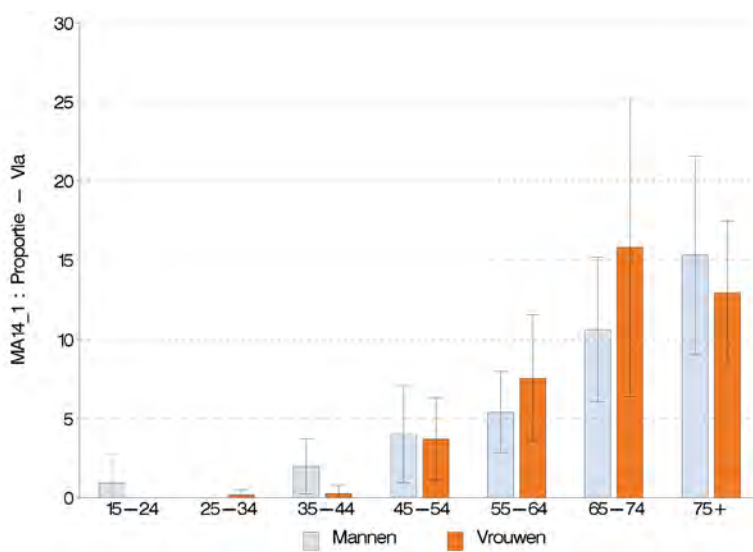

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 5,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder te lijden aan diabetes. 97,3% van de patiënten met diabetes wordt opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker, 57,1% volgt een dieet en 93,0% gebruikt medicatie. Meer specifiek gebruikt 28,1% insuline en neemt 79,6% orale antidiabetica; 14,7% neemt zowel insuline als orale antidiabetica.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 78), opleidingsniveau en urbanisatiegraad geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. In het Vlaams Gewest steeg de prevalentie van diabetes bij personen van 15 jaar en ouder tussen 1997 en 2013 van 2,1% naar 5,0%; bij 65 plussers was dit van 6,2% naar 13,6%.

Figuur 78 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met diabetes in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

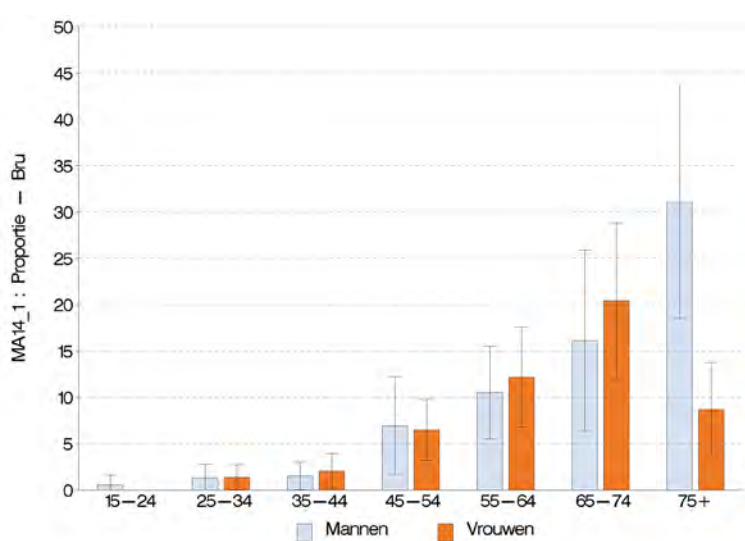
Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 5,9% van de bevolking van 15 jaar en ouder te lijden aan diabetes. 97,7% van de patiënten met diabetes wordt opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker, 82,5% volgt een dieet en 89,4% gebruikt medicatie. Meer specifiek gebruikt 31,2% insuline en neemt 80,1% orale antidiabetica; 21,9% neemt zowel insuline als orale antidiabetica.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 79) geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. De verschillen van de diabetesprevalentie in functie van het opleidingsniveau zijn er echter veel groter dan in de andere gewesten. Na correctie voor leeftijd en geslacht blijken de laagst opgeleiden in Brussel 3,3 keer vaker diabetes te hebben dan de hoogst opgeleiden. In het Vlaams Gewest is dit 1,9 keer en in het Waals Gewest 1,5 keer (en in dit gewest zelfs niet significant).

In het Brussels Gewest steeg de prevalentie van diabetes bij personen van 15 jaar en ouder tussen 1997 en 2013 van 3,3% naar 5,9%; bij 65 plussers was dit van 8,0% naar 17,7%.

Figuur 79 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met diabetes in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

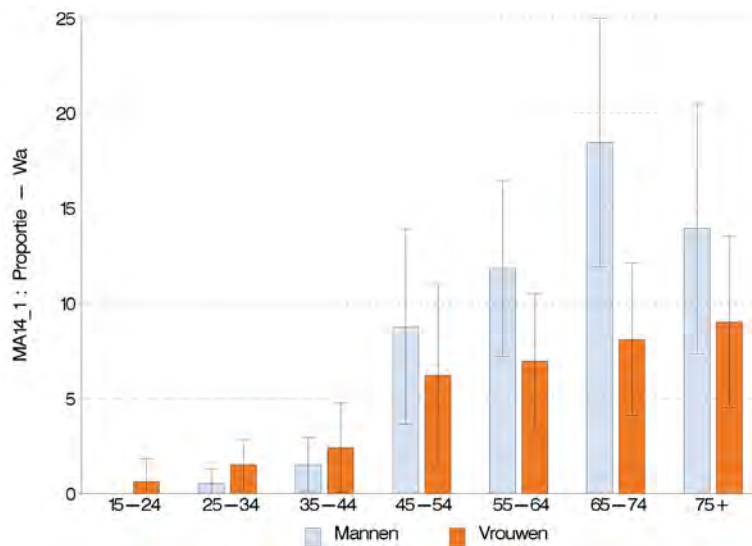
Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 5,7% van de bevolking van 15 jaar en ouder te lijden aan diabetes. 96,6% van de patiënten met diabetes wordt opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker, 48,2% volgt een dieet en 93,8% gebruikt medicatie. Meer specifiek gebruikt 27,2% insuline en neemt 80,3% orale antidiabetica; 13,1% neemt zowel insuline als orale antidiabetica.

De analyses in functie van leeftijd (Figuur 80) geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. Merkwaardig is dat in Wallonië vrouwen significant vaker diabetes hebben dan mannen, ook na correctie voor leeftijd. De verschillen van de diabetesprevalentie in functie van het opleidingsniveau gaan dezelfde richting uit als in België, maar zijn na correctie voor leeftijd en geslacht niet significant.

In het Waals Gewest steeg de prevalentie van diabetes tussen 1997 en 2013 minder snel dan in de andere gewesten: bij personen van 15 jaar en ouder nam deze toe van 3,6% naar 5,7%; bij 65 plussers van 9,6% naar 11,8%.

Figuur 80 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met diabetes in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.5.2. Schildklierafwijkingen (MA22)

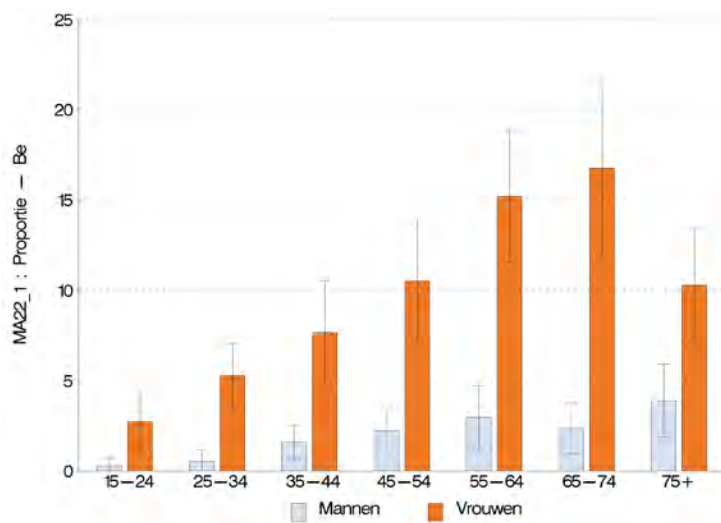
4.2.5.2.1. België

5,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van schildklierlijden. Hiervan werd 88,3% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met schildklierlijden stijgt progressief met de leeftijd van 1,5% in de leeftijdsgroep 15-24 jaar tot 10,0% in de leeftijdsgroep 65-74 jaar, om bij 75-plussers terug te dalen tot 7,9% (Figuur 81). Schildklierlijden komt bijna 5 keer vaker voor bij vrouwen dan bij mannen. Dit verschil is na correctie voor leeftijd zeer significant.

Figuur 81 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met schildklierlijden vertoont geen verschillen in functie van het opleidingsniveau of de urbanisatiegraad.

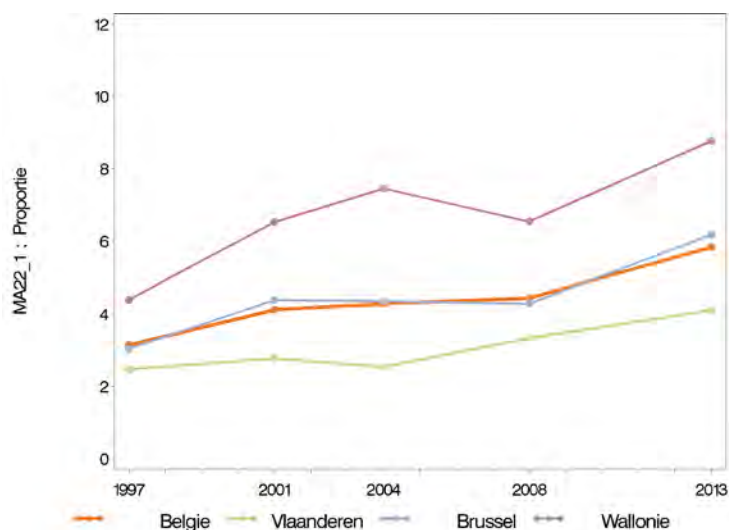
Evolutie over de tijd

De prevalentie van schildklierlijden is in België tussen 1997 en 2013 gestegen van 3,1% naar 5,8% (Figuur 82). Deze toename is significant, ook na correctie voor leeftijd en geslacht.

4.2.5.2.2. Gewesten

Het percentage personen met schildklierlijden is dubbel zo hoog in het Waals Gewest als in het Vlaams Gewest. Dit verschil is sterk significant, ook na correctie voor leeftijd en geslacht. De prevalentie van schildklierlijden is ook in het Brussels Gewest significant hoger dan in het Vlaams Gewest, maar het verschil is kleiner.

Figuur 82 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met schildklierlijden in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

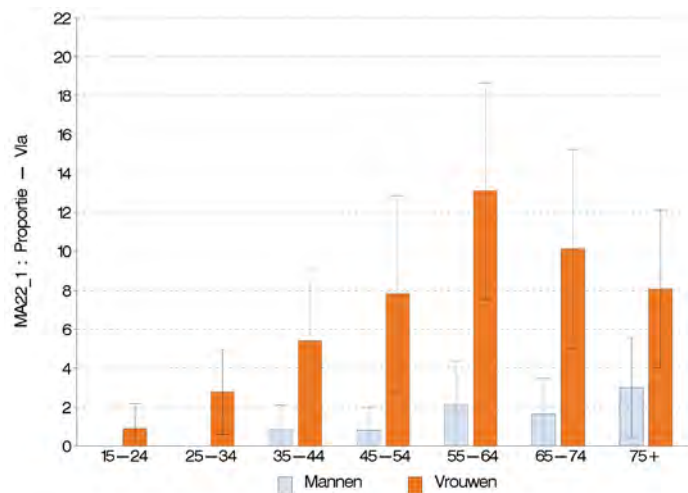

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 4,1% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van schildklierlijden. Hiervan werd 90,4% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 83), opleidingsniveau en urbanisatiegraad geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 83 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

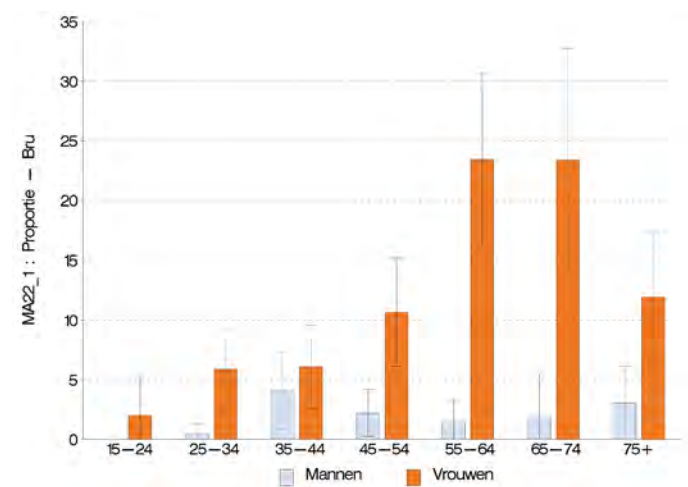

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 6,2% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van schildklierlijden. Hiervan werd 93,1% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 84), opleidingsniveau en enquêtejaar geven in het Brussels Gewest ongeveer dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 84 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

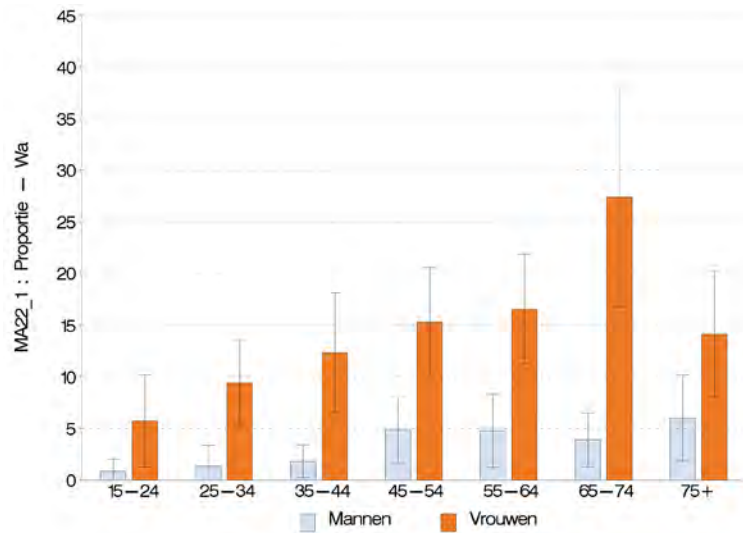

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 8,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van schildklierlijden. Hiervan werd 85,5% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 85) opleidingsniveau, urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Waals Gewest ongeveer dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 85 Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.6. NEUROLOGISCHE AANDOENINGEN

4.2.6.1. Ziekte van Parkinson (MA24)

De prevalentie van de ziekte van Parkinson ligt in de bevolking jonger dan 65 jaar beneden de 0,2%. In deze bespreking beperken we ons daarom tot de 65-plussers.

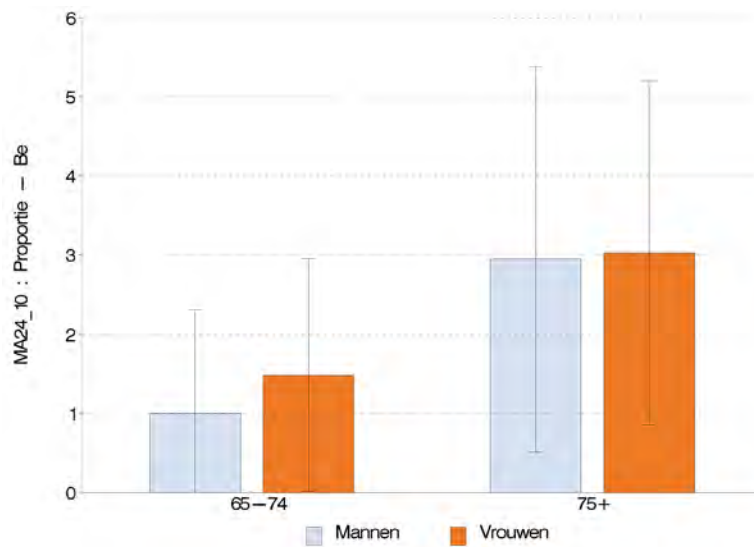
4.2.6.1.1. België

2,1 % van de bevolking van 65 jaar en ouder geeft aan te lijden aan de ziekte van Parkinson. Hiervan wordt 93,8% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met ziekte van Parkinson bedraagt 1,3% bij 65-74 jarigen en 3,0% bij 75-plussers (Figuur 86). Het verschil is na correctie voor geslacht niet significant. Mannen en vrouwen worden in dezelfde mate getroffen.

Figuur 86 I Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ziekte van Parkinson in het afgelopen jaar, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De prevalentie van ziekte van Parkinson is niet geassocieerd met opleidingsniveau of urbanisatiegraad.

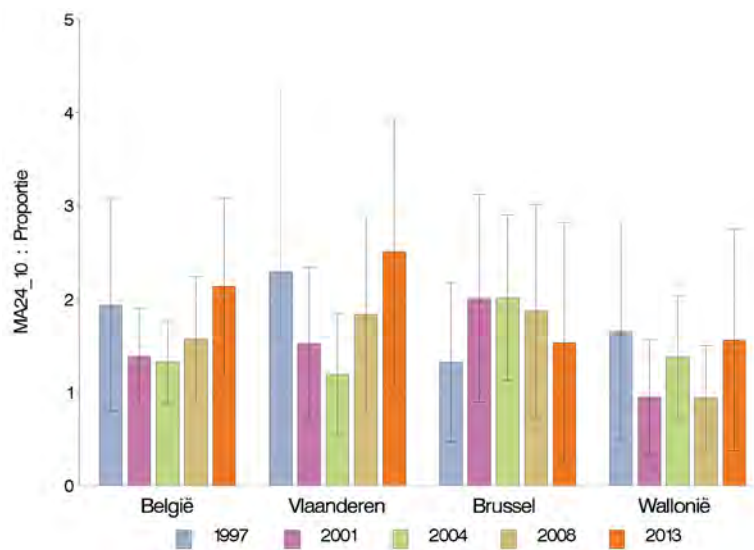
Evolutie over de tijd

We observeren geen significante verschillen in de prevalentie van de ziekte van Parkinson over de jaren heen (Figuur 87).

4.2.6.1.2. Gewesten

Hoewel het percentage 65-plussers met ziekte van Parkinson lager ligt in het Brussels en Waals Gewest dan in het Vlaams Gewest, is dit verschil na correctie voor leeftijd en geslacht niet significant.

Figuur 87 I Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ziekte van Parkinson in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest geeft 2,5% van de bevolking van 65 jaar en ouder aan te lijden aan de ziekte van Parkinson. Hiervan wordt 95,8% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Vlaams Gewest ongeveer dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest geeft 1,5% van de bevolking van 65 jaar en ouder aan te lijden aan de ziekte van Parkinson. Hiervan wordt nagenoeg iedereen opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau en enquêtejaar geven in het Brussels Gewest ongeveer dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Waals Gewest

In het Waals Gewest geeft 1,6% van de bevolking van 65 jaar en ouder aan te lijden aan de ziekte van Parkinson. Hiervan wordt 95,4% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Waals Gewest ongeveer dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

4.2.6.2. Epilepsie (MA25)

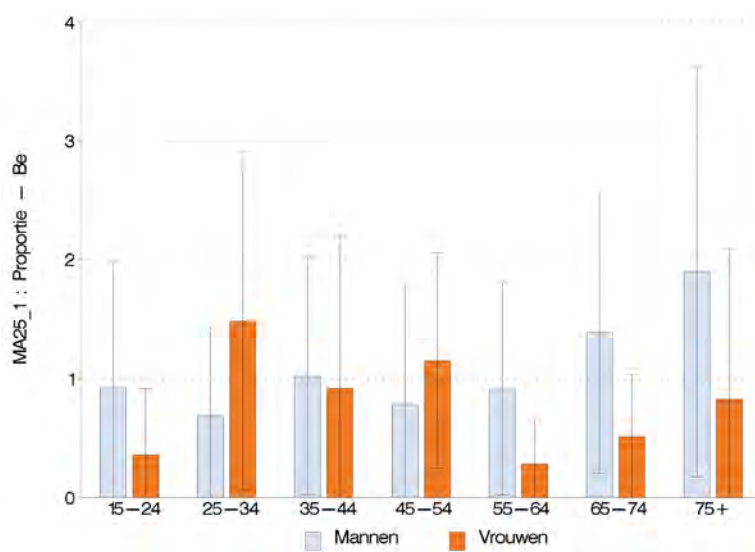
4.2.6.2.1. België

0,9% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart te lijden aan epilepsie. Hiervan wordt 90,3% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

De prevalentie van epilepsie in de bevolking van 15 jaar en ouder vertoont geen significante verschillen in functie van geslacht en leeftijd (Figuur 88).

Figuur 88 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met epilepsie in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De prevalentie van epilepsie is niet geassocieerd met opleidingsniveau of urbanisatiegraad.

Evolutie over de tijd

De prevalentie van epilepsie blijft sinds 1997 vrij constant en dit is ook het geval na correctie voor leeftijd en geslacht.

4.2.6.2.2. Gewesten

Het percentage personen met epilepsie vertoont geen regionale verschillen

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 1,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder te lijden aan epilepsie. Hiervan wordt 90,4% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van het Vlaams Gewest geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, urbanisatiegraad of evolutie over tijd.

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 0,7% van de bevolking van 15 jaar en ouder te lijden aan epilepsie. Hiervan wordt 89,8% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van het Brussels Gewest geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau of evolutie in de tijd.

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 0,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder te lijden aan epilepsie. Hiervan wordt 96,4% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van het Waals Gewest geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, urbanisatiegraad of evolutie over tijd.

4.2.7. AANDOENINGEN VAN HET SPIJSVERTERINGSSTELSEL

4.2.7.1. Maagzweer of zweer van de dunne darm (MA16)

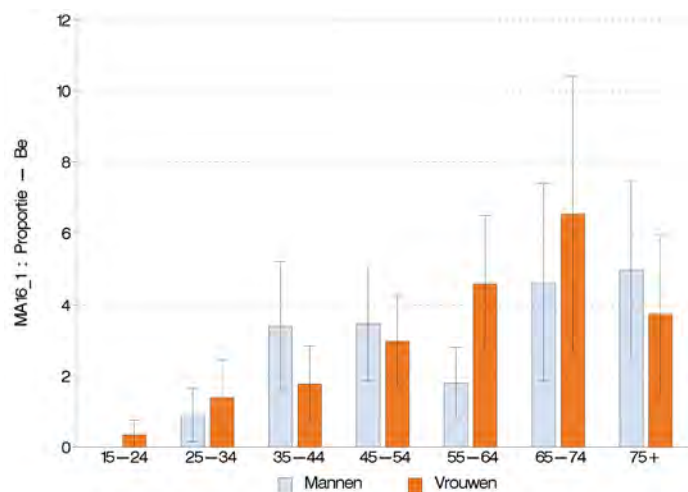
4.2.7.1.1. België

2,7% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan een maagzweer of een zweer van de dunne darm. Hiervan werd 83,3% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker. In het vervolg van deze tekst gebruiken we voor beide begrippen de term 'maagzweer'.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met een maagzweer stijgt progressief met de leeftijd om bij 75-plussers terug te dalen (Figuur 89). De hoogste frequentie (5,6%) vinden we in de leeftijdsgroep 65-74 jaar. Een maagzweer komt evenveel voor bij mannen als bij vrouwen.

Figuur 89 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een maagzweer in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met een maagzweer neemt af naarmate het opleidingsniveau stijgt. Ook na correctie voor leeftijd en geslacht is er een duidelijk opleidingsgradient. Er zijn geen noemenswaardige verschillen in functie van de urbanisatiegraad.

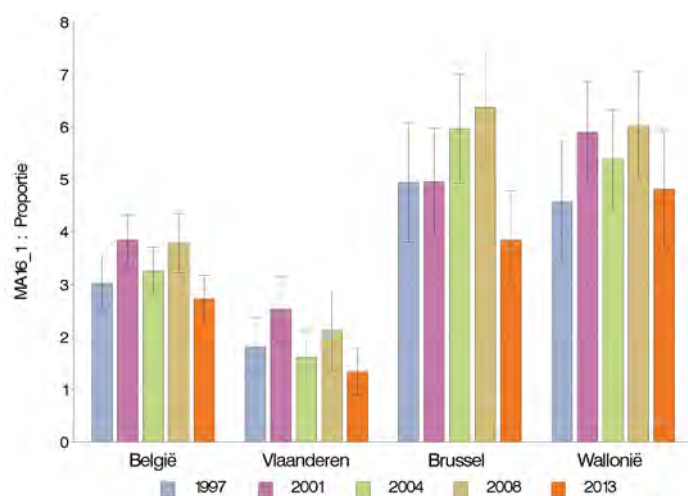
Evolutie over de tijd

Tussen 1997 en 2013 vertoont het percentage personen met een maagzweer wat fluctuaties, maar we noteren geen duidelijke trend (Figuur 90). Wel is er tussen 2008 en 2013 een significante daling, ook na correctie voor leeftijd en geslacht.

4.2.7.1.2. Gewesten

Het percentage personen met een maagzweer is significant lager in het Vlaams Gewest dan in het Brussels Gewest en het Waals Gewest.

Figuur 90 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een maagzweer in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

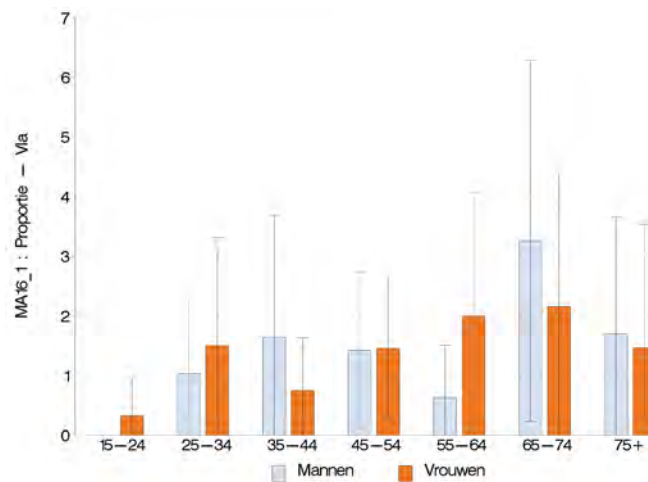

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 1,3% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan een maagzweer. Hiervan werd 84,5% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 91), urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. De socio-economische gradiënt is hier echter afwezig.

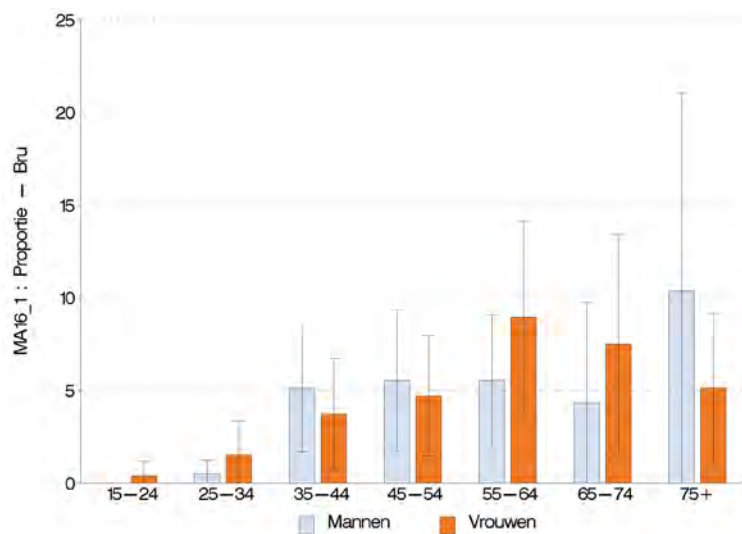
Figuur 91 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met maagzweer in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 3,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan een maagzweer. Hiervan werd 87,4% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Figuur 92 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met maagzweer in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

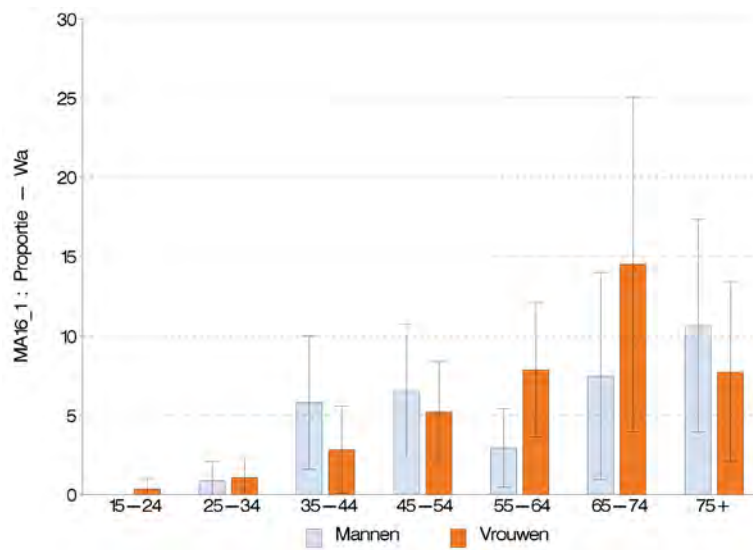
De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 92), opleidingsniveau en enquêtejaar geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 4,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan een maagzweer. Hiervan werd 81,7% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 93), opleidingsniveau, urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 93 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een maagzweer in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.7.2. Ernstige darmstoornissen (MA29)

Onder ernstige darmstoornissen verstaan we in de gezondheidsenquête ernstige darmstoornissen voor een periode van minstens 3 maanden.

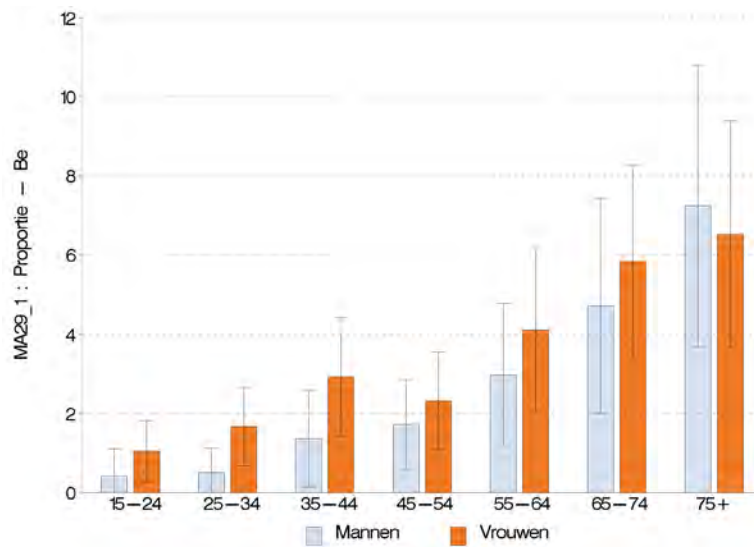
4.2.7.2.1. België

2,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan ernstige darmstoornissen. Hiervan wordt 86,8% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met ernstige darmstoornissen stijgt progressief met de leeftijd van 0,7% bij de 15-24-jarigen tot 6,8% bij de 75-plussers (Figuur 94) en bedraagt 2,2% bij mannen en 3,3% bij vrouwen. Hoewel de ruwe cijfers suggereren dat vrouwen vaker last hebben van ernstige darmstoornissen dan mannen, is dit verschil na correctie voor leeftijd niet significant.

Figuur 94 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met ernstige darmstoornissen in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

We noteren voor deze indicator een duidelijke opleidingsgradiënt. Na correctie voor leeftijd en geslacht blijken de laagst opgeleiden 2,2 keer meer kans te hebben op deze aandoening dan de hoogst opgeleiden. De prevalentie van ernstige darmstoornissen hangt niet samen met de urbanisatiegraad.

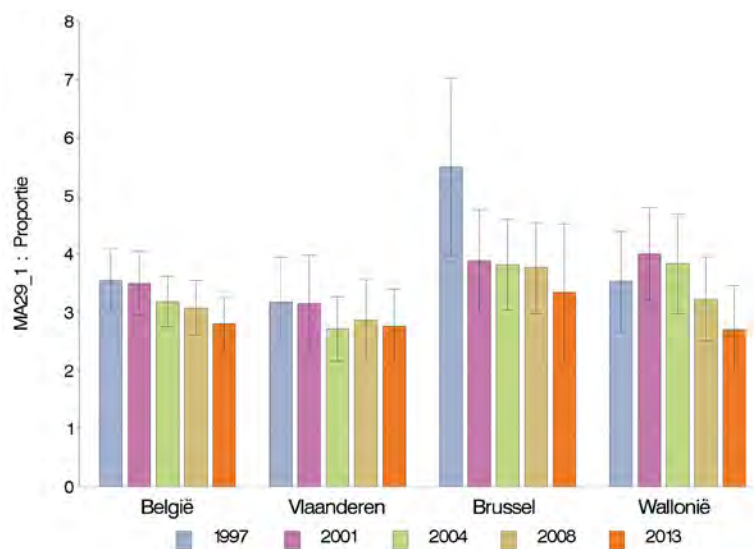
Evolutie over de tijd

Na correctie voor leeftijd en geslacht zien we tussen 1997 en 2013 een geleidelijke en significante daling van de prevalentie van ernstige darmstoornissen (Figuur 95).

4.2.7.2.2. Gewesten

Het percentage personen met ernstige darmstoornissen vertoont geen significante regionale verschillen, ook niet na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 95 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met ernstige darmstoornissen in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

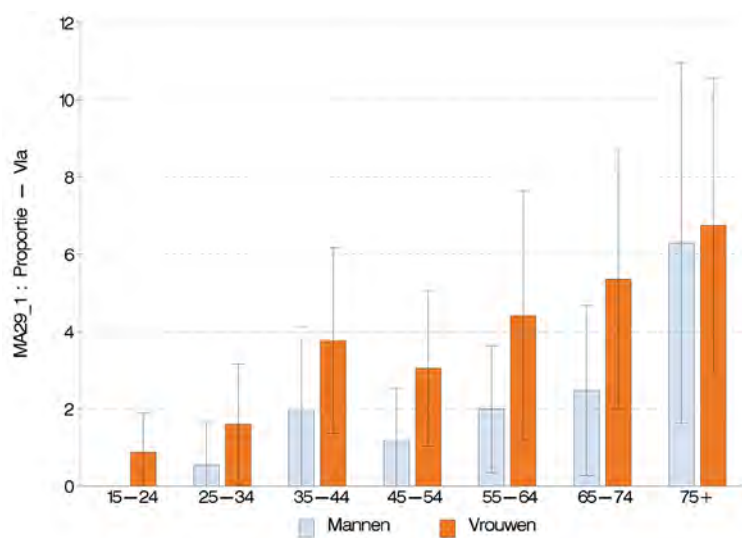

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 2,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan ernstige darmstoornissen. Hiervan wordt 90,5% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 96) geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. We noteren geen significante verschillen in functie van het opleidingsniveau en de urbanisatiegraad. Op het niveau van Vlaanderen is de daling van het percentage personen met ernstige darmstoornissen na correctie voor leeftijd geslacht niet significant.

Figuur 96 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met ernstige darmstoornissen in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

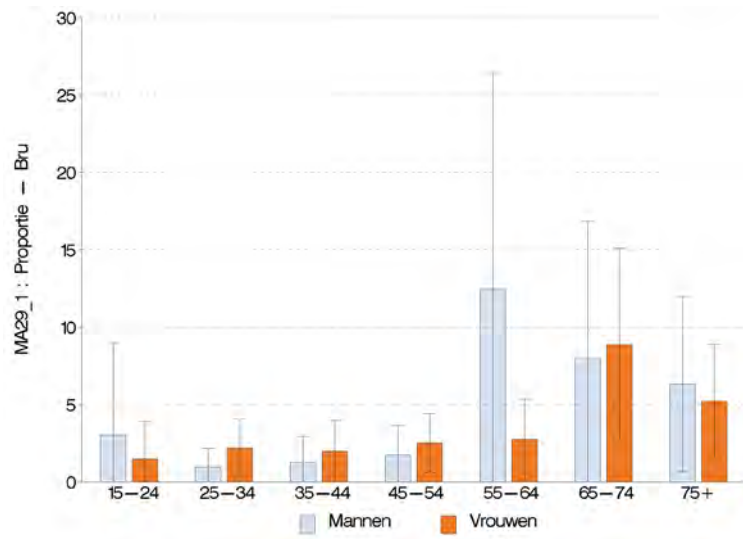

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 3,3% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan ernstige darmstoornissen. Hiervan wordt 80,9% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 97) geven in het Brussels Gewest min of meer dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. We noteren geen significante verschillen in functie van het opleidingsniveau. In het Brussels Gewest is de daling van het aantal personen met ernstige darmstoornissen na correctie voor leeftijd en geslacht niet significant.

Figuur 97 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met ernstige darmstoornissen in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

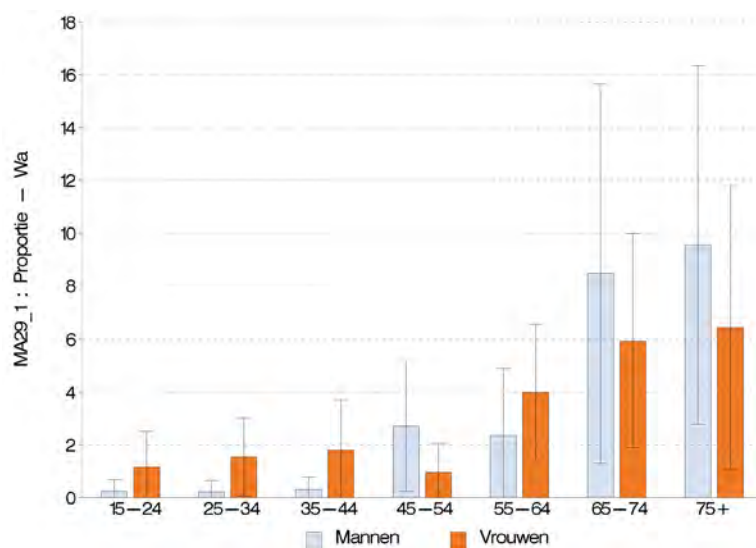

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 2,7% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan ernstige darmstoornissen. Hiervan wordt 82,7% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 98), opleidingsniveau, urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. In het Waals gewest zijn de verschillen in functie van het opleidingsniveau het meest uitgesproken.

Figuur 98 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met ernstige darmstoornissen in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.7.3. Levercirrose, ander leverlijden (MA17)

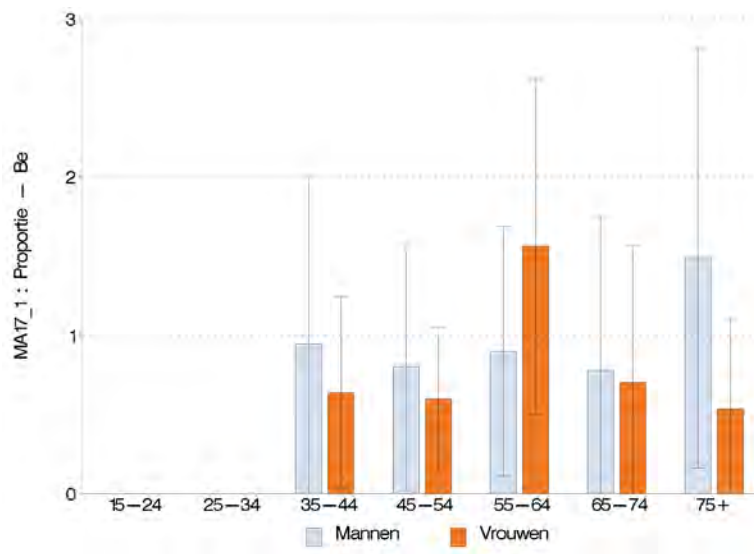
4.2.7.3.1. België

0,6% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan levercirrose of een andere vorm van leverlijden. Hiervan werd 82,7% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met leverlijden vertoont geen specifiek leeftijds patroon, maar situeert zich vooral in de oudere leeftijdsgroepen (Figuur 99). Er zijn voor deze indicator geen significante verschillen tussen mannen en vrouwen.

Figuur 99 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met leverlijden in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Er is geen significante associatie tussen het percentage personen met leverlijden en het opleidingsniveau en de urbanisatiegraad.

Evolutie over de tijd

De formulering van deze aandoening werd in 2008 gewijzigd. Voorheen werd daarbij ook hepatitis vermeld. Daardoor is het moeilijk om te vergelijken met de gegevens vóór 2008. Tussen 2008 en 2013 is het percentage personen met leverlijden stabiel gebleven.

4.2.7.3.2. Gewesten

Het percentage personen met leverlijden blijkt significant hoger te zijn in het Brussels Gewest (0,9%) dan in het Waals Gewest (0,4%), ook na correctie voor leeftijd en geslacht. Voor de rest zijn er geen significante regionale verschillen.

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 0,7% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan levercirrose of een andere vorm van leverlijden. Hiervan werd 79,9% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van het Vlaams Gewest geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau of urbanisatiegraad.

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 0,9% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan levercirrose of een andere vorm van leverlijden. Hiervan werd 76,7% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van het Brussels Gewest geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht of opleidingsniveau.

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 0,4% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan levercirrose of een andere vorm van leverlijden. Hiervan werd 97,1% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van het Waals Gewest geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau of urbanisatiegraad.

4.2.7.4 Galstenen of galblaasontsteking (MA34)

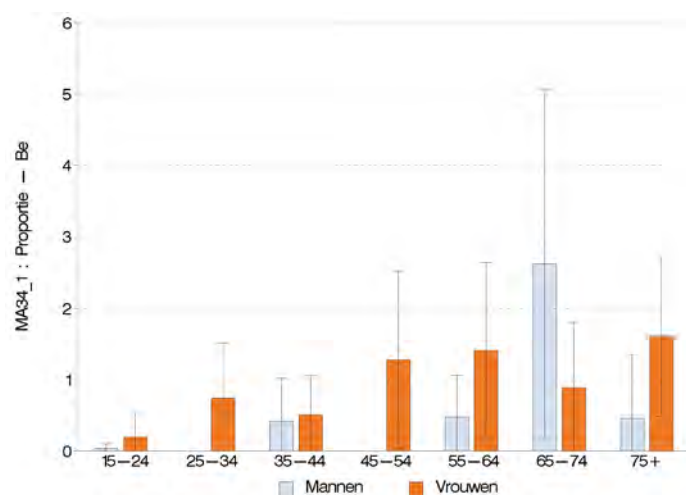
4.2.7.4.1. België

0,7% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan galstenen of galblaasontsteking. Hiervan werd 77,5% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met galstenen of galblaasontsteking neemt toe met de leeftijd (Figuur 100) van 0,1% bij 15-24-jarigen tot 1,7% in de leeftijdsgroep 65-74 jaar. Bij 75-plussers is het terug lager (1,2%). Hoewel het percentage dubbel zo hoog is bij vrouwen als bij mannen is dit verschil na correctie voor leeftijd en geslacht niet significant.

Figuur 100 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met galstenen of galblaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met galstenen of galblaasontsteking is significant hoger bij de laagst opgeleiden dan bij de hoogst opgeleiden. We noteren geen verschillen in functie van en de urbanisatiegraad.

Evolutie over de tijd

Het percentage personen met galstenen of galblaasontsteking blijft na correctie voor leeftijd en geslacht tussen 1997 en 2013 nagenoeg constant.

4.2.7.4.2. Gewesten

Voor deze indicator worden geen regionale verschillen geobserveerd.

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 0,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan galstenen of een galblaasontsteking. Hiervan werd 77,8% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van het Vlaams Gewest geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, urbanisatiegraad of evolutie over tijd.

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 0,5% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan galstenen of een galblaasontsteking. Hiervan werd 80,2% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van het Brussels Gewest geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau of evolutie over tijd.

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 0,7% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan galstenen of een galblaasontsteking. Hiervan werd 76,2% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van het Waals Gewest geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, urbanisatiegraad of evolutie over tijd.

4.2.8. AANDOENINGEN VAN HET UROGENITAAL STELSEL

4.2.8.1. Urinaire incontinentie (MA20)

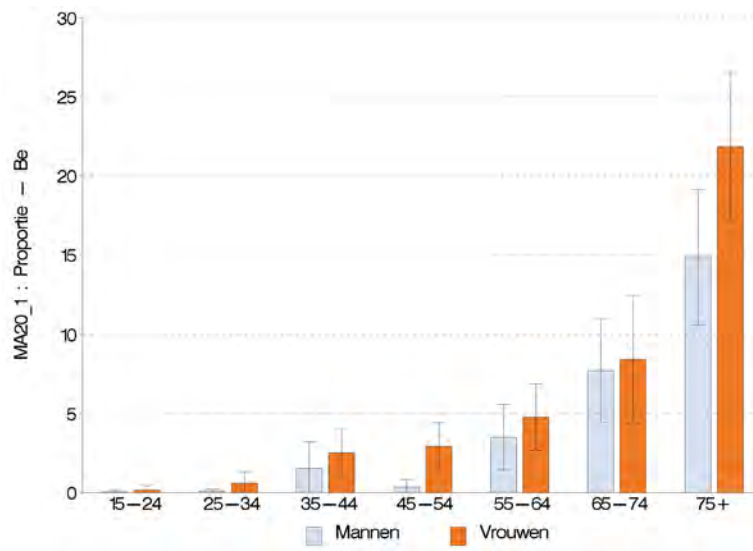
4.2.8.1.1. België

4,2% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van urinaire incontinentie. Hiervan werd 67,9% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het probleem komt dubbel zo vaak voor bij vrouwen als bij mannen en neemt sterk toe met de leeftijd (Figuur 101). Bij 75-plussers gaat het om 10,9% van de mannen en 15,7% van de vrouwen.

Figuur 101 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

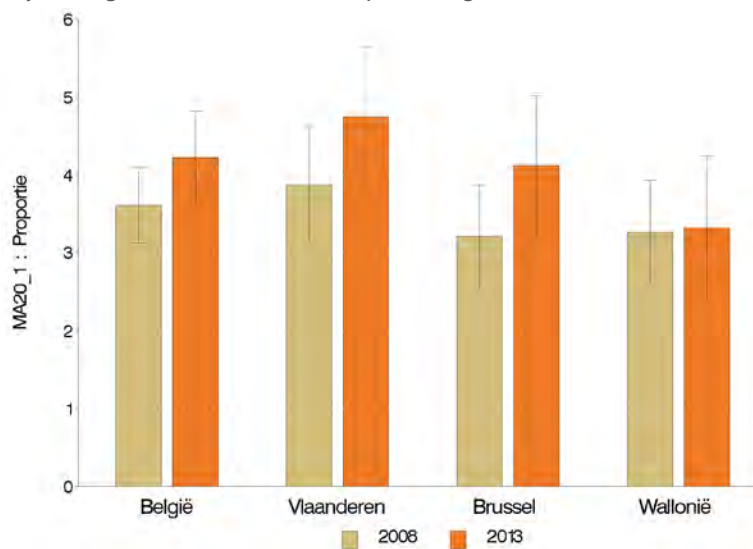
Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met urinaire incontinentie vertoont een opleidingsgradiënt, die significant is na correctie voor leeftijd en geslacht. Hoe lager het opleidingsniveau, hoe meer kans op incontinentie. We noteren geen verschil in deze indicator volgens de urbanisatiegraad.

Evolutie over de tijd

In 2008 werd urinaire incontinentie voor het eerst opgenomen in de lijst van chronische aandoeningen. In vorige enquêtes werd dit probleem bevestigd in de module over functionele beperkingen via een andere formulering. Omwille van methodologische redenen kan daarom geen vergelijking gemaakt worden met de enquêtes vóór 2008. In vergelijking met 2008 is het percentage personen met urinaire incontinentie licht toegenomen (Figuur 102), maar het verschil is niet significant, ook niet na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 102 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met urinaire incontinentie in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

4.2.8.1.2. Gewesten

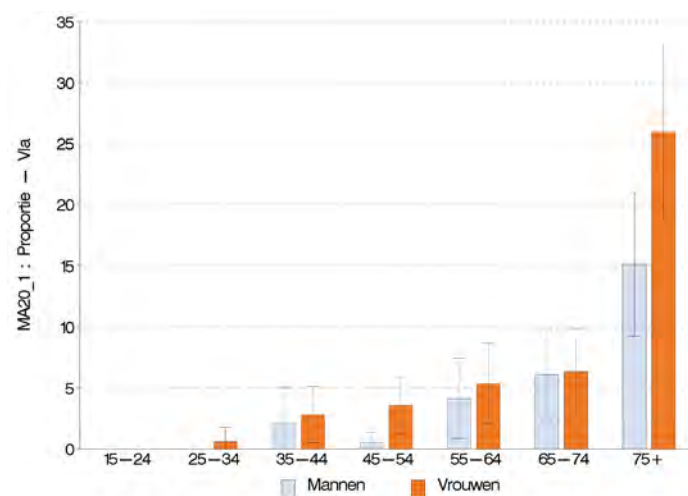
Het percentage personen met urinaire continëntie is na correctie voor leeftijd en geslacht significant hoger in het Brussels Gewest dan in het Waals Gewest maar vertoont voor de rest geen regionale verschillen..

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 4,7% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van urinaire incontinentie. Hiervan werd 63,0% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 103), opleidingsgraad, urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 103 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

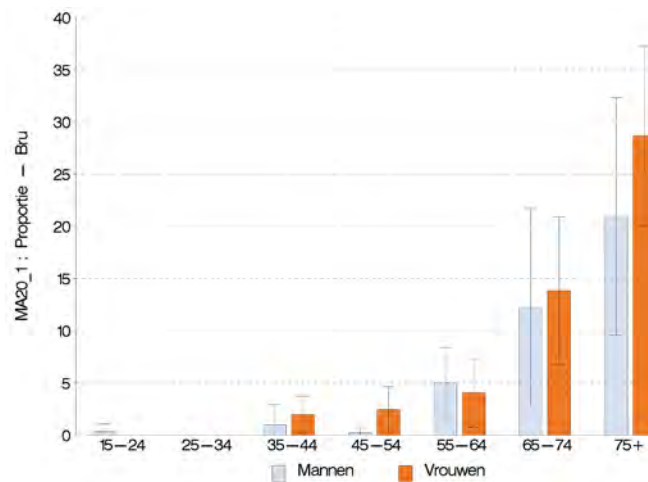

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 4,1% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van urinaire incontinentie. Hiervan werd 69,4% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 104), opleiding en enquêtejaar geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 104 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

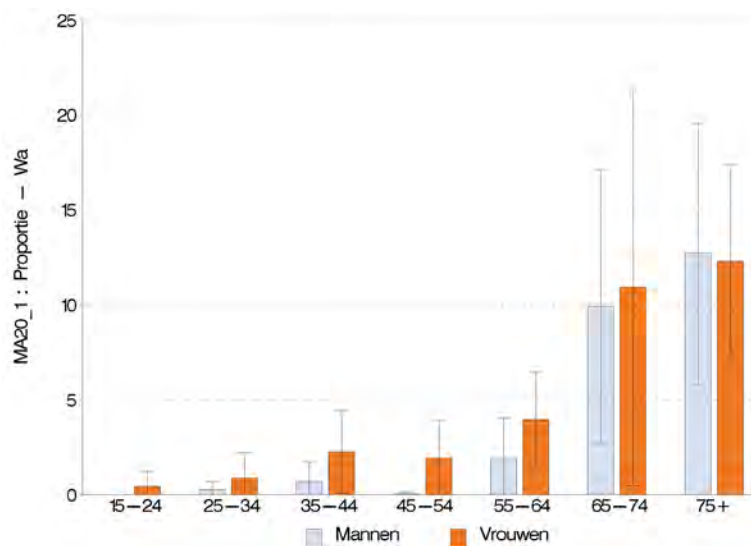

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 3,3% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van urinaire incontinentie. Hiervan werd 79,9% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 105), opleidingsniveau en urbanisatiegraad geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. De prevalentie was er in 2013 precies dezelfde als in 2008.

Figuur 105 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.8.2. Nierstenen (MA30)

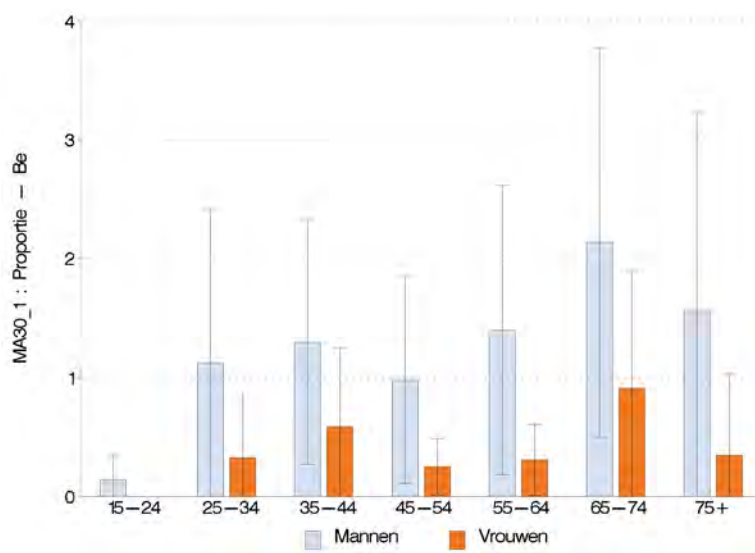
4.2.8.2.1. België

0,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview nierstenen te hebben gehad. Hiervan werd 75,4% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Nierstenen komen driemaal vaker voor bij mannen dan bij vrouwen. Het verschil is sterk significant na correctie voor leeftijd. Beneden de leeftijd van 25 jaar komen nierstenen nauwelijks voor (Figuur 106). Vanaf de leeftijd van 25 jaar bedraagt het percentage tussen de 0,7 en de 1,5% en zijn er geen significante verschillen in functie van de leeftijd.

Figuur 106 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met nierstenen in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met nierstenen vertoont geen verschillen in functie van het opleidingsniveau en de urbanisatiegraad.

Evolutie over de tijd

Het percentage personen met nierstenen blijft tussen 1997 en 2013 nagenoeg constant.

4.2.8.2.2. Gewesten

Voor deze indicator worden geen regionale verschillen geobserveerd.

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 0,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder nierstenen te hebben gehad in de 12 maanden voorafgaand aan het interview. Hiervan werd 77,4% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van het Vlaams Gewest geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, urbanisatiegraad of evolutie over tijd.

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 1,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder nierstenen te hebben gehad in de 12 maanden voorafgaand aan het interview. Hiervan werd 88,1% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van het Brussels Gewest geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau of evolutie over tijd.

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 0,6% van de bevolking van 15 jaar en ouder nierstenen te hebben gehad in de 12 maanden voorafgaand aan het interview. Hiervan werd 75,4% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van het Waals Gewest geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, urbanisatiegraad of evolutie over tijd.

4.2.8.3. Ernstige nierziekte (MA31)

Het betreft hier ernstige nierziekten met uitzondering van nierstenen.

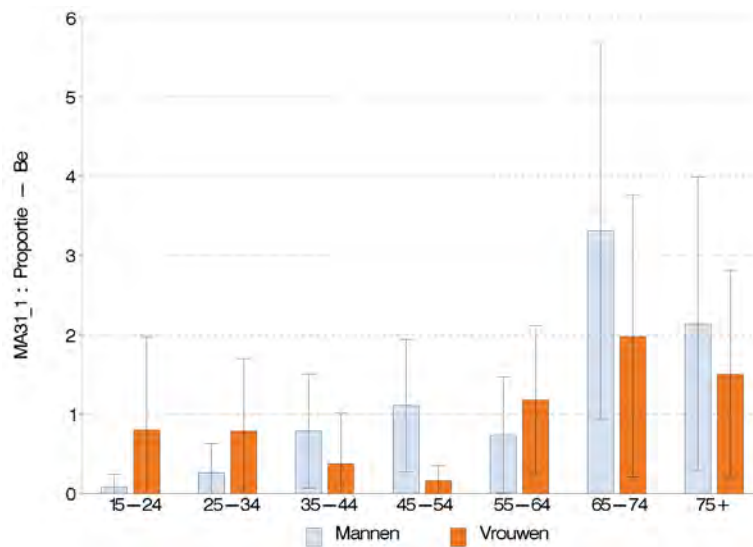
4.2.8.3.1. België

1,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan een ernstige nierziekte. Hiervan werd 91,2% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Een ernstige nierziekte komt even vaak voor bij mannen als bij vrouwen. Beneden de leeftijd van 65 jaar is de prevalentie lager dan 1%. Bij 65-74 jarigen gaat het om 2,6% en bij 75-plussers om 1,7% van de bevolking (Figuur 107).

Figuur 107 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met ernstige nierziekte in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met een ernstige nierziekte vertoont een opleidingsgradient. Na correctie voor leeftijd en geslacht blijkt dat de prevalentie van een ernstige nierziekte significant hoger is bij personen zonder diploma of enkel een diploma lager onderwijs dan bij personen met een diploma hoger onderwijs. Er zijn geen verschillen in functie van de urbanisatiegraad.

Evolutie over de tijd

Het percentage personen met een ernstige nierziekte blijft tussen 1997 en 2013 nagenoeg constant.

4.2.8.3.2. Gewesten

Voor deze indicator worden geen regionale verschillen geobserveerd.

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 1,1% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan een ernstige nierziekte. Hiervan werd 90,7% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van het Vlaams Gewest geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, urbanisatiegraad of enquêtejaar.

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 1,2% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan een ernstige nierziekte. Hiervan werd 91,7% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van het Brussels Gewest geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau of enquêtejaar.

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 0,7% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan een ernstige nierziekte. Hiervan werd 92,1% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van het Waals Gewest geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, urbanisatiegraad of enquêtejaar.

4.2.8.4. Chronische blaasontsteking (MA32)

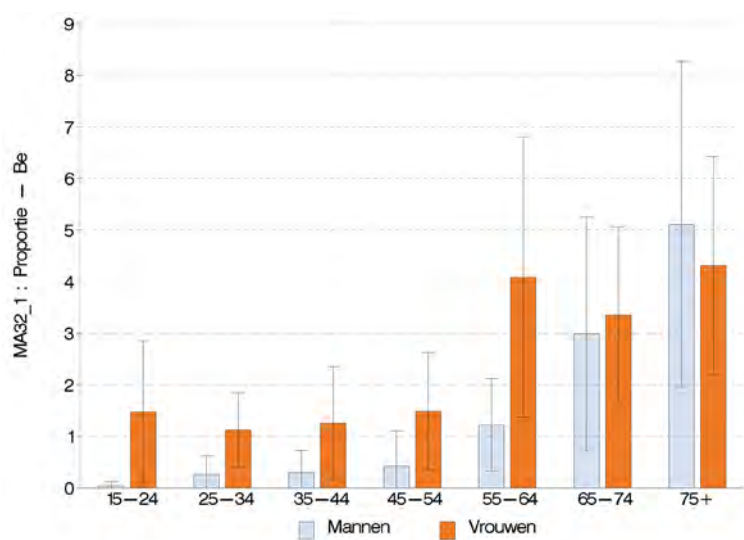
4.2.8.4.1. België

1,7% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan chronische blaasontsteking. Hiervan werd 87,9% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met chronische blaasontsteking is dubbel zo hoog bij vrouwen als bij mannen en dit verschil is sterk significant na correctie voor leeftijd. Bij 65-plussers komt chronische blaasontsteking even vaak voor bij mannen als bij vrouwen (Figuur 108). Chronische blaasontsteking neemt toe vanaf de leeftijdsgroep 55-64 jaar en is het hoogst bij 75-plussers.

Figuur 108 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met chronische blaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met chronische blaasontsteking hangt samen met het opleidingsniveau. Personen met een hoogstens een diploma lager onderwijs vertonen dit probleem significant vaker, ook na correctie voor leeftijd en geslacht. We noteren geen verschillen in functie van de urbanisatiegraad.

Evolutie over de tijd

Een trendanalyse waarbij gecorrigeerd werd voor leeftijd en geslacht geeft aan dat het percentage personen met een chronische blaasontsteking tussen 1997 en 2013 geleidelijk aan gedaald is.

4.2.8.4.2. Gewesten

Het percentage personen met chronische blaasontsteking vertoont geen regionale verschillen.

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 1,6% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan chronische blaasontsteking. Hiervan werd 88,6% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van het Vlaams Gewest geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, urbanisatiegraad of enquêtejaar.

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 1,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan chronische blaasontsteking. Hiervan werd 97,1% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van het Brussels Gewest geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau of enquêtejaar.

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 2,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan chronische blaasontsteking. Hiervan werd 84,0% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van het Waals Gewest geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, urbanisatiegraad of enquêtejaar.

4.2.8.5. Prostaatklachten (MA35)

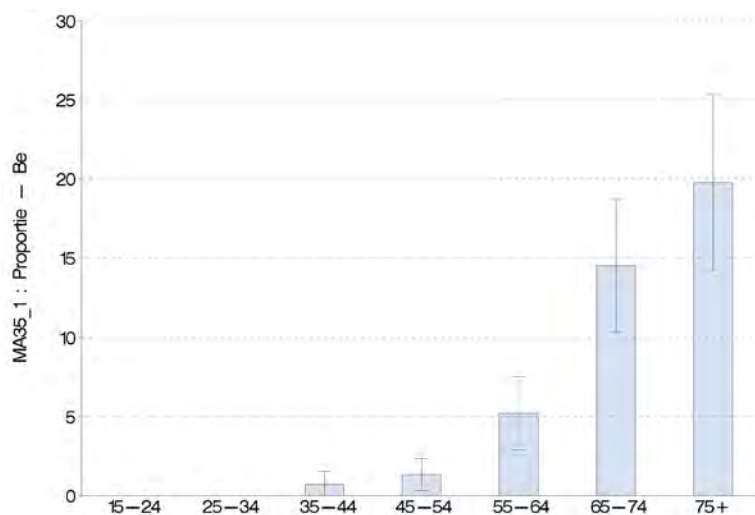
4.2.8.5.1. België

4,3% van de mannelijke bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview prostaatklachten te hebben gehad. Hiervan werd 89,2% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens leeftijd

Het percentage mannen met prostaatklachten stijgt met de leeftijd en bedraagt 19,8 % bij 75-plussers (Figuur 109).

Figuur 109 | Percentage van de mannelijke bevolking met prostaatklachten in de afgelopen 12 maanden, volgens leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage mannen met prostaatklachten is significant hoger bij personen zonder diploma of enkel een diploma lager onderwijs dan in de andere opleidingscategorieën, ook na correctie voor leeftijd. Er is geen samenhang met de urbanisatiegraad.

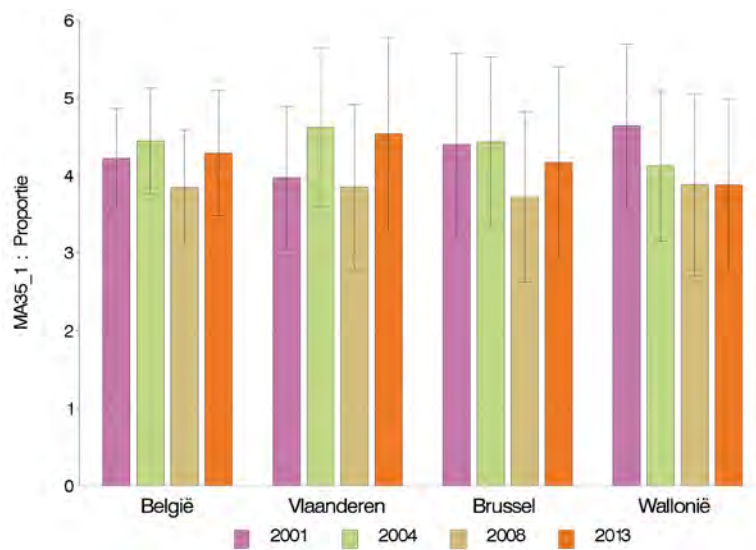
Evolutie over de tijd

Vergelijkbare informatie voor deze indicator is beschikbaar sinds 2001. Het percentage mannen met prostaatklachten is voor de enquêtejaren 2001, 2004, 2008 en 2013 vrij constant (Figuur 110) en dit is ook zo na correctie voor leeftijd.

4.2.8.5.2. Gewesten

Het percentage mannen met prostaatklachten vertoont geen regionale verschillen.

Figuur 110 | Percentage van de mannelijke bevolking met prostaatklasten in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

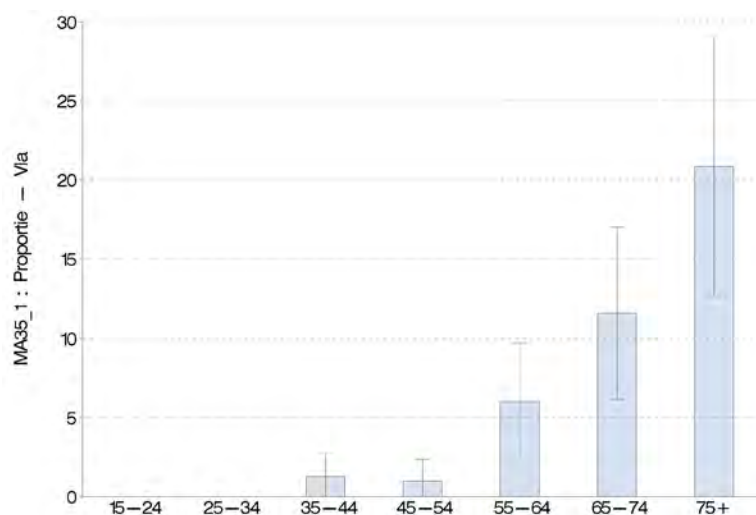

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 4,5% van de mannelijke bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview prostaatklasten te hebben gehad. Hiervan werd 86,4% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd (Figuur 111) opleidingsniveau, urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 111 | Percentage van de mannelijke bevolking met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, volgens leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

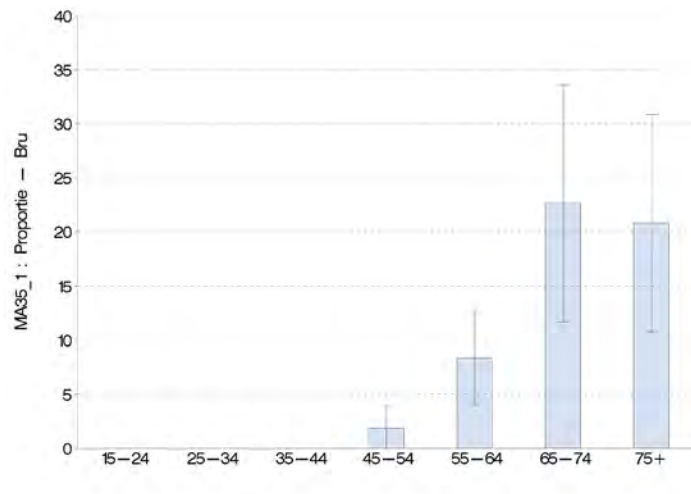

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 4,2% van de mannelijke bevolking in de 12 maanden voorafgaand aan het interview prostaatklasten te hebben gehad. Hiervan werd 93,0% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd (Figuur 112), opleidingsniveau en enquêtejaar geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 112 I Percentage van de mannelijke bevolking met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, volgens leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

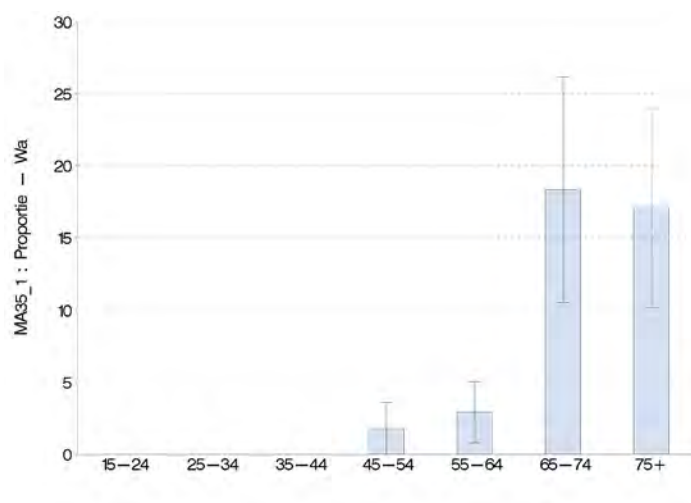

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 3,9% van de mannelijke bevolking in de 12 maanden voorafgaand aan het interview prostaatklasten te hebben gehad. Hiervan werd 93,7% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd (Figuur 113), urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. In Wallonië is het verschil in de prevalentie tussen de laagste en de hoogste opleidingscategorie na correctie voor leeftijd niet significant.

Figuur 113 Percentage van de mannelijke bevolking met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, volgens leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.9. OOGAANDOENINGEN

4.2.9.1. Glaucoom (MA2302)

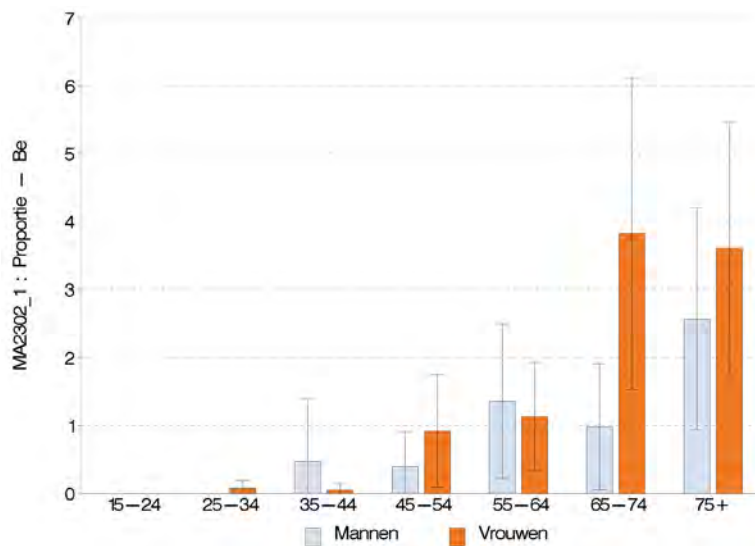
4.2.9.1.1. België

1,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan glaucoom. Hiervan werd 92,0% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Glaucoom komt iets vaker voor bij vrouwen dan bij mannen, maar het verschil is niet significant. Het percentage personen met glaucoom is verwaarloosbaar beneden de 45 jaar, en stijgt daarna met de leeftijd van 0,7% in de leeftijdsgroep 45-54 jaar tot 3,2% bij 75-plussers (Figuur 114).

Figuur 114 Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Na correctie voor leeftijd en geslacht is het percentage personen met glaucoom het hoogst bij de hoogst opgeleiden. Enkel het verschil met personen met een diploma lager secundair is significant. Er zijn geen verschillen in functie van de urbanisatiegraad.

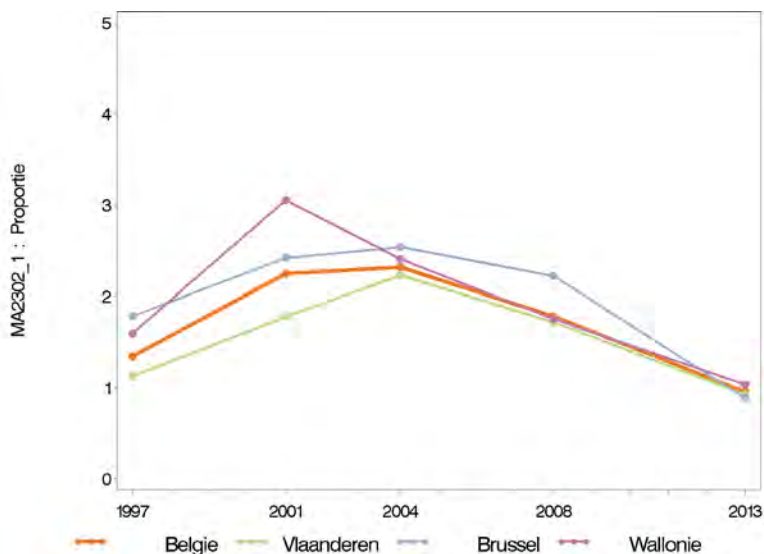
Evolutie over de tijd

Het percentage personen met glaucoom steeg tussen 1997 en 2001, bleef stabiel tussen 2001 en 2004, en daalde tussen 2004 en 2013 van 2,3% naar 1,0%. Tussen 1997 en 2013 zien we dus een omgekeerde U-vormig patroon (Figuur 115). Dit is ook het geval als we corrigeren voor leeftijd en geslacht.

4.2.9.1.2. Gewesten

Het percentage personen met glaucoom vertoont geen regionale verschillen..

Figuur 115 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met glaucoom in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

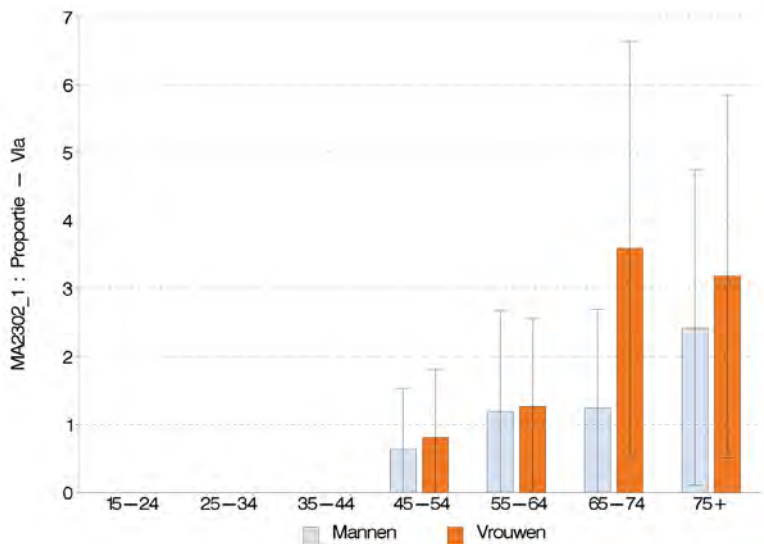

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 0,9% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan glaucoom. Hiervan werd 87,0% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 116), urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. Er zijn echter geen significante verschillen in functie van het opleidingsniveau.

Figuur 116 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

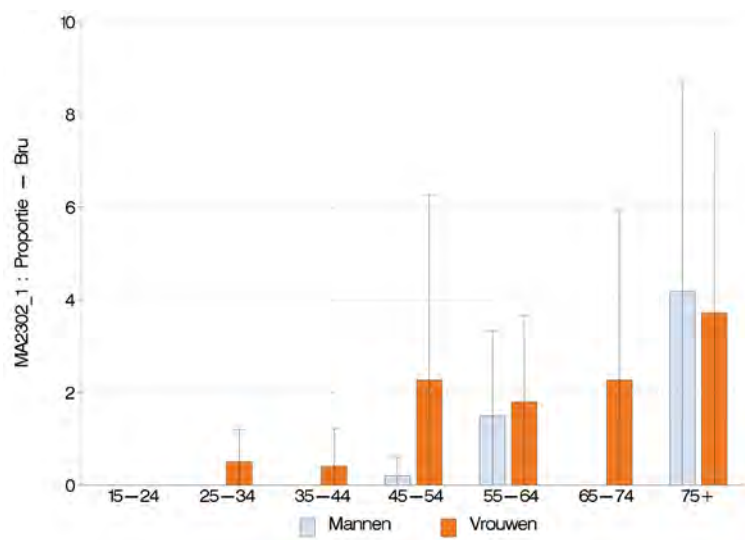

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 0,9% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan glaucoom. Hiervan werd nagenoeg iedereen opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 117) en enquêtejaar geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. Er zijn echter geen significante verschillen in functie van het opleidingsniveau.

Figuur 117 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

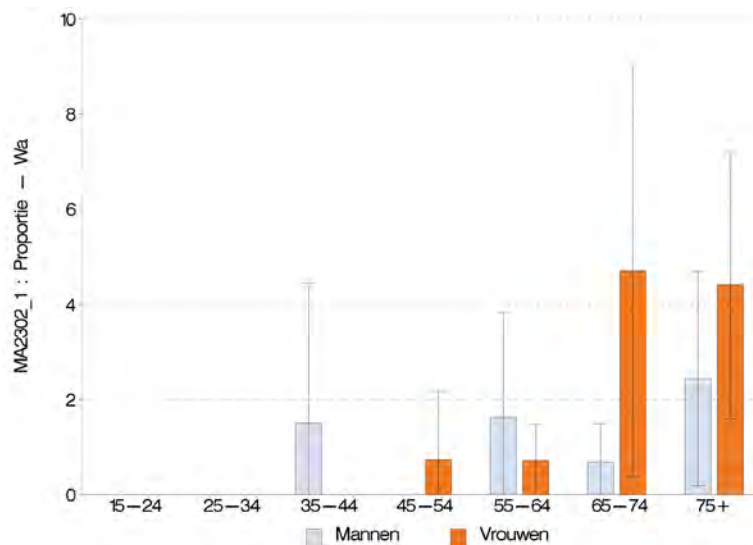

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 1,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan glaucoom. Hiervan werd 97,5% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 118), urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. Er zijn echter geen significante verschillen in functie van het opleidingsniveau.

Figuur 118 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.9.2. Cataract (MA2301)

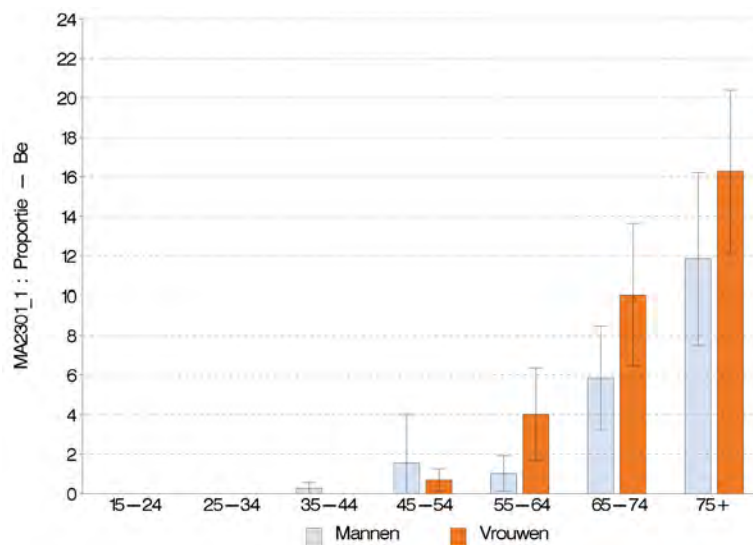
4.2.9.2.1. België

3,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan cataract. Hiervan werd 83,6% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Cataract neemt sterk toe met de leeftijd (Figuur 119). In de leeftijdsgroep 65-74 jaar gaat het om 8,1% van de bevolking en bij 75-plussers om 14,6% van de bevolking. Cataract komt vaker voor bij vrouwen dan bij mannen. Dit verschil is ook significant na correctie voor leeftijd.

Figuur 119 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met cataract in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Na correctie voor leeftijd en geslacht blijkt er geen verband te zijn tussen de kans op cataract en het opleidingsniveau of de urbanisatiegraad.

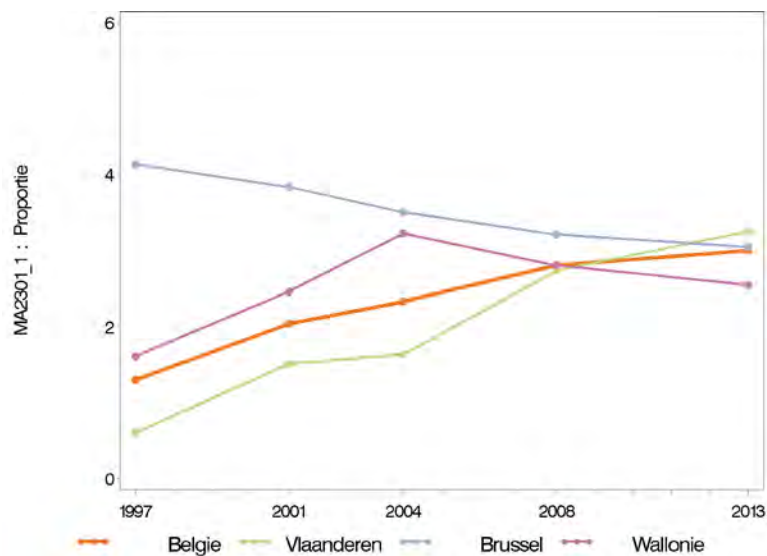
Evolutie over de tijd

De prevalentie van cataract is tussen 1997 en 2013 gestegen van 1,3% naar 3,0% (Figuur 120). Hoewel deze stijging voor een groot stuk te wijten is aan de veroudering van de bevolking is er ook na correctie voor leeftijd en geslacht een lichte maar significante stijging tijdens deze periode.

4.2.9.2.2. Gewesten

De prevalentie van cataract is van dezelfde grootteorde in Vlaanderen als in Brussel. In Wallonië ligt deze prevalentie wat hoger dan in deze andere 2 gewesten. Het verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Opmerkelijk is de verschillende evolutie in Brussel en de andere 2 gewesten (Figuur 121). In Brussel is de prevalentie van cataract afgenomen, in Vlaanderen en Wallonië is deze eerder toegenomen. Dit verschil heeft vooral – maar niet uitsluitend - te maken met demografische factoren. In Vlaanderen en Wallonië is de bevolking tussen 1997 en 2013 flink verouderd. In Brussel was er eerder een verjonging.

Figuur 120 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met cataract in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

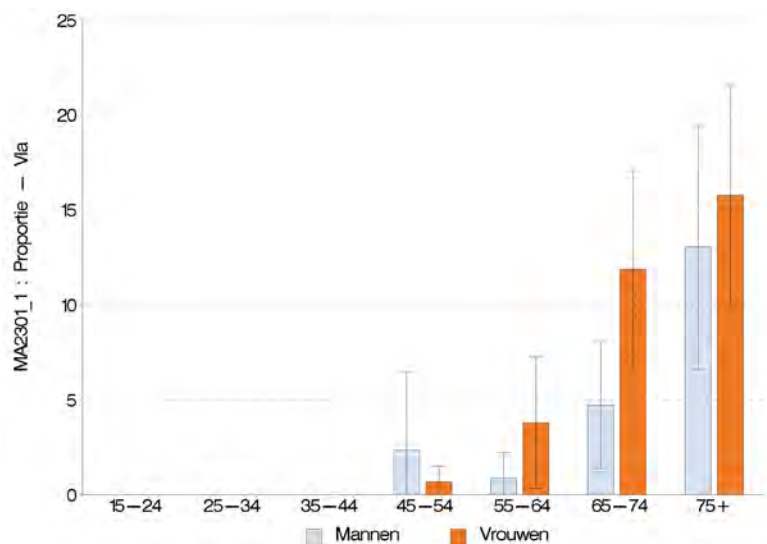

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 3,2% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan cataract. Hiervan werd 83,9% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 121), opleidingsniveau, urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. In Vlaanderen is de toename van het aantal personen met cataract, ook als we corrigeren voor leeftijd en geslacht, het meest uitgesproken

Figuur 121 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met cataract in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

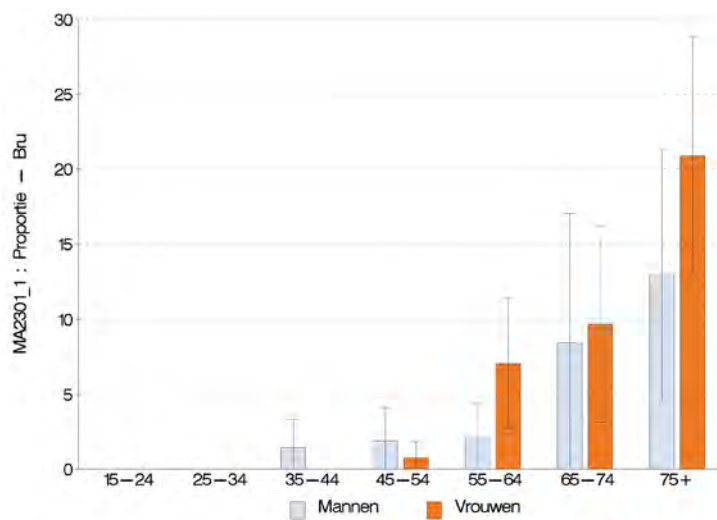

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 3,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan cataract. Hiervan werd 84,6% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 122) en opleidingsniveau geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. De evolutie over de tijd in Brussel is verschillend van wat we zien op Belgisch niveau. In Brussel is het percentage personen met cataract tussen 1997 en 2013 niet gestegen, zelfs eerder gedaald, hoewel deze dalende trend niet significant is.

Figuur 122 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met cataract in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

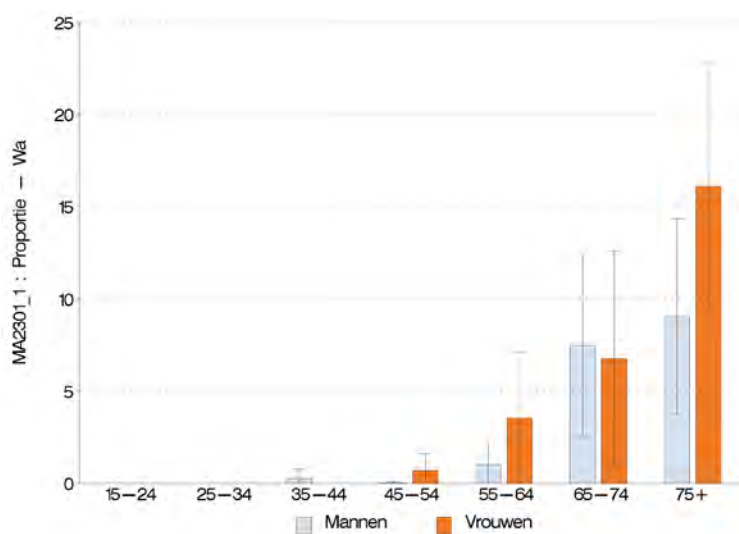

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 2,5% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan cataract. Hiervan werd 82,4% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 123), opleidingsniveau en urbanisatiegraad geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. Na correctie voor leeftijd en geslacht zien we hier tussen 1997 en 2013 geen toename van cataract terwijl dit wel het geval is in Vlaanderen.

Figuur 123 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met cataract in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.9.3. Maculadegeneratie (MA2304)

Deze aandoening werd in 2013 voor het eerst bevestigd en is enkel relevant voor ouderen. De hier voorgestelde resultaten hebben betrekking op 65-plussers.

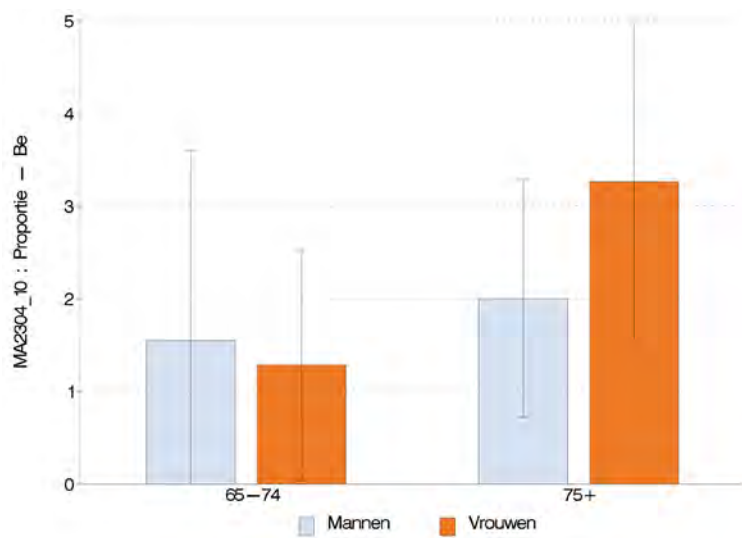
4.2.9.3.1. België

2,1% van de bevolking van 65 jaar en ouder geeft aan te lijden aan maculadegeneratie. Hiervan werd 94,0% in het jaar voorafgaand aan het interview opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met maculadegeneratie stijgt van 1,4% bij 65-74-jarigen naar 2,8 bij 75-plussers (Figuur 124). Hoewel dit percentage hoger ligt bij vrouwen dan bij mannen is het verschil na correctie voor leeftijd niet significant.

Figuur 124 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De prevalentie van maculadegeneratie hangt niet samen met opleiding of urbanisatiegraad.

Evolutie over de tijd

Deze conditie werd in 2013 voor het eerst in de gezondheidsenquête opgenomen zodat een vergelijking met voorgaande jaren niet mogelijk is.

4.2.9.3.2. Gewesten

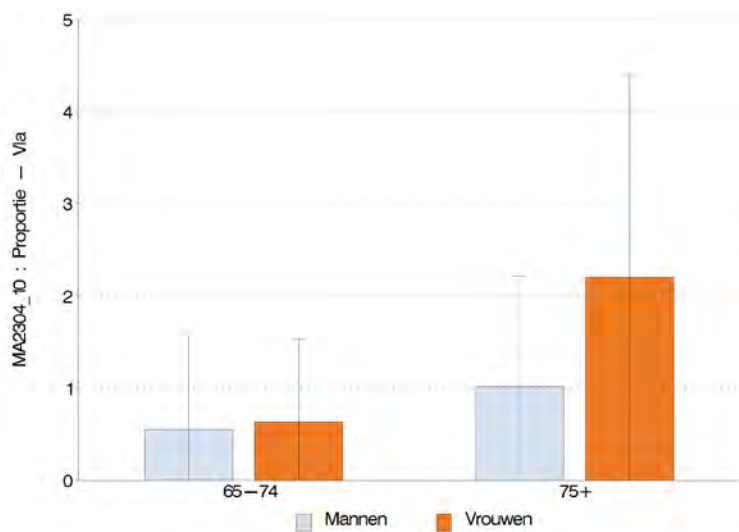
In het Vlaams Gewest is de prevalentie van maculadegeneratie lager (1,2%) dan in het Brussels Gewest (2,9%) en het Waals Gewest (3,7%). Na correctie voor leeftijd en geslacht blijkt het om significante verschillen te gaan.

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest rapporteert 1,2% van de bevolking van 65 jaar en ouder aan maculadegeneratie te lijden. Hiervan werd nagenoeg iedereen in het jaar voorafgaand aan het interview opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 125), opleidingsniveau en urbanisatiegraad geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 125 I Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

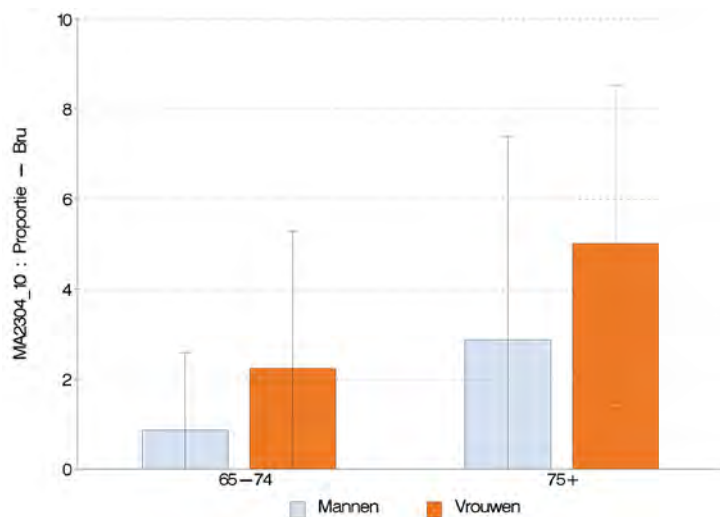

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest rapporteert 2,9% van de bevolking van 65 jaar en ouder aan maculadegeneratie te lijden. Hiervan werd 90,9% in het jaar voorafgaand aan het interview opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 126) en opleidingsniveau geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 126 I Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

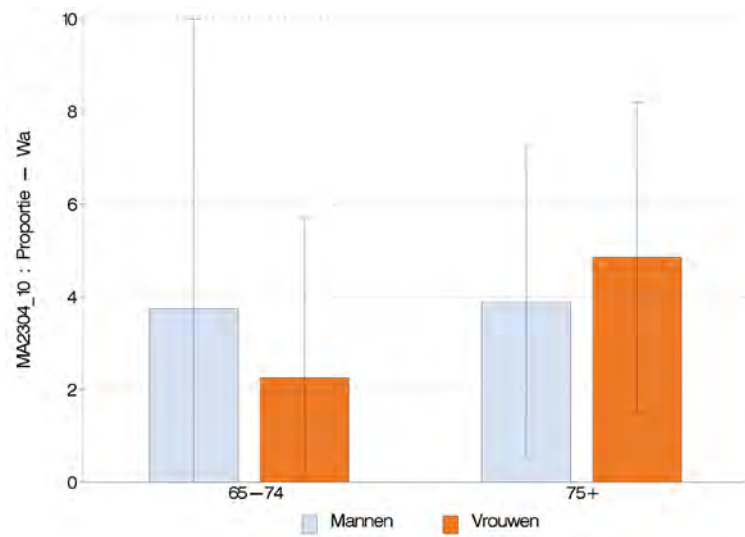

Waals Gewest

In het Waals Gewest rapporteert 3,7% van de bevolking van 65 jaar en ouder aan maculadegeneratie te lijden. Hiervan werd 90,8% in het jaar voorafgaand aan het interview opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd (Figuur 127), opleidingsniveau en urbanisatiegraad geven in het Waals Gewest grotendeels dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. In Wallonië is er helemaal geen verschil in de prevalentie van maculadegeneratie tussen mannen en vrouwen.

Figuur 127 I Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.9.3. Diabetische retinopathie (MA2303)

Ook deze aandoening werd in 2013 voor het eerst bevroegd.

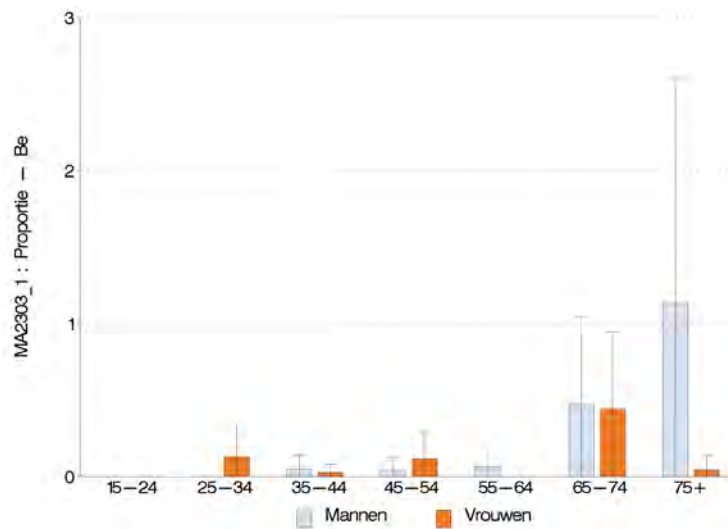
4.2.9.3.1. België

0,1% van de bevolking van 15 jaar en ouder geeft aan te lijden aan diabetische retinopathie. Hiervan werd 71,0% in het jaar voorafgaand aan het interview opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker voor dit specifiek probleem.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met diabetische retinopathie bedraagt minder dan 0,1% onder de 65 jaar. Bij 65-plussers gaat het om ongeveer 0,5% van de bevolking (Figuur 128).

Figuur 128 I Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetische retinopathie in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De prevalentie van diabetische retinopathie neemt toe naarmate het opleidingsniveau daalt. Na correctie voor leeftijd en geslacht blijkt deze prevalentie bij de laagst opgeleiden significant hoger te liggen dan bij de hoogst opgeleiden.

Evolutie over de tijd

Deze conditie werd in 2013 voor het eerst in de gezondheidsenquête opgenomen zodat een vergelijking met voorgaande jaren niet mogelijk is.

4.2.9.3.2. Gewesten

De prevalentie van diabetische retinopathie is in het Brussels Gewest significant hoger dan in het Vlaams en Waals Gewest, ook na correctie voor leeftijd en geslacht.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van de gewesten geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau of urbanisatiegraad.

4.2.10. ANDERE ZIEKTEN EN AANDOENINGEN

4.2.10.1. Allergie (MA15)

Het betreft hier alle vormen van allergie zoals neusloop, oogontsteking, huiduitslag, voedselallergie, ... maar geen allergisch astma.

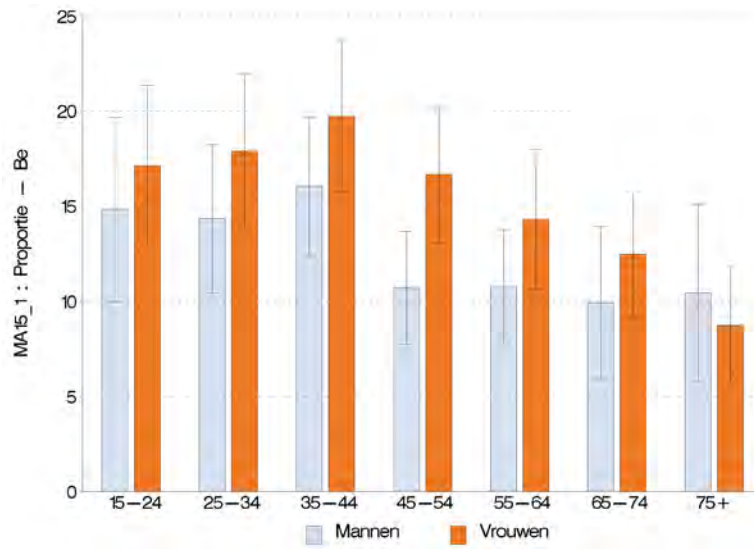
4.2.10.1.1. België

14,2% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van allergie. Hiervan werd 55,3% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Allergie komt het frequentst voor bij jonge volwassenen met prevalenties tussen 16 en 18%. De prevalentie begint te dalen vanaf de leeftijdsgroep 45-54 jaar en valt terug tot 7,4% bij 75-plussers (Figuur 129). Vrouwen rapporteren significant vaker allergie dan mannen.

Figuur 129 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met allergie in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met allergie is na correctie voor leeftijd en geslacht significant hoger bij personen met een hogere opleiding dan bij personen met enkel een diploma lager of hoger secundair. Er kunnen geen significante verschillen in functie van de urbanisatiegraad aangetoond worden.

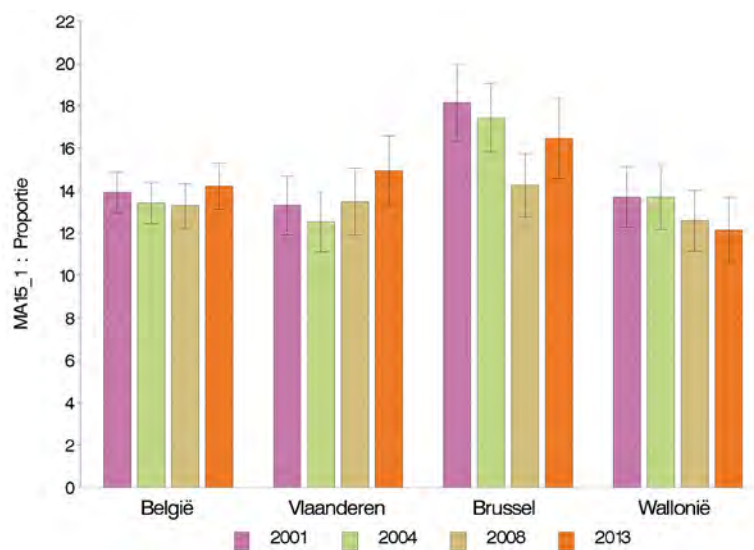
Evolutie over de tijd

Na correctie voor leeftijd en geslacht blijkt het percentage personen met allergie tussen 1997 en 2013 licht, maar significant te stijgen. Er zijn wel belangrijke regionale verschillen (Figuur 130). De stijging in België is vooral het gevolg van een toename in Vlaanderen.

4.2.10.1.2. Gewesten

Het percentage personen met allergie is significant lager in het Waals Gewest dan in het Vlaams en Brussels Gewest. Dit is ook het geval na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 130 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met allergie in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

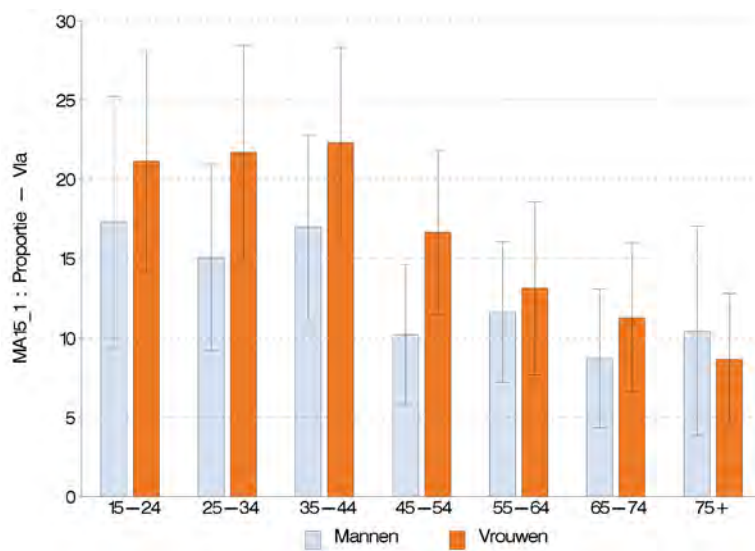

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 14,2% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van allergie. Hiervan werd 52,1% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 131), urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. Op het niveau van het Vlaams Gewest zijn de verschillen in functie van de opleiding niet significant.

Figuur 131 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met allergie in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

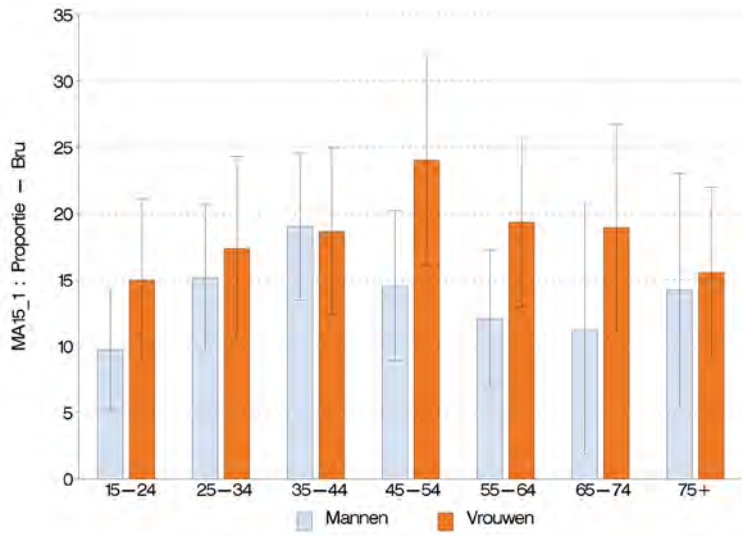

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 16,5% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van allergie. Hiervan werd 63,5% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 132) geven in het Brussels Gewest min of meer dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel, hoewel de prevalenties er voor ouderen relatief hoger liggen. Op het niveau van het Brussels Gewest zijn de verschillen in functie van de opleiding niet significant. In het Brussels Gewest is de prevalentie van allergie tussen 2001 en 2013 vrij stabiel gebleven.

Figuur 132 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met allergie in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

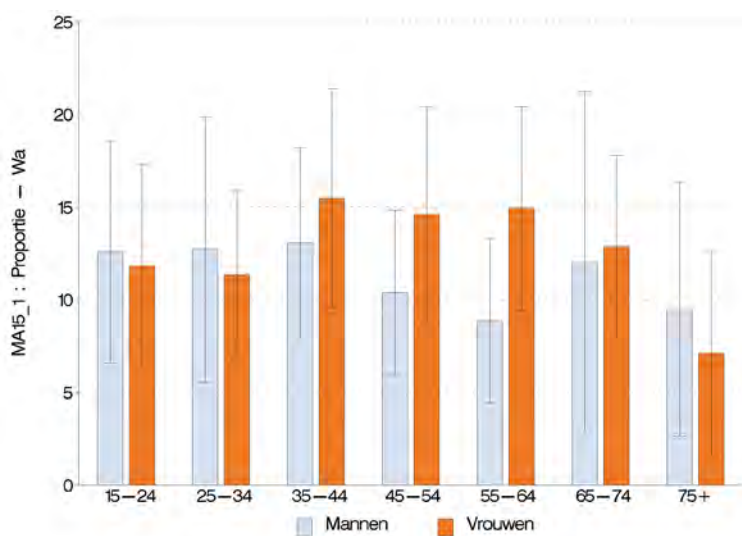

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 12,1% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van allergie. Hiervan werd 58,7% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd (Figuur 133), opleiding en urbanisatiegraad geven in het Waals Gewest grofweg dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel (Figuur 133). In tegenstelling tot wat we observeren in Vlaanderen en Brussel is de prevalentie van allergie in Wallonië niet significant hoger bij vrouwen dan bij mannen. Ook in het Waals Gewest is de prevalentie van allergie tussen 2001 en 2013 vrij stabiel gebleven.

Figuur 133 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met allergie in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.10.2. Kanker (MA18)

Kanker wordt in de gezondheidsenquête gedefinieerd als “kwaadaardig gezwel, ook inbegrepen leukemie en lymfeklierkanker”. Er wordt dus geen onderscheid gemaakt volgens het type kanker of kwaadaardige aandoening. De steekproef van de gezondheidsenquête is niet groot genoeg om betrouwbare gegevens te verzamelen tot op dat niveau.

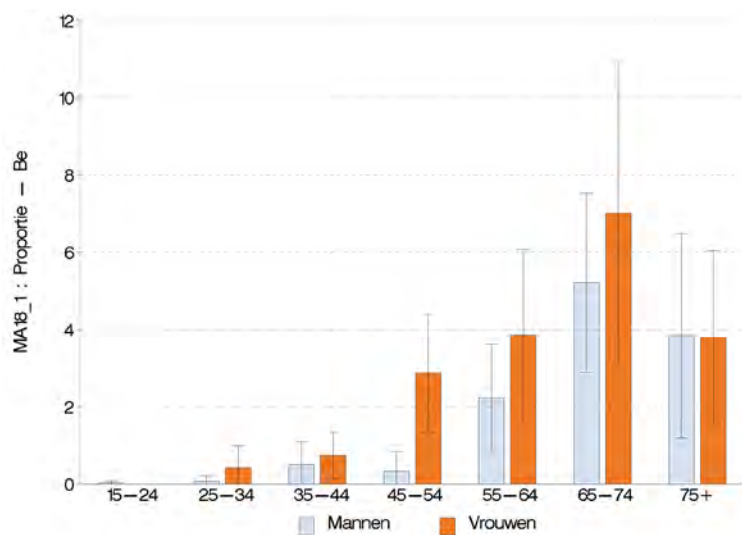
4.2.10.2.1. België

1,9% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview kanker te hebben gehad. Hiervan werd 94,0% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met kanker neemt toe met de leeftijd (Figuur 134): van 0,2% in de leeftijdsgroep 25-34 jaar tot 6,2% in de leeftijdsgroep 65-74 jaar. Bij 75-plussers valt dit percentage dan terug tot 3,8%. De kankerprevalentie lijkt op het eerst zicht wat hoger te liggen bij vrouwen dan bij mannen, maar na correctie voor leeftijd is dit verschil niet significant.

Figuur 134 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met kanker in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met kanker vertoont geen significante verschillen in functie van het opleidingsniveau of de urbanisatiegraad.

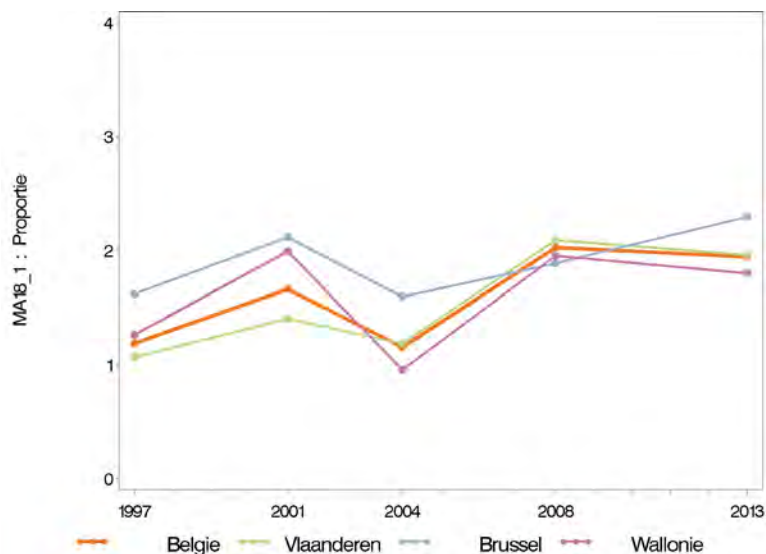
Evolutie over de tijd

Tussen 1997 en 2013 stellen we een geleidelijke toename vast van de prevalentie van kanker (Figuur 135). De verschillen verdwijnen na correctie voor leeftijd en geslacht. De toename van de prevalentie van kanker kan dus verklaard worden door de veroudering van de bevolking.

4.2.10.2.2. Gewesten

Het percentage personen met kanker vertoont geen significante regionale verschillen.

Figuur 135 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met kanker in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

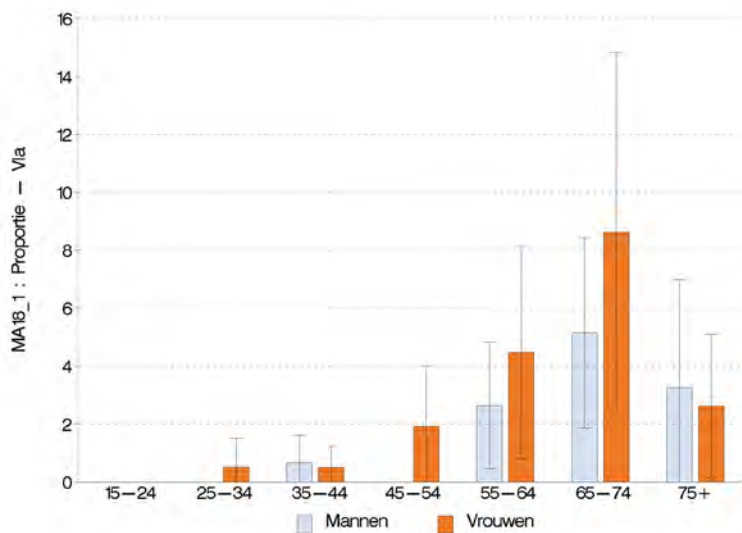

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 2,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder kanker te hebben gehad in de 12 maanden voorafgaand aan het interview. Hiervan werd 92,3% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 136), opleidingsniveau, urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 136 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met kanker in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

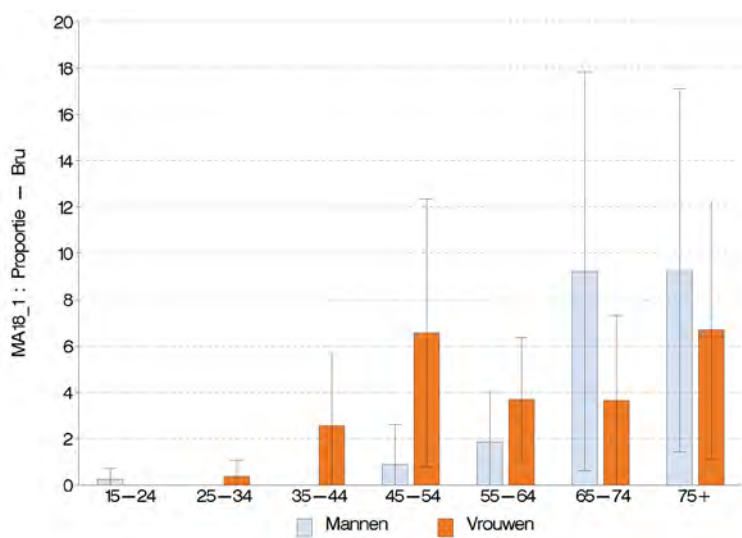

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 2,3% van de bevolking van 15 jaar en ouder kanker te hebben gehad in de 12 maanden voorafgaand aan het interview. Hiervan werd 98,7% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 137) en opleidingsniveau geven in het Brussels Gewest ongeveer dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. In Brussel zien we tussen 1997 en 2013 echter geen significante toename van de kankerprevalentie.

Figuur 137 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met kanker in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

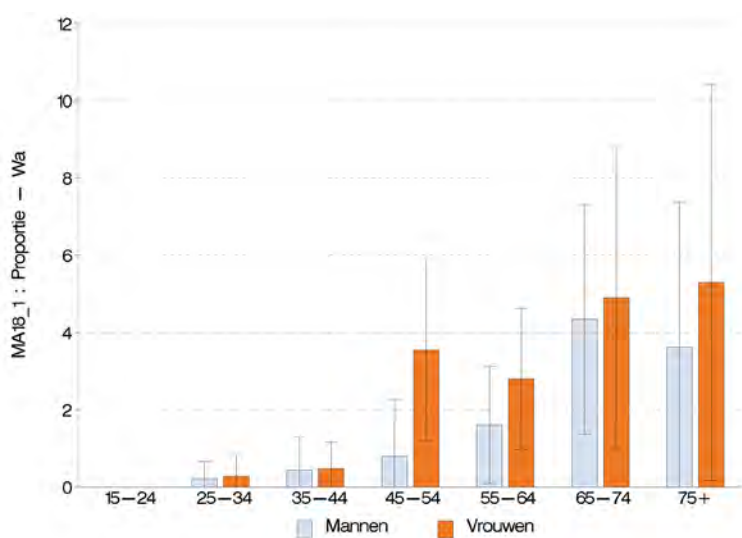

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 1,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder kanker te hebben gehad in de 12 maanden voorafgaand aan het interview. Hiervan werd 95,4% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 138), opleidingsniveau en urbanisatiegraad geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. In het Waals Gewest zien we tussen 1997 en 2013 echter geen significante toename van de kankerprevalentie.

Figuur 138 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met kanker in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.10.3. Ernstige hoofdpijn zoals migraine (MA19)

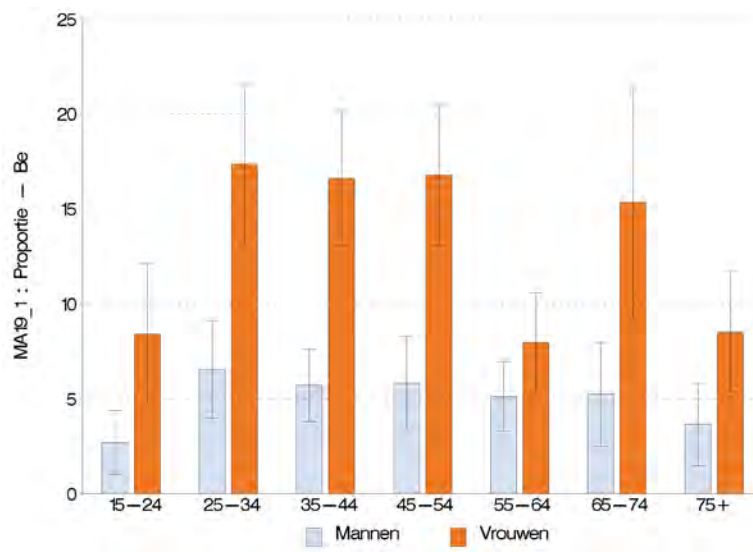
4.2.10.3.1. België

9,3% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van ernstige hoofdpijn zoals migraine. Hiervan werd 57,7% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met ernstige hoofdpijn vertoont een onregelmatig leeftijds patroon, waarbij de laagste prevalenties worden vastgesteld in de leeftijdsgroepen 15-24 jaar, 55-64 jaar en 75+ (Figuur 139). Vrouwen rapporteren bijna driemaal zo vaak ernstige hoofdpijn als mannen.

Figuur 139 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met ernstige hoofdpijn in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Personen zonder diploma of met enkel een diploma lager onderwijs rapporteren significant vaker ernstige hoofdpijn dan hoogopgeleiden en stedelingen hebben significant vaker hoofdpijn dan personen die in landelijke gemeenten wonen.

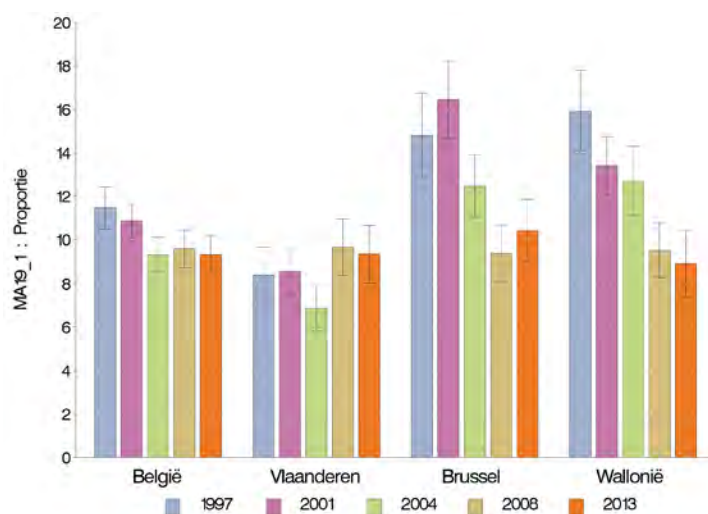
Evolutie over de tijd

Globaal gezien stellen we in België sinds 1997 een lichte daling vast van het aantal personen met ernstige hoofdpijn zoals migraine (Figuur 140). In 1997 ging het om 11,7% van de bevolking van 15 jaar en ouder, in 2013 om 9,3%. De daling is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

4.2.10.3.2. Gewesten

In 1997 lag het percentage personen met ernstige hoofdpijn in Brussel en Wallonië nog een stuk hoger dan in Vlaanderen. Het aantal personen met hoofdpijn in Vlaanderen nam de afgelopen jaren licht toe, terwijl dit in Brussel en Wallonië daalde, zodat de regionale verschillen in 2013 verdwenen zijn.

Figuur 140 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met ernstige hoofdpijn in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

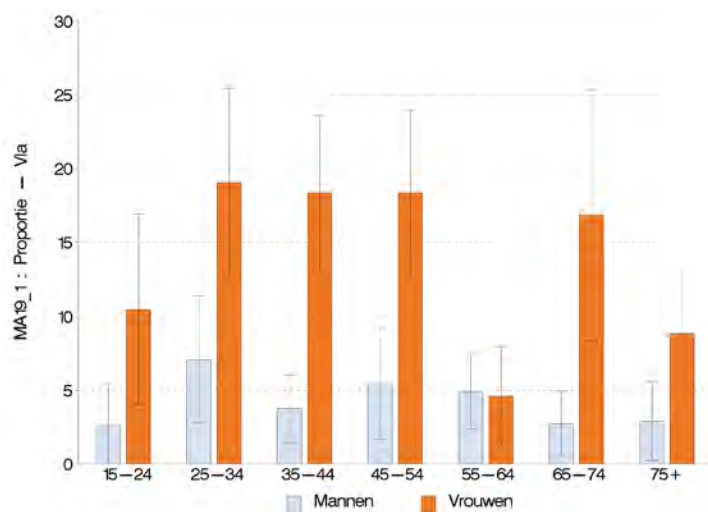

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 9,3% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van ernstige hoofdpijn. Hiervan werd 55,8% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 141) en urbanisatiegraad geven in het Vlaams Gewest ongeveer dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. De daling van de prevalentie van ernstige hoofdpijn die genoteerd wordt in Brussel en Wallonië wordt echter niet vastgesteld in Vlaanderen, waar we eerder een toename hebben. In het Vlaams Gewest noteren we ook geen samenhang met het opleidingsniveau.

Figuur 141 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met ernstige hoofdpijn in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

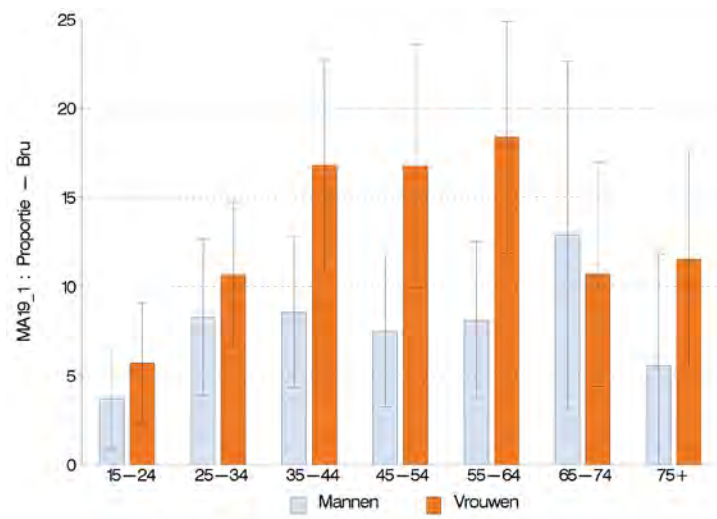

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 10,4% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van ernstige hoofdpijn. Hiervan werd 62,8% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 142) geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. In Brussel zijn de verschillen volgens het opleidingsniveau zeer uitgesproken. De prevalentie van hoofdpijn is in Brussel sterker gedaald dan gemiddeld in België.

Figuur 142 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met ernstige hoofdpijn in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

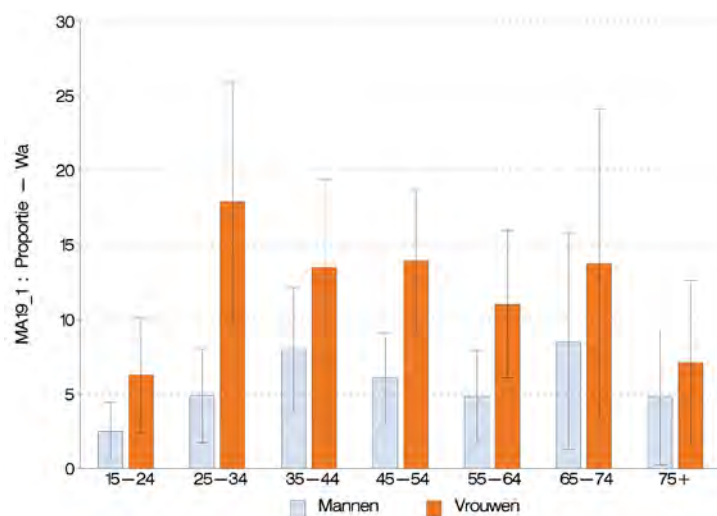

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 8,9% van de bevolking van 15 jaar en ouder ernstige hoofdpijn te hebben gehad in de 12 maanden voorafgaand aan het interview. Hiervan werd 59,2% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 143) geven in het Waals Gewest grofweg dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. De prevalentie van hoofdpijn is in Wallonië sterker gedaald dan gemiddeld in België. In Wallonië is er geen samenhang tussen de prevalentie van hoofdpijn en de urbanisatiegraad. De verschillen in functie van het opleidingsniveau zijn zeer uitgesproken.

Figuur 143 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met ernstige hoofdpijn in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.10.4. Langdurige vermoeidheid (MA26)

In de gezondheidsenquête gaat het over “langdurige vermoeidheid voor een periode van minstens 3 maanden”. Verder in deze tekst gebruiken we de term “langdurige vermoeidheid”.

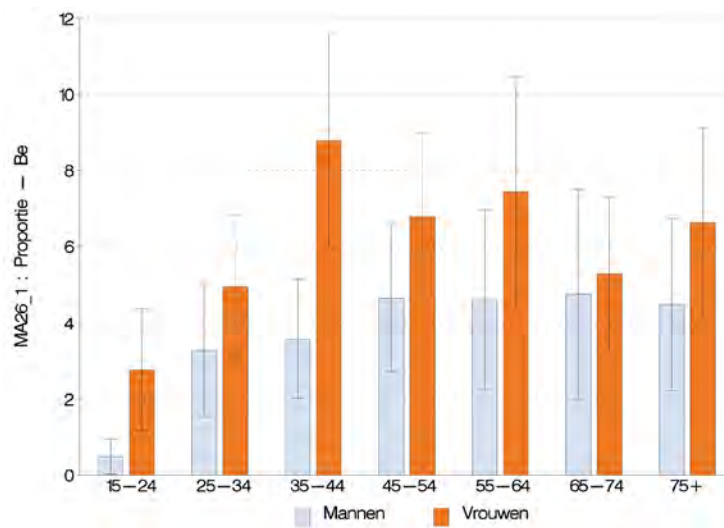
4.2.10.4.1. België

5,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van langdurige vermoeidheid. Hiervan werd 73,5% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met langdurige vermoeidheid bedraagt 1,6% bij 15-24 jarigen, stijgt tot ongeveer 6% in de leeftijdsgroep 35-44 jaar en blijft dan ongeveer gelijk in de oudere leeftijdsgroepen (Figuur 144). Vrouwen hebben ongeveer dubbel zo vaak last van langdurige vermoeidheid als mannen, een verschil dat ook na correctie voor leeftijd sterk significant is.

Figuur 144 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met langdurige vermoeidheid vertoont belangrijke verschillen in functie van het opleidingsniveau. Een lagere opleiding is geassocieerd met een hogere prevalentie van langdurige vermoeidheid. Na correctie voor leeftijd en geslacht is er een significant verschil tussen de prevalentie van langdurige vermoeidheid bij de hoogst en de laagst opgeleiden. Er is geen samenhang met de urbanisatiegraad.

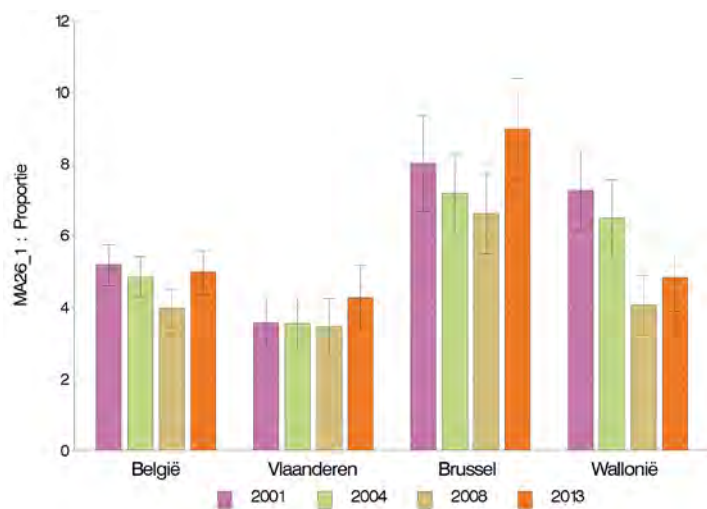
Evolutie over de tijd

Nadat de prevalentie van langdurige vermoeidheid tussen 2001 en 2008 significant was afgenomen, stellen we in 2013 terug een toename vast, hoewel deze niet significant is (Figuur 145). Dezelfde trend wordt geobserveerd als we corrigeren voor leeftijd en geslacht.

4.2.10.4.2. Gewesten

Het percentage personen met chronische vermoeidheid is significant hoger in Brussel dan in Vlaanderen en Wallonië, ook na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 145 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met langdurige vermoeidheid in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

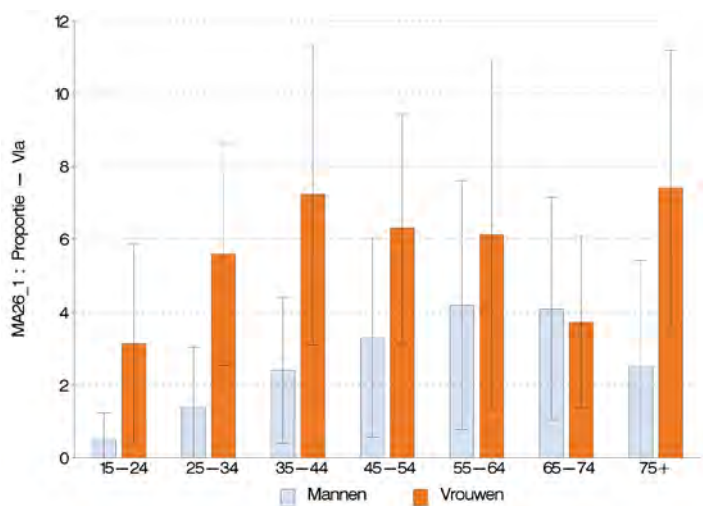

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 4,3% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van langdurige vermoeidheid. Hiervan werd 77,1% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 146) geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. De verschillen in functie van het opleidingsniveau zijn echter niet significant. In Vlaanderen blijft de prevalentie van langdurige vermoeidheid tussen 2001 en 2013 constant.

Figuur 146 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

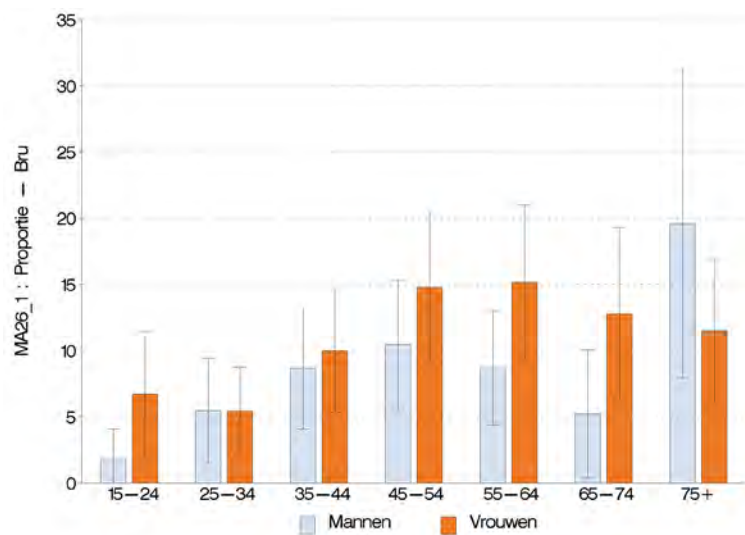
Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 9,0% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van langdurige vermoeidheid. Hiervan werd 74,3% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 147), opleidingsniveau en enquêtejaar geven in het Brussels Gewest ongeveer dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. In Brussel vinden we ook

vrij hoge percentages in de oudste leeftijdsgroepen. De verschillen in functie van het opleidingsniveau zijn zeer groot.

Figuur 147 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

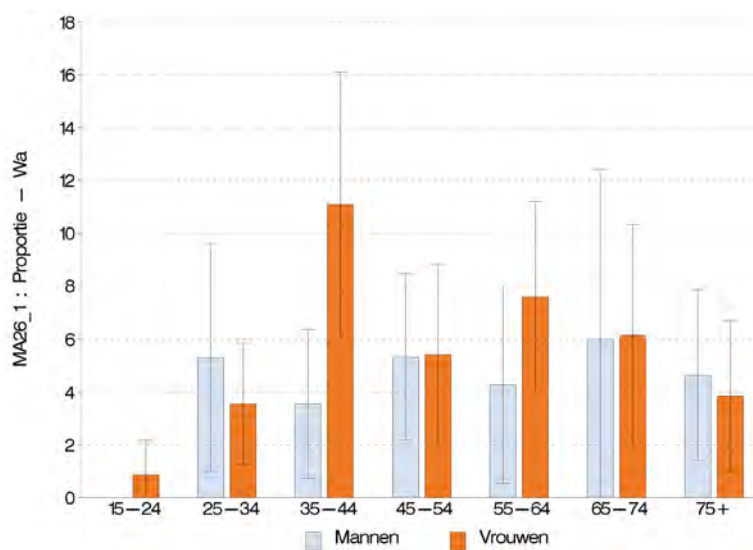

Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 4,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview last te hebben gehad van langdurige vermoeidheid. Hiervan werd 67,4% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 148), opleidingsniveau, urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel..

Figuur 148 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.10.5. Osteoporose (MA27)

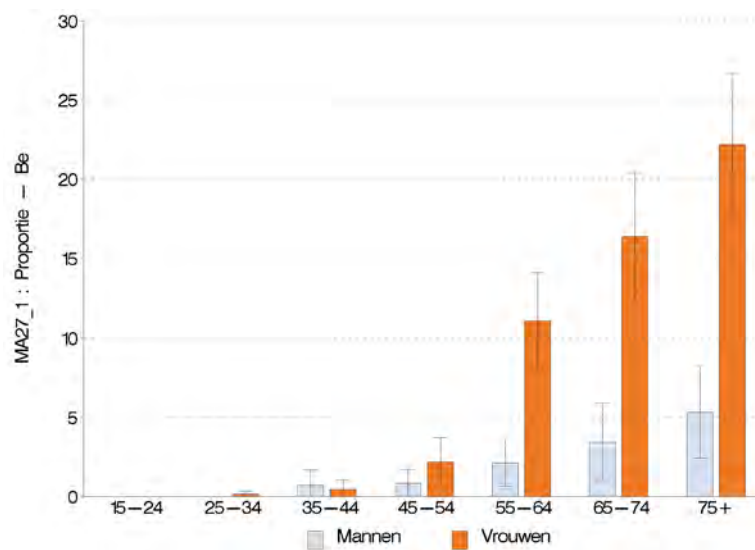
4.2.10.5.1. België

4,1% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan osteoporose. Hiervan werd 83,3% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met osteoporose hangt duidelijk samen met de leeftijd en begint toe te nemen vanaf de leeftijdsgroep 45-54 jaar (Figuur 149). Bij 75-plussers betreft het 15,8% van de bevolking. Osteoporose komt ongeveer 4 keer vaker voor bij vrouwen dan bij mannen.

Figuur 149 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Na correctie voor leeftijd en geslacht zien we geen significante verschillen voor deze indicator in functie van het opleidingsniveau en de urbanisatiegraad.

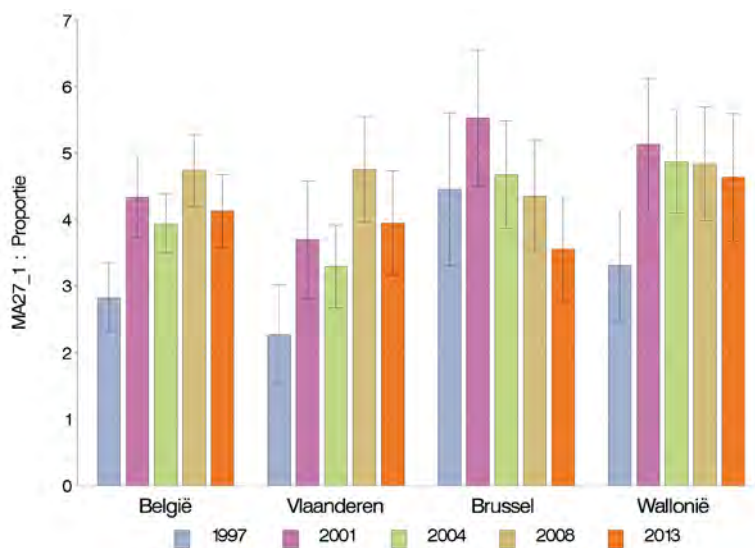
Evolutie over de tijd

Een trendanalyse geeft aan dat het percentage personen met osteoporose tussen 1997 en 2004 licht toenam om daarna terug af te nemen (Figuur 150). Na correctie voor leeftijd en geslacht zien we een zelfde trend, maar de verschillen zijn zeer klein.

4.2.10.5.2. Gewesten

Er zijn geen significante verschillen in het percentage personen met osteoporose in functie van de gewesten, ook niet na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 150 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met osteoporose in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

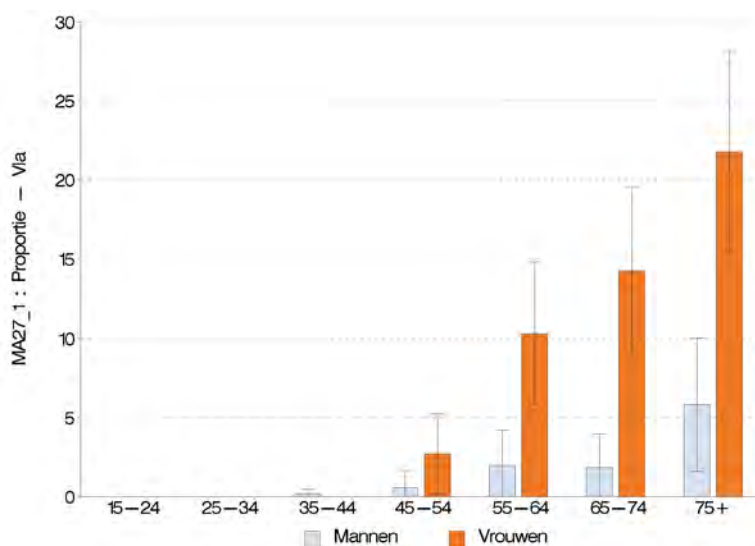

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 3,9% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan osteoporose. Hiervan werd 84,7% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 151), opleidingsniveau, urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Vlaams Gewest ongeveer dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 151 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

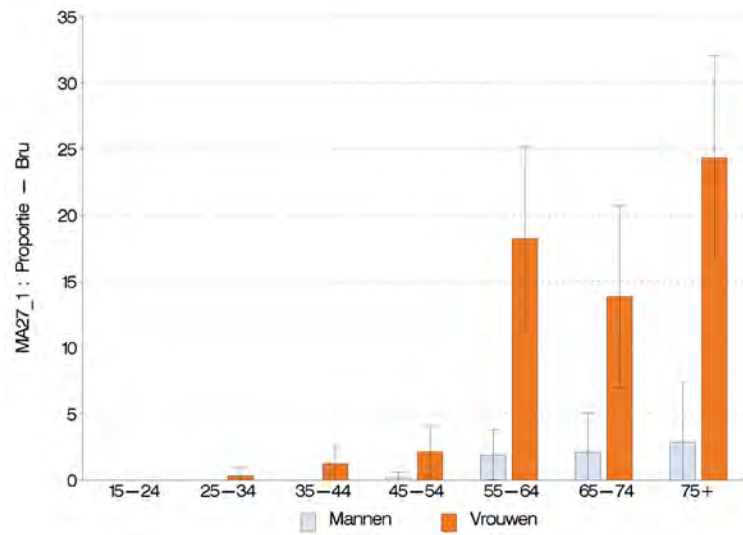

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest verklaart 3,6% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan osteoporose. Hiervan werd 92,0% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 152), opleidingsniveau en enquêtejaar geven in het Brussels Gewest ongeveer dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 152 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

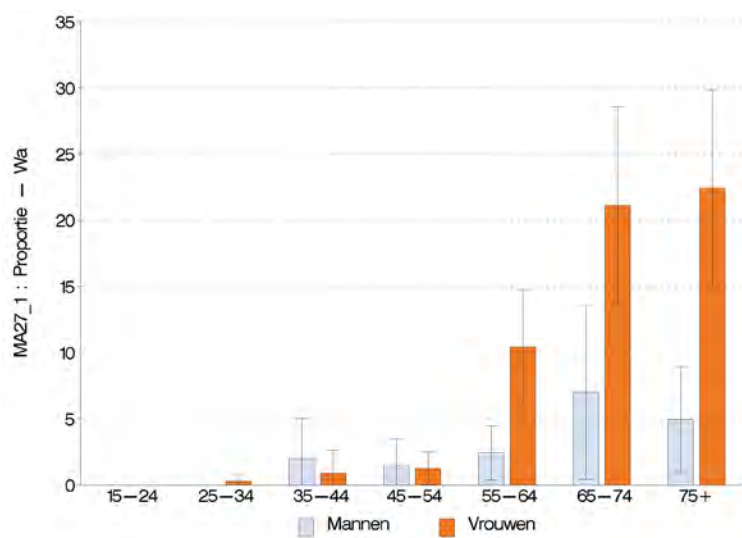
Waals Gewest

In het Waals Gewest verklaart 4,6% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan osteoporose. Hiervan werd 79,1% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 153), opleidingsniveau en enquêtejaar geven in het Waals Gewest ongeveer dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

In het Waals Gewest is de prevalentie van osteoporose na correctie voor leeftijd en geslacht significant hoger in de stedelijke bevolking dan bij personen die in landelijke gemeenten wonen.

Figuur 153 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.2.10.6. Heupfractuur (gebroken heup) (MA28)

In tegenstelling tot de meeste andere ziekten die in dit hoofdstuk behandeld worden, is een heupfractuur geen chronische aandoening. Heupfractuur wordt hier echter besproken als proxy voor een ernstige osteoporose.

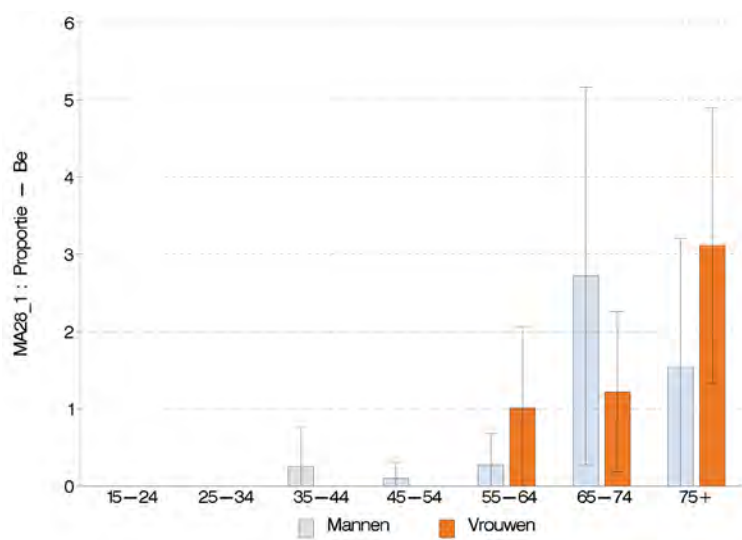
4.2.10.6.1. België

0,6% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview een heupfractuur te hebben gehad. Hiervan werd "slechts" 76,9% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker. Hoogst waarschijnlijk heeft dit te maken met een onderrapportering, want het is moeilijk denkbaar dat personen die een heupfractuur hebben niet medisch gevolgd worden.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met een heupfractuur in de afgelopen 12 maanden hangt duidelijk samen met de leeftijd (Figuur 154). Pas vanaf de leeftijd van 65 jaar gaat het om meer dan 1% van de bevolking. 2,5% van de 75-plussers wordt met het probleem geconfronteerd. Het percentage personen met een heupfractuur vertoont geen significante verschillen tussen mannen en vrouwen.

Figuur 154 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met heupfractuur in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met heupfractuur vertoont na correctie voor leeftijd en geslacht geen verschillen in functie van het opleidingsniveau of urbanisatiegraad.

Evolutie over de tijd

Na correctie voor leeftijd en geslacht zijn er geen significante verschillen in de tijd.

4.2.10.6.2. Gewesten

Het percentage personen dat in de 12 maanden voorafgaand aan de enquête een heupfractuur rapporteert bedraagt 0,6% in het Vlaams Gewest, 0,4% in het Brussels Gewest en 0,6% in het Waals Gewest. Ook na correctie voor leeftijd en geslacht zijn er geen significante regionale verschillen.

Gezien het gering aantal gevallen kunnen voor deze indicator op het niveau van de gewesten geen uitspraken gedaan worden over verschillen in functie van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, urbanisatiegraad of enquêtejaar.

4.2.10.7. Ernstige of chronische huidaandoening (MA33)

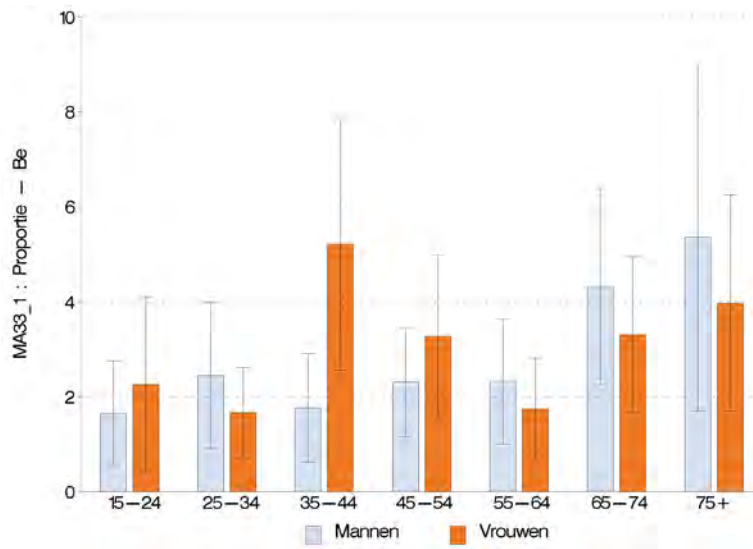
4.2.10.7.1. België

2,8% van de bevolking van 15 jaar en ouder verklaart in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan een ernstige of chronische huidaandoening. Hiervan werd 73,8% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

We noteren geen duidelijke verschillen in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 155).

Figuur 155 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met ernstig of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Na correctie voor leeftijd en geslacht zien we geen significante verschillen voor deze indicator in functie van het opleidingsniveau en de urbanisatiegraad.

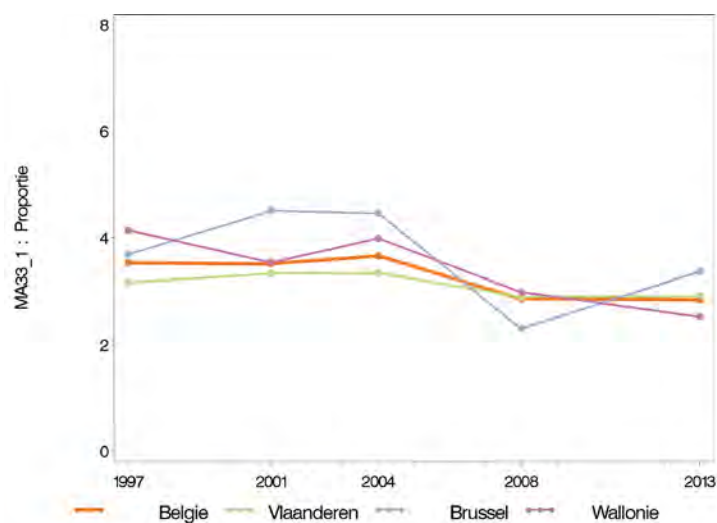
Evolutie over de tijd

Tussen 1997 en 2013 blijkt het percentage personen met een ernstige of chronische huidaandoening licht, maar significant te dalen (Figuur 156).

4.2.10.7.2. Gewesten

Er zijn geen significante verschillen in het percentage personen met een ernstige of chronische huidaandoening tussen de gewesten, ook niet na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 156 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een ernstige of chronische huidaandoening in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

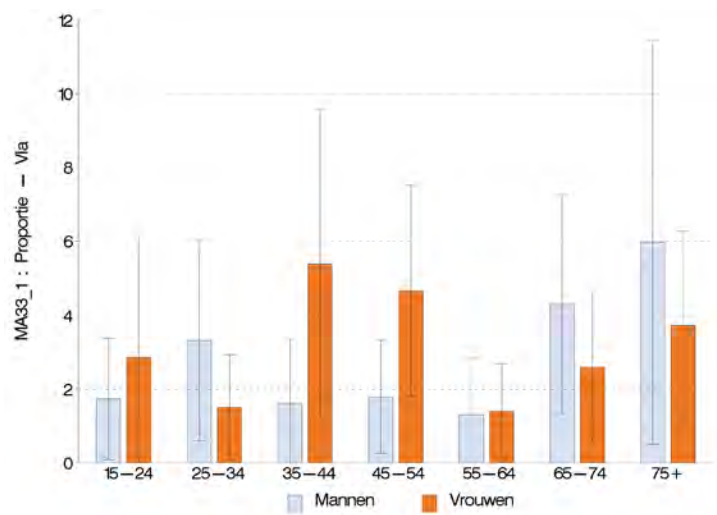

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest verklaart 2,9% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan een ernstige of chronische huidaandoening. Hiervan werd 72,6% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 157), opleidingsniveau en urbanisatiegraad geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. De daling tussen 1997 en 2013 is in het Vlaams Gewest niet significant.

Figuur 157 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

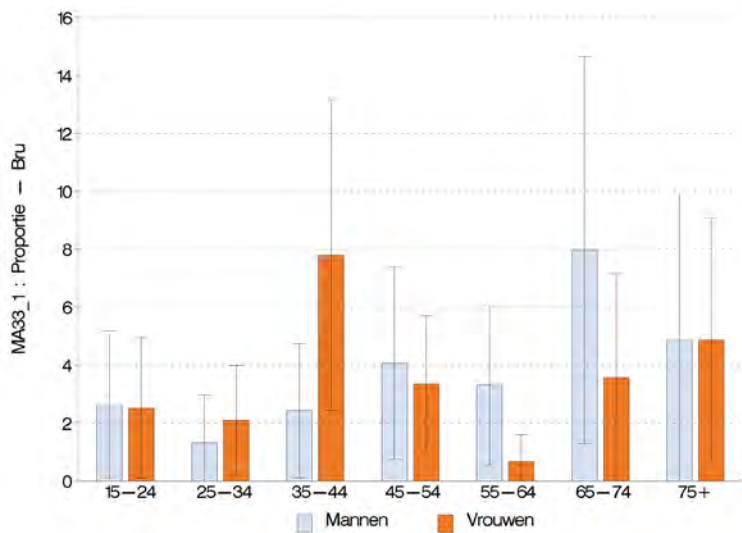
Brussels Gewest

In het Brussels Gewest rapporteert 3,4% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan een ernstige of chronische huidaandoening. Hiervan werd 83,6% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 158) en opleidingsniveau geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. De evolutie in Brussel in de tijd vertoont een

onregelmatig patroon met een significante daling tussen 2004 en 2008 en significante stijging tussen 2008 en 2013.

Figuur 158 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

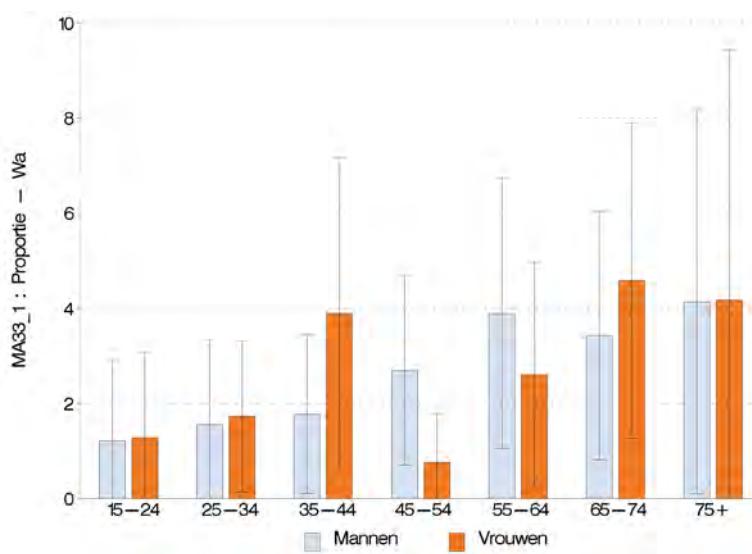

Waals Gewest

In het Waals Gewest rapporteert 2,5% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de 12 maanden voorafgaand aan het interview te hebben geleden aan een ernstige of chronische huidaandoening. Hiervan werd 71,6% opgevolgd door een dokter of een andere gezondheidswerker.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 159), opleidingsniveau, urbanisatiegraad en enquêtejaar geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 159 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met een ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

4.3. MULTIMORBIDITEIT

4.3.1. MULTIMORBIDITEIT OP BASIS VAN ZES CHRONISCHE AANDOENINGEN

In deze benadering werd multimorbiditeit gedefinieerd als minstens twee van de volgende zes chronische aandoeningen: hartziekte, chronische longziekte, diabetes, kanker, artritis en/of artrose en hypertensie.

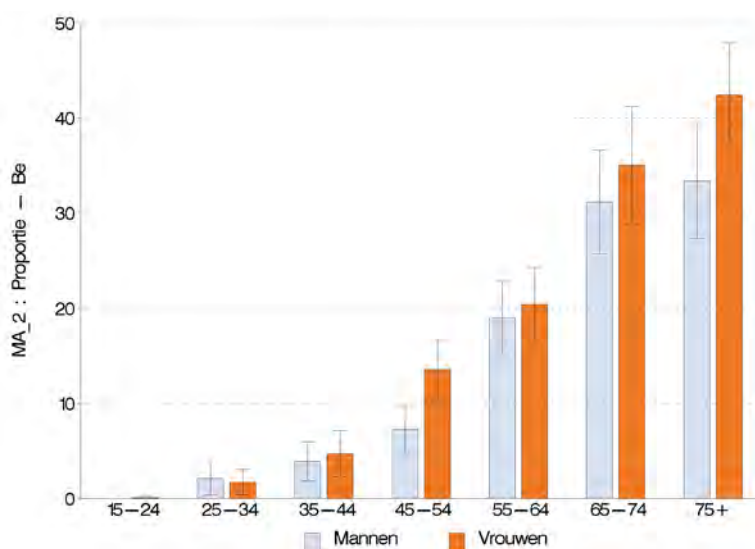
4.3.1.1. België

64,4% van de bevolking van 15 jaar en ouder heeft geen enkele van deze zes aandoeningen, 22,1% heeft één aandoening, 9,4% twee aandoeningen en 4,1% drie of meer aandoeningen. Multimorbiditeit komt dus voor in 13,5% van de populatie.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage personen met multimorbiditeit stijgt sterk met de leeftijd (Figuur 160). Bij 25-34 jarigen is het amper 2%; bij 75-plussers gaat het om 39,0% van de bevolking. Vrouwen worden vaker geconfronteerd met multimorbiditeit dan mannen. Ook na correctie voor leeftijd is het verschil tussen mannen en vrouwen sterk significant.

Figuur 160 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met multimorbiditeit in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met multimorbiditeit vertoont een duidelijke opleidingsgradiënt. Hoe lager de opleiding, hoe hoger de kans op multimorbiditeit. Los van het effect van leeftijd en geslacht komt multimorbiditeit 1,6 keer vaker voor bij laag opgeleiden dan bij hoog opgeleiden. De urbanisatiegraad van de gemeente waar men woont heeft geen impact op de prevalentie van multimorbiditeit.

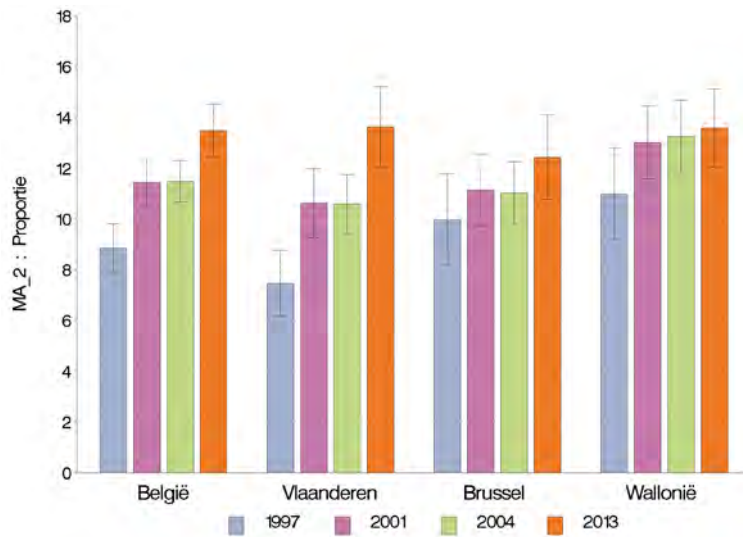
Evolutie over de tijd

We observeren een toename van de multimorbiditeit van 8,9% in 1997 tot 13,5% in 2013 (Figuur 161). Hoewel dit voor een stuk verklaard wordt door de verouderende bevolking vinden we ook na correctie voor leeftijd en geslacht een significante lineaire toename van de multimorbiditeit tussen 1997 en 2013.

4.3.1.2. Gewesten

Het percentage personen met multimorbiditeit vertoont geen significante verschillen tussen de gewesten.

Figuur 161 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met multimorbiditeit in het afgelopen jaar, volgens jaar en gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

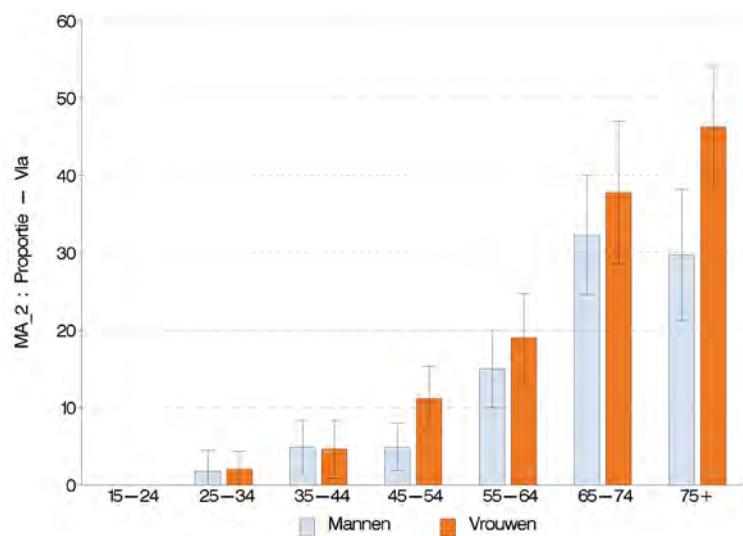

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest komt multimorbiditeit voor bij 13,6% van de bevolking van 15 jaar en ouder. Meer bepaald rapporteert 64,4% geen enkele van de zes chronische aandoeningen, heeft 22,4% één aandoening, 10,0% twee aandoeningen en 3,6% drie of meer aandoeningen.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 162), opleidingsniveau en enquêtejaar geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

Figuur 162 | Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met multimorbiditeit in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

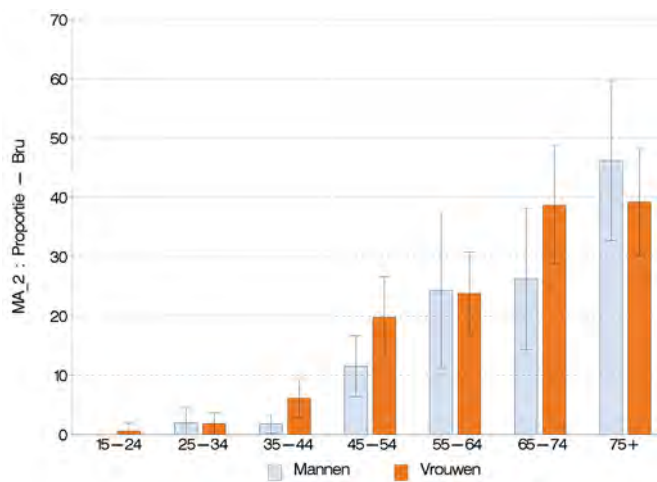

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest komt multimorbiditeit voor bij 12,4% van de bevolking van 15 jaar en ouder. Meer bepaald rapporteert 68,5% geen enkele van de zes chronische aandoeningen, heeft 19,1% één aandoening, 7,8% twee aandoeningen en 4,6% drie of meer aandoeningen.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 163), opleidingsniveau en enquêtejaar geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. Vooral de verschillen in functie van het opleidingsniveau zijn zeer uitgesproken.

Figuur 163 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met multimorbiditeit in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

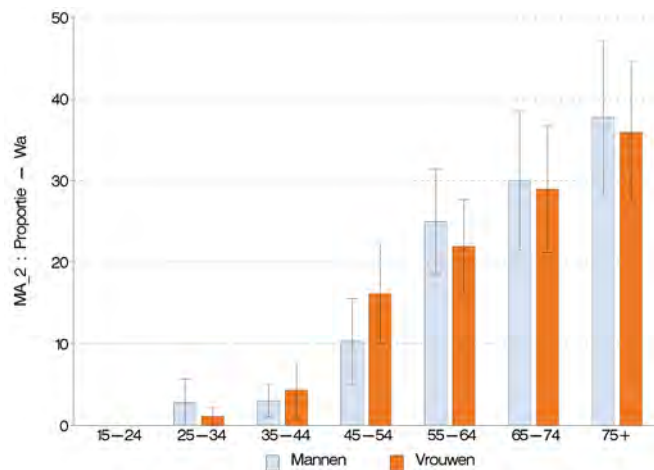

Waals Gewest

In het Waals Gewest komt multimorbiditeit voor bij 13,6% van de bevolking van 15 jaar en ouder. Meer bepaald rapporteert 63,8% geen enkele van de zes chronische aandoeningen, heeft 22,6% één aandoening, 8,9% twee aandoeningen en 4,7% drie of meer aandoeningen.

De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 164), opleidingsniveau en urbanisatiegraad geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. De toename van de multimorbiditeit tussen 1997 en 2013 die we vaststellen in Vlaanderen en Brussel wordt niet geobserveerd in Wallonië, zeker niet als we corrigeren voor leeftijd en geslacht.

Figuur 164 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met multimorbiditeit in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

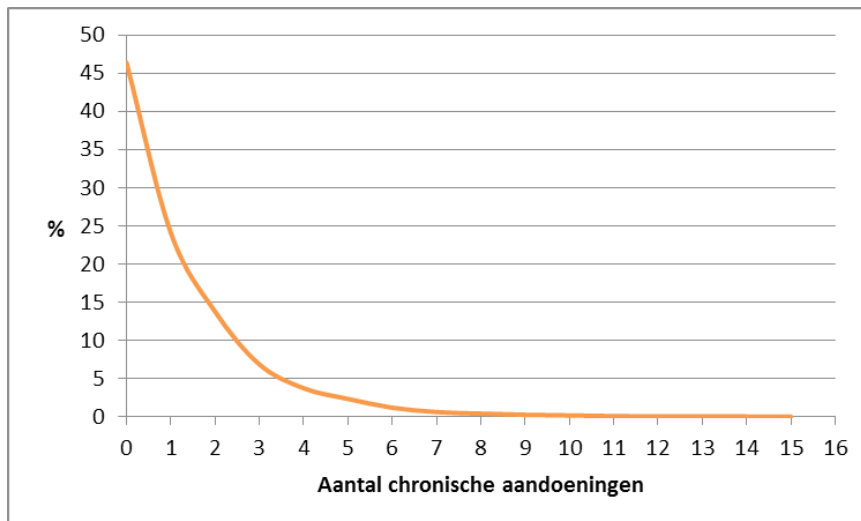
4.3.2. GEMIDDELD AANTAL CHRONISCHE AANDOENINGEN (OP EEN TOTAAL VAN 25)

Voor deze indicator wordt uitgegaan van 25 chronische aandoeningen waarvoor vergelijkbare gegevens beschikbaar zijn voor de totale bevolking in de gezondheidsenquêtes van 2001, 2004 en 2013. Het betreft: astma, chronisch longlijden, hartlijden, hoge bloeddruk, beroerte (of de gevolgen daarvan), artritis/artrose, diabetes, allergie, maagzweer, chronische darmproblemen, leverlijden, galstenen/ontsteking van de galblaas, kanker, ernstige hoofdpijn, depressie, schildklierlijden, glaucoom, cataract, ziekte van Parkinson, epilepsie, ernstig nierlijden/nierstenen, chronische blaasontsteking, chronische vermoeidheid, osteoporose, ernstige huidziekte.

4.3.2.1. België

Het gemiddeld aantal chronische aandoeningen in de populatie van 15 jaar en ouder (op een totaal van 25) bedraagt 1,2. Uiteraard gaat het hier om een scheefverdeling: 70% van de bevolking heeft geen of slechts 1 van deze aandoeningen (Figuur 165). Toch gebruiken we voor de verdere analyses het gemiddelde omdat dit bij de studie van de determinanten van het aantal chronische aandoeningen toelaat te corrigeren voor leeftijd en geslacht.

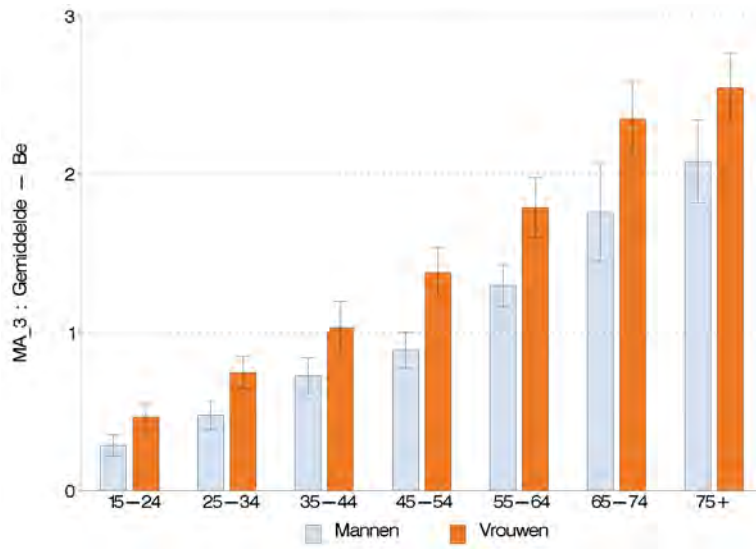
Figuur 165 I Verdeling van het aantal chronische aandoeningen per persoon in de bevolking van 15 jaar en ouder (op een totaal van 25 chronische ziekten), Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het gemiddeld aantal chronische aandoeningen stijgt sterk met de leeftijd (Figuur 166). Bij 15-24 jarigen is dit 0,4; bij 75-plussers gaat het om gemiddeld 2,4 aandoeningen. Vrouwen hebben gemiddeld meer chronische aandoeningen dan mannen. Ook na correctie voor leeftijd is het verschil tussen mannen en vrouwen sterk significant.

Figuur 166 I Gemiddeld aantal chronische aandoeningen in de afgelopen 12 maanden (op een totaal van 25), volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het gemiddeld aantal chronische aandoeningen per persoon vertoont een duidelijke opleidingsgraad. Hoe lager de opleiding, hoe meer chronische aandoeningen. Het gemiddeld aantal chronische aandoeningen is niet significant verschillend tussen personen die in steden wonen en personen die in landelijke gemeenten wonen.

Evolutie over de tijd

Tussen 2001 en 2013 bleef het gemiddeld aantal chronische aandoeningen per persoon constant. Ook na correctie voor leeftijd en geslacht noteren we geen significante wijzigingen.

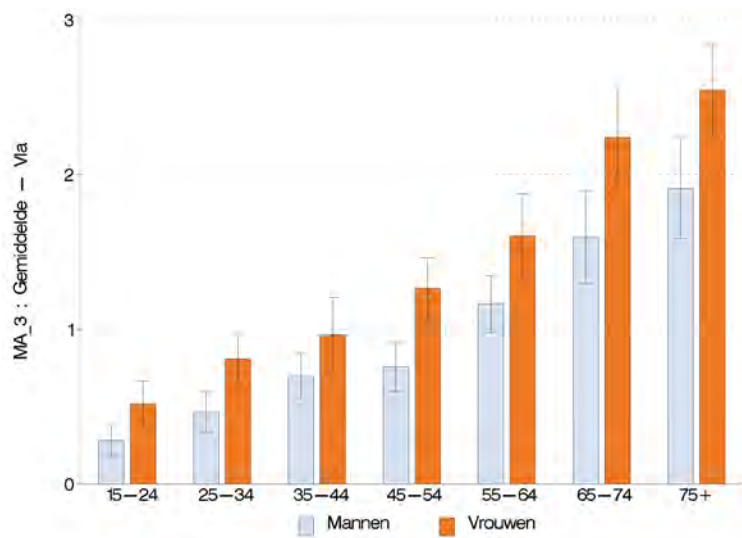
4.3.2.2. Gewesten

In het Vlaams en Waals Gewest bedraagt het gemiddeld aantal chronische aandoeningen 1,2; in het Brussels Gewest is dit 1,3. Op het eerste zicht lijken dit kleine verschillen. Na correctie voor leeftijd en geslacht blijkt het gemiddeld aantal chronisch aandoeningen echter significant hoger te liggen in het Brussels Gewest t.o.v. het Vlaams en Waals Gewest. Het gemiddelde aantal chronische aandoeningen in het Waals Gewest ligt bovendien significant hoger dan in het Vlaams Gewest.

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest bedraagt het gemiddeld aantal chronische aandoeningen in de bevolking van 15 jaar en ouder 1,2. De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 167), opleidingsniveau en urbanisatiegraad geven in het Vlaams Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. In Vlaanderen zien we (na correctie voor leeftijd en geslacht) tussen 2001 en 2004 een lichte afname van het gemiddeld aantal chronisch aandoeningen per persoon, maar tussen 2004 en 2013 is er een lichte maar significante toename.

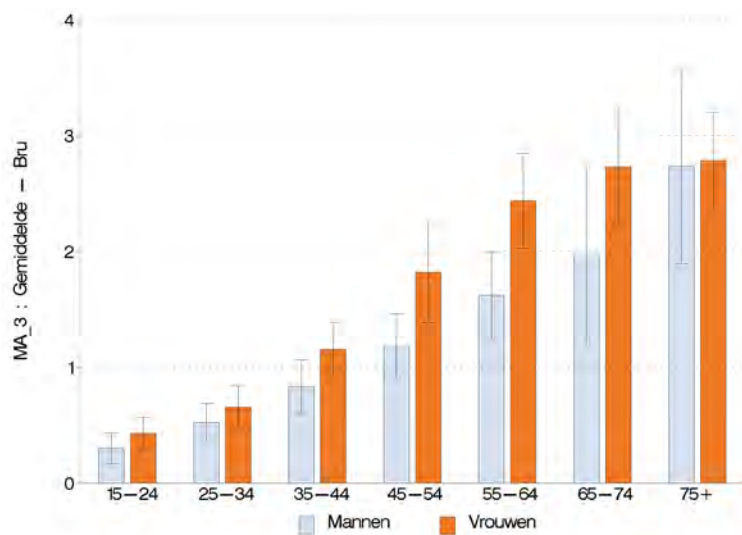
Figuur 167 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met multimorbiditeit in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Vlaams Gewest

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest bedraagt het gemiddeld aantal chronische aandoeningen in de bevolking van 15 jaar en ouder 1,3. De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 168), opleidingsniveau en enquêtejaar geven in het Brussels Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel.

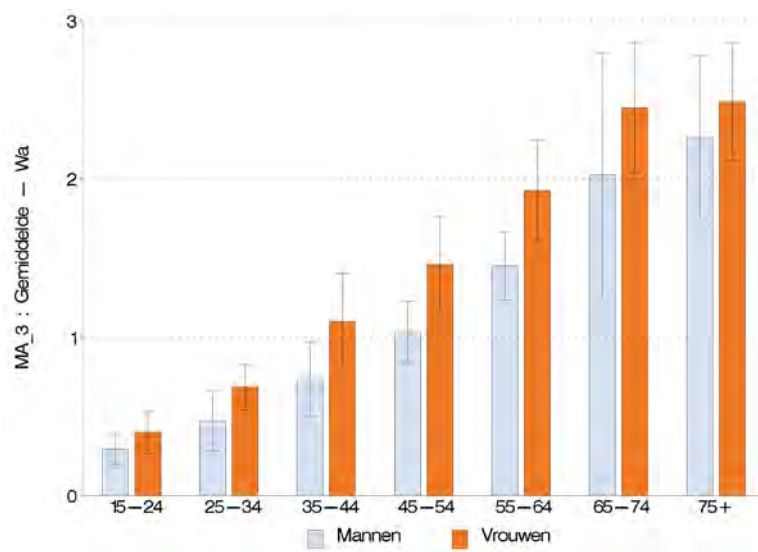
Figuur 168 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met multimorbiditeit in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Brussels Gewest

Waals Gewest

In het Waals Gewest bedraagt het gemiddeld aantal chronische aandoeningen in de bevolking van 15 jaar en ouder 1,2. De analyses in functie van leeftijd en geslacht (Figuur 169), opleidingsniveau en urbanisatiegraad geven in het Waals Gewest dezelfde resultaten als voor België in zijn geheel. In Wallonië zien we na correctie voor leeftijd en geslacht tussen 2001 en 2013 een lichte maar significante afname van het gemiddeld aantal chronisch aandoeningen per persoon.

Figuur 169 I Percentage van de bevolking van 15 jaar en ouder met multimorbiditeit in de afgelopen 12 maanden, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 - Waals Gewest

5. BESPREKING

De Wereldgezondheidsorganisatie definieert chronische ziekten als 'langdurige ziekten met een meestal langzame progressie'. In de eerste plaats wordt daarbij gedacht aan hart- en vaatziekten, kanker, chronische longaandoeningen en diabetes, maar ook heel wat andere ziekten, zoals psychische aandoeningen, artrose, nierziekten, enz. vallen onder deze noemer. Chronische ziekten brengen specifieke gevolgen met zich mee voor het dagelijks functioneren en de mate waarop een beroep gedaan wordt op de gezondheidszorg. Informatie over chronische morbiditeit op het niveau van de algemene bevolking is nodig om behoeften van zorg te monitoren en te plannen. Niettegenstaande gezondheidsenquêtes beperkingen hebben om prevalentiegegevens over chronische ziekten te verzamelen is er een algemene consensus dat interviewmethodes voldoende betrouwbaar, en vooral efficiënt en praktisch zijn om deze informatie te verzamelen (10).

In een eerste deel van dit hoofdstuk worden de resultaten besproken van het antwoord op een globale vraag over chronische ziekten. Bij een globale vraag over chronische ziekten bepaalt de respondent zelf wat hij/zij hieronder verstaat. Dit subjectief aspect is zeker niet negatief. Integendeel, voor beleidsmensen in de volksgezondheid is het even belangrijk om informatie te verzamelen over chronisch ziek zijn zoals dit aangevoeld wordt door de patiënt, als vanuit een puur medisch-fysiologisch gegeven. In de Engelstalige literatuur spreekt men in het eerste geval over "illness", in het tweede geval over "disease" (11). Bovendien, ook als we de informatie gebaseerd op deze globale vraag vergelijken met informatie over specifieke ziekten blijkt de validiteit van deze vraag vrij behoorlijk te zijn (12).

Een opmerkelijke vaststelling is dat het aantal personen dat zichzelf als chronisch ziek bestempelt, en dat tussen 1997 en 2008 licht was gestegen, tussen 2008 en 2013 terug daalde. Tegelijkertijd zien we tussen 1997 en 2013 een evolutie waarbij personen met een chronische aandoening minder aangeven dat ze hierdoor beperkt zijn. Misschien wijst dit op een verbeterde aanpak van chronische patiënten, en een situatie waarbij sommige chronisch zieken (bijvoorbeeld hypertensiepatiënten die goed onder controle zijn), zich eigenlijk niet meer als patiënt zien.

De top vijf van de meest voorkomende aandoeningen is bij mannen en vrouwen gelijk, hoewel de volgorde niet precies dezelfde is. Het betreft twee problemen van het bewegingsstelsel (lage rugproblemen en artrose), twee cardiovasculaire risicofactoren (hoge bloeddruk en hoog cholesterolgehalte in het bloed) en allergie. Positief is dat de overgrote meerderheid van de personen met hoge bloeddruk en hoog cholesterolgehalte in het bloed hiervoor medisch worden opgevolgd. De hoge prevalentie van lage rugproblemen en artrose heeft zeker voor een stuk te maken met onze sedentaire leefstijl en het groot aantal personen met overgewicht. Deze onderwerpen zullen behandeld worden in het volgend rapport: 'Leefstijl en gezondheidsgedrag'.

Bij vrouwen vinden we voor heel wat chronische aandoeningen hogere prevalenties dan bij mannen. Dit is het geval voor artrose, artritis, lage rugpijn, nekpijn, schildklierlijden, incontinentie, chronische blaasontsteking, cataract, allergie, migraine, langdurige vermoeidheid osteoporose. De hogere prevalentie van chronische aandoeningen bij vrouwen wordt bevestigd in de literatuur. Mogelijke oorzaken die hiervoor worden gesuggereerd zijn onder meer een verhoogd biologisch risico, een verhoogd verworven risico, een rapporteringsvertekening en een verschillend zorggebruik (13). Toch is er voor het fenomeen "women are sicker, but men die quicker" voornamelijk geen duidelijke verklaring. Voor enkele aandoeningen (coronair hartlijden, andere zware hartpathologie en nierstenen) vinden we trouwens een hogere prevalentie bij mannen.

De toename van de prevalentie van een groot aantal chronische aandoeningen naarmate het opleidingsniveau daalt komt overeen met literatuurgegevens hieromtrent (14). Slechts voor één aandoening vinden we een significant hogere prevalentie bij de hoogst opgeleiden: allergie. De hogere prevalentie van allergie bij personen uit hogere socio-economische groepen is ook reeds in ander onderzoek vastgesteld (15). Mediërende factoren in de fysieke en sociale omgeving zouden hiermee te maken hebben.

Het is echter vooral de hogere prevalentie van chronische aandoeningen bij laag opgeleiden die zorgen baart, vooral omdat deze socio-economische ongelijkheden vaak aangetroffen worden voor ernstige chronische ziekten, zoals hart- en vaatziekten, chronische longziekten, diabetes en ernstige nierziekten. Bovendien lijkt het er op dat sommige socio-economische ongelijkheden toenemen. Zo werden er voor astma en ernstig nierlijden in de Gezondheidsenquête 2008 geen significante socio-economische verschillen vastgesteld, terwijl dit in 2013 wel het geval is. In een later rapport zal de evolutie van de socio-economische ongelijkheden over de jaren heen verder uitgediept worden. Op basis van de huidige resultaten kan in ieder geval reeds gesteld worden dat de ongelijke verdeling van chronische ziekten tussen de socio-economische groepen een probleem blijft, waarvoor het beleid ook in de komende jaren oog zal moeten hebben.

Regionale verschillen in de prevalentie van chronische aandoeningen zijn al bij al vrij beperkt. Toch lijken Brusselaars iets vaker chronische aandoeningen te rapporteren dan inwoners van het Waals Gewest, die op hun beurt iets meer chronische aandoeningen hebben dan inwoners van het Vlaams Gewest. Vooral de veel hogere prevalentie van schildklierlijden in Wallonië in vergelijking met Vlaanderen is opmerkelijk. Misschien heeft dit te maken met omgevingsfactoren. Opmerkelijk is dat coronaire hartaandoeningen in het Vlaams Gewest vaker voorkomen bij hoog opgeleiden, terwijl het risico hiervoor in het Waals Gewest hoger is bij laag opgeleiden. Een mogelijke hypothese is dat verschillende mechanismen aan de basis liggen van deze verschillen.

Eén van de belangrijke doelstellingen van deze module in de Gezondheidsenquête is het opvolgen van chronische morbiditeit over de tijd. Chronische aandoeningen die tussen 1997 en 2013 significant zijn toegenomen zijn hoge bloeddruk, diabetes, artrose en schildklierlijden.

De toename van de prevalentie van hoge bloeddruk in de algemene bevolking is vanuit het standpunt van de volksgezondheid zeer belangrijk. Hoge bloeddruk is immers een belangrijke risicofactor voor hart- en vaatlijden, nog steeds één van de belangrijkste doodsoorzaken. Een toename van de prevalentie van hoge bloeddruk in de afgelopen 10 jaar werd ook gezien in het Verenigd Koninkrijk (16), maar bijvoorbeeld niet in de Verenigde Staten, waar de prevalentie de afgelopen 10 jaar vrij stabiel bleef (17). De toename van de prevalentie van hoge bloeddruk in de Belgische Gezondheidsenquête kan een reële toename zijn, maar kan er ook mee te maken hebben dat personen met een hoge bloeddruk zich hiervan meer bewust zijn.

Uit de cijfers van de Gezondheidsenquête blijkt ook overduidelijk dat België niet ontsnapt aan de huidige, wereldwijde diabetesepidemie. Sinds 1997 is de prevalentie van diabetes in de Belgische bevolking verdubbeld. Deze toename kan slechts gedeeltelijk verklaard worden door de vergrijzing van de bevolking, dit in tegenstelling tot de toename van de kankerprevalentie, die wel vooral verklaard wordt door de veroudering van de bevolking. De sterke toename van de prevalentie van hoge bloeddruk en diabetes die gevonden worden in de Gezondheidsenquête is des te meer verontrustend omdat de gemeten prevalentie wellicht maar een fractie is van de werkelijke prevalentie. Beide ziekten verlopen zeker in de aanvangsfase asymptomatisch, zodat veel personen er zich niet van bewust zijn dat ze aan de ziekte lijden. Een bevolkingsenquête waarbij ook klinische metingen en een bloedafname gebeuren zou de omvang van deze ongekende, maar ongetwijfelde belangrijke groep aan het licht kunnen brengen. Het toevoegen van een gezondheidsonderzoekcomponent aan een volgende gezondheidsenquête moet daarom zeker overwogen worden.

Sinds 1997 is ook de prevalentie van artrose geleidelijk aan toegenomen. Voor een stuk is deze toename te wijten aan de vergrijzing van de bevolking, maar ook als we corrigeren voor leeftijd zien we een stijgende evolutie. Zwaarlijvigheid kan daarbij zeker een rol spelen.

Een laatste aandoening die in de afgelopen jaren zeer sterk is toegenomen is schildklierlijden. In het Brussels en Waals Gewest is het aantal personen met deze aandoening tussen 1997 en 2013 zelfs verdubbeld. In Vlaanderen is de stijging minder groot, maar ook significant. Verder onderzoek om een verklaring te vinden voor deze stijging lijkt aangewezen.

Anderzijds is het ook zo dat de prevalentie van een aantal chronische aandoeningen de afgelopen jaren is gedaald. Aandoeningen waarvoor dit wordt vastgesteld zijn coronaire hartziekte, chronische bronchitis, ernstige darmziekten, chronische blaasontsteking, ernstige hoofdpijn en migraine en ernstige of chronische huidziekten. De mechanismen die hiervan aan de basis liggen verschillen wellicht sterk van de ene ziekte tot de andere.

Hoewel er in de afgelopen jaren dus zowel een stijging als een daling van chronische aandoeningen optrad, zijn het vooral de ziekten die sterk bijdragen tot multimorbiditeit (zoals hypertensie, diabetes en artrose) die zijn toegenomen. Ook betere behandelingsmethoden van chronische ziekten zoals diabetes, kanker en cardiovasculaire aandoeningen dragen bij tot een hogere multimorbiditeit. De resultaten van de Gezondheidsenquête tonen onmiskenbaar aan dat multimorbiditeit in onze samenleving sterk is toegenomen, zeker bij ouderen, maar ook in de algemene bevolking. De evolutie in België is trouwens niet alleenstaand. Gelijkaardige resultaten werden geobserveerd in de National Health Interview Survey (NHIS) in de Verenigde Staten (18;19). Vanuit beleidsoogpunt is het toenemend aantal personen met multimorbiditeit een belangrijke uitdaging voor de gezondheidszorg. Integrale zorg waarbij diverse hulpverleners op een gecoördineerde manier samenwerken zal in de toekomst meer en meer een noodzaak worden. De rol van de huisarts is daarbij cruciaal.

6. BIBLIOGRAFIE

- (1) Verbrugge LM, Patrick DL. Seven chronic conditions: Their impact on US adults' activity levels and use of medical services. *Am J Public Health* 1995; 85:173-182.
- (2) Hoffman C, Rice D, Sung HY. Persons with chronic conditions. Their prevalence and costs. *JAMA* 1996; 276(18):1473-1479.
- (3) Mootz M, Van den Berg J. [Indicators of health status in the CBS-Health Interview Survey]. *Mndber Gezondheid (CBS)* 1989; 2:4-10.
- (4) Beckett M, Weinstein M, Goldman N, Yu-Hsuan L. Do health interview surveys yield reliable data on chronic illness among older respondents? *Am J Epidemiol* 2000; 151(3):315-323.
- (5) Fortin M, Stewart M, Poitras ME, Almirall J, Maddocks H. A systematic review of prevalence studies on multimorbidity: toward a more uniform methodology. *Ann Fam Med* 2012; 10(2):142-151.
- (6) Loza E, Jover JA, Rodriguez L, Carmona L. Multimorbidity: prevalence, effect on quality of life and daily functioning, and variation of this effect when one condition is a rheumatic disease. *Semin Arthritis Rheum* 2009; 38(4):312-319.
- (7) Cazale L, Dumitru V. Les maladies chroniques au Québec : quelques faits marquants. *Zoom Santé* 2008;(Mars):1-4.
- (8) Chronic Conditions: Making the Case for Ongoing Care. 2004. Baltimore, Partnership for Solutions, Johns Hopkins University. Online Source <http://www.partnershipforsolutions.org/>
- (9) Rapoport J, Jacobs P, Bell NR, Klarenbach S. Refining the measurement of the economic burden of chronic diseases in Canada. *Chronic Dis Can* 2004; 25(1):13-21.
- (10) Heliovaara M, Aromaa A, Klaukka T, Knekt P, Joukamaa M, Impivaara O. Reliability and Validity of Interview Data on Chronic Diseases - The Mini-Finland Health Survey. *J Clin Epidemiol* 1993; 46:181-191.
- (11) Wikman A, Marklund S, Alexanderson K. Illness, disease, and sickness absence: an empirical test of differences between concepts of ill health. *J Epidemiol Community Health* 2005; 59(6):450-454.
- (12) Van der Heyden J, De Backer D, Tafforeau J, Van Herck. Reliability and validity of a global question on self-reported chronic morbidity. *Journal of Public Health (Springer)* 2014; 22(4):371-380.
- (13) MacIntyre S, Hunt K, Sweeting H. Gender differences in health: are things really as simple as they seem? *Soc Sci Med* 1996; 42(4):617-624.
- (14) Dalstra JA, Kunst AE, Borrell C, Breeze E, Cambois E, Costa G et al. Socioeconomic differences in the prevalence of common chronic diseases: an overview of eight European countries. *Int J Epidemiol* 2005; 34(2):316-326.
- (15) Bergmann RL, Edenharter G, Bergmann KE, Lau S, Wahn U. Socioeconomic status is a risk factor for allergy in parents but not in their children. *Clin Exp Allergy* 2000; 30(12):1740-1745.
- (16) Health & Social Care Information Centre. Health Survey for England - 2012, Trend tables. 2013. Online Source <http://www.hscic.gov.uk/catalogue/PUB13219>
- (17) Gillespie C, Hurvitz K. Prevalence of Hypertension and Controlled Hypertension - United States, 2007-2010. *Morbidity and mortality weekly report* 2013; 62(3):144-148.
- (18) Freid VM, Bernstein AB, Bush MA. Multiple Chronic Conditions Among Adults Aged 45 and Over: Trends Over the Past 10 Years. *NCHS Data Brief* 2012;(No. 100).
- (19) Gillespie C, Hurvitz K. Prevalence of Hypertension and Controlled Hypertension - United States, 2007-2010. *Morbidity and Mortality Weekly Report* 2013; 62(3):144-148.

7. TABELLEN

Tabel 1	Meest voorkomende chronische aandoeningen in de bevolking van 15 jaar en ouder, Gezondheidsenquête, België, 2013	63
Tabel 2	Meest voorkomende chronische aandoeningen in de bevolking van 65 jaar en ouder, Gezondheidsenquête, België, 2013	64
Tabel 3	Lijst van bevraagde aandoeningen en beschikbaarheid van informatie per enquêtejaar, Gezondheidsenquête, België, 2013.....	68
Tabel 4	Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - mannen, 15 jaar en ouder, België	88
Tabel 5	Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) – vrouwen, 15 jaar en ouder, België	89
Tabel 6	Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - mannen, 65 jaar en ouder, België	90
Tabel 7	Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - vrouwen, 65 jaar en ouder, België.....	91
Tabel 8	Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - mannen, 15 jaar en ouder, Vlaams Gewest	92
Tabel 9	Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - vrouwen, 15 jaar en ouder, Vlaams Gewest	93
Tabel 10	Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - mannen, 65 jaar en ouder, Vlaams Gewest	94
Tabel 11	Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - vrouwen, 65 jaar en ouder, Vlaams Gewest	95
Tabel 12	Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - mannen, 15 jaar en ouder, Brussels Gewest	96
Tabel 13	Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - vrouwen, 15 jaar en ouder, Brussels Gewest	97
Tabel 14	Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - mannen, 65 jaar en ouder, Brussels Gewest	98
Tabel 15	Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - vrouwen, 65 jaar en ouder, Brussels Gewest	99
Tabel 16	Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - mannen, 15 jaar en ouder, Waals Gewest.....	100
Tabel 17	Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - vrouwen, 15 jaar en ouder, Waals Gewest	101
Tabel 18	Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - mannen, 65 jaar en ouder, Waals Gewest.....	102
Tabel 19	Prevalentie van chronische aandoeningen (% volgens dalende grootteorde in de Gezondheidsenquête 2013) - vrouwen, 65 jaar en ouder, Waals Gewest	103

Tabel 20	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met één of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, België241
Tabel 21	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met één of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, België242
Tabel 22	Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens belemmeringen in dagelijkse activiteiten die hiervan het gevolg zijn, België.....243
Tabel 23	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens belemmeringen in dagelijkse activiteiten die hiervan het gevolg zijn, België.....244
Tabel 24	Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens bedlegerigheid die hiervan het gevolg is, België.....245
Tabel 25	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens bedlegerigheid die hiervan het gevolg is, België.....246
Tabel 26	Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens beperkingen die hiervan het gevolg zijn, België247
Tabel 27	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens beperkingen die hiervan het gevolg zijn, België248
Tabel 28	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, België249
Tabel 29	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, België250
Tabel 30	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, België251
Tabel 31	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, België252
Tabel 32	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, België.....253
Tabel 33	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, België.....254
Tabel 34	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, België255
Tabel 35	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, België.....256
Tabel 36	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige hartziekte (uitgezonderd hartinfarct (of de gevolgen daarvan) of coronaire hartziekte) in de afgelopen 12 maanden, België.....257

Tabel 37	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige hartziekte (uitgezonderd hartinfarct (of de gevolgen daarvan) of coronaire hartziekte) in de afgelopen 12 maanden, België.....	258
Tabel 38	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, België.....	259
Tabel 39	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, België.....	260
Tabel 40	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, België.....	261
Tabel 41	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, België.....	262
Tabel 42	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, België.....	263
Tabel 43	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, België.....	264
Tabel 44	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, België.....	265
Tabel 45	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, België.....	266
Tabel 46	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, België.....	267
Tabel 47	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, België.....	268
Tabel 48	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, België.....	269
Tabel 49	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, België.....	270
Tabel 50	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, België.....	271
Tabel 51	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, België.....	272
Tabel 52	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen in de afgelopen 12 maanden, België.....	273
Tabel 53	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen in de afgelopen 12 maanden, België.....	274

Tabel 54	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met astma in de afgelopen 12 maanden, België275
Tabel 55	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met astma in de afgelopen 12 maanden, België276
Tabel 56	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met chronische bronchitis, chronisch obstructief longlijden of emfyseem in de afgelopen 12 maanden, België.....277
Tabel 57	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met chronische bronchitis, chronisch obstructief longlijden of emfyseem in de afgelopen 12 maanden, België.....278
Tabel 58	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met artrose in de afgelopen 12 maanden, België279
Tabel 59	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met artrose in de afgelopen 12 maanden, België280
Tabel 60	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, België.....281
Tabel 61	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, België.....282
Tabel 62	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, België283
Tabel 63	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, België284
Tabel 64	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, België.....285
Tabel 65	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, België.....286
Tabel 66	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes in de afgelopen 12 maanden, België287
Tabel 67	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes in de afgelopen 12 maanden, België288
Tabel 68	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet volgde, België.....289
Tabel 69	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet volgde, België.....290
Tabel 70	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden medicamenteus behandeld werd, België ..291
Tabel 71	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden medicamenteus behandeld werd, België ..292
Tabel 72	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden insuline gebruikte, België293

Tabel 73	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden insuline gebruikte, België	294
Tabel 74	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden orale antidiabetica gebruikte, België.	295
Tabel 75	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden orale antidiabetica gebruikte, België.	296
Tabel 76	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, België	297
Tabel 77	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, België	298
Tabel 78	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ziekte van Parkinson in de afgelopen 12 maanden, België	299
Tabel 79	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ziekte van Parkinson in de afgelopen 12 maanden, België	300
Tabel 80	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met epilepsie in de afgelopen 12 maanden, België	301
Tabel 81	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met epilepsie in de afgelopen 12 maanden, België	302
Tabel 82	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een maagzweer of zweer van de dunne darm in de afgelopen 12 maanden, België	303
Tabel 83	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een maagzweer of zweer van de dunne darm in de afgelopen 12 maanden, België	304
Tabel 84	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met darmziekte, langer dan 3 maanden in de afgelopen 12 maanden, België.	305
Tabel 85	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met darmziekte, langer dan 3 maanden in de afgelopen 12 maanden, België.	306
Tabel 86	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met leverlijden in de afgelopen 12 maanden, België	307
Tabel 87	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met leverlijden in de afgelopen 12 maanden, België	308
Tabel 88	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met galstenen of galblaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, België	309
Tabel 89	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met galstenen of galblaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, België	310
Tabel 90	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, België.	311
Tabel 91	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, België.	312
Tabel 92	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met nierstenen in de afgelopen 12 maanden, België	313

Tabel 93	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met nierstenen in de afgelopen 12 maanden, België	314
Tabel 94	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige nierziekte behalve nierstenen in de afgelopen 12 maanden, België	315
Tabel 95	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige nierziekte behalve nierstenen in de afgelopen 12 maanden, België	316
Tabel 96	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met chronische blaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, België	317
Tabel 97	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met chronische blaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, België	318
Tabel 98	Percentage van de mannelijke bevolking (van 15 jaar en ouder) met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, België	319
Tabel 99	Percentage van de mannelijke bevolking (van 65 jaar en ouder) met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, België	320
Tabel 100	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, België	321
Tabel 101	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, België	322
Tabel 102	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met cataract in de afgelopen 12 maanden, België	323
Tabel 103	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met cataract in de afgelopen 12 maanden, België	324
Tabel 104	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, België	325
Tabel 105	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, België	326
Tabel 106	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetische retinopathie in de afgelopen 12 maanden, België	327
Tabel 107	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetische retinopathie in de afgelopen 12 maanden, België	328
Tabel 108	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met allergie in de afgelopen 12 maanden, België	329
Tabel 109	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met allergie in de afgelopen 12 maanden, België	330
Tabel 110	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met kanker in de afgelopen 12 maanden, België	331
Tabel 111	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met kanker in de afgelopen 12 maanden, België	332
Tabel 112	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige hoofdpijn zoals migraine in de afgelopen 12 maanden, België	333

Tabel 113	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige hoofdpijn zoals migraine in de afgelopen 12 maanden, België	334
Tabel 114	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, België	335
Tabel 115	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, België	336
Tabel 116	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, België	337
Tabel 117	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, België	338
Tabel 118	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met gebroken heup in de afgelopen 12 maanden, België	339
Tabel 119	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met gebroken heup in de afgelopen 12 maanden, België	340
Tabel 120	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, België	341
Tabel 121	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, België	342
Tabel 122	Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens aantal aandoeningen waaraan ze lijden, België	343
Tabel 123	Verdeling van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens aantal aandoeningen waaraan ze lijden, België	344
Tabel 124	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met multimorbiditeit, België	345
Tabel 125	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met multimorbiditeit, België ..	346
Tabel 126	Gemiddeld aantal chronische aandoeningen bij personen (van 15 jaar en ouder) (op een totaal van 25 aandoeningen), België	347
Tabel 127	Gemiddeld aantal chronische aandoeningen bij personen (van 65 jaar en ouder) (op een totaal van 25 aandoeningen), België	348
Tabel 128	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met één of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, Vlaams Gewest.	349
Tabel 129	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met één of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, Vlaams Gewest.	350
Tabel 130	Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens belemmeringen in dagelijkse activiteiten die hiervan het gevolg zijn, Vlaams Gewest	351
Tabel 131	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens belemmeringen in dagelijkse activiteiten die hiervan het gevolg zijn, Vlaams Gewest	352
Tabel 132	Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens bedlegerigheid die hiervan het gevolg is, Vlaams Gewest	353

Tabel 133	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens bedlegerigheid die hiervan het gevolg is, Vlaams Gewest.....	354
Tabel 134	Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens beperkingen die hiervan het gevolg zijn, Vlaams Gewest.....	355
Tabel 135	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens beperkingen die hiervan het gevolg zijn, Vlaams Gewest.....	356
Tabel 136	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Vlaams Gewest	357
Tabel 137	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Vlaams Gewest	358
Tabel 138	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Vlaams Gewest	359
Tabel 139	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Vlaams Gewest	360
Tabel 140	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.....	361
Tabel 141	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.....	362
Tabel 142	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	363
Tabel 143	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	364
Tabel 144	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige hartziekte (uitgezonderd hartinfarct (of de gevolgen daarvan) of coronaire hartziekte) in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	365
Tabel 145	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige hartziekte (uitgezonderd hartinfarct (of de gevolgen daarvan) of coronaire hartziekte) in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	366
Tabel 146	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	367
Tabel 147	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	368
Tabel 148	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Vlaams Gewest	369

Tabel 149	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Vlaams Gewest	370
Tabel 150	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Vlaams Gewest	371
Tabel 151	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Vlaams Gewest	372
Tabel 152	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	373
Tabel 153	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder methoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	374
Tabel 154	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Vlaams Gewest.....	375
Tabel 155	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Vlaams Gewest.....	376
Tabel 156	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Vlaams Gewest.....	377
Tabel 157	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Vlaams Gewest.....	378
Tabel 158	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.....	379
Tabel 159	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.....	380
Tabel 160	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	381
Tabel 161	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest .	382
Tabel 162	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met astma in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	383
Tabel 163	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met astma in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	384
Tabel 164	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met chronische bronchitis, chronisch obstructief longlijden of emfyseem in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.....	385
Tabel 165	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met chronische bronchitis, chronisch obstructief longlijden of emfyseem in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.....	386

Tabel 166	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met artrose in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	387
Tabel 167	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met artrose in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	388
Tabel 168	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	389
Tabel 169	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	390
Tabel 170	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	391
Tabel 171	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	392
Tabel 172	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	393
Tabel 173	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	394
Tabel 174	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	395
Tabel 175	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	396
Tabel 176	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet volgde, Vlaams Gewest	397
Tabel 177	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet volgde, Vlaams Gewest	398
Tabel 178	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden medicamenteus behandeld werd, Vlaams Gewest	399
Tabel 179	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden medicamenteus behandeld werd, Vlaams Gewest	400
Tabel 180	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden insuline gebruikte, Vlaams Gewest	401
Tabel 181	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden insuline gebruikte, Vlaams Gewest	402
Tabel 182	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden orale antidiabetica gebruikte, Vlaams Gewest	403
Tabel 183	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden orale antidiabetica gebruikte, Vlaams Gewest	404
Tabel 184	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	405

Tabel 185	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	406
Tabel 186	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ziekte van Parkinson in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.....	407
Tabel 187	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ziekte van Parkinson in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.....	408
Tabel 188	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met epilepsie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	409
Tabel 189	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met epilepsie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	410
Tabel 190	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een maagzweer of zweer van de dunne darm in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	411
Tabel 191	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een maagzweer of zweer van de dunne darm in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	412
Tabel 192	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met darmziekte, langer dan 3 maanden in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.....	413
Tabel 193	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met darmziekte, langer dan 3 maanden in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.....	414
Tabel 194	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met leverlijden in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	415
Tabel 195	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met leverlijden in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	416
Tabel 196	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met galstenen of galblaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	417
Tabel 197	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met galstenen of galblaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	418
Tabel 198	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	419
Tabel 199	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	420
Tabel 200	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	421
Tabel 201	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	422
Tabel 202	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige nierziekte behalve nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	423
Tabel 203	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige nierziekte behalve nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	424
Tabel 204	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met chronische blaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.....	425

Tabel 205	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met chronische blaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	426
Tabel 206	Percentage van de mannelijke bevolking (van 15 jaar en ouder) met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	427
Tabel 207	Percentage van de mannelijke bevolking (van 65 jaar en ouder) met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	428
Tabel 208	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	429
Tabel 209	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	430
Tabel 210	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met cataract in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	431
Tabel 211	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met cataract in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	432
Tabel 212	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	433
Tabel 213	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	434
Tabel 214	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetische retinopathie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	435
Tabel 215	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetische retinopathie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	436
Tabel 216	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met allergie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	437
Tabel 217	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met allergie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	438
Tabel 218	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met kanker in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	439
Tabel 219	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met kanker in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	440
Tabel 220	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige hoofdpijn zoals migraine in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	441
Tabel 221	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige hoofdpijn zoals migraine in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	442
Tabel 222	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	443
Tabel 223	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	444
Tabel 224	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest.	445

Tabel 225	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	446
Tabel 226	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met gebroken heup in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	447
Tabel 227	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met gebroken heup in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	448
Tabel 228	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	449
Tabel 229	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	450
Tabel 230	Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens aantal aandoeningen waaraan ze lijden, Vlaams Gewest	451
Tabel 231	Verdeling van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens aantal aandoeningen waaraan ze lijden, Vlaams Gewest	452
Tabel 232	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met multimorbiditeit, Vlaams Gewest	453
Tabel 233	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met multimorbiditeit, Vlaams Gewest	454
Tabel 234	Gemiddeld aantal chronische aandoeningen bij personen (van 15 jaar en ouder) (op een totaal van 25 aandoeningen), Vlaams Gewest.....	455
Tabel 235	Gemiddeld aantal chronische aandoeningen bij personen (van 65 jaar en ouder) (op een totaal van 25 aandoeningen), Vlaams Gewest.....	456
Tabel 236	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met één of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, Brussels Gewest.	457
Tabel 237	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met één of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, Brussels Gewest.	458
Tabel 238	Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens belemmeringen in dagelijkse activiteiten die hiervan het gevolg zijn, Brussels Gewest	459
Tabel 239	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens belemmeringen in dagelijkse activiteiten die hiervan het gevolg zijn, Brussels Gewest	460
Tabel 240	Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens bedlegerigheid die hiervan het gevolg is, Brussels Gewest.....	461
Tabel 241	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens bedlegerigheid die hiervan het gevolg is, Brussels Gewest.....	462
Tabel 242	Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens beperkingen die hiervan het gevolg zijn, Brussels Gewest.....	463

Tabel 243	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens beperkingen die hiervan het gevolg zijn, Brussels Gewest.....	464
Tabel 244	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Brussels Gewest	465
Tabel 245	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Brussels Gewest	466
Tabel 246	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Brussels Gewest	467
Tabel 247	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Brussels Gewest	468
Tabel 248	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest.....	469
Tabel 249	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest.....	470
Tabel 250	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	471
Tabel 251	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	472
Tabel 252	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige hartziekte (uitgezonderd hartinfarct (of de gevolgen daarvan) of coronaire hartziekte) in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	473
Tabel 253	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige hartziekte (uitgezonderd hartinfarct (of de gevolgen daarvan) of coronaire hartziekte) in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	474
Tabel 254	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	475
Tabel 255	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	476
Tabel 256	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Brussels Gewest	477
Tabel 257	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Brussels Gewest	478
Tabel 258	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Brussels Gewest	479

Tabel 259	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Brussels Gewest.....	480
Tabel 260	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest ...	481
Tabel 261	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder methoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest ...	482
Tabel 262	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Brussels Gewest.....	483
Tabel 263	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Brussels Gewest.....	484
Tabel 264	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Brussels Gewest.....	485
Tabel 265	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Brussels Gewest.....	486
Tabel 266	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest.....	487
Tabel 267	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest.....	488
Tabel 268	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	489
Tabel 269	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	490
Tabel 270	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met astma in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	491
Tabel 271	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met astma in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	492
Tabel 272	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met chronische bronchitis, chronisch obstructief longlijden of emfyseem in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	493
Tabel 273	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met chronische bronchitis, chronisch obstructief longlijden of emfyseem in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	494
Tabel 274	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met artrose in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	495
Tabel 275	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met artrose in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	496

Tabel 276	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	497
Tabel 277	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	498
Tabel 278	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	499
Tabel 279	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	500
Tabel 280	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	501
Tabel 281	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	502
Tabel 282	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	503
Tabel 283	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	504
Tabel 284	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet volgde, Brussels Gewest	505
Tabel 285	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet volgde, Brussels Gewest	506
Tabel 286	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden medicamenteus behandeld werd, Brussels Gewest	507
Tabel 287	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden medicamenteus behandeld werd, Brussels Gewest	508
Tabel 288	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden insuline gebruikte, Brussels Gewest	509
Tabel 289	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden insuline gebruikte, Brussels Gewest	510
Tabel 290	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden orale antidiabetica gebruikte, Brussels Gewest	511
Tabel 291	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden orale antidiabetica gebruikte, Brussels Gewest	512
Tabel 292	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	513
Tabel 293	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	514

Tabel 294	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ziekte van Parkinson in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest.....	515
Tabel 295	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ziekte van Parkinson in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest.....	516
Tabel 296	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met epilepsie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	517
Tabel 297	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met epilepsie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	518
Tabel 298	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een maagzweer of zweer van de dunne darm in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest.....	519
Tabel 299	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een maagzweer of zweer van de dunne darm in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest.....	520
Tabel 300	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met darmziekte, langer dan 3 maanden in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	521
Tabel 301	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met darmziekte, langer dan 3 maanden in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	522
Tabel 302	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met leverlijden in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	523
Tabel 303	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met leverlijden in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	524
Tabel 304	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met galstenen of galblaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest.....	525
Tabel 305	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met galstenen of galblaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	526
Tabel 306	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	527
Tabel 307	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	528
Tabel 308	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	529
Tabel 309	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	530
Tabel 310	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige nierziekte behalve nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	531
Tabel 311	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige nierziekte behalve nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	532
Tabel 312	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met chronische blaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest.....	533
Tabel 313	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met chronische blaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest.....	534

Tabel 314	Percentage van de mannelijke bevolking (van 15 jaar en ouder) met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest.....	535
Tabel 315	Percentage van de mannelijke bevolking (van 65 jaar en ouder) met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest.....	536
Tabel 316	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	537
Tabel 317	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	538
Tabel 318	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met cataract in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	539
Tabel 319	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met cataract in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	540
Tabel 320	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	541
Tabel 321	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	542
Tabel 322	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetische retinopathie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	543
Tabel 323	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetische retinopathie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	544
Tabel 324	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met allergie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	545
Tabel 325	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met allergie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	546
Tabel 326	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met kanker in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	547
Tabel 327	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met kanker in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	548
Tabel 328	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige hoofdpijn zoals migraine in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	549
Tabel 329	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige hoofdpijn zoals migraine in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	550
Tabel 330	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest.....	551
Tabel 331	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest.....	552
Tabel 332	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	553
Tabel 333	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	554

Tabel 334	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met gebroken heup in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	555
Tabel 335	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met gebroken heup in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	556
Tabel 336	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest.	557
Tabel 337	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest.	558
Tabel 338	Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens aantal aandoeningen waaraan ze lijden, Brussels Gewest	559
Tabel 339	Verdeling van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens aantal aandoeningen waaraan ze lijden, Brussels Gewest	560
Tabel 340	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met multimorbiditeit, Brussels Gewest	561
Tabel 341	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met multimorbiditeit, Brussels Gewest	562
Tabel 342	Gemiddeld aantal chronische aandoeningen bij personen (van 15 jaar en ouder) (op een totaal van 25 aandoeningen), Brussels Gewest.	563
Tabel 343	Gemiddeld aantal chronische aandoeningen bij personen (van 65 jaar en ouder) (op een totaal van 25 aandoeningen), Brussels Gewest.	564
Tabel 344	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met één of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, Waals Gewest.	565
Tabel 345	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met één of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, Waals Gewest.	566
Tabel 346	Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens belemmeringen in dagelijkse activiteiten die hiervan het gevolg zijn, Waals Gewest	567
Tabel 347	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens belemmeringen in dagelijkse activiteiten die hiervan het gevolg zijn, Waals Gewest	568
Tabel 348	Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens bedlegerigheid die hiervan het gevolg is, Waals Gewest	569
Tabel 349	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens bedlegerigheid die hiervan het gevolg is, Waals Gewest	570
Tabel 350	Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens beperkingen die hiervan het gevolg zijn, Waals Gewest	571
Tabel 351	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens beperkingen die hiervan het gevolg zijn, Waals Gewest	572

Tabel 352	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Waals Gewest.	573
Tabel 353	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Waals Gewest.	574
Tabel 354	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Waals Gewest.	575
Tabel 355	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Waals Gewest.	576
Tabel 356	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.	577
Tabel 357	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.	578
Tabel 358	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.	579
Tabel 359	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.	580
Tabel 360	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige hartziekte (uitgezonderd hartinfarct (of de gevolgen daarvan) of coronaire hartziekte) in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.	581
Tabel 361	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige hartziekte (uitgezonderd hartinfarct (of de gevolgen daarvan) of coronaire hartziekte) in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.	582
Tabel 362	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.	583
Tabel 363	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.	584
Tabel 364	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Waals Gewest.	585
Tabel 365	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Waals Gewest.	586
Tabel 366	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Waals Gewest.	587
Tabel 367	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Waals Gewest.	588

Tabel 368	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	589
Tabel 369	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder methoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	590
Tabel 370	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Waals Gewest	591
Tabel 371	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Waals Gewest	592
Tabel 372	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Waals Gewest	593
Tabel 373	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Waals Gewest	594
Tabel 374	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	595
Tabel 375	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	596
Tabel 376	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	597
Tabel 377	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest. . .	598
Tabel 378	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met astma in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.	599
Tabel 379	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met astma in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.	600
Tabel 380	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met chronische bronchitis, chronisch obstructief longlijden of emfyseem in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	601
Tabel 381	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met chronische bronchitis, chronisch obstructief longlijden of emfyseem in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	602
Tabel 382	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met artrose in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.	603
Tabel 383	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met artrose in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.	604
Tabel 384	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	605
Tabel 385	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	606

Tabel 386	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	607
Tabel 387	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	608
Tabel 388	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	609
Tabel 389	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	610
Tabel 390	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	611
Tabel 391	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	612
Tabel 392	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet volgde, Waals Gewest	613
Tabel 393	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet volgde, Waals Gewest	614
Tabel 394	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden medicamenteus behandeld werd, Waals Gewest.....	615
Tabel 395	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden medicamenteus behandeld werd, Waals Gewest.....	616
Tabel 396	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden insuline gebruikte, Waals Gewest	617
Tabel 397	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden insuline gebruikte, Waals Gewest	618
Tabel 398	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden orale antidiabetica gebruikte, Waals Gewest.....	619
Tabel 399	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden orale antidiabetica gebruikte, Waals Gewest.....	620
Tabel 400	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	621
Tabel 401	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	622
Tabel 402	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ziekte van Parkinson in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	623
Tabel 403	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ziekte van Parkinson in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	624
Tabel 404	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met epilepsie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	625

Tabel 405	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met epilepsie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	626
Tabel 406	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een maagzweer of zweer van de dunne darm in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	627
Tabel 407	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een maagzweer of zweer van de dunne darm in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	628
Tabel 408	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met darmziekte, langer dan 3 maanden in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	629
Tabel 409	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met darmziekte, langer dan 3 maanden in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	630
Tabel 410	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met leverlijden in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	631
Tabel 411	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met leverlijden in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	632
Tabel 412	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met galstenen of galblaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	633
Tabel 413	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met galstenen of galblaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest.....	634
Tabel 414	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	635
Tabel 415	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	636
Tabel 416	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	637
Tabel 417	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	638
Tabel 418	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige nierziekte behalve nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	639
Tabel 419	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige nierziekte behalve nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	640
Tabel 420	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met chronische blaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	641
Tabel 421	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met chronische blaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	642
Tabel 422	Percentage van de mannelijke bevolking (van 15 jaar en ouder) met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	643
Tabel 423	Percentage van de mannelijke bevolking (van 65 jaar en ouder) met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	644
Tabel 424	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	645

Tabel 425	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	646
Tabel 426	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met cataract in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	647
Tabel 427	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met cataract in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	648
Tabel 428	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	649
Tabel 429	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	650
Tabel 430	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetische retinopathie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	651
Tabel 431	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetische retinopathie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	652
Tabel 432	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met allergie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	653
Tabel 433	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met allergie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	654
Tabel 434	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met kanker in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	655
Tabel 435	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met kanker in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	656
Tabel 436	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige hoofdpijn zoals migraine in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	657
Tabel 437	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige hoofdpijn zoals migraine in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	658
Tabel 438	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	659
Tabel 439	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	660
Tabel 440	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	661
Tabel 441	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	662
Tabel 442	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met gebroken heup in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	663
Tabel 443	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met gebroken heup in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	664
Tabel 444	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	665

Tabel 445	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	666
Tabel 446	Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens aantal aandoeningen waaraan ze lijden, Waals Gewest	667
Tabel 447	Verdeling van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens aantal aandoeningen waaraan ze lijden, Waals Gewest	668
Tabel 448	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met multimorbiditeit, Waals Gewest.....	669
Tabel 449	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met multimorbiditeit, Waals Gewest.....	670
Tabel 450	Gemiddeld aantal chronische aandoeningen bij personen (van 15 jaar en ouder) (op een totaal van 25 aandoeningen), Waals Gewest	671
Tabel 451	Gemiddeld aantal chronische aandoeningen bij personen (van 65 jaar en ouder) (op een totaal van 25 aandoeningen), Waals Gewest	672

Tabel 20 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met één of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, België

MB01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	25,8	(24,0-27,5)	24,5	(22,7-26,3)	4343
	Vrouwen	31,1	(29,2-33,0)	28,5	(26,6-30,5)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	9,6	(7,3-11,8)	9,6	(7,5-12,0)	1151
	25 - 34	16,2	(13,2-19,1)	16,1	(13,4-19,3)	1406
	35 - 44	22,2	(19,4-25,1)	22,2	(19,5-25,2)	1522
	45 - 54	27,3	(24,2-30,3)	27,2	(24,3-30,4)	1558
	55 - 64	38,8	(35,3-42,4)	38,8	(35,4-42,4)	1450
	65 - 74	45,0	(40,6-49,5)	44,9	(40,5-49,4)	1032
	75 +	52,6	(48,3-56,8)	52,0	(47,7-56,2)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	48,1	(43,4-52,8)	36,3	(31,7-41,2)	1032
	Lager secundair	35,7	(31,8-39,6)	30,1	(26,4-34,1)	1291
	Hoger secundair	27,2	(24,9-29,5)	26,5	(24,3-28,9)	2886
	Hoger onderwijs	22,5	(20,5-24,4)	22,9	(20,9-25,1)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	29,8	(27,8-31,8)	28,1	(26,1-30,2)	4633
	Halfstedelijk gebied	27,0	(24,3-29,7)	24,1	(21,6-26,7)	1973
	Landelijk gebied	28,3	(25,7-30,8)	26,5	(23,9-29,2)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	27,2	(25,2-29,3)	24,4	(22,4-26,5)	2991
	Brussels Gewest	30,5	(28,1-32,8)	31,5	(29,1-34,0)	2531
	Waals Gewest	30,2	(28,0-32,4)	28,4	(26,3-30,7)	3590
JAAR	1997	27,5	(26,0-29,0)	29,4	(27,9-31,1)	8548
	2001	28,9	(27,6-30,2)	28,2	(26,9-29,5)	10094
	2004	26,9	(25,7-28,1)	25,9	(24,6-27,2)	11188
	2008	31,5	(30,1-32,9)	30,2	(28,9-31,7)	9620
	2013	28,5	(27,2-29,9)	26,6	(25,3-28,0)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 21 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met één of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, België

MB01_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	45,8	(41,5-50,2)	46,2	(41,9-50,6)	891
	Vrouwen	51,0	(46,9-55,0)	50,7	(46,6-54,7)	1134
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	45,0	(40,6-49,5)	45,2	(40,8-49,7)	1032
	75 +	52,6	(48,3-56,8)	52,3	(48,1-56,5)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	56,1	(49,9-62,3)	54,6	(48,2-60,9)	519
	Lager secundair	44,5	(38,0-51,0)	44,4	(38,0-51,0)	399
	Hoger secundair	45,0	(38,9-51,0)	45,2	(39,2-51,2)	513
	Hoger onderwijs	47,4	(41,4-53,4)	48,8	(42,8-54,9)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	50,5	(45,9-55,1)	50,4	(45,8-55,0)	986
	Halfstedelijk gebied	47,1	(41,5-52,7)	47,0	(41,5-52,6)	474
	Landelijk gebied	48,1	(41,9-54,3)	48,0	(41,9-54,2)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	45,3	(41,0-49,7)	45,3	(41,0-49,6)	745
	Brussels Gewest	57,5	(51,8-63,3)	57,5	(51,7-63,1)	426
	Waals Gewest	53,4	(48,5-58,2)	53,3	(48,4-58,2)	854
JAAR	1997	53,1	(49,1-57,2)	54,6	(50,4-58,8)	1759
	2001	53,2	(50,2-56,3)	53,8	(50,8-56,8)	2125
	2004	45,9	(43,3-48,4)	46,5	(43,9-49,1)	3495
	2008	54,1	(51,1-57,0)	54,1	(51,2-57,1)	2841
	2013	48,8	(45,7-51,9)	48,8	(45,7-51,9)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 22 | Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens belemmeringen in dagelijkse activiteiten die hiervan het gevolg zijn, België

MB03_1		Voortdurend	Af en toe	Niet of zelden	N
GESLACHT	Mannen	38,5	26,8	34,6	1262
	Vrouwen	39,0	32,2	28,8	1545
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	54,5	29,3	16,2	477
	Lager secundair	47,1	24,5	28,4	496
	Hoger secundair	36,2	33,4	30,5	852
	Hoger onderwijs	28,6	29,5	42,0	943
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	38,7	31,8	29,4	1476
	Halfstedelijk gebied	35,8	30,2	34,0	603
	Landelijk gebied	41,9	26,4	31,8	728
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	35,0	34,2	30,8	848
	Brussels Gewest	36,0	29,8	34,2	813
	Waals Gewest	45,9	22,9	31,2	1146
JAAR	1997	35,3	37,1	27,6	2480
	2001	39,4	35,0	25,6	2967
	2004	39,8	32,1	28,2	3507
	2008	36,3	30,6	33,1	3366
	2013	38,8	29,9	31,3	2807

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 23 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens belemmeringen in dagelijkse activiteiten die hiervan het gevolg zijn, België

MB03_2		Voortdurend	Af en toe	Niet of zelden	N
GESLACHT	Mannen	41,0	24,0	34,9	445
	Vrouwen	44,2	31,3	24,6	578
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	58,1	25,3	16,6	288
	Lager secundair	42,1	28,7	29,2	202
	Hoger secundair	32,0	35,1	32,8	236
	Hoger onderwijs	33,1	25,8	41,1	277
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	40,0	30,1	29,9	521
	Halfstedelijk gebied	42,5	28,8	28,7	233
	Landelijk gebied	48,4	25,1	26,6	269
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	39,4	32,8	27,8	333
	Brussels Gewest	36,1	29,8	34,1	242
	Waals Gewest	50,7	20,6	28,7	448
JAAR	1997	46,9	30,8	22,3	920
	2001	51,1	28,7	20,1	1105
	2004	49,0	29,3	21,7	1734
	2008	48,8	25,4	25,8	1612
	2013	42,9	28,4	28,7	1023

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 24 | Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens bedlegerigheid die hiervan het gevolg is, België

MB04_1		Voortdurend	Af en toe	Niet of zelden	N
GESLACHT	Mannen	3,5	12,0	84,5	1262
	Vrouwen	3,2	16,1	80,7	1545
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,5	24,7	67,7	477
	Lager secundair	3,7	15,3	81,1	496
	Hoger secundair	2,8	12,4	84,8	852
	Hoger onderwijs	1,5	9,8	88,6	943
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,2	17,7	78,2	1476
	Halfstedelijk gebied	3,6	11,1	85,3	603
	Landelijk gebied	1,8	12,0	86,2	728
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	3,2	12,0	84,8	848
	Brussels Gewest	5,2	19,4	75,3	813
	Waals Gewest	2,9	16,3	80,8	1146
JAAR	1997	1,6	13,4	85,0	2464
	2001	1,9	14,7	83,3	2920
	2004	1,8	14,8	83,4	3496
	2008	1,9	13,2	84,9	3359
	2013	3,3	14,3	82,4	2807

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 25 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens bedlegerigheid die hiervan het gevolg is, België

MB04_2		Voortdurend	Af en toe	Niet of zelden	N
GESLACHT	Mannen	5,5	13,0	81,5	445
	Vrouwen	4,5	18,0	77,5	578
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	8,9	27,3	63,8	288
	Lager secundair	3,0	10,8	86,3	202
	Hoger secundair	4,0	12,4	83,6	236
	Hoger onderwijs	2,2	8,4	89,4	277
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	6,1	17,3	76,6	521
	Halfstedelijk gebied	4,4	17,4	78,2	233
	Landelijk gebied	3,5	12,0	84,5	269
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	4,6	14,6	80,8	333
	Brussels Gewest	4,6	18,6	76,7	242
	Waals Gewest	5,5	17,7	76,8	448
JAAR	1997	3,2	18,3	78,5	918
	2001	3,5	14,3	82,2	1093
	2004	3,2	16,5	80,4	1729
	2008	2,2	14,9	82,8	1614
	2013	4,9	16,0	79,1	1023

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 26 | Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens beperkingen die hiervan het gevolg zijn, België

MB_1		Ernstige beperking	Matige beperking	Lichte beperking	Geen beperking	N
GESLACHT	Mannen	15,4	27,2	23,0	34,4	1262
	Vrouwen	18,9	26,1	26,6	28,3	1545
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	32,0	31,3	21,0	15,7	477
	Lager secundair	18,5	33,4	20,1	28,0	496
	Hoger secundair	14,9	26,4	28,6	30,1	852
	Hoger onderwijs	11,3	20,6	26,4	41,7	943
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	21,5	24,2	25,3	29,0	1476
	Halfstedelijk gebied	14,7	24,7	26,6	34,0	603
	Landelijk gebied	13,4	32,3	23,1	31,1	728
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	14,9	24,8	29,8	30,5	848
	Brussels Gewest	24,2	20,4	21,9	33,5	813
	Waals Gewest	19,0	31,6	18,6	30,7	1146
JAAR	1997	14,8	25,2	32,7	27,3	2460
	2001	16,4	27,7	30,7	25,1	2913
	2004	16,4	28,6	27,2	27,8	3487
	2008	14,8	26,1	26,5	32,6	3349
	2013	17,4	26,6	25,1	31,0	2807

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 27 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens beperkingen die hiervan het gevolg zijn, België

MB_4		Ernstige beperking	Matige beperking	Lichte beperking	Geen beperking	N
GESLACHT	Mannen	18,5	25,3	21,3	34,9	445
	Vrouwen	21,7	29,1	25,5	23,7	578
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	35,7	30,7	17,8	15,7	288
	Lager secundair	12,7	31,3	27,8	28,2	202
	Hoger secundair	16,3	22,4	28,6	32,8	236
	Hoger onderwijs	10,3	24,7	24,1	40,9	277
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	22,8	23,4	24,5	29,3	521
	Halfstedelijk gebied	21,8	26,2	23,3	28,7	233
	Landelijk gebied	15,0	36,4	23,0	25,7	269
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	18,9	25,7	27,9	27,5	333
	Brussels Gewest	22,2	22,7	22,1	33,0	242
	Waals Gewest	22,6	32,2	17,4	27,9	448
JAAR	1997	20,7	30,3	27,6	21,4	917
	2001	17,5	36,8	25,9	19,8	1089
	2004	19,4	33,5	25,5	21,6	1724
	2008	16,7	35,8	22,3	25,2	1608
	2013	20,5	27,6	23,8	28,2	1023

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 28 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, België

MB_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	65,6	(62,2-69,0)	64,0	(60,3-67,6)	1262
	Vrouwen	71,7	(68,6-74,8)	69,8	(66,2-73,1)	1545
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	55,0	(42,7-67,3)	54,3	(42,6-65,4)	139
	25 - 34	65,7	(57,0-74,5)	65,5	(56,4-73,6)	232
	35 - 44	69,1	(62,8-75,3)	69,2	(62,6-75,2)	351
	45 - 54	68,4	(62,8-74,0)	68,1	(62,3-73,4)	484
	55 - 64	69,3	(64,0-74,5)	69,2	(63,7-74,3)	578
	65 - 74	64,7	(58,7-70,8)	64,6	(58,4-70,5)	486
	75 +	77,9	(73,1-82,7)	77,3	(72,1-81,8)	537
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	84,3	(79,8-88,8)	82,9	(77,4-87,3)	477
	Lager secundair	72,0	(66,8-77,2)	71,0	(65,3-76,2)	496
	Hoger secundair	69,9	(65,9-74,0)	68,8	(64,4-73,0)	852
	Hoger onderwijs	58,3	(53,7-62,9)	57,3	(52,5-62,0)	943
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	71,0	(67,7-74,2)	69,2	(65,5-72,6)	1476
	Halfstedelijk gebied	66,0	(61,3-70,8)	63,5	(58,2-68,5)	603
	Landelijk gebied	68,9	(64,3-73,6)	66,8	(61,7-71,6)	728
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	69,5	(65,8-73,1)	67,2	(63,1-71,1)	848
	Brussels Gewest	66,5	(62,5-70,5)	65,0	(60,6-69,2)	813
	Waals Gewest	69,3	(65,8-72,8)	67,5	(63,6-71,1)	1146
JAAR	1997	72,7	(69,9-75,5)	72,2	(69,2-75,0)	2460
	2001	74,9	(72,6-77,1)	73,2	(70,8-75,5)	2913
	2004	72,2	(69,8-74,6)	70,6	(68,1-73,1)	3487
	2008	67,4	(65,0-69,9)	64,9	(62,3-67,4)	3349
	2013	69,0	(66,7-71,4)	66,5	(63,9-68,9)	2807

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 29 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, België

MB_5		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	65,1	(59,3-70,8)	65,9	(60,0-71,4)	445
	Vrouwen	76,3	(71,6-81,0)	75,7	(70,5-80,3)	578
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	64,7	(58,7-70,8)	65,3	(59,0-71,1)	486
	75 +	77,9	(73,1-82,7)	77,4	(72,2-81,9)	537
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	84,3	(78,2-90,3)	82,8	(75,2-88,5)	288
	Lager secundair	71,8	(63,3-80,2)	71,9	(62,8-79,5)	202
	Hoger secundair	67,2	(59,2-75,3)	67,3	(58,7-74,8)	236
	Hoger onderwijs	59,1	(50,9-67,3)	61,2	(52,9-68,9)	277
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	70,7	(65,3-76,2)	70,7	(64,9-76,0)	521
	Halfstedelijk gebied	71,3	(63,9-78,8)	71,5	(63,3-78,5)	233
	Landelijk gebied	74,3	(67,1-81,6)	73,7	(65,7-80,4)	269
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	72,5	(66,9-78,1)	72,2	(66,1-77,5)	333
	Brussels Gewest	67,0	(60,2-73,8)	67,2	(59,9-73,8)	242
	Waals Gewest	72,1	(66,3-78,0)	72,3	(66,0-77,8)	448
JAAR	1997	78,6	(73,7-83,5)	80,7	(75,6-85,0)	917
	2001	80,2	(77,0-83,5)	80,8	(77,4-83,8)	1089
	2004	78,4	(75,3-81,6)	79,0	(75,7-82,0)	1724
	2008	74,8	(70,8-78,8)	74,6	(70,5-78,3)	1608
	2013	71,8	(68,1-75,6)	71,7	(67,7-75,4)	1023

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 30 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, België

MB_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	15,4	(12,7-18,0)	15,3	(12,7-18,2)	1262
	Vrouwen	18,9	(16,1-21,8)	18,4	(15,4-21,8)	1545
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	17,7	(8,5-26,9)	17,3	(10,4-27,4)	139
	25 - 34	18,9	(9,2-28,6)	18,7	(11,1-29,8)	232
	35 - 44	16,5	(10,7-22,2)	16,5	(11,5-23,0)	351
	45 - 54	14,7	(10,8-18,6)	14,5	(11,0-18,8)	484
	55 - 64	13,9	(10,3-17,6)	13,8	(10,5-17,9)	578
	65 - 74	18,7	(13,6-23,8)	18,6	(13,9-24,3)	486
	75 +	22,0	(17,3-26,6)	21,4	(17,1-26,3)	537
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	32,0	(25,9-38,1)	33,0	(26,2-40,6)	477
	Lager secundair	18,5	(14,1-23,0)	19,3	(14,8-24,7)	496
	Hoger secundair	14,9	(11,6-18,1)	15,3	(12,1-19,0)	852
	Hoger onderwijs	11,3	(7,9-14,6)	11,4	(8,4-15,1)	943
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	21,5	(18,5-24,5)	20,8	(17,7-24,3)	1476
	Halfstedelijk gebied	14,7	(10,8-18,5)	14,1	(10,8-18,4)	603
	Landelijk gebied	13,4	(9,5-17,4)	12,9	(9,4-17,5)	728
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	14,9	(11,9-17,9)	14,2	(11,2-17,7)	848
	Brussels Gewest	24,2	(20,1-28,3)	23,7	(19,6-28,3)	813
	Waals Gewest	19,0	(15,8-22,1)	18,4	(15,3-22,0)	1146
JAAR	1997	14,8	(12,5-17,1)	13,9	(11,9-16,2)	2460
	2001	16,4	(14,6-18,1)	15,0	(13,3-16,8)	2913
	2004	16,4	(14,4-18,4)	15,2	(13,2-17,4)	3487
	2008	14,8	(13,1-16,6)	13,4	(11,8-15,1)	3349
	2013	17,4	(15,3-19,4)	15,6	(13,7-17,8)	2807

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 31 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, België

MB_6		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	18,5	(13,7-23,4)	18,6	(14,2-24,0)	445
	Vrouwen	21,7	(17,2-26,3)	21,4	(17,3-26,2)	578
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	18,7	(13,6-23,8)	18,8	(14,2-24,4)	486
	75 +	22,0	(17,3-26,6)	21,7	(17,5-26,5)	537
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	35,7	(27,7-43,7)	36,3	(28,1-45,4)	288
	Lager secundair	12,7	(7,6-17,9)	12,8	(8,5-18,8)	202
	Hoger secundair	16,3	(10,1-22,5)	16,2	(10,9-23,5)	236
	Hoger onderwijs	10,3	(6,3-14,4)	10,2	(6,7-15,3)	277
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	22,8	(17,7-27,8)	22,5	(17,8-28,0)	521
	Halfstedelijk gebied	21,8	(14,3-29,3)	21,6	(15,0-30,0)	233
	Landelijk gebied	15,0	(9,5-20,5)	14,6	(10,1-20,7)	269
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	18,9	(13,9-23,9)	18,6	(14,1-24,1)	333
	Brussels Gewest	22,2	(16,0-28,3)	22,0	(16,5-28,8)	242
	Waals Gewest	22,6	(16,9-28,3)	22,4	(17,2-28,6)	448
JAAR	1997	20,7	(15,8-25,6)	21,1	(16,6-26,6)	917
	2001	17,5	(14,5-20,5)	17,0	(14,2-20,3)	1089
	2004	19,4	(16,6-22,2)	19,0	(16,4-21,8)	1724
	2008	16,7	(14,1-19,3)	16,0	(13,6-18,7)	1608
	2013	20,5	(17,0-23,9)	19,7	(16,4-23,4)	1023

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 32 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, België

MA03_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,3	(0,8-1,8)	1,0	(0,6-1,5)	4342
	Vrouwen	0,8	(0,3-1,2)	0,5	(0,3-0,9)	4770
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,1-0,7)	1151
	25 - 34	0,0		0,3	(0,1-1,7)	1406
	35 - 44	0,1	(0,0-0,3)	0,3	(0,1-1,1)	1522
	45 - 54	0,7	(0,1-1,3)	0,7	(0,3-1,5)	1558
	55 - 64	1,7	(0,6-2,8)	1,6	(0,8-3,0)	1450
	65 - 74	2,4	(0,9-3,8)	2,3	(1,3-4,1)	1032
	75 +	3,6	(1,6-5,5)	3,7	(2,1-6,4)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4,6	(2,1-7,0)	2,0	(1,1-3,8)	1032
	Lager secundair	0,9	(0,2-1,6)	0,5	(0,2-1,1)	1291
	Hoger secundair	0,6	(0,2-1,0)	0,5	(0,3-1,1)	2887
	Hoger onderwijs	0,5	(0,2-0,7)	0,5	(0,3-1,0)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,3	(0,8-1,8)	1,0	(0,6-1,6)	4634
	Halfstedelijk gebied	0,7	(0,2-1,1)	0,4	(0,2-0,8)	1973
	Landelijk gebied	1,0	(0,3-1,7)	0,7	(0,3-1,3)	2505
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	0,9	(0,4-1,3)	0,0	(0,0-0,0)	2991
	Brussels Gewest	0,7	(0,3-1,0)	0,0	(0,0-0,0)	2532
	Waals Gewest	1,4	(0,9-2,0)	0,0	(0,0-0,0)	3589
JAAR	2008	0,8	(0,6-0,9)	0,5	(0,3-0,6)	9598
	2013	1,0	(0,7-1,3)	0,6	(0,4-0,9)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 33 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, België

MA03_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,8	(2,0-5,6)	3,8	(2,3-6,3)	890
	Vrouwen	2,4	(0,7-4,0)	2,3	(1,2-4,2)	1135
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	2,4	(0,9-3,8)	2,2	(1,3-3,9)	1032
	75 +	3,6	(1,6-5,5)	3,6	(2,0-6,4)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,0	(2,2-9,7)	5,9	(3,0-11,0)	519
	Lager secundair	1,8	(0,0-3,6)	1,7	(0,6-4,6)	399
	Hoger secundair	1,8	(0,5-3,0)	1,7	(0,8-3,5)	514
	Hoger onderwijs	1,9	(0,5-3,3)	1,8	(0,8-3,7)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,6	(1,7-5,5)	3,4	(2,0-5,8)	987
	Halfstedelijk gebied	1,8	(0,3-3,2)	1,7	(0,7-3,9)	474
	Landelijk gebied	3,4	(0,3-6,4)	3,2	(1,3-7,9)	564
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	2,3	(0,7-3,9)	2,1	(1,0-4,4)	745
	Brussels Gewest	1,6	(0,3-3,0)	1,5	(0,7-3,6)	427
	Waals Gewest	4,7	(2,4-7,0)	4,5	(2,7-7,4)	853
JAAR	2008	2,3	(1,6-3,0)	2,2	(1,6-3,0)	2829
	2013	3,0	(1,7-4,2)	2,8	(1,8-4,3)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 34 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, België

MA04_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,7	(1,2-2,2)	1,0	(0,7-1,5)	4343
	Vrouwen	1,2	(0,7-1,7)	0,6	(0,4-1,0)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,1-0,7)	1151
	25 - 34	0,1	(0,0-0,3)	0,4	(0,1-1,7)	1406
	35 - 44	0,4	(0,1-0,8)	0,4	(0,2-1,0)	1522
	45 - 54	0,5	(0,2-0,9)	0,5	(0,3-1,0)	1558
	55 - 64	1,4	(0,6-2,1)	1,3	(0,7-2,3)	1450
	65 - 74	2,8	(1,3-4,3)	2,7	(1,6-4,6)	1032
	75 +	7,3	(4,5-10,1)	7,5	(5,1-10,9)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4,0	(2,3-5,7)	0,8	(0,4-1,6)	1032
	Lager secundair	1,4	(0,7-2,2)	0,5	(0,2-1,0)	1290
	Hoger secundair	0,9	(0,4-1,3)	0,5	(0,3-0,9)	2887
	Hoger onderwijs	1,3	(0,6-1,9)	1,1	(0,6-1,7)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,0	(1,2-2,7)	1,1	(0,7-1,7)	4634
	Halfstedelijk gebied	0,8	(0,4-1,3)	0,4	(0,2-0,7)	1973
	Landelijk gebied	1,4	(0,8-1,9)	0,7	(0,5-1,2)	2505
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	1,3	(0,7-1,9)	0,1	(0,0-0,1)	2990
	Brussels Gewest	1,1	(0,6-1,7)	0,1	(0,1-0,2)	2532
	Waals Gewest	1,8	(1,3-2,4)	0,1	(0,1-0,2)	3590
JAAR	2008	2,1	(1,7-2,6)	1,1	(0,8-1,5)	9578
	2013	1,5	(1,1-1,8)	0,7	(0,5-1,0)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 35 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, België

MA04_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	6,0	(3,8-8,3)	5,7	(3,7-8,6)	891
	Vrouwen	4,3	(2,3-6,3)	3,7	(2,4-5,6)	1134
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	2,8	(1,3-4,3)	2,7	(1,6-4,5)	1032
	75 +	7,3	(4,5-10,1)	7,3	(4,9-10,7)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,6	(3,7-9,5)	4,9	(2,6-9,0)	519
	Lager secundair	3,7	(1,5-5,8)	3,1	(1,6-5,7)	398
	Hoger secundair	1,8	(0,4-3,1)	1,5	(0,7-3,2)	514
	Hoger onderwijs	8,0	(3,1-12,8)	8,2	(4,4-14,9)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	7,3	(4,1-10,6)	6,5	(4,0-10,2)	987
	Halfstedelijk gebied	2,4	(0,7-4,0)	2,1	(1,0-4,2)	474
	Landelijk gebied	4,5	(2,5-6,5)	4,0	(2,5-6,1)	564
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	4,5	(2,2-6,9)	4,0	(2,4-6,6)	744
	Brussels Gewest	3,8	(1,3-6,3)	3,4	(1,8-6,4)	427
	Waals Gewest	6,3	(4,0-8,7)	5,7	(3,8-8,4)	854
JAAR	2008	6,6	(5,2-8,0)	6,1	(4,9-7,7)	2811
	2013	5,0	(3,5-6,6)	4,6	(3,4-6,3)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 36 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige hartziekte (uitgezonderd hartinfarct (of de gevolgen daarvan) of coronaire hartziekte) in de afgelopen 12 maanden, België

MA05_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,8	(2,2-3,4)	1,8	(1,3-2,5)	4343
	Vrouwen	1,7	(1,2-2,3)	0,9	(0,7-1,3)	4768
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,1-0,7)	1151
	25 - 34	0,5	(0,1-0,9)	0,5	(0,2-1,0)	1406
	35 - 44	0,9	(0,3-1,6)	0,9	(0,4-1,7)	1522
	45 - 54	1,5	(0,7-2,4)	1,5	(0,8-2,5)	1558
	55 - 64	2,8	(1,6-4,0)	2,6	(1,7-4,0)	1448
	65 - 74	4,7	(3,1-6,2)	4,5	(3,2-6,2)	1032
	75 +	7,8	(5,5-10,2)	8,1	(5,9-10,9)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5,8	(3,4-8,2)	2,0	(1,2-3,3)	1032
	Lager secundair	3,3	(2,2-4,5)	1,6	(1,0-2,4)	1291
	Hoger secundair	1,8	(1,2-2,3)	1,2	(0,8-1,7)	2887
	Hoger onderwijs	1,4	(0,9-1,9)	1,1	(0,8-1,6)	3799
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,2	(1,6-2,7)	1,3	(0,9-1,8)	4633
	Halfstedelijk gebied	2,1	(1,4-2,7)	1,1	(0,8-1,6)	1973
	Landelijk gebied	2,6	(1,6-3,5)	1,5	(1,0-2,3)	2505
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	2,4	(1,8-3,1)	0,2	(0,2-0,3)	2991
	Brussels Gewest	2,1	(1,4-2,8)	0,2	(0,2-0,3)	2531
	Waals Gewest	1,9	(1,4-2,5)	0,2	(0,1-0,3)	3589
JAAR	2013	2,2	(1,8-2,6)			9111

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 37 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige hartziekte (uitgezonderd hartinfarct (of de gevolgen daarvan) of coronaire hartziekte) in de afgelopen 12 maanden, België

MA05_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	8,1	(5,9-10,2)	8,1	(6,1-10,6)	891
	Vrouwen	4,9	(3,0-6,8)	4,6	(3,2-6,6)	1135
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	4,7	(3,1-6,2)	4,4	(3,2-6,1)	1032
	75 +	7,8	(5,5-10,2)	7,8	(5,7-10,7)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,7	(4,0-11,3)	6,9	(4,3-10,8)	519
	Lager secundair	5,1	(2,9-7,4)	4,7	(3,0-7,3)	399
	Hoger secundair	5,6	(3,4-7,8)	5,3	(3,6-7,9)	514
	Hoger onderwijs	6,3	(3,7-8,8)	6,2	(4,1-9,2)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5,7	(3,9-7,5)	5,3	(3,8-7,3)	987
	Halfstedelijk gebied	5,6	(3,4-7,9)	5,3	(3,5-7,9)	474
	Landelijk gebied	8,0	(4,3-11,7)	7,6	(4,7-11,9)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	6,7	(4,6-8,8)	6,2	(4,4-8,7)	745
	Brussels Gewest	7,0	(4,2-9,9)	6,7	(4,4-10,0)	427
	Waals Gewest	5,3	(3,5-7,0)	5,0	(3,6-6,9)	854
JAAR	2013	6,3	(4,9-7,7)			2026

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 38 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, België

MA06_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	15,6	(14,1-17,2)	9,8	(8,4-11,4)	4343
	Vrouwen	17,3	(15,7-18,8)	10,0	(8,7-11,5)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,8	(0,3-1,3)	0,8	(0,4-1,6)	1151
	25 - 34	2,0	(1,1-2,9)	2,0	(1,3-3,1)	1406
	35 - 44	8,6	(6,0-11,2)	8,6	(6,3-11,6)	1522
	45 - 54	15,4	(12,9-17,9)	15,4	(13,0-18,0)	1558
	55 - 64	27,3	(24,2-30,5)	27,3	(24,3-30,6)	1450
	65 - 74	37,3	(32,9-41,6)	37,3	(33,0-41,8)	1032
	75 +	36,3	(32,1-40,5)	36,2	(32,2-40,5)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	30,6	(26,3-34,8)	12,4	(10,0-15,5)	1031
	Lager secundair	23,2	(19,6-26,8)	11,6	(9,5-14,2)	1291
	Hoger secundair	14,8	(12,9-16,7)	9,5	(8,0-11,2)	2887
	Hoger onderwijs	12,2	(10,5-13,8)	8,6	(7,3-10,2)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	16,0	(14,4-17,6)	9,9	(8,5-11,4)	4634
	Halfstedelijk gebied	16,4	(14,1-18,6)	9,3	(7,7-11,1)	1972
	Landelijk gebied	17,3	(14,9-19,7)	10,6	(8,8-12,8)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	17,3	(15,5-19,1)	10,0	(8,5-11,6)	2990
	Brussels Gewest	15,7	(13,9-17,6)	11,7	(10,0-13,6)	2532
	Waals Gewest	15,3	(13,8-16,9)	9,2	(7,9-10,7)	3590
JAAR	1997	10,9	(10,0-11,9)	9,1	(8,2-10,1)	8543
	2001	14,1	(13,0-15,1)	10,1	(9,2-11,0)	10055
	2004	15,0	(14,0-15,9)	10,8	(9,9-11,7)	11123
	2008	15,7	(14,7-16,8)	11,1	(10,2-12,0)	9524
	2013	16,5	(15,3-17,6)	11,4	(10,4-12,3)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 39 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, België

MA06_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	35,2	(31,0-39,3)	35,1	(31,0-39,4)	891
	Vrouwen	38,0	(33,9-42,1)	38,0	(34,0-42,2)	1134
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	37,3	(32,9-41,6)	37,4	(33,1-41,9)	1032
	75 +	36,3	(32,1-40,5)	36,1	(32,0-40,4)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	39,8	(33,8-45,8)	40,1	(34,0-46,4)	518
	Lager secundair	39,5	(32,3-46,7)	39,5	(32,6-46,8)	399
	Hoger secundair	35,8	(29,9-41,7)	35,7	(30,1-41,7)	514
	Hoger onderwijs	32,4	(27,2-37,5)	32,1	(27,2-37,4)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	34,2	(30,0-38,5)	34,2	(30,2-38,6)	987
	Halfstedelijk gebied	38,4	(32,7-44,1)	38,4	(32,8-44,3)	473
	Landelijk gebied	39,1	(33,0-45,1)	39,0	(33,1-45,2)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	38,7	(34,4-43,1)	38,7	(34,5-43,2)	744
	Brussels Gewest	40,4	(34,8-46,1)	40,4	(34,9-46,1)	427
	Waals Gewest	32,0	(27,8-36,2)	31,9	(27,9-36,2)	854
JAAR	1997	27,6	(23,9-31,3)	27,3	(23,8-31,1)	1761
	2001	33,3	(30,0-36,6)	33,1	(29,9-36,5)	2115
	2004	34,0	(31,7-36,4)	33,9	(31,6-36,2)	3474
	2008	36,7	(33,7-39,7)	36,5	(33,6-39,6)	2798
	2013	36,8	(33,8-39,8)	36,7	(33,7-39,7)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 40 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, België

MA06_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	21,3	(16,7-25,9)	20,0	(15,0-26,2)	688
	Vrouwen	21,2	(16,8-25,6)	20,4	(15,3-26,6)	845
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		20,9	(5,7-53,5)	10
	25 - 34	8,2	(0,6-15,9)	11,2	(4,4-25,5)	33
	35 - 44	24,5	(10,4-38,6)	24,6	(13,7-40,1)	108
	45 - 54	28,2	(18,8-37,6)	28,2	(19,9-38,4)	269
	55 - 64	17,2	(12,6-21,7)	17,2	(13,1-22,2)	398
	65 - 74	24,6	(16,7-32,5)	24,6	(17,6-33,1)	357
	75 +	17,6	(12,9-22,3)	17,6	(13,2-22,9)	358
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	21,2	(15,0-27,4)	22,2	(14,7-32,2)	298
	Lager secundair	18,7	(11,2-26,2)	18,6	(11,5-28,8)	281
	Hoger secundair	18,8	(12,7-24,8)	18,4	(13,1-25,2)	449
	Hoger onderwijs	25,2	(18,8-31,5)	23,6	(17,0-31,8)	485
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	22,4	(17,6-27,2)	21,0	(15,7-27,5)	782
	Halfstedelijk gebied	14,1	(9,6-18,5)	13,4	(8,9-19,7)	330
	Landelijk gebied	26,7	(19,6-33,7)	24,8	(17,6-33,8)	421
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	19,0	(14,2-23,7)	3,2	(2,3-4,5)	530
	Brussels Gewest	40,1	(33,9-46,3)	8,9	(6,7-11,8)	420
	Waals Gewest	19,3	(14,5-24,1)	3,4	(2,4-4,6)	583
JAAR	2001	29,1	(25,2-33,1)	26,2	(22,1-30,8)	1311
	2008	22,9	(19,4-26,4)	20,2	(16,5-24,6)	1160
	2013	21,3	(18,0-24,5)	18,7	(15,3-22,7)	1533

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 41 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, België

MA06_30		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	20,8	(15,2-26,4)	20,2	(15,1-26,4)	299
	Vrouwen	21,4	(14,6-28,1)	21,4	(15,6-28,6)	416
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	24,6	(16,7-32,5)	24,6	(17,6-33,3)	357
	75 +	17,6	(12,9-22,3)	17,5	(13,2-22,8)	358
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	18,1	(11,2-24,9)	18,7	(12,3-27,4)	199
	Lager secundair	20,9	(9,5-32,3)	20,7	(11,7-33,8)	139
	Hoger secundair	20,2	(8,8-31,7)	19,8	(11,4-32,3)	178
	Hoger onderwijs	25,9	(17,7-34,1)	24,6	(17,1-34,1)	190
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	27,2	(18,9-35,4)	26,7	(19,8-35,0)	358
	Halfstedelijk gebied	12,9	(7,3-18,6)	12,8	(8,1-19,7)	164
	Landelijk gebied	22,0	(12,6-31,5)	21,7	(14,1-32,0)	193
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	19,0	(12,2-25,7)	18,5	(13,2-25,4)	278
	Brussels Gewest	40,3	(31,4-49,3)	40,2	(31,5-49,4)	168
	Waals Gewest	20,0	(13,4-26,5)	20,1	(14,3-27,5)	269
JAAR	2001	32,6	(26,3-39,0)	31,5	(25,7-38,0)	605
	2008	23,2	(17,8-28,7)	22,6	(17,8-28,2)	666
	2013	21,1	(16,4-25,9)	20,8	(16,6-25,7)	715

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 42 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, België

MA06_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	88,8	(85,5-92,0)	80,7	(74,1-86,0)	688
	Vrouwen	92,4	(90,0-94,9)	84,9	(79,2-89,2)	844
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	51,1	(0,0-100,0)	51,3	(22,9-78,9)	10
	25 - 34	39,4	(23,8-55,1)	39,8	(22,0-60,7)	33
	35 - 44	77,9	(65,7-90,0)	78,4	(64,9-87,7)	107
	45 - 54	84,7	(77,6-91,8)	84,8	(76,3-90,6)	269
	55 - 64	94,3	(91,8-96,8)	94,3	(91,3-96,3)	398
	65 - 74	96,0	(93,2-98,8)	96,0	(92,0-98,0)	357
	75 +	96,2	(93,9-98,4)	96,1	(93,0-97,8)	358
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	90,4	(85,4-95,4)	72,5	(57,6-83,6)	298
	Lager secundair	94,5	(91,9-97,2)	87,6	(79,5-92,7)	280
	Hoger secundair	90,2	(86,5-94,0)	84,4	(77,7-89,3)	449
	Hoger onderwijs	90,1	(86,2-94,1)	85,4	(77,6-90,9)	485
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	87,3	(83,6-91,1)	77,0	(69,8-82,9)	781
	Halfstedelijk gebied	92,9	(89,6-96,2)	85,2	(76,4-91,1)	330
	Landelijk gebied	93,5	(91,0-96,0)	88,6	(82,5-92,8)	421
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	90,1	(87,1-93,0)	80,6	(73,5-86,1)	530
	Brussels Gewest	88,8	(85,3-92,4)	82,0	(74,5-87,7)	419
	Waals Gewest	92,8	(89,7-96,0)	87,0	(80,6-91,5)	583
JAAR	1997	78,7	(75,2-82,2)	73,2	(68,6-77,4)	1108
	2001	78,3	(75,1-81,6)	67,4	(62,3-72,2)	1406
	2008	80,6	(77,4-83,8)	70,0	(64,9-74,6)	1147
	2013	90,8	(88,7-92,8)	84,6	(80,9-87,7)	1532

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 43 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, België

MA06_40		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	95,6	(92,8-98,4)	95,6	(91,8-97,7)	299
	Vrouwen	96,4	(94,4-98,3)	96,4	(93,8-97,9)	416
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	96,0	(93,2-98,8)	96,0	(92,1-98,0)	357
	75 +	96,2	(93,9-98,4)	96,1	(93,1-97,9)	358
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	93,6	(89,0-98,3)	93,2	(85,4-97,0)	199
	Lager secundair	97,1	(94,3-99,9)	97,2	(92,4-99,0)	139
	Hoger secundair	96,7	(94,2-99,2)	96,7	(93,1-98,5)	178
	Hoger onderwijs	97,6	(94,7-100,0)	97,8	(91,5-99,5)	190
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	96,5	(94,8-98,3)	96,5	(94,2-98,0)	358
	Halfstedelijk gebied	94,6	(90,1-99,1)	94,6	(87,8-97,7)	164
	Landelijk gebied	97,1	(94,5-99,6)	97,1	(93,2-98,7)	193
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	96,1	(93,5-98,7)	96,1	(92,6-98,0)	278
	Brussels Gewest	92,8	(88,7-96,8)	92,7	(87,5-95,9)	168
	Waals Gewest	97,1	(94,9-99,3)	97,1	(93,8-98,7)	269
JAAR	1997	90,6	(86,5-94,8)	91,3	(86,9-94,4)	490
	2001	85,6	(81,5-89,8)	86,1	(81,7-89,6)	654
	2008	86,2	(82,4-90,0)	86,6	(82,4-89,9)	657
	2013	96,1	(94,3-97,9)	96,2	(93,9-97,6)	715

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 44 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, België

MA07_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	16,2	(14,8-17,7)	11,5	(10,1-13,1)	4335
	Vrouwen	17,3	(15,7-18,8)	11,3	(9,9-13,0)	4762
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1,8	(0,7-2,9)	1,8	(0,9-3,3)	1151
	25 - 34	3,0	(1,7-4,3)	3,0	(1,9-4,6)	1401
	35 - 44	7,4	(5,7-9,0)	7,4	(5,9-9,2)	1520
	45 - 54	15,7	(13,1-18,3)	15,7	(13,3-18,5)	1554
	55 - 64	30,0	(26,7-33,4)	30,0	(26,8-33,5)	1448
	65 - 74	37,2	(32,8-41,5)	37,2	(32,9-41,6)	1032
	75 +	33,9	(29,7-38,1)	34,0	(29,9-38,3)	991
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	25,7	(21,7-29,6)	11,1	(8,9-13,9)	1030
	Lager secundair	22,0	(18,4-25,5)	12,1	(9,9-14,7)	1290
	Hoger secundair	16,5	(14,5-18,5)	12,1	(10,3-14,1)	2884
	Hoger onderwijs	13,1	(11,4-14,7)	10,6	(9,1-12,4)	3792
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	16,9	(15,2-18,6)	11,9	(10,3-13,7)	4628
	Halfstedelijk gebied	17,0	(14,8-19,2)	11,0	(9,2-13,0)	1972
	Landelijk gebied	16,4	(14,2-18,6)	11,2	(9,5-13,2)	2497
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	17,4	(15,7-19,2)	11,4	(9,9-13,2)	2987
	Brussels Gewest	16,3	(14,3-18,3)	13,6	(11,7-15,9)	2530
	Waals Gewest	15,7	(14,1-17,4)	10,7	(9,2-12,3)	3580
JAAR	2013	16,8	(15,6-17,9)			9097

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 45 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, België

MA07_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	31,9	(27,8-36,0)	31,7	(27,7-35,9)	891
	Vrouwen	38,2	(34,1-42,3)	38,4	(34,3-42,6)	1132
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	37,2	(32,8-41,5)	37,4	(33,1-41,8)	1032
	75 +	33,9	(29,7-38,1)	33,5	(29,4-37,9)	991
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	31,0	(25,3-36,7)	30,6	(25,1-36,8)	517
	Lager secundair	38,4	(30,9-45,9)	38,3	(31,1-46,0)	399
	Hoger secundair	36,9	(31,0-42,8)	36,8	(31,2-42,7)	514
	Hoger onderwijs	36,9	(31,0-42,8)	37,0	(31,1-43,3)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	33,5	(29,0-37,9)	33,4	(29,1-37,9)	986
	Halfstedelijk gebied	38,6	(32,9-44,2)	38,4	(32,9-44,3)	473
	Landelijk gebied	35,4	(29,0-41,7)	35,1	(29,1-41,7)	564
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	37,1	(32,6-41,5)	37,0	(32,7-41,5)	744
	Brussels Gewest	39,1	(33,2-44,9)	38,8	(33,2-44,7)	426
	Waals Gewest	31,6	(27,1-36,2)	31,4	(27,1-36,0)	853
JAAR	2013	35,5	(32,5-38,6)			2023

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 46 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, België

MA07_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	29,1	(24,5-33,6)	26,6	(20,8-33,2)	736
	Vrouwen	32,1	(27,3-36,9)	32,1	(25,3-39,8)	782
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	8,5	(0,0-20,6)	24,1	(6,5-59,0)	15
	25 - 34	19,8	(2,5-37,0)	19,7	(7,9-41,3)	42
	35 - 44	34,7	(24,1-45,3)	35,5	(25,8-46,6)	125
	45 - 54	39,3	(29,8-48,8)	39,9	(31,0-49,4)	255
	55 - 64	33,5	(27,3-39,8)	33,5	(27,5-40,0)	417
	65 - 74	30,2	(22,0-38,3)	29,7	(22,5-38,1)	362
	75 +	22,4	(16,6-28,1)	21,6	(16,5-27,7)	302
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	28,2	(20,9-35,5)	28,7	(19,9-39,5)	257
	Lager secundair	26,6	(18,4-34,9)	25,7	(17,6-35,9)	263
	Hoger secundair	33,0	(26,6-39,4)	31,2	(24,0-39,5)	479
	Hoger onderwijs	31,4	(25,1-37,6)	29,1	(22,0-37,3)	498
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	34,2	(29,0-39,5)	32,7	(25,7-40,5)	778
	Halfstedelijk gebied	20,7	(15,6-25,9)	20,0	(14,4-27,1)	343
	Landelijk gebied	35,7	(28,3-43,0)	33,3	(25,3-42,4)	397
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	28,3	(23,2-33,4)	23,8	(18,6-29,9)	534
	Brussels Gewest	48,8	(42,2-55,4)	42,2	(33,3-51,6)	411
	Waals Gewest	28,9	(23,7-34,1)	22,8	(17,4-29,4)	573
JAAR	2013	30,7	(27,2-34,1)			1518

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 47 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, België

MA07_30		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	23,6	(17,1-30,1)	22,9	(17,1-29,8)	275
	Vrouwen	28,1	(21,1-35,2)	28,0	(21,8-35,3)	389
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	30,2	(22,0-38,3)	30,0	(22,7-38,5)	362
	75 +	22,4	(16,6-28,1)	21,9	(16,7-28,0)	302
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	23,9	(15,0-32,9)	24,3	(16,0-35,1)	154
	Lager secundair	25,9	(13,2-38,5)	25,5	(15,6-38,8)	129
	Hoger secundair	31,8	(19,8-43,8)	30,5	(20,8-42,3)	181
	Hoger onderwijs	22,8	(15,0-30,6)	22,0	(15,1-30,8)	193
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	34,3	(25,3-43,2)	33,4	(25,6-42,2)	329
	Halfstedelijk gebied	18,1	(11,2-25,0)	17,9	(12,0-26,0)	167
	Landelijk gebied	25,0	(14,5-35,4)	23,9	(15,5-34,9)	168
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	25,0	(17,4-32,6)	24,5	(18,2-32,2)	256
	Brussels Gewest	43,6	(34,4-52,9)	42,2	(33,1-51,9)	157
	Waals Gewest	24,1	(16,7-31,6)	23,2	(16,5-31,6)	251
JAAR	2013	26,4	(21,1-31,7)			664

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 48 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, België

MA07_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	73,9	(69,9-77,9)	59,5	(50,5-67,9)	736
	Vrouwen	75,3	(71,1-79,4)	53,5	(44,9-62,0)	782
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	13,3	(8,5-18,2)	16,7	(3,7-51,3)	15
	25 - 34	25,0	(2,7-47,3)	24,9	(9,8-50,4)	42
	35 - 44	37,2	(25,8-48,6)	36,3	(26,3-47,7)	125
	45 - 54	62,1	(53,1-71,1)	61,6	(52,6-69,8)	255
	55 - 64	77,6	(72,3-82,9)	77,7	(71,9-82,5)	417
	65 - 74	86,2	(81,7-90,6)	86,4	(81,4-90,3)	362
	75 +	91,5	(87,2-95,8)	91,9	(86,4-95,2)	302
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	86,5	(81,5-91,5)	65,3	(51,9-76,6)	257
	Lager secundair	80,0	(73,4-86,7)	57,8	(44,8-69,8)	263
	Hoger secundair	72,7	(67,1-78,3)	57,2	(48,4-65,7)	479
	Hoger onderwijs	68,6	(62,5-74,6)	53,8	(42,8-64,4)	498
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	69,1	(64,1-74,1)	50,0	(41,6-58,4)	778
	Halfstedelijk gebied	79,6	(74,5-84,7)	61,4	(49,6-72,1)	343
	Landelijk gebied	77,9	(72,3-83,6)	62,6	(52,8-71,4)	397
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	77,7	(73,3-82,1)	58,3	(48,4-67,5)	534
	Brussels Gewest	61,8	(55,3-68,4)	43,2	(33,8-53,1)	411
	Waals Gewest	73,2	(68,3-78,1)	55,9	(45,9-65,3)	573
JAAR	2013	74,6	(71,5-77,7)			1518

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 49 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, België

MA07_40		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	89,3	(84,1-94,4)	89,9	(83,1-94,2)	275
	Vrouwen	88,4	(84,8-92,0)	88,7	(84,5-91,8)	389
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	86,2	(81,7-90,6)	86,2	(81,2-90,1)	362
	75 +	91,5	(87,2-95,8)	91,6	(86,0-95,1)	302
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	92,3	(87,8-96,8)	92,2	(86,5-95,6)	154
	Lager secundair	90,4	(83,0-97,8)	90,7	(79,7-96,1)	129
	Hoger secundair	88,8	(83,2-94,4)	89,6	(82,3-94,1)	181
	Hoger onderwijs	84,8	(77,0-92,7)	85,6	(76,4-91,6)	193
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	84,9	(79,0-90,7)	85,6	(78,5-90,7)	329
	Halfstedelijk gebied	89,7	(84,4-94,9)	89,9	(82,7-94,2)	167
	Landelijk gebied	93,6	(89,4-97,8)	94,0	(88,8-96,9)	168
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	90,6	(86,3-94,9)	90,9	(85,3-94,5)	256
	Brussels Gewest	82,3	(74,2-90,4)	83,5	(74,0-90,0)	157
	Waals Gewest	86,5	(81,4-91,6)	87,2	(81,1-91,5)	251
JAAR	2013	88,7	(85,6-91,9)			664

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 50 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, België

MA08_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,1	(0,7-1,5)	0,9	(0,6-1,3)	4342
	Vrouwen	0,9	(0,5-1,2)	0,6	(0,4-1,1)	4770
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,1-0,8)	1151
	25 - 34	0,0		0,4	(0,1-1,7)	1405
	35 - 44	0,3	(0,0-0,7)	0,5	(0,2-1,4)	1522
	45 - 54	0,6	(0,1-1,1)	0,6	(0,2-1,5)	1558
	55 - 64	1,9	(0,9-2,9)	1,9	(1,1-3,1)	1450
	65 - 74	1,1	(0,3-1,9)	1,1	(0,5-2,3)	1032
	75 +	3,9	(2,4-5,5)	4,0	(2,7-6,0)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,9	(0,8-3,0)	0,6	(0,3-1,4)	1032
	Lager secundair	0,9	(0,1-1,8)	0,5	(0,2-1,2)	1291
	Hoger secundair	1,3	(0,7-1,8)	1,0	(0,6-1,6)	2887
	Hoger onderwijs	0,5	(0,2-0,8)	0,6	(0,3-1,1)	3800
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,8	(0,5-1,1)	0,7	(0,4-1,3)	4633
	Halfstedelijk gebied	0,9	(0,4-1,4)	0,6	(0,3-1,1)	1973
	Landelijk gebied	1,3	(0,7-1,9)	0,9	(0,6-1,5)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	0,8	(0,5-1,2)	0,0	(0,0-0,0)	2991
	Brussels Gewest	0,6	(0,3-1,0)	0,0	(0,0-0,0)	2531
	Waals Gewest	1,4	(0,9-1,9)	0,0	(0,0-0,0)	3590
JAAR	1997	0,8	(0,5-1,2)	0,9	(0,6-1,3)	8542
	2001	0,6	(0,5-0,8)	0,5	(0,4-0,7)	10069
	2004	0,7	(0,5-0,9)	0,5	(0,4-0,7)	11112
	2008	1,1	(0,8-1,4)	0,7	(0,6-1,0)	9594
	2013	1,0	(0,7-1,2)	0,7	(0,5-0,9)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 51 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, België

MA08_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,2	(1,6-4,8)	2,8	(1,6-4,9)	891
	Vrouwen	2,0	(1,0-3,0)	1,6	(0,9-2,6)	1135
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	1,1	(0,3-1,9)	1,0	(0,5-2,1)	1032
	75 +	3,9	(2,4-5,5)	3,9	(2,6-5,8)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,1	(0,6-3,6)	1,4	(0,6-3,0)	519
	Lager secundair	2,2	(0,0-4,5)	1,7	(0,6-4,4)	399
	Hoger secundair	3,4	(1,4-5,3)	2,7	(1,4-5,3)	514
	Hoger onderwijs	2,2	(0,8-3,6)	2,1	(1,1-3,8)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,1	(1,0-3,1)	1,6	(0,8-3,1)	987
	Halfstedelijk gebied	1,9	(0,5-3,3)	1,5	(0,7-3,1)	474
	Landelijk gebied	4,1	(1,7-6,4)	3,3	(1,9-5,7)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	1,8	(0,7-3,0)	1,4	(0,8-2,6)	745
	Brussels Gewest	2,3	(0,8-3,7)	1,8	(0,9-3,7)	427
	Waals Gewest	3,9	(2,1-5,7)	3,2	(1,8-5,4)	854
JAAR	1997	4,4	(2,3-6,5)	4,6	(2,9-7,2)	1762
	2001	2,2	(1,5-3,0)	2,1	(1,5-2,9)	2120
	2004	2,3	(1,6-3,1)	2,2	(1,6-3,0)	3466
	2008	3,0	(2,2-3,8)	2,7	(2,0-3,6)	2829
	2013	2,5	(1,6-3,4)	2,2	(1,6-3,2)	2026

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 52 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen in de afgelopen 12 maanden, België

MA09_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,0	(1,5-2,5)	1,1	(0,8-1,6)	4340
	Vrouwen	2,7	(1,9-3,4)	1,3	(0,9-1,9)	4763
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,1-0,8)	1151
	25 - 34	0,3	(0,0-0,7)	0,3	(0,1-1,0)	1406
	35 - 44	0,6	(0,2-1,1)	0,6	(0,3-1,3)	1522
	45 - 54	1,3	(0,5-2,2)	1,3	(0,7-2,6)	1558
	55 - 64	2,9	(1,9-4,0)	2,9	(2,0-4,2)	1449
	65 - 74	6,8	(3,8-9,8)	6,8	(4,3-10,4)	1029
	75 +	7,7	(5,6-9,8)	7,6	(5,7-10,0)	988
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,0	(4,0-8,0)	1,6	(1,0-2,6)	1031
	Lager secundair	2,8	(1,7-3,9)	1,1	(0,6-1,9)	1288
	Hoger secundair	2,2	(1,2-3,1)	1,3	(0,8-1,9)	2886
	Hoger onderwijs	1,5	(0,9-2,1)	1,1	(0,7-1,7)	3798
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,7	(1,8-3,6)	1,4	(1,0-2,1)	4630
	Halfstedelijk gebied	2,4	(1,6-3,3)	1,2	(0,7-1,8)	1971
	Landelijk gebied	1,8	(1,2-2,4)	0,9	(0,6-1,4)	2502
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	2,7	(2,0-3,5)	0,2	(0,2-0,3)	2990
	Brussels Gewest	2,5	(1,8-3,2)	0,3	(0,2-0,4)	2529
	Waals Gewest	1,7	(1,1-2,3)	0,1	(0,1-0,2)	3584
JAAR	2013	2,4	(1,9-2,8)			9103

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 53 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen in de afgelopen 12 maanden, België

MA09_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	7,0	(4,8-9,2)	7,1	(5,2-9,6)	888
	Vrouwen	7,4	(4,8-10,0)	7,4	(5,0-10,6)	1129
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	6,8	(3,8-9,8)	6,8	(4,3-10,6)	1029
	75 +	7,7	(5,6-9,8)	7,7	(5,8-10,1)	988
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	9,0	(5,7-12,4)	9,0	(6,0-13,1)	518
	Lager secundair	5,2	(2,5-7,8)	5,2	(3,1-8,6)	397
	Hoger secundair	8,4	(3,7-13,2)	8,5	(4,8-14,5)	513
	Hoger onderwijs	5,7	(2,7-8,7)	5,8	(3,4-9,5)	563
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	8,1	(4,6-11,6)	8,1	(5,2-12,5)	983
	Halfstedelijk gebied	6,5	(4,1-8,9)	6,5	(4,5-9,4)	472
	Landelijk gebied	6,7	(4,0-9,4)	6,7	(4,5-9,9)	562
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	8,5	(5,8-11,3)	8,5	(6,1-11,8)	744
	Brussels Gewest	7,8	(4,5-11,1)	7,8	(5,0-11,9)	424
	Waals Gewest	4,6	(2,6-6,6)	4,6	(2,9-7,1)	849
JAAR	2013	7,3	(5,4-9,1)			2017

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 54 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met astma in de afgelopen 12 maanden, België

MA01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,4	(3,5-5,2)	4,3	(3,6-5,3)	4343
	Vrouwen	4,2	(3,5-4,9)	4,2	(3,6-5,0)	4770
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	3,7	(2,4-5,1)	3,7	(2,6-5,3)	1151
	25 - 34	5,2	(3,4-7,0)	5,2	(3,7-7,3)	1406
	35 - 44	4,3	(3,1-5,6)	4,3	(3,2-5,8)	1522
	45 - 54	4,4	(3,1-5,8)	4,4	(3,3-6,0)	1558
	55 - 64	4,2	(2,9-5,5)	4,2	(3,1-5,8)	1450
	65 - 74	4,1	(2,7-5,6)	4,1	(2,9-5,8)	1032
	75 +	3,7	(2,2-5,3)	3,7	(2,4-5,7)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,4	(4,4-8,3)	7,2	(5,3-9,8)	1032
	Lager secundair	6,1	(4,4-7,8)	6,3	(4,7-8,3)	1291
	Hoger secundair	3,8	(2,7-4,8)	3,6	(2,7-4,8)	2887
	Hoger onderwijs	3,7	(2,9-4,4)	3,4	(2,8-4,3)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,9	(4,0-5,9)	4,9	(4,0-5,9)	4634
	Halfstedelijk gebied	3,2	(2,3-4,1)	3,2	(2,4-4,2)	1973
	Landelijk gebied	4,5	(3,4-5,6)	4,5	(3,5-5,7)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	3,3	(2,5-4,1)	3,3	(2,6-4,2)	2991
	Brussels Gewest	5,7	(4,3-7,1)	5,6	(4,3-7,2)	2532
	Waals Gewest	5,6	(4,7-6,6)	5,6	(4,7-6,7)	3590
JAAR	2001	4,7	(4,1-5,3)	4,7	(4,2-5,3)	10064
	2004	4,3	(3,8-4,9)	4,3	(3,8-4,9)	11135
	2008	4,2	(3,6-4,8)	4,2	(3,7-4,8)	9589
	2013	4,3	(3,7-4,9)	4,3	(3,7-4,9)	9113

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 55 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met astma in de afgelopen 12 maanden, België

MA01_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,9	(2,9-6,8)	4,8	(3,2-7,3)	891
	Vrouwen	3,2	(2,1-4,3)	3,2	(2,3-4,5)	1135
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	4,1	(2,7-5,6)	4,0	(2,8-5,7)	1032
	75 +	3,7	(2,2-5,3)	3,7	(2,5-5,6)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,1	(3,5-8,8)	6,5	(4,2-9,9)	519
	Lager secundair	4,6	(1,9-7,4)	4,5	(2,4-8,1)	399
	Hoger secundair	2,2	(0,9-3,5)	2,1	(1,1-3,7)	514
	Hoger onderwijs	2,4	(1,1-3,7)	2,1	(1,2-3,7)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,8	(2,5-5,0)	3,7	(2,6-5,1)	987
	Halfstedelijk gebied	4,0	(2,0-6,1)	4,0	(2,4-6,6)	474
	Landelijk gebied	4,0	(1,6-6,5)	4,0	(2,2-7,2)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	3,2	(1,8-4,7)	3,2	(2,0-4,9)	745
	Brussels Gewest	7,8	(4,6-11,1)	7,8	(5,1-11,7)	427
	Waals Gewest	4,3	(2,6-5,9)	4,2	(2,9-6,2)	854
JAAR	2001	7,3	(5,8-8,7)	7,3	(5,9-8,9)	2116
	2004	6,3	(5,1-7,5)	6,3	(5,2-7,6)	3477
	2008	5,6	(4,1-7,1)	5,6	(4,3-7,3)	2838
	2013	3,9	(2,9-5,0)	3,9	(3,0-5,1)	2026

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 56 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met chronische bronchitis, chronisch obstructief longlijden of emfyseem in de afgelopen 12 maanden, België

MA02_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,5	(2,7-4,2)	3,0	(2,3-3,8)	4343
	Vrouwen	4,4	(3,6-5,2)	3,5	(2,8-4,3)	4770
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,9	(0,2-1,7)	1,0	(0,5-2,1)	1151
	25 - 34	1,8	(0,9-3,0)	1,8	(0,9-3,6)	1406
	35 - 44	2,6	(1,4-3,7)	2,5	(1,6-4,0)	1522
	45 - 54	3,6	(2,5-4,7)	3,6	(2,6-4,9)	1558
	55 - 64	5,3	(3,9-6,6)	5,3	(4,1-6,8)	1450
	65 - 74	6,5	(4,7-8,2)	6,4	(4,9-8,4)	1032
	75 +	9,5	(6,9-12,1)	9,3	(7,0-12,3)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	8,6	(6,5-10,6)	5,3	(3,8-7,3)	1032
	Lager secundair	6,4	(4,6-8,1)	4,8	(3,5-6,7)	1291
	Hoger secundair	4,0	(3,0-4,9)	3,6	(2,8-4,7)	2887
	Hoger onderwijs	2,0	(1,3-2,6)	1,9	(1,3-2,8)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,9	(3,1-4,7)	3,2	(2,6-4,0)	4634
	Halfstedelijk gebied	3,4	(2,4-4,4)	2,7	(1,9-3,8)	1973
	Landelijk gebied	4,6	(3,5-5,6)	3,8	(2,9-4,9)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	3,3	(2,6-4,1)	2,6	(2,0-3,4)	2991
	Brussels Gewest	3,5	(2,6-4,4)	3,2	(2,4-4,2)	2532
	Waals Gewest	5,2	(4,3-6,2)	4,3	(3,5-5,4)	3590
JAAR	2001	6,0	(5,4-6,6)	5,5	(5,0-6,2)	10041
	2004	5,8	(5,2-6,4)	5,3	(4,8-5,9)	11132
	2008	4,0	(3,5-4,5)	3,6	(3,1-4,0)	9576
	2013	4,0	(3,4-4,5)	3,4	(3,0-4,0)	9113

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 57 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met chronische bronchitis, chronisch obstructief longlijden of emfyseem in de afgelopen 12 maanden, België

MA02_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	8,3	(6,0-10,7)	8,4	(6,3-11,1)	891
	Vrouwen	7,7	(5,6-9,9)	7,5	(5,7-9,8)	1135
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	6,5	(4,7-8,2)	6,4	(4,9-8,4)	1032
	75 +	9,5	(6,9-12,1)	9,6	(7,2-12,5)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	10,6	(7,5-13,8)	10,2	(7,3-13,9)	519
	Lager secundair	7,6	(4,5-10,8)	7,5	(5,0-11,2)	399
	Hoger secundair	8,6	(5,6-11,6)	8,6	(6,0-12,1)	514
	Hoger onderwijs	4,3	(1,0-7,6)	4,4	(1,9-9,7)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	7,8	(5,3-10,3)	7,6	(5,5-10,5)	987
	Halfstedelijk gebied	7,2	(4,6-9,7)	7,0	(4,9-10,0)	474
	Landelijk gebied	9,3	(6,0-12,6)	9,2	(6,5-12,8)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	8,2	(5,8-10,5)	8,0	(6,0-10,5)	745
	Brussels Gewest	8,1	(4,9-11,3)	8,0	(5,3-11,8)	427
	Waals Gewest	7,6	(5,5-9,8)	7,5	(5,6-9,9)	854
JAAR	2001	12,0	(10,1-13,8)	12,0	(10,3-13,9)	2114
	2004	11,5	(9,9-13,2)	11,6	(10,0-13,3)	3482
	2008	8,7	(7,3-10,2)	8,6	(7,2-10,2)	2825
	2013	8,0	(6,4-9,6)	7,8	(6,4-9,5)	2026

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 58 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met artrose in de afgelopen 12 maanden, België

MA11_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	11,8	(10,5-13,0)	6,2	(5,0-7,7)	4339
	Vrouwen	21,2	(19,6-22,8)	11,5	(9,5-13,8)	4768
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,3	(0,0-0,6)	0,3	(0,1-1,0)	1151
	25 - 34	3,2	(1,7-4,8)	3,1	(1,9-5,0)	1406
	35 - 44	5,5	(4,0-7,0)	5,3	(4,0-7,0)	1522
	45 - 54	14,6	(12,1-17,0)	14,0	(11,8-16,6)	1557
	55 - 64	26,6	(23,4-29,8)	26,2	(23,1-29,5)	1449
	65 - 74	36,4	(32,0-40,8)	35,7	(31,5-40,2)	1031
	75 +	45,1	(40,9-49,3)	43,0	(38,8-47,3)	991
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	34,8	(30,5-39,1)	11,6	(9,0-15,0)	1031
	Lager secundair	23,2	(19,9-26,5)	10,0	(7,6-13,0)	1288
	Hoger secundair	15,9	(14,0-17,8)	9,3	(7,6-11,4)	2886
	Hoger onderwijs	10,6	(9,2-12,0)	6,8	(5,4-8,5)	3800
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	15,6	(14,1-17,1)	8,1	(6,6-9,9)	4634
	Halfstedelijk gebied	17,6	(15,3-19,9)	8,5	(6,7-10,8)	1972
	Landelijk gebied	17,4	(15,2-19,5)	9,2	(7,4-11,5)	2501
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	17,0	(15,3-18,6)	8,1	(6,5-10,1)	2991
	Brussels Gewest	13,2	(11,6-14,7)	7,9	(6,3-9,9)	2532
	Waals Gewest	17,4	(15,5-19,2)	9,0	(7,2-11,3)	3584
JAAR	1997	12,1	(11,0-13,2)	9,2	(8,1-10,4)	8542
	2001	14,4	(13,4-15,4)	9,1	(8,3-9,9)	10059
	2004	12,6	(11,8-13,5)	7,7	(7,0-8,4)	11097
	2008	15,9	(14,8-17,0)	10,0	(9,1-10,9)	9430
	2013	16,7	(15,6-17,8)	10,1	(9,2-11,0)	9107

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 59 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met artrose in de afgelopen 12 maanden, België

MA11_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	28,4	(24,5-32,2)	28,6	(24,9-32,7)	889
	Vrouwen	49,8	(45,8-53,9)	49,5	(45,4-53,6)	1133
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	36,4	(32,0-40,8)	36,6	(32,3-41,2)	1031
	75 +	45,1	(40,9-49,3)	43,5	(39,3-47,9)	991
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	46,5	(40,2-52,7)	42,9	(36,7-49,3)	518
	Lager secundair	38,1	(31,5-44,7)	37,4	(30,9-44,4)	397
	Hoger secundair	42,0	(35,9-48,1)	41,7	(35,8-47,9)	514
	Hoger onderwijs	34,6	(28,9-40,3)	36,5	(30,5-43,0)	565
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	36,0	(31,7-40,3)	35,1	(30,9-39,6)	987
	Halfstedelijk gebied	42,2	(36,3-48,0)	41,5	(35,6-47,6)	473
	Landelijk gebied	47,0	(40,6-53,3)	46,3	(39,9-52,9)	562
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	40,2	(35,9-44,5)	39,6	(35,3-44,2)	745
	Brussels Gewest	41,2	(35,7-46,8)	40,1	(34,8-45,7)	427
	Waals Gewest	41,7	(36,7-46,8)	40,8	(35,9-45,8)	850
JAAR	1997	31,9	(28,1-35,6)	31,1	(27,4-35,1)	1760
	2001	39,2	(36,1-42,3)	38,5	(35,4-41,7)	2120
	2004	33,0	(30,7-35,3)	32,3	(30,0-34,7)	3458
	2008	40,7	(37,7-43,7)	40,0	(36,8-43,3)	2716
	2013	40,8	(37,7-43,9)	40,1	(37,0-43,3)	2022

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 60 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, België

MA10_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	6,5	(5,5-7,4)	4,8	(3,9-6,0)	4342
	Vrouwen	9,6	(8,3-10,8)	6,6	(5,5-7,9)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,8	(0,1-1,6)	0,8	(0,3-2,0)	1151
	25 - 34	2,9	(1,5-4,4)	2,9	(1,7-4,8)	1406
	35 - 44	4,4	(2,8-6,0)	4,4	(3,1-6,3)	1522
	45 - 54	8,1	(6,3-10,0)	8,1	(6,4-10,0)	1557
	55 - 64	9,0	(7,1-10,9)	8,9	(7,2-11,0)	1450
	65 - 74	16,7	(13,0-20,3)	16,5	(13,2-20,4)	1032
	75 +	20,8	(17,2-24,3)	20,0	(16,8-23,7)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	16,7	(13,5-19,8)	7,7	(5,7-10,4)	1032
	Lager secundair	9,5	(7,3-11,7)	5,7	(4,2-7,6)	1289
	Hoger secundair	8,5	(7,1-10,0)	6,8	(5,5-8,3)	2887
	Hoger onderwijs	5,2	(4,0-6,3)	4,4	(3,4-5,7)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	8,2	(6,9-9,5)	5,9	(4,8-7,3)	4634
	Halfstedelijk gebied	8,4	(6,9-10,0)	5,7	(4,5-7,1)	1973
	Landelijk gebied	7,5	(6,0-8,9)	5,4	(4,2-6,8)	2504
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	8,9	(7,7-10,2)	6,1	(5,0-7,5)	2991
	Brussels Gewest	5,9	(4,7-7,0)	4,8	(3,8-6,0)	2532
	Waals Gewest	7,3	(6,1-8,5)	5,2	(4,2-6,4)	3588
JAAR	1997	6,6	(5,7-7,4)	5,4	(4,7-6,3)	8538
	2001	7,8	(7,0-8,5)	5,4	(4,8-6,0)	10070
	2004	7,1	(6,4-7,8)	4,9	(4,3-5,5)	11091
	2008	7,3	(6,6-8,0)	4,9	(4,4-5,4)	9527
	2013	8,1	(7,3-8,9)	5,3	(4,6-6,0)	9111

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 61 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, België

MA10_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	15,4	(12,2-18,6)	15,5	(12,6-19,0)	891
	Vrouwen	21,1	(17,7-24,6)	20,9	(17,6-24,6)	1134
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	16,7	(13,0-20,3)	16,7	(13,4-20,7)	1032
	75 +	20,8	(17,2-24,3)	20,3	(17,0-24,0)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	21,7	(16,9-26,5)	20,4	(15,8-25,8)	519
	Lager secundair	14,6	(10,0-19,1)	14,4	(10,4-19,5)	398
	Hoger secundair	22,3	(16,8-27,8)	22,2	(17,3-28,1)	514
	Hoger onderwijs	15,2	(10,3-20,1)	15,8	(11,2-21,8)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	19,4	(15,2-23,5)	19,1	(15,2-23,7)	987
	Halfstedelijk gebied	20,0	(15,6-24,3)	19,7	(15,7-24,4)	474
	Landelijk gebied	16,2	(12,0-20,4)	15,9	(12,3-20,4)	564
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	19,5	(15,9-23,1)	19,3	(15,9-23,1)	745
	Brussels Gewest	17,8	(13,2-22,3)	17,4	(13,4-22,4)	427
	Waals Gewest	17,4	(13,6-21,2)	17,1	(13,7-21,1)	853
JAAR	1997	18,5	(14,9-22,2)	18,1	(14,8-22,1)	1758
	2001	19,6	(17,0-22,3)	19,0	(16,6-21,7)	2119
	2004	17,9	(15,8-19,9)	17,4	(15,5-19,5)	3455
	2008	20,4	(18,1-22,6)	19,6	(17,4-21,9)	2784
	2013	18,7	(16,2-21,2)	18,0	(15,6-20,6)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 62 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, België

MA12_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	18,7	(17,1-20,3)	17,6	(16,0-19,3)	4341
	Vrouwen	22,7	(21,0-24,5)	20,8	(19,1-22,7)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	6,0	(4,1-8,0)	6,0	(4,3-8,3)	1151
	25 - 34	14,9	(11,9-18,0)	14,9	(12,1-18,2)	1405
	35 - 44	18,6	(15,9-21,3)	18,6	(16,1-21,4)	1522
	45 - 54	22,6	(19,8-25,3)	22,5	(19,9-25,4)	1557
	55 - 64	25,9	(22,8-29,1)	25,9	(22,9-29,2)	1450
	65 - 74	32,4	(28,1-36,7)	32,3	(28,2-36,7)	1032
	75 +	30,4	(26,5-34,2)	29,8	(26,1-33,8)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	30,0	(25,9-34,1)	23,6	(20,0-27,7)	1032
	Lager secundair	25,2	(21,9-28,6)	21,8	(18,7-25,2)	1289
	Hoger secundair	21,4	(19,3-23,6)	20,6	(18,6-22,8)	2887
	Hoger onderwijs	16,6	(14,8-18,3)	16,1	(14,3-18,1)	3800
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	20,5	(18,8-22,2)	19,0	(17,3-20,9)	4634
	Halfstedelijk gebied	20,3	(18,0-22,6)	18,3	(16,1-20,7)	1972
	Landelijk gebied	21,7	(19,3-24,2)	20,4	(18,0-22,9)	2504
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	23,1	(21,2-24,9)	21,1	(19,2-23,0)	2990
	Brussels Gewest	20,1	(17,9-22,2)	19,9	(17,7-22,2)	2532
	Waals Gewest	17,0	(15,2-18,8)	15,7	(14,0-17,5)	3588
JAAR	2008	20,5	(19,3-21,7)	19,3	(18,1-20,5)	9408
	2013	20,8	(19,6-22,0)	19,3	(18,1-20,6)	9110

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 63 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, België

MA12_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	27,5	(23,6-31,5)	27,4	(23,6-31,5)	891
	Vrouwen	34,2	(30,2-38,2)	34,3	(30,5-38,4)	1134
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	32,4	(28,1-36,7)	32,6	(28,4-37,1)	1032
	75 +	30,4	(26,5-34,2)	29,9	(26,2-33,9)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	34,4	(28,4-40,5)	34,4	(28,5-40,9)	519
	Lager secundair	29,9	(23,7-36,1)	29,8	(24,0-36,4)	398
	Hoger secundair	32,5	(26,8-38,3)	32,3	(27,0-38,1)	514
	Hoger onderwijs	27,8	(22,5-33,2)	27,5	(22,5-33,2)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	28,2	(24,2-32,3)	28,1	(24,2-32,4)	987
	Halfstedelijk gebied	30,9	(25,8-35,9)	30,7	(25,9-36,0)	474
	Landelijk gebied	37,2	(30,8-43,6)	37,0	(30,9-43,5)	564
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	31,8	(27,8-35,8)	31,7	(27,9-35,8)	744
	Brussels Gewest	34,3	(28,8-39,8)	34,0	(28,8-39,7)	427
	Waals Gewest	29,8	(24,8-34,8)	29,5	(24,8-34,6)	854
JAAR	1997					
	2001					
	2004					
	2008	31,4	(28,3-34,4)	30,9	(27,9-34,1)	2749
	2013	31,4	(28,5-34,3)	31,1	(28,3-34,1)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 64 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, België

MA13_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	9,1	(7,9-10,2)	7,6	(6,6-8,7)	4342
	Vrouwen	14,3	(12,9-15,6)	11,8	(10,5-13,2)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	2,4	(1,3-3,6)	2,4	(1,5-3,8)	1151
	25 - 34	3,7	(2,5-5,0)	3,6	(2,6-5,1)	1406
	35 - 44	10,7	(8,6-12,9)	10,6	(8,6-12,9)	1522
	45 - 54	15,6	(13,2-17,9)	15,3	(13,1-17,8)	1557
	55 - 64	15,9	(13,3-18,6)	15,7	(13,3-18,5)	1450
	65 - 74	19,3	(15,7-23,0)	18,9	(15,5-22,9)	1032
	75 +	17,4	(14,2-20,6)	16,4	(13,5-19,6)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	17,0	(13,7-20,4)	11,4	(9,0-14,3)	1032
	Lager secundair	14,9	(12,3-17,5)	11,0	(9,0-13,4)	1289
	Hoger secundair	12,7	(11,1-14,4)	10,8	(9,4-12,5)	2887
	Hoger onderwijs	8,7	(7,4-10,0)	7,6	(6,4-8,9)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	12,2	(10,9-13,5)	10,2	(9,0-11,6)	4634
	Halfstedelijk gebied	11,1	(9,4-12,9)	8,6	(7,2-10,3)	1973
	Landelijk gebied	11,7	(10,0-13,5)	9,4	(8,0-11,1)	2504
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	12,2	(10,9-13,6)	9,6	(8,4-11,0)	2990
	Brussels Gewest	13,0	(11,4-14,6)	11,9	(10,3-13,6)	2532
	Waals Gewest	10,5	(9,1-12,0)	8,5	(7,3-9,8)	3589
JAAR	2008	11,5	(10,6-12,3)	9,6	(8,8-10,5)	9496
	2013	11,8	(10,8-12,7)	9,8	(8,9-10,7)	9111

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 65 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, België

MA13_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	16,2	(12,5-19,8)	16,0	(12,8-19,9)	891
	Vrouwen	20,0	(16,9-23,1)	20,1	(17,1-23,4)	1134
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	19,3	(15,7-23,0)	19,4	(16,0-23,4)	1032
	75 +	17,4	(14,2-20,6)	17,1	(14,2-20,5)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	20,7	(15,9-25,5)	20,9	(16,4-26,3)	519
	Lager secundair	19,0	(14,1-23,8)	18,9	(14,5-24,1)	398
	Hoger secundair	18,6	(13,6-23,7)	18,4	(13,9-23,9)	514
	Hoger onderwijs	15,0	(10,6-19,4)	14,6	(10,7-19,5)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	18,1	(14,6-21,5)	18,0	(14,8-21,7)	987
	Halfstedelijk gebied	18,3	(13,7-22,9)	18,2	(14,0-23,3)	474
	Landelijk gebied	19,0	(14,4-23,6)	18,8	(14,7-23,8)	564
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	18,3	(15,0-21,7)	18,2	(15,1-21,8)	744
	Brussels Gewest	22,5	(17,8-27,2)	22,3	(17,9-27,3)	427
	Waals Gewest	17,4	(13,5-21,2)	17,2	(13,7-21,4)	854
JAAR	2008	18,4	(16,1-20,6)	18,0	(15,9-20,3)	2799
	2013	18,4	(16,0-20,8)	18,1	(15,8-20,6)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 66 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes in de afgelopen 12 maanden, België

MA14_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	5,4	(4,6-6,3)	3,1	(2,4-4,0)	4343
	Vrouwen	5,2	(4,3-6,2)	2,7	(2,0-3,5)	4770
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,4	(0,0-0,9)	0,4	(0,1-1,6)	1151
	25 - 34	0,6	(0,3-0,9)	0,6	(0,3-1,0)	1406
	35 - 44	1,5	(0,8-2,1)	1,5	(0,9-2,3)	1522
	45 - 54	5,3	(3,6-7,0)	5,3	(3,8-7,2)	1558
	55 - 64	7,9	(6,2-9,5)	7,8	(6,3-9,7)	1450
	65 - 74	13,6	(10,0-17,1)	13,6	(10,4-17,6)	1032
	75 +	13,1	(10,6-15,7)	13,3	(10,9-16,1)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	11,6	(9,1-14,0)	4,2	(3,0-5,8)	1032
	Lager secundair	8,6	(6,3-11,0)	3,9	(2,7-5,7)	1291
	Hoger secundair	4,8	(3,6-6,0)	2,9	(2,2-4,0)	2887
	Hoger onderwijs	3,1	(2,4-3,8)	2,2	(1,6-2,9)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5,8	(4,8-6,9)	3,3	(2,5-4,2)	4634
	Halfstedelijk gebied	5,1	(4,0-6,3)	2,6	(1,9-3,6)	1973
	Landelijk gebied	4,8	(3,6-6,0)	2,6	(1,9-3,5)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	5,0	(4,0-6,0)	2,5	(1,9-3,3)	2991
	Brussels Gewest	5,9	(4,9-6,9)	3,9	(3,0-5,1)	2532
	Waals Gewest	5,7	(4,7-6,7)	3,1	(2,4-4,1)	3590
JAAR	1997	2,7	(2,2-3,2)	2,0	(1,7-2,5)	8544
	2001	3,4	(2,9-3,8)	2,1	(1,8-2,5)	9968
	2004	4,1	(3,6-4,7)	2,6	(2,2-3,1)	11127
	2008	4,2	(3,7-4,7)	2,5	(2,2-2,9)	9545
	2013	5,3	(4,7-6,0)	3,2	(2,7-3,7)	9113

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 67 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes in de afgelopen 12 maanden, België

MA14_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	14,6	(11,8-17,4)	14,6	(12,0-17,7)	891
	Vrouwen	12,4	(9,2-15,6)	12,4	(9,5-16,1)	1135
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	13,6	(10,0-17,1)	13,5	(10,2-17,6)	1032
	75 +	13,1	(10,6-15,7)	13,2	(10,9-16,0)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	15,3	(11,6-19,1)	15,9	(12,3-20,2)	519
	Lager secundair	14,5	(8,7-20,3)	14,4	(9,5-21,3)	399
	Hoger secundair	13,4	(8,0-18,7)	13,2	(8,8-19,5)	514
	Hoger onderwijs	10,0	(7,1-12,9)	9,6	(7,1-12,9)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	13,8	(10,2-17,4)	13,7	(10,5-17,8)	987
	Halfstedelijk gebied	14,0	(10,3-17,8)	14,0	(10,7-18,2)	474
	Landelijk gebied	11,9	(7,6-16,2)	11,9	(8,2-16,9)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	13,6	(10,2-16,9)	13,5	(10,5-17,3)	745
	Brussels Gewest	17,7	(13,4-22,0)	17,8	(13,9-22,5)	427
	Waals Gewest	11,8	(9,2-14,4)	11,8	(9,5-14,7)	854
JAAR	1997	7,6	(5,7-9,5)	7,7	(6,0-9,9)	1761
	2001	9,8	(8,2-11,4)	9,8	(8,3-11,6)	2087
	2004	10,6	(9,2-12,1)	10,7	(9,3-12,3)	3479
	2008	10,7	(9,0-12,5)	10,7	(9,1-12,6)	2801
	2013	13,4	(11,1-15,6)	13,3	(11,2-15,7)	2026

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 68 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet volgde, België

MA14_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	59,3	(51,7-66,9)	66,6	(56,6-75,2)	289
	Vrouwen	55,0	(45,2-64,8)	63,1	(51,9-73,0)	268
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	7,8		66,7	(33,1-89,0)	4
	25 - 34	71,4	(49,1-93,8)	79,8	(52,1-93,5)	16
	35 - 44	69,8	(49,0-90,5)	69,3	(42,9-87,2)	27
	45 - 54	62,7	(46,5-78,9)	62,5	(46,4-76,3)	79
	55 - 64	57,4	(47,6-67,3)	57,4	(46,2-67,9)	134
	65 - 74	57,3	(43,6-71,0)	57,4	(43,3-70,4)	147
	75 +	51,8	(41,3-62,3)	51,9	(41,6-62,0)	150
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	40,9	(30,4-51,4)	47,7	(34,2-61,6)	148
	Lager secundair	50,1	(34,5-65,7)	57,5	(43,0-70,7)	111
	Hoger secundair	67,6	(56,6-78,5)	73,4	(61,6-82,6)	153
	Hoger onderwijs	64,0	(53,3-74,7)	68,3	(55,7-78,7)	140
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	58,8	(50,3-67,3)	65,9	(55,2-75,2)	305
	Halfstedelijk gebied	58,9	(47,3-70,4)	68,0	(55,6-78,2)	122
	Landelijk gebied	52,1	(38,3-65,8)	58,7	(43,8-72,2)	130
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	57,1	(47,1-67,1)	53,5	(39,6-66,8)	164
	Brussels Gewest	82,5	(76,2-88,7)	79,1	(67,1-87,5)	168
	Waals Gewest	48,2	(39,1-57,2)	41,2	(29,6-53,9)	225
JAAR	2001	69,3	(63,1-75,6)	73,3	(65,9-79,5)	366
	2008	63,8	(57,6-70,1)	67,7	(60,0-74,6)	469
	2013	57,1	(50,9-63,3)	60,9	(53,4-67,9)	557

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 69 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet volgde, België

MA14_30		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	53,1	(43,1-63,0)	53,0	(43,0-62,8)	157
	Vrouwen	55,8	(41,7-70,0)	55,8	(41,9-68,9)	140
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	57,3	(43,6-71,0)	57,4	(43,1-70,5)	147
	75 +	51,8	(41,3-62,3)	51,8	(41,5-62,0)	150
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	42,7	(29,8-55,5)	43,2	(31,0-56,3)	101
	Lager secundair	53,0	(27,4-78,6)	52,7	(30,8-73,5)	54
	Hoger secundair	66,1	(49,1-83,1)	66,0	(47,7-80,5)	72
	Hoger onderwijs	57,8	(42,0-73,5)	57,7	(42,1-71,8)	68
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	56,1	(43,1-69,0)	56,4	(43,6-68,4)	153
	Halfstedelijk gebied	62,4	(48,6-76,2)	62,6	(48,1-75,2)	71
	Landelijk gebied	40,7	(21,2-60,3)	40,1	(23,6-59,3)	73
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	55,6	(42,3-69,0)	55,7	(42,4-68,2)	101
	Brussels Gewest	79,6	(69,8-89,3)	79,7	(68,3-87,7)	77
	Waals Gewest	42,3	(31,2-53,5)	42,3	(31,5-53,8)	119
JAAR	2001	71,7	(63,7-79,8)	72,1	(63,8-79,1)	207
	2008	58,1	(49,2-66,9)	58,6	(49,8-66,9)	284
	2013	54,6	(45,7-63,4)	54,8	(45,8-63,5)	297

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 70 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden medicamenteus behandeld werd, België

MA14_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	92,9	(89,1-96,6)	98,9	(98,0-99,4)	289
	Vrouwen	92,8	(88,3-97,3)	98,8	(97,7-99,4)	268
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	100		100	(100,0-100,0)	4
	25 - 34	96,0	(87,0-100,0)	96,0	(75,7-99,5)	16
	35 - 44	88,5	(77,6-99,3)	88,3	(68,4-96,4)	27
	45 - 54	83,4	(70,5-96,3)	83,3	(66,7-92,6)	79
	55 - 64	95,9	(92,6-99,2)	95,9	(91,0-98,2)	134
	65 - 74	97,0	(93,9-100,0)	97,0	(91,8-99,0)	147
	75 +	92,7	(88,0-97,4)	92,7	(86,5-96,2)	150
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	95,5	(91,2-99,8)	99,3	(97,6-99,8)	148
	Lager secundair	94,7	(90,3-99,1)	99,2	(98,0-99,7)	111
	Hoger secundair	92,5	(87,4-97,6)	99,0	(97,7-99,5)	153
	Hoger onderwijs	89,7	(81,2-98,1)	98,4	(96,4-99,3)	140
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	89,7	(84,3-95,1)	98,4	(97,2-99,1)	305
	Halfstedelijk gebied	96,1	(93,0-99,3)	99,3	(98,4-99,7)	122
	Landelijk gebied	95,0	(90,9-99,2)	99,3	(97,9-99,7)	130
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	93,0	(88,3-97,7)	98,9	(97,6-99,5)	164
	Brussels Gewest	89,4	(83,2-95,6)	98,3	(96,5-99,2)	168
	Waals Gewest	93,8	(90,1-97,4)	99,2	(98,2-99,6)	225
JAAR	2001	90,5	(86,7-94,3)	88,8	(82,8-92,9)	370
	2008	91,3	(88,5-94,2)	89,8	(84,7-93,3)	467
	2013	92,8	(89,9-95,8)	92,2	(87,9-95,0)	557

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 71 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden medicamenteus behandeld werd, België

MA14_40		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	93,7	(88,9-98,4)	94,2	(87,0-97,5)	157
	Vrouwen	95,9	(92,6-99,2)	96,3	(92,1-98,3)	140
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	97,0	(93,9-100,0)	97,1	(92,5-98,9)	147
	75 +	92,7	(88,0-97,4)	92,9	(86,6-96,4)	150
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	95,0	(89,4-100,0)	96,1	(86,7-99,0)	101
	Lager secundair	97,6	(93,9-100,0)	97,8	(90,2-99,5)	54
	Hoger secundair	94,1	(88,0-100,0)	94,7	(86,2-98,1)	72
	Hoger onderwijs	92,2	(85,3-99,0)	92,6	(84,1-96,7)	68
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	95,0	(91,1-98,8)	95,7	(91,2-98,0)	153
	Halfstedelijk gebied	96,7	(92,7-100,0)	97,1	(91,1-99,1)	71
	Landelijk gebied	92,1	(83,7-100,0)	92,5	(80,1-97,4)	73
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	95,5	(91,8-99,2)	96,0	(90,6-98,3)	101
	Brussels Gewest	89,4	(78,6-100,0)	90,6	(78,1-96,3)	77
	Waals Gewest	95,7	(91,5-99,9)	96,1	(89,1-98,7)	119
JAAR	2001	94,7	(90,8-98,5)	94,7	(89,2-97,5)	212
	2008	94,6	(91,8-97,4)	94,6	(91,0-96,9)	284
	2013	94,9	(92,1-97,7)	94,9	(91,2-97,1)	297

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 72 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden insuline gebruikte, België

MA14_5		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	32,1	(25,0-39,1)	85,8	(80,4-89,9)	289
	Vrouwen	24,3	(16,7-31,9)	82,1	(74,3-87,9)	268
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	72,9		100	(100,0-100,0)	4
	25 - 34	43,6	(14,0-73,1)	52,6	(28,3-75,8)	16
	35 - 44	62,2	(44,7-79,6)	61,3	(38,3-80,1)	27
	45 - 54	33,5	(17,8-49,3)	33,2	(19,5-50,5)	79
	55 - 64	25,8	(15,5-36,0)	25,6	(17,1-36,6)	134
	65 - 74	20,1	(11,5-28,7)	20,1	(13,1-29,5)	147
	75 +	26,3	(18,0-34,7)	26,4	(18,8-35,7)	150
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	21,7	(13,6-29,8)	80,4	(69,5-88,0)	148
	Lager secundair	30,8	(17,7-43,9)	85,4	(76,5-91,3)	111
	Hoger secundair	22,5	(12,9-32,1)	79,0	(68,6-86,6)	153
	Hoger onderwijs	38,5	(26,9-50,0)	88,4	(81,3-93,0)	140
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	23,5	(17,2-29,8)	80,2	(72,9-85,9)	305
	Halfstedelijk gebied	28,2	(18,0-38,4)	84,4	(76,3-90,1)	122
	Landelijk gebied	36,8	(24,1-49,4)	89,3	(82,5-93,6)	130
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	28,1	(20,0-36,2)	42,3	(30,3-55,3)	164
	Brussels Gewest	31,2	(22,7-39,7)	43,1	(30,3-56,8)	168
	Waals Gewest	27,2	(18,8-35,5)	37,6	(25,3-51,8)	225
JAAR	2001	40,5	(33,8-47,1)	53,2	(44,4-61,7)	365
	2008	28,8	(23,4-34,1)	39,9	(31,9-48,4)	467
	2013	28,1	(22,9-33,4)	39,5	(31,8-47,9)	557

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 73 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden insuline gebruikte, België

MA14_50		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	26,8	(18,2-35,3)	26,7	(19,1-36,0)	157
	Vrouwen	20,0	(11,7-28,4)	19,9	(13,1-29,1)	140
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	20,1	(11,5-28,7)	19,7	(12,8-29,1)	147
	75 +	26,3	(18,0-34,7)	25,9	(18,4-35,2)	150
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	20,9	(11,8-30,0)	18,9	(11,6-29,3)	101
	Lager secundair	24,9	(9,9-39,8)	25,4	(14,1-41,3)	54
	Hoger secundair	13,4	(3,1-23,7)	13,2	(6,2-26,0)	72
	Hoger onderwijs	36,9	(22,3-51,5)	36,7	(23,4-52,4)	68
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	22,1	(12,9-31,2)	21,3	(14,1-31,0)	153
	Halfstedelijk gebied	24,6	(12,4-36,9)	24,1	(14,6-37,2)	71
	Landelijk gebied	23,1	(10,5-35,7)	23,2	(12,9-38,0)	73
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	20,6	(12,0-29,1)	20,3	(13,3-29,7)	101
	Brussels Gewest	34,3	(21,0-47,6)	33,5	(21,3-48,3)	77
	Waals Gewest	24,6	(15,2-34,1)	23,8	(15,7-34,6)	119
JAAR	2001	39,2	(30,2-48,2)	39,1	(30,7-48,2)	207
	2008	25,9	(19,2-32,5)	25,5	(19,4-32,7)	283
	2013	23,2	(17,0-29,3)	23,1	(17,6-29,7)	297

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 74 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden orale antidiabetica gebruikte, België

MA14_6		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	79,4	(73,0-85,7)	75,2	(65,8-82,7)	289
	Vrouwen	80,4	(73,1-87,7)	73,3	(63,3-81,4)	267
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	27,1		66,9	(34,0-88,9)	4
	25 - 34	69,0	(43,9-94,1)	69,3	(41,5-87,8)	16
	35 - 44	56,8	(30,5-83,2)	56,5	(32,6-77,7)	27
	45 - 54	59,3	(42,3-76,3)	59,2	(42,2-74,2)	79
	55 - 64	89,0	(82,7-95,3)	89,0	(81,3-93,8)	133
	65 - 74	90,2	(84,3-96,1)	90,2	(82,7-94,7)	147
	75 +	82,4	(75,3-89,4)	82,4	(74,1-88,5)	150
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	87,8	(81,1-94,4)	80,9	(65,8-90,3)	148
	Lager secundair	79,6	(69,1-90,0)	74,9	(61,8-84,7)	111
	Hoger secundair	79,7	(70,8-88,6)	76,4	(64,7-85,2)	152
	Hoger onderwijs	74,5	(62,7-86,3)	69,3	(55,4-80,4)	140
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	81,0	(74,5-87,4)	76,5	(67,1-83,8)	304
	Halfstedelijk gebied	84,1	(76,1-92,2)	78,4	(66,9-86,8)	122
	Landelijk gebied	73,1	(61,5-84,7)	64,5	(49,7-77,0)	130
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	79,6	(72,2-86,9)	66,4	(52,6-77,9)	164
	Brussels Gewest	80,1	(72,7-87,5)	70,5	(55,9-81,9)	168
	Waals Gewest	80,3	(72,3-88,3)	72,4	(58,0-83,3)	224
JAAR	2001	69,7	(63,3-76,1)	63,7	(55,9-70,8)	373
	2008	76,7	(72,0-81,4)	71,0	(63,9-77,1)	466
	2013	79,9	(75,0-84,7)	75,3	(69,0-80,8)	556

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 75 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden orale antidiabetica gebruikte, België

MA14_60		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	84,7	(77,9-91,6)	85,2	(76,9-90,8)	157
	Vrouwen	87,7	(81,1-94,3)	88,1	(80,4-93,1)	140
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	90,2	(84,3-96,1)	90,3	(82,9-94,7)	147
	75 +	82,4	(75,3-89,4)	82,6	(74,3-88,5)	150
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	88,9	(81,2-96,5)	90,8	(81,0-95,8)	101
	Lager secundair	85,9	(74,0-97,8)	86,0	(71,9-93,6)	54
	Hoger secundair	85,6	(74,7-96,5)	86,2	(74,2-93,2)	72
	Hoger onderwijs	86,1	(76,1-96,1)	86,5	(74,3-93,4)	68
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	89,2	(83,1-95,3)	90,0	(83,2-94,2)	153
	Halfstedelijk gebied	86,9	(78,0-95,7)	87,6	(76,9-93,7)	71
	Landelijk gebied	80,2	(68,6-91,9)	80,1	(65,0-89,7)	73
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	87,0	(80,3-93,6)	87,5	(79,5-92,7)	101
	Brussels Gewest	83,1	(71,4-94,8)	83,9	(70,6-91,8)	77
	Waals Gewest	86,2	(78,7-93,7)	86,7	(77,2-92,6)	119
JAAR	2001	74,3	(65,8-82,7)	74,6	(65,5-81,9)	212
	2008	79,7	(73,9-85,6)	80,1	(73,5-85,4)	284
	2013	86,3	(81,6-91,1)	86,4	(80,9-90,5)	297

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 76 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, België

MA22_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,8	(1,3-2,3)	1,6	(1,2-2,0)	4342
	Vrouwen	9,6	(8,4-10,8)	8,3	(7,2-9,6)	4768
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1,5	(0,6-2,4)	1,1	(0,6-2,0)	1151
	25 - 34	2,9	(2,0-3,9)	2,1	(1,5-3,0)	1405
	35 - 44	4,6	(3,1-6,1)	3,5	(2,5-4,9)	1522
	45 - 54	6,5	(4,6-8,3)	4,9	(3,6-6,5)	1557
	55 - 64	9,1	(7,0-11,2)	7,1	(5,5-9,0)	1450
	65 - 74	10,0	(7,2-12,7)	7,5	(5,6-10,0)	1031
	75 +	7,9	(5,8-10,0)	5,2	(3,8-7,0)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,8	(5,2-10,4)	4,0	(2,7-5,8)	1032
	Lager secundair	8,1	(6,1-10,2)	4,7	(3,5-6,4)	1290
	Hoger secundair	5,8	(4,7-6,9)	3,9	(3,2-4,9)	2886
	Hoger onderwijs	4,6	(3,7-5,6)	3,2	(2,5-4,0)	3800
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	6,2	(5,3-7,2)	4,1	(3,4-4,9)	4633
	Halfstedelijk gebied	5,1	(3,7-6,4)	3,1	(2,3-4,0)	1973
	Landelijk gebied	6,0	(4,7-7,4)	3,9	(3,0-5,0)	2504
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	4,1	(3,2-5,0)	2,5	(2,0-3,1)	2991
	Brussels Gewest	6,2	(5,1-7,2)	4,3	(3,5-5,3)	2531
	Waals Gewest	8,8	(7,5-10,1)	5,7	(4,7-7,0)	3588
JAAR	1997	3,1	(2,5-3,7)	2,3	(1,9-2,9)	8539
	2001	4,1	(3,6-4,7)	2,8	(2,4-3,3)	10072
	2004	4,3	(3,8-4,8)	2,9	(2,6-3,3)	11122
	2008	4,4	(3,9-5,0)	3,0	(2,6-3,4)	9581
	2013	5,8	(5,2-6,5)	3,9	(3,5-4,5)	9110

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 77 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, België

MA22_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,0	(1,8-4,2)	2,9	(1,9-4,4)	891
	Vrouwen	13,2	(10,4-16,0)	13,3	(10,7-16,3)	1134
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	10,0	(7,2-12,7)	8,4	(6,4-11,1)	1031
	75 +	7,9	(5,8-10,0)	5,9	(4,3-8,0)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	9,7	(5,7-13,8)	7,5	(4,8-11,7)	519
	Lager secundair	10,7	(6,4-15,0)	8,6	(5,6-13,1)	399
	Hoger secundair	9,5	(6,4-12,7)	7,5	(5,2-10,9)	513
	Hoger onderwijs	6,2	(4,0-8,3)	4,9	(3,2-7,5)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	8,9	(6,7-11,0)	7,1	(5,4-9,2)	986
	Halfstedelijk gebied	7,5	(4,3-10,6)	5,9	(3,7-9,1)	474
	Landelijk gebied	10,8	(6,5-15,0)	8,4	(5,6-12,6)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	6,1	(4,1-8,1)	4,8	(3,3-6,8)	745
	Brussels Gewest	11,3	(7,9-14,6)	8,8	(6,3-12,2)	426
	Waals Gewest	13,9	(10,1-17,8)	11,2	(8,4-14,6)	854
JAAR	1997	4,5	(2,6-6,3)	3,5	(2,3-5,4)	1758
	2001	8,3	(6,3-10,3)	6,9	(5,3-8,9)	2120
	2004	7,7	(6,4-9,0)	6,4	(5,3-7,7)	3467
	2008	7,4	(6,1-8,8)	6,2	(5,1-7,6)	2828
	2013	8,9	(7,2-10,7)	7,6	(6,2-9,2)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 78 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ziekte van Parkinson in de afgelopen 12 maanden, België

MA24_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,4	(0,1-0,6)	0,4	(0,2-0,8)	4343
	Vrouwen	0,6	(0,2-0,9)	0,4	(0,2-0,7)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,1-0,8)	1151
	25 - 34	0,0		0,4	(0,1-1,7)	1406
	35 - 44	0,0		0,3	(0,1-1,2)	1522
	45 - 54	0,0		0,2	(0,0-0,7)	1558
	55 - 64	0,2	(0,0-0,4)	0,2	(0,1-0,6)	1450
	65 - 74	1,3	(0,3-2,2)	1,3	(0,6-2,7)	1031
	75 +	3,0	(1,4-4,6)	3,0	(1,8-5,1)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,2	(0,3-2,2)	0,3	(0,1-0,9)	1032
	Lager secundair	1,0	(0,1-1,8)	0,4	(0,2-1,1)	1291
	Hoger secundair	0,3	(0,0-0,5)	0,3	(0,1-0,6)	2886
	Hoger onderwijs	0,3	(0,0-0,6)	0,4	(0,2-1,0)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,6	(0,2-1,0)	0,5	(0,2-1,1)	4633
	Halfstedelijk gebied	0,1	(0,0-0,2)	0,0	(0,0-0,2)	1973
	Landelijk gebied	0,7	(0,3-1,1)	0,5	(0,3-0,9)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	0,6	(0,3-0,9)	0,0	(0,0-0,0)	2991
	Brussels Gewest	0,3	(0,1-0,5)	0,0	(0,0-0,0)	2531
	Waals Gewest	0,3	(0,1-0,6)	0,0	(0,0-0,0)	3590
JAAR	1997	0,3	(0,2-0,5)	0,4	(0,3-0,7)	8544
	2001	0,4	(0,2-0,5)	0,4	(0,2-0,6)	10061
	2004	0,3	(0,2-0,4)	0,4	(0,2-0,6)	11109
	2008	0,4	(0,3-0,6)	0,3	(0,2-0,5)	9601
	2013	0,5	(0,3-0,7)	0,4	(0,3-0,6)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 79 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ziekte van Parkinson in de afgelopen 12 maanden, België

MA24_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,9	(0,6-3,2)	1,8	(0,9-3,6)	891
	Vrouwen	2,3	(1,0-3,7)	2,1	(1,1-3,8)	1134
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	1,3	(0,3-2,2)	1,3	(0,6-2,8)	1031
	75 +	3,0	(1,4-4,6)	3,0	(1,7-5,0)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,2	(0,5-3,8)	1,6	(0,5-4,9)	519
	Lager secundair	2,7	(0,1-5,3)	2,4	(0,9-6,0)	399
	Hoger secundair	1,3	(0,0-2,6)	1,2	(0,4-3,4)	513
	Hoger onderwijs	2,2	(0,0-4,4)	2,4	(0,9-6,1)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,8	(1,0-4,5)	2,5	(1,3-4,8)	986
	Halfstedelijk gebied	0,4	(0,0-1,0)	0,4	(0,1-1,6)	474
	Landelijk gebied	3,2	(1,1-5,2)	2,9	(1,5-5,5)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	2,5	(1,1-3,9)	2,3	(1,3-4,0)	745
	Brussels Gewest	1,5	(0,3-2,8)	1,4	(0,6-3,3)	426
	Waals Gewest	1,6	(0,4-2,7)	1,4	(0,6-3,2)	854
JAAR	1997	1,9	(0,8-3,1)	2,0	(1,1-3,5)	1762
	2001	1,4	(0,9-1,9)	1,3	(0,9-1,9)	2116
	2004	1,3	(0,9-1,8)	1,3	(0,9-1,8)	3464
	2008	1,6	(0,9-2,2)	1,4	(0,9-2,2)	2832
	2013	2,1	(1,2-3,1)	1,9	(1,2-3,0)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 80 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met epilepsie in de afgelopen 12 maanden, België

MA25_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,0	(0,6-1,4)	1,0	(0,7-1,5)	4343
	Vrouwen	0,8	(0,4-1,2)	0,8	(0,5-1,3)	4769
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	0,6	(0,0-1,3)	0,6	(0,3-1,6)	1151
	25 - 34	1,1	(0,3-1,9)	1,1	(0,5-2,3)	1406
	35 - 44	1,0	(0,2-1,8)	1,0	(0,4-2,2)	1522
	45 - 54	1,0	(0,3-1,6)	1,0	(0,5-1,9)	1558
	55 - 64	0,6	(0,1-1,1)	0,6	(0,3-1,3)	1450
	65 - 74	0,9	(0,3-1,5)	0,9	(0,5-1,8)	1031
	75 +	1,2	(0,2-2,2)	1,3	(0,6-2,9)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,2	(0,6-3,7)	2,4	(1,0-5,4)	1032
	Lager secundair	1,3	(0,5-2,2)	1,4	(0,7-2,6)	1291
	Hoger secundair	1,3	(0,7-1,9)	1,3	(0,8-2,0)	2886
	Hoger onderwijs	0,1	(0,0-0,2)	0,1	(0,0-0,3)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,9	(0,5-1,3)	0,9	(0,6-1,3)	4633
	Halfstedelijk gebied	1,0	(0,4-1,6)	1,0	(0,5-1,7)	1973
	Landelijk gebied	0,9	(0,3-1,5)	0,8	(0,4-1,7)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	1,0	(0,6-1,4)	1,0	(0,6-1,4)	2991
	Brussels Gewest	0,7	(0,4-1,1)	0,7	(0,4-1,2)	2531
	Waals Gewest	0,8	(0,3-1,3)	0,8	(0,4-1,5)	3590
JAAR	1997	0,6	(0,3-0,9)	0,7	(0,4-1,2)	8541
	2001	0,7	(0,5-0,9)	0,7	(0,5-0,9)	10065
	2004	0,8	(0,6-1,0)	0,8	(0,6-1,0)	11120
	2008	0,7	(0,5-1,0)	0,7	(0,5-1,0)	9610
	2013	0,9	(0,6-1,2)	0,9	(0,7-1,2)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 81 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met epilepsie in de afgelopen 12 maanden, België

MA25_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,6	(0,6-2,6)	1,6	(0,9-3,0)	891
	Vrouwen	0,7	(0,0-1,4)	0,7	(0,3-1,8)	1134
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	0,9	(0,3-1,5)	0,8	(0,4-1,6)	1031
	75 +	1,2	(0,2-2,2)	1,2	(0,5-2,9)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,3	(0,0-2,8)	1,2	(0,4-3,9)	519
	Lager secundair	1,1	(0,0-2,2)	1,1	(0,4-2,8)	399
	Hoger secundair	1,5	(0,3-2,7)	1,3	(0,6-2,9)	513
	Hoger onderwijs	0,5	(0,0-1,1)	0,4	(0,1-2,0)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,0	(0,3-1,7)	0,9	(0,5-1,8)	986
	Halfstedelijk gebied	1,4	(0,0-2,9)	1,3	(0,4-3,9)	474
	Landelijk gebied	0,9	(0,0-1,9)	0,8	(0,3-2,4)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	1,2	(0,3-2,1)	1,1	(0,5-2,4)	745
	Brussels Gewest	0,8	(0,0-1,9)	0,7	(0,2-3,1)	426
	Waals Gewest	0,9	(0,2-1,7)	0,9	(0,4-2,0)	854
JAAR	1997	1,2	(0,0-2,7)	1,1	(0,3-3,7)	1761
	2001	0,8	(0,3-1,2)	0,7	(0,4-1,3)	2120
	2004	0,5	(0,2-0,8)	0,5	(0,3-0,9)	3476
	2008	0,4	(0,1-0,6)	0,5	(0,2-1,1)	2842
	2013	1,1	(0,5-1,7)	1,0	(0,6-1,9)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 82 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een maagzweer of zweer van de dunne darm in de afgelopen 12 maanden, België

MA16_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,5	(1,9-3,1)	1,8	(1,4-2,4)	4342
	Vrouwen	2,9	(2,2-3,6)	2,0	(1,5-2,7)	4770
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,2	(0,0-0,4)	0,2	(0,0-0,6)	1151
	25 - 34	1,1	(0,5-1,8)	1,1	(0,6-2,0)	1406
	35 - 44	2,6	(1,5-3,6)	2,6	(1,7-3,9)	1522
	45 - 54	3,2	(2,2-4,2)	3,2	(2,3-4,4)	1557
	55 - 64	3,2	(2,1-4,3)	3,2	(2,3-4,5)	1450
	65 - 74	5,6	(3,1-8,1)	5,6	(3,6-8,7)	1032
	75 +	4,2	(2,5-5,9)	4,1	(2,8-6,2)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,2	(4,4-9,9)	4,8	(3,1-7,4)	1032
	Lager secundair	4,1	(2,7-5,4)	2,8	(1,9-4,1)	1290
	Hoger secundair	2,2	(1,6-2,8)	1,7	(1,2-2,3)	2887
	Hoger onderwijs	1,7	(1,2-2,2)	1,3	(0,9-1,8)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,1	(2,4-3,8)	2,2	(1,7-2,9)	4634
	Halfstedelijk gebied	2,0	(1,3-2,7)	1,4	(0,9-2,0)	1973
	Landelijk gebied	2,9	(1,9-3,9)	2,1	(1,4-3,0)	2505
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	1,3	(0,9-1,8)	0,9	(0,6-1,3)	2991
	Brussels Gewest	3,8	(2,9-4,8)	3,0	(2,3-4,0)	2532
	Waals Gewest	4,8	(3,7-5,9)	3,4	(2,6-4,5)	3589
JAAR	1997	3,0	(2,5-3,5)	2,9	(2,4-3,4)	8545
	2001	3,8	(3,4-4,3)	3,4	(3,0-3,9)	10072
	2004	3,3	(2,8-3,7)	2,9	(2,5-3,3)	11112
	2008	3,8	(3,2-4,3)	3,3	(2,8-3,8)	9587
	2013	2,7	(2,3-3,2)	2,3	(2,0-2,8)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 83 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een maagzweer of zweer van de dunne darm in de afgelopen 12 maanden, België

MA16_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,8	(2,9-6,7)	4,7	(3,1-6,9)	891
	Vrouwen	5,0	(2,9-7,2)	5,0	(3,3-7,6)	1135
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	5,6	(3,1-8,1)	5,6	(3,6-8,8)	1032
	75 +	4,2	(2,5-5,9)	4,2	(2,8-6,2)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	8,6	(4,3-13,0)	9,3	(5,6-15,3)	519
	Lager secundair	5,0	(2,2-7,8)	4,8	(2,7-8,3)	399
	Hoger secundair	3,3	(1,4-5,2)	3,1	(1,6-5,7)	514
	Hoger onderwijs	2,6	(1,2-3,9)	2,2	(1,2-3,9)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,7	(3,0-6,4)	4,7	(3,2-6,7)	987
	Halfstedelijk gebied	3,8	(1,5-6,1)	3,8	(2,1-6,8)	474
	Landelijk gebied	6,5	(2,4-10,6)	6,4	(3,4-11,8)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	2,1	(0,8-3,4)	2,1	(1,1-3,8)	745
	Brussels Gewest	6,6	(3,5-9,6)	6,5	(4,0-10,3)	427
	Waals Gewest	10,0	(6,1-13,9)	9,9	(6,8-14,3)	854
JAAR	1997	5,2	(3,7-6,8)	5,0	(3,7-6,8)	1762
	2001	6,8	(5,2-8,3)	6,7	(5,3-8,4)	2123
	2004	4,8	(3,7-5,8)	4,7	(3,8-5,8)	3466
	2008	5,7	(4,0-7,5)	5,7	(4,2-7,7)	2832
	2013	4,9	(3,4-6,4)	4,9	(3,6-6,6)	2026

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 84 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met darmziekte, langer dan 3 maanden in de afgelopen 12 maanden, België

MA29_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,2	(1,6-2,8)	1,9	(1,4-2,5)	4343
	Vrouwen	3,3	(2,7-4,0)	2,6	(2,1-3,2)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,7	(0,2-1,2)	0,7	(0,4-1,5)	1151
	25 - 34	1,1	(0,5-1,7)	1,1	(0,6-1,8)	1406
	35 - 44	2,1	(1,2-3,1)	2,1	(1,3-3,3)	1522
	45 - 54	2,0	(1,2-2,9)	2,0	(1,3-3,0)	1558
	55 - 64	3,6	(2,2-4,9)	3,5	(2,4-5,2)	1450
	65 - 74	5,3	(3,5-7,2)	5,2	(3,7-7,4)	1031
	75 +	6,8	(4,6-9,0)	6,5	(4,6-9,0)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,1	(4,7-9,4)	4,1	(2,7-6,2)	1032
	Lager secundair	3,5	(2,2-4,8)	2,5	(1,7-3,7)	1291
	Hoger secundair	2,3	(1,7-3,0)	2,1	(1,5-2,8)	2886
	Hoger onderwijs	1,9	(1,4-2,5)	1,8	(1,4-2,5)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,7	(2,0-3,3)	2,1	(1,6-2,8)	4633
	Halfstedelijk gebied	3,0	(2,1-3,9)	2,3	(1,7-3,1)	1973
	Landelijk gebied	2,8	(1,9-3,7)	2,2	(1,6-3,1)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	2,8	(2,1-3,4)	2,1	(1,6-2,7)	2991
	Brussels Gewest	3,3	(2,1-4,5)	3,0	(2,0-4,4)	2531
	Waals Gewest	2,7	(2,0-3,4)	2,1	(1,6-2,8)	3590
JAAR	1997	3,5	(3,0-4,1)	3,5	(3,0-4,2)	8543
	2001	3,5	(2,9-4,0)	3,2	(2,7-3,7)	10054
	2004	3,2	(2,8-3,6)	2,9	(2,5-3,3)	11124
	2008	3,1	(2,6-3,5)	2,7	(2,3-3,2)	9601
	2013	2,8	(2,4-3,3)	2,5	(2,1-2,9)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 85 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met darmziekte, langer dan 3 maanden in de afgelopen 12 maanden, België

MA29_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	5,8	(3,7-8,0)	5,9	(4,0-8,5)	891
	Vrouwen	6,2	(4,3-8,1)	6,1	(4,5-8,3)	1134
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	5,3	(3,5-7,2)	5,3	(3,7-7,5)	1031
	75 +	6,8	(4,6-9,0)	6,8	(4,9-9,3)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	8,9	(5,5-12,3)	8,8	(5,7-13,2)	519
	Lager secundair	5,7	(2,4-9,0)	5,7	(3,2-9,9)	399
	Hoger secundair	5,3	(2,8-7,8)	5,3	(3,3-8,4)	513
	Hoger onderwijs	4,1	(2,1-6,2)	4,2	(2,5-6,9)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5,2	(3,3-7,2)	5,2	(3,5-7,5)	986
	Halfstedelijk gebied	6,7	(4,0-9,5)	6,7	(4,4-10,0)	474
	Landelijk gebied	6,6	(3,6-9,7)	6,6	(4,2-10,2)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	5,3	(3,5-7,1)	5,2	(3,7-7,3)	745
	Brussels Gewest	7,1	(4,0-10,1)	7,0	(4,5-10,8)	426
	Waals Gewest	7,3	(4,5-10,2)	7,3	(4,9-10,7)	854
JAAR	1997	5,2	(3,7-6,8)	5,2	(3,9-7,1)	1759
	2001	6,8	(4,8-8,9)	6,7	(5,0-9,0)	2120
	2004	5,2	(4,2-6,3)	5,2	(4,3-6,3)	3472
	2008	5,6	(4,4-6,9)	5,5	(4,4-6,9)	2833
	2013	6,1	(4,6-7,5)	5,9	(4,6-7,5)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 86 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met leverlijden in de afgelopen 12 maanden, België

MA17_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,7	(0,4-1,0)	0,6	(0,4-1,0)	4343
	Vrouwen	0,6	(0,3-0,8)	0,6	(0,4-1,0)	4768
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,1-0,8)	1151
	25 - 34	0,0		0,4	(0,1-1,7)	1406
	35 - 44	0,8	(0,0-1,6)	0,8	(0,3-2,0)	1522
	45 - 54	0,7	(0,3-1,1)	0,7	(0,4-1,4)	1558
	55 - 64	1,2	(0,6-1,9)	1,2	(0,7-2,1)	1450
	65 - 74	0,7	(0,1-1,4)	0,7	(0,3-1,7)	1031
	75 +	0,9	(0,3-1,5)	0,9	(0,4-1,8)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,6	(0,4-2,9)	1,4	(0,5-3,8)	1032
	Lager secundair	0,6	(0,2-1,0)	0,5	(0,2-1,1)	1290
	Hoger secundair	0,5	(0,2-0,7)	0,4	(0,2-0,7)	2886
	Hoger onderwijs	0,5	(0,2-0,8)	0,6	(0,3-1,2)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,6	(0,4-0,9)	0,7	(0,4-1,2)	4633
	Halfstedelijk gebied	0,6	(0,1-1,1)	0,5	(0,2-1,2)	1973
	Landelijk gebied	0,6	(0,2-0,9)	0,5	(0,3-0,9)	2505
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	0,7	(0,4-1,0)	0,0	(0,0-0,0)	2990
	Brussels Gewest	0,9	(0,5-1,3)	0,0	(0,0-0,0)	2531
	Waals Gewest	0,4	(0,2-0,6)	0,0	(0,0-0,0)	3590
JAAR	2001	0,9	(0,7-1,2)	0,9	(0,7-1,2)	10056
	2004	0,8	(0,6-1,0)	0,7	(0,6-1,0)	11123
	2008	0,5	(0,4-0,7)	0,5	(0,4-0,7)	9602
	2013	0,6	(0,4-0,8)	0,6	(0,4-0,9)	9111

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 87 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met leverlijden in de afgelopen 12 maanden, België

MA17_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,1	(0,3-1,9)	1,1	(0,5-2,3)	891
	Vrouwen	0,6	(0,1-1,1)	0,6	(0,3-1,4)	1133
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	0,7	(0,1-1,4)	0,7	(0,3-1,7)	1031
	75 +	0,9	(0,3-1,5)	0,9	(0,5-1,7)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,0	(0,2-1,9)	1,0	(0,5-2,2)	519
	Lager secundair	1,0	(0,0-2,1)	1,0	(0,3-2,9)	398
	Hoger secundair	0,4	(0,0-1,1)	0,4	(0,1-2,1)	513
	Hoger onderwijs	0,9	(0,0-1,8)	0,8	(0,2-2,7)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,9	(0,2-1,5)	0,8	(0,3-2,0)	986
	Halfstedelijk gebied	0,5	(0,0-1,2)	0,5	(0,1-1,8)	474
	Landelijk gebied	1,2	(0,2-2,2)	1,1	(0,5-2,4)	564
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	0,9	(0,3-1,5)	0,9	(0,4-1,8)	744
	Brussels Gewest	1,2	(0,0-2,4)	1,1	(0,4-3,4)	426
	Waals Gewest	0,6	(0,0-1,1)	0,5	(0,2-1,5)	854
JAAR	2001	1,9	(0,9-2,9)	1,8	(1,1-3,0)	2122
	2004	1,7	(1,0-2,3)	1,6	(1,1-2,3)	3473
	2008	0,8	(0,4-1,1)	0,7	(0,5-1,2)	2837
	2013	0,8	(0,4-1,3)	0,8	(0,4-1,4)	2024

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 88 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met galstenen of galblaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, België

MA34_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,5	(0,2-0,8)	0,4	(0,2-0,7)	4343
	Vrouwen	1,0	(0,6-1,3)	0,7	(0,5-1,2)	4767
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,1	(0,0-0,3)	0,1	(0,0-0,5)	1151
	25 - 34	0,4	(0,0-0,8)	0,4	(0,2-1,0)	1406
	35 - 44	0,5	(0,1-0,9)	0,4	(0,2-1,1)	1522
	45 - 54	0,7	(0,0-1,3)	0,6	(0,2-1,6)	1558
	55 - 64	0,9	(0,3-1,6)	0,9	(0,4-1,8)	1450
	65 - 74	1,7	(0,5-3,0)	1,6	(0,7-3,6)	1030
	75 +	1,2	(0,4-2,0)	1,0	(0,5-2,0)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,9	(0,5-3,3)	1,2	(0,5-2,9)	1032
	Lager secundair	0,8	(0,3-1,3)	0,5	(0,3-1,1)	1291
	Hoger secundair	0,9	(0,4-1,4)	0,7	(0,4-1,2)	2885
	Hoger onderwijs	0,3	(0,1-0,4)	0,2	(0,1-0,5)	3800
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,9	(0,5-1,3)	0,7	(0,4-1,1)	4633
	Halfstedelijk gebied	0,6	(0,2-0,9)	0,4	(0,2-0,8)	1971
	Landelijk gebied	0,6	(0,1-1,1)	0,5	(0,2-1,0)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	0,8	(0,4-1,1)	0,6	(0,3-0,9)	2990
	Brussels Gewest	0,5	(0,2-0,7)	0,4	(0,2-0,7)	2531
	Waals Gewest	0,7	(0,3-1,2)	0,5	(0,3-1,0)	3589
JAAR	1997	0,8	(0,5-1,0)	0,8	(0,5-1,2)	8543
	2001	0,9	(0,7-1,2)	0,8	(0,6-1,0)	10071
	2004	1,0	(0,8-1,2)	0,8	(0,6-1,0)	11100
	2008	0,6	(0,5-0,8)	0,5	(0,4-0,7)	9586
	2013	0,7	(0,5-1,0)	0,5	(0,4-0,7)	9110

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 89 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met galstenen of galblaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, België

MA34_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,7	(0,2-3,1)	1,6	(0,7-3,5)	891
	Vrouwen	1,3	(0,5-2,0)	1,3	(0,7-2,3)	1132
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	1,7	(0,5-3,0)	1,7	(0,8-3,3)	1030
	75 +	1,2	(0,4-2,0)	1,2	(0,6-2,3)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,3	(0,2-4,4)	2,5	(1,0-6,3)	519
	Lager secundair	0,6	(0,0-1,3)	0,6	(0,2-1,9)	399
	Hoger secundair	1,8	(0,4-3,2)	1,7	(0,8-3,6)	512
	Hoger onderwijs	0,8	(0,0-1,6)	0,7	(0,2-2,2)	565
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,4	(0,9-3,9)	2,4	(1,4-4,2)	986
	Halfstedelijk gebied	1,2	(0,1-2,3)	1,1	(0,4-3,0)	472
	Landelijk gebied	0,1	(0,0-0,3)	0,1	(0,0-0,6)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	1,5	(0,6-2,4)	1,5	(0,8-2,7)	744
	Brussels Gewest	1,8	(0,5-3,1)	1,8	(0,9-3,7)	426
	Waals Gewest	1,2	(0,0-2,7)	1,2	(0,4-3,8)	853
JAAR	1997	2,5	(1,4-3,5)	2,5	(1,6-3,7)	1759
	2001	2,7	(1,8-3,7)	2,7	(1,9-3,8)	2123
	2004	2,4	(1,7-3,1)	2,4	(1,8-3,2)	3464
	2008	1,6	(1,0-2,2)	1,5	(1,0-2,3)	2828
	2013	1,4	(0,7-2,2)	1,4	(0,8-2,4)	2023

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 90 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, België

MA20_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,9	(2,2-3,6)	1,5	(1,0-2,0)	4343
	Vrouwen	5,4	(4,5-6,4)	2,3	(1,7-3,1)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,1	(0,0-0,2)	0,2	(0,1-0,8)	1151
	25 - 34	0,3	(0,0-0,7)	0,4	(0,1-1,0)	1406
	35 - 44	2,0	(0,9-3,2)	2,0	(1,1-3,5)	1522
	45 - 54	1,7	(0,9-2,5)	1,6	(1,0-2,6)	1558
	55 - 64	4,1	(2,7-5,6)	4,0	(2,8-5,8)	1450
	65 - 74	8,1	(5,4-10,8)	7,9	(5,6-10,9)	1031
	75 +	19,3	(15,8-22,7)	18,2	(15,1-21,7)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	15,0	(11,4-18,6)	3,9	(2,5-6,0)	1032
	Lager secundair	6,2	(4,5-7,9)	2,4	(1,6-3,6)	1291
	Hoger secundair	3,2	(2,3-4,0)	1,8	(1,3-2,6)	2886
	Hoger onderwijs	1,7	(1,1-2,3)	1,2	(0,8-1,8)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,1	(3,3-4,9)	1,8	(1,3-2,5)	4633
	Halfstedelijk gebied	4,7	(3,5-5,9)	2,0	(1,4-2,8)	1973
	Landelijk gebied	4,0	(2,7-5,3)	1,8	(1,2-2,7)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	4,7	(3,8-5,6)	1,7	(1,2-2,4)	2991
	Brussels Gewest	4,1	(3,2-5,0)	2,0	(1,4-2,8)	2531
	Waals Gewest	3,3	(2,4-4,2)	1,3	(0,8-1,9)	3590
JAAR	2008	3,6	(3,1-4,1)	1,7	(1,3-2,1)	9560
	2013	4,2	(3,6-4,8)	1,9	(1,5-2,4)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 91 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, België

MA20_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	10,9	(8,3-13,5)	10,6	(8,1-13,6)	891
	Vrouwen	15,7	(12,5-18,9)	14,2	(11,3-17,8)	1134
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	8,1	(5,4-10,8)	8,1	(5,8-11,2)	1031
	75 +	19,3	(15,8-22,7)	18,8	(15,7-22,4)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	21,7	(16,3-27,2)	18,3	(13,2-24,7)	519
	Lager secundair	12,5	(8,3-16,8)	11,8	(8,4-16,2)	399
	Hoger secundair	11,2	(7,4-14,9)	10,8	(7,6-14,9)	513
	Hoger onderwijs	8,0	(5,0-11,0)	8,7	(6,0-12,4)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	13,5	(10,7-16,4)	12,3	(9,7-15,6)	986
	Halfstedelijk gebied	14,5	(10,4-18,5)	13,2	(10,0-17,4)	474
	Landelijk gebied	13,1	(7,9-18,3)	12,0	(7,9-17,8)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	14,1	(11,1-17,1)	12,9	(10,4-15,8)	745
	Brussels Gewest	19,5	(14,9-24,0)	18,1	(14,0-23,0)	426
	Waals Gewest	11,4	(7,6-15,2)	10,4	(7,0-15,1)	854
JAAR	2008	11,8	(10,1-13,6)	11,0	(9,3-12,9)	2802
	2013	13,7	(11,5-15,9)	12,7	(10,8-15,0)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 92 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met nierstenen in de afgelopen 12 maanden, België

MA30_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,2	(0,7-1,6)	1,1	(0,8-1,6)	4343
	Vrouwen	0,4	(0,2-0,6)	0,3	(0,2-0,6)	4769
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	0,1	(0,0-0,2)	0,2	(0,1-0,6)	1151
	25 - 34	0,7	(0,0-1,4)	0,6	(0,3-1,6)	1406
	35 - 44	0,9	(0,3-1,6)	0,8	(0,4-1,6)	1522
	45 - 54	0,6	(0,2-1,0)	0,5	(0,2-1,1)	1558
	55 - 64	0,8	(0,2-1,5)	0,7	(0,3-1,5)	1450
	65 - 74	1,5	(0,6-2,4)	1,3	(0,7-2,5)	1031
	75 +	0,8	(0,1-1,6)	0,8	(0,3-2,0)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,6	(0,0-1,2)	0,4	(0,2-1,0)	1032
	Lager secundair	0,7	(0,2-1,2)	0,5	(0,2-1,2)	1291
	Hoger secundair	0,8	(0,4-1,1)	0,6	(0,4-1,0)	2886
	Hoger onderwijs	0,8	(0,4-1,2)	0,7	(0,4-1,1)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,7	(0,4-1,0)	0,6	(0,4-0,9)	4633
	Halfstedelijk gebied	0,8	(0,3-1,3)	0,6	(0,3-1,2)	1973
	Landelijk gebied	0,7	(0,3-1,1)	0,6	(0,3-1,0)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	0,8	(0,4-1,1)	0,5	(0,3-0,9)	2991
	Brussels Gewest	1,0	(0,5-1,5)	0,7	(0,4-1,3)	2531
	Waals Gewest	0,6	(0,3-0,9)	0,4	(0,2-0,7)	3590
JAAR	1997	1,0	(0,7-1,3)	0,9	(0,7-1,2)	8544
	2001	0,9	(0,7-1,2)	0,8	(0,6-1,1)	10049
	2004	1,1	(0,8-1,4)	1,0	(0,8-1,3)	11121
	2008	0,7	(0,5-0,9)	0,6	(0,5-0,8)	9597
	2013	0,8	(0,5-1,0)	0,7	(0,5-0,9)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 93 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met nierstenen in de afgelopen 12 maanden, België

MA30_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,9	(0,7-3,1)	1,8	(0,9-3,5)	891
	Vrouwen	0,6	(0,0-1,2)	0,6	(0,2-1,5)	1134
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,5	(0,6-2,4)	1,2	(0,6-2,5)	1031
	75 +	0,8	(0,1-1,6)	0,7	(0,3-1,9)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,8	(0,0-1,8)	0,8	(0,3-2,6)	519
	Lager secundair	1,1	(0,0-2,3)	0,9	(0,2-3,5)	399
	Hoger secundair	1,9	(0,4-3,5)	1,6	(0,7-3,5)	513
	Hoger onderwijs	0,8	(0,0-1,5)	0,5	(0,2-1,6)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,2	(0,2-2,1)	1,0	(0,4-2,2)	986
	Halfstedelijk gebied	0,5	(0,0-1,0)	0,4	(0,1-1,2)	474
	Landelijk gebied	1,8	(0,4-3,3)	1,6	(0,6-4,1)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	0,8	(0,2-1,5)	0,7	(0,3-1,9)	745
	Brussels Gewest	1,6	(0,0-3,4)	1,4	(0,5-4,0)	426
	Waals Gewest	1,6	(0,3-2,9)	1,4	(0,6-2,9)	854
JAAR	1997	1,9	(0,9-2,8)	1,8	(1,1-3,0)	1760
	2001	1,5	(0,8-2,1)	1,4	(0,9-2,2)	2121
	2004	1,3	(0,7-1,9)	1,3	(0,8-2,0)	3473
	2008	1,3	(0,7-1,9)	1,2	(0,8-2,0)	2833
	2013	1,1	(0,6-1,7)	1,1	(0,7-1,8)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 94 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige nierziekte behalve nierstenen in de afgelopen 12 maanden, België

MA31_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,0	(0,7-1,4)	0,9	(0,6-1,3)	4343
	Vrouwen	0,9	(0,5-1,3)	0,7	(0,4-1,2)	4768
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,4	(0,0-1,0)	0,4	(0,1-1,6)	1151
	25 - 34	0,5	(0,0-1,1)	0,5	(0,2-1,4)	1406
	35 - 44	0,6	(0,1-1,1)	0,6	(0,3-1,3)	1522
	45 - 54	0,6	(0,2-1,0)	0,6	(0,3-1,2)	1558
	55 - 64	1,0	(0,4-1,6)	1,0	(0,5-1,8)	1450
	65 - 74	2,6	(1,2-4,1)	2,6	(1,5-4,5)	1031
	75 +	1,7	(0,7-2,8)	1,8	(1,0-3,3)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,3	(0,9-3,8)	1,6	(0,8-3,2)	1032
	Lager secundair	1,1	(0,4-1,8)	0,8	(0,4-1,7)	1291
	Hoger secundair	1,2	(0,7-1,6)	1,1	(0,7-1,7)	2886
	Hoger onderwijs	0,4	(0,1-0,7)	0,4	(0,2-0,7)	3800
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,0	(0,6-1,5)	0,9	(0,5-1,4)	4633
	Halfstedelijk gebied	1,1	(0,6-1,7)	0,9	(0,6-1,5)	1973
	Landelijk gebied	0,6	(0,2-1,0)	0,6	(0,3-1,0)	2505
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	1,1	(0,7-1,5)	0,9	(0,6-1,3)	2991
	Brussels Gewest	1,2	(0,7-1,7)	1,1	(0,7-1,7)	2531
	Waals Gewest	0,7	(0,3-1,1)	0,6	(0,3-1,0)	3589
JAAR	1997	0,8	(0,5-1,1)	0,9	(0,6-1,2)	8540
	2001	0,7	(0,4-0,9)	0,6	(0,4-0,8)	10050
	2004	0,6	(0,4-0,9)	0,6	(0,4-0,8)	11122
	2008	0,7	(0,5-0,9)	0,6	(0,5-0,9)	9603
	2013	1,0	(0,7-1,2)	0,8	(0,6-1,1)	9111

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 95 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige nierziekte behalve nierstenen in de afgelopen 12 maanden, België

MA31_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,8	(1,2-4,3)	2,7	(1,5-4,7)	891
	Vrouwen	1,7	(0,6-2,8)	1,7	(0,9-3,2)	1133
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	2,6	(1,2-4,1)	2,5	(1,4-4,4)	1031
	75 +	1,7	(0,7-2,8)	1,7	(0,9-3,2)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3,1	(0,8-5,4)	3,4	(1,6-7,0)	519
	Lager secundair	1,4	(0,3-2,5)	1,3	(0,6-2,8)	399
	Hoger secundair	2,3	(0,8-3,8)	2,1	(1,1-4,1)	513
	Hoger onderwijs	1,6	(0,0-3,3)	1,3	(0,4-4,2)	565
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,7	(0,4-3,0)	1,6	(0,8-3,3)	986
	Halfstedelijk gebied	2,6	(0,9-4,4)	2,5	(1,2-5,1)	474
	Landelijk gebied	2,4	(0,6-4,2)	2,3	(1,1-4,9)	564
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	2,2	(1,0-3,4)	2,1	(1,2-3,8)	745
	Brussels Gewest	2,9	(1,1-4,7)	2,8	(1,5-5,2)	426
	Waals Gewest	1,9	(0,3-3,6)	1,9	(0,8-4,1)	853
JAAR	1997	2,3	(0,9-3,7)	2,3	(1,3-4,1)	1759
	2001	1,5	(0,6-2,3)	1,5	(0,8-2,6)	2119
	2004	1,1	(0,6-1,6)	1,1	(0,7-1,7)	3475
	2008	1,1	(0,7-1,6)	1,1	(0,7-1,7)	2836
	2013	2,2	(1,3-3,1)	2,2	(1,4-3,3)	2024

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 96 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met chronische blaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, België

MA32_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,1	(0,7-1,5)	0,9	(0,6-1,3)	4343
	Vrouwen	2,3	(1,7-3,0)	1,8	(1,3-2,4)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,7	(0,1-1,4)	0,7	(0,3-1,7)	1151
	25 - 34	0,7	(0,3-1,1)	0,7	(0,4-1,2)	1406
	35 - 44	0,8	(0,2-1,4)	0,7	(0,3-1,6)	1522
	45 - 54	1,0	(0,3-1,6)	0,9	(0,5-1,8)	1558
	55 - 64	2,7	(1,2-4,1)	2,5	(1,5-4,3)	1450
	65 - 74	3,2	(1,8-4,6)	3,0	(1,9-4,7)	1031
	75 +	4,6	(2,9-6,3)	4,1	(2,7-6,2)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4,4	(2,6-6,2)	2,2	(1,3-3,7)	1032
	Lager secundair	2,5	(1,2-3,8)	1,6	(0,9-2,9)	1291
	Hoger secundair	1,5	(0,9-2,2)	1,3	(0,9-1,9)	2886
	Hoger onderwijs	1,0	(0,6-1,4)	1,0	(0,6-1,4)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,2	(1,6-2,8)	1,6	(1,2-2,2)	4633
	Halfstedelijk gebied	0,8	(0,4-1,2)	0,5	(0,3-0,9)	1973
	Landelijk gebied	2,0	(1,2-2,9)	1,5	(1,0-2,3)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	1,6	(1,0-2,1)	1,1	(0,8-1,6)	2991
	Brussels Gewest	1,8	(1,2-2,4)	1,5	(1,0-2,2)	2531
	Waals Gewest	2,0	(1,3-2,6)	1,5	(1,0-2,2)	3590
JAAR	1997	1,9	(1,5-2,3)	1,8	(1,5-2,2)	8543
	2001	1,9	(1,6-2,2)	1,6	(1,3-1,9)	10049
	2004	2,1	(1,8-2,4)	1,7	(1,5-2,1)	11118
	2008	1,4	(1,1-1,7)	1,1	(0,9-1,4)	9601
	2013	1,7	(1,4-2,1)	1,4	(1,1-1,7)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 97 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met chronische blaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, België

MA32_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,9	(2,0-5,8)	3,9	(2,4-6,3)	891
	Vrouwen	3,9	(2,5-5,3)	3,7	(2,6-5,4)	1134
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	3,2	(1,8-4,6)	3,2	(2,0-4,9)	1031
	75 +	4,6	(2,9-6,3)	4,6	(3,2-6,7)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,1	(3,3-9,0)	5,9	(3,4-9,8)	519
	Lager secundair	3,5	(1,1-5,8)	3,4	(1,8-6,5)	399
	Hoger secundair	2,3	(0,9-3,8)	2,3	(1,2-4,3)	513
	Hoger onderwijs	3,5	(1,6-5,3)	3,6	(2,1-6,2)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,9	(3,1-6,7)	4,8	(3,2-7,0)	986
	Halfstedelijk gebied	1,8	(0,4-3,1)	1,7	(0,8-3,6)	474
	Landelijk gebied	4,8	(2,2-7,4)	4,8	(2,8-8,0)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	3,1	(1,8-4,5)	3,1	(2,0-4,6)	745
	Brussels Gewest	5,2	(2,4-8,1)	5,2	(3,0-8,8)	426
	Waals Gewest	5,1	(2,8-7,4)	5,0	(3,1-8,0)	854
JAAR	1997	4,0	(2,4-5,7)	4,2	(2,7-6,2)	1760
	2001	4,0	(2,9-5,1)	4,0	(3,0-5,2)	2121
	2004	4,4	(3,5-5,4)	4,4	(3,5-5,5)	3468
	2008	2,9	(2,1-3,7)	2,8	(2,1-3,7)	2831
	2013	3,9	(2,8-5,0)	3,8	(2,8-5,0)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 98 | Percentage van de mannelijke bevolking (van 15 jaar en ouder) met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, België

MA35_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,4	(0,1-1,5)	563
	25 - 34	0,0		0,4	(0,1-1,7)	662
	35 - 44	0,7	(0,0-1,5)	0,9	(0,3-2,3)	763
	45 - 54	1,3	(0,3-2,3)	1,3	(0,6-2,8)	751
	55 - 64	5,2	(2,9-7,5)	5,2	(3,3-8,1)	713
	65 - 74	14,5	(10,3-18,7)	14,5	(10,8-19,2)	485
	75 +	19,8	(14,2-25,3)	19,8	(14,8-25,9)	406
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	13,6	(8,6-18,6)	3,3	(1,9-5,7)	448
	Lager secundair	4,8	(2,3-7,4)	1,4	(0,8-2,6)	602
	Hoger secundair	3,3	(2,2-4,3)	1,6	(1,0-2,5)	1393
	Hoger onderwijs	2,9	(1,9-3,8)	1,7	(1,1-2,7)	1860
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,7	(3,4-6,0)	2,0	(1,3-3,1)	2180
	Halfstedelijk gebied	4,3	(2,7-5,8)	1,5	(1,0-2,5)	929
	Landelijk gebied	3,7	(2,3-5,1)	1,6	(1,0-2,6)	1234
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	4,5	(3,3-5,8)	1,7	(1,1-2,7)	1444
	Brussels Gewest	4,2	(2,9-5,4)	2,4	(1,6-3,6)	1177
	Waals Gewest	3,9	(2,8-5,0)	1,6	(1,1-2,5)	1722
JAAR	2001	4,2	(3,6-4,9)	1,9	(1,5-2,3)	4876
	2004	4,4	(3,8-5,1)	2,0	(1,5-2,5)	5066
	2008	3,8	(3,1-4,6)	1,6	(1,2-2,1)	4352
	2013	4,3	(3,5-5,1)	1,7	(1,3-2,2)	4343

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 99 | Percentage van de mannelijke bevolking (van 65 jaar en ouder) met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, België

MA35_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	14,5	(10,3-18,7)	14,5	(10,8-19,2)	485
	75 +	19,8	(14,2-25,3)	19,8	(14,8-25,9)	406
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	27,7	(18,6-36,8)	26,8	(18,5-37,1)	185
	Lager secundair	14,6	(6,9-22,3)	14,5	(8,5-23,4)	178
	Hoger secundair	13,3	(8,1-18,4)	13,3	(8,9-19,4)	224
	Hoger onderwijs	13,9	(8,4-19,4)	14,3	(9,6-20,9)	294
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	17,4	(12,3-22,4)	17,3	(12,7-23,0)	422
	Halfstedelijk gebied	16,8	(10,3-23,4)	16,8	(11,4-24,1)	207
	Landelijk gebied	15,9	(9,3-22,6)	15,6	(10,2-23,2)	262
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	15,7	(11,0-20,5)	15,6	(11,5-20,8)	336
	Brussels Gewest	21,8	(14,4-29,3)	21,6	(15,1-30,1)	172
	Waals Gewest	17,8	(12,5-23,1)	17,8	(13,0-23,8)	383
JAAR	1997	13,6	(9,9-17,3)	14,2	(10,8-18,4)	752
	2001	17,3	(14,2-20,4)	17,5	(14,6-20,8)	932
	2004	16,7	(14,0-19,4)	16,9	(14,3-19,8)	1380
	2008	14,9	(11,7-18,1)	14,9	(11,9-18,4)	1027
	2013	16,8	(13,4-20,2)	16,7	(13,6-20,4)	891

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 100 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, België

MA2302_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,7	(0,4-1,0)	0,6	(0,3-1,0)	4343
	Vrouwen	1,2	(0,8-1,6)	0,9	(0,6-1,3)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,1-0,8)	1151
	25 - 34	0,0	(0,0-0,1)	0,4	(0,1-1,7)	1406
	35 - 44	0,3	(0,0-0,7)	0,5	(0,1-1,7)	1522
	45 - 54	0,7	(0,2-1,2)	0,6	(0,3-1,4)	1558
	55 - 64	1,2	(0,6-1,9)	1,2	(0,7-2,2)	1450
	65 - 74	2,5	(1,2-3,8)	2,4	(1,5-4,0)	1031
	75 +	3,2	(1,9-4,6)	3,0	(2,0-4,6)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,6	(0,5-2,8)	0,5	(0,2-1,1)	1032
	Lager secundair	0,8	(0,2-1,3)	0,4	(0,2-0,9)	1291
	Hoger secundair	0,8	(0,4-1,2)	0,6	(0,3-1,2)	2886
	Hoger onderwijs	1,0	(0,6-1,4)	1,0	(0,6-1,5)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,2	(0,8-1,7)	1,0	(0,6-1,7)	4633
	Halfstedelijk gebied	0,6	(0,2-1,0)	0,4	(0,2-0,7)	1973
	Landelijk gebied	0,9	(0,5-1,3)	0,7	(0,4-1,1)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	0,9	(0,6-1,3)	0,1	(0,0-0,1)	2991
	Brussels Gewest	0,9	(0,4-1,4)	0,1	(0,0-0,1)	2531
	Waals Gewest	1,0	(0,6-1,5)	0,1	(0,0-0,1)	3590
JAAR	1997	1,3	(1,0-1,7)	1,2	(0,9-1,6)	8542
	2001	2,2	(1,8-2,7)	1,6	(1,2-2,0)	10058
	2004	2,3	(1,9-2,7)	1,6	(1,3-1,9)	11100
	2008	1,8	(1,4-2,1)	1,2	(1,0-1,5)	9567
	2013	1,0	(0,7-1,2)	0,7	(0,5-0,9)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 101 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, België

MA2302_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,7	(0,8-2,6)	1,7	(1,0-2,9)	891
	Vrouwen	3,7	(2,3-5,2)	3,7	(2,4-5,5)	1134
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	2,5	(1,2-3,8)	2,4	(1,5-3,9)	1031
	75 +	3,2	(1,9-4,6)	2,9	(1,9-4,5)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,8	(0,8-4,8)	2,2	(1,1-4,6)	519
	Lager secundair	1,7	(0,3-3,0)	1,5	(0,7-3,4)	399
	Hoger secundair	2,7	(1,0-4,5)	2,5	(1,3-4,8)	513
	Hoger onderwijs	4,0	(2,0-6,1)	4,2	(2,5-6,8)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,8	(2,1-5,4)	3,5	(2,2-5,4)	986
	Halfstedelijk gebied	2,0	(0,6-3,5)	1,9	(0,9-3,8)	474
	Landelijk gebied	2,4	(0,9-3,8)	2,2	(1,1-4,0)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	2,7	(1,4-3,9)	2,5	(1,5-4,0)	745
	Brussels Gewest	2,6	(0,8-4,3)	2,3	(1,2-4,7)	426
	Waals Gewest	3,3	(1,7-4,9)	3,0	(1,9-4,8)	854
JAAR	1997	3,4	(2,3-4,5)	3,3	(2,4-4,6)	1759
	2001	6,1	(4,8-7,4)	6,0	(4,8-7,4)	2112
	2004	6,2	(4,9-7,4)	6,1	(4,9-7,4)	3460
	2008	5,9	(4,5-7,3)	5,8	(4,6-7,3)	2811
	2013	2,9	(1,9-3,8)	2,8	(2,0-3,8)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 102 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met cataract in de afgelopen 12 maanden, België

MA2301_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,1	(1,4-2,7)	0,9	(0,5-1,6)	4343
	Vrouwen	3,9	(3,1-4,7)	1,4	(0,9-2,1)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,1-0,8)	1151
	25 - 34	0,0		0,4	(0,1-1,7)	1406
	35 - 44	0,1	(0,0-0,3)	0,3	(0,1-1,2)	1522
	45 - 54	1,1	(0,0-2,3)	1,1	(0,4-3,3)	1558
	55 - 64	2,5	(1,2-3,8)	2,5	(1,5-4,1)	1450
	65 - 74	8,1	(5,8-10,4)	7,9	(5,9-10,4)	1031
	75 +	14,6	(11,5-17,8)	13,9	(11,0-17,3)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,9	(5,5-10,3)	1,2	(0,7-2,1)	1032
	Lager secundair	5,6	(3,5-7,8)	1,6	(0,9-2,7)	1291
	Hoger secundair	2,2	(1,6-2,9)	1,0	(0,7-1,7)	2886
	Hoger onderwijs	1,6	(0,9-2,3)	1,0	(0,6-1,9)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,8	(2,2-3,4)	1,1	(0,7-1,8)	4633
	Halfstedelijk gebied	3,1	(2,1-4,2)	1,1	(0,7-1,7)	1973
	Landelijk gebied	3,2	(1,9-4,4)	1,2	(0,7-2,2)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	3,2	(2,4-4,1)	0,0	(0,0-0,0)	2991
	Brussels Gewest	3,0	(2,3-3,8)	0,0	(0,0-0,0)	2531
	Waals Gewest	2,5	(1,8-3,3)	0,0	(0,0-0,0)	3590
JAAR	1997	1,3	(1,0-1,6)	0,8	(0,6-1,1)	8542
	2001	2,0	(1,7-2,4)	0,8	(0,6-1,1)	10064
	2004	2,3	(2,0-2,7)	0,9	(0,7-1,2)	11105
	2008	2,8	(2,4-3,2)	1,0	(0,8-1,3)	9564
	2013	3,0	(2,5-3,5)	1,1	(0,8-1,5)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 103 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met cataract in de afgelopen 12 maanden, België

MA2301_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	8,5	(6,0-11,0)	8,5	(6,3-11,3)	891
	Vrouwen	13,4	(10,7-16,2)	12,7	(10,2-15,7)	1134
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	8,1	(5,8-10,4)	8,0	(6,0-10,6)	1031
	75 +	14,6	(11,5-17,8)	14,1	(11,2-17,6)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	13,4	(9,3-17,5)	11,3	(8,0-15,6)	519
	Lager secundair	14,7	(9,2-20,3)	14,1	(9,6-20,1)	399
	Hoger secundair	10,3	(7,0-13,5)	9,9	(7,1-13,7)	513
	Hoger onderwijs	7,8	(4,9-10,7)	8,4	(5,8-12,2)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	10,4	(7,9-12,8)	9,8	(7,6-12,5)	986
	Halfstedelijk gebied	12,5	(8,3-16,6)	11,8	(8,4-16,3)	474
	Landelijk gebied	11,6	(7,6-15,7)	11,0	(7,7-15,5)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	11,6	(8,8-14,4)	10,9	(8,5-13,9)	745
	Brussels Gewest	13,5	(9,5-17,5)	12,8	(9,3-17,2)	426
	Waals Gewest	10,3	(7,3-13,4)	9,7	(7,1-13,0)	854
JAAR	1997	8,5	(6,3-10,7)	8,5	(6,6-11,0)	1760
	2001	9,1	(7,6-10,7)	8,6	(7,2-10,2)	2119
	2004	9,7	(8,3-11,1)	9,2	(8,0-10,7)	3464
	2008	11,2	(9,5-12,8)	10,2	(8,7-11,9)	2797
	2013	11,4	(9,4-13,3)	10,3	(8,6-12,4)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 104 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, België

MA2304_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,5	(0,2-0,8)	0,5	(0,3-1,0)	4343
	Vrouwen	0,6	(0,4-0,9)	0,5	(0,3-0,8)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,1-0,8)	1151
	25 - 34	0,0		0,4	(0,1-1,7)	1406
	35 - 44	0,0		0,3	(0,1-1,2)	1522
	45 - 54	0,1	(0,0-0,3)	0,3	(0,1-0,7)	1558
	55 - 64	0,6	(0,1-1,1)	0,6	(0,3-1,3)	1450
	65 - 74	1,4	(0,2-2,6)	1,4	(0,6-3,2)	1031
	75 +	2,8	(1,6-4,0)	2,8	(1,9-4,2)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,4	(0,4-2,4)	0,4	(0,2-1,0)	1032
	Lager secundair	0,9	(0,3-1,5)	0,5	(0,2-1,0)	1291
	Hoger secundair	0,4	(0,2-0,6)	0,4	(0,2-0,8)	2886
	Hoger onderwijs	0,4	(0,1-0,7)	0,6	(0,3-1,2)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,7	(0,4-1,1)	0,7	(0,4-1,3)	4633
	Halfstedelijk gebied	0,4	(0,1-0,7)	0,3	(0,1-0,6)	1973
	Landelijk gebied	0,5	(0,2-0,7)	0,4	(0,2-0,7)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	0,3	(0,1-0,5)	0,0	(0,0-0,0)	2991
	Brussels Gewest	0,7	(0,4-1,1)	0,0	(0,0-0,0)	2531
	Waals Gewest	0,9	(0,5-1,4)	0,0	(0,0-0,0)	3590
JAAR	2013	0,6	(0,4-0,8)			9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 105 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, België

MA2304_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,7	(0,5-3,0)	1,7	(0,8-3,7)	891
	Vrouwen	2,4	(1,3-3,5)	2,2	(1,3-3,5)	1134
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,4	(0,2-2,6)	1,4	(0,6-3,2)	1031
	75 +	2,8	(1,6-4,0)	2,7	(1,8-4,1)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,5	(0,7-4,2)	2,0	(0,9-4,4)	519
	Lager secundair	1,8	(0,2-3,3)	1,6	(0,7-3,8)	399
	Hoger secundair	1,6	(0,5-2,7)	1,5	(0,8-3,1)	513
	Hoger onderwijs	2,5	(0,5-4,5)	2,7	(1,2-6,0)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,4	(1,0-3,9)	2,3	(1,1-4,7)	986
	Halfstedelijk gebied	1,8	(0,3-3,2)	1,7	(0,8-3,6)	474
	Landelijk gebied	2,0	(0,6-3,3)	1,8	(0,9-3,5)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	1,2	(0,4-2,0)	1,1	(0,6-2,1)	745
	Brussels Gewest	2,9	(1,3-4,6)	2,7	(1,5-4,9)	426
	Waals Gewest	3,7	(1,6-5,8)	3,5	(1,8-6,8)	854
JAAR	2013	2,1	(1,3-2,9)			2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 106 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetische retinopathie in de afgelopen 12 maanden, België

MA2303_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,2	(0,0-0,3)	0,4	(0,2-0,7)	4343
	Vrouwen	0,1	(0,0-0,2)	0,2	(0,1-0,4)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,1-0,7)	1151
	25 - 34	0,1	(0,0-0,2)	0,3	(0,1-1,9)	1406
	35 - 44	0,0	(0,0-0,1)	0,3	(0,1-1,1)	1522
	45 - 54	0,1	(0,0-0,2)	0,1	(0,0-0,3)	1558
	55 - 64	0,0	(0,0-0,1)	0,4	(0,1-2,1)	1450
	65 - 74	0,5	(0,1-0,8)	0,4	(0,2-1,0)	1031
	75 +	0,4	(0,0-1,0)	0,6	(0,2-1,6)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,4	(0,0-0,9)	0,8	(0,2-2,7)	1032
	Lager secundair	0,2	(0,0-0,4)	0,2	(0,1-0,5)	1291
	Hoger secundair	0,1	(0,0-0,2)	0,2	(0,1-0,5)	2886
	Hoger onderwijs	0,0	(0,0-0,0)	0,2	(0,1-0,6)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,1	(0,0-0,2)	0,4	(0,2-0,8)	4633
	Halfstedelijk gebied	0,2	(0,0-0,4)	0,1	(0,0-0,4)	1973
	Landelijk gebied	0,1	(0,0-0,2)	0,2	(0,1-0,5)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	0,1	(0,0-0,2)	0,0	(0,0-0,0)	2991
	Brussels Gewest	0,3	(0,1-0,6)	0,0	(0,0-0,1)	2531
	Waals Gewest	0,1	(0,0-0,2)	0,0	(0,0-0,0)	3590
JAAR	2013	0,1	(0,1-0,2)			9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 107 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetische retinopathie in de afgelopen 12 maanden, België

MA2303_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,8	(0,0-1,5)	0,9	(0,4-2,1)	891
	Vrouwen	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(0,1-0,7)	1134
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	0,5	(0,1-0,8)	0,3	(0,1-1,0)	1031
	75 +	0,4	(0,0-1,0)	0,5	(0,2-1,1)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,5	(0,0-1,4)	0,5	(0,1-2,0)	519
	Lager secundair	0,6	(0,0-1,4)	0,5	(0,2-1,8)	399
	Hoger secundair	0,3	(0,0-0,7)	0,3	(0,1-1,2)	513
	Hoger onderwijs	0,1	(0,0-0,2)	0,2	(0,0-1,1)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,5	(0,1-0,9)	0,4	(0,1-1,0)	986
	Halfstedelijk gebied	0,4	(0,0-1,2)	0,3	(0,1-1,8)	474
	Landelijk gebied	0,5	(0,0-1,1)	0,6	(0,2-1,9)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	0,5	(0,0-1,0)	0,4	(0,1-1,1)	745
	Brussels Gewest	1,2	(0,1-2,3)	1,0	(0,4-2,8)	426
	Waals Gewest	0,3	(0,0-0,6)	0,2	(0,0-0,9)	854
JAAR	2013	0,5	(0,1-0,8)			2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 108 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met allergie in de afgelopen 12 maanden, België

MA15_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	12,7	(11,3-14,2)	12,3	(10,9-13,8)	4343
	Vrouwen	15,6	(14,1-17,1)	15,4	(14,0-16,9)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	16,0	(12,7-19,2)	15,9	(12,9-19,5)	1151
	25 - 34	16,1	(13,5-18,8)	16,1	(13,6-18,9)	1406
	35 - 44	17,8	(15,1-20,6)	17,8	(15,2-20,8)	1522
	45 - 54	13,7	(11,4-16,1)	13,7	(11,5-16,2)	1558
	55 - 64	12,5	(10,0-15,1)	12,5	(10,2-15,3)	1450
	65 - 74	11,3	(8,7-13,8)	11,1	(8,8-14,0)	1032
	75 +	9,4	(6,8-12,0)	9,1	(6,9-11,9)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	11,0	(7,2-14,7)	12,3	(8,4-17,5)	1031
	Lager secundair	11,1	(8,6-13,5)	11,4	(9,1-14,2)	1291
	Hoger secundair	12,8	(11,1-14,6)	12,4	(10,8-14,2)	2887
	Hoger onderwijs	17,0	(15,2-18,8)	16,0	(14,3-17,9)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	15,0	(13,4-16,6)	14,5	(13,0-16,2)	4633
	Halfstedelijk gebied	14,2	(12,0-16,4)	13,9	(11,9-16,3)	1973
	Landelijk gebied	13,0	(11,1-14,9)	12,6	(10,9-14,6)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	14,9	(13,3-16,6)	14,7	(13,1-16,3)	2991
	Brussels Gewest	16,5	(14,5-18,4)	15,5	(13,7-17,4)	2531
	Waals Gewest	12,1	(10,6-13,7)	11,8	(10,3-13,4)	3590
JAAR	2001	13,9	(13,0-14,8)	13,2	(12,3-14,2)	10047
	2004	13,4	(12,4-14,4)	12,8	(11,9-13,7)	11130
	2008	13,3	(12,2-14,3)	12,8	(11,8-13,8)	9517
	2013	14,2	(13,1-15,3)	13,8	(12,7-14,9)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 109 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met allergie in de afgelopen 12 maanden, België

MA15_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	10,2	(7,2-13,2)	10,0	(7,4-13,5)	891
	Vrouwen	10,4	(8,2-12,7)	10,5	(8,5-12,9)	1134
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	11,3	(8,7-13,8)	11,3	(9,0-14,1)	1032
	75 +	9,4	(6,8-12,0)	9,4	(7,1-12,3)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	8,6	(5,1-12,0)	8,6	(5,7-12,8)	518
	Lager secundair	9,8	(5,7-13,9)	9,8	(6,4-14,8)	399
	Hoger secundair	9,6	(6,4-12,8)	9,6	(6,8-13,3)	514
	Hoger onderwijs	13,5	(9,6-17,4)	13,3	(9,9-17,8)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	12,4	(9,5-15,3)	12,4	(9,7-15,6)	986
	Halfstedelijk gebied	9,5	(6,2-12,9)	9,5	(6,6-13,4)	474
	Landelijk gebied	7,9	(4,9-10,8)	7,8	(5,3-11,3)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	9,7	(7,3-12,1)	9,7	(7,5-12,4)	745
	Brussels Gewest	15,3	(11,3-19,3)	15,3	(11,7-19,7)	426
	Waals Gewest	10,2	(7,0-13,4)	10,2	(7,4-13,9)	854
JAAR	2001	10,5	(8,6-12,3)	10,2	(8,5-12,1)	2117
	2004	11,7	(10,1-13,2)	11,3	(9,9-12,9)	3475
	2008	10,1	(8,1-12,2)	9,9	(8,0-12,2)	2818
	2013	10,3	(8,5-12,1)	10,1	(8,5-12,1)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 110 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met kanker in de afgelopen 12 maanden, België

MA18_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,4	(0,9-1,8)	0,8	(0,5-1,2)	4342
	Vrouwen	2,5	(1,8-3,2)	1,4	(1,0-1,9)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0	(0,0-0,0)	0,2	(0,0-0,8)	1151
	25 - 34	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(0,1-0,8)	1406
	35 - 44	0,6	(0,2-1,0)	0,6	(0,3-1,2)	1522
	45 - 54	1,6	(0,8-2,5)	1,6	(1,0-2,6)	1558
	55 - 64	3,1	(1,8-4,3)	3,0	(1,9-4,5)	1449
	65 - 74	6,2	(3,7-8,6)	6,0	(4,0-8,8)	1031
	75 +	3,8	(2,1-5,6)	3,5	(2,2-5,6)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3,9	(2,0-5,8)	1,3	(0,7-2,4)	1031
	Lager secundair	2,6	(1,0-4,3)	1,1	(0,6-2,2)	1291
	Hoger secundair	1,7	(1,1-2,3)	1,0	(0,7-1,5)	2886
	Hoger onderwijs	1,4	(0,9-1,9)	1,0	(0,7-1,6)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,1	(1,5-2,8)	1,2	(0,8-1,8)	4633
	Halfstedelijk gebied	2,0	(1,2-2,7)	1,0	(0,6-1,6)	1973
	Landelijk gebied	1,6	(0,8-2,4)	0,9	(0,5-1,5)	2505
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	2,0	(1,3-2,6)	0,7	(0,5-1,1)	2991
	Brussels Gewest	2,3	(1,5-3,1)	1,1	(0,7-1,7)	2531
	Waals Gewest	1,8	(1,2-2,4)	0,7	(0,4-1,1)	3589
JAAR	1997	1,2	(0,8-1,6)	1,0	(0,7-1,4)	8539
	2001	1,7	(1,3-2,0)	1,1	(0,8-1,4)	10069
	2004	1,2	(0,9-1,4)	0,8	(0,6-1,0)	11086
	2008	2,0	(1,6-2,4)	1,3	(1,0-1,6)	9602
	2013	1,9	(1,5-2,4)	1,2	(1,0-1,5)	9111

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 111 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met kanker in de afgelopen 12 maanden, België

MA18_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,6	(2,9-6,3)	4,3	(2,9-6,5)	891
	Vrouwen	5,3	(3,1-7,4)	5,2	(3,5-7,8)	1134
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	6,2	(3,7-8,6)	6,2	(4,1-9,2)	1031
	75 +	3,8	(2,1-5,6)	3,8	(2,4-5,9)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,1	(2,8-9,4)	6,5	(3,8-11,0)	519
	Lager secundair	5,0	(0,3-9,6)	4,8	(2,0-11,3)	399
	Hoger secundair	4,9	(2,4-7,3)	4,6	(2,7-7,6)	513
	Hoger onderwijs	3,8	(2,1-5,5)	3,3	(2,0-5,5)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,7	(2,9-6,6)	4,6	(3,1-6,9)	986
	Halfstedelijk gebied	5,2	(2,5-7,8)	5,0	(2,9-8,5)	474
	Landelijk gebied	5,1	(1,5-8,8)	5,0	(2,5-9,6)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	4,9	(2,7-7,1)	4,8	(3,1-7,2)	745
	Brussels Gewest	6,9	(3,7-10,0)	6,6	(4,1-10,6)	426
	Waals Gewest	4,7	(2,5-6,9)	4,5	(2,7-7,4)	854
JAAR	1997	4,5	(2,2-6,7)	4,3	(2,6-7,0)	1761
	2001	4,5	(3,0-6,0)	4,4	(3,1-6,3)	2121
	2004	2,4	(1,7-3,2)	2,4	(1,8-3,2)	3453
	2008	5,9	(4,4-7,4)	5,8	(4,5-7,5)	2835
	2013	5,0	(3,5-6,5)	5,0	(3,7-6,7)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 112 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige hoofdpijn zoals migraine in de afgelopen 12 maanden, België

MA19_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	5,1	(4,3-6,0)	4,8	(4,1-5,7)	4343
	Vrouwen	13,2	(11,7-14,7)	12,8	(11,4-14,4)	4768
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	5,5	(3,5-7,5)	5,0	(3,4-7,2)	1151
	25 - 34	12,0	(9,5-14,6)	11,0	(8,8-13,6)	1406
	35 - 44	11,1	(9,0-13,2)	10,2	(8,4-12,3)	1522
	45 - 54	11,4	(9,2-13,7)	10,4	(8,4-12,7)	1558
	55 - 64	6,6	(4,9-8,2)	5,9	(4,5-7,7)	1450
	65 - 74	10,6	(7,0-14,1)	9,4	(6,7-13,1)	1031
	75 +	6,7	(4,6-8,8)	5,4	(3,9-7,5)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	11,1	(7,9-14,3)	11,3	(8,4-15,0)	1032
	Lager secundair	9,3	(7,1-11,4)	8,4	(6,6-10,7)	1291
	Hoger secundair	10,0	(8,4-11,6)	8,6	(7,2-10,2)	2886
	Hoger onderwijs	8,2	(6,9-9,6)	6,5	(5,5-7,8)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	10,8	(9,3-12,3)	9,3	(8,0-10,8)	4632
	Halfstedelijk gebied	8,5	(7,0-10,0)	7,2	(6,0-8,7)	1973
	Landelijk gebied	7,9	(6,3-9,5)	6,9	(5,6-8,5)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	9,3	(8,0-10,7)	8,1	(6,9-9,3)	2991
	Brussels Gewest	10,4	(8,9-11,8)	8,7	(7,4-10,2)	2530
	Waals Gewest	8,9	(7,4-10,4)	7,7	(6,4-9,2)	3590
JAAR	1997	11,5	(10,5-12,4)	9,7	(8,9-10,7)	8538
	2001	10,9	(10,1-11,6)	9,4	(8,7-10,2)	10066
	2004	9,3	(8,5-10,1)	8,0	(7,3-8,8)	11117
	2008	9,6	(8,7-10,4)	8,3	(7,6-9,1)	9495
	2013	9,3	(8,4-10,2)	8,1	(7,3-9,0)	9111

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 113 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige hoofdpijn zoals migraine in de afgelopen 12 maanden, België

MA19_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,5	(2,7-6,4)	4,2	(2,8-6,3)	891
	Vrouwen	11,6	(8,3-14,9)	11,5	(8,7-15,1)	1133
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	10,6	(7,0-14,1)	10,0	(7,1-13,7)	1031
	75 +	6,7	(4,6-8,8)	5,7	(4,1-7,9)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	12,0	(7,0-17,1)	11,2	(7,1-17,4)	519
	Lager secundair	7,0	(3,5-10,5)	6,1	(3,6-10,0)	399
	Hoger secundair	8,0	(3,3-12,7)	6,8	(3,9-11,6)	513
	Hoger onderwijs	6,9	(3,9-9,8)	5,6	(3,6-8,8)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	7,9	(4,7-11,2)	7,0	(4,7-10,3)	985
	Halfstedelijk gebied	8,8	(5,7-11,9)	7,7	(5,2-11,2)	474
	Landelijk gebied	9,6	(4,5-14,7)	8,3	(4,8-13,8)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	8,3	(5,6-11,0)	7,3	(5,4-9,9)	745
	Brussels Gewest	10,5	(6,9-14,0)	9,1	(6,1-13,3)	425
	Waals Gewest	8,8	(4,5-13,1)	7,6	(4,5-12,6)	854
JAAR	1997	7,8	(5,3-10,3)	6,6	(4,6-9,3)	1757
	2001	7,3	(5,9-8,8)	6,4	(5,2-7,8)	2119
	2004	6,3	(5,2-7,4)	5,5	(4,6-6,6)	3472
	2008	7,0	(5,5-8,5)	6,2	(5,0-7,7)	2806
	2013	8,6	(6,5-10,8)	7,8	(6,1-9,9)	2024

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 114 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, België

MA26_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,6	(2,9-4,3)	3,4	(2,8-4,1)	4343
	Vrouwen	6,2	(5,3-7,1)	5,8	(4,9-6,7)	4768
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1,6	(0,8-2,4)	1,6	(0,9-2,6)	1151
	25 - 34	4,1	(2,8-5,4)	4,0	(2,9-5,5)	1406
	35 - 44	6,2	(4,5-7,8)	6,0	(4,6-7,8)	1522
	45 - 54	5,7	(4,3-7,2)	5,6	(4,3-7,2)	1558
	55 - 64	6,0	(4,1-8,0)	5,9	(4,2-8,1)	1450
	65 - 74	5,0	(3,3-6,8)	4,8	(3,4-6,8)	1030
	75 +	5,8	(4,1-7,6)	5,3	(3,9-7,2)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,9	(4,8-8,9)	6,2	(4,5-8,4)	1031
	Lager secundair	6,4	(4,5-8,3)	5,8	(4,3-7,8)	1291
	Hoger secundair	4,9	(4,0-5,9)	4,5	(3,6-5,5)	2886
	Hoger onderwijs	4,1	(3,1-5,0)	3,6	(2,8-4,6)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5,8	(4,9-6,7)	5,2	(4,4-6,2)	4633
	Halfstedelijk gebied	4,0	(2,9-5,1)	3,5	(2,6-4,7)	1973
	Landelijk gebied	4,6	(3,5-5,8)	4,2	(3,2-5,4)	2505
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	4,3	(3,4-5,1)	3,8	(3,0-4,6)	2991
	Brussels Gewest	9,0	(7,6-10,4)	8,4	(7,0-9,9)	2531
	Waals Gewest	4,8	(3,9-5,8)	4,3	(3,5-5,3)	3589
JAAR	2001	5,2	(4,6-5,7)	4,6	(4,1-5,1)	10063
	2004	4,8	(4,3-5,4)	4,3	(3,8-4,8)	11113
	2008	4,0	(3,4-4,5)	3,5	(3,0-4,0)	9545
	2013	5,0	(4,4-5,6)	4,3	(3,8-4,9)	9111

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 115 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, België

MA26_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,6	(2,8-6,5)	4,7	(3,1-6,9)	891
	Vrouwen	6,0	(4,4-7,7)	6,0	(4,5-7,8)	1133
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	5,0	(3,3-6,8)	5,0	(3,6-7,1)	1030
	75 +	5,8	(4,1-7,6)	5,7	(4,2-7,7)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,7	(4,6-10,7)	7,6	(4,8-11,6)	518
	Lager secundair	4,8	(2,2-7,4)	4,8	(2,8-8,2)	399
	Hoger secundair	5,0	(3,0-7,1)	5,0	(3,3-7,5)	513
	Hoger onderwijs	3,7	(1,9-5,6)	3,7	(2,2-6,3)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	6,4	(4,4-8,4)	6,3	(4,6-8,7)	986
	Halfstedelijk gebied	4,3	(2,1-6,4)	4,2	(2,5-7,0)	474
	Landelijk gebied	5,2	(3,0-7,5)	5,2	(3,4-7,8)	564
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	4,7	(3,1-6,4)	4,7	(3,3-6,6)	745
	Brussels Gewest	11,9	(8,2-15,7)	11,8	(8,5-16,1)	426
	Waals Gewest	5,1	(3,0-7,2)	5,0	(3,2-7,7)	853
JAAR	2001	8,3	(6,7-9,9)	8,0	(6,6-9,7)	2117
	2004	7,2	(5,9-8,4)	6,9	(5,8-8,3)	3467
	2008	5,0	(3,9-6,1)	4,7	(3,8-5,9)	2810
	2013	5,4	(4,2-6,7)	5,2	(4,1-6,6)	2024

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 116 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, België

MA27_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,4	(0,9-1,9)	0,6	(0,4-1,0)	4340
	Vrouwen	6,7	(5,7-7,6)	2,6	(1,8-3,7)	4759
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-0,6)	1151
	25 - 34	0,1	(0,0-0,2)	0,3	(0,1-1,3)	1406
	35 - 44	0,6	(0,0-1,1)	0,4	(0,2-1,2)	1522
	45 - 54	1,5	(0,6-2,4)	1,2	(0,6-2,2)	1554
	55 - 64	6,6	(4,9-8,3)	5,4	(4,0-7,1)	1450
	65 - 74	10,3	(7,9-12,7)	8,2	(6,2-10,8)	1030
	75 +	15,8	(12,7-19,0)	11,8	(9,2-14,9)	986
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	12,5	(9,4-15,6)	1,9	(1,2-3,2)	1029
	Lager secundair	5,5	(3,9-7,0)	1,3	(0,8-2,0)	1289
	Hoger secundair	2,8	(2,0-3,5)	1,0	(0,6-1,6)	2884
	Hoger onderwijs	2,6	(2,0-3,3)	1,3	(0,9-2,1)	3796
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,3	(3,5-5,0)	1,4	(0,9-2,1)	4630
	Halfstedelijk gebied	4,2	(3,1-5,4)	1,2	(0,7-1,9)	1970
	Landelijk gebied	3,8	(2,8-4,8)	1,2	(0,8-1,8)	2499
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	3,9	(3,2-4,7)	0,1	(0,1-0,2)	2985
	Brussels Gewest	3,6	(2,8-4,3)	0,2	(0,1-0,3)	2530
	Waals Gewest	4,6	(3,7-5,6)	0,2	(0,1-0,3)	3584
JAAR	1997	2,8	(2,3-3,3)	1,3	(1,0-1,8)	8545
	2001	4,3	(3,7-4,9)	1,5	(1,2-2,0)	10071
	2004	3,9	(3,5-4,4)	1,4	(1,1-1,7)	11067
	2008	4,7	(4,2-5,3)	1,6	(1,3-2,0)	9508
	2013	4,1	(3,6-4,7)	1,3	(1,1-1,7)	9099

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 117 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, België

MA27_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,3	(2,4-6,1)	4,3	(2,8-6,6)	889
	Vrouwen	19,5	(16,4-22,6)	19,1	(16,3-22,3)	1127
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	10,3	(7,9-12,7)	8,7	(6,5-11,5)	1030
	75 +	15,8	(12,7-19,0)	12,3	(9,6-15,7)	986
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	19,8	(14,7-24,9)	14,3	(10,0-20,0)	516
	Lager secundair	11,3	(7,4-15,2)	9,0	(6,1-13,0)	397
	Hoger secundair	9,1	(6,3-12,0)	7,3	(5,2-10,1)	512
	Hoger onderwijs	10,8	(7,6-14,1)	10,0	(7,1-13,9)	564
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	13,6	(10,6-16,5)	10,8	(8,2-14,2)	984
	Halfstedelijk gebied	12,9	(9,1-16,8)	10,2	(7,2-14,4)	471
	Landelijk gebied	12,4	(8,6-16,2)	9,8	(7,0-13,4)	561
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	12,0	(9,3-14,6)	9,5	(7,3-12,3)	740
	Brussels Gewest	12,5	(9,2-15,9)	9,7	(7,1-13,1)	425
	Waals Gewest	15,4	(11,8-19,1)	12,2	(9,0-16,4)	851
JAAR	1997	10,5	(8,2-12,8)	8,2	(6,4-10,4)	1761
	2001	13,9	(11,4-16,4)	10,9	(8,9-13,2)	2123
	2004	12,2	(10,6-13,7)	9,6	(8,3-11,0)	3439
	2008	15,5	(13,5-17,4)	12,1	(10,4-14,1)	2756
	2013	13,1	(11,1-15,1)	10,1	(8,5-12,1)	2016

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 118 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met gebroken heup in de afgelopen 12 maanden, België

MA28_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,5	(0,2-0,8)	0,4	(0,2-0,9)	4343
	Vrouwen	0,7	(0,4-1,0)	0,5	(0,3-0,9)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,1-0,8)	1151
	25 - 34	0,0		0,4	(0,1-1,7)	1406
	35 - 44	0,1	(0,0-0,4)	0,2	(0,1-0,8)	1522
	45 - 54	0,1	(0,0-0,1)	0,2	(0,1-0,7)	1558
	55 - 64	0,6	(0,1-1,2)	0,6	(0,3-1,5)	1450
	65 - 74	1,9	(0,7-3,2)	1,9	(1,0-3,7)	1031
	75 +	2,5	(1,3-3,8)	2,5	(1,5-4,1)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,3	(1,1-3,4)	0,8	(0,4-1,7)	1032
	Lager secundair	1,0	(0,2-1,7)	0,5	(0,2-1,3)	1291
	Hoger secundair	0,3	(0,1-0,6)	0,3	(0,1-0,6)	2886
	Hoger onderwijs	0,3	(0,0-0,6)	0,5	(0,2-1,1)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,7	(0,4-1,1)	0,6	(0,3-1,1)	4633
	Halfstedelijk gebied	0,5	(0,1-0,9)	0,3	(0,1-0,7)	1973
	Landelijk gebied	0,5	(0,2-0,9)	0,4	(0,2-0,8)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	0,6	(0,3-0,9)	0,0	(0,0-0,0)	2991
	Brussels Gewest	0,4	(0,1-0,6)	0,0	(0,0-0,0)	2531
	Waals Gewest	0,6	(0,3-1,0)	0,0	(0,0-0,0)	3590
JAAR	2001	0,5	(0,4-0,7)	0,4	(0,3-0,6)	10070
	2004	0,4	(0,3-0,6)	0,3	(0,2-0,5)	11115
	2008	0,4	(0,3-0,5)	0,3	(0,2-0,4)	9604
	2013	0,6	(0,4-0,8)	0,4	(0,3-0,7)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 119 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met gebroken heup in de afgelopen 12 maanden, België

MA28_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,2	(0,7-3,7)	2,2	(1,1-4,4)	891
	Vrouwen	2,3	(1,2-3,3)	2,2	(1,4-3,5)	1134
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,9	(0,7-3,2)	1,9	(1,0-3,6)	1031
	75 +	2,5	(1,3-3,8)	2,5	(1,5-4,1)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3,6	(1,7-5,6)	3,5	(1,9-6,4)	519
	Lager secundair	1,9	(0,0-3,7)	1,8	(0,7-4,8)	399
	Hoger secundair	1,1	(0,0-2,2)	1,1	(0,4-2,9)	513
	Hoger onderwijs	2,2	(0,0-4,4)	2,2	(0,9-5,7)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,2	(1,5-4,8)	3,1	(1,8-5,4)	986
	Halfstedelijk gebied	1,5	(0,2-2,7)	1,5	(0,6-3,3)	474
	Landelijk gebied	1,6	(0,1-3,1)	1,6	(0,6-4,0)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	2,2	(1,0-3,5)	2,2	(1,2-3,9)	745
	Brussels Gewest	1,5	(0,1-2,9)	1,5	(0,6-3,7)	426
	Waals Gewest	2,4	(0,9-4,0)	2,4	(1,3-4,4)	854
JAAR	2001	2,1	(1,3-2,8)	2,0	(1,4-2,8)	2122
	2004	1,5	(0,9-2,2)	1,5	(1,0-2,2)	3469
	2008	1,4	(0,9-1,9)	1,3	(0,9-2,0)	2832
	2013	2,2	(1,3-3,1)	2,1	(1,3-3,2)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 120 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, België

MA33_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,6	(2,0-3,2)	2,5	(2,0-3,2)	4343
	Vrouwen	3,1	(2,4-3,8)	2,9	(2,3-3,7)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	2,0	(0,9-3,0)	2,0	(1,1-3,3)	1151
	25 - 34	2,0	(1,2-2,9)	2,0	(1,3-3,2)	1406
	35 - 44	3,5	(2,0-4,9)	3,5	(2,3-5,2)	1522
	45 - 54	2,8	(1,8-3,9)	2,8	(1,9-4,0)	1558
	55 - 64	2,0	(1,2-2,9)	2,0	(1,3-3,1)	1450
	65 - 74	3,8	(2,5-5,1)	3,8	(2,7-5,3)	1031
	75 +	4,5	(2,5-6,5)	4,4	(2,8-6,9)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3,1	(1,5-4,7)	2,4	(1,4-4,0)	1032
	Lager secundair	3,3	(2,0-4,7)	3,0	(2,0-4,6)	1291
	Hoger secundair	2,9	(2,1-3,7)	2,9	(2,2-3,8)	2886
	Hoger onderwijs	2,6	(1,9-3,3)	2,6	(2,0-3,3)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,5	(2,8-4,3)	3,4	(2,7-4,2)	4633
	Halfstedelijk gebied	1,9	(1,2-2,6)	1,8	(1,2-2,6)	1973
	Landelijk gebied	2,8	(1,9-3,8)	2,7	(1,9-3,8)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	2,9	(2,2-3,6)	2,8	(2,2-3,5)	2991
	Brussels Gewest	3,4	(2,5-4,2)	3,3	(2,6-4,3)	2531
	Waals Gewest	2,5	(1,8-3,2)	2,4	(1,8-3,2)	3590
JAAR	1997	3,5	(2,9-4,1)	3,6	(3,0-4,2)	8538
	2001	3,5	(3,1-4,0)	3,5	(3,1-4,0)	10059
	2004	3,7	(3,1-4,2)	3,6	(3,1-4,2)	11112
	2008	2,9	(2,3-3,4)	2,8	(2,4-3,4)	9603
	2013	2,8	(2,4-3,3)	2,8	(2,4-3,3)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 121 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, België

MA33_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,8	(2,8-6,8)	4,8	(3,2-7,2)	891
	Vrouwen	3,7	(2,2-5,1)	3,6	(2,5-5,3)	1134
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	3,8	(2,5-5,1)	3,7	(2,6-5,2)	1031
	75 +	4,5	(2,5-6,5)	4,5	(2,9-7,1)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4,5	(1,8-7,3)	4,5	(2,4-8,1)	519
	Lager secundair	5,5	(2,3-8,7)	5,4	(3,1-9,4)	399
	Hoger secundair	3,3	(1,7-4,9)	3,3	(2,0-5,3)	513
	Hoger onderwijs	3,4	(1,4-5,4)	3,4	(1,9-6,1)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,7	(2,9-6,6)	4,7	(3,1-6,9)	986
	Halfstedelijk gebied	3,7	(1,5-5,9)	3,7	(2,1-6,4)	474
	Landelijk gebied	3,7	(1,4-5,9)	3,7	(2,0-6,7)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	4,0	(2,4-5,6)	4,0	(2,7-5,7)	745
	Brussels Gewest	5,2	(2,8-7,6)	5,2	(3,3-8,1)	426
	Waals Gewest	4,1	(1,8-6,4)	4,1	(2,3-7,1)	854
JAAR	1997	4,0	(2,5-5,5)	4,1	(2,8-5,9)	1760
	2001	3,8	(2,8-4,8)	3,8	(2,9-5,0)	2119
	2004	4,0	(3,0-5,0)	4,1	(3,2-5,2)	3469
	2008	3,3	(1,6-4,9)	3,3	(2,0-5,4)	2837
	2013	4,1	(2,9-5,3)	4,1	(3,1-5,5)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 122 | Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens aantal aandoeningen waaraan ze lijden, België

MA_1		Geen	1	2	3 of meer	N
GESLACHT	Mannen	67,3	21,5	7,9	3,3	4339
	Vrouwen	61,6	22,8	10,7	4,9	4764
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	41,3	26,3	20,5	12,0	1029
	Lager secundair	52,7	28,0	12,6	6,7	1289
	Hoger secundair	65,1	23,1	8,5	3,2	2885
	Hoger onderwijs	73,2	18,6	6,2	2,0	3799
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	64,4	22,1	8,7	4,8	4632
	Halfstedelijk gebied	65,9	20,4	10,0	3,7	1972
	Landelijk gebied	62,8	23,9	9,7	3,6	2499
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	63,9	22,4	10,0	3,7	2990
	Brussels Gewest	68,5	19,1	7,8	4,6	2530
	Waals Gewest	63,8	22,6	8,9	4,7	3583
JAAR	1997	69,9	21,2	6,7	2,2	8521
	2001	66,3	22,3	8,3	3,1	9857
	2004	66,4	22,2	8,3	3,1	10908
	2013	64,4	22,1	9,4	4,1	9103

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

° op een totaal van 6 chronische aandoeningen: chronisch longlijden, hartlijden, diabetes, artritis/artrose, hypertensie, kanker

Tabel 123 | Verdeling van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens aantal aandoeningen waaraan ze lijden, België

MA_10		Geen	1	2	3 of meer	N
GESLACHT	Mannen	36,4	31,5	20,1	12,0	890
	Vrouwen	27,1	33,9	25,6	13,4	1131
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	27,2	29,5	25,3	18,1	517
	Lager secundair	30,5	35,1	22,3	12,1	398
	Hoger secundair	28,3	37,6	22,5	11,6	513
	Hoger onderwijs	38,5	30,4	22,7	8,4	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	33,4	32,8	19,9	13,9	986
	Halfstedelijk gebied	32,5	29,4	25,8	12,2	473
	Landelijk gebied	25,2	37,0	26,0	11,8	562
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	30,6	31,9	25,3	12,2	744
	Brussels Gewest	28,3	34,2	20,9	16,6	426
	Waals Gewest	32,6	34,4	20,0	13,0	851
JAAR	1997	31,9	37,5	21,2	9,3	1757
	2001	29,1	36,8	23,1	11,0	2053
	2004	31,3	35,4	22,6	10,8	3376
	2013	31,0	32,9	23,3	12,8	2021

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

° op een totaal van 6 chronische aandoeningen: chronisch longlijden, hartlijden, diabetes, artritis/artrose, hypertensie, kanker

Tabel 124 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met multimorbiditeit, België

MA_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	11,2	(10,0-12,4)	5,6	(4,4-7,1)	4339
	Vrouwen	15,6	(14,1-17,1)	7,3	(5,9-9,0)	4764
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0	(0,0-0,1)	0,2	(0,1-0,8)	1151
	25 - 34	1,9	(0,8-3,0)	1,9	(1,1-3,3)	1406
	35 - 44	4,3	(2,7-5,9)	4,3	(3,0-6,1)	1522
	45 - 54	10,5	(8,4-12,6)	10,4	(8,5-12,7)	1557
	55 - 64	19,7	(17,0-22,5)	19,7	(17,1-22,6)	1446
	65 - 74	33,2	(28,9-37,5)	33,0	(28,9-37,4)	1030
	75 +	39,0	(34,7-43,4)	38,2	(34,0-42,6)	991
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	32,5	(28,2-36,7)	10,4	(7,9-13,7)	1029
	Lager secundair	19,3	(16,1-22,4)	7,7	(5,8-10,1)	1289
	Hoger secundair	11,7	(10,0-13,5)	6,4	(5,1-8,0)	2885
	Hoger onderwijs	8,2	(6,9-9,6)	5,1	(4,0-6,6)	3799
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	13,5	(12,0-15,0)	6,6	(5,3-8,3)	4632
	Halfstedelijk gebied	13,6	(11,6-15,7)	6,1	(4,7-7,8)	1972
	Landelijk gebied	13,3	(11,3-15,3)	6,5	(5,0-8,3)	2499
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	13,6	(12,0-15,2)	4,9	(3,6-6,6)	2990
	Brussels Gewest	12,4	(10,8-14,1)	6,0	(4,3-8,1)	2530
	Waals Gewest	13,6	(12,0-15,1)	5,2	(3,9-7,0)	3583
JAAR	1997	8,9	(7,9-9,8)	5,9	(5,2-6,7)	8521
	2001	11,4	(10,5-12,4)	6,2	(5,6-6,9)	9857
	2004	11,5	(10,7-12,3)	6,2	(5,6-6,9)	10908
	2013	13,5	(12,4-14,5)	7,0	(6,2-7,8)	9103

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

°Meer dan één van de volgende aandoeningen: chronisch longlijden, hartlijden, diabetes, artritis/artrose, hypertensie, kanker

Tabel 125 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met multimorbiditeit, België

MA_20		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	32,1	(28,1-36,2)	32,4	(28,4-36,6)	890
	Vrouwen	39,1	(34,9-43,2)	38,8	(34,7-43,0)	1131
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	33,2	(28,9-37,5)	33,4	(29,3-37,8)	1030
	75 +	39,0	(34,7-43,4)	38,6	(34,4-43,0)	991
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	43,3	(37,3-49,4)	42,0	(36,0-48,3)	517
	Lager secundair	34,4	(27,9-40,9)	34,3	(28,1-41,0)	398
	Hoger secundair	34,1	(28,3-39,9)	34,1	(28,6-40,1)	513
	Hoger onderwijs	31,1	(25,1-37,1)	32,0	(26,2-38,5)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	33,7	(29,1-38,4)	33,6	(29,1-38,3)	986
	Halfstedelijk gebied	38,1	(32,4-43,7)	37,9	(32,4-43,7)	473
	Landelijk gebied	37,8	(32,3-43,3)	37,6	(32,3-43,2)	562
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	37,6	(33,2-41,9)	37,4	(33,2-41,8)	744
	Brussels Gewest	37,5	(32,0-42,9)	37,2	(31,9-42,8)	426
	Waals Gewest	33,0	(28,7-37,3)	32,7	(28,6-37,1)	851
JAAR	1997	30,6	(26,4-34,7)	31,0	(27,0-35,3)	1757
	2001	34,1	(31,1-37,1)	34,1	(31,2-37,1)	2053
	2004	33,4	(30,9-35,8)	33,5	(31,1-36,0)	3376
	2013	36,1	(33,1-39,1)	35,9	(33,0-38,9)	2021

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

°Meer dan één van de volgende aandoeningen: chronisch longlijden, hartlijden, diabetes, artritis/artrose, hypertensie, kanker

Tabel 126 | Gemiddeld aantal chronische aandoeningen bij personen (van 15 jaar en ouder) (op een totaal van 25 aandoeningen), België

MA_3		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,0	(0,9-1,0)	1,0	(1,0-1,1)	4333
	Vrouwen	1,4	(1,3-1,5)	1,4	(1,3-1,5)	4751
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,4	(0,3-0,4)	0,4	(0,3-0,4)	1151
	25 - 34	0,6	(0,5-0,7)	0,6	(0,5-0,7)	1404
	35 - 44	0,9	(0,8-1,0)	0,9	(0,8-1,0)	1522
	45 - 54	1,1	(1,0-1,2)	1,1	(1,0-1,2)	1552
	55 - 64	1,5	(1,4-1,7)	1,5	(1,4-1,7)	1446
	65 - 74	2,1	(1,9-2,3)	2,1	(1,9-2,3)	1028
	75 +	2,4	(2,2-2,5)	2,3	(2,2-2,5)	981
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,2	(1,9-2,4)	1,7	(1,5-1,9)	1025
	Lager secundair	1,5	(1,4-1,7)	1,4	(1,2-1,5)	1285
	Hoger secundair	1,1	(1,0-1,2)	1,2	(1,1-1,3)	2882
	Hoger onderwijs	0,9	(0,8-1,0)	1,0	(1,0-1,1)	3792
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,3	(1,2-1,3)	1,3	(1,2-1,4)	4627
	Halfstedelijk gebied	1,1	(1,0-1,2)	1,1	(1,0-1,2)	1967
	Landelijk gebied	1,2	(1,1-1,3)	1,2	(1,1-1,3)	2490
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	1,2	(1,1-1,2)	1,1	(1,1-1,2)	2983
	Brussels Gewest	1,3	(1,2-1,4)	1,4	(1,3-1,5)	2527
	Waals Gewest	1,2	(1,2-1,3)	1,3	(1,2-1,4)	3574
JAAR	2001	1,1	(1,1-1,2)	1,2	(1,2-1,3)	9764
	2004	1,1	(1,1-1,2)	1,2	(1,1-1,2)	10529
	2013	1,2	(1,1-1,2)	1,2	(1,2-1,3)	9084

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

° Astma, chronisch longlijden, hartlijden, hoge bloeddruk, beroerte (of de gevolgen daarvan), artritis/artrose, diabetes, allergie, maagzweer, chronische darmproblemen, leverlijden, galstenen/ontsteking van de galblaas, kanker, ernstige hoofdpijn, depressie, schildklierlijden, glaucoom, cataract, ziekte van Parkinson, epilepsie, ernstig nierlijden/nierstenen, chronische blaasontsteking, chronische vermoeidheid, osteoporose, ernstige huidziekte

Tabel 127 | Gemiddeld aantal chronische aandoeningen bij personen (van 65 jaar en ouder) (op een totaal van 25 aandoeningen), België

MA_30		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,9	(1,7-2,1)	1,9	(1,7-2,1)	888
	Vrouwen	2,5	(2,3-2,6)	2,4	(2,3-2,6)	1121
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	2,1	(1,9-2,3)	2,1	(1,9-2,3)	1028
	75 +	2,4	(2,2-2,5)	2,3	(2,2-2,5)	981
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,7	(2,4-3,1)	2,7	(2,3-3,0)	513
	Lager secundair	2,2	(1,9-2,4)	2,2	(1,9-2,4)	396
	Hoger secundair	2,1	(1,8-2,3)	2,1	(1,8-2,3)	511
	Hoger onderwijs	1,8	(1,6-2,1)	1,9	(1,7-2,1)	563
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,2	(2,0-2,4)	2,2	(2,0-2,4)	983
	Halfstedelijk gebied	2,1	(1,9-2,3)	2,1	(1,9-2,3)	468
	Landelijk gebied	2,4	(2,1-2,6)	2,4	(2,1-2,6)	558
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	2,1	(1,9-2,3)	2,1	(2,0-2,3)	738
	Brussels Gewest	2,6	(2,3-2,9)	2,6	(2,3-2,9)	424
	Waals Gewest	2,3	(2,1-2,6)	2,3	(2,0-2,6)	847
JAAR	2001	2,2	(2,1-2,4)	2,2	(2,1-2,4)	2020
	2004	2,1	(2,0-2,2)	2,1	(2,0-2,2)	3194
	2013	2,2	(2,1-2,4)	2,2	(2,1-2,4)	2009

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

° Astma, chronisch longlijden, hartlijden, hoge bloeddruk, beroerte (of de gevolgen daarvan), artritis/artrose, diabetes, allergie, maagzweer, chronische darmproblemen, leverlijden, galstenen/ontsteking van de galblaas, kanker, ernstige hoofdpijn, depressie, schildklierlijden, glaucoom, cataract, ziekte van Parkinson, epilepsie, ernstig nierlijden/nierstenen, chronische blaasontsteking, chronische vermoeidheid, osteoporose, ernstige huidziekte

Tabel 128 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met één of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, Vlaams Gewest

MB01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	23,5	(21,0-26,1)	21,7	(19,1-24,4)	1444
	Vrouwen	30,7	(27,9-33,5)	27,6	(24,9-30,6)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	9,2	(5,6-12,7)	9,1	(6,2-13,3)	332
	25 - 34	16,3	(11,6-21,0)	16,2	(12,0-21,4)	396
	35 - 44	20,5	(16,2-24,7)	20,4	(16,5-25,0)	519
	45 - 54	23,1	(18,8-27,5)	23,0	(18,9-27,6)	505
	55 - 64	38,4	(33,2-43,6)	38,4	(33,4-43,7)	494
	65 - 74	41,1	(34,8-47,4)	41,0	(34,9-47,3)	368
	75 +	49,5	(43,5-55,5)	48,6	(42,7-54,6)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	48,4	(40,9-55,8)	34,2	(26,9-42,4)	288
	Lager secundair	34,9	(28,7-41,0)	26,6	(21,1-33,0)	389
	Hoger secundair	26,6	(23,4-29,9)	25,3	(22,4-28,6)	1086
	Hoger onderwijs	21,1	(18,1-24,0)	21,6	(18,6-24,9)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	28,2	(24,5-32,0)	25,6	(22,1-29,5)	944
	Halfstedelijk gebied	26,4	(23,4-29,4)	23,3	(20,6-26,3)	1326
	Landelijk gebied	27,6	(23,5-31,6)	25,6	(21,6-30,0)	721
JAAR	1997	25,7	(23,6-27,8)	27,7	(25,5-30,0)	2986
	2001	26,8	(24,9-28,7)	26,0	(24,1-27,9)	3483
	2004	23,4	(21,7-25,1)	22,1	(20,4-23,9)	3955
	2008	30,2	(28,2-32,3)	28,5	(26,5-30,5)	3400
	2013	27,2	(25,2-29,3)	24,8	(22,9-26,8)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 129 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met één of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, Vlaams Gewest

MB01_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	40,5	(34,5-46,5)	40,8	(35,0-46,9)	336
	Vrouwen	49,0	(43,2-54,9)	48,6	(42,8-54,5)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	41,1	(34,8-47,4)	41,4	(35,3-47,8)	368
	75 +	49,5	(43,5-55,5)	49,1	(43,2-55,0)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	52,1	(43,5-60,7)	50,1	(41,4-58,8)	196
	Lager secundair	41,3	(32,5-50,1)	41,2	(32,7-50,3)	160
	Hoger secundair	44,4	(36,1-52,8)	44,8	(36,7-53,1)	226
	Hoger onderwijs	41,6	(32,0-51,2)	43,4	(34,1-53,1)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	44,3	(36,0-52,6)	44,1	(36,1-52,5)	243
	Halfstedelijk gebied	47,0	(40,9-53,2)	46,9	(40,8-53,0)	343
	Landelijk gebied	43,4	(34,1-52,7)	43,6	(34,8-52,9)	159
JAAR	1997	47,9	(41,8-54,0)	49,8	(43,4-56,1)	559
	2001	50,6	(46,0-55,1)	51,4	(46,9-55,9)	688
	2004	40,5	(36,8-44,2)	41,3	(37,6-45,1)	1243
	2008	50,4	(46,2-54,6)	50,6	(46,4-54,8)	1091
	2013	45,3	(41,0-49,7)	45,2	(40,9-49,6)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 130 | Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens belemmeringen in dagelijkse activiteiten die hiervan het gevolg zijn, Vlaams Gewest

MB03_1		Voortdurend	Af en toe	Niet of zelden	N
GESLACHT	Mannen	34,1	30,0	35,9	369
	Vrouwen	35,7	37,2	27,1	479
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	48,6	34,7	16,7	131
	Lager secundair	46,1	23,9	30,0	136
	Hoger secundair	30,9	38,5	30,6	314
	Hoger onderwijs	27,3	34,0	38,7	265
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	29,3	41,6	29,1	269
	Halfstedelijk gebied	36,3	31,2	32,6	380
	Landelijk gebied	40,2	29,9	29,9	199
JAAR	1997	30,9	36,1	33,0	779
	2001	36,6	32,6	30,8	920
	2004	34,1	34,9	31,0	1022
	2008	35,7	33,3	31,0	1122
	2013	35,0	34,2	30,8	848

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 131 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens belemmeringen in dagelijkse activiteiten die hiervan het gevolg zijn, Vlaams Gewest

MB03_2		Voortdurend	Af en toe	Niet of zelden	N
GESLACHT	Mannen	39,0	25,8	35,1	139
	Vrouwen	39,7	37,2	23,1	194
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	48,3	30,3	21,4	96
	Lager secundair	42,3	30,7	27,0	70
	Hoger secundair	29,6	40,2	30,2	98
	Hoger onderwijs	36,0	28,4	35,5	67
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	33,1	38,0	29,0	106
	Halfstedelijk gebied	42,2	29,8	28,0	162
	Landelijk gebied	42,7	31,9	25,4	65
JAAR	1997	39,9	34,0	26,2	254
	2001	50,3	26,8	22,9	340
	2004	42,1	32,9	25,0	511
	2008	46,3	25,7	28,0	558
	2013	39,4	32,8	27,8	333

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 132 | Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens bedlegerigheid die hiervan het gevolg is, Vlaams Gewest

MB04_1		Voortdurend	Af en toe	Niet of zelden	N
GESLACHT	Mannen	2,8	8,8	88,4	369
	Vrouwen	3,4	14,2	82,3	479
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,3	20,9	71,9	131
	Lager secundair	4,5	10,6	84,9	136
	Hoger secundair	3,0	10,8	86,2	314
	Hoger onderwijs	0,8	9,3	89,9	265
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,1	11,1	85,8	269
	Halfstedelijk gebied	4,1	12,1	83,7	380
	Landelijk gebied	1,7	12,8	85,5	199
JAAR	1997	1,5	10,8	87,8	779
	2001	1,3	11,3	87,3	910
	2004	1,5	14,3	84,2	1022
	2008	1,5	11,5	87,0	1121
	2013	3,2	12,0	84,8	848

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 133 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens bedlegerigheid die hiervan het gevolg is, Vlaams Gewest

MB04_2		Voortdurend	Af en toe	Niet of zelden	N
GESLACHT	Mannen	4,9	11,5	83,5	139
	Vrouwen	4,4	16,4	79,2	194
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,6	24,1	68,3	96
	Lager secundair	2,7	9,5	87,8	70
	Hoger secundair	4,1	14,1	81,8	98
	Hoger onderwijs	2,6	6,0	91,4	67
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5,2	10,8	84,0	106
	Halfstedelijk gebied	4,7	18,4	76,9	162
	Landelijk gebied	3,5	11,8	84,8	65
JAAR	1997	2,8	18,2	79,1	254
	2001	2,6	10,9	86,5	339
	2004	2,9	15,0	82,1	509
	2008	1,6	12,2	86,1	558
	2013	4,6	14,6	80,8	333

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 134 | Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens beperkingen die hiervan het gevolg zijn, Vlaams Gewest

MB_1		Ernstige beperking	Matige beperking	Lichte beperking	Geen beperking	N
GESLACHT	Mannen	11,4	26,2	26,7	35,6	369
	Vrouwen	17,4	23,8	31,9	26,9	479
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	28,1	29,2	26,0	16,7	131
	Lager secundair	14,5	33,0	23,1	29,4	136
	Hoger secundair	13,4	23,3	33,2	30,1	314
	Hoger onderwijs	10,1	20,2	30,9	38,7	265
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	13,7	21,4	36,2	28,7	269
	Halfstedelijk gebied	16,3	24,0	27,1	32,6	380
	Landelijk gebied	14,1	30,5	26,0	29,5	199
JAAR	1997	11,8	23,4	32,3	32,5	777
	2001	12,3	27,8	29,6	30,3	910
	2004	15,8	24,2	29,1	30,9	1018
	2008	12,9	26,6	30,0	30,5	1117
	2013	14,9	24,8	29,8	30,5	848

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 135 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens beperkingen die hiervan het gevolg zijn, Vlaams Gewest

MB_4		Ernstige beperking	Matige beperking	Lichte beperking	Geen beperking	N
GESLACHT	Mannen	16,5	25,5	22,9	35,1	139
	Vrouwen	20,4	25,8	31,0	22,7	194
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	31,7	24,4	22,4	21,4	96
	Lager secundair	11,0	32,6	30,7	25,8	70
	Hoger secundair	18,2	19,9	31,8	30,2	98
	Hoger onderwijs	8,6	28,0	27,8	35,5	67
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	15,2	23,4	33,2	28,2	106
	Halfstedelijk gebied	23,1	25,1	23,8	28,0	162
	Landelijk gebied	15,2	30,3	29,0	25,4	65
JAAR	1997	19,2	26,6	29,8	24,4	254
	2001	12,9	39,2	25,5	22,4	339
	2004	17,9	28,6	28,4	25,1	508
	2008	13,4	35,0	24,3	27,3	556
	2013	18,9	25,7	27,9	27,5	333

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 136 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Vlaams Gewest

MB_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	64,4	(59,0-69,7)	62,7	(56,4-68,5)	369
	Vrouwen	73,1	(68,5-77,7)	71,1	(65,6-76,0)	479
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	58,0	(37,1-78,8)	56,2	(37,4-73,4)	35
	25 - 34	65,2	(50,6-79,8)	64,9	(49,6-77,6)	64
	35 - 44	67,3	(56,8-77,8)	67,8	(56,8-77,2)	104
	45 - 54	68,9	(59,9-78,0)	68,2	(58,5-76,6)	126
	55 - 64	69,8	(61,6-78,0)	69,6	(60,7-77,2)	186
	65 - 74	65,1	(56,0-74,2)	65,0	(55,5-73,5)	153
	75 +	78,5	(71,3-85,7)	77,5	(69,4-84,0)	180
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	83,3	(75,8-90,8)	81,7	(71,9-88,6)	131
	Lager secundair	70,6	(61,8-79,4)	69,4	(59,2-78,0)	136
	Hoger secundair	69,9	(64,0-75,8)	68,4	(61,6-74,5)	314
	Hoger onderwijs	61,3	(54,1-68,4)	60,2	(52,6-67,3)	265
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	71,3	(65,0-77,7)	69,1	(61,9-75,5)	269
	Halfstedelijk gebied	67,4	(62,0-72,8)	64,6	(58,1-70,5)	380
	Landelijk gebied	70,5	(63,0-78,1)	68,4	(59,7-75,9)	199
JAAR	1997	67,5	(63,1-71,9)	67,4	(62,7-71,7)	777
	2001	69,7	(66,0-73,4)	67,8	(63,8-71,6)	910
	2004	69,1	(65,3-72,8)	67,1	(63,0-71,0)	1018
	2008	69,5	(65,8-73,2)	67,0	(62,9-70,9)	1117
	2013	69,5	(65,8-73,1)	66,5	(62,4-70,3)	848

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 137 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Vlaams Gewest

MB_5		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	64,9	(56,2-73,5)	65,8	(56,7-73,8)	139
	Vrouwen	77,3	(70,3-84,2)	76,5	(68,4-83,0)	194
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	65,1	(56,0-74,2)	65,8	(56,2-74,2)	153
	75 +	78,5	(71,3-85,7)	77,8	(69,6-84,2)	180
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	78,6	(68,4-88,7)	76,1	(63,2-85,5)	96
	Lager secundair	74,2	(61,9-86,6)	74,6	(60,6-84,9)	70
	Hoger secundair	69,8	(58,9-80,7)	69,7	(57,9-79,4)	98
	Hoger onderwijs	64,5	(51,0-78,0)	66,9	(53,2-78,2)	67
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	71,8	(61,7-81,9)	71,0	(59,6-80,2)	106
	Halfstedelijk gebied	72,0	(63,8-80,2)	72,0	(62,8-79,6)	162
	Landelijk gebied	74,6	(62,6-86,5)	74,3	(60,4-84,5)	65
JAAR	1997	75,6	(67,2-83,9)	79,6	(70,8-86,2)	254
	2001	77,6	(72,4-82,9)	79,0	(73,4-83,7)	339
	2004	74,9	(69,6-80,3)	75,7	(69,9-80,7)	508
	2008	72,7	(66,3-79,0)	73,0	(66,7-78,5)	556
	2013	72,5	(66,9-78,1)	72,3	(66,1-77,7)	333

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 138 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Vlaams Gewest

MB_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	11,4	(7,9-14,9)	11,3	(8,2-15,5)	369
	Vrouwen	17,4	(13,1-21,8)	17,2	(12,7-22,8)	479
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	22,6	(5,4-39,9)	20,8	(9,9-38,7)	35
	25 - 34	19,4	(2,7-36,1)	18,8	(7,9-38,7)	64
	35 - 44	14,6	(5,3-23,9)	14,6	(7,6-26,1)	104
	45 - 54	8,7	(3,8-13,6)	8,1	(4,6-14,0)	126
	55 - 64	9,2	(4,8-13,6)	8,8	(5,3-14,2)	186
	65 - 74	18,5	(11,0-25,9)	18,0	(11,5-27,0)	153
	75 +	19,3	(12,6-25,9)	17,8	(12,4-24,9)	180
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	28,1	(18,9-37,4)	28,5	(18,4-41,5)	131
	Lager secundair	14,5	(8,0-20,9)	15,0	(9,1-23,6)	136
	Hoger secundair	13,4	(8,9-17,8)	13,8	(9,5-19,5)	314
	Hoger onderwijs	10,1	(4,7-15,6)	9,8	(6,0-15,9)	265
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	13,7	(9,0-18,5)	12,7	(8,5-18,5)	269
	Halfstedelijk gebied	16,3	(11,8-20,8)	15,6	(11,4-21,0)	380
	Landelijk gebied	14,1	(7,1-21,0)	13,4	(8,0-21,6)	199
JAAR	1997	11,8	(8,5-15,0)	11,0	(8,4-14,4)	777
	2001	12,3	(9,8-14,9)	11,0	(8,8-13,8)	910
	2004	15,8	(12,6-19,1)	14,5	(11,4-18,2)	1018
	2008	12,9	(10,3-15,5)	11,4	(9,2-14,1)	1117
	2013	14,9	(11,9-17,9)	13,1	(10,3-16,5)	848

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 139 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Vlaams Gewest

MB_6		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	16,5	(9,8-23,2)	16,5	(10,9-24,2)	139
	Vrouwen	20,4	(14,0-26,8)	20,4	(14,8-27,5)	194
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	18,5	(11,0-25,9)	18,5	(12,1-27,3)	153
	75 +	19,3	(12,6-25,9)	18,8	(13,3-25,8)	180
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	31,7	(20,7-42,7)	32,6	(21,8-45,6)	96
	Lager secundair	11,0	(3,8-18,1)	11,1	(5,8-20,2)	70
	Hoger secundair	18,2	(9,3-27,0)	17,9	(10,6-28,6)	98
	Hoger onderwijs	8,6	(2,5-14,7)	8,3	(3,9-16,8)	67
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	15,2	(7,6-22,8)	14,8	(8,7-24,2)	106
	Halfstedelijk gebied	23,1	(14,8-31,4)	22,9	(15,6-32,2)	162
	Landelijk gebied	15,2	(6,3-24,2)	14,9	(8,2-25,7)	65
JAAR	1997	19,2	(12,0-26,3)	20,0	(13,7-28,3)	254
	2001	12,9	(8,7-17,1)	12,6	(8,9-17,6)	339
	2004	17,9	(13,7-22,1)	17,5	(13,8-21,9)	508
	2008	13,4	(9,7-17,1)	12,9	(9,7-16,9)	556
	2013	18,9	(13,9-23,9)	18,0	(13,5-23,6)	333

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 140 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA03_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,0	(0,3-1,6)	0,8	(0,4-1,8)	1444
	Vrouwen	0,8	(0,1-1,4)	0,6	(0,3-1,3)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-1,6)	332
	25 - 34	0,0		0,5	(0,1-3,8)	396
	35 - 44	0,0		0,3	(0,0-2,4)	519
	45 - 54	0,5	(0,0-1,2)	0,4	(0,1-2,3)	505
	55 - 64	1,8	(0,0-3,5)	1,7	(0,7-4,5)	494
	65 - 74	1,5	(0,0-2,9)	1,4	(0,5-3,8)	368
	75 +	3,1	(0,2-5,9)	3,2	(1,3-7,7)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5,4	(1,3-9,6)	3,3	(1,4-7,5)	288
	Lager secundair	1,0	(0,0-2,2)	0,7	(0,2-2,1)	389
	Hoger secundair	0,4	(0,0-1,0)	0,5	(0,2-1,6)	1086
	Hoger onderwijs	0,2	(0,0-0,4)	0,4	(0,1-1,2)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,1	(0,2-2,0)	1,1	(0,5-2,6)	944
	Halfstedelijk gebied	0,6	(0,1-1,1)	0,4	(0,2-0,9)	1326
	Landelijk gebied	1,0	(0,0-2,2)	0,7	(0,2-2,5)	721
JAAR	2008	0,6	(0,3-0,8)	0,4	(0,3-0,7)	3393
	2013	0,9	(0,4-1,3)	0,6	(0,3-1,2)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 141 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA03_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,2	(0,4-4,0)	2,2	(0,9-5,4)	336
	Vrouwen	2,3	(0,0-4,8)	2,1	(0,8-5,2)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,5	(0,0-2,9)	1,5	(0,5-3,8)	368
	75 +	3,1	(0,2-5,9)	3,1	(1,3-7,3)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5,7	(0,4-11,1)	5,5	(2,3-12,6)	196
	Lager secundair	2,2	(0,0-5,0)	2,2	(0,6-7,2)	160
	Hoger secundair	0,2	(0,0-0,6)	0,2	(0,0-1,5)	226
	Hoger onderwijs	0,8	(0,0-1,9)	0,8	(0,2-3,5)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,5	(0,2-4,9)	2,3	(0,8-6,4)	243
	Halfstedelijk gebied	1,7	(0,1-3,3)	1,6	(0,6-4,3)	343
	Landelijk gebied	3,1	(0,0-8,6)	3,0	(0,6-14,1)	159
JAAR	2008	1,9	(0,9-2,8)	1,7	(1,0-2,9)	1084
	2013	2,3	(0,7-3,9)	2,0	(1,0-4,1)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 142 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA04_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,3	(0,6-2,0)	0,7	(0,3-1,3)	1444
	Vrouwen	1,3	(0,5-2,1)	0,6	(0,3-1,2)	1546
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-1,7)	332
	25 - 34	0,0		0,5	(0,1-3,8)	396
	35 - 44	0,4	(0,0-1,0)	0,4	(0,1-1,5)	519
	45 - 54	0,1	(0,0-0,4)	0,1	(0,0-1,0)	505
	55 - 64	1,2	(0,0-2,3)	1,2	(0,4-3,0)	494
	65 - 74	2,5	(0,6-4,4)	2,5	(1,1-5,3)	368
	75 +	6,6	(2,4-10,7)	6,7	(3,6-12,1)	376
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,3	(0,3-4,3)	0,2	(0,1-0,9)	288
	Lager secundair	1,4	(0,2-2,6)	0,2	(0,1-0,9)	388
	Hoger secundair	0,7	(0,2-1,3)	0,3	(0,1-0,9)	1086
	Hoger onderwijs	1,5	(0,4-2,7)	1,2	(0,6-2,3)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,3	(0,7-3,8)	1,2	(0,6-2,3)	944
	Halfstedelijk gebied	0,7	(0,3-1,2)	0,3	(0,1-0,8)	1326
	Landelijk gebied	1,1	(0,3-1,9)	0,5	(0,2-1,3)	720
JAAR	2008	2,0	(1,4-2,6)	1,1	(0,7-1,7)	3386
	2013	1,3	(0,7-1,9)	0,7	(0,4-1,2)	2990

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 143 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA04_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,4	(1,7-7,1)	4,2	(2,1-8,0)	336
	Vrouwen	4,6	(1,6-7,7)	4,0	(2,2-7,1)	408
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	2,5	(0,6-4,4)	2,5	(1,1-5,2)	368
	75 +	6,6	(2,4-10,7)	6,6	(3,5-12,0)	376
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3,5	(0,5-6,5)	2,1	(0,6-6,3)	196
	Lager secundair	3,0	(0,3-5,8)	2,3	(0,8-6,4)	159
	Hoger secundair	1,3	(0,0-3,0)	1,0	(0,3-3,8)	226
	Hoger onderwijs	11,5	(2,8-20,2)	12,8	(6,2-24,3)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	9,6	(3,2-16,0)	8,6	(4,4-16,0)	243
	Halfstedelijk gebied	2,2	(0,4-3,9)	1,9	(0,8-4,4)	343
	Landelijk gebied	2,0	(0,0-4,2)	1,9	(0,6-5,2)	158
JAAR	2008	6,1	(4,1-8,1)	5,6	(3,9-7,9)	1079
	2013	4,5	(2,2-6,9)	4,0	(2,4-6,7)	744

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 144 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige hartziekte (uitgezonderd hartinfarct (of de gevolgen daarvan) of coronaire hartziekte) in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA05_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,0	(2,0-3,9)	1,7	(1,0-2,7)	1444
	Vrouwen	2,0	(1,1-2,8)	0,9	(0,6-1,6)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-1,6)	332
	25 - 34	0,3	(0,0-0,6)	0,2	(0,1-1,0)	396
	35 - 44	0,9	(0,0-1,9)	0,8	(0,3-2,6)	519
	45 - 54	1,7	(0,4-3,1)	1,7	(0,8-3,6)	505
	55 - 64	2,8	(1,0-4,6)	2,7	(1,4-5,0)	494
	65 - 74	5,8	(3,3-8,2)	5,6	(3,7-8,4)	368
	75 +	7,6	(4,1-11,0)	7,8	(4,9-12,1)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,6	(2,3-11,0)	1,9	(0,8-4,2)	288
	Lager secundair	3,2	(1,6-4,8)	1,1	(0,6-2,2)	389
	Hoger secundair	2,2	(1,4-3,1)	1,3	(0,8-2,1)	1086
	Hoger onderwijs	1,5	(0,8-2,2)	1,1	(0,6-2,0)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,5	(1,4-3,7)	1,3	(0,7-2,3)	944
	Halfstedelijk gebied	2,0	(1,2-2,7)	1,0	(0,6-1,6)	1326
	Landelijk gebied	3,2	(1,6-4,9)	1,7	(0,9-3,2)	721
JAAR	2013	2,4	(1,8-3,1)			2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 145 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige hartziekte (uitgezonderd hartinfarct (of de gevolgen daarvan) of coronaire hartziekte) in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA05_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	8,1	(5,1-11,1)	8,1	(5,5-11,8)	336
	Vrouwen	5,6	(2,7-8,5)	5,4	(3,3-8,8)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	5,8	(3,3-8,2)	5,5	(3,7-8,3)	368
	75 +	7,6	(4,1-11,0)	7,6	(4,7-12,0)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,6	(1,9-13,2)	7,2	(3,5-14,2)	196
	Lager secundair	5,2	(2,1-8,3)	4,9	(2,7-8,9)	160
	Hoger secundair	7,0	(3,8-10,1)	6,8	(4,4-10,6)	226
	Hoger onderwijs	6,7	(2,4-11,0)	6,7	(3,6-12,2)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	6,2	(2,9-9,5)	5,9	(3,4-10,0)	243
	Halfstedelijk gebied	5,8	(3,3-8,3)	5,7	(3,7-8,7)	343
	Landelijk gebied	9,1	(2,7-15,5)	8,9	(4,3-17,7)	159
JAAR	2013	6,7	(4,6-8,8)			745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 146 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA06_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	15,9	(13,5-18,3)	8,9	(6,9-11,4)	1444
	Vrouwen	18,6	(16,2-20,9)	10,0	(8,0-12,3)	1546
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,5	(0,0-1,0)	0,5	(0,1-1,5)	332
	25 - 34	2,3	(0,8-3,7)	2,2	(1,2-4,3)	396
	35 - 44	9,9	(5,4-14,3)	9,9	(6,2-15,3)	519
	45 - 54	13,6	(10,1-17,1)	13,6	(10,4-17,5)	505
	55 - 64	26,2	(21,6-30,8)	26,2	(22,0-31,0)	494
	65 - 74	41,3	(34,9-47,7)	41,3	(35,1-47,7)	368
	75 +	36,2	(30,3-42,2)	35,9	(30,2-42,1)	376
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	33,5	(26,6-40,5)	11,7	(8,2-16,6)	287
	Lager secundair	27,5	(21,4-33,6)	11,2	(8,2-15,3)	389
	Hoger secundair	16,3	(13,4-19,1)	9,5	(7,3-12,2)	1086
	Hoger onderwijs	11,6	(9,1-14,1)	7,7	(5,8-10,1)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	16,0	(13,0-18,9)	8,6	(6,6-11,2)	944
	Halfstedelijk gebied	16,5	(14,0-19,1)	8,7	(6,8-11,1)	1325
	Landelijk gebied	20,2	(16,0-24,4)	11,9	(8,9-15,7)	721
JAAR	1997	9,7	(8,4-11,0)	7,9	(6,7-9,3)	2981
	2001	13,9	(12,3-15,5)	9,6	(8,4-11,0)	3468
	2004	14,8	(13,5-16,1)	10,1	(8,9-11,4)	3939
	2008	15,5	(13,9-17,1)	10,2	(9,0-11,5)	3363
	2013	17,3	(15,5-19,1)	11,1	(9,7-12,7)	2990

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 147 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA06_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	35,8	(29,9-41,7)	35,5	(29,8-41,6)	336
	Vrouwen	41,0	(35,0-46,9)	41,2	(35,4-47,3)	408
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	41,3	(34,9-47,7)	41,6	(35,3-48,1)	368
	75 +	36,2	(30,3-42,2)	35,9	(30,2-42,1)	376
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	39,7	(31,2-48,3)	40,9	(32,3-50,2)	195
	Lager secundair	45,1	(35,1-55,0)	45,3	(35,8-55,2)	160
	Hoger secundair	38,6	(30,4-46,8)	38,1	(30,5-46,3)	226
	Hoger onderwijs	31,4	(23,2-39,7)	30,2	(22,9-38,8)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	33,0	(25,6-40,5)	33,1	(26,2-40,8)	243
	Halfstedelijk gebied	39,5	(33,2-45,9)	39,4	(33,3-45,9)	342
	Landelijk gebied	45,4	(35,4-55,3)	45,3	(35,6-55,2)	159
JAAR	1997	23,3	(18,3-28,3)	22,9	(18,3-28,2)	558
	2001	34,3	(29,2-39,4)	34,1	(29,2-39,5)	686
	2004	34,5	(31,1-37,9)	34,4	(31,1-37,9)	1241
	2008	35,9	(31,5-40,3)	35,8	(31,5-40,3)	1073
	2013	38,7	(34,4-43,1)	38,7	(34,4-43,1)	744

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 148 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Vlaams Gewest

MA06_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	17,6	(11,0-24,3)	16,2	(9,3-26,5)	234
	Vrouwen	20,0	(13,5-26,6)	19,8	(12,3-30,4)	296
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		32,6	(4,4-83,5)	3
	25 - 34	0,0		5,0	(0,6-29,6)	12
	35 - 44	25,6	(3,7-47,4)	26,3	(11,2-50,3)	35
	45 - 54	22,8	(8,0-37,6)	22,6	(11,0-40,8)	74
	55 - 64	15,7	(8,6-22,7)	15,5	(9,7-23,8)	128
	65 - 74	22,9	(11,7-34,1)	22,6	(13,8-34,9)	139
	75 +	14,5	(8,3-20,8)	14,0	(8,8-21,7)	139
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	19,1	(10,1-28,1)	21,1	(10,2-38,7)	104
	Lager secundair	20,1	(8,5-31,8)	21,4	(10,1-39,7)	102
	Hoger secundair	16,8	(8,5-25,1)	17,4	(10,3-27,9)	194
	Hoger onderwijs	20,4	(10,4-30,4)	18,7	(9,7-33,1)	127
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	17,7	(8,3-27,1)	17,4	(9,4-30,1)	161
	Halfstedelijk gebied	14,0	(8,9-19,0)	13,8	(8,0-22,6)	227
	Landelijk gebied	27,4	(16,5-38,3)	26,1	(14,6-42,2)	142
JAAR	2001	32,7	(26,6-38,8)	30,3	(23,2-38,6)	445
	2008	20,6	(15,3-25,9)	18,4	(12,9-25,6)	425
	2013	19,0	(14,2-23,7)	16,9	(11,9-23,5)	530

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 149 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Vlaams Gewest

MA06_30		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	16,1	(9,3-22,9)	15,0	(9,3-23,4)	116
	Vrouwen	20,9	(10,9-30,8)	20,5	(12,9-31,0)	162
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	22,9	(11,7-34,1)	22,8	(13,9-35,0)	139
	75 +	14,5	(8,3-20,8)	14,0	(8,7-21,7)	139
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	14,3	(5,9-22,7)	14,6	(7,6-26,1)	81
	Lager secundair	20,4	(5,6-35,2)	19,8	(9,5-36,6)	65
	Hoger secundair	20,3	(4,4-36,2)	19,1	(9,1-35,9)	83
	Hoger onderwijs	20,5	(7,5-33,4)	18,3	(8,8-34,1)	48
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	27,3	(10,6-44,0)	26,1	(14,5-42,3)	84
	Halfstedelijk gebied	13,7	(7,5-19,9)	13,3	(8,0-21,3)	126
	Landelijk gebied	19,4	(5,1-33,8)	18,0	(8,8-33,4)	68
JAAR	2001	38,1	(28,4-47,8)	36,1	(27,4-45,9)	201
	2008	19,8	(11,8-27,8)	18,7	(12,4-27,2)	257
	2013	19,0	(12,2-25,7)	18,1	(12,7-25,1)	278

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 150 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Vlaams Gewest

MA06_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	88,2	(83,6-92,7)	81,0	(70,0-88,6)	234
	Vrouwen	91,6	(87,8-95,4)	83,7	(74,6-90,0)	296
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	63,9	(0,0-100,0)	63,4	(14,4-94,7)	3
	25 - 34	39,0	(13,3-64,8)	39,0	(15,3-69,4)	12
	35 - 44	74,5	(55,5-93,6)	75,2	(54,4-88,5)	35
	45 - 54	80,7	(69,3-92,1)	80,6	(67,0-89,5)	74
	55 - 64	93,5	(89,6-97,3)	93,4	(88,4-96,4)	128
	65 - 74	96,3	(92,4-100,0)	96,3	(89,5-98,8)	139
	75 +	95,9	(92,5-99,2)	95,8	(90,8-98,1)	139
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	89,7	(81,6-97,9)	68,5	(42,1-86,7)	104
	Lager secundair	93,1	(88,8-97,3)	82,0	(66,5-91,3)	102
	Hoger secundair	90,9	(86,9-95,0)	85,5	(76,6-91,4)	194
	Hoger onderwijs	88,8	(82,0-95,6)	86,4	(73,2-93,6)	127
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	83,2	(75,7-90,7)	71,3	(57,6-81,9)	161
	Halfstedelijk gebied	92,8	(89,1-96,4)	85,4	(75,0-91,9)	227
	Landelijk gebied	92,9	(89,2-96,7)	88,6	(78,0-94,4)	142
JAAR	1997	78,0	(72,7-83,4)	74,1	(66,7-80,3)	358
	2001	78,2	(73,5-83,0)	66,6	(58,7-73,7)	495
	2008	81,7	(77,1-86,3)	69,0	(60,9-76,1)	416
	2013	90,1	(87,1-93,0)	83,1	(77,3-87,7)	530

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 151 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Vlaams Gewest

MA06_40		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	94,3	(90,0-98,6)	94,2	(88,1-97,3)	116
	Vrouwen	97,3	(94,8-99,8)	97,3	(93,2-99,0)	162
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	96,3	(92,4-100,0)	96,6	(90,0-98,9)	139
	75 +	95,9	(92,5-99,2)	95,9	(90,9-98,2)	139
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	92,5	(85,2-99,9)	92,4	(78,9-97,5)	81
	Lager secundair	97,4	(93,9-100,0)	97,7	(91,5-99,4)	65
	Hoger secundair	97,5	(94,5-100,0)	97,6	(91,8-99,3)	83
	Hoger onderwijs	97,4	(92,2-100,0)	97,8	(78,1-99,8)	48
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	98,5	(96,3-100,0)	98,6	(94,3-99,7)	84
	Halfstedelijk gebied	94,2	(89,2-99,1)	94,4	(86,7-97,8)	126
	Landelijk gebied	97,0	(93,4-100,0)	97,1	(90,4-99,2)	68
JAAR	1997	88,6	(81,7-95,6)	89,5	(81,6-94,3)	147
	2001	87,3	(81,7-92,9)	87,8	(81,4-92,2)	227
	2008	86,4	(80,9-91,9)	86,8	(80,4-91,4)	251
	2013	96,1	(93,5-98,7)	96,3	(92,7-98,1)	278

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 152 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA07_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	16,6	(14,4-18,8)	11,3	(9,2-13,8)	1443
	Vrouwen	18,2	(15,8-20,7)	11,7	(9,6-14,1)	1544
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	2,7	(0,7-4,8)	2,7	(1,3-5,7)	332
	25 - 34	2,9	(0,9-4,9)	2,9	(1,5-5,8)	395
	35 - 44	5,7	(3,6-7,9)	5,7	(3,9-8,4)	518
	45 - 54	13,1	(9,5-16,8)	13,1	(9,9-17,2)	504
	55 - 64	32,2	(27,3-37,2)	32,2	(27,5-37,4)	494
	65 - 74	36,6	(30,4-42,8)	36,6	(30,6-43,0)	368
	75 +	37,5	(31,4-43,5)	37,4	(31,6-43,6)	376
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	27,5	(21,3-33,7)	10,1	(7,1-14,2)	287
	Lager secundair	27,1	(21,0-33,3)	12,8	(9,6-17,1)	389
	Hoger secundair	18,0	(15,1-20,9)	12,8	(10,3-15,8)	1086
	Hoger onderwijs	12,1	(9,7-14,5)	10,3	(8,1-13,0)	1214
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	17,4	(14,1-20,7)	11,6	(9,0-14,9)	941
	Halfstedelijk gebied	17,2	(14,7-19,7)	11,0	(8,9-13,4)	1325
	Landelijk gebied	18,0	(14,3-21,6)	12,3	(9,6-15,7)	721
JAAR	2013	17,4	(15,7-19,2)			2987

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 153 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA07_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	31,6	(25,9-37,4)	31,6	(26,2-37,7)	336
	Vrouwen	41,2	(35,3-47,1)	41,2	(35,4-47,2)	408
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	36,6	(30,4-42,8)	37,0	(31,0-43,4)	368
	75 +	37,5	(31,4-43,5)	36,9	(31,1-43,2)	376
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	32,1	(24,4-39,9)	30,9	(23,6-39,2)	195
	Lager secundair	44,7	(34,4-55,0)	44,8	(35,0-55,0)	160
	Hoger secundair	36,6	(28,5-44,7)	36,6	(29,1-44,8)	226
	Hoger onderwijs	36,0	(26,5-45,5)	36,9	(27,7-47,2)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	31,8	(23,6-39,9)	31,7	(24,3-40,2)	243
	Halfstedelijk gebied	40,0	(33,8-46,2)	39,8	(33,8-46,2)	342
	Landelijk gebied	38,7	(28,7-48,7)	38,7	(29,3-49,1)	159
JAAR	2013	37,1	(32,6-41,5)			744

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 154 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Vlaams Gewest

MA07_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	26,5	(19,8-33,2)	20,1	(12,9-30,0)	255
	Vrouwen	29,9	(22,9-36,9)	25,8	(17,0-37,1)	279
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	0,0		19,1	(2,8-65,8)	8
	25 - 34	4,0	(0,0-14,4)	4,1	(0,5-26,0)	11
	35 - 44	37,1	(18,2-56,0)	38,9	(22,7-58,1)	34
	45 - 54	35,4	(19,3-51,6)	36,1	(22,4-52,4)	66
	55 - 64	32,9	(23,9-42,0)	32,9	(24,5-42,4)	159
	65 - 74	31,0	(18,6-43,5)	30,3	(20,1-43,0)	126
	75 +	19,2	(11,8-26,6)	18,4	(12,2-26,6)	130
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	25,4	(14,9-35,8)	22,7	(11,8-39,0)	82
	Lager secundair	23,7	(11,6-35,7)	18,9	(9,5-34,2)	98
	Hoger secundair	31,2	(22,5-39,9)	24,5	(15,4-36,5)	210
	Hoger onderwijs	28,8	(18,8-38,8)	22,4	(13,9-34,3)	142
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	34,3	(24,0-44,6)	28,4	(18,0-41,7)	159
	Halfstedelijk gebied	20,0	(14,4-25,7)	15,5	(9,6-24,2)	243
	Landelijk gebied	35,2	(23,9-46,6)	27,8	(16,9-42,1)	132
JAAR	2013	28,3	(23,2-33,4)			534

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 155 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Vlaams Gewest

MA07_30		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	19,2	(10,7-27,7)	18,3	(11,4-28,3)	100
	Vrouwen	28,4	(18,3-38,5)	28,4	(19,9-38,7)	156
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	31,0	(18,6-43,5)	30,4	(20,2-42,9)	126
	75 +	19,2	(11,8-26,6)	18,1	(11,9-26,6)	130
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	20,1	(9,1-31,1)	20,8	(11,0-35,7)	62
	Lager secundair	25,6	(9,5-41,7)	24,7	(13,2-41,4)	63
	Hoger secundair	32,0	(14,5-49,4)	29,0	(16,5-45,8)	79
	Hoger onderwijs	19,4	(6,9-32,0)	18,5	(9,3-33,4)	51
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	37,4	(19,2-55,7)	35,8	(21,7-52,9)	69
	Halfstedelijk gebied	18,0	(10,8-25,3)	17,3	(10,8-26,6)	134
	Landelijk gebied	24,9	(8,4-41,4)	22,8	(11,8-39,4)	53
JAAR	2013	25,0	(17,4-32,6)			256

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 156 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Vlaams Gewest

MA07_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	76,6	(70,7-82,4)	62,9	(50,2-73,9)	255
	Vrouwen	78,6	(72,8-84,3)	56,1	(43,2-68,1)	279
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	14,3	(6,1-22,5)	14,7	(1,9-60,2)	8
	25 - 34	34,1	(0,0-78,3)	33,4	(9,4-70,7)	11
	35 - 44	41,7	(20,9-62,4)	39,9	(22,9-59,8)	34
	45 - 54	62,0	(46,1-77,8)	61,4	(46,1-74,7)	66
	55 - 64	78,5	(71,1-85,9)	78,6	(70,2-85,1)	159
	65 - 74	87,4	(81,2-93,6)	87,7	(80,2-92,7)	126
	75 +	93,7	(88,1-99,3)	94,0	(85,3-97,7)	130
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	91,7	(85,5-97,9)	71,5	(47,6-87,4)	82
	Lager secundair	83,6	(74,5-92,6)	56,8	(37,4-74,4)	98
	Hoger secundair	72,7	(65,1-80,3)	57,9	(45,9-69,0)	210
	Hoger onderwijs	73,4	(63,9-82,8)	60,1	(43,5-74,7)	142
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	70,2	(60,5-79,8)	50,5	(36,6-64,3)	159
	Halfstedelijk gebied	81,0	(75,4-86,6)	62,6	(48,1-75,2)	243
	Landelijk gebied	81,0	(72,7-89,4)	66,3	(51,6-78,4)	132
JAAR	2013	77,7	(73,3-82,1)			534

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 157 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Vlaams Gewest

MA07_40		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	90,6	(83,0-98,2)	91,3	(79,3-96,6)	100
	Vrouwen	90,6	(86,0-95,2)	90,9	(85,0-94,6)	156
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	87,4	(81,2-93,6)	87,4	(79,9-92,4)	126
	75 +	93,7	(88,1-99,3)	93,7	(84,6-97,6)	130
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	93,2	(87,3-99,2)	92,6	(83,9-96,8)	62
	Lager secundair	93,4	(85,0-100,0)	93,8	(76,3-98,6)	63
	Hoger secundair	90,0	(82,3-97,7)	91,0	(79,3-96,4)	79
	Hoger onderwijs	85,0	(71,5-98,5)	86,2	(68,8-94,6)	51
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	85,6	(74,1-97,2)	86,3	(69,9-94,5)	69
	Halfstedelijk gebied	90,4	(84,7-96,1)	90,8	(82,4-95,4)	134
	Landelijk gebied	96,8	(92,4-100,0)	97,2	(89,3-99,3)	53
JAAR	2013	90,6	(86,3-94,9)			256

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 158 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA08_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,1	(0,4-1,7)	0,9	(0,5-1,7)	1444
	Vrouwen	0,6	(0,2-1,0)	0,5	(0,2-1,1)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-1,6)	332
	25 - 34	0,0		0,5	(0,1-3,8)	396
	35 - 44	0,0		0,3	(0,0-2,3)	519
	45 - 54	0,7	(0,0-1,5)	0,6	(0,2-2,1)	505
	55 - 64	1,8	(0,4-3,2)	1,7	(0,8-3,6)	494
	65 - 74	0,5	(0,0-1,3)	0,5	(0,1-2,0)	368
	75 +	3,1	(1,1-5,2)	3,2	(1,7-6,1)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,0	(0,2-3,8)	0,7	(0,2-2,3)	288
	Lager secundair	1,1	(0,0-2,6)	0,6	(0,2-1,8)	389
	Hoger secundair	1,0	(0,4-1,7)	0,8	(0,4-1,6)	1086
	Hoger onderwijs	0,3	(0,0-0,7)	0,5	(0,2-1,5)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,3	(0,0-0,6)	0,5	(0,2-1,7)	944
	Halfstedelijk gebied	0,9	(0,4-1,5)	0,6	(0,3-1,2)	1326
	Landelijk gebied	1,4	(0,4-2,4)	0,9	(0,5-1,9)	721
JAAR	1997	0,6	(0,3-0,9)	0,7	(0,4-1,3)	2981
	2001	0,4	(0,2-0,7)	0,3	(0,2-0,6)	3479
	2004	0,6	(0,3-0,8)	0,5	(0,3-0,7)	3934
	2008	0,8	(0,4-1,1)	0,5	(0,3-0,9)	3397
	2013	0,8	(0,5-1,2)	0,6	(0,4-1,0)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 159 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA08_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,5	(0,5-4,6)	1,9	(0,7-5,0)	336
	Vrouwen	1,3	(0,1-2,6)	0,8	(0,3-2,3)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	0,5	(0,0-1,3)	0,5	(0,1-1,8)	368
	75 +	3,1	(1,1-5,2)	3,0	(1,5-6,0)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,9	(0,0-4,1)	1,0	(0,3-3,7)	196
	Lager secundair	2,8	(0,0-6,1)	1,7	(0,5-5,6)	160
	Hoger secundair	1,4	(0,0-2,9)	1,0	(0,4-2,7)	226
	Hoger onderwijs	1,4	(0,0-3,5)	1,2	(0,3-5,4)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,2	(0,0-0,7)	0,1	(0,0-1,0)	243
	Halfstedelijk gebied	1,6	(0,2-3,0)	1,0	(0,4-2,8)	343
	Landelijk gebied	4,8	(0,7-8,8)	3,2	(1,2-8,1)	159
JAAR	1997	3,5	(1,5-5,5)	3,7	(2,1-6,5)	559
	2001	1,6	(0,6-2,6)	1,5	(0,8-2,8)	690
	2004	1,9	(1,0-2,9)	1,8	(1,1-3,1)	1237
	2008	2,3	(1,1-3,4)	2,0	(1,2-3,5)	1089
	2013	1,8	(0,7-3,0)	1,6	(0,9-2,9)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 160 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA09_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,0	(1,3-2,8)	0,9	(0,5-1,7)	1444
	Vrouwen	3,3	(2,1-4,6)	1,3	(0,7-2,3)	1546
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-1,7)	332
	25 - 34	0,3	(0,0-0,9)	0,3	(0,0-2,2)	396
	35 - 44	0,2	(0,0-0,6)	0,2	(0,0-1,4)	519
	45 - 54	1,6	(0,1-3,1)	1,6	(0,6-3,8)	505
	55 - 64	2,7	(1,3-4,1)	2,7	(1,6-4,5)	494
	65 - 74	8,1	(3,4-12,7)	8,0	(4,5-13,7)	368
	75 +	9,0	(5,9-12,1)	8,6	(6,0-12,2)	376
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,7	(3,5-9,8)	1,1	(0,5-2,4)	287
	Lager secundair	3,4	(1,5-5,2)	0,8	(0,3-1,9)	389
	Hoger secundair	2,8	(1,4-4,3)	1,3	(0,7-2,3)	1086
	Hoger onderwijs	1,6	(0,7-2,5)	1,0	(0,5-2,1)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,5	(1,7-5,4)	1,5	(0,8-2,7)	943
	Halfstedelijk gebied	2,4	(1,5-3,4)	0,9	(0,5-1,8)	1326
	Landelijk gebied	2,2	(1,1-3,3)	0,9	(0,4-1,8)	721
JAAR	2013	2,7	(2,0-3,5)			2990

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 161 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA09_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	6,7	(3,9-9,5)	6,7	(4,4-10,1)	336
	Vrouwen	9,9	(5,7-14,1)	9,9	(6,3-15,2)	408
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	8,1	(3,4-12,7)	8,1	(4,6-14,0)	368
	75 +	9,0	(5,9-12,1)	8,7	(6,1-12,3)	376
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	9,1	(4,6-13,7)	8,6	(5,1-14,3)	195
	Lager secundair	6,4	(2,5-10,4)	6,4	(3,4-11,6)	160
	Hoger secundair	11,0	(4,0-18,0)	10,9	(5,9-19,3)	226
	Hoger onderwijs	6,8	(1,6-12,0)	7,0	(3,3-14,2)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	11,8	(4,8-18,7)	11,6	(6,4-20,3)	242
	Halfstedelijk gebied	6,3	(3,7-8,9)	6,2	(4,0-9,4)	343
	Landelijk gebied	8,3	(3,7-12,9)	8,2	(4,6-14,2)	159
JAAR	2013	8,5	(5,8-11,3)			744

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 162 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met astma in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,5	(2,3-4,7)	3,3	(2,4-4,7)	1444
	Vrouwen	3,1	(2,1-4,0)	2,9	(2,1-4,0)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	2,9	(1,0-4,9)	2,9	(1,5-5,6)	332
	25 - 34	5,2	(2,3-8,2)	5,2	(3,0-9,0)	396
	35 - 44	3,2	(1,6-4,9)	3,2	(1,9-5,3)	519
	45 - 54	3,5	(1,7-5,3)	3,5	(2,1-5,9)	505
	55 - 64	1,6	(0,6-2,6)	1,6	(0,8-3,0)	494
	65 - 74	2,9	(1,0-4,7)	2,9	(1,5-5,4)	368
	75 +	3,6	(1,3-5,8)	3,6	(1,9-6,7)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5,0	(2,0-8,0)	5,7	(3,1-10,4)	288
	Lager secundair	4,6	(2,2-7,0)	5,1	(3,0-8,5)	389
	Hoger secundair	2,9	(1,4-4,4)	2,7	(1,6-4,3)	1086
	Hoger onderwijs	2,8	(1,8-3,8)	2,4	(1,7-3,5)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,6	(1,8-5,4)	3,4	(2,1-5,4)	944
	Halfstedelijk gebied	2,8	(1,9-3,8)	2,7	(2,0-3,8)	1326
	Landelijk gebied	3,6	(2,1-5,2)	3,5	(2,3-5,4)	721
JAAR	2001	3,6	(2,9-4,4)	3,5	(2,8-4,3)	3476
	2004	3,1	(2,4-3,8)	3,0	(2,4-3,7)	3937
	2008	3,0	(2,2-3,8)	2,9	(2,2-3,7)	3397
	2013	3,3	(2,5-4,1)	3,1	(2,4-4,0)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 163 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met astma in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA01_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,7	(1,9-7,4)	4,7	(2,6-8,4)	336
	Vrouwen	2,1	(0,8-3,5)	2,1	(1,1-4,0)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	2,9	(1,0-4,7)	2,6	(1,3-5,0)	368
	75 +	3,6	(1,3-5,8)	3,4	(1,8-6,3)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5,5	(1,6-9,4)	5,3	(2,6-10,3)	196
	Lager secundair	4,4	(0,9-7,9)	3,8	(1,5-9,2)	160
	Hoger secundair	1,5	(0,0-3,1)	1,3	(0,5-3,7)	226
	Hoger onderwijs	0,9	(0,0-2,3)	0,7	(0,2-3,4)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,3	(0,0-2,9)	1,2	(0,3-3,9)	243
	Halfstedelijk gebied	4,1	(1,9-6,4)	3,8	(2,1-6,9)	343
	Landelijk gebied	4,2	(0,1-8,3)	3,8	(1,6-9,1)	159
JAAR	2001	6,1	(4,0-8,1)	6,1	(4,3-8,5)	689
	2004	5,6	(3,9-7,2)	5,6	(4,1-7,5)	1239
	2008	5,5	(3,3-7,8)	5,5	(3,6-8,3)	1093
	2013	3,2	(1,8-4,7)	3,2	(2,0-5,0)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 164 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met chronische bronchitis, chronisch obstructief longlijden of emfyseem in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA02_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,8	(1,8-3,9)	2,2	(1,5-3,4)	1444
	Vrouwen	3,8	(2,7-4,9)	2,7	(1,9-3,9)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,9	(0,0-2,1)	0,9	(0,3-3,2)	332
	25 - 34	2,6	(0,3-4,9)	2,6	(1,1-6,2)	396
	35 - 44	1,1	(0,0-2,4)	1,1	(0,4-3,2)	519
	45 - 54	2,0	(0,9-3,2)	2,0	(1,1-3,6)	505
	55 - 64	2,8	(1,2-4,4)	2,8	(1,5-4,9)	494
	65 - 74	6,8	(4,2-9,4)	6,8	(4,6-9,8)	368
	75 +	9,5	(5,7-13,3)	9,3	(6,2-13,8)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,3	(4,1-10,4)	3,2	(1,7-6,0)	288
	Lager secundair	5,6	(3,0-8,2)	3,4	(1,8-6,3)	389
	Hoger secundair	3,1	(1,9-4,2)	2,6	(1,7-3,9)	1086
	Hoger onderwijs	1,9	(0,9-3,0)	1,9	(1,1-3,3)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,8	(1,5-4,1)	2,0	(1,2-3,2)	944
	Halfstedelijk gebied	3,3	(2,2-4,4)	2,4	(1,6-3,7)	1326
	Landelijk gebied	4,0	(2,4-5,6)	3,2	(2,0-5,0)	721
JAAR	2001	4,7	(3,8-5,5)	4,1	(3,3-4,9)	3474
	2004	4,6	(3,8-5,3)	3,9	(3,3-4,7)	3941
	2008	3,3	(2,7-4,0)	2,7	(2,2-3,4)	3388
	2013	3,3	(2,6-4,1)	2,6	(2,1-3,3)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 165 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met chronische bronchitis, chronisch obstructief longlijden of emfyseem in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA02_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	8,4	(5,0-11,7)	8,4	(5,6-12,4)	336
	Vrouwen	8,0	(4,8-11,2)	7,8	(5,3-11,4)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	6,8	(4,2-9,4)	6,8	(4,6-9,8)	368
	75 +	9,5	(5,7-13,3)	9,5	(6,4-14,1)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	9,7	(5,2-14,1)	9,2	(5,4-15,1)	196
	Lager secundair	8,5	(4,1-13,0)	8,4	(5,0-13,8)	160
	Hoger secundair	8,4	(4,5-12,3)	8,5	(5,3-13,3)	226
	Hoger onderwijs	4,7	(0,0-10,4)	4,8	(1,3-16,7)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	7,1	(2,4-11,8)	7,0	(3,6-13,0)	243
	Halfstedelijk gebied	7,6	(4,8-10,5)	7,5	(5,2-10,9)	343
	Landelijk gebied	10,7	(5,2-16,2)	10,6	(6,4-17,1)	159
JAAR	2001	9,5	(6,9-12,2)	9,6	(7,3-12,5)	688
	2004	10,2	(8,0-12,5)	10,3	(8,2-12,8)	1242
	2008	8,2	(6,1-10,3)	8,1	(6,2-10,4)	1083
	2013	8,2	(5,8-10,5)	7,9	(6,0-10,5)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 166 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met artrose in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA11_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	12,5	(10,6-14,4)	6,2	(4,5-8,5)	1444
	Vrouwen	21,1	(18,7-23,5)	10,9	(8,1-14,5)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,3	(0,0-0,8)	0,3	(0,0-1,8)	332
	25 - 34	3,5	(0,9-6,1)	3,4	(1,6-7,0)	396
	35 - 44	5,2	(3,0-7,4)	5,0	(3,3-7,6)	519
	45 - 54	13,7	(10,2-17,1)	13,3	(10,2-17,1)	505
	55 - 64	25,9	(21,3-30,4)	25,6	(21,3-30,4)	494
	65 - 74	37,0	(30,7-43,3)	36,6	(30,6-43,0)	368
	75 +	43,4	(37,5-49,3)	41,6	(35,9-47,6)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	35,2	(28,9-41,4)	10,1	(6,6-15,1)	288
	Lager secundair	26,3	(21,0-31,7)	9,5	(6,2-14,4)	389
	Hoger secundair	17,2	(14,5-19,9)	9,6	(7,0-13,1)	1086
	Hoger onderwijs	10,1	(8,1-12,2)	6,6	(4,7-9,2)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	16,2	(13,3-19,0)	7,9	(5,6-10,9)	944
	Halfstedelijk gebied	17,5	(15,0-20,0)	8,3	(6,0-11,4)	1326
	Landelijk gebied	16,9	(13,7-20,2)	8,8	(6,1-12,3)	721
JAAR	1997	13,2	(11,5-14,9)	10,7	(8,9-12,7)	2983
	2001	14,5	(13,0-16,0)	9,3	(8,1-10,6)	3472
	2004	12,6	(11,4-13,9)	7,6	(6,7-8,8)	3927
	2008	15,1	(13,5-16,7)	9,2	(8,0-10,5)	3315
	2013	17,0	(15,3-18,6)	9,9	(8,7-11,4)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 167 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met artrose in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA11_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	29,1	(23,6-34,6)	29,2	(24,0-35,0)	336
	Vrouwen	48,7	(42,9-54,5)	48,4	(42,7-54,3)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	37,0	(30,7-43,3)	37,4	(31,3-44,1)	368
	75 +	43,4	(37,5-49,3)	42,1	(36,3-48,2)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	43,2	(35,0-51,4)	40,3	(32,3-48,7)	196
	Lager secundair	38,4	(29,3-47,5)	38,1	(29,2-47,9)	160
	Hoger secundair	43,1	(34,8-51,4)	43,2	(35,3-51,5)	226
	Hoger onderwijs	34,1	(24,9-43,3)	35,7	(26,4-46,2)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	34,4	(27,0-41,8)	33,7	(26,6-41,7)	243
	Halfstedelijk gebied	41,7	(35,3-48,0)	41,0	(34,7-47,7)	343
	Landelijk gebied	45,8	(36,3-55,3)	45,9	(36,3-55,8)	159
JAAR	1997	32,6	(26,6-38,7)	31,7	(25,9-38,1)	557
	2001	39,9	(35,3-44,5)	39,5	(34,9-44,3)	689
	2004	33,3	(29,9-36,7)	32,8	(29,5-36,3)	1231
	2008	39,6	(35,1-44,1)	39,2	(34,6-44,1)	1031
	2013	40,2	(35,9-44,5)	39,8	(35,4-44,2)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 168 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA10_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	7,2	(5,7-8,6)	5,4	(4,1-7,2)	1444
	Vrouwen	10,6	(8,6-12,5)	7,6	(6,0-9,6)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1,2	(0,0-2,6)	1,2	(0,4-3,7)	332
	25 - 34	3,4	(1,1-5,8)	3,4	(1,7-6,6)	396
	35 - 44	5,3	(2,7-7,8)	5,2	(3,2-8,4)	519
	45 - 54	8,5	(5,7-11,2)	8,4	(6,1-11,5)	505
	55 - 64	9,4	(6,6-12,2)	9,4	(6,9-12,5)	494
	65 - 74	18,8	(13,4-24,2)	18,6	(13,9-24,5)	368
	75 +	20,2	(15,3-25,1)	19,5	(15,1-24,8)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	18,0	(13,2-22,9)	8,1	(5,0-12,9)	288
	Lager secundair	10,7	(7,2-14,1)	5,8	(3,8-8,8)	389
	Hoger secundair	9,1	(7,0-11,3)	7,3	(5,5-9,6)	1086
	Hoger onderwijs	6,3	(4,5-8,2)	5,6	(4,1-7,7)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	10,2	(7,6-12,8)	7,5	(5,5-10,1)	944
	Halfstedelijk gebied	8,7	(6,9-10,5)	6,1	(4,7-8,0)	1326
	Landelijk gebied	7,7	(5,4-10,0)	5,7	(3,9-8,1)	721
JAAR	1997	5,1	(4,1-6,1)	4,4	(3,5-5,6)	2980
	2001	7,3	(6,2-8,4)	5,3	(4,5-6,2)	3478
	2004	6,7	(5,8-7,7)	4,7	(4,0-5,6)	3934
	2008	7,0	(6,0-8,0)	4,8	(4,1-5,6)	3364
	2013	8,9	(7,7-10,2)	5,9	(5,0-7,1)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 169 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA10_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	16,3	(11,8-20,8)	16,3	(12,3-21,3)	336
	Vrouwen	22,0	(16,9-27,0)	21,9	(17,2-27,5)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	18,8	(13,4-24,2)	18,9	(14,1-24,9)	368
	75 +	20,2	(15,3-25,1)	19,8	(15,4-25,1)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	18,5	(12,4-24,7)	17,5	(11,9-24,9)	196
	Lager secundair	14,8	(8,5-21,2)	14,7	(9,5-22,1)	160
	Hoger secundair	23,9	(16,2-31,5)	23,8	(17,2-32,0)	226
	Hoger onderwijs	20,0	(11,5-28,4)	20,7	(13,0-31,2)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	23,0	(15,3-30,6)	22,9	(16,1-31,4)	243
	Halfstedelijk gebied	19,8	(15,1-24,6)	19,6	(15,3-24,8)	343
	Landelijk gebied	13,9	(7,9-19,9)	13,8	(8,9-20,8)	159
JAAR	1997	12,5	(8,3-16,8)	12,2	(8,6-17,2)	555
	2001	19,2	(15,1-23,2)	18,8	(15,2-23,0)	689
	2004	15,7	(12,9-18,5)	15,5	(12,9-18,4)	1237
	2008	19,8	(16,6-23,1)	19,2	(16,2-22,7)	1065
	2013	19,5	(15,9-23,1)	18,9	(15,6-22,8)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 170 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA12_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	20,8	(18,4-23,2)	19,4	(17,0-21,9)	1444
	Vrouwen	25,2	(22,6-27,8)	23,2	(20,6-26,0)	1546
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	6,7	(3,7-9,8)	6,7	(4,3-10,5)	332
	25 - 34	18,9	(13,8-24,0)	18,8	(14,2-24,4)	396
	35 - 44	21,5	(17,3-25,8)	21,5	(17,6-26,0)	519
	45 - 54	24,9	(20,7-29,1)	24,8	(20,9-29,3)	505
	55 - 64	27,5	(22,8-32,2)	27,5	(23,1-32,4)	494
	65 - 74	33,5	(27,4-39,6)	33,4	(27,7-39,7)	368
	75 +	30,2	(24,8-35,5)	29,6	(24,6-35,2)	376
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	33,4	(27,4-39,4)	27,5	(21,7-34,2)	288
	Lager secundair	27,8	(22,4-33,2)	23,7	(18,8-29,4)	388
	Hoger secundair	24,9	(21,8-28,1)	23,8	(20,9-27,1)	1086
	Hoger onderwijs	17,8	(15,1-20,5)	17,1	(14,4-20,2)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	24,9	(21,5-28,3)	23,0	(19,7-26,7)	944
	Halfstedelijk gebied	20,9	(18,3-23,5)	18,9	(16,5-21,6)	1326
	Landelijk gebied	24,7	(20,8-28,6)	23,1	(19,4-27,4)	720
JAAR	2008	21,6	(19,8-23,4)	20,3	(18,6-22,1)	3302
	2013	23,1	(21,2-24,9)	21,4	(19,6-23,3)	2990

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 171 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA12_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	29,0	(23,4-34,5)	28,8	(23,6-34,6)	336
	Vrouwen	34,0	(28,3-39,6)	34,1	(28,7-40,0)	408
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	33,5	(27,4-39,6)	33,7	(27,9-40,1)	368
	75 +	30,2	(24,8-35,5)	29,9	(24,8-35,4)	376
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	31,9	(24,3-39,6)	32,3	(25,2-40,5)	196
	Lager secundair	31,8	(23,2-40,3)	31,9	(23,9-41,0)	159
	Hoger secundair	32,7	(24,9-40,6)	32,5	(25,5-40,4)	226
	Hoger onderwijs	30,3	(21,7-39,0)	29,8	(22,1-39,0)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	29,9	(22,8-37,0)	30,0	(23,4-37,5)	243
	Halfstedelijk gebied	30,8	(25,2-36,3)	30,7	(25,4-36,4)	343
	Landelijk gebied	36,7	(27,3-46,2)	36,6	(27,7-46,6)	158
JAAR	1997					
	2001					
	2004					
	2008	31,3	(26,9-35,8)	30,9	(26,6-35,5)	1049
	2013	31,8	(27,8-35,8)	31,6	(27,7-35,7)	744

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 172 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA13_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	9,9	(8,1-11,7)	8,3	(6,8-10,0)	1444
	Vrouwen	14,4	(12,4-16,4)	12,0	(10,1-14,2)	1546
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	3,6	(1,5-5,7)	3,6	(2,0-6,3)	332
	25 - 34	3,4	(1,4-5,3)	3,3	(1,8-5,8)	396
	35 - 44	12,0	(8,7-15,4)	11,9	(9,0-15,7)	519
	45 - 54	15,5	(12,0-18,9)	15,3	(12,2-19,0)	505
	55 - 64	15,1	(11,2-18,9)	14,9	(11,5-19,2)	494
	65 - 74	20,6	(15,3-25,8)	20,3	(15,5-26,2)	368
	75 +	16,2	(12,0-20,3)	15,4	(11,8-19,9)	376
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	14,8	(10,0-19,6)	10,0	(6,7-14,6)	288
	Lager secundair	17,4	(13,2-21,5)	12,5	(9,4-16,6)	388
	Hoger secundair	14,2	(11,7-16,6)	12,3	(10,2-14,7)	1086
	Hoger onderwijs	8,6	(6,7-10,5)	7,5	(5,9-9,5)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	12,8	(10,4-15,3)	10,8	(8,6-13,4)	944
	Halfstedelijk gebied	11,2	(9,2-13,1)	8,9	(7,3-10,9)	1326
	Landelijk gebied	13,3	(10,4-16,3)	11,0	(8,6-13,8)	720
JAAR	2008	11,4	(10,1-12,7)	9,7	(8,6-11,1)	3344
	2013	12,2	(10,9-13,6)	10,3	(9,1-11,7)	2990

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 173 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA13_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	17,4	(12,2-22,7)	17,1	(12,7-22,7)	336
	Vrouwen	19,0	(14,7-23,3)	19,1	(15,2-23,8)	408
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	20,6	(15,3-25,8)	20,6	(15,9-26,4)	368
	75 +	16,2	(12,0-20,3)	16,0	(12,4-20,6)	376
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	17,1	(11,2-23,1)	18,0	(12,6-25,0)	196
	Lager secundair	21,8	(15,0-28,7)	21,9	(15,8-29,5)	159
	Hoger secundair	18,9	(11,9-25,9)	18,5	(12,7-26,1)	226
	Hoger onderwijs	15,3	(8,1-22,5)	14,4	(8,8-22,7)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	17,0	(11,5-22,4)	17,0	(12,2-23,2)	243
	Halfstedelijk gebied	18,0	(12,9-23,0)	17,8	(13,3-23,5)	343
	Landelijk gebied	21,0	(13,6-28,5)	20,8	(14,5-28,9)	158
JAAR	2008	17,2	(14,1-20,3)	16,9	(14,1-20,2)	1069
	2013	18,3	(15,0-21,7)	18,2	(15,1-21,8)	744

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 174 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA14_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,6	(3,5-5,8)	1,9	(1,2-3,1)	1444
	Vrouwen	5,4	(3,9-6,9)	2,0	(1,3-3,2)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,5	(0,0-1,4)	0,5	(0,1-3,3)	332
	25 - 34	0,1	(0,0-0,3)	0,1	(0,0-0,6)	396
	35 - 44	1,1	(0,2-2,0)	1,1	(0,5-2,5)	519
	45 - 54	3,9	(1,8-5,9)	3,9	(2,3-6,5)	505
	55 - 64	6,5	(4,1-8,8)	6,5	(4,5-9,3)	494
	65 - 74	13,3	(7,8-18,8)	13,3	(8,7-19,7)	368
	75 +	13,8	(10,2-17,4)	13,8	(10,5-17,8)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	11,8	(7,7-15,8)	2,8	(1,5-5,0)	288
	Lager secundair	9,9	(5,7-14,0)	2,9	(1,5-5,6)	389
	Hoger secundair	4,6	(2,8-6,4)	2,1	(1,3-3,5)	1086
	Hoger onderwijs	2,5	(1,6-3,4)	1,4	(0,9-2,4)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5,5	(3,4-7,5)	2,2	(1,3-3,6)	944
	Halfstedelijk gebied	4,8	(3,5-6,0)	1,8	(1,1-3,0)	1326
	Landelijk gebied	4,9	(2,9-6,9)	2,0	(1,1-3,5)	721
JAAR	1997	2,1	(1,5-2,8)	1,6	(1,2-2,3)	2982
	2001	2,6	(2,0-3,2)	1,5	(1,2-2,0)	3461
	2004	3,6	(2,8-4,4)	2,1	(1,5-3,0)	3935
	2008	3,8	(3,1-4,6)	2,1	(1,6-2,8)	3382
	2013	5,0	(4,0-6,0)	2,7	(2,1-3,5)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 175 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA14_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	12,7	(9,0-16,5)	12,7	(9,4-17,0)	336
	Vrouwen	14,2	(9,2-19,2)	14,2	(9,7-20,2)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	13,3	(7,8-18,8)	13,4	(8,7-19,9)	368
	75 +	13,8	(10,2-17,4)	13,7	(10,5-17,8)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	15,7	(10,2-21,3)	15,9	(10,9-22,8)	196
	Lager secundair	16,1	(7,7-24,5)	16,1	(9,5-26,2)	160
	Hoger secundair	13,8	(6,0-21,5)	13,7	(7,8-23,0)	226
	Hoger onderwijs	7,3	(3,5-11,0)	7,1	(4,1-12,0)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	15,0	(7,9-22,1)	14,9	(9,1-23,5)	243
	Halfstedelijk gebied	13,3	(9,2-17,3)	13,2	(9,7-17,8)	343
	Landelijk gebied	12,1	(4,7-19,6)	12,1	(6,5-21,5)	159
JAAR	1997	6,2	(3,4-8,9)	6,4	(4,1-9,8)	558
	2001	8,4	(6,2-10,6)	8,5	(6,5-11,0)	680
	2004	9,4	(7,4-11,4)	9,6	(7,7-11,8)	1239
	2008	10,7	(8,2-13,2)	10,7	(8,4-13,5)	1080
	2013	13,6	(10,2-16,9)	13,5	(10,4-17,3)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 176 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet volgde, Vlaams Gewest

MA14_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	60,8	(48,4-73,3)	91,9	(86,3-95,3)	82
	Vrouwen	54,1	(38,8-69,5)	89,0	(80,0-94,2)	82
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	0,0		45,7	(35,9-55,9)	2
	25 - 34	0,0		100	(100,0-100,0)	1
	35 - 44	59,9	(0,0-100,0)	55,7	(15,7-89,5)	6
	45 - 54	66,6	(37,2-95,9)	66,6	(38,7-86,3)	20
	55 - 64	58,9	(42,4-75,4)	59,6	(40,8-75,9)	34
	65 - 74	57,5	(35,3-79,7)	58,5	(36,3-77,6)	41
	75 +	53,8	(39,1-68,6)	54,4	(40,0-68,1)	60
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	39,6	(21,8-57,4)	77,7	(55,3-90,8)	38
	Lager secundair	45,8	(21,1-70,5)	85,0	(68,9-93,5)	33
	Hoger secundair	74,0	(58,3-89,7)	94,6	(88,8-97,5)	52
	Hoger onderwijs	59,2	(41,3-77,2)	89,1	(77,2-95,2)	39
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	62,2	(44,6-79,7)	92,0	(82,3-96,6)	56
	Halfstedelijk gebied	56,1	(42,3-69,9)	90,8	(84,5-94,7)	74
	Landelijk gebied	51,8	(28,4-75,2)	87,8	(73,3-95,0)	34
JAAR	2001	72,1	(61,5-82,6)	95,9	(92,8-97,7)	98
	2008	63,1	(53,0-73,2)	93,6	(89,8-96,0)	160
	2013	57,1	(47,1-67,1)	91,8	(87,4-94,8)	164

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 177 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet volgde, Vlaams Gewest

MA14_30		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	53,7	(38,2-69,2)	53,8	(38,4-68,5)	48
	Vrouwen	56,9	(37,1-76,8)	56,9	(37,6-74,4)	53
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	57,5	(35,3-79,7)	57,4	(35,9-76,4)	41
	75 +	53,8	(39,1-68,6)	53,8	(39,5-67,5)	60
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	41,2	(22,0-60,5)	41,2	(23,8-61,0)	33
	Lager secundair	54,2	(18,3-90,0)	54,3	(26,8-79,4)	22
	Hoger secundair	71,9	(49,4-94,5)	72,1	(44,2-89,4)	28
	Hoger onderwijs	50,7	(19,3-82,1)	50,6	(25,4-75,4)	16
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	57,9	(34,2-81,7)	58,2	(35,7-77,7)	39
	Halfstedelijk gebied	60,0	(43,8-76,3)	60,2	(43,3-75,0)	45
	Landelijk gebied	41,8	(5,0-78,6)	40,8	(15,6-72,0)	17
JAAR	2001	72,1	(59,3-84,9)	72,8	(59,2-83,1)	63
	2008	54,0	(40,9-67,1)	55,3	(42,4-67,6)	114
	2013	55,6	(42,3-69,0)	55,5	(42,2-68,1)	101

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 178 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden medicamenteus behandeld werd, Vlaams Gewest

MA14_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	92,5	(86,2-98,8)	99,8	(99,6-99,9)	82
	Vrouwen	93,4	(86,4-100,0)	99,8	(99,5-99,9)	82
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	100		100	(100,0-100,0)	2
	25 - 34	100		100	(100,0-100,0)	1
	35 - 44	88,8	(78,5-99,2)	88,6	(42,9-98,8)	6
	45 - 54	77,5	(49,0-100,0)	77,5	(43,9-93,8)	20
	55 - 64	96,6	(91,9-100,0)	96,6	(86,9-99,2)	34
	65 - 74	97,7	(93,0-100,0)	97,7	(83,5-99,7)	41
	75 +	93,4	(87,7-99,1)	93,4	(84,9-97,2)	60
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	95,9	(89,2-100,0)	99,9	(98,9-100,0)	38
	Lager secundair	98,6	(95,5-100,0)	100	(99,7-100,0)	33
	Hoger secundair	91,4	(83,4-99,4)	99,8	(99,4-99,9)	52
	Hoger onderwijs	86,0	(68,5-100,0)	99,7	(98,8-99,9)	39
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	87,4	(75,0-99,7)	99,6	(98,7-99,9)	56
	Halfstedelijk gebied	97,8	(95,3-100,0)	99,9	(99,8-100,0)	74
	Landelijk gebied	92,5	(84,2-100,0)	99,8	(99,0-100,0)	34
JAAR	2001	92,4	(86,4-98,4)	99,8	(99,5-99,9)	100
	2008	96,7	(94,1-99,3)	99,9	(99,8-100,0)	160
	2013	93,0	(88,3-97,7)	99,8	(99,7-99,9)	164

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 179 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden medicamenteus behandeld werd, Vlaams Gewest

MA14_40		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	93,4	(86,0-100,0)	94,3	(78,0-98,7)	48
	Vrouwen	96,9	(93,2-100,0)	97,3	(91,9-99,1)	53
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	97,7	(93,0-100,0)	97,8	(86,8-99,7)	41
	75 +	93,4	(87,7-99,1)	93,7	(84,5-97,6)	60
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	95,4	(87,8-100,0)	96,8	(77,2-99,6)	33
	Lager secundair	97,9	(93,3-100,0)	98,1	(85,6-99,8)	22
	Hoger secundair	94,0	(86,0-100,0)	94,3	(81,6-98,4)	28
	Hoger onderwijs	93,3	(78,6-100,0)	95,3	(75,9-99,2)	16
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	96,9	(92,3-100,0)	97,7	(89,9-99,5)	39
	Halfstedelijk gebied	97,8	(94,5-100,0)	98,3	(92,4-99,6)	45
	Landelijk gebied	87,7	(70,3-100,0)	88,3	(62,2-97,2)	17
JAAR	2001	94,4	(87,5-100,0)	94,5	(81,2-98,5)	65
	2008	97,7	(95,6-99,9)	97,8	(94,5-99,1)	114
	2013	95,5	(91,8-99,2)	95,6	(90,0-98,1)	101

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 180 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden insuline gebruikte, Vlaams Gewest

MA14_5		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	36,5	(24,5-48,6)	98,8	(97,6-99,4)	82
	Vrouwen	21,2	(11,3-31,1)	98,2	(96,2-99,1)	82
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	100		100	(100,0-100,0)	2
	25 - 34	0,0		100	(100,0-100,0)	1
	35 - 44	88,8	(78,5-99,2)	86,5	(40,1-98,4)	6
	45 - 54	39,6	(12,0-67,2)	39,3	(18,4-65,1)	20
	55 - 64	28,8	(10,3-47,3)	29,2	(15,3-48,6)	34
	65 - 74	16,6	(4,3-28,8)	17,0	(8,3-31,6)	41
	75 +	24,4	(12,9-35,8)	24,7	(14,9-38,0)	60
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	15,3	(3,2-27,4)	97,3	(91,6-99,1)	38
	Lager secundair	30,8	(10,4-51,2)	98,8	(97,0-99,5)	33
	Hoger secundair	25,3	(9,8-40,9)	98,1	(95,7-99,2)	52
	Hoger onderwijs	41,0	(22,5-59,5)	98,9	(97,2-99,6)	39
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	18,7	(7,1-30,3)	97,4	(93,5-99,0)	56
	Halfstedelijk gebied	29,6	(17,4-41,8)	98,6	(97,2-99,3)	74
	Landelijk gebied	38,6	(18,6-58,5)	99,1	(97,8-99,7)	34
JAAR	2001	37,9	(26,6-49,2)	98,8	(97,9-99,3)	97
	2008	26,6	(18,6-34,6)	97,8	(96,3-98,7)	159
	2013	28,1	(20,0-36,2)	98,1	(97,0-98,8)	164

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 181 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden insuline gebruikte, Vlaams Gewest

MA14_50		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	24,2	(11,0-37,5)	23,6	(13,3-38,4)	48
	Vrouwen	18,1	(7,2-29,0)	17,9	(9,7-30,6)	53
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	16,6	(4,3-28,8)	16,7	(8,1-31,1)	41
	75 +	24,4	(12,9-35,8)	24,3	(14,8-37,1)	60
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	11,8	(0,4-23,2)	10,3	(3,8-25,0)	33
	Lager secundair	22,3	(3,0-41,5)	23,1	(10,3-44,0)	22
	Hoger secundair	12,0	(0,0-25,6)	12,3	(4,1-31,7)	28
	Hoger onderwijs	55,3	(24,1-86,5)	52,2	(25,4-77,7)	16
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	14,7	(1,5-27,9)	13,8	(6,0-28,8)	39
	Halfstedelijk gebied	23,8	(10,0-37,6)	23,1	(12,6-38,6)	45
	Landelijk gebied	23,9	(1,6-46,3)	25,0	(9,7-50,9)	17
JAAR	2001	35,8	(22,1-49,6)	35,9	(23,7-50,2)	62
	2008	21,6	(13,1-30,1)	20,9	(13,6-30,8)	113
	2013	20,6	(12,0-29,1)	20,4	(13,3-30,0)	101

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 182 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden orale antidiabetica gebruikte, Vlaams Gewest

MA14_6		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	73,2	(61,9-84,5)	93,4	(87,6-96,6)	82
	Vrouwen	84,7	(75,6-93,8)	95,0	(90,3-97,5)	82
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		53,8	(41,6-65,6)	2
	25 - 34	100		100	(100,0-100,0)	1
	35 - 44	34,4	(0,0-100,0)	38,0	(8,3-80,6)	6
	45 - 54	49,4	(18,3-80,6)	49,6	(23,8-75,5)	20
	55 - 64	90,6	(80,2-100,0)	90,5	(75,5-96,7)	34
	65 - 74	89,4	(79,9-98,9)	89,2	(76,3-95,5)	41
	75 +	84,6	(75,7-93,6)	84,5	(72,9-91,7)	60
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	90,1	(80,1-100,0)	96,3	(85,1-99,2)	38
	Lager secundair	85,7	(71,5-99,8)	96,6	(90,3-98,9)	33
	Hoger secundair	74,5	(59,3-89,6)	93,1	(86,2-96,7)	52
	Hoger onderwijs	71,8	(52,8-90,8)	93,1	(82,4-97,5)	39
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	79,7	(65,5-93,8)	94,1	(85,7-97,7)	56
	Halfstedelijk gebied	84,2	(74,6-93,7)	95,5	(91,6-97,6)	74
	Landelijk gebied	71,4	(54,8-88,0)	90,2	(77,6-96,1)	34
JAAR	2001	70,1	(59,6-80,6)	92,2	(86,8-95,5)	101
	2008	83,9	(77,8-90,0)	96,3	(93,8-97,8)	160
	2013	79,6	(72,2-86,9)	95,1	(92,2-96,9)	164

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 183 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden orale antidiabetica gebruikte, Vlaams Gewest

MA14_60		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	84,1	(73,3-95,0)	84,5	(70,9-92,5)	48
	Vrouwen	88,9	(80,5-97,2)	89,0	(78,2-94,8)	53
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	89,4	(79,9-98,9)	89,4	(76,8-95,5)	41
	75 +	84,6	(75,7-93,6)	84,8	(73,6-91,8)	60
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	92,5	(82,9-100,0)	93,8	(77,5-98,5)	33
	Lager secundair	86,8	(71,6-100,0)	86,5	(67,5-95,1)	22
	Hoger secundair	87,0	(72,5-100,0)	86,6	(67,9-95,2)	28
	Hoger onderwijs	79,0	(54,0-100,0)	82,3	(54,8-94,7)	16
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	93,1	(84,8-100,0)	93,7	(81,8-98,0)	39
	Halfstedelijk gebied	86,4	(76,3-96,6)	87,1	(74,3-94,0)	45
	Landelijk gebied	77,2	(55,9-98,5)	76,2	(50,2-91,0)	17
JAAR	2001	73,0	(59,9-86,2)	72,9	(58,5-83,7)	65
	2008	84,9	(77,7-92,1)	84,9	(75,9-90,9)	114
	2013	87,0	(80,3-93,6)	87,0	(78,9-92,4)	101

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 184 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA22_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,1	(0,5-1,7)	0,8	(0,5-1,4)	1444
	Vrouwen	6,9	(5,3-8,6)	5,1	(3,8-6,9)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,4	(0,0-1,0)	0,3	(0,1-1,3)	332
	25 - 34	1,4	(0,3-2,5)	1,0	(0,4-2,1)	396
	35 - 44	3,1	(1,1-5,1)	2,2	(1,1-4,3)	519
	45 - 54	4,4	(1,7-7,1)	3,1	(1,6-5,6)	505
	55 - 64	7,6	(4,6-10,6)	5,6	(3,6-8,5)	494
	65 - 74	6,0	(3,1-8,9)	4,2	(2,4-7,2)	368
	75 +	6,1	(3,4-8,8)	3,7	(2,2-6,3)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5,6	(2,6-8,6)	2,0	(1,0-3,8)	288
	Lager secundair	5,5	(2,6-8,3)	2,2	(1,2-4,1)	389
	Hoger secundair	4,5	(3,0-6,1)	2,4	(1,6-3,7)	1086
	Hoger onderwijs	3,1	(1,8-4,4)	1,8	(1,1-2,8)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,1	(2,6-5,6)	2,1	(1,3-3,3)	944
	Halfstedelijk gebied	4,5	(3,0-6,0)	2,2	(1,4-3,3)	1326
	Landelijk gebied	3,4	(1,9-5,0)	1,8	(1,0-3,0)	721
JAAR	1997	2,5	(1,8-3,2)	1,8	(1,3-2,4)	2978
	2001	2,8	(2,1-3,5)	1,8	(1,3-2,4)	3477
	2004	2,5	(1,9-3,1)	1,6	(1,2-2,1)	3931
	2008	3,3	(2,6-4,1)	2,0	(1,6-2,6)	3396
	2013	4,1	(3,2-5,0)	2,5	(1,9-3,1)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 185 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA22_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,2	(0,7-3,8)	2,2	(1,1-4,4)	336
	Vrouwen	9,0	(5,8-12,2)	9,0	(6,3-12,8)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	6,0	(3,1-8,9)	5,2	(3,2-8,5)	368
	75 +	6,1	(3,4-8,8)	4,8	(2,9-7,8)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,9	(2,9-10,9)	5,5	(2,9-10,1)	196
	Lager secundair	8,1	(2,7-13,6)	6,9	(3,4-13,5)	160
	Hoger secundair	7,5	(3,6-11,4)	6,2	(3,5-10,9)	226
	Hoger onderwijs	1,4	(0,0-3,0)	1,1	(0,3-3,8)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5,5	(2,5-8,5)	4,6	(2,6-7,8)	243
	Halfstedelijk gebied	7,0	(3,6-10,4)	5,7	(3,4-9,5)	343
	Landelijk gebied	5,1	(1,7-8,4)	4,2	(2,0-8,7)	159
JAAR	1997	3,8	(1,4-6,2)	2,8	(1,5-5,4)	556
	2001	6,2	(3,6-8,9)	4,9	(3,1-7,7)	688
	2004	5,2	(3,6-6,8)	4,1	(2,9-5,7)	1231
	2008	5,4	(3,7-7,1)	4,2	(3,0-5,9)	1088
	2013	6,1	(4,1-8,1)	4,9	(3,4-6,9)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 186 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ziekte van Parkinson in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA24_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,5	(0,1-0,9)	0,5	(0,2-1,4)	1444
	Vrouwen	0,7	(0,2-1,2)	0,4	(0,2-1,0)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-1,6)	332
	25 - 34	0,0		0,5	(0,1-3,8)	396
	35 - 44	0,0		0,4	(0,1-2,5)	519
	45 - 54	0,0		0,2	(0,0-1,3)	505
	55 - 64	0,3	(0,0-0,7)	0,3	(0,1-1,1)	494
	65 - 74	1,3	(0,0-2,6)	1,3	(0,5-3,5)	368
	75 +	3,7	(1,2-6,2)	3,7	(1,9-7,1)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,2	(0,0-2,5)	0,2	(0,0-1,2)	288
	Lager secundair	1,6	(0,0-3,3)	0,5	(0,1-1,8)	389
	Hoger secundair	0,4	(0,0-0,8)	0,4	(0,1-1,1)	1086
	Hoger onderwijs	0,4	(0,0-0,8)	0,6	(0,2-1,7)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,8	(0,0-1,6)	0,8	(0,3-2,3)	944
	Halfstedelijk gebied	0,1	(0,0-0,3)	0,1	(0,0-0,3)	1326
	Landelijk gebied	1,2	(0,4-2,1)	0,8	(0,4-1,6)	721
JAAR	1997	0,3	(0,1-0,6)	0,5	(0,2-1,1)	2984
	2001	0,4	(0,2-0,6)	0,4	(0,2-0,7)	3476
	2004	0,3	(0,2-0,5)	0,3	(0,2-0,6)	3928
	2008	0,6	(0,3-0,9)	0,4	(0,2-0,7)	3401
	2013	0,6	(0,3-0,9)	0,5	(0,3-0,9)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 187 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ziekte van Parkinson in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA24_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,1	(0,1-4,1)	2,0	(0,7-5,2)	336
	Vrouwen	2,8	(0,8-4,8)	2,4	(1,1-4,9)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,3	(0,0-2,6)	1,3	(0,5-3,6)	368
	75 +	3,7	(1,2-6,2)	3,6	(1,8-7,0)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,8	(0,0-3,9)	1,1	(0,2-6,1)	196
	Lager secundair	3,5	(0,0-7,3)	2,9	(0,9-8,4)	160
	Hoger secundair	2,0	(0,0-3,9)	1,7	(0,5-5,3)	226
	Hoger onderwijs	3,1	(0,0-7,0)	3,5	(1,1-10,1)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,5	(0,2-6,9)	3,0	(1,1-7,6)	243
	Halfstedelijk gebied	0,4	(0,0-1,1)	0,4	(0,1-1,8)	343
	Landelijk gebied	5,2	(1,3-9,0)	4,7	(2,2-9,8)	159
JAAR	1997	2,3	(0,3-4,3)	2,4	(1,0-5,8)	559
	2001	1,5	(0,7-2,3)	1,5	(0,8-2,5)	689
	2004	1,2	(0,5-1,8)	1,2	(0,7-2,0)	1235
	2008	1,8	(0,8-2,9)	1,7	(0,9-3,0)	1091
	2013	2,5	(1,1-3,9)	2,3	(1,3-4,0)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 188 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met epilepsie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA25_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,1	(0,5-1,6)	1,0	(0,6-1,7)	1444
	Vrouwen	0,9	(0,3-1,5)	0,8	(0,4-1,6)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,3	(0,0-0,8)	0,3	(0,1-1,6)	332
	25 - 34	1,5	(0,1-3,0)	1,5	(0,6-3,9)	396
	35 - 44	1,3	(0,0-2,7)	1,3	(0,5-3,7)	519
	45 - 54	0,7	(0,0-1,6)	0,7	(0,2-2,4)	505
	55 - 64	0,8	(0,0-1,5)	0,8	(0,3-1,9)	494
	65 - 74	0,9	(0,0-1,8)	0,9	(0,3-2,3)	368
	75 +	1,5	(0,0-3,0)	1,5	(0,5-4,2)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,4	(0,0-3,1)	1,3	(0,4-3,9)	288
	Lager secundair	1,6	(0,2-3,0)	1,6	(0,6-4,1)	389
	Hoger secundair	1,8	(0,9-2,7)	1,6	(1,0-2,7)	1086
	Hoger onderwijs	0,1	(0,0-0,2)	0,0	(0,0-0,3)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,1	(0,3-1,9)	0,9	(0,5-1,9)	944
	Halfstedelijk gebied	1,1	(0,4-1,7)	1,0	(0,5-1,8)	1326
	Landelijk gebied	0,7	(0,0-1,4)	0,6	(0,2-1,7)	721
JAAR	1997	0,6	(0,0-1,2)	0,7	(0,3-1,6)	2981
	2001	0,7	(0,4-1,0)	0,6	(0,4-1,0)	3476
	2004	0,7	(0,4-1,0)	0,6	(0,4-1,0)	3934
	2008	0,7	(0,3-1,0)	0,7	(0,4-1,2)	3403
	2013	1,0	(0,6-1,4)	0,9	(0,6-1,4)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 189 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met epilepsie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA25_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,0	(0,5-3,5)	2,0	(0,9-4,3)	336
	Vrouwen	0,6	(0,0-1,6)	0,5	(0,1-3,2)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	0,9	(0,0-1,8)	0,7	(0,2-2,0)	368
	75 +	1,5	(0,0-3,0)	1,3	(0,3-5,2)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,7	(0,0-4,1)	1,3	(0,2-7,7)	196
	Lager secundair	1,1	(0,0-2,7)	0,8	(0,2-3,4)	160
	Hoger secundair	1,7	(0,0-3,4)	1,3	(0,5-3,7)	226
	Hoger onderwijs	0,0		0,0	(0,0-0,0)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,9	(0,0-2,1)	0,6	(0,2-2,3)	243
	Halfstedelijk gebied	1,4	(0,0-3,0)	1,1	(0,2-5,2)	343
	Landelijk gebied	1,1	(0,0-2,8)	0,9	(0,2-3,5)	159
JAAR	1997	1,8	(0,0-4,8)	1,5	(0,4-5,8)	558
	2001	0,8	(0,1-1,5)	0,6	(0,3-1,6)	689
	2004	0,5	(0,0-0,9)	0,4	(0,1-1,0)	1237
	2008	0,3	(0,0-0,6)	0,4	(0,1-1,4)	1093
	2013	1,2	(0,3-2,1)	1,0	(0,4-2,4)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 190 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een maagzweer of zweer van de dunne darm in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA16_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,3	(0,7-1,9)	1,1	(0,6-1,7)	1444
	Vrouwen	1,4	(0,8-2,0)	1,1	(0,6-1,8)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(0,0-1,1)	332
	25 - 34	1,3	(0,2-2,4)	1,3	(0,5-3,0)	396
	35 - 44	1,2	(0,1-2,3)	1,2	(0,5-3,0)	519
	45 - 54	1,4	(0,6-2,3)	1,4	(0,8-2,6)	505
	55 - 64	1,3	(0,2-2,4)	1,3	(0,6-3,1)	494
	65 - 74	2,7	(0,6-4,8)	2,7	(1,2-5,8)	368
	75 +	1,6	(0,1-3,0)	1,6	(0,6-3,9)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,4	(0,1-4,6)	1,8	(0,5-5,8)	288
	Lager secundair	2,3	(0,6-3,9)	1,7	(0,8-3,6)	389
	Hoger secundair	0,8	(0,3-1,3)	0,7	(0,3-1,3)	1086
	Hoger onderwijs	1,3	(0,7-2,0)	1,1	(0,6-2,0)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,0	(0,3-1,7)	0,8	(0,4-1,7)	944
	Halfstedelijk gebied	1,8	(1,0-2,6)	1,4	(0,9-2,3)	1326
	Landelijk gebied	0,9	(0,2-1,7)	0,8	(0,3-1,7)	721
JAAR	1997	1,8	(1,2-2,4)	1,8	(1,3-2,4)	2983
	2001	2,5	(1,9-3,1)	2,3	(1,8-2,9)	3478
	2004	1,6	(1,1-2,1)	1,4	(1,0-2,0)	3932
	2008	2,1	(1,4-2,9)	1,8	(1,3-2,6)	3398
	2013	1,3	(0,9-1,8)	1,1	(0,8-1,6)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 191 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een maagzweer of zweer van de dunne darm in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA16_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,6	(0,7-4,4)	2,4	(1,2-4,9)	336
	Vrouwen	1,8	(0,3-3,3)	1,8	(0,7-4,2)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	2,7	(0,6-4,8)	2,6	(1,2-5,6)	368
	75 +	1,6	(0,1-3,0)	1,6	(0,6-4,0)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,0	(0,0-4,8)	2,3	(0,6-8,5)	196
	Lager secundair	4,4	(0,7-8,1)	4,2	(1,7-9,6)	160
	Hoger secundair	1,0	(0,0-2,9)	0,9	(0,1-7,5)	226
	Hoger onderwijs	1,5	(0,0-3,2)	1,2	(0,3-4,3)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,3	(0,0-1,0)	0,3	(0,0-2,4)	243
	Halfstedelijk gebied	3,9	(1,3-6,4)	3,7	(1,8-7,4)	343
	Landelijk gebied	1,1	(0,0-3,4)	1,1	(0,2-6,7)	159
JAAR	1997	3,0	(1,3-4,7)	3,0	(1,7-5,2)	559
	2001	5,3	(3,2-7,5)	5,3	(3,5-8,0)	690
	2004	2,6	(1,3-4,0)	2,6	(1,5-4,4)	1233
	2008	3,0	(0,4-5,6)	3,0	(1,3-6,8)	1091
	2013	2,1	(0,8-3,4)	2,1	(1,2-3,8)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 192 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met darmziekte, langer dan 3 maanden in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA29_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,8	(1,1-2,5)	1,4	(0,9-2,2)	1444
	Vrouwen	3,7	(2,7-4,6)	2,7	(2,0-3,8)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,4	(0,0-0,9)	0,4	(0,1-1,3)	332
	25 - 34	1,1	(0,1-2,0)	1,0	(0,4-2,5)	396
	35 - 44	2,9	(1,3-4,5)	2,8	(1,6-4,8)	519
	45 - 54	2,1	(0,9-3,4)	2,0	(1,1-3,6)	505
	55 - 64	3,2	(1,4-5,0)	3,1	(1,7-5,3)	494
	65 - 74	4,0	(1,8-6,1)	3,8	(2,2-6,5)	368
	75 +	6,6	(3,7-9,5)	5,9	(3,7-9,4)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,2	(3,0-9,4)	3,0	(1,4-6,4)	288
	Lager secundair	3,8	(1,6-6,0)	2,4	(1,3-4,3)	389
	Hoger secundair	2,6	(1,6-3,7)	2,1	(1,4-3,2)	1086
	Hoger onderwijs	1,8	(1,1-2,6)	1,6	(1,0-2,4)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,6	(1,6-3,6)	1,9	(1,2-2,8)	944
	Halfstedelijk gebied	2,9	(1,9-3,9)	2,1	(1,4-3,0)	1326
	Landelijk gebied	2,6	(1,3-4,0)	2,0	(1,1-3,4)	721
JAAR	1997	3,2	(2,4-3,9)	3,2	(2,5-4,1)	2982
	2001	3,1	(2,3-4,0)	2,9	(2,2-3,7)	3472
	2004	2,7	(2,2-3,3)	2,4	(2,0-3,0)	3935
	2008	2,9	(2,2-3,5)	2,5	(2,0-3,2)	3400
	2013	2,8	(2,1-3,4)	2,4	(1,9-3,0)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 193 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met darmziekte, langer dan 3 maanden in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA29_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,2	(1,7-6,6)	4,2	(2,3-7,4)	336
	Vrouwen	6,1	(3,5-8,7)	5,8	(3,7-9,0)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	4,0	(1,8-6,1)	4,0	(2,3-6,8)	368
	75 +	6,6	(3,7-9,5)	6,4	(4,0-10,0)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5,2	(1,9-8,6)	4,4	(2,2-8,5)	196
	Lager secundair	6,4	(1,7-11,1)	6,1	(3,0-12,0)	160
	Hoger secundair	5,4	(2,0-8,9)	5,3	(2,8-10,1)	226
	Hoger onderwijs	4,1	(0,9-7,4)	4,5	(2,0-9,8)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,6	(1,8-7,5)	4,4	(2,4-8,0)	243
	Halfstedelijk gebied	6,0	(3,1-8,9)	5,7	(3,5-9,4)	343
	Landelijk gebied	4,7	(0,8-8,6)	4,6	(2,0-10,1)	159
JAAR	1997	4,3	(2,0-6,5)	4,3	(2,5-7,2)	557
	2001	6,7	(3,4-9,9)	6,6	(4,1-10,5)	688
	2004	4,9	(3,4-6,4)	4,9	(3,6-6,7)	1239
	2008	4,9	(3,1-6,8)	4,8	(3,3-7,0)	1090
	2013	5,3	(3,5-7,1)	5,1	(3,6-7,2)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 194 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met leverlijden in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA17_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,8	(0,3-1,3)	0,8	(0,4-1,5)	1444
	Vrouwen	0,6	(0,2-1,0)	0,7	(0,3-1,3)	1546
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-1,7)	332
	25 - 34	0,0		0,5	(0,1-3,8)	396
	35 - 44	0,8	(0,0-2,1)	0,8	(0,2-3,8)	519
	45 - 54	0,9	(0,2-1,6)	0,9	(0,4-2,0)	505
	55 - 64	1,2	(0,2-2,3)	1,2	(0,5-2,8)	494
	65 - 74	1,0	(0,0-2,1)	1,0	(0,4-2,8)	368
	75 +	0,8	(0,0-1,5)	0,8	(0,3-2,1)	376
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,6	(0,0-3,8)	1,4	(0,2-9,9)	288
	Lager secundair	0,9	(0,1-1,7)	0,7	(0,3-2,0)	388
	Hoger secundair	0,5	(0,1-0,8)	0,4	(0,2-0,9)	1086
	Hoger onderwijs	0,7	(0,2-1,1)	0,8	(0,4-1,8)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,7	(0,2-1,2)	0,9	(0,4-2,1)	944
	Halfstedelijk gebied	0,7	(0,1-1,3)	0,6	(0,3-1,5)	1326
	Landelijk gebied	0,7	(0,2-1,2)	0,6	(0,3-1,3)	720
JAAR	2001	0,8	(0,4-1,1)	0,7	(0,4-1,0)	3474
	2004	0,5	(0,3-0,7)	0,4	(0,3-0,7)	3932
	2008	0,4	(0,2-0,6)	0,4	(0,2-0,6)	3395
	2013	0,7	(0,4-1,0)	0,6	(0,4-1,1)	2990

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 195 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met leverlijden in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA17_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,3	(0,1-2,4)	1,2	(0,5-3,2)	336
	Vrouwen	0,6	(0,0-1,3)	0,6	(0,2-1,9)	408
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,0	(0,0-2,1)	1,0	(0,3-2,9)	368
	75 +	0,8	(0,0-1,5)	0,7	(0,3-1,9)	376
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,3	(0,0-0,9)	0,3	(0,0-2,1)	196
	Lager secundair	1,5	(0,0-3,2)	1,4	(0,5-4,3)	159
	Hoger secundair	0,5	(0,0-1,6)	0,5	(0,1-3,2)	226
	Hoger onderwijs	1,5	(0,0-3,3)	1,4	(0,3-5,2)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,1	(0,0-2,4)	1,0	(0,3-3,8)	243
	Halfstedelijk gebied	0,5	(0,0-1,3)	0,5	(0,1-1,9)	343
	Landelijk gebied	1,4	(0,0-3,0)	1,3	(0,4-3,8)	158
JAAR	2001	1,8	(0,5-3,1)	1,7	(0,8-3,5)	689
	2004	1,6	(0,7-2,6)	1,5	(0,9-2,7)	1237
	2008	0,7	(0,2-1,2)	0,7	(0,3-1,4)	1088
	2013	0,9	(0,3-1,5)	0,9	(0,4-1,8)	744

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 196 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met galstenen of galblaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA34_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,5	(0,1-0,8)	0,4	(0,2-0,8)	1444
	Vrouwen	1,0	(0,5-1,6)	0,8	(0,4-1,6)	1546
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,2	(0,0-0,5)	0,1	(0,0-1,0)	332
	25 - 34	0,3	(0,0-0,9)	0,3	(0,0-2,0)	396
	35 - 44	0,8	(0,0-1,5)	0,7	(0,3-1,9)	519
	45 - 54	0,7	(0,0-1,7)	0,7	(0,2-2,4)	505
	55 - 64	0,7	(0,0-1,4)	0,6	(0,2-1,8)	494
	65 - 74	1,6	(0,2-3,0)	1,5	(0,6-3,9)	367
	75 +	1,4	(0,2-2,6)	1,2	(0,5-2,9)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,7	(0,0-3,5)	1,0	(0,3-3,4)	288
	Lager secundair	0,9	(0,1-1,6)	0,6	(0,2-1,5)	389
	Hoger secundair	1,0	(0,3-1,7)	0,8	(0,4-1,6)	1085
	Hoger onderwijs	0,3	(0,0-0,6)	0,3	(0,1-0,7)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,0	(0,4-1,7)	0,8	(0,4-1,6)	944
	Halfstedelijk gebied	0,6	(0,2-1,0)	0,4	(0,2-0,8)	1325
	Landelijk gebied	0,7	(0,0-1,5)	0,5	(0,2-1,6)	721
JAAR	1997	0,7	(0,4-1,1)	0,8	(0,4-1,4)	2981
	2001	1,0	(0,6-1,3)	0,7	(0,5-1,0)	3479
	2004	0,8	(0,5-1,1)	0,6	(0,4-0,8)	3933
	2008	0,7	(0,4-0,9)	0,4	(0,3-0,7)	3395
	2013	0,8	(0,4-1,1)	0,5	(0,3-0,8)	2990

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 197 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met galstenen of galblaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA34_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,5	(0,0-2,9)	1,4	(0,5-3,8)	336
	Vrouwen	1,5	(0,4-2,7)	1,6	(0,7-3,3)	408
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,6	(0,2-3,0)	1,6	(0,7-3,8)	367
	75 +	1,4	(0,2-2,6)	1,4	(0,6-3,2)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,0	(0,0-4,3)	2,1	(0,7-6,7)	196
	Lager secundair	0,7	(0,0-1,7)	0,7	(0,2-2,8)	160
	Hoger secundair	2,1	(0,1-4,1)	2,0	(0,8-5,0)	225
	Hoger onderwijs	0,9	(0,0-2,3)	0,9	(0,2-4,5)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,9	(0,7-5,1)	2,9	(1,3-6,2)	243
	Halfstedelijk gebied	1,3	(0,1-2,5)	1,3	(0,5-3,4)	342
	Landelijk gebied	0,0		0,0	(0,0-0,0)	159
JAAR	1997	2,5	(0,8-4,3)	2,5	(1,3-4,8)	556
	2001	3,0	(1,4-4,6)	2,9	(1,7-4,8)	690
	2004	2,4	(1,4-3,5)	2,3	(1,5-3,6)	1236
	2008	2,1	(1,1-3,1)	1,9	(1,2-3,2)	1087
	2013	1,5	(0,6-2,4)	1,4	(0,7-2,6)	744

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 198 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA20_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,2	(2,1-4,2)	1,5	(0,9-2,5)	1444
	Vrouwen	6,2	(4,8-7,6)	2,5	(1,6-3,9)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-1,6)	332
	25 - 34	0,3	(0,0-0,9)	0,3	(0,0-2,1)	396
	35 - 44	2,5	(0,6-4,3)	2,4	(1,1-5,1)	519
	45 - 54	2,1	(0,9-3,3)	2,0	(1,1-3,6)	505
	55 - 64	4,7	(2,4-7,1)	4,6	(2,8-7,6)	494
	65 - 74	6,2	(3,6-8,8)	6,0	(3,9-9,2)	368
	75 +	21,8	(16,7-26,9)	20,5	(16,2-25,7)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	17,7	(12,1-23,3)	3,9	(2,0-7,4)	288
	Lager secundair	7,8	(4,8-10,7)	2,5	(1,4-4,5)	389
	Hoger secundair	3,8	(2,5-5,0)	2,1	(1,2-3,4)	1086
	Hoger onderwijs	1,9	(1,0-2,9)	1,4	(0,8-2,5)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,2	(2,7-5,6)	1,6	(0,9-3,0)	944
	Halfstedelijk gebied	4,9	(3,6-6,3)	1,9	(1,2-3,2)	1326
	Landelijk gebied	5,2	(3,2-7,2)	2,3	(1,4-4,0)	721
JAAR	2008	3,9	(3,1-4,6)	1,5	(1,1-2,2)	3384
	2013	4,7	(3,8-5,6)	1,8	(1,2-2,6)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 199 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA20_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	10,1	(6,8-13,5)	9,1	(6,2-13,2)	336
	Vrouwen	17,1	(12,6-21,5)	14,1	(10,7-18,5)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	6,2	(3,6-8,8)	6,2	(4,0-9,5)	368
	75 +	21,8	(16,7-26,9)	21,1	(16,7-26,3)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	22,7	(15,4-29,9)	16,2	(11,1-23,1)	196
	Lager secundair	12,3	(6,5-18,1)	10,4	(6,5-16,4)	160
	Hoger secundair	12,4	(7,1-17,6)	11,3	(7,2-17,4)	226
	Hoger onderwijs	7,7	(3,0-12,3)	8,6	(4,7-15,2)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	12,3	(7,7-17,0)	9,9	(6,3-15,1)	243
	Halfstedelijk gebied	14,7	(10,3-19,1)	12,2	(8,6-16,9)	343
	Landelijk gebied	15,4	(7,9-22,9)	13,5	(8,5-20,9)	159
JAAR	2008	12,7	(10,1-15,3)	11,5	(9,0-14,6)	1078
	2013	14,1	(11,1-17,1)	12,6	(10,2-15,6)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 200 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA30_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,2	(0,5-1,8)	1,1	(0,6-1,9)	1444
	Vrouwen	0,4	(0,1-0,8)	0,4	(0,2-0,8)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-1,4)	332
	25 - 34	1,3	(0,0-2,6)	1,2	(0,4-3,1)	396
	35 - 44	1,3	(0,3-2,3)	1,1	(0,5-2,5)	519
	45 - 54	0,7	(0,0-1,4)	0,6	(0,2-1,6)	505
	55 - 64	0,6	(0,0-1,5)	0,5	(0,1-2,3)	494
	65 - 74	1,1	(0,1-2,2)	1,0	(0,4-2,7)	368
	75 +	0,6	(0,0-1,4)	0,6	(0,1-2,4)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,0		0,0	(0,0-0,0)	288
	Lager secundair	1,1	(0,1-2,1)	0,9	(0,3-2,4)	389
	Hoger secundair	0,8	(0,3-1,3)	0,6	(0,3-1,2)	1086
	Hoger onderwijs	0,9	(0,3-1,5)	0,7	(0,3-1,5)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,7	(0,2-1,3)	0,6	(0,3-1,4)	944
	Halfstedelijk gebied	0,8	(0,2-1,4)	0,7	(0,3-1,3)	1326
	Landelijk gebied	0,8	(0,2-1,4)	0,6	(0,3-1,5)	721
JAAR	1997	1,1	(0,7-1,5)	0,9	(0,6-1,4)	2982
	2001	1,0	(0,6-1,4)	0,8	(0,6-1,2)	3470
	2004	1,2	(0,7-1,7)	1,0	(0,6-1,5)	3931
	2008	0,7	(0,4-1,0)	0,6	(0,4-0,9)	3396
	2013	0,8	(0,4-1,1)	0,7	(0,4-1,0)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 201 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA30_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,8	(0,0-1,6)	0,7	(0,2-2,3)	336
	Vrouwen	0,9	(0,0-1,9)	0,9	(0,3-2,6)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,1	(0,1-2,2)	1,1	(0,5-2,8)	368
	75 +	0,6	(0,0-1,4)	0,5	(0,1-2,3)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,0		0,0	(0,0-0,0)	196
	Lager secundair	1,4	(0,0-3,2)	1,3	(0,3-5,7)	160
	Hoger secundair	1,6	(0,0-3,2)	1,5	(0,5-4,0)	226
	Hoger onderwijs	0,5	(0,0-1,4)	0,4	(0,1-2,9)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,1	(0,0-2,3)	1,0	(0,3-3,0)	243
	Halfstedelijk gebied	0,3	(0,0-0,8)	0,2	(0,0-1,7)	343
	Landelijk gebied	1,7	(0,0-3,8)	1,6	(0,4-6,3)	159
JAAR	1997	2,3	(0,7-4,0)	2,2	(1,1-4,6)	557
	2001	1,5	(0,5-2,6)	1,5	(0,7-3,0)	689
	2004	1,5	(0,6-2,3)	1,4	(0,8-2,5)	1235
	2008	1,3	(0,4-2,3)	1,3	(0,7-2,6)	1089
	2013	0,8	(0,2-1,5)	0,8	(0,4-1,8)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 202 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige nierziekte behalve nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA31_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,1	(0,6-1,6)	0,9	(0,5-1,6)	1444
	Vrouwen	1,1	(0,5-1,6)	0,9	(0,5-1,6)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,5	(0,0-1,5)	0,5	(0,1-3,6)	332
	25 - 34	0,8	(0,0-1,8)	0,8	(0,3-2,7)	396
	35 - 44	0,5	(0,0-1,1)	0,5	(0,2-1,6)	519
	45 - 54	0,7	(0,1-1,4)	0,7	(0,3-1,8)	505
	55 - 64	1,0	(0,1-2,0)	1,0	(0,4-2,5)	494
	65 - 74	2,5	(0,7-4,3)	2,5	(1,2-5,1)	368
	75 +	1,9	(0,3-3,5)	1,9	(0,8-4,4)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,0	(0,0-4,1)	1,2	(0,4-4,0)	288
	Lager secundair	0,8	(0,0-1,7)	0,6	(0,2-1,8)	389
	Hoger secundair	1,6	(0,8-2,3)	1,4	(0,8-2,5)	1086
	Hoger onderwijs	0,5	(0,1-0,9)	0,5	(0,2-1,1)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,0	(0,3-1,7)	0,8	(0,3-2,0)	944
	Halfstedelijk gebied	1,2	(0,6-1,8)	1,0	(0,6-1,7)	1326
	Landelijk gebied	1,0	(0,2-1,7)	0,9	(0,4-1,8)	721
JAAR	1997	0,7	(0,3-1,0)	0,8	(0,5-1,4)	2978
	2001	0,5	(0,2-0,8)	0,5	(0,3-0,8)	3472
	2004	0,7	(0,4-1,0)	0,6	(0,4-1,0)	3936
	2008	0,7	(0,4-0,9)	0,6	(0,4-0,9)	3400
	2013	1,1	(0,7-1,5)	0,9	(0,6-1,4)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 203 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige nierziekte behalve nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA31_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,2	(0,5-3,8)	2,1	(0,9-4,6)	336
	Vrouwen	2,2	(0,5-3,9)	2,2	(1,0-4,8)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	2,5	(0,7-4,3)	2,5	(1,2-5,2)	368
	75 +	1,9	(0,3-3,5)	1,9	(0,8-4,3)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,2	(0,0-4,8)	2,3	(0,7-7,0)	196
	Lager secundair	0,9	(0,0-2,1)	0,9	(0,2-3,5)	160
	Hoger secundair	3,0	(0,8-5,2)	2,9	(1,4-5,9)	226
	Hoger onderwijs	2,5	(0,0-5,6)	2,3	(0,6-8,1)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,5	(0,0-1,5)	0,5	(0,1-3,5)	243
	Halfstedelijk gebied	2,7	(0,7-4,6)	2,6	(1,2-5,6)	343
	Landelijk gebied	3,7	(0,3-7,0)	3,6	(1,5-8,5)	159
JAAR	1997	1,9	(0,0-3,7)	1,7	(0,7-4,4)	556
	2001	1,2	(0,0-2,3)	1,1	(0,4-3,0)	688
	2004	1,2	(0,5-1,9)	1,1	(0,6-2,1)	1239
	2008	0,9	(0,2-1,5)	0,8	(0,4-1,7)	1091
	2013	2,2	(1,0-3,4)	2,1	(1,2-3,7)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 204 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met chronische blaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA32_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,8	(0,3-1,3)	0,6	(0,3-1,1)	1444
	Vrouwen	2,3	(1,3-3,2)	1,4	(0,9-2,3)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,9	(0,0-2,1)	0,8	(0,2-2,9)	332
	25 - 34	0,2	(0,0-0,6)	0,2	(0,1-0,9)	396
	35 - 44	0,5	(0,0-1,3)	0,5	(0,1-2,0)	519
	45 - 54	0,6	(0,0-1,3)	0,6	(0,2-1,8)	505
	55 - 64	3,4	(1,0-5,8)	3,1	(1,6-6,0)	494
	65 - 74	1,6	(0,5-2,8)	1,5	(0,7-3,1)	368
	75 +	4,6	(2,2-6,9)	3,8	(2,0-7,0)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,8	(0,6-5,0)	0,9	(0,4-2,0)	288
	Lager secundair	3,3	(0,9-5,7)	1,4	(0,6-3,4)	389
	Hoger secundair	1,6	(0,7-2,6)	1,1	(0,6-1,9)	1086
	Hoger onderwijs	0,8	(0,3-1,3)	0,6	(0,3-1,3)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,3	(1,1-3,4)	1,3	(0,7-2,3)	944
	Halfstedelijk gebied	0,7	(0,2-1,1)	0,3	(0,2-0,7)	1326
	Landelijk gebied	2,4	(1,0-3,8)	1,4	(0,7-2,7)	721
JAAR	1997	1,6	(1,1-2,0)	1,4	(1,1-2,0)	2981
	2001	1,6	(1,2-2,1)	1,3	(1,0-1,8)	3473
	2004	1,5	(1,1-2,0)	1,2	(0,9-1,6)	3934
	2008	1,2	(0,8-1,6)	0,9	(0,6-1,3)	3399
	2013	1,6	(1,0-2,1)	1,1	(0,8-1,6)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 205 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met chronische blaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA32_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,5	(0,5-4,4)	2,3	(1,1-4,9)	336
	Vrouwen	3,6	(1,7-5,5)	3,1	(1,7-5,5)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,6	(0,5-2,8)	1,6	(0,8-3,4)	368
	75 +	4,6	(2,2-6,9)	4,5	(2,6-7,6)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4,2	(0,9-7,6)	3,0	(1,4-6,3)	196
	Lager secundair	4,0	(0,6-7,4)	3,5	(1,5-7,8)	160
	Hoger secundair	1,1	(0,0-2,2)	1,0	(0,4-2,7)	226
	Hoger onderwijs	3,4	(0,7-6,2)	3,8	(1,7-8,4)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,2	(1,3-5,1)	2,7	(1,3-5,5)	243
	Halfstedelijk gebied	1,6	(0,2-3,1)	1,4	(0,6-3,2)	343
	Landelijk gebied	6,0	(1,5-10,5)	5,5	(2,6-11,0)	159
JAAR	1997	2,4	(0,9-3,8)	2,4	(1,3-4,5)	557
	2001	3,8	(2,2-5,4)	3,7	(2,4-5,7)	688
	2004	3,8	(2,5-5,2)	3,8	(2,6-5,4)	1236
	2008	2,4	(1,3-3,5)	2,2	(1,4-3,6)	1091
	2013	3,1	(1,8-4,5)	2,9	(1,9-4,4)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 206 | Percentage van de mannelijke bevolking (van 15 jaar en ouder) met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA35_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	0,0		0,5	(0,1-3,2)	172
	25 - 34	0,0		0,6	(0,1-3,9)	189
	35 - 44	1,3	(0,0-2,8)	1,3	(0,4-4,0)	247
	45 - 54	1,0	(0,0-2,4)	1,0	(0,2-4,0)	246
	55 - 64	6,0	(2,3-9,7)	6,0	(3,2-11,0)	254
	65 - 74	11,6	(6,2-17,0)	11,6	(7,2-18,1)	179
	75 +	20,9	(12,7-29,0)	20,9	(13,9-30,1)	157
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	17,5	(8,7-26,3)	4,2	(1,9-9,2)	116
	Lager secundair	6,7	(1,9-11,4)	1,7	(0,7-4,0)	186
	Hoger secundair	3,5	(2,0-5,1)	1,8	(0,9-3,4)	534
	Hoger onderwijs	2,4	(1,0-3,8)	1,7	(0,8-3,4)	602
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5,1	(2,6-7,6)	2,3	(1,1-4,7)	462
	Halfstedelijk gebied	4,4	(2,6-6,2)	1,7	(0,9-3,0)	617
	Landelijk gebied	4,1	(1,8-6,4)	1,8	(0,8-3,8)	365
JAAR	2001	4,0	(3,0-4,9)	1,8	(1,3-2,5)	1738
	2004	4,6	(3,6-5,6)	2,0	(1,4-2,9)	1850
	2008	3,8	(2,8-4,9)	1,6	(1,1-2,3)	1594
	2013	4,5	(3,3-5,8)	1,8	(1,2-2,6)	1444

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 207 | Percentage van de mannelijke bevolking (van 65 jaar en ouder) met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA35_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	11,6	(6,2-17,0)	11,6	(7,2-18,1)	179
	75 +	20,9	(12,7-29,0)	20,9	(13,9-30,1)	157
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	28,0	(15,6-40,4)	25,9	(15,6-39,7)	71
	Lager secundair	14,9	(4,2-25,6)	14,3	(7,1-26,7)	75
	Hoger secundair	12,2	(5,4-19,0)	12,1	(6,7-21,0)	102
	Hoger onderwijs	10,4	(1,7-19,1)	11,0	(4,7-23,6)	87
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	15,3	(7,1-23,6)	14,7	(8,1-25,2)	113
	Halfstedelijk gebied	16,5	(9,3-23,7)	16,1	(10,4-24,0)	147
	Landelijk gebied	14,9	(4,5-25,3)	14,3	(7,0-27,2)	76
JAAR	1997	11,5	(6,2-16,9)	12,2	(7,6-18,9)	243
	2001	17,9	(13,4-22,4)	18,2	(14,0-23,2)	332
	2004	16,1	(12,3-19,9)	16,4	(12,9-20,6)	523
	2008	13,2	(8,8-17,7)	13,2	(9,4-18,3)	427
	2013	15,7	(11,0-20,5)	15,5	(11,4-20,8)	336

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 208 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA2302_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,7	(0,3-1,1)	0,6	(0,3-1,3)	1444
	Vrouwen	1,2	(0,6-1,7)	0,9	(0,5-1,6)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-1,7)	332
	25 - 34	0,0		0,5	(0,1-3,6)	396
	35 - 44	0,0		0,4	(0,0-2,5)	519
	45 - 54	0,7	(0,1-1,4)	0,7	(0,3-1,8)	505
	55 - 64	1,2	(0,3-2,2)	1,2	(0,5-2,7)	494
	65 - 74	2,5	(0,7-4,2)	2,4	(1,2-4,7)	368
	75 +	2,9	(1,0-4,8)	2,8	(1,4-5,2)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,6	(0,0-3,3)	0,4	(0,1-1,4)	288
	Lager secundair	0,8	(0,0-1,7)	0,3	(0,1-1,3)	389
	Hoger secundair	0,9	(0,3-1,5)	0,7	(0,3-1,6)	1086
	Hoger onderwijs	0,8	(0,4-1,3)	1,0	(0,5-1,9)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,3	(0,5-2,1)	1,2	(0,6-2,6)	944
	Halfstedelijk gebied	0,6	(0,2-1,0)	0,4	(0,2-0,8)	1326
	Landelijk gebied	1,1	(0,4-1,8)	0,8	(0,4-1,7)	721
JAAR	1997	1,1	(0,7-1,5)	1,1	(0,7-1,8)	2981
	2001	1,8	(1,1-2,4)	1,2	(0,8-1,9)	3475
	2004	2,2	(1,7-2,8)	1,5	(1,1-2,1)	3930
	2008	1,7	(1,2-2,2)	1,1	(0,8-1,6)	3385
	2013	0,9	(0,6-1,3)	0,7	(0,4-1,0)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 209 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA2302_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,8	(0,5-3,1)	1,8	(0,9-3,7)	336
	Vrouwen	3,4	(1,4-5,4)	3,3	(1,8-6,1)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	2,5	(0,7-4,2)	2,4	(1,2-4,7)	368
	75 +	2,9	(1,0-4,8)	2,7	(1,4-5,2)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,4	(0,0-5,1)	2,1	(0,8-5,5)	196
	Lager secundair	1,1	(0,0-2,8)	1,1	(0,3-4,3)	160
	Hoger secundair	3,4	(0,9-5,9)	3,3	(1,5-6,8)	226
	Hoger onderwijs	3,6	(0,5-6,7)	3,8	(1,6-8,4)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,1	(1,2-7,0)	4,0	(2,0-7,7)	243
	Halfstedelijk gebied	1,8	(0,2-3,3)	1,7	(0,7-3,9)	343
	Landelijk gebied	2,4	(0,1-4,6)	2,3	(0,9-5,9)	159
JAAR	1997	3,0	(1,6-4,4)	3,0	(1,9-4,8)	557
	2001	5,1	(3,3-7,0)	5,1	(3,6-7,3)	686
	2004	6,2	(4,5-8,0)	6,2	(4,7-8,3)	1235
	2008	6,1	(4,0-8,2)	6,0	(4,2-8,4)	1079
	2013	2,7	(1,4-3,9)	2,6	(1,6-4,2)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 210 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met cataract in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA2301_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,3	(1,2-3,4)	1,1	(0,5-2,2)	1444
	Vrouwen	4,2	(3,0-5,3)	1,6	(0,9-2,8)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-1,7)	332
	25 - 34	0,0		0,5	(0,1-3,6)	396
	35 - 44	0,0		0,4	(0,0-2,5)	519
	45 - 54	1,5	(0,0-3,5)	1,4	(0,3-5,8)	505
	55 - 64	2,3	(0,4-4,2)	2,3	(1,0-5,0)	494
	65 - 74	8,4	(5,3-11,6)	8,3	(5,7-11,9)	368
	75 +	14,7	(10,1-19,3)	14,0	(10,0-19,2)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,4	(3,9-10,9)	1,0	(0,5-2,3)	288
	Lager secundair	8,7	(4,7-12,8)	2,2	(1,1-4,5)	389
	Hoger secundair	2,1	(1,1-3,0)	1,0	(0,5-2,0)	1086
	Hoger onderwijs	1,8	(0,7-2,9)	1,4	(0,7-2,9)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,6	(1,6-3,6)	1,2	(0,5-2,5)	944
	Halfstedelijk gebied	3,2	(2,0-4,3)	1,2	(0,6-2,0)	1326
	Landelijk gebied	4,2	(1,9-6,4)	1,8	(0,8-3,9)	721
JAAR	1997	0,6	(0,3-0,9)	0,5	(0,3-1,0)	2980
	2001	1,5	(1,1-2,0)	0,7	(0,5-1,1)	3477
	2004	1,6	(1,2-2,0)	0,8	(0,5-1,1)	3930
	2008	2,7	(2,2-3,3)	1,1	(0,8-1,6)	3386
	2013	3,2	(2,4-4,1)	1,4	(0,9-2,0)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 211 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met cataract in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA2301_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	8,4	(4,9-11,9)	8,4	(5,6-12,5)	336
	Vrouwen	14,0	(10,1-17,9)	13,3	(9,9-17,7)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	8,4	(5,3-11,6)	8,4	(5,8-12,1)	368
	75 +	14,7	(10,1-19,3)	14,1	(10,1-19,4)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	11,3	(6,2-16,5)	9,2	(5,5-14,9)	196
	Lager secundair	18,2	(10,2-26,1)	17,3	(11,1-26,1)	160
	Hoger secundair	9,0	(4,8-13,2)	8,8	(5,5-13,8)	226
	Hoger onderwijs	8,9	(4,0-13,8)	9,8	(5,6-16,6)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	9,5	(5,7-13,2)	8,8	(5,7-13,4)	243
	Halfstedelijk gebied	12,7	(8,1-17,2)	11,9	(8,2-16,9)	343
	Landelijk gebied	12,4	(6,1-18,8)	12,0	(7,2-19,6)	159
JAAR	1997	4,5	(2,3-6,6)	4,6	(2,8-7,4)	557
	2001	6,9	(4,8-9,1)	6,7	(4,8-9,1)	688
	2004	6,3	(4,6-8,0)	6,2	(4,7-8,1)	1234
	2008	10,6	(8,2-12,9)	9,9	(7,9-12,3)	1078
	2013	11,6	(8,8-14,4)	10,7	(8,3-13,7)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 212 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA2304_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,2	(0,0-0,5)	0,4	(0,1-1,3)	1444
	Vrouwen	0,4	(0,1-0,7)	0,4	(0,2-0,8)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-1,6)	332
	25 - 34	0,0		0,5	(0,1-3,8)	396
	35 - 44	0,0		0,4	(0,1-2,4)	519
	45 - 54	0,0		0,2	(0,0-1,3)	505
	55 - 64	0,3	(0,0-0,8)	0,3	(0,0-1,9)	494
	65 - 74	0,6	(0,0-1,3)	0,6	(0,2-1,9)	368
	75 +	1,8	(0,3-3,2)	1,8	(0,8-3,9)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,0	(0,0-2,3)	0,4	(0,1-1,4)	288
	Lager secundair	0,8	(0,0-1,7)	0,5	(0,1-1,4)	389
	Hoger secundair	0,1	(0,0-0,3)	0,2	(0,1-1,0)	1086
	Hoger onderwijs	0,2	(0,0-0,4)	0,5	(0,2-1,5)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,3	(0,0-0,7)	0,7	(0,2-2,3)	944
	Halfstedelijk gebied	0,4	(0,0-0,8)	0,3	(0,1-0,7)	1326
	Landelijk gebied	0,1	(0,0-0,3)	0,1	(0,0-0,7)	721
JAAR	2013	0,3	(0,1-0,5)			2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 213 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA2304_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,8	(0,0-1,6)	0,7	(0,2-2,2)	336
	Vrouwen	1,5	(0,2-2,8)	1,3	(0,6-2,8)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	0,6	(0,0-1,3)	0,6	(0,2-1,9)	368
	75 +	1,8	(0,3-3,2)	1,6	(0,8-3,5)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,5	(0,0-3,5)	1,1	(0,3-3,6)	196
	Lager secundair	1,9	(0,0-4,2)	1,7	(0,6-4,9)	160
	Hoger secundair	0,7	(0,0-1,7)	0,6	(0,1-3,5)	226
	Hoger onderwijs	0,6	(0,0-1,5)	0,7	(0,2-2,8)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,8	(0,0-1,7)	0,7	(0,2-2,2)	243
	Halfstedelijk gebied	1,7	(0,2-3,3)	1,4	(0,6-3,6)	343
	Landelijk gebied	0,6	(0,0-1,7)	0,5	(0,1-3,2)	159
JAAR	2013	1,2	(0,4-2,0)			745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 214 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetische retinopathie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA2303_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,1	(0,0-0,4)	0,4	(0,2-1,1)	1444
	Vrouwen	0,1	(0,0-0,2)	0,2	(0,0-0,7)	1547
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-1,5)	332
	25 - 34	0,0		0,5	(0,1-4,4)	396
	35 - 44	0,0		0,3	(0,0-2,1)	519
	45 - 54	0,1	(0,0-0,2)	0,1	(0,0-0,5)	505
	55 - 64	0,0		0,6	(0,1-3,7)	494
	65 - 74	0,3	(0,0-0,7)	0,3	(0,1-1,2)	368
	75 +	0,6	(0,0-1,5)	0,6	(0,2-2,5)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,5	(0,0-1,4)	1,5	(0,4-5,1)	288
	Lager secundair	0,1	(0,0-0,4)	0,1	(0,0-0,8)	389
	Hoger secundair	0,1	(0,0-0,2)	0,2	(0,0-0,9)	1086
	Hoger onderwijs	0,0		0,2	(0,0-0,9)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,1	(0,0-0,3)	0,7	(0,3-1,8)	944
	Halfstedelijk gebied	0,1	(0,0-0,3)	0,1	(0,0-0,5)	1326
	Landelijk gebied	0,1	(0,0-0,2)	0,1	(0,0-0,5)	721
JAAR	2013	0,1	(0,0-0,2)			2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 215 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetische retinopathie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA2303_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,7	(0,0-1,8)	0,7	(0,2-2,3)	336
	Vrouwen	0,3	(0,0-0,6)	0,2	(0,0-1,4)	409
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	0,3	(0,0-0,7)	0,2	(0,0-1,7)	368
	75 +	0,6	(0,0-1,5)	0,6	(0,2-1,7)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,7	(0,0-2,2)	0,7	(0,2-3,1)	196
	Lager secundair	0,3	(0,0-0,9)	0,3	(0,0-2,5)	160
	Hoger secundair	0,3	(0,0-0,9)	0,3	(0,0-2,4)	226
	Hoger onderwijs	0,0		0,0	(0,0-0,0)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,5	(0,0-1,3)	0,4	(0,1-2,2)	243
	Halfstedelijk gebied	0,4	(0,0-1,3)	0,4	(0,1-1,7)	343
	Landelijk gebied	0,4	(0,0-1,1)	0,3	(0,0-4,2)	159
JAAR	2013	0,5	(0,0-1,0)		,	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 216 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met allergie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA15_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	13,1	(11,0-15,3)	12,6	(10,7-14,9)	1444
	Vrouwen	16,6	(14,3-18,9)	16,4	(14,3-18,8)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	19,2	(13,8-24,6)	19,2	(14,3-25,2)	332
	25 - 34	18,5	(14,3-22,7)	18,4	(14,6-22,9)	396
	35 - 44	19,6	(15,3-24,0)	19,6	(15,6-24,2)	519
	45 - 54	13,5	(10,1-16,9)	13,4	(10,4-17,1)	505
	55 - 64	12,4	(8,6-16,1)	12,3	(9,0-16,6)	494
	65 - 74	10,1	(6,8-13,3)	9,9	(7,1-13,7)	368
	75 +	9,4	(5,8-12,9)	9,0	(6,1-13,1)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	10,8	(4,1-17,4)	13,0	(6,4-24,7)	288
	Lager secundair	12,1	(8,0-16,2)	13,3	(9,3-18,5)	389
	Hoger secundair	13,4	(11,0-15,9)	12,9	(10,7-15,6)	1086
	Hoger onderwijs	17,9	(15,2-20,6)	16,4	(13,9-19,2)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	16,6	(13,5-19,7)	16,0	(13,2-19,2)	944
	Halfstedelijk gebied	14,9	(12,4-17,4)	14,4	(12,1-17,2)	1326
	Landelijk gebied	13,0	(10,0-16,0)	12,6	(9,9-15,8)	721
JAAR	2001	13,3	(11,9-14,7)	12,3	(11,0-13,7)	3471
	2004	12,5	(11,1-13,9)	11,7	(10,4-13,1)	3938
	2008	13,5	(11,9-15,1)	12,8	(11,3-14,4)	3365
	2013	14,9	(13,3-16,6)	14,4	(12,8-16,1)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 217 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met allergie in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA15_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	9,5	(5,7-13,3)	9,4	(6,2-14,0)	336
	Vrouwen	9,9	(6,8-12,9)	9,9	(7,2-13,4)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	10,1	(6,8-13,3)	10,1	(7,2-13,9)	368
	75 +	9,4	(5,8-12,9)	9,3	(6,3-13,6)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,4	(2,5-10,2)	6,2	(3,4-11,1)	196
	Lager secundair	11,1	(5,3-16,9)	11,0	(6,4-18,3)	160
	Hoger secundair	8,3	(4,2-12,4)	8,4	(5,1-13,4)	226
	Hoger onderwijs	14,2	(8,4-20,1)	14,6	(9,4-21,9)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	11,8	(7,2-16,5)	11,8	(7,9-17,3)	243
	Halfstedelijk gebied	9,8	(6,1-13,6)	9,8	(6,6-14,2)	343
	Landelijk gebied	6,4	(2,8-10,0)	6,4	(3,6-11,2)	159
JAAR	2001	9,1	(6,4-11,7)	8,8	(6,5-11,7)	688
	2004	10,1	(8,0-12,2)	9,9	(8,0-12,1)	1240
	2008	9,1	(6,0-12,2)	8,9	(6,3-12,6)	1082
	2013	9,7	(7,3-12,1)	9,6	(7,4-12,3)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 218 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met kanker in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA18_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,4	(0,8-2,0)	0,8	(0,4-1,4)	1444
	Vrouwen	2,5	(1,4-3,5)	1,3	(0,7-2,2)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-1,7)	332
	25 - 34	0,3	(0,0-0,8)	0,3	(0,0-1,8)	396
	35 - 44	0,6	(0,0-1,2)	0,6	(0,2-1,6)	519
	45 - 54	1,0	(0,0-2,1)	1,0	(0,3-2,7)	505
	55 - 64	3,6	(1,5-5,7)	3,5	(1,9-6,2)	494
	65 - 74	7,0	(3,1-10,8)	6,7	(3,9-11,4)	368
	75 +	2,9	(0,8-5,0)	2,6	(1,2-5,6)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4,1	(1,3-7,0)	1,4	(0,6-3,4)	288
	Lager secundair	3,1	(0,1-6,1)	1,1	(0,4-3,0)	389
	Hoger secundair	1,9	(1,0-2,8)	1,1	(0,6-1,9)	1086
	Hoger onderwijs	1,2	(0,5-2,0)	0,9	(0,4-1,8)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,3	(1,0-3,5)	1,2	(0,6-2,4)	944
	Halfstedelijk gebied	1,9	(1,1-2,7)	0,9	(0,5-1,7)	1326
	Landelijk gebied	1,7	(0,2-3,1)	0,9	(0,4-2,1)	721
JAAR	1997	1,1	(0,5-1,6)	0,9	(0,5-1,7)	2981
	2001	1,4	(0,9-1,9)	0,9	(0,6-1,3)	3478
	2004	1,2	(0,8-1,6)	0,7	(0,5-1,1)	3925
	2008	2,1	(1,5-2,7)	1,3	(0,9-1,8)	3396
	2013	2,0	(1,3-2,6)	1,2	(0,8-1,7)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 219 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met kanker in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA18_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,3	(1,9-6,7)	3,7	(1,9-7,1)	336
	Vrouwen	5,3	(2,2-8,5)	5,1	(2,9-8,8)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	7,0	(3,1-10,8)	7,0	(4,0-11,8)	368
	75 +	2,9	(0,8-5,0)	2,8	(1,3-5,8)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5,6	(1,4-9,7)	6,1	(2,8-12,8)	196
	Lager secundair	6,1	(0,0-12,9)	5,4	(1,9-14,7)	160
	Hoger secundair	4,8	(1,3-8,2)	3,9	(1,7-8,6)	226
	Hoger onderwijs	3,2	(0,7-5,6)	2,3	(0,9-5,7)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,8	(1,2-6,3)	3,5	(1,7-6,9)	243
	Halfstedelijk gebied	5,0	(2,0-7,9)	4,5	(2,3-8,8)	343
	Landelijk gebied	6,4	(0,0-13,0)	5,7	(2,2-14,2)	159
JAAR	1997	4,7	(0,8-8,6)	4,3	(1,9-9,3)	559
	2001	4,2	(1,9-6,5)	4,0	(2,2-7,1)	690
	2004	2,5	(1,4-3,6)	2,4	(1,5-3,7)	1233
	2008	6,3	(4,0-8,5)	6,1	(4,3-8,6)	1088
	2013	4,9	(2,7-7,1)	4,8	(3,1-7,3)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 220 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige hoofdpijn zoals migraine in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA19_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,4	(3,2-5,6)	4,0	(3,0-5,4)	1444
	Vrouwen	14,0	(11,8-16,2)	13,4	(11,3-15,7)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	6,4	(3,0-9,9)	5,6	(3,2-9,6)	332
	25 - 34	13,3	(9,3-17,3)	11,5	(8,3-15,9)	396
	35 - 44	11,0	(8,0-14,0)	9,7	(7,3-12,8)	519
	45 - 54	12,0	(8,6-15,5)	10,5	(7,6-14,2)	505
	55 - 64	4,7	(2,6-6,8)	4,0	(2,5-6,4)	494
	65 - 74	10,1	(5,3-14,8)	8,6	(5,4-13,5)	368
	75 +	6,6	(3,7-9,4)	5,0	(3,2-7,8)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,2	(4,0-10,5)	6,9	(4,2-11,0)	288
	Lager secundair	9,0	(5,5-12,5)	8,1	(5,3-12,1)	389
	Hoger secundair	10,1	(7,8-12,4)	8,3	(6,5-10,6)	1086
	Hoger onderwijs	9,2	(7,1-11,3)	6,8	(5,2-8,8)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	12,5	(9,5-15,5)	10,3	(7,9-13,4)	944
	Halfstedelijk gebied	8,7	(7,1-10,4)	6,9	(5,6-8,6)	1326
	Landelijk gebied	6,5	(4,4-8,5)	5,2	(3,7-7,3)	721
JAAR	1997	8,4	(7,1-9,6)	6,6	(5,6-7,8)	2979
	2001	8,5	(7,5-9,6)	7,0	(6,1-8,0)	3475
	2004	6,9	(5,8-7,9)	5,6	(4,8-6,6)	3931
	2008	9,6	(8,3-11,0)	8,1	(7,0-9,3)	3364
	2013	9,3	(8,0-10,7)	7,8	(6,8-9,1)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 221 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige hoofdpijn zoals migraine in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA19_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,8	(1,1-4,5)	2,6	(1,4-4,9)	336
	Vrouwen	12,5	(7,9-17,1)	12,4	(8,7-17,5)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	10,1	(5,3-14,8)	8,6	(5,5-13,2)	368
	75 +	6,6	(3,7-9,4)	4,8	(2,9-8,0)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	8,1	(3,8-12,4)	6,5	(3,6-11,5)	196
	Lager secundair	7,8	(2,9-12,7)	6,2	(3,2-11,8)	160
	Hoger secundair	8,8	(1,8-15,7)	6,7	(3,2-13,5)	226
	Hoger onderwijs	8,5	(3,7-13,4)	6,5	(3,5-11,8)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	8,0	(1,7-14,3)	6,4	(3,2-12,5)	243
	Halfstedelijk gebied	9,1	(5,7-12,5)	7,0	(4,4-11,2)	343
	Landelijk gebied	7,1	(2,4-11,8)	5,4	(2,7-10,5)	159
JAAR	1997	3,7	(1,9-5,5)	2,8	(1,6-4,8)	556
	2001	5,3	(3,5-7,2)	4,3	(3,0-6,3)	689
	2004	4,0	(2,6-5,3)	3,2	(2,2-4,6)	1236
	2008	6,9	(4,7-9,2)	5,8	(4,2-8,0)	1080
	2013	8,3	(5,6-11,0)	7,1	(5,1-9,7)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 222 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA26_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,6	(1,7-3,6)	2,5	(1,8-3,6)	1444
	Vrouwen	5,8	(4,4-7,2)	5,4	(4,2-7,0)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1,8	(0,4-3,1)	1,7	(0,8-3,5)	332
	25 - 34	3,6	(1,8-5,3)	3,3	(2,0-5,4)	396
	35 - 44	4,8	(2,5-7,1)	4,5	(2,8-7,3)	519
	45 - 54	4,8	(2,7-7,0)	4,5	(2,8-7,1)	505
	55 - 64	5,2	(2,2-8,1)	4,9	(2,7-8,5)	494
	65 - 74	3,9	(1,9-5,9)	3,6	(2,1-6,2)	368
	75 +	5,5	(3,0-8,1)	4,8	(3,0-7,7)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,1	(3,0-9,2)	5,0	(2,9-8,5)	288
	Lager secundair	5,2	(2,4-8,1)	4,5	(2,5-7,9)	389
	Hoger secundair	4,0	(2,8-5,2)	3,6	(2,6-5,0)	1086
	Hoger onderwijs	3,8	(2,4-5,3)	3,4	(2,3-5,0)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,0	(2,5-5,6)	3,5	(2,4-5,2)	944
	Halfstedelijk gebied	3,9	(2,7-5,2)	3,4	(2,4-4,8)	1326
	Landelijk gebied	5,1	(3,2-7,1)	4,6	(3,1-6,7)	721
JAAR	2001	3,6	(2,9-4,3)	3,0	(2,5-3,7)	3475
	2004	3,5	(2,8-4,3)	3,0	(2,4-3,8)	3930
	2008	3,5	(2,7-4,2)	2,9	(2,3-3,6)	3381
	2013	4,3	(3,4-5,1)	3,5	(2,8-4,4)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 223 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA26_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,4	(1,3-5,5)	3,4	(1,8-6,3)	336
	Vrouwen	5,7	(3,4-8,1)	5,6	(3,8-8,3)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	3,9	(1,9-5,9)	3,9	(2,3-6,6)	368
	75 +	5,5	(3,0-8,1)	5,3	(3,3-8,3)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,0	(3,1-11,0)	6,3	(3,5-11,3)	196
	Lager secundair	3,9	(0,3-7,6)	3,9	(1,5-9,5)	160
	Hoger secundair	4,0	(1,6-6,3)	3,9	(2,1-7,2)	226
	Hoger onderwijs	3,7	(0,8-6,6)	3,9	(1,7-8,8)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,8	(1,1-6,4)	3,6	(1,7-7,3)	243
	Halfstedelijk gebied	4,2	(1,8-6,6)	4,0	(2,2-7,2)	343
	Landelijk gebied	7,1	(3,1-11,2)	6,9	(4,0-11,8)	159
JAAR	2001	7,0	(4,8-9,2)	6,8	(4,9-9,3)	687
	2004	5,2	(3,6-6,8)	5,0	(3,7-6,8)	1235
	2008	3,5	(2,1-4,9)	3,3	(2,2-4,9)	1084
	2013	4,7	(3,1-6,4)	4,5	(3,1-6,3)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 224 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA27_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,2	(0,6-1,8)	0,4	(0,2-0,8)	1442
	Vrouwen	6,5	(5,2-7,9)	2,1	(1,2-3,5)	1543
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-1,3)	332
	25 - 34	0,0		0,4	(0,1-2,7)	396
	35 - 44	0,1	(0,0-0,2)	0,1	(0,0-0,4)	519
	45 - 54	1,7	(0,2-3,1)	1,2	(0,5-2,9)	504
	55 - 64	6,1	(3,6-8,6)	4,8	(3,0-7,4)	494
	65 - 74	8,3	(5,3-11,3)	6,4	(4,2-9,5)	367
	75 +	15,6	(11,3-19,9)	11,2	(7,8-15,7)	373
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	13,3	(8,5-18,1)	1,4	(0,6-2,8)	285
	Lager secundair	5,9	(3,4-8,4)	0,9	(0,4-1,8)	388
	Hoger secundair	2,6	(1,6-3,6)	0,7	(0,4-1,3)	1086
	Hoger onderwijs	2,4	(1,4-3,4)	1,1	(0,5-2,0)	1215
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,3	(2,1-4,4)	0,8	(0,4-1,6)	942
	Halfstedelijk gebied	4,3	(3,0-5,7)	1,0	(0,5-1,8)	1323
	Landelijk gebied	4,1	(2,4-5,8)	1,0	(0,6-1,9)	720
JAAR	1997	2,3	(1,5-3,0)	1,2	(0,7-2,0)	2983
	2001	3,7	(2,8-4,6)	1,4	(1,0-1,9)	3479
	2004	3,3	(2,7-3,9)	1,2	(0,8-1,6)	3920
	2008	4,8	(4,0-5,6)	1,6	(1,2-2,3)	3357
	2013	3,9	(3,2-4,7)	1,3	(0,9-1,8)	2985

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 225 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA27_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,6	(1,4-5,8)	3,6	(1,9-6,5)	335
	Vrouwen	18,3	(14,1-22,6)	17,5	(13,7-22,1)	405
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	8,3	(5,3-11,3)	6,9	(4,5-10,3)	367
	75 +	15,6	(11,3-19,9)	12,0	(8,4-16,9)	373
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	18,0	(11,2-24,8)	11,7	(7,1-18,5)	193
	Lager secundair	10,1	(5,1-15,0)	7,7	(4,3-13,2)	159
	Hoger secundair	7,7	(4,1-11,3)	5,8	(3,5-9,5)	226
	Hoger onderwijs	11,6	(6,3-16,8)	10,8	(6,2-18,1)	160
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	9,1	(5,2-13,0)	6,6	(4,0-10,8)	242
	Halfstedelijk gebied	13,0	(8,8-17,3)	9,8	(6,5-14,7)	340
	Landelijk gebied	13,9	(7,7-20,1)	11,2	(6,9-17,6)	158
JAAR	1997	7,7	(4,6-10,8)	6,2	(4,1-9,3)	558
	2001	12,3	(8,5-16,1)	10,0	(7,2-13,8)	690
	2004	10,2	(8,2-12,3)	8,4	(6,7-10,4)	1225
	2008	15,0	(12,2-17,8)	12,2	(9,8-15,0)	1056
	2013	12,0	(9,3-14,6)	9,4	(7,3-12,0)	740

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 226 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met gebroken heup in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA28_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,7	(0,1-1,2)	0,5	(0,2-1,4)	1444
	Vrouwen	0,6	(0,2-1,0)	0,4	(0,2-1,1)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-1,6)	332
	25 - 34	0,0		0,5	(0,1-3,8)	396
	35 - 44	0,2	(0,0-0,7)	0,2	(0,0-1,6)	519
	45 - 54	0,0		0,2	(0,0-1,3)	505
	55 - 64	0,6	(0,0-1,3)	0,5	(0,1-2,3)	494
	65 - 74	2,3	(0,3-4,2)	2,3	(1,0-5,1)	368
	75 +	2,2	(0,6-3,7)	2,2	(1,1-4,5)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,5	(0,7-4,2)	0,8	(0,2-2,8)	288
	Lager secundair	0,8	(0,0-1,8)	0,4	(0,1-1,7)	389
	Hoger secundair	0,3	(0,0-0,6)	0,2	(0,1-0,8)	1086
	Hoger onderwijs	0,4	(0,0-0,9)	0,7	(0,3-1,7)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,9	(0,2-1,7)	0,9	(0,3-2,3)	944
	Halfstedelijk gebied	0,6	(0,2-1,0)	0,4	(0,1-0,9)	1326
	Landelijk gebied	0,3	(0,0-0,6)	0,2	(0,1-0,7)	721
JAAR	2001	0,4	(0,1-0,6)	0,3	(0,2-0,5)	3479
	2004	0,4	(0,1-0,6)	0,3	(0,2-0,5)	3933
	2008	0,2	(0,1-0,4)	0,2	(0,1-0,4)	3401
	2013	0,6	(0,3-0,9)	0,5	(0,3-0,9)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 227 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met gebroken heup in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA28_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,9	(0,5-5,2)	2,9	(1,3-6,4)	336
	Vrouwen	1,7	(0,5-3,0)	1,7	(0,9-3,4)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	2,3	(0,3-4,2)	2,1	(1,0-4,6)	368
	75 +	2,2	(0,6-3,7)	2,1	(1,0-4,5)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3,2	(0,7-5,7)	3,2	(1,3-7,6)	196
	Lager secundair	1,0	(0,0-2,4)	0,9	(0,2-3,8)	160
	Hoger secundair	1,0	(0,0-2,5)	1,0	(0,2-4,4)	226
	Hoger onderwijs	3,8	(0,0-7,8)	3,5	(1,3-9,1)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,0	(0,8-7,3)	3,9	(1,8-8,1)	243
	Halfstedelijk gebied	1,6	(0,3-3,0)	1,6	(0,7-3,8)	343
	Landelijk gebied	0,8	(0,0-1,9)	0,7	(0,1-3,5)	159
JAAR	2001	1,4	(0,4-2,4)	1,4	(0,7-2,8)	690
	2004	1,1	(0,3-2,0)	1,2	(0,5-2,4)	1235
	2008	0,9	(0,2-1,6)	0,9	(0,4-1,9)	1091
	2013	2,2	(1,0-3,5)	2,2	(1,2-3,9)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 228 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA33_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,5	(1,7-3,4)	2,4	(1,7-3,5)	1444
	Vrouwen	3,3	(2,2-4,3)	3,0	(2,2-4,2)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	2,3	(0,5-4,1)	2,3	(1,0-4,9)	332
	25 - 34	2,4	(0,9-3,9)	2,4	(1,3-4,4)	396
	35 - 44	3,5	(1,2-5,8)	3,5	(1,8-6,5)	519
	45 - 54	3,3	(1,6-4,9)	3,2	(2,0-5,3)	505
	55 - 64	1,4	(0,3-2,4)	1,3	(0,6-2,8)	494
	65 - 74	3,4	(1,7-5,2)	3,4	(2,0-5,6)	368
	75 +	4,6	(2,0-7,2)	4,5	(2,5-7,9)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,3	(0,5-4,1)	1,6	(0,7-3,7)	288
	Lager secundair	3,2	(1,1-5,3)	2,7	(1,4-5,1)	389
	Hoger secundair	3,3	(2,1-4,5)	3,2	(2,2-4,6)	1086
	Hoger onderwijs	2,7	(1,6-3,7)	2,6	(1,8-3,8)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,5	(3,1-6,0)	4,2	(3,0-5,8)	944
	Halfstedelijk gebied	2,0	(1,2-2,8)	1,8	(1,2-2,7)	1326
	Landelijk gebied	2,6	(1,1-4,1)	2,5	(1,4-4,3)	721
JAAR	1997	3,2	(2,3-4,0)	3,2	(2,5-4,1)	2979
	2001	3,3	(2,7-4,0)	3,3	(2,7-4,0)	3475
	2004	3,3	(2,5-4,2)	3,3	(2,6-4,2)	3932
	2008	2,9	(2,1-3,7)	2,9	(2,1-3,8)	3399
	2013	2,9	(2,2-3,6)	2,9	(2,3-3,6)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 229 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MA33_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	5,1	(2,1-8,0)	5,1	(2,8-8,9)	336
	Vrouwen	3,2	(1,6-4,9)	3,1	(1,9-5,2)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	3,4	(1,7-5,2)	3,2	(1,9-5,4)	368
	75 +	4,6	(2,0-7,2)	4,6	(2,6-7,8)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3,3	(0,6-5,9)	3,0	(1,3-7,1)	196
	Lager secundair	5,8	(1,3-10,3)	5,5	(2,6-11,1)	160
	Hoger secundair	3,2	(1,1-5,2)	3,1	(1,6-6,0)	226
	Hoger onderwijs	4,2	(0,8-7,7)	4,3	(1,9-9,5)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5,5	(2,5-8,6)	5,3	(3,0-9,0)	243
	Halfstedelijk gebied	3,8	(1,4-6,1)	3,6	(2,0-6,5)	343
	Landelijk gebied	2,3	(0,0-4,7)	2,2	(0,8-6,3)	159
JAAR	1997	3,4	(1,5-5,3)	3,5	(2,0-6,0)	558
	2001	3,6	(2,1-5,2)	3,6	(2,4-5,5)	689
	2004	3,9	(2,5-5,3)	3,9	(2,7-5,6)	1236
	2008	3,7	(1,1-6,2)	3,6	(1,8-7,2)	1090
	2013	4,0	(2,4-5,6)	4,0	(2,7-5,8)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 230 | Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens aantal aandoeningen waaraan ze lijden, Vlaams Gewest

MA_1		Geen	1	2	3 of meer	N
GESLACHT	Mannen	66,8	22,5	7,9	2,8	1444
	Vrouwen	61,2	22,4	11,9	4,5	1546
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	39,9	25,7	23,6	10,8	287
	Lager secundair	48,0	30,1	14,7	7,2	389
	Hoger secundair	63,2	24,8	8,9	3,1	1086
	Hoger onderwijs	74,3	17,6	6,6	1,5	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	63,7	22,7	9,3	4,3	944
	Halfstedelijk gebied	66,2	20,5	9,8	3,5	1325
	Landelijk gebied	60,2	25,6	11,0	3,2	721
JAAR	1997	72,3	20,2	5,9	1,6	2970
	2001	68,2	21,2	7,8	2,8	3437
	2004	67,5	21,9	7,9	2,7	3876
	2013	63,9	22,4	10,0	3,7	2990

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

° op een totaal van 6 chronische aandoeningen: chronisch longlijden, hartlijden, diabetes, artritis/artrose, hypertensie, kanker

Tabel 231 | Verdeling van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens aantal aandoeningen waaraan ze lijden, Vlaams Gewest

MA_10		Geen	1	2	3 of meer	N
GESLACHT	Mannen	34,7	34,1	21,6	9,5	336
	Vrouwen	27,4	30,2	28,2	14,2	408
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	30,5	27,8	26,6	15,0	195
	Lager secundair	27,4	35,5	22,8	14,3	160
	Hoger secundair	26,3	37,0	25,0	11,8	226
	Hoger onderwijs	39,3	27,2	27,0	6,4	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	33,3	32,6	21,3	12,7	243
	Halfstedelijk gebied	32,9	28,9	25,5	12,6	342
	Landelijk gebied	21,8	36,8	30,7	10,7	159
JAAR	1997	35,2	39,2	18,7	6,8	555
	2001	31,0	34,8	24,5	9,8	674
	2004	31,8	36,1	22,7	9,5	1212
	2013	30,6	31,9	25,3	12,2	744

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

° op een totaal van 6 chronische aandoeningen: chronisch longlijden, hartlijden, diabetes, artritis/artrose, hypertensie, kanker

Tabel 232 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met multimorbiditeit, Vlaams Gewest

MA_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	10,7	(8,9-12,4)	5,0	(3,5-7,1)	1444
	Vrouwen	16,4	(14,1-18,7)	7,5	(5,4-10,2)	1546
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-1,7)	332
	25 - 34	1,9	(0,1-3,7)	1,8	(0,7-4,7)	396
	35 - 44	4,8	(2,2-7,3)	4,7	(2,7-7,9)	519
	45 - 54	8,1	(5,4-10,8)	8,0	(5,7-11,0)	505
	55 - 64	17,0	(13,1-20,9)	16,9	(13,3-21,1)	494
	65 - 74	35,1	(28,9-41,4)	34,9	(29,0-41,3)	368
	75 +	39,9	(33,8-46,0)	38,7	(32,9-44,9)	376
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	34,4	(27,5-41,3)	9,1	(5,7-14,3)	287
	Lager secundair	21,9	(16,6-27,1)	7,1	(4,6-10,8)	389
	Hoger secundair	12,0	(9,5-14,5)	6,3	(4,5-8,8)	1086
	Hoger onderwijs	8,1	(6,1-10,2)	5,3	(3,5-7,8)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	13,6	(10,6-16,5)	6,1	(4,2-8,9)	944
	Halfstedelijk gebied	13,4	(11,1-15,6)	5,8	(4,1-8,2)	1325
	Landelijk gebied	14,2	(10,9-17,5)	6,9	(4,7-10,0)	721
JAAR	1997	7,5	(6,2-8,8)	4,7	(3,8-5,9)	2970
	2001	10,6	(9,3-12,0)	5,3	(4,4-6,4)	3437
	2004	10,6	(9,4-11,7)	5,1	(4,2-6,1)	3876
	2013	13,6	(12,0-15,2)	6,2	(5,1-7,5)	2990

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Meer dan één van de volgende aandoeningen: chronisch longlijden, hartlijden, diabetes, artritis/artrose, hypertensie, kanker

Tabel 233 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met multimorbiditeit, Vlaams Gewest

MA_20		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	31,2	(25,5-36,8)	31,3	(26,0-37,2)	336
	Vrouwen	42,4	(36,5-48,4)	42,2	(36,4-48,3)	408
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	35,1	(28,9-41,4)	35,5	(29,5-42,0)	368
	75 +	39,9	(33,8-46,0)	39,3	(33,4-45,4)	376
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	41,7	(33,3-50,1)	40,0	(31,7-49,0)	195
	Lager secundair	37,1	(28,0-46,1)	37,0	(28,6-46,3)	160
	Hoger secundair	36,7	(28,6-44,8)	36,8	(29,3-45,0)	226
	Hoger onderwijs	33,4	(23,5-43,3)	34,5	(25,1-45,4)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	34,1	(25,7-42,5)	33,8	(26,1-42,5)	243
	Halfstedelijk gebied	38,2	(32,0-44,3)	37,8	(31,8-44,3)	342
	Landelijk gebied	41,4	(32,6-50,2)	41,5	(33,3-50,2)	159
JAAR	1997	25,6	(19,5-31,7)	25,9	(20,3-32,4)	555
	2001	34,2	(29,7-38,7)	34,4	(30,1-38,9)	674
	2004	32,1	(28,7-35,6)	32,4	(29,0-36,0)	1212
	2013	37,6	(33,2-41,9)	37,3	(33,1-41,8)	744

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

*Meer dan één van de volgende aandoeningen: chronisch longlijden, hartlijden, diabetes, artritis/artrose, hypertensie, kanker

Tabel 234 | Gemiddeld aantal chronische aandoeningen bij personen (van 15 jaar en ouder) (op een totaal van 25 aandoeningen), Vlaams Gewest

MA_3		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,9	(0,8-1,0)	0,9	(0,8-1,0)	1442
	Vrouwen	1,4	(1,3-1,5)	1,3	(1,3-1,4)	1541
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,4	(0,3-0,5)	0,4	(0,3-0,5)	332
	25 - 34	0,6	(0,5-0,8)	0,6	(0,5-0,8)	396
	35 - 44	0,8	(0,7-1,0)	0,8	(0,7-1,0)	519
	45 - 54	1,0	(0,9-1,1)	1,0	(0,9-1,1)	504
	55 - 64	1,4	(1,2-1,6)	1,4	(1,2-1,6)	494
	65 - 74	1,9	(1,7-2,2)	1,9	(1,7-2,2)	366
	75 +	2,3	(2,1-2,5)	2,3	(2,0-2,5)	372
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,0	(1,7-2,3)	1,4	(1,2-1,7)	284
	Lager secundair	1,6	(1,4-1,8)	1,3	(1,1-1,5)	388
	Hoger secundair	1,1	(1,0-1,2)	1,1	(1,1-1,2)	1085
	Hoger onderwijs	0,9	(0,8-1,0)	1,0	(0,9-1,1)	1215
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,2	(1,1-1,3)	1,2	(1,1-1,3)	942
	Halfstedelijk gebied	1,1	(1,0-1,2)	1,1	(1,0-1,2)	1321
	Landelijk gebied	1,2	(1,0-1,3)	1,2	(1,1-1,3)	720
JAAR	2001	1,0	(0,9-1,1)	1,1	(1,0-1,1)	3408
	2004	1,0	(0,9-1,0)	1,0	(1,0-1,1)	3767
	2013	1,2	(1,1-1,2)	1,1	(1,1-1,2)	2983

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

° Astma, chronisch longlijden, hartlijden, hoge bloeddruk, beroerte (of de gevolgen daarvan), artritis/artrose, diabetes, allergie, maagzweer, chronische darmproblemen, leverlijden, galstenen/ontsteking van de galblaas, kanker, ernstige hoofdpijn, depressie, schildklierlijden, glaucoom, cataract, ziekte van Parkinson, epilepsie, ernstig nierlijden/nierstenen, chronische blaasontsteking, chronische vermoeidheid, osteoporose, ernstige huidziekte

Tabel 235 | Gemiddeld aantal chronische aandoeningen bij personen (van 65 jaar en ouder) (op een totaal van 25 aandoeningen), Vlaams Gewest

MA_30		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,7	(1,5-2,0)	1,8	(1,5-2,0)	335
	Vrouwen	2,4	(2,2-2,6)	2,4	(2,2-2,6)	403
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,9	(1,7-2,2)	2,0	(1,7-2,2)	366
	75 +	2,3	(2,1-2,5)	2,3	(2,0-2,5)	372
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,3	(2,0-2,7)	2,2	(1,9-2,6)	192
	Lager secundair	2,3	(2,0-2,7)	2,3	(2,0-2,7)	159
	Hoger secundair	2,0	(1,7-2,3)	2,0	(1,7-2,3)	225
	Hoger onderwijs	1,8	(1,4-2,2)	1,9	(1,5-2,2)	160
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,0	(1,7-2,3)	2,0	(1,7-2,2)	242
	Halfstedelijk gebied	2,1	(1,9-2,4)	2,1	(1,9-2,4)	338
	Landelijk gebied	2,3	(2,0-2,7)	2,4	(2,0-2,7)	158
JAAR	2001	2,0	(1,9-2,2)	2,1	(1,9-2,3)	665
	2004	1,9	(1,8-2,0)	1,9	(1,8-2,1)	1159
	2013	2,1	(1,9-2,3)	2,1	(2,0-2,3)	738

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

° Astma, chronisch longlijden, hartlijden, hoge bloeddruk, beroerte (of de gevolgen daarvan), artritis/artrose, diabetes, allergie, maagzweer, chronische darmproblemen, leverlijden, galstenen/ontsteking van de galblaas, kanker, ernstige hoofdpijn, depressie, schildklierlijden, glaucoom, cataract, ziekte van Parkinson, epilepsie, ernstig nierlijden/nierstenen, chronische blaasontsteking, chronische vermoeidheid, osteoporose, ernstige huidziekte

Tabel 236 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met één of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, Brussels Gewest

MB01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	28,3	(25,0-31,6)	30,2	(26,8-33,8)	1177
	Vrouwen	32,4	(29,5-35,4)	33,1	(30,1-36,4)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	11,6	(8,1-15,1)	11,6	(8,5-15,6)	344
	25 - 34	16,0	(12,3-19,7)	16,0	(12,6-20,0)	510
	35 - 44	25,6	(20,8-30,3)	25,6	(21,2-30,6)	465
	45 - 54	36,0	(30,2-41,9)	36,1	(30,4-42,1)	431
	55 - 64	45,8	(38,8-52,8)	45,7	(38,8-52,8)	355
	65 - 74	56,1	(47,6-64,6)	56,0	(47,4-64,2)	207
	75 +	59,0	(51,5-66,4)	58,6	(50,9-65,8)	219
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	43,2	(36,2-50,2)	41,9	(35,0-49,1)	298
	Lager secundair	42,0	(35,0-49,0)	42,3	(35,1-49,7)	342
	Hoger secundair	26,3	(22,3-30,4)	28,6	(24,4-33,3)	692
	Hoger onderwijs	26,7	(23,3-30,2)	28,1	(24,6-31,8)	1146
JAAR	1997	28,6	(25,9-31,3)	29,4	(26,4-32,6)	2559
	2001	28,8	(26,7-30,9)	28,4	(26,2-30,8)	2482
	2004	28,8	(26,9-30,8)	29,1	(27,0-31,3)	2973
	2008	34,5	(32,4-36,7)	36,1	(33,8-38,4)	2819
	2013	30,5	(28,1-32,8)	32,0	(29,6-34,5)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 237 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met één of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, Brussels Gewest

MB01_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	59,3	(50,1-68,4)	59,4	(50,2-68,0)	172
	Vrouwen	56,4	(49,6-63,2)	56,3	(49,4-62,9)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	56,1	(47,6-64,6)	56,1	(47,5-64,3)	207
	75 +	59,0	(51,5-66,4)	59,2	(51,6-66,3)	219
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	70,2	(58,8-81,6)	70,2	(58,0-80,2)	79
	Lager secundair	63,7	(48,6-78,8)	63,8	(48,3-76,9)	64
	Hoger secundair	43,3	(32,4-54,2)	43,6	(33,1-54,7)	101
	Hoger onderwijs	56,8	(47,3-66,3)	56,7	(47,2-65,7)	171
JAAR	1997	52,6	(42,0-63,2)	52,9	(42,4-63,2)	562
	2001	55,0	(50,4-59,7)	55,1	(50,4-59,7)	545
	2004	54,4	(50,6-58,3)	54,5	(50,7-58,3)	960
	2008	62,3	(57,8-66,9)	62,3	(57,6-66,7)	736
	2013	57,5	(51,8-63,3)	57,6	(51,8-63,2)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 238 | Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens belemmeringen in dagelijkse activiteiten die hiervan het gevolg zijn, Brussels Gewest

MB03_1		Voortdurend	Af en toe	Niet of zelden	N
GESLACHT	Mannen	35,1	29,9	35,0	344
	Vrouwen	36,8	29,7	33,6	469
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	45,5	36,0	18,4	127
	Lager secundair	43,4	31,7	24,9	138
	Hoger secundair	38,3	31,4	30,3	208
	Hoger onderwijs	26,6	26,4	47,0	324
JAAR	1997	38,5	35,6	25,9	762
	2001	39,1	36,3	24,5	715
	2004	41,9	29,4	28,7	948
	2008	31,1	31,8	37,1	1011
	2013	36,0	29,8	34,2	813

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 239 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens belemmeringen in dagelijkse activiteiten die hiervan het gevolg zijn, Brussels Gewest

MB03_2		Voortdurend	Af en toe	Niet of zelden	N
GESLACHT	Mannen	27,2	27,5	45,3	99
	Vrouwen	42,5	31,4	26,1	143
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	54,4	33,4	12,2	54
	Lager secundair	33,7	36,6	29,7	38
	Hoger secundair	43,9	25,5	30,6	49
	Hoger onderwijs	19,8	28,7	51,5	95
JAAR	1997	46,4	28,5	25,0	311
	2001	48,5	29,8	21,7	283
	2004	51,5	24,9	23,6	503
	2008	42,9	29,9	27,2	443
	2013	36,1	29,8	34,1	242

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 240 | Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens bedlegerigheid die hiervan het gevolg is, Brussels Gewest

MB04_1		Voortdurend	Af en toe	Niet of zelden	N
GESLACHT	Mannen	7,1	16,4	76,5	344
	Vrouwen	3,7	21,9	74,4	469
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	9,7	34,3	56,0	127
	Lager secundair	4,2	19,9	75,9	138
	Hoger secundair	5,3	15,0	79,7	208
	Hoger onderwijs	4,1	14,8	81,1	324
JAAR	1997	5,3	18,5	76,1	752
	2001	3,6	18,3	78,1	699
	2004	3,1	20,9	76,0	944
	2008	4,1	21,7	74,1	1007
	2013	5,2	19,4	75,3	813

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 241 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens bedlegerigheid die hiervan het gevolg is, Brussels Gewest

MB04_2		Voortdurend	Af en toe	Niet of zelden	N
GESLACHT	Mannen	4,6	13,8	81,6	99
	Vrouwen	4,7	22,0	73,3	143
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	18,5	39,0	42,5	54
	Lager secundair	0,0	15,8	84,2	38
	Hoger secundair	3,2	11,7	85,1	49
	Hoger onderwijs	0,0	10,0	90,0	95
JAAR	1997	9,9	17,4	72,7	310
	2001	4,1	17,2	78,7	278
	2004	3,9	22,2	73,8	502
	2008	4,8	25,3	69,9	444
	2013	4,6	18,6	76,7	242

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 242 | Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens beperkingen die hiervan het gevolg zijn, Brussels Gewest

MB_1		Ernstige beperking	Matige beperking	Lichte beperking	Geen beperking	N
GESLACHT	Mannen	23,5	18,8	22,7	35,0	344
	Vrouwen	24,8	21,7	21,2	32,3	469
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	43,6	18,7	19,7	18,0	127
	Lager secundair	24,1	28,3	22,7	24,9	138
	Hoger secundair	19,8	23,8	27,6	28,8	208
	Hoger onderwijs	18,3	15,5	19,8	46,4	324
JAAR	1997	23,9	22,5	28,1	25,5	751
	2001	21,7	25,6	28,5	24,3	695
	2004	22,8	25,7	24,1	27,4	940
	2008	24,8	18,1	21,0	36,1	1005
	2013	24,2	20,4	21,9	33,5	813

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 243 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens beperkingen die hiervan het gevolg zijn, Brussels Gewest

MB_4		Ernstige beperking	Matige beperking	Lichte beperking	Geen beperking	N
GESLACHT	Mannen	18,4	14,6	21,7	45,3	99
	Vrouwen	24,9	28,5	22,3	24,3	143
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	56,5	18,5	13,9	11,2	54
	Lager secundair	15,8	24,6	30,0	29,7	38
	Hoger secundair	13,5	35,3	22,0	29,2	49
	Hoger onderwijs	8,5	16,8	24,8	50,0	95
JAAR	1997	27,4	26,0	21,8	24,8	309
	2001	21,0	33,3	24,5	21,3	274
	2004	25,4	29,2	22,6	22,9	499
	2008	29,2	25,6	18,5	26,7	443
	2013	22,2	22,7	22,1	33,0	242

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 244 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Brussels Gewest

MB_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	65,0	(58,8-71,2)	64,8	(58,3-70,8)	344
	Vrouwen	67,7	(62,7-72,7)	67,5	(62,0-72,6)	469
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	65,4	(49,9-80,9)	65,6	(49,5-78,8)	50
	25 - 34	63,6	(51,6-75,6)	63,4	(50,9-74,4)	87
	35 - 44	66,7	(56,4-77,0)	66,8	(55,9-76,1)	121
	45 - 54	67,4	(57,7-77,2)	67,4	(57,0-76,3)	151
	55 - 64	66,7	(57,7-75,6)	66,5	(56,9-74,9)	162
	65 - 74	64,1	(53,7-74,5)	63,9	(53,1-73,4)	114
	75 +	69,8	(60,2-79,4)	69,6	(59,2-78,3)	128
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	82,0	(74,2-89,8)	82,3	(73,0-88,9)	127
	Lager secundair	75,1	(66,7-83,5)	75,3	(66,0-82,8)	138
	Hoger secundair	71,2	(63,5-78,9)	71,2	(62,9-78,3)	208
	Hoger onderwijs	53,6	(46,5-60,8)	53,8	(46,6-60,9)	324
JAAR	1997	74,5	(70,2-78,9)	73,8	(69,0-78,1)	751
	2001	75,7	(72,1-79,4)	74,3	(70,3-78,0)	695
	2004	72,6	(68,9-76,3)	71,2	(67,2-75,0)	940
	2008	63,9	(60,2-67,5)	62,5	(58,7-66,3)	1005
	2013	66,5	(62,5-70,5)	65,2	(60,9-69,3)	813

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 245 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Brussels Gewest

MB_5		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	54,7	(42,5-66,9)	54,7	(42,5-66,4)	99
	Vrouwen	75,7	(67,5-84,0)	75,7	(66,6-83,0)	143
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	64,1	(53,7-74,5)	64,6	(53,4-74,5)	114
	75 +	69,8	(60,2-79,4)	70,2	(59,6-79,0)	128
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	88,8	(78,8-98,9)	89,4	(75,4-95,9)	54
	Lager secundair	70,3	(52,9-87,8)	71,6	(52,6-85,1)	38
	Hoger secundair	70,8	(56,8-84,8)	68,0	(51,1-81,2)	49
	Hoger onderwijs	50,0	(38,2-61,9)	51,3	(39,5-63,0)	95
JAAR	1997	75,2	(66,4-83,9)	75,5	(65,5-83,3)	309
	2001	78,7	(73,5-84,0)	78,3	(72,5-83,1)	274
	2004	77,1	(72,6-81,6)	76,9	(72,1-81,1)	499
	2008	73,3	(68,2-78,4)	73,0	(67,5-77,9)	443
	2013	67,0	(60,2-73,8)	67,0	(59,9-73,3)	242

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 246 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Brussels Gewest

MB_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	23,5	(16,4-30,6)	22,3	(16,6-29,2)	344
	Vrouwen	24,8	(20,1-29,5)	23,4	(18,7-28,7)	469
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	17,2	(5,4-29,0)	17,3	(8,6-31,7)	50
	25 - 34	17,1	(8,6-25,6)	17,0	(10,2-27,0)	87
	35 - 44	23,6	(14,1-33,2)	23,7	(15,5-34,3)	121
	45 - 54	26,2	(16,8-35,6)	26,2	(17,9-36,5)	151
	55 - 64	32,7	(19,7-45,8)	32,6	(20,9-47,1)	162
	65 - 74	19,9	(10,8-29,0)	19,8	(12,3-30,3)	114
	75 +	24,4	(15,4-33,4)	24,3	(16,5-34,3)	128
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	43,6	(33,9-53,3)	42,7	(32,9-53,2)	127
	Lager secundair	24,1	(14,9-33,3)	23,3	(15,6-33,3)	138
	Hoger secundair	19,8	(13,1-26,5)	18,4	(12,7-26,0)	208
	Hoger onderwijs	18,3	(10,8-25,8)	17,6	(11,9-25,3)	324
JAAR	1997	23,9	(18,3-29,4)	22,9	(18,0-28,6)	751
	2001	21,7	(18,1-25,3)	20,3	(17,1-24,1)	695
	2004	22,8	(19,3-26,3)	21,5	(18,2-25,2)	940
	2008	24,8	(21,6-28,0)	23,7	(20,5-27,2)	1005
	2013	24,2	(20,1-28,3)	22,9	(19,1-27,2)	813

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 247 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Brussels Gewest

MB_6		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	18,4	(7,8-29,1)	18,4	(10,0-31,2)	99
	Vrouwen	24,9	(17,0-32,8)	24,7	(17,6-33,4)	143
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	19,9	(10,8-29,0)	19,7	(12,1-30,3)	114
	75 +	24,4	(15,4-33,4)	24,1	(16,1-34,4)	128
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	56,5	(41,6-71,3)	58,3	(42,6-72,4)	54
	Lager secundair	15,8	(3,4-28,2)	15,9	(7,1-32,0)	38
	Hoger secundair	13,5	(2,6-24,3)	12,9	(5,7-26,6)	49
	Hoger onderwijs	8,5	(1,0-16,0)	8,1	(3,4-18,0)	95
JAAR	1997	27,4	(15,8-38,9)	27,3	(17,5-40,0)	309
	2001	21,0	(15,1-26,8)	20,9	(15,6-27,3)	274
	2004	25,4	(20,3-30,4)	25,3	(20,5-30,7)	499
	2008	29,2	(23,7-34,6)	29,2	(24,0-35,0)	443
	2013	22,2	(16,0-28,3)	22,2	(16,6-28,9)	242

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 248 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA03_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,9	(0,3-1,5)	0,8	(0,5-1,5)	1177
	Vrouwen	0,4	(0,0-0,8)	0,5	(0,2-1,4)	1355
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,3	(0,0-2,3)	344
	25 - 34	0,0		0,2	(0,0-1,8)	510
	35 - 44	0,3	(0,0-1,0)	0,3	(0,0-2,4)	465
	45 - 54	1,3	(0,1-2,6)	1,3	(0,5-3,2)	431
	55 - 64	1,0	(0,0-2,0)	1,0	(0,4-2,6)	355
	65 - 74	1,6	(0,0-3,5)	1,6	(0,5-5,2)	207
	75 +	1,6	(0,0-3,6)	1,7	(0,5-5,5)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,1	(0,2-4,1)	0,2	(0,1-0,6)	298
	Lager secundair	0,2	(0,0-0,6)	0,0	(0,0-0,1)	342
	Hoger secundair	0,7	(0,1-1,4)	0,1	(0,0-0,2)	693
	Hoger onderwijs	0,4	(0,0-0,8)	0,0	(0,0-0,1)	1146
JAAR	2008	1,4	(0,9-1,9)	0,9	(0,6-1,4)	2809
	2013	0,7	(0,3-1,0)	0,5	(0,2-1,0)	2532

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 249 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA03_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,5	(0,0-5,2)	2,5	(0,9-7,2)	172
	Vrouwen	1,0	(0,0-2,4)	1,0	(0,2-4,0)	255
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	1,6	(0,0-3,5)	1,4	(0,4-5,3)	207
	75 +	1,6	(0,0-3,6)	1,5	(0,5-5,0)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,0		0,0	(0,0-0,0)	79
	Lager secundair	0,0		0,0	(0,0-0,0)	64
	Hoger secundair	3,0	(0,0-7,3)	3,1	(0,9-10,6)	102
	Hoger onderwijs	2,3	(0,0-4,8)	2,0	(0,6-6,8)	171
JAAR	2008	5,8	(3,7-7,9)	5,3	(3,7-7,6)	736
	2013	1,6	(0,3-3,0)	1,4	(0,6-3,4)	427

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 250 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA04_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,8	(0,9-2,7)	1,3	(0,7-2,2)	1177
	Vrouwen	0,5	(0,1-1,0)	0,4	(0,2-1,1)	1355
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,3	(0,0-2,1)	344
	25 - 34	0,0		0,2	(0,0-1,7)	510
	35 - 44	0,2	(0,0-0,6)	0,2	(0,0-1,1)	465
	45 - 54	2,2	(0,5-3,8)	1,8	(0,8-4,0)	431
	55 - 64	1,4	(0,1-2,7)	1,2	(0,5-3,0)	355
	65 - 74	1,4	(0,0-2,8)	1,3	(0,4-3,5)	207
	75 +	6,3	(1,6-11,0)	6,4	(3,0-12,9)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3,5	(0,3-6,6)	0,2	(0,1-0,5)	298
	Lager secundair	1,0	(0,0-2,0)	0,1	(0,0-0,2)	342
	Hoger secundair	1,4	(0,4-2,5)	0,1	(0,1-0,3)	693
	Hoger onderwijs	0,6	(0,1-1,0)	0,0	(0,0-0,1)	1146
JAAR	2008	2,5	(1,8-3,1)	1,4	(0,9-2,2)	2796
	2013	1,1	(0,6-1,7)	0,7	(0,4-1,2)	2532

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 251 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA04_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	6,1	(0,9-11,3)	5,0	(2,1-11,3)	172
	Vrouwen	2,3	(0,1-4,5)	1,6	(0,6-4,1)	255
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	1,4	(0,0-2,8)	1,2	(0,4-3,2)	207
	75 +	6,3	(1,6-11,0)	5,9	(2,8-12,2)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	9,2	(0,0-20,0)	6,1	(2,0-17,7)	79
	Lager secundair	4,2	(0,0-9,3)	3,1	(0,7-12,6)	64
	Hoger secundair	3,8	(0,0-8,4)	3,1	(1,0-9,4)	102
	Hoger onderwijs	1,6	(0,0-3,5)	1,2	(0,4-3,8)	171
JAAR	2008	10,0	(7,3-12,8)	9,4	(6,9-12,7)	723
	2013	3,8	(1,3-6,3)	3,5	(1,9-6,4)	427

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 252 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige hartziekte (uitgezonderd hartinfarct (of de gevolgen daarvan) of coronaire hartziekte) in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA05_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,4	(1,4-3,4)	2,0	(1,2-3,2)	1177
	Vrouwen	1,8	(0,8-2,7)	1,3	(0,7-2,5)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,3	(0,0-2,2)	344
	25 - 34	0,9	(0,0-2,0)	0,9	(0,2-3,1)	510
	35 - 44	0,7	(0,1-1,3)	0,7	(0,3-1,6)	465
	45 - 54	2,5	(0,0-5,2)	2,5	(0,8-7,3)	431
	55 - 64	2,1	(0,7-3,5)	2,1	(1,1-4,0)	354
	65 - 74	5,7	(1,6-9,8)	5,7	(2,8-11,2)	207
	75 +	8,3	(4,3-12,4)	8,6	(5,3-13,8)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3,8	(1,2-6,5)	2,3	(0,9-5,7)	298
	Lager secundair	4,5	(1,0-8,0)	3,2	(1,3-7,4)	342
	Hoger secundair	1,4	(0,6-2,2)	1,3	(0,7-2,6)	693
	Hoger onderwijs	1,4	(0,6-2,2)	1,1	(0,6-2,0)	1145
JAAR	2013	2,1	(1,4-2,8)			2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 253 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige hartziekte (uitgezonderd hartinfarct (of de gevolgen daarvan) of coronaire hartziekte) in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA05_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	9,6	(4,1-15,1)	9,6	(5,2-17,0)	172
	Vrouwen	5,3	(2,3-8,3)	5,1	(2,9-8,8)	255
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	5,7	(1,6-9,8)	5,4	(2,7-10,4)	207
	75 +	8,3	(4,3-12,4)	8,3	(5,0-13,6)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4,4	(0,3-8,5)	4,0	(1,5-10,1)	79
	Lager secundair	9,6	(1,8-17,5)	9,2	(3,8-20,5)	64
	Hoger secundair	7,3	(1,7-12,8)	7,4	(3,6-14,9)	102
	Hoger onderwijs	6,9	(1,7-12,0)	6,3	(2,8-13,8)	171
JAAR	2013	7,0	(4,2-9,9)			427

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 254 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA06_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	14,1	(11,4-16,8)	9,1	(6,5-12,5)	1177
	Vrouwen	17,3	(14,9-19,6)	10,4	(7,7-13,8)	1355
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,2	(0,0-0,6)	0,2	(0,0-1,4)	344
	25 - 34	2,7	(1,1-4,3)	2,7	(1,5-4,8)	510
	35 - 44	10,3	(6,7-13,9)	10,4	(7,3-14,5)	465
	45 - 54	18,2	(14,2-22,2)	18,2	(14,5-22,6)	431
	55 - 64	32,2	(25,1-39,4)	32,2	(25,4-39,8)	355
	65 - 74	40,3	(32,3-48,4)	40,2	(32,4-48,4)	207
	75 +	40,6	(33,0-48,1)	40,1	(32,8-47,9)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	25,4	(19,8-31,0)	14,2	(9,6-20,4)	298
	Lager secundair	17,9	(12,3-23,5)	9,9	(6,3-15,3)	342
	Hoger secundair	12,7	(9,9-15,5)	8,4	(5,9-11,7)	693
	Hoger onderwijs	14,8	(11,9-17,6)	9,6	(6,9-13,2)	1146
JAAR	1997	11,7	(10,0-13,4)	9,0	(7,5-10,6)	2562
	2001	13,3	(11,8-14,8)	9,8	(8,4-11,5)	2454
	2004	12,8	(11,5-14,1)	9,7	(8,5-11,1)	2953
	2008	13,5	(12,0-14,9)	10,6	(9,2-12,2)	2782
	2013	15,7	(13,9-17,6)	13,1	(11,4-15,0)	2532

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 255 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA06_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	39,6	(30,2-49,0)	39,6	(30,7-49,2)	172
	Vrouwen	41,0	(34,4-47,7)	41,0	(34,6-47,8)	255
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	40,3	(32,3-48,4)	40,4	(32,7-48,5)	207
	75 +	40,6	(33,0-48,1)	40,5	(33,1-48,3)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	42,2	(28,8-55,6)	41,9	(29,5-55,3)	79
	Lager secundair	43,6	(26,9-60,4)	43,4	(28,1-60,2)	64
	Hoger secundair	37,7	(27,2-48,3)	37,3	(27,5-48,4)	102
	Hoger onderwijs	40,6	(31,8-49,4)	40,9	(32,5-49,8)	171
JAAR	1997	26,8	(20,2-33,4)	26,6	(20,6-33,5)	565
	2001	31,1	(26,8-35,4)	31,1	(27,0-35,5)	540
	2004	34,0	(30,4-37,7)	34,0	(30,4-37,7)	952
	2008	35,7	(31,2-40,1)	35,8	(31,4-40,3)	725
	2013	40,4	(34,8-46,1)	40,4	(34,9-46,1)	427

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 256 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Brussels Gewest

MA06_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	42,2	(32,0-52,4)	82,0	(73,8-88,1)	169
	Vrouwen	38,5	(31,3-45,6)	78,8	(69,8-85,7)	251
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		100	(100,0-100,0)	1
	25 - 34	26,1	(0,0-59,0)	25,9	(7,3-60,9)	12
	35 - 44	35,9	(17,5-54,3)	35,9	(20,9-54,3)	38
	45 - 54	46,7	(34,2-59,2)	47,2	(35,0-59,8)	89
	55 - 64	39,4	(26,1-52,7)	39,4	(26,8-53,6)	112
	65 - 74	50,4	(36,9-64,0)	51,0	(37,7-64,1)	81
	75 +	30,3	(18,4-42,2)	30,6	(20,2-43,5)	87
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	50,7	(35,9-65,6)	88,5	(79,2-94,0)	77
	Lager secundair	42,3	(26,8-57,8)	83,3	(70,6-91,2)	63
	Hoger secundair	31,9	(20,5-43,2)	74,0	(59,6-84,5)	100
	Hoger onderwijs	39,0	(29,0-49,0)	78,7	(69,5-85,7)	171
JAAR	2001	29,7	(24,2-35,3)	29,5	(22,6-37,5)	311
	2008	29,8	(23,3-36,4)	28,3	(20,9-37,1)	290
	2013	40,1	(33,9-46,3)	38,9	(30,6-47,9)	420

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 257 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Brussels Gewest

MA06_30		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	50,3	(34,1-66,5)	50,7	(34,6-66,7)	62
	Vrouwen	33,9	(23,7-44,0)	32,9	(23,9-43,3)	106
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	50,4	(36,9-64,0)	51,4	(37,7-64,9)	81
	75 +	30,3	(18,4-42,2)	30,1	(19,9-42,6)	87
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	42,5	(19,3-65,6)	50,5	(29,1-71,8)	32
	Lager secundair	36,4	(15,7-57,0)	36,5	(19,5-57,7)	28
	Hoger secundair	20,7	(6,3-35,1)	21,7	(9,9-41,2)	38
	Hoger onderwijs	51,2	(36,3-66,2)	46,4	(32,1-61,3)	66
JAAR	2001	28,3	(20,6-36,0)	28,2	(21,1-36,6)	153
	2008	32,9	(23,8-42,0)	32,5	(24,2-42,1)	162
	2013	40,3	(31,4-49,3)	40,3	(31,7-49,5)	168

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 258 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Brussels Gewest

MA06_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	89,5	(84,2-94,9)	97,5	(95,7-98,5)	169
	Vrouwen	88,3	(83,7-92,9)	97,0	(94,7-98,3)	250
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	100		100	(100,0-100,0)	1
	25 - 34	59,2	(24,7-93,7)	59,0	(29,1-83,5)	12
	35 - 44	80,7	(63,5-97,8)	80,7	(59,1-92,4)	37
	45 - 54	84,5	(76,8-92,2)	84,8	(75,6-90,9)	89
	55 - 64	94,2	(89,9-98,5)	94,2	(88,4-97,2)	112
	65 - 74	92,6	(87,0-98,2)	92,8	(85,2-96,6)	81
	75 +	92,9	(87,1-98,7)	93,0	(84,8-97,0)	87
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	86,1	(75,1-97,1)	95,7	(89,7-98,3)	77
	Lager secundair	90,5	(82,7-98,3)	98,0	(93,8-99,4)	62
	Hoger secundair	90,0	(84,0-96,1)	97,6	(95,1-98,8)	100
	Hoger onderwijs	89,1	(83,8-94,4)	97,4	(95,5-98,5)	171
JAAR	1997	79,1	(72,7-85,5)	74,3	(65,5-81,5)	328
	2001	81,2	(76,4-86,0)	76,3	(69,0-82,2)	320
	2008	73,4	(67,5-79,4)	67,1	(58,7-74,5)	289
	2013	88,8	(85,3-92,4)	85,5	(79,9-89,7)	419

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 259 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Brussels Gewest

MA06_40		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	95,2	(89,9-100,0)	95,2	(86,4-98,4)	62
	Vrouwen	91,2	(85,5-96,8)	91,2	(83,8-95,4)	106
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	92,6	(87,0-98,2)	93,1	(85,6-96,9)	81
	75 +	92,9	(87,1-98,7)	93,3	(84,8-97,2)	87
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	86,7	(73,0-100,0)	86,3	(63,9-95,7)	32
	Lager secundair	88,8	(75,0-100,0)	88,9	(69,8-96,5)	28
	Hoger secundair	91,6	(82,4-100,0)	92,5	(77,9-97,7)	38
	Hoger onderwijs	97,5	(94,4-100,0)	97,7	(92,5-99,3)	66
JAAR	1997	84,5	(72,4-96,6)	85,1	(71,2-93,0)	149
	2001	86,6	(81,2-92,0)	86,9	(80,4-91,5)	158
	2008	80,0	(72,7-87,3)	80,5	(72,3-86,7)	160
	2013	92,8	(88,7-96,8)	93,0	(88,0-96,0)	168

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 260 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA07_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	16,8	(13,9-19,7)	14,0	(11,1-17,4)	1176
	Vrouwen	15,8	(13,3-18,3)	11,8	(9,1-15,2)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1,1	(0,0-2,3)	1,1	(0,3-3,4)	344
	25 - 34	4,4	(1,0-7,8)	4,4	(2,0-9,4)	509
	35 - 44	8,5	(5,5-11,5)	8,4	(5,9-11,8)	465
	45 - 54	20,5	(15,6-25,4)	20,4	(16,0-25,6)	431
	55 - 64	34,5	(27,3-41,7)	34,5	(27,8-41,9)	355
	65 - 74	47,9	(39,0-56,8)	48,1	(39,4-56,9)	207
	75 +	30,1	(23,4-36,8)	30,6	(24,2-37,7)	219
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	24,6	(18,7-30,4)	18,1	(12,8-25,0)	298
	Lager secundair	20,2	(15,3-25,1)	15,2	(10,9-20,8)	342
	Hoger secundair	13,0	(9,9-16,0)	11,0	(8,0-14,8)	693
	Hoger onderwijs	15,0	(11,8-18,2)	11,9	(9,0-15,7)	1145
JAAR	2013	16,3	(14,3-18,3)			2530

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 261 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA07_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	39,4	(30,1-48,6)	38,1	(29,9-47,1)	172
	Vrouwen	38,8	(32,2-45,5)	38,9	(32,4-45,9)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	47,9	(39,0-56,8)	47,9	(39,2-56,7)	207
	75 +	30,1	(23,4-36,8)	30,0	(23,8-37,1)	219
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	32,3	(20,3-44,3)	34,4	(23,4-47,3)	79
	Lager secundair	36,6	(22,2-50,9)	37,3	(23,9-52,9)	64
	Hoger secundair	38,5	(27,5-49,4)	38,6	(28,6-49,7)	102
	Hoger onderwijs	43,0	(32,9-53,2)	40,6	(31,4-50,5)	171
JAAR	2013	39,1	(33,2-44,9)			426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 262 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Brussels Gewest

MA07_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	46,2	(36,8-55,6)	48,7	(36,2-61,4)	193
	Vrouwen	51,3	(42,9-59,8)	55,9	(42,2-68,7)	218
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	63,3	(0,0-100,0)	64,3	(11,4-96,2)	3
	25 - 34	59,5	(20,4-98,5)	58,9	(26,6-85,0)	16
	35 - 44	43,9	(24,9-63,0)	44,9	(27,8-63,2)	38
	45 - 54	58,0	(44,8-71,2)	59,3	(46,0-71,4)	83
	55 - 64	48,1	(34,0-62,3)	47,9	(34,7-61,5)	114
	65 - 74	44,0	(31,3-56,7)	43,6	(31,5-56,6)	86
	75 +	43,0	(30,2-55,8)	42,0	(30,0-55,1)	71
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	60,4	(46,5-74,3)	65,3	(47,2-79,8)	77
	Lager secundair	48,5	(34,8-62,2)	53,5	(35,0-71,0)	74
	Hoger secundair	39,5	(27,0-51,9)	42,2	(27,6-58,2)	92
	Hoger onderwijs	49,3	(37,7-60,9)	54,6	(39,3-69,1)	158
JAAR	2013	48,8	(42,2-55,4)			411

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 263 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Brussels Gewest

MA07_30		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	45,6	(30,0-61,2)	45,5	(31,4-60,4)	63
	Vrouwen	42,2	(31,1-53,3)	42,2	(31,7-53,3)	94
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	44,0	(31,3-56,7)	44,0	(32,1-56,6)	86
	75 +	43,0	(30,2-55,8)	43,2	(31,3-56,0)	71
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	51,2	(28,3-74,1)	52,3	(31,5-72,3)	29
	Lager secundair	57,1	(33,7-80,5)	57,9	(35,3-77,5)	25
	Hoger secundair	30,6	(11,0-50,2)	30,4	(15,3-51,3)	37
	Hoger onderwijs	42,2	(27,4-57,0)	40,2	(26,9-55,1)	62
JAAR	2013	43,6	(34,4-52,9)			157

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 264 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Brussels Gewest

MA07_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	63,9	(55,3-72,5)	53,9	(40,6-66,7)	193
	Vrouwen	59,8	(51,1-68,4)	39,6	(28,7-51,7)	218
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	0,0		38,8	(6,2-85,9)	3
	25 - 34	8,4	(0,0-22,7)	8,5	(1,9-31,2)	16
	35 - 44	26,2	(8,6-43,8)	24,3	(11,8-43,6)	38
	45 - 54	51,9	(38,3-65,6)	49,3	(36,4-62,4)	83
	55 - 64	68,4	(57,5-79,3)	69,1	(57,8-78,5)	114
	65 - 74	84,8	(73,8-95,8)	85,5	(71,4-93,3)	86
	75 +	78,2	(66,5-89,9)	79,9	(66,3-88,9)	71
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	64,6	(49,1-80,1)	49,1	(29,2-69,3)	77
	Lager secundair	61,7	(49,1-74,4)	43,3	(27,4-60,8)	74
	Hoger secundair	60,1	(47,5-72,6)	47,6	(32,6-63,1)	92
	Hoger onderwijs	63,1	(51,6-74,7)	48,7	(34,6-63,0)	158
JAAR	2013	61,8	(55,3-68,4)			411

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 265 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Brussels Gewest

MA07_40		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	86,9	(75,8-98,0)	86,2	(71,2-94,1)	63
	Vrouwen	79,1	(69,7-88,6)	78,8	(67,8-86,7)	94
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	84,8	(73,8-95,8)	85,0	(70,5-93,1)	86
	75 +	78,2	(66,5-89,9)	79,2	(65,2-88,6)	71
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	75,7	(54,7-96,6)	76,8	(52,8-90,8)	29
	Lager secundair	80,0	(61,5-98,4)	80,7	(59,4-92,3)	25
	Hoger secundair	82,7	(69,1-96,4)	82,7	(65,9-92,2)	37
	Hoger onderwijs	89,5	(75,8-100,0)	88,5	(66,7-96,8)	62
JAAR	2013	82,3	(74,2-90,4)			157

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 266 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA08_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,3	(0,1-0,6)	0,4	(0,2-1,0)	1176
	Vrouwen	0,9	(0,3-1,5)	0,8	(0,4-1,6)	1355
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	0,0		0,3	(0,0-2,1)	344
	25 - 34	0,0		0,2	(0,0-1,6)	509
	35 - 44	0,0		0,4	(0,0-2,7)	465
	45 - 54	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(0,1-0,9)	431
	55 - 64	2,0	(0,0-4,1)	1,9	(0,8-4,8)	355
	65 - 74	2,0	(0,0-4,2)	1,8	(0,6-5,2)	207
	75 +	2,6	(0,6-4,6)	2,3	(1,0-5,2)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,0	(0,1-2,0)	0,1	(0,0-0,2)	298
	Lager secundair	0,9	(0,0-2,1)	0,1	(0,0-0,3)	342
	Hoger secundair	0,4	(0,0-0,8)	0,1	(0,0-0,2)	693
	Hoger onderwijs	0,3	(0,0-0,6)	0,0	(0,0-0,1)	1145
JAAR	1997	1,3	(0,4-2,2)	1,0	(0,6-2,0)	2562
	2001	0,7	(0,4-1,1)	0,6	(0,4-0,9)	2449
	2004	0,8	(0,5-1,1)	0,6	(0,4-1,0)	2951
	2008	2,0	(1,4-2,6)	1,4	(1,0-2,0)	2804
	2013	0,6	(0,3-1,0)	0,6	(0,3-1,0)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 267 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA08_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,1	(0,3-3,9)	2,1	(0,9-4,9)	172
	Vrouwen	2,4	(0,2-4,5)	2,4	(0,9-6,1)	255
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	2,0	(0,0-4,2)	2,0	(0,7-5,8)	207
	75 +	2,6	(0,6-4,6)	2,6	(1,2-5,6)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,2	(0,0-4,7)	2,3	(0,7-7,0)	79
	Lager secundair	3,8	(0,0-9,7)	3,9	(0,8-16,5)	64
	Hoger secundair	2,1	(0,0-4,4)	2,1	(0,7-6,6)	102
	Hoger onderwijs	1,3	(0,0-2,8)	1,3	(0,3-4,6)	171
JAAR	1997	5,5	(0,4-10,5)	5,5	(2,2-12,9)	565
	2001	3,0	(1,6-4,5)	2,9	(1,8-4,8)	537
	2004	2,7	(1,6-3,8)	2,6	(1,7-3,9)	950
	2008	7,0	(4,6-9,3)	6,7	(4,6-9,6)	731
	2013	2,3	(0,8-3,7)	2,2	(1,2-4,2)	427

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 268 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA09_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,4	(2,1-4,6)	2,7	(1,8-4,1)	1175
	Vrouwen	1,7	(1,0-2,4)	1,3	(0,7-2,2)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,3	(0,0-2,1)	344
	25 - 34	0,7	(0,0-1,7)	0,6	(0,2-2,6)	510
	35 - 44	1,5	(0,2-2,8)	1,4	(0,6-3,2)	465
	45 - 54	2,3	(0,9-3,8)	2,1	(1,1-4,0)	431
	55 - 64	4,0	(1,7-6,2)	3,7	(2,1-6,7)	355
	65 - 74	9,9	(4,3-15,4)	9,7	(5,6-16,3)	206
	75 +	5,7	(2,2-9,2)	5,9	(3,1-10,7)	218
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4,9	(2,0-7,7)	3,1	(1,6-6,0)	298
	Lager secundair	3,0	(0,7-5,2)	2,0	(0,8-5,1)	341
	Hoger secundair	2,0	(1,0-2,9)	1,7	(0,9-3,2)	693
	Hoger onderwijs	2,2	(1,1-3,3)	1,6	(0,9-2,6)	1145
JAAR	2013	2,5	(1,8-3,2)			2529

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 269 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA09_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	13,3	(6,3-20,4)	12,8	(7,7-20,6)	170
	Vrouwen	4,1	(1,5-6,7)	4,0	(2,0-7,7)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	9,9	(4,3-15,4)	8,5	(5,0-14,1)	206
	75 +	5,7	(2,2-9,2)	5,2	(2,6-10,3)	218
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	9,0	(0,9-17,0)	9,5	(3,5-23,0)	79
	Lager secundair	6,8	(0,0-14,1)	6,7	(2,4-17,6)	63
	Hoger secundair	2,9	(0,2-5,6)	2,9	(1,1-7,7)	102
	Hoger onderwijs	10,8	(4,2-17,3)	7,8	(4,3-13,9)	170
JAAR	2013	7,8	(4,5-11,1)			424

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 270 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met astma in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	5,8	(3,5-8,0)	6,0	(4,1-8,8)	1177
	Vrouwen	5,6	(4,1-7,2)	5,8	(4,3-7,6)	1355
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	5,1	(2,5-7,7)	5,1	(3,0-8,4)	344
	25 - 34	3,9	(1,9-5,8)	3,9	(2,3-6,4)	510
	35 - 44	5,1	(2,8-7,5)	5,1	(3,2-8,1)	465
	45 - 54	5,7	(2,6-8,9)	5,7	(3,3-9,9)	431
	55 - 64	8,1	(1,0-15,2)	8,1	(3,3-18,5)	355
	65 - 74	8,3	(3,8-12,9)	8,3	(4,8-14,2)	207
	75 +	7,4	(2,6-12,1)	7,4	(3,8-14,0)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	8,6	(4,4-12,7)	8,4	(5,2-13,1)	298
	Lager secundair	9,0	(4,0-14,1)	9,1	(5,1-15,6)	342
	Hoger secundair	4,3	(2,6-6,0)	4,5	(3,0-6,7)	693
	Hoger onderwijs	5,2	(3,0-7,4)	5,4	(3,6-8,2)	1146
JAAR	2001	6,4	(5,3-7,5)	6,5	(5,5-7,7)	2447
	2004	5,9	(4,8-6,9)	6,0	(5,0-7,1)	2966
	2008	6,0	(4,9-7,1)	6,1	(5,1-7,3)	2796
	2013	5,7	(4,3-7,1)	5,9	(4,6-7,5)	2532

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 271 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met astma in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA01_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	9,7	(3,1-16,2)	9,6	(4,8-18,5)	172
	Vrouwen	6,6	(3,4-9,8)	6,6	(4,0-10,7)	255
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	8,3	(3,8-12,9)	8,2	(4,7-13,7)	207
	75 +	7,4	(2,6-12,1)	7,4	(3,9-13,8)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	15,6	(3,9-27,4)	16,6	(7,9-31,5)	79
	Lager secundair	5,3	(0,0-11,1)	5,4	(1,8-14,6)	64
	Hoger secundair	6,4	(1,4-11,4)	6,7	(3,1-14,0)	102
	Hoger onderwijs	6,7	(1,9-11,6)	6,0	(2,9-11,8)	171
JAAR	2001	9,1	(6,4-11,8)	9,1	(6,8-12,2)	533
	2004	6,3	(4,5-8,0)	6,3	(4,8-8,2)	957
	2008	7,8	(5,4-10,1)	7,8	(5,8-10,5)	732
	2013	7,8	(4,6-11,1)	7,8	(5,1-11,8)	427

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 272 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met chronische bronchitis, chronisch obstructief longlijden of emfyseem in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA02_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,0	(1,8-4,1)	2,5	(1,6-3,9)	1177
	Vrouwen	4,0	(2,6-5,3)	3,2	(2,0-4,9)	1355
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,3	(0,0-2,2)	344
	25 - 34	1,5	(0,1-2,9)	1,5	(0,6-3,8)	510
	35 - 44	2,2	(0,5-3,9)	2,2	(1,0-4,8)	465
	45 - 54	5,5	(2,3-8,6)	5,4	(3,1-9,4)	431
	55 - 64	5,0	(2,5-7,5)	4,9	(3,0-8,1)	355
	65 - 74	7,5	(2,9-12,1)	7,4	(3,9-13,4)	207
	75 +	8,7	(4,2-13,3)	8,4	(4,9-14,1)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	8,7	(4,7-12,8)	6,4	(3,8-10,8)	298
	Lager secundair	6,7	(2,8-10,6)	5,0	(2,8-9,1)	342
	Hoger secundair	1,4	(0,6-2,1)	1,3	(0,7-2,6)	693
	Hoger onderwijs	2,7	(1,5-3,8)	2,2	(1,3-3,6)	1146
JAAR	2001	7,6	(6,4-8,8)	7,1	(6,0-8,5)	2427
	2004	6,2	(5,2-7,2)	6,0	(5,0-7,1)	2961
	2008	4,8	(3,9-5,7)	4,7	(3,8-5,7)	2795
	2013	3,5	(2,6-4,4)	3,5	(2,7-4,5)	2532

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 273 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met chronische bronchitis, chronisch obstructief longlijden of emfyseem in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA02_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	8,5	(3,0-14,0)	8,5	(4,4-15,8)	172
	Vrouwen	7,9	(4,0-11,8)	7,8	(4,7-12,7)	255
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	7,5	(2,9-12,1)	7,5	(4,0-13,5)	207
	75 +	8,7	(4,2-13,3)	8,8	(5,2-14,5)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	19,4	(8,7-30,2)	20,0	(11,5-32,5)	79
	Lager secundair	10,5	(1,7-19,2)	10,6	(4,5-23,1)	64
	Hoger secundair	5,1	(0,7-9,6)	5,3	(2,2-12,0)	102
	Hoger onderwijs	4,3	(0,1-8,6)	4,1	(1,7-9,9)	171
JAAR	2001	15,4	(12,0-18,7)	15,4	(12,3-19,2)	531
	2004	11,7	(9,4-14,0)	11,8	(9,6-14,3)	958
	2008	10,1	(7,4-12,7)	10,1	(7,7-13,0)	731
	2013	8,1	(4,9-11,3)	8,1	(5,4-11,9)	427

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 274 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met artrose in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA11_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	7,5	(5,8-9,2)	4,3	(3,0-6,1)	1177
	Vrouwen	18,4	(16,0-20,8)	11,3	(8,4-15,1)	1355
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,3	(0,0-2,0)	344
	25 - 34	1,8	(0,6-3,0)	1,6	(0,8-3,1)	510
	35 - 44	4,0	(2,3-5,8)	3,7	(2,4-5,7)	465
	45 - 54	14,3	(9,9-18,7)	13,3	(9,5-18,4)	431
	55 - 64	27,1	(21,3-33,0)	25,6	(20,6-31,3)	355
	65 - 74	31,6	(24,3-38,8)	29,4	(22,9-36,8)	207
	75 +	50,9	(43,1-58,7)	47,5	(39,4-55,8)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	24,3	(18,4-30,2)	11,4	(7,5-16,8)	298
	Lager secundair	16,3	(11,2-21,4)	7,6	(4,7-12,3)	342
	Hoger secundair	12,1	(9,3-15,0)	7,6	(5,1-11,1)	693
	Hoger onderwijs	9,6	(7,7-11,5)	5,6	(3,9-7,9)	1146
JAAR	1997	10,6	(9,1-12,2)	6,6	(5,3-8,1)	2562
	2001	13,0	(11,5-14,6)	7,6	(6,4-9,0)	2454
	2004	10,2	(9,1-11,4)	6,0	(5,1-7,1)	2953
	2008	13,1	(11,7-14,5)	8,5	(7,3-9,9)	2769
	2013	13,2	(11,6-14,7)	9,0	(7,7-10,5)	2532

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 275 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met artrose in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA11_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	26,1	(18,1-34,1)	26,1	(19,0-34,7)	172
	Vrouwen	51,4	(44,6-58,3)	50,9	(43,9-57,8)	255
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	31,6	(24,3-38,8)	30,6	(24,0-38,2)	207
	75 +	50,9	(43,1-58,7)	49,1	(40,9-57,3)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	52,4	(39,4-65,3)	46,7	(33,3-60,5)	79
	Lager secundair	29,3	(16,3-42,3)	24,9	(14,7-38,9)	64
	Hoger secundair	44,3	(33,1-55,6)	39,0	(28,9-50,1)	102
	Hoger onderwijs	36,6	(28,0-45,1)	40,6	(31,9-50,0)	171
JAAR	1997	27,4	(21,9-32,9)	26,1	(20,8-32,2)	565
	2001	37,7	(33,1-42,3)	35,9	(31,4-40,6)	541
	2004	31,8	(28,4-35,3)	30,2	(26,8-33,9)	949
	2008	40,3	(35,9-44,7)	38,7	(34,2-43,4)	706
	2013	41,2	(35,7-46,8)	40,2	(34,9-45,8)	427

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 276 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA10_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,7	(3,2-6,1)	3,9	(2,8-5,4)	1177
	Vrouwen	7,0	(5,4-8,6)	5,2	(3,9-7,0)	1355
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1,0	(0,0-2,0)	1,0	(0,4-2,7)	344
	25 - 34	1,3	(0,4-2,2)	1,3	(0,6-2,6)	510
	35 - 44	2,5	(0,5-4,4)	2,5	(1,1-5,4)	465
	45 - 54	7,5	(4,0-10,9)	7,4	(4,7-11,7)	431
	55 - 64	8,3	(4,7-11,8)	8,2	(5,3-12,3)	355
	65 - 74	13,8	(8,1-19,5)	13,5	(8,8-20,2)	207
	75 +	21,7	(14,9-28,5)	21,0	(14,8-28,8)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	11,1	(6,6-15,6)	6,9	(4,5-10,5)	298
	Lager secundair	8,4	(4,2-12,6)	5,7	(3,3-9,8)	342
	Hoger secundair	6,0	(4,0-8,0)	5,2	(3,6-7,4)	693
	Hoger onderwijs	3,9	(2,5-5,2)	3,2	(2,2-4,8)	1146
JAAR	1997	7,5	(6,0-9,0)	5,4	(4,3-6,9)	2562
	2001	8,3	(7,1-9,6)	5,7	(4,6-7,0)	2452
	2004	7,7	(6,7-8,7)	5,5	(4,6-6,5)	2938
	2008	7,1	(6,0-8,1)	5,0	(4,2-6,1)	2790
	2013	5,9	(4,7-7,0)	4,3	(3,4-5,4)	2532

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 277 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA10_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	17,4	(9,8-25,0)	17,4	(11,1-26,3)	172
	Vrouwen	18,0	(12,9-23,2)	17,4	(12,8-23,2)	255
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	13,8	(8,1-19,5)	13,8	(9,1-20,5)	207
	75 +	21,7	(14,9-28,5)	21,7	(15,6-29,5)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	28,7	(15,2-42,2)	27,2	(16,3-42,0)	79
	Lager secundair	20,5	(8,4-32,5)	19,8	(10,6-34,1)	64
	Hoger secundair	16,2	(8,0-24,5)	15,9	(9,5-25,5)	102
	Hoger onderwijs	13,2	(6,8-19,6)	13,7	(8,4-21,5)	171
JAAR	1997	20,4	(13,6-27,2)	19,6	(13,5-27,6)	565
	2001	23,2	(19,1-27,3)	22,3	(18,6-26,5)	537
	2004	21,6	(18,5-24,7)	20,9	(18,0-24,1)	945
	2008	17,6	(14,1-21,2)	16,9	(13,7-20,8)	723
	2013	17,8	(13,2-22,3)	17,2	(13,1-22,3)	427

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 278 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA12_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	17,9	(14,9-21,0)	18,5	(15,3-22,1)	1177
	Vrouwen	22,1	(19,3-24,8)	22,1	(19,2-25,2)	1355
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	8,6	(3,7-13,5)	8,5	(4,7-14,9)	344
	25 - 34	9,8	(5,8-13,8)	9,7	(6,5-14,5)	510
	35 - 44	18,4	(14,2-22,6)	18,5	(14,7-23,0)	465
	45 - 54	25,8	(20,7-31,0)	25,8	(21,0-31,3)	431
	55 - 64	29,7	(22,5-36,9)	29,6	(22,8-37,4)	355
	65 - 74	31,2	(23,4-39,1)	30,9	(23,8-39,2)	207
	75 +	37,4	(29,9-45,0)	36,8	(29,7-44,5)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	24,7	(18,8-30,5)	22,5	(17,7-28,2)	298
	Lager secundair	23,4	(18,0-28,9)	22,1	(17,1-28,2)	342
	Hoger secundair	19,8	(16,3-23,4)	20,9	(17,4-25,1)	693
	Hoger onderwijs	18,3	(14,8-21,8)	18,9	(15,1-23,2)	1146
JAAR	2008	18,7	(16,9-20,5)	18,7	(16,8-20,7)	2758
	2013	20,1	(17,9-22,2)	20,3	(18,1-22,8)	2532

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 279 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA12_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	26,7	(18,2-35,1)	26,8	(19,3-36,0)	172
	Vrouwen	39,5	(32,9-46,2)	39,3	(32,9-46,1)	255
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	31,2	(23,4-39,1)	31,0	(23,7-39,4)	207
	75 +	37,4	(29,9-45,0)	36,4	(29,1-44,3)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	47,5	(33,6-61,4)	45,4	(32,1-59,5)	79
	Lager secundair	31,2	(17,6-44,7)	29,8	(18,0-44,9)	64
	Hoger secundair	35,7	(25,0-46,3)	33,4	(24,1-44,2)	102
	Hoger onderwijs	28,8	(20,1-37,5)	30,2	(22,2-39,6)	171
JAAR	1997					
	2001					
	2004					
	2008	29,8	(25,5-34,1)	29,1	(24,8-33,7)	715
	2013	34,3	(28,8-39,8)	33,9	(28,6-39,6)	427

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 280 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA13_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	9,6	(7,6-11,5)	9,2	(7,4-11,4)	1177
	Vrouwen	16,1	(13,8-18,5)	15,3	(12,9-18,1)	1355
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	3,5	(1,0-6,0)	3,4	(1,6-6,8)	344
	25 - 34	5,6	(3,4-7,8)	5,4	(3,6-8,0)	510
	35 - 44	10,0	(7,1-13,0)	9,9	(7,3-13,3)	465
	45 - 54	22,4	(17,1-27,7)	22,2	(17,3-27,9)	431
	55 - 64	18,4	(13,7-23,1)	17,9	(13,7-22,9)	355
	65 - 74	21,0	(14,4-27,6)	20,1	(14,4-27,3)	207
	75 +	24,0	(17,3-30,7)	22,4	(16,5-29,6)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	19,6	(14,0-25,2)	16,8	(12,3-22,5)	298
	Lager secundair	14,1	(9,5-18,8)	11,7	(8,1-16,5)	342
	Hoger secundair	14,7	(11,5-18,0)	14,6	(11,3-18,6)	693
	Hoger onderwijs	10,4	(8,2-12,5)	9,6	(7,7-11,9)	1146
JAAR	2008	11,1	(9,7-12,4)	9,7	(8,4-11,2)	2781
	2013	13,0	(11,4-14,6)	11,7	(10,1-13,5)	2532

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 281 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA13_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	17,5	(10,0-24,9)	17,6	(11,3-26,2)	172
	Vrouwen	25,9	(19,9-31,8)	25,8	(20,3-32,2)	255
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	21,0	(14,4-27,6)	20,8	(14,9-28,2)	207
	75 +	24,0	(17,3-30,7)	23,2	(17,0-30,8)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	33,2	(19,6-46,9)	31,6	(19,6-46,7)	79
	Lager secundair	13,8	(4,6-23,1)	13,1	(6,5-24,5)	64
	Hoger secundair	25,2	(15,7-34,6)	23,4	(15,6-33,6)	102
	Hoger onderwijs	20,3	(13,0-27,6)	21,1	(14,6-29,4)	171
JAAR	2008	18,8	(15,4-22,2)	18,0	(14,8-21,6)	729
	2013	22,5	(17,8-27,2)	21,8	(17,3-27,0)	427

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 282 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA14_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	6,1	(4,5-7,7)	4,2	(2,8-6,1)	1177
	Vrouwen	5,7	(4,4-7,0)	3,4	(2,4-4,8)	1355
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,3	(0,0-0,8)	0,3	(0,0-1,8)	344
	25 - 34	1,3	(0,3-2,3)	1,3	(0,6-2,8)	510
	35 - 44	1,8	(0,6-2,9)	1,7	(0,9-3,3)	465
	45 - 54	6,7	(3,6-9,8)	6,7	(4,2-10,5)	431
	55 - 64	11,4	(7,7-15,0)	11,4	(8,2-15,6)	355
	65 - 74	18,5	(12,1-25,0)	18,6	(13,0-25,9)	207
	75 +	16,9	(11,0-22,8)	17,3	(12,0-24,2)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	15,4	(10,8-20,0)	9,0	(6,1-13,3)	298
	Lager secundair	7,2	(4,1-10,3)	4,2	(2,5-6,9)	342
	Hoger secundair	5,7	(3,6-7,7)	4,1	(2,6-6,5)	693
	Hoger onderwijs	3,7	(2,5-4,8)	2,4	(1,5-3,7)	1146
JAAR	1997	3,3	(2,4-4,1)	2,3	(1,7-3,1)	2562
	2001	3,4	(2,7-4,1)	2,3	(1,8-2,9)	2403
	2004	4,4	(3,6-5,2)	3,1	(2,5-3,8)	2959
	2008	5,5	(4,5-6,5)	4,0	(3,2-5,0)	2788
	2013	5,9	(4,9-6,9)	4,5	(3,7-5,4)	2532

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 283 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA14_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	22,9	(15,1-30,8)	22,8	(15,9-31,7)	172
	Vrouwen	14,2	(9,4-19,0)	14,2	(10,1-19,8)	255
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	18,5	(12,1-25,0)	18,0	(12,4-25,6)	207
	75 +	16,9	(11,0-22,8)	17,1	(12,0-23,7)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	34,4	(21,3-47,6)	36,5	(24,4-50,5)	79
	Lager secundair	14,6	(5,5-23,7)	14,8	(8,0-25,9)	64
	Hoger secundair	12,9	(5,8-20,1)	13,7	(7,8-23,1)	102
	Hoger onderwijs	15,3	(8,6-22,0)	13,4	(8,3-21,1)	171
JAAR	1997	8,0	(4,3-11,7)	8,0	(5,0-12,4)	565
	2001	8,8	(6,3-11,2)	8,8	(6,7-11,6)	525
	2004	11,4	(9,0-13,9)	11,5	(9,2-14,2)	956
	2008	14,3	(10,9-17,6)	14,3	(11,3-18,0)	723
	2013	17,7	(13,4-22,0)	17,7	(13,8-22,4)	427

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 284 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet volgde, Brussels Gewest

MA14_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	82,4	(73,7-91,2)	97,7	(95,1-98,9)	80
	Vrouwen	82,5	(74,2-90,8)	97,3	(94,6-98,7)	88
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	100		100	(100,0-100,0)	1
	25 - 34	82,1	(41,9-100,0)	82,1	(33,5-97,7)	8
	35 - 44	94,0	(79,7-100,0)	94,0	(65,3-99,2)	10
	45 - 54	87,2	(73,2-100,0)	87,2	(67,3-95,7)	27
	55 - 64	81,3	(68,6-94,1)	81,4	(65,7-91,0)	45
	65 - 74	86,4	(74,8-98,1)	86,6	(70,9-94,5)	37
	75 +	72,1	(56,2-88,0)	71,6	(53,5-84,7)	40
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	70,9	(56,2-85,7)	95,6	(88,9-98,4)	52
	Lager secundair	98,7	(96,0-100,0)	99,8	(98,7-100,0)	27
	Hoger secundair	75,2	(59,8-90,6)	95,0	(87,8-98,1)	40
	Hoger onderwijs	91,3	(83,3-99,3)	98,8	(96,9-99,5)	48
JAAR	2001	66,0	(55,5-76,5)	73,1	(58,9-83,8)	91
	2008	62,5	(52,4-72,6)	69,4	(56,0-80,2)	135
	2013	82,5	(76,2-88,7)	87,9	(78,6-93,5)	168

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 285 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet volgde, Brussels Gewest

MA14_30		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	80,3	(67,3-93,3)	83,1	(66,7-92,4)	41
	Vrouwen	78,9	(65,2-92,5)	76,9	(59,3-88,4)	36
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	86,4	(74,8-98,1)	86,8	(71,1-94,6)	37
	75 +	72,1	(56,2-88,0)	70,3	(51,4-84,0)	40
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	70,5	(50,3-90,7)	72,4	(49,3-87,6)	29
	Lager secundair	100	(100,0-100,0)	100	(100,0-100,0)	9
	Hoger secundair	60,3	(27,5-93,0)	61,7	(31,2-85,1)	15
	Hoger onderwijs	89,8	(77,2-100,0)	88,7	(68,1-96,6)	24
JAAR	2001	67,0	(53,1-80,8)	66,7	(52,0-78,8)	52
	2008	59,6	(45,6-73,6)	59,6	(45,0-72,6)	72
	2013	79,6	(69,8-89,3)	80,0	(68,6-88,0)	77

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 286 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden medicamenteus behandeld werd, Brussels Gewest

MA14_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	87,6	(77,0-98,3)	98,1	(96,1-99,1)	80
	Vrouwen	91,1	(84,7-97,5)	98,3	(95,6-99,3)	88
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	100		100	(100,0-100,0)	1
	25 - 34	89,1	(62,6-100,0)	89,1	(47,8-98,6)	8
	35 - 44	83,1	(55,3-100,0)	83,0	(47,8-96,3)	10
	45 - 54	85,6	(70,2-100,0)	85,6	(64,0-95,2)	27
	55 - 64	93,6	(85,8-100,0)	93,6	(80,1-98,1)	45
	65 - 74	97,5	(93,8-100,0)	97,5	(89,9-99,4)	37
	75 +	80,4	(59,6-100,0)	80,8	(56,3-93,2)	40
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	84,6	(67,9-100,0)	97,5	(91,1-99,3)	52
	Lager secundair	93,2	(82,2-100,0)	98,9	(93,7-99,8)	27
	Hoger secundair	96,2	(90,2-100,0)	99,6	(98,2-99,9)	40
	Hoger onderwijs	85,9	(75,3-96,6)	97,0	(92,7-98,8)	48
JAAR	2001	83,5	(75,5-91,5)	82,5	(69,7-90,6)	90
	2008	76,3	(67,6-85,1)	76,3	(64,9-84,8)	134
	2013	89,4	(83,2-95,6)	88,9	(79,4-94,3)	168

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 287 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden medicamenteus behandeld werd, Brussels Gewest

MA14_40		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	82,1	(62,7-100,0)	88,1	(72,9-95,4)	41
	Vrouwen	97,3	(93,3-100,0)	97,5	(85,4-99,6)	36
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	97,5	(93,8-100,0)	98,0	(87,1-99,7)	37
	75 +	80,4	(59,6-100,0)	88,0	(72,5-95,3)	40
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	82,0	(55,4-100,0)	93,9	(69,8-99,0)	29
	Lager secundair	100	(100,0-100,0)	100	(100,0-100,0)	9
	Hoger secundair	100	(100,0-100,0)	100	(100,0-100,0)	15
	Hoger onderwijs	87,9	(73,4-100,0)	91,4	(67,3-98,2)	24
JAAR	2001	87,8	(78,5-97,2)	87,7	(74,6-94,5)	52
	2008	82,2	(71,9-92,4)	82,8	(69,8-91,0)	72
	2013	89,4	(78,6-100,0)	90,3	(78,6-96,0)	77

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 288 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden insuline gebruikte, Brussels Gewest

MA14_5		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	32,8	(19,8-45,9)	81,3	(69,6-89,3)	80
	Vrouwen	29,6	(18,4-40,8)	79,7	(66,9-88,4)	88
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	100		100	(100,0-100,0)	1
	25 - 34	52,2	(4,2-100,0)	52,2	(19,2-83,4)	8
	35 - 44	45,6	(5,4-85,8)	45,7	(18,0-76,4)	10
	45 - 54	28,7	(6,8-50,5)	28,6	(12,7-52,4)	27
	55 - 64	16,8	(4,1-29,6)	16,9	(7,6-33,3)	45
	65 - 74	35,3	(14,8-55,8)	35,6	(18,5-57,2)	37
	75 +	33,1	(15,4-50,8)	32,7	(17,7-52,2)	40
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	33,3	(17,5-49,1)	84,0	(68,3-92,8)	52
	Lager secundair	19,2	(1,5-37,0)	71,9	(45,3-88,8)	27
	Hoger secundair	22,8	(7,0-38,5)	69,5	(46,3-85,7)	40
	Hoger onderwijs	43,2	(26,0-60,4)	85,5	(74,7-92,2)	48
JAAR	2001	29,7	(19,2-40,2)	36,8	(24,1-51,6)	90
	2008	30,6	(20,9-40,3)	36,4	(25,5-48,8)	134
	2013	31,2	(22,7-39,7)	38,9	(28,1-50,9)	168

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 289 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden insuline gebruikte, Brussels Gewest

MA14_50		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	30,8	(11,4-50,3)	30,9	(14,8-53,4)	41
	Vrouwen	38,0	(18,9-57,1)	38,0	(21,4-57,9)	36
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	35,3	(14,8-55,8)	34,9	(17,7-57,2)	37
	75 +	33,1	(15,4-50,8)	34,7	(19,0-54,8)	40
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	42,7	(19,3-66,0)	43,6	(24,2-65,2)	29
	Lager secundair	22,8	(0,0-61,5)	23,4	(4,7-65,5)	9
	Hoger secundair	31,0	(0,0-62,5)	31,3	(10,1-65,0)	15
	Hoger onderwijs	31,7	(5,3-58,0)	31,2	(13,0-57,8)	24
JAAR	2001	26,9	(13,8-39,9)	26,9	(16,0-41,4)	52
	2008	21,4	(10,1-32,7)	21,4	(12,4-34,5)	72
	2013	34,3	(21,0-47,6)	34,3	(22,5-48,4)	77

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 290 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden orale antidiabetica gebruikte, Brussels Gewest

MA14_6		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	81,3	(69,7-92,9)	96,9	(94,2-98,4)	80
	Vrouwen	78,9	(69,5-88,3)	95,1	(90,5-97,5)	88
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		100	(100,0-100,0)	1
	25 - 34	65,7	(20,4-100,0)	66,2	(30,7-89,6)	8
	35 - 44	59,8	(21,4-98,2)	60,4	(28,1-85,7)	10
	45 - 54	83,1	(67,0-99,3)	83,2	(63,1-93,5)	27
	55 - 64	82,0	(68,6-95,4)	82,6	(66,3-92,0)	45
	65 - 74	95,0	(88,7-100,0)	95,3	(85,0-98,7)	37
	75 +	70,0	(48,8-91,2)	68,4	(44,2-85,5)	40
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	77,5	(59,7-95,2)	96,3	(88,8-98,8)	52
	Lager secundair	91,9	(80,6-100,0)	98,7	(93,2-99,7)	27
	Hoger secundair	83,4	(71,0-95,8)	97,3	(93,3-99,0)	40
	Hoger onderwijs	73,3	(59,5-87,1)	93,9	(88,4-96,9)	48
JAAR	2001	66,8	(56,6-77,1)	67,1	(52,9-78,7)	92
	2008	61,7	(51,4-72,1)	59,5	(46,0-71,7)	134
	2013	80,1	(72,7-87,5)	79,2	(68,3-87,0)	168

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 291 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden orale antidiabetica gebruikte, Brussels Gewest

MA14_60		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	76,4	(56,3-96,5)	83,7	(66,8-92,9)	41
	Vrouwen	90,3	(81,3-99,4)	90,5	(73,2-97,1)	36
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	95,0	(88,7-100,0)	95,1	(82,8-98,7)	37
	75 +	70,0	(48,8-91,2)	73,4	(53,8-86,7)	40
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	78,3	(51,6-100,0)	87,6	(56,0-97,5)	29
	Lager secundair	100	(100,0-100,0)	100	(100,0-100,0)	9
	Hoger secundair	69,0	(37,5-100,0)	77,1	(47,5-92,6)	15
	Hoger onderwijs	87,9	(73,4-100,0)	88,4	(67,9-96,5)	24
JAAR	2001	74,3	(61,4-87,1)	74,1	(59,3-84,9)	52
	2008	69,1	(56,1-82,1)	69,4	(55,0-80,8)	72
	2013	83,1	(71,4-94,8)	83,9	(71,8-91,4)	77

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 292 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA22_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,8	(0,9-2,7)	1,6	(0,9-2,7)	1177
	Vrouwen	10,3	(8,4-12,1)	9,1	(6,9-11,9)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1,0	(0,0-2,7)	0,7	(0,1-3,7)	344
	25 - 34	3,2	(1,4-5,1)	2,3	(1,3-4,1)	510
	35 - 44	5,0	(2,7-7,4)	3,8	(2,1-6,8)	465
	45 - 54	6,4	(3,9-8,8)	4,8	(3,1-7,3)	431
	55 - 64	13,0	(8,8-17,2)	9,8	(6,9-13,7)	355
	65 - 74	13,9	(8,2-19,6)	10,1	(6,4-15,6)	206
	75 +	8,7	(5,0-12,4)	5,5	(3,3-8,8)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,0	(3,0-8,9)	3,3	(1,8-5,9)	298
	Lager secundair	8,5	(5,0-12,0)	5,2	(3,3-8,1)	342
	Hoger secundair	6,7	(4,7-8,7)	4,8	(3,1-7,3)	692
	Hoger onderwijs	5,2	(3,8-6,6)	3,4	(2,2-5,1)	1146
JAAR	1997	3,0	(2,2-3,9)	2,0	(1,4-2,6)	2562
	2001	4,4	(3,5-5,3)	2,8	(2,2-3,6)	2456
	2004	4,4	(3,6-5,1)	2,8	(2,3-3,5)	2957
	2008	4,3	(3,4-5,1)	2,8	(2,2-3,6)	2798
	2013	6,2	(5,1-7,2)	4,2	(3,4-5,3)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 293 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA22_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,4	(0,0-4,8)	2,2	(0,8-6,0)	172
	Vrouwen	17,3	(12,0-22,6)	17,1	(12,6-22,7)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	13,9	(8,2-19,6)	10,0	(6,0-16,4)	206
	75 +	8,7	(5,0-12,4)	5,4	(2,9-9,7)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	9,0	(2,3-15,8)	5,2	(2,2-12,1)	79
	Lager secundair	12,0	(2,9-21,2)	7,4	(3,1-16,5)	64
	Hoger secundair	10,9	(4,5-17,3)	5,7	(2,7-11,6)	101
	Hoger onderwijs	13,0	(7,1-18,9)	9,8	(5,3-17,2)	171
JAAR	1997	5,6	(2,5-8,7)	3,9	(2,3-6,6)	565
	2001	6,5	(4,2-8,8)	4,7	(3,1-7,1)	540
	2004	8,5	(6,5-10,4)	6,3	(4,8-8,2)	954
	2008	8,7	(6,1-11,3)	6,6	(4,7-9,2)	733
	2013	11,3	(7,9-14,6)	8,7	(6,3-11,9)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 294 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ziekte van Parkinson in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA24_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,3	(0,0-0,6)	0,3	(0,1-0,8)	1177
	Vrouwen	0,3	(0,0-0,5)	0,3	(0,1-1,0)	1354
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	0,0		0,3	(0,0-2,2)	344
	25 - 34	0,0		0,2	(0,0-1,7)	510
	35 - 44	0,0		0,4	(0,1-2,6)	465
	45 - 54	0,0		0,2	(0,0-1,1)	431
	55 - 64	0,1	(0,0-0,4)	0,1	(0,0-1,1)	355
	65 - 74	1,0	(0,0-2,7)	1,0	(0,2-4,7)	206
	75 +	2,0	(0,1-4,0)	2,0	(0,7-5,7)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,2	(0,0-2,5)	0,1	(0,0-0,2)	298
	Lager secundair	0,2	(0,0-0,5)	0,0	(0,0-0,1)	342
	Hoger secundair	0,0		0,1	(0,0-0,2)	692
	Hoger onderwijs	0,1	(0,0-0,2)	0,0	(0,0-0,0)	1146
JAAR	1997	0,3	(0,1-0,4)	0,4	(0,2-0,8)	2560
	2001	0,5	(0,3-0,8)	0,5	(0,3-0,8)	2452
	2004	0,4	(0,2-0,7)	0,5	(0,3-0,9)	2956
	2008	0,4	(0,1-0,6)	0,4	(0,2-0,7)	2801
	2013	0,3	(0,1-0,5)	0,4	(0,2-0,7)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 295 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ziekte van Parkinson in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA24_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,0	(0,0-4,2)	1,9	(0,7-5,4)	172
	Vrouwen	1,2	(0,0-2,7)	1,1	(0,2-5,0)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,0	(0,0-2,7)	1,0	(0,2-5,5)	206
	75 +	2,0	(0,1-4,0)	2,0	(0,8-5,1)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4,0	(0,0-9,0)	1,9	(0,5-7,4)	79
	Lager secundair	0,9	(0,0-2,7)	0,5	(0,1-3,6)	64
	Hoger secundair	0,0		0,0	(0,0-0,0)	101
	Hoger onderwijs	0,6	(0,0-1,6)	0,4	(0,1-2,2)	171
JAAR	1997	1,3	(0,5-2,2)	1,3	(0,7-2,4)	565
	2001	2,0	(0,9-3,1)	1,8	(1,0-3,2)	539
	2004	2,0	(1,1-2,9)	1,8	(1,1-2,9)	954
	2008	1,9	(0,7-3,0)	1,6	(0,8-3,3)	729
	2013	1,5	(0,3-2,8)	1,4	(0,6-3,3)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 296 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met epilepsie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA25_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,9	(0,3-1,4)	0,7	(0,3-1,6)	1177
	Vrouwen	0,6	(0,1-1,1)	0,6	(0,3-1,2)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,5	(0,0-1,3)	0,5	(0,1-2,1)	344
	25 - 34	0,5	(0,0-1,3)	0,5	(0,1-2,2)	510
	35 - 44	0,7	(0,0-1,5)	0,7	(0,3-1,9)	465
	45 - 54	1,6	(0,2-2,9)	1,6	(0,6-3,7)	431
	55 - 64	0,2	(0,0-0,6)	0,2	(0,0-1,5)	355
	65 - 74	1,5	(0,0-3,8)	1,6	(0,4-6,4)	206
	75 +	0,0		0,5	(0,1-3,7)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,2	(0,2-4,3)	2,0	(0,8-5,2)	298
	Lager secundair	1,1	(0,0-2,4)	1,1	(0,4-3,4)	342
	Hoger secundair	0,7	(0,0-1,4)	0,6	(0,2-1,6)	692
	Hoger onderwijs	0,3	(0,0-0,6)	0,2	(0,1-0,7)	1146
JAAR	1997	0,4	(0,2-0,6)	0,4	(0,2-0,7)	2561
	2001	0,8	(0,4-1,2)	0,8	(0,5-1,3)	2453
	2004	1,1	(0,6-1,5)	1,1	(0,7-1,7)	2961
	2008	0,7	(0,4-1,1)	0,7	(0,4-1,2)	2805
	2013	0,7	(0,4-1,1)	0,8	(0,5-1,3)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 297 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met epilepsie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA25_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,7	(0,0-2,0)	0,6	(0,1-3,7)	172
	Vrouwen	0,8	(0,0-2,5)	1,2	(0,3-4,9)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,5	(0,0-3,8)	1,5	(0,3-6,0)	206
	75 +	0,0		0,5	(0,1-3,2)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,5	(0,0-4,5)	1,3	(0,1-13,9)	79
	Lager secundair	3,1	(0,0-8,9)	4,0	(1,1-13,6)	64
	Hoger secundair	0,0		0,0	(0,0-0,0)	101
	Hoger onderwijs	0,0		0,0	(0,0-0,0)	171
JAAR	1997	0,4	(0,0-0,9)	0,5	(0,2-1,4)	565
	2001	1,7	(0,3-3,1)	1,4	(0,5-3,9)	539
	2004	0,5	(0,0-1,0)	0,4	(0,1-1,3)	956
	2008	0,8	(0,1-1,6)	0,7	(0,3-1,9)	732
	2013	0,8	(0,0-1,9)	0,9	(0,3-2,9)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 298 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een maagzweer of zweer van de dunne darm in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA16_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,7	(2,4-5,0)	2,8	(1,8-4,2)	1177
	Vrouwen	4,0	(2,8-5,2)	2,9	(1,9-4,4)	1355
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,2	(0,0-0,6)	0,2	(0,0-1,4)	344
	25 - 34	1,0	(0,0-2,0)	1,0	(0,4-2,7)	510
	35 - 44	4,5	(2,2-6,7)	4,5	(2,7-7,4)	465
	45 - 54	5,1	(2,6-7,6)	5,1	(3,1-8,3)	431
	55 - 64	7,3	(4,0-10,6)	7,3	(4,7-11,3)	355
	65 - 74	6,1	(2,1-10,1)	6,1	(3,1-11,5)	207
	75 +	7,0	(2,3-11,7)	7,0	(3,5-13,5)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	9,2	(4,3-14,0)	6,5	(3,4-12,0)	298
	Lager secundair	5,9	(2,7-9,1)	4,1	(2,2-7,6)	342
	Hoger secundair	4,2	(2,4-6,0)	3,3	(2,0-5,2)	693
	Hoger onderwijs	1,9	(1,1-2,8)	1,4	(0,8-2,4)	1146
JAAR	1997	4,9	(3,8-6,1)	4,8	(3,7-6,1)	2562
	2001	5,0	(3,9-6,0)	4,7	(3,7-5,8)	2452
	2004	6,0	(4,9-7,0)	5,7	(4,7-6,8)	2953
	2008	6,4	(5,3-7,4)	6,1	(5,1-7,3)	2801
	2013	3,8	(2,9-4,8)	3,7	(2,9-4,7)	2532

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 299 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een maagzweer of zweer van de dunne darm in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA16_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	7,0	(1,3-12,8)	7,1	(3,1-15,4)	172
	Vrouwen	6,2	(2,7-9,7)	6,2	(3,4-10,9)	255
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	6,1	(2,1-10,1)	6,1	(3,1-11,6)	207
	75 +	7,0	(2,3-11,7)	7,1	(3,5-13,6)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	10,2	(0,0-20,9)	10,2	(3,5-26,3)	79
	Lager secundair	6,5	(0,0-14,7)	6,6	(1,8-21,1)	64
	Hoger secundair	7,3	(1,0-13,5)	7,4	(3,1-16,7)	102
	Hoger onderwijs	5,1	(1,4-8,7)	5,0	(2,1-11,1)	171
JAAR	1997	7,1	(4,0-10,2)	7,1	(4,6-11,0)	565
	2001	9,5	(6,5-12,5)	9,5	(6,9-13,0)	540
	2004	8,3	(6,3-10,3)	8,4	(6,6-10,6)	953
	2008	9,4	(6,7-12,1)	9,5	(7,1-12,6)	732
	2013	6,6	(3,5-9,6)	6,6	(4,1-10,4)	427

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 300 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met darmziekte, langer dan 3 maanden in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA29_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,7	(1,5-5,9)	3,5	(2,1-6,0)	1177
	Vrouwen	3,0	(2,0-4,0)	2,7	(1,8-4,0)	1354
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	2,2	(0,0-5,4)	2,2	(0,5-8,6)	344
	25 - 34	1,6	(0,5-2,7)	1,6	(0,8-3,2)	510
	35 - 44	1,6	(0,3-2,9)	1,6	(0,7-3,5)	465
	45 - 54	2,1	(0,8-3,5)	2,1	(1,1-3,9)	431
	55 - 64	7,4	(0,3-14,5)	7,3	(2,8-17,8)	355
	65 - 74	8,5	(3,4-13,6)	8,5	(4,6-15,2)	206
	75 +	5,6	(2,5-8,7)	5,8	(3,3-9,9)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3,8	(1,3-6,2)	2,9	(1,5-5,6)	298
	Lager secundair	3,3	(1,0-5,6)	2,9	(1,4-5,9)	342
	Hoger secundair	3,2	(1,8-4,6)	3,1	(1,9-5,0)	692
	Hoger onderwijs	3,4	(1,2-5,6)	3,2	(1,8-5,8)	1146
JAAR	1997	5,5	(4,0-7,0)	5,4	(4,0-7,2)	2561
	2001	3,9	(3,0-4,8)	3,7	(2,9-4,6)	2447
	2004	3,8	(3,0-4,6)	3,7	(3,0-4,5)	2959
	2008	3,8	(3,0-4,5)	3,7	(3,0-4,5)	2799
	2013	3,3	(2,1-4,5)	3,3	(2,3-4,7)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 301 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met darmziekte, langer dan 3 maanden in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA29_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	7,2	(1,8-12,7)	7,0	(3,3-14,1)	172
	Vrouwen	6,9	(3,4-10,4)	6,9	(4,2-11,2)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	8,5	(3,4-13,6)	8,5	(4,6-15,2)	206
	75 +	5,6	(2,5-8,7)	5,6	(3,2-9,7)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	10,5	(2,4-18,6)	11,3	(5,1-22,9)	79
	Lager secundair	6,9	(0,0-15,2)	6,9	(2,1-20,7)	64
	Hoger secundair	8,3	(2,7-13,8)	8,3	(3,9-16,7)	101
	Hoger onderwijs	5,5	(0,5-10,5)	4,8	(2,0-11,2)	171
JAAR	1997	8,6	(4,4-12,8)	8,4	(5,1-13,5)	564
	2001	5,9	(3,7-8,0)	5,7	(4,0-8,1)	539
	2004	7,1	(5,2-9,1)	6,9	(5,2-9,1)	953
	2008	8,6	(6,3-10,9)	8,4	(6,3-11,0)	727
	2013	7,1	(4,0-10,1)	6,9	(4,4-10,7)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 302 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met leverlijden in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA17_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,8	(0,3-1,3)	0,7	(0,4-1,3)	1177
	Vrouwen	1,0	(0,4-1,6)	1,1	(0,5-2,0)	1354
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	0,0		0,3	(0,0-2,2)	344
	25 - 34	0,0		0,2	(0,0-1,7)	510
	35 - 44	0,8	(0,0-1,7)	0,8	(0,3-2,3)	465
	45 - 54	1,9	(0,4-3,4)	1,9	(0,9-4,1)	431
	55 - 64	2,3	(0,6-4,0)	2,2	(1,1-4,7)	355
	65 - 74	0,9	(0,0-2,3)	0,9	(0,2-3,9)	206
	75 +	1,4	(0,0-3,5)	1,3	(0,3-5,6)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,7	(0,5-5,0)	0,3	(0,1-0,7)	298
	Lager secundair	0,8	(0,0-1,7)	0,1	(0,0-0,2)	342
	Hoger secundair	1,1	(0,2-1,9)	0,1	(0,1-0,3)	692
	Hoger onderwijs	0,5	(0,1-0,9)	0,1	(0,0-0,1)	1146
JAAR	2001	1,3	(0,9-1,8)	1,3	(0,9-1,8)	2447
	2004	1,5	(1,0-2,0)	1,4	(1,0-1,9)	2960
	2008	0,6	(0,3-0,9)	0,6	(0,4-1,0)	2808
	2013	0,9	(0,5-1,3)	1,0	(0,6-1,5)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 303 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met leverlijden in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA17_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,8	(0,0-2,1)	0,8	(0,2-3,5)	172
	Vrouwen	1,4	(0,0-3,3)	1,3	(0,3-5,3)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	0,9	(0,0-2,3)	0,9	(0,2-3,9)	206
	75 +	1,4	(0,0-3,5)	1,4	(0,3-5,6)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5,8	(0,0-12,5)	5,6	(1,9-15,4)	79
	Lager secundair	0,0		0,0	(0,0-0,0)	64
	Hoger secundair	0,0		0,0	(0,0-0,0)	101
	Hoger onderwijs	0,3	(0,0-0,8)	0,3	(0,0-2,0)	171
JAAR	2001	1,7	(0,4-3,0)	1,7	(0,8-3,5)	540
	2004	2,0	(1,0-3,1)	2,0	(1,2-3,4)	955
	2008	1,5	(0,4-2,5)	1,4	(0,7-2,9)	734
	2013	1,2	(0,0-2,4)	1,1	(0,4-3,4)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 304 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met galstenen of galblaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA34_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(0,1-0,7)	1177
	Vrouwen	0,7	(0,3-1,1)	0,5	(0,3-1,1)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,1	(0,0-0,4)	0,1	(0,0-1,0)	344
	25 - 34	0,0		0,2	(0,0-1,5)	510
	35 - 44	0,1	(0,0-0,2)	0,1	(0,0-0,5)	465
	45 - 54	0,7	(0,0-1,4)	0,6	(0,2-1,7)	431
	55 - 64	0,4	(0,0-1,1)	0,3	(0,0-2,8)	355
	65 - 74	1,5	(0,0-3,3)	1,3	(0,3-4,9)	206
	75 +	2,1	(0,2-4,1)	1,7	(0,7-4,1)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,3	(0,0-2,7)	0,1	(0,0-0,2)	298
	Lager secundair	0,6	(0,0-1,4)	0,0	(0,0-0,2)	342
	Hoger secundair	0,5	(0,0-1,0)	0,0	(0,0-0,1)	692
	Hoger onderwijs	0,2	(0,0-0,5)	0,0	(0,0-0,1)	1146
JAAR	1997	1,2	(0,6-1,7)	1,0	(0,6-1,8)	2562
	2001	1,0	(0,6-1,5)	0,8	(0,5-1,3)	2450
	2004	0,7	(0,4-1,0)	0,6	(0,4-1,0)	2938
	2008	0,5	(0,2-0,8)	0,5	(0,3-0,9)	2797
	2013	0,5	(0,2-0,7)	0,5	(0,3-0,8)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 305 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met galstenen of galblaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA34_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,3	(0,0-5,9)	1,9	(0,6-5,9)	383
	Vrouwen	0,5	(0,0-1,0)	0,4	(0,1-1,7)	470
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,9	(0,0-4,8)	1,4	(0,5-4,1)	457
	75 +	0,5	(0,0-1,1)	0,4	(0,1-2,0)	396
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,3	(0,0-6,9)	1,9	(0,6-5,8)	244
	Lager secundair	0,6	(0,0-1,6)	0,3	(0,0-4,2)	175
	Hoger secundair	1,1	(0,0-2,6)	0,5	(0,0-5,9)	186
	Hoger onderwijs	0,4	(0,0-0,9)	0,1	(0,0-1,7)	233
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,2	(0,0-5,2)	1,4	(0,5-3,8)	317
	Halfstedelijk gebied	0,4	(0,0-1,2)	0,3	(0,0-2,4)	130
	Landelijk gebied	0,3	(0,0-0,7)	0,2	(0,0-1,4)	406
JAAR	1997	2,1	(0,8-3,4)	2,2	(1,2-4,0)	638
	2001	2,4	(1,3-3,4)	2,4	(1,5-3,7)	893
	2004	2,5	(1,4-3,6)	2,5	(1,6-3,9)	1282
	2008	0,7	(0,2-1,2)	0,7	(0,4-1,4)	1012
	2013	1,2	(0,0-2,7)	1,2	(0,3-4,3)	853

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 306 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA20_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,0	(1,8-4,2)	1,4	(0,8-2,5)	1177
	Vrouwen	5,1	(3,8-6,5)	2,1	(1,2-3,4)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(0,0-1,2)	344
	25 - 34	0,0		0,2	(0,0-1,7)	510
	35 - 44	1,5	(0,2-2,8)	1,5	(0,6-3,5)	465
	45 - 54	1,3	(0,2-2,4)	1,3	(0,6-2,9)	431
	55 - 64	4,5	(2,2-6,8)	4,4	(2,6-7,4)	355
	65 - 74	13,1	(7,3-18,9)	12,8	(8,0-19,8)	206
	75 +	25,8	(19,0-32,7)	24,9	(18,6-32,4)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	12,1	(7,7-16,6)	0,6	(0,4-1,1)	298
	Lager secundair	6,5	(3,1-9,8)	0,4	(0,2-0,7)	342
	Hoger secundair	2,3	(1,3-3,4)	0,2	(0,1-0,3)	692
	Hoger onderwijs	2,2	(1,2-3,3)	0,2	(0,1-0,3)	1146
JAAR	2008	3,2	(2,5-3,9)	1,5	(1,0-2,1)	2794
	2013	4,1	(3,2-5,0)	2,2	(1,6-2,9)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 307 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA20_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	16,2	(8,9-23,4)	15,9	(9,8-24,8)	172
	Vrouwen	21,7	(16,0-27,4)	20,5	(15,4-26,8)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	13,1	(7,3-18,9)	13,1	(8,2-20,1)	206
	75 +	25,8	(19,0-32,7)	25,4	(19,1-32,9)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	35,2	(22,5-47,9)	33,0	(22,0-46,3)	79
	Lager secundair	25,4	(12,4-38,4)	24,4	(13,9-39,0)	64
	Hoger secundair	12,7	(5,8-19,7)	12,1	(6,8-20,7)	101
	Hoger onderwijs	11,0	(5,0-17,0)	11,6	(6,7-19,2)	171
JAAR	2008	12,8	(10,1-15,5)	11,5	(8,9-14,7)	724
	2013	19,5	(14,9-24,0)	18,3	(14,1-23,4)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 308 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA30_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,1	(0,4-1,9)	0,8	(0,4-1,7)	1177
	Vrouwen	0,9	(0,2-1,6)	0,7	(0,3-1,7)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,3	(0,0-2,2)	344
	25 - 34	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(0,0-1,2)	510
	35 - 44	1,3	(0,0-3,0)	1,3	(0,3-4,7)	465
	45 - 54	1,1	(0,0-2,5)	1,1	(0,4-3,5)	431
	55 - 64	2,5	(0,8-4,2)	2,5	(1,2-4,9)	355
	65 - 74	3,0	(0,0-6,4)	3,0	(1,0-9,0)	206
	75 +	0,3	(0,0-0,8)	0,3	(0,0-2,1)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,4	(0,0-1,1)	0,3	(0,1-1,4)	298
	Lager secundair	0,7	(0,0-1,5)	0,5	(0,1-1,7)	342
	Hoger secundair	0,8	(0,0-1,5)	0,7	(0,3-1,9)	692
	Hoger onderwijs	1,4	(0,5-2,4)	1,1	(0,5-2,1)	1146
JAAR	1997	1,2	(0,7-1,7)	1,2	(0,8-1,8)	2562
	2001	0,7	(0,4-1,0)	0,7	(0,5-1,1)	2445
	2004	1,1	(0,7-1,5)	1,1	(0,7-1,6)	2959
	2008	0,9	(0,5-1,3)	0,9	(0,6-1,4)	2805
	2013	1,0	(0,5-1,5)	1,1	(0,7-1,7)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 309 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA30_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,1	(0,0-6,9)	1,7	(0,4-6,5)	172
	Vrouwen	0,7	(0,0-2,0)	0,4	(0,1-2,7)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	3,0	(0,0-6,4)	2,3	(0,6-8,5)	206
	75 +	0,3	(0,0-0,8)	0,2	(0,0-1,8)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,8	(0,0-2,3)	0,6	(0,1-6,9)	79
	Lager secundair	1,7	(0,0-5,0)	0,9	(0,1-5,3)	64
	Hoger secundair	1,8	(0,0-5,4)	1,1	(0,1-9,6)	101
	Hoger onderwijs	2,0	(0,0-5,5)	0,6	(0,1-2,6)	171
JAAR	1997	1,6	(0,0-3,2)	1,4	(0,5-3,8)	565
	2001	2,3	(1,0-3,6)	2,0	(1,1-3,7)	539
	2004	1,4	(0,6-2,2)	1,2	(0,7-2,3)	954
	2008	2,3	(0,8-3,7)	2,0	(1,0-3,6)	732
	2013	1,6	(0,0-3,4)	1,4	(0,5-3,9)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 310 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige nierziekte behalve nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA31_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,5	(0,7-2,3)	1,2	(0,7-2,0)	1177
	Vrouwen	0,9	(0,4-1,5)	0,7	(0,3-1,3)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,1	(0,0-0,4)	0,1	(0,0-0,9)	344
	25 - 34	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(0,1-0,9)	510
	35 - 44	1,0	(0,0-2,2)	0,9	(0,3-2,9)	465
	45 - 54	1,3	(0,0-2,6)	1,2	(0,5-3,2)	431
	55 - 64	2,2	(0,3-4,2)	2,2	(0,9-5,3)	355
	65 - 74	3,1	(0,4-5,9)	3,1	(1,3-7,2)	206
	75 +	2,6	(0,3-4,9)	2,7	(1,1-6,3)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,7	(0,9-4,5)	1,8	(0,8-3,9)	298
	Lager secundair	2,0	(0,2-3,8)	1,4	(0,5-3,7)	342
	Hoger secundair	1,0	(0,2-1,8)	0,8	(0,3-1,8)	692
	Hoger onderwijs	0,8	(0,2-1,4)	0,6	(0,3-1,3)	1146
JAAR	1997	1,6	(0,4-2,8)			2562
	2001	0,6	(0,3-0,9)			2444
	2004	0,5	(0,3-0,8)			2951
	2008	0,8	(0,4-1,1)			2803
	2013	480	485	490	495	500

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 311 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige nierziekte behalve nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA31_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,5	(0,9-8,1)	4,4	(2,0-9,6)	172
	Vrouwen	1,8	(0,1-3,5)	1,8	(0,7-4,6)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	3,1	(0,4-5,9)	2,8	(1,2-6,6)	206
	75 +	2,6	(0,3-4,9)	2,5	(1,0-6,1)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5,9	(0,8-11,0)	6,2	(2,3-15,8)	79
	Lager secundair	5,1	(0,0-11,4)	4,8	(1,6-13,3)	64
	Hoger secundair	1,8	(0,0-5,4)	1,9	(0,3-12,3)	101
	Hoger onderwijs	1,5	(0,0-3,5)	1,0	(0,2-5,5)	171
JAAR	1997	6,2	(0,0-12,8)	5,1	(2,2-11,4)	565
	2001	1,2	(0,1-2,3)	1,0	(0,3-2,8)	538
	2004	1,2	(0,4-2,0)	1,0	(0,5-2,0)	953
	2008	2,2	(0,8-3,6)	1,8	(0,9-3,4)	731
	2013	2,9	(1,1-4,7)	2,3	(1,1-4,6)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 312 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met chronische blaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA32_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,2	(0,5-2,0)	1,0	(0,5-1,8)	1177
	Vrouwen	2,3	(1,3-3,2)	1,6	(0,9-2,6)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(0,0-1,2)	344
	25 - 34	1,0	(0,0-2,2)	1,0	(0,3-2,9)	510
	35 - 44	0,8	(0,0-1,7)	0,8	(0,3-2,2)	465
	45 - 54	0,8	(0,0-1,7)	0,8	(0,3-2,3)	431
	55 - 64	3,4	(1,5-5,4)	3,3	(1,8-5,9)	355
	65 - 74	5,5	(1,3-9,7)	5,2	(2,3-11,7)	206
	75 +	5,0	(1,4-8,6)	4,6	(2,2-9,2)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5,6	(2,5-8,7)	3,4	(1,9-5,9)	298
	Lager secundair	1,9	(0,0-3,8)	1,3	(0,4-3,6)	342
	Hoger secundair	0,8	(0,2-1,5)	0,7	(0,3-1,7)	692
	Hoger onderwijs	1,5	(0,6-2,4)	1,1	(0,6-2,1)	1146
JAAR	1997	2,0	(1,3-2,7)	1,8	(1,2-2,6)	2562
	2001	1,8	(1,2-2,4)	1,5	(1,1-2,1)	2441
	2004	2,6	(1,9-3,2)	2,2	(1,7-2,9)	2956
	2008	1,8	(1,2-2,3)	1,6	(1,1-2,1)	2805
	2013	1,8	(1,2-2,4)	1,6	(1,2-2,3)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 313 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met chronische blaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA32_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	5,5	(0,7-10,3)	5,5	(2,4-12,2)	172
	Vrouwen	5,1	(1,7-8,4)	5,1	(2,6-9,6)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	5,5	(1,3-9,7)	5,5	(2,6-11,3)	206
	75 +	5,0	(1,4-8,6)	5,0	(2,4-10,0)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	14,5	(4,7-24,4)	15,2	(7,7-28,0)	79
	Lager secundair	4,2	(0,0-10,2)	4,3	(1,0-16,2)	64
	Hoger secundair	0,7	(0,0-2,0)	0,7	(0,1-4,6)	101
	Hoger onderwijs	4,3	(0,0-8,9)	4,0	(1,3-11,5)	171
JAAR	1997	3,6	(1,5-5,6)	3,6	(2,0-6,4)	565
	2001	4,7	(2,7-6,8)	4,7	(3,1-7,2)	540
	2004	4,4	(2,9-5,8)	4,4	(3,1-6,1)	953
	2008	4,4	(2,5-6,2)	4,4	(2,8-6,7)	730
	2013	5,2	(2,4-8,1)	5,2	(3,0-8,9)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 314 | Percentage van de mannelijke bevolking (van 15 jaar en ouder) met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA35_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,5	(0,1-3,7)	160
	25 - 34	0,0		0,3	(0,0-2,4)	231
	35 - 44	0,0		0,7	(0,1-4,9)	240
	45 - 54	1,9	(0,0-4,0)	1,9	(0,6-5,7)	208
	55 - 64	8,3	(3,9-12,7)	8,3	(4,9-13,9)	166
	65 - 74	22,7	(11,7-33,6)	22,7	(13,7-35,2)	88
	75 +	20,8	(10,8-30,9)	20,8	(12,6-32,4)	84
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	9,2	(3,9-14,4)	3,9	(1,8-8,1)	131
	Lager secundair	8,1	(3,0-13,2)	4,1	(1,9-9,0)	153
	Hoger secundair	1,8	(0,7-2,9)	1,7	(0,6-4,3)	324
	Hoger onderwijs	3,6	(1,8-5,4)	1,5	(0,7-3,0)	552
JAAR	2001	4,4	(3,2-5,6)	2,1	(1,4-3,1)	1140
	2004	4,4	(3,3-5,5)	2,3	(1,5-3,3)	1306
	2008	3,7	(2,6-4,8)	2,0	(1,3-3,0)	1251
	2013	4,2	(2,9-5,4)	2,4	(1,6-3,4)	1177

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 315 | Percentage van de mannelijke bevolking (van 65 jaar en ouder) met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA35_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	22,7	(11,7-33,6)	22,7	(13,7-35,2)	88
	75 +	20,8	(10,8-30,9)	20,8	(12,6-32,4)	84
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	32,8	(11,1-54,4)	36,1	(17,6-59,8)	28
	Lager secundair	39,2	(12,8-65,5)	39,7	(19,4-64,3)	23
	Hoger secundair	16,5	(4,3-28,7)	16,9	(8,0-32,4)	30
	Hoger onderwijs	15,8	(5,9-25,6)	14,8	(7,7-26,5)	90
JAAR	1997	8,6	(4,8-12,3)	8,6	(5,5-13,2)	246
	2001	18,5	(13,0-24,0)	18,5	(13,6-24,6)	214
	2004	19,1	(14,4-23,8)	19,1	(14,9-24,3)	372
	2008	19,6	(13,3-25,9)	19,6	(14,0-26,7)	243
	2013	21,8	(14,4-29,3)	21,8	(15,3-30,1)	172

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 316 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA2302_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,5	(0,1-0,8)	0,4	(0,2-0,8)	1177
	Vrouwen	1,3	(0,5-2,1)	1,0	(0,5-2,1)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,3	(0,0-2,0)	344
	25 - 34	0,3	(0,0-0,6)	0,2	(0,1-0,9)	510
	35 - 44	0,2	(0,0-0,6)	0,2	(0,0-1,2)	465
	45 - 54	1,2	(0,0-3,2)	1,1	(0,2-5,0)	431
	55 - 64	1,6	(0,3-3,0)	1,5	(0,6-3,4)	355
	65 - 74	1,3	(0,0-3,3)	1,1	(0,2-5,0)	206
	75 +	3,9	(0,9-6,8)	3,2	(1,3-7,3)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,4	(0,0-1,2)	0,2	(0,0-1,4)	298
	Lager secundair	0,9	(0,0-1,9)	0,4	(0,1-1,6)	342
	Hoger secundair	0,6	(0,1-1,1)	0,5	(0,2-1,4)	692
	Hoger onderwijs	1,2	(0,3-2,1)	0,9	(0,5-1,7)	1146
JAAR	1997	1,8	(0,8-2,8)	1,4	(0,8-2,3)	2562
	2001	2,4	(1,8-3,0)	1,7	(1,2-2,3)	2451
	2004	2,5	(1,9-3,2)	1,8	(1,4-2,4)	2950
	2008	2,2	(1,6-2,9)	1,6	(1,2-2,2)	2796
	2013	0,9	(0,4-1,4)	0,7	(0,4-1,2)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 317 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA2302_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,9	(0,0-3,9)	1,7	(0,6-4,8)	172
	Vrouwen	3,0	(0,4-5,7)	2,6	(0,8-7,7)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,3	(0,0-3,3)	1,2	(0,3-5,6)	206
	75 +	3,9	(0,9-6,8)	3,7	(1,7-8,1)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,0		0,0	(0,0-0,0)	79
	Lager secundair	3,7	(0,0-9,0)	2,5	(0,6-10,9)	64
	Hoger secundair	2,0	(0,0-4,1)	1,3	(0,3-5,0)	101
	Hoger onderwijs	3,8	(0,1-7,4)	3,7	(1,3-10,2)	171
JAAR	1997	5,7	(0,9-10,5)	5,7	(2,4-13,2)	565
	2001	6,2	(4,2-8,2)	6,2	(4,4-8,5)	538
	2004	7,8	(5,9-9,7)	7,8	(6,0-9,9)	950
	2008	7,5	(4,8-10,2)	7,4	(5,1-10,7)	726
	2013	2,6	(0,8-4,3)	2,6	(1,3-5,0)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 318 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met cataract in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA2301_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,2	(1,2-3,3)	1,3	(0,7-2,4)	1177
	Vrouwen	3,8	(2,6-5,0)	1,8	(1,1-3,1)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,3	(0,0-2,2)	344
	25 - 34	0,0		0,2	(0,0-1,7)	510
	35 - 44	0,7	(0,0-1,7)	0,7	(0,2-2,8)	465
	45 - 54	1,3	(0,1-2,6)	1,3	(0,5-3,4)	431
	55 - 64	4,7	(2,2-7,3)	4,6	(2,7-7,8)	355
	65 - 74	9,1	(3,9-14,3)	8,8	(4,9-15,6)	206
	75 +	18,0	(12,0-23,9)	17,1	(12,1-23,7)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,7	(3,2-10,2)	0,3	(0,2-0,6)	298
	Lager secundair	3,8	(1,3-6,3)	0,2	(0,1-0,5)	342
	Hoger secundair	3,2	(1,7-4,6)	0,3	(0,2-0,5)	692
	Hoger onderwijs	1,9	(0,9-2,8)	0,2	(0,1-0,3)	1146
JAAR	1997	4,1	(2,8-5,5)	1,8	(1,3-2,6)	2562
	2001	3,8	(3,0-4,7)	1,5	(1,1-2,0)	2452
	2004	3,5	(2,9-4,1)	1,4	(1,1-1,9)	2952
	2008	3,2	(2,5-3,9)	1,4	(1,0-1,9)	2796
	2013	3,0	(2,3-3,8)	1,4	(1,0-2,0)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 319 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met cataract in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA2301_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	10,5	(4,5-16,4)	10,3	(5,5-18,3)	172
	Vrouwen	15,6	(10,4-20,8)	14,7	(10,3-20,6)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	9,1	(3,9-14,3)	9,0	(5,0-15,8)	206
	75 +	18,0	(12,0-23,9)	17,4	(12,3-24,0)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	20,4	(9,0-31,8)	17,5	(9,3-30,4)	79
	Lager secundair	10,4	(1,4-19,3)	9,1	(3,7-20,8)	64
	Hoger secundair	15,4	(6,8-24,1)	13,7	(7,5-23,7)	101
	Hoger onderwijs	11,0	(5,0-17,0)	11,8	(6,7-20,0)	171
JAAR	1997	19,7	(13,9-25,4)	19,4	(14,5-25,4)	565
	2001	16,5	(12,8-20,2)	15,3	(12,0-19,3)	540
	2004	15,7	(13,0-18,4)	14,8	(12,3-17,7)	951
	2008	14,7	(11,6-17,8)	13,5	(10,6-16,9)	723
	2013	13,5	(9,5-17,5)	12,7	(9,3-17,1)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 320 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA2304_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,5	(0,0-0,9)	0,5	(0,2-1,4)	1177
	Vrouwen	1,0	(0,4-1,6)	0,9	(0,4-1,7)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,3	(0,0-2,1)	344
	25 - 34	0,0		0,2	(0,0-1,6)	510
	35 - 44	0,0		0,4	(0,0-2,7)	465
	45 - 54	0,6	(0,0-1,4)	0,6	(0,1-2,2)	431
	55 - 64	1,6	(0,0-3,5)	1,6	(0,5-4,9)	355
	65 - 74	1,6	(0,0-3,5)	1,6	(0,5-4,6)	206
	75 +	4,2	(1,5-7,0)	3,9	(1,9-7,8)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,3	(0,0-0,8)	0,0	(0,0-0,1)	298
	Lager secundair	1,8	(0,0-3,6)	0,1	(0,0-0,4)	342
	Hoger secundair	1,1	(0,2-1,9)	0,2	(0,1-0,4)	692
	Hoger onderwijs	0,4	(0,0-0,8)	0,0	(0,0-0,1)	1146
JAAR	2013	0,7	(0,4-1,1)			2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 321 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA2304_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,8	(0,0-4,0)	1,7	(0,5-5,6)	172
	Vrouwen	3,7	(1,4-6,0)	3,3	(1,5-6,8)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,6	(0,0-3,5)	1,6	(0,5-4,7)	206
	75 +	4,2	(1,5-7,0)	3,9	(1,8-8,1)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,0	(0,0-3,1)	0,7	(0,1-5,1)	79
	Lager secundair	2,7	(0,0-6,8)	2,1	(0,5-8,0)	64
	Hoger secundair	6,5	(0,5-12,4)	5,0	(1,6-14,9)	101
	Hoger onderwijs	2,2	(0,4-3,9)	2,2	(0,9-5,1)	171
JAAR	2013	2,9	(1,3-4,6)			426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 322 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetische retinopathie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA2303_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,4	(0,0-0,8)	0,3	(0,1-0,9)	1177
	Vrouwen	0,3	(0,0-0,5)	0,3	(0,1-0,8)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,3	(0,0-2,3)	344
	25 - 34	0,1	(0,0-0,2)	0,1	(0,0-0,5)	510
	35 - 44	0,3	(0,0-0,7)	0,3	(0,1-1,2)	465
	45 - 54	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(0,0-1,1)	431
	55 - 64	0,4	(0,0-1,1)	0,4	(0,1-2,5)	355
	65 - 74	1,5	(0,0-3,4)	1,5	(0,4-5,2)	206
	75 +	0,9	(0,0-1,9)	0,9	(0,3-2,9)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,2	(0,0-2,6)	0,8	(0,2-3,8)	298
	Lager secundair	0,5	(0,0-1,5)	0,4	(0,1-2,0)	342
	Hoger secundair	0,4	(0,0-0,7)	0,5	(0,2-1,3)	692
	Hoger onderwijs	0,1	(0,0-0,2)	0,1	(0,0-0,5)	1146
JAAR	2013	0,3	(0,1-0,6)			2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 323 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetische retinopathie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA2303_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,7	(0,0-3,9)	1,6	(0,5-5,5)	172
	Vrouwen	0,9	(0,0-1,9)	0,8	(0,3-2,7)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,5	(0,0-3,4)	1,4	(0,4-4,8)	206
	75 +	0,9	(0,0-1,9)	0,9	(0,3-2,8)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,1	(0,0-5,1)	2,2	(0,5-9,5)	79
	Lager secundair	2,5	(0,0-7,6)	2,2	(0,5-10,4)	64
	Hoger secundair	1,9	(0,0-4,1)	1,8	(0,4-7,3)	101
	Hoger onderwijs	0,0		0,0	(0,0-0,0)	171
JAAR	2013	1,2	(0,1-2,3)			426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 324 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met allergie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA15_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	14,3	(12,0-16,7)	14,1	(11,9-16,6)	1177
	Vrouwen	18,4	(15,7-21,1)	18,3	(15,8-21,1)	1354
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	12,4	(8,4-16,4)	12,3	(8,9-16,8)	344
	25 - 34	16,3	(11,8-20,8)	16,2	(12,2-21,1)	510
	35 - 44	18,8	(14,6-23,1)	18,9	(15,0-23,5)	465
	45 - 54	19,2	(14,3-24,2)	19,2	(14,8-24,5)	431
	55 - 64	15,9	(11,5-20,3)	15,7	(11,9-20,6)	355
	65 - 74	15,6	(9,7-21,5)	15,3	(10,3-22,0)	207
	75 +	15,1	(9,7-20,4)	14,5	(10,0-20,5)	219
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	13,2	(8,4-18,0)	13,2	(9,1-18,7)	297
	Lager secundair	15,2	(9,9-20,5)	14,7	(10,3-20,5)	342
	Hoger secundair	14,5	(11,3-17,7)	14,4	(11,5-17,9)	693
	Hoger onderwijs	18,6	(15,5-21,7)	18,2	(15,4-21,3)	1146
JAAR	2001	18,2	(16,4-20,0)	17,6	(15,9-19,5)	2435
	2004	17,4	(15,8-19,1)	16,9	(15,3-18,5)	2965
	2008	14,3	(12,8-15,7)	13,7	(12,3-15,2)	2777
	2013	16,5	(14,5-18,4)	15,8	(14,1-17,8)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 325 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met allergie in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA15_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	12,6	(6,2-19,1)	12,6	(7,5-20,5)	172
	Vrouwen	17,2	(12,2-22,1)	17,2	(12,8-22,7)	254
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	15,6	(9,7-21,5)	15,5	(10,4-22,4)	207
	75 +	15,1	(9,7-20,4)	14,7	(10,0-20,9)	219
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	13,2	(4,0-22,3)	12,5	(5,9-24,5)	78
	Lager secundair	11,7	(2,2-21,1)	11,2	(4,8-23,9)	64
	Hoger secundair	18,9	(10,5-27,2)	17,8	(11,1-27,2)	102
	Hoger onderwijs	16,2	(9,4-23,0)	16,8	(11,0-24,7)	171
JAAR	2001	15,4	(11,9-19,0)	15,0	(11,9-18,8)	534
	2004	13,8	(11,3-16,3)	13,4	(11,1-16,1)	959
	2008	12,5	(9,6-15,4)	12,3	(9,7-15,4)	727
	2013	15,3	(11,3-19,3)	15,0	(11,4-19,4)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 326 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met kanker in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA18_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,6	(0,7-2,5)	1,0	(0,5-1,9)	1177
	Vrouwen	2,9	(1,7-4,2)	1,7	(0,9-3,0)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,1	(0,0-0,3)	0,1	(0,0-0,8)	344
	25 - 34	0,2	(0,0-0,6)	0,2	(0,0-1,3)	510
	35 - 44	1,2	(0,0-2,7)	1,2	(0,4-4,0)	465
	45 - 54	3,7	(0,7-6,7)	3,6	(1,6-7,8)	431
	55 - 64	2,8	(1,1-4,6)	2,7	(1,5-5,0)	355
	65 - 74	6,1	(1,8-10,4)	5,8	(2,7-12,2)	206
	75 +	7,6	(3,1-12,1)	7,1	(3,7-13,0)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,6	(0,4-4,7)	1,1	(0,4-2,8)	298
	Lager secundair	3,7	(0,2-7,3)	1,9	(0,7-5,1)	342
	Hoger secundair	0,8	(0,2-1,3)	0,5	(0,2-1,1)	692
	Hoger onderwijs	2,5	(1,3-3,7)	1,7	(0,9-2,9)	1146
JAAR	1997	1,6	(0,7-2,5)	1,2	(0,7-2,1)	2560
	2001	2,1	(1,5-2,7)	1,5	(1,1-2,1)	2453
	2004	1,6	(1,1-2,1)	1,2	(0,8-1,7)	2944
	2008	1,9	(1,3-2,5)	1,5	(1,1-2,0)	2807
	2013	2,3	(1,5-3,1)	1,7	(1,2-2,5)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 327 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met kanker in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA18_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	9,2	(3,4-15,1)	9,3	(4,8-17,1)	172
	Vrouwen	5,3	(1,8-8,7)	5,2	(2,7-9,6)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	6,1	(1,8-10,4)	5,8	(2,9-11,3)	206
	75 +	7,6	(3,1-12,1)	7,6	(4,1-13,7)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,1	(0,0-14,5)	6,3	(2,2-16,5)	79
	Lager secundair	4,1	(0,0-10,1)	3,8	(0,9-14,4)	64
	Hoger secundair	3,8	(0,2-7,3)	3,7	(1,5-9,2)	101
	Hoger onderwijs	9,0	(3,0-15,0)	8,7	(4,2-16,9)	171
JAAR	1997	5,3	(0,5-10,1)	5,1	(2,2-11,7)	564
	2001	4,2	(2,5-6,0)	4,2	(2,7-6,4)	539
	2004	3,3	(2,0-4,6)	3,3	(2,2-4,9)	947
	2008	4,4	(2,5-6,3)	4,4	(2,8-6,8)	733
	2013	6,9	(3,7-10,0)	6,7	(4,2-10,5)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 328 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige hoofdpijn zoals migraine in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA19_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	7,6	(5,8-9,5)	7,4	(5,7-9,4)	1177
	Vrouwen	13,0	(10,8-15,1)	12,7	(10,7-15,0)	1353
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	4,7	(2,5-6,9)	4,5	(2,8-7,2)	344
	25 - 34	9,5	(6,6-12,4)	9,2	(6,6-12,6)	510
	35 - 44	12,5	(8,9-16,1)	12,3	(9,2-16,4)	465
	45 - 54	12,0	(8,0-16,1)	11,8	(8,4-16,3)	431
	55 - 64	13,5	(9,3-17,7)	13,0	(9,5-17,6)	355
	65 - 74	11,6	(6,1-17,2)	11,0	(6,6-17,8)	206
	75 +	9,3	(4,9-13,8)	8,5	(5,2-13,6)	219
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	18,3	(12,5-24,2)	17,9	(12,8-24,3)	298
	Lager secundair	15,7	(10,6-20,9)	14,6	(10,4-20,2)	342
	Hoger secundair	9,7	(7,3-12,1)	9,3	(7,2-12,0)	692
	Hoger onderwijs	7,6	(5,8-9,5)	6,7	(5,2-8,7)	1146
JAAR	1997	14,8	(12,9-16,7)	13,7	(11,9-15,8)	2562
	2001	16,5	(14,7-18,2)	15,4	(13,7-17,2)	2455
	2004	12,5	(11,0-13,9)	11,5	(10,2-13,0)	2954
	2008	9,4	(8,1-10,7)	8,6	(7,4-9,9)	2758
	2013	10,4	(8,9-11,8)	9,5	(8,2-11,0)	2530

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 329 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige hoofdpijn zoals migraine in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA19_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	9,6	(3,5-15,6)	9,4	(5,0-16,9)	172
	Vrouwen	11,1	(6,8-15,5)	11,1	(7,4-16,3)	253
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	11,6	(6,1-17,2)	11,6	(7,1-18,5)	206
	75 +	9,3	(4,9-13,8)	9,2	(5,7-14,6)	219
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	21,4	(10,3-32,6)	22,6	(13,0-36,2)	79
	Lager secundair	9,4	(0,3-18,6)	9,5	(3,5-23,0)	64
	Hoger secundair	10,6	(4,0-17,2)	10,5	(5,4-19,5)	101
	Hoger onderwijs	6,6	(1,6-11,5)	6,0	(2,8-12,5)	171
JAAR	1997	14,7	(8,7-20,7)	13,7	(8,9-20,5)	565
	2001	10,6	(7,8-13,5)	10,0	(7,5-13,1)	540
	2004	8,2	(6,1-10,2)	7,7	(5,9-9,9)	952
	2008	7,1	(4,7-9,4)	6,7	(4,7-9,3)	725
	2013	10,5	(6,9-14,0)	10,0	(6,9-14,1)	425

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 330 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA26_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	7,6	(5,8-9,4)	7,7	(6,0-9,7)	1177
	Vrouwen	10,2	(8,3-12,2)	10,2	(8,2-12,5)	1354
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	4,3	(1,7-6,9)	4,3	(2,3-7,7)	344
	25 - 34	5,5	(2,9-8,0)	5,4	(3,3-8,6)	510
	35 - 44	9,3	(6,0-12,6)	9,3	(6,5-13,1)	465
	45 - 54	12,6	(8,8-16,3)	12,5	(9,2-16,8)	431
	55 - 64	12,1	(8,3-15,9)	12,0	(8,7-16,2)	355
	65 - 74	9,4	(5,1-13,8)	9,2	(5,8-14,3)	206
	75 +	14,5	(8,6-20,3)	13,9	(9,0-20,9)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	16,0	(10,4-21,5)	15,3	(10,6-21,6)	298
	Lager secundair	13,3	(8,6-17,9)	12,5	(8,6-17,9)	342
	Hoger secundair	7,9	(5,4-10,5)	8,1	(5,7-11,2)	692
	Hoger onderwijs	6,9	(5,1-8,8)	6,8	(5,2-8,9)	1146
JAAR	2001	8,0	(6,7-9,3)	7,6	(6,3-9,1)	2453
	2004	7,2	(6,1-8,3)	6,9	(5,8-8,1)	2952
	2008	6,6	(5,5-7,7)	6,3	(5,3-7,5)	2781
	2013	9,0	(7,6-10,4)	8,8	(7,4-10,3)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 331 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA26_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	11,7	(5,6-17,8)	11,7	(7,0-19,0)	172
	Vrouwen	12,1	(8,0-16,3)	11,7	(8,1-16,7)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	9,4	(5,1-13,8)	9,4	(5,9-14,7)	206
	75 +	14,5	(8,6-20,3)	14,5	(9,4-21,6)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	28,3	(15,0-41,5)	28,5	(17,1-43,3)	79
	Lager secundair	14,8	(4,0-25,7)	14,9	(7,0-29,0)	64
	Hoger secundair	10,2	(3,6-16,8)	10,5	(5,4-19,4)	101
	Hoger onderwijs	4,2	(1,3-7,1)	4,1	(1,9-8,6)	171
JAAR	2001	11,6	(8,4-14,8)	11,2	(8,5-14,6)	539
	2004	10,4	(8,1-12,6)	10,1	(8,1-12,5)	950
	2008	10,9	(8,0-13,7)	10,5	(8,0-13,7)	723
	2013	11,9	(8,2-15,7)	11,7	(8,5-16,0)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 332 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA27_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,6	(0,2-1,0)	0,3	(0,1-0,6)	1177
	Vrouwen	6,3	(4,9-7,8)	2,8	(1,7-4,5)	1353
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,2	(0,0-1,3)	344
	25 - 34	0,2	(0,0-0,5)	0,1	(0,0-0,7)	510
	35 - 44	0,6	(0,0-1,2)	0,3	(0,1-1,1)	465
	45 - 54	1,2	(0,2-2,1)	0,7	(0,3-1,6)	431
	55 - 64	10,5	(6,5-14,5)	6,4	(4,0-10,1)	355
	65 - 74	8,7	(4,5-12,8)	4,9	(2,7-8,9)	206
	75 +	16,4	(11,2-21,6)	9,1	(5,6-14,3)	219
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4,9	(2,3-7,6)	0,8	(0,3-1,8)	298
	Lager secundair	4,6	(2,1-7,1)	0,9	(0,4-2,0)	342
	Hoger secundair	3,4	(1,9-4,9)	1,0	(0,5-1,9)	692
	Hoger onderwijs	2,8	(1,8-3,9)	0,9	(0,5-1,6)	1146
JAAR	1997	4,5	(3,3-5,6)	1,7	(1,2-2,4)	2562
	2001	5,5	(4,5-6,5)	1,9	(1,4-2,6)	2450
	2004	4,7	(3,9-5,5)	1,7	(1,2-2,3)	2935
	2008	4,3	(3,5-5,2)	1,6	(1,2-2,2)	2782
	2013	3,6	(2,8-4,3)	1,4	(1,0-1,9)	2530

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 333 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA27_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,4	(0,0-5,0)	2,4	(0,8-6,8)	172
	Vrouwen	19,4	(14,2-24,6)	18,6	(13,9-24,5)	253
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	8,7	(4,5-12,8)	5,9	(3,1-11,0)	206
	75 +	16,4	(11,2-21,6)	10,8	(6,5-17,5)	219
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	10,7	(3,4-18,1)	5,9	(2,5-13,4)	79
	Lager secundair	12,3	(3,5-21,1)	7,2	(2,9-17,0)	64
	Hoger secundair	16,8	(8,7-24,9)	9,6	(5,1-17,1)	101
	Hoger onderwijs	9,8	(5,0-14,5)	8,3	(4,3-15,4)	171
JAAR	1997	15,0	(10,2-19,8)	10,6	(7,7-14,5)	565
	2001	19,0	(15,4-22,7)	13,7	(10,7-17,3)	540
	2004	15,5	(12,7-18,2)	11,0	(8,9-13,6)	945
	2008	16,7	(13,2-20,2)	11,9	(8,9-15,6)	714
	2013	12,5	(9,2-15,9)	8,9	(6,6-12,1)	425

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 334 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met gebroken heup in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA28_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,4	(0,0-0,8)	0,5	(0,2-1,3)	1177
	Vrouwen	0,4	(0,0-0,7)	0,5	(0,2-1,1)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,3	(0,0-2,2)	344
	25 - 34	0,0		0,2	(0,0-1,7)	510
	35 - 44	0,0		0,4	(0,1-2,5)	465
	45 - 54	0,5	(0,0-1,6)	0,5	(0,1-3,6)	431
	55 - 64	0,4	(0,0-0,9)	0,4	(0,1-1,4)	355
	65 - 74	1,3	(0,0-3,1)	1,3	(0,3-5,1)	206
	75 +	1,8	(0,0-3,5)	1,8	(0,7-4,6)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,3	(0,0-2,9)	0,1	(0,0-0,4)	298
	Lager secundair	0,3	(0,0-1,0)	0,0	(0,0-0,2)	342
	Hoger secundair	0,4	(0,0-1,0)	0,1	(0,0-0,3)	692
	Hoger onderwijs	0,2	(0,0-0,4)	0,0	(0,0-0,1)	1146
JAAR	2001	0,8	(0,5-1,2)	0,6	(0,4-1,0)	2450
	2004	0,5	(0,2-0,8)	0,4	(0,2-0,8)	2951
	2008	0,7	(0,4-1,0)	0,6	(0,4-0,9)	2806
	2013	0,4	(0,1-0,6)	0,4	(0,2-0,9)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 335 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met gebroken heup in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA28_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,1	(0,0-2,8)	1,1	(0,3-5,0)	172
	Vrouwen	1,8	(0,0-3,6)	1,8	(0,7-4,6)	254
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	1,3	(0,0-3,1)	1,3	(0,3-5,4)	206
	75 +	1,8	(0,0-3,5)	1,7	(0,7-4,2)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4,2	(0,0-10,1)	3,8	(0,8-17,0)	79
	Lager secundair	1,6	(0,0-5,0)	1,5	(0,2-9,4)	64
	Hoger secundair	0,0		0,0	(0,0-0,0)	101
	Hoger onderwijs	1,2	(0,0-3,0)	1,3	(0,3-5,2)	171
JAAR	2001	3,6	(1,8-5,4)	3,2	(1,9-5,5)	539
	2004	1,6	(0,4-2,8)	1,4	(0,6-3,4)	953
	2008	2,9	(1,6-4,2)	2,6	(1,6-4,1)	731
	2013	1,5	(0,1-2,9)	1,4	(0,5-3,6)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 336 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA33_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,1	(2,0-4,2)	3,0	(2,0-4,4)	1177
	Vrouwen	3,6	(2,3-4,9)	3,4	(2,4-4,8)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	2,6	(0,8-4,3)	2,6	(1,3-5,0)	344
	25 - 34	1,7	(0,5-3,0)	1,7	(0,8-3,5)	510
	35 - 44	5,0	(2,1-7,9)	5,0	(2,8-8,8)	465
	45 - 54	3,7	(1,7-5,7)	3,7	(2,1-6,4)	431
	55 - 64	1,9	(0,5-3,3)	1,9	(0,9-3,9)	355
	65 - 74	5,5	(2,0-9,0)	5,5	(2,9-10,2)	206
	75 +	4,9	(1,7-8,1)	4,8	(2,5-9,1)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3,9	(0,8-7,0)	3,5	(1,6-7,7)	298
	Lager secundair	2,8	(0,6-5,1)	2,6	(1,2-5,6)	342
	Hoger secundair	2,3	(1,2-3,3)	2,2	(1,3-3,6)	692
	Hoger onderwijs	4,2	(2,7-5,6)	4,0	(2,9-5,6)	1146
JAAR	1997	3,7	(2,6-4,8)	3,7	(2,7-5,0)	2561
	2001	4,5	(3,5-5,5)	4,5	(3,6-5,6)	2453
	2004	4,5	(3,6-5,3)	4,5	(3,7-5,4)	2951
	2008	2,3	(1,6-3,0)	2,3	(1,7-3,2)	2804
	2013	3,4	(2,5-4,2)	3,4	(2,6-4,4)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 337 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA33_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	6,6	(2,3-10,9)	6,5	(3,4-12,2)	172
	Vrouwen	4,3	(1,5-7,0)	4,3	(2,2-8,1)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	5,5	(2,0-9,0)	5,4	(2,9-9,8)	206
	75 +	4,9	(1,7-8,1)	4,9	(2,5-9,4)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,7	(0,4-13,0)	7,0	(2,7-16,8)	79
	Lager secundair	6,3	(0,0-14,2)	6,4	(1,8-20,1)	64
	Hoger secundair	2,7	(0,0-6,0)	2,9	(0,9-8,9)	101
	Hoger onderwijs	5,7	(2,1-9,4)	5,4	(2,8-10,1)	171
JAAR	1997	4,9	(2,0-7,9)	5,0	(2,8-8,9)	565
	2001	6,0	(3,5-8,4)	6,0	(4,0-9,0)	540
	2004	5,0	(3,4-6,5)	5,0	(3,7-6,8)	949
	2008	1,5	(0,6-2,3)	1,6	(0,9-2,8)	733
	2013	5,2	(2,8-7,6)	5,2	(3,3-8,1)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 338 | Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens aantal aandoeningen waaraan ze lijden, Brussels Gewest

MA_1		Geen	1	2	3 of meer	N
GESLACHT	Mannen	72,5	17,2	6,5	3,8	1177
	Vrouwen	64,7	20,8	9,0	5,5	1353
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	54,7	19,5	12,0	13,8	298
	Lager secundair	61,1	22,8	8,4	7,7	342
	Hoger secundair	72,8	16,7	7,4	3,2	692
	Hoger onderwijs	71,3	19,5	6,4	2,7	1145
JAAR	1997	67,7	22,4	6,6	3,4	2558
	2001	67,2	21,7	7,9	3,2	2351
	2004	69,5	19,5	7,9	3,2	2875
	2013	68,5	19,1	7,8	4,6	2530

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

° op een totaal van 6 chronische aandoeningen: chronisch longlijden, hartlijden, diabetes, artritis/artrose, hypertensie, kanker

Tabel 339 | Verdeling van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens aantal aandoeningen waaraan ze lijden, Brussels Gewest

MA_10		Geen	1	2	3 of meer	N
GESLACHT	Mannen	34,5	30,3	17,9	17,4	172
	Vrouwen	24,1	36,9	22,9	16,1	254
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	23,5	25,1	19,5	31,9	79
	Lager secundair	29,3	34,7	23,5	12,5	64
	Hoger secundair	27,6	39,9	18,1	14,5	101
	Hoger onderwijs	31,0	35,7	19,6	13,7	171
JAAR	1997	35,0	35,7	17,6	11,8	564
	2001	30,1	37,5	20,5	11,9	511
	2004	31,8	34,9	22,3	11,1	917
	2013	28,3	34,2	20,9	16,6	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

° op een totaal van 6 chronische aandoeningen: chronisch longlijden, hartlijden, diabetes, artritis/artrose, hypertensie, kanker

Tabel 340 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met multimorbiditeit, Brussels Gewest

MA_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	10,2	(7,8-12,7)	6,5	(4,5-9,3)	1177
	Vrouwen	14,5	(12,4-16,6)	8,6	(6,2-11,7)	1353
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,3	(0,0-0,9)	0,3	(0,0-2,2)	344
	25 - 34	1,9	(0,4-3,5)	1,9	(0,9-4,2)	510
	35 - 44	3,8	(2,1-5,6)	3,8	(2,5-6,0)	465
	45 - 54	15,5	(11,0-20,0)	15,5	(11,6-20,5)	431
	55 - 64	24,0	(16,8-31,3)	23,9	(17,2-32,1)	354
	65 - 74	33,2	(25,3-41,1)	32,8	(25,5-41,1)	206
	75 +	41,8	(34,1-49,4)	40,8	(33,3-48,8)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	25,7	(19,9-31,5)	14,6	(9,7-21,3)	298
	Lager secundair	16,1	(11,1-21,1)	8,8	(5,5-13,8)	342
	Hoger secundair	10,6	(8,1-13,0)	7,1	(4,9-10,2)	692
	Hoger onderwijs	9,1	(6,7-11,6)	5,8	(3,9-8,6)	1145
JAAR	1997	10,0	(8,2-11,8)	6,7	(5,3-8,5)	2558
	2001	11,1	(9,7-12,6)	7,1	(6,0-8,5)	2351
	2004	11,0	(9,8-12,3)	7,4	(6,3-8,7)	2875
	2013	12,4	(10,8-14,1)	9,2	(7,7-10,8)	2530

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

*Meer dan één van de volgende aandoeningen: chronisch longlijden, hartlijden, diabetes, artritis/artrose, hypertensie, kanker

Tabel 341 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met multimorbiditeit, Brussels Gewest

MA_20		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	35,3	(26,3-44,2)	35,6	(27,2-44,9)	172
	Vrouwen	39,0	(32,3-45,6)	38,6	(32,1-45,5)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	33,2	(25,3-41,1)	33,2	(25,8-41,5)	206
	75 +	41,8	(34,1-49,4)	41,5	(34,0-49,5)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	51,4	(38,8-64,0)	49,9	(37,7-62,0)	79
	Lager secundair	36,0	(22,8-49,2)	35,2	(23,5-49,1)	64
	Hoger secundair	32,6	(22,7-42,4)	31,8	(23,0-42,2)	101
	Hoger onderwijs	33,3	(24,3-42,4)	34,5	(26,0-44,1)	171
JAAR	1997	29,4	(21,2-37,5)	29,4	(21,9-38,2)	564
	2001	32,4	(27,8-36,9)	32,2	(27,8-36,9)	511
	2004	33,3	(29,7-37,0)	33,2	(29,7-36,9)	917
	2013	37,5	(32,0-42,9)	37,4	(32,1-43,0)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

°Meer dan één van de volgende aandoeningen: chronisch longlijden, hartlijden, diabetes, artritis/artrose, hypertensie, kanker

Tabel 342 | Gemiddeld aantal chronische aandoeningen bij personen (van 15 jaar en ouder) (op een totaal van 25 aandoeningen), Brussels Gewest

MA_3		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,0	(0,9-1,2)	1,2	(1,1-1,4)	1176
	Vrouwen	1,5	(1,3-1,6)	1,6	(1,5-1,7)	1351
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,4	(0,3-0,5)	0,4	(0,3-0,5)	344
	25 - 34	0,6	(0,5-0,7)	0,6	(0,5-0,7)	509
	35 - 44	1,0	(0,8-1,2)	1,0	(0,8-1,2)	465
	45 - 54	1,5	(1,2-1,8)	1,5	(1,2-1,8)	431
	55 - 64	2,0	(1,8-2,3)	2,0	(1,8-2,3)	354
	65 - 74	2,4	(1,9-2,8)	2,4	(1,9-2,8)	206
	75 +	2,8	(2,4-3,2)	2,7	(2,3-3,1)	218
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,1	(1,7-2,4)	2,0	(1,7-2,4)	297
	Lager secundair	1,7	(1,3-2,0)	1,7	(1,4-2,1)	342
	Hoger secundair	1,1	(1,0-1,3)	1,4	(1,2-1,5)	692
	Hoger onderwijs	1,1	(0,9-1,2)	1,3	(1,1-1,4)	1144
JAAR	2001	1,3	(1,3-1,4)	1,4	(1,4-1,5)	2317
	2004	1,2	(1,2-1,3)	1,4	(1,3-1,4)	2765
	2013	1,3	(1,2-1,4)	1,4	(1,3-1,5)	2527

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

° Astma, chronisch longlijden, hartlijden, hoge bloeddruk, beroerte (of de gevolgen daarvan), artritis/artrose, diabetes, allergie, maagzweer, chronische darmproblemen, leverlijden, galstenen/ontsteking van de galblaas, kanker, ernstige hoofdpijn, depressie, schildklierlijden, glaucoom, cataract, ziekte van Parkinson, epilepsie, ernstig nierlijden/nierstenen, chronische blaasontsteking, chronische vermoeidheid, osteoporose, ernstige huidziekte

Tabel 343 | Gemiddeld aantal chronische aandoeningen bij personen (van 65 jaar en ouder) (op een totaal van 25 aandoeningen), Brussels Gewest

MA_30		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,3	(1,7-2,9)	2,3	(1,8-2,9)	172
	Vrouwen	2,8	(2,4-3,1)	2,7	(2,4-3,1)	252
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	2,4	(1,9-2,8)	2,4	(1,9-2,8)	206
	75 +	2,8	(2,4-3,2)	2,7	(2,3-3,2)	218
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3,6	(2,7-4,6)	3,6	(2,6-4,5)	78
	Lager secundair	2,5	(1,7-3,2)	2,4	(1,7-3,2)	64
	Hoger secundair	2,5	(1,9-3,0)	2,4	(1,9-2,9)	101
	Hoger onderwijs	2,2	(1,8-2,7)	2,3	(1,8-2,7)	171
JAAR	2001	2,6	(2,4-2,8)	2,6	(2,3-2,8)	502
	2004	2,4	(2,2-2,5)	2,3	(2,2-2,5)	869
	2013	2,6	(2,3-2,9)	2,6	(2,3-2,9)	424

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

° Astma, chronisch longlijden, hartlijden, hoge bloeddruk, beroerte (of de gevolgen daarvan), artritis/artrose, diabetes, allergie, maagzweer, chronische darmproblemen, leverlijden, galstenen/ontsteking van de galblaas, kanker, ernstige hoofdpijn, depressie, schildklierlijden, glaucoom, cataract, ziekte van Parkinson, epilepsie, ernstig nierlijden/nierstenen, chronische blaasontsteking, chronische vermoeidheid, osteoporose, ernstige huidziekte

Tabel 344 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met één of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, Waals Gewest

MB01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	28,8	(26,0-31,7)	28,1	(25,3-31,1)	1722
	Vrouwen	31,4	(28,4-34,4)	28,6	(25,6-31,8)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	9,5	(6,3-12,6)	9,5	(6,8-13,1)	475
	25 - 34	16,0	(11,4-20,6)	16,0	(11,9-21,1)	500
	35 - 44	24,0	(19,3-28,8)	24,0	(19,6-29,0)	538
	45 - 54	32,2	(27,3-37,2)	32,2	(27,5-37,3)	622
	55 - 64	37,8	(32,4-43,1)	37,8	(32,6-43,2)	601
	65 - 74	49,7	(42,8-56,6)	49,7	(42,9-56,5)	457
	75 +	57,1	(50,4-63,7)	57,0	(50,3-63,4)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	49,2	(42,0-56,4)	37,2	(30,7-44,2)	446
	Lager secundair	35,0	(29,2-40,7)	32,4	(26,9-38,4)	560
	Hoger secundair	28,7	(24,9-32,4)	28,6	(24,8-32,7)	1108
	Hoger onderwijs	23,4	(20,3-26,4)	23,6	(20,6-26,9)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	31,2	(27,7-34,6)	28,8	(25,5-32,3)	1158
	Halfstedelijk gebied	31,1	(25,3-36,9)	29,5	(24,1-35,5)	647
	Landelijk gebied	28,9	(25,7-32,2)	27,6	(24,4-31,0)	1785
JAAR	1997	30,4	(27,8-33,0)	32,6	(29,9-35,4)	3003
	2001	32,9	(30,9-35,0)	32,3	(30,2-34,5)	4129
	2004	32,6	(30,5-34,7)	32,0	(29,7-34,4)	4260
	2008	32,9	(30,8-35,1)	31,9	(29,8-34,1)	3401
	2013	30,2	(28,0-32,4)	28,4	(26,3-30,6)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 345 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met één of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps, Waals Gewest

MB01_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	53,5	(46,8-60,2)	54,0	(47,3-60,6)	383
	Vrouwen	53,3	(46,9-59,6)	53,0	(46,6-59,3)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	49,7	(42,8-56,6)	49,7	(42,9-56,5)	457
	75 +	57,1	(50,4-63,7)	57,2	(50,5-63,6)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	60,7	(51,1-70,3)	60,2	(50,0-69,5)	244
	Lager secundair	47,8	(38,1-57,4)	48,1	(38,8-57,5)	175
	Hoger secundair	46,7	(37,4-56,0)	46,7	(37,5-56,0)	186
	Hoger onderwijs	53,4	(44,6-62,2)	54,2	(45,3-62,9)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	54,7	(47,7-61,7)	54,9	(47,8-61,8)	317
	Halfstedelijk gebied	47,8	(35,8-59,8)	48,0	(36,5-59,8)	131
	Landelijk gebied	53,3	(45,3-61,2)	53,2	(45,2-60,9)	406
JAAR	1997	61,3	(55,3-67,3)	62,7	(56,6-68,5)	638
	2001	57,3	(52,8-61,9)	57,7	(53,2-62,1)	892
	2004	53,3	(49,1-57,5)	53,8	(49,6-58,0)	1292
	2008	59,1	(54,5-63,6)	59,0	(54,3-63,5)	1014
	2013	53,4	(48,5-58,2)	53,4	(48,5-58,2)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 346 | Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens belemmeringen in dagelijkse activiteiten die hiervan het gevolg zijn, Waals Gewest

MB03_1		Voortdurend	Af en toe	Niet of zelden	N
GESLACHT	Mannen	46,2	21,1	32,6	549
	Vrouwen	45,7	24,4	30,0	597
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	64,7	20,2	15,1	219
	Lager secundair	49,8	22,7	27,5	222
	Hoger secundair	45,3	24,4	30,3	330
	Hoger onderwijs	31,7	23,1	45,2	354
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	51,6	22,3	26,1	394
	Halfstedelijk gebied	33,5	24,9	41,6	223
	Landelijk gebied	43,5	22,9	33,5	529
JAAR	1997	41,0	39,0	20,0	939
	2001	43,4	38,3	18,3	1332
	2004	46,4	29,2	24,4	1537
	2008	39,1	25,5	35,4	1233
	2013	45,9	22,9	31,2	1146

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 347 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens belemmeringen in dagelijkse activiteiten die hiervan het gevolg zijn, Waals Gewest

MB03_2		Voortdurend	Af en toe	Niet of zelden	N
GESLACHT	Mannen	48,2	20,2	31,6	207
	Vrouwen	52,4	20,9	26,7	241
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	73,0	16,7	10,3	138
	Lager secundair	44,3	21,6	34,1	94
	Hoger secundair	34,8	25,9	39,3	89
	Hoger onderwijs	34,9	21,2	43,9	115
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	49,6	21,8	28,6	173
	Halfstedelijk gebied	45,1	20,8	34,0	71
	Landelijk gebied	53,4	19,0	27,6	204
JAAR	1997	55,4	27,8	16,8	355
	2001	53,1	31,5	15,3	482
	2004	57,9	25,5	16,5	720
	2008	54,8	23,5	21,7	611
	2013	50,7	20,6	28,7	448

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 348 | Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens bedlegerigheid die hiervan het gevolg is, Waals Gewest

MB04_1		Voortdurend	Af en toe	Niet of zelden	N
GESLACHT	Mannen	3,3	15,1	81,6	549
	Vrouwen	2,6	17,2	80,2	597
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,4	27,3	65,3	219
	Lager secundair	2,4	20,1	77,6	222
	Hoger secundair	1,7	14,7	83,6	330
	Hoger onderwijs	1,6	8,4	90,0	354
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,5	23,9	71,6	394
	Halfstedelijk gebied	0,5	5,3	94,1	223
	Landelijk gebied	1,9	11,3	86,8	529
JAAR	1997	0,7	15,8	83,5	933
	2001	2,3	18,8	78,8	1311
	2004	1,8	13,7	84,5	1530
	2008	1,9	13,1	85,0	1231
	2013	2,9	16,3	80,8	1146

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 349 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens bedlegerigheid die hiervan het gevolg is, Waals Gewest

MB04_2		Voortdurend	Af en toe	Niet of zelden	N
GESLACHT	Mannen	6,7	15,1	78,2	207
	Vrouwen	4,7	19,5	75,9	241
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	9,1	29,8	61,0	138
	Lager secundair	4,6	12,0	83,5	94
	Hoger secundair	3,9	8,7	87,3	89
	Hoger onderwijs	2,5	11,0	86,6	115
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	7,9	23,6	68,6	173
	Halfstedelijk gebied	1,7	10,0	88,4	71
	Landelijk gebied	3,5	12,3	84,2	204
JAAR	1997	1,4	18,7	79,9	354
	2001	4,8	19,0	76,3	476
	2004	3,2	16,8	80,0	718
	2008	2,5	16,3	81,2	612
	2013	5,5	17,7	76,8	448

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 350 | Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens beperkingen die hiervan het gevolg zijn, Waals Gewest

MB_1		Ernstige beperking	Matige beperking	Lichte beperking	Geen beperking	N
GESLACHT	Mannen	18,4	31,6	17,7	32,3	549
	Vrouwen	19,4	31,7	19,4	29,4	597
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	33,9	37,5	14,7	13,8	219
	Lager secundair	22,1	35,5	15,1	27,2	222
	Hoger secundair	16,4	32,9	20,4	30,3	330
	Hoger onderwijs	10,0	23,7	21,5	44,7	354
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	28,3	30,1	15,6	26,0	394
	Halfstedelijk gebied	5,9	28,7	23,8	41,6	223
	Landelijk gebied	12,8	34,2	20,4	32,6	529
JAAR	1997	16,5	28,7	34,9	19,9	932
	2001	20,9	28,2	33,1	17,7	1308
	2004	15,4	35,1	25,6	23,8	1529
	2008	14,7	28,1	22,3	34,8	1227
	2013	19,0	31,6	18,6	30,7	1146

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 351 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap volgens beperkingen die hiervan het gevolg zijn, Waals Gewest

MB_4		Ernstige beperking	Matige beperking	Lichte beperking	Geen beperking	N
GESLACHT	Mannen	21,8	28,0	18,5	31,6	207
	Vrouwen	23,2	35,0	16,6	25,2	241
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	37,8	41,9	11,9	8,3	138
	Lager secundair	15,5	30,7	20,7	33,1	94
	Hoger secundair	12,7	25,1	22,9	39,3	89
	Hoger onderwijs	13,4	23,7	19,0	43,9	115
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	31,1	23,9	16,8	28,2	173
	Halfstedelijk gebied	11,6	34,9	19,4	34,0	71
	Landelijk gebied	14,7	41,8	17,7	25,9	204
JAAR	1997	20,1	36,3	26,9	16,7	354
	2001	23,7	34,1	27,0	15,2	476
	2004	19,7	41,9	22,2	16,2	717
	2008	18,5	40,4	19,9	21,2	609
	2013	22,6	32,2	17,4	27,9	448

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 352 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Waals Gewest

MB_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	67,7	(62,7-72,6)	65,8	(60,3-70,9)	549
	Vrouwen	70,6	(65,8-75,4)	68,3	(62,6-73,5)	597
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	46,3	(27,8-64,8)	46,1	(30,0-63,0)	54
	25 - 34	67,9	(55,5-80,2)	67,8	(54,7-78,5)	81
	35 - 44	72,7	(64,1-81,3)	72,7	(62,7-80,8)	126
	45 - 54	68,0	(59,6-76,4)	67,9	(59,2-75,6)	207
	55 - 64	69,1	(62,4-75,8)	69,2	(62,0-75,6)	230
	65 - 74	64,4	(54,8-73,9)	64,3	(54,4-73,1)	219
	75 +	79,0	(72,2-85,9)	78,8	(71,2-84,8)	229
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	86,2	(80,5-91,8)	84,8	(76,5-90,5)	219
	Lager secundair	72,8	(65,6-80,0)	71,3	(63,2-78,3)	222
	Hoger secundair	69,7	(63,6-75,9)	68,8	(62,1-74,8)	330
	Hoger onderwijs	55,3	(48,1-62,4)	54,0	(46,5-61,3)	354
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	74,0	(68,8-79,2)	72,0	(65,8-77,4)	394
	Halfstedelijk gebied	58,4	(49,9-66,9)	57,5	(48,3-66,2)	223
	Landelijk gebied	67,4	(61,7-73,1)	65,1	(58,9-70,8)	529
JAAR	1997	80,1	(76,1-84,0)	79,3	(75,0-83,1)	932
	2001	82,3	(79,6-84,9)	81,1	(78,0-83,8)	1308
	2004	76,2	(72,5-79,8)	74,9	(70,9-78,6)	1529
	2008	65,2	(61,6-68,8)	62,1	(58,1-66,0)	1227
	2013	69,3	(65,8-72,8)	66,7	(62,8-70,4)	1146

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 353 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Waals Gewest

MB_5		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	68,4	(59,6-77,1)	69,5	(60,4-77,3)	207
	Vrouwen	74,8	(67,7-81,9)	74,2	(66,1-81,0)	241
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	64,4	(54,8-73,9)	64,6	(54,8-73,4)	219
	75 +	79,0	(72,2-85,9)	78,8	(71,3-84,8)	229
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	91,7	(86,7-96,6)	91,2	(84,3-95,2)	138
	Lager secundair	66,9	(54,7-79,2)	66,6	(54,2-77,1)	94
	Hoger secundair	60,7	(47,4-74,0)	61,3	(47,5-73,4)	89
	Hoger onderwijs	56,1	(43,6-68,6)	57,5	(45,1-69,1)	115
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	71,8	(62,9-80,6)	72,3	(62,8-80,1)	173
	Halfstedelijk gebied	66,0	(50,7-81,2)	67,5	(49,5-81,5)	71
	Landelijk gebied	74,1	(65,4-82,9)	73,4	(63,5-81,4)	204
JAAR	1997	83,3	(76,7-89,9)	84,2	(76,7-89,6)	354
	2001	84,8	(80,6-88,9)	84,9	(80,3-88,6)	476
	2004	83,8	(80,0-87,5)	84,2	(80,2-87,6)	717
	2008	78,8	(73,9-83,7)	78,3	(72,6-83,0)	609
	2013	72,1	(66,3-78,0)	72,1	(65,9-77,6)	448

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 354 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Waals Gewest

MB_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	18,4	(13,9-23,0)	17,1	(12,8-22,6)	549
	Vrouwen	19,4	(15,1-23,8)	17,5	(13,6-22,1)	597
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	10,7	(1,1-20,2)	10,6	(4,4-23,5)	54
	25 - 34	18,9	(6,2-31,5)	18,9	(9,4-34,2)	81
	35 - 44	16,2	(7,4-25,1)	16,2	(9,2-27,1)	126
	45 - 54	18,7	(11,5-26,0)	18,7	(12,6-26,9)	207
	55 - 64	16,4	(10,1-22,6)	16,4	(11,1-23,6)	230
	65 - 74	18,7	(10,4-27,1)	18,7	(11,8-28,4)	219
	75 +	26,0	(18,5-33,6)	26,0	(19,2-34,1)	229
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	33,9	(24,2-43,7)	32,1	(22,6-43,3)	219
	Lager secundair	22,1	(14,7-29,6)	21,3	(14,4-30,3)	222
	Hoger secundair	16,4	(10,9-21,9)	15,9	(11,3-22,1)	330
	Hoger onderwijs	10,0	(6,2-13,7)	9,7	(6,4-14,3)	354
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	28,3	(22,7-33,9)	26,6	(21,1-33,1)	394
	Halfstedelijk gebied	5,9	(2,3-9,4)	5,5	(3,0-10,0)	223
	Landelijk gebied	12,8	(8,9-16,8)	11,6	(8,3-16,1)	529
JAAR	1997	16,5	(12,8-20,2)	15,2	(12,0-19,1)	932
	2001	20,9	(18,1-23,8)	18,9	(16,2-21,8)	1308
	2004	15,4	(12,6-18,1)	13,9	(11,5-16,8)	1529
	2008	14,7	(12,1-17,4)	12,8	(10,5-15,6)	1227
	2013	19,0	(15,8-22,1)	16,8	(13,9-20,1)	1146

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 355 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap dat hierdoor beperkingen heeft, Waals Gewest

MB_6		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	21,8	(13,4-30,2)	21,9	(14,5-31,8)	207
	Vrouwen	23,2	(15,7-30,7)	22,4	(15,9-30,5)	241
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	18,7	(10,4-27,1)	18,8	(11,9-28,3)	219
	75 +	26,0	(18,5-33,6)	26,0	(19,3-34,0)	229
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	37,8	(24,1-51,5)	37,8	(24,6-53,1)	138
	Lager secundair	15,5	(6,9-24,1)	15,3	(8,7-25,5)	94
	Hoger secundair	12,7	(4,1-21,2)	12,7	(6,4-23,6)	89
	Hoger onderwijs	13,4	(6,2-20,7)	13,4	(7,5-22,8)	115
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	31,1	(22,0-40,3)	30,8	(22,3-40,9)	173
	Halfstedelijk gebied	11,6	(0,6-22,7)	11,6	(4,5-26,8)	71
	Landelijk gebied	14,7	(7,8-21,6)	14,0	(8,7-21,8)	204
JAAR	1997	20,1	(12,0-28,2)	20,3	(13,2-29,8)	354
	2001	23,7	(18,6-28,9)	22,9	(18,3-28,3)	476
	2004	19,7	(15,3-24,0)	19,3	(15,3-24,0)	717
	2008	18,5	(14,3-22,7)	17,2	(13,4-21,7)	609
	2013	22,6	(16,9-28,3)	21,7	(16,5-28,0)	448

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 356 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA03_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,0	(1,0-3,0)	1,0	(0,5-1,8)	1721
	Vrouwen	0,9	(0,3-1,5)	0,3	(0,1-0,8)	1868
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	0,0		0,1	(0,0-0,8)	475
	25 - 34	0,0		0,1	(0,0-0,7)	500
	35 - 44	0,2	(0,0-0,6)	0,2	(0,0-1,3)	538
	45 - 54	1,0	(0,0-1,9)	0,8	(0,3-2,5)	622
	55 - 64	1,7	(0,3-3,0)	1,5	(0,7-3,2)	601
	65 - 74	4,3	(0,8-7,8)	3,9	(1,8-8,3)	457
	75 +	5,1	(2,1-8,1)	5,2	(2,7-9,6)	396
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4,2	(1,0-7,3)	1,0	(0,4-2,4)	446
	Lager secundair	0,9	(0,0-1,9)	0,4	(0,1-1,2)	560
	Hoger secundair	1,0	(0,4-1,7)	0,5	(0,2-1,1)	1108
	Hoger onderwijs	1,0	(0,3-1,8)	0,5	(0,2-1,3)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,0	(0,8-3,1)	0,7	(0,4-1,5)	1158
	Halfstedelijk gebied	0,9	(0,1-1,7)	0,4	(0,1-1,0)	647
	Landelijk gebied	1,0	(0,5-1,6)	0,5	(0,2-1,0)	1784
JAAR	2008	0,8	(0,5-1,1)	0,3	(0,1-0,5)	3396
	2013	1,4	(0,9-2,0)	0,4	(0,2-0,8)	3589

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 357 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hartinfarct (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA03_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	7,4	(2,8-12,1)	7,5	(4,0-13,7)	382
	Vrouwen	2,8	(0,6-5,0)	2,8	(1,3-5,8)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	4,3	(0,8-7,8)	3,7	(1,8-7,6)	457
	75 +	5,1	(2,1-8,1)	4,9	(2,5-9,5)	396
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,2	(1,5-13,0)	7,3	(3,1-15,9)	244
	Lager secundair	1,1	(0,0-2,7)	1,0	(0,3-3,8)	175
	Hoger secundair	5,2	(0,9-9,5)	4,4	(1,6-11,4)	186
	Hoger onderwijs	3,6	(0,0-7,3)	2,9	(1,0-8,0)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	6,1	(1,8-10,3)	5,5	(2,6-11,1)	317
	Halfstedelijk gebied	2,4	(0,0-5,6)	2,2	(0,5-8,1)	131
	Landelijk gebied	3,6	(1,2-6,1)	3,4	(1,7-6,4)	405
JAAR	2008	2,2	(1,1-3,2)	2,0	(1,2-3,3)	1009
	2013	4,7	(2,4-7,0)	4,3	(2,6-7,1)	853

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 358 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA04_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,4	(1,4-3,4)	1,3	(0,8-2,3)	1722
	Vrouwen	1,3	(0,7-2,0)	0,5	(0,3-1,0)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,1	(0,0-0,8)	475
	25 - 34	0,4	(0,0-1,1)	0,3	(0,0-2,2)	500
	35 - 44	0,6	(0,0-1,3)	0,5	(0,2-1,8)	538
	45 - 54	0,8	(0,0-1,6)	0,7	(0,2-2,1)	622
	55 - 64	1,7	(0,5-3,0)	1,6	(0,8-3,2)	601
	65 - 74	3,7	(0,6-6,8)	3,5	(1,6-7,6)	457
	75 +	9,0	(5,6-12,4)	9,3	(6,3-13,7)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,4	(3,0-9,9)	1,6	(0,7-3,4)	446
	Lager secundair	1,6	(0,5-2,8)	0,7	(0,3-1,8)	560
	Hoger secundair	1,0	(0,3-1,8)	0,5	(0,2-1,3)	1108
	Hoger onderwijs	1,1	(0,6-1,6)	0,7	(0,4-1,3)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,2	(1,1-3,2)	0,9	(0,5-1,8)	1158
	Halfstedelijk gebied	1,3	(0,3-2,4)	0,6	(0,3-1,6)	647
	Landelijk gebied	1,6	(0,9-2,4)	0,8	(0,5-1,4)	1785
JAAR	2008	2,3	(1,7-2,9)	0,9	(0,6-1,4)	3396
	2013	1,8	(1,3-2,4)	0,7	(0,4-1,1)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 359 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met coronaire hartziekte in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA04_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	9,4	(4,8-14,1)	9,1	(5,0-15,9)	383
	Vrouwen	4,2	(2,0-6,4)	3,6	(2,1-6,0)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	3,7	(0,6-6,8)	3,3	(1,5-6,9)	457
	75 +	9,0	(5,6-12,4)	8,8	(5,8-13,2)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	11,3	(5,2-17,5)	9,9	(4,9-19,0)	244
	Lager secundair	5,2	(1,2-9,1)	4,5	(2,0-9,8)	175
	Hoger secundair	2,4	(0,0-4,8)	1,9	(0,7-5,2)	186
	Hoger onderwijs	4,7	(2,0-7,4)	4,1	(2,2-7,4)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	6,2	(2,5-9,9)	5,3	(2,6-10,3)	317
	Halfstedelijk gebied	4,0	(0,0-8,8)	3,4	(0,9-11,6)	131
	Landelijk gebied	7,2	(3,8-10,5)	6,1	(3,9-9,5)	406
JAAR	2008	6,6	(4,6-8,7)	6,2	(4,3-8,7)	1009
	2013	6,3	(4,0-8,7)	5,9	(4,0-8,6)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 360 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige hartziekte (uitgezonderd hartinfarct (of de gevolgen daarvan) of coronaire hartziekte) in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA05_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,6	(1,8-3,5)	1,7	(1,1-2,7)	1722
	Vrouwen	1,3	(0,7-1,9)	0,7	(0,4-1,1)	1867
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,1	(0,0-0,8)	475
	25 - 34	0,7	(0,0-1,5)	0,6	(0,2-2,0)	500
	35 - 44	1,1	(0,1-2,1)	1,0	(0,4-2,3)	538
	45 - 54	0,8	(0,2-1,5)	0,8	(0,4-1,6)	622
	55 - 64	2,8	(1,0-4,6)	2,6	(1,3-4,8)	600
	65 - 74	2,3	(1,0-3,5)	2,1	(1,2-3,7)	457
	75 +	8,3	(5,1-11,5)	8,6	(5,8-12,6)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5,4	(2,9-7,8)	1,8	(1,0-3,3)	446
	Lager secundair	3,1	(1,2-5,0)	1,7	(0,9-3,4)	560
	Hoger secundair	0,9	(0,3-1,6)	0,6	(0,3-1,2)	1108
	Hoger onderwijs	1,2	(0,7-1,8)	0,9	(0,5-1,6)	1437
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,8	(1,0-2,6)	0,9	(0,5-1,6)	1158
	Halfstedelijk gebied	2,7	(1,0-4,3)	1,6	(0,8-3,3)	647
	Landelijk gebied	1,9	(1,2-2,6)	1,0	(0,6-1,7)	1784
JAAR	2013	1,9	(1,4-2,5)			3589

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 361 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige hartziekte (uitgezonderd hartinfarct (of de gevolgen daarvan) of coronaire hartziekte) in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA05_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	7,7	(4,6-10,8)	6,9	(4,6-10,1)	383
	Vrouwen	3,6	(1,5-5,7)	2,7	(1,5-5,0)	471
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	2,3	(1,0-3,5)	2,0	(1,1-3,7)	457
	75 +	8,3	(5,1-11,5)	8,1	(5,4-12,1)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	8,3	(4,1-12,5)	6,0	(3,5-10,0)	244
	Lager secundair	3,8	(0,9-6,8)	3,0	(1,3-6,6)	175
	Hoger secundair	2,0	(0,0-4,6)	1,4	(0,3-5,5)	186
	Hoger onderwijs	5,3	(2,3-8,2)	4,5	(2,4-8,3)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,3	(1,9-6,6)	3,4	(1,8-6,1)	317
	Halfstedelijk gebied	4,0	(0,4-7,7)	3,2	(1,2-8,2)	131
	Landelijk gebied	6,8	(3,7-9,9)	5,2	(3,2-8,4)	406
JAAR	2013	5,3	(3,5-7,0)			854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 362 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA06_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	15,8	(13,6-17,9)	10,3	(8,4-12,6)	1722
	Vrouwen	15,0	(12,8-17,1)	8,5	(6,8-10,6)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1,5	(0,2-2,8)	1,5	(0,6-3,5)	475
	25 - 34	1,3	(0,2-2,3)	1,3	(0,6-2,8)	500
	35 - 44	5,7	(3,4-7,9)	5,6	(3,7-8,4)	538
	45 - 54	17,7	(13,4-22,1)	17,7	(13,8-22,4)	622
	55 - 64	28,0	(23,4-32,6)	28,0	(23,6-32,7)	601
	65 - 74	28,7	(23,0-34,4)	28,8	(23,5-34,7)	457
	75 +	35,3	(28,9-41,7)	35,9	(29,8-42,6)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	28,2	(21,9-34,4)	12,0	(8,6-16,4)	446
	Lager secundair	18,9	(14,5-23,2)	11,0	(8,2-14,6)	560
	Hoger secundair	12,5	(9,9-15,1)	8,4	(6,4-11,0)	1108
	Hoger onderwijs	12,2	(10,1-14,4)	8,7	(6,9-10,8)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	16,3	(13,7-18,9)	9,9	(7,9-12,3)	1158
	Halfstedelijk gebied	15,3	(11,4-19,2)	9,3	(6,7-12,6)	647
	Landelijk gebied	14,4	(12,2-16,7)	8,9	(7,1-11,1)	1785
JAAR	1997	12,9	(11,0-14,7)	11,2	(9,6-13,1)	3000
	2001	14,5	(13,0-16,0)	10,9	(9,6-12,3)	4133
	2004	16,0	(14,4-17,5)	12,2	(10,8-13,8)	4231
	2008	16,9	(15,4-18,5)	12,9	(11,4-14,4)	3379
	2013	15,3	(13,8-16,9)	11,1	(9,8-12,4)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 363 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA06_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	32,7	(26,4-39,1)	33,1	(27,1-39,8)	383
	Vrouwen	31,5	(25,6-37,3)	31,1	(25,7-37,1)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	28,7	(23,0-34,4)	28,6	(23,3-34,6)	457
	75 +	35,3	(28,9-41,7)	35,5	(29,4-42,1)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	39,5	(30,5-48,6)	39,1	(30,6-48,4)	244
	Lager secundair	24,3	(17,2-31,5)	24,5	(18,1-32,3)	175
	Hoger secundair	28,7	(20,8-36,6)	28,5	(21,2-37,0)	186
	Hoger onderwijs	30,7	(23,4-38,0)	31,2	(24,3-39,2)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	32,5	(25,9-39,1)	32,5	(26,3-39,4)	317
	Halfstedelijk gebied	29,1	(18,3-39,9)	29,2	(19,4-41,4)	131
	Landelijk gebied	32,1	(26,1-38,2)	32,0	(26,5-38,1)	406
JAAR	1997	34,5	(28,0-40,9)	34,6	(28,6-41,2)	638
	2001	32,2	(27,8-36,6)	31,9	(27,8-36,3)	889
	2004	33,1	(29,4-36,8)	32,8	(29,2-36,6)	1281
	2008	38,7	(34,4-42,9)	38,2	(34,0-42,6)	1000
	2013	32,0	(27,8-36,2)	31,7	(27,7-36,0)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 364 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Waals Gewest

MA06_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	21,6	(14,1-29,0)	18,8	(11,9-28,2)	285
	Vrouwen	17,1	(11,0-23,3)	14,4	(8,8-22,6)	298
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		11,2	(1,4-52,2)	6
	25 - 34	13,9	(0,0-36,8)	12,9	(2,9-42,2)	9
	35 - 44	12,9	(0,8-25,1)	13,1	(5,4-28,7)	35
	45 - 54	30,1	(14,8-45,5)	29,6	(16,9-46,4)	106
	55 - 64	12,9	(7,0-18,7)	12,5	(7,8-19,6)	158
	65 - 74	19,8	(9,3-30,4)	19,7	(11,4-31,9)	137
	75 +	20,1	(11,8-28,4)	20,7	(13,4-30,5)	132
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	16,5	(6,5-26,4)	14,0	(6,3-28,6)	117
	Lager secundair	9,6	(3,2-16,0)	7,6	(3,2-16,8)	116
	Hoger secundair	20,0	(10,3-29,8)	15,9	(9,6-25,2)	155
	Hoger onderwijs	26,9	(17,1-36,7)	23,4	(13,9-36,7)	187
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	14,9	(7,2-22,5)	12,3	(7,1-20,7)	201
	Halfstedelijk gebied	14,8	(7,1-22,6)	11,8	(5,6-23,1)	103
	Landelijk gebied	25,6	(18,1-33,2)	21,8	(14,1-32,2)	279
JAAR	2001	22,8	(18,2-27,4)	16,2	(12,1-21,4)	555
	2008	25,1	(20,3-29,8)	18,1	(13,4-23,9)	445
	2013	19,3	(14,5-24,1)	13,1	(9,3-18,0)	583

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 365 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Waals Gewest

MA06_30		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	22,4	(11,0-33,8)	22,4	(13,2-35,6)	121
	Vrouwen	18,3	(10,5-26,0)	18,2	(11,8-26,9)	148
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	19,8	(9,3-30,4)	19,5	(11,5-31,2)	137
	75 +	20,1	(11,8-28,4)	20,4	(13,3-30,0)	132
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	20,6	(7,7-33,4)	21,0	(9,8-39,3)	86
	Lager secundair	16,5	(4,4-28,5)	16,3	(7,4-31,9)	46
	Hoger secundair	20,0	(9,4-30,5)	19,8	(11,4-32,3)	57
	Hoger onderwijs	21,5	(8,7-34,4)	20,9	(10,3-38,0)	76
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	18,2	(7,9-28,5)	18,2	(10,3-30,3)	106
	Halfstedelijk gebied	4,5	(0,0-10,5)	4,3	(0,9-18,9)	38
	Landelijk gebied	26,0	(15,9-36,1)	26,0	(17,2-37,4)	125
JAAR	2001	23,8	(16,2-31,4)	23,5	(16,7-31,9)	251
	2008	27,5	(20,3-34,6)	27,1	(20,6-34,8)	247
	2013	20,0	(13,4-26,5)	19,7	(13,8-27,3)	269

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 366 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Waals Gewest

MA06_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	89,7	(83,9-95,6)	78,4	(66,3-87,0)	285
	Vrouwen	95,9	(93,6-98,1)	90,2	(81,8-95,0)	298
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	43,0	(0,0-100,0)	44,5	(15,4-77,9)	6
	25 - 34	19,1	(5,9-32,3)	21,6	(5,8-55,4)	9
	35 - 44	86,2	(71,1-100,0)	86,1	(67,1-94,9)	35
	45 - 54	90,2	(78,8-100,0)	91,5	(77,0-97,2)	106
	55 - 64	95,7	(92,1-99,2)	96,3	(91,6-98,4)	158
	65 - 74	96,1	(92,6-99,7)	96,5	(90,4-98,8)	137
	75 +	97,8	(95,1-100,0)	97,8	(92,1-99,4)	132
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	92,6	(87,1-98,0)	73,0	(50,6-87,7)	117
	Lager secundair	98,4	(96,7-100,0)	96,4	(90,4-98,7)	116
	Hoger secundair	88,6	(78,9-98,2)	84,0	(65,9-93,4)	155
	Hoger onderwijs	93,1	(88,9-97,3)	86,4	(73,4-93,6)	187
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	91,3	(85,2-97,3)	80,0	(65,3-89,4)	201
	Halfstedelijk gebied	93,7	(88,5-99,0)	88,3	(72,6-95,6)	103
	Landelijk gebied	94,3	(91,3-97,4)	89,4	(80,3-94,6)	279
JAAR	1997	79,5	(73,8-85,1)	72,8	(65,6-79,0)	422
	2001	77,7	(72,7-82,8)	65,6	(57,6-72,7)	591
	2008	80,7	(75,7-85,8)	71,5	(63,1-78,6)	442
	2013	92,8	(89,7-96,0)	87,8	(81,4-92,2)	583

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 367 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoge bloeddruk dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Waals Gewest

MA06_40		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	98,7	(96,9-100,0)	98,8	(94,8-99,7)	121
	Vrouwen	95,9	(92,3-99,5)	95,8	(90,2-98,3)	148
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	96,1	(92,6-99,7)	96,5	(91,6-98,6)	137
	75 +	97,8	(95,1-100,0)	98,3	(93,5-99,6)	132
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	96,6	(92,0-100,0)	97,1	(90,4-99,2)	86
	Lager secundair	99,2	(97,4-100,0)	99,4	(94,5-99,9)	46
	Hoger secundair	95,7	(90,5-100,0)	96,5	(87,6-99,1)	57
	Hoger onderwijs	97,9	(94,9-100,0)	98,1	(92,2-99,6)	76
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	96,5	(92,8-100,0)	97,2	(90,2-99,2)	106
	Halfstedelijk gebied	100	(100,0-100,0)	100	(100,0-100,0)	38
	Landelijk gebied	97,1	(93,7-100,0)	97,4	(93,1-99,1)	125
JAAR	1997	94,6	(89,7-99,5)	95,2	(88,9-98,0)	194
	2001	82,2	(74,9-89,6)	83,2	(75,2-88,9)	269
	2008	87,8	(82,5-93,1)	88,2	(81,8-92,6)	246
	2013	97,1	(94,9-99,3)	97,1	(94,0-98,6)	269

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 368 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA07_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	15,5	(13,3-17,6)	9,9	(8,0-12,2)	1716
	Vrouwen	16,0	(13,6-18,3)	9,4	(7,5-11,7)	1864
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	0,5	(0,0-1,1)	0,5	(0,2-1,6)	475
	25 - 34	2,3	(0,9-3,8)	2,3	(1,3-4,3)	497
	35 - 44	9,8	(6,6-13,0)	9,8	(7,1-13,4)	537
	45 - 54	19,0	(14,6-23,4)	19,0	(15,0-23,8)	619
	55 - 64	25,0	(20,5-29,5)	25,0	(20,8-29,7)	599
	65 - 74	35,4	(28,5-42,2)	35,4	(28,9-42,5)	457
	75 +	27,9	(21,8-33,9)	28,0	(22,4-34,4)	396
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	23,5	(17,4-29,7)	9,8	(6,8-14,0)	445
	Lager secundair	15,5	(11,6-19,3)	8,5	(6,0-12,0)	559
	Hoger secundair	14,5	(11,7-17,3)	9,7	(7,6-12,4)	1105
	Hoger onderwijs	14,1	(11,7-16,5)	9,7	(7,7-12,2)	1433
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	16,7	(14,1-19,3)	10,1	(8,0-12,6)	1157
	Halfstedelijk gebied	15,7	(11,6-19,9)	9,5	(6,7-13,3)	647
	Landelijk gebied	14,8	(12,3-17,3)	9,2	(7,3-11,5)	1776
JAAR	2013	15,7	(14,1-17,4)			3580

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 369 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA07_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	30,5	(24,2-36,8)	29,9	(24,0-36,5)	383
	Vrouwen	32,4	(26,1-38,7)	32,6	(26,7-39,1)	470
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	35,4	(28,5-42,2)	35,5	(28,9-42,6)	457
	75 +	27,9	(21,8-33,9)	27,6	(22,0-34,0)	396
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	28,9	(19,4-38,4)	29,2	(20,4-40,0)	243
	Lager secundair	22,9	(14,9-30,9)	22,4	(15,7-31,0)	175
	Hoger secundair	37,2	(28,0-46,4)	37,2	(28,6-46,8)	186
	Hoger onderwijs	35,9	(27,7-44,1)	35,0	(27,1-43,7)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	32,7	(26,4-39,1)	32,5	(26,4-39,1)	317
	Halfstedelijk gebied	26,8	(15,9-37,7)	26,4	(17,3-38,1)	131
	Landelijk gebied	31,6	(24,0-39,3)	31,5	(24,6-39,4)	405
JAAR	2013	31,6	(27,1-36,2)			853

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 370 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Waals Gewest

MA07_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	27,6	(20,2-34,9)	26,0	(17,1-37,3)	288
	Vrouwen	30,1	(22,8-37,4)	29,8	(20,4-41,4)	285
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	38,3	(0,0-100,0)	36,1	(4,9-86,2)	4
	25 - 34	15,6	(0,0-44,3)	15,3	(3,3-48,4)	15
	35 - 44	28,9	(13,9-43,9)	29,1	(16,9-45,2)	53
	45 - 54	38,2	(23,9-52,4)	38,4	(25,6-53,0)	106
	55 - 64	29,5	(20,7-38,4)	29,6	(21,4-39,3)	144
	65 - 74	23,5	(12,9-34,0)	23,3	(14,3-35,5)	150
	75 +	25,0	(14,7-35,3)	24,4	(15,9-35,6)	101
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	22,5	(10,3-34,7)	23,1	(11,5-40,9)	98
	Lager secundair	25,7	(14,4-37,0)	23,5	(13,6-37,5)	91
	Hoger secundair	35,8	(25,8-45,8)	35,0	(23,2-49,1)	177
	Hoger onderwijs	27,8	(18,9-36,7)	27,3	(17,1-40,6)	198
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	23,2	(15,7-30,7)	22,7	(14,2-34,1)	208
	Halfstedelijk gebied	25,8	(14,1-37,5)	24,1	(13,6-39,1)	100
	Landelijk gebied	36,2	(27,4-45,0)	35,7	(24,5-48,7)	265
JAAR	2013	28,9	(23,7-34,1)			573

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 371 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet te hebben gevolgd, Waals Gewest

MA07_30		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	25,8	(13,6-38,0)	26,0	(16,0-39,4)	112
	Vrouwen	23,1	(13,8-32,3)	23,1	(15,2-33,5)	139
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	23,5	(12,9-34,0)	23,4	(14,7-35,1)	150
	75 +	25,0	(14,7-35,3)	25,3	(16,6-36,5)	101
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	26,6	(8,6-44,5)	26,9	(13,3-47,0)	63
	Lager secundair	15,0	(1,1-28,8)	15,3	(6,3-32,6)	41
	Hoger secundair	31,6	(17,1-46,1)	32,1	(19,8-47,4)	65
	Hoger onderwijs	19,0	(7,9-30,1)	18,7	(9,6-33,1)	80
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	24,3	(13,3-35,2)	24,4	(15,3-36,4)	103
	Halfstedelijk gebied	19,3	(0,0-43,0)	19,2	(6,1-46,4)	33
	Landelijk gebied	25,1	(13,7-36,5)	25,5	(15,8-38,5)	115
JAAR	2013	24,1	(16,7-31,6)			251

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 372 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Waals Gewest

MA07_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	72,4	(65,9-78,9)	55,9	(42,8-68,2)	288
	Vrouwen	73,8	(67,0-80,6)	54,6	(42,5-66,2)	285
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	15,0	(15,0-15,0)	15,3	(1,7-65,8)	4
	25 - 34	21,5	(0,0-53,3)	21,6	(6,2-53,3)	15
	35 - 44	36,4	(19,5-53,3)	36,4	(22,3-53,2)	53
	45 - 54	65,5	(53,9-77,0)	65,4	(53,2-75,9)	106
	55 - 64	78,9	(69,9-88,0)	78,9	(68,5-86,5)	144
	65 - 74	84,2	(76,8-91,6)	84,2	(75,6-90,2)	150
	75 +	89,4	(82,1-96,8)	89,5	(79,9-94,8)	101
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	85,3	(76,3-94,4)	64,3	(43,5-80,9)	98
	Lager secundair	78,4	(66,7-90,0)	63,5	(43,3-79,9)	91
	Hoger secundair	76,0	(67,5-84,5)	58,4	(42,8-72,5)	177
	Hoger onderwijs	63,0	(54,0-72,1)	44,9	(31,6-59,1)	198
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	73,2	(65,6-80,7)	53,3	(39,8-66,4)	208
	Halfstedelijk gebied	69,8	(57,7-81,9)	54,3	(36,4-71,1)	100
	Landelijk gebied	74,2	(66,7-81,7)	57,9	(44,4-70,3)	265
JAAR	2013	73,2	(68,3-78,1)			573

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 373 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met hoog cholesterolgehalte in het bloed dat aangeeft hiervoor in de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen te hebben genomen, Waals Gewest

MA07_40		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	87,2	(79,9-94,5)	88,1	(78,5-93,7)	112
	Vrouwen	86,0	(79,1-93,0)	86,4	(77,9-92,0)	139
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	84,2	(76,8-91,6)	84,2	(75,5-90,2)	150
	75 +	89,4	(82,1-96,8)	89,6	(79,9-94,9)	101
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	93,3	(86,2-100,0)	93,8	(81,6-98,1)	63
	Lager secundair	79,8	(57,9-100,0)	81,1	(56,2-93,5)	41
	Hoger secundair	87,6	(79,1-96,1)	88,2	(76,3-94,6)	65
	Hoger onderwijs	82,3	(72,9-91,7)	82,9	(71,1-90,5)	80
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	85,5	(78,1-92,9)	86,1	(76,6-92,2)	103
	Halfstedelijk gebied	80,2	(70,6-89,8)	80,8	(58,1-92,8)	33
	Landelijk gebied	89,2	(81,2-97,1)	89,9	(80,5-95,1)	115
JAAR	2013	86,5	(81,4-91,6)			251

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 374 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA08_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,3	(0,7-2,0)	0,8	(0,4-1,5)	1722
	Vrouwen	1,4	(0,6-2,1)	0,6	(0,3-1,3)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,1	(0,0-0,9)	475
	25 - 34	0,0		0,1	(0,0-0,8)	500
	35 - 44	0,9	(0,0-2,1)	0,9	(0,3-3,2)	538
	45 - 54	0,6	(0,0-1,5)	0,6	(0,1-2,6)	622
	55 - 64	2,0	(0,4-3,7)	2,0	(0,9-4,5)	601
	65 - 74	2,0	(0,0-4,0)	2,0	(0,7-5,5)	457
	75 +	5,8	(3,0-8,7)	6,0	(3,7-9,6)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,0	(0,4-3,6)	0,5	(0,2-1,3)	446
	Lager secundair	0,7	(0,0-1,6)	0,4	(0,1-1,4)	560
	Hoger secundair	2,0	(0,8-3,1)	1,1	(0,6-2,2)	1108
	Hoger onderwijs	0,9	(0,3-1,5)	0,6	(0,3-1,4)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,6	(0,7-2,5)	0,8	(0,4-1,6)	1158
	Halfstedelijk gebied	0,9	(0,0-2,0)	0,5	(0,1-1,7)	647
	Landelijk gebied	1,3	(0,6-2,0)	0,7	(0,4-1,4)	1785
JAAR	1997	1,1	(0,3-1,9)	0,9	(0,5-1,8)	2999
	2001	1,0	(0,6-1,3)	0,7	(0,4-1,3)	4141
	2004	1,0	(0,6-1,3)	0,6	(0,4-1,0)	4227
	2008	1,4	(1,0-1,8)	0,9	(0,6-1,3)	3393
	2013	1,4	(0,9-1,9)	0,8	(0,5-1,3)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 375 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beroerte (of de gevolgen daarvan) in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA08_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,9	(1,9-7,9)	4,5	(2,1-9,6)	383
	Vrouwen	3,2	(1,1-5,3)	2,6	(1,3-5,1)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	2,0	(0,0-4,0)	1,9	(0,7-5,0)	457
	75 +	5,8	(3,0-8,7)	5,9	(3,5-9,7)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,5	(0,3-4,6)	1,8	(0,7-4,6)	244
	Lager secundair	0,5	(0,0-1,2)	0,5	(0,1-1,7)	175
	Hoger secundair	8,3	(2,2-14,4)	6,9	(2,6-16,7)	186
	Hoger onderwijs	3,7	(1,1-6,4)	3,6	(1,9-6,8)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,3	(1,4-7,2)	3,7	(1,7-8,2)	317
	Halfstedelijk gebied	4,3	(0,0-10,2)	3,8	(0,9-13,8)	131
	Landelijk gebied	3,3	(1,2-5,4)	2,7	(1,4-5,3)	406
JAAR	1997	5,3	(0,4-10,1)	5,4	(2,3-12,2)	638
	2001	3,0	(1,7-4,4)	2,6	(1,6-4,2)	893
	2004	3,0	(1,7-4,3)	2,6	(1,6-4,1)	1279
	2008	3,3	(2,0-4,6)	2,7	(1,7-4,2)	1009
	2013	3,9	(2,1-5,7)	3,2	(1,9-5,4)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 376 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA09_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,6	(0,7-2,4)	0,8	(0,4-1,4)	1721
	Vrouwen	1,8	(1,1-2,6)	0,8	(0,4-1,4)	1863
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,1	(0,0-0,9)	475
	25 - 34	0,1	(0,0-0,3)	0,1	(0,0-0,6)	500
	35 - 44	1,1	(0,0-2,2)	1,1	(0,4-3,0)	538
	45 - 54	0,6	(0,0-1,1)	0,6	(0,2-1,5)	622
	55 - 64	3,0	(1,0-5,0)	3,0	(1,5-5,8)	600
	65 - 74	3,5	(0,4-6,7)	3,5	(1,4-8,4)	455
	75 +	5,6	(2,9-8,4)	5,7	(3,4-9,2)	394
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5,5	(2,3-8,6)	1,8	(0,8-3,7)	446
	Lager secundair	2,0	(0,6-3,4)	1,0	(0,4-2,3)	558
	Hoger secundair	0,8	(0,3-1,4)	0,5	(0,2-1,1)	1107
	Hoger onderwijs	1,0	(0,3-1,8)	0,7	(0,3-1,4)	1436
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,8	(0,8-2,9)	0,8	(0,4-1,6)	1158
	Halfstedelijk gebied	2,4	(0,8-4,0)	1,2	(0,6-2,6)	645
	Landelijk gebied	1,3	(0,7-2,0)	0,7	(0,4-1,2)	1781
JAAR	2013	1,7	(1,1-2,3)			3584

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 377 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met vernauwing van de bloedvaten in de buik of de benen in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA09_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	6,1	(2,0-10,2)	6,1	(3,0-12,2)	382
	Vrouwen	3,5	(1,6-5,4)	3,3	(2,0-5,6)	467
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	3,5	(0,4-6,7)	3,3	(1,5-7,3)	455
	75 +	5,6	(2,9-8,4)	5,7	(3,4-9,2)	394
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	8,9	(3,4-14,3)	8,9	(4,4-17,1)	244
	Lager secundair	1,6	(0,1-3,2)	1,5	(0,6-3,9)	174
	Hoger secundair	3,7	(0,7-6,8)	3,3	(1,4-8,0)	185
	Hoger onderwijs	1,8	(0,2-3,4)	1,6	(0,6-4,3)	232
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,6	(0,3-6,8)	3,4	(1,3-8,4)	317
	Halfstedelijk gebied	8,0	(1,9-14,1)	7,7	(3,5-16,3)	129
	Landelijk gebied	4,9	(2,2-7,5)	4,6	(2,7-7,8)	403
JAAR	2013	4,6	(2,6-6,6)			849

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 378 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met astma in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	5,5	(4,0-7,0)	5,3	(4,0-6,9)	1722
	Vrouwen	5,8	(4,4-7,1)	5,7	(4,5-7,1)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	4,5	(2,2-6,8)	4,5	(2,7-7,4)	475
	25 - 34	5,9	(3,2-8,7)	5,9	(3,7-9,3)	500
	35 - 44	6,0	(3,4-8,6)	6,0	(3,9-9,2)	538
	45 - 54	5,7	(3,3-8,1)	5,7	(3,8-8,6)	622
	55 - 64	7,9	(4,9-10,8)	7,9	(5,4-11,4)	601
	65 - 74	5,5	(2,9-8,1)	5,4	(3,4-8,7)	457
	75 +	3,1	(1,1-5,0)	3,0	(1,6-5,7)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,5	(4,5-10,6)	8,5	(5,5-12,9)	446
	Lager secundair	7,3	(4,5-10,0)	7,0	(4,7-10,1)	560
	Hoger secundair	5,4	(3,6-7,1)	5,0	(3,6-6,9)	1108
	Hoger onderwijs	4,7	(3,2-6,1)	4,3	(3,1-5,9)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	6,0	(4,4-7,6)	5,8	(4,5-7,5)	1158
	Halfstedelijk gebied	5,4	(2,9-8,0)	5,3	(3,3-8,3)	647
	Landelijk gebied	5,3	(3,9-6,8)	5,2	(3,9-6,8)	1785
JAAR	2001	6,1	(5,1-7,2)	6,2	(5,2-7,3)	4141
	2004	6,1	(4,9-7,2)	6,1	(5,0-7,3)	4232
	2008	5,9	(4,9-6,8)	5,9	(5,0-6,9)	3396
	2013	5,6	(4,7-6,6)	5,6	(4,7-6,7)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 379 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met astma in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA01_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,1	(1,5-6,6)	3,8	(1,9-7,4)	383
	Vrouwen	4,4	(2,3-6,6)	4,3	(2,7-6,9)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	5,5	(2,9-8,1)	5,5	(3,4-8,7)	457
	75 +	3,1	(1,1-5,0)	3,0	(1,6-5,8)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5,8	(2,4-9,3)	6,1	(3,1-11,4)	244
	Lager secundair	5,2	(0,2-10,2)	4,8	(1,8-12,0)	175
	Hoger secundair	2,7	(0,3-5,1)	2,6	(1,1-6,1)	186
	Hoger onderwijs	3,1	(0,6-5,7)	2,7	(1,1-6,4)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,8	(2,5-7,1)	4,6	(2,8-7,4)	317
	Halfstedelijk gebied	3,4	(0,0-7,5)	3,2	(1,0-9,7)	131
	Landelijk gebied	3,9	(1,1-6,6)	3,7	(1,7-7,8)	406
JAAR	2001	8,8	(6,1-11,5)	8,8	(6,4-11,9)	894
	2004	7,8	(5,6-10,0)	7,8	(5,8-10,3)	1281
	2008	5,0	(3,3-6,8)	5,1	(3,6-7,2)	1013
	2013	4,3	(2,6-5,9)	4,3	(2,9-6,2)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 380 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met chronische bronchitis, chronisch obstructief longlijden of emfyseem in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA02_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,8	(3,5-6,1)	3,5	(2,4-5,0)	1722
	Vrouwen	5,7	(4,3-7,0)	3,9	(2,8-5,4)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1,2	(0,2-2,3)	1,2	(0,5-2,9)	475
	25 - 34	0,5	(0,0-1,2)	0,5	(0,1-2,1)	500
	35 - 44	5,2	(2,3-8,1)	5,2	(2,9-9,0)	538
	45 - 54	6,0	(3,4-8,6)	6,0	(3,8-9,1)	622
	55 - 64	9,8	(7,0-12,7)	9,8	(7,3-13,1)	601
	65 - 74	5,6	(3,2-7,9)	5,5	(3,6-8,4)	457
	75 +	9,7	(5,9-13,5)	9,6	(6,4-14,1)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	10,3	(7,0-13,6)	6,3	(4,0-9,7)	446
	Lager secundair	7,3	(4,3-10,2)	5,1	(3,1-8,3)	560
	Hoger secundair	6,5	(4,5-8,6)	5,0	(3,5-7,1)	1108
	Hoger onderwijs	1,8	(1,0-2,6)	1,3	(0,8-2,2)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5,7	(4,2-7,3)	4,0	(2,8-5,8)	1158
	Halfstedelijk gebied	4,0	(2,0-6,0)	2,8	(1,7-4,8)	647
	Landelijk gebied	5,1	(3,7-6,5)	3,6	(2,5-5,1)	1785
JAAR	2001	8,1	(7,0-9,1)	7,5	(6,5-8,6)	4140
	2004	7,9	(6,8-9,0)	7,3	(6,3-8,5)	4230
	2008	5,0	(4,1-5,9)	4,5	(3,8-5,5)	3393
	2013	5,2	(4,3-6,2)	4,7	(3,9-5,6)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 381 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met chronische bronchitis, chronisch obstructief longlijden of emfyseem in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA02_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	8,3	(4,8-11,9)	8,3	(5,5-12,5)	383
	Vrouwen	7,1	(4,2-10,1)	6,7	(4,4-10,2)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	5,6	(3,2-7,9)	5,5	(3,5-8,4)	457
	75 +	9,7	(5,9-13,5)	9,8	(6,6-14,3)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	10,9	(6,5-15,4)	10,4	(6,8-15,7)	244
	Lager secundair	4,6	(1,1-8,1)	4,6	(2,1-9,6)	175
	Hoger secundair	9,9	(4,4-15,4)	9,6	(5,4-16,5)	186
	Hoger onderwijs	3,7	(1,0-6,4)	3,8	(1,8-7,8)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	8,5	(5,1-11,8)	8,3	(5,5-12,3)	317
	Halfstedelijk gebied	3,2	(0,0-7,1)	3,1	(0,9-10,2)	131
	Landelijk gebied	7,8	(4,4-11,2)	7,5	(4,9-11,2)	406
JAAR	2001	15,2	(12,4-18,0)	15,2	(12,5-18,3)	895
	2004	14,0	(11,2-16,8)	14,0	(11,4-17,1)	1282
	2008	9,4	(7,0-11,9)	9,3	(7,1-12,0)	1011
	2013	7,6	(5,5-9,8)	7,4	(5,5-9,9)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 382 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met artrose in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA11_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	11,9	(10,0-13,9)	6,8	(4,8-9,5)	1718
	Vrouwen	22,3	(19,7-25,0)	12,8	(9,7-16,8)	1866
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,4	(0,0-1,1)	0,3	(0,0-2,4)	475
	25 - 34	3,5	(1,2-5,8)	3,3	(1,7-6,5)	500
	35 - 44	6,8	(4,2-9,5)	6,5	(4,4-9,6)	538
	45 - 54	16,2	(12,3-20,2)	15,6	(12,2-19,8)	621
	55 - 64	27,8	(22,7-32,9)	27,3	(22,4-32,8)	600
	65 - 74	36,5	(29,6-43,3)	35,6	(29,3-42,4)	456
	75 +	47,1	(40,3-53,9)	44,5	(38,0-51,3)	394
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	37,5	(30,2-44,9)	14,4	(9,8-20,7)	445
	Lager secundair	20,9	(16,4-25,4)	11,3	(7,8-16,2)	557
	Hoger secundair	14,5	(11,7-17,4)	9,0	(6,5-12,4)	1107
	Hoger onderwijs	12,0	(9,6-14,4)	7,7	(5,3-11,1)	1437
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	16,7	(14,1-19,4)	8,6	(6,2-11,8)	1158
	Halfstedelijk gebied	18,1	(13,7-22,6)	10,3	(6,5-16,1)	646
	Landelijk gebied	17,8	(14,8-20,7)	10,0	(7,4-13,5)	1780
JAAR	1997	10,5	(9,0-11,9)	7,5	(6,3-8,9)	2997
	2001	14,6	(13,1-16,2)	8,9	(7,8-10,2)	4133
	2004	13,4	(12,0-14,7)	8,0	(6,9-9,3)	4217
	2008	18,3	(16,6-20,0)	11,8	(10,3-13,5)	3346
	2013	17,4	(15,5-19,2)	10,5	(9,2-12,1)	3584

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 383 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met artrose in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA11_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	27,5	(21,7-33,2)	27,8	(22,4-33,9)	381
	Vrouwen	51,6	(45,3-57,9)	51,2	(44,9-57,5)	469
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	36,5	(29,6-43,3)	36,4	(30,0-43,3)	456
	75 +	47,1	(40,3-53,9)	44,9	(38,1-51,8)	394
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	51,1	(40,6-61,5)	47,0	(36,5-57,7)	243
	Lager secundair	39,6	(30,2-49,0)	38,4	(29,8-47,7)	173
	Hoger secundair	38,6	(28,9-48,3)	38,4	(29,2-48,5)	186
	Hoger onderwijs	34,7	(26,5-42,9)	36,4	(28,2-45,4)	233
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	35,3	(28,5-42,2)	34,4	(27,9-41,5)	317
	Halfstedelijk gebied	46,3	(34,0-58,5)	46,1	(34,0-58,7)	130
	Landelijk gebied	48,3	(40,1-56,5)	46,6	(38,5-54,8)	403
JAAR	1997	32,5	(27,0-38,0)	32,3	(26,8-38,3)	638
	2001	38,4	(33,9-43,0)	37,2	(32,9-41,8)	890
	2004	32,8	(29,2-36,3)	31,6	(28,0-35,4)	1278
	2008	43,0	(38,8-47,2)	41,8	(37,6-46,1)	979
	2013	41,7	(36,7-46,8)	40,7	(35,9-45,8)	850

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 384 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA10_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	5,8	(4,3-7,4)	3,7	(2,5-5,5)	1721
	Vrouwen	8,6	(6,9-10,4)	4,9	(3,5-6,9)	1867
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(0,0-1,2)	475
	25 - 34	3,0	(0,3-5,6)	2,9	(1,2-7,2)	500
	35 - 44	3,7	(1,6-5,8)	3,7	(2,1-6,5)	538
	45 - 54	7,7	(5,1-10,4)	7,7	(5,5-10,7)	621
	55 - 64	8,5	(5,6-11,4)	8,4	(6,0-11,8)	601
	65 - 74	13,3	(8,4-18,1)	13,1	(9,0-18,7)	457
	75 +	21,6	(15,6-27,5)	20,8	(15,7-27,1)	396
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	16,5	(11,3-21,7)	6,6	(4,2-10,3)	446
	Lager secundair	8,2	(5,2-11,2)	4,8	(2,9-7,8)	558
	Hoger secundair	8,1	(5,9-10,2)	5,5	(3,9-7,9)	1108
	Hoger onderwijs	3,5	(2,3-4,8)	2,5	(1,5-4,1)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	7,5	(5,6-9,5)	4,3	(2,9-6,4)	1158
	Halfstedelijk gebied	6,6	(4,2-8,9)	3,9	(2,4-6,1)	647
	Landelijk gebied	7,3	(5,6-9,0)	4,4	(3,1-6,3)	1783
JAAR	1997	9,0	(7,1-10,8)	7,0	(5,6-8,7)	2996
	2001	8,6	(7,5-9,7)	5,4	(4,5-6,5)	4140
	2004	7,6	(6,5-8,7)	4,8	(3,9-5,9)	4219
	2008	7,9	(6,8-9,0)	5,0	(4,1-5,9)	3373
	2013	7,3	(6,1-8,5)	4,4	(3,5-5,4)	3588

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 385 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met reumatoïde artritis in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA10_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	13,1	(8,1-18,1)	13,2	(8,8-19,2)	383
	Vrouwen	20,4	(15,1-25,6)	19,7	(15,1-25,2)	470
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	13,3	(8,4-18,1)	13,2	(9,0-18,9)	457
	75 +	21,6	(15,6-27,5)	20,7	(15,6-27,0)	396
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	25,9	(17,5-34,4)	23,8	(16,1-33,6)	244
	Lager secundair	12,4	(6,2-18,6)	12,1	(7,2-19,6)	174
	Hoger secundair	20,1	(12,1-28,1)	19,8	(13,1-28,9)	186
	Hoger onderwijs	8,0	(3,6-12,4)	8,4	(4,8-14,2)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	15,5	(9,7-21,2)	14,9	(9,9-21,9)	317
	Halfstedelijk gebied	20,9	(11,7-30,1)	20,5	(12,5-31,7)	131
	Landelijk gebied	18,8	(13,1-24,4)	17,6	(13,1-23,3)	405
JAAR	1997	26,8	(19,2-34,4)	26,6	(19,9-34,7)	638
	2001	19,4	(15,9-22,8)	18,4	(15,3-22,0)	893
	2004	20,8	(17,2-24,4)	20,0	(16,6-23,7)	1273
	2008	22,3	(18,8-25,8)	21,0	(17,8-24,7)	996
	2013	17,4	(13,6-21,2)	16,4	(13,1-20,4)	853

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 386 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA12_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	15,3	(13,0-17,5)	14,1	(11,9-16,6)	1720
	Vrouwen	18,6	(16,1-21,1)	16,4	(13,9-19,1)	1868
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	4,1	(1,4-6,9)	4,1	(2,1-7,9)	475
	25 - 34	10,8	(6,7-14,9)	10,8	(7,4-15,6)	499
	35 - 44	13,5	(9,7-17,2)	13,5	(10,2-17,7)	538
	45 - 54	17,4	(13,6-21,2)	17,3	(13,8-21,4)	621
	55 - 64	22,1	(17,8-26,4)	22,1	(18,1-26,7)	601
	65 - 74	30,6	(23,6-37,6)	30,4	(24,0-37,8)	457
	75 +	29,0	(22,5-35,4)	28,5	(22,6-35,1)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	27,1	(19,9-34,2)	19,3	(14,3-25,5)	446
	Lager secundair	22,3	(17,7-26,9)	19,9	(15,6-25,0)	559
	Hoger secundair	15,0	(12,2-17,7)	14,2	(11,5-17,4)	1108
	Hoger onderwijs	13,4	(10,9-15,9)	13,0	(10,5-16,0)	1437
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	15,3	(12,9-17,8)	13,2	(11,0-15,7)	1158
	Halfstedelijk gebied	16,7	(12,3-21,1)	15,1	(10,9-20,4)	646
	Landelijk gebied	18,7	(15,8-21,7)	17,3	(14,5-20,5)	1784
JAAR	2008	19,0	(17,2-20,8)	17,5	(15,8-19,4)	3348
	2013	17,0	(15,2-18,8)	15,2	(13,5-17,1)	3588

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 387 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een lage rugprobleem in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA12_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	24,7	(18,6-30,9)	24,5	(19,0-31,0)	383
	Vrouwen	33,3	(26,8-39,7)	33,4	(27,3-40,1)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	30,6	(23,6-37,6)	30,7	(24,2-38,0)	457
	75 +	29,0	(22,5-35,4)	28,1	(22,3-34,8)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	36,7	(25,5-47,9)	36,2	(25,7-48,2)	244
	Lager secundair	24,9	(16,3-33,6)	24,3	(16,9-33,7)	175
	Hoger secundair	31,3	(22,3-40,4)	31,4	(23,1-40,9)	186
	Hoger onderwijs	23,1	(15,7-30,5)	22,8	(16,1-31,2)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	22,7	(16,3-29,2)	22,5	(16,7-29,6)	317
	Halfstedelijk gebied	31,8	(21,7-42,0)	31,6	(21,7-43,4)	131
	Landelijk gebied	37,7	(29,0-46,4)	37,2	(29,3-45,8)	406
JAAR	1997					
	2001					
	2004					
	2008	31,9	(27,4-36,4)	31,4	(27,0-36,2)	985
	2013	29,8	(24,8-34,8)	29,4	(24,8-34,5)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 388 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA13_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	7,4	(5,8-9,0)	4,9	(3,7-6,3)	1721
	Vrouwen	13,4	(11,3-15,6)	8,7	(7,1-10,6)	1868
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	0,3	(0,0-0,5)	0,3	(0,1-0,7)	475
	25 - 34	3,4	(1,4-5,5)	3,3	(1,8-6,0)	500
	35 - 44	8,6	(5,5-11,8)	8,4	(5,8-12,0)	538
	45 - 54	13,7	(10,0-17,4)	13,2	(10,1-17,2)	621
	55 - 64	16,9	(12,8-20,9)	16,4	(12,8-20,9)	601
	65 - 74	16,6	(11,5-21,7)	15,9	(11,4-21,7)	457
	75 +	18,2	(12,2-24,2)	16,6	(11,7-22,9)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	19,3	(13,5-25,0)	9,8	(6,7-14,0)	446
	Lager secundair	11,7	(8,2-15,3)	7,2	(5,0-10,3)	559
	Hoger secundair	9,3	(7,1-11,5)	6,2	(4,7-8,1)	1108
	Hoger onderwijs	8,2	(6,2-10,3)	5,6	(4,2-7,4)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	10,8	(8,6-13,1)	6,7	(5,2-8,5)	1158
	Halfstedelijk gebied	11,0	(7,7-14,4)	6,8	(4,7-9,9)	647
	Landelijk gebied	10,1	(8,0-12,2)	6,3	(4,9-8,1)	1784
JAAR	2008	11,7	(10,3-13,0)	9,0	(7,6-10,5)	3371
	2013	10,5	(9,1-12,0)	7,8	(6,6-9,2)	3589

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 389 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een nekprobleem in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA13_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	13,2	(7,9-18,4)	13,2	(8,8-19,4)	383
	Vrouwen	20,3	(14,9-25,6)	20,2	(15,4-26,0)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	16,6	(11,5-21,7)	16,5	(11,9-22,4)	457
	75 +	18,2	(12,2-24,2)	17,3	(12,3-23,9)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	24,8	(16,0-33,5)	23,8	(15,9-34,0)	244
	Lager secundair	13,0	(7,1-19,0)	12,6	(8,0-19,5)	175
	Hoger secundair	16,5	(8,8-24,1)	16,4	(10,2-25,3)	186
	Hoger onderwijs	12,2	(6,7-17,8)	12,3	(7,5-19,4)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	17,1	(10,8-23,3)	16,8	(11,4-23,9)	317
	Halfstedelijk gebied	21,1	(12,7-29,6)	20,8	(13,4-30,8)	131
	Landelijk gebied	16,7	(11,2-22,2)	16,1	(11,5-22,0)	406
JAAR	2008	20,7	(16,9-24,4)	19,9	(16,5-24,0)	1001
	2013	17,4	(13,5-21,2)	16,8	(13,3-21,0)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 390 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA14_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	6,7	(5,1-8,2)	4,1	(3,0-5,8)	1722
	Vrouwen	4,8	(3,5-6,1)	2,7	(1,7-4,1)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,3	(0,0-0,9)	0,3	(0,0-2,1)	475
	25 - 34	1,0	(0,2-1,8)	1,0	(0,5-2,1)	500
	35 - 44	2,0	(0,6-3,3)	1,9	(0,9-3,8)	538
	45 - 54	7,5	(3,9-11,0)	7,3	(4,5-11,7)	622
	55 - 64	9,3	(6,5-12,2)	9,2	(6,7-12,4)	601
	65 - 74	12,9	(9,1-16,6)	12,8	(9,5-17,0)	457
	75 +	10,8	(6,9-14,6)	11,2	(7,8-15,8)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	10,2	(6,8-13,5)	4,3	(2,6-6,8)	446
	Lager secundair	7,4	(4,9-9,9)	4,0	(2,5-6,4)	560
	Hoger secundair	5,1	(3,3-6,9)	3,3	(2,1-5,1)	1108
	Hoger onderwijs	4,1	(2,6-5,6)	2,7	(1,7-4,3)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	6,3	(4,6-7,9)	3,6	(2,4-5,4)	1158
	Halfstedelijk gebied	7,4	(4,5-10,4)	4,3	(2,6-6,9)	647
	Landelijk gebied	4,6	(3,3-6,0)	2,7	(1,8-4,1)	1785
JAAR	1997	3,6	(2,6-4,5)	2,6	(1,9-3,4)	3000
	2001	4,8	(3,9-5,6)	3,0	(2,4-3,7)	4104
	2004	5,0	(4,2-5,9)	3,2	(2,6-3,9)	4233
	2008	4,4	(3,6-5,1)	2,7	(2,2-3,3)	3375
	2013	5,7	(4,7-6,7)	3,4	(2,7-4,2)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 391 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA14_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	16,5	(11,8-21,1)	16,4	(12,2-21,5)	383
	Vrouwen	8,6	(5,6-11,6)	8,6	(6,0-12,2)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	12,9	(9,1-16,6)	12,1	(8,9-16,2)	457
	75 +	10,8	(6,9-14,6)	10,8	(7,5-15,4)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	11,9	(7,4-16,4)	12,6	(8,5-18,3)	244
	Lager secundair	10,5	(5,1-15,8)	10,1	(6,0-16,6)	175
	Hoger secundair	12,5	(7,0-17,9)	11,7	(7,2-18,3)	186
	Hoger onderwijs	12,4	(6,8-18,0)	11,0	(6,7-17,5)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	10,1	(6,5-13,7)	9,6	(6,6-13,8)	317
	Halfstedelijk gebied	20,2	(10,3-30,2)	19,5	(11,3-31,5)	131
	Landelijk gebied	11,6	(7,9-15,4)	11,5	(8,2-15,9)	406
JAAR	1997	9,6	(6,3-12,8)	9,6	(6,8-13,4)	638
	2001	12,5	(9,5-15,4)	12,5	(9,8-15,9)	882
	2004	12,6	(10,0-15,2)	12,7	(10,3-15,5)	1284
	2008	9,8	(7,5-12,1)	9,8	(7,8-12,4)	998
	2013	11,8	(9,2-14,4)	11,8	(9,5-14,6)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 392 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet volgde, Waals Gewest

MA14_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	50,1	(38,3-61,9)	91,2	(84,3-95,2)	127
	Vrouwen	45,7	(31,4-60,0)	89,4	(82,2-93,9)	98
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		100	(100,0-100,0)	1
	25 - 34	74,5	(33,9-100,0)	75,4	(36,7-94,2)	7
	35 - 44	70,0	(50,0-90,1)	70,5	(35,9-91,1)	11
	45 - 54	52,5	(25,4-79,6)	52,1	(28,3-75,0)	32
	55 - 64	47,9	(32,8-63,0)	47,2	(31,9-63,1)	55
	65 - 74	45,9	(30,6-61,1)	45,0	(30,6-60,3)	69
	75 +	38,0	(20,4-55,7)	38,2	(23,1-56,0)	50
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	28,9	(14,6-43,3)	80,5	(63,7-90,6)	58
	Lager secundair	44,7	(26,8-62,5)	87,4	(75,5-94,0)	51
	Hoger secundair	53,6	(35,6-71,6)	92,0	(84,6-96,0)	61
	Hoger onderwijs	59,7	(41,8-77,6)	92,8	(84,8-96,7)	53
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	37,9	(24,0-51,7)	86,2	(76,6-92,2)	81
	Halfstedelijk gebied	70,3	(53,1-87,5)	96,5	(91,3-98,6)	48
	Landelijk gebied	52,3	(37,1-67,6)	92,3	(85,4-96,0)	96
JAAR	2001	67,2	(58,4-76,0)	67,3	(55,3-77,4)	177
	2008	65,4	(56,5-74,4)	67,5	(55,3-77,7)	174
	2013	48,2	(39,1-57,2)	49,0	(37,6-60,5)	225

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 393 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden een dieet volgde, Waals Gewest

MA14_30		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	42,3	(27,4-57,2)	41,1	(27,5-56,2)	68
	Vrouwen	42,4	(23,9-60,9)	42,9	(26,5-61,0)	51
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	45,9	(30,6-61,1)	46,3	(31,4-61,8)	69
	75 +	38,0	(20,4-55,7)	38,1	(23,2-55,7)	50
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	33,9	(14,7-53,2)	34,6	(19,0-54,4)	39
	Lager secundair	32,4	(8,6-56,3)	32,2	(14,4-57,3)	23
	Hoger secundair	52,2	(29,0-75,4)	53,3	(31,9-73,5)	29
	Hoger onderwijs	48,6	(22,7-74,5)	47,3	(24,7-71,0)	28
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	30,2	(14,0-46,4)	29,3	(16,2-47,2)	37
	Halfstedelijk gebied	75,1	(56,2-94,1)	75,3	(54,3-88,6)	26
	Landelijk gebied	39,5	(22,1-56,9)	38,8	(23,2-57,1)	56
JAAR	2001	72,4	(60,6-84,2)	72,3	(59,8-82,1)	92
	2008	66,1	(53,8-78,5)	66,1	(53,1-77,0)	98
	2013	42,3	(31,2-53,5)	42,9	(32,1-54,4)	119

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 394 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden medicamenteus behandeld werd, Waals Gewest

MA14_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	95,0	(90,6-99,5)	99,9	(99,8-100,0)	127
	Vrouwen	92,2	(85,9-98,5)	99,9	(99,7-99,9)	98
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	100		100	(100,0-100,0)	1
	25 - 34	100	(100,0-100,0)	100	(100,0-100,0)	7
	35 - 44	90,1	(64,4-100,0)	90,8	(54,3-98,8)	11
	45 - 54	88,3	(75,5-100,0)	88,1	(69,7-96,0)	32
	55 - 64	95,7	(90,0-100,0)	95,6	(84,5-98,9)	55
	65 - 74	95,4	(90,7-100,0)	95,1	(87,1-98,3)	69
	75 +	96,0	(88,4-100,0)	96,2	(79,8-99,4)	50
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	99,8	(99,5-100,0)	100	(100,0-100,0)	58
	Lager secundair	88,1	(76,2-100,0)	99,8	(99,4-99,9)	51
	Hoger secundair	93,3	(85,8-100,0)	99,9	(99,6-100,0)	61
	Hoger onderwijs	95,3	(89,9-100,0)	99,9	(99,8-100,0)	53
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	92,4	(86,4-98,5)	99,9	(99,7-99,9)	81
	Halfstedelijk gebied	89,0	(76,9-100,0)	99,8	(99,3-99,9)	48
	Landelijk gebied	97,7	(95,4-99,9)	100	(99,9-100,0)	96
JAAR	2001	90,0	(84,3-95,6)	87,8	(78,7-93,4)	180
	2008	88,9	(82,7-95,1)	86,3	(76,0-92,6)	173
	2013	93,8	(90,1-97,4)	93,5	(87,1-96,8)	225

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 395 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden medicamenteus behandeld werd, Waals Gewest

MA14_40		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	98,4	(95,4-100,0)	98,5	(91,6-99,8)	68
	Vrouwen	92,1	(82,7-100,0)	92,1	(76,3-97,7)	51
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	95,4	(90,7-100,0)	95,1	(85,3-98,5)	69
	75 +	96,0	(88,4-100,0)	96,9	(83,3-99,5)	50
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	99,7	(99,2-100,0)	99,8	(98,3-100,0)	39
	Lager secundair	95,8	(86,6-100,0)	96,5	(79,6-99,5)	23
	Hoger secundair	93,1	(79,5-100,0)	93,0	(67,3-98,9)	29
	Hoger onderwijs	93,2	(84,7-100,0)	93,8	(75,7-98,7)	28
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	96,4	(91,3-100,0)	96,7	(84,5-99,4)	37
	Halfstedelijk gebied	90,8	(72,5-100,0)	91,7	(60,5-98,7)	26
	Landelijk gebied	97,2	(93,4-100,0)	97,7	(92,4-99,3)	56
JAAR	2001	96,4	(92,7-100,0)	97,4	(92,1-99,2)	95
	2008	92,9	(85,2-100,0)	95,0	(86,3-98,3)	98
	2013	95,7	(91,5-99,9)	96,1	(89,6-98,6)	119

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 396 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden insuline gebruikte, Waals Gewest

MA14_5		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	26,3	(17,2-35,4)	79,0	(66,3-87,8)	127
	Vrouwen	28,3	(13,2-43,4)	79,5	(65,9-88,7)	98
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		100	(100,0-100,0)	1
	25 - 34	44,0	(0,0-99,8)	43,8	(14,0-78,9)	7
	35 - 44	43,9	(9,6-78,3)	43,9	(16,0-76,2)	11
	45 - 54	29,1	(3,4-54,8)	29,2	(10,4-59,3)	32
	55 - 64	25,0	(11,0-39,1)	25,1	(13,8-41,3)	55
	65 - 74	21,4	(10,1-32,8)	21,5	(12,2-35,2)	69
	75 +	28,5	(13,8-43,2)	28,5	(16,0-45,5)	50
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	26,4	(12,1-40,6)	79,9	(62,1-90,6)	58
	Lager secundair	34,0	(15,8-52,3)	84,2	(68,2-93,0)	51
	Hoger secundair	17,3	(5,3-29,3)	69,6	(49,7-84,2)	61
	Hoger onderwijs	33,8	(13,3-54,2)	84,8	(67,4-93,8)	53
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	23,1	(13,1-33,0)	75,8	(62,4-85,6)	81
	Halfstedelijk gebied	22,3	(7,3-37,3)	75,1	(53,7-88,7)	48
	Landelijk gebied	34,8	(18,1-51,6)	84,9	(71,8-92,5)	96
JAAR	2001	45,4	(36,1-54,7)	48,6	(37,1-60,3)	178
	2008	31,5	(22,7-40,3)	35,8	(25,3-47,9)	174
	2013	27,2	(18,8-35,5)	30,2	(20,5-41,9)	225

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 397 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden insuline gebruikte, Waals Gewest

MA14_50		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	29,4	(16,5-42,4)	30,7	(18,9-45,7)	68
	Vrouwen	18,3	(5,4-31,2)	17,4	(8,5-32,4)	51
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	21,4	(10,1-32,8)	18,2	(10,2-30,2)	69
	75 +	28,5	(13,8-43,2)	27,5	(14,5-45,9)	50
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	31,6	(12,1-51,0)	28,9	(14,2-50,1)	39
	Lager secundair	35,5	(11,2-59,9)	33,0	(13,6-60,7)	23
	Hoger secundair	12,5	(0,0-28,7)	10,2	(2,4-34,4)	29
	Hoger onderwijs	21,5	(2,8-40,2)	20,2	(7,5-44,3)	28
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	24,9	(8,8-41,1)	22,3	(10,2-41,9)	37
	Halfstedelijk gebied	29,1	(1,3-56,9)	27,5	(10,5-55,0)	26
	Landelijk gebied	22,2	(8,1-36,2)	20,2	(9,8-37,0)	56
JAAR	2001	46,0	(31,9-60,1)	45,6	(32,8-59,0)	93
	2008	37,0	(23,7-50,3)	37,1	(25,2-50,8)	98
	2013	24,6	(15,2-34,1)	24,5	(16,3-35,0)	119

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 398 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden orale antidiabetica gebruikte, Waals Gewest

MA14_6		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	86,4	(79,6-93,2)	97,8	(95,0-99,0)	127
	Vrouwen	72,4	(57,0-87,8)	94,8	(90,6-97,2)	97
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	100		100	(100,0-100,0)	1
	25 - 34	66,7	(21,6-100,0)	71,5	(27,8-94,3)	7
	35 - 44	76,1	(36,5-100,0)	78,6	(44,2-94,5)	11
	45 - 54	62,2	(36,0-88,3)	61,0	(37,1-80,6)	32
	55 - 64	89,4	(80,0-98,9)	88,8	(74,2-95,7)	54
	65 - 74	90,0	(81,9-98,0)	89,3	(76,7-95,5)	69
	75 +	81,6	(67,8-95,4)	82,9	(66,7-92,2)	50
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	88,9	(78,9-98,9)	98,2	(94,1-99,5)	58
	Lager secundair	65,1	(46,2-84,0)	93,5	(84,3-97,5)	51
	Hoger secundair	88,1	(78,2-98,1)	98,0	(94,6-99,2)	60
	Hoger onderwijs	78,0	(57,3-98,8)	95,6	(89,1-98,3)	53
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	83,1	(74,5-91,8)	97,1	(93,9-98,6)	80
	Halfstedelijk gebied	84,1	(70,6-97,5)	97,4	(92,0-99,2)	48
	Landelijk gebied	74,9	(57,7-92,1)	95,1	(90,0-97,7)	96
JAAR	2001	69,9	(60,7-79,1)	67,2	(54,6-77,8)	180
	2008	71,2	(62,4-80,0)	66,7	(53,2-77,9)	172
	2013	80,3	(72,3-88,3)	78,7	(68,5-86,3)	224

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 399 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetes dat hiervoor in de afgelopen 12 maanden orale antidiabetica gebruikte, Waals Gewest

MA14_60		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	88,7	(80,3-97,2)	88,2	(76,2-94,6)	68
	Vrouwen	82,9	(68,8-96,9)	83,9	(68,0-92,8)	51
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	90,0	(81,9-98,0)	89,3	(77,8-95,2)	69
	75 +	81,6	(67,8-95,4)	81,6	(65,3-91,3)	50
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	85,3	(70,7-99,9)	86,3	(67,5-95,0)	39
	Lager secundair	77,2	(51,4-100,0)	75,9	(43,6-92,7)	23
	Hoger secundair	86,2	(68,3-100,0)	86,4	(62,9-96,0)	29
	Hoger onderwijs	92,2	(83,3-100,0)	90,8	(75,0-97,0)	28
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	87,3	(75,4-99,1)	86,7	(70,3-94,7)	37
	Halfstedelijk gebied	89,2	(70,7-100,0)	89,6	(63,4-97,7)	26
	Landelijk gebied	83,7	(70,8-96,7)	83,3	(65,6-92,9)	56
JAAR	2001	75,8	(62,9-88,8)	78,0	(65,0-87,1)	95
	2008	73,0	(61,0-85,0)	74,3	(60,8-84,3)	98
	2013	86,2	(78,7-93,7)	85,9	(76,5-92,0)	119

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 400 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA22_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,1	(2,1-4,1)	2,9	(2,1-4,0)	1721
	Vrouwen	14,0	(11,7-16,3)	12,9	(10,8-15,4)	1867
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	3,3	(0,9-5,6)	2,5	(1,2-5,1)	475
	25 - 34	5,3	(3,0-7,7)	4,2	(2,7-6,7)	499
	35 - 44	7,1	(4,0-10,1)	5,6	(3,6-8,7)	538
	45 - 54	10,3	(7,2-13,4)	8,2	(5,8-11,4)	621
	55 - 64	10,8	(7,5-14,0)	8,7	(6,1-12,2)	601
	65 - 74	16,6	(10,2-23,0)	13,3	(9,0-19,3)	457
	75 +	11,3	(7,0-15,5)	7,7	(5,0-11,7)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	11,4	(5,9-16,9)	6,5	(3,8-10,9)	446
	Lager secundair	11,7	(8,1-15,3)	8,4	(5,8-12,0)	559
	Hoger secundair	8,1	(6,0-10,1)	6,1	(4,6-8,1)	1108
	Hoger onderwijs	7,3	(5,6-9,0)	5,6	(4,2-7,4)	1437
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	9,0	(7,1-10,8)	6,4	(5,0-8,2)	1158
	Halfstedelijk gebied	8,7	(5,8-11,6)	6,3	(4,3-9,1)	647
	Landelijk gebied	8,6	(6,4-10,8)	6,2	(4,7-8,2)	1783
JAAR	1997	4,4	(3,1-5,7)	3,4	(2,5-4,7)	2999
	2001	6,5	(5,4-7,7)	4,7	(4,0-5,7)	4139
	2004	7,5	(6,4-8,5)	5,5	(4,7-6,4)	4234
	2008	6,5	(5,5-7,6)	4,8	(4,0-5,7)	3387
	2013	8,8	(7,5-10,1)	6,5	(5,5-7,6)	3588

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 401 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met schildklierlijden in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA22_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,8	(2,5-7,1)	4,4	(2,6-7,5)	383
	Vrouwen	20,2	(14,1-26,3)	20,2	(15,0-26,6)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	16,6	(10,2-23,0)	14,3	(10,0-20,0)	457
	75 +	11,3	(7,0-15,5)	8,2	(5,2-12,8)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	14,6	(5,7-23,6)	10,9	(5,8-19,6)	244
	Lager secundair	16,9	(8,5-25,2)	12,9	(7,2-22,1)	175
	Hoger secundair	13,9	(7,7-20,2)	11,6	(7,2-18,3)	186
	Hoger onderwijs	11,4	(6,1-16,7)	9,1	(5,0-16,0)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	11,9	(7,6-16,2)	9,4	(6,4-13,7)	317
	Halfstedelijk gebied	11,6	(4,2-19,1)	9,2	(4,3-18,7)	131
	Landelijk gebied	17,0	(9,4-24,5)	13,1	(8,4-19,9)	406
JAAR	1997	5,0	(1,3-8,8)	4,2	(1,9-9,1)	637
	2001	12,5	(8,4-16,6)	10,9	(7,8-15,1)	892
	2004	12,3	(9,6-14,9)	10,7	(8,4-13,6)	1282
	2008	11,3	(8,6-14,1)	10,0	(7,7-12,9)	1007
	2013	13,9	(10,1-17,8)	12,5	(9,6-16,2)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 402 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ziekte van Parkinson in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA24_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,2	(0,0-0,4)	0,2	(0,1-0,6)	1722
	Vrouwen	0,4	(0,0-0,8)	0,2	(0,1-0,6)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,1	(0,0-0,9)	475
	25 - 34	0,0		0,1	(0,0-0,8)	500
	35 - 44	0,0		0,2	(0,0-1,6)	538
	45 - 54	0,0		0,1	(0,0-0,8)	622
	55 - 64	0,0		0,1	(0,0-0,4)	601
	65 - 74	1,2	(0,0-3,1)	1,2	(0,3-5,1)	457
	75 +	1,9	(0,4-3,4)	1,9	(0,8-4,2)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,4	(0,0-3,0)	0,4	(0,1-2,1)	446
	Lager secundair	0,3	(0,0-0,6)	0,2	(0,1-0,8)	560
	Hoger secundair	0,0		0,0	(0,0-0,0)	1108
	Hoger onderwijs	0,2	(0,0-0,5)	0,3	(0,1-0,9)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,5	(0,0-1,1)	0,3	(0,1-0,6)	1158
	Halfstedelijk gebied	0,0		0,0	(0,0-0,0)	647
	Landelijk gebied	0,2	(0,0-0,3)	0,2	(0,1-0,7)	1785
JAAR	1997	0,3	(0,1-0,5)	0,3	(0,2-0,6)	3000
	2001	0,2	(0,1-0,4)	0,3	(0,1-0,9)	4133
	2004	0,3	(0,2-0,4)	0,4	(0,1-0,9)	4225
	2008	0,2	(0,1-0,4)	0,2	(0,1-0,3)	3399
	2013	0,3	(0,1-0,6)	0,2	(0,1-0,4)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 403 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ziekte van Parkinson in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA24_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,3	(0,2-2,5)	1,4	(0,6-3,1)	383
	Vrouwen	1,7	(0,0-3,6)	1,6	(0,5-5,5)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,2	(0,0-3,1)	1,2	(0,3-5,1)	457
	75 +	1,9	(0,4-3,4)	1,8	(0,8-4,2)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,6	(0,0-5,6)	2,4	(0,6-9,5)	244
	Lager secundair	1,2	(0,0-2,9)	1,1	(0,3-5,0)	175
	Hoger secundair	0,0		0,0	(0,0-0,0)	186
	Hoger onderwijs	1,4	(0,0-3,6)	1,4	(0,2-8,0)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,4	(0,1-4,8)	2,4	(0,9-6,2)	317
	Halfstedelijk gebied	0,0		0,0	(0,0-0,0)	131
	Landelijk gebied	0,9	(0,2-1,7)	0,9	(0,4-2,0)	406
JAAR	1997	1,6	(0,5-2,8)	1,5	(0,8-3,1)	638
	2001	0,9	(0,3-1,6)	0,8	(0,4-1,5)	888
	2004	1,4	(0,7-2,0)	1,2	(0,7-2,0)	1275
	2008	0,9	(0,4-1,5)	0,8	(0,4-1,4)	1012
	2013	1,6	(0,4-2,7)	1,3	(0,6-2,9)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 404 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met epilepsie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA25_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,9	(0,3-1,6)	0,9	(0,4-1,7)	1722
	Vrouwen	0,7	(0,2-1,3)	0,7	(0,3-1,4)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1,2	(0,0-2,7)	1,2	(0,3-4,1)	475
	25 - 34	0,7	(0,0-1,5)	0,7	(0,2-2,3)	500
	35 - 44	0,5	(0,0-1,2)	0,4	(0,1-2,6)	538
	45 - 54	1,3	(0,0-2,6)	1,3	(0,4-3,6)	622
	55 - 64	0,4	(0,0-1,1)	0,4	(0,1-2,3)	601
	65 - 74	0,8	(0,0-1,7)	0,8	(0,3-2,3)	457
	75 +	1,1	(0,0-2,3)	1,1	(0,3-3,4)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3,2	(0,0-6,6)	3,5	(1,1-10,6)	446
	Lager secundair	1,1	(0,0-2,2)	0,9	(0,3-3,2)	560
	Hoger secundair	0,6	(0,1-1,1)	0,5	(0,2-1,3)	1108
	Hoger onderwijs	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(0,0-0,8)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,7	(0,2-1,3)	0,7	(0,3-1,6)	1158
	Halfstedelijk gebied	0,5	(0,0-1,0)	0,4	(0,1-1,3)	647
	Landelijk gebied	1,0	(0,0-2,0)	0,9	(0,4-2,0)	1785
JAAR	1997	0,7	(0,4-1,0)	0,7	(0,4-1,1)	2999
	2001	0,7	(0,4-0,9)	0,6	(0,4-1,0)	4136
	2004	0,9	(0,5-1,2)	0,8	(0,5-1,3)	4225
	2008	0,8	(0,4-1,2)	0,8	(0,5-1,2)	3402
	2013	0,8	(0,3-1,3)	0,8	(0,4-1,5)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 405 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met epilepsie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA25_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,0	(0,0-2,2)	1,0	(0,3-3,2)	383
	Vrouwen	0,9	(0,0-1,9)	0,9	(0,3-2,6)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	0,8	(0,0-1,7)	0,8	(0,3-2,3)	457
	75 +	1,1	(0,0-2,3)	1,1	(0,3-3,4)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,6	(0,0-1,4)	0,5	(0,1-2,9)	244
	Lager secundair	0,5	(0,0-1,4)	0,5	(0,1-3,3)	175
	Hoger secundair	1,3	(0,0-3,1)	1,3	(0,3-4,5)	186
	Hoger onderwijs	1,4	(0,0-3,4)	1,5	(0,3-6,5)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,2	(0,1-2,3)	1,2	(0,5-3,1)	317
	Halfstedelijk gebied	1,2	(0,0-3,5)	1,2	(0,2-7,6)	131
	Landelijk gebied	0,6	(0,0-1,6)	0,5	(0,1-3,5)	406
JAAR	1997	0,5	(0,0-1,3)	0,5	(0,1-2,5)	638
	2001	0,4	(0,0-0,9)	0,4	(0,2-1,1)	892
	2004	0,6	(0,1-1,1)	0,6	(0,2-1,4)	1283
	2008	0,4	(0,0-0,8)	0,4	(0,1-1,2)	1017
	2013	0,9	(0,2-1,7)	0,9	(0,4-2,0)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 406 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een maagzweer of zweer van de dunne darm in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA16_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,3	(2,9-5,7)	2,8	(1,8-4,2)	1721
	Vrouwen	5,3	(3,5-7,0)	3,1	(2,1-4,6)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(0,0-1,1)	475
	25 - 34	1,0	(0,1-1,8)	1,0	(0,4-2,3)	500
	35 - 44	4,3	(1,8-6,8)	4,3	(2,4-7,6)	538
	45 - 54	5,9	(3,2-8,5)	5,8	(3,7-9,1)	621
	55 - 64	5,4	(3,0-7,9)	5,4	(3,5-8,5)	601
	65 - 74	11,3	(4,7-17,8)	11,2	(6,2-19,4)	457
	75 +	8,8	(4,5-13,0)	8,6	(5,2-13,8)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	13,1	(7,0-19,2)	7,0	(4,1-11,6)	446
	Lager secundair	6,0	(3,4-8,6)	3,8	(2,2-6,3)	559
	Hoger secundair	4,4	(2,8-6,0)	3,0	(1,9-4,6)	1108
	Hoger onderwijs	2,2	(1,2-3,2)	1,5	(0,8-2,6)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5,2	(3,5-6,8)	3,1	(2,0-4,8)	1158
	Halfstedelijk gebied	3,2	(1,4-5,1)	1,9	(1,0-3,7)	647
	Landelijk gebied	4,9	(3,0-6,7)	3,1	(2,0-4,6)	1784
JAAR	1997	4,6	(3,4-5,7)	4,2	(3,3-5,4)	3000
	2001	5,9	(4,9-6,9)	5,1	(4,3-6,0)	4142
	2004	5,4	(4,5-6,3)	4,6	(3,8-5,6)	4227
	2008	6,0	(5,0-7,0)	5,1	(4,3-6,1)	3388
	2013	4,8	(3,7-5,9)	4,0	(3,2-5,0)	3589

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 407 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een maagzweer of zweer van de dunne darm in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA16_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	8,8	(4,2-13,5)	8,6	(4,9-14,5)	383
	Vrouwen	10,8	(5,0-16,7)	10,9	(6,3-18,0)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	11,3	(4,7-17,8)	11,3	(6,2-19,5)	457
	75 +	8,8	(4,5-13,0)	8,6	(5,2-13,8)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	19,5	(9,4-29,6)	20,4	(12,1-32,4)	244
	Lager secundair	6,1	(1,7-10,4)	5,7	(2,7-11,6)	175
	Hoger secundair	7,7	(2,9-12,6)	7,4	(3,9-13,7)	186
	Hoger onderwijs	3,4	(0,7-6,1)	2,9	(1,3-6,7)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	9,5	(5,1-13,8)	9,3	(5,8-14,6)	317
	Halfstedelijk gebied	3,6	(0,0-7,9)	3,6	(1,1-10,5)	131
	Landelijk gebied	12,4	(4,6-20,2)	12,2	(6,7-21,2)	406
JAAR	1997	7,8	(4,2-11,3)	7,2	(4,5-11,4)	638
	2001	8,5	(5,8-11,2)	8,2	(6,0-11,1)	893
	2004	7,7	(5,7-9,7)	7,4	(5,6-9,6)	1280
	2008	10,3	(7,8-12,8)	10,1	(7,9-12,8)	1009
	2013	10,0	(6,1-13,9)	9,8	(6,7-14,2)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 408 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met darmziekte, langer dan 3 maanden in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA29_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,5	(1,4-3,6)	1,9	(1,3-2,9)	1722
	Vrouwen	2,9	(1,9-3,9)	1,9	(1,3-2,9)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,7	(0,0-1,4)	0,7	(0,2-1,9)	475
	25 - 34	0,9	(0,1-1,6)	0,9	(0,4-2,1)	500
	35 - 44	1,0	(0,0-2,0)	1,0	(0,4-2,7)	538
	45 - 54	1,8	(0,5-3,1)	1,8	(0,9-3,7)	622
	55 - 64	3,2	(1,4-5,0)	3,2	(1,8-5,5)	601
	65 - 74	7,1	(3,1-11,1)	7,1	(4,0-12,3)	457
	75 +	7,5	(3,3-11,8)	7,6	(4,3-13,0)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	9,3	(4,9-13,7)	5,1	(3,0-8,3)	446
	Lager secundair	3,2	(1,3-5,0)	2,4	(1,2-4,7)	560
	Hoger secundair	1,5	(0,7-2,3)	1,3	(0,8-2,3)	1108
	Hoger onderwijs	1,5	(0,8-2,2)	1,4	(0,9-2,2)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,2	(1,2-3,3)	1,5	(0,9-2,5)	1158
	Halfstedelijk gebied	3,7	(1,6-5,7)	2,7	(1,5-4,9)	647
	Landelijk gebied	2,9	(1,7-4,1)	2,2	(1,4-3,2)	1785
JAAR	1997	3,5	(2,7-4,4)	3,5	(2,7-4,5)	3000
	2001	4,0	(3,2-4,8)	3,6	(2,9-4,4)	4135
	2004	3,8	(3,0-4,7)	3,4	(2,7-4,4)	4230
	2008	3,2	(2,5-3,9)	2,9	(2,3-3,6)	3402
	2013	2,7	(2,0-3,4)	2,4	(1,8-3,1)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 409 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met darmziekte, langer dan 3 maanden in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA29_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	8,9	(4,0-13,9)	9,0	(5,1-15,3)	383
	Vrouwen	6,2	(2,8-9,6)	6,2	(3,5-10,5)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	7,1	(3,1-11,1)	6,9	(4,0-11,8)	457
	75 +	7,5	(3,3-11,8)	7,6	(4,3-13,1)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	14,8	(7,3-22,3)	15,8	(9,3-25,5)	244
	Lager secundair	3,6	(0,3-7,0)	3,5	(1,4-8,6)	175
	Hoger secundair	4,1	(0,5-7,8)	3,8	(1,5-9,4)	186
	Hoger onderwijs	3,6	(1,1-6,2)	3,2	(1,5-6,7)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5,0	(1,2-8,7)	4,9	(2,4-9,9)	317
	Halfstedelijk gebied	12,5	(3,8-21,2)	12,4	(6,0-23,8)	131
	Landelijk gebied	8,7	(4,0-13,5)	8,8	(5,0-14,9)	406
JAAR	1997	5,4	(2,8-7,9)	5,4	(3,4-8,6)	638
	2001	7,4	(5,0-9,8)	7,3	(5,3-10,0)	893
	2004	5,3	(3,8-6,7)	5,2	(3,9-6,8)	1280
	2008	6,2	(4,3-8,2)	6,1	(4,5-8,3)	1016
	2013	7,3	(4,5-10,2)	7,2	(4,8-10,6)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 410 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met leverlijden in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA17_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,3	(0,1-0,6)	0,3	(0,1-0,7)	1722
	Vrouwen	0,4	(0,1-0,7)	0,2	(0,1-0,5)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,1	(0,0-0,9)	475
	25 - 34	0,0		0,1	(0,0-0,8)	500
	35 - 44	0,7	(0,0-1,4)	0,7	(0,2-1,8)	538
	45 - 54	0,0		0,1	(0,0-0,8)	622
	55 - 64	0,9	(0,1-1,8)	0,9	(0,4-2,3)	601
	65 - 74	0,1	(0,0-0,3)	0,1	(0,0-0,7)	457
	75 +	1,0	(0,0-2,2)	1,0	(0,3-3,3)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,4	(0,2-2,5)	0,8	(0,3-1,8)	446
	Lager secundair	0,1	(0,0-0,3)	0,1	(0,0-0,7)	560
	Hoger secundair	0,3	(0,0-0,6)	0,2	(0,1-0,5)	1108
	Hoger onderwijs	0,3	(0,0-0,5)	0,2	(0,1-0,6)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,4	(0,1-0,7)	0,2	(0,1-0,6)	1158
	Halfstedelijk gebied	0,0		0,0	(0,0-0,0)	647
	Landelijk gebied	0,4	(0,1-0,8)	0,4	(0,2-0,8)	1785
JAAR	2001	1,1	(0,6-1,6)	1,1	(0,7-1,8)	4135
	2004	1,2	(0,7-1,6)	1,1	(0,7-1,6)	4231
	2008	0,7	(0,3-1,0)	0,6	(0,4-1,1)	3399
	2013	0,4	(0,2-0,6)	0,3	(0,2-0,6)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 411 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met leverlijden in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA17_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,8	(0,0-1,9)	0,5	(0,1-2,1)	383
	Vrouwen	0,4	(0,0-1,0)	0,2	(0,0-1,0)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	0,1	(0,0-0,3)	0,1	(0,0-0,6)	457
	75 +	1,0	(0,0-2,2)	1,0	(0,3-3,2)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,6	(0,0-3,4)	0,9	(0,3-3,0)	244
	Lager secundair	0,0		0,0	(0,0-0,0)	175
	Hoger secundair	0,2	(0,0-0,6)	0,1	(0,0-1,1)	186
	Hoger onderwijs	0,0		0,0	(0,0-0,0)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,4	(0,0-1,1)	0,2	(0,0-1,7)	317
	Halfstedelijk gebied	0,0		0,0	(0,0-0,0)	131
	Landelijk gebied	0,9	(0,0-2,1)	0,5	(0,1-1,6)	406
JAAR	2001	2,1	(0,1-4,2)	2,0	(0,8-4,8)	893
	2004	1,6	(0,6-2,6)	1,5	(0,8-2,9)	1281
	2008	0,7	(0,1-1,3)	0,7	(0,3-1,6)	1015
	2013	0,6	(0,0-1,1)	0,5	(0,2-1,6)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 412 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met galstenen of galblaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA34_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,5	(0,0-1,2)	0,3	(0,1-0,8)	1722
	Vrouwen	0,9	(0,3-1,5)	0,4	(0,2-1,0)	1867
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0	(0,0-0,1)	0,0	(0,0-0,2)	475
	25 - 34	0,7	(0,0-1,4)	0,7	(0,2-1,9)	500
	35 - 44	0,1	(0,0-0,2)	0,1	(0,0-0,5)	538
	45 - 54	0,6	(0,0-1,5)	0,5	(0,1-2,8)	622
	55 - 64	1,6	(0,0-3,2)	1,5	(0,5-4,2)	601
	65 - 74	1,9	(0,0-4,8)	1,8	(0,3-9,8)	457
	75 +	0,5	(0,0-1,1)	0,5	(0,1-1,6)	396
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,3	(0,0-5,1)	1,1	(0,3-4,4)	446
	Lager secundair	0,8	(0,0-1,6)	0,4	(0,1-1,2)	560
	Hoger secundair	0,8	(0,0-1,5)	0,4	(0,2-1,0)	1108
	Hoger onderwijs	0,1	(0,0-0,3)	0,1	(0,0-0,2)	1437
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,0	(0,1-1,9)	0,5	(0,2-1,1)	1158
	Halfstedelijk gebied	0,4	(0,0-0,9)	0,2	(0,1-0,8)	646
	Landelijk gebied	0,5	(0,0-0,9)	0,3	(0,1-0,7)	1785
JAAR	1997	0,7	(0,4-1,1)	0,7	(0,5-1,1)	3000
	2001	0,9	(0,6-1,2)	0,8	(0,5-1,3)	4142
	2004	1,5	(1,0-2,0)	1,2	(0,8-1,8)	4229
	2008	0,6	(0,3-0,9)	0,5	(0,3-0,8)	3394
	2013	0,7	(0,3-1,2)	0,6	(0,3-1,1)	3589

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 413 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met galstenen of galblaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MA34_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,8	(0,0-2,3)	0,8	(0,1-5,5)	172
	Vrouwen	2,5	(0,5-4,5)	2,5	(1,1-5,3)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,5	(0,0-3,3)	1,3	(0,3-5,7)	206
	75 +	2,1	(0,2-4,1)	1,8	(0,7-4,3)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5,1	(0,0-10,4)	4,0	(1,2-12,3)	79
	Lager secundair	0,0		0,0	(0,0-0,0)	64
	Hoger secundair	1,7	(0,0-4,3)	1,2	(0,3-5,9)	101
	Hoger onderwijs	1,3	(0,0-3,1)	1,3	(0,2-6,1)	171
JAAR	1997	3,1	(0,9-5,3)	3,0	(1,4-6,3)	565
	2001	2,3	(0,9-3,7)	2,2	(1,2-4,0)	540
	2004	2,3	(1,2-3,3)	2,2	(1,4-3,5)	946
	2008	1,3	(0,3-2,2)	1,2	(0,6-2,6)	729
	2013	1,8	(0,5-3,1)	1,8	(0,9-3,6)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 414 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA20_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,4	(1,4-3,4)	1,3	(0,8-2,1)	1722
	Vrouwen	4,2	(2,7-5,7)	1,9	(1,1-3,2)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,2	(0,0-0,6)	0,2	(0,0-1,4)	475
	25 - 34	0,6	(0,0-1,3)	0,6	(0,2-1,8)	500
	35 - 44	1,5	(0,3-2,7)	1,5	(0,6-3,2)	538
	45 - 54	1,0	(0,0-2,1)	1,0	(0,4-2,7)	622
	55 - 64	3,0	(1,3-4,6)	2,9	(1,7-5,0)	601
	65 - 74	10,4	(3,9-17,0)	10,2	(5,4-18,4)	457
	75 +	12,4	(8,3-16,5)	11,7	(8,1-16,6)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	12,4	(6,6-18,1)	4,1	(2,0-8,0)	446
	Lager secundair	4,0	(2,2-5,8)	2,2	(1,2-4,1)	560
	Hoger secundair	2,2	(1,1-3,2)	1,5	(0,8-2,5)	1108
	Hoger onderwijs	1,1	(0,5-1,8)	0,8	(0,4-1,4)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,9	(2,6-5,3)	1,8	(1,0-2,9)	1158
	Halfstedelijk gebied	3,2	(1,5-4,8)	1,6	(0,9-3,0)	647
	Landelijk gebied	2,8	(1,2-4,3)	1,4	(0,8-2,4)	1785
JAAR	2008	3,3	(2,6-3,9)	1,8	(1,3-2,5)	3382
	2013	3,3	(2,4-4,2)	1,8	(1,3-2,5)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 415 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met urinaire incontinentie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA20_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	11,1	(6,1-16,1)	11,2	(7,1-17,3)	383
	Vrouwen	11,6	(6,2-17,1)	11,5	(6,9-18,8)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	10,4	(3,9-17,0)	10,5	(5,5-19,1)	457
	75 +	12,4	(8,3-16,5)	12,4	(8,8-17,2)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	18,2	(8,5-27,8)	18,4	(9,8-31,7)	244
	Lager secundair	10,0	(4,5-15,5)	10,0	(5,8-16,9)	175
	Hoger secundair	8,0	(2,7-13,3)	8,0	(4,1-15,0)	186
	Hoger onderwijs	7,3	(3,0-11,6)	7,2	(3,8-13,4)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	11,9	(7,1-16,6)	11,9	(7,8-17,6)	317
	Halfstedelijk gebied	12,6	(4,9-20,4)	12,7	(6,7-22,6)	131
	Landelijk gebied	10,6	(3,4-17,8)	10,5	(5,1-20,1)	406
JAAR	2008	9,8	(7,5-12,1)	9,6	(7,5-12,1)	1000
	2013	11,4	(7,6-15,2)	11,2	(7,8-15,8)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 416 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA30_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,2	(0,5-1,9)	0,8	(0,5-1,4)	1722
	Vrouwen	0,1	(0,0-0,2)	0,0	(0,0-0,2)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,2	(0,0-0,5)	0,1	(0,0-0,4)	475
	25 - 34	0,0		0,0	(0,0-0,4)	500
	35 - 44	0,2	(0,0-0,6)	0,1	(0,0-0,5)	538
	45 - 54	0,3	(0,0-0,7)	0,1	(0,0-0,5)	622
	55 - 64	0,9	(0,0-1,8)	0,4	(0,1-1,5)	601
	65 - 74	1,8	(0,0-3,8)	0,8	(0,2-2,6)	457
	75 +	1,4	(0,0-3,3)	0,8	(0,2-2,8)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	1,4	(0,0-2,9)	0,3	(0,1-1,0)	446
	Lager secundair	0,2	(0,0-0,4)	0,1	(0,0-0,3)	560
	Hoger secundair	0,7	(0,0-1,4)	0,2	(0,1-0,6)	1108
	Hoger onderwijs	0,4	(0,1-0,8)	0,1	(0,0-0,4)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,5	(0,0-1,0)	0,1	(0,0-0,5)	1158
	Halfstedelijk gebied	0,8	(0,1-1,4)	0,2	(0,1-0,7)	647
	Landelijk gebied	0,6	(0,1-1,1)	0,2	(0,1-0,5)	1785
JAAR	1997	0,8	(0,3-1,2)	0,7	(0,4-1,2)	3000
	2001	0,8	(0,5-1,1)	0,7	(0,4-1,0)	4134
	2004	1,0	(0,6-1,4)	0,9	(0,6-1,3)	4231
	2008	0,7	(0,3-1,0)	0,6	(0,3-0,9)	3396
	2013	0,6	(0,3-0,9)	0,5	(0,3-0,8)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 417 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA30_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,9	(0,6-7,2)	3,9	(1,7-9,0)	383
	Vrouwen	0,0		0,0	(0,0-0,0)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,8	(0,0-3,8)	0,0	(0,0-0,0)	457
	75 +	1,4	(0,0-3,3)	0,0	(0,0-0,0)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,2	(0,0-4,9)	0,0	(0,0-0,0)	244
	Lager secundair	0,2	(0,0-0,5)	0,0	(0,0-0,0)	175
	Hoger secundair	2,8	(0,0-6,9)	0,0	(0,0-0,0)	186
	Hoger onderwijs	0,8	(0,0-1,8)	0,0	(0,0-0,0)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,1	(0,0-3,1)	0,0	(0,0-0,0)	317
	Halfstedelijk gebied	2,5	(0,0-5,5)	0,0	(0,0-0,0)	131
	Landelijk gebied	2,0	(0,0-4,1)	0,0	(0,0-0,0)	406
JAAR	1997	1,3	(0,2-2,4)	1,3	(0,5-2,9)	638
	2001	1,0	(0,3-1,8)	1,0	(0,5-2,1)	893
	2004	1,0	(0,2-1,8)	1,0	(0,4-2,2)	1284
	2008	0,8	(0,2-1,5)	0,8	(0,4-1,7)	1012
	2013	1,6	(0,3-2,9)	1,5	(0,7-3,2)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 418 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige nierziekte behalve nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA31_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,8	(0,1-1,5)	0,6	(0,3-1,2)	1722
	Vrouwen	0,6	(0,1-1,0)	0,4	(0,1-1,0)	1867
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,4	(0,0-1,1)	0,4	(0,1-1,9)	475
	25 - 34	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(0,0-1,1)	500
	35 - 44	0,5	(0,0-1,5)	0,5	(0,1-3,7)	538
	45 - 54	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(0,1-0,8)	622
	55 - 64	0,5	(0,0-1,0)	0,5	(0,2-1,4)	601
	65 - 74	2,6	(0,0-5,6)	2,6	(0,9-7,6)	457
	75 +	1,3	(0,0-2,5)	1,3	(0,5-3,5)	396
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,6	(0,0-5,3)	1,6	(0,7-4,0)	446
	Lager secundair	1,2	(0,0-2,5)	0,9	(0,3-3,1)	560
	Hoger secundair	0,4	(0,0-0,8)	0,3	(0,1-1,0)	1108
	Hoger onderwijs	0,1	(0,0-0,2)	0,1	(0,0-0,3)	1437
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,0	(0,1-1,9)	0,7	(0,3-1,5)	1158
	Halfstedelijk gebied	0,9	(0,2-1,6)	0,7	(0,2-1,8)	647
	Landelijk gebied	0,3	(0,1-0,6)	0,2	(0,1-0,6)	1784
JAAR	1997	0,7	(0,4-1,1)	0,7	(0,5-1,2)	3000
	2001	1,0	(0,5-1,4)	0,9	(0,6-1,3)	4134
	2004	0,6	(0,3-0,9)	0,5	(0,3-0,8)	4235
	2008	0,8	(0,5-1,2)	0,7	(0,5-1,1)	3400
	2013	0,7	(0,3-1,1)	0,6	(0,3-1,1)	3589

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 419 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige nierziekte behalve nierstenen in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA31_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,7	(0,0-7,5)	3,4	(1,4-8,0)	383
	Vrouwen	0,8	(0,0-1,6)	0,7	(0,2-2,6)	470
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	2,6	(0,0-5,6)	1,9	(0,8-4,8)	457
	75 +	1,3	(0,0-2,5)	1,1	(0,3-3,7)	396
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4,2	(0,0-9,0)	3,5	(1,2-9,9)	244
	Lager secundair	1,8	(0,0-4,1)	1,0	(0,2-4,7)	175
	Hoger secundair	0,9	(0,0-2,0)	0,4	(0,1-2,2)	186
	Hoger onderwijs	0,2	(0,0-0,6)	0,1	(0,0-0,9)	233
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,6	(0,0-5,9)	1,9	(0,6-5,8)	317
	Halfstedelijk gebied	2,4	(0,0-5,2)	1,7	(0,5-6,1)	131
	Landelijk gebied	1,0	(0,0-2,0)	0,8	(0,3-2,4)	405
JAAR	1997	1,4	(0,2-2,6)	1,4	(0,6-3,3)	638
	2001	2,1	(0,5-3,8)	2,2	(1,0-4,7)	893
	2004	0,8	(0,2-1,5)	0,8	(0,4-1,8)	1283
	2008	1,4	(0,5-2,2)	1,4	(0,7-2,5)	1014
	2013	1,9	(0,3-3,6)	1,9	(0,8-4,3)	853

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 420 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met chronische blaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA32_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,5	(0,6-2,4)	1,3	(0,8-2,2)	1722
	Vrouwen	2,5	(1,5-3,4)	1,9	(1,2-3,2)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,7	(0,0-1,5)	0,7	(0,2-2,2)	475
	25 - 34	1,3	(0,3-2,3)	1,3	(0,6-2,8)	500
	35 - 44	1,2	(0,0-2,4)	1,1	(0,4-3,2)	538
	45 - 54	1,6	(0,0-3,3)	1,6	(0,6-4,2)	622
	55 - 64	1,1	(0,1-2,2)	1,1	(0,5-2,8)	601
	65 - 74	5,6	(2,0-9,2)	5,4	(2,7-10,6)	457
	75 +	4,6	(1,8-7,5)	4,3	(2,2-8,4)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,2	(2,6-9,8)	3,9	(1,8-8,2)	446
	Lager secundair	1,6	(0,4-2,8)	1,3	(0,6-3,0)	560
	Hoger secundair	1,5	(0,6-2,4)	1,4	(0,8-2,5)	1108
	Hoger onderwijs	1,3	(0,4-2,1)	1,2	(0,6-2,3)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,4	(1,3-3,5)	1,8	(1,1-3,0)	1158
	Halfstedelijk gebied	1,6	(0,4-2,7)	1,3	(0,6-2,8)	647
	Landelijk gebied	1,7	(0,8-2,6)	1,4	(0,8-2,4)	1785
JAAR	1997	2,5	(1,7-3,3)	2,3	(1,7-3,2)	3000
	2001	2,4	(1,8-3,0)	2,0	(1,6-2,6)	4135
	2004	3,0	(2,4-3,7)	2,6	(2,1-3,3)	4228
	2008	1,5	(1,1-2,0)	1,3	(0,9-1,8)	3397
	2013	2,0	(1,3-2,6)	1,7	(1,2-2,3)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 421 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met chronische blaasontsteking in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA32_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	6,5	(2,0-11,1)	6,5	(3,2-12,7)	383
	Vrouwen	4,1	(1,8-6,4)	4,1	(2,3-7,1)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	5,6	(2,0-9,2)	5,4	(2,8-9,9)	457
	75 +	4,6	(1,8-7,5)	4,7	(2,5-8,5)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	8,0	(2,3-13,8)	8,7	(4,1-17,3)	244
	Lager secundair	1,9	(0,3-3,6)	1,8	(0,8-4,3)	175
	Hoger secundair	5,6	(1,1-10,2)	5,2	(2,2-11,9)	186
	Hoger onderwijs	3,2	(0,3-6,2)	2,7	(0,9-8,0)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	6,9	(2,8-11,1)	6,7	(3,8-11,8)	317
	Halfstedelijk gebied	2,9	(0,0-6,0)	2,8	(1,0-7,8)	131
	Landelijk gebied	3,5	(1,0-6,0)	3,5	(1,7-7,1)	406
JAAR	1997	6,8	(2,6-11,0)	7,0	(3,7-12,8)	638
	2001	4,2	(2,7-5,7)	4,1	(2,9-5,9)	893
	2004	5,6	(3,9-7,3)	5,6	(4,1-7,6)	1279
	2008	3,5	(2,1-5,0)	3,4	(2,3-5,1)	1010
	2013	5,1	(2,8-7,4)	5,0	(3,1-7,9)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 422 | Percentage van de mannelijke bevolking (van 15 jaar en ouder) met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA35_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,3	(0,0-1,8)	231
	25 - 34	0,0		0,2	(0,0-1,6)	242
	35 - 44	0,0		0,2	(0,0-1,6)	276
	45 - 54	1,8	(0,0-3,6)	1,8	(0,7-4,8)	297
	55 - 64	2,9	(0,8-5,0)	2,9	(1,4-6,0)	293
	65 - 74	18,3	(10,5-26,2)	18,3	(11,8-27,4)	218
	75 +	17,1	(10,2-24,0)	17,1	(11,3-25,0)	165
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	9,9	(3,5-16,4)	1,8	(0,7-4,3)	201
	Lager secundair	1,6	(0,4-2,8)	0,5	(0,2-1,2)	263
	Hoger secundair	3,2	(1,5-4,8)	1,1	(0,5-2,3)	535
	Hoger onderwijs	3,5	(2,1-5,0)	1,3	(0,7-2,6)	706
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,5	(2,5-6,6)	1,2	(0,6-2,3)	541
	Halfstedelijk gebied	3,6	(1,3-5,9)	1,1	(0,5-2,4)	312
	Landelijk gebied	3,3	(1,9-4,6)	1,2	(0,6-2,3)	869
JAAR	2001	4,6	(3,6-5,7)	1,8	(1,2-2,8)	1998
	2004	4,1	(3,1-5,1)	1,7	(1,1-2,7)	1910
	2008	3,9	(2,7-5,1)	1,5	(0,8-2,6)	1507
	2013	3,9	(2,8-5,0)	1,4	(0,9-2,1)	1722

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 423 | Percentage van de mannelijke bevolking (van 65 jaar en ouder) met prostaatklasten in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA35_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	18,3	(10,5-26,2)	18,3	(11,8-27,4)	218
	75 +	17,1	(10,2-24,0)	17,1	(11,3-25,0)	165
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	26,2	(10,9-41,6)	26,8	(13,8-45,4)	86
	Lager secundair	8,2	(2,0-14,5)	8,2	(3,8-16,7)	80
	Hoger secundair	15,2	(6,5-24,0)	15,2	(8,3-26,0)	92
	Hoger onderwijs	19,1	(10,6-27,6)	18,7	(11,6-28,5)	117
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	17,8	(9,3-26,2)	17,7	(10,9-27,4)	137
	Halfstedelijk gebied	19,8	(7,5-32,2)	19,7	(10,2-34,8)	60
	Landelijk gebied	17,2	(9,7-24,8)	17,3	(11,0-26,1)	186
JAAR	1997	18,8	(11,9-25,7)	19,2	(13,2-27,1)	263
	2001	15,9	(11,4-20,3)	16,0	(12,0-20,9)	386
	2004	17,1	(12,8-21,4)	17,2	(13,3-22,0)	485
	2008	17,2	(12,0-22,5)	17,2	(12,6-23,1)	357
	2013	17,8	(12,5-23,1)	17,8	(13,1-23,8)	383

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 424 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA2302_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,8	(0,1-1,4)	0,5	(0,2-1,3)	1722
	Vrouwen	1,3	(0,6-1,9)	0,7	(0,3-1,3)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,1	(0,0-0,9)	475
	25 - 34	0,0		0,1	(0,0-0,8)	500
	35 - 44	0,8	(0,0-2,2)	0,8	(0,1-5,2)	538
	45 - 54	0,4	(0,0-1,1)	0,4	(0,1-2,6)	622
	55 - 64	1,2	(0,0-2,3)	1,2	(0,4-3,1)	601
	65 - 74	2,8	(0,5-5,2)	2,8	(1,3-6,2)	457
	75 +	3,7	(1,6-5,8)	3,6	(2,0-6,3)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,1	(0,1-4,0)	0,5	(0,2-1,8)	446
	Lager secundair	0,7	(0,0-1,4)	0,4	(0,1-1,2)	560
	Hoger secundair	0,7	(0,0-1,5)	0,4	(0,1-1,6)	1108
	Hoger onderwijs	1,2	(0,5-1,9)	0,8	(0,4-1,7)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,5	(0,6-2,4)	0,8	(0,3-1,7)	1158
	Halfstedelijk gebied	0,8	(0,0-1,7)	0,5	(0,2-1,4)	647
	Landelijk gebied	0,7	(0,2-1,2)	0,4	(0,2-1,0)	1785
JAAR	1997	1,6	(0,8-2,4)	1,2	(0,7-2,0)	2999
	2001	3,1	(2,4-3,7)	2,1	(1,4-2,9)	4132
	2004	2,4	(1,8-3,0)	1,5	(1,1-2,2)	4220
	2008	1,8	(1,3-2,2)	1,1	(0,8-1,5)	3386
	2013	1,0	(0,6-1,5)	0,6	(0,4-1,0)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 425 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met glaucoom in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA2302_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,4	(0,4-2,5)	1,5	(0,7-3,1)	383
	Vrouwen	4,5	(2,1-7,0)	4,5	(2,5-8,0)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	2,8	(0,5-5,2)	2,6	(1,2-5,4)	457
	75 +	3,7	(1,6-5,8)	3,0	(1,6-5,8)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3,8	(0,2-7,4)	2,8	(1,0-7,8)	244
	Lager secundair	2,4	(0,0-5,3)	2,0	(0,6-6,7)	175
	Hoger secundair	1,4	(0,0-3,3)	1,2	(0,3-4,5)	186
	Hoger onderwijs	4,9	(1,7-8,1)	4,7	(2,3-9,5)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,9	(1,2-6,6)	3,4	(1,7-6,6)	317
	Halfstedelijk gebied	4,0	(0,0-8,5)	3,5	(1,1-10,0)	131
	Landelijk gebied	2,3	(0,5-4,2)	1,9	(0,9-4,1)	406
JAAR	1997	3,0	(1,5-4,5)	2,7	(1,6-4,5)	637
	2001	7,9	(5,7-10,1)	7,2	(5,4-9,6)	888
	2004	5,6	(3,6-7,6)	5,1	(3,5-7,3)	1275
	2008	5,2	(3,4-6,9)	4,7	(3,4-6,6)	1006
	2013	3,3	(1,7-4,9)	3,0	(1,9-4,8)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 426 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met cataract in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA2301_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,6	(0,9-2,3)	0,5	(0,2-1,0)	1722
	Vrouwen	3,4	(2,2-4,6)	0,8	(0,4-1,4)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,1	(0,0-0,9)	475
	25 - 34	0,0		0,1	(0,0-0,8)	500
	35 - 44	0,1	(0,0-0,4)	0,1	(0,0-0,9)	538
	45 - 54	0,4	(0,0-0,9)	0,4	(0,1-1,3)	622
	55 - 64	2,3	(0,4-4,2)	2,3	(1,0-5,0)	601
	65 - 74	7,1	(3,2-11,0)	6,9	(3,9-11,7)	457
	75 +	13,6	(8,9-18,3)	12,7	(9,0-17,7)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	8,9	(4,6-13,2)	1,0	(0,5-2,2)	446
	Lager secundair	1,9	(0,8-3,1)	0,5	(0,2-1,1)	560
	Hoger secundair	2,3	(1,2-3,3)	0,8	(0,4-1,6)	1108
	Hoger onderwijs	1,1	(0,3-1,8)	0,4	(0,2-1,0)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,8	(1,6-4,1)	0,6	(0,3-1,2)	1158
	Halfstedelijk gebied	2,9	(1,2-4,6)	0,8	(0,3-1,8)	647
	Landelijk gebied	2,2	(1,2-3,1)	0,6	(0,3-1,1)	1785
JAAR	1997	1,6	(0,8-2,4)	0,7	(0,4-1,1)	3000
	2001	2,5	(1,8-3,1)	0,7	(0,5-1,1)	4135
	2004	3,2	(2,5-3,9)	1,0	(0,7-1,4)	4223
	2008	2,8	(2,2-3,4)	0,8	(0,5-1,2)	3382
	2013	2,5	(1,8-3,3)	0,7	(0,5-1,0)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 427 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met cataract in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA2301_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	8,2	(4,6-11,8)	8,1	(5,1-12,7)	383
	Vrouwen	11,8	(7,3-16,4)	11,1	(7,3-16,4)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	7,1	(3,2-11,0)	7,1	(4,1-12,0)	457
	75 +	13,6	(8,9-18,3)	13,2	(9,4-18,3)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	15,8	(8,2-23,4)	14,1	(8,4-22,9)	244
	Lager secundair	7,2	(2,7-11,6)	7,0	(3,8-12,6)	175
	Hoger secundair	11,9	(5,8-18,0)	11,6	(6,7-19,4)	186
	Hoger onderwijs	4,6	(1,8-7,4)	4,9	(2,7-8,8)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	9,9	(5,4-14,3)	9,4	(5,9-14,6)	317
	Halfstedelijk gebied	10,9	(3,3-18,5)	10,5	(5,3-19,7)	131
	Landelijk gebied	10,7	(5,8-15,7)	9,9	(6,0-16,0)	406
JAAR	1997	10,0	(5,3-14,7)	9,9	(6,2-15,3)	638
	2001	10,9	(8,1-13,6)	9,8	(7,6-12,6)	891
	2004	14,2	(11,2-17,2)	13,1	(10,5-16,3)	1279
	2008	11,4	(8,9-13,9)	9,9	(7,7-12,6)	996
	2013	10,3	(7,3-13,4)	9,1	(6,6-12,4)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 428 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA2304_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,0	(0,2-1,7)	0,5	(0,2-1,2)	1722
	Vrouwen	0,9	(0,4-1,5)	0,4	(0,2-0,9)	1868
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	0,0		0,1	(0,0-0,9)	475
	25 - 34	0,0		0,1	(0,0-0,8)	500
	35 - 44	0,0		0,2	(0,0-1,5)	538
	45 - 54	0,3	(0,0-0,7)	0,3	(0,1-1,2)	622
	55 - 64	0,9	(0,0-1,8)	0,9	(0,3-2,4)	601
	65 - 74	2,9	(0,0-6,4)	2,9	(0,9-9,0)	457
	75 +	4,5	(2,1-6,9)	4,6	(2,8-7,7)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,2	(0,2-4,3)	0,4	(0,1-1,4)	446
	Lager secundair	0,7	(0,0-1,5)	0,3	(0,1-1,2)	560
	Hoger secundair	0,7	(0,1-1,2)	0,3	(0,1-0,9)	1108
	Hoger onderwijs	0,8	(0,0-1,7)	0,6	(0,2-1,4)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,2	(0,3-2,1)	0,5	(0,2-1,1)	1158
	Halfstedelijk gebied	0,4	(0,0-0,7)	0,2	(0,1-0,5)	647
	Landelijk gebied	0,8	(0,3-1,3)	0,5	(0,2-1,2)	1785
JAAR	2013	0,9	(0,5-1,4)			3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 429 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met maculadegeneratie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA2304_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,8	(0,0-7,6)	3,8	(1,3-10,5)	383
	Vrouwen	3,7	(1,3-6,1)	3,5	(1,7-7,0)	471
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	2,9	(0,0-6,4)	2,9	(0,9-8,9)	457
	75 +	4,5	(2,1-6,9)	4,5	(2,7-7,6)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4,2	(0,4-8,0)	3,8	(1,4-10,4)	244
	Lager secundair	1,2	(0,1-2,3)	1,2	(0,4-3,0)	175
	Hoger secundair	2,6	(0,0-5,4)	2,5	(0,9-6,9)	186
	Hoger onderwijs	5,8	(0,0-11,7)	6,1	(2,3-15,1)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,3	(0,5-8,0)	4,2	(1,6-10,7)	317
	Halfstedelijk gebied	2,0	(0,3-3,8)	2,0	(0,8-4,8)	131
	Landelijk gebied	3,5	(1,0-6,0)	3,4	(1,7-6,6)	406
JAAR	2013	3,7	(1,6-5,8)			854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 430 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met diabetische retinopathie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA2303_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,1	(0,0-0,3)	0,2	(0,1-0,5)	1722
	Vrouwen	0,0	(0,0-0,1)	0,1	(0,0-0,4)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,1	(0,0-1,0)	475
	25 - 34	0,2	(0,0-0,5)	0,2	(0,0-1,4)	500
	35 - 44	0,0		0,2	(0,0-1,8)	538
	45 - 54	0,1	(0,0-0,2)	0,1	(0,0-0,4)	622
	55 - 64	0,0		0,1	(0,0-0,4)	601
	65 - 74	0,5	(0,0-1,3)	0,5	(0,1-1,9)	457
	75 +	0,0		0,4	(0,1-2,4)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,0		0,0	(0,0-0,0)	446
	Lager secundair	0,2	(0,0-0,7)	0,2	(0,0-1,0)	560
	Hoger secundair	0,1	(0,0-0,3)	0,1	(0,0-0,5)	1108
	Hoger onderwijs	0,0	(0,0-0,1)	0,2	(0,1-0,8)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,0		0,0	(0,0-0,0)	1158
	Halfstedelijk gebied	0,3	(0,0-0,8)	0,2	(0,0-1,5)	647
	Landelijk gebied	0,1	(0,0-0,3)	0,3	(0,1-0,7)	1785
JAAR	2013	0,1	(0,0-0,2)			3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 431 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met diabetische retinopathie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA2303_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,6	(0,0-1,6)	1,0	(0,3-3,5)	383
	Vrouwen	0,0		0,0	(0,0-0,0)	471
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	0,5	(0,0-1,3)	0,0	(0,0-0,0)	457
	75 +	0,0		0,0	(0,0-0,0)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,0		0,0	(0,0-0,0)	244
	Lager secundair	1,1	(0,0-3,2)	0,0	(0,0-0,0)	175
	Hoger secundair	0,0		0,0	(0,0-0,0)	186
	Hoger onderwijs	0,3	(0,0-0,8)	0,0	(0,0-0,0)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,0		0,0	(0,0-0,0)	317
	Halfstedelijk gebied	0,0		0,0	(0,0-0,0)	131
	Landelijk gebied	0,6	(0,0-1,6)	0,0	(0,0-0,0)	406
JAAR	2013	0,3	(0,0-0,6)			854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 432 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met allergie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA15_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	11,4	(9,1-13,7)	11,1	(9,1-13,6)	1722
	Vrouwen	12,8	(10,7-14,9)	12,8	(10,8-15,0)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	12,2	(8,2-16,2)	12,2	(8,7-16,8)	475
	25 - 34	12,0	(8,0-16,1)	12,0	(8,5-16,7)	500
	35 - 44	14,3	(10,2-18,3)	14,3	(10,7-18,7)	538
	45 - 54	12,6	(8,9-16,3)	12,5	(9,3-16,7)	622
	55 - 64	11,9	(8,0-15,8)	11,9	(8,5-16,4)	601
	65 - 74	12,5	(7,5-17,5)	12,4	(8,2-18,3)	457
	75 +	7,9	(3,7-12,2)	7,8	(4,5-13,1)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	10,5	(6,1-14,9)	11,3	(7,5-16,8)	446
	Lager secundair	8,6	(5,7-11,4)	8,5	(6,1-11,8)	560
	Hoger secundair	11,2	(8,5-13,8)	10,9	(8,6-13,8)	1108
	Hoger onderwijs	14,6	(11,9-17,4)	14,2	(11,7-17,1)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	11,9	(9,4-14,4)	11,7	(9,5-14,4)	1158
	Halfstedelijk gebied	9,9	(6,6-13,3)	9,7	(6,9-13,5)	647
	Landelijk gebied	13,0	(10,7-15,3)	12,7	(10,6-15,3)	1785
JAAR	2001	13,7	(12,3-15,1)	13,4	(12,0-14,9)	4141
	2004	13,7	(12,2-15,2)	13,4	(11,9-14,9)	4227
	2008	12,6	(11,1-14,0)	12,3	(11,0-13,8)	3375
	2013	12,1	(10,6-13,7)	11,9	(10,5-13,6)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 433 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met allergie in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA15_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	10,9	(4,9-16,9)	10,4	(5,9-17,6)	383
	Vrouwen	9,7	(6,1-13,4)	9,7	(6,5-14,2)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	12,5	(7,5-17,5)	12,5	(8,4-18,1)	457
	75 +	7,9	(3,7-12,2)	8,0	(4,6-13,4)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	11,6	(4,6-18,5)	12,2	(6,6-21,6)	244
	Lager secundair	6,2	(1,9-10,5)	5,9	(2,9-11,8)	175
	Hoger secundair	10,4	(4,4-16,5)	10,1	(5,6-17,5)	186
	Hoger onderwijs	11,2	(4,8-17,5)	10,0	(5,7-17,0)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	11,6	(6,3-16,9)	11,3	(7,3-17,0)	317
	Halfstedelijk gebied	7,1	(2,5-11,7)	6,8	(3,5-12,8)	131
	Landelijk gebied	9,4	(4,9-14,0)	9,4	(5,5-15,4)	406
JAAR	2001	11,5	(8,6-14,5)	11,1	(8,5-14,3)	895
	2004	14,0	(11,2-16,8)	13,5	(11,0-16,5)	1276
	2008	11,5	(8,7-14,2)	11,2	(8,8-14,1)	1009
	2013	10,2	(7,0-13,4)	10,0	(7,2-13,7)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 434 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met kanker in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA18_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,2	(0,6-1,8)	0,7	(0,4-1,3)	1721
	Vrouwen	2,4	(1,4-3,3)	1,2	(0,8-2,0)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,1	(0,0-0,9)	475
	25 - 34	0,3	(0,0-0,6)	0,2	(0,1-1,0)	500
	35 - 44	0,5	(0,0-1,0)	0,4	(0,1-1,5)	538
	45 - 54	2,2	(0,8-3,6)	2,1	(1,1-4,0)	622
	55 - 64	2,2	(1,0-3,4)	2,1	(1,2-3,7)	600
	65 - 74	4,6	(2,1-7,2)	4,4	(2,6-7,6)	457
	75 +	4,7	(1,0-8,4)	4,3	(2,0-9,1)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4,0	(0,8-7,2)	1,3	(0,6-2,9)	445
	Lager secundair	1,7	(0,6-2,8)	0,8	(0,4-1,8)	560
	Hoger secundair	1,5	(0,8-2,3)	0,9	(0,5-1,6)	1108
	Hoger onderwijs	1,4	(0,7-2,1)	0,9	(0,5-1,7)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,8	(0,8-2,9)	0,9	(0,5-1,7)	1158
	Halfstedelijk gebied	2,3	(1,0-3,7)	1,2	(0,6-2,4)	647
	Landelijk gebied	1,6	(1,0-2,3)	0,9	(0,5-1,6)	1784
JAAR	1997	1,3	(0,7-1,8)	1,0	(0,6-1,5)	2998
	2001	2,0	(1,4-2,6)	1,3	(0,9-1,8)	4138
	2004	1,0	(0,6-1,3)	0,7	(0,4-1,0)	4217
	2008	2,0	(1,4-2,5)	1,2	(0,9-1,8)	3399
	2013	1,8	(1,2-2,4)	1,1	(0,8-1,6)	3589

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 435 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met kanker in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA18_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,0	(1,7-6,4)	4,0	(2,2-7,2)	383
	Vrouwen	5,1	(1,8-8,4)	5,1	(2,7-9,5)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	4,6	(2,1-7,2)	4,7	(2,7-7,9)	457
	75 +	4,7	(1,0-8,4)	4,6	(2,1-9,6)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,9	(0,9-12,8)	6,9	(3,0-14,7)	244
	Lager secundair	2,5	(0,0-5,3)	2,5	(0,8-7,1)	175
	Hoger secundair	5,3	(1,8-8,9)	5,3	(2,7-10,2)	186
	Hoger onderwijs	2,8	(0,5-5,0)	2,7	(1,2-6,2)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4,9	(1,1-8,8)	4,9	(2,3-10,1)	317
	Halfstedelijk gebied	7,0	(0,9-13,2)	7,0	(3,0-15,7)	131
	Landelijk gebied	3,8	(1,3-6,2)	3,7	(1,8-7,2)	406
JAAR	1997	3,8	(1,5-6,0)	3,9	(2,1-6,9)	638
	2001	5,2	(2,9-7,5)	5,2	(3,3-8,0)	892
	2004	2,0	(1,1-2,9)	2,0	(1,3-3,2)	1273
	2008	5,6	(3,4-7,8)	5,6	(3,7-8,3)	1014
	2013	4,7	(2,5-6,9)	4,7	(2,9-7,4)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 436 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige hoofdpijn zoals migraine in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA19_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	5,6	(4,1-7,0)	5,3	(4,1-6,8)	1722
	Vrouwen	12,0	(9,6-14,4)	11,6	(9,4-14,2)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	4,4	(2,2-6,5)	4,1	(2,5-6,6)	475
	25 - 34	11,3	(7,0-15,5)	10,7	(7,3-15,4)	500
	35 - 44	10,7	(7,1-14,3)	10,1	(7,1-14,2)	538
	45 - 54	10,1	(7,2-13,0)	9,4	(7,0-12,5)	622
	55 - 64	8,0	(4,8-11,1)	7,4	(4,9-11,1)	601
	65 - 74	11,3	(4,8-17,9)	10,4	(5,6-18,4)	457
	75 +	6,3	(2,3-10,2)	5,3	(2,8-9,7)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	14,2	(7,3-21,1)	14,8	(9,4-22,6)	446
	Lager secundair	7,8	(4,9-10,7)	7,1	(4,8-10,2)	560
	Hoger secundair	9,9	(7,3-12,6)	8,5	(6,4-11,3)	1108
	Hoger onderwijs	6,6	(4,7-8,6)	5,6	(4,2-7,4)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	9,0	(6,7-11,3)	7,9	(6,0-10,3)	1158
	Halfstedelijk gebied	6,9	(4,5-9,4)	6,2	(4,3-8,7)	647
	Landelijk gebied	9,3	(6,9-11,8)	8,5	(6,5-11,1)	1785
JAAR	1997	15,9	(14,1-17,8)	14,2	(12,5-16,1)	2997
	2001	13,4	(12,0-14,8)	12,0	(10,7-13,3)	4136
	2004	12,7	(11,1-14,3)	11,3	(9,8-12,9)	4232
	2008	9,5	(8,3-10,8)	8,4	(7,4-9,7)	3373
	2013	8,9	(7,4-10,4)	7,9	(6,6-9,5)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 437 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige hoofdpijn zoals migraine in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA19_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	6,9	(2,3-11,4)	6,3	(3,3-11,5)	383
	Vrouwen	10,1	(4,4-15,8)	10,0	(5,6-17,1)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	11,3	(4,8-17,9)	11,2	(6,2-19,5)	457
	75 +	6,3	(2,3-10,2)	5,9	(3,2-10,5)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	17,2	(5,5-28,9)	17,6	(8,8-32,2)	244
	Lager secundair	4,4	(0,0-8,8)	3,7	(1,4-9,7)	175
	Hoger secundair	5,5	(1,8-9,3)	5,0	(2,3-10,2)	186
	Hoger onderwijs	4,1	(0,3-8,0)	3,2	(1,3-8,1)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	6,5	(2,6-10,4)	6,0	(3,2-11,0)	317
	Halfstedelijk gebied	6,1	(1,3-11,0)	5,6	(2,6-11,8)	131
	Landelijk gebied	12,3	(3,1-21,6)	11,5	(5,5-22,6)	406
JAAR	1997	11,3	(5,2-17,3)	9,9	(5,5-17,4)	636
	2001	9,9	(7,2-12,5)	8,9	(6,7-11,8)	890
	2004	10,1	(7,8-12,5)	9,2	(7,2-11,6)	1284
	2008	7,1	(5,0-9,2)	6,5	(4,8-8,8)	1001
	2013	8,8	(4,5-13,1)	8,1	(4,9-13,1)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 438 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA26_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,0	(2,7-5,4)	3,2	(2,2-4,7)	1722
	Vrouwen	5,6	(4,3-6,9)	4,5	(3,3-6,1)	1867
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,4	(0,0-1,1)	0,4	(0,1-1,9)	475
	25 - 34	4,4	(1,9-7,0)	4,4	(2,5-7,8)	500
	35 - 44	7,3	(4,4-10,2)	7,2	(4,9-10,6)	538
	45 - 54	5,4	(3,1-7,7)	5,3	(3,4-8,1)	622
	55 - 64	6,0	(3,3-8,6)	5,9	(3,7-9,2)	601
	65 - 74	6,1	(2,4-9,8)	5,9	(3,2-10,9)	456
	75 +	4,1	(2,0-6,3)	3,9	(2,3-6,5)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5,2	(2,1-8,3)	4,2	(2,1-7,9)	445
	Lager secundair	6,1	(3,4-8,9)	5,0	(3,0-8,0)	560
	Hoger secundair	5,8	(3,9-7,7)	4,5	(3,0-6,7)	1108
	Hoger onderwijs	3,4	(2,2-4,6)	2,6	(1,7-3,9)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5,7	(4,0-7,3)	4,4	(3,1-6,2)	1158
	Halfstedelijk gebied	4,4	(2,1-6,7)	3,5	(2,0-6,0)	647
	Landelijk gebied	4,1	(2,8-5,4)	3,3	(2,3-4,8)	1784
JAAR	2001	7,2	(6,1-8,4)	6,4	(5,4-7,6)	4135
	2004	6,5	(5,4-7,5)	5,7	(4,8-6,8)	4231
	2008	4,1	(3,2-4,9)	3,5	(2,8-4,4)	3383
	2013	4,8	(3,9-5,8)	4,2	(3,4-5,2)	3589

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 439 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met langdurige vermoeidheid in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA26_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	5,4	(1,5-9,3)	5,2	(2,6-10,1)	383
	Vrouwen	4,9	(2,4-7,4)	4,9	(3,0-8,0)	470
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	6,1	(2,4-9,8)	6,1	(3,3-10,8)	456
	75 +	4,1	(2,0-6,3)	4,1	(2,5-6,9)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5,7	(0,6-10,8)	6,0	(2,3-14,9)	243
	Lager secundair	4,5	(1,6-7,3)	4,2	(2,1-8,3)	175
	Hoger secundair	6,3	(1,9-10,8)	6,1	(2,9-12,3)	186
	Hoger onderwijs	3,5	(0,8-6,2)	3,1	(1,2-7,9)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	6,8	(2,8-10,9)	6,7	(3,8-11,6)	317
	Halfstedelijk gebied	4,6	(0,7-8,6)	4,5	(1,9-10,1)	131
	Landelijk gebied	3,1	(1,6-4,7)	3,1	(1,9-5,1)	405
JAAR	2001	9,5	(6,8-12,3)	9,2	(6,8-12,2)	891
	2004	9,9	(7,5-12,3)	9,6	(7,4-12,2)	1282
	2008	6,2	(4,3-8,2)	6,0	(4,3-8,2)	1003
	2013	5,1	(3,0-7,2)	4,9	(3,2-7,6)	853

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 440 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA27_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,1	(1,0-3,1)	0,8	(0,4-1,5)	1721
	Vrouwen	7,0	(5,5-8,5)	2,4	(1,5-3,7)	1863
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,1	(0,0-0,8)	475
	25 - 34	0,1	(0,0-0,4)	0,1	(0,0-0,9)	500
	35 - 44	1,4	(0,0-3,2)	1,3	(0,4-4,4)	538
	45 - 54	1,4	(0,2-2,5)	1,2	(0,5-2,9)	619
	55 - 64	6,5	(4,1-8,9)	5,7	(3,9-8,4)	601
	65 - 74	14,6	(9,6-19,6)	12,9	(8,7-18,7)	457
	75 +	16,2	(10,8-21,6)	13,1	(9,0-18,6)	394
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	13,8	(8,7-18,9)	2,3	(1,1-4,6)	446
	Lager secundair	5,1	(2,7-7,4)	1,5	(0,8-2,9)	559
	Hoger secundair	2,9	(1,6-4,2)	1,1	(0,6-2,2)	1106
	Hoger onderwijs	3,0	(1,9-4,1)	1,3	(0,7-2,2)	1435
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	6,1	(4,2-7,9)	1,7	(1,0-3,1)	1158
	Halfstedelijk gebied	3,3	(1,5-5,2)	1,0	(0,5-2,1)	647
	Landelijk gebied	3,6	(2,5-4,7)	1,1	(0,6-1,9)	1779
JAAR	1997	3,3	(2,5-4,1)	1,4	(0,9-2,0)	3000
	2001	5,1	(4,1-6,1)	1,7	(1,2-2,6)	4142
	2004	4,9	(4,1-5,6)	1,6	(1,2-2,3)	4212
	2008	4,8	(4,0-5,7)	1,6	(1,1-2,2)	3369
	2013	4,6	(3,7-5,6)	1,4	(1,0-2,1)	3584

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 441 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met osteoporose in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA27_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	6,1	(2,0-10,2)	6,1	(3,1-11,7)	382
	Vrouwen	21,8	(16,6-27,1)	21,8	(17,1-27,5)	469
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	14,6	(9,6-19,6)	13,0	(8,4-19,6)	457
	75 +	16,2	(10,8-21,6)	13,0	(8,8-18,8)	394
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	24,1	(15,2-33,0)	19,8	(11,6-31,8)	244
	Lager secundair	14,1	(6,4-21,8)	11,8	(6,6-20,3)	174
	Hoger secundair	10,7	(5,4-16,0)	9,5	(5,7-15,5)	185
	Hoger onderwijs	10,1	(5,2-14,9)	9,2	(5,7-14,5)	233
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	20,0	(13,8-26,2)	17,5	(11,8-25,2)	317
	Halfstedelijk gebied	12,0	(4,7-19,3)	10,0	(5,1-18,9)	131
	Landelijk gebied	10,8	(6,5-15,1)	8,5	(5,4-13,1)	403
JAAR	1997	13,0	(8,7-17,2)	9,8	(6,4-14,7)	638
	2001	15,3	(11,6-19,0)	11,5	(8,8-14,9)	893
	2004	14,8	(12,1-17,6)	11,2	(8,9-14,0)	1269
	2008	16,0	(12,9-19,1)	12,2	(9,6-15,4)	986
	2013	15,4	(11,8-19,1)	11,9	(8,8-15,8)	851

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 442 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met gebroken heup in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA28_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,3	(0,0-0,6)	0,2	(0,1-0,7)	1722
	Vrouwen	0,9	(0,3-1,6)	0,4	(0,2-1,0)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,1	(0,0-0,9)	475
	25 - 34	0,0		0,1	(0,0-0,8)	500
	35 - 44	0,0		0,2	(0,0-1,5)	538
	45 - 54	0,0		0,1	(0,0-0,8)	622
	55 - 64	0,9	(0,0-1,9)	0,8	(0,3-2,6)	601
	65 - 74	1,4	(0,0-2,9)	1,3	(0,5-3,7)	457
	75 +	3,5	(0,8-6,2)	3,1	(1,5-6,3)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,3	(0,4-4,1)	0,6	(0,2-1,6)	446
	Lager secundair	1,3	(0,0-2,9)	0,7	(0,3-1,9)	560
	Hoger secundair	0,4	(0,0-0,8)	0,3	(0,1-0,7)	1108
	Hoger onderwijs	0,0	(0,0-0,1)	0,2	(0,0-0,8)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,7	(0,2-1,1)	0,3	(0,1-0,7)	1158
	Halfstedelijk gebied	0,0	(0,0-0,1)	0,0	(0,0-0,1)	647
	Landelijk gebied	0,8	(0,1-1,4)	0,4	(0,2-1,2)	1785
JAAR	2001	0,7	(0,4-1,0)	0,5	(0,3-0,9)	4141
	2004	0,5	(0,3-0,8)	0,4	(0,2-0,8)	4231
	2008	0,6	(0,4-0,9)	0,4	(0,2-0,6)	3397
	2013	0,6	(0,3-1,0)	0,4	(0,2-0,6)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 443 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met gebroken heup in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA28_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,1	(0,0-2,3)	1,1	(0,4-3,2)	383
	Vrouwen	3,4	(0,9-5,8)	3,0	(1,4-6,2)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	1,4	(0,0-2,9)	1,3	(0,5-3,7)	457
	75 +	3,5	(0,8-6,2)	2,9	(1,4-6,1)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4,3	(0,9-7,7)	3,2	(1,3-7,8)	244
	Lager secundair	4,1	(0,0-9,8)	3,6	(1,0-12,1)	175
	Hoger secundair	1,6	(0,0-3,3)	1,4	(0,4-5,1)	186
	Hoger onderwijs	0,0		0,0	(0,0-0,0)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,9	(0,9-4,9)	2,4	(1,0-5,7)	317
	Halfstedelijk gebied	0,1	(0,0-0,3)	0,1	(0,0-0,6)	131
	Landelijk gebied	2,5	(0,0-5,4)	2,0	(0,7-5,0)	406
JAAR	2001	2,8	(1,5-4,1)	2,4	(1,5-3,8)	893
	2004	2,3	(1,1-3,5)	1,9	(1,1-3,4)	1281
	2008	2,1	(1,0-3,1)	1,7	(0,9-3,0)	1010
	2013	2,4	(0,9-4,0)	2,0	(1,1-3,8)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 444 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA33_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,5	(1,6-3,3)	2,4	(1,6-3,4)	1722
	Vrouwen	2,6	(1,5-3,6)	2,3	(1,6-3,4)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1,2	(0,0-2,5)	1,2	(0,5-3,3)	475
	25 - 34	1,6	(0,4-2,8)	1,6	(0,8-3,4)	500
	35 - 44	2,8	(1,0-4,7)	2,8	(1,5-5,3)	538
	45 - 54	1,7	(0,4-3,0)	1,7	(0,8-3,6)	622
	55 - 64	3,2	(1,4-5,1)	3,2	(1,8-5,6)	601
	65 - 74	4,0	(1,9-6,2)	4,0	(2,4-6,8)	457
	75 +	4,2	(0,0-8,3)	4,2	(1,5-10,8)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3,9	(0,4-7,3)	3,0	(1,4-6,2)	446
	Lager secundair	3,7	(1,6-5,9)	3,5	(1,9-6,2)	560
	Hoger secundair	2,3	(1,2-3,4)	2,3	(1,4-3,7)	1108
	Hoger onderwijs	1,8	(1,0-2,6)	1,8	(1,1-2,8)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,4	(1,3-3,5)	2,1	(1,3-3,3)	1158
	Halfstedelijk gebied	1,3	(0,3-2,3)	1,3	(0,6-2,7)	647
	Landelijk gebied	3,0	(1,9-4,2)	2,9	(1,9-4,3)	1785
JAAR	1997	4,1	(3,1-5,2)	4,2	(3,3-5,5)	2998
	2001	3,5	(2,9-4,2)	3,5	(2,9-4,2)	4131
	2004	4,0	(3,1-4,9)	3,9	(3,2-4,9)	4229
	2008	3,0	(2,3-3,7)	2,9	(2,3-3,7)	3400
	2013	2,5	(1,8-3,2)	2,5	(1,9-3,3)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 445 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met ernstige of chronische huidaandoening in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MA33_10		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,7	(1,5-6,0)	3,7	(2,0-7,0)	383
	Vrouwen	4,4	(1,2-7,6)	4,4	(2,1-8,7)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	4,0	(1,9-6,2)	4,1	(2,4-6,8)	457
	75 +	4,2	(0,0-8,3)	4,1	(1,5-10,5)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6,3	(0,0-12,7)	6,4	(2,5-15,4)	244
	Lager secundair	4,5	(0,5-8,6)	4,5	(1,9-10,3)	175
	Hoger secundair	3,7	(0,9-6,5)	3,7	(1,8-7,6)	186
	Hoger onderwijs	1,1	(0,0-2,4)	1,1	(0,3-3,6)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	3,4	(0,1-6,7)	3,4	(1,3-8,7)	317
	Halfstedelijk gebied	3,2	(0,0-7,7)	3,2	(0,8-12,1)	131
	Landelijk gebied	5,2	(1,2-9,1)	5,1	(2,4-10,8)	406
JAAR	1997	4,4	(1,4-7,4)	4,6	(2,3-8,9)	637
	2001	3,5	(2,1-4,8)	3,5	(2,4-5,1)	890
	2004	4,0	(2,4-5,6)	4,0	(2,7-5,9)	1284
	2008	3,0	(1,8-4,2)	2,9	(1,9-4,4)	1014
	2013	4,1	(1,8-6,4)	4,0	(2,3-6,9)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 446 | Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens aantal aandoeningen waaraan ze lijden, Waals Gewest

MA_1		Geen	1	2	3 of meer	N
GESLACHT	Mannen	66,4	21,1	8,4	4,1	1718
	Vrouwen	61,4	24,1	9,3	5,3	1865
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	38,9	29,1	18,8	13,2	444
	Lager secundair	56,7	26,6	11,0	5,7	558
	Hoger secundair	66,8	21,7	8,1	3,5	1107
	Hoger onderwijs	71,9	20,0	5,5	2,7	1437
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	62,0	23,7	8,8	5,4	1158
	Halfstedelijk gebied	64,2	20,3	10,9	4,6	647
	Landelijk gebied	65,4	22,2	8,3	4,0	1778
JAAR	1997	66,3	22,7	8,1	2,9	2993
	2001	62,5	24,5	9,3	3,7	4069
	2004	63,3	23,5	9,2	4,0	4157
	2013	63,8	22,6	8,9	4,7	3583

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

° op een totaal van 6 chronische aandoeningen: chronisch longlijden, hartlijden, diabetes, artritis/artrose, hypertensie, kanker

Tabel 447 | Verdeling van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens aantal aandoeningen waaraan ze lijden, Waals Gewest

MA_10		Geen	1	2	3 of meer	N
GESLACHT	Mannen	40,3	26,3	17,7	15,7	382
	Vrouwen	27,3	40,0	21,6	11,2	469
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	22,2	32,9	23,8	21,1	243
	Lager secundair	38,4	34,3	20,8	6,5	174
	Hoger secundair	33,2	38,5	17,7	10,6	186
	Hoger onderwijs	40,1	33,6	16,9	9,4	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	36,4	32,3	17,4	13,9	317
	Halfstedelijk gebied	29,0	33,7	28,1	9,2	131
	Landelijk gebied	29,0	37,2	20,9	13,0	403
JAAR	1997	25,8	35,7	26,5	12,1	638
	2001	25,4	40,1	21,5	12,9	868
	2004	30,1	34,1	22,6	13,2	1247
	2013	32,6	34,4	20,0	13,0	851

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

° op een totaal van 6 chronische aandoeningen: chronisch longlijden, hartlijden, diabetes, artritis/artrose, hypertensie, kanker

Tabel 448 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met multimorbiditeit, Waals Gewest

MA_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	12,5	(10,5-14,5)	6,2	(4,4-8,6)	1718
	Vrouwen	14,6	(12,4-16,7)	6,3	(4,5-8,7)	1865
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0		0,1	(0,0-0,9)	475
	25 - 34	2,0	(0,4-3,5)	2,0	(0,9-4,3)	500
	35 - 44	3,7	(1,6-5,7)	3,7	(2,1-6,3)	538
	45 - 54	13,3	(9,2-17,5)	13,3	(9,7-18,1)	621
	55 - 64	23,4	(19,2-27,7)	23,4	(19,5-27,9)	598
	65 - 74	29,4	(23,7-35,1)	29,4	(24,0-35,4)	456
	75 +	36,6	(29,8-43,3)	36,5	(30,1-43,4)	395
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	31,9	(25,7-38,2)	10,7	(7,2-15,6)	444
	Lager secundair	16,7	(12,6-20,7)	7,5	(5,0-11,2)	558
	Hoger secundair	11,5	(9,0-14,1)	6,2	(4,3-8,8)	1107
	Hoger onderwijs	8,1	(6,3-10,0)	4,5	(3,1-6,4)	1437
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	14,3	(11,8-16,8)	6,4	(4,5-8,9)	1158
	Halfstedelijk gebied	15,5	(11,3-19,6)	7,5	(5,0-11,1)	647
	Landelijk gebied	12,4	(10,2-14,6)	5,8	(4,0-8,1)	1778
JAAR	1997	11,0	(9,2-12,8)	7,6	(6,4-9,1)	2993
	2001	13,0	(11,6-14,5)	7,5	(6,4-8,7)	4069
	2004	13,3	(11,8-14,7)	7,7	(6,6-8,9)	4157
	2013	13,6	(12,0-15,1)	7,4	(6,3-8,6)	3583

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

°Meer dan één van de volgende aandoeningen: chronisch longlijden, hartlijden, diabetes, artritis/artrose, hypertensie, kanker

Tabel 449 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met multimorbiditeit, Waals Gewest

MA_20		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	33,3	(27,0-39,6)	33,7	(27,7-40,4)	382
	Vrouwen	32,7	(26,8-38,6)	32,3	(26,8-38,3)	469
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	29,4	(23,7-35,1)	29,4	(24,0-35,4)	456
	75 +	36,6	(29,8-43,3)	36,7	(30,2-43,6)	395
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	44,9	(35,4-54,4)	44,7	(35,5-54,3)	243
	Lager secundair	27,3	(19,3-35,3)	27,5	(20,2-36,3)	174
	Hoger secundair	28,2	(20,4-36,0)	28,1	(21,0-36,5)	186
	Hoger onderwijs	26,3	(19,3-33,4)	26,6	(20,0-34,4)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	31,3	(24,6-38,0)	31,3	(25,0-38,4)	317
	Halfstedelijk gebied	37,3	(25,8-48,7)	37,5	(26,9-49,4)	131
	Landelijk gebied	33,8	(27,5-40,2)	33,6	(27,7-40,0)	403
JAAR	1997	38,6	(31,7-45,4)	39,7	(33,2-46,7)	638
	2001	34,5	(30,0-38,9)	34,4	(30,2-38,9)	868
	2004	35,8	(31,8-39,8)	35,9	(32,0-40,0)	1247
	2013	33,0	(28,7-37,3)	32,7	(28,5-37,1)	851

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

*Meer dan één van de volgende aandoeningen: chronisch longlijden, hartlijden, diabetes, artritis/artrose, hypertensie, kanker

Tabel 450 | Gemiddeld aantal chronische aandoeningen bij personen (van 15 jaar en ouder) (op een totaal van 25 aandoeningen), Waals Gewest

MA_3		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1,0	(0,9-1,2)	1,1	(1,0-1,2)	1715
	Vrouwen	1,4	(1,3-1,6)	1,4	(1,3-1,5)	1859
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,3	(0,3-0,4)	0,3	(0,3-0,4)	475
	25 - 34	0,6	(0,5-0,7)	0,6	(0,5-0,7)	499
	35 - 44	0,9	(0,7-1,1)	0,9	(0,7-1,1)	538
	45 - 54	1,3	(1,1-1,4)	1,3	(1,1-1,4)	617
	55 - 64	1,7	(1,5-1,9)	1,7	(1,5-1,9)	598
	65 - 74	2,3	(1,8-2,7)	2,2	(1,8-2,7)	456
	75 +	2,4	(2,1-2,7)	2,4	(2,1-2,7)	391
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2,4	(1,9-2,9)	2,0	(1,6-2,4)	444
	Lager secundair	1,4	(1,2-1,6)	1,3	(1,1-1,5)	555
	Hoger secundair	1,1	(1,0-1,3)	1,2	(1,1-1,4)	1105
	Hoger onderwijs	0,9	(0,8-1,0)	1,0	(0,9-1,1)	1433
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1,3	(1,2-1,5)	1,3	(1,2-1,5)	1158
	Halfstedelijk gebied	1,1	(0,9-1,3)	1,2	(1,0-1,3)	646
	Landelijk gebied	1,2	(1,0-1,3)	1,2	(1,1-1,4)	1770
JAAR	2001	1,4	(1,3-1,4)	1,4	(1,3-1,5)	4039
	2004	1,3	(1,3-1,4)	1,4	(1,3-1,5)	3997
	2013	1,2	(1,2-1,3)	1,3	(1,2-1,4)	3574

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

° Astma, chronisch longlijden, hartlijden, hoge bloeddruk, beroerte (of de gevolgen daarvan), artritis/artrose, diabetes, allergie, maagzweer, chronische darmproblemen, leverlijden, galstenen/ontsteking van de galblaas, kanker, ernstige hoofdpijn, depressie, schildklierlijden, glaucoom, cataract, ziekte van Parkinson, epilepsie, ernstig nierlijden/nierstenen, chronische blaasontsteking, chronische vermoeidheid, osteoporose, ernstige huidziekte

Tabel 451 | Gemiddeld aantal chronische aandoeningen bij personen (van 65 jaar en ouder) (op een totaal van 25 aandoeningen), Waals Gewest

MA_30		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2,1	(1,6-2,6)	2,1	(1,7-2,6)	381
	Vrouwen	2,5	(2,2-2,7)	2,5	(2,2-2,7)	466
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	2,3	(1,8-2,7)	2,3	(1,8-2,7)	456
	75 +	2,4	(2,1-2,7)	2,4	(2,1-2,7)	391
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3,3	(2,6-3,9)	3,3	(2,5-4,0)	243
	Lager secundair	1,8	(1,5-2,1)	1,8	(1,5-2,1)	173
	Hoger secundair	2,1	(1,7-2,5)	2,1	(1,7-2,5)	185
	Hoger onderwijs	1,7	(1,4-2,0)	1,7	(1,4-2,0)	232
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	2,3	(1,9-2,8)	2,3	(1,9-2,8)	317
	Halfstedelijk gebied	2,1	(1,6-2,6)	2,1	(1,7-2,6)	130
	Landelijk gebied	2,4	(2,0-2,8)	2,4	(1,9-2,8)	400
JAAR	2001	2,4	(2,3-2,6)	2,4	(2,3-2,6)	853
	2004	2,3	(2,2-2,5)	2,3	(2,2-2,5)	1166
	2013	2,3	(2,1-2,6)	2,3	(2,0-2,6)	847

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

° Astma, chronisch longlijden, hartlijden, hoge bloeddruk, beroerte (of de gevolgen daarvan), artritis/artrose, diabetes, allergie, maagzweer, chronische darmproblemen, leverlijden, galstenen/ontsteking van de galblaas, kanker, ernstige hoofdpijn, depressie, schildklierlijden, glaucoom, cataract, ziekte van Parkinson, epilepsie, ernstig nierlijden/nierstenen, chronische blaasontsteking, chronische vermoeidheid, osteoporose, ernstige huidziekte

5. Langdurige functionele beperkingen

AUTEUR

Stefaan DEMAREST

Gelieve bij het verwijzen naar resultaten van dit hoofdstuk de volgende referentie te gebruiken:
Demarest S. Langdurige functionele beperkingen. In: Van der Heyden J, Charafeddine R (ed.).
Gezondheidsenquête 2013. Rapport 1: Gezondheid en Welzijn. WIV-ISP, Brussel, 2014

INHOUDSTAFEL

Samenvatting	677
1. Inleiding	679
2. Vragen	681
3. Indicatoren	685
4. Resultaten	689
4.1 Beperkingen in mobiliteit bij de bevolking van 65 jaar en ouder	689
4.2 Beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten bij de bevolking van 65 jaar en ouder	693
4.3 Ernst van de beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten bij de bevolking van 65 jaar en ouder	698
4.4 Hulp aan personen van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten	703
4.5 Ernst van de beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten bij de bevolking van 65 jaar en ouder	708
4.6 Hulp aan personen van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten	713
5. Discussie	719
6. Bibliografie	721
7. Tabellen	723

SAMENVATTING

De module 'langdurige functionele beperkingen' vormt al een onderdeel van de Gezondheidsenquête sinds de start ervan, in 1997. Voor de Gezondheidsenquête 2013 werd de inhoud van deze module danig bijgespijkerd. De volledige integratie van de vragensets afkomstig van de Europese Gezondheidsenquête, samen met de doelstelling de respondenten niet te zeer te belasten, zorgden er voor dat ernstig gesnoeid moest worden in de bevraging. Vier centrale thema's worden in deze module behandeld: beperkingen in mobiliteit, beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten ("Activities of Daily Living") en beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten ("Instrumental activities of Daily Living"). Voor beide laatste thema's werd daarenboven nagegaan of mensen met beperkingen al dan niet gewoonlijk hulp krijgen bij het uitvoeren van deze activiteiten. In tegenstelling tot de voorgaande enquêtes werden de meeste vragen rond langdurige lichamelijke beperkingen uitsluitend gesteld aan respondenten van minstens 65 jaar oud. De prevalentie van beperkingen bij de jongere bevolkingsgroepen is immers vrij laag. Op basis hiervan kon de noodzaak de (uitgebreide) set van vragen aan alle bevolkingsgroepen te stellen, niet worden verantwoord.

De gezondheid van een individu omvat fundamenteel de capaciteit om alle acties en activiteiten te kunnen doen om ten volle betrokken te zijn in alle domeinen van het menselijk leven. Langdurige functionele beperkingen worden in de gezondheidsenquête ingeschat via het doorlopen van (sets van) activiteiten waarvan verondersteld wordt dat eenieder ze zou moeten kunnen verrichten. Telkenmale werd aan de respondenten gevraagd of ze deze activiteiten zonder problemen, met (heel) wat problemen of eenvoudigweg niet (zelf) konden verrichten. Deze informatie laat toe personen zonder functionele beperkingen, met matige beperkingen en met ernstige beperkingen te identificeren. Belangrijk hierbij is dat er niet verwezen wordt naar de oorzaken van deze functionele beperkingen. Deze oorzaken kunnen divers zijn: het kan gaan om beperkingen als gevolg van een aangeboren afwijking, als gevolg zijn van een ongeval of ziekte, of ze kunnen samenhangen met het proces van veroudering.

Dit onderdeel van het rapport zoomt in op de mogelijke gevolgen van langdurige aandoeningen voor het functioneren van mensen. Deze gevolgen kunnen extreem zijn – mensen kunnen vanwege langdurige aandoeningen constant bedlegerig zijn – dan wel eerder gematigd zijn. Zo kunnen langdurige aandoeningen er de oorzaak van zijn dat iemand niet alle huishoudelijke activiteiten volledig zelfstandig kan uitvoeren. Niet de (mogelijke) problemen in de lichamelijke (structurele) integriteit staan hier dus centraal, maar de gevolgen ervan voor de activiteiten die mensen als gevolg ervan niet (meer) volledig zelfstandig kunnen doen. Deze beperkingen worden hier in regel beschreven zonder te verwijzen naar de (karakteristieken) van de mogelijke aandoening(-en).

In de leeftijdsgroep van 65 jaar en ouder geven vrouwen relatief vaker dan mannen aan functioneel beperkt te zijn en dit zowel wat betreft mobiliteit, het uitvoeren van basisactiviteiten, dagdagelijkse activiteiten als huishoudelijke activiteiten. Dit feit laat zich niet verklaren door mogelijke verschillen in leeftijdsopbouw; ook na correctie voor leeftijd ligt de prevalentie van functionele beperkingen hoger bij vrouwen dan bij mannen.

Er bestaat een duidelijke samenhang tussen leeftijd en functionele beperkingen. In de leeftijdsgroep van 65 tot 74 jaar meldt al een aanzienlijk aantal mensen (matige of ernstige) beperkingen, vanaf de leeftijd van 75 jaar neemt dit aantal exponentieel toe. Ongeveer 60% van diegenen ouder dan 75 jaar meldt (matige of ernstige) beperkingen bij het uitvoeren van dagdagelijkse of huishoudelijke activiteiten.

Een derde, overduidelijke vaststelling is dat de prevalentie van beperkingen in regel een duidelijke sociale gradiënt kent: personen met een lage opleiding geven relatief meer dan personen met een hogere opleiding aan beperkt te zijn in het uitvoeren van activiteiten. Deze sociale ongelijkheid vermindert, maar verdwijnt allerminst indien rekening gehouden wordt met mogelijke verschillen in leeftijds- en geslachtsopbouw tussen de verschillende opleidingsgroepen.

Positief is dat de overgrote meerderheid van de mensen met functionele beperkingen hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse of huishoudelijke activiteiten. Het gaat hierbij om professionele hulp, hulp van familie en vrienden of een combinatie van beiden. Slecht een kleine minderheid (+/- 5%) van diegenen met functionele beperkingen geeft aan geen hulp te ontvangen ondanks het feit dat ze er nood aan hebben.

Gezien voor het inschatten van functionele beperkingen deels nieuwe instrumenten worden gebruikt, is een analyse van de evolutie over de tijd slechts voor een beperkt aantal indicatoren mogelijk. Voor wat betreft beperkingen in mobiliteit, tonen de cijfers aan dat het percentage mensen met beperkingen onveranderd is gebleven. De prevalentie van beperkingen in basisactiviteiten lijkt met de tijd lineair te dalen.

1. INLEIDING

In 2012 bedroeg de levensverwachting bij de geboorte voor de hele bevolking die in België verblijft 80,2 jaar. De levensverwachting bij de geboorte bedraagt 82,2 jaar voor vrouwen en 77,6 jaar voor mannen, een verschil van 5,2 jaar tussen de geslachten, in het voordeel van de vrouwen. Waar kort na Wereldoorlog II de levensverwachting in België bij de geboorte 62 jaar bedroeg bij mannen en 67 jaren bij vrouwen, geeft een vergelijkbare reeks tabellen beschikbaar voor de periode 1961-2011 aan dat op 50 jaar tijd mannen en vrouwen gemiddeld bijna 10 jaar hebben gewonnen (vrouwen iets minder dan mannen). Het gaat om een gemiddelde jaarwinst van 72 dagen voor vrouwen en 77 dagen voor mannen (1).

Parallel met de stijging van de levensverwachting nam het aandeel ouderen in de bevolking toe. Waar in het jaar 2000 het aantal personen van 65 jaar en ouder 16,8% van de bevolking uitmaakte, steeg dit aandeel tot 17,4% in 2013 en is de prognose dat dit percentage verder zal stijgen tot 20% in 2020 en tot 26% in 2060 (2).

De verhouding tussen het aantal personen van 65 jaar en ouder en het aantal personen van 15 tot 64 jaar was 25,5% in 2000, is 27,0% in 2013 en zal – zo wordt verwacht – stijgen tot 30,3% in 2020 en 45,3% in 2060. Tussen 2000 en 2060 zou in België de bevolking van meer dan 80 jaar met bijna een miljoen personen toenemen (1;2). Een groeiende levensverwachting betekent evenwel niet dat de oudere populatie perfect gezond is. Het concept “gezondheid” is dynamisch, complex en nauw verbonden met het functioneren. De gezondheid van een individu omvat fundamenteel de capaciteit om alle acties en activiteiten te kunnen doen om ten volle betrokken te zijn in alle domeinen van het menselijk leven. De toename van de levensverwachting kan echter gepaard gaan met een groeiend aantal personen waarvan deze capaciteit in stijgende mate beperkt wordt. Inzicht krijgen in de aard en de mate van deze beperkingen is dan ook van uitzonderlijk belang. Adequaat fysiek functioneren speelt immers een zeer belangrijke rol in het behoud van de zelfredzaamheid bij de ouderen. Afnemende fysieke mogelijkheden en chronische aandoeningen dragen bovendien bij tot de behoefte aan hulp en tot een groeiende nood aan institutionalisering (3).

In 1980 werd door de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) een hiërarchisch classificatiesysteem uitgewerkt waarin stoornissen, beperkingen en handicaps omschreven werden (ICIDH of ‘International Classification of Impairments, Disabilities and Handicaps’). Stoornissen hebben betrekking op een disfunctioneren op het organisch niveau, beperkingen verwijzen naar de gevolgen van de stoornissen voor het individueel normaal geacht functioneren, terwijl handicaps verwijzen naar de nadelen die een individu ervaart als gevolg van de stoornissen of beperkingen (4).

Dit ICIDH-classificatiesysteem werd verschillende malen herzien. Deze herzieningen mondten in 2001 uit in een nieuwe classificatie: de Internationale Classificatie van Stoornissen, Beperkingen en Handicaps (ICF of ‘International Classification of Functioning, Disability and Health’). Deze nieuwe classificatie laat een meer dynamische en minder statistische of lineaire inschatting toe van de interactie tussen het functioneren en beperkingen enerzijds en individuele contextuele factoren (omgevingsfactoren en persoonlijke factoren) anderzijds. Centraal in de nieuwe benadering staat het functioneren. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen de functionele en structurele integriteit enerzijds en activiteiten en participatie anderzijds. Een activiteit is de uitvoering van een taak of een actie (action) door een persoon. Participatie verwijst naar de betrokkenheid in een leefsituatie of deelname aan het maatschappelijke leven. De negatieve zijde van deze begrippen zijn stoornissen, beperkingen en participatieproblemen. Belangrijk in de ICF is ook de aandacht voor omgevingsfactoren of het geheel van de fysieke en sociale omgeving samen met de perceptie van de omgeving t.o.v. personen met functionele beperkingen (5;6).

In dit onderdeel wordt gepoogd een inzicht te verwerven in een problematiek met belangrijke beleidsconsequenties. Beperkingen zijn vaak een gevolg van een langdurige aandoening waarvan de prevalentie toeneemt met de leeftijd. Deze beperkingen dragen vooral bij tot de impact die langdurige aandoeningen hebben op de persoon en de maatschappij. Daarnaast leidt het ouder worden als proces ook tot een vermindering van de lichamelijke mogelijkheden. Een combinatie van strategieën om zowel lang-

durige aandoeningen te vermijden als de omgevingsfactoren van het ouder worden te optimaliseren zullen dus cruciaal zijn om het vóórkomen van beperkingen onder controle te houden. Dit is in de eerste plaats nodig gezien de bevolkingsvooruitzichten, met een belangrijke verschuiving naar een oudere populatie in de nabije toekomst.

2. VRAGEN

De module “langdurige functionele beperkingen” (aangeduid met de afkorting IL) is onderdeel van de mondelinge bevraging (via CAPI) en diende enkel doorlopen te worden door respondenten van minstens 15 jaar. De meeste onderdelen van de module waren expliciet gericht op respondenten van 65 jaar of ouder. Bevraging via proxy was toegestaan. Gezien de integratie van nieuwe modules in de vragenlijsten van de Gezondheidsenquête 2013, werd beslist het aantal vragen van de module “langdurige functionele beperkingen” tot een absoluut minimum te herleiden – dit om de respondenten niet meer dan nodig te belasten. Niettemin werd erover gewaakt dat (a) de vergelijkbaarheid met de resultaten van de vorige gezondheidsenquêtes gevrijwaard werd en (b) alle indicatoren aangemaakt konden worden die in het kader van de Europese Gezondheidsenquête aan EUROSTAT toegeleverd moeten worden.

Een eerste set vragen behandelt de problematiek van beperkingen in mobiliteit en vormt al deel van de bevraging sinds de eerste Gezondheidsenquête (1997). Een vergelijking in de tijd is dus perfect mogelijk:

- IL.01.** Ligt u de hele dag in bed, ook al is er iemand die u kan helpen opstaan?
- IL.02.** Zit u de hele dag in de zetel (geen rolstoel) ook al is er iemand die u kan ondersteunen?
- IL.03.** Bent u in uw verplaatsingen beperkt tot uw huis, flat of tuin?

Een tweede set vragen peilt naar mogelijke beperkingen bij het uitvoeren van een aantal activiteiten en beperkingen in een aantal functies. Dit onderdeel is eerder complex gezien de vragen die erin werden opgenomen een combinatie zijn van vragen die voorheen al in de enquête werden opgenomen en vragen gesuggereerd in het kader van de Europese Gezondheidsenquête. Hoewel het onderwerp hetzelfde is, zijn er verschillen in de wijze waarop beperkingen in de Belgische Gezondheidsenquête in kaart gebracht werden en de indicatoren die in het kader van de Europese Gezondheidsenquête dienen te worden verzameld. Zaak is dan ook een set vragen te ontwikkelen die een vergelijking met de resultaten van de vorige Belgische gezondheidsenquêtes mogelijk maakt en ook beantwoordt aan de vereisten van de Europese Gezondheidsenquête.

Elke integratie van verschillende vragenlijsten gaat gepaard met een “kost”: iedere (zelfs minieme) aanpassing van de wijze waarop een vraag wordt geformuleerd of van de gebruikte antwoordcategorieën, impliceert dat een vergelijking over de tijd nooit 100% is. Om de vergelijkbaarheid zo maximaal mogelijk te maken, werden alle relevante indicatoren van de voorbije enquêtes geharmoniseerd in functie van de vraagformulering zoals deze in de Gezondheidsenquête 2013 werd gehanteerd. Het gevolg ervan kan zijn dat de resultaten voor de vroegere enquêtes in dit rapport licht kunnen afwijken van de resultaten zoals gepubliceerd in de vroegere rapporten.

Deze tweede set omvat de volgende vragen:

- IL.04.** Draagt u een bril of contactlenzen?
- IL.05.** Kunt u duidelijk de kleine letters in de krant zien?
- IL.06.** Kunt u duidelijk het gezicht zien van iemand op een afstand van 4 meter, dit is ongeveer de overkant van de straat?
- IL.07.** Kunt u duidelijk het gezicht zien van iemand op een afstand van 1 meter, dit is ongeveer een armlengte?
- IL.08.** Draagt u een hoorapparaat?
- IL.09.** Kunt u duidelijk horen wat gezegd wordt in een gesprek met enkele personen?

- IL.10.** Hoort u genoeg om een televisieprogramma te kunnen volgen met een geluidsvolume dat aanvaardbaar is voor anderen?
- IL.11.** Kunt u dan een televisieprogramma volgen met een hoger geluidsvolume?
- IL.12.** Hoe ver kunt u alleen stappen zonder stoppen en zonder dat u daarvan veel last ondervindt?
- IL.13.** Kunt u 500 meter op een vlak terrein wandelen zonder stok, een ander hulpmiddel of hulp?
- IL.14.** Kunt u een trap op- en afgaan zonder stok of een ander hulpmiddel, zonder de trapleuning te gebruiken en zonder hulp?
- IL.15.** Ik zal een lijst voorlezen van enkele dagdagelijkse activiteiten die mensen doen. Kunt u aangeven of u gewoonlijk problemen hebt om een of meer van deze activiteiten zelf te doen? Kunt u aangeven of u gewoonlijk problemen hebt om een of meer van deze activiteiten zelf te doen?
- IL.15.01. In en uit bed stappen
- IL.15.02. Gaan zitten en opstaan uit een stoel
- IL.15.03. Uzelf aan- en uitkleden
- IL.15.04. In bad gaan of een douche nemen
- IL.15.05. Uw handen en gezicht wassen
- IL.15.06. Met mes en vork eten
- IL.15.07. Het toilet gebruiken
- IL.16.** Als we alle dagdagelijkse activiteiten nemen waarvoor u problemen hebt om ze zelf te doen... Wordt u erbij gewoonlijk geholpen?
- IL.17.** Als we alle dagdagelijkse activiteiten nemen waarvoor u problemen hebt om ze zelf te doen... Wie helpt u gewoonlijk?
- IL.18.** Als we alle dagdagelijkse activiteiten nemen waarvoor u problemen hebt om ze zelf te doen... Hebt u erbij hulp nodig?
- IL.19.** Ik zal nu een lijst voorlezen van enkele huishoudelijke activiteiten. Kunt u aangeven of u gewoonlijk problemen hebt om een of meer dan deze activiteiten zelf te doen?
- IL.19.01. De maaltijden klaarmaken
- IL.19.02. De telefoon gebruiken
- IL.19.03. De boodschappen doen
- IL.19.04. Beheer van medicatie
- IL.19.05. Licht huishoudelijk werk doen
- IL.19.06. Nu en dan zwaar huishoudelijk werk doen

- IL.19.07. De geldzaken en dagelijkse administratie regelen
- IL.20.** Als we alle huishoudelijke activiteiten nemen waar u problemen hebt om ze te doen... Wordt u erbij gewoonlijk geholpen?
- IL.21.** Als we alle huishoudelijke activiteiten nemen waarvoor u problemen hebt om ze zelf te doen... Wie helpt u gewoonlijk?
- IL.22.** Als we alle huishoudelijke activiteiten nemen waarvoor u problemen hebt om ze zelf te doen... Hebt u erbij hulp nodig?

3. INDICATOREN

- IL_1** Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de ernst van de beperkingen in mobiliteit
- IL_2** Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een beperking in mobiliteit
- IL_3** Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van de beperkingen in mobiliteit
- IL_4** Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een beperking in mobiliteit
- IL_5** Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van de beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten
- IL_6** Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten
- IL_7** Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten
- IL_8** Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten
- IL_9** Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in functie van de hulp die ze krijgt
- IL_10** Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in functie van de hulpverlener
- IL_11** Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten
- IL_12** Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten
- IL_13** Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten
- IL_14** Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulp die ze krijgt
- IL_15** Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulpverlener
- IL_16** Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten

Voor de berekening van de indicatoren IL_1 en IL_2 wordt gebruik gemaakt van de vragen IL.01. (ligt de hele dag in bed), IL.02. (zit de hele dag in de zetel) en IL.03. (beperkt in verplaatsing tot huis, flat of tuin). Deze indicator heeft betrekking op de vraag in welke mate mensen (vanaf de leeftijd van 15 jaar) beperkt zijn in hun bewegingsvrijheid. De ernst ervan wordt beschreven aan de hand van een continuüm: geen beperkingen, beperkt in verplaatsing tot huis of tuin, genoodzaakt de ganse dag in de zetel te zetten tot bedlegerig zijn. Aandacht voor de mogelijke gevolgen van functionele beperkingen, in termen van impact op bewegingsvrijheid, benadrukt dat het begrip 'beperking' ruimer is dan een pure

lichamelijke beperking en ook een sociale dimensie en een leefsituatie-dimensie heeft. Bovendien is het zo dat conceptueel gezien, een beperking in mobiliteit niet per se zijn oorzaak zou vinden in gezondheidsproblemen; aangeboren beperkingen, een ongeval, ouderdom,... kunnen evenzeer de oorzaken zijn van beperkingen in mobiliteit. Indicator IL_2 (Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met beperkingen in mobiliteit) is in wezen dezelfde als IL_1, maar stelt de resultaten voor via een dichotome aanpak: personen zonder beperkingen in mobiliteit versus personen met dergelijke beperkingen. Zoals vermeld kunnen indicatoren IL_1 en IL_2 worden berekend voor alle enquêtejaren.

Om de coherentie met de overige indicatoren van deze module te maximaliseren werd ervoor geopteerd, aan de hand van de indicatoren IL_3 en IL_4, de resultaten van de bevraging rond beperkingen in mobiliteit te rapporteren voor de bevolkingsgroep van 65 jaar en ouder. In de basistabellen opgenomen op het einde van dit hoofdstuk, vindt de lezer de resultaten terug voor de bevolkingsgroep van 15 jaar en ouder.

Voor de identificatie van beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten werd aan de respondenten (vanaf de leeftijd van 65 jaar) gevraagd in welke mate ze in staat waren een reeks basisactiviteiten uit te voeren: stappen, transfer uit/in bed, transfer uit/in zetel, zich aankleden, zich wassen, zich (zelfstandig) voeden, gebruik van toilet. Telkens dienden respondenten aan te geven of ze geen problemen, wat problemen of heel wat problemen hadden om deze activiteiten uit te voeren. Respondenten konden ook aangeven dat ze deze activiteiten gewoonweg niet meer zelfstandig konden doen. Daarenboven werd ernaar gepeild of respondenten al dan niet problemen hadden met urinaire continëntie en met de gehoor- en gezichtsfunctie. Op basis van deze informatie kan, via de aanmaak van de indicator IL_5 ingeschat worden of iemand niet beperkt is bij het uitvoeren van basisactiviteiten, matig beperkt is (bij het uitvoeren van minstens een taak, meldt de respondent (wat of heel wat) problemen). Ernstig beperkt zijn deze personen die minstens één van deze activiteiten niet zelfstandig kunnen uitvoeren. Opgemerkt moet worden dat in de bevraging geen verband wordt gesuggereerd met de mogelijke redenen voor deze beperkingen; het kan gaan om aangeboren beperkingen, om beperkingen als gevolg van een gezondheidsprobleem, als gevolg van een ongeval, ... Indicator IL_6 is gebaseerd op indicator IL_5, maar stelt de resultaten voor op een dichotome manier: personen met beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten versus personen zonder dergelijke beperkingen.

Aan de hand van indicator IL_7 wordt nagegaan in welke mate mensen van 65 jaar en ouder beperkt zijn in het uitvoeren van activiteiten in het kader van dagdagelijkse activiteiten ("Activities of Daily Living"); in en uit bed stappen of gaan zitten en opstaan uit een stoel, zichzelf aan- en uitkleden, in bad gaan of een douche nemen, met mes en vork eten en het toilet gebruiken. De respondenten konden voor elk van deze activiteiten aangeven of ze deze zonder problemen, met (heel) wat problemen of eenvoudigweg niet zelf konden doen. De indicator wordt als volgt berekend:

- Respondenten worden als niet beperkt in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten beschouwd als ze voor geen enkele van de opgesomde activiteiten problemen melden;
- Respondenten worden als matig beperkt beschouwd als ze minstens één taak enkel met (heel) wat problemen, zelf kunnen doen;
- Ze worden als ernstig beperkt beschouwd als ze minstens één taak niet zelf kunnen doen.

Aan de hand van indicator IL_7 kan worden weergegeven in welke mate de bevolking van 65 jaar en ouder geconfronteerd wordt met geen, matige of ernstige beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten. Indicator IL_8 is gebaseerd op indicator IL_7, maar stelt de resultaten voor op een dichotome manier: personen met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten versus personen zonder dergelijke beperkingen.

De focus van indicator IL_9 richt zich tot personen van 65 jaar en ouder die aangeven beperkingen te hebben in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten of sommige van deze activiteiten niet zelf (meer) kunnen doen en geeft aan of deze personen gewoonlijk hulp krijgen bij het uitvoeren van althans één taak. Het gaat hierbij dus om daadwerkelijke hulp gekregen in 'normale' omstandigheden, niet om uitzonderlijke hulp bij crisismomenten. Onderscheid wordt gemaakt tussen personen met beperkingen

die aangeven geen hulp nodig te hebben, personen die effectief hulp ontvangen en personen die geen hulp krijgen ondanks dat ze er nood aan hebben.

Aan de hand van indicator IL_10 wordt nagegaan – bij diegenen die gewoonlijk hulp krijgen bij dagdagelijkse activiteiten of het gaat om professionele hulp, hulp van familie of vrienden of een combinatie van beiden. Het kan immers voorkomen dat mensen zowel professionele hulp krijgen als hulp van familie of vrienden, of dat ze voor sommige activiteiten professioneel ondersteund worden terwijl voor andere activiteiten familie of vrienden hulp bieden.

Indicator IL_11 richt de aandacht op personen die aangeven voor één of meerdere dagdagelijkse activiteiten (heel) wat problemen te hebben, maar geen hulp ontvangen voor het uitvoeren ervan en geeft aan of deze personen hulp nodig hebben voor het uitvoeren van minstens één taak. De indicator geeft dus de onbevredigde nood aan hulp aan. Alle indicatoren met betrekking tot problemen bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten zijn beschikbaar voor de enquêtejaren 2008 en 2013.

Gebruik makend van IL_12 wordt gepoogd in te schatten in welke mate mensen van 65 jaar en ouder beperkt zijn in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten (“Instrumental Activities of Daily Living”): maaltijden bereiden, de telefoon gebruiken, gaan winkelen, het gebruik van geneesmiddelen beheren, lichte huishoudelijke activiteiten verrichten, af en toe eerder zware huishoudelijke activiteiten verrichten en financiën beheren. De respondenten konden voor elk van deze activiteiten aangeven of ze deze zonder problemen, met (heel) wat problemen of eenvoudigweg niet zelf konden doen. Tevens hadden respondenten de mogelijkheid om aan te duiden of ze (één of meerdere) van deze activiteiten niet zelf hoefden te doen/of ze nooit geprobeerd hebben deze activiteiten te doen. Ook hier geldt dat niet verwezen wordt naar de redenen waarom respondenten problemen hebben om (een of meerdere) van de opgesomde activiteiten te doen. De indicator wordt als volgt berekend:

- Respondenten worden als niet beperkt in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten beschouwd als ze voor geen enkele van de opgesomde activiteiten problemen melden.
- Respondenten worden als matig beperkt beschouwd als ze voor minstens één van de opgesomde activiteiten, (heel) wat problemen melden voor het uitvoeren ervan.
- Ze worden als ernstig beperkt beschouwd als ze een of meerdere opgesomde activiteiten niet zelf kunnen doen.

Activiteiten die de respondenten niet hoeven te doen of die ze nooit geprobeerd hebben, worden uiteraard niet in de berekening van de hierboven vermelde indicator betrokken. Indicator IL_13 is gebaseerd op indicator IL_12, maar stelt de resultaten voor op een dichotome manier: personen met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke zonder dergelijke beperkingen.

Ook voor wat betreft het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten wordt in de enquête nagegaan of personen die aangeven problemen te hebben voor het uitvoeren van (een of meerdere) huishoudelijke activiteiten al dan niet geholpen worden (indicator IL_14) en, zo ja, door wie (professionele hulp, hulp van familie of vrienden of een combinatie van beiden; IL_15). Bij die respondenten die problemen aangaven bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten – maar niet geholpen worden – wordt tenslotte nagegaan of ze hulp zouden kunnen gebruiken (indicator IL_16).

4. RESULTATEN

4.1 BEPERKINGEN IN MOBILITEIT BIJ DE BEVOLKING VAN 65 JAAR EN OUDER

4.1.1. BELGIË

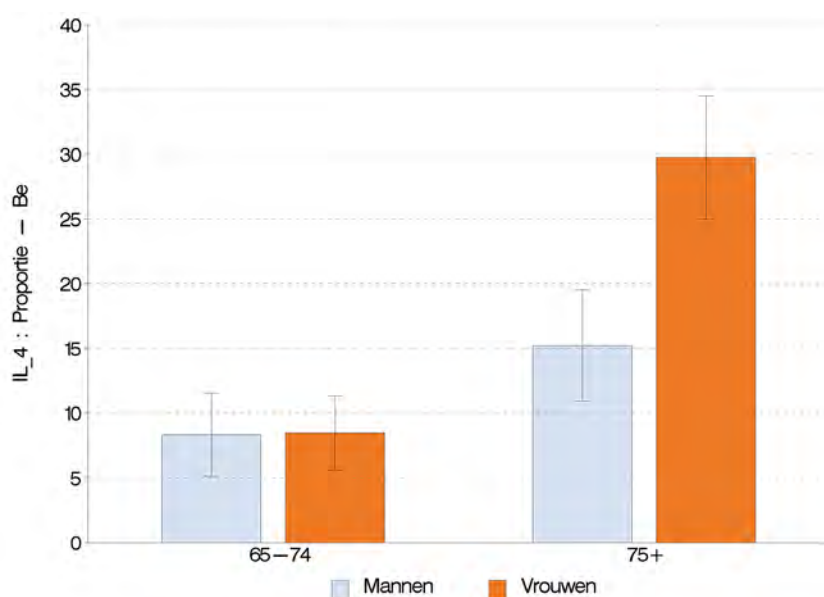
In de leeftijdsgroep van 65 jaar en ouder geeft 16,4% van de bevolking aan beperkt te zijn in hun bewegingsvrijheid: 9,3% is beperkt in hun verplaatsingen tot het huis, de flat of de tuin, terwijl 5,2% genoodzaakt is quasi permanent in een zetel te zitten en 1,9% permanent bedlegerig is.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Het percentage ouderen met beperkingen in mobiliteit is hoger bij vrouwen (20%) dan bij mannen (11,4%). Verschillen kunnen vooral vastgesteld worden voor wat betreft beperkingen in verplaatsingen tot het huis (11,8% bij vrouwen en net de helft ervan – 5,9% - bij mannen) en de noodzaak permanent in een zetel te zitten (6,6% bij vrouwen en 3,1% bij mannen). Het percentage mannen dat bedlegerig is, is dan weer iets hoger (2,6%) dan bij vrouwen (1,6%).

Een overduidelijke samenhang tussen handicap in mobiliteit en leeftijd kan worden vastgesteld: in de leeftijdsgroep 65-74 jaar 8,4% van de bevolking beperkt in hun verplaatsingen, in de leeftijdsgroep vanaf 75 jaar zwelt dit percentage aan tot 24,3%. Het gaat hierbij in eerste instantie om een groei van het aantal personen met beperkingen tot huis, tuin of flat (van 4,6% in de leeftijdsgroep 65-74 jaar tot 14% in de leeftijdsgroep vanaf 75 jaar) en om het aantal personen dat verplicht is in een zetel te blijven zitten (respectievelijk 2,2% en 8,1%) (Figuur1).

Figuur 1 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in mobiliteit, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

In de hier beschouwde leeftijdsgroep is er duidelijk sprake van een sociale gradiënt; het percentage personen zonder beperkingen in mobiliteit is substantieel lager bij diegenen die beschikken over een diploma hoger onderwijs (8,2%), dan bij personen met een diploma lager onderwijs of zij die helemaal niet over een diploma beschikken (respectievelijk 11,8% en 29,5%).

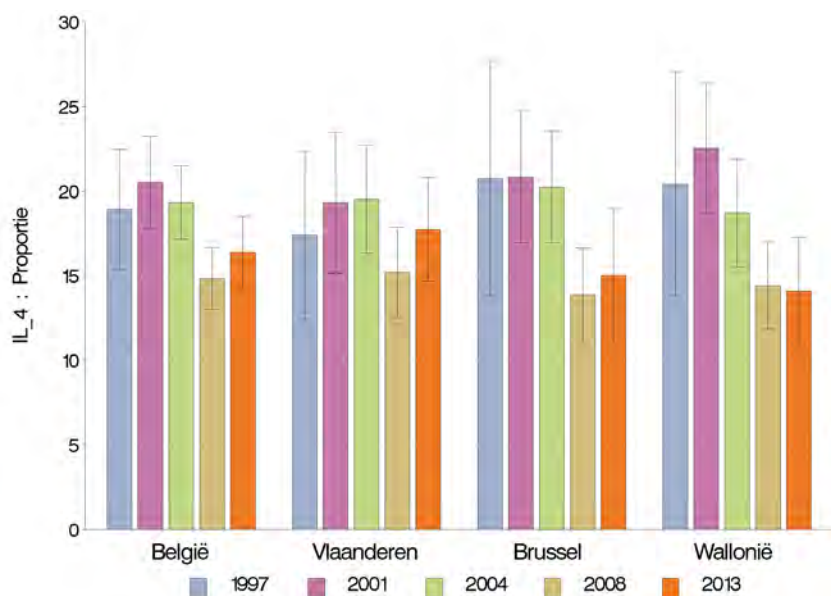
Verschillen tussen de laagst en de hoogst opgeleiden kunnen teruggevonden worden voor elke gradatie van beperkingen in mobiliteit.

Er wordt geen samenhang vastgesteld tussen beperkingen in mobiliteit en de urbanisatiegraad of de verblijfplaats.

Evolutie over de tijd

Worden enkel de resultaten van het eerste jaar van de enquête (1997) en het huidige jaar (2013) genomen, dan laten de resultaten toch een significante daling van de prevalentie van beperkingen in mobiliteit in de hier beschouwde leeftijdsgroep zien ($p = 0,015$) (Figuur 2).

Figuur 2 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in mobiliteit, volgens gewest en jaar van de enquête, Gezondheidsenquête, België

4.1.2. GEWESTEN

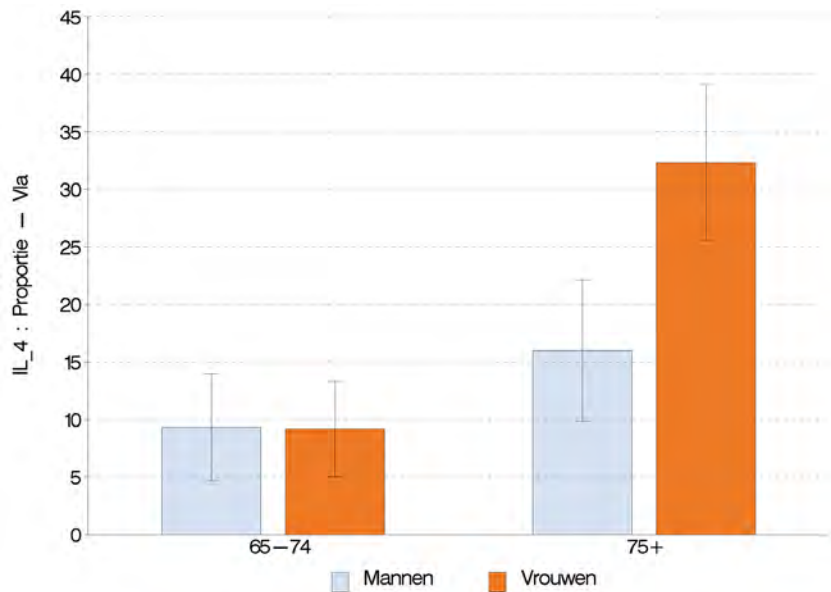
De analyse van de resultaten op regionaal niveau laat zien dat de prevalentie van beperkingen in mobiliteit iets hoger ligt in het Vlaams Gewest (17,7%) dan in het Brussels Gewest (15%) en het Waals Gewest (14,1%). De voor leeftijd en geslacht gecorrigeerde gegevens wijzen echter niet op significante gewestelijke verschillen.

Vlaams Gewest

Analyse volgens geslacht en leeftijd

In de leeftijdsgroep van 65 jaar en ouder is het percentage vrouwen dat aangeeft geen beperkingen in mobiliteit te ondervinden lager (78,1%) dan het percentage mannen in dergelijke situatie (87,7%) (Figuur 3). Vrouwen geven meer dan mannen aan in hun mobiliteit beperkt te zijn tot huis, tuin of flat (respectievelijk 13,5% en 7,2%) en zijn vaker genoodzaakt om quasi permanent in een zetel te zitten (6,8% en 2,4% bij mannen). De voor leeftijd gecorrigeerde cijfers wijzen op substantiële, maar niet statistisch significante verschillen in beperkingen in mobiliteit tussen mannen en vrouwen.

Figuur 3 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in mobiliteit, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

Beperkingen in mobiliteit hangen overduidelijk samen met leeftijd: waar 90,8% van diegenen in de leeftijdsgroep 65-74 jaar stelt geen beperkingen in mobiliteit te ondervinden, daalt dit percentage tot 73,9% in de leeftijdsgroep vanaf 75 jaar. Het gaat hierbij om een toename van personen met beperkingen in mobiliteit tot huis, tuin of flat (van 5,8% in de leeftijdsgroep 65-74 jaar tot 15,7% in de leeftijdsgroep vanaf 75 jaar) en een toename van personen die genoodzaakt zijn om quasi permanent in een zetel te zitten (respectievelijk 1,4% en 8,4%).

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Beperkingen in mobiliteit vertonen een duidelijke samenhang met de socio-economische positie: personen met een diploma hoger onderwijs melden significant minder (9,6%) beperkingen in mobiliteit dan personen met een diploma lager onderwijs, of personen zonder diploma (30,8%). De voor leeftijd gecorrigeerde resultaten milderen deze socio-economische gradiënt, maar wijzen toch op statistisch significante verschillen tussen de hoogst en de laagst opgeleiden.

Beperkingen in mobiliteit vertonen geen samenhang met de urbanisatiegraad.

Evolutie over de tijd

De voor leeftijd en geslacht gecorrigeerde resultaten tonen dat, over de verschillende jaren van de enquête heen, de prevalentie van beperkingen in mobiliteit in de hier beschouwde leeftijdsgroep onveranderd is gebleven.

Brussels Gewest

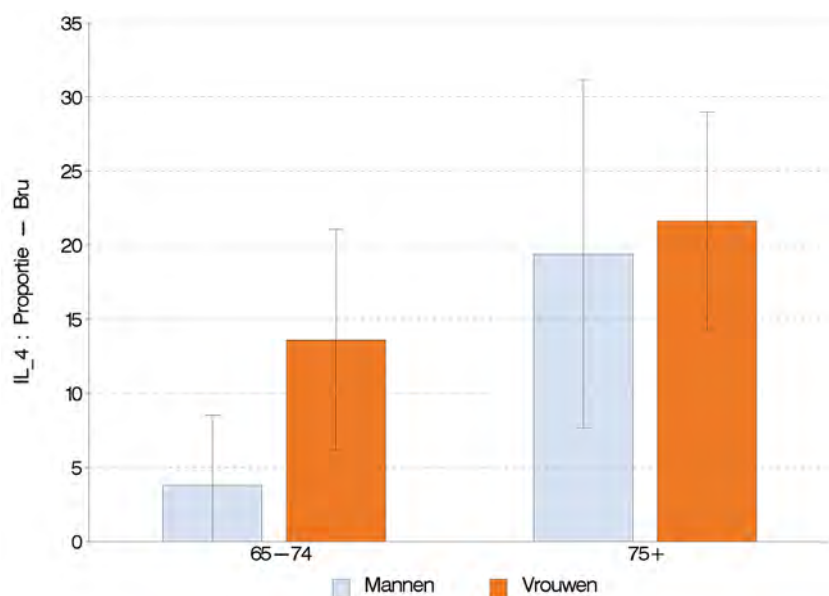
Analyse volgens geslacht en leeftijd

In de leeftijdsgroep van 65 jaar en ouder is het percentage vrouwen dat aangeeft geen beperkingen in mobiliteit te ondervinden lager (82,2%) dan het percentage mannen in dergelijke situatie (89,1%). Vrouwen geven meer dan mannen aan in hun mobiliteit beperkt te zijn tot huis, tuin of flat (respectievelijk 9,8% en 6,9%) en zijn vaker genoodzaakt om quasi permanent in een zetel te zitten (6,6% en 2,6% bij mannen). De voor leeftijd gecorrigeerde cijfers wijzen op substantiële, maar niet statistisch significante verschillen in beperkingen in mobiliteit tussen mannen en vrouwen.

Beperkingen in mobiliteit hangen overduidelijk samen met leeftijd: waar 90,7% van diegenen in de leeftijdsgroep 65-74 jaar stelt geen beperkingen in mobiliteit te ondervinden, daalt dit percentage tot 79,2%

in de leeftijdsgroep vanaf 75 jaar (Figuur 4). Het gaat hierbij om een toename van personen met beperkingen in mobiliteit tot huis, tuin of flat (van 5,7% in de leeftijdsgroep 65-74 jaar tot 11,6% in de leeftijdsgroep vanaf 75 jaar) en een toename van personen die genoodzaakt zijn om quasi permanent in een zetel te zitten (respectievelijk 2,2% en 7,8%).

Figuur 4 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in mobiliteit, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Beperkingen in mobiliteit vertonen een duidelijke samenhang met de socio-economische positie: personen met een diploma hoger onderwijs melden significant minder (5,7%) beperkingen in mobiliteit dan personen met een diploma lager onderwijs, of personen zonder diploma (30,2%). De voor leeftijd gecorrigeerde resultaten milderen deze socio-economische gradiënt, maar wijzen toch op statistisch significante verschillen tussen de hoogst en de laagst opgeleiden.

Evolutie over de tijd

De voor leeftijd en geslacht gecorrigeerde resultaten tonen dat, over de verschillende jaren van de enquête heen, de prevalentie van beperkingen in mobiliteit in het Brussels Gewest lineair en significant daalt in de hier beschouwde leeftijdsgroep.

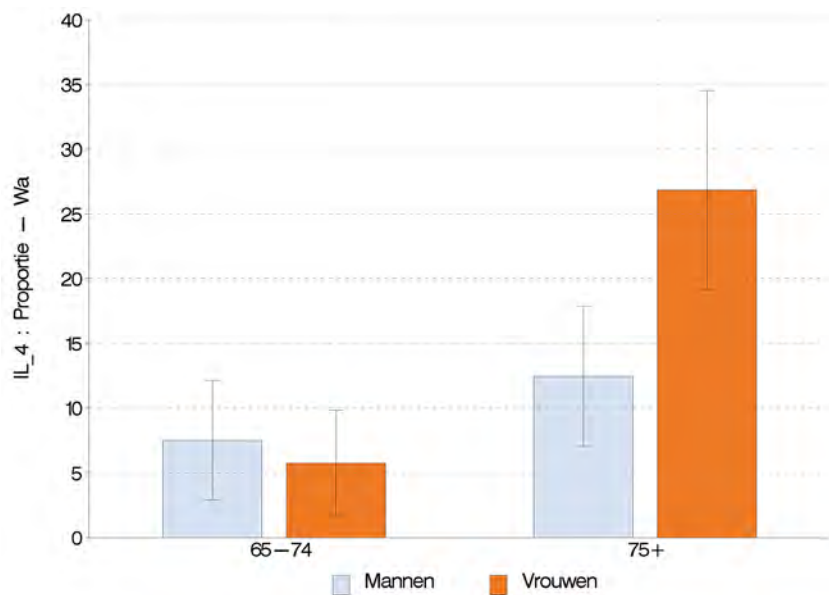
Waals Gewest

Analyse volgens geslacht en leeftijd

In de leeftijdsgroep van 65 jaar en ouder is het percentage vrouwen dat aangeeft geen beperkingen in mobiliteit te ondervinden lager (82,8%) dan het percentage mannen in dergelijke situatie (90,4%). Vrouwen geven meer dan mannen aan in hun mobiliteit beperkt te zijn tot huis, tuin of flat (respectievelijk 9,2% en 3,1%) en zijn vaker genoodzaakt om quasi permanent in een zetel te zitten (6,3% en 4,8% bij mannen). De voor leeftijd gecorrigeerde cijfers wijzen op substantiële, maar niet statistisch significante verschillen in beperkingen in mobiliteit tussen mannen en vrouwen.

Beperkt zijn in mobiliteit hangt overduidelijk samen met leeftijd: waar 93,4% van diegenen in de leeftijdsgroep 65-74 jaar stelt geen beperkingen in mobiliteit te ondervinden, daalt dit percentage tot 78,2% in de leeftijdsgroep vanaf 75 jaar (Figuur 5). Het gaat hierbij om een toename van personen met beperkingen in mobiliteit tot huis, tuin of flat (van 2,1% in de leeftijdsgroep 65-74 jaar tot 11,3% in de leeftijdsgroep vanaf 75 jaar) en een toename van personen die genoodzaakt zijn om quasi permanent in een zetel te zitten (respectievelijk 3,6% en 7,8%).

Figuur 5 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in mobiliteit, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Beperkingen in mobiliteit vertonen een duidelijke samenhang met de socio-economische positie: personen met een diploma hoger onderwijs melden significant minder (6,9%) beperkingen in mobiliteit dan personen met een diploma lager onderwijs, of personen zonder diploma (27%). De voor leeftijd gecorrigeerde resultaten milderen deze socio-economische gradiënt, maar wijzen toch op statistisch significante verschillen tussen de hoogst en de laagst opgeleiden.

Beperkingen in mobiliteit lijken iets minder voor te komen in halfstedelijke gebieden (9,8%) dan in stedelijke (16,6%) en landelijke gebieden (12,3%), maar deze verschillen zijn niet statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Evolutie over de tijd

De voor leeftijd en geslacht gecorrigeerde resultaten tonen dat, over de verschillende jaren van de enquête heen, de prevalentie van beperkingen in mobiliteit in het Waals Gewest lineair en significant daalt in de hier beschouwde leeftijdsgroep.

4.2 BEPERKINGEN IN HET UITVOEREN VAN BASISACTIVITEITEN BIJ DE BEVOLKING VAN 65 JAAR EN OUDER

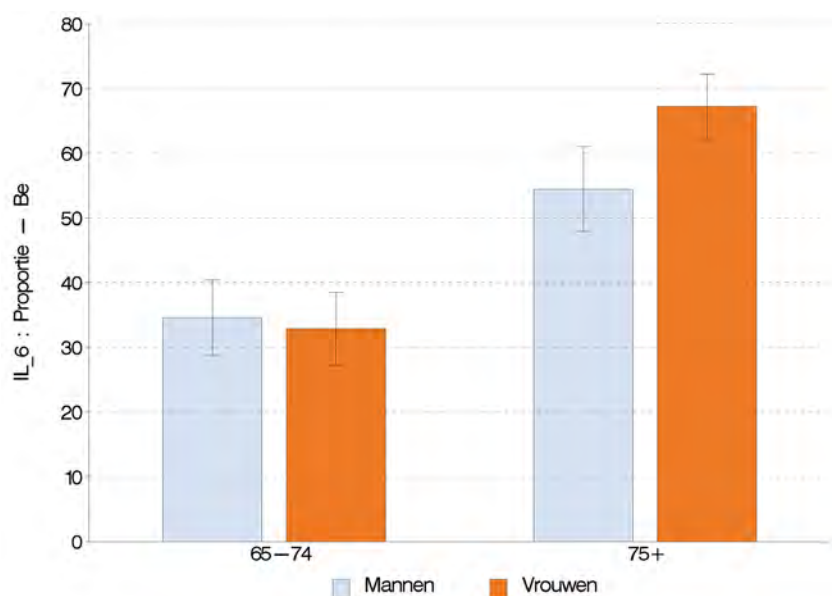
4.2.1. BELGIË

Analyse volgens geslacht en leeftijd

In de leeftijdsgroep van 65 jaar en ouder stelt 51,9% van de bevolking geen beperkingen te ondervinden bij het uitvoeren van een reeks basisactiviteiten zoals bijvoorbeeld stappen, horen of zien. 27,3% van de bevolking geeft aan matig beperkt te zijn (heeft (heel) wat problemen om minstens één van de opgesomde activiteiten uit te voeren) en 20,6% stelt ernstig beperkt te zijn (kan minstens één van de opgesomde activiteiten niet zelfstandig uitvoeren). Bij vrouwen ligt de prevalentie van beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten – globaal genomen – iets hoger (51,6%) dan bij mannen (43,4%), maar dit verschil is niet statistisch significant na correctie voor leeftijd. Opvallend is echter dat vrouwen substantieel meer (25,6%) dan mannen (14%) aangeven ernstig beperkt te zijn.

Beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten zijn sterk verbonden met de leeftijd: in de leeftijdsgroep 65-74 jaar geeft één op drie personen (33,7%) aan beperkt te zijn; in de leeftijdsgroep 75+ jaar gaat het net niet om twee op drie personen (62,4%) (Figuur 6). Het gaat hierbij zowel om een toenemend percentage mensen met matige beperkingen (21,2% in de leeftijdsgroep 65-74 jaar, 33,3% in de leeftijdsgroep 75+ jaar) als om een toenemend percentage mensen met ernstige beperkingen (respectievelijk 12,5% en 29,1%).

Figuur 6 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

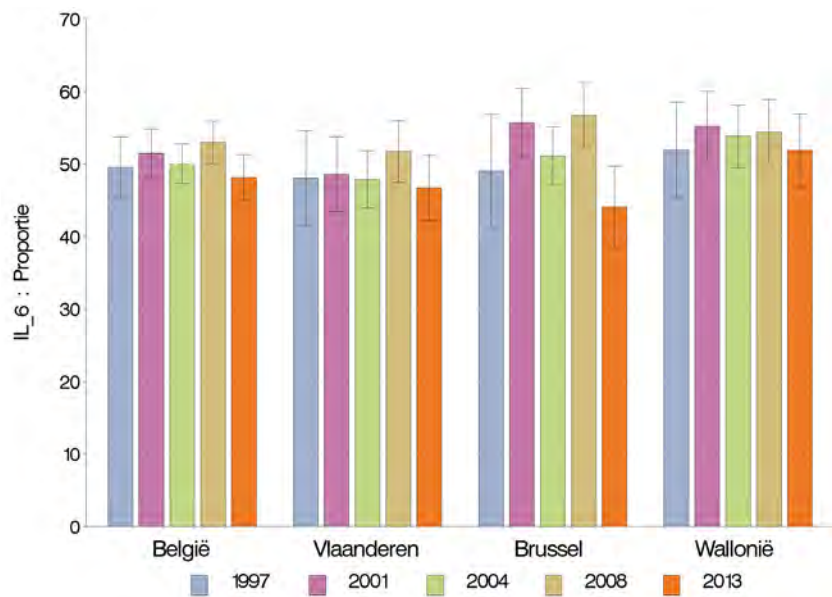
Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Er kan een duidelijke samenhang vastgesteld worden tussen het opleidingsniveau en de prevalentie van beperkingen bij het uitvoeren van primaire activiteiten: het percentage personen zonder beperkingen is het laagst bij diegenen met een diploma lager onderwijs/geen diploma (34,4%) en stijgt naarmate het opleidingsniveau stijgt; bij personen met een diploma hoger onderwijs is 69,7% vrij van beperkingen. Deze socio-economische gradiënt blijft bestaan nadat voor leeftijd gecorrigeerd wordt.

Evolutie over de tijd

De indicator is beschikbaar voor alle enquêtejaren tot dusver. Een vergelijking tussen de resultaten van de opeenvolgende jaren geeft – na correctie voor leeftijd en geslacht – een lineaire en significante daling aan van de prevalentie van beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten in deze leeftijdsgroep (Figuur 7).

Figuur 7 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, volgens gewest en jaar van de enquête, Gezondheidsenquête, België, 2013

4.2.2. GEWESTEN

Het ruwe cijfermateriaal zou erop wijzen dat de prevalentie van beperkingen iets lager ligt in het Brussels Gewest (44,1%) dan in het Vlaams Gewest (46,7%) en het Waals Gewest (51,9%). De voor leeftijd en geslacht gecorrigeerde resultaten geven echter aan dat er van gewestelijke verschillen niet echt sprake is.

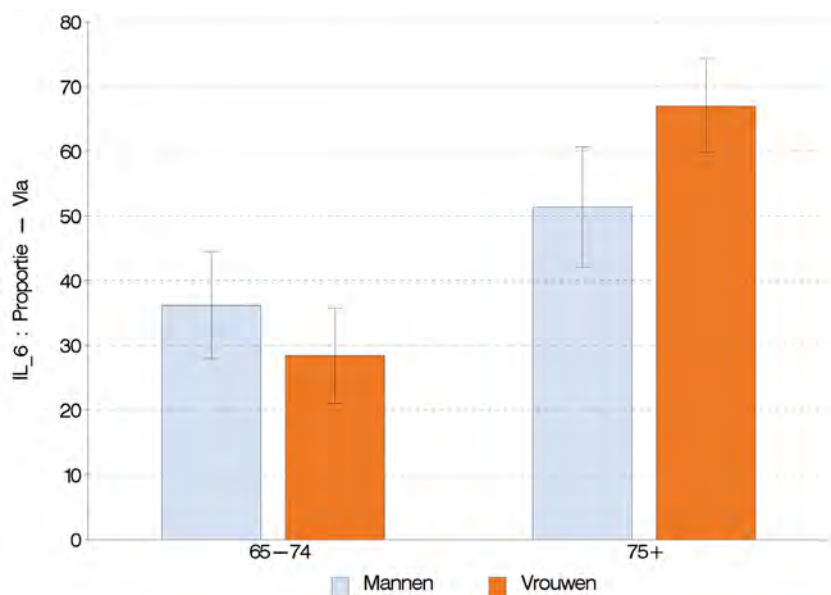
Vlaams Gewest

Analyse volgens geslacht en leeftijd

In de leeftijdsgroep van 65 jaar en ouder stelt 53,3% van de bevolking geen beperkingen te ondervinden bij het uitvoeren van een reeks basisactiviteiten zoals stappen, horen of zien. 26,9% van de bevolking geeft aan matig beperkt te zijn (heeft (heel) wat problemen om minstens één van de opgesomde activiteiten uit te voeren) en 19,9% stelt ernstig beperkt te zijn (kan minstens één van de opgesomde activiteiten niet zelfstandig uitvoeren). Bij vrouwen ligt de prevalentie van beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten – globaal genomen- iets hoger (49,5%) dan bij mannen (43%), maar dit verschil is niet statistisch significant na correctie voor leeftijd. Opvallend is echter dat vrouwen substantieel meer (24,9%) dan mannen (13,2%) aangeven ernstig beperkt te zijn.

Beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten zijn sterk verbonden met de leeftijd: in de leeftijdsgroep 65-74 jaar geeft één op drie personen (32,1%) aan beperkt te zijn; in de leeftijdsgroep 75+ jaar gaat het net niet om twee op drie personen (61%) (Figuur 8). Het gaat hierbij zowel om een toenemend percentage mensen met matige beperkingen (21,7% in de leeftijdsgroep 65-74 jaar, 31,9% in de leeftijdsgroep 75+ jaar) als om een toenemend percentage mensen met ernstige beperkingen (respectievelijk 10,5% en 29,1%).

Figuur 8 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Er kan een duidelijke samenhang vastgesteld worden tussen het opleidingsniveau en de prevalentie van beperkingen bij het uitvoeren van basisactiviteiten: het percentage personen zonder beperkingen is het laagst bij diegenen met een diploma lager onderwijs/geen diploma (38,7%) en stijgt naarmate het opleidingsniveau stijgt; bij personen met een diploma hoger onderwijs is 72,1% vrij van beperkingen. Deze socio-economische gradiënt blijft bestaan nadat voor leeftijd gecorrigeerd wordt.

Evolutie over de tijd

De indicator is beschikbaar voor alle enquêtejaren tot dusver. Een vergelijking tussen de resultaten van de opeenvolgende jaren geeft aan dat in het Vlaams Gewest, na correctie voor leeftijd en geslacht, geen significante wijzigingen kunnen worden vastgesteld voor wat beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten in deze leeftijdsgroep betreft.

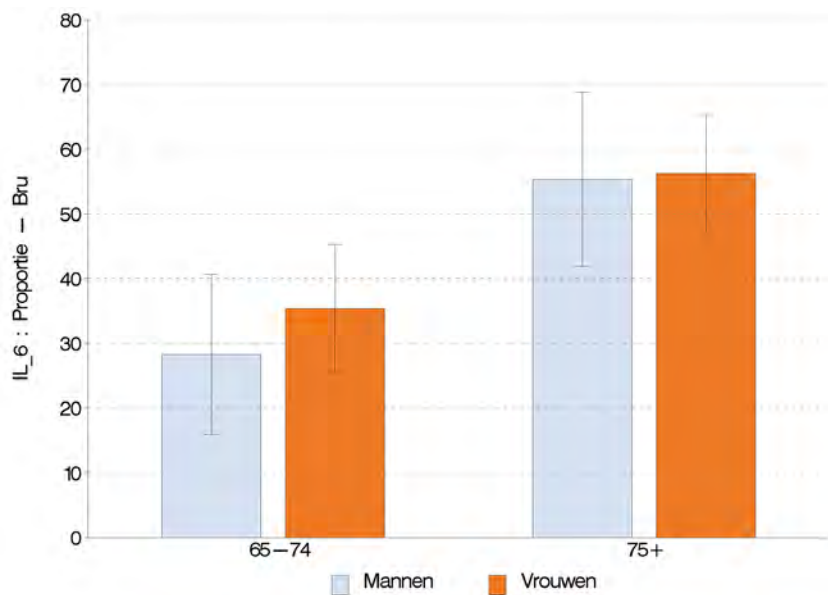
Brussels Gewest

Analyse volgens geslacht en leeftijd

In de leeftijdsgroep van 65 jaar en ouder stelt 55,9% van de bevolking geen beperkingen te ondervinden bij het uitvoeren van een reeks basisactiviteiten zoals stappen, horen of zien. 26,4% van de bevolking geeft aan matig beperkt te zijn (heeft (heel) wat problemen om minstens één van de opgesomde activiteiten uit te voeren) en 17,6% stelt ernstig beperkt te zijn (kan minstens één van de opgesomde activiteiten niet zelfstandig uitvoeren). Bij vrouwen ligt de prevalentie van beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten – globaal genomen – iets hoger (46,5%) dan bij mannen (40,5%), maar dit verschil is niet statistisch significant na correctie voor leeftijd. Opvallend is echter dat vrouwen substantieel meer (22,3%) dan mannen (10,7%) aangeven ernstig beperkt te zijn.

Beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten zijn sterk verbonden met de leeftijd: in de leeftijdsgroep 65-74 jaar geeft één op drie personen (32,2%) aan beperkt te zijn; in de leeftijdsgroep 75+ jaar gaat om iets meer dan de helft van de personen (56%) (Figuur 9). Het gaat hierbij zowel om een toenemend percentage mensen met matige beperkingen (23,2% in de leeftijdsgroep 65-74 jaar, 29,7% in de leeftijdsgroep 75+ jaar) als – en vooral – ernstige beperkingen (respectievelijk 9% en 26,3%).

Figuur 9 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Er kan een duidelijke samenhang vastgesteld worden tussen het opleidingsniveau en de prevalentie van beperkingen bij het uitvoeren van basisactiviteiten: het percentage personen zonder beperkingen is het laagst bij diegenen met een diploma lager onderwijs/geen diploma (27,7%) en stijgt naarmate het opleidingsniveau stijgt; bij personen met een diploma hoger onderwijs is 72% vrij van beperkingen. Deze socio-economische gradiënt blijft bestaan nadat voor leeftijd gecorrigeerd wordt.

Evolutie over de tijd

Deze indicator is beschikbaar voor alle enquêtejaren tot dusver. Een vergelijking tussen de resultaten van de opeenvolgende jaren geeft aan dat er in het Brussels Gewest, na correctie voor leeftijd en geslacht, een stijging van beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten is tussen 1997 en 2004, gevolgd door een daling in 2008 en 2013.

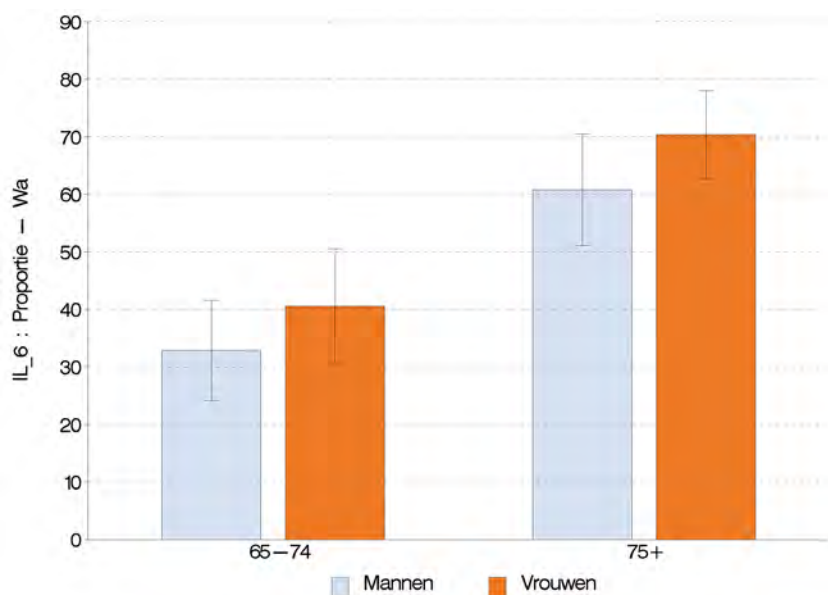
Waals gewest

Analyse volgens geslacht en leeftijd

In de leeftijdsgroep van 65 jaar en ouder stelt 48,1% van de bevolking geen beperkingen te ondervinden bij het uitvoeren van een reeks basisactiviteiten zoals stappen, horen of zien. 28,3% van de bevolking geeft aan matig beperkt te zijn (heeft (heel) wat problemen om minstens één van de opgesomde activiteiten uit te voeren) en 23,6% stelt ernstig beperkt te zijn (kan minstens één van de opgesomde activiteiten niet zelfstandig uitvoeren). Bij vrouwen ligt de prevalentie van beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten – globaal genomen – hoger (56,7%) dan bij mannen (44,9%), maar dit verschil is niet statistisch significant na correctie voor leeftijd. Opvallend is echter dat vrouwen substantieel meer (28,5%) dan mannen (16,4%) aangeven ernstig beperkt te zijn.

Beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten zijn sterk verbonden met de leeftijd: in de leeftijdsgroep 65-74 jaar geeft iets meer dan één op drie personen (37%) aan beperkt te zijn; in de leeftijdsgroep 75+ jaar gaat om twee op drie personen (67%) (Figuur 10). Het gaat hierbij zowel om een toenemend percentage mensen met matige beperkingen (19,6% in de leeftijdsgroep 65-74 jaar, 37,1% in de leeftijdsgroep 75+ jaar) en ernstige beperkingen (respectievelijk 17,4% en 29,9%).

Figuur 10 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Er kan een duidelijke samenhang vastgesteld worden tussen het opleidingsniveau en de prevalentie van beperkingen bij het uitvoeren van basisactiviteiten: het percentage personen zonder beperkingen is het laagst bij diegenen met een diploma lager onderwijs/geen diploma (28%) en stijgt naarmate het opleidingsniveau stijgt; bij personen met een diploma hoger onderwijs is 64,7% vrij van beperkingen. Deze socio-economische gradiënt blijft bestaan nadat voor leeftijd gecorrigeerd wordt.

Evolutie over de tijd

De indicator is beschikbaar voor alle enquêtejaren tot dusver. Een vergelijking tussen de resultaten van de opeenvolgende jaren geeft aan dat in het Waals Gewest, na correctie voor leeftijd en geslacht, geen significante wijzigingen kunnen worden vastgesteld voor wat beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten in deze leeftijdsgroep betreft.

4.3. ERNST VAN DE BEPERKINGEN IN HET UITVOEREN VAN DAGDAGELIJKSE ACTIVITEITEN BIJ DE BEVOLKING VAN 65 JAAR EN OUDER

4.3.1. BELGIË

Analyse volgens geslacht en leeftijd

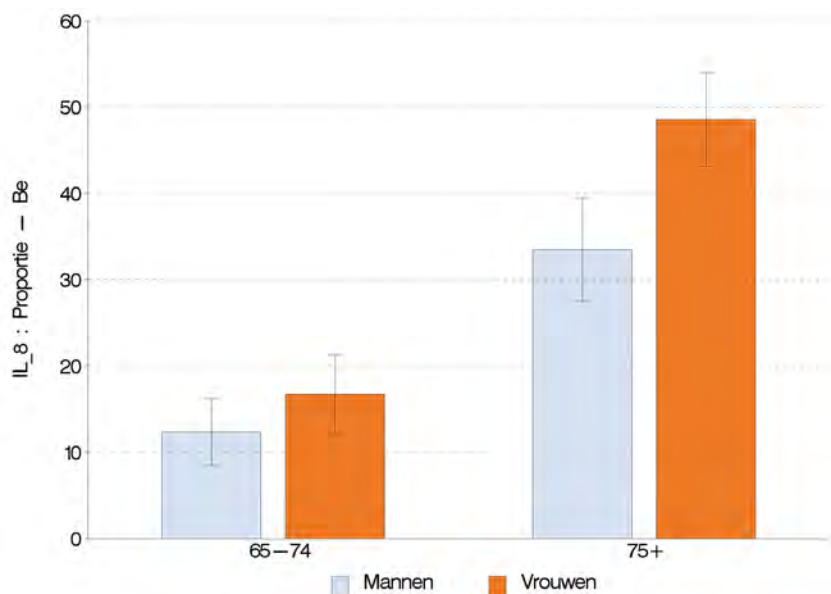
Bij diegenen van 65 jaar en ouder geeft 71,2% aan niet beperkt te zijn in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten zoals in en uit bed stappen of gaan zitten en opstaan uit een stoel, zichzelf aan- en uitkleden, in bad gaan of een douche nemen, met mes en vork eten of het toilet gebruiken. 12,1% van deze populatie meldt matig beperkt te zijn, terwijl 16,7% ernstige beperkingen aangeeft (d.i. niet in staat is minstens één van deze activiteiten zelfstandig uit te voeren). Samengevat, iets meer dan een kwart van de oudere populatie meldt matig of ernstig beperkt in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten.

Bij vrouwen van 65 jaar en ouder is het percentage dat aangeeft geen problemen te hebben bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten lager (65,9%) dan bij mannen in dezelfde leeftijdsgroep (78,3%). Bovendien is het percentage vrouwen in deze leeftijdsgroep dat aangeeft ernstig beperkt te zijn bij het uitvoeren van dergelijke activiteiten dubbel zo hoog (21%) als bij mannen (10,9%). De voor leeftijd gecor-

rigeerde resultaten geven aan dat de proportie vrouwen die aangeven (in enige of in ernstige mate) beperkt te zijn significant groter is dan de proportie mannen die zich in dergelijke situatie bevinden.

Beperkingen in dagdagelijkse activiteiten hangen nauw samen met de leeftijd: in de leeftijdsgroep 65-75 jaar geeft 85,3% aan niet beperkt te zijn bij het uitvoeren van dergelijke activiteiten, terwijl dit percentage in de leeftijdsgroep van 75+ jaar daalt tot 57,1% (Figuur 11). Omgekeerd: waar in de leeftijdsgroep 65-75 jaar 7,7% stelt in enige mate beperkt te zijn bij deze activiteiten en 7% aangeeft ernstig beperkt te zijn, stijgen deze percentages tot respectievelijk 16,5% en 26,4% bij de bevolking van 75+ jaar.

Figuur 11 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

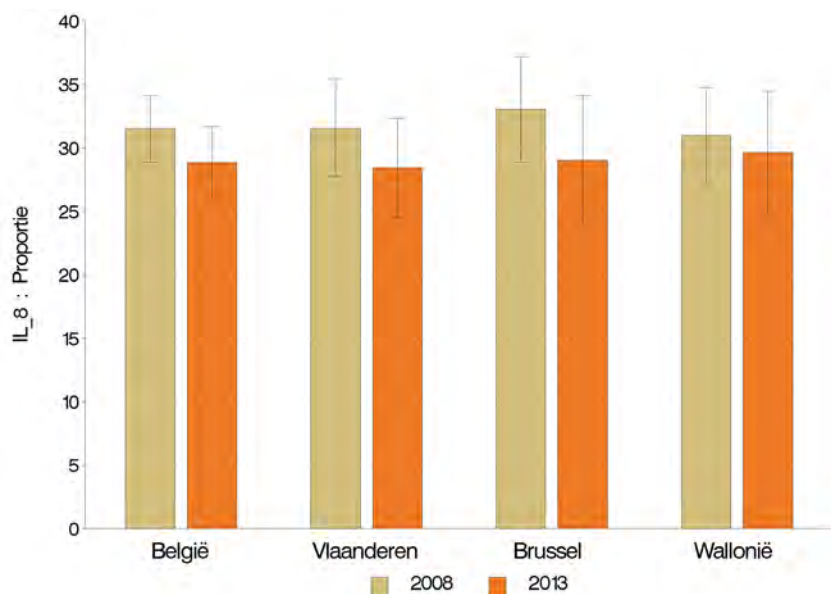
Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De proportie personen met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten daalt naarmate het opleidingsniveau stijgt: waar net niet de helft van diegenen met een diploma lager onderwijs/geen diploma aangeeft beperkt te zijn (48,4%), gaat het slechts om 16,1% bij diegenen met een diploma hoger onderwijs. De voor leeftijd en geslacht gecorrigeerde resultaten geven significante verschillen aan in de proportie personen met een beperking tussen de laagst en de hoogst opgeleiden.

Evolutie over de tijd

Voor de hier besproken indicator is slechts informatie beschikbaar voor de huidige en de vorige gezondheidsenquête (2008). In vergelijking met de vorige enquête lijkt het aantal personen met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten iets gedaald te zijn (van 31,5% tot 28,8%), maar deze evolutie is – op basis van de voor leeftijd en geslacht gecorrigeerde gegevens – niet statistisch significant (Figuur 12).

Figuur 12 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, volgens gewest en jaar van de enquête, Gezondheidsenquête, België, 2013

4.3.2. GEWESTEN

Vlaams Gewest

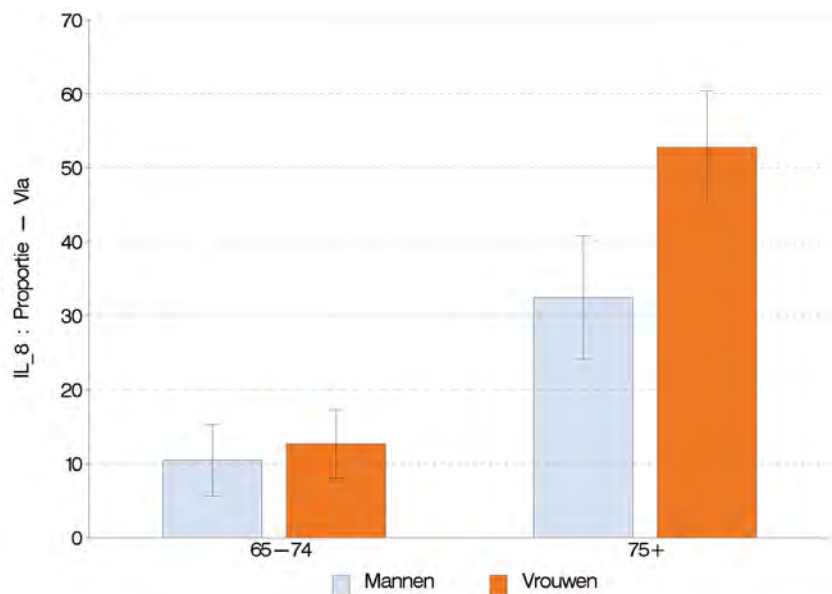
Analyse volgens geslacht en leeftijd

Onder diegenen van 65 jaar en ouder geeft 71,6% aan niet beperkt te zijn in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten zoals in en uit bed stappen of gaan zitten en opstaan uit een stoel, zichzelf aan- en uitkleden, in bad gaan of een douche nemen, met mes en vork eten of het toilet gebruiken. 10,4% van deze oudere populatie meldt in enige mate beperkt te zijn, terwijl 18% niet (meer) in staat is minstens één van deze activiteiten zelfstandig uit te voeren. Samengevat is iets meer dan een kwart van de oudere populatie in enige of in ernstige mate beperkt in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten.

Bij vrouwen van 65 jaar en ouder is het percentage dat aangeeft geen problemen te hebben bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten lager (65,4%) dan bij mannen in dezelfde leeftijdsgroep (79,7%). Bovendien is het percentage vrouwen in deze leeftijdsgroep dat aangeeft ernstig beperkt te zijn bij het uitvoeren van dergelijke activiteiten dubbel zo hoog (23,5%) als bij mannen (10,8%). De voor leeftijd gecorrigeerde resultaten geven echter aan dat de proportie vrouwen die aangeven (in enige of in ernstige mate) beperkt te zijn, niet significant verschillend is van de proportie mannen die zich in dergelijke situatie bevinden.

Beperkingen in dagdagelijkse activiteiten hangen nauw samen met de leeftijd: in de leeftijdsgroep 65-75 jaar geeft 88,4% aan niet beperkt te zijn bij het uitvoeren van dergelijke activiteiten, terwijl dit percentage in de leeftijdsgroep van 75+ jaar daalt tot 55% (Figuur 13). Omgekeerd: waar in de leeftijdsgroep 65-75 jaar 5,8% stelt in enige mate beperkt te zijn bij deze activiteiten en exact hetzelfde percentage aangeeft ernstig beperkt te zijn, stijgen deze percentages tot respectievelijk 14,9% en zelfs 30% bij de bevolking van 75+ jaar.

Figuur 13 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De proportie personen met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten daalt naarmate het opleidingsniveau stijgt: waar iets minder dan de helft van diegenen met een diploma lager onderwijs/geen diploma aangeeft beperkt te zijn (47,5%), gaat het slechts om 15,2% bij diegenen met een diploma hoger onderwijs. De voor leeftijd en geslacht gecorrigeerde resultaten geven significante verschillen aan in de proportie personen met een beperking tussen de laagst en de hoogst opgeleiden.

Evolutie over de tijd

Voor de hier besproken indicator is slechts informatie beschikbaar voor de huidige en de vorige gezondheidsenquête (2008). In vergelijking met de vorige enquête lijkt het aantal personen met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in het Vlaams Gewest iets gedaald te zijn (van 31,6% tot 28,4%), maar deze evolutie is – op basis van de voor leeftijd en geslacht gecorrigeerde gegevens – niet statistisch significant.

Brussels Gewest

Analyse volgens geslacht en leeftijd

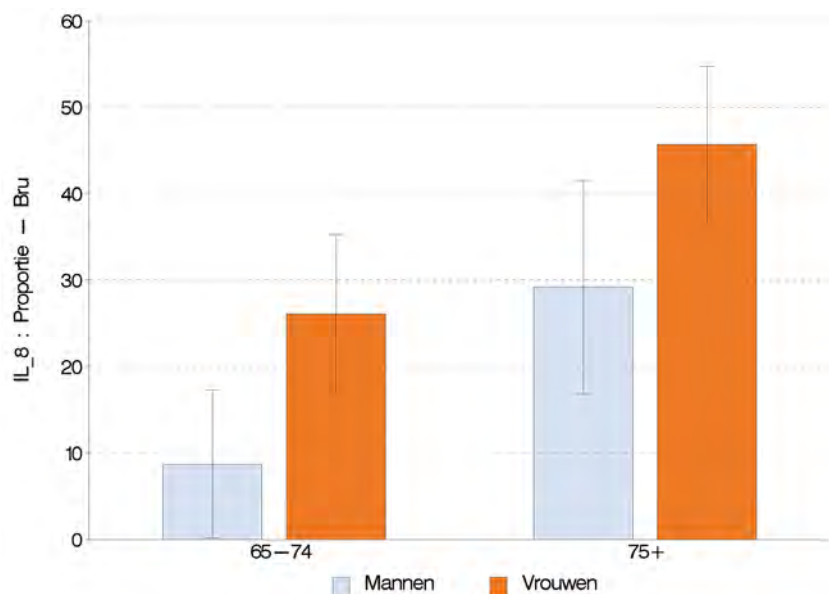
Onder diegenen van 65 jaar en ouder geeft 71% aan niet beperkt te zijn in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten zoals in en uit bed stappen of gaan zitten en opstaan uit een stoel, zichzelf aan- en uitkleden, in bad gaan of een douche nemen, met mes en vork eten of het toilet gebruiken. Iets meer dan 10% van deze oudere populatie (12,5%) meldt in enige mate beperkt te zijn, terwijl 16,5% niet (meer) in staat is minstens één van deze activiteiten zelfstandig uit te voeren. Samengevat, iets minder dan een kwart van de oudere populatie is in enige of in ernstige mate beperkt in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten.

Bij vrouwen van 65 jaar en ouder is het percentage dat aangeeft geen problemen te hebben bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten lager (63,5%) dan bij mannen in dezelfde leeftijdsgroep (82%). Bovendien is het percentage vrouwen in deze leeftijdsgroep dat aangeeft ernstig beperkt te zijn voor het uitvoeren van dergelijke activiteiten substantieel hoger (19,8%) als bij mannen (11,8%).

Beperkingen in dagdagelijkse activiteiten hangen nauw samen met de leeftijd: in de leeftijdsgroep 65-74 jaar geeft 81,6% aan niet beperkt te zijn bij het uitvoeren van dergelijke activiteiten, terwijl dit per-

tage in de leeftijdsgroep van 75+ jaar daalt tot 60,4% (Figuur 14). Omgekeerd: waar in de leeftijdsgroep 65-74 jaar 10,7% stelt in enige mate beperkt te zijn bij deze activiteiten en 7,7% aangeeft ernstig beperkt te zijn, stijgen deze percentages tot respectievelijk 14,3% en zelfs 25,3% bij de bevolking van 75+ jaar.

Figuur 14 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De proportie personen met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten daalt naarmate het opleidingsniveau stijgt: waar iets meer dan de helft van diegenen met een diploma lager onderwijs/geen diploma aangeeft beperkt te zijn (52,8%), gaat het slechts om 17,5% bij diegenen met een diploma hoger onderwijs. De voor leeftijd en geslacht gecorrigeerde resultaten geven significante verschillen aan in de proportie personen met een beperking tussen de laagst en de hoogst opgeleiden.

Evolutie over de tijd

Voor de hier besproken indicator is slechts informatie beschikbaar voor de huidige en de vorige gezondheidsenquête (2008). In vergelijking met de vorige enquête lijkt het aantal personen met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in het Brussels Gewest iets gedaald te zijn (van 31% tot 29%), maar deze evolutie is – op basis van de voor leeftijd en geslacht gecorrigeerde gegevens – niet statistisch significant.

Waals Gewest

Analyse volgens geslacht en leeftijd

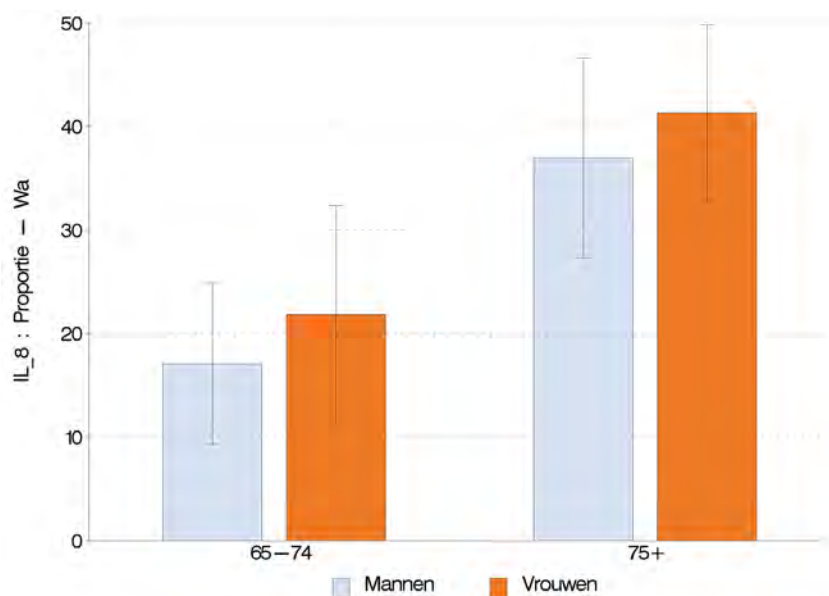
Onder diegenen van 65 jaar en ouder geeft 70,4% aan niet beperkt te zijn in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten zoals in en uit bed stappen of gaan zitten en opstaan uit een stoel, zichzelf aan- en uitkleden, in bad gaan of een douche nemen, met mes en vork eten of het toilet gebruiken. 15,4% van deze oudere populatie meldt in enige mate beperkt te zijn, terwijl 14,2% niet (meer) in staat is minstens één van deze activiteiten zelfstandig uit te voeren. Samengevat, iets meer dan een kwart van de oudere populatie is in enige of in ernstige mate beperkt in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten.

Bij vrouwen van 65 jaar en ouder is het percentage dat aangeeft geen problemen te hebben bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten lager (67,6%) dan bij mannen in dezelfde leeftijdsgroep (74,4%). Bovendien is het percentage vrouwen in deze leeftijdsgroep dat aangeeft ernstig beperkt te zijn voor het uitvoeren van dergelijke activiteiten hoger (16,6%) dan dit percentage bij mannen (10,8%). De voor

leeftijd gecorrigeerde resultaten geven echter aan dat proportie vrouwen die aangeven (in enige of in ernstige mate) beperkt te zijn, echter niet significant hoger is dan de proportie mannen die zich in dergelijke situatie bevinden.

Beperkingen in dagdagelijkse activiteiten hangen nauw samen met de leeftijd: in de leeftijdsgroep 65-74 jaar geeft 80,4% aan niet beperkt te zijn bij het uitvoeren van dergelijke activiteiten, terwijl dit percentage in de leeftijdsgroep van 75+ jaar daalt tot 60,3% (Figuur 15). Omgekeerd: waar in de leeftijdsgroep 65-74 jaar 10,6% stelt in enige mate beperkt te zijn bij deze activiteiten en 9% aangeeft ernstig beperkt te zijn, stijgen deze percentages tot respectievelijk 20,2% en 19,5% bij de bevolking van 75+ jaar.

Figuur 15 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De proportie personen met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten daalt naarmate het opleidingsniveau stijgt: waar iets meer dan de helft van diegenen met een diploma lager onderwijs/geen diploma aangeeft beperkt te zijn (49,3%), gaat het slechts om 17% bij diegenen met een diploma hoger onderwijs. De voor leeftijd en geslacht gecorrigeerde resultaten geven significante verschillen aan in de proportie personen met een beperking tussen de laagst en de hoogst opgeleiden.

Evolutie over de tijd

Voor de hier besproken indicator is slechts informatie beschikbaar voor de huidige en de vorige gezondheidsenquête (2008). In vergelijking met de vorige enquête lijkt de proportie personen met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in het Waals Gewest iets gedaald te zijn (van 31% tot 29,6%), maar deze evolutie is – op basis van de voor leeftijd en geslacht gecorrigeerde gegevens – niet statistisch significant.

4.4. HULP AAN PERSONEN VAN 65 JAAR EN OUDER MET BEPERKINGEN IN HET UITVOEREN VAN DAGDAGELIJKE ACTIVITEITEN

Indien een respondent tijdens het interview aangaf voor minstens één dagdagelijkse activiteit (ernstige) problemen te hebben, werd daaropvolgend gevraagd of hij/zij voor het uitvoeren van dergelijke activiteiten “gewoonlijk” werd geholpen. Respondenten die hierop positief antwoordden, werd gevraagd of zij door professionelen en/of familie of vrienden werden geholpen. Aan respondenten die aangaven

“gewoonlijk” geen hulp te krijgen, werd gevraagd of zij hulp nodig hadden. Deze informatie laat ons toe – voor die personen met beperkingen – in te schatten of ze al dan niet hulp krijgen.

4.4.1. BELGIË

Analyse volgens geslacht en leeftijd

29,3% van die personen (65 + jaar) met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, geeft aan geen nood aan hulp te hebben. Ondanks de vermelde beperkingen achten zij zich in staat dergelijke activiteiten zelfstandig uit te oefenen. 65,6% van de personen met beperkingen geeft aan gewoonlijk geholpen te worden door professionele hulpverleners en/of familie of vrienden. Tenslotte meldt 5,1% van die personen met beperkingen dat ze best hulp zouden kunnen gebruiken, maar daar voorsnog niet op kunnen rekenen.

Het percentage mannen met beperkingen dat aangeeft geen hulp nodig te hebben (43,8%) is substantieel hoger dan het percentage vrouwen (22,5%), terwijl het percentage personen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten bij mannen en bij vrouwen quasi gelijk is (4,3% van de mannen met beperkingen, 5,5% van de vrouwen).

36,6% van de personen in de leeftijdsgroep 65-74 jaar met beperkingen geeft aan geen nood aan hulp te hebben, een percentage dat daalt tot 26,8% in de leeftijdsgroep van 75+ jaar. De proportie personen die professionele hulp en/of hulp van familie of vrienden ontvangen, is substantieel hoger bij personen van 75+ jaar (68,9%) dan bij personen in de leeftijdsgroep 65-74 jaar (55,9%). Het percentage personen met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten daalt van 7,5% in de leeftijdsgroep 65-74 jaar tot 4,3% bij personen in de leeftijdsgroep van 75+ jaar.

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De proportie personen met beperkingen die stellen geen nood aan hulp te hebben, stijgt met het opleidingsniveau; van 16,6% bij personen met een diploma lager onderwijs/geen diploma tot 43,4% bij personen met een diploma hoger onderwijs. Een omgekeerde gradiënt kan worden vastgesteld voor wat de proportie personen betreft die gewoonlijk hulp krijgen bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten; het gaat om 79,3% bij personen met een diploma lager onderwijs/geen diploma en daalt dan tot 48,2% bij personen met een diploma hoger onderwijs.

Evolutie over de tijd

In vergelijking met het enquêtejaar 2008 suggereren de resultaten dat in 2013 de proportie van personen (65+) die effectief professionele hulp en/of hulp van familie of vrienden krijgen, is gestegen (van 58% tot 65,6%).

Bijkomende informatie

Bij personen met beperkingen die aangaven hulp te krijgen bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten werd nagegaan of ze professionele hulp krijgen, hulp van familie of vrienden, of een combinatie van beiden. Vermeld moet worden dat de resultaten betrekking hebben op een relatief kleine groep personen binnen de Gezondheidsenquête (het gaat om personen van 65 jaar en ouder die beperkingen melden bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten én aangeven hulp bij deze activiteiten te krijgen). De resultaten suggereren dat de meerderheid van deze groep uitsluitend professionele hulp krijgt (53,1%). Eén op drie personen wordt enkel door familie of vrienden geholpen (32,8%), terwijl 14,2% kan rekenen op zowel professionele hulp als hulp van familie of vrienden.

Tenslotte werd nagegaan wat het profiel is van de personen met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten die aangaven nood te hebben aan hulp, maar tot dusver niet geholpen worden. Om dit profiel zo scherp mogelijk te stellen, werden personen met beperkingen die stelden geen hulp nodig te hebben, uit de analyse geweerd. Ook hier hebben de resultaten betrekking op een relatief kleine groep. De resultaten worden hier kort besproken:

- In de leeftijdsgroep 65-74 jaar geeft 11,8% van die personen met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten aan geen hulp te krijgen, ondanks het feit dat ze er nood aan hebben. In de leeftijdsgroep 75+ jaar daalt dit percentage tot 5,9%.
- Het gebrek aan hulp bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten kent een omgekeerde sociale gradiënt: het gaat om 4,9% bij personen met een diploma lager onderwijs of geen diploma en om 14,9% bij personen met een diploma hoger onderwijs.
- Het gebrek aan hulp situeert zich in de eerste plaats in stedelijke gebieden (10,8% van de personen met beperkingen meldt een gebrek aan hulp; in halfstedelijke gebieden gaat het om 3,4%, in landelijke gebieden om 6,5%).
- Het gebrek aan hulp wordt meer gemeld door personen woonachtig in het Waals Gewest (10,5%) dan door personen woonachtig in het Vlaams Gewest (5,8%) of het Brussels Gewest (5,7%).

4.4.2. GEWESTEN

De proportie personen (65+) met beperkingen die aangeven geen hulp nodig te hebben bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten is gelijkaardig in het Vlaams en Waals Gewest (respectievelijk 30,1% en 29,7%). Deze proportie is echter substantieel lager in het Brussels Gewest (21,8%). Het Brussels Gewest onderscheidt zich ook van beide andere gewesten voor wat betreft de proportie personen met beperkingen die op professionele hulp en/of hulp van familie of vrienden kunnen rekenen (73,7%, terwijl het in het Vlaams Gewest gaat om 65,9% en in het Waals Gewest om 62,9%). De proportie personen met beperkingen die helemaal niet geholpen worden, lijkt in vergelijking met de twee andere gewesten, iets hoger te liggen in het Waals Gewest (7,4%, in het Vlaams Gewest 4%, in het Brussels Gewest 4,5%).

Vlaams Gewest

30,1% van de personen (65 + jaar) met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, geeft aan geen nood aan hulp te hebben. Ondanks de gemelde beperkingen achten zij zich in staat dergelijke activiteiten zelfstandig uit te oefenen. 65,9% van de personen met beperkingen geeft aan gewoonlijk geholpen te worden door professionele hulpverleners en/of familie of vrienden. Tenslotte meldt 4% van die personen met beperkingen dat ze best hulp zouden kunnen gebruiken, maar daar vooralsnog niet op kunnen rekenen.

Het percentage mannen met beperkingen dat aangeeft geen hulp nodig te hebben (41%) is substantieel hoger dan het percentage vrouwen (25,2%), terwijl het percentage personen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten hoger is bij mannen (5,7%) dan bij vrouwen (3,3%).

41,8% van de personen in de leeftijdsgroep 65-74 jaar met beperkingen geeft aan geen nood aan hulp te hebben, een percentage dat daalt tot 27,1% in de leeftijdsgroep van 75+ jaar. De proportie personen die professionele hulp en/of hulp van familie of vrienden ontvangen, is substantieel hoger bij personen van 75+ jaar (68,3%) dan bij personen in de leeftijdsgroep 65-74 jaar (56,4%). Het percentage personen met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten stijgt van 1,9% in de leeftijdsgroep 65-74 jaar tot 4,6% bij personen in de leeftijdsgroep van 75+ jaar.

De proportie personen met beperkingen dat stelt geen nood aan hulp te hebben, stijgt met het opleidingsniveau; van 16,3% in bij personen met een diploma lager onderwijs/geen diploma tot 46,8% bij personen met een diploma hoger onderwijs. Een omgekeerde gradiënt kan worden vastgesteld voor wat de proportie personen betreft die gewoonlijk hulp krijgen bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten; het gaat om 81,1% bij personen met een diploma lager onderwijs/geen diploma en daalt dan tot 44,3% bij personen met een diploma hoger onderwijs

Evolutie over de tijd

In vergelijking met het enquêtejaar 2008 suggereren de resultaten dat in 2013 de proportie van personen (65+) die effectief professionele hulp en/of hulp van familie of vrienden krijgen, is gestegen (van 61,8% tot 65,9%).

Bij personen met beperkingen die aangaven hulp te krijgen bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten werd nagegaan of ze professionele hulp krijgen, hulp van familie of vrienden, of een combinatie van beiden. Vermeld moet worden dat de resultaten betrekking hebben op een relatief kleine groep personen binnen de gezondheidsenquête (het gaat om personen van 65 jaar en ouder die beperkingen melden bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten én aangeven hulp bij deze activiteiten te krijgen). De resultaten suggereren dat de helft van deze groep uitsluitend professionele hulp krijgt (48,1%). Eén op drie personen behorend tot deze groep wordt enkel door familie of vrienden geholpen (35,1%), terwijl 16,8% kan rekenen op zowel professionele hulp als op hulp van familie of vrienden.

Tenslotte werd nagegaan wat het profiel is van deze personen met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten die aangaven nood te hebben aan hulp, maar tot dusver niet geholpen worden. Om dit profiel zo scherp mogelijk te stellen, werden personen met beperkingen die stelden geen hulp nodig te hebben, uit de analyse geweerd. Ook hier hebben de resultaten betrekking op een relatief kleine groep. De resultaten worden hier kort besproken:

- In de leeftijdsgroep 65-74 jaar geeft 3,2% van die personen met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten aan geen hulp te krijgen, ondanks het feit dat ze er nood aan hebben. In de leeftijdsgroep 75+ jaar stijgt dit percentage tot 6,3%.
- Het gebrek aan hulp bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten kent een omgekeerde sociale gradiënt: het gaat om 3,2% bij die personen met een diploma lager onderwijs of geen diploma en om 16,8% bij personen met een diploma hoger onderwijs.
- Het gebrek aan hulp situeert zich in eerste plaats in stedelijke gebieden (10,9% van de personen met beperkingen meldt een gebrek aan hulp, in halfstedelijke gebieden gaat het om 3,5%, in landelijke gebieden om 4,6%).

Brussels Gewest

21,8% van de personen (65 + jaar) met beperkingen in uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten geeft aan geen nood aan hulp te hebben. Ondanks de gemelde beperkingen achten zij zich in staat dergelijke activiteiten zelfstandig te kunnen uitoefenen. 73,7% van de personen met beperkingen geeft aan gewoonlijk geholpen te worden door professionele hulpverleners en/of familie of vrienden. Tenslotte meldt 4,5% van de personen met beperkingen dat ze best hulp zouden kunnen gebruiken, maar daar vooralsnog niet op kunnen rekenen.

Het percentage mannen met beperkingen dat aangeeft geen hulp nodig te hebben (34,1%) is substantieel hoger dan het percentage vrouwen (17,7%), terwijl het percentage personen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten hoger is bij vrouwen (5,4%) dan bij mannen (1,8%).

24,3% van de personen in de leeftijdsgroep 65-74 jaar met beperkingen geeft aan geen nood aan hulp te hebben, een percentage dat daalt tot 20,6% in de leeftijdsgroep van 75+ jaar. De proportie personen die professionele hulp en/of hulp van familie of vrienden ontvangen, is hoger bij personen van 75+ jaar (75,6%) dan bij personen in de leeftijdsgroep 65-74 jaar (69,7%). Het percentage personen met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten daalt van 6% in de leeftijdsgroep 65-74 jaar tot 3,8% bij personen in de leeftijdsgroep van 75+ jaar.

De proportie personen met beperkingen die stellen geen nood aan hulp te hebben, stijgt met het opleidingsniveau; van 7,9% in bij personen met een diploma lager onderwijs/geen diploma, tot 49,1% bij personen met een diploma hoger onderwijs. Een omgekeerde gradiënt kan worden vastgesteld voor wat de proportie personen betreft die gewoonlijk krijgen bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten; het gaat om 90,2% bij personen met een diploma lager onderwijs/geen diploma en daalt dan tot 47% bij personen met een diploma hoger onderwijs.

Evolutie over de tijd

In vergelijking met het enquêtejaar 2008 suggereren de resultaten dat in 2013 de proportie van personen (65+) die effectief professionele hulp en/of hulp van familie of vrienden krijgen, is gestegen (van 68,2% tot 73,7%).

Bij personen met beperkingen die aangaven hulp te krijgen bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten werd nagegaan of ze professionele hulp krijgen, hulp van familie of vrienden, of een combinatie van beiden. Vermeld moet worden dat de resultaten betrekking hebben op een relatief kleine groep personen binnen de Gezondheidsenquête (het gaat om personen van 65 jaar en ouder die beperkingen melden bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten én aangeven hulp bij deze activiteiten te krijgen). De resultaten suggereren dat (uitsluitend) professionele hulp en (uitsluitend) hulp van familie of vrienden quasi even belangrijk zijn (respectievelijk 44% van de personen geeft aan uitsluitend professionele hulp te krijgen tegen 42,5% dat aangeeft uitsluitend op hulp van vrienden of familie te kunnen rekenen). Tenslotte geeft 13,5% aan hulp te krijgen van zowel professionals als familie of vrienden.

Tenslotte werd nagegaan wat het profiel is van deze personen met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten die aangaven nood te hebben aan hulp, maar tot dusver niet geholpen worden. Om dit profiel zo scherp mogelijk te stellen, werden personen met beperkingen die stelden geen hulp nodig te hebben, uit de analyse geweerd. Ook hier hebben de resultaten betrekking op een relatief kleine groep. De resultaten worden hier kort besproken:

- In de leeftijdsgroep 65-74 jaar geeft 7,9% van die personen met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten aan geen hulp te krijgen, ondanks het feit dat ze er nood aan hebben. In de leeftijdsgroep 75+ jaar daalt dit percentage tot 4,8%;
- Het gebrek aan hulp bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten kent een omgekeerde sociale gradiënt: het gaat om 2% bij die personen met een diploma lager onderwijs of geen diploma en om 10,1% bij personen met een diploma hoger secundair onderwijs;

Waals Gewest

29,7% van de personen (65+ jaar) met beperkingen in uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten geeft aan geen nood aan hulp te hebben. Ondanks de gemelde beperkingen achten zij zich in staat dergelijke activiteiten zelfstandig te kunnen uitoefenen. 62,9% van de personen met beperkingen geeft aan gewoonlijk geholpen te worden door professionele hulpverleners en/of familie of vrienden. Tenslotte meldt 7,4% van de personen met beperkingen dat ze best hulp zouden kunnen gebruiken, maar daar vooralsnog niet op kunnen rekenen.

Het percentage mannen met beperkingen dat aangeeft geen hulp nodig te hebben (50,3%) is substantieel hoger dan dit percentage bij vrouwen (18,5%), terwijl het percentage personen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten hoger is bij vrouwen (10,1%) dan bij mannen (2,4%).

33,6% van de personen in de leeftijdsgroep 65-74 jaar met beperkingen geeft aan geen nood aan hulp te hebben, een percentage dat daalt tot 27,8% in de leeftijdsgroep van 75+ jaar. De proportie personen die professionele hulp en/of hulp van familie of vrienden ontvangen, is hoger bij personen van 75+ jaar (68,4%) dan bij personen in de leeftijdsgroep 65-74 jaar (52,1%). Het percentage personen met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten daalt van 14,4% in de leeftijdsgroep 65-74 jaar tot 3,9% bij personen in de leeftijdsgroep van 75+ jaar.

De proportie personen met beperkingen die stellen geen nood aan hulp te hebben, stijgt met het opleidingsniveau; van 18,6% in bij personen met een diploma lager onderwijs/geen diploma, tot 59,1% bij personen met een diploma hoger secundair. Een omgekeerde gradiënt kan worden vastgesteld voor wat de proportie personen betreft die gewoonlijk hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten; het gaat om 74,7% bij personen met een diploma lager onderwijs/geen diploma en 54,5% bij personen met een diploma hoger onderwijs.

Evolutie over de tijd

In vergelijking met het enquêtejaar 2008 suggereren de resultaten dat in 2013 de proportie van personen (65+) die effectief professionele hulp en/of hulp van familie of vrienden krijgen, is gestegen (van 46,9% tot 62,9%).

Bij personen met beperkingen die aangaven hulp te krijgen bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten werd nagegaan of ze professionele hulp krijgen, hulp van familie of vrienden, of een combinatie van beiden. Vermeld moet worden dat de resultaten betrekking hebben op een relatief kleine groep personen binnen de gezondheidsenquête (het gaat om personen van 65 jaar en ouder, die beperkingen meldden bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten én aangeven hulp bij deze activiteiten). De resultaten suggereren dat de meerderheid van deze groep uitsluitend professionele hulp krijgt (65,6%). Een kwart van de personen van deze groep wordt enkel door familie of vrienden geholpen (25,3%), terwijl 9,1% kan rekenen op zowel professionele hulp als op hulp van familie of vrienden.

Tenslotte werd nagegaan wat het profiel is van personen met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten die aangaven nood te hebben aan hulp, maar tot dusver niet geholpen worden. Om dit profiel zo scherp mogelijk te stellen, werden personen met beperkingen die stelden geen hulp nodig te hebben, uit de analyse geweerd. De resultaten worden hier kort besproken:

- In de leeftijdsgroep 65-74 jaar geeft niet minder dan 21,6% van die personen met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten aan geen hulp te krijgen, ondanks het feit dat ze er nood aan hebben. In de leeftijdsgroep 75+ jaar daalt dit percentage tot 5,4%.
- Het gebrek aan hulp bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten kent een omgekeerde sociale gradiënt: het gaat om 8,2% bij die personen met een diploma lager onderwijs of geen diploma en om 15% bij personen met een diploma hoger secundair of hoger onderwijs.
- Het gebrek aan hulp situeert zich in eerste plaats in stedelijke gebieden (13,8% van die personen met beperkingen meldt een gebrek aan hulp, in halfstedelijke gebieden gaat het om 2,6%, in landelijke gebieden om 8,5%).

4.5. ERNST VAN DE BEPERKINGEN IN HET UITVOEREN VAN HUISHOUDELIJKE ACTIVITEITEN BIJ DE BEVOLKING VAN 65 JAAR EN OUDER

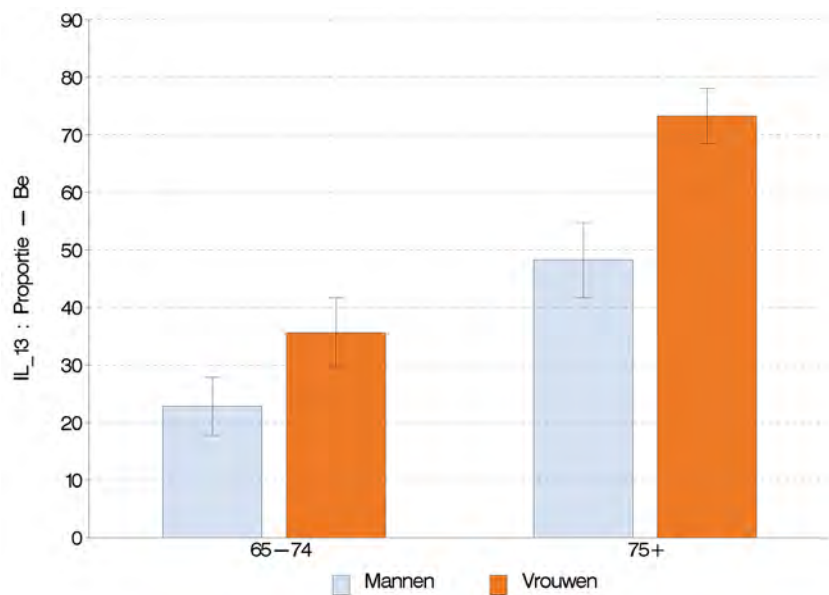
4.5.1. BELGIË

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Iets meer dan de helft van de bevolking van 65 jaar en ouder (53,2%) stelt geen beperkingen te hebben bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten zoals maaltijden klaarmaken, de telefoon gebruiken, boodschappen te doen,..., 12,2% geeft aan problemen te hebben bij het uitvoeren van tenminste één activiteit en wordt beschouwd als matig beperkt, 34,6% meldt dat ze tenminste één van deze activiteiten onmogelijk kan uitvoeren zonder de hulp van anderen en wordt beschouwd als ernstig beperkt. Te melden is dat respondenten in de enquête konden aangeven dat ze één of meerdere activiteiten niet hoefden te doen. Deze activiteiten werden voor de berekening van de indicator niet in aanmerking genomen.

Meer vrouwen (56,1%) dan mannen (34,1%) geven aan (matig of ernstig) beperkt te zijn in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten. Het verschil in prevalentie is statistisch significant na correctie voor leeftijd. Beperkingen in huishoudelijke activiteiten hangen sterk samen met de leeftijd: waar in de leeftijdsgroep 65-74 jaar 29,6% van de bevolking aangeeft (matig of ernstig) beperkt te zijn, stijgt deze proportie pijlsnel in de leeftijdsgroep 75+ jaar; niet minder dan 64% van de bevolking geeft hier aan in enige mate beperkt te zijn bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten (Figuur 16).

Figuur 16 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren huishoudelijke activiteiten, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Er kan een duidelijke samenhang worden vastgesteld tussen het opleidingsniveau en beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in de hier beschouwde leeftijdsgroep. De prevalentie van beperkingen daalt naarmate het opleidingsniveau stijgt; bij personen met een diploma lager onderwijs/geen diploma, geeft 32% aan helemaal niet beperkt te zijn, bij personen met een diploma hoger onderwijs gaat het om 70,8%. Opmerkelijk is dat het verschil in prevalentie van beperkingen tussen de onderscheiden opleidingsniveaus vooral betrekking heeft op ernstige beperkingen (54,7% bij de laagst opgeleiden, en systematisch dalend tot 17,9% bij de hoogst opgeleiden). Na correctie voor leeftijd en geslacht is het verschil in prevalentie van (matige en ernstige) beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten tussen de hoogst en de laagst opgeleiden statistisch significant.

Er kan geen samenhang worden vastgesteld tussen de prevalentie van beperkingen in huishoudelijke activiteiten en het urbanisatieniveau of de verblijfplaats.

In haar huidige vorm is de indicator “beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten” enkel voor het enquêtejaar 2013 beschikbaar. Een vergelijking met resultaten van vorige enquêtejaren is dan ook niet mogelijk.

4.5.2. GEWESTEN

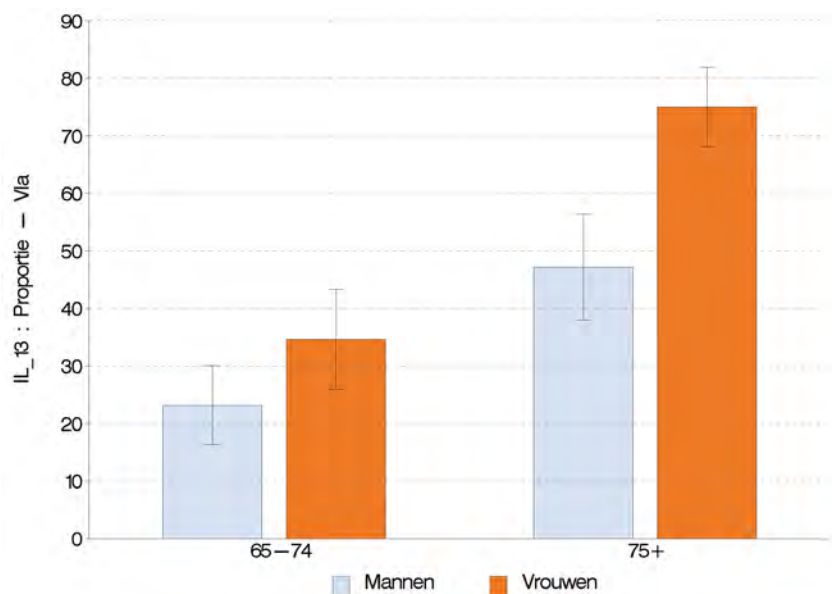
Vlaams Gewest

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Iets meer dan de helft van de bevolking van 65 jaar en ouder (53,1%) stelt geen beperkingen te hebben bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten zoals maaltijden klaarmaken, de telefoon gebruiken, boodschappen te doen, ..., 12,6% geeft aan problemen te hebben bij het uitvoeren van tenminste één activiteit en wordt beschouwd als matig beperkt, 34,3% meldt dat ze tenminste één van deze activiteiten onmogelijk kan uitvoeren zonder de hulp van anderen en wordt beschouwd als ernstig beperkt. Te melden is dat respondenten in de enquête konden aangeven dat ze één of meerdere activiteiten niet hoefden te doen. Deze activiteiten werden voor de berekening van de indicator niet in aanmerking genomen.

Meer vrouwen (56,7%) dan mannen (33,9%) geven aan (matig of ernstig) beperkt te zijn in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten. Het verschil in prevalentie is statistisch significant na correctie voor leeftijd. Beperkingen in huishoudelijke activiteiten hangen sterk samen met de leeftijd: waar in de leeftijdsgroep 65-74 jaar 29,1% van de bevolking aangeeft (matig of ernstig) beperkt te zijn, stijgt deze proportie pijlsnel in de leeftijdsgroep 75+ jaar; niet minder dan 64,4% van de bevolking geeft hier aan beperkt te zijn bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, een verschil dat significant blijft na correctie voor geslacht (Figuur 17).

Figuur 17 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren huishoudelijke activiteiten, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Er kan een duidelijke samenhang worden vastgesteld tussen het opleidingsniveau en beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in de hier beschouwde leeftijdsgroep. De prevalentie van beperkingen daalt naarmate het opleidingsniveau stijgt; bij personen met een diploma lager onderwijs/geen diploma geeft 33,6% aan helemaal niet beperkt te zijn, bij personen met een diploma hoger onderwijs gaat het om 72,9%. Opmerkelijk is dat het verschil in prevalentie van beperkingen tussen de onderscheiden opleidingsniveaus vooral betrekking heeft op ernstige beperkingen (50,6% bij de laagst opgeleiden, en systematisch dalend tot 15,7% bij de hoogst opgeleiden). Na correctie voor leeftijd en geslacht is het verschil in prevalentie van beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten tussen de hoogst en de laagst opgeleiden statistisch significant.

Er kan geen samenhang worden vastgesteld tussen de prevalentie van beperkingen in huishoudelijke activiteiten en het urbanisatieniveau.

In haar huidige vorm is de indicator “beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten” enkel voor het enquêtejaar 2013 beschikbaar. Een vergelijking met resultaten van vorige enquêtejaren is dan ook niet mogelijk.

Brussels Gewest

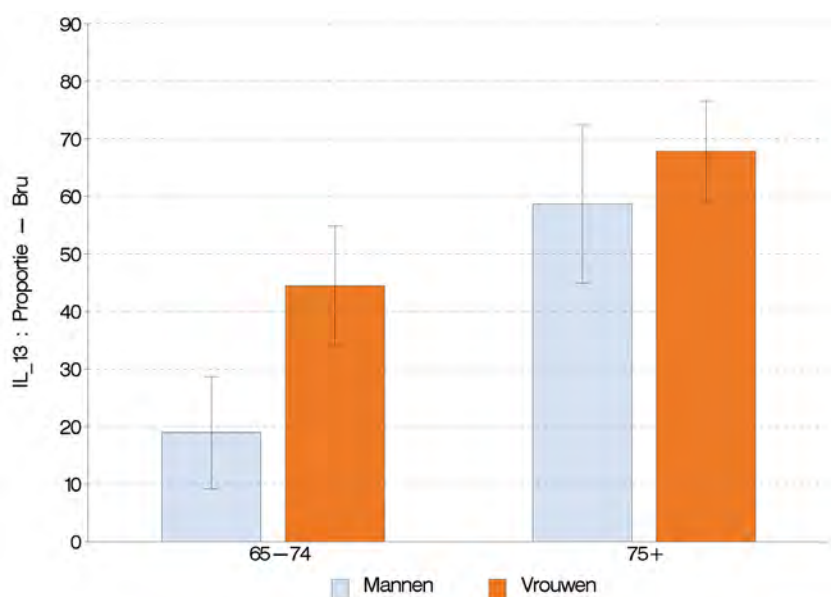
Analyse volgens geslacht en leeftijd

Iets meer dan de helft van de bevolking van 65 jaar en ouder (51,3%) stelt geen beperkingen te hebben bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten zoals maaltijden klaarmaken, de telefoon gebruiken, boodschappen te doen,..., 12,2% geeft aan problemen te hebben bij het uitvoeren van tenminste één activiteit en wordt beschouwd als matig beperkt, 36,6% meldt dat ze tenminste één van deze activiteiten

onmogelijk kan uitvoeren zonder de hulp van anderen en wordt beschouwd als ernstig beperkt. Te melden is dat respondenten in de enquête konden aangeven dat ze één of meerdere activiteiten niet hoefden te doen. Deze activiteiten werden voor de berekening van de indicator niet in aanmerking genomen.

Meer vrouwen (56,8%) dan mannen (36,9%) geven aan beperkt te zijn in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten. Het verschil in prevalentie is statistisch significant na correctie voor leeftijd. Beperkingen in huishoudelijke activiteiten hangen sterk samen met de leeftijd: waar in de leeftijdsgroep 65-74 jaar 33,2% van de bevolking aangeeft (matig of ernstig) beperkt te zijn, stijgt deze proportie pijlsnel in de leeftijdsgroep 75+ jaar; niet minder dan 64,5% van de bevolking geeft hier aan beperkt te zijn bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, een verschil dat significant blijft na correctie voor geslacht (Figuur 18).

Figuur 18 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren huishoudelijke activiteiten, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Er kan een duidelijke samenhang worden vastgesteld tussen het opleidingsniveau en beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in de hier beschouwde leeftijdsgroep. De prevalentie van beperkingen daalt naarmate het opleidingsniveau stijgt; bij personen met een diploma lager onderwijs/geen diploma geeft 26,2% aan helemaal niet beperkt te zijn, bij personen met een diploma hoger onderwijs gaat het om 65,8%. Opmerkelijk is dat het verschil in prevalentie van beperkingen tussen de onderscheiden opleidingsniveaus vooral betrekking heeft op ernstige beperkingen (71,2% bij de laagst opgeleiden, en systematisch dalend tot 22,4% bij de hoogst opgeleiden). Na correctie voor leeftijd en geslacht is het verschil in prevalentie van beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten tussen de hoogst en de laagst opgeleiden statistisch significant.

Er kan geen samenhang worden vastgesteld tussen de prevalentie van beperkingen in huishoudelijke activiteiten en het urbanisatieniveau.

In haar huidige vorm is de indicator “beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten” enkel voor het enquêtejaar 2013 beschikbaar. Een vergelijking met resultaten van vorige enquêtejaren is dan ook niet mogelijk.

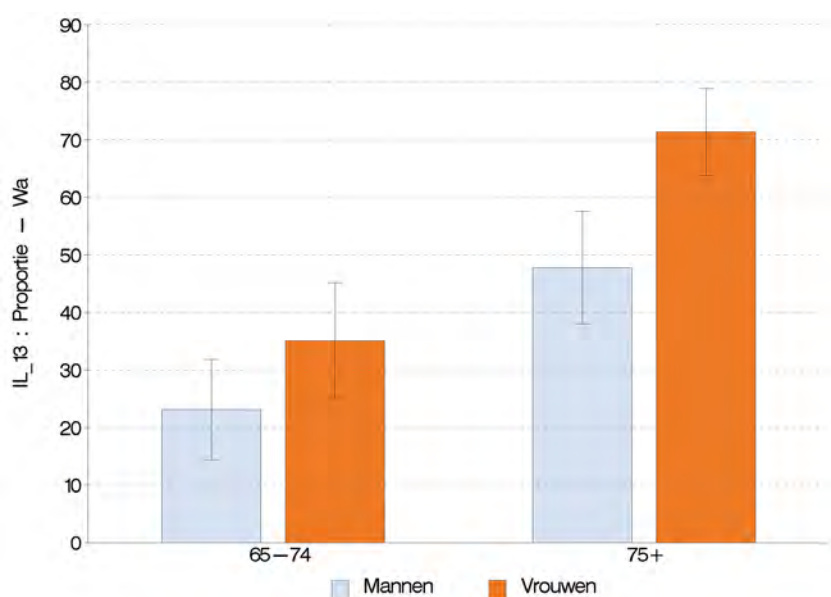
Waals Gewest

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Iets meer dan de helft van de bevolking van 65 jaar en ouder (53,9%) stelt geen beperkingen te hebben bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten zoals maaltijden klaarmaken, de telefoon gebruiken, boodschappen te doen, ..., 11,4% geeft aan problemen te hebben bij het uitvoeren van tenminste één activiteit en wordt beschouwd als matige beperkt, 34,7% meldt dat ze tenminste één van deze activiteiten onmogelijk kan uitvoeren zonder de hulp van anderen en wordt beschouwd als ernstig beperkt. Te melden is dat respondenten in de enquête konden aangeven dat ze één of meerdere activiteiten niet hoefden te doen. Deze activiteiten werden voor de berekening van de indicator niet in aanmerking genomen.

Meer vrouwen (54,6%) dan mannen (33,7%) geven aan beperkt te zijn in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten. Het verschil in prevalentie is statistisch significant na correctie voor leeftijd. Beperkingen in huishoudelijke activiteiten hangen sterk samen met de leeftijd: waar in de leeftijdsgroep 65-74 jaar 29,5% van de bevolking aangeeft (matig of ernstig) beperkt te zijn, stijgt deze proportie pijlsnel in de leeftijdsgroep 75+ jaar; niet minder dan 63% van de bevolking geeft hier aan beperkt te zijn bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, een verschil dat significant blijft na correctie voor geslacht (Figuur 19).

Figuur 19 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, volgens geslacht en leeftijd, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Er kan een duidelijke samenhang worden vastgesteld tussen het opleidingsniveau en beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in de hier beschouwde leeftijdsgroep. De prevalentie van beperkingen daalt naarmate het opleidingsniveau stijgt; bij personen met een diploma lager onderwijs/geen diploma, geeft 30,3% aan helemaal niet beperkt te zijn, bij personen met een diploma hoger onderwijs gaat het om 69,5%. Opmerkelijk is dat het verschil in prevalentie van beperkingen tussen de onderscheiden opleidingsniveaus vooral betrekking heeft op ernstige beperkingen (59,1% bij de laagst opgeleiden, en systematisch dalend tot 19,6% bij de hoogst opgeleiden). Na correctie voor leeftijd en geslacht is het verschil in prevalentie van beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten tussen de hoogst en de laagst opgeleiden statistisch significant.

Er kan geen samenhang worden vastgesteld tussen de prevalentie van beperkingen in huishoudelijke activiteiten en het urbanisatieniveau.

In haar huidige vorm, is de indicator “beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten” enkel voor het enquêtejaar 2013 beschikbaar. Een vergelijking met resultaten van vorige enquêtejaren is dan ook niet mogelijk.

4.6. HULP AAN PERSONEN VAN 65 JAAR EN OUDER MET BEPERKINGEN IN HET UITVOEREN VAN HUISHOUDELIJKE ACTIVITEITEN

Ook bij die personen die aangaven (ernstige) problemen te hebben bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten werd nagegaan of zij bij het uitvoeren van dergelijke activiteiten “gewoonlijk” worden geholpen, en, zo ja, door wie. Er wordt iets meer uitvoerig stilgestaan bij de resultaten van personen die niet kunnen rekenen op hulp voor het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten.

4.6.1. BELGIË

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Eén op vijf personen in de bevolking van minstens 65 jaar met beperkingen (21%) geeft aan ondanks deze beperkingen geen hulp nodig te hebben voor het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten. Ruim driekwart van deze populatie (75,4%) wordt gewoonlijk geholpen, terwijl 3,7% ondanks de beperkingen die ze hebben, niet geholpen wordt bij huishoudelijke activiteiten.

Het percentage personen met beperkingen dat geen hulp nodig heeft, is hoger bij mannen (31,3%) dan bij vrouwen (16,4%), terwijl proportioneel meer vrouwen dan mannen gewoonlijk hulp krijgt voor het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten (respectievelijk 79,8% en 65,4%). De proportie personen die stellen gewoonlijk hulp te krijgen, is aanzienlijk hoger in de leeftijdsgroep 75+ jaar (81%) dan in de leeftijdsgroep 65-74 jaar (63,3%).

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten dat stelt geen hulp nodig te hebben, is het laagst bij de laagst opgeleiden (15,9%), maar deze groep meldt relatief het vaakst hulp te krijgen. De “probleemgroep” (personen die geen hulp krijgen ondanks de nood eraan) varieert licht in functie van het opleidingsniveau (van 2,2% tot 5,5%).

Hoewel het percentage personen met beperkingen dat meldt geen hulp te krijgen voor het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten relatief het hoogst ligt in stedelijke gebieden (4,9%) en in het Brussels Gewest (6,3%) zijn verschillen in functie van de urbanisatiegraad en de verblijfplaats na correctie voor leeftijd en geslacht niet statistisch significant.

Bij personen met beperkingen, die aangaven hulp te krijgen bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, werd nagegaan of ze professionele hulp krijgen, hulp van familie of vrienden, of een combinatie van beide. Vermeld moet worden dat de resultaten betrekking hebben op een relatief kleine groep personen binnen de gezondheidsenquête (het gaat om personen van 65 jaar en ouder, die beperkingen melden bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten én aangeven hulp te krijgen bij deze activiteiten). De resultaten geven aan dat de meerderheid van deze groep uitsluitend hulp krijgt van familie of vrienden (43,4%), terwijl ook (uitsluitend) professionele hulp een zeer belangrijke plaats inneemt; 40,2% van de personen met beperkingen die hulp ontvangen, ontvangen deze van professionelen. Tenslotte meldt 16,5% dat ze zowel professionele hulp als hulp van familie of vrienden krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke taken. Verdere vaststellingen zijn:

- Bij mannen is de rol van familie of vrienden meer uitgesproken: 55,5% van mannen met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten stelt uitsluitend van hen hulp te krijgen, bij vrouwen gaat het om 39%.

- Waar in de leeftijdsgroep 65-74 jaar hulp van familie of vrienden in het verlenen van hulp meer uitgesproken is, neemt het belang van professionele hulpverlening toe in de leeftijdsgroep van 75+ jaar.
- (Uitsluitend) professionele hulp is meer uitgesproken in stedelijke gebieden, terwijl in halfstedelijke en landelijke gebieden hulp van familie of vrienden belangrijker is.
- (Uitsluitend) professionele hulp is dominant in het Waals Gewest (52,7% van personen die hulp nodig hebben, geeft aan dat ze professionele hulp ontvangen), in het Vlaams Gewest gaat het veeleer om hulp van familie of vrienden (of om een combinatie van professionele hulp en hulp van familie en vrienden).

Ten slotte werd nagegaan wat het profiel is van de personen met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten die aangaven nood te hebben aan hulp, maar tot dusver niet geholpen worden. Om dit profiel zo scherp mogelijk te stellen, werden personen met beperkingen die stelden geen hulp nodig te hebben, uit de analyse geweerd. Dit zijn de belangrijkste vaststellingen:

- In de leeftijdsgroep 65-74 jaar geeft 7,1% van die personen met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten aan geen hulp te krijgen, ondanks het feit dat ze er nood aan hebben. In de leeftijdsgroep 75+ jaar daalt dit percentage tot 3,7%.
- Het gebrek aan hulp bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten kent een omgekeerde sociale gradiënt: het gaat om 2,6% bij die personen met een diploma lager onderwijs of geen diploma en om 7,2% bij personen met een diploma hoger secundair.
- Het gebrek aan hulp situeert zich in de eerste plaats in stedelijke gebieden (6,2% van die personen met beperkingen meldt een gebrek aan hulp, in halfstedelijke gebieden gaat het om 2%, in landelijke gebieden om 5,1%).
- In het Brussels Gewest kan het hoogste percentage personen teruggevonden worden dat geen hulp krijgt bij huishoudelijke activiteiten (7,4%).

4.6.2. GEWESTEN

Vlaams Gewest

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Ongeveer 1 op 5 personen in de bevolking van minstens 65 jaar met beperkingen (22,1%) geeft aan ondanks deze beperkingen geen hulp nodig te hebben voor het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten. Driekwart van deze populatie (74,9%) wordt gewoonlijk geholpen, terwijl 3% ondanks de beperkingen die ze hebben, niet geholpen wordt bij huishoudelijke activiteiten.

Het percentage personen met beperkingen dat geen hulp nodig heeft, is hoger bij mannen (32,1%) dan bij vrouwen (17,6%), terwijl proportioneel meer vrouwen dan mannen gewoonlijk hulp krijgt voor het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten (respectievelijk 79,7% en 64,4%). De proportie personen die stellen gewoonlijk hulp te krijgen, is aanzienlijk hoger in de leeftijdsgroep 75+ jaar (79,8%) dan in de leeftijdsgroep 65-74 jaar (63,9%). Niettemin stijgt de proportie personen zonder hulp voor huishoudelijke activiteiten licht in de oudste hier onderscheiden leeftijdsgroep.

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten dat stelt geen hulp nodig te hebben, is het laagst bij de laagst opgeleiden (20%). Tegelijk meldt deze groep relatief het meest effectief hulp te krijgen (78,2%).

Hoewel het percentage personen met beperkingen dat meldt geen hulp te krijgen voor het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten relatief het hoogst ligt in stedelijke gebieden (5,9%), zijn de verschillen in functie van urbanisatiegraad na correctie voor leeftijd en geslacht niet statistisch significant.

Bij personen met beperkingen die aangaven hulp te krijgen bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten werd nagegaan of ze professionele hulp krijgen, hulp van familie of vrienden, of een combinatie van beiden. Vermeld moet worden dat de resultaten betrekking hebben op een relatief kleine groep personen binnen de gezondheidsenquête (het gaat om personen van 65 jaar en ouder die beperkingen melden bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten én aangeven hulp bij deze activiteiten te krijgen). De resultaten geven aan dat de meerderheid van deze groep uitsluitend hulp krijgt van familie of vrienden (47,9%), terwijl ook (uitsluitend) professionele hulp een zeer belangrijke plaats in neemt; 32,8% van personen met beperkingen die hulp ontvangen, ontvangen deze van professionelen. Tenslotte meldt 19,3% dat ze zowel professionele hulp als hulp van familie of vrienden krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke taken. Verdere vaststellingen zijn:

- Bij mannen is de rol van familie of vrienden meer uitgesproken: 61,6% van mannen met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten stelt uitsluitend van hen hulp te krijgen, bij vrouwen gaat het om 42,9%.
- Waar in de leeftijdsgroep 65-74 jaar hulp van familie of vrienden in het verlenen van hulp meer uitgesproken is, neemt het belang van professionele hulpverlening toe in de leeftijdsgroep van 75+ jaar.
- (Uitsluitend) professionele hulp is meer uitgesproken in stedelijke gebieden, terwijl in halfstedelijke en landelijke gebieden hulp van familie of vrienden belangrijker is.

Ten slotte werd nagegaan wat het profiel is van deze personen met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten die aangaven nood te hebben aan hulp, maar tot dusver niet geholpen worden. Om dit profiel zo scherp mogelijk te stellen, werden personen met beperkingen die stelden geen hulp nodig te hebben, uit de analyse geweerd. Gezien het klein aantal gevallen, dienen de resultaten met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd te worden. Geen enkele van de vermelde verschillen is statistisch significant. Dit zijn de belangrijkste vaststellingen:

- In de leeftijdsgroep 65-74 jaar geeft 4,1% van die personen met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten aan geen hulp te krijgen, ondanks het feit dat ze er nood aan hebben. In de leeftijdsgroep 75+ jaar daalt dit percentage tot 3,7%.
- Het gebrek aan hulp bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten kent een omgekeerde sociale gradiënt: bij personen met beperkingen met een diploma lager onderwijs geeft 2,2% aan geen hulp te ontvangen.
- Het gebrek aan hulp situeert zich in eerste plaats in stedelijke gebieden (7,3% van die personen met beperkingen meldt een gebrek aan hulp, in halfstedelijke gebieden gaat het om 1,8%, in landelijke gebieden om 3,2%).

Brussels Gewest

Analyse volgens geslacht en leeftijd

14% van diegenen van minstens 65 jaar met beperkingen geeft aan ondanks deze beperkingen geen hulp nodig te hebben voor het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, 79,7% krijgt gewoonlijk hulp terwijl 6,3% ondanks de beperkingen die ze hebben, niet geholpen wordt bij huishoudelijke activiteiten. Het percentage personen met beperkingen dat geen hulp nodig heeft, is hoger bij mannen (15,2%) dan bij vrouwen (13,4%), terwijl vrouwen iets meer gewoonlijk hulp krijgen voor het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten (80,2%). De proportie personen die stellen gewoonlijk hulp te krijgen, is aanzienlijk hoger in de leeftijdsgroep 75+ jaar (82,3%) dan in de leeftijdsgroep 65-74 jaar (74,7%).

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten dat stelt geen hulp nodig te hebben is het laagst bij de laagst opgeleiden (6,4%), maar deze groep meldt relatief het hoogst hulp erbij te krijgen. De “probleemgroep” (personen die geen hulp krijgen ondanks de nood eraan) is in relatieve termen het grootst bij personen met een diploma lager secundair onderwijs (13%), maar na correctie voor leeftijd en geslacht is het verschil met de overige opleidingsniveaus niet statistisch significant.

Bij personen met beperkingen die aangaven hulp te krijgen bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten werd nagegaan of ze professionele hulp krijgen, hulp van familie of vrienden, of een combinatie van beiden. Vermeld moet worden dat de resultaten betrekking hebben op een relatief kleine groep personen binnen de Gezondheidsenquête (het gaat om personen van 65 jaar en ouder, die beperkingen melden bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten én aangeven hulp bij deze activiteiten te krijgen). De resultaten geven aan dat de meerderheid van deze groep uitsluitend hulp krijgt van familie of vrienden (47,8%), terwijl ook (uitsluitend) professionele hulp een zeer belangrijke plaats in neemt; 36,2% van personen met beperkingen die hulp ontvangen, ontvangen deze van professionelen. Tenslotte meldt 16% dat ze zowel professionele hulp als hulp van familie of vrienden krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke taken. Verdere vaststellingen zijn:

- Bij mannen is de rol van familie of vrienden meer uitgesproken: 41,3% van mannen met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten stelt uitsluitend van hen hulp te krijgen, bij vrouwen gaat het om 34%.
- Waar in de leeftijdsgroep 65-74 jaar hulp van familie of vrienden in het verlenen van hulp meer uitgesproken is, neemt het belang van professionele hulpverlening toe in de leeftijdsgroep van 75+ jaar.

Tenslotte werd nagegaan wat het profiel is van deze personen met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten die aangaven nood te hebben aan hulp, maar tot dusver niet geholpen worden. Om dit profiel zo scherp mogelijk te stellen, werden personen met beperkingen die stelden geen hulp nodig te hebben, uit de analyse geweerd. Gezien het klein aantal gevallen dienen de resultaten met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd te worden. Geen enkele van de vermelde verschillen is statistisch significant. Dit is de belangrijkste vaststelling:

- Het percentage personen met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten dat geen hulp krijgt is quasi gelijk bij vrouwen als bij mannen (+/- 7,5%), terwijl dit percentage ook quasi gelijk is in de hier onderscheiden leeftijdsgroepen.

Waals Gewest

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Ongeveer 1 op 5 personen in de bevolking van minstens 65 jaar met beperkingen (20,6%) geeft aan ondanks deze beperkingen geen hulp nodig te hebben voor het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten. Ruim driekwart van deze populatie (5,1%) wordt gewoonlijk geholpen terwijl 4,2% ondanks de beperkingen die ze hebben, niet geholpen wordt bij huishoudelijke activiteiten.

Het percentage personen met beperkingen dat geen hulp nodig heeft, is hoger bij mannen (34,2%) dan bij vrouwen (14,9%), terwijl proportioneel meer vrouwen dan mannen gewoonlijk hulp krijgt voor het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten (respectievelijk 79,9% en 63,8%). De proportie personen die stellen gewoonlijk hulp te krijgen, is aanzienlijk hoger in de leeftijdsgroep 75+ jaar (83%) dan in de leeftijdsgroep 65-74 jaar (58,7%).

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten dat stelt geen hulp nodig te hebben is het laagst bij de laagst opgeleiden (10,8%), maar deze groep meldt relatief het hoogst hulp erbij te krijgen. De "probleemgroep" (personen die geen hulp krijgen ondanks de nood eraan) is in relatieve termen iets hoger bij diegenen met een diploma hoger secundair (8,3%), maar het verschil met de overige opleidingsniveaus is niet statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Hoewel het percentage personen met beperkingen dat meldt geen hulp te krijgen voor het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten relatief het hoogst ligt in landelijke gebieden (6,1%) zijn verschillen in functie van urbanisatiegraad na correctie voor leeftijd en geslacht niet statistisch significant.

Bij personen met beperkingen die aangaven hulp te krijgen bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten werd nagegaan of ze professionele hulp krijgen, hulp van familie of vrienden, of een combinatie van beiden. Vermeld moet worden dat de resultaten betrekking hebben op een relatief kleine groep personen binnen de Gezondheidsenquête (het gaat om personen van 65 jaar en ouder, die beperkingen melden bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten én aangeven hulp bij deze activiteiten te krijgen). De resultaten geven aan dat de meerderheid van deze groep uitsluitend professionele hulp krijgt (52,7%), terwijl ook (uitsluitend) hulp van familie/vrienden een zeer belangrijke plaats in neemt; 36,4% van personen met beperkingen die hulp ontvangen, ontvangen deze van familie of vrienden. Tenslotte meldt 11% dat ze zowel professionele hulp als hulp van familie of vrienden krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke taken. Verdere vaststellingen zijn:

- Bij mannen is de rol van familie of vrienden meer uitgesproken: 47,5% van mannen met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten stelt uitsluitend van hen hulp te krijgen, bij vrouwen gaat het om 32,6%.
- Waar in de leeftijdsgroep 65-74 jaar hulp van familie of vrienden in het verlenen van hulp meer uitgesproken is, neemt het belang ervan af in de leeftijdsgroep van 75+ jaar.

Tenslotte werd nagegaan wat het profiel is van de personen met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten die aangaven nood te hebben aan hulp, maar tot dusver niet geholpen worden. Om dit profiel zo scherp mogelijk te stellen, werden personen met beperkingen die stelden geen hulp nodig te hebben, uit de analyse geweerd. Gezien het klein aantal gevallen dienen de resultaten met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd te worden. Geen enkele van de vermelde verschillen is statistisch significant. Dit zijn de belangrijkste vaststellingen:

- Het percentage personen met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten dat geen hulp krijgt is hoger vrouwen dan bij mannen (respectievelijk 6,1% en 3%), een verschil dat echter niet statistisch significant na correctie voor leeftijd.
- Het percentage personen dat geen hulp krijgt is hoger in de leeftijdsgroep 65-74 jaar (12,5%) dan in de leeftijdsgroep 75+ jaar (2,6%), maar ook hier is het verschil niet significant na correctie voor geslacht.

5. DISCUSSIE

Het concept “gezondheid” is dynamisch, complex en nauw verbonden met het functioneren van mensen. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de mate waarin de bevolking van minstens 65 jaar beperkt is in het uitvoeren van activiteiten. Achtereenvolgens werd nagegaan of mensen beperkt zijn in mobiliteit en in het uitvoeren van basisactiviteiten, van dagdagelijkse activiteiten en van huishoudelijke activiteiten of, om de termen van Internationale Classificatie van Stoornissen, Beperkingen en Handicaps (ICF) te hanteren, van eenvoudige tot complexe, meeromvattende activiteiten waarin volwaardige participatie voorop komt te staan.

Duidelijk is alvast dat voor alle opgesomde activiteiten – van eenvoudige tot complexe – een duidelijke samenhang bestaat met leeftijd. Ouder worden lijkt onlosmakelijk samen te hangen met beperkingen – vooral in de oudste leeftijdsgroep. Zo meldt bijna 62% van de personen ouder dan 75 jaar één of meerdere basisactiviteiten niet (langer) zelfstandig aan te kunnen, 43% van deze leeftijdsgroep geeft aan (in enige mate) beperkt te zijn bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten terwijl niet minder dan 64% van deze leeftijdsgroep aangeeft (in enige mate) beperkt te zijn bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten.

De voortschrijdende veroudering van de bevolking zal er voor zorgen dat het aantal mensen met functionele beperkingen in activiteiten steeds groter zal worden. Positief is echter dat er voor de overgrote meerderheid van de ouderen met functionele beperkingen ondersteuning aanwezig is, zij het onder de vorm van professionele hulpverlening, hulp van familie of vrienden of een combinatie van beiden. Slechts een minderheid ouderen met functionele beperkingen (5%) meldt dat ze niet op hulp kan rekenen. Voor de toekomst is het voor het gezondheidsbeleid van zeer groot belang blijvend te investeren in een brede professionele ondersteuning voor mensen met beperkingen, waarbij specifieke aandacht uitgaat naar diegenen die om welke redenen ook deze hulp ontberen.

Opvallend zijn de sociale ongelijkheden in functionele beperkingen. Zonder uitzondering is de prevalentie van beperkingen groter bij diegenen met een eerder bescheiden opleidingsniveau in vergelijking met de beter opgeleiden. Hoewel deze verschillen soms genuanceerd moeten worden indien verschillen in leeftijds- en geslachtsstructuur tussen respectievelijk laag en hoog opgeleiden mee in rekening genomen worden, toch blijft er een duidelijke sociale gradiënt. Wellicht is de samenhang tussen opleidingsniveau en functionele beperkingen indirect, en speelt de met het opleidingsniveau samenhangende (vroegere) beroepsactiviteit een belangrijke rol. In deze context is het verassend vast te stellen dat voor wat de nood aan hulp betreft (bij mensen met beperkingen) er indicaties zijn voor een omgekeerde sociale gradiënt: het betreft hier relatief meer mensen met een hoog opleidingsniveau.

De resultaten van de gezondheidsenquête zijn een “snapshot” van de functionele beperkingen die mensen ervaren en hebben en onmiskenbaar subjectief karakter: beperkingen die mensen alsnog melden zijn de resultante van een wellicht lange voorgeschiedenis. Het betreft enerzijds het zich aanpassen aan de omgeving als gevolg van een verander(en)de lichamelijke toestand (bijvoorbeeld door het anders, minder frequent en minder intensief verrichten van activiteiten) en anderzijds het aanpassen van de omgeving zodat de impact van een verander(en)de lichamelijke toestand althans deels gecompenseerd worden (bijvoorbeeld door het inschakelen van hulpmiddelen en het aanpassen van de fysieke leefomstandigheden). Deze laatste component staat centraal in een benadering waarbij de aandacht niet (meer uitsluitend) moet uitgaan naar het individu en zijn of haar beperkingen, maar naar de karakteristieken van de omgeving waarin het individu leeft. Het adagio is dan dat het de omgeving is die al dan niet obstakels creëert, al dan niet beperkt. Een speciaal instrument (European Disability and Social Integration Module – EDSIM) werd in 2007/2008 vanuit deze benadering ontwikkeld en werd al in een aantal landen getest. Vooralsnog werd deze echter niet opgenomen in de Europese Gezondheidsenquête.

6. BIBLIOGRAFIE

- (1) AD Statistiek. De kaap van 80 overschreden. 2013.
- (2) Federaal Planbureau, AD Statistiek. Bevolkingsvoortuizichten 2010 -2060. 2014.
- (3) Demarest S, Van Oyen H. Levensverwachting en levensverwachting in goede gezondheid. 86. 2013. Welzijnsgids.
- (4) World Health Organisation. International Classification of Impairments, Disabilities, and Handicaps. A manual of classification relating to the consequences of disease. 1980.
- (5) Mc Dermott S. The myth and reality of disability prevalence in public health: measuring disability for epidemiological studies. 2010. American Public Health Association (APHA).
- (6) Mont D. Measuring Disability Prevalence. HDNSP - The World Bank; 2007.

7. TABELLEN

Tabel 1	Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de ernst van de beperkingen in mobiliteit, België.....	727
Tabel 2	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een beperking in mobiliteit, België ..	728
Tabel 3	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van de beperkingen in mobiliteit, België.....	729
Tabel 4	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een beperking in mobiliteit, België....	730
Tabel 5	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van de beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, België	731
Tabel 6	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, België.....	732
Tabel 7	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, België	733
Tabel 8	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, België	734
Tabel 9	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in functie van de hulp die ze krijgt, België	735
Tabel 10	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in functie van de hulpverlener, België	736
Tabel 11	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, België	737
Tabel 12	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, België	738
Tabel 13	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, België.....	739
Tabel 14	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulp die ze krijgt, België.....	740
Tabel 15	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulpverlener, België.....	741
Tabel 16	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, België	742
Tabel 17	Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de ernst van de beperkingen in mobiliteit, Vlaams Gewest.....	743
Tabel 18	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een beperking in mobiliteit, Vlaams Gewest	744
Tabel 19	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van de beperkingen in mobiliteit, Vlaams Gewest.....	745
Tabel 20	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een beperking in mobiliteit, Vlaams Gewest	746
Tabel 21	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van de beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, Vlaams Gewest	747
Tabel 22	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, Vlaams Gewest	748

Tabel 23	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, Vlaams Gewest	749
Tabel 24	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, Vlaams Gewest	750
Tabel 25	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in functie van de hulp die ze krijgt, Vlaams Gewest	751
Tabel 26	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in functie van de hulpverlener, Vlaams Gewest ..	752
Tabel 27	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, Vlaams Gewest	753
Tabel 28	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, Vlaams Gewest	754
Tabel 29	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, Vlaams Gewest	755
Tabel 30	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulp die ze krijgt, Vlaams Gewest	756
Tabel 31	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulpverlener, Vlaams Gewest ..	757
Tabel 32	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, Vlaams Gewest	758
Tabel 33	Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de ernst van de beperkingen in mobiliteit, Brussels Gewest	759
Tabel 34	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een beperking in mobiliteit, Vlaams Gewest	760
Tabel 35	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van de beperkingen in mobiliteit, Brussels Gewest	761
Tabel 36	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een beperking in mobiliteit, Brussels Gewest	762
Tabel 37	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van de beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, Brussels Gewest	763
Tabel 38	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, Brussels Gewest	764
Tabel 39	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, Brussels Gewest	765
Tabel 40	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, Brussels Gewest	766
Tabel 41	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in functie van de hulp die ze krijgt, Brussels Gewest	767
Tabel 42	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in functie van de hulpverlener, Brussels Gewest ..	768
Tabel 43	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, Brussels Gewest	769
Tabel 44	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, Brussels Gewest	770

Tabel 45	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, Brussels Gewest	771
Tabel 46	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulp die ze krijgt, Brussels Gewest	772
Tabel 47	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulpverlener, Vlaams Gewest ..	773
Tabel 48	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulpverlener, Brussels Gewest	774
Tabel 49	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, Brussels Gewest	775
Tabel 50	Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de ernst van de beperkingen in mobiliteit, Waals Gewest	776
Tabel 51	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een beperking in mobiliteit, Waals Gewest	777
Tabel 52	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van de beperkingen in mobiliteit, Waals Gewest	778
Tabel 53	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een beperking in mobiliteit, Waals Gewest	779
Tabel 54	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van de beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, Waals Gewest	780
Tabel 55	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, Waals Gewest	781
Tabel 56	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, Waals Gewest	782
Tabel 57	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, Waals Gewest	783
Tabel 58	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in functie van de hulp die ze krijgt, Waals Gewest	784
Tabel 59	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in functie van de hulpverlener, Waals Gewest ...	785
Tabel 60	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, Waals Gewest	786
Tabel 61	Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, Waals Gewest	787
Tabel 62	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, Waals Gewest	788
Tabel 63	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulp die ze krijgt, Waals Gewest	789
Tabel 64	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulpverlener, Waals Gewest ...	790
Tabel 65	Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, Waals Gewest	791

Tabel 1 | Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de ernst van de beperkingen in mobiliteit, België

IL_1		Geen beperkingen	Beperkt tot huis of tuin	Beperkt tot een zetel	Beperkt tot een bed	N
GESLACHT	Mannen	96.0	2.1	1.1	0.8	4343
	Vrouwen	93.1	3.9	2.1	0.9	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	98.8	0.2	0.5	0.5	1151
	25 - 34	98.5	0.7	0.4	0.3	1406
	35 - 44	98.3	0.7	0.3	0.7	1522
	45 - 54	96.8	2.0	0.5	0.7	1558
	55 - 64	94.7	3.0	1.6	0.6	1450
	65 - 74	91.6	4.6	2.2	1.6	1031
	75 +	75.7	14.0	8.1	2.2	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	81.0	9.4	7.0	2.5	1032
	Lager secundair	93.0	4.3	1.4	1.4	1291
	Hoger secundair	95.1	2.8	1.3	0.9	2886
	Hoger onderwijs	97.9	1.3	0.6	0.3	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	94.3	2.9	1.6	1.2	4633
	Halfstedelijk gebied	94.1	3.5	1.5	0.8	1973
	Landelijk gebied	95.3	2.6	1.7	0.4	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	94.0	3.5	1.5	0.9	2991
	Brussels Gewest	95.5	2.4	1.4	0.6	2531
	Waals Gewest	95.0	2.3	1.8	0.9	3590
JAAR	1997	96.2	2.4	1.0	0.4	7998
	2001	94.2	3.4	1.8	0.6	9502
	2004	95.1	2.8	1.7	0.4	10179
	2008	96.2	2.2	1.5	0.2	9553
	2013	94.5	3.0	1.6	0.9	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 2 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een beperking in mobiliteit, België

IL_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4.0	(3.2-4.7)	2.7	(2.2-3.4)	4343
	Vrouwen	6.9	(5.9-7.9)	4.1	(3.4-4.9)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1.2	(0.4-1.9)	1.2	(0.6-2.2)	1151
	25 - 34	1.5	(0.6-2.3)	1.4	(0.8-2.5)	1406
	35 - 44	1.7	(0.9-2.4)	1.6	(1.0-2.6)	1522
	45 - 54	3.2	(2.0-4.4)	3.1	(2.2-4.5)	1558
	55 - 64	5.3	(3.6-6.9)	5.2	(3.8-7.1)	1450
	65 - 74	8.4	(6.2-10.6)	8.2	(6.3-10.7)	1031
	75 +	24.3	(20.9-27.8)	23.2	(20.1-26.7)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	19.0	(15.7-22.2)	7.3	(5.6-9.5)	1032
	Lager secundair	7.0	(5.1-8.9)	3.8	(2.7-5.3)	1291
	Hoger secundair	4.9	(3.8-5.9)	3.8	(3.0-4.9)	2886
	Hoger onderwijs	2.1	(1.5-2.7)	2.0	(1.5-2.6)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5.7	(4.8-6.7)	3.6	(2.9-4.4)	4633
	Halfstedelijk gebied	5.9	(4.5-7.2)	3.4	(2.6-4.4)	1973
	Landelijk gebied	4.7	(3.7-5.8)	3.0	(2.2-3.9)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	6.0	(5.0-6.9)	3.5	(2.8-4.3)	2991
	Brussels Gewest	4.5	(3.5-5.4)	3.3	(2.5-4.2)	2531
	Waals Gewest	5.0	(4.1-5.9)	3.1	(2.4-3.9)	3590
JAAR	1997	3.8	(3.2-4.5)	2.8	(2.3-3.3)	7998
	2001	5.8	(5.1-6.5)	3.0	(2.6-3.5)	9502
	2004	4.9	(4.3-5.5)	2.6	(2.2-3.0)	10179
	2008	3.8	(3.3-4.3)	1.7	(1.4-2.0)	9553
	2013	5.5	(4.9-6.1)	2.5	(2.1-3.0)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 3 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van de beperkingen in mobiliteit, België

IL_3		Geen beperkingen	Beperkt tot huis of tuin	Beperkt tot een zetel	Beperkt tot een bed	N
GESLACHT	Mannen	88.6	5.9	3.1	2.3	891
	Vrouwen	80.0	11.8	6.6	1.6	1134
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	91.6	4.6	2.2	1.6	1031
	75 +	75.7	14.0	8.1	2.2	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	70.5	15.0	10.6	3.9	519
	Lager secundair	88.2	8.1	1.9	1.7	399
	Hoger secundair	86.4	7.9	4.2	1.5	513
	Hoger onderwijs	91.8	5.5	2.4	0.4	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	82.8	9.1	5.2	2.8	986
	Halfstedelijk gebied	83.0	10.7	4.7	1.6	474
	Landelijk gebied	85.6	8.1	5.5	0.7	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	82.3	10.8	4.9	2.1	745
	Brussels Gewest	85.0	8.6	5.0	1.4	426
	Waals Gewest	85.9	6.7	5.7	1.7	854
JAAR	1997	81.1	12.1	5.9	0.9	1588
	2001	79.5	11.9	7.1	1.6	1980
	2004	80.7	10.3	7.6	1.4	3059
	2008	85.2	8.3	6.1	0.5	2820
	2013	83.6	9.3	5.2	1.9	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 4 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een beperking in mobiliteit, België

IL_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	11.4	(8.8-14.0)	10.7	(8.2-13.8)	891
	Vrouwen	20.0	(17.0-23.1)	17.6	(14.9-20.6)	1134
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	8.4	(6.2-10.6)	8.3	(6.3-10.9)	1031
	75 +	24.3	(20.9-27.8)	23.4	(20.2-26.8)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	29.5	(24.4-34.5)	23.7	(19.0-29.3)	519
	Lager secundair	11.8	(7.9-15.6)	10.5	(7.4-14.7)	399
	Hoger secundair	13.6	(9.7-17.5)	12.7	(9.4-17.0)	513
	Hoger onderwijs	8.2	(5.1-11.3)	9.0	(6.2-12.8)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	17.2	(13.9-20.5)	15.0	(12.0-18.5)	986
	Halfstedelijk gebied	17.0	(13.0-21.1)	14.9	(11.4-19.1)	474
	Landelijk gebied	14.4	(10.7-18.0)	12.4	(9.5-16.2)	565
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	17.7	(14.7-20.8)	15.6	(12.8-18.8)	745
	Brussels Gewest	15.0	(11.1-19.0)	12.9	(9.6-17.2)	426
	Waals Gewest	14.1	(10.9-17.3)	12.1	(9.5-15.3)	854
JAAR	1997	18.9	(15.4-22.5)	19.0	(15.5-23.1)	1588
	2001	20.5	(17.8-23.2)	18.5	(16.0-21.2)	1980
	2004	19.3	(17.2-21.5)	17.7	(15.7-19.8)	3059
	2008	14.8	(13.0-16.7)	12.4	(10.8-14.2)	2820
	2013	16.4	(14.3-18.5)	13.9	(12.0-15.9)	2025

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 5 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van de beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, België

IL_5		Geen beperkingen	Matige beperkingen	Ernstige beperkingen	N
GESLACHT	Mannen	56.6	29.4	14.0	890
	Vrouwen	48.4	25.7	25.9	1134
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	66.3	21.2	12.5	1031
	75 +	37.6	33.3	29.1	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	34.4	28.3	37.3	519
	Lager secundair	52.0	28.2	19.8	399
	Hoger secundair	54.1	32.4	13.5	513
	Hoger onderwijs	69.7	19.6	10.8	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	53.2	25.6	21.2	986
	Halfstedelijk gebied	52.4	29.7	18.0	474
	Landelijk gebied	49.2	27.1	23.7	564
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	53.3	26.9	19.9	745
	Brussels Gewest	55.9	26.4	17.6	426
	Waals Gewest	48.1	28.3	23.6	853
JAAR	1997	50.5	35.5	14.0	1597
	2001	48.5	35.3	16.1	1969
	2004	50.0	33.3	16.7	3253
	2008	47.0	33.4	19.6	2843
	2013	51.9	27.3	20.8	2024

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 6 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, België

IL_6		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	43.4	(39.0-47.7)	44.5	(39.8-49.4)	890
	Vrouwen	51.6	(47.4-55.7)	50.3	(46.2-54.4)	1134
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	33.7	(29.5-37.9)	33.8	(29.7-38.2)	1031
	75 +	62.4	(58.3-66.6)	62.2	(58.0-66.2)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	65.6	(60.0-71.3)	61.6	(55.2-67.7)	519
	Lager secundair	48.0	(41.0-55.1)	47.6	(41.0-54.3)	399
	Hoger secundair	45.9	(39.4-52.3)	46.4	(39.8-53.2)	513
	Hoger onderwijs	30.3	(24.8-35.9)	33.6	(27.9-39.9)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	46.8	(42.3-51.4)	46.3	(41.6-51.1)	986
	Halfstedelijk gebied	47.6	(41.8-53.4)	47.3	(41.4-53.4)	474
	Landelijk gebied	50.8	(44.1-57.6)	50.9	(44.2-57.6)	564
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	46.7	(42.2-51.2)	46.3	(41.7-50.9)	745
	Brussels Gewest	44.1	(38.5-49.7)	43.4	(37.6-49.4)	426
	Waals Gewest	51.9	(46.9-56.9)	52.1	(46.9-57.2)	853
JAAR	1997	49.5	(45.3-53.7)	53.5	(49.0-57.9)	1597
	2001	51.5	(48.1-54.8)	52.5	(49.1-56.0)	1969
	2004	50.0	(47.3-52.7)	51.4	(48.7-54.2)	3253
	2008	53.0	(50.0-55.9)	53.2	(50.0-56.3)	2843
	2013	48.1	(44.9-51.3)	47.9	(44.6-51.1)	2024

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 7 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, België

IL_7		Geen beperkingen	Matige beperkingen	Ernstige beperkingen	N
GESLACHT	Mannen	78.3	10.8	10.9	890
	Vrouwen	65.9	13.1	21.0	1134
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	85.3	7.7	7.0	1031
	75 +	57.1	16.5	26.4	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	51.6	13.8	34.6	519
	Lager secundair	75.7	12.2	12.1	399
	Hoger secundair	77.1	11.9	11.1	513
	Hoger onderwijs	83.9	10.2	5.9	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	72.7	13.4	14.0	986
	Halfstedelijk gebied	70.9	11.1	18.0	474
	Landelijk gebied	69.0	11.2	19.7	564
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	71.6	10.4	18.0	745
	Brussels Gewest	71.0	12.5	16.5	426
	Waals Gewest	70.4	15.4	14.2	853
JAAR	2008	68.5	13.0	18.5	2852
	2013	71.2	12.1	16.7	2024

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 8 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, België

IL_8		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	21.7	(18.2-25.2)	20.6	(17.2-24.6)	890
	Vrouwen	34.1	(30.2-37.9)	30.7	(26.9-34.8)	1134
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	14.7	(11.6-17.7)	14.6	(11.8-18.0)	1031
	75 +	42.9	(38.8-47.1)	42.1	(38.0-46.2)	993
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	48.4	(42.4-54.4)	40.9	(34.3-47.8)	519
	Lager secundair	24.3	(19.0-29.6)	21.9	(17.4-27.2)	399
	Hoger secundair	22.9	(18.2-27.7)	21.5	(17.2-26.5)	513
	Hoger onderwijs	16.1	(11.4-20.8)	17.8	(13.4-23.4)	566
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	27.3	(23.2-31.4)	24.4	(20.5-28.8)	986
	Halfstedelijk gebied	29.1	(24.1-34.1)	26.4	(21.9-31.4)	474
	Landelijk gebied	31.0	(25.0-37.0)	28.5	(22.8-34.9)	564
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	28.4	(24.6-32.3)	25.6	(22.2-29.4)	745
	Brussels Gewest	29.0	(23.9-34.1)	26.2	(21.3-31.8)	426
	Waals Gewest	29.6	(24.8-34.5)	26.9	(21.7-32.7)	853
JAAR	2008	31.5	(28.9-34.1)	28.7	(26.0-31.6)	2852
	2013	28.8	(26.0-31.7)	25.9	(23.1-28.9)	2024

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 9 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in functie van de hulp die ze krijgt, België

IL_9		Heeft geen hulp nodig	Krijgt hulp	Krijgt geen hulp	N
GESLACHT	Mannen	43.8	51.9	4.3	199
	Vrouwen	22.5	71.9	5.5	383
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	36.6	55.9	7.5	158
	75 +	26.8	68.9	4.3	424
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	16.6	79.3	4.1	237
	Lager secundair	33.3	60.3	6.4	111
	Hoger secundair	44.5	51.0	4.6	128
	Hoger onderwijs	43.4	48.2	8.4	91
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	29.4	63.0	7.6	268
	Halfstedelijk gebied	27.6	69.9	2.5	140
	Landelijk gebied	31.0	64.5	4.5	174
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	30.1	65.9	4.0	220
	Brussels Gewest	21.8	73.7	4.5	123
	Waals Gewest	29.7	62.9	7.4	239
JAAR	2008	35.4	58.0	6.6	1188
	2013	29.3	65.6	5.1	582

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 10 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in functie van de hulpverlener, België

IL_10		Enkel professionele hulp	Enkel hulp van vrienden/familie	Professionele hulp + hulp van vrienden/familie	N
GESLACHT	Mannen	35.8	44.6	19.6	110
	Vrouwen	58.8	28.8	12.3	269
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	33.7	53.1	13.2	82
	75 +	58.4	27.2	14.4	297
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	60.4	27.0	12.5	189
	Lager secundair	47.7	41.0	11.3	67
	Hoger secundair	29.7	47.5	22.9	70
	Hoger onderwijs	52.9	32.9	14.1	43
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	55.6	34.4	10.0	176
	Halfstedelijk gebied	45.7	36.5	17.9	93
	Landelijk gebied	58.4	26.0	15.5	110
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	48.1	35.1	16.8	138
	Brussels Gewest	44.0	42.5	13.5	89
	Waals Gewest	65.6	25.3	9.1	152
JAAR	2008	38.6	27.8	33.6	590
	2013	53.1	32.8	14.2	379

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 11 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, België

IL_11		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	7.6	(2.0-13.2)	7.9	(3.5-16.8)	120
	Vrouwen	7.1	(3.9-10.4)	8.6	(5.0-14.4)	295
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	11.8	(4.3-19.4)	11.8	(6.2-21.2)	95
	75 +	5.9	(3.0-8.8)	5.8	(3.1-10.5)	320
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4.9	(1.4-8.3)	5.6	(2.7-11.5)	198
	Lager secundair	9.6	(1.5-17.6)	10.9	(4.6-23.9)	74
	Hoger secundair	8.2	(1.2-15.2)	9.3	(4.1-19.9)	80
	Hoger onderwijs	14.9	(5.7-24.1)	16.2	(7.6-31.2)	52
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	10.8	(5.8-15.9)	12.0	(7.2-19.4)	197
	Halfstedelijk gebied	3.4	(0.0-7.1)	4.0	(1.3-11.7)	99
	Landelijk gebied	6.5	(1.4-11.5)	7.1	(3.1-15.8)	119
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	5.8	(2.4-9.2)	6.9	(3.7-12.3)	150
	Brussels Gewest	5.7	(1.0-10.4)	6.1	(2.6-13.7)	96
	Waals Gewest	10.5	(4.3-16.7)	11.2	(6.1-19.7)	169
JAAR	2008	10.2	(6.1-14.3)	12.4	(8.1-18.6)	891
	2013	7.3	(4.4-10.1)	8.7	(5.8-12.8)	415

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 12 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, België

IL_12		Geen beperkingen	Matige beperkingen	Ernstige beperkingen	N
GESLACHT	Mannen	65.9	10.7	23.3	881
	Vrouwen	43.9	13.3	42.8	1128
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	70.4	11.0	18.6	1028
	75 +	36.0	13.4	50.6	981
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	32.0	13.3	54.7	513
	Lager secundair	56.8	9.6	33.6	398
	Hoger secundair	56.4	13.9	29.7	512
	Hoger onderwijs	70.8	11.3	17.9	563
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	53.4	13.2	33.4	981
	Halfstedelijk gebied	50.4	11.8	37.7	473
	Landelijk gebied	56.1	11.0	32.9	555
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	53.1	12.6	34.3	743
	Brussels Gewest	51.3	12.2	36.6	424
	Waals Gewest	53.9	11.4	34.7	842
JAAR	2013	53.2	12.2	34.6	2009

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 13 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, België

IL_13		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	34.1	(30.0-38.2)	34.2	(29.8-38.9)	881
	Vrouwen	56.1	(52.0-60.2)	55.2	(50.9-59.5)	1128
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	29.6	(25.5-33.7)	29.5	(25.5-33.9)	1028
	75 +	64.0	(59.9-68.0)	63.3	(59.1-67.3)	981
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	68.0	(62.4-73.5)	62.6	(55.8-68.9)	513
	Lager secundair	43.2	(36.2-50.3)	41.9	(34.8-49.2)	398
	Hoger secundair	43.6	(37.4-49.7)	43.7	(37.7-49.9)	512
	Hoger onderwijs	29.2	(24.1-34.3)	33.3	(27.5-39.7)	563
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	46.6	(42.0-51.2)	45.7	(40.5-51.0)	981
	Halfstedelijk gebied	49.6	(43.5-55.6)	49.2	(43.2-55.3)	473
	Landelijk gebied	43.9	(37.9-49.9)	42.5	(36.3-49.0)	555
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	46.9	(42.5-51.3)	46.1	(41.5-50.8)	743
	Brussels Gewest	48.7	(42.9-54.6)	48.0	(41.8-54.3)	424
	Waals Gewest	46.1	(41.1-51.1)	45.1	(39.6-50.6)	842
JAAR	2013	46.8	(43.7-49.9)	.	.	2009

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 14 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulp die ze krijgt, België

IL_14		Heeft geen hulp nodig	Krijgt hulp	Krijgt geen hulp	N
GESLACHT	Mannen	31.3	65.4	3.3	303
	Vrouwen	16.4	79.8	3.8	610
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	31.9	63.3	4.8	292
	75 +	15.9	81.0	3.1	621
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	15.9	81.9	2.2	338
	Lager secundair	25.5	70.6	3.9	183
	Hoger secundair	23.6	70.8	5.5	210
	Hoger onderwijs	25.7	70.1	4.2	167
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	21.0	74.1	4.9	458
	Halfstedelijk gebied	24.4	74.0	1.5	223
	Landelijk gebied	16.4	79.4	4.3	232
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	22.1	74.9	3.0	357
	Brussels Gewest	14.0	79.7	6.3	214
	Waals Gewest	20.6	75.1	4.2	342
JAAR	2013	21.0	75.4	3.7	913

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 15 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulpverlener, België

IL_15		Enkel professionele hulp	Enkel hulp van vrienden/familie	Professionele hulp + hulp van vrienden/familie	N
GESLACHT	Mannen	32.0	55.5	12.5	212
	Vrouwen	43.1	39.0	17.9	484
LEEFTIJDSGROEP	65 - 74	36.7	48.9	14.4	185
	75 +	41.4	41.4	17.2	511
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	40.7	42.5	16.8	278
	Lager secundair	33.2	46.6	20.2	134
	Hoger secundair	36.9	50.9	12.2	153
	Hoger onderwijs	51.9	32.4	15.7	117
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	46.4	40.2	13.4	344
	Halfstedelijk gebied	34.4	45.4	20.1	166
	Landelijk gebied	37.2	46.0	16.8	186
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	32.8	47.9	19.3	267
	Brussels Gewest	47.8	36.2	16.0	173
	Waals Gewest	52.7	36.4	11.0	256
JAAR	2013	40.2	43.4	16.5	696

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 16 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, België

IL_16		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4.8	(1.4-8.2)	5.1	(2.5-10.1)	223
	Vrouwen	4.6	(2.2-6.9)	5.2	(3.0-8.7)	509
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	7.1	(2.9-11.2)	7.1	(4.0-12.1)	202
	75 +	3.7	(1.5-5.9)	3.7	(1.9-6.9)	530
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2.6	(0.3-4.9)	2.9	(1.2-7.1)	286
	Lager secundair	5.3	(0.9-9.6)	5.9	(2.6-12.8)	142
	Hoger secundair	7.2	(1.5-13.0)	7.9	(3.7-16.1)	164
	Hoger onderwijs	5.6	(1.0-10.3)	5.5	(2.5-11.6)	125
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	6.2	(2.7-9.8)	6.8	(3.8-11.8)	364
	Halfstedelijk gebied	2.0	(0.0-4.4)	2.2	(0.7-6.9)	170
	Landelijk gebied	5.1	(1.5-8.7)	5.7	(2.7-11.5)	198
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	3.8	(1.2-6.5)	4.3	(2.2-8.3)	276
	Brussels Gewest	7.4	(2.6-12.1)	7.9	(4.0-14.8)	184
	Waals Gewest	5.3	(2.0-8.7)	5.9	(3.1-10.8)	272
JAAR	2013	4.6	(2.7-6.6)	.	.	732

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 17 | Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de ernst van de beperkingen in mobiliteit, Vlaams Gewest

IL_1		Geen beperkingen	Beperkt tot huis of tuin	Beperkt tot een zetel	Beperkt tot een bed	N
GESLACHT	Mannen	95.9	2.2	0.9	1.0	1444
	Vrouwen	92.3	4.8	2.1	0.8	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	98.8	0.2	0.7	0.4	332
	25 - 34	98.9	0.1	0.6	0.5	396
	35 - 44	98.6	0.5	0.0	0.8	519
	45 - 54	97.2	2.2	0.1	0.5	505
	55 - 64	94.1	3.8	1.6	0.5	494
	65 - 74	90.8	5.8	1.4	2.1	368
	75 +	73.9	15.7	8.4	2.1	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	78.2	12.4	6.8	2.6	288
	Lager secundair	91.0	5.8	1.6	1.5	389
	Hoger secundair	94.7	3.0	1.2	1.1	1086
	Hoger onderwijs	97.8	1.4	0.7	0.1	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	94.1	3.2	1.3	1.4	944
	Halfstedelijk gebied	93.9	3.8	1.4	0.9	1326
	Landelijk gebied	94.2	3.4	2.1	0.3	721
JAAR	1997	97.1	2.1	0.5	0.3	2783
	2001	95.0	2.9	1.6	0.5	3280
	2004	95.2	2.8	1.8	0.2	3634
	2008	95.9	2.6	1.4	0.1	3370
	2013	94.0	3.5	1.5	0.9	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 18 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een beperking in mobiliteit, Vlaams Gewest

IL_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4.1	(3.1-5.2)	2.4	(1.7-3.5)	1444
	Vrouwen	7.7	(6.2-9.2)	4.0	(3.0-5.4)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1.2	(0.1-2.4)	1.2	(0.5-3.0)	332
	25 - 34	1.1	(0.0-2.3)	1.1	(0.4-3.1)	396
	35 - 44	1.4	(0.3-2.4)	1.3	(0.6-2.9)	519
	45 - 54	2.8	(1.1-4.5)	2.7	(1.4-4.9)	505
	55 - 64	5.9	(3.4-8.5)	5.8	(3.8-8.8)	494
	65 - 74	9.2	(6.0-12.5)	9.0	(6.2-12.8)	368
	75 +	26.1	(21.2-30.9)	24.7	(20.4-29.7)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	21.8	(16.5-27.2)	6.5	(4.2-9.8)	288
	Lager secundair	9.0	(5.7-12.2)	3.7	(2.2-6.1)	389
	Hoger secundair	5.3	(3.8-6.9)	3.7	(2.6-5.4)	1086
	Hoger onderwijs	2.2	(1.3-3.2)	2.0	(1.3-3.1)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5.9	(4.3-7.6)	3.0	(2.1-4.4)	944
	Halfstedelijk gebied	6.1	(4.6-7.6)	3.1	(2.2-4.4)	1326
	Landelijk gebied	5.8	(4.0-7.7)	3.4	(2.2-5.1)	721
JAAR	1997	2.9	(2.1-3.8)	2.0	(1.5-2.8)	2783
	2001	5.0	(4.0-6.0)	2.3	(1.8-3.0)	3280
	2004	4.8	(3.9-5.6)	2.2	(1.8-2.8)	3634
	2008	4.1	(3.4-4.9)	1.6	(1.2-2.1)	3370
	2013	6.0	(5.0-6.9)	2.3	(1.8-3.0)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 19 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van de beperkingen in mobiliteit, Vlaams Gewest

IL_3		Geen beperkingen	Beperkt tot huis of tuin	Beperkt tot een zetel	Beperkt tot een bed	N
GESLACHT	Mannen	87.7	7.2	2.4	2.8	336
	Vrouwen	78.1	13.5	6.8	1.6	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	90.8	5.8	1.4	2.1	368
	75 +	73.9	15.7	8.4	2.1	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	69.2	17.2	9.7	3.9	196
	Lager secundair	86.7	9.4	2.2	1.7	160
	Hoger secundair	84.9	9.7	3.5	2.0	226
	Hoger onderwijs	90.4	5.9	3.4	0.3	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	81.5	10.7	4.2	3.6	243
	Halfstedelijk gebied	82.1	11.3	4.7	1.8	343
	Landelijk gebied	83.7	9.7	6.2	0.4	159
JAAR	1997	82.6	12.6	4.1	0.7	503
	2001	80.7	10.7	7.0	1.6	641
	2004	80.5	10.8	7.6	1.1	1117
	2008	84.8	9.4	5.4	0.4	1083
	2013	82.3	10.8	4.9	2.1	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 20 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een beperking in mobiliteit, Vlaams Gewest

IL_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	12.3	(8.5-16.1)	11.5	(8.1-16.1)	336
	Vrouwen	21.9	(17.4-26.3)	19.3	(15.5-23.7)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	9.2	(6.0-12.5)	9.2	(6.4-13.1)	368
	75 +	26.1	(21.2-30.9)	25.1	(20.7-30.1)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	30.8	(23.8-37.8)	24.4	(17.8-32.4)	196
	Lager secundair	13.3	(7.9-18.7)	11.8	(7.6-17.9)	160
	Hoger secundair	15.1	(9.6-20.7)	14.4	(9.8-20.7)	226
	Hoger onderwijs	9.6	(4.4-14.8)	10.8	(6.4-17.6)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	18.5	(12.7-24.3)	16.0	(11.1-22.5)	243
	Halfstedelijk gebied	17.9	(13.4-22.4)	15.6	(11.8-20.4)	343
	Landelijk gebied	16.3	(10.3-22.3)	14.8	(10.1-21.2)	159
JAAR	1997	17.4	(12.5-22.4)	17.7	(13.0-23.7)	503
	2001	19.3	(15.2-23.5)	17.5	(13.8-21.9)	641
	2004	19.5	(16.3-22.7)	18.3	(15.5-21.4)	1117
	2008	15.2	(12.5-17.9)	12.8	(10.4-15.6)	1083
	2013	17.7	(14.7-20.8)	14.8	(12.2-17.9)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 21 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van de beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, Vlaams Gewest

IL_5		Geen beperkingen	Matige beperkingen	Ernstige beperkingen	N
GESLACHT	Mannen	57.0	29.8	13.2	336
	Vrouwen	50.5	24.6	24.9	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	67.9	21.7	10.5	368
	75 +	39.0	31.9	29.1	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	38.7	26.3	34.9	196
	Lager secundair	52.1	27.2	20.7	160
	Hoger secundair	53.4	35.7	10.9	226
	Hoger onderwijs	72.1	16.2	11.7	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	54.1	27.4	18.5	243
	Halfstedelijk gebied	53.9	28.2	18.0	343
	Landelijk gebied	50.9	23.5	25.6	159
JAAR	1997	52.0	35.9	12.1	506
	2001	51.4	33.0	15.7	636
	2004	52.1	32.3	15.6	1174
	2008	48.3	33.4	18.3	1094
	2013	53.3	26.9	19.9	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 22 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, Vlaams Gewest

IL_6		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	43.0	(36.9-49.1)	44.0	(37.3-50.9)	336
	Vrouwen	49.5	(43.6-55.5)	48.0	(42.3-53.7)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	32.1	(26.3-38.0)	32.3	(26.7-38.4)	368
	75 +	61.0	(55.1-67.0)	60.9	(54.9-66.6)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	61.3	(53.4-69.1)	56.0	(47.4-64.3)	196
	Lager secundair	47.9	(38.2-57.7)	47.2	(38.2-56.3)	160
	Hoger secundair	46.6	(37.8-55.4)	47.8	(38.8-57.0)	226
	Hoger onderwijs	27.9	(19.1-36.7)	31.5	(22.6-42.0)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	45.9	(38.0-53.8)	44.7	(36.7-53.0)	243
	Halfstedelijk gebied	46.1	(39.8-52.5)	45.6	(39.1-52.3)	343
	Landelijk gebied	49.1	(38.6-59.5)	49.8	(39.9-59.8)	159
JAAR	1997	48.0	(41.4-54.6)	52.6	(45.3-59.8)	506
	2001	48.6	(43.4-53.8)	50.2	(45.0-55.4)	636
	2004	47.9	(43.9-51.8)	50.0	(46.1-53.9)	1174
	2008	51.7	(47.5-56.0)	52.4	(47.7-57.0)	1094
	2013	46.7	(42.2-51.2)	46.3	(41.7-50.9)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 23 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, Vlaams Gewest

IL_7		Geen beperkingen	Matige beperkingen	Ernstige beperkingen	N
GESLACHT	Mannen	79.7	9.5	10.8	336
	Vrouwen	65.4	11.1	23.5	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	88.4	5.8	5.8	368
	75 +	55.0	14.9	30.0	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	52.5	9.6	37.9	196
	Lager secundair	74.4	12.9	12.7	160
	Hoger secundair	77.8	10.2	12.0	226
	Hoger onderwijs	84.8	8.9	6.3	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	73.0	13.7	13.2	243
	Halfstedelijk gebied	71.2	9.7	19.1	343
	Landelijk gebied	70.1	7.0	22.8	159
JAAR	2008	68.4	11.6	19.9	1095
	2013	71.6	10.4	18.0	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 24 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, Vlaams Gewest

IL_8		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	20.3	(15.6-25.0)	18.1	(13.6-23.5)	336
	Vrouwen	34.6	(29.2-40.0)	29.8	(25.0-35.1)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	11.6	(8.3-14.9)	11.5	(8.5-15.4)	368
	75 +	45.0	(39.1-50.9)	44.1	(38.3-50.0)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	47.5	(39.5-55.5)	36.3	(28.5-45.0)	196
	Lager secundair	25.6	(18.2-32.9)	21.7	(15.7-29.2)	160
	Hoger secundair	22.2	(15.9-28.5)	20.2	(14.7-27.1)	226
	Hoger onderwijs	15.2	(7.4-23.0)	17.3	(10.3-27.4)	161
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	27.0	(19.8-34.1)	22.0	(15.9-29.5)	243
	Halfstedelijk gebied	28.8	(23.3-34.2)	24.4	(19.4-30.2)	343
	Landelijk gebied	29.9	(21.5-38.2)	27.2	(20.4-35.2)	159
JAAR	2008	31.6	(27.7-35.4)	28.5	(24.4-33.0)	1095
	2013	28.4	(24.6-32.3)	24.4	(20.9-28.3)	745

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 25 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in functie van de hulp die ze krijgt, Vlaams Gewest

IL_9		Heeft geen hulp nodig	Krijgt hulp	Krijgt geen hulp	N
GESLACHT	Mannen	41.0	53.4	5.7	73
	Vrouwen	25.2	71.5	3.3	147
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	41.8	56.4	1.9	51
	75 +	27.1	68.3	4.6	169
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	16.3	81.1	2.6	91
	Lager secundair	38.5	56.2	5.2	46
	Hoger secundair	41.3	55.4	3.4	56
	Hoger onderwijs	46.8	44.3	9.0	25
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	37.8	55.4	6.8	68
	Halfstedelijk gebied	25.7	71.6	2.6	101
	Landelijk gebied	28.4	68.4	3.3	51
JAAR	2008	33.3	61.8	4.8	467
	2013	30.1	65.9	4.0	220

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 26 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in functie van de hulpverlener, Vlaams Gewest

IL_10		Enkel professionele hulp	Enkel hulp van vrienden/familie	Professionele hulp + hulp van vrienden/familie	N
GESLACHT	Mannen	29.7	44.3	25.9	40
	Vrouwen	54.2	32.0	13.8	98
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	19.3	60.7	19.9	27
	75 +	54.1	29.7	16.1	111
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	58.2	26.8	15.0	69
	Lager secundair	42.8	46.1	11.1	25
	Hoger secundair	24.0	48.0	28.0	34
	Hoger onderwijs	40.2	42.8	17.0	9
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	57.6	32.9	9.5	33
	Halfstedelijk gebied	43.8	36.7	19.4	71
	Landelijk gebied	46.9	34.0	19.0	34
JAAR	2008	41.6	22.3	36.1	267
	2013	48.1	35.1	16.8	138

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 27 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, Vlaams Gewest

IL_11		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	9.6	(0.7-18.4)	7.5	(2.7-19.1)	45
	Vrouwen	4.4	(1.0-7.9)	2.9	(0.6-12.6)	105
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	3.2	(0.0-9.8)	2.6	(0.3-21.2)	28
	75 +	6.3	(2.5-10.1)	7.2	(3.8-13.1)	122
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3.2	(0.0-6.7)	2.3	(0.5-9.2)	72
	Lager secundair	8.5	(0.0-18.8)	7.1	(1.9-23.1)	28
	Hoger secundair	5.7	(0.0-14.6)	4.4	(0.8-21.0)	36
	Hoger onderwijs	16.8	(4.0-29.6)	12.6	(1.8-53.0)	13
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	10.9	(3.5-18.2)	7.7	(1.7-28.4)	40
	Halfstedelijk gebied	3.5	(0.0-7.6)	2.8	(0.7-10.2)	74
	Landelijk gebied	4.6	(0.0-11.6)	3.4	(0.6-17.7)	36
JAAR	2008	7.2	(1.3-13.1)	9.2	(3.9-20.2)	357
	2013	5.8	(2.4-9.2)	7.5	(4.1-13.4)	150

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 28 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, Vlaams Gewest

IL_12		Geen beperkingen	Matige beperkingen	Ernstige beperkingen	N
GESLACHT	Mannen	66.1	10.0	23.9	334
	Vrouwen	43.3	14.6	42.1	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	70.9	10.5	18.6	368
	75 +	35.6	14.7	49.7	375
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	33.6	15.9	50.6	196
	Lager secundair	55.5	7.2	37.3	160
	Hoger secundair	54.5	14.8	30.7	226
	Hoger onderwijs	72.9	11.4	15.7	159
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	55.3	13.3	31.4	241
	Halfstedelijk gebied	49.8	12.4	37.8	343
	Landelijk gebied	56.6	12.1	31.3	159
JAAR	2013	53.1	12.6	34.3	743

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 29 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, Vlaams Gewest

IL_13		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	33.9	(28.2-39.6)	33.8	(27.8-40.3)	334
	Vrouwen	56.7	(50.9-62.6)	55.8	(49.6-61.9)	409
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	29.1	(23.5-34.8)	29.2	(23.8-35.3)	368
	75 +	64.4	(58.6-70.2)	64.0	(57.9-69.6)	375
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	66.4	(58.5-74.3)	59.8	(50.5-68.5)	196
	Lager secundair	44.5	(34.8-54.2)	43.2	(33.5-53.5)	160
	Hoger secundair	45.5	(37.1-53.9)	46.7	(38.5-55.2)	226
	Hoger onderwijs	27.1	(19.4-34.8)	31.7	(23.0-41.9)	159
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	44.7	(36.8-52.7)	42.8	(33.8-52.3)	241
	Halfstedelijk gebied	50.2	(43.6-56.8)	49.8	(43.1-56.5)	343
	Landelijk gebied	43.4	(34.7-52.0)	43.4	(34.8-52.4)	159
JAAR	2013	46.9	(42.5-51.3)	.	.	743

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 30 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulp die ze krijgt, Vlaams Gewest

IL_14		Heeft geen hulp nodig	Krijgt hulp	Krijgt geen hulp	N
GESLACHT	Mannen	32.1	64.4	3.5	118
	Vrouwen	17.6	79.7	2.8	239
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	33.4	63.9	2.7	112
	75 +	17.1	79.8	3.1	245
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	20.0	78.2	1.8	130
	Lager secundair	23.1	73.0	3.9	81
	Hoger secundair	22.8	72.7	4.5	99
	Hoger onderwijs	25.6	72.3	2.1	46
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	19.8	74.3	5.9	108
	Halfstedelijk gebied	24.6	74.0	1.4	174
	Landelijk gebied	19.6	77.9	2.5	75
JAAR	2013	22.1	74.9	3.0	357

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 31 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulpverlener, Vlaams Gewest

IL_15		Enkel professionele hulp	Enkel hulp van vrienden/familie	Professionele hulp + hulp van vrienden/familie	N
GESLACHT	Mannen	23.3	61.6	15.0	79
	Vrouwen	36.3	42.9	20.8	188
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	29.6	51.3	19.1	72
	75 +	33.9	46.8	19.3	195
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	35.0	46.6	18.4	102
	Lager secundair	26.9	50.0	23.2	61
	Hoger secundair	32.9	52.0	15.1	72
	Hoger onderwijs	35.9	41.7	22.4	31
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	41.6	45.1	13.2	77
	Halfstedelijk gebied	33.3	45.4	21.3	130
	Landelijk gebied	19.2	57.6	23.2	60
JAAR	2013	32.8	47.9	19.3	267

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 32 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, Vlaams Gewest

IL_16		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	5.2	(0.0-10.4)	5.2	(2.1-12.5)	83
	Vrouwen	3.3	(0.2-6.5)	3.4	(1.2-9.4)	193
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	4.1	(0.0-8.9)	4.1	(1.3-12.7)	75
	75 +	3.7	(0.5-7.0)	4.0	(1.7-9.4)	201
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2.2	(0.0-5.4)	2.3	(0.6-9.2)	104
	Lager secundair	5.0	(0.0-10.8)	5.0	(1.8-13.2)	64
	Hoger secundair	5.8	(0.0-13.1)	6.2	(1.9-18.7)	75
	Hoger onderwijs	2.8	(0.0-8.7)	2.9	(0.4-18.4)	32
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	7.3	(0.3-14.3)	7.6	(3.0-17.6)	82
	Halfstedelijk gebied	1.8	(0.0-4.3)	1.9	(0.5-7.7)	132
	Landelijk gebied	3.2	(0.0-7.6)	3.3	(0.7-13.9)	62
JAAR	2013	3.8	(1.2-6.5)	.	.	276

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 33 | Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de ernst van de beperkingen in mobiliteit, Brussels Gewest

IL_1		Geen beperkingen	Beperkt tot huis of tuin	Beperkt tot een zetel	Beperkt tot een bed	N
GESLACHT	Mannen	96.3	2.3	0.9	0.5	1177
	Vrouwen	94.9	2.6	1.8	0.7	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	99.1	0.5	0.0	0.4	344
	25 - 34	98.2	1.1	0.2	0.5	510
	35 - 44	97.7	1.7	0.4	0.2	465
	45 - 54	96.1	2.0	1.3	0.6	431
	55 - 64	95.9	1.1	2.2	0.8	355
	65 - 74	90.7	5.7	2.2	1.3	206
	75 +	79.2	11.6	7.8	1.5	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	88.3	6.5	3.7	1.5	298
	Lager secundair	93.2	4.6	1.0	1.3	342
	Hoger secundair	95.6	2.3	1.5	0.5	692
	Hoger onderwijs	98.1	0.9	0.7	0.3	1146
JAAR	1997	93.9	3.3	2.2	0.7	2390
	2001	93.8	3.5	1.9	0.7	2340
	2004	95.0	2.8	1.7	0.6	2716
	2008	96.7	1.2	1.6	0.5	2801
	2013	95.5	2.4	1.4	0.6	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 34 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een beperking in mobiliteit, Vlaams Gewest

IL_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4.1	(3.1-5.2)	2.4	(1.7-3.5)	1444
	Vrouwen	7.7	(6.2-9.2)	4.0	(3.0-5.4)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1.2	(0.1-2.4)	1.2	(0.5-3.0)	332
	25 - 34	1.1	(0.0-2.3)	1.1	(0.4-3.1)	396
	35 - 44	1.4	(0.3-2.4)	1.3	(0.6-2.9)	519
	45 - 54	2.8	(1.1-4.5)	2.7	(1.4-4.9)	505
	55 - 64	5.9	(3.4-8.5)	5.8	(3.8-8.8)	494
	65 - 74	9.2	(6.0-12.5)	9.0	(6.2-12.8)	368
	75 +	26.1	(21.2-30.9)	24.7	(20.4-29.7)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	21.8	(16.5-27.2)	6.5	(4.2-9.8)	288
	Lager secundair	9.0	(5.7-12.2)	3.7	(2.2-6.1)	389
	Hoger secundair	5.3	(3.8-6.9)	3.7	(2.6-5.4)	1086
	Hoger onderwijs	2.2	(1.3-3.2)	2.0	(1.3-3.1)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5.9	(4.3-7.6)	3.0	(2.1-4.4)	944
	Halfstedelijk gebied	6.1	(4.6-7.6)	3.1	(2.2-4.4)	1326
	Landelijk gebied	5.8	(4.0-7.7)	3.4	(2.2-5.1)	721
JAAR	1997	2.9	(2.1-3.8)	2.0	(1.5-2.8)	2783
	2001	5.0	(4.0-6.0)	2.3	(1.8-3.0)	3280
	2004	4.8	(3.9-5.6)	2.2	(1.8-2.8)	3634
	2008	4.1	(3.4-4.9)	1.6	(1.2-2.1)	3370
	2013	6.0	(5.0-6.9)	2.3	(1.8-3.0)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 35 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van de beperkingen in mobiliteit, Brussels Gewest

IL_3		Geen beperkingen	Beperkt tot huis of tuin	Beperkt tot een zetel	Beperkt tot een bed	N
GESLACHT	Mannen	89.1	6.9	2.6	1.3	172
	Vrouwen	82.2	9.8	6.6	1.5	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	90.7	5.7	2.2	1.3	206
	75 +	79.2	11.6	7.8	1.5	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	69.8	16.6	9.2	4.4	79
	Lager secundair	88.6	8.1	0.8	2.5	64
	Hoger secundair	82.3	11.3	5.4	0.9	101
	Hoger onderwijs	94.3	3.1	2.6	0.0	171
JAAR	1997	79.3	10.2	7.9	2.6	510
	2001	79.2	12.5	7.0	1.3	519
	2004	79.8	10.4	7.5	2.4	821
	2008	86.1	4.7	8.3	0.9	732
	2013	85.0	8.6	5.0	1.4	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 36 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een beperking in mobiliteit, Brussels Gewest

IL_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	10.9	(4.7-17.0)	10.5	(6.0-17.7)	172
	Vrouwen	17.8	(12.6-23.0)	16.5	(11.7-22.8)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	9.3	(4.7-13.8)	9.1	(5.6-14.5)	206
	75 +	20.8	(14.4-27.2)	20.0	(13.9-27.7)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	30.2	(17.8-42.6)	27.8	(17.5-41.1)	79
	Lager secundair	11.4	(2.7-20.1)	10.6	(4.9-21.6)	64
	Hoger secundair	17.7	(8.8-26.5)	16.6	(9.3-27.7)	101
	Hoger onderwijs	5.7	(1.9-9.5)	6.0	(3.0-11.7)	171
JAAR	1997	20.7	(13.8-27.7)	20.3	(13.6-29.2)	510
	2001	20.8	(16.9-24.7)	19.4	(15.8-23.5)	519
	2004	20.2	(17.0-23.5)	18.7	(15.7-22.1)	821
	2008	13.9	(11.1-16.6)	12.7	(10.2-15.7)	732
	2013	15.0	(11.1-19.0)	14.1	(10.7-18.4)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 37 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van de beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, Brussels Gewest

IL_5		Geen beperkingen	Matige beperkingen	Ernstige beperkingen	N
GESLACHT	Mannen	59.5	29.8	10.7	172
	Vrouwen	53.5	24.1	22.3	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	67.8	23.2	9.0	206
	75 +	44.0	29.7	26.3	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	27.7	31.4	40.9	79
	Lager secundair	46.6	35.2	18.2	64
	Hoger secundair	61.1	17.5	21.3	101
	Hoger onderwijs	72.0	23.9	4.1	171
JAAR	1997	50.9	33.4	15.7	510
	2001	44.3	38.0	17.7	521
	2004	48.9	35.0	16.1	878
	2008	43.3	33.6	23.1	736
	2013	55.9	26.4	17.6	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 38 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, Brussels Gewest

IL_6		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	40.5	(31.3-49.8)	41.2	(32.1-50.9)	172
	Vrouwen	46.5	(39.7-53.3)	45.5	(38.6-52.6)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	32.2	(24.5-39.9)	32.3	(25.1-40.4)	206
	75 +	56.0	(48.3-63.6)	55.7	(47.9-63.2)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	72.3	(60.5-84.0)	70.4	(57.1-81.0)	79
	Lager secundair	53.4	(39.2-67.6)	52.3	(38.1-66.1)	64
	Hoger secundair	38.9	(28.3-49.4)	38.0	(28.4-48.7)	101
	Hoger onderwijs	28.0	(19.9-36.1)	29.5	(21.7-38.7)	171
JAAR	1997	49.1	(41.3-56.9)	50.4	(41.9-58.8)	510
	2001	55.7	(51.0-60.4)	55.4	(50.5-60.2)	521
	2004	51.1	(47.1-55.1)	50.4	(46.2-54.6)	878
	2008	56.7	(52.2-61.2)	56.2	(51.4-60.8)	736
	2013	44.1	(38.5-49.7)	43.7	(38.1-49.5)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 39 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, Brussels Gewest

IL_7		Geen beperkingen	Matige beperkingen	Ernstige beperkingen	N
GESLACHT	Mannen	82.0	6.1	11.8	172
	Vrouwen	63.5	16.8	19.7	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	81.6	10.7	7.7	206
	75 +	60.4	14.3	25.3	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	47.2	19.1	33.7	79
	Lager secundair	72.5	9.6	17.9	64
	Hoger secundair	72.9	11.5	15.5	101
	Hoger onderwijs	82.5	11.1	6.4	171
JAAR	2008	67.0	13.7	19.3	740
	2013	71.0	12.5	16.5	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 40 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, Brussels Gewest

IL_8		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	18.0	(10.6-25.3)	17.4	(11.2-26.1)	172
	Vrouwen	36.5	(30.0-43.0)	34.9	(28.4-42.0)	254
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	18.4	(12.0-24.9)	17.6	(12.0-25.0)	206
	75 +	39.6	(32.2-47.0)	37.6	(30.2-45.7)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	52.8	(40.1-65.5)	47.4	(34.7-60.4)	79
	Lager secundair	27.5	(14.4-40.6)	23.7	(13.4-38.2)	64
	Hoger secundair	27.1	(17.9-36.2)	22.8	(15.3-32.4)	101
	Hoger onderwijs	17.5	(10.5-24.5)	18.9	(12.2-28.0)	171
JAAR	2008	33.0	(28.9-37.2)	30.1	(25.8-34.8)	740
	2013	29.0	(23.9-34.1)	26.9	(22.1-32.4)	426

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 41 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in functie van de hulp die ze krijgt, Brussels Gewest

IL_9		Heeft geen hulp nodig	Krijgt hulp	Krijgt geen hulp	N
GESLACHT	Mannen	34.1	64.2	1.8	31
	Vrouwen	17.7	76.9	5.4	92
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	24.3	69.7	6.0	35
	75 +	20.6	75.6	3.8	88
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7.9	90.2	1.8	38
	Lager secundair	14.3	77.8	7.9	19
	Hoger secundair	17.2	74.4	8.4	30
	Hoger onderwijs	49.1	47.0	3.9	30
JAAR	2008	22.1	68.2	9.7	310
	2013	21.8	73.7	4.5	123

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 42 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in functie van de hulpverlener, Brussels Gewest

IL_10		Enkel professionele hulp	Enkel hulp van vrienden/familie	Professionele hulp + hulp van vrienden/familie	N
GESLACHT	Mannen	24.8	70.3	4.9	21
	Vrouwen	49.4	34.8	15.8	68
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	22.9	64.6	12.5	25
	75 +	53.1	33.0	13.9	64
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	46.3	43.7	10.1	34
	Lager secundair	44.9	42.3	12.8	15
	Hoger secundair	38.0	40.1	21.9	20
	Hoger onderwijs	28.7	61.8	9.5	15
JAAR	2008	35.5	40.3	24.2	153
	2013	44.0	42.5	13.5	89

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 43 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, Brussels Gewest

IL_11		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2.7	(0.0-8.5)	3.0	(0.4-19.4)	22
	Vrouwen	6.5	(0.8-12.3)	6.9	(2.8-16.3)	74
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	7.9	(0.0-18.9)	6.1	(1.5-22.3)	28
	75 +	4.8	(0.0-9.7)	3.8	(1.1-12.4)	68
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2.0	(0.0-6.2)	1.6	(0.2-11.4)	35
	Lager secundair	9.3	(0.0-28.5)	7.4	(1.1-37.6)	16
	Hoger secundair	10.1	(0.0-23.1)	8.2	(1.6-33.5)	23
	Hoger onderwijs	7.6	(0.0-19.8)	5.9	(1.0-27.0)	17
JAAR	2008	12.5	(6.7-18.2)	12.3	(7.1-20.2)	255
	2013	5.7	(1.0-10.4)	5.3	(2.3-11.7)	96

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 44 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, Brussels Gewest

IL_12		Geen beperkingen	Matige beperkingen	Ernstige beperkingen	N
GESLACHT	Mannen	63.1	10.3	26.6	172
	Vrouwen	43.2	13.4	43.4	252
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	66.8	9.6	23.6	206
	75 +	35.5	14.7	49.7	218
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	26.2	2.6	71.2	79
	Lager secundair	44.6	23.7	31.7	64
	Hoger secundair	53.2	12.1	34.7	100
	Hoger onderwijs	65.8	11.9	22.4	171
JAAR	2013	51.3	12.2	36.6	424

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 45 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, Brussels Gewest

IL_13		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	36.9	(28.2-45.6)	37.1	(28.7-46.3)	172
	Vrouwen	56.8	(49.9-63.7)	56.6	(49.0-63.8)	252
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	33.2	(25.3-41.0)	32.8	(25.5-41.0)	206
	75 +	64.5	(56.7-72.2)	63.8	(55.5-71.3)	218
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	73.8	(61.7-85.9)	70.2	(54.9-82.1)	79
	Lager secundair	55.4	(41.1-69.8)	52.7	(37.1-67.8)	64
	Hoger secundair	46.8	(35.3-58.3)	42.9	(31.5-55.1)	100
	Hoger onderwijs	34.2	(25.5-43.0)	38.2	(29.6-47.7)	171
JAAR	2013	48.7	(42.9-54.6)	.	.	424

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 46 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulp die ze krijgt, Brussels Gewest

IL_14		Heeft geen hulp nodig	Krijgt hulp	Krijgt geen hulp	N
GESLACHT	Mannen	15.2	78.5	6.3	68
	Vrouwen	13.4	80.2	6.4	146
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	19.1	74.7	6.2	69
	75 +	11.3	82.3	6.4	145
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6.4	88.6	5.0	58
	Lager secundair	24.4	62.6	13.0	36
	Hoger secundair	13.6	80.5	5.9	48
	Hoger onderwijs	16.9	78.4	4.7	65
JAAR	2013	14.0	79.7	6.3	214

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 47 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulpverlener, Vlaams Gewest

IL_15		Enkel professionele hulp	Enkel hulp van vrienden/familie	Professionele hulp + hulp van vrienden/familie	N
GESLACHT	Mannen	23.3	61.6	15.0	79
	Vrouwen	36.3	42.9	20.8	188
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	29.6	51.3	19.1	72
	75 +	33.9	46.8	19.3	195
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	35.0	46.6	18.4	102
	Lager secundair	26.9	50.0	23.2	61
	Hoger secundair	32.9	52.0	15.1	72
	Hoger onderwijs	35.9	41.7	22.4	31
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	41.6	45.1	13.2	77
	Halfstedelijk gebied	33.3	45.4	21.3	130
	Landelijk gebied	19.2	57.6	23.2	60
JAAR	2013	32.8	47.9	19.3	267

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 48 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulpverlener, Brussels Gewest

IL_15		Enkel professionele hulp	Enkel hulp van vrienden/familie	Professionele hulp + hulp van vrienden/familie	N
GESLACHT	Mannen	47.6	41.3	11.1	55
	Vrouwen	47.9	34.0	18.1	118
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	40.0	43.1	16.8	53
	75 +	51.5	32.9	15.6	120
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	31.1	50.8	18.1	52
	Lager secundair	46.9	38.6	14.6	25
	Hoger secundair	49.4	35.6	15.0	38
	Hoger onderwijs	64.4	26.3	9.4	51
JAAR	2013	47.8	36.2	16.0	173

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 49 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, Brussels Gewest

IL_16		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	7.4	(0.0-16.3)	7.5	(2.4-21.4)	58
	Vrouwen	7.3	(1.7-13.0)	7.4	(3.2-16.3)	126
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	7.7	(0.0-16.5)	7.7	(2.5-21.1)	57
	75 +	7.2	(1.6-12.9)	7.2	(3.1-15.9)	127
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5.3	(0.0-13.4)	5.4	(1.3-19.8)	54
	Lager secundair	17.2	(0.0-34.3)	17.6	(5.8-42.5)	29
	Hoger secundair	6.8	(0.0-16.3)	6.9	(1.4-28.1)	41
	Hoger onderwijs	5.7	(0.0-14.3)	5.7	(1.2-22.6)	53
JAAR	2013	7.4	(2.6-12.1)	.	.	184

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 50 | Verdeling (%) van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de ernst van de beperkingen in mobiliteit, Waals Gewest

IL_1		Geen beperkingen	Beperkt tot huis of tuin	Beperkt tot een zetel	Beperkt tot een bed	N
GESLACHT	Mannen	96.3	1.7	1.4	0.6	1722
	Vrouwen	93.8	2.8	2.2	1.1	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	98.8	0.0	0.4	0.7	475
	25 - 34	98.1	1.5	0.3	0.1	500
	35 - 44	98.1	0.5	0.8	0.6	538
	45 - 54	96.3	1.6	1.1	1.0	622
	55 - 64	95.6	2.2	1.4	0.8	601
	65 - 74	93.4	2.1	3.6	0.8	457
	75 +	78.2	11.3	7.8	2.6	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	82.7	6.3	8.2	2.8	446
	Lager secundair	95.6	2.1	1.1	1.2	560
	Hoger secundair	95.8	2.3	1.5	0.4	1108
	Hoger onderwijs	97.9	1.1	0.4	0.6	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	93.5	2.9	2.2	1.4	1158
	Halfstedelijk gebied	95.6	1.5	2.1	0.8	647
	Landelijk gebied	96.4	1.9	1.4	0.4	1785
JAAR	1997	95.4	2.7	1.5	0.3	2825
	2001	92.9	4.4	2.0	0.7	3882
	2004	94.9	2.9	1.7	0.5	3829
	2008	96.6	1.7	1.5	0.2	3382
	2013	95.0	2.3	1.8	0.9	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 51 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een beperking in mobiliteit, Waals Gewest

IL_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3.7	(2.7-4.7)	2.9	(2.0-4.1)	1722
	Vrouwen	6.2	(4.7-7.6)	4.0	(3.0-5.3)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1.2	(0.0-2.3)	1.2	(0.4-3.0)	475
	25 - 34	1.9	(0.4-3.3)	1.8	(0.8-4.1)	500
	35 - 44	1.9	(0.5-3.3)	1.9	(0.9-3.9)	538
	45 - 54	3.7	(2.0-5.5)	3.7	(2.3-5.8)	622
	55 - 64	4.4	(2.3-6.5)	4.4	(2.7-7.0)	601
	65 - 74	6.6	(3.5-9.6)	6.4	(4.0-10.2)	457
	75 +	21.8	(16.4-27.1)	20.8	(16.3-26.3)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	17.3	(12.5-22.2)	8.4	(5.7-12.2)	446
	Lager secundair	4.4	(2.4-6.3)	3.2	(1.9-5.4)	560
	Hoger secundair	4.2	(2.8-5.5)	3.6	(2.5-5.3)	1108
	Hoger onderwijs	2.1	(1.2-3.0)	2.0	(1.3-3.0)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	6.5	(4.9-8.2)	4.4	(3.3-6.0)	1158
	Halfstedelijk gebied	4.4	(2.0-6.8)	3.1	(1.7-5.7)	647
	Landelijk gebied	3.6	(2.6-4.7)	2.5	(1.8-3.5)	1785
JAAR	1997	4.6	(3.4-5.8)	3.5	(2.7-4.6)	2825
	2001	7.1	(6.0-8.2)	4.1	(3.3-5.0)	3882
	2004	5.1	(4.2-6.0)	2.9	(2.3-3.7)	3829
	2008	3.4	(2.8-4.0)	1.7	(1.3-2.1)	3382
	2013	5.0	(4.1-5.9)	2.5	(2.0-3.2)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 52 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van de beperkingen in mobiliteit, Waals Gewest

IL_3		Geen beperkingen	Beperkt tot huis of tuin	Beperkt tot een zetel	Beperkt tot een bed	N
GESLACHT	Mannen	90.4	3.1	4.8	1.8	383
	Vrouwen	82.8	9.2	6.3	1.7	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	93.4	2.1	3.6	0.8	457
	75 +	78.2	11.3	7.8	2.6	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	73.0	11.0	12.2	3.8	244
	Lager secundair	91.9	5.1	1.4	1.5	175
	Hoger secundair	90.9	3.1	5.5	0.5	186
	Hoger onderwijs	93.1	5.8	0.6	0.5	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	83.4	7.2	6.7	2.7	317
	Halfstedelijk gebied	90.2	5.3	4.5	0.0	131
	Landelijk gebied	87.7	6.4	4.8	1.0	406
JAAR	1997	79.6	12.0	7.8	0.7	575
	2001	77.5	13.7	7.2	1.7	820
	2004	81.3	9.3	7.5	1.9	1121
	2008	85.6	7.1	6.7	0.7	1005
	2013	85.9	6.7	5.7	1.7	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 53 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met een beperking in mobiliteit, Waals Gewest

IL_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	9.6	(6.2-13.1)	8.9	(5.8-13.5)	383
	Vrouwen	17.2	(12.4-21.9)	14.6	(10.8-19.4)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	6.6	(3.5-9.6)	6.5	(4.0-10.3)	457
	75 +	21.8	(16.4-27.1)	20.7	(16.3-26.0)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	27.0	(18.9-35.2)	21.7	(14.8-30.7)	244
	Lager secundair	8.1	(3.2-12.9)	7.2	(3.9-12.9)	175
	Hoger secundair	9.1	(4.5-13.6)	7.9	(4.5-13.5)	186
	Hoger onderwijs	6.9	(3.0-10.8)	7.2	(4.1-12.4)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	16.6	(11.3-21.9)	14.4	(10.0-20.3)	317
	Halfstedelijk gebied	9.8	(3.6-16.1)	8.3	(4.2-15.7)	131
	Landelijk gebied	12.3	(8.1-16.4)	9.8	(6.8-14.0)	406
JAAR	1997	20.4	(13.8-27.1)	20.8	(14.7-28.4)	575
	2001	22.5	(18.7-26.4)	19.8	(16.2-23.9)	820
	2004	18.7	(15.5-21.9)	16.2	(13.4-19.5)	1121
	2008	14.4	(11.8-17.0)	11.5	(9.4-13.9)	1005
	2013	14.1	(10.9-17.3)	11.5	(9.0-14.6)	854

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 54 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van de beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, Waals Gewest

IL_5		Geen beperkingen	Matige beperkingen	Ernstige beperkingen	N
GESLACHT	Mannen	55.1	28.5	16.4	382
	Vrouwen	43.3	28.2	28.5	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	63.0	19.6	17.4	457
	75 +	33.0	37.1	29.9	396
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	28.0	31.3	40.7	244
	Lager secundair	53.0	29.1	17.9	175
	Hoger secundair	54.2	28.1	17.8	186
	Hoger onderwijs	64.7	23.3	12.0	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	50.5	22.9	26.6	317
	Halfstedelijk gebied	40.4	41.9	17.7	131
	Landelijk gebied	47.2	31.1	21.6	405
JAAR	1997	48.1	35.9	16.1	581
	2001	44.8	38.7	16.5	812
	2004	46.2	34.7	19.1	1201
	2008	45.6	33.1	21.4	1013
	2013	48.1	28.3	23.6	853

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 55 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van basisactiviteiten, Waals Gewest

IL_6		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	44.9	(38.2-51.6)	46.6	(39.7-53.7)	382
	Vrouwen	56.7	(50.5-62.9)	56.0	(49.3-62.6)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	37.0	(30.0-44.1)	37.2	(30.5-44.4)	457
	75 +	67.0	(60.8-73.2)	66.5	(60.1-72.3)	396
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	72.0	(63.5-80.5)	69.4	(59.1-78.1)	244
	Lager secundair	47.0	(36.9-57.1)	47.6	(37.8-57.5)	175
	Hoger secundair	45.8	(35.6-56.1)	45.7	(35.7-56.0)	186
	Hoger onderwijs	35.3	(27.2-43.4)	38.8	(30.9-47.4)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	49.5	(42.2-56.7)	50.0	(42.6-57.4)	317
	Halfstedelijk gebied	59.6	(48.4-70.7)	61.5	(49.6-72.2)	131
	Landelijk gebied	52.8	(44.5-61.0)	51.8	(43.1-60.5)	405
JAAR	1997	51.9	(45.4-58.5)	55.8	(49.5-62.0)	581
	2001	55.2	(50.4-60.0)	55.8	(50.6-60.9)	812
	2004	53.8	(49.5-58.2)	54.8	(49.9-59.5)	1201
	2008	54.4	(50.0-58.9)	54.0	(49.5-58.5)	1013
	2013	51.9	(46.9-56.9)	51.9	(46.9-56.9)	853

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 56 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, Waals Gewest

IL_7		Geen beperkingen	Matige beperkingen	Ernstige beperkingen	N
GESLACHT	Mannen	74.4	14.8	10.8	382
	Vrouwen	67.6	15.8	16.6	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	80.4	10.6	9.0	457
	75 +	60.3	20.2	19.5	396
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	50.7	20.1	29.1	244
	Lager secundair	79.9	11.1	9.0	175
	Hoger secundair	76.2	16.0	7.8	186
	Hoger onderwijs	83.0	11.8	5.2	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	73.1	13.4	13.5	317
	Halfstedelijk gebied	68.0	22.4	9.6	131
	Landelijk gebied	67.8	15.9	16.4	405
JAAR	2008	69.0	15.5	15.4	1017
	2013	70.4	15.4	14.2	853

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 57 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, Waals Gewest

IL_8		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	25.6	(19.5-31.8)	25.8	(19.9-32.8)	382
	Vrouwen	32.4	(25.9-38.8)	30.6	(23.9-38.2)	471
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	19.6	(12.8-26.5)	19.7	(13.7-27.4)	457
	75 +	39.7	(33.4-46.0)	39.3	(33.4-45.6)	396
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	49.3	(39.2-59.4)	46.2	(34.8-58.0)	244
	Lager secundair	20.1	(12.8-27.5)	19.8	(13.6-27.9)	175
	Hoger secundair	23.8	(15.4-32.2)	23.0	(15.9-32.1)	186
	Hoger onderwijs	17.0	(11.0-23.0)	18.2	(12.8-25.3)	234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	26.9	(20.4-33.4)	26.1	(20.0-33.3)	317
	Halfstedelijk gebied	32.0	(21.1-42.9)	31.6	(22.0-43.1)	131
	Landelijk gebied	32.2	(23.6-40.9)	30.5	(22.1-40.5)	405
JAAR	2008	31.0	(27.2-34.7)	28.7	(25.1-32.7)	1017
	2013	29.6	(24.8-34.5)	27.9	(23.0-33.4)	853

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 58 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in functie van de hulp die ze krijgt, Waals Gewest

IL_9		Heeft geen hulp nodig	Krijgt hulp	Krijgt geen hulp	N
GESLACHT	Mannen	50.3	47.3	2.4	95
	Vrouwen	18.5	71.4	10.1	144
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	33.6	52.1	14.4	72
	75 +	27.8	68.4	3.9	167
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	18.6	74.7	6.7	108
	Lager secundair	23.1	67.4	9.5	46
	Hoger secundair	59.1	34.7	6.1	42
	Hoger onderwijs	35.9	54.5	9.6	36
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	22.7	66.7	10.6	77
	Halfstedelijk gebied	40.9	57.5	1.5	39
	Landelijk gebied	33.7	60.6	5.7	123
JAAR	2008	43.8	46.9	9.3	411
	2013	29.7	62.9	7.4	239

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 59 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten in functie van de hulpverlener, Waals Gewest

IL_10		Enkel professionele hulp	Enkel hulp van vrienden/familie	Professionele hulp + hulp van vrienden/familie	N
GESLACHT	Mannen	49.7	38.8	11.5	49
	Vrouwen	71.3	20.4	8.3	103
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	55.2	39.9	5.0	30
	75 +	69.5	19.7	10.7	122
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	67.1	24.2	8.7	86
	Lager secundair	61.5	27.0	11.5	27
	Hoger secundair	44.7	49.8	5.5	16
	Hoger onderwijs	77.2	10.5	12.3	19
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	60.9	30.9	8.2	54
	Halfstedelijk gebied	62.2	34.2	3.6	22
	Landelijk gebied	71.6	16.9	11.6	76
JAAR	2008	30.0	39.7	30.3	170
	2013	65.6	25.3	9.1	152

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 60 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, Waals Gewest

IL_11		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4.9	(0.0-10.7)	4.0	(0.9-16.0)	53
	Vrouwen	12.4	(4.2-20.5)	14.0	(6.4-28.0)	116
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	21.6	(3.4-39.8)	17.9	(7.5-36.9)	39
	75 +	5.4	(0.0-11.0)	3.6	(1.0-12.2)	130
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	8.2	(0.2-16.3)	5.2	(1.3-18.8)	91
	Lager secundair	12.3	(0.0-30.3)	12.3	(3.7-33.7)	30
	Hoger secundair	15.0	(0.0-33.7)	16.4	(4.1-47.2)	21
	Hoger onderwijs	15.0	(0.0-34.8)	12.9	(4.8-30.5)	22
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	13.8	(2.9-24.7)	11.8	(4.9-26.0)	61
	Halfstedelijk gebied	2.6	(0.0-5.3)	2.5	(0.6-9.6)	25
	Landelijk gebied	8.5	(0.8-16.3)	4.6	(1.0-19.2)	83
JAAR	2008	16.6	(9.9-23.3)	19.8	(12.3-30.3)	279
	2013	10.5	(4.3-16.7)	11.7	(6.4-20.3)	169

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 61 | Verdeling (%) van de bevolking van 65 jaar en ouder volgens de ernst van beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, Waals Gewest

IL_12		Geen beperkingen	Matige beperkingen	Ernstige beperkingen	N
GESLACHT	Mannen	66.3	12.4	21.3	375
	Vrouwen	45.4	10.7	44.0	467
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	70.5	12.2	17.3	454
	75 +	37.0	10.5	52.5	388
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	30.3	10.6	59.1	238
	Lager secundair	63.1	12.4	24.5	174
	Hoger secundair	61.8	12.1	26.1	186
	Hoger onderwijs	69.5	11.0	19.6	233
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	52.1	13.5	34.3	316
	Halfstedelijk gebied	55.7	7.4	36.9	130
	Landelijk gebied	55.5	9.8	34.7	396
JAAR	2013	53.9	11.4	34.7	842

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 62 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, Waals Gewest

IL_13		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	33.7	(27.2-40.3)	34.3	(27.3-42.0)	375
	Vrouwen	54.6	(48.4-60.9)	53.7	(46.8-60.6)	467
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	29.5	(22.5-36.6)	29.4	(22.8-36.9)	454
	75 +	63.0	(56.8-69.2)	62.0	(55.6-67.9)	388
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	69.7	(61.5-78.0)	66.0	(55.0-75.4)	238
	Lager secundair	36.9	(26.3-47.5)	35.9	(26.6-46.5)	174
	Hoger secundair	38.2	(28.8-47.6)	37.0	(29.1-45.7)	186
	Hoger onderwijs	30.5	(22.2-38.9)	33.9	(24.9-44.3)	233
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	47.9	(40.6-55.1)	48.2	(40.4-56.1)	316
	Halfstedelijk gebied	44.3	(33.0-55.7)	44.4	(32.6-56.9)	130
	Landelijk gebied	44.5	(36.2-52.7)	41.7	(32.9-51.1)	396
JAAR	2013	46.1	(41.1-51.1)	.	.	842

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 63 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen in het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulp die ze krijgt, Waals Gewest

IL_14		Heeft geen hulp nodig	Krijgt hulp	Krijgt geen hulp	N
GESLACHT	Mannen	34.2	63.8	2.0	117
	Vrouwen	14.9	79.9	5.2	225
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	32.9	58.7	8.4	111
	75 +	14.8	83.0	2.2	231
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	10.8	86.9	2.4	150
	Lager secundair	33.0	66.2	0.8	66
	Hoger secundair	28.9	62.8	8.3	63
	Hoger onderwijs	29.9	63.1	7.0	56
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	26.1	70.8	3.0	136
	Halfstedelijk gebied	22.8	74.2	3.0	49
	Landelijk gebied	12.9	80.9	6.1	157
JAAR	2013	20.6	75.1	4.2	342

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 64 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten in functie van de hulpverlener, Waals Gewest

IL_15		Enkel professionele hulp	Enkel hulp van vrienden/familie	Professionele hulp + hulp van vrienden/familie	N
GESLACHT	Mannen	44.9	47.5	7.6	78
	Vrouwen	55.3	32.6	12.1	178
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	50.3	46.1	3.6	60
	75 +	53.5	33.1	13.4	196
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	50.4	35.3	14.3	124
	Lager secundair	49.7	37.9	12.4	48
	Hoger secundair	45.0	53.1	1.9	43
	Hoger onderwijs	71.9	20.1	8.1	35
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	51.6	36.4	12.0	94
	Halfstedelijk gebied	45.1	46.1	8.8	36
	Landelijk gebied	55.8	33.9	10.3	126
JAAR	2013	52.7	36.4	11.0	256

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 65 | Percentage van de bevolking van 65 jaar en ouder met beperkingen dat geen hulp krijgt bij het uitvoeren van huishoudelijke activiteiten, Waals Gewest

IL_16		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3.0	(0.0-6.4)	2.7	(0.7-9.6)	82
	Vrouwen	6.1	(1.8-10.4)	7.1	(3.3-14.4)	190
LEEFTIJDGROEP	65 - 74	12.5	(2.4-22.6)	10.7	(4.8-21.9)	70
	75 +	2.6	(0.0-5.5)	2.0	(0.6-6.5)	202
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2.6	(0.0-6.3)	1.7	(0.5-6.4)	128
	Lager secundair	1.2	(0.0-3.6)	0.8	(0.1-9.0)	49
	Hoger secundair	11.7	(0.0-23.8)	14.9	(4.9-37.3)	48
	Hoger onderwijs	10.0	(0.0-20.7)	7.3	(2.6-18.7)	40
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4.1	(0.0-8.6)	3.9	(1.3-11.4)	98
	Halfstedelijk gebied	3.9	(0.0-10.6)	3.7	(0.8-16.2)	38
	Landelijk gebied	7.1	(1.2-12.9)	6.1	(2.2-16.1)	136
JAAR	2013	5.3	(2.0-8.7)	.	.	272

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

6. Geestelijke gezondheid

AUTEUR

Lydia GISLE

Gelieve bij het verwijzen naar resultaten van dit hoofdstuk de volgende referentie te gebruiken:
Gisle L. Geestelijke gezondheid. In: Van der Heyden J, Charafeddine R (ed.). Gezondheidsenquête 2013.
Rapport 1: Gezondheid en Welzijn. WIV-ISP, Brussel, 2014

INHOUDSTAFEL

Samenvatting	797
1. Inleiding	799
2. Vragen	801
2.1. GHQ-12 vragen (psychisch welbevinden versus onwelbevinden)	802
2.2. Vragen van de vitaliteitschaal (VT) van de SF-36	802
2.3. Vragen van de SCL-90-R (symptomen van beschreven psychische problemen)	803
2.4. Vragen over zelfmoordgedachten en -pogingen	804
2.5. SCOFF vragen over eetstoornissen	804
2.6. Vragen uit de mondelinge vragenlijst	805
3. Indicatoren	807
4. Resultaten	811
4.1. Psychisch onwelbevinden	811
4.2. Positieve geestelijke gezondheid: gemiddelde vitaliteitscore en prevalentie optimale vitaliteitscore	816
4.3. Eetstoornissen	823
4.4. Depressieve gevoelens	827
4.5. Angststoornissen	831
4.6. Slaapproblemen	835
4.7. Zelfgerapporteerde depressie	840
4.8. Zelfmoordgedachten	844
4.9. Zelfmoordpogingen	849
4.10. Gebruik van psychotrope geneesmiddelen	854
5. Bespreking	863
6. Bibliografie	869
7. Tabellen	871

SAMENVATTING

De belangrijkste uitkomst die uit het geheel van de geestelijke gezondheidsindicatoren van deze enquête springt, is de duidelijke verslechtering van de psycho-emotionele toestand van de Belgische bevolking van 15 jaar en ouder in de afgelopen vijf jaar.

Op nationaal niveau heeft één op drie personen (32%) van 15 jaar en ouder psychische problemen die op de ene of andere manier verwijzen naar een 'slecht in zijn vel zitten', een stijgende trend aangezien van 2001 tot 2008 slechts één op vier personen (25%-26%) dergelijke problemen aangaf.

Wanneer gepeild wordt naar specifieke problemen met betrekking tot de geestelijke gezondheid, dan vertoont 10% van de bevolking van 15 jaar en ouder angstproblemen, 15% signalen van depressieve gevoelens en 30% rapporteert slaapproblemen op het moment van het interview. Al deze aandoeningen zijn in de bevolking toegenomen sinds de laatste enquête van 2008. Daarnaast heeft 8% mogelijk een eetstoornis. Verder geeft 7% van de inwoners aan een depressie te hebben gehad in het jaar voorafgaand aan het interview. 81% van hen werd opgevolgd door een gezondheidswerker, 72% heeft hiervoor geneesmiddelen genomen en 28% heeft hiervoor psychotherapie gevolgd. Depressie als dusdanig lijkt niet te zijn toegenomen sinds de laatste enquête, maar de aanpak van de ziekte blijkt minder goed te zijn dan in 2008.

Op het moment van het interview gebruikt 16% van de personen van 15 jaar en ouder psychotrope geneesmiddelen, soms gelijktijdig: 13% neemt slaap- en kalmeringsmiddelen en 8% antidepressiva. Ten opzichte van de resultaten van 2008 is het gebruik van slaap- en kalmeringsmiddelen met 1% gedaald, maar het gebruik van antidepressiva neemt lineair toe in de tijd, een stijging van ongeveer 2% sinds 2008.

Ten slotte blijkt dat 14% van de bevolking van 15 jaar en ouder al ooit in hun leven ernstig aan zelfmoord heeft gedacht en 4,5% heeft al geprobeerd zelfmoord te plegen. In de periode van 12 maanden voorafgaand aan het interview hebben vijf personen op honderd zelfmoord overwogen en vier personen op duizend effectief geprobeerd een eind te maken aan hun leven.

De geestelijke gezondheidsindicatoren variëren in functie van bepaalde socio-demografische factoren. Zo hebben vrouwen vaker dan mannen geestelijke gezondheidsproblemen. Zij ervaren deze problemen vaker op een jongere leeftijd (< 25 jaar), maar ook op een latere leeftijd (> 75 jaar) dan mannen. Verder nemen meer vrouwen dan mannen psychotrope geneesmiddelen, zowel slaap- en kalmeringsmiddelen, als antidepressiva. Daarentegen is het geslacht geen risicofactor voor wat betreft zelfmoordgedachten en zelfmoordpogingen in het afgelopen jaar.

De meeste geestelijke gezondheidsindicatoren variëren in functie van de leeftijd, en voor veel indicatoren situeert de kritieke leeftijd zich tussen 25 en 55 of 65 jaar, wat overeenkomt met de actieve bevolking. Eetstoornissen komen vaker voor bij jongeren (vrouwen) en nemen doorgaans af met de leeftijd, terwijl slaapproblemen en zelfgerapporteerde depressie vaker voorkomen wanneer men ouder wordt. Zo ook neemt het gebruik van slaap- en kalmeringsmiddelen toe met de leeftijd, vooral bij vrouwen.

De overgrote meerderheid van de geestelijke gezondheidsindicatoren vermeld in dit rapport is gerelateerd met het opleidingsniveau: onwelbevinden, emotionele problemen, zelfmoordgedragingen en het gebruik van psychotrope geneesmiddelen komen meer voor bij de laagst opgeleiden. De urbanisatiegraad van de woonplaats is niet systematisch gerelateerd met de geestelijke gezondheid, maar toch blijken de problemen vaker voor te komen in de grote steden.

De geestelijke gezondheidsindicatoren vertonen globaal gezien een gunstiger profiel in het Vlaams Gewest dan in de twee andere gewesten van het land.

1. INLEIDING

De geestelijke gezondheid en het emotioneel welbevinden maken integraal deel uit van de gezondheid in de ruime zin van het woord en van de levenskwaliteit van de mensen. Ze zijn zo belangrijk dat ze een fundamenteel recht voor iedereen zijn (1;2). De geestelijke gezondheid en het welbevinden bevorderen de scholing, het werk en de deelname aan de maatschappij¹. Geestelijke gezondheidsproblemen en psychische ontreddeering hebben echter belangrijke gevolgen op verschillende niveaus. Naast het lijden dat ze teweeg brengen bij de persoon zelf, en zijn omgeving, hebben ze ook vaak een impact op de fysieke en sociale gezondheid. Zo komt het vaak voor dat mensen met geestelijke gezondheidsproblemen zich steeds meer gaan isoleren en afwezig zijn van het werk, alsook een gedrag vertonen dat schadelijk is voor de gezondheid, zoals overmatig gebruik van tabak, alcohol of andere middelen. Bovendien zorgen sommige problemen voor een wijziging van de fysiologische functies, wat er kan voor zorgen dat het risico op hart- en vaatziekten toeneemt. Ten slotte kunnen geestelijke gezondheidsproblemen soms levensbedreigend worden doordat ze drugsverslaving, geweld en zelfmoord in de hand werken.

Volgens de definitie van de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) is een persoon in goede geestelijke gezondheid 'een persoon die in staat is zich aan te passen aan verschillende leefsituaties, die kan omgaan met hoogte- en laagtepunten, die moeilijke momenten kan doorstaan of problemen kan oplossen. Een persoon in goede geestelijke gezondheid is iemand die voldoende zelfvertrouwen heeft om zich aan te passen aan een situatie waar men niets aan kan veranderen'. Bijgevolg beperkt een goede geestelijke gezondheid zich niet tot de afwezigheid van een psychische ziekte, maar is het een dynamisch vermogen om een evenwicht tussen alle levensaspecten te vinden.

Men onderscheidt momenteel drie dimensies in de conceptualisering van de geestelijke gezondheid².

1. De positieve geestelijke gezondheid refereert naar een toestand van welbevinden, een gevoel van geluk, van zelfverwezenlijking en/of positieve persoonlijke eigenschappen (optimisme, zelfrespect, weerstandsvermogen, gevoel van eigenwaarde, van zelfvervulling, enz.). Het is een toestand van evenwicht en harmonie tussen de structuren van het individu en die van de omgeving waaraan men zich moet aanpassen.
2. De psychische ontreddeering is een toestand van onwelbevinden die niet per se een ziekte of een psychische aandoening onthult. Zij wijst op de vage aanwezigheid van symptomen van angst en depressie, erg intens of van voorbijgaande aard, niet overeenkomend met de diagnostische criteria, zoals stress, schuldgevoelens, psychosomatische aandoeningen, professionele uitputting. Indien deze toestand van psychisch lijden intenser wordt of blijft aanhouden, dan kan ze echter de indicator van een psychische aandoening zijn en is een medische aanpak nodig.
3. De psychische problemen verwijzen naar de diagnostische classificaties die gebaseerd zijn op vastgestelde criteria en gerichte therapeutische acties. Deze problemen zijn van variabele duur en blijken min of meer ernstig of een handicap te zijn. Het gaat bijvoorbeeld over psychotische problemen, aandoeningen met een depressief karakter, angststoornissen, persoonlijkheidsstoornissen of problemen door het gebruik van toxische producten.

Psychische problemen worden meestal gekenmerkt door een chronisch of terugkerend disfunctioneren van gedachten, emoties, gedrag en/of relaties met anderen. Ze veroorzaken een groot lijden bij de persoon zelf en zijn omgeving, of zijn vaak een handicap in één of meerdere gebieden van het dagelijks leven (1). Psychische problemen zijn niet per definitie chronisch, maar kunnen zich tijdens een bepaalde periode in het leven van een persoon manifesteren.

De mechanismen die gepaard gaan met psychische ontreddeering en psychische problemen zijn talrijk en ingewikkeld. Volgens het biopsychosociaal model komen geestelijke gezondheidsproblemen voort

1 Europees pact voor geestelijke gezondheid en welzijn, Brussel, 12-13 juni 2008

2 Gebaseerd op het rapport « La santé mentale, l'affaire de tous » van M. Boisson, C. Godot en S. Sauneron, Centre d'analyse stratégique, Frankrijk, november 2009 (www.strategie.gouv.be)

uit de combinatie van een geheel van biologische, psychologische en sociale factoren die tot deze stoornissen leiden, en de aard en de evolutie ervan bepalen. Het voorkomen van een stoornis is vaak gerelateerd aan existentiële gebeurtenissen die, voor de persoon die ermee te maken krijgt, zwaar zijn. Zo zijn bijvoorbeeld persoonlijke elementen (genetische factoren, persoonlijkheid, gebeurtenissen tijdens de kindertijd, opvoeding, sociale omgeving), elementen van het dagelijks leven (professionele zorgen, hinder op niveau van de woonplaats of de leefomgeving, familiale problemen, rampen, instabiliteit), leefstijlen (alcohol, tabak, sport, sociaal netwerk), toegang tot zorgverstrekking, de snelle verandering binnen de huidige westerse maatschappij (stress, wedijver, versneld levensritme, economische crisis, werkloosheid, armoede, werkonzekerheid, eenzaamheid, verscheurde families, enz.) eveneens ondermijnende factoren die een invloed hebben op de geestelijke gezondheidsproblemen. Het onwelbevinden of het optreden van een stoornis is verbonden aan de moeilijkheid om de doorgemaakte gebeurtenissen te boven te komen of zich eraan aan te passen. De meest voorkomende pathologieën bij de bevolking zijn angstaanvallen, depressieve gevoelens en alcoholverslaving³.

Gezien de impact van dergelijke problemen op de levenskwaliteit van de mensen en hun omgeving, alsook op het functioneren van de maatschappij, moet de geestelijke gezondheid bijzondere aandacht krijgen binnen het domein van de volksgezondheid. Zo sturen de internationale organisaties en de Europese instellingen er sinds enkele jaren op aan dat het nationaal beleid haar acties op het gebied van de geestelijke gezondheid moeten uitbreiden om de problemen m.b.t. de geestelijke gezondheid te ontrafelen in al zijn dimensies en in alle sectoren van de maatschappij (3). Het gaat erom een strategie van « geestelijke volksgezondheid » op te stellen die erop gericht is het geheel van determinanten (individuele, familiale, gemeenschappelijke, sociale en van de omgeving) in te schatten en die overgaat tot een intensivering van beschermingsfactoren en de vermindering van risicofactoren.

De doelstelling van dit hoofdstuk is om de geestelijke gezondheidstoestand van de Belgische bevolking (van 15 jaar) en ouder en zijn evolutie in de tijd te beschrijven. Verschillende indicatoren werden gebruikt in de opeenvolgende enquêtes om verschillende dimensies van de geestelijke gezondheid te schetsen: de vitaliteit (of de energie) als indicator van positieve geestelijke gezondheid, maar ook het psychisch onwelbevinden en de aanwezigheid van een specifieke symptomatologie zoals depressieve gevoelens, angstaanvallen, slaapproblemen en eetstoornissen. Ook werd informatie verzameld over zelfgerapporteerde depressie en/of chronische angst in het jaar voorafgaand aan het interview, alsook de aanbevolen behandeling om hiermee om te gaan. Los hiervan wordt ook het gebruik van psychotrope geneesmiddelen, voornamelijk slaap- en kalmeringsmiddelen en antidepressiva, geëvalueerd. Deze geneesmiddelen vormen vaak de eerste behandeling, waardoor de symptomen en de belemmeringen weggewerkt of verkort kunnen worden en het hervallen voorkomen kan worden. Ze moeten echter met omzichtigheid worden gebruikt, gezien het risico van gewenning. Ten slotte werden er in de Belgische Gezondheidsenquête ook indicatoren opgenomen die het mogelijk maken om de prevalentie van zelfmoordgedachten en zelfmoordpogingen in ons land in te schatten, gezien het belang van de sterfte door zelfmoord in België.

3 Het gebruik van alcohol wordt geanalyseerd in het rapport 2 « Gezondheidsgedrag en leefstijl » in de gezondheidsenquête 2013

2. VRAGEN

De Gezondheidsenquête beoogt de geestelijke gezondheidsproblemen in te schatten bij diegenen waarvoor een opname in een gespecialiseerd centrum niet speciaal nodig is. De vragen gaan in op de meest voorkomende problemen bij de algemene bevolking van 15 jaar en ouder.

De Gezondheidsenquête legt zich toe op het onderzoeken van de volgende dimensies van de geestelijke gezondheid: het algemeen psychisch welbevinden, vitaliteit, angst, depressieve gevoelens, slaapproblemen en eetstoornissen, zelfmoordgedachten en -pogingen. Ze is ook geïnteresseerd in het gebruik van psychotrope geneesmiddelen en therapeutische opvolging. Alcohol- en drugsmisbruik worden in het rapport 'Gezondheidsgedrag en leefstijl' besproken.

Een belangrijke opmerking moet wel worden gemaakt: de Gezondheidsenquête laat niet toe een 'diagnose' van potentiële psychische problemen bij de deelnemers vast te stellen. Met de gehanteerde instrumenten, die deel uitmaken van de schriftelijke vragenlijst (zelfgerapporteerd), kan hoogstens informatie worden ingewonnen over de geestelijke gezondheidstoestand van de ondervraagde personen, alsook kan een indicatie worden gegeven over het soort probleem en dit op basis van de aanwezigheid (of de ernst) van bepaalde symptomen die in de schalen verwerkt zijn. Deze instrumenten zijn betrouwbaar en aanvaardbaar en worden bovendien internationaal op grote schaal gebruikt.

In de Gezondheidsenquête 2013 werden de volgende standaardinstrumenten geselecteerd om de geestelijke gezondheidstoestand van de bevolking te evalueren:

- De «General Health Questionnaire» (GHQ-12) (4) die, in haar korte versie (12 items), het algemeen psychisch welbevinden of een algemeen ziektebeeld dat opgevat wordt als een enkele pathologische groep ('onwelbevinden') schat. De resultaten geven de waarschijnlijkheid weer van een psychisch probleem (5). Deze vragenlijst beschrijft de huidige psychische toestand van de ondervraagde persoon aan de hand van zijn persoonlijke normen en kijkt dus niet naar een chronisch of vroeger probleem. Daarom is de referentietijd van deze vragenlijst 'de laatste tijd' en de referentienorm van de antwoordcategorieën 'meer/minder dan gewoonlijk' (dit wil zeggen dat de recente veranderingen gemeten worden ten opzichte van de gewone toestand van de persoon).
- De «Symptom Checklist-90-Revised» (SCL-90-R) (6) werd gebruikt om te peilen naar psychische aandoeningen. Hiermee wordt de huidige symptomatologie van de persoon (in de afgelopen week) onderzocht zonder te refereren naar zijn gewone toestand. Bijgevolg worden zowel de chronische aandoeningen als de tijdelijke problemen in rekening genomen. Vanuit technisch oogpunt stemmen de subschalen van SCL-90-R overeen met verschillende aandoeningen en zijn ze afgeleid van een factorstructuur. Het gaat om een instrument dat aanvaardbaar is en vaak wordt gebruikt. De subschalen die in de gezondheidsenquête 2013 werden opgenomen beperken zich tot die van depressieve gevoelens en angst, alsook slaapproblemen.
- De vitaliteitschaal van de SF-36 (7) is aanbevolen door EUROHIS (8) en maakt deel uit van de Europese vragenlijst EHIS⁴. Zij laat toe om rekening te houden met een positieve dimensie van de geestelijke gezondheid. Het betreft 4 items die het energieniveau (versus het vermoeidheidsniveau) van individuen meet.
- De SCOFF (9): dit instrument wordt gebruikt voor het opsporen van eetstoornissen en bestaat uit 5 vragen die deze stoornissen op een snelle manier kunnen identificeren. Zoals de meeste screeningsmiddelen, heeft ook de SCOFF de neiging om de frequentie van de stoornissen te overschatten, waardoor verondersteld wordt dat in tweede instantie een bevestigende diagnose wordt uitgevoerd. Het is echter niet mogelijk om met deze vragenlijst subklinische stoornissen te identificeren, met uitzondering van anorexia en boulimie (16).

4 European Health Interview Survey, Eurostat : http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/product_details/publication?p_product_code=KS-RA-13-018

Alle instrumenten komen voor in de schriftelijke vragenlijst (zelfgerapporteerd) van de enquête en zijn uitsluitend bestemd voor personen van 15 jaar en ouder. In deze vragenlijst werden ook vragen over zelfmoordgedachten en -pogingen opgenomen. Het gebruik van psychotrope geneesmiddelen (uit de module over de geneesmiddelen), alsook gerapporteerde depressie in de afgelopen 12 maanden (uit de module over langdurige ziekten) komen aan bod in de mondelinge vragenlijst, waarbij de antwoorden rechtstreeks door de enquêteur in de computer worden ingegeven. De analyses van deze laatste indicatoren worden in dit hoofdstuk echter ook beperkt tot personen van 15 jaar en ouder.

2.1. GHQ-12 VRAGEN (PSYCHISCH WELBEVINDEN VERSUS ONWELBEVINDEN)

Referentieperiode	De laatste weken
Antwoordcategorieën	Voor elke vraag zijn er vier antwoordmogelijkheden (variabel in functie van de vragen) met referentie naar wat gewoonlijk het geval is
Voorbeelden van de antwoordcategorieën	1. Beter dan gewoonlijk / 2. Net zo goed als gewoonlijk / 3. Minder goed dan gewoonlijk / 4. Veel minder goed dan gewoonlijk 1. Helemaal niet / 2. Niet meer dan gewoonlijk / 3. Wat meer dan gewoonlijk / 4. Veel meer dan gewoonlijk.
Vragen	“In de afgelopen weken, ...”
WB.01	hebt u zich kunnen concentreren op uw bezigheden?
WB.02	bent u door zorgen veel slaap tekort gekomen?
WB.03	hebt u het gevoel gehad zinvol bezig te zijn?
WB.04	voelde u zich in staat om beslissingen (over dingen) te nemen?
WB.05	hebt u het gevoel gehad dat u voortdurend onder druk stond?
WB.06	hebt u het gevoel gehad dat u uw moeilijkheden niet de baas kon?
WB.07	hebt u plezier kunnen beleven aan uw gewone, dagelijkse bezigheden?
WB.08	bent u in staat geweest uw problemen onder ogen te zien?
WB.09	heeft u zich ongelukkig en neerslachtig gevoeld?
WB.10	bent u het vertrouwen in uzelf kwijtgeraakt?
WB.11	hebt u zich als een waardeloos iemand beschouwd?
WB.12	hebt u zich alles bij elkaar redelijk gelukkig gevoeld?

2.2. VRAGEN VAN DE VITALITEITSCHAAL (VT) VAN DE SF-36

Referentieperiode	De afgelopen 4 weken
Antwoordcategorieën	1. Altijd / 2. Meestal / 3. Soms / 4. Zelden / 5. Nooit
Vragen	“Hoe vaak gedurende de afgelopen 4 weken ...”
WB.13.01	voelde u zich levenslustig?
WB.13.02	had u veel energie?
WB.13.03	voelde u zich uitgeput?
WB.13.04	voelde u zich moe?

2.3. VRAGEN VAN DE SCL-90-R (SYMPTOMEN VAN BESCHREVEN PSYCHISCHE PROBLEMEN)

Referentieperiode	De afgelopen week
Antwoordcategorieën	1. Helemaal niet / 2. Een beetje / 3. Nogal / 4. Tamelijk veel / 5. Heel erg
Vragen	“In welke mate werd u, in de afgelopen week met vandaag erbij, gehinderd door”:
Subschaal	Angst : 10 items
SL.01.03	U bang voelen
SL.01.04	Hartkloppingen
SL.01.06	Zenuwachtigheid of van binnen trillen
SL.01.11	Trillen
SL.01.15	Plotseling zomaar schrikken of bang worden
SL.01.21	U gespannen voelen
SL.01.26	Aanvallen van angst of paniek
SL.01.27	U zo rusteloos voelen dat je niet stil kunt blijven zitten
SL.01.29	Het gevoel dat u iets naars gaat overkomen
SL.01.30	Gedachten en bepaalde voorstellingen van angstige aard
Subschaal	Depressie: 17 items
SL.01.01	Te veel over de dingen piekeren
SL.01.02	Nergens meer belangstelling in hebben
SL.01.07	Nare gedachte of ideeën niet kwijt kunnen raken
SL.01.08	Geen seksuele interesse meer hebben of er geen plezier aan beleven
SL.01.09	Weinig fut (energie) hebben
SL.01.10	Denken om er maar een eind aan te maken
SL.01.12	Weinig eetlust hebben
SL.01.13	Gauw huilen
SL.01.14	Verstrikt zijn of gevangen voelen
SL.01.16	Uzelf van allerlei dingen de schuld geven
SL.01.17	U eenzaam voelen
SL.01.18	Het gevoel in de put te zitten
SL.01.19	Een gevoel van leegte
SL.01.20	U wanhopig voelen over de toekomst
SL.01.22	Denken aan de dood of sterven
SL.01.25	Het gevoel hebben dat alles moeite kost
SL.01.28	Gevoelens dat u niets waard bent

Subschaal	Slaapstoornissen: 3 items
SL.01.05	Moeilijk in slaap geraken
SL.01.23	Te vroeg wakker worden
SL.01.24	Een onrustige of gestoorde slaap

2.4. VRAGEN OVER ZELFMOORDGEDACHTEN EN -POGINGEN

Referentieperiode	In de loop van het leven / in de afgelopen 12 maanden Voor de vragen met betrekking tot het volledige leven: 1. Ja, meerdere malen / 2. Ja, één maal / 3. Neen, nooit
Antwoordcategorieën	Voor de vragen met betrekking tot de afgelopen 12 maanden: 1. Ja / 2. Neen
Vragen	
SL02	Hebt u er ooit ernstig aan gedacht om een einde aan uw leven te maken?
SL03	Hebt u de afgelopen 12 maanden dergelijke gedachten gehad?
SL04	Hebt u ooit een zelfmoordpoging ondernomen?
SL05	Hebt u de afgelopen 12 maanden een zelfmoordpoging ondernomen?

2.5. SCOFF VRAGEN OVER EETSTOORNISSEN

Referentieperiode	Niet gedefinieerd, in het heden
Antwoordcategorieën	1. Ja / 2. Neen
Vragen	
EB.01	Bent u recent meer dan 6 kilo afgevallen in 3 maanden tijd?
EB.02	Bent u bang dat u geen controle meer heeft over de hoeveelheid die u eet?
EB.03	Wekt u wel eens braken op, omdat u zich met een 'volle' maag niet goed voelt?
EB.04	Vindt u uzelf te dik, terwijl anderen juist vinden dat u te mager bent?
EB.05	Vindt u dat voedsel uw leven overheerst?

2.6. VRAGEN UIT DE MONDELINGE VRAGENLIJST

Module betreffende langdurige ziekten en aandoeningen

De informatie met betrekking tot een depressie in de afgelopen 12 maanden is gebaseerd op de overeenkomstige vraag waarbij een lijst met aandoeningen wordt overlopen in de mondelinge vragenlijst:

Referentieperiode	De afgelopen 12 maanden
Antwoordcategorieën	1. Ja / 2. Neen
Vragen	Hebt u in de afgelopen 12 maanden één van de volgende ziekten of aandoeningen gehad?
MA.01.21	Ernstige somberheid of depressie voor een periode van minstens 2 weken?
MA.02.21	Werd u hiervoor in de afgelopen 12 maanden opgevolgd door een dokter of andere gezondheidswerker?
MA.10	Hebt u hiervoor de afgelopen 12 maanden geneesmiddelen ingenomen?
MA.11	Hebt u hiervoor de afgelopen 12 maanden psychotherapie gevolgd?

Module betreffende het gebruik van geneesmiddelen

De informatie met betrekking tot het gebruik van slaap- en kalmeringsmiddelen en antidepressiva en wordt verkregen via de volgende vragen:

Referentieperiode	De afgelopen 2 weken
Antwoordcategorieën	1. Ja / 2. Neen
DR.01	Hebt u de afgelopen 2 weken geneesmiddelen gebruikt die voor u voorgeschreven waren door een arts?
DR.02	Hebt u de afgelopen 2 weken slaap- of kalmeringsmiddelen gebruikt die voor u voorgeschreven waren door een arts?
DR.03	Hebt u de afgelopen 2 weken antidepressiva gebruikt die voor u voorgeschreven waren door een arts?

3. INDICATOREN

Verskillende indicatoren werden berekend via meetschalen van de geestelijke gezondheid. De meerderheid van de indicatoren wordt gerapporteerd in termen van prevalentie, gedefinieerd als het percentage (%) personen met een bepaalde aandoening ten opzichte van de geheel bestudeerde bevolking. Een prevalentie kan worden uitgedrukt over een volledig leven (percentage personen dat de aandoening minstens één keer in de loop van hun leven heeft gehad) of over een bepaalde periode, zoals bv. de afgelopen twaalf maanden of de afgelopen twee weken (percentage personen dat de aandoening minstens één keer in de loop van de bepaalde periode heeft gehad). Andere indicatoren worden uitgedrukt in gemiddelde waarden (rekenkundig gewogen) voor de bestudeerde bevolking. Alle indicatoren zijn gerapporteerd in de basistabellen voor België en de drie gewesten op het einde van dit hoofdstuk.

Het is belangrijk te melden dat alle indicatoren betreffende de geestelijke gezondheid uitsluitend betrekking hebben op de bevolking van 15 jaar en ouder.

Indicatoren van psychisch welbevinden opgesteld op basis van de GHQ-12

WB_1 deze indicator van psychisch (on)welbevinden wordt uitgedrukt door een gemiddelde. De GHQ-score heeft betrekking op de waarschijnlijkheid van een psychisch probleem in een zogeheten 'dimensioneel' perspectief. Deze score wordt berekend op basis van een bimodale notering van items waar de antwoorden [1 2 3 4] worden omgezet in punten [0 0 1 1]. De optelsom van de punten voor deze 12 items geeft de globale GHQ-score gelegen tussen 0 en 12, berekend voor elk individu. Een hoge score duidt op een grotere waarschijnlijkheid van psychische klachten.

De indicatoren WB_2 en WB_3 zijn afgeleid van de eerste indicator (WB_1) en dienen om, op basis van een drempelwaarde, de prevalentie van psychische problemen in een categorisch perspectief in te schatten. Twee drempelwaarden werden gebruikt om de GHQ-score te dichotimiseren en het aantal personen met moeilijkheden vast te stellen:

WB_2 (indicator met betrekking tot het hebben van psychische problemen) wordt opgesteld op basis van de drempelwaarde [2+] (GHQ-score van [0-1] versus [2-12]). Dit stemt overeen met de definitie van iemand die minstens twee 'abnormale' psychische klachten heeft, wat een aanwijzing is van een mogelijke psychopathologie (10). Deze drempelwaarde wordt meestal aangeraden voor studies in de algemene bevolking (11;12).

WB_3 (indicator met betrekking tot het hebben van een reële kans op een psychische aandoening) verwijst naar de drempelwaarde [4+] (GHQ-score van [0-3] versus [4-12]), wat overeenstemt met de definitie van de meest ernstige gevallen, met inbegrip van minstens 4 'abnormale' psychische klachten. Personen met deze score vereisen in principe een professionele begeleiding. De score wordt ook gebruikt in gezondheidsenquêtes in andere landen (meer bepaald Engeland) om de prevalentie van problemen van de psychische gezondheid in te schatten, waardoor vergelijkingen mogelijk zijn.

Indicatoren van vitaliteit opgesteld op basis van de SF-36 schaal

WB_4 is de indicator van de positieve geestelijke gezondheid. Deze wordt opgesteld door de scores van de twee eerste onderdelen om te draaien (1=5, 2=4, etc.) opdat ze dezelfde positieve polariteit zouden hebben als de twee anderen. Vervolgens wordt het gemiddelde van de scores voor elk individu berekend. Dit gemiddelde wordt dan omgezet naar een schaalgrootte van 0 tot 100, waarbij de hoogste waarden overeenstemmen met een grotere vitaliteit.

WB_5 is een dichotome omzetting van dezelfde schaal (13). Deze indicator identificeert de personen die een energie en vitaliteit ruim boven het gemiddelde hebben (berekend als het gemiddelde plus de 'standaard deviatie', per enquêtejaar). Deze drempelwaarden werden

vastgelegd op 78,5 voor het jaar 2004, 79,5 voor het jaar 2008 en 78,3 voor het jaar 2013. De personen met een vitaliteitsscore boven deze waarden, worden beschouwd als personen die een optimale vitale energie hebben.

Indicator van eetstoornissen opgesteld op basis van de SCOFF

In de Gezondheidsenquête 2013 wordt een nieuwe indicator bestudeerd. Deze indicator heeft betrekking op mogelijke eetstoornissen, meer specifiek anorexia nervosa en boulimia. De indicator is gebaseerd op een gevalideerde screeningschaal die 5 dichotome vragen (ja/nee) omvat, « SCOFF » genoemd. De drempel van 2 positieve symptomen of meer (2+) suggereert een eetstoornis. Deze psychopathologie van het voedingsgedrag raakt vooral jongeren, en meer bepaald de meisjes.

SL_1 verwijst naar het vermoeden van een eetstoornis

Het betreft hier voornamelijk twee tegenovergestelde vormen van eetstoornissen: het zich onttrekken van voedsel (anorexia nervosa) en heftige eetbuien (boulimia). De realiteit is natuurlijk veel complexer, enerzijds omdat deze twee vormen met elkaar gerelateerd zijn, anderzijds omdat er een reeks van andere dysfuncties bestaan die atypischer zijn. Anorexia (het weigeren zich te voeden) weerspiegelt een diep onwelbevinden en kan dramatische gevolgen hebben voor de gezondheid. Boulimia (dwangmatige crisissen waarbij het onmogelijk is te stoppen met eten) is ook het gevolg van een nood, een trauma of een diep ongenoegen.

Indicatoren van specifieke psychische problemen opgesteld op basis van de SCL-90-R

Drie indicatoren zijn gebaseerd op de subschalen van de SCL-90-R (SL_2, SL_3, SL_4). Elke indicator schat de prevalentie van een specifiek probleem. De schaalscores worden berekend door de scores van de items [gradatie 0 1 2 3 4] op te tellen, en te delen door het aantal items van de subschaal (14). De zo verkregen scores (die overeenkomen met de gemiddelde waarde van de scores van de items over 5 gradaties, van 0 tot 4) worden vervolgens gedichotomiseerd vanaf de drempelwaarde [2+] (SCL score van [0-1] versus [2-4]).

SL_2 verwijst naar depressieve gevoelens

SL_3 verwijst naar angststoornissen

SL_4 verwijst naar slaapproblemen

De indicator SL_2 betreffende depressieve gevoelens wordt berekend op basis van 13 items, volgens de aanbevelingen van de auteur van de schaal (6) en van Pellet (14). De 13 items gebruikt om de indicator van depressieve gevoelens te berekenen, zijn de volgende: SL.01. [01, 02, 08, 09, 10, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 25, 28]. De items SL.01. [07, 12, 19, 22] werden in de vragenlijst opgenomen om externe onderzoekers de mogelijkheid te geven om de indicator van depressieve gevoelens te berekenen in functie van andere gedefinieerde criteria (15).

Opgelet. Deze indicatoren worden dus niet opgesteld op basis van bevolkingsnormen, zoals gesuggereerd in de gebruikersgids van de vragenlijst. Voorzichtigheid is dus geboden wanneer men de prevalentie beschouwt in absolute termen ("zoveel mensen in de bevolking hebben dergelijk probleem"), daar de definitie van 'gevallen' geen gevalideerde aanpak volgt. De resultaten zijn wel betrouwbaar in relatieve termen (vergelijkingen in de tijd of tussen subgroepen van de bevolking). We herinneren er aan dat deze meetschalen niet de aanwezigheid van een vastgesteld psychiatrisch syndroom verzekeren, zoals dit aan het licht zou kunnen komen na een klinische diagnose. Wel duiden ze op de aanwezigheid van symptomen die er door hun intensiteit en hun voorkomen op wijzen dat een probleem van een bepaald type aanwezig kan zijn.

Indicatoren betreffende zelfmoordgedachten en -pogingen

De vier indicatoren over zelfmoordgedragingen zijn gebaseerd op de overeenkomende vragen, waarvan de antwoorden werden gedichotomiseerd (ja/nee).

SL02_1 verwijst naar zelfmoordgedachten in de loop van het hele leven (ooit)

SL03_1 verwijst naar zelfmoordgedachten in de afgelopen 12 maanden

SL04_1 verwijst naar een zelfmoordpoging in de loop van het hele leven (ooit)

SL05_1 verwijst naar een zelfmoordpoging in de afgelopen 12 maanden

Indicatoren betreffende zelfgerapporteerde chronische depressie (1 jaar)

De volgende indicatoren zijn afkomstig van de module over langdurige ziekten en aandoeningen (MA):

MH_1 (zelfgerapporteerde depressie) duidt op de aanwezigheid (of niet) van een ernstige depressie (die minstens twee weken heeft geduurd) in de afgelopen 12 maanden, wat zo door de respondenten zelf werd aangegeven. Deze indicator laat toe de prevalentie van een depressieve periode in een jaar in te schatten. Zij wordt opgesteld op basis van de vraag MA.01.21 (depressie in de afgelopen 12 maanden).

MH_2 duidt op een eventuele raadpleging van een gezondheidswerker voor de depressie in de afgelopen 12 maanden en is gebaseerd op de vraag MA.02.21.

MH_3 verwijst naar het eventueel nemen van geneesmiddelen tegen depressie in de afgelopen 12 maanden (vraag MA.10).

MH_4 verwijst naar een psychotherapeutische behandeling tegen depressie in de afgelopen 12 maanden (vraag MA.11).

De indicatoren betreffende het gebruik van psychotrope geneesmiddelen

De volgende indicatoren verwijzen naar het gebruik van psychotrope geneesmiddelen, voorgeschreven door een gezondheidswerker voor de respondent zelf, in de afgelopen 2 weken. Het betreft zowel het gebruik van slaap- en kalmeringsmiddelen als het gebruik van antidepressiva. De vragen met betrekking tot deze indicatoren zijn afkomstig van de module over het gebruik van geneesmiddelen.

MH_5 verwijst naar voorgeschreven slaap- en kalmeringsmiddelen

MH_6 verwijst naar voorgeschreven antidepressiva

MH_7 verwijst naar 'psychotrope geneesmiddelen' (omvat minstens één van voorgaande geneesmiddelen)

Deze laatste twee groepen van indicatoren (MH_1 tot MH_4 en MH_5 tot MH_7) zijn gebaseerd op vragen in het mondeling interview die de hele bevolking als doelgroep hebben. Om een zekere consistentie te behouden tegenover de specifieke indicatoren omtrent geestelijke gezondheid, zijn de analyses in deze module beperkt tot de personen van 15 jaar en ouder.

4. RESULTATEN

4.1. PSYCHISCH ONWELBEVINDEN

Ter herinnering, het *psychisch welbevinden/onwelbevinden* (WB_1), geschat door de GHQ-12, varieert op een schaal van 0 tot 12, waarbij een hogere score duidt op een grotere waarschijnlijkheid van een psychische aandoening. Ieder onderdeel (1-12) vertegenwoordigt immers een psychisch symptoom waarvan de intensiteit wordt aangegeven door de respondent. Twee definities werden gebruikt op basis van deze score: de ene om de prevalentie van personen met bepaalde psychische problemen weer te geven (drempel op [2+] voor de indicator WB_2), en de andere om het percentage personen met een reële kans op een *psychische aandoening* in te schatten (hogere drempelwaarde, op [4+] voor de indicator WB_3). De analyses hier voorgesteld gaan vooral over de indicator WB_2, doorgaans meer gebruikt in bevolkingsenquêtes. De resultaten voor de drie indicatoren worden voorgesteld in de tabellen op het eind van dit hoofdstuk. De getallen die besproken worden in de tekst hieronder zijn afgerond naar de hogere absolute waarde wanneer het cijfer na de komma gelijk is aan 5-tiende of meer.

4.1.1. BELGIË

Op nationaal niveau is de gemiddelde GHQ-score van onwelbevinden bij de bevolking van 15 jaar en ouder 1,7 (op 12), een waarde die sinds de enquête van 2008 is toegenomen (1,3). Deze uitgesproken trend suggereert dat de bevolking van 2013 meer psychische symptomen vertoont.

In termen van proporties blijkt dat één op drie personen (meer precies 32% van de bevolking van 15 jaar en ouder) psychische problemen aangeeft (drempelwaarde [2+]), terwijl 18% een reële kans op een psychische aandoening heeft (drempelwaarde [4+]). Beide percentages zijn sinds 2008 toegenomen.

Drie symptomen worden vaker gerapporteerd dan anderen, en dit zowel in 2013 als in 2008: het betreft slaapttekort door zorgen (overeenkomend met item WB.02: 21% in 2013 ten opzichte van 18% in 2008), het gevoel voortdurend onder druk te staan (WB.05: 27% in 2013 ten opzichte van 20% in 2008) en zich ongelukkig en neerslachtig voelen (WB.09: 19% in 2013 ten opzichte van 16% in 2008).

Analyse volgens geslacht en leeftijd

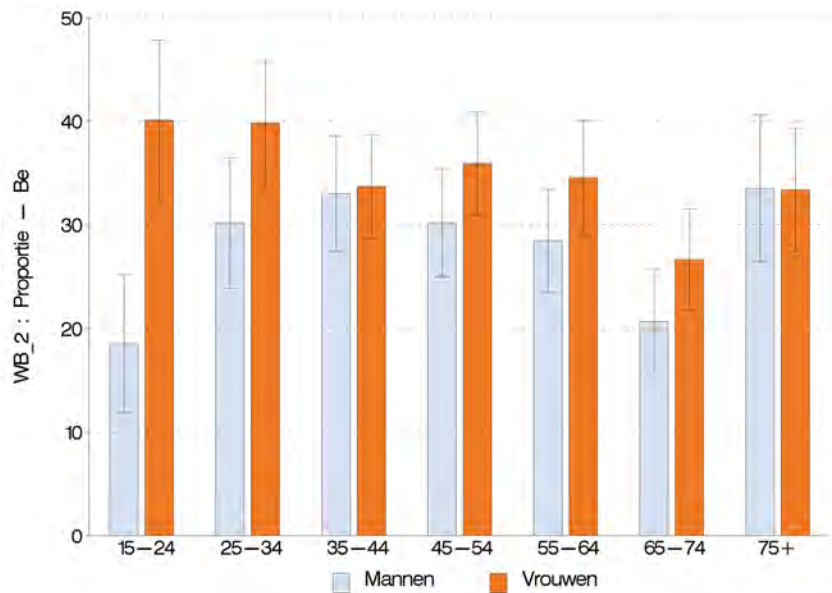
Zoals vaak het geval is, is de gemiddelde GHQ-score van onwelbevinden ongunstiger bij vrouwen dan bij mannen (1,9 versus 1,5). In termen van proporties vertonen vrouwen vaker dan mannen psychische problemen (35% tegen 28% voor de drempelwaarde 2+), en hebben ze ook een grotere reële kans op een psychische aandoening (20% tegen 16% voor de drempelwaarde 4+). Verschillen volgens het geslacht blijken significant te zijn na correctie voor leeftijd.

Wanneer de prevalentie volgens leeftijd wordt beschouwd, zonder een onderscheid naar geslacht te maken, dan wordt de actieve bevolking (leeftijd hier gedefinieerd als 25-64 jaar) alsook de alleroudsten (75 jaar en ouder) meer getroffen door psychische problemen, met een prevalentie voor de drempelwaarde [2+] die schommelt rond 33% (31% à 35%). De leeftijdsgroep van 65-74 jaar wordt proportioneel minder vaak (24%) getroffen door psychische problemen dan de rest van de bevolking. Deze resultaten suggereren dat het professionele leven en/of de familiale verantwoordelijkheden een potentiële bron van moeilijkheden zou(den) kunnen zijn.

De resultaten volgens leeftijd en geslacht (Figuur 1) tonen aan dat het verschil van prevalentie van psychische problemen (drempelwaarde 2+) tussen mannen en vrouwen veel groter is bij jongeren van 15-24 jaar en in mindere mate in de leeftijdsgroep van 25-34 jaar. Bij de vrouwen heeft de prevalentie van psychische problemen de neiging lichtjes af te nemen met de leeftijd, gaande van 40% in de leeftijdsgroep van 15 tot 34 jaar naar 33-36% bij de oudsten (met uitzondering van de leeftijdsgroep van 65-74 jaar: 27%). Bij de mannen vertonen de prevalenties per leeftijdsgroep een parapluverdeling, met de laagste prevalenties (ongeveer 20% van de mannen) in de jongste (15-24 jaar) en bijna oudste (65-74 jaar) leeftijdsgroep en een piek die 33% bereikt in de leeftijdsgroep van 35-44 jaar. In de leeftijdsgroep

van 35-44 jaar, alsook na 75 jaar, zijn er proportioneel evenveel mannen als vrouwen met psychische problemen (nl. 33%).

Figuur 1 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische problemen, gemeten aan de hand van de gedichotomiseerde GHQ-12 score [2+], volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De gemiddelde score van onwelbevinden en de percentages van psychische problemen (drempelwaarde 2+) en van een reële kans op een psychische aandoening (drempelwaarde 4+) variëren in functie van het opleidingsniveau. Personen uit de laagst geschoolde huishoudens (diploma lager of geen diploma) hebben gemiddeld een hogere score van onwelbevinden (WB_1: 2,4) en geven vaker aan psychische problemen te hebben (WB_2: 43% en WB_3: 28%) dan diegenen afkomstig uit huishoudens waar minstens één persoon een hoger opleidingsniveau heeft (bijvoorbeeld, de maximale waarden bij de hoger opgeleiden zijn voor WB_1: 1,8 ; WB_2: 34% en WB_3: 19%). Voor elke indicator van onwelbevinden is het verschil tussen de laagst geschoolden en de andere opleidingsniveaus significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Deze resultaten geven aan dat, onafhankelijk van de leeftijd en het geslacht, personen uit minder begunstigde sociale milieus kwetsbaarder zijn bij tegenslag in het leven.

812

Psychische problemen (drempelwaarde 2+) blijken meer voor te komen in stedelijke gebieden dan in halfstedelijke en landelijke gebieden, en de verschillen blijven significant ($p=0,03$) na correctie voor leeftijd en geslacht. Het verschil in de prevalentie van een reële kans op een psychische aandoening (grenswaarde 4+) volgens urbanisatiegraad is echter niet statistisch significant.

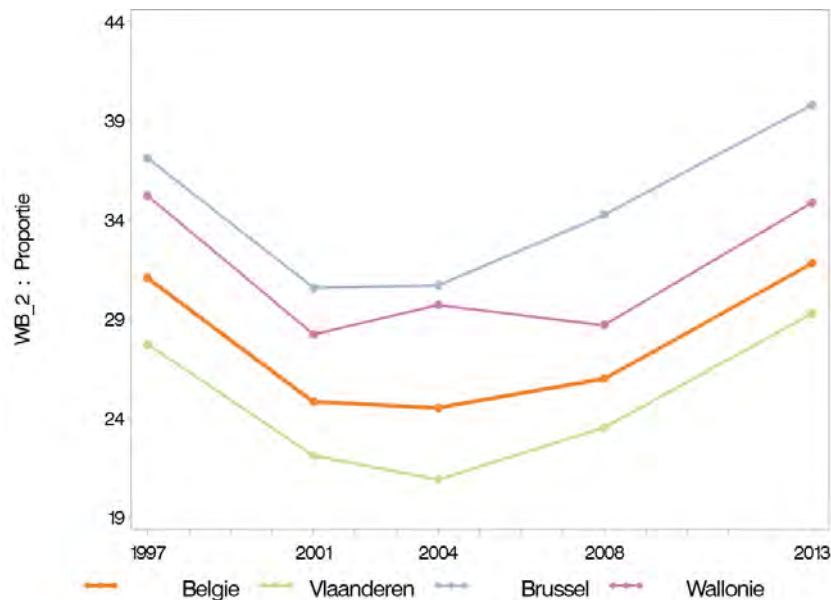
Evolutie over de tijd

Op nationaal niveau is de gemiddelde score van onwelbevinden stabiel gebleven tussen 2001 en 2008 (rond 1,3 voor de drie voorgaande enquêtes), maar deze score is aanzienlijk gestegen in 2013 (1,7), wat wijst op een meer uitgesproken onwelbevinden dan vroeger bij de bevolking.

Figuur 2 geeft de evolutie weer van de prevalentie van psychische problemen (grenswaarde 2+) over de tijd op nationaal en regionaal niveau. Hoewel er kleine verschillen worden waargenomen tussen de gewesten tussen 2001 en 2008, komt duidelijk naar voor dat in elk gewest de evolutie van de prevalentie van psychische problemen een U-curve volgt over de laatste 15 jaar, met stijgende waarden in 2013, die de waarden van 1997 overstijgen. Na correctie voor leeftijd en geslacht blijven de verschillen tussen

2013 en de drie voorgaande enquêtejaren (2001-2004-2008) statistisch significant in de drie gewesten en voor heel België.

Figuur 2 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische problemen, gemeten aan de hand van de gedichotomiseerde GHQ-12 score [2+], per jaar en per gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

4.1.2. GEWESTEN

De indicatoren van onwelbevinden kennen een vergelijkbare toename in de drie gewesten van het land. De prevalentie van psychische problemen (grenswaarde 2+) blijft echter hoger in het Brussels (40%) en in het Waals Gewest (35%) dan in het Vlaams Gewest (29%). Dit is ook het geval voor de prevalentie van een reële kans op een psychische aandoening (grenswaarde 4+), die respectievelijk 25% is in het Brussels en 20% in het Waals Gewest, tegenover 16% in het Vlaams Gewest. De statistische analyses bevestigen dat de waargenomen verschillen tussen de drie gewesten, twee per twee vergeleken, significant zijn na correctie voor leeftijd en geslacht.

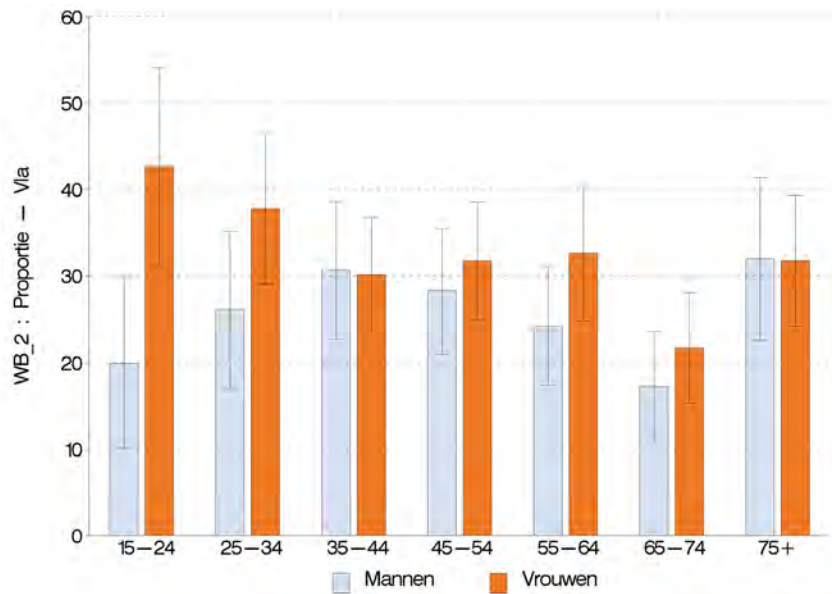
Vlaams Gewest

Mannen hebben minder vaak psychische problemen of een reële kans op een psychische aandoening (26% bij [2+] en 14% bij [4+]) dan vrouwen (respectievelijk 32% en 18%). De verdeling volgens leeftijd lijkt op die van België (Figuur 3). Wel valt op dat de prevalentie van psychische problemen bij jonge vrouwen van 15-25 jaar bijzonder hoog is in het Vlaams Gewest (43%) in vergelijking met de andere gewesten (30% in het Brussels en 38% in het Waals Gewest).

Het opleidingsniveau speelt ook een rol. Na correctie voor leeftijd en geslacht wordt een statistisch significant verschil waargenomen voor de prevalentie van psychische problemen bij de personen afkomstig uit lager geschoolde huishoudens (lager/geen diploma: 42%) ten opzichte van diegenen met een hoger opleidingsniveau (secundair onderwijs of hoger: tussen 26% en 31%).

Wat de evolutie van de indicatoren betreft (Figuur 2), zoals al vermeld voor België, vinden we een U-vormige curve, die een afname van de prevalentie van psychische problemen aangeeft tussen 1997 (28%) en 2001-2004 (22% - 21%), gevolgd door een toename in 2008 (23%), die ruimschoots bevestigd wordt in 2013 (29%). De verschillen tussen de opeenvolgende jaren (uitgezonderd 2001-2004) blijven significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 3 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische problemen, gemeten aan de hand van de gedichotomiseerde GHQ-12 score [2+], volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

Brussels Gewest

Zoals het geval was in de voorgaande enquêtes, zijn de gegevens met betrekking tot onwelbevinden het meest ongunstig in het Brussels Gewest. De percentages van personen met psychische problemen (40%) alsook personen met een reële kans op een psychische aandoening (25%) zijn er significant hoger dan in de andere twee gewesten, zelfs na correctie voor leeftijd en geslacht.

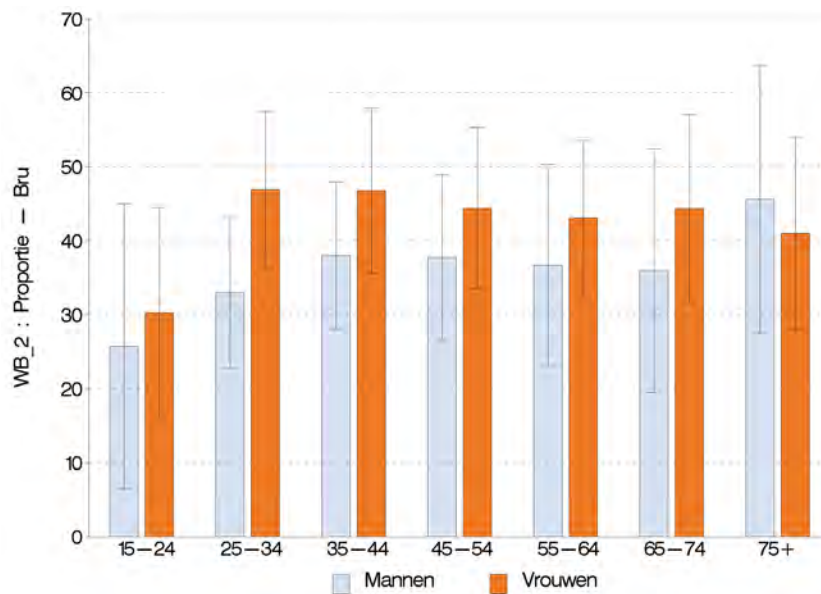
Het verschil in prevalentie van psychische problemen tussen mannen (36%) en vrouwen (43%) is significant na correctie voor leeftijd.

In het Brussels Gewest verschilt de verdeling volgens leeftijd en geslacht van de indicatoren van onwelbevinden enigszins in vergelijking met wat we vinden voor het Vlaams en het Waals Gewest. Hier is het percentage vrouwen met psychische problemen het laagst tussen 15 en 24 jaar (30%) zoals dat ook het geval is bij de mannen in deze leeftijdsgroep (25%). De prevalentie van psychische problemen bij vrouwen neemt sterk toe in de leeftijdsgroep van 25-34 jaar (47%), om in de volgende leeftijdsgroepen waarden tussen 43% en 47% aan te houden, en vanaf 75 jaar terug te lopen tot 41%. Voor mannen is de toename van de prevalentie van psychische problemen met de leeftijd geleidelijk, en komt deze niet hoger dan 38% (tussen 35 en 54 jaar), behalve na de leeftijd van 75 jaar (46%). In tegenstelling tot wat wordt waargenomen in het Vlaams en het Waals Gewest, heeft de leeftijdsgroep van 65-74 jaar een gelijkaardige prevalentie, in termen van psychische problemen, als de aangrenzende leeftijdsgroepen.

Ten slotte observeren we een negatieve samenhang tussen het voorkomen van psychische problemen en het opleidingsniveau van het huishouden. Het verschil tussen de individuen uit een huishouden waarvan het opleidingsniveau niet hoger is dan het lager secundair (46%-59%) en deze met een hoger opleidingsniveau (37%-38%) blijft significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

De evolutie van deze indicatoren over de tijd is ongeveer vergelijkbaar met deze in het Vlaams Gewest, dit wil zeggen een curve in U-vorm (Figuur 2). De prevalentie van psychische problemen begint te stijgen vanaf 2008: zij gaat van 31% in 2001 en 2004 tot 34% in 2008, om te pieken tot 40% in 2013.

Figuur 4 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische problemen, gemeten aan de hand van de gedichotomiseerde GHQ-12 score [2+], volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

Waals Gewest

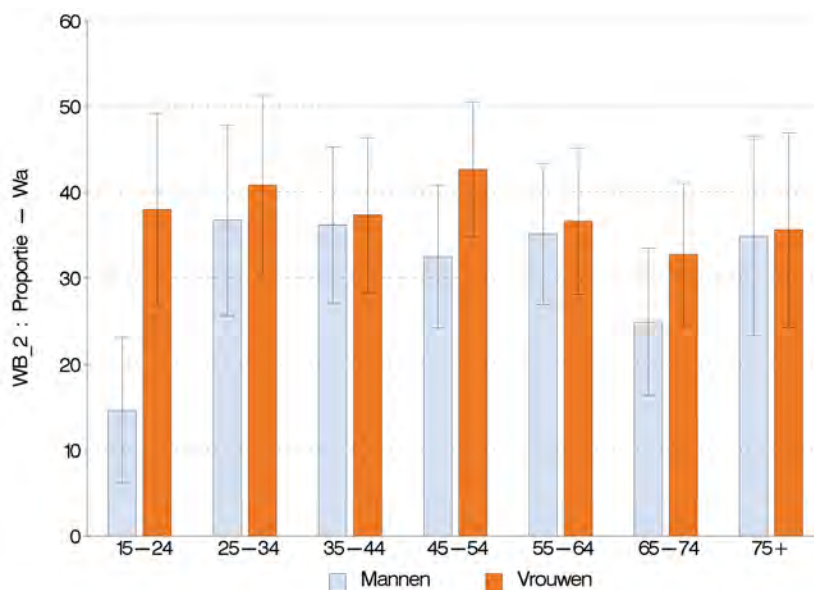
Zoals reeds vastgesteld in de voorgaande enquêtes zijn de indicatoren van onwelbevinden minder gunstig in het Waals Gewest dan in het Vlaams Gewest, maar beter dan in het Brussels Gewest. Het verschil met elk van de twee gewesten is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

De score van onwelbevinden (WB_1) is gemiddeld 1,8 terwijl 35% van de inwoners psychische problemen ervaart (drempelwaarde 2+) en 20% een reële kans op een psychische aandoening heeft (drempelwaarde 4+). Zoals in de andere gewesten zijn er significant meer vrouwen met psychische problemen dan mannen (drempelwaarde 2+: 38% tegen 31%; en drempelwaarde 4+: 22% tegen 18%); deze verschillen zijn sinds 2008 wel afgenomen. We merken op dat de prevalentieverschillen tussen mannen en vrouwen vooral omvangrijk zijn in de leeftijdsgroep van 15-24 jaar, waar er proportioneel twee keer zoveel jonge vrouwen als mannen zijn met psychische problemen (respectievelijk 38% en 15%).

De verdeling van de indicatoren van onwelbevinden varieert volgens het opleidingsniveau, en de verschillen zijn statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht: de prevalenties van psychische problemen (WB_2) en van een reële kans op een psychische aandoening (WB_3) zijn hoger in de categorie van de laagst geschoolde huishoudens (geen/lager diploma: 42% voor WB_2; 28% voor WB_3) dan in de categorie van de huishoudens met een diploma hoger onderwijs (30% voor WB_2; 15% voor WB_3).

Tenslotte nemen in het Waals Gewest de drie indicatoren van onwelbevinden, gebaseerd op de GHQ-12, af tussen 1997 en 2001, waarna ze stabiliseren tussen 2001 en 2008 om opnieuw toe te nemen in 2013, met terug gelijkaardige waarden als in 1997. De verschillen van de gemiddelden of de prevalenties tussen 2013 en de drie voorgaande enquêtejaren zijn statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 5 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische problemen, gemeten aan de hand van de gedichotomiseerde GHQ-12 score [2+], volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

4.2. POSITIEVE GEESTELIJKE GEZONDHEID: GEMIDDELDE VITALITEITSCORE EN PREVALENTIE OPTIMALE VITALITEITSCORE

De indicator van positieve geestelijke gezondheid wordt gemeten via de vitaliteitschaal van de SF-36, die varieert van 0 tot 100 (WB_4), waarbij hogere waarden overeenkomen met meer 'levensenergie'. De indicator werd herberekend voor de enquête van 2004 om de antwoordschaal (bestaande uit 6 antwoordcategorieën) te synchroniseren met deze gebruikt in de enquêtes van 2008 en 2013 (5 antwoordcategorieën). Voor dit rapport is op basis van deze schaal een bijkomende indicator gemaakt, waarbij de score wordt gedichotomiseerd, met een drempelwaarde die wordt bepaald door de standaarddeviatie op te tellen bij de gemiddelde score (per enquêtejaar). De personen met een score boven deze drempelwaarde worden geklasseerd als personen die een optimale vitale energie hebben (WB_5).

4.2.1. BELGIË

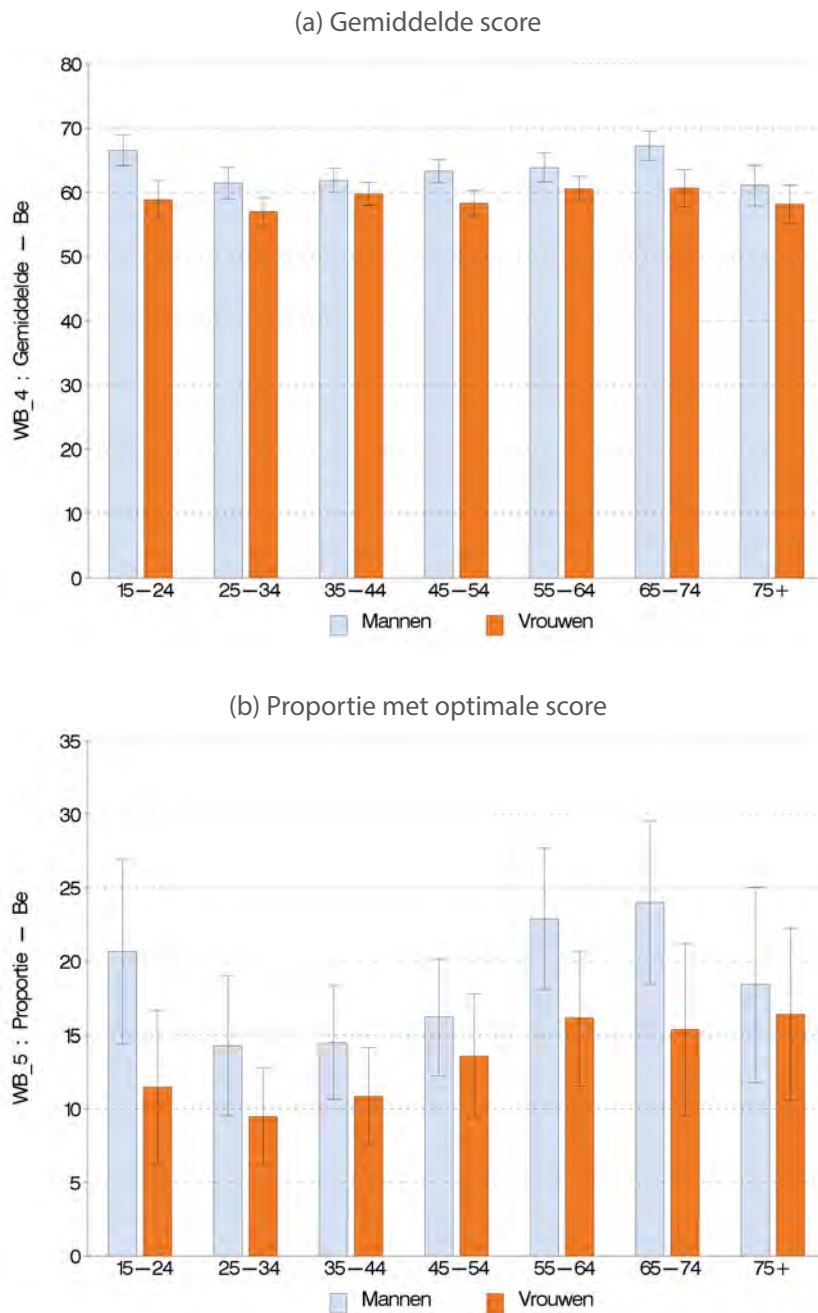
816

In België is de gemiddelde vitaliteitscore bij de bevolking van 15 jaar en ouder 61 (op een schaal die gaat van 0 tot 100), en het percentage personen dat een optimale energie heeft (>78,3) is 16%.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Mannen hebben gemiddeld een hogere vitaliteitscore dan vrouwen (64 tegen 59), en er zijn ook proportioneel meer mannen die een optimale vitale energie hebben (18% tegen 13% vrouwen). Deze verschillen zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 6 I (a) Gemiddelde vitaliteitscore (positieve geestelijke gezondheid, gemeten aan de hand van SF-36/VT) en (b) percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een optimale vitaliteitscore heeft (SF-36/VT > 78,3), volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013

De gemiddelde vitaliteitscore varieert niet significant volgens de leeftijdsgroepen (Figuur 6a). Gemiddeld hebben mannen meer energie vóór de leeftijd van 25 jaar en in de leeftijdsgroep van 65-74 jaar. De variatie volgens leeftijdsgroep blijkt duidelijker voor de proportie met een optimaal energieniveau dan voor de gemiddelde score (Figuur 6b). Zo zijn er meer mannen met een optimaal energieniveau in de leeftijdsgroepen van 15-24 jaar (21%) en 55-74 jaar (23-24%). Een optimaal energieniveau komt bij vrouwen proportioneel vaker voor na de leeftijd van 55 jaar, met een prevalentie van meer dan 15%.

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

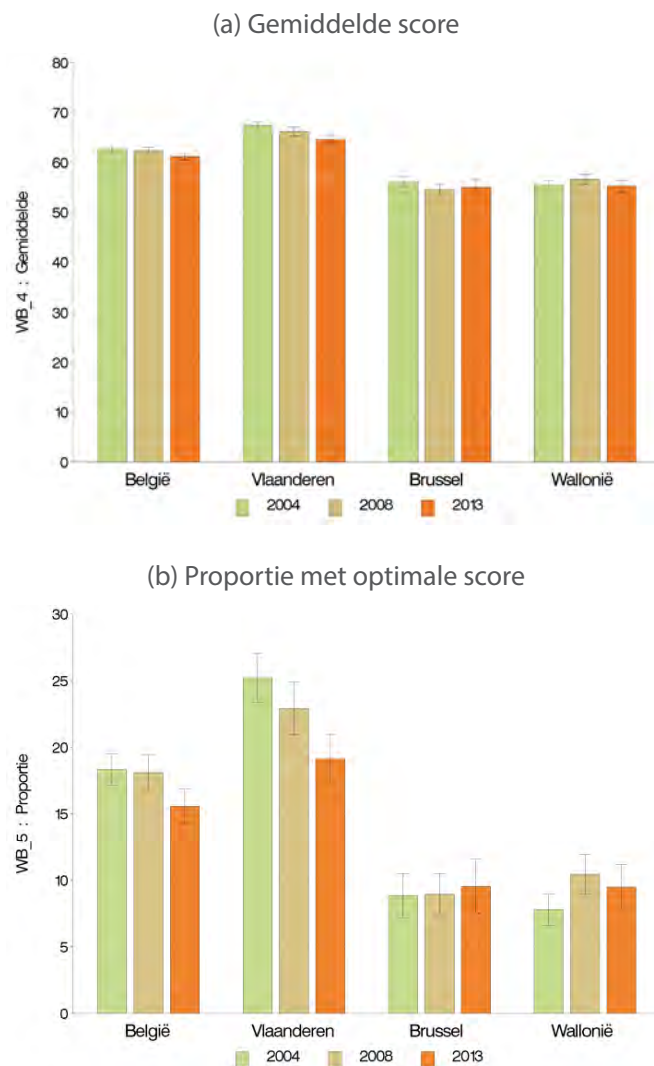
De gemiddelde vitaliteitscore evolueert met het opleidingsniveau van het huishouden, van 56 bij de laagst geschoolden tot 63 bij diegenen met een diploma hoger onderwijs. Het verschil in score tussen de laagst geschoolden en de drie hogere opleidingsniveaus is significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Daarentegen varieert het percentage personen met een optimaal energieniveau niet met het opleidingsniveau (15% à 16% in elk niveau).

De inwoners van stedelijke gebieden hebben een lagere vitaliteitscore (score van 59) dan de inwoners van halfstedelijke gebieden (score van 63), en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Deze verdeling wordt bevestigd wanneer het percentage personen met een optimale energie wordt beschouwd. Dit percentage is lager in stedelijke gebieden (13%) dan in halfstedelijke gebieden (18%).

Evolutie over de tijd

De gemiddelde vitaliteitscore in de Belgische bevolking van 15 jaar en ouder is lichtjes gedaald (Figuur 7a). De analyse per gewest toont een daling van deze score over de tijd in het Vlaams Gewest, een relatieve stabilisatie in het Brussels Gewest en een lichte daling in het Waals Gewest.

Figuur 7 | (a) Gemiddelde vitaliteitscore (positieve geestelijke gezondheid, gemeten aan de hand van SF-36/VT) en (b) percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een optimale* vitaliteitscore, per jaar en per gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

* De drempelwaarde is gebaseerd op de gemiddelde score + de standaard deviatie, wat varieert van jaar tot jaar

4.2.2. GEWESTEN

De inwoners van het Vlaams Gewest hebben een veel hogere vitaliteitscore (score van 65) dan de inwoners van het Waals en het Brussels Gewest (beiden een score van 55). Dit verschil blijkt nog duidelijker te zijn als gekeken wordt naar het percentage personen dat een optimaal energieniveau heeft. Dit percentage is bijna twee keer zo hoog in het Vlaams Gewest (19%) als in de andere twee gewesten (10%). Men moet echter voorzichtig zijn met de interpretatie van deze indicator, daar de drempelwaarde vanaf dewelke de optimale energie gedefinieerd is, relatief is (drempelwaarde is gebaseerd op het nationaal gemiddelde plus de standaarddeviatie). Het is dus niet gebruikelijk om zo de verschillen tussen de regionale subpopulaties te bestuderen.

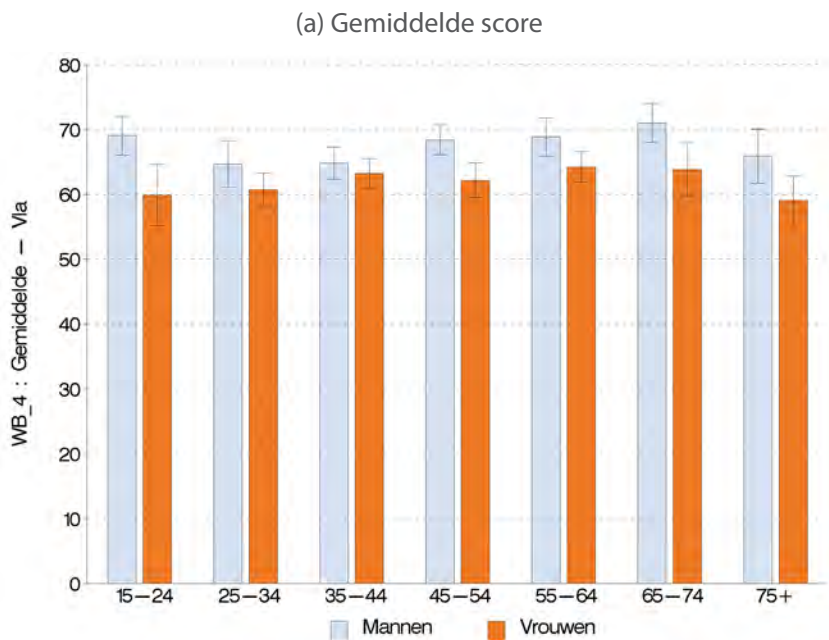
De verschillen (in termen van gemiddelden en van proporties) tussen het Vlaams Gewest en de twee andere gewesten zijn wel significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Vlaams Gewest

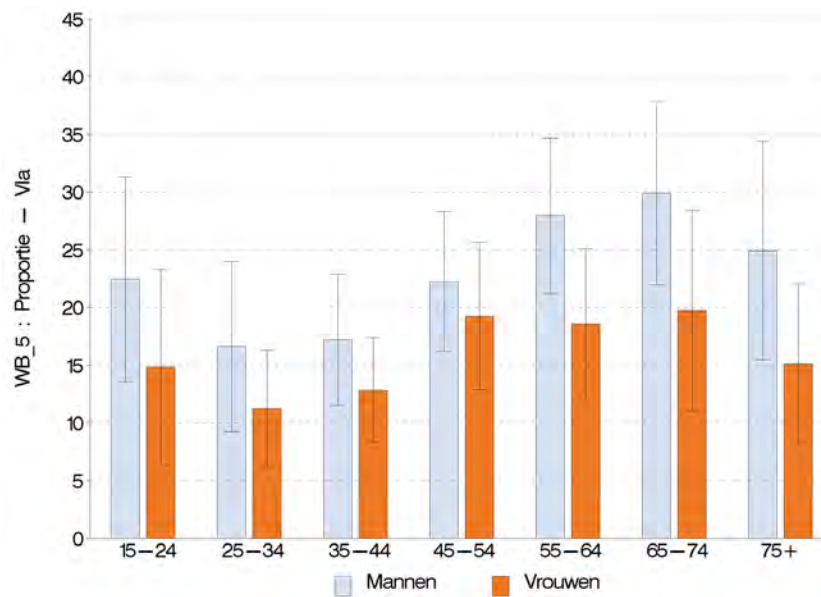
Mannen geven een hogere vitaliteitscore aan dan vrouwen (67 tegen 62), en er zijn proportioneel ook meer mannen met een optimaal energieniveau (23% tegen 16% vrouwen). Deze verschillen zijn significant na correctie voor leeftijd. Zowel bij mannen als bij vrouwen is de proportie van personen met een optimaal energieniveau lager in de leeftijdsgroep van 25 tot 44 jaar (Figuur 8a), een periode in het leven die voor velen samenhangt met het opnemen van (nieuwe) sociale rollen en van verantwoordelijkheden in het gezin, de maatschappij en de professionele omgeving.

Zoals in de twee andere gewesten varieert de gemiddelde vitaliteitscore in het Vlaams Gewest significant volgens het opleidingsniveau (met een score die stijgt van 59 bij de personen uit de laagst opgeleide huishoudens tot 66 bij de personen uit de hoogst opgeleide huishoudens). Dit is nochtans niet het geval wanneer de proporties van personen met een optimaal energieniveau worden vergeleken: deze variëren niet volgens het opleidingsniveau.

Figuur 81 (a) Gemiddelde vitaliteitscore (positieve geestelijke gezondheid, gemeten aan de hand van SF-36/VT) en (b) percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een optimale vitaliteitscore heeft (SF-36/VT > 78,3), volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

(b) Proportie met optimale score

De vitaliteitscore varieert niet volgens de urbanisatiegraad. In het Vlaams Gewest is er een afname van de gemiddelde vitaliteitscore, alsook een lager percentage personen met een optimaal energieniveau tussen de jaren 2004-2008 enerzijds, en 2013 anderzijds. Deze verschillen zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

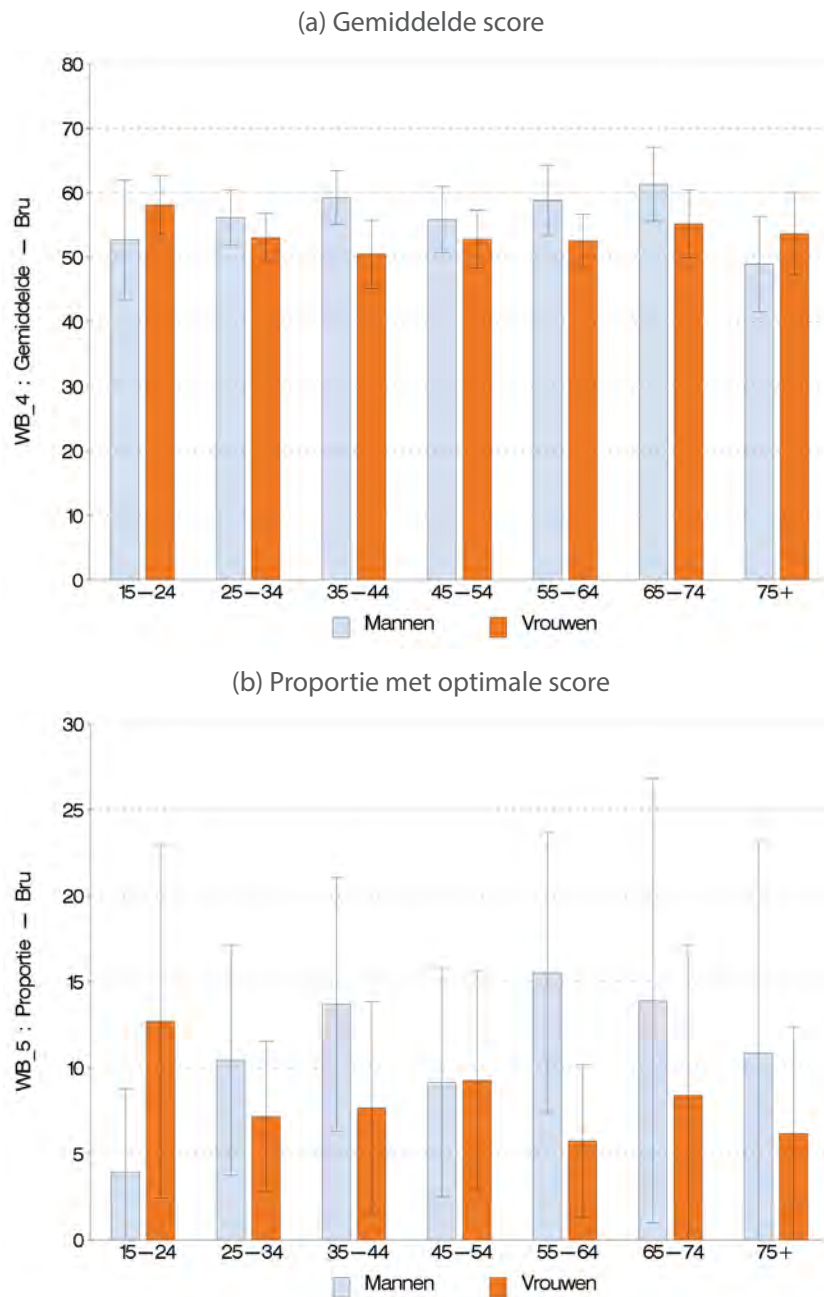
Brussels Gewest

De vitaliteitscore in het Brussels Gewest (gemiddelde score van 55) is lager dan in het Vlaams Gewest (65) en gelijk aan deze in het Waals Gewest (55). Slechts 10% van de Brusselaars bereikt het optimaal energieniveau zoals gedefinieerd op basis van het nationaal criterium (gemiddelde + standaarddeviatie). In het Brussels Gewest vinden we hetzelfde verschil tussen vrouwen en mannen terug voor wat de gemiddelde vitaliteitscore betreft (53 tegen 57), een verschil dat significant is na correctie voor leeftijd. Daarentegen is het percentage vrouwen (8%) en mannen (11%) met een optimaal energieniveau niet significant verschillend na correctie voor leeftijd. De vitale energie lijkt niet samen te hangen met de leeftijd, daar er geen duidelijk verschil van de gemiddelde score en van de proportie volgens leeftijdsgroep is (Figuur 9a en 9b).

In het Brussels Gewest wordt een positieve socio-economische gradiënt voor de gemiddelde vitaliteitscores waargenomen. De verschillen volgens opleidingsniveau zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Voor wat de verdeling van het percentage personen met een optimale energie betreft, is er slechts één opleidingsniveau dat er uitspringt: personen uit een huishouden met een diploma hoger secundair hebben vaker een optimaal energieniveau dan diegenen met een ander opleidingsniveau.

Tenslotte stellen we in het Brussels Gewest vast dat de gemiddelde vitaliteitscore en het percentage personen met een optimaal energieniveau niet variëren met de tijd, wat bevestigd wordt na correctie voor leeftijd en geslacht.

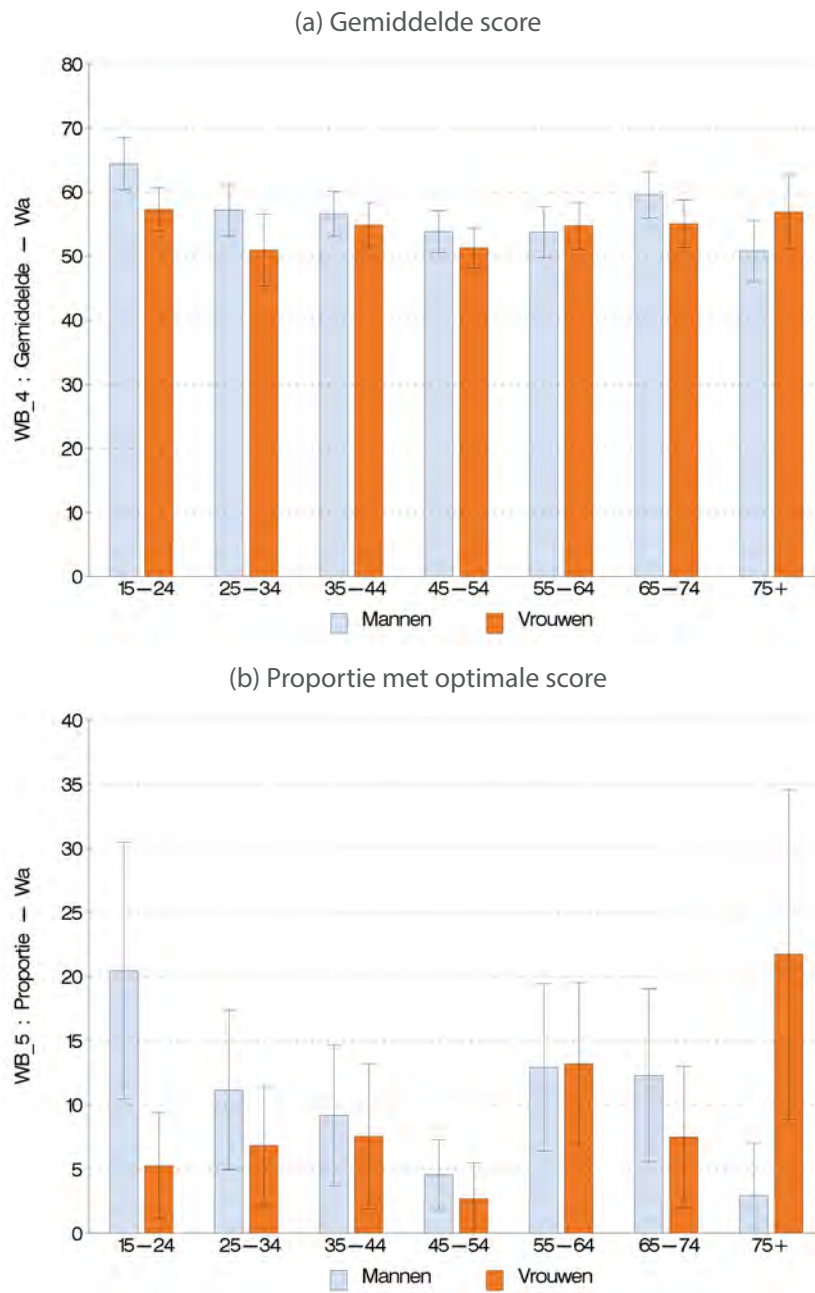
Figuur 9 I (a) Gemiddelde vitaliteitscore (positieve geestelijke gezondheid, gemeten aan de hand van SF-36/VT) en (b) percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een optimale vitaliteitscore heeft (SF-36/VT > 78,3), volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

Waals Gewest

De gemiddelde vitaliteitscore in het Waals Gewest (55) is vergelijkbaar met die in het Brussels Gewest (55), maar is significant lager dan de score verkregen in het Vlaams Gewest (65), na correctie voor leeftijd en geslacht. Zoals elders hebben mannen gemiddeld een significant hogere vitaliteitscore dan vrouwen (57 tegen 54, significant verschil), hoewel het verschil tussen de geslachten kleiner is vergeleken met de enquête van 2008. De leeftijdsverdeling volgens geslacht geeft geen duidelijk beeld (Figuur 10a en 10b). Het percentage mannen met een optimale energie is relatief hoger bij jongeren van 15-24 jaar (20%) en neemt af met de leeftijd (3% bij de oudsten van 75 jaar en ouder), behalve tussen 55 en 74 jaar (13%), waar een energie-boost wordt waargenomen. De trend blijkt omgekeerd bij vrouwen: slechts 5% van de jongeren van 15-24 jaar heeft een optimale energie, en dit percentage neemt toe tot 21% bij de oudsten, behalve in de leeftijdsgroepen van 45-54 jaar (2,5%) en 65-74 jaar (7%) waar deze stijging is afgezwakt.

Figuur 10 I (a) Gemiddelde vitaliteitscore (positieve geestelijke gezondheid, gemeten aan de hand van SF-36/VT) en (b) percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een optimale vitaliteitscore heeft (SF-36/VT > 78,3), volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

In het Waals Gewest wordt een verschillend energieniveau (gemiddelde vitaliteitscore en percentage personen met een optimaal energieniveau) waargenomen tussen de laagst en de hoogst opgeleiden; het gaat om significante verschillen na correctie voor leeftijd en geslacht. De urbanisatiegraad lijkt de verdeling van deze indicatoren niet te beïnvloeden. De trendanalyse toont een lichte stijging aan van het energieniveau in het Waals Gewest tussen 2004 en 2008, en in 2013 wordt een lichte daling waargenomen, maar deze is niet statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Psychisch welbevinden en vitale energie

Samengevat zijn de belangrijkste vaststellingen voor de indicatoren van algemeen psychisch welbevinden en de positieve geestelijke gezondheid:

- De bestudeerde indicatoren toonden in 2008 al een lichte daling van het psychisch welbevinden en de vitale energie in de Belgische bevolking, en deze verslechtering wordt duidelijk bevestigd in de enquête van 2013.
- Vrouwen worden vaker dan mannen getroffen door psychisch onwelbevinden en hun vitaal energieniveau is lager dan dat van mannen.
- Globaal gezien is het psychisch welbevinden en de vitale energie minder gunstig in de actieve bevolking, dit is tussen 25 en 54 jaar, of zelfs 64 jaar. Naargelang het gewest worden er in 2013 meer psychische problemen waargenomen bij jongeren van 15-24 jaar in vergelijking met 2008.
- Hierbij moet wel worden opgemerkt dat psychische problemen minder voorkomen bij jonge mannen van 15-24 jaar dan bij jonge vrouwen in deze leeftijdscategorie.
- Globaal gezien worden welbevinden en energieniveau bepaald door de socio-economische groep waartoe men behoort. Deze indicatoren zijn het best voor de hoogst opgeleiden.
- De indicatoren van psychisch welbevinden en van energieniveau zijn beter in het Vlaams Gewest dan in de twee andere gewesten van het land.

4.3. EETSTOORNISSEN

De indicator met betrekking tot eetstoornissen is gebaseerd op een gevalideerde screeningschaal (de « SCOFF ») bestaande uit 5 vragen. De som van positieve antwoorden gedichotomiseerd vanaf de drempelwaarde [2+], definieert de personen die waarschijnlijk eetstoornissen hebben. Dit instrument heeft echter de neiging om het risico op dergelijke problemen te overschatten. Dit is nu eenmaal de manier waarop screeningsinstrumenten werken, waardoor eetstoornissen vastgesteld via deze schaal bevestigd moeten worden door een gespecialiseerde diagnose. Men moet dus voorzichtig blijven bij de interpretatie van de gerapporteerde cijfers. De hier besproken stoornissen verwijzen vooral naar twee tegengestelde (maar vaak samen voorkomende) soorten eetstoornissen: anorexia (het zich onttrekken van voedsel) en boulimia (heftige eetbuien).

4.3.1. BELGIË

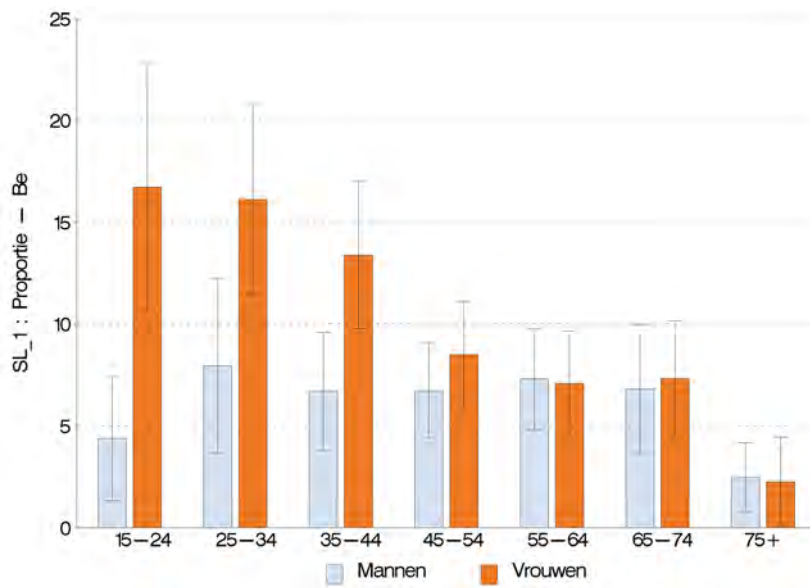
Volgens de drempelwaarde gedefinieerd om de prevalentie van eetstoornissen te berekenen, blijkt dat in België 8% van de bevolking van 15 jaar en ouder aan een dergelijke stoornis zou kunnen lijden.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Meer vrouwen dan mannen vertonen signalen van een eetstoornis (respectievelijk 10% en 6%) en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd.

De prevalentie van eetstoornissen neemt enigszins af met de leeftijd. Deze prevalentie ligt tussen 10% en 12% bij de personen in de leeftijdsgroep van 15 tot 44 jaar, neemt af tot 7-8% bij de personen in de leeftijdsgroep van 45 tot 74 jaar, om vervolgens te dalen tot 2% bij de personen van 75 jaar en ouder. De leeftijdsverdeling is verschillend volgens het geslacht. Bij mannen wordt er een relatief stabiele verdeling van de prevalentie van eetstoornissen volgens de leeftijd waargenomen (Figuur 11). Bij vrouwen wordt inderdaad een daling met de leeftijd vastgesteld, aangezien 16-17% in de leeftijdsgroep van 15-34 jaar hieraan lijdt, een percentage dat progressief afneemt tot 2% bij de oudsten.

Figuur 11 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een eetstoornis zou kunnen hebben, gemeten aan de hand van de SCOFF score [2+], volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Eetstoornissen lijken minder vaak voor te komen bij personen uit huishoudens met het hoogste opleidingsniveau (6%) dan bij personen uit huishoudens met het laagste opleidingsniveau (11%). Ook al is dit verschil significant na correctie voor leeftijd en geslacht, er wordt geen lineaire sociale gradiënt waargenomen.

Personen die een eetstoornis zouden kunnen hebben, komen meer voor in stedelijke gebieden (10%) dan in halfstedelijke gebieden (6%), en het verschil blijft statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Evolutie over de tijd

Eetstoornissen worden voor het eerst bestudeerd in de enquête van 2013, een vergelijking van de resultaten over de tijd is dus niet mogelijk.

4.3.2. GEWESTEN

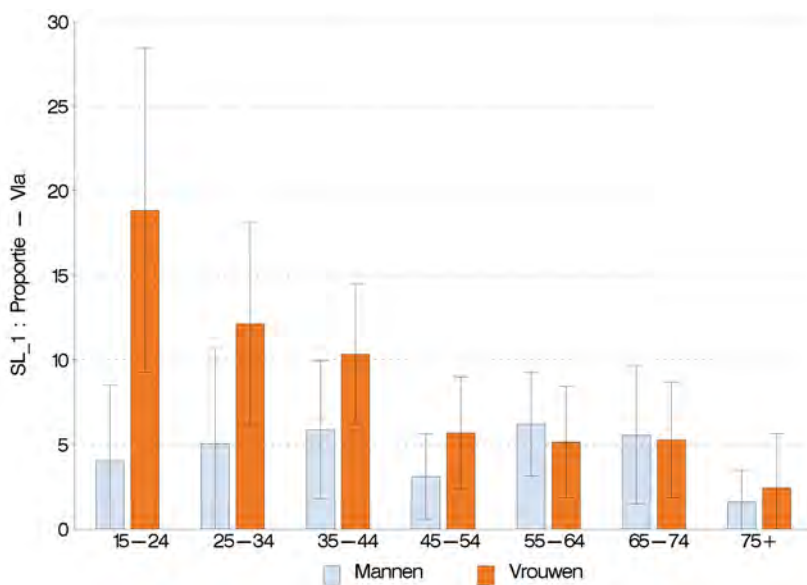
Zoals voor de andere indicatoren met betrekking tot de geestelijke gezondheid die tot hertoe werden besproken, zijn de resultaten in het Vlaams Gewest beter dan in de andere twee gewesten van het land. De verschillen tussen het Vlaams Gewest (7%) enerzijds, en het Brussels (13%) en het Waals Gewest (11%) anderzijds, blijven statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest zouden 8% van de vrouwen en 5% van de mannen eetstoornissen vertonen. Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd.

Het verband tussen leeftijd en eetstoornissen is significant na correctie voor geslacht. De prevalentie van eetstoornissen neemt af met de leeftijd bij vrouwen (Figuur 13), van 18% bij de jongsten tot 6% bij vrouwen tussen 45 en 74 jaar, tot 2% bij de oudsten (75 jaar en ouder). De prevalentie van deze stoornissen volgens leeftijd fluctueert bij mannen tussen 2% en 6%.

Figuur 13 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een eetstoornis zou kunnen hebben, gemeten aan de hand van de SCOFF score [2+], volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

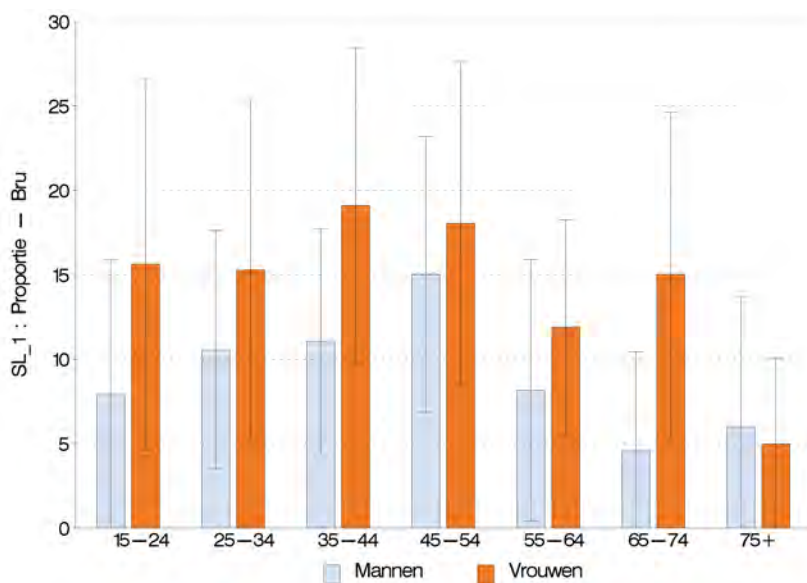

Zoals op nationaal niveau is de prevalentie van eetstoornissen lager bij personen uit huishoudens met de hoogste opleiding (3% bij diegenen met een diploma hoger onderwijs tegenover 10% bij diegenen met een diploma lager onderwijs). Ook al is dit verschil significant na correctie voor leeftijd en geslacht, er wordt geen lineaire opleidingsgradiënt waargenomen. De prevalentie van eetstoornissen in het Vlaams Gewest varieert niet volgens de urbanisatiegraad, en dit na correctie voor leeftijd en geslacht.

Brussels Gewest

Eetstoornissen komen meer voor in het Brussels Gewest (13%) dan in de andere twee gewesten van het land, maar dit cijfer verschilt alleen van dat in het Vlaams Gewest (6,5%) na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 14 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een eetstoornis zou kunnen hebben, gemeten aan de hand van de SCOFF score [2+], volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

Zoals elders is het verschil tussen mannen en vrouwen met betrekking tot eetstoornissen (respectievelijk 10% en 15%) significant na correctie voor leeftijd.

De verdeling volgens leeftijd en geslacht is anders in het Brussels (Figuur 14) dan in het Vlaams Gewest. Bij mannen neemt de prevalentie van eetstoornissen toe met de leeftijd om zijn hoogtepunt te bereiken in de leeftijdsgroep van 45-54 jaar (15%), en neemt vervolgens af tot ongeveer 5% vanaf 65 jaar. In tegenstelling tot wat we vinden in de andere gewesten is de prevalentie van deze stoornissen in het Brussels Gewest hoger bij vrouwen in de leeftijdsgroep van 35 tot 54 jaar (18-19%) dan bij vrouwen van 15 tot 34 jaar (15%).

De prevalentie van eetstoornissen in het Brussels Gewest is ook gerelateerd met het opleidingsniveau, daar dit daalt van 19% bij de personen uit de laagst opgeleide huishoudens tot 11% bij de personen uit de hoogst opgeleide huishoudens, en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

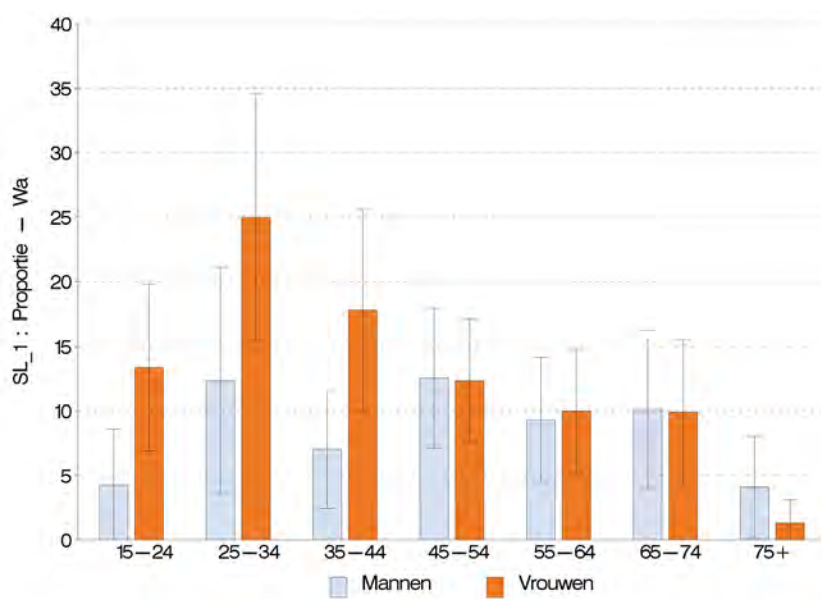
Waals Gewest

In het Waals gewest situeert de prevalentie van eetstoornissen (11%) zich tussen de cijfers van de twee andere gewesten, maar het verschil ten opzichte van het Brussels Gewest is niet statistisch significant (dit in tegenstelling tot het verschil met het Vlaams Gewest) na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het verschil tussen mannen (9%) en vrouwen (13%) met betrekking tot eetstoornissen is significant na correctie voor leeftijd. Bij vrouwen komen eetstoornissen het meest voor in de leeftijdsgroep van 25-34 jaar (25%), waarna een progressieve daling volgt (Figuur 15). Bij mannen komt er geen duidelijk patroon naar voren. Opmerkelijk is dat vanaf de leeftijd van 45 jaar de prevalentie van eetstoornissen voor mannen en vrouwen gelijk is, terwijl het verschil tussen beide geslachten vooral duidelijk is in de jongste leeftijdsgroepen, en dit in het nadeel van de vrouwen.

De prevalentie van eetstoornissen is op een atypische manier verdeeld volgens het opleidingsniveau, maar ze is toch lager bij de hoogst opgeleiden (9%) dan bij de laagst opgeleiden (11%), en dit na correctie voor leeftijd en geslacht. Er is geen verband tussen de urbanisatiegraad en de prevalentie van deze stoornissen.

Figuur 15 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een eetstoornis zou kunnen hebben, gemeten aan de hand van de SCOFF score [2+], volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

4.4. DEPRESSIEVE GEVOELEN

De indicator van depressieve gevoelens wordt berekend op basis van de antwoorden op een subschaal van de SCL-90-R. Volgens de auteur van de vragenlijst komen de *depressieve gevoelens*, zoals hier beoordeeld, overeen met een algemeen concept van 'depressief syndroom'. De belangrijkste kenmerken hiervan zijn veranderingen op het vlak van het humeur of van het gevoelsleven (in de zin van depressie), een vermindering van de energie en een algemene daling van het activiteitsniveau, alsook een vermindering van het vermogen om plezier te ervaren of belangstelling voor dingen te hebben, een vermindering van de concentratie en een ongewone vermoeidheid.

4.4.1. BELGIË

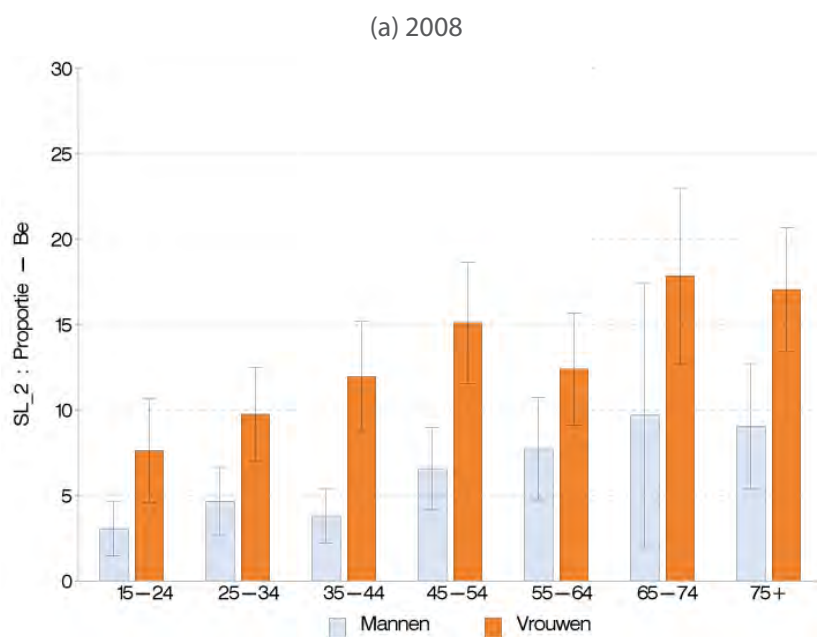
Op basis van ons criterium om depressie te omschrijven, blijkt dat 15% van de bevolking van 15 jaar en ouder symptomen vertoont die de aanwezigheid van depressieve gevoelens doen vermoeden, wat een aanzienlijke toename is ten opzichte van 2008 (10%).

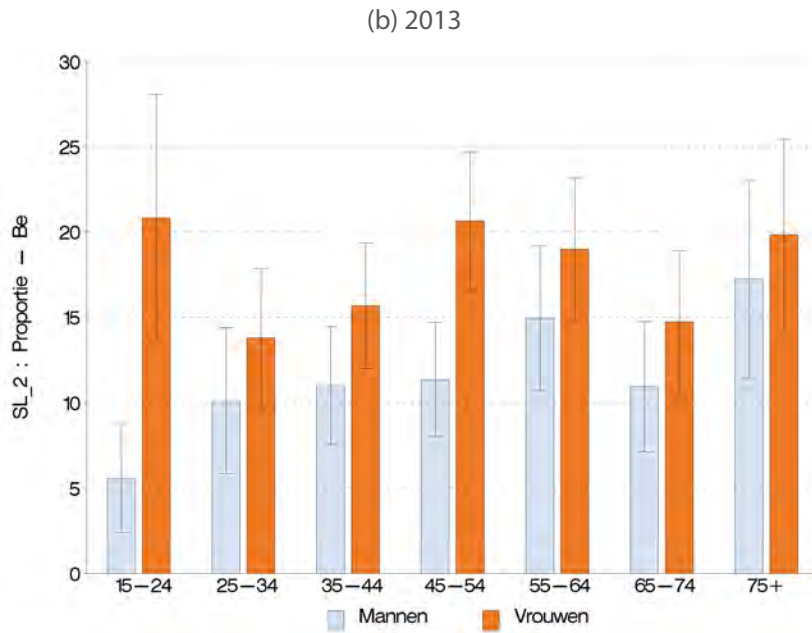
Analyse volgens geslacht en leeftijd

Depressieve gevoelens komen meer voor bij vrouwen dan bij mannen (18% tegen 12%) en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd. Wanneer de resultaten voor beide geslachten samen genomen worden, dan is de prevalentie van depressieve gevoelens lager vóór de leeftijd van 45 jaar en in de leeftijdsgroep van 65-74 jaar (12-13%), terwijl ze toeneemt tot 16-17% in de leeftijdsgroep van 45-64 jaar, en 19% in de oudste leeftijdsgroep (75 jaar en ouder). Deze toename is niet significant na correctie voor geslacht.

De leeftijdsverdeling van depressieve gevoelens is anders bij mannen dan bij vrouwen (Figuur 16b), en ze is ook veranderd sinds de laatste enquête van 2008. De eerste vaststelling die naar voor komt bij de vergelijking van de twee enquêtesjaren, is de sterke toename van dit probleem bij jonge vrouwen van 15-24 jaar (van 7% in 2008 tot 21% in 2013), maar ook bij vrouwen van 45-54 jaar (van 15% in 2008 tot 21% in 2013). Bij mannen is er een sterke toename van depressieve gevoelens in alle leeftijdsgroepen vanaf 25 jaar, behalve in de leeftijdsgroep van 65-74 jaar.

Figuur 16 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met depressieve gevoelens, volgens de SCL-90R score, volgens leeftijd en geslacht, (a) in 2008 en (b) in 2013, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

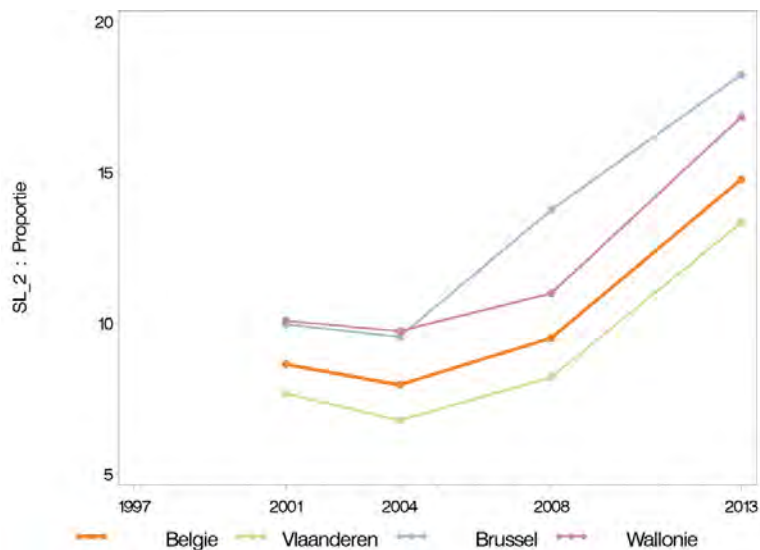
De analyses volgens opleidingsniveau tonen grote verschillen in de prevalentie van depressieve gevoelens. Dit probleem komt voor bij 27% van de personen in de groep van de laagst opgeleiden, bij 16-17% van de personen in de tussenliggende groepen, en bij 10% van de personen in de groep van de hoogst opgeleiden. Deze verschillen zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

De prevalentie van depressieve gevoelens verandert niet volgens de urbanisatiegraad: de verschillen zijn niet statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Evolutie over de tijd

Zowel op nationaal niveau als in de drie gewesten wordt een sterke stijging waargenomen van de prevalentie van depressieve gevoelens in 2013 ten opzichte van de voorgaande enquêtejaren, en deze tijdsevolutie in U-vorm is statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Bovendien zien we (Figuur 17) dat dit probleem al is beginnen toenemen in 2008, en dit is nog meer uitgesproken in het Brussels Gewest dan in de twee andere gewesten.

Figuur 17 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met depressieve gevoelens, volgens de SCL-90R score, per jaar en per gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

4.4.2. GEWESTEN

Depressieve gevoelens komen proportioneel minder voor in het Vlaams Gewest (13%) dan in de andere twee gewesten (17% in het Waals Gewest, 18% in het Brussels Gewest), en het verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

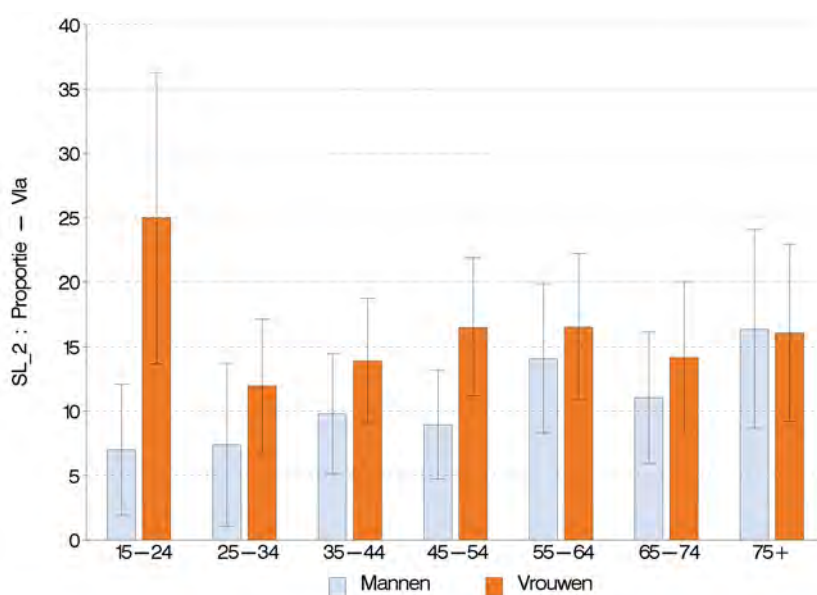
Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest komen depressieve gevoelens meer voor in de vrouwelijke bevolking (16%) dan in de mannelijke bevolking (11%). Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Globaal gezien is de verdeling van het percentage personen met depressieve gevoelens volgens leeftijd en geslacht (Figuur 18) hetzelfde in het Vlaams Gewest als in België, met over het algemeen lagere waarden. De aandacht moet echter gevestigd worden op de hoge prevalentie van depressieve gevoelens bij jonge vrouwen van 15-24 jaar (25%).

Zoals in de andere gewesten wordt er een opleidingsgradiënt waargenomen in de verdeling van depressieve gevoelens: de frequentie neemt af naarmate het opleidingsniveau hoger wordt. In het Vlaams Gewest is de prevalentie van personen met depressieve gevoelens hoger in landelijke gebieden (16%) dan in stedelijke gebieden (11%), en het verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Zoals elders in het land is de prevalentie van depressieve gevoelens enorm gestegen sinds 2001-2008, van 7-8% tot 13% in 2013. Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 18 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met depressieve gevoelens, volgens de SCL-90R score, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

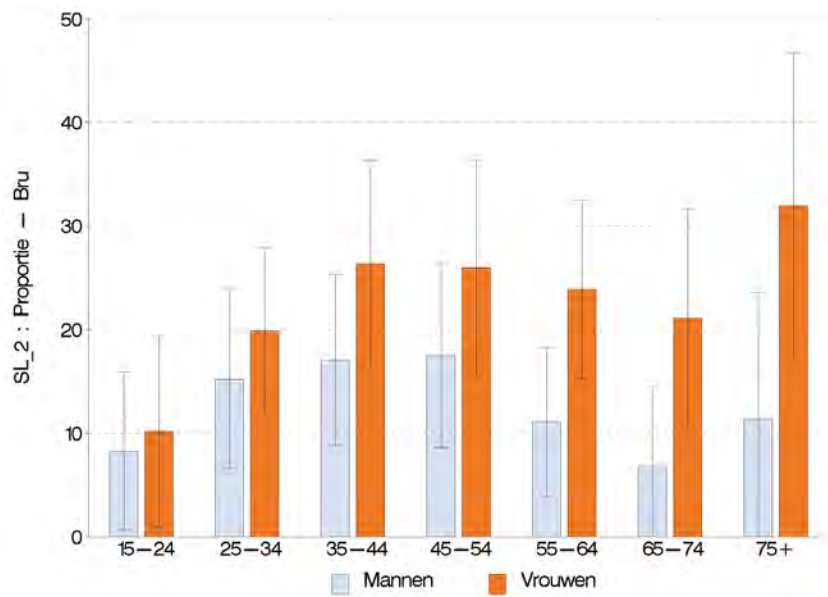

Brussels Gewest

De prevalentie van depressieve gevoelens in het Brussels Gewest is in 2008 begonnen stijgen (10% in 2001 en 2004 - 14% in 2008 - 18% in 2013), en dit nog vóór dit het geval was in de andere gewesten, waar de stijging pas echt duidelijk wordt in de enquête van 2013. De verschillen in prevalenties in functie van de enquêtejaren zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Daarnaast wordt er, zoals in de andere gewesten, een verschil in prevalentie tussen beide geslachten waargenomen: depressieve gevoelens komen voor bij 14% van de mannen en 22% van de vrouwen, en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd.

Figuur 19 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met depressieve gevoelens, volgens de SCL-90R score, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

Zowel bij mannen als bij vrouwen wordt een leeftijdsverdeling in omgekeerde U-vorm waargenomen voor wat depressieve gevoelens betreft (met uitzondering van de oudste leeftijdsgroep, waarin de prevalentie van depressieve gevoelens het hoogst is, nl. 23%). In tegenstelling tot wat werd waargenomen in het Vlaams Gewest en in 2008, is de prevalentie van depressieve gevoelens niet (meer) zo hoog bij jongeren van 15-24 jaar (momenteel 9% - tegen 16% in het Vlaams Gewest, of tegen 13% in het Brussels Gewest in 2008). Het blijkt (Figuur 19) dat één vrouw op vier van 35 tot 54 jaar depressieve gevoelens heeft, een cijfer dat voor de leeftijdsgroep van 75 jaar en ouder zelfs één vrouw op drie is.

Ook hier speelt het opleidingsniveau een belangrijke rol: de prevalentie van depressieve gevoelens neemt af van 34% tot 14% wanneer het opleidingsniveau hoger wordt. De verschillen in prevalenties tussen de opleidingsniveaus blijven significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

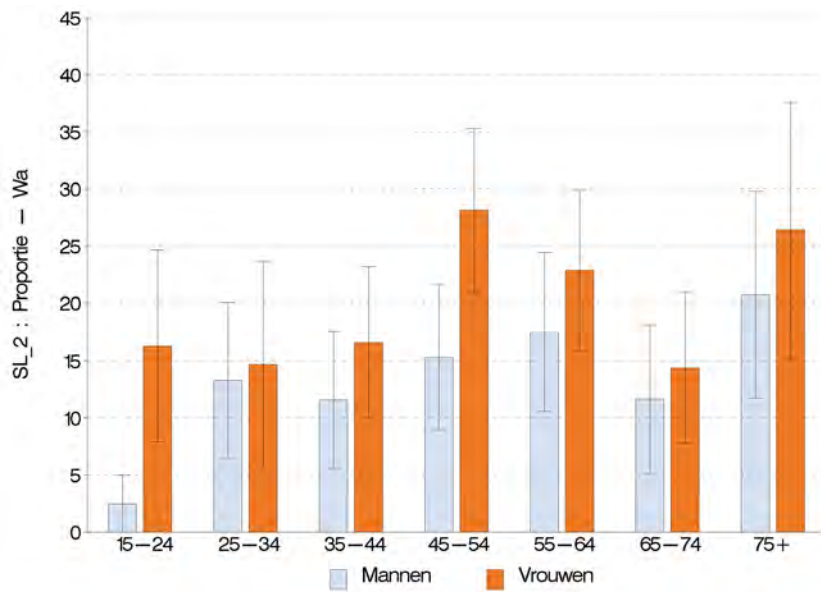
Waals Gewest

In het Waals Gewest heeft 13% van de mannen en 20% van de vrouwen depressieve gevoelens, wat een aanzienlijke stijging is ten opzichte van 2008 (respectievelijk 7% en 13%). Deze cijfers zijn hoger dan in het Vlaams Gewest, zelfs na correctie voor leeftijd en geslacht, maar ze zijn gelijkaardig aan die in het Brussels Gewest.

Rond de 15% van de vrouwen jonger dan 45 jaar wordt getroffen door depressieve gevoelens. De prevalentie van depressieve gevoelens is het hoogst bij vrouwen in de leeftijdsgroep van 45-54 jaar (28%) en van 75 jaar en ouder (26%) (Figuur 20).

Ook hier speelt de opleiding een beschermende rol met betrekking tot depressieve gevoelens, aangezien de prevalentie van de laagst opgeleiden dubbel zo hoog is als die van de hoogst opgeleiden, nl. respectievelijk 28% en 13%. De urbanisatiegraad heeft geen invloed op depressieve gevoelens (na correctie voor leeftijd en geslacht). Tenslotte is de prevalentie van depressieve gevoelens in het Waals Gewest (18%) sterk gestegen sinds de enquête van 2008 (11%); dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 20 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met depressieve gevoelens, volgens de SCL-90R score, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

4.5. ANGSTSTOORNISSEN

De indicator met betrekking tot angststoornissen wordt eveneens berekend op basis van de subschaal SCL-90-R. Angststoornissen omvatten een emotioneel aspect (ongerustheid, schrik, vrees, enz.) en een somatisch aspect (gespannen spieren, beven, droge mond, zweten, maagpijn, diarree, enz.). Deze twee aspecten worden gemeten aan de hand van deze subschaal. In de tekst wordt hiernaar verwezen onder de indicator van « angststoornissen ».

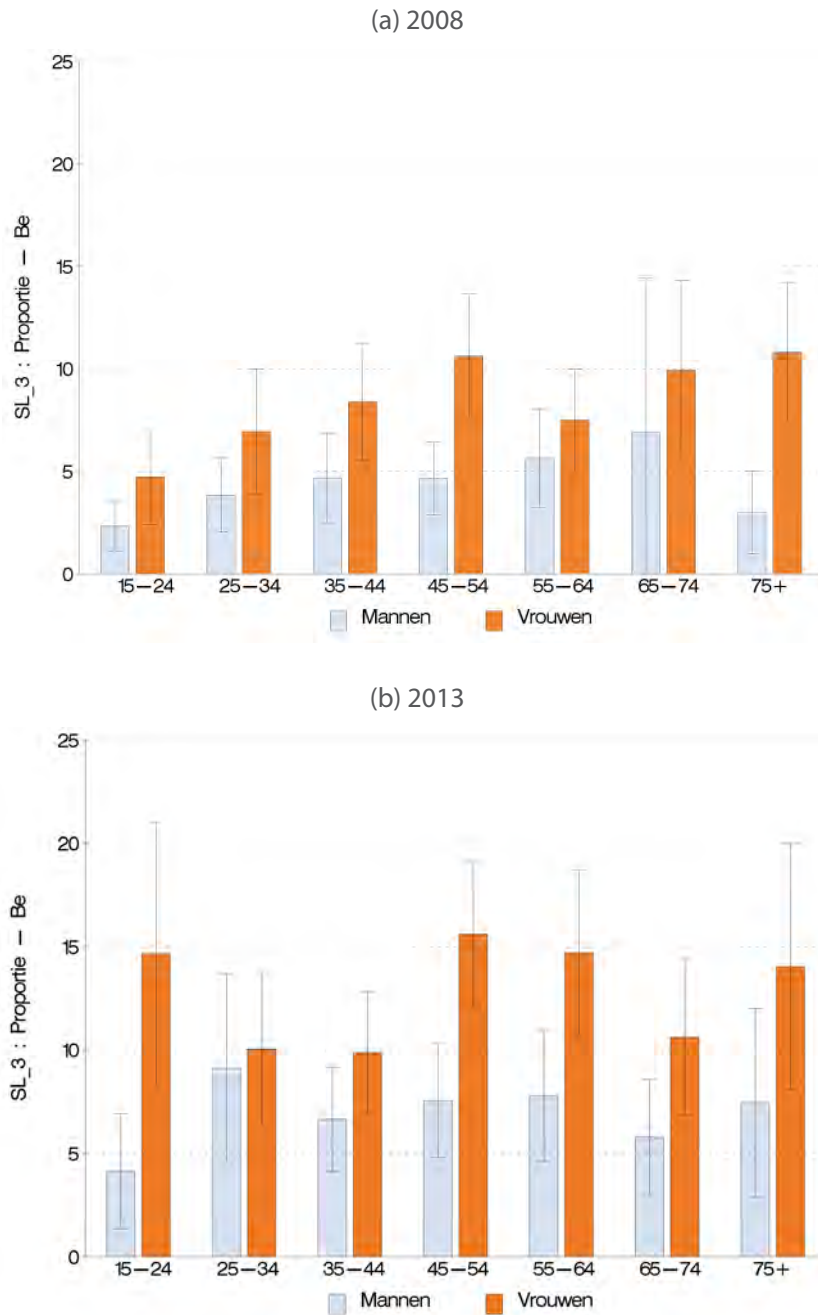
4.5.1. BELGIË

Volgens de drempelwaarde, die gebruikt wordt om gevallen te definiëren, lijdt ongeveer 10% van de bevolking van 15 jaar en ouder aan angststoornissen, wat veel hoger is dan de prevalentie in de vorige enquêtes (6%).

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Angststoornissen komen meer voor bij vrouwen (13%) dan bij mannen (7%), en het verschil is significant na correctie voor leeftijd. De leeftijdsverdeling van de prevalentie van angststoornissen is anders dan in de enquête van 2008 (Figuren 21a en 21b). Bij vrouwen stellen we vast dat dit cijfer sterk is toegenomen bij jonge vrouwen van 15-24 jaar (5% in 2008, 15% in 2013) en in de leeftijdsgroep van 55-64 jaar (8% in 2008 – 15% in 2013). Bij mannen wordt de grootste proportie van individuen met angststoornissen in de leeftijdsgroep van 25-34 jaar (9%) vastgesteld.

Figuur 21 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met angststoornissen, volgens de SCL-90R score, volgens leeftijd en geslacht, (a) in 2008 en (b) in 2013, Gezondheidsenquête, België, 2013

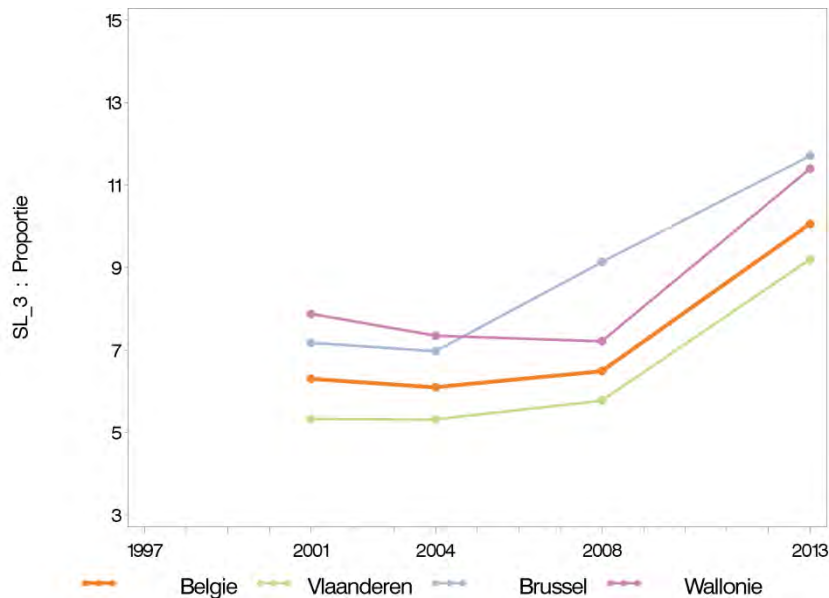
Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De verdeling van de prevalentie van angststoornissen varieert volgens het opleidingsniveau van het huishouden. Zo komen angststoornissen meer voor in de groep van de laagst geschoolden (20%) dan in de hoger opgeleide groepen (tussen 7% en 11%). De verschillen zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht. De prevalentie van angststoornissen is hoger in landelijke gebieden (12%) dan in de meer stedelijke gebieden (9%), maar de verschillen zijn niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Evolutie over de tijd

Tot 2008 is de prevalentie van angststoornissen stabiel gebleven over de tijd (Figuur 22) op het niveau van België (ongeveer 6% voor de drie enquêtejaren tussen 2001 en 2008), maar zoals voor de andere geestelijke gezondheidsindicatoren is deze prevalentie sinds de laatste vijf jaar toegenomen (10% in 2013).

Figuur 22 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met angststoornissen, volgens de SCL-90R score, per jaar en per gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

4.5.2. GEWESTEN

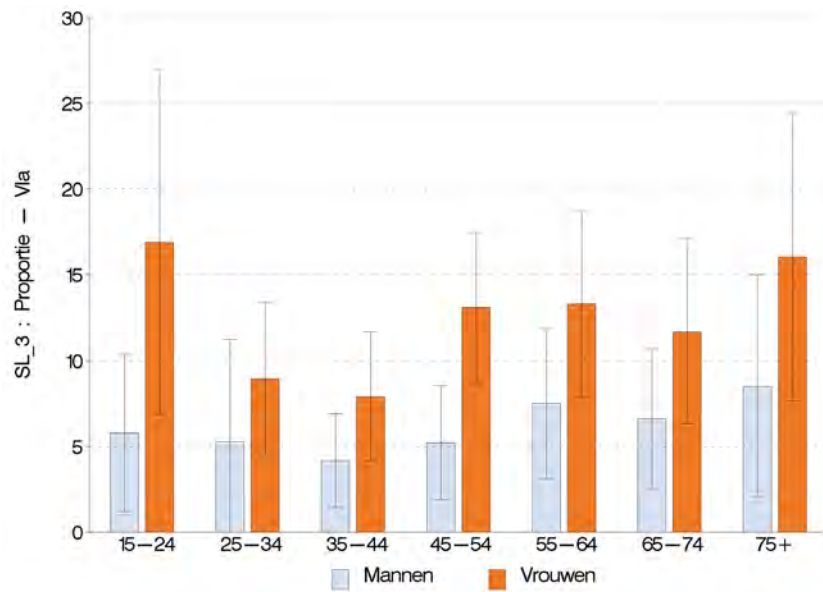
Angststoornissen komen minder vaak voor in het Vlaams Gewest (9%) dan in het Waals (11%) en het Brussels Gewest (12%), en deze regionale verschillen zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht. De toename van angststoornissen heeft betrekking op de drie gewesten, maar deze toename is in het Brussels Gewest al in 2008 begonnen, terwijl de toename in het Vlaams en het Brussels Gewest pas vanaf de enquête van 2013 wordt waargenomen.

Vlaams Gewest

Zoals elders komen angstproblemen meer voor bij vrouwen dan bij mannen (12% tegen 6%), en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht. De verdeling van angststoornissen volgens leeftijd en geslacht is analoog aan deze beschreven op nationaal niveau (Figuren 21 en 23), maar met lagere cijfers voor het Vlaams Gewest. Hier wordt dezelfde vaststelling bij jonge meisjes van 15-24 jaar gemaakt, nl. een aanzienlijke stijging van de prevalentie van angststoornissen sinds de laatste enquête (3% in 2008 tegen 16% in 2013). Een dergelijke stijging komt niet voor bij de Brusselse en de Waalse jongeren. De leeftijd lijkt een kleinere invloed te hebben bij mannen, waarbij twee prevalentieniveaus met betrekking tot angststoornissen kunnen worden onderscheiden: rond de 5% bij mannen van 15 tot 54 jaar en rond de 7-8% na 55 jaar.

Angststoornissen komen meer voor in de groep van de laagst geschoolden (23%) dan in de andere opleidingsniveaus (van 6% tot 10%), en het verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht. De prevalentie van angststoornissen varieert in het Vlaams gewest volgens de urbanisatiegraad en is hoger in de landelijke gebieden (13%) dan in de halfstedelijke (9%) en de stedelijke gebieden (6%). De geobserveerde verschillen zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht. De prevalentie van angststoornissen was stabiel in de periode van 2001 tot 2008 in het Vlaams Gewest, maar is sterk toegenomen in 2013 (9%).

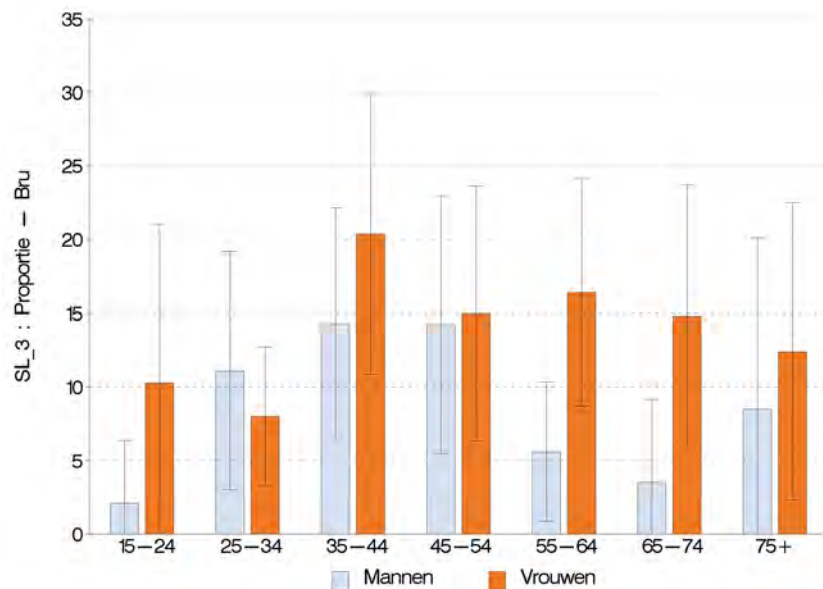
Figuur 23 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met angststoornissen, volgens de SCL-90R score, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

Brussels Gewest

De prevalentie van angststoornissen (12%) is hoger in het Brussels Gewest dan in het Vlaams Gewest, en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht. De verdeling van angststoornissen volgens geslacht is minder uitgesproken in het Brussels Gewest (10% van de mannen tegen 14% van de vrouwen) dan in de andere twee gewesten.

Figuur 24 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met angststoornissen, volgens de SCL-90R score, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

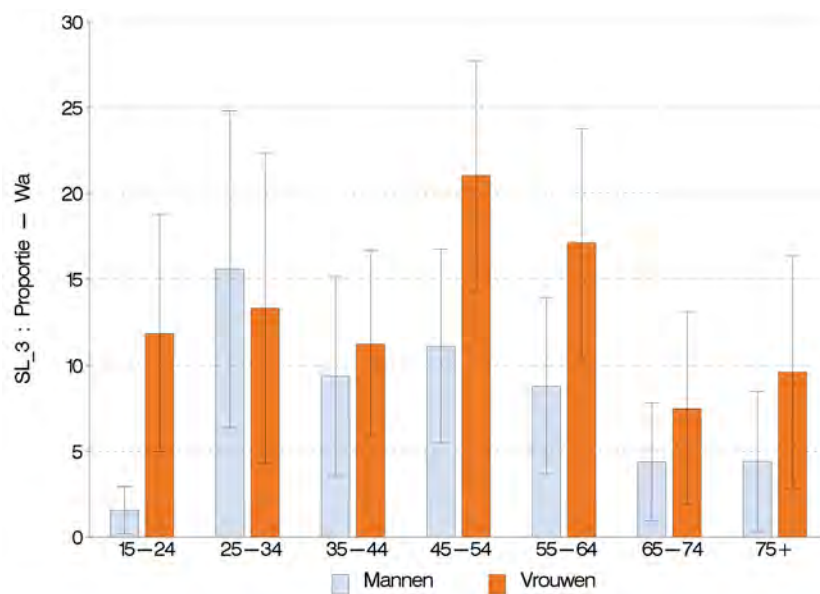
De verdeling van de prevalentie volgens leeftijd lijkt in het Brussels Gewest omgekeerd aan wat geobserveerd wordt in het Vlaams Gewest. In het Brussels Gewest zijn er relatief minder jongeren met angststoornissen (7% van de 15-24 jarigen), en dit heeft vooral betrekking op de jonge mannen (2%). Het hoogste percentage personen met angststoornissen wordt teruggevonden in de leeftijdsgroep van 35-44 jaar (17%), en dit vooral bij de vrouwen (20%).

Er is ook een verband tussen de prevalentie van angststoornissen en het opleidingsniveau, met een gradiënt die proportioneel omgekeerd evenredig is met het opleidingsniveau. De verschillen blijven significant na correctie voor leeftijd en geslacht. De prevalentie van angststoornissen blijft stijgen in het Brussels Gewest, van 7% in 2001-2004 tot 9% in 2008 en 12% in 2013.

Waals Gewest

In het Waals Gewest vertoont 9% van de mannen en 14% van de vrouwen symptomen van angststoornissen. De verdeling volgens leeftijd en geslacht is verschillend van die geobserveerd in de andere twee gewesten van het land (Figuur 25). Zowel bij de jonge Walen (15-24 jaar) als bij de jonge Brusselaars komen angststoornissen minder voor dan bij hun Vlaamse leeftijdsgenoten. In de leeftijdsgroep van 25-34 jaar daarentegen, hebben meer Walen (15%) dan Vlamingen (7%) en Brusselaars (9%) angststoornissen. In het Waals Gewest zijn het de vrouwen tussen 45 en 54 jaar (21%) en tussen 55 en 64 jaar (17%) die vaak een angstepisode doormaken. De prevalentie van angststoornissen neemt bij de 65-plussers af, dit zowel bij vrouwen als bij mannen.

Figuur 25 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met angststoornissen, volgens de SCL-90R score, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

De prevalentie van angststoornissen hangt omgekeerd samen met het opleidingsniveau, maar de verschillen zijn minder uitgesproken dan in de twee andere gewesten: de prevalentie gaat van 9% bij de hoogst opgeleiden tot 15% in de groep huishoudens met de laagst opgeleiden. Verder lijkt er geen verband te zijn tussen de prevalentie van angststoornissen en de urbanisatiegraad. Tenslotte neemt de prevalentie van angststoornissen in het Waals Gewest duidelijk toe (11%) in vergelijking met de andere enquêtejaren (7-8%), het verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

4.6. SLAAPPROBLEMEN

De indicator van slaapproblemen wordt berekend aan de hand van drie vragen van de SCL-90-R. Deze vragen hebben betrekking op problemen bij het inslapen, vroegtijdig wakker worden en de kwaliteit van de slaap. Er wordt van uitgegaan dat een persoon een slaapprobleem heeft indien deze persoon positief geantwoord heeft op elk van deze drie vragen.

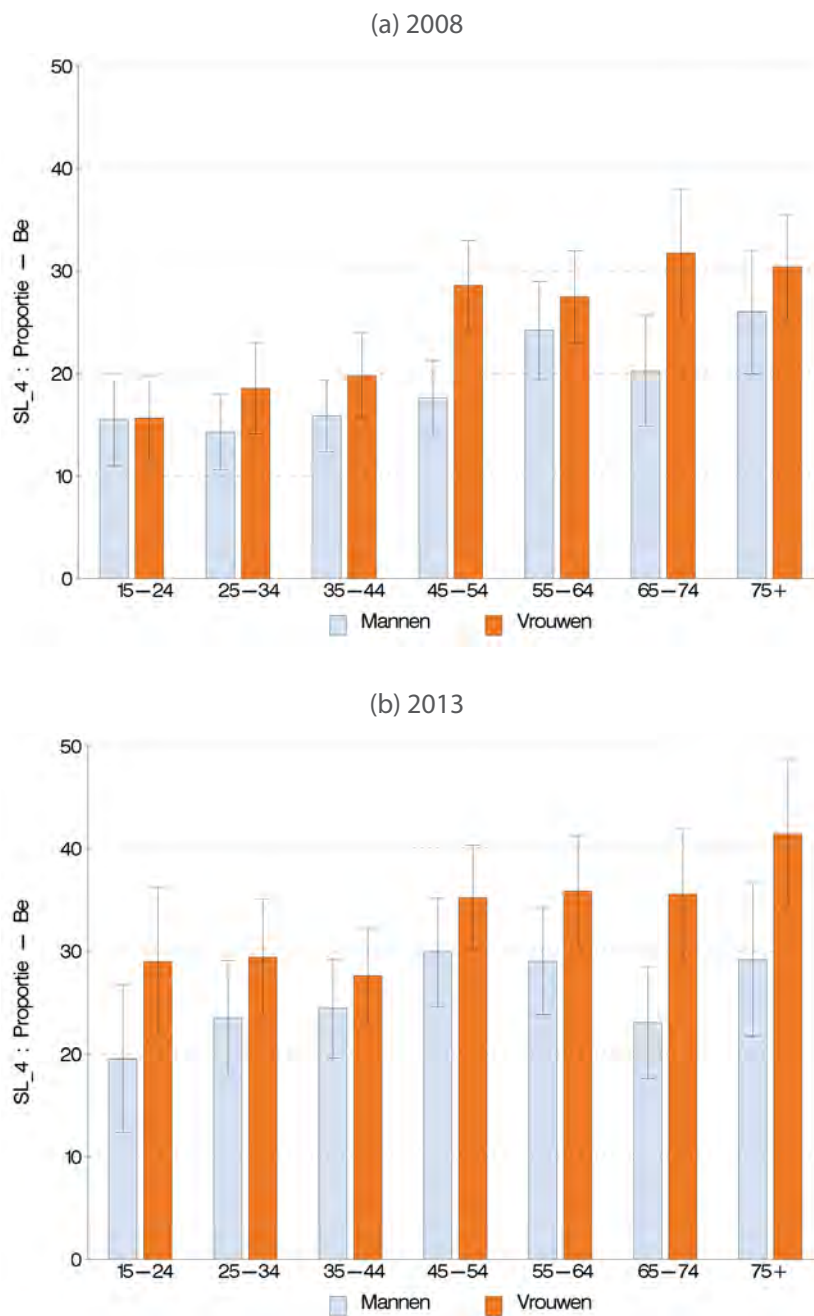
4.6.1. BELGIË

Analyse volgens geslacht en leeftijd

In 2013 heeft niet minder dan 30% van de bevolking van 15 jaar en ouder slaapproblemen, hetzij 33% van de vrouwen en 26% van de mannen (significant verschillend na correctie voor leeftijd).

Slaapproblemen nemen toe met de leeftijd (Figuur 26), aangezien ze bij 24% van de jongsten (15-24 jaar) voorkomen en tot 37% bij de oudsten gaan. De hoogste prevalentie van slaapproblemen wordt waargenomen bij vrouwen van 75 jaar en ouder (41%). Vóór de leeftijd van 55 jaar wordt de sterkste stijging van de prevalentie van slaapproblemen ten opzichte van de resultaten van 2008 waargenomen.

Figuur 26 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met slaapproblemen, volgens de SCL-90R score, volgens leeftijd en geslacht, (a) in 2008 en (b) in 2013, Gezondheidsenquête, België, 2013

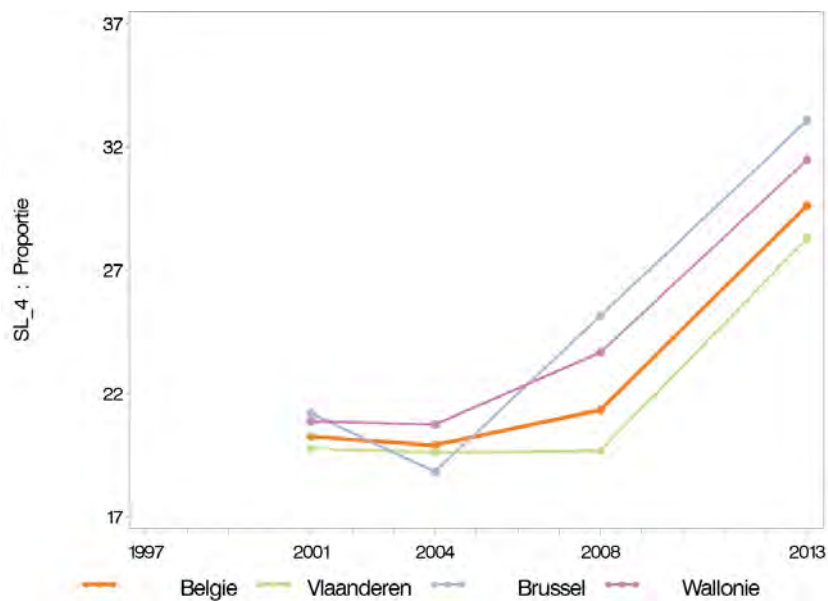
Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Slaapproblemen komen minder vaak voor in de groep met het hoogste opleidingsniveau (26%) dan in de lager geschoolde groepen (31% tot 43%). De verschillen zijn statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Daarentegen lijkt er geen verband te zijn tussen de prevalentie van slaapproblemen en de urbanisatiegraad van de woonplaats (na correctie voor leeftijd en geslacht).

Evolutie over de tijd

De prevalentie van slaapproblemen is sterk gestegen sinds de enquête van 2008 (Figuur 27) op nationaal niveau en in elk gewest apart. In België slaapt bijna één persoon op drie (30%) slecht, en dat varieert van 28% in het Vlaams Gewest tot 33% in het Brussels Gewest.

Figuur 27 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met slaapproblemen, volgens de SCL-90R score, per jaar en per gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

4.6.2. GEWESTEN

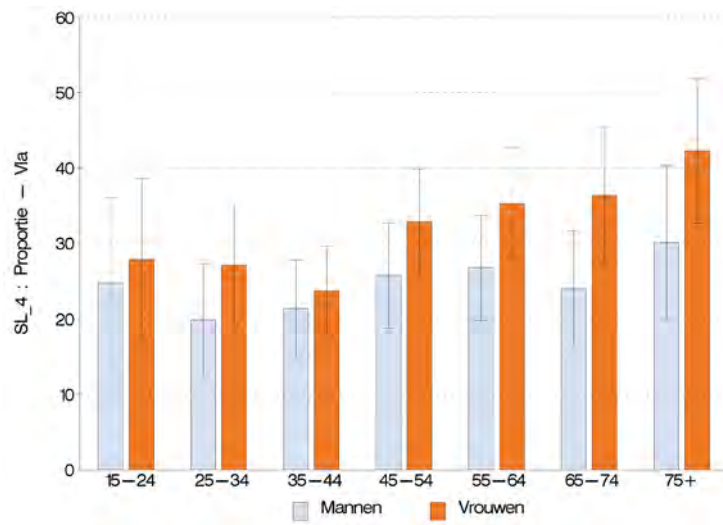
Hoewel slaapproblemen over de tijd zijn geëvolueerd in de drie gewesten van het land, wordt er in 2013 een duidelijke stijging van het probleem in elk gewest waargenomen. De prevalentie van slaapproblemen blijkt minder hoog te zijn in het Vlaams Gewest dan in de andere gewesten. Na correctie voor leeftijd en geslacht zijn alleen de verschillen in de prevalentie tussen het Vlaams Gewest en elk van de twee andere gewesten significant.

Vlaams Gewest

Meer dan één persoon op vier (28%) in het Vlaams Gewest vertoont slaapproblemen. Deze problemen komen meer voor bij vrouwen (32%) dan bij mannen (24%) (Figuur 28), en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Slaapproblemen komen reeds veel voor bij jongeren van 15-24 jaar (26%). Het percentage personen met slaapproblemen blijft ongeveer gelijk tot aan de leeftijdsgroep van 35-44 jaar (23%), maar neemt toe vanaf de leeftijdsgroep van 45-54 jaar (29%) om 37% te bereiken in de leeftijdsgroep van 75 jaar en ouder.

Er is een verband tussen slaapproblemen en de sociale klassen: deze problemen treffen meer personen uit de laagst opgeleide milieus (44%) dan personen uit hoger opgeleide milieus (25% tot 29%). Na correctie voor leeftijd en geslacht is het percentage personen met slaapproblemen hoger in de halfstedelijke gebieden dan in de stedelijke gebieden, en dit verschil blijft significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Ten slotte is de prevalentie van slaapproblemen in 2013 sterk toegenomen (van 20% in 2001-2008 tot 28% in 2013) en dit verschil is statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

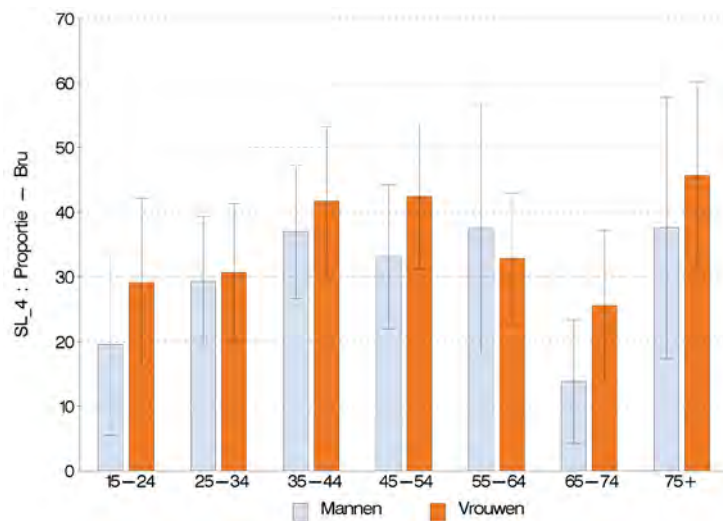
Figuur 28 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met slaapproblemen, volgens de SCL-90R score, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest lijdt één inwoner op drie (33%) aan slaapproblemen en vrouwen slapen slechter dan mannen (35% versus 31%, respectievelijk). De verdeling van het percentage personen met slaapproblemen volgens leeftijd en geslacht wordt in Figuur 29 voorgesteld. Eén jongere op vier van 15-24 jaar (20% van de mannen en 30% van de vrouwen) heeft slaapproblemen, terwijl de proportie van slechte slapers nog toeneemt met de leeftijd, met een piek van 39% in de leeftijdsgroep van 35-44 jaar, gevolgd door een afname. Tenslotte rapporteert 43% van de alleroudsten slaapproblemen in het Brussels Gewest.

Figuur 29 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met slaapproblemen, volgens de SCL-90R score, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

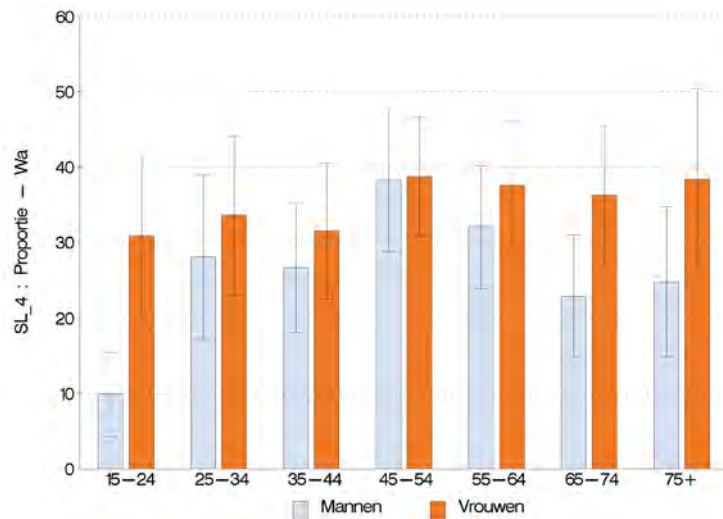
Zoals elders wordt er een opleidingsgradiënt waargenomen: de prevalentie van slaapproblemen neemt af naarmate het opleidingsniveau toeneemt: van 46% voor het laagste opleidingsniveau tot 31% voor het hoogste opleidingsniveau, en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

In tegenstelling tot wat wordt vastgesteld in het Vlaams Gewest, is de prevalentie van slaapproblemen in het Brussels Gewest al eerder gestegen, van 19% in 2004 tot 25% in 2008 en 33% in 2013. Deze verschillen zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Waals Gewest

In het Waals Gewest ondervindt 35% van de vrouwen en 27% van de mannen slaapproblemen, en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd. Bij vrouwen van 15 tot 44 jaar schommelt de prevalentie van slaapproblemen rond de 31-32%, maar dit nadert de 38-40% vanaf 45 jaar (Figuur 30). Bij jonge mannen van 15-24 jaar is deze prevalentie lager (10%) dan bij de jonge vrouwen van dezelfde leeftijd (31%), en dan bij mannen in andere leeftijdsgroepen (29% bij 25-34 jarigen) of jonge mannen van dezelfde leeftijd in de andere gewesten (20% in het Vlaams Gewest, 25% in het Brussels Gewest). In de leeftijdsgroep tussen 25 en 64 jaar hebben bijna evenveel mannen als vrouwen slaapproblemen.

Figuur 30 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met slaapproblemen, volgens de SCL-90R score, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

Slaapproblemen komen minder vaak voor in de hoogst opgeleide milieus (26%) dan in de minder geschoolde milieus (34% tot 40%). De verschillen zijn statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht. De verschillen volgens urbanisatiegraad zijn niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Zoals in het Brussels Gewest is de proportie van personen met slaapproblemen gestegen in 2008 (24%) ten opzichte van de voorgaande jaren (21%), en is deze stijging nog verder toegenomen in 2013 (32%). De verschillen zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Emotionele problemen

De belangrijkste punten die aan het licht komen betreffende recente emotionele problemen (angststoornissen, depressieve gevoelens, slaapproblemen, maar ook eetstoornissen) kunnen als volgt worden samengevat:

- Vrouwen hebben meer emotionele problemen dan mannen.
- Tot nu toe hadden jongeren minder kans op deze problemen, maar volgens de enquête van 2013 nam deze prevalentie ook bij jongeren duidelijk toe.
- Lager opgeleide personen hebben een hoger risico op emotionele problemen.
- De proportie van personen met emotionele problemen is lager in het Vlaams Gewest dan in de twee andere gewesten van het land.
- De prevalentie van emotionele problemen is in de loop van de laatste vijf jaar sterk gestegen, en dit in de drie gewesten van het land.
- Er is een sterke co-morbiditeit tussen de bestudeerde emotionele problemen. Zo komen symptomen van depressieve gevoelens en angststoornissen samen voor bij 9% van de bevolking van 15 jaar en ouder, en heeft 7,3% van de bevolking ook nog slaapproblemen.

4.7. ZELFGERAPPORTEERDE DEPRESSIE

De indicator MH_1 verwijst naar het al dan niet hebben van een depressie die twee weken of langer aanhield, in de afgelopen 12 maanden op basis van zelfgerapportering. Deze indicator laat toe een schatting te maken van de jaarprevalentie van een « zelfgerapporteerde » depressie bij de bevolking van 15 jaar en ouder. De indicator MH_1 onderscheidt zich van SL_2 (indicator van depressieve gevoelens, punt 4.4 van dit hoofdstuk) in die zin dat MH_1 gebaseerd is op de verklaring van de respondent al dan niet te hebben geleden aan een depressie in het afgelopen jaar, terwijl de indicator SL_2 gebaseerd is op een geheel van symptomen, gemeten met een specifieke schaal (SCL-90R) waarvan de hoeveelheid of de ernst toelaat in te schatten of de respondent lijdt aan recente depressieve problemen.

De hier voorgestelde resultaten gaan hoofdzakelijk over de prevalentie van zelfgerapporteerde depressie. De indicatoren die hieraan gerelateerd zijn (MH_2 tot MH_4) worden weergegeven in de tabellen, maar zullen niet in detail beschreven worden. Het gaat om indicatoren over de aanpak van de gerapporteerde depressie: raadpleging van een gezondheidswerker (MH_2), gebruik van geneesmiddelen (MH_3) of psychotherapeutische behandeling (MH_4).

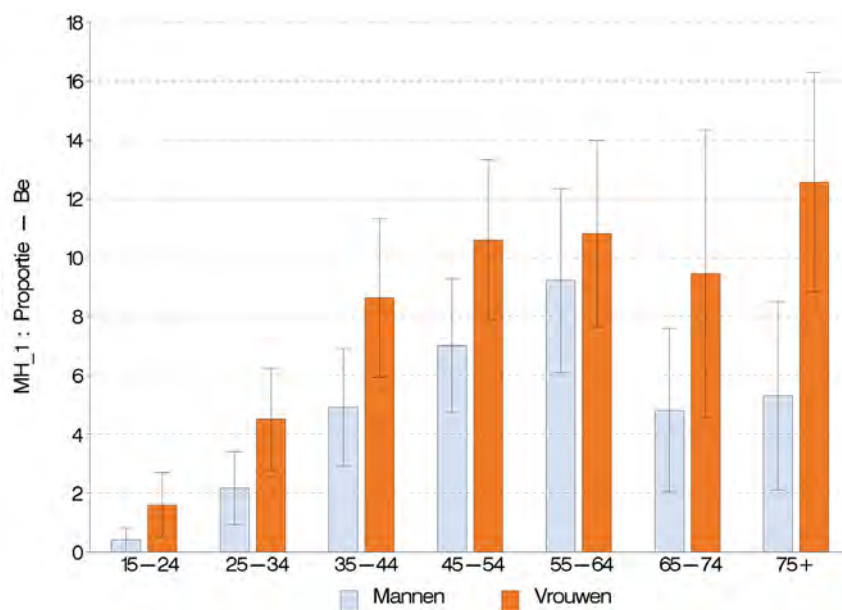
4.7.1. BELGIË

In totaal verklaart 7% van de bevolking van 15 jaar en ouder te hebben geleden aan een depressie in het jaar voorafgaand aan het interview, wat een stijging is met 1% ten opzichte van 2008. Van deze personen heeft 81% een gezondheidswerker voor dit probleem geraadpleegd, 72% heeft een behandeling met geneesmiddelen gevolgd en 28% heeft psychotherapie gevolgd.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Vrouwen (8%) rapporteren meer dan mannen (5%) een depressie te hebben doorgemaakt, en dit verschil blijft significant na correctie voor leeftijd. Algemeen gezien varieert de prevalentie van zelfgerapporteerde depressie volgens de leeftijd: zij is minder hoog bij de jongeren van 15-24 jaar (1%) en neemt toe tot de leeftijd van 55-64 jaar (10%). Zoals de meeste van de andere indicatoren met betrekking tot geestelijke gezondheid zijn er relatief minder personen van 65-74 jaar die hebben aangegeven een depressie te hebben gehad in het afgelopen jaar (7%) in vergelijking met de aangrenzende leeftijdsgroepen (10%).

Figuur 31 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013

De verdeling volgens leeftijd is een beetje anders bij mannen dan bij vrouwen (Figuur 31). De prevalentie van zelfgerapporteerde depressie neemt toe met de leeftijd bij de twee geslachten, maar daalt terug sterk bij mannen vanaf 65 jaar, terwijl ze nog toeneemt bij vrouwen van 75 jaar en ouder, waardoor de kloof tussen de geslachten groter wordt.

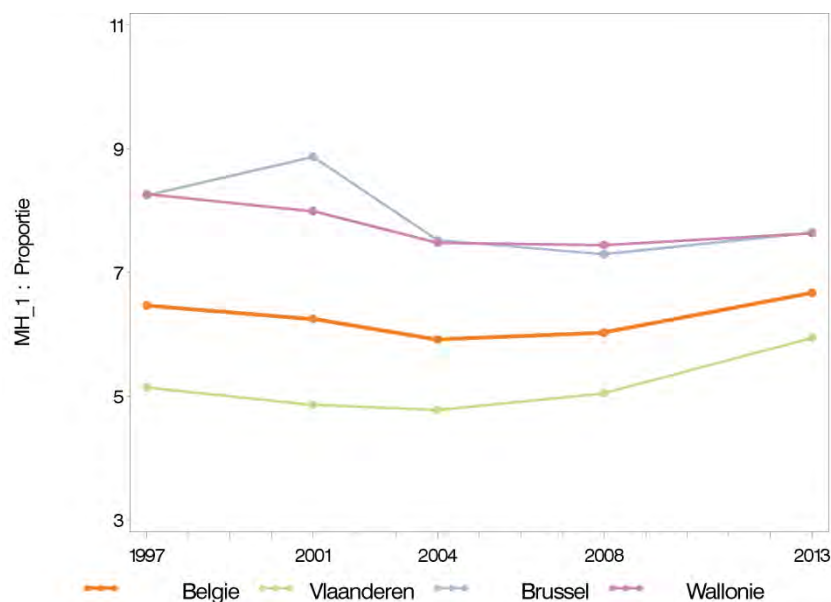
Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Het percentage personen met een zelfgerapporteerde depressie varieert met het opleidingsniveau: een hoger percentage wordt vastgesteld in de groep van de laag geschoolden (15%) en dit percentage neemt progressief af wanneer het opleidingsniveau hoger wordt (4% voor de huishoudens met een diploma hoger onderwijs). De verschillen tussen de opleidingsniveaus zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Gerapporteerde depressie varieert niet op een significante manier volgens de urbanisatiegraad, na correctie voor leeftijd en geslacht.

Evolutie over de tijd

De jaarprevalentie van zelfgerapporteerde depressie is sinds 1997 constant gebleven (Figuur 32). De lichte stijging waargenomen in 2013 op nationaal niveau (maar ook op niveau van elk gewest) ten opzichte van de voorgaande jaren is niet statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 32 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden, per jaar en per gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

4.7.2. GEWESTEN

Depressies worden minder vaak gerapporteerd door de inwoners van het Vlaams Gewest (6%) dan door die van het Brussels en Waals Gewest (8%), en het verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Vlaams Gewest

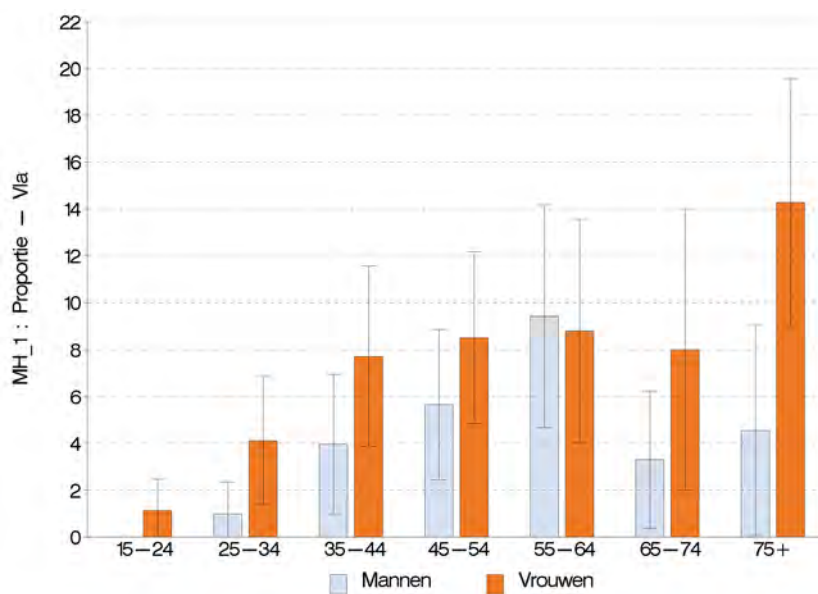
In het Vlaams Gewest heeft, van de 6% van de personen (van 15 jaar en ouder) die in het afgelopen jaar een depressie heeft gerapporteerd, 78% hiervoor een gezondheidswerker geraadpleegd, 67% geneesmiddelen genomen en 23% psychotherapie gevolgd.

Het verschil in de prevalentie van zelfgerapporteerde depressie tussen mannen (4%) en vrouwen (8%) is significant na correctie voor leeftijd. De verdeling volgens leeftijd en geslacht in het Vlaams Gewest is dezelfde als op nationaal niveau, maar algemeen gezien zijn de proporties hier lager (Figuur 33). Er

moet wel opgemerkt worden dat mannen de hoogste proportie hebben in de leeftijdsgroep van 55-64 jaar (9,5%) in vergelijking met de andere leeftijdsgroepen, een cijfer dat overeenkomt met dat van vrouwen in dezelfde leeftijdsgroep. Een tweede vaststelling die naar voren komt, is de hoge prevalentie bij vrouwen van 75 jaar en ouder (14%), wat verschillend is in het Vlaams Gewest dan in de twee andere gewesten.

Depressie wordt minder vaak gerapporteerd door de hoger opgeleiden (4% à 5%) dan door diegenen uit lager geschoolde huishoudens (10% à 14%) en het verschil tussen deze twee groepen is significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Zelfgerapporteerde depressie varieert niet significant volgens de urbanisatiegraad. De prevalentie van depressie is over de tijd niet op een significante manier geëvolueerd in het Vlaams Gewest.

Figuur 33 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

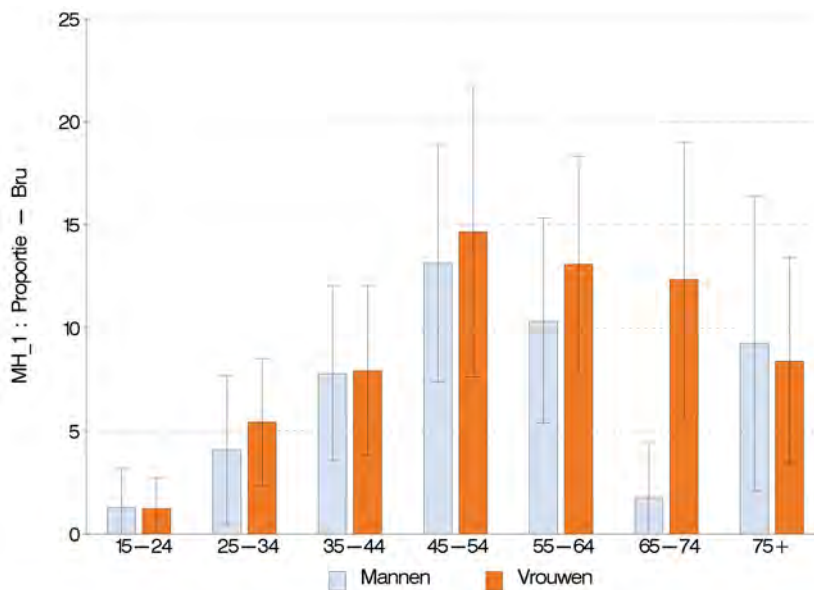
Brussels Gewest

In het Brussels Gewest rapporteert 8% van de personen van 15 jaar en ouder een depressie in het afgelopen jaar, wat hoger is dan in het Vlaams Gewest, maar hetzelfde als in het Waals Gewest. Hiervan heeft 84% een gezondheidswerker voor dit probleem geraadpleegd, 72% heeft geneesmiddelen tegen de depressie genomen en 40% heeft psychotherapie gevolgd.

In tegenstelling tot wat vastgesteld wordt in de andere gewesten, is het verschil tussen mannen (7%) en vrouwen (8%) met betrekking tot zelfgerapporteerde depressie niet statistisch significant na correctie voor leeftijd. Er is echter een belangrijk verschil in de prevalentie van depressie tussen mannen en vrouwen in de leeftijdsgroep van 65-74 jaar (Figuur 34), waar 2% van de mannen en 12% van de vrouwen een depressie rapporteert. De kritieke leeftijd voor depressie lijkt zich te situeren tussen 45 en 54 jaar voor beide geslachten (13% van de mannen en 15% van de vrouwen).

Ook in het Brussels Gewest wordt er een opleidingsgradiënt in de prevalentie van depressie vastgesteld. Het percentage personen met een zelfgerapporteerde depressie is hoger bij lager geschoolden (14% à 16%) en neemt af naarmate het opleidingsniveau toeneemt: 8% in de groep met een diploma hoger secundair, 4% in de groep met een diploma hoger onderwijs. De verschillen zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 34 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

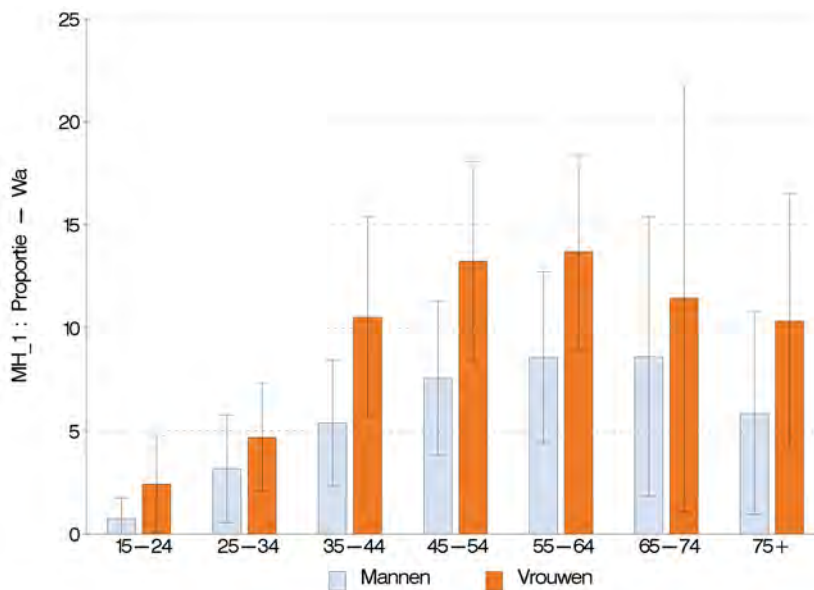

Zoals in de andere gewesten is de prevalentie van zelfgerapporteerde depressie niet significant toegenomen in de tijd na correctie voor leeftijd en geslacht.

Waals Gewest

In het Waals Gewest, zoals in het Brussels Gewest, geeft 8% van de bevolking van 15 jaar en ouder aan een depressie te hebben gehad in het afgelopen jaar. Van deze personen heeft 84% een gezondheidswerker geraadpleegd voor dit probleem, 80% heeft geneesmiddelen tegen depressie genomen en 30% heeft psychotherapie gevolgd.

Figuur 35 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

Zoals in het Vlaams Gewest, hebben minder mannen (6%) dan vrouwen (10%) een depressie in het afgelopen jaar gerapporteerd (significant verschil na correctie voor leeftijd). Zelfgerapporteerde depressie varieert significant volgens de leeftijd. Vrouwen (Figuur 35) hebben meer te maken met depressie tussen de leeftijd van 45 en 64 jaar (13-14%). Mannen kennen een kritieke periode voor depressie tussen 55 en 74 jaar (9%).

In het Waals Gewest wordt ook een opleidingsgradiënt voor zelfgerapporteerde depressie waargenomen, met een hogere prevalentie bij de laagst geschoolde huishoudens (16%) dan bij de hoger opgeleide huishoudens (8% voor de intermediaire niveaus, 5% voor het hoogste niveau). De verschillen zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Depressie varieert niet volgens de urbanisatiegraad wanneer gecorrigeerd wordt voor leeftijd en geslacht (geen significante verschillen). De prevalentie van zelfgerapporteerde depressie is stabiel gebleven over de tijd in het Waals Gewest.

4.8. ZELFMOORDGEDACHTEN

Twee indicatoren gaan over zelfmoordgedachten en verschillende volgens de periode waarin zij voorkwamen, hetzij: a) ooit tijdens het leven (SL02_1) en b) in de afgelopen 12 maanden (SL03_1). De laatste indicator wordt hieronder verder beschreven, aangezien de verwijzing naar 'recente' gedachten betrouwbaarder en vanuit epidemiologische standpunt interessanter is dan de verwijzing naar 'ooit tijdens het leven'. De twee indicatoren worden desalniettemin voorgesteld in de basistabellen op het einde van het hoofdstuk.

4.8.1. BELGIË

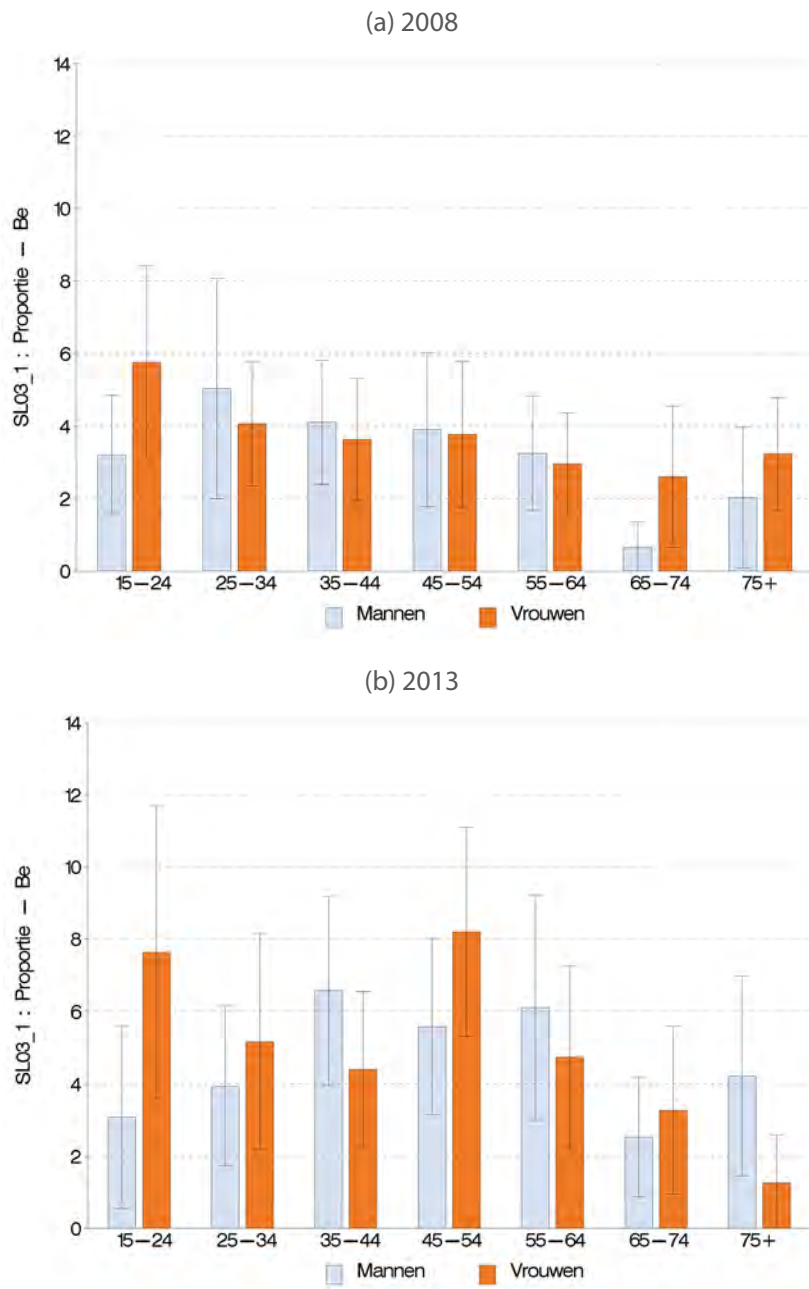
In België verklaart 14% van de bevolking van 15 jaar en ouder minstens één keer in hun leven ernstig aan zelfmoord te hebben gedacht, waarvan iets meer dan één derde (hetzij 5% van de bevolking) in de afgelopen 12 maanden.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Vrouwen (15%) hebben vaker dan mannen (13%) al ooit aan zelfmoord gedacht, maar dit verschil is niet significant ($p = 0,06$) na correctie voor leeftijd. Ook zijn er niet meer vrouwen dan mannen die hieraan hebben gedacht in de afgelopen 12 maanden (5%).

Figuur 40 toont de verdeling van het percentage recente zelfmoordgedachten volgens leeftijd en geslacht, en dit voor het jaar 2008 (a) en 2013 (b). Naast een lichte toename van de prevalentie van recente zelfmoordgedachten, wordt er ook vastgesteld dat de verdeling volgens leeftijd en geslacht veranderd is in de tijd. Zo komen zelfmoordgedachten bij mannen in 2013 meer voor in de leeftijdsgroep vanaf 35 jaar, en meer bepaald in de leeftijdsgroep van 35 tot 64 jaar (+/- 6%). Bij vrouwen zijn het de jongeren van 15-24 jaar en de leeftijdsgroep van 45-54 jaar die het vaakst getroffen worden (8%), leeftijdsgroepen waarin de stijging van de prevalentie tussen de twee jaren het opmerkelijkst is.

Figuur 40 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat zelfmoordgedachten heeft gehad in de afgelopen 12 maanden, volgens leeftijd en geslacht, (a) in 2008 en (b) in 2013, Gezondheidsenquête, België, 2013

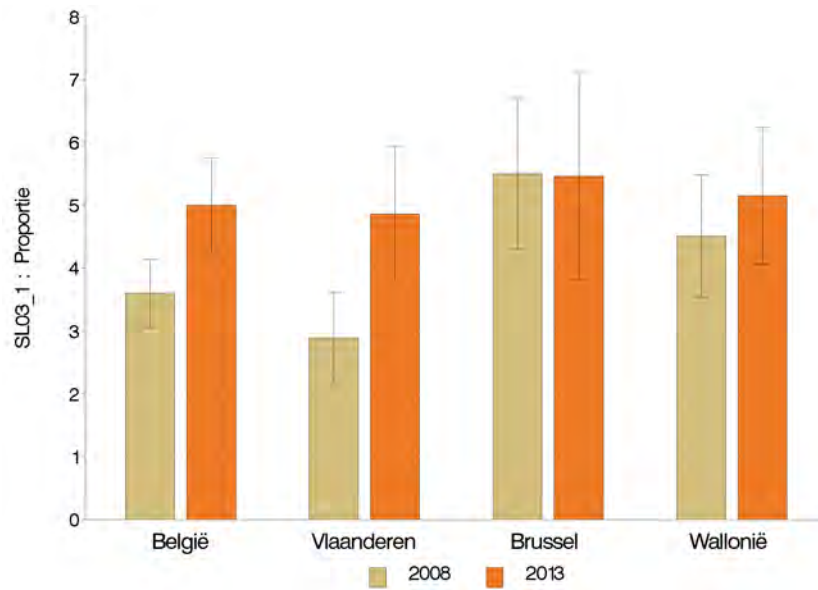
Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

In tegenstelling tot wat werd waargenomen in 2008, komen zelfmoordgedachten in dezelfde mate voor in alle sociale lagen van de bevolking. Het percentage personen met zelfmoordgedachten is hoger in de groep van huishoudens met een diploma hoger secundair (6%) ten opzichte van de andere opleidingscategorieën (4% à 5%), maar het verschil is niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Ook blijkt er geen verband te zijn tussen de urbanisatiegraad en recente zelfmoordgedachten (5% in elke categorie) in 2013.

Evolutie over de tijd

Het percentage personen dat in de afgelopen 12 maanden aan zelfmoord heeft gedacht, is hoger in 2013 (5%) dan in 2008 (4%) en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Deze toename is vooral een weerspiegeling van de resultaten in het Vlaams Gewest, het enige gewest waar een verschil wordt waargenomen tussen de twee jaren (3% in 2008 tot 5% in 2013) dat significant is na correctie voor leeftijd en geslacht. Het percentage in het Vlaams Gewest komt zo in 2013 op het niveau van het percentage in de andere twee gewesten (5% in het Waals Gewest en 6% in het Brussels Gewest, verschillen die niet significant zijn na correctie voor leeftijd en geslacht).

Figuur 41 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat zelfmoordgedachten heeft gehad in de afgelopen 12 maanden, per jaar en per gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

4.8.2. GEWESTEN

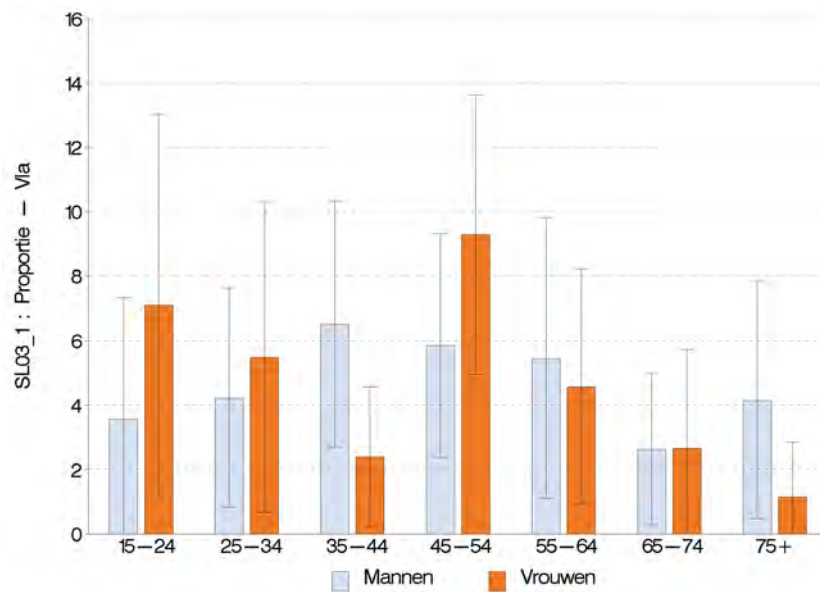
Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest heeft 13% van de bevolking al minstens één keer in hun leven ernstig aan zelfmoord gedacht en 5% heeft dergelijke gedachten in de afgelopen 12 maanden gehad.

846

Zoals voor het nationaal niveau heeft noch de leeftijd, noch het geslacht een significante invloed op de verdeling van de prevalentie van recente zelfmoordgedachten bij de Vlaamse bevolking. Bij mannen vertoont de prevalentie van zelfmoordgedachten volgens de leeftijd een paraplu-vorm, met lichte schommelingen van de prevalenties, met waarden die gaan tot 6% in de leeftijdscategorie tussen 34 en 54 jaar (Figuur 42b), een stijging sinds 2008. Bij vrouwen blijken zelfmoordgedachten meer voor te komen in de leeftijdsgroepen van 15-24 jaar (7%) en 35-44 jaar (9%). Het is ook in deze leeftijdsgroepen dat de toename het hoogst is van het ene jaar ten opzichte van het andere. Het geheel van deze resultaten moet echter wel met enige voorzichtigheid geïnterpreteerd worden, want de betrouwbaarheidsintervallen zijn vrij groot, wat te maken heeft met de kleine omvang van de regionale steekproeven en met de lage prevalentie van zelfmoordgedachten.

Figuur 42 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat zelfmoordgedachten heeft gehad in de afgelopen 12 maanden, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

De prevalentie van recente zelfmoordgedachten bij de inwoners van het Vlaams Gewest blijkt niet samen te hangen met het opleidingsniveau noch met de urbanisatiegraad (verschillen die niet significant zijn na correctie voor leeftijd en geslacht). In tegenstelling tot wat we vaststellen in de andere gewesten, wordt in het Vlaams Gewest een stijging van de prevalentie van recente zelfmoordgedachten sinds de enquête van 2008 (van 3% tot 5% in 2013) vastgesteld, en het verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Brussels Gewest

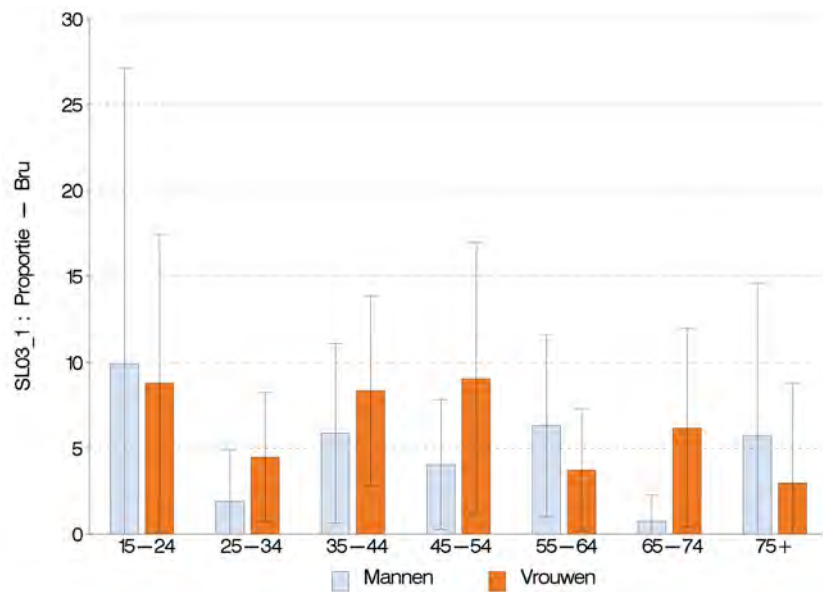
In 2013 heeft 18% van de Brusselaars al ooit in hun leven aan zelfmoord gedacht en 6% deed dit in de afgelopen 12 maanden. Deze resultaten komen overeen met de prevalenties in de enquête van 2008.

Zoals elders in het land rapporteren mannen en vrouwen in dezelfde mate recente zelfmoordgedachten het gaat om 5% van de mannen en 6% van de vrouwen, een verschil dat niet significant is na correctie voor leeftijd.

De verdeling van de prevalentie van zelfmoordgedachten bij de Brusselse bevolking volgens leeftijd en geslacht wordt voorgesteld in Figuur 43. De prevalentie van recente zelfmoordgedachten varieert vrij weinig met de leeftijd, maar uit de resultaten lijkt toch naar voor te komen dat dergelijke gedachten bij jonge Brusselaars van 15-24 jaar meer voorkomen (10% van de jonge mannen, 9 % van de jonge vrouwen) dan bij oudere Brusselaars, hoewel het verschil niet statistisch significant is.

Verder wordt er in het Brussels Gewest geen significante opleidingsgradiënt waargenomen in de verdeling van de prevalentie van recente zelfmoordgedachten.

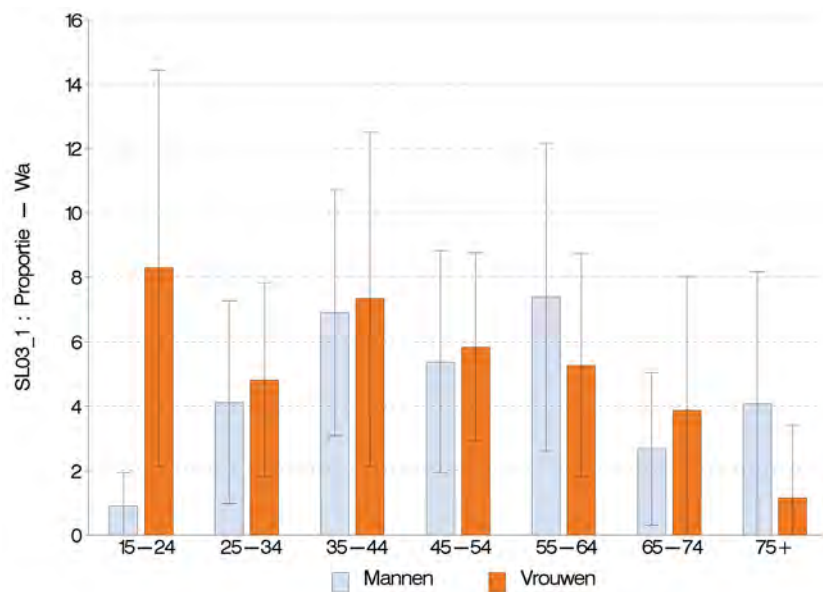
Figuur 43 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat zelfmoordgedachten heeft gehad in de afgelopen 12 maanden, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

Waals Gewest

In het Waals Gewest heeft 16% van de bevolking er al ooit aan gedacht een einde te maken aan hun leven en 5% heeft aan zelfmoord gedacht in de afgelopen 12 maanden. Deze percentages zijn sinds de laatste gezondheidsenquête, in 2008, niet geëvolueerd (respectievelijk 14% en 5% voor deze twee indicatoren).

Figuur 44 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat zelfmoordgedachten heeft gehad in de afgelopen 12 maanden, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

Mannen (5%) en vrouwen (5%) rapporteren in dezelfde mate dat ze in de afgelopen 12 maanden dergelijke gedachten hadden (een verschil dat niet significant is). Globaal gezien varieert de verdeling van

de prevalentie van recente zelfmoordgedachten weinig in functie van de leeftijd, afgezien van het feit dat de prevalentie bij personen van 75 jaar en ouder (2%) lager is dan in de andere leeftijdsgroepen. Bij vrouwen (Figuur 44) geeft de globale trend aan dat de prevalentie van zelfmoordgedachten afneemt wanneer men ouder wordt, van 8% bij de jonge vrouwen van 15-24 jaar tot 1% bij diegenen van 75 jaar en ouder. Bij mannen volgt de verdeling van de prevalentie doorheen de leeftijdsgroepen grosso modo een "paraplu-curve". Zo heeft 1% van de jonge mannen van 15-24 jaar zelfmoordgedachten, neemt de proportie in de tussenliggende leeftijdsgroepen toe tot 7% van de mannen om vervolgens te dalen tot 3% van de mannen in de leeftijdsgroep van 65-74 jaar.

Zoals in de twee andere gewesten is er geen opleidingsgradiënt in de verdeling van de prevalentie van zelfmoordgedachten. Zo ook is er geen verband tussen zelfmoordgedachten en de urbanisatiegraad. Tenslotte is het percentage Walen dat rapporteerde zelfmoordgedachten te hebben gehad in het afgelopen jaar tussen 2008 en 2013 (5%) niet gestegen, ook niet na correctie voor leeftijd en geslacht.

4.9. ZELFMOORDPOGINGEN

Suïcidale gedragingen en zelfmoord zijn een belangrijk probleem voor de volksgezondheid door hun gewelddadig, zelfdestructief en fataal karakter, door de omvang van het onderliggend lijden en het lijden dat de naasten wordt aangedaan en door de sociale en economische kosten die deze daden met zich meebrengen. De studie van gedragingen met betrekking tot zelfmoord heeft dus een terechte plaats in de Gezondheidsenquête. Het is wel zo dat dit thema moeilijk te vatten is in enquêtes bij de algemene bevolking, daar het een gevoelig onderwerp is, vaak nog taboe, waardoor het fenomeen kan worden onderschat, maar ook omdat de prevalenties toch vrij laag zijn. Het kleine aantal gevallen in de steekproef van de enquête laat niet toe diepgaande analyses uit te voeren met betrekking tot socio-demografische kenmerken en er juiste conclusies uit te trekken, vooral wanneer deze analyses op regionaal niveau worden uitgevoerd. In de steekproef van de enquête van 2013 hebben 31 personen (17 mannen en 12 vrouwen) op 6.235 aangegeven dat zij hebben geprobeerd een eind te maken aan hun leven in de 12 maanden voorafgaand aan het interview.

Desondanks worden hier twee indicatoren voorgesteld: de prevalentie van personen met een zelfmoordpoging die plaats vond (a) ooit in hun leven (SL04_1) en (b) in de afgelopen 12 maanden (SL05_1). Deze indicatoren zullen zoveel mogelijk in lijn met de klassieke structuur van het rapport worden voorgesteld, behalve wanneer het over te kleine aantallen gaat.

4.9.1. BELGIË

In België zou 4,2% van de bevolking van 15 jaar en ouder in hun leven minstens één keer zelfmoord hebben proberen te plegen en 0,4% (of 4 personen op 1000) zou zijn/haar leven hebben proberen te beëindigen in de 12 maanden voorafgaand aan het interview. Door extrapolatie naar de Belgische bevolking van 15 jaar en ouder zou dit neerkomen op ongeveer 35.400 personen die hebben geprobeerd zelfmoord te plegen in een periode van 12 maanden. Wanneer dit cijfer wordt vergeleken met het aantal doden door zelfmoord in de bevolking van 15 jaar en ouder in 2010 (laatst gepubliceerde statistieken), hetzij 1.994 overlijdens door zelfmoord, dan wordt een verhouding van [18:1] verkregen, hetzij 18 pogingen voor één overlijden door zelfmoord.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Met betrekking tot zelfmoordpogingen en overlijdens door zelfmoord wordt algemeen vastgesteld dat de trends omgekeerd zijn in functie van het geslacht en de leeftijd, dit wil zeggen dat *'vrouwen meer risico lopen om de actie te ondernemen dan mannen, die dan weer meer risico lopen op overlijden'*⁵. Daarentegen, *'het risico van overlijden door zelfmoord neemt toe met de leeftijd terwijl het risico van zelfmoordpogingen vermindert'*. In andere termen, *'de zelfmoordpogingen zijn veel meer fataal bij mannen en bij oudere personen'*⁶.

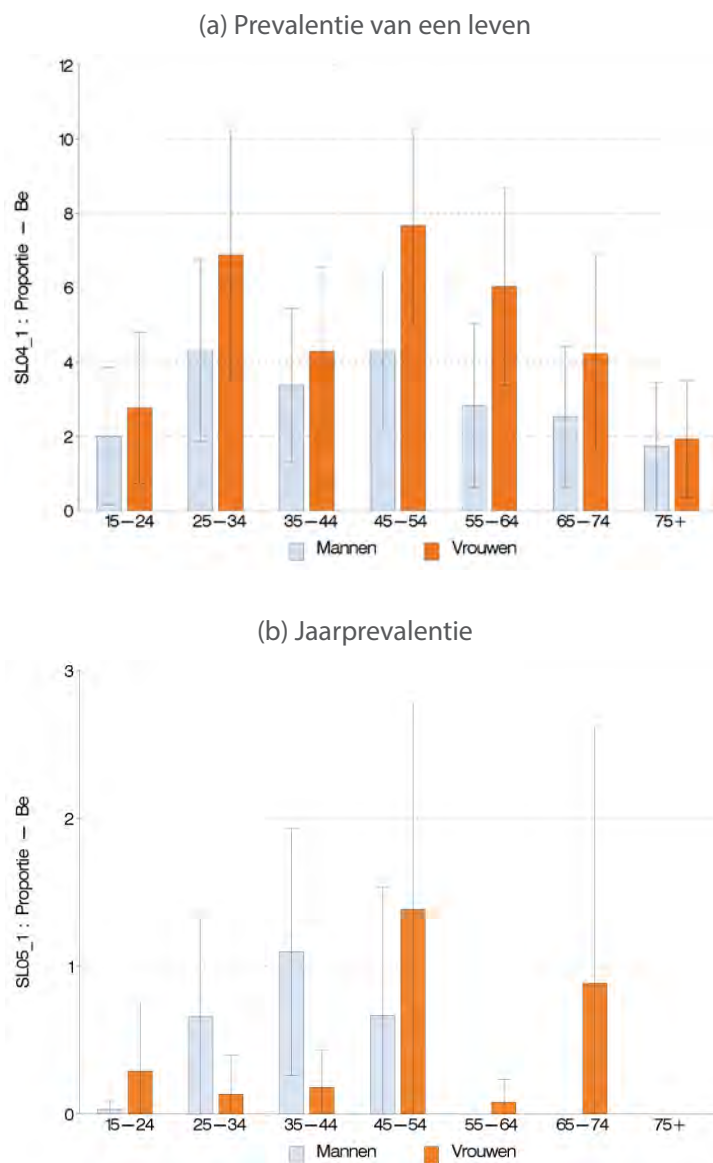
5 <http://www.psydoc-france.fr/conf&rm/conf/confsuicide/choquet.html>

6 http://www.preventionsuicide.be/ressource/static/files/dossier_introsuicide_septembre2012.pdf

De Gezondheidsenquête 2013 toont inderdaad aan dat de prevalentie van personen die ooit geprobeerd hebben zelfmoord te plegen hoger is bij vrouwen (5,1%) dan bij mannen (3,2%), een significant verschil na correctie voor leeftijd. Daarentegen hebben er volgens onze cijfers proportioneel evenveel mannen als vrouwen geprobeerd zelfmoord te plegen in de 12 maanden voorafgaand aan het interview (0,5% tegen 0,4%, niet significant verschillend). De prevalentie van personen die geprobeerd hebben zelfmoord te plegen in de afgelopen 12 maanden volgens leeftijd geeft aan dat er in de leeftijdsgroep van 45-54 jaar meer personen zijn die hebben aangegeven dat ze al ooit een zelfmoordpoging hebben ondernomen (6,1%) en het ook hebben gedaan dan in de andere leeftijdsgroepen (1,0%).

Figuur 45 geeft de verdeling volgens leeftijd en geslacht weer van de prevalentie van zelfmoordpogingen (a) ooit in hun leven en (b) in de afgelopen 12 maanden. Bij vrouwen situeert de kritieke leeftijd voor deze twee indicatoren zich tussen 45 en 54 jaar: (a) 7,7% en (b) 1,4%. Uit resultaten blijkt dat er relatief veel jonge vrouwen van 25-34 jaar (6,9%) ooit probeerden zelfmoord te plegen. Bij mannen situeert de hoogste prevalentie zich voor beide indicatoren met betrekking tot zelfmoordgedragingen in de leeftijdsgroep tussen 25 en 54 jaar.

Figuur 45 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen (a) in de loop van hun leven, (b) in de afgelopen 12 maanden, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De prevalentie van zelfmoordpogingen, hetzij ooit tijdens het leven, hetzij in het afgelopen jaar, is niet gelijk in de verschillende opleidingsklassen. Zo zijn personen uit huishoudens met het hoogste opleidingsniveau minder geneigd uit het leven te stappen (SL04_1: 2,9%; SL05_1: 0,2%) dan de personen uit lager opgeleide huishoudens (SL04_1: tot 6,5% en SL05_1: tot 1,2%; de meest kritische resultaten worden bekomen bij diegenen met een diploma lager secundair). Het verschil blijft significant na correctie voor leeftijd en geslacht en dit voor beide indicatoren.

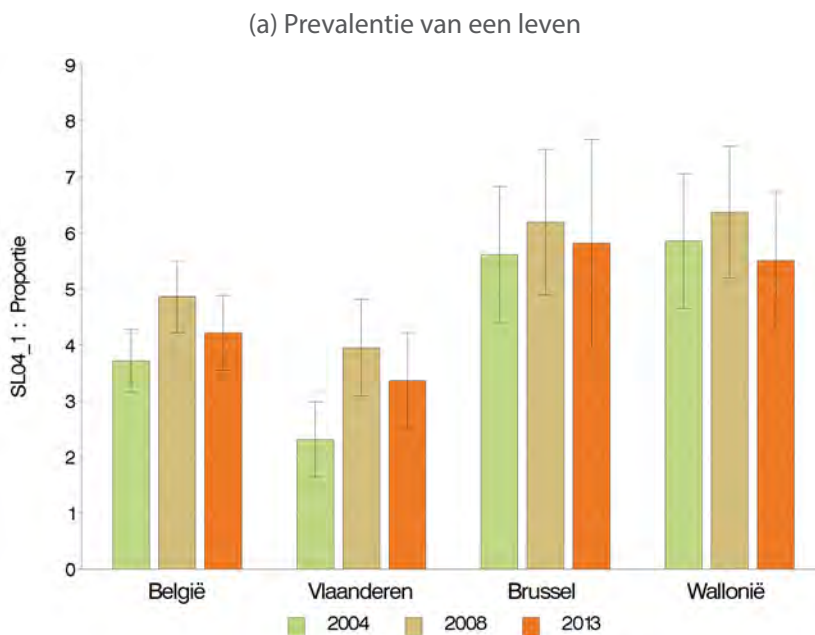
De urbanisatiegraad is niet geassocieerd met de prevalentie van personen die ooit geprobeerd hebben om zelfmoord te plegen. Daarentegen is het percentage personen met een recente zelfmoordpoging hoger in halfstedelijke gebieden (0,8%) groter dan in stedelijke (0,2%) en landelijke gebieden (0,4%); deze verschillen zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

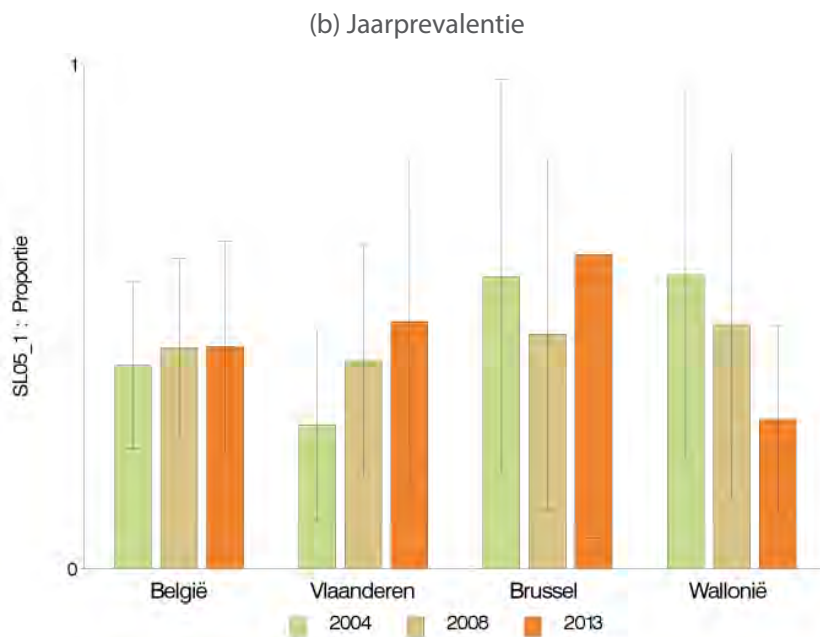
Evolutie over de tijd

De Figuren 46a en 46b geven de evolutie van de bestudeerde indicatoren over de tijd voor België en de drie gewesten weer. Men moet voorzichtig zijn bij de interpretatie van de gegevens met betrekking tot de prevalentie van zelfmoordpogingen in het afgelopen jaar (Figuur 46b), daar de referentieschaal van de Y-as variaties weergeeft die zich situeren tussen 0% en 1%, dus minuscule variaties! In feite blijft de prevalentie van zelfmoordpogingen in de 12 maanden voorafgaand aan het interview stabiel op 0,4% voor de drie enquêtejaren.

Op nationaal niveau stijgt het percentage personen dat ooit geprobeerd heeft zelfmoord te plegen tussen 2004 (3,7%) en 2008 (4,8%, een verschil dat statistisch significant is na correctie voor leeftijd en geslacht), maar het blijft vervolgens stabiel tussen 2008 en 2013 (4,2%, een verschil dat niet significant is na correctie voor leeftijd en geslacht). De analyse van de evolutie van de prevalentie van personen die geprobeerd hebben zelfmoord te plegen (ooit en in het afgelopen jaar) in de verschillende gewesten geeft aan dat dit percentage constant blijft tussen 2004 en 2013 in het Brussels en het Waals Gewest (na correctie voor leeftijd en geslacht). In het Vlaams Gewest, zoals op het nationale niveau, is de stijging van de prevalentie van personen die geprobeerd hebben om zelfmoord te plegen statistisch significant tussen 2004 en 2008, maar niet tussen 2008 en 2013.

Figuur 46 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen (a) in de loop van hun leven, (b) in de afgelopen 12 maanden, per jaar en per gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

4.10.2. GEWESTEN

Zelfmoordpogingen in de loop van het leven worden in het Vlaams Gewest (3,4%) minder vaak gerapporteerd dan in de twee andere gewesten van het land (5,5%-5,8%), en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Daarentegen tonen de resultaten met betrekking tot recente pogingen (12 maanden) geen significante regionale verschillen.

Gezien het kleine aantal zelfmoordpogingen in de steekproef van de enquête werd alleen de indicator SL04_1 (pogingen in de loop van het leven) in relatie tot socio-demografische variabelen op regionaal niveau geanalyseerd.

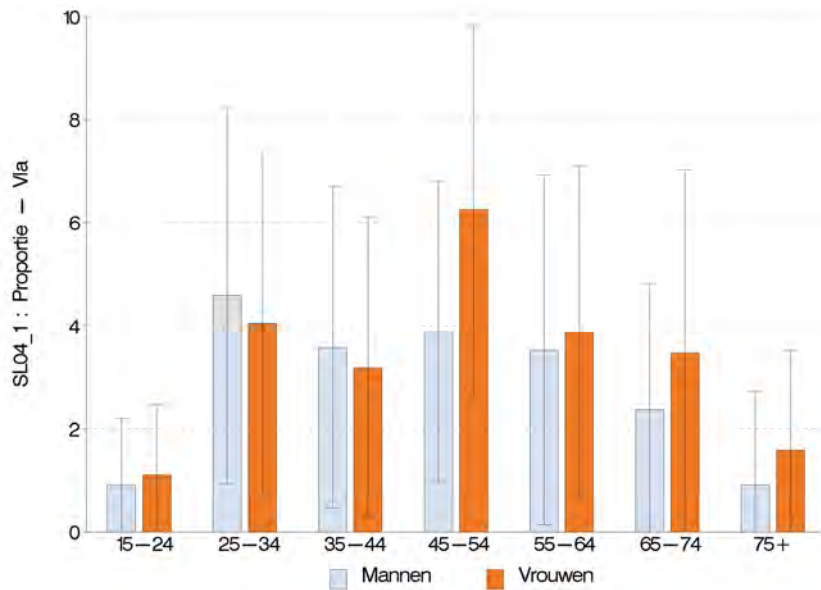
Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest zijn er evenveel mannen als vrouwen (respectievelijk 3,1% en 3,6%) die hebben aangegeven dat ze ooit in hun leven een zelfmoordpoging hebben ondernomen. De prevalentie van personen die ooit geprobeerd hebben zelfmoord te plegen, varieert in functie van de leeftijdsgroepen: zij neemt progressief toe van de leeftijdsgroep van 15-24 jaar (1%) tot aan de leeftijdsgroep van 45-54 jaar (5,1%), om vervolgens te dalen tot 1,3% in de leeftijdsgroep van 75 jaar en ouder. De verdeling volgens leeftijd verschilt echter volgens geslacht: bij vrouwen (Figuur 47) is de prevalentie het hoogst in de leeftijdsgroep van 45-54 jaar (6%), terwijl zij geen 2% bereikt in de uiterste leeftijdsgroepen. De verdeling van deze prevalentie volgens de leeftijd is bij mannen homogener: ze schommelt rond de 4% tussen 25 en 64 jaar, en is lager in de uiterste leeftijdsgroepen.

Het percentage personen dat minstens een keer geprobeerd heeft zelfmoord te plegen in hun leven varieert in functie van de opleidingscategorieën. Zo is het minder waarschijnlijk dat personen uit huishoudens met een hogere opleiding (1,8%) een zelfmoordpoging ondernemen dan dit het geval is voor personen uit lager geschoolde huishoudens (van 4,1% tot 6,4%). Na correctie voor leeftijd en geslacht zijn de geobserveerde verschillen in functie van de urbanisatiegraad niet statistisch significant.

Zoals in de andere gewesten, evolueert het aantal personen dat ooit geprobeerd heeft om zelfmoord te plegen niet tussen 2008 en 2013 in het Vlaams Gewest.

Figuur 47 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen in de loop van hun leven, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

Brussels Gewest

In het Brussels Gewest worden er, zoals in het Vlaams Gewest, geen verschillen tussen mannen en vrouwen teruggevonden voor wat betreft het percentage personen dat ooit zelfmoord probeerde te plegen (respectievelijk 5,5% versus 6,1%). De verdeling van deze prevalentie volgens leeftijd is hoger in de volgende leeftijdsgroepen: jongeren van 15-24 jaar (12,2%) en volwassenen van 45-54 jaar (11,4%). Men moet wel steeds voorzichtig blijven bij de interpretatie van deze resultaten, aangezien de kleine steekproef van deelnemers in het Brussels Gewest geen betrouwbare veralgemening toelaat. Daarom worden de figuur, die de verdeling volgens leeftijd en geslacht weergeeft, en de analyses in functie van de opleiding hier niet voorgesteld.

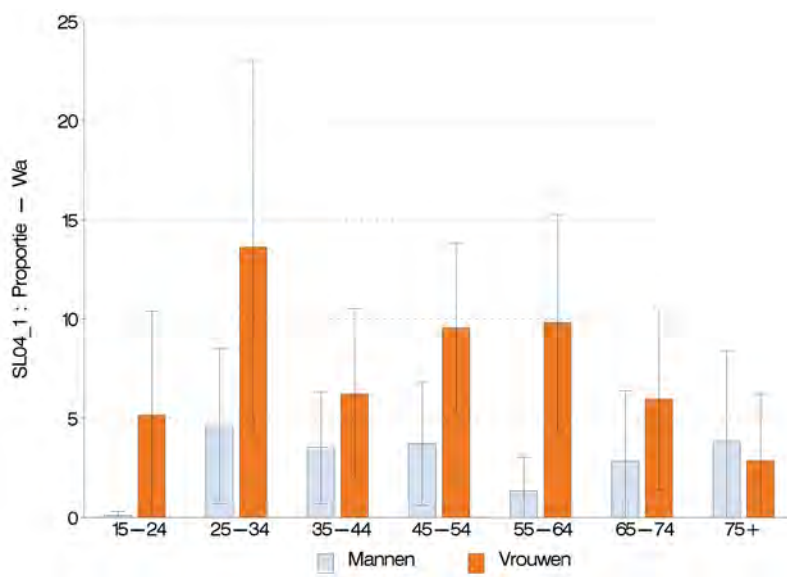
De prevalentie van personen die ooit zelfmoord probeerden te plegen is stabiel gebleven over de tijd; de geobserveerde verschillen van één enquêtejaar ten op zichte van de andere was niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Waals Gewest

In tegenstelling tot wat werd waargenomen in de twee andere gewesten, is de prevalentie van personen die ooit zelfmoord probeerden te plegen in het Waals Gewest afhankelijk van het geslacht: 7,9% bij vrouwen tegen 2,9% bij mannen, dit verschil is significant na correctie voor leeftijd. In het Waals Gewest heeft 14% van de vrouwen van 25 tot 34 jaar al ooit geprobeerd zelfmoord te plegen, dit is de hoogste waarde volgens de leeftijdsgroepen bij vrouwen. Bij mannen is het percentage zelfmoordpogingen het hoogst in de leeftijdsgroep van 25-34 jaar, hetzij 5% (Figuur 48).

In het Waals Gewest hangen de percentages van personen die ooit zelfmoordprobeerden te plegen samen met opleiding, maar niet met de urbanisatiegraad. De toename in de tijd is niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 48 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen in de loop van hun leven, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

Zelfmoordgedachten en zelfmoordpogingen

Samengevat zijn de belangrijkste vaststellingen die naar voren komen uit deze gegevens, met als referentieperiode het verleden (ooit in het leven) of recent (< 12 maanden), de volgende:

- Zelfmoordgedachten leiden niet per se tot zelfmoordpogingen, wat blijkt uit de prevalenties.
- Recente zelfmoordgedachten en -pogingen komen evenveel voor bij mannen als bij vrouwen. Daarentegen rapporteren meer vrouwen dan mannen dat ze minstens één keer in hun leven geprobeerd hebben een eind te maken aan hun leven.
- De kritieke leeftijd voor wat de indicatoren m.b.t zelfmoordgedachten en -pogingen (in het verleden of recent) betreft, situeert zich tussen 45 en 54 jaar, maar er worden geen grote variaties in de verdeling van deze indicatoren volgens de leeftijd vastgesteld. Bovendien blijkt dat deze gedragingen minder bij de oudsten (75+) voorkomen.
- Zelfmoordgedachten (in het verleden of recent) zijn niet gerelateerd met het opleidingsniveau, maar de overgang naar de daad zou dit wel zijn: minder personen uit huishoudens die een opleiding hoger onderwijs hebben genoten, hebben geprobeerd zelfmoord te plegen, zowel in het verleden als in de afgelopen 12 maanden.
- In het Vlaams Gewest zijn de cijfers gunstiger dan in de twee andere gewesten van het land voor wat betreft zelfmoord (gedachten en pogingen) ooit in het leven, maar deze regionale verschillen worden niet waargenomen voor recente zelfmoordgedachten en -pogingen (< 12 maanden).
- Meer en meer mensen in de Belgische bevolking van 15 jaar en ouder rapporteren dat ze zelfmoordgedachten hebben gehad (in het verleden of recent), en het verschil tussen 2008 en 2013 is significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Daarentegen is het percentage personen dat effectief geprobeerd heeft zelfmoord te plegen (in het verleden of recent) niet geëvolueerd en blijft dit percentage vergelijkbaar met de cijfers van 2008.

4.10. GEBRUIK VAN PSYCHOTROPE GENEESMIDDELEN

Het algemene thema m.b.t. het gebruik van geneesmiddelen wordt voorgesteld in het derde luik van het enquêterapport over 'Gebruik van gezondheidsdiensten'. In punt 4.10 worden enkel die vragen voorgesteld die verwijzen naar het gebruik van voorgeschreven psychotrope geneesmiddelen in de afgelopen

2 weken (slaapmiddelen, kalmeringsmiddelen, antidepressiva), en dit uitsluitend voor personen van 15 jaar en ouder. De volgende indicatoren worden hieronder beschreven: het gebruik van slaap- en kalmeringsmiddelen (MH_5), het gebruik van antidepressiva (MH_6) en het gebruik van psychotrope geneesmiddelen, wat verwijst naar het gebruik van minstens één van deze twee categorieën van voorgeschreven geneesmiddelen (MH_7).

4.10.1. BELGIË

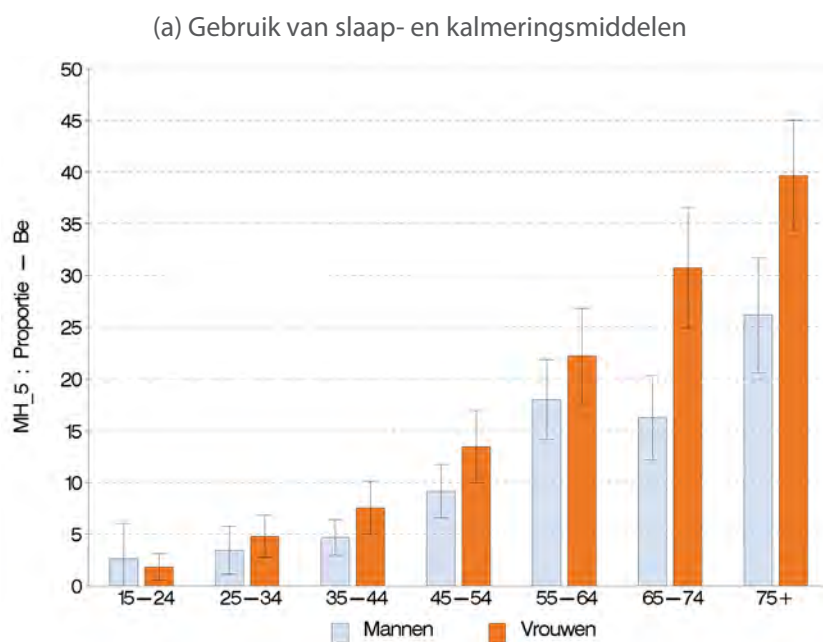
Op nationaal niveau heeft 16% van de bevolking van 15 jaar en ouder een of meerdere voorgeschreven psychotrope geneesmiddelen genomen in de twee weken die aan het interview voorafgingen. Slaap- en kalmeringsmiddelen (13%) worden vaker gebruikt dan antidepressiva (8%). In totaal gebruikt 5% van de bevolking deze twee soorten van geneesmiddelen samen.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

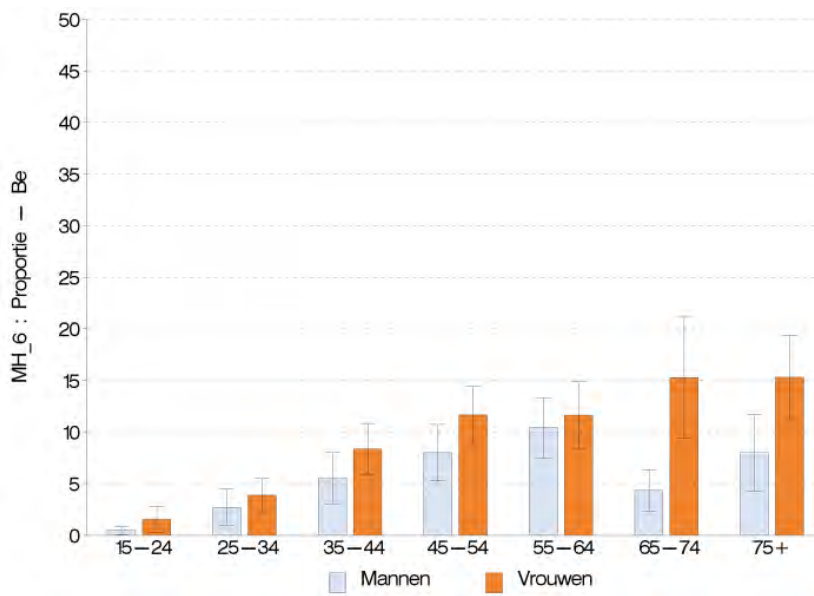
Proportioneel gezien gebruiken vrouwen vaker dan mannen (respectievelijk 20% tegen 12%) psychotrope geneesmiddelen. De geslachtsverschillen zijn vooral duidelijk voor het gebruik van slaap- en kalmeringsmiddelen (10% tegen 16%), maar ook voor het gebruik van antidepressiva (9,5% tegen 5,6%). Al de verschillen in het gebruik van psychotrope geneesmiddelen tussen mannen en vrouwen met betrekking tot de substantie zijn significant na correctie voor leeftijd.

Het gebruik van psychotrope geneesmiddelen neemt lineair toe met de leeftijd, aangezien het door 3% van de jongeren van 15-24 jaar wordt gebruikt en toeneemt in elke leeftijdsgroep tot 38% van de personen van 75 jaar en ouder (44% van de vrouwen en 30% van de mannen op deze leeftijd). De toename voor wat betreft het recent gebruik (afgelopen 2 weken) van slaap- en kalmeringsmiddelen wordt weergegeven in Figuur 49a. We merken op dat het verschil in de prevalentie van het gebruik van slaap- en kalmeringsmiddelen tussen de geslachten vooral groter wordt vanaf de leeftijdsgroepen vanaf 65 jaar en ouder. Dit is ook zo voor het gebruik van antidepressiva (Figuur 49b), wat wordt gerapporteerd door 15% van de vrouwen van 65 jaar en ouder, tegen 4% van de mannen van 65-74 jaar en 8% van de mannen van 75 jaar en ouder.

Figuur 49 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat in de afgelopen 2 weken (a) slaap- en kalmeringsmiddelen en (b) antidepressiva heeft gebruikt, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013

(b) Gebruik van antidepressiva

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

Er wordt een sociale gradiënt met betrekking tot het gebruik van voorgeschreven psychotrope geneesmiddelen waargenomen. Zo wordt het gebruik van psychotrope geneesmiddelen vaker gerapporteerd bij de laagst geschoolden (33%) en neemt af tot 11% in de groep van de personen uit de hoogst opgeleide huishoudens. Het verband met het opleidingsniveau is significant na correctie voor leeftijd en geslacht, zowel voor psychotrope geneesmiddelen in zijn geheel, als voor elke categorie apart.

Het gebruik van psychotrope geneesmiddelen varieert niet met de urbanisatiegraad.

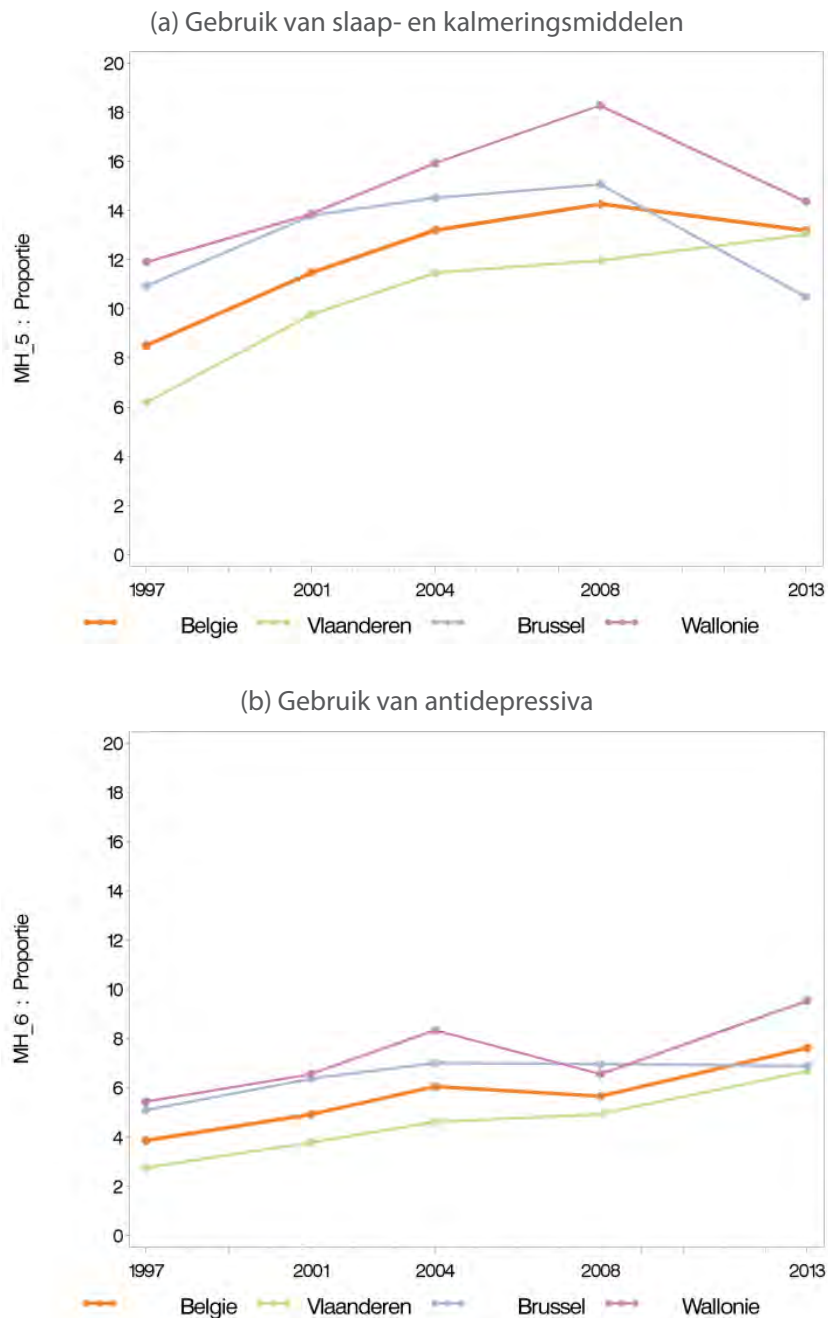
Evolutie over de tijd

Het gebruik van psychotrope geneesmiddelen (alle typen) is op een lineaire en significante manier toegenomen in de Belgische bevolking van 15 jaar en ouder tussen 1997 (10%) en 2004 (15%), maar dit is niet meer verder gestegen tussen 2004 en 2013 (15-16%), de verschillen tussen deze drie laatste jaren is niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Dit wil zeggen dat de lichte stijging van een enquêtejaar ten opzichte van het andere in de niet-gestandaardiseerde proporties sinds 2004 waarschijnlijk toe te schrijven is aan de veroudering van de bevolking, daar deze geneesmiddelen vaker worden gebruikt door oudere personen.

Deze evolutie, 'kwadratisch' genoemd (een stijging gevolgd door een plateau, zelfs een daling van de percentages), wordt waargenomen voor het gebruik van slaap- en kalmeringsmiddelen (Figuur 50a) op nationaal niveau en in de drie gewesten van het land. In het Brussels en het Waals Gewest wordt een significante daling tussen 2008 en 2013 waargenomen van het percentage personen dat slaap- en kalmeringsmiddelen gebruikt. In het Vlaams Gewest daarentegen blijft het percentage gebruikers van slaap- en kalmeringsmiddelen stabiel tussen 2008 et 2013. Deze resultaten worden verkregen na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het percentage gebruikers van antidepressiva, blijft, na correctie voor leeftijd en geslacht, en dit zowel op nationaal niveau als in de drie gewesten.

Figuur 50 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat in de afgelopen 2 weken (a) slaap- en kalmeringsmiddelen en (b) antidepressiva heeft gebruikt, per jaar en per gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

4.10.2. GEWESTEN

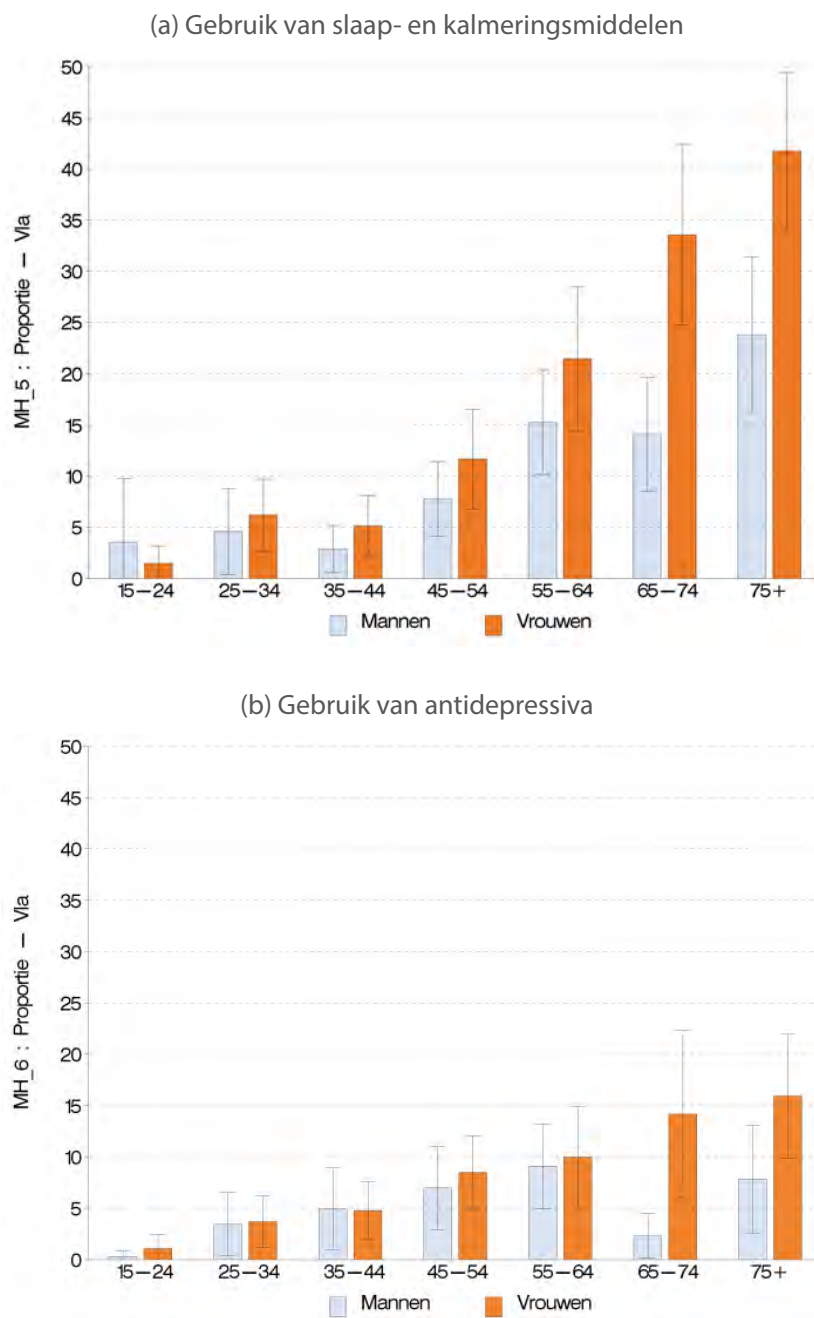
Het gebruik van psychotrope geneesmiddelen is hoger in het Waals Gewest (19%) dan in het Brussels (13%) en het Vlaams Gewest (16%). Ook wordt in het Waals Gewest het hoogste aantal gebruikers van antidepressiva teruggevonden (10%) in het Vlaams en in het Brussels Gewest). Daarentegen is het percentage gebruikers van slaap- en kalmeringsmiddelen iets hoger in het Waals (14%) en het Vlaams Gewest (13%) dan in het Brussels Gewest (11%), maar de verschillen zijn niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest heeft 16% van de bevolking van 15 jaar en ouder een psychotroop geneesmiddel gebruikt in de twee weken die het interview voorafgingen. Slaap- en kalmeringsmiddelen worden meer gebruikt (13%) dan antidepressiva (7%).

Het gebruik van psychotrope geneesmiddelen is hoger bij vrouwen, na correctie voor leeftijd. Globaal gezien worden geneesmiddelen gebruikt door 19% van de vrouwen en 11% van de mannen. Dit verschil komt vooral naar voor in de leeftijdsgroepen vanaf 65 jaar, en dit voor beide soorten psychotrope geneesmiddelen (Figuur 51a en 51b). Het gebruik van psychotrope geneesmiddelen varieert met de leeftijd van 3% bij de jongsten tot 38% bij de oudsten (zie Tabel op het einde van het hoofdstuk).

Figuur 51 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat in de afgelopen 2 weken (a) slaap- en kalmeringsmiddelen en (b) antidepressiva heeft gebruikt, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

Het gebruiksprofiel volgens leeftijd en geslacht (Figuur 51) is grotendeels hetzelfde als dat beschreven op het niveau van België. Bij vrouwen in het Vlaams Gewest neemt het gebruik van voorgeschreven slaap- en kalmeringsmiddelen (Figuur 51a) snel toe na 35-44 jaar (van 5% in deze leeftijdsgroep tot 42% bij de oudsten), zo ook bij mannen van dezelfde leeftijd (van 3% in de leeftijdsgroep van 35-44 jaar, om 24% te bereiken bij de oudsten). Het percentage vrouwen dat antidepressiva gebruikt neemt op een lineaire manier toe tussen de leeftijdsgroep van 15-24 jaar (1%) en de oudste leeftijdsgroep (16%), terwijl bij mannen het percentage gebruikers van antidepressiva toeneemt van 0,3% in de leeftijdsgroep 15-24 jaar om een piek van 9% te bereiken in de leeftijdsgroep van 55-64 jaar.

Zoals in de andere gewesten zien we een negatieve opleidingsgradiënt in het gebruik van psychotrope geneesmiddelen (hoger gebruik bij de laagst geschoolden), en dit is ook het geval voor slaap- en kalmeringsmiddelen en antidepressiva afzonderlijk. De urbanisatiegraad beïnvloedt slecht minimaal dit gebruik. Globaal gezien is het gebruik een beetje hoger in halfstedelijke gebieden dan in landelijke gebieden.

In het Vlaams Gewest blijft het aantal personen dat psychotrope geneesmiddelen heeft gebruikt in de twee weken die het interview voorafgingen (14%) sinds de laatste enquête van 2008 vrij stabiel. De analyse in functie van de tijd met betrekking tot de gegevens gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht duidt op een lineaire stijging tussen 1997 en 2013 van het percentage gebruikers van psychotrope geneesmiddelen. Voor wat slaap- en kalmeringsmiddelen betreft, neemt het aantal gebruikers tot 2004 toe, gevolgd door een plateau van 12-13% tussen 2004, 2008 en 2013. Daarentegen, voor wat het gebruik van antidepressiva betreft, wordt in het Vlaams Gewest een lineaire stijging van het aantal gebruikers in de tijd waargenomen, en het verschil tussen 2008 en 2013 is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Brussels Gewest

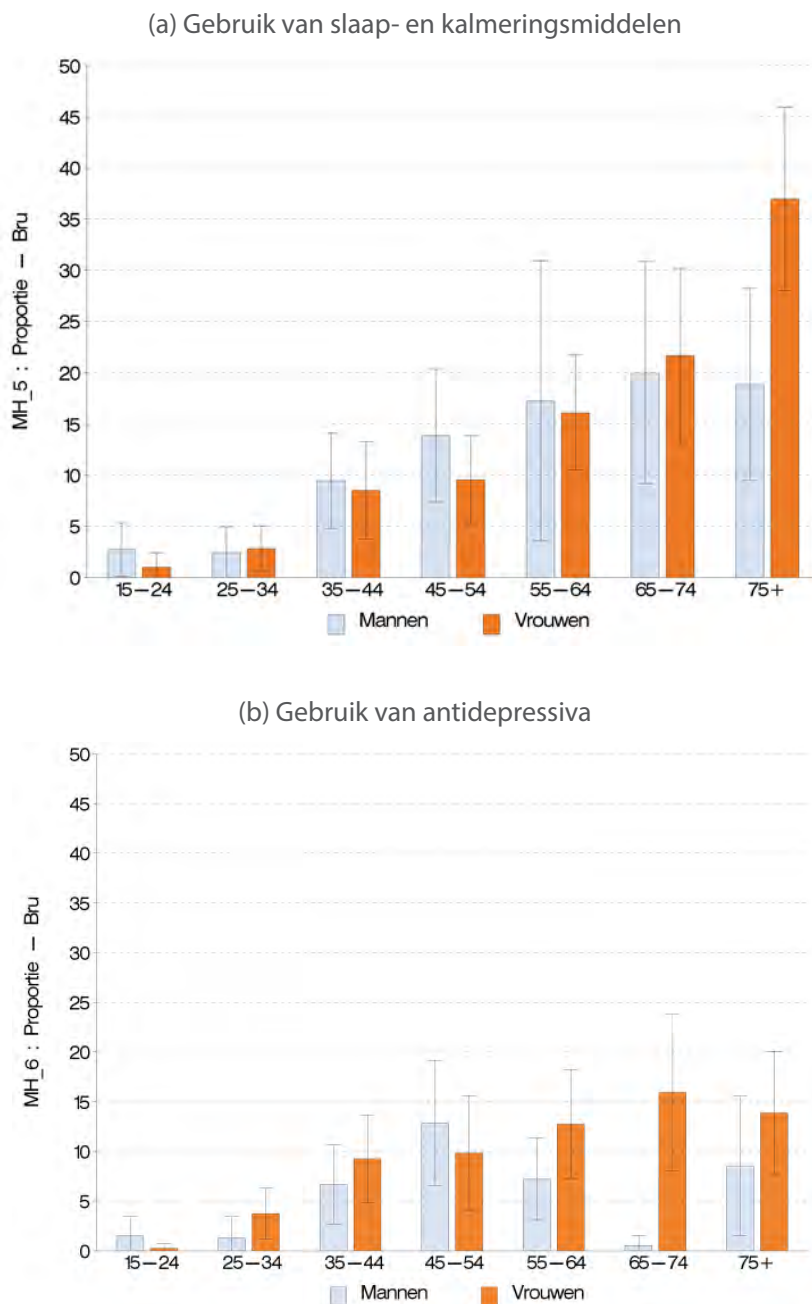
In het Brussels Gewest heeft 13% van de bevolking van 15 jaar en ouder, in de twee weken die het interview voorafgingen, een psychotroop geneesmiddel genomen (slaap- en kalmeringsmiddelen: 11%; antidepressiva: 7%). Het gebruik van psychotrope geneesmiddelen is een beetje hoger bij vrouwen (15%) dan bij mannen (12%), maar dit verschil is niet significant na correctie voor leeftijd. Er is ook geen significant verschil tussen de geslachten, na correctie voor leeftijd, voor wat het gebruik van slaap- en kalmeringsmiddelen betreft. Daarentegen zijn er meer vrouwen (8%) dan mannen (5%) die antidepressiva gebruiken, een significant verschil na correctie voor leeftijd. Dit blijkt uit Figuur 52b. Verder neemt het percentage individuen dat voorgeschreven psychotrope geneesmiddelen gebruiken lineair toe met de leeftijd, van 2% bij de jongsten tot 34% bij de oudsten.

Het gebruik van slaap- en kalmeringsmiddelen neemt ook toe met de leeftijd, zowel bij de vrouwelijke als de mannelijke bevolking (Figuur 52a). Ook al zijn de percentages gebruikers gelijk voor mannen en vrouwen tot aan de leeftijd van 65-74 jaar, toch wordt er een groot verschil vastgesteld in het gebruik van deze geneesmiddelen tussen mannen en vrouwen in de oudste leeftijdsgroep van 75 jaar en ouder. In deze leeftijdsgroep gebruikt 20% van de mannen slaap- en kalmeringsmiddelen terwijl dit voor vrouwen 38% is.

Voor wat het gebruik van antidepressiva betreft, wordt een toename van het aantal gebruikers in functie van de leeftijd vastgesteld bij vrouwen tot 65-74 jaar (16%), terwijl bij mannen het hoogste aantal antidepressiva-gebruikers voorkomt tussen 45 en 54 jaar (13%).

In het Brussels Gewest is het gebruik van slaap- en kalmeringsmiddelen iets lager bij de hoogst opgeleiden, maar de verschillen zijn niet significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Tenslotte, de analyses over de tijd tonen aan dat in het Brussels Gewest het percentage personen dat slaap- en kalmeringsmiddelen neemt in 2013 is afgenomen (11%) na een periode van stagnatie rond 14-15% tussen 2001 en 2008, en het verschil tussen deze cijfers is significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Het gebruik van antidepressiva daarentegen neemt bij de Brusselse bevolking op een lineaire manier en significant toe, hoewel dit op het eerste zicht niet uit de cijfers blijkt.

Figuur 52 I Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat in de afgelopen 2 weken (a) slaap- en kalmeringsmiddelen en (b) antidepressiva heeft gebruikt, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

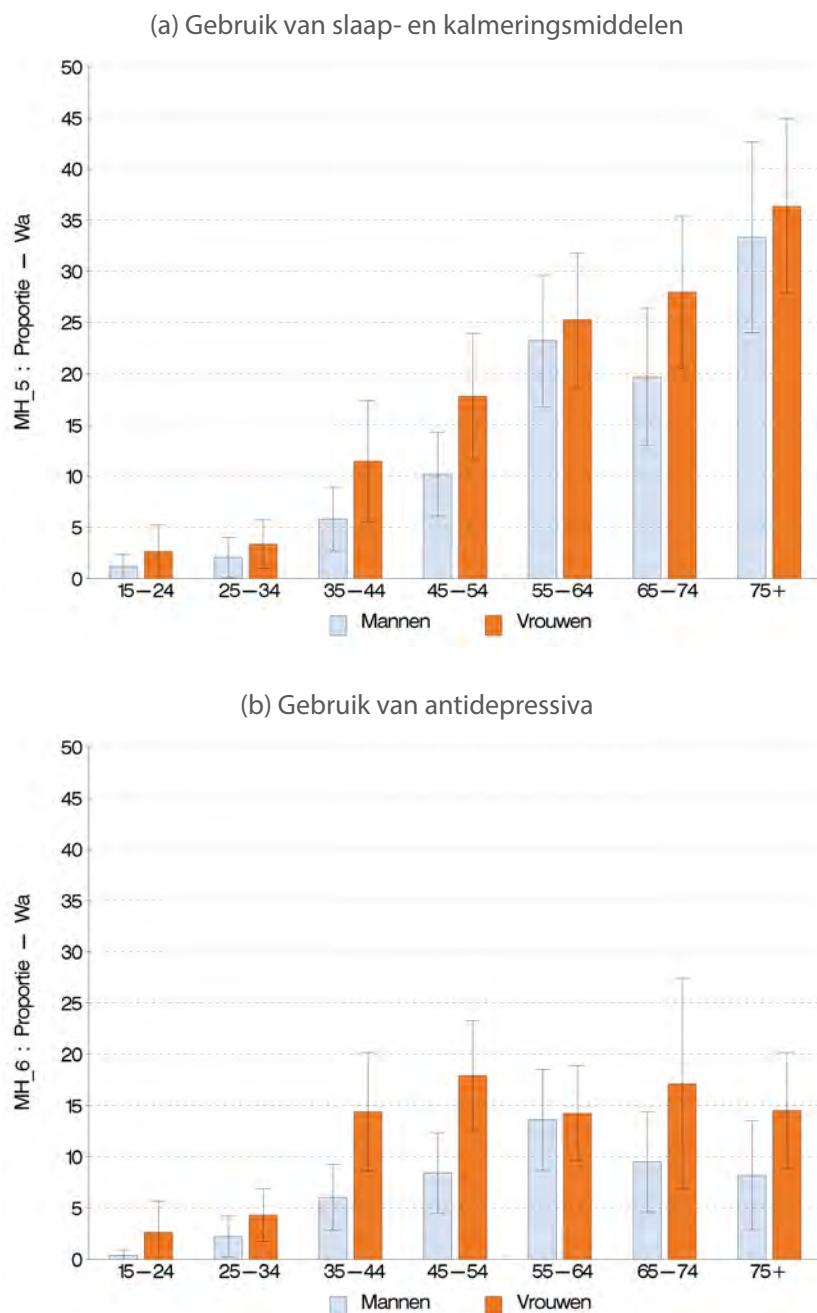
Waals Gewest

In het Waals Gewest gebruikt 19% van de bevolking van 15 jaar en ouder psychotrope geneesmiddelen. Dit is vaker het geval voor vrouwen (23%) dan voor mannen (14%, significant verschil na correctie voor leeftijd). Globaal gezien worden slaap- en kalmeringsmiddelen (14%) veel meer gebruikt dan antidepressiva (10%).

Het gebruik van psychotrope geneesmiddelen neemt toe in functie van de leeftijdsgroep, van 3% bij de jongsten tot 40% bij de oudsten. Het percentage gebruikers van slaap- en kalmeringsmiddelen neemt lineair toe met de leeftijd (Figuur 53a) bij vrouwen; bij mannen wordt dezelfde trend vastgesteld, afgezien van het feit dat het percentage van gebruikers relatief hoger is in de leeftijdsgroep van 55-64 jaar (24%) en lager in de leeftijdsgroep van 65-74 jaar (20%).

Daarnaast zijn de personen die antidepressiva nemen niet op dezelfde manier verdeeld volgens de leeftijdsgroepen (Figuur 53b). Hier neemt het aantal mannelijke gebruikers toe tussen de leeftijdsgroepen van 15-24 jaar (0.2%) en 55-64 jaar (17%) om vervolgens af te nemen (7% in de leeftijdsgroep van 75 jaar en ouder). Bij vrouwen is het gebruik van antidepressiva het hoogst vanaf de leeftijd van 35-44 jaar (15%) en dit blijft hoog in de oudere leeftijdsgroepen (tussen 14% en 17% naargelang de leeftijdsgroep).

Figuur 53 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat in de afgelopen 2 weken (a) slaap- en kalmeringsmiddelen en (b) antidepressiva heeft gebruikt, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

Net zoals in het Vlaams Gewest en op nationaal niveau, wordt ook in het Waals Gewest een sterke opleidingsgradiënt vastgesteld voor wat het gebruik van slaap- en kalmeringsmiddelen betreft: het percentage gebruikers uit de hoogst opgeleide huishoudens is lager dan in de andere groepen, na correctie voor leeftijd en geslacht.

Het blijkt dat antidepressiva – maar niet slaap- en kalmeringsmiddelen – vaker worden gebruikt in de stedelijke gebieden dan in de halfstedelijke of de landelijke gebieden (significant verschil na correctie voor leeftijd en geslacht).

De analyse in functie van de tijd in het Waals Gewest toont een zekere stabiliteit over de tijd aan van het aantal personen dat psychotrope geneesmiddelen heeft gebruikt. Deze schijnbare stabilisatie is te wijten aan een significatieve daling van het percentage gebruikers van slaap- en kalmeringsmiddelen tussen 2008 en 2013, en ook in de analyses gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht. Daarentegen, voor wat antidepressiva betreft, wordt er in het Waals Gewest een belangrijke stijging waargenomen van het aantal gebruikers tussen 2008 en 2013, en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Gebruik van psychotrope geneesmiddelen

De analyse van het gebruik van psychotrope geneesmiddelen (in dit geval: slaap- en kalmeringsmiddelen en antidepressiva) bij de Belgische bevolking van 15 jaar en ouder kan als volgt worden samengevat:

- In totaal gebruikt 16% van de bevolking een psychotroop geneesmiddel op het moment van de enquête; in een bepaald aantal gevallen (5%) betreft het een meervoudig gebruik van deze geneesmiddelen.
- Het percentage vrouwen dat psychotrope geneesmiddelen gebruikt, is hoger dan het percentage mannen, ongeacht het type van het beschouwde geneesmiddel.
- Er wordt een positief verband vastgesteld tussen het gebruik van psychotrope geneesmiddelen en de leeftijd, vooral wat betreft het gebruik van slaap- en kalmeringsmiddelen. Zo gebruikt ongeveer 40% van de vrouwen van 75 jaar en ouder en 26% van de mannen van deze leeftijd slaap- en kalmeringsmiddelen.
- Het gebruik van psychotrope geneesmiddelen, welke het ook zijn, komt meer voor in de huishoudens met het laagste opleidingsniveau.
- Er is geen verband tussen de urbanisatiegraad en het gebruik van psychotrope geneesmiddelen.
- Behandeling met psychotrope geneesmiddelen komt meer voor in het Waals Gewest (19%) dan in de twee andere gewesten van het land, en dit verschil wordt vooral verklaard doordat het gebruik van antidepressiva hoger is in het Waals Gewest.
- Globaal gezien lijkt de evolutie van het gebruik van psychotrope geneesmiddelen over de tijd enigszins gestabiliseerd te zijn sinds het jaar 2004, en dit wanneer de vergelijkingen zijn gemaakt op basis van gestandaardiseerde gegevens, dit wil zeggen dat de populaties gecorrigeerd zijn voor leeftijd en geslacht.
- Wanneer de populaties gecorrigeerd zijn voor leeftijd en geslacht tussen 2008 en 2013, dan blijkt dat het gebruik van slaap- en kalmeringsmiddelen niet is toegenomen bij de inwoners van het Vlaams Gewest, en dat dit zelfs is afgenomen in het Brussels en Waals Gewest.
- Het is het gebruik van antidepressiva dat een stijgende lineaire trend in de tijd vertoont in de drie gewesten van het land. Voor België zou, na correctie van de bevolking voor leeftijd en geslacht, het gebruik van antidepressiva in 15 jaar met 3% zijn toegenomen (gecorrigeerd cijfer: 3,4% in 1997 tot 6,2% in 2013).

5. BESPREKING

Tot op heden waren de resultaten met betrekking tot de geestelijke gezondheid, met enkele uitzonderingen, vrij gelijklopend voor de verschillende enquêtejaren. De gegevens van 2013 breken met deze trend. Veel indicatoren i.v.m. de geestelijke gezondheid en emotioneel welzijn wijzen op een verslechtering van deze omstandigheden bij de Belgische bevolking tussen 2008 en 2013. Dit is een signaal dat de overheden van het land in deze tijden van economische en sociale crisis zou moeten alarmeren. Wat de aandacht trekt bij het lezen van de resultaten zijn enerzijds de sub-klinische problemen van het « reactionele » type (onwelbevinden, angststoornissen en/of depressieve gevoelens, stress, verstoorde slaap, vermoeidheid), die de laatste tijd zijn toegenomen, en anderzijds het feit dat de meest kwetsbare bevolkingsgroepen de belangrijkste slachtoffers zijn. Toch lijken deze psychische moeilijkheden ook wel toe te nemen in de totale bevolking, waardoor de verschillen tussen subgroepen in 2013 kleiner worden.

Evolutie van de geestelijke gezondheidsindicatoren sinds de laatste enquête in 2008

Zonder in detail in te gaan op de regionale verschillen, eerder in dit hoofdstuk beschreven, zijn de vaststellingen die gemaakt kunnen worden over de evolutie van de geestelijke gezondheidstoestand en van het welbevinden van de Belgische bevolking sinds de laatste enquête van 2008 de volgende:

- Ten eerste is de gezondheidssituatie voor wat betreft het algemeen onwelbevinden, psychische problemen en een reële kans op een psychische aandoening erg verslechtert (de drie indicatoren gebaseerd op de GHQ-12 schaal). Deze problemen weerspiegelen een emotionele nood die volgt uit een gevoel van stress, spanning, zich depressief en ongelukkig voelen en slaaptekort door zorgen.
- In dezelfde context wordt een verminderde vitaliteit in 2013 waargenomen, zowel voor wat betreft de gemiddelde waarden van de vitaliteitscore als het percentage personen dat een optimaal energieniveau heeft (indicatoren berekend vanaf de vitaliteitschaal van SF-36). Dit wil zeggen dat in vergelijking met 2008, de bevolking zich meer vermoeid of uitgeput voelt, en minder energie en dynamisme heeft om om te gaan met de eisen van het leven.
- Het percentage personen met angststoornissen en/of depressieve gevoelens kent ook een sterke toename sinds de laatste enquête; dit geldt ook voor het aantal personen dat ernstige slaapproblemen heeft (indicatoren afkomstig van SCL-90R). Deze resultaten ondersteunen de cijfers van de meetschaal van psychisch onwelbevinden hoger beschreven, en hebben zonder twijfel te maken met de leefsituatie van de mensen.
- Tenslotte rapporteren steeds meer mensen dat ze zelfmoordgedachten hebben gehad (in het verleden of recent), zonder echter een zelfmoordpoging ondernomen te hebben. Deze laatste stelling is gebaseerd op het stabiele aantal zelfmoordpogingen in de tijd. Zelfmoordgedachten zijn vaak de uitdrukking van een psychische uitputting, van een te intens lijden en een leven dat geen zin meer heeft. Het gaat om problemen waarvoor de persoon niet (meer) de nodige kracht heeft om er bovenop te komen en de gedachte dood te willen als enige mogelijke oplossing ziet.
- Het is dus niet verwonderlijk dat een stijging van het gebruik van antidepressiva wordt vastgesteld, een ander signaal van een groeiend onbehagen. Wanneer de gegevens worden gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht wordt in 2013 echter geen hoger gebruik van slaap- of kalmeringsmiddelen gerapporteerd dan in 2008.

De geestelijke gezondheid van de Belgische bevolking (van 15 jaar en ouder) in 2013: stand van zaken

De Belg heeft gemiddeld tussen één en twee psychische symptomen (1,7 van de 12 opgenomen in de GHQ-schaal) wat zich vertaalt in een zeker onwelbevinden. In termen van proporties schat de enquête echter dat 55% vrij is van symptomen, terwijl één derde van de bevolking (32%) minstens 2 sympto-

men zou hebben, een grenswaarde die suggereert dat iemand psychische problemen heeft. 18% van de bevolking zou 4 symptomen of meer hebben, wat een reële kans op een psychische aandoening suggereert. De symptomen die het meest worden aangegeven in de GHQ-lijst zijn het gevoel voortdurend onder druk te staan (27%), slaapttekort door zorgen (21%) en zich ongelukkig en neerslachtig voelen (19%).

Vaak worden vrouwen meer getroffen door psychische problemen dan mannen. Het is opvallend dat jonge vrouwen (15-24 jaar) deze problemen al in grote mate (40%) ervaren, terwijl dat bij jonge mannen van dezelfde leeftijd maar half zo veel is. Als we de verschillen bekijken volgens de leeftijd, zonder onderscheid te maken tussen de geslachten, blijkt dat onwelbevinden vaker voorkomt in de actieve bevolking, dit wil zeggen tussen 25 en 64 jaar. Dit suggereert dat de professionele en/of de familiale situatie hierop een invloed kan hebben. De socio-economische factoren hebben ook een belangrijke invloed op het onwelbevinden: personen uit de hoogst opgeleide huishoudens lijken beter te kunnen omgaan met de grillen van het leven, althans hebben ze minder vaak psychische problemen dan lager geschoolde personen. Onwelbevinden en psychische problemen komen ook vaker voor bij inwoners van grote steden. Zo zijn er in het Brussels Gewest meer personen met psychische problemen (40%) dan in het Waals (35%) en het Vlaams Gewest (29%).

De studie van één van de factoren van positieve geestelijke gezondheid, nl. de vitaliteit (gemeten via de SF-36), toont dezelfde trends aan: vrouwen (13%) hebben minder vaak dan mannen (18%) een optimaal energieniveau. Dit optimaal niveau wordt minder vaak bereikt in de leeftijdsgroep tussen 25 en 55 jaar (12-15%), en komt minder voor bij stedelingen (13%) dan bij inwoners van minder verstedelijkte gebieden (16% à 18%). Ook hier zijn de resultaten met betrekking tot het optimaal energieniveau slechter in het Brussels en Waals Gewest (10%) dan in het Vlaams Gewest (19%).

Onderzoek van de meest voorkomende psychische problemen toont aan dat 8% van de bevolking van 15 jaar en ouder eetstoornissen zou kunnen hebben (volgens de SCOFF), 10% heeft angststoornissen, 15% heeft depressieve gevoelens, en 30% heeft slaapproblemen (volgens de SCL-90R). Bovendien verklaart 7% van de personen een ernstige depressie te hebben gehad in het jaar voorafgaand aan het interview, 5% heeft in dezelfde periode aan zelfmoord gedacht en 4 personen op 1000 hebben geprobeerd hun leven te beëindigen. Daarnaast heeft 5% van de ondervraagde personen gedacht aan zelfmoord in het afgelopen jaar en 4 op 1000 hebben geprobeerd zelfmoord te plegen tijdens deze periode. Behalve de indicatoren i.v.m. zelfmoordgedragingen, komen alle indicatoren met betrekking tot psychische problemen hierboven vermeld meer voor bij vrouwen dan bij mannen, en hangen ze allemaal, op de een of andere manier, samen met de leeftijd. Er wordt ook systematisch een opleidingsgradiënt waargenomen in de prevalentie van deze problemen, met hogere prevalenties bij de laagst geschoolde huishoudens. Psychische problemen lijken echter niet gerelateerd te zijn met de urbanisatiegraad van de woonplaats. Daarentegen is het gewest waar men woont wel bepalend: de prevalenties zijn lager in het Vlaams Gewest dan in de twee andere gewesten van het land. De socio-demografische correlaties van deze problemen variëren echter enigszins van gewest tot gewest. Ondanks de globaal betere resultaten in het Vlaams Gewest zijn er toch een paar opmerkelijke cijfers: in het Vlaams Gewest is er een hoger percentage jonge vrouwen (15-24 jaar) met psychische gezondheidsproblemen dan in de andere gewesten van het land, meer bepaald voor eetstoornissen (18%), angststoornissen (16%) en depressieve gevoelens (25%).

Tenslotte heeft 16% van de bevolking van 15 jaar en ouder in de twee weken voorafgaand aan de enquête psychotrope geneesmiddelen zoals slaap- en kalmeringsmiddelen (13%) en antidepressiva (8%) gebruikt. Het gebruik van deze geneesmiddelen volgt hetzelfde socio-demografisch schema: er is een hoger gebruik bij vrouwen (20%) dan bij mannen (12%), het gebruik neemt toe met de leeftijd (tot 38%) en met een lager opleidingsniveau (33%).

Tot slot

De evaluatie van geestelijke gezondheidsproblemen in de bevolking via een gezondheidsenquête heeft een aantal beperkingen. Deze hebben hoofdzakelijk te maken met het feit dat de schattingen gebaseerd zijn op screeningsinstrumenten voor psychische problemen (via de symptomenschaal) of op de

verklaring van de personen zelf (zoals de indicator van depressie of het gebruik van psychotrope geneesmiddelen), en dus niet bekomen worden door diagnostische instrumenten, die vaak genuanceerder zijn. Desondanks zien we dat de resultaten dicht aansluiten bij de bevindingen van specifieke enquêtes over de geestelijke gezondheid (16;17).

Vanuit het standpunt van de volksgezondheid zijn de gegevens verzameld via de enquête op vele gebieden een waardevolle bron van informatie. Het rapport van het Europees Sociaal Netwerk (ESN)⁷ stelt het volgende:

« Het is ook belangrijk een onderscheid te maken tussen geestelijk ziek zijn en geestelijke gezondheid. Geestelijk ziek zijn duidt op een klinisch gediagnosticeerde aandoening en omvat aandoeningen zoals psychose, schizofrenie of een bipolaire stoornis. Geestelijke gezondheid wordt gebruikt in de betekenis van geestelijk welbevinden: het betreft het functioneren en de gezondheid van de geest, en dit omvat geluk en de mogelijkheid om met gebeurtenissen in het leven om te gaan. Het is echter normaal dat mensen negatieve psychologische reacties op gebeurtenissen in het leven ervaren, zoals bij het krijgen van een lichamelijke ziekten of handicap, het verlies van een familielid of een toenemende werkdruk. In feite komen vele geestelijke gezondheidsproblemen op hetzelfde moment voor, waardoor ze als een katalysator gaan werken, met ernstigere gevolgen voor het professioneel en familiaal leven (...) Een geestelijk gezondheidsprobleem kan op elke leeftijd voorkomen en kan het vermogen om te functioneren in de samenleving ondermijnen ».

De meerwaarde van de Gezondheidsenquête is dat specifieke bevolkingsgroepen (volgens leeftijd, geslacht, enz.) geïdentificeerd kunnen worden als de meest kwetsbare groepen op het gebied van de geestelijke gezondheid. Preventieve acties en ondersteuning zouden op deze groepen moeten gericht worden. De Gezondheidsenquête, die om de 4 à 5 jaar wordt uitgevoerd, laat ook toe om veranderingen op het niveau van de geestelijke gezondheidsindicatoren, in de tijd en de omstandigheden, in kaart te brengen, en zo een gezondheidsbeleid te implementeren. Tenslotte laat de enquête toe kruisanalyses te maken tussen de geestelijke gezondheidsindicatoren en andere factoren zoals het gebruik van alcohol, tabak of illegale drugs, het gebruik van gezondheidszorgen, het voorkomen van lichamelijk beperkingen of chronische ziekten, enz. Deze analyses komen in dit rapport niet aan bod, maar het is zeker mogelijk hier dieper op in te gaan.

De analyses in functie van de socio-demografische factoren laten toe om risicogroepen waarin geestelijke gezondheidsproblemen vaker voorkomen, te identificeren: vrouwen en laag opgeleide personen zijn de belangrijkste groepen bij wie preventieve acties nodig zijn, zoals het promoten van gelijke kansen, sociale integratie, toegang tot hulp- en informatiebronnen, maar ook tot hulp- en verzorgingsdiensten ... Men moet vrouwen en laaggeschoolden de middelen geven die hen toelaten om hun problemen beter onder ogen te zien, hun zelfrespect te verhogen, de toegang tot toereikende professionele situaties te verbeteren, enz.

Geestelijke gezondheidsproblemen hangen ook samen met de levensfase, hoewel het er wel op lijkt dat ze bij de gehele bevolking zijn toegenomen. Daardoor zijn de verschillen volgens de leeftijdsgroep minder uitgesproken in deze tijd van crisis dan voordien. Toch merken we op dat de jongste groep vrouwen (15-24 jaar), de vrouwen van 45-54 jaar en de oudste leeftijdsgroep van 75 jaar en ouder meer geestelijke gezondheidsproblemen hebben dan vrouwen in de andere leeftijdsgroepen. Mannen worden vooral geconfronteerd met geestelijke gezondheidsproblemen in de actieve leeftijd (25-54/64 jaar). Zonder onderscheid naar geslacht te maken, is het ook duidelijk dat personen van 65-74 jaar (begin van het pensioen, voordat de problemen ten gevolge van veroudering opkomen!) er het best uitkomen wat geestelijke problemen betreft. Verder stellen we in de Gezondheidsenquête van 2013 vast dat slaapproblemen ten opzichte van 2008 sterk zijn toegenomen bij jongeren en jongvolwassenen (15-44 jaar). Daardoor is de positieve gradiënt, die gewoonlijk wordt vastgesteld tussen leeftijd en slaapproblemen, in 2013 wat verminderd. Er is wel nog steeds een lineair stijgende relatie tussen leeftijd en het gebruik van psychotrope geneesmiddelen, dat bij ouderen zeer hoog blijft (39% van de 75-plussers gebruikt er).

7 European Social Network. Mental health and well-being in Europe: A person-centred community approach.

Preventiecampagnes naar deze doelgroep toe blijven nodig en moeten vooral gericht zijn op sociale, psychologische, biologische en omgevingsrisicofactoren.

In de afgelopen jaren is duidelijk geworden dat er in de geestelijke gezondheid moet geïnvesteerd worden. De autoriteiten van de Europese landen lijken eindelijk in te zien dat « *geestelijke problemen een zware belasting voor de samenleving zijn en gerelateerd zijn met een aanzienlijk verlies van de productiviteit. Een goede geestelijke gezondheid en welbevinden zijn essentiële factoren voor een sociale cohesie, een economische vooruitgang en een duurzame ontwikkeling in de Europese Unie* »⁸.

Europa is van plan de geestelijke gezondheid aan te pakken door de promotie van de geestelijke gezondheid en de diensten voor gezondheidszorg te valoriseren, om zo aan de behoeften van mensen met psychische problemen in alle lidstaten tegemoet te komen. In het kader van het Europees Pact voor de Geestelijke Gezondheid, opgericht in 2008, engageren de Europese instellingen, de lidstaten en de belanghebbenden zich op volgende gebieden:

- De preventie van depressie en zelfdoding
- De geestelijke gezondheid bij jongeren en in het onderwijs
- De geestelijke gezondheid bij oudere mensen
- De strijd tegen stigmatisering en sociale uitsluiting
- De geestelijke gezondheid op de werkplek

Het Pact erkent dat de verantwoordelijkheid voor elke actie in dit domein bij de lidstaten ligt terwijl het de rol van de EU is om te informeren, de beste praktijk te stimuleren en de acties, ondernomen door de lidstaten en belanghebbenden, aan te moedigen en hen te helpen om de gemeenschappelijke problemen en de ongelijkheden in de gezondheidszorg aan te pakken. Het pact bouwt verder op verworven kennis over geestelijke gezondheid, voortgekomen uit allerhande initiatieven in de EU tijdens de voorbije jaren, samen met de verbintenissen van de Ministers voor Gezondheidszorg van de lidstaten, aangegaan in de Verklaring van de WGO inzake geestelijke gezondheid voor Europa in 2005.

In dezelfde context definieert het globaal actieplan voor de geestelijke gezondheid, opgericht door de WGO in 2013, duidelijke actielijnen voor de lidstaten voor wat betreft promotie, preventie, behandeling, integratie, verzorging en genezing van psychische problemen. Het richt zich ook op de geestelijke gezondheid gezien als een toestand van welbevinden waarin iemand iets kan bereiken, kan omgaan met de normale stress van het leven, productief werk kan volbrengen en een bijdrage kan leveren aan de gemeenschap.

Tenslotte, in de schoot van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) zijn er steeds meer landen die erkennen dat een slechte geestelijke gezondheid een probleem vormt voor het sociaal beleid en voor de arbeidsmarkt: het brengt aanzienlijke kosten voor de betrokken persoon, voor de werkgevers en voor de gehele economie met zich mee. Volgens de OESO moet België geestelijke gezondheidsproblemen op het werk proactiever aanpakken en worden de autoriteiten geadviseerd¹⁷

- de verplichtingen voor werkgevers om psychosociale problemen aan te pakken, zorgvuldig implementeren en surveilleren, en sancties te verhogen bij niet-naleving;
- systematisch de arbeidsgeneesheren te betrekken bij de re-integratie van zieke werknemers;
- de samenwerking tussen ziekenfondsen en arbeidsbemiddelingsdiensten te bevorderen;
- arbeidsgerichte geestelijke gezondheidszorg te ontwikkelen en te experimenteren om zorg- en arbeidsondersteuning te integreren;
- kinderen en studenten met psychische problemen verder te integreren in het reguliere onderwijs en de overgang naar werk te verbeteren.

En verder

Voor meer informatie over de recente implicatie en mobilisatie van internationale instellingen in het kader van de promotie van de geestelijke gezondheid, raden we aan de documenten beschikbaar op de volgende websites te consulteren:

1. Europese Commissie > DG Gezondheid en consumenten zaken > Volksgezondheid > Geestelijke gezondheid:

http://ec.europa.eu/health/mental_health/policy/index_nl.htm

2. World Health Organization: Comprehensive mental health action plan 2013 -2020:

http://www.who.int/mental_health/action_plan_2013/en/

3. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) > Mental health and work: Belgium:

<http://www.oecd.org/els/emp/mentalhealthandwork-belgium.htm#further>

http://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/making-mental-health-count_9789264208445-en (18)

6. BIBLIOGRAFIE

- (1) OMS. Rapport sur la Santé dans le Monde 2001. La Santé Mentale: Nouvelle conception, nouveaux espoirs. Genève: 2001.
- (2) Pacte européen pour la santé mentale et le bien-être. Bruxelles 2008 p. 1-5.
- (3) Kovess-Masféty V, Boisson M, Godot C, Sauneron S. La santé mentale, l'affaire de tous. Pour une approche cohérente de la qualité de vie. Paris; 2009.
- (4) Goldberg D, Williams P. A user's guide to the General Health Questionnaire. Berkshire: NFER-NELSON; 1988.
- (5) Mcdowell I, Newell C. Measuring Health. A guide to rating scales and questionnaires. New York: Oxford University Press; 1996.
- (6) Derogatis LR. SCL-90-R administration, scoring and procedures manual. Minneapolis: National Computer System; 1994.
- (7) Ware Jr JE, Sherbourne CD. The MOS 36-item Short-Form Health Survey (SF-36). I. Conceptual framework and item selection. Medical care 1992;30:473-83.
- (8) EUROHIS: Developing common instruments for health surveys. Amsterdam: World Health Organisation Regional office for Europe; 2003.
- (9) Morgan JF, Reid F, Lacey JH. The SCOFF questionnaire: assessment of a new screening tool for eating disorders. BMJ 1999;319(1467).
- (10) Koeter MWJ, Ormel J. General Health Questionnaire: Nederlandse bewerking. Handleiding. Lisse: Swets & Zeitlinger; 1991.
- (11) Goldberg DP. The detection of psychiatric illness by questionnaire. A technique for the identification and assessment of non-psychotic psychiatric illness. New York Toronto: London Oxford University Press; 1972.
- (12) Reijneveld SA, Schene AH. Higher prevalence of mental disorders in socioeconomically deprived urban areas in The Netherlands: community or personal disadvantage? J Epidemiol Community Health 1998;52:2-7:2-7.
- (13) Van Lente E, Barry MM, Molcho M, Morgan K, Watson D, Harrington J, et al. Measuring population mental health and social well-being. International Journal of Public Health 2012;57(2):421-30.
- (14) Pellet J. La Symptom Check-List. In: Guelfi JD, editor. L'évaluation clinique standardisée en psychiatrie. Editions Médicales Pierre Fabre ed. Lavour: S.I.A.; 1997. p. 77-85.
- (15) Arrindel WA, Ettema H. Handleiding bij een multidimensionale psychopathologie indicator. Lisse; 1986.
- (16) Livre vert. Améliorer la santé mentale de la population: Vers une stratégie sur la santé mentale pour l'Union européenne. Direction Générale Santé et protection des consommateurs; 2005.
- (17) Bruffaerts R, Bonnewyn A, Van Oyen H, Demarest S, De Myttenaere K. Prévalence des troubles mentaux dans la population belge. Résultats de l'European Study on Epidemiology of Mental Disorders (ESEMeD). Louvain Méd 2003;122(10):321-34.
- (18) OECD. Making Mental Health Count: The Social and Economic Costs of Neglecting Mental Health Care. OECD Publishing; 2014.

7. TABELLEN

Tabel 1	Gemiddelde score van psychisch welzijn gemeten via toepassing van de GHQ-12 bij de bevolking van 15 jaar en ouder, België.....	875
Tabel 2	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische problemen (volgens de GHQ score 2+), België.....	876
Tabel 3	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische aandoening (volgens de GHQ score 4+), België.....	877
Tabel 4	Gemiddelde vitaliteitscore (positieve geestelijke gezondheid) gemeten via de SF-36 (VT) bij de bevolking van 15 jaar en ouder, België.....	878
Tabel 5	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een optimale vitaliteitscore (gemiddelde SF-36 score + 1 DS*), België.....	879
Tabel 6	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een eetstoornis zou kunnen hebben (volgens de SCOFF score 2+), België.....	880
Tabel 7	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van depressieve gevoelens (volgens de SCL-90R score), België.....	881
Tabel 8	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van een angststoornis (volgens de SCL-90R score), België.....	882
Tabel 9	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van slaapproblemen (volgens de SCL-90R score), België.....	883
Tabel 10	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat al zelfmoordgedachten heeft gehad in de loop van hun leven, België.....	884
Tabel 11	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met zelfmoordgedachten in de afgelopen 12 maanden, België.....	885
Tabel 12	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen in de loop van hun leven, België.....	886
Tabel 13	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen in de afgelopen 12 maanden, België.....	887
Tabel 14	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden, België.....	888
Tabel 15	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor een gezondheidswerker heeft geraadpleegd, België.....	889
Tabel 16	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor geneesmiddelen heeft gebruikt, België.....	890
Tabel 17	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor psychotherapie heeft gevolgd, België.....	891
Tabel 18	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart slaap- of kalmeringsmiddelen te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, België.....	892
Tabel 19	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart antidepressiva te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, België.....	893
Tabel 20	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart psychotrope geneesmiddelen te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, België.....	894
Tabel 21	Gemiddelde score van psychisch welzijn gemeten via toepassing van de GHQ-12 bij de bevolking van 15 jaar en ouder, Vlaams Gewest.....	895

Tabel 22	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische problemen (volgens de GHQ score 2+), Vlaams Gewest	896
Tabel 23	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische aandoening (volgens de GHQ score 4+), Vlaams Gewest	897
Tabel 24	Gemiddelde vitaliteitscore (positieve geestelijke gezondheid) gemeten via de SF-36 (VT) bij de bevolking van 15 jaar en ouder, Vlaams Gewest	898
Tabel 25	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een optimale vitaliteitscore (gemiddelde SF-36 score + 1 DS*), Vlaams Gewest	899
Tabel 26	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een eetstoornis zou kunnen hebben (volgens de SCOFF score 2+), Vlaams Gewest	900
Tabel 27	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van depressieve gevoelens (volgens de SCL-90R score), Vlaams Gewest	901
Tabel 28	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van een angststoornis (volgens de SCL-90R score), Vlaams Gewest	902
Tabel 29	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van slaapproblemen (volgens de SCL-90R score), Vlaams Gewest	903
Tabel 30	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat al zelfmoordgedachten heeft gehad in de loop van hun leven, Vlaams Gewest	904
Tabel 31	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met zelfmoordgedachten in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	905
Tabel 32	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen in de loop van hun leven, Vlaams Gewest	906
Tabel 33	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	907
Tabel 34	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest	908
Tabel 35	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor een gezondheidswerker heeft geraadpleegd, Vlaams Gewest	909
Tabel 36	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor geneesmiddelen heeft gebruikt, Vlaams Gewest	910
Tabel 37	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor psychotherapie heeft gevolgd, Vlaams Gewest	911
Tabel 38	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart slaap- of kalmeringsmiddelen te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, Vlaams Gewest	912
Tabel 39	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart antidepressiva te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, Vlaams Gewest	913
Tabel 40	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart psychotrope geneesmiddelen te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, Vlaams Gewest	914
Tabel 41	Gemiddelde score van psychisch welzijn gemeten via toepassing van de GHQ-12 bij de bevolking van 15 jaar en ouder, Brussels Gewest	915
Tabel 42	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische problemen (volgens de GHQ score 2+), Brussels Gewest	916

Tabel 43	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische aandoening (volgens de GHQ score 4+), Brussels Gewest	917
Tabel 44	Gemiddelde vitaliteitscore (positieve geestelijke gezondheid) gemeten via de SF-36 (VT) bij de bevolking van 15 jaar en ouder, Brussels Gewest	918
Tabel 45	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een optimale vitaliteitscore (gemiddelde SF-36 score + 1 DS*), Brussels Gewest	919
Tabel 46	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een eetstoornis zou kunnen hebben (volgens de SCOFF score 2+), Brussels Gewest	920
Tabel 47	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van depressieve gevoelens (volgens de SCL-90R score), Brussels Gewest	921
Tabel 48	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van een angststoornis (volgens de SCL-90R score), Brussels Gewest	922
Tabel 49	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van slaapproblemen (volgens de SCL-90R score), Brussels Gewest	923
Tabel 50	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat al zelfmoordgedachten heeft gehad in de loop van hun leven, Brussels Gewest	924
Tabel 51	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met zelfmoordgedachten in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	925
Tabel 52	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen in de loop van hun leven, Brussels Gewest	926
Tabel 53	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	927
Tabel 54	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest	928
Tabel 55	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor een gezondheidswerker heeft geraadpleegd, Brussels Gewest	929
Tabel 56	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor geneesmiddelen heeft gebruikt, Brussels Gewest	930
Tabel 57	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor psychotherapie heeft gevolgd, Brussels Gewest	931
Tabel 58	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart slaap- of kalmeringsmiddelen te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, Brussels Gewest	932
Tabel 59	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart antidepressiva te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, Brussels Gewest	933
Tabel 60	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart psychotrope geneesmiddelen te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, Brussels Gewest	934
Tabel 61	Gemiddelde score van psychisch welzijn gemeten via toepassing van de GHQ-12 bij de bevolking van 15 jaar en ouder, Waals Gewest	935
Tabel 62	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische problemen (volgens de GHQ score 2+), Waals Gewest	936
Tabel 63	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische aandoening (volgens de GHQ score 4+), Waals Gewest	937

Tabel 64	Gemiddelde vitaliteitscore (positieve geestelijke gezondheid) gemeten via de SF-36 (VT) bij de bevolking van 15 jaar en ouder, Waals Gewest	938
Tabel 65	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een optimale vitaliteitscore (gemiddelde SF-36 score + 1 DS*), Waals Gewest	939
Tabel 66	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een eetstoornis zou kunnen hebben (volgens de SCOFF score 2+), Waals Gewest	940
Tabel 67	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van depressieve gevoelens (volgens de SCL-90R score), Waals Gewest	941
Tabel 68	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van een angststoornis (volgens de SCL-90R score), Waals Gewest	942
Tabel 69	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van slaapproblemen (volgens de SCL-90R score), Waals Gewest	943
Tabel 70	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat al zelfmoordgedachten heeft gehad in de loop van hun leven, Waals Gewest	944
Tabel 71	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met zelfmoordgedachten in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	945
Tabel 72	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen in de loop van hun leven, Waals Gewest.....	946
Tabel 73	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest.....	947
Tabel 74	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest	948
Tabel 75	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor een gezondheidswerker heeft geraadpleegd, Waals Gewest.....	949
Tabel 76	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor geneesmiddelen heeft gebruikt, Waals Gewest	950
Tabel 77	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor psychotherapie heeft gevolgd, Waals Gewest.....	951
Tabel 78	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart slaap- of kalmeringsmiddelen te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, Waals Gewest.....	952
Tabel 79	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart antidepressiva te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, Waals Gewest	953
Tabel 80	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart psychotrope geneesmiddelen te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, Waals Gewest	954

Tabel 1 | Gemiddelde score van psychisch welzijn gemeten via toepassing van de GHQ-12 bij de bevolking van 15 jaar en ouder, België

WB_1		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1.5	(1.4-1.6)	1.5	(1.4-1.6)	2960
	Vrouwen	1.9	(1.7-2.0)	1.8	(1.7-2.0)	3364
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1.4	(1.1-1.6)	1.4	(1.1-1.6)	612
	25 - 34	1.6	(1.4-1.9)	1.6	(1.4-1.9)	949
	35 - 44	1.7	(1.5-2.0)	1.7	(1.5-2.0)	1052
	45 - 54	1.9	(1.7-2.2)	1.9	(1.7-2.2)	1132
	55 - 64	1.7	(1.5-1.9)	1.7	(1.5-1.9)	1101
	65 - 74	1.3	(1.1-1.5)	1.3	(1.1-1.5)	820
	75 +	1.9	(1.6-2.2)	1.8	(1.6-2.1)	658
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2.4	(2.1-2.7)	2.5	(2.1-2.8)	557
	Lager secundair	1.7	(1.5-2.0)	1.8	(1.5-2.0)	907
	Hoger secundair	1.8	(1.6-1.9)	1.8	(1.6-1.9)	2027
	Hoger onderwijs	1.4	(1.3-1.6)	1.4	(1.3-1.5)	2773
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1.8	(1.7-1.9)	1.8	(1.6-1.9)	2927
	Halfstedelijk gebied	1.6	(1.5-1.8)	1.6	(1.4-1.8)	1586
	Landelijk gebied	1.6	(1.4-1.8)	1.6	(1.4-1.7)	1811
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	1.5	(1.4-1.7)	1.5	(1.4-1.6)	2467
	Brussels Gewest	2.2	(2.0-2.5)	2.2	(2.0-2.5)	1323
	Waals Gewest	1.8	(1.7-2.0)	1.8	(1.7-2.0)	2534
JAAR	1997	1.6	(1.5-1.7)	1.6	(1.5-1.7)	8217
	2001	1.3	(1.2-1.4)	1.3	(1.2-1.3)	9211
	2004	1.3	(1.2-1.3)	1.2	(1.2-1.3)	9258
	2008	1.3	(1.3-1.4)	1.3	(1.3-1.4)	7525
	2013	1.7	(1.6-1.8)	1.7	(1.6-1.8)	6324

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 2 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische problemen (volgens de GHQ score 2+), België

WB_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	28.3	(26.1-30.5)	28.1	(26.0-30.4)	2960
	Vrouwen	35.0	(32.8-37.2)	34.8	(32.6-37.1)	3364
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	29.6	(23.9-35.2)	29.5	(24.2-35.3)	612
	25 - 34	35.2	(30.5-39.9)	35.0	(30.5-39.9)	949
	35 - 44	33.3	(29.4-37.3)	33.3	(29.5-37.4)	1052
	45 - 54	33.2	(29.6-36.8)	33.0	(29.5-36.7)	1132
	55 - 64	31.5	(27.7-35.4)	31.4	(27.7-35.4)	1101
	65 - 74	23.8	(20.2-27.5)	23.6	(20.1-27.5)	820
	75 +	33.4	(28.7-38.2)	32.6	(27.9-37.7)	658
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	42.7	(37.1-48.2)	45.2	(39.2-51.2)	557
	Lager secundair	30.6	(26.6-34.6)	31.5	(27.5-35.9)	907
	Hoger secundair	34.0	(31.1-36.9)	33.5	(30.6-36.4)	2027
	Hoger onderwijs	28.0	(25.6-30.4)	26.9	(24.6-29.4)	2773
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	34.2	(31.7-36.6)	33.8	(31.4-36.3)	2927
	Halfstedelijk gebied	30.8	(27.8-33.8)	30.4	(27.4-33.5)	1586
	Landelijk gebied	29.7	(26.5-32.8)	29.4	(26.3-32.6)	1811
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	29.3	(27.1-31.5)	28.9	(26.7-31.2)	2467
	Brussels Gewest	39.8	(36.4-43.2)	39.1	(35.7-42.6)	1323
	Waals Gewest	34.9	(32.1-37.6)	34.6	(31.9-37.4)	2534
JAAR	1997	31.1	(29.5-32.6)	30.5	(29.0-32.1)	8217
	2001	24.8	(23.6-26.1)	24.4	(23.1-25.7)	9211
	2004	24.5	(23.2-25.8)	24.1	(22.8-25.4)	9258
	2008	26.0	(24.5-27.5)	25.6	(24.1-27.1)	7525
	2013	31.8	(30.2-33.4)	31.5	(29.9-33.2)	6324

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 3 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische aandoening (volgens de GHQ score 4+), België

WB_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	15.5	(13.8-17.2)	15.3	(13.7-17.0)	2960
	Vrouwen	20.0	(18.2-21.8)	19.5	(17.7-21.5)	3364
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	12.4	(8.5-16.3)	12.3	(8.9-16.7)	612
	25 - 34	19.0	(15.0-23.0)	18.8	(15.2-23.2)	949
	35 - 44	18.3	(15.3-21.3)	18.2	(15.4-21.4)	1052
	45 - 54	20.9	(18.0-23.9)	20.8	(17.9-23.9)	1132
	55 - 64	17.4	(14.5-20.3)	17.3	(14.6-20.4)	1101
	65 - 74	14.1	(11.0-17.2)	13.9	(11.1-17.3)	820
	75 +	20.7	(16.7-24.7)	20.1	(16.4-24.4)	658
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	28.4	(23.4-33.3)	29.2	(23.9-35.1)	557
	Lager secundair	17.6	(14.5-20.8)	17.7	(14.7-21.2)	907
	Hoger secundair	18.9	(16.7-21.2)	18.3	(16.2-20.7)	2027
	Hoger onderwijs	14.9	(13.0-16.9)	14.1	(12.3-16.1)	2773
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	19.0	(17.0-20.9)	18.4	(16.5-20.5)	2927
	Halfstedelijk gebied	17.4	(15.0-19.7)	16.7	(14.5-19.2)	1586
	Landelijk gebied	16.9	(14.4-19.5)	16.5	(14.1-19.3)	1811
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	16.0	(14.3-17.7)	15.5	(13.8-17.3)	2467
	Brussels Gewest	24.9	(21.8-27.9)	24.2	(21.3-27.4)	1323
	Waals Gewest	19.9	(17.5-22.2)	19.4	(17.2-21.8)	2534
JAAR	1997	17.2	(16.0-18.5)	16.9	(15.6-18.2)	8217
	2001	13.2	(12.2-14.2)	12.8	(11.8-13.8)	9211
	2004	12.7	(11.7-13.6)	12.3	(11.3-13.3)	9258
	2008	14.0	(12.8-15.2)	13.6	(12.4-14.8)	7525
	2013	17.9	(16.6-19.2)	17.4	(16.1-18.7)	6324

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 4 | Gemiddelde vitaliteitscore (positieve geestelijke gezondheid) gemeten via de SF-36 (VT) bij de bevolking van 15 jaar en ouder, België

WB_4		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	63.5	(62.6-64.3)	63.5	(62.6-64.3)	2732
	Vrouwen	59.0	(58.1-59.9)	59.0	(58.2-59.9)	3080
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	62.6	(60.7-64.5)	62.6	(60.7-64.4)	597
	25 - 34	59.1	(57.4-60.9)	59.2	(57.4-60.9)	923
	35 - 44	60.8	(59.5-62.2)	60.8	(59.4-62.1)	1015
	45 - 54	60.7	(59.4-62.1)	60.7	(59.3-62.2)	1062
	55 - 64	62.2	(60.6-63.8)	62.2	(60.5-63.8)	985
	65 - 74	63.8	(61.8-65.7)	63.8	(61.9-65.8)	696
	75 +	59.3	(57.0-61.6)	59.7	(57.4-62.0)	534
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	56.0	(53.2-58.7)	55.4	(52.5-58.2)	476
	Lager secundair	60.0	(58.3-61.7)	59.6	(57.9-61.4)	768
	Hoger secundair	60.9	(59.8-62.0)	61.0	(59.9-62.2)	1862
	Hoger onderwijs	62.6	(61.7-63.5)	63.0	(62.0-63.9)	2652
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	59.2	(58.2-60.2)	59.3	(58.3-60.3)	2671
	Halfstedelijk gebied	63.4	(62.2-64.7)	63.6	(62.3-64.8)	1492
	Landelijk gebied	61.2	(59.9-62.4)	61.2	(59.9-62.4)	1649
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	64.6	(63.8-65.5)	64.7	(63.9-65.5)	2337
	Brussels Gewest	55.0	(53.5-56.4)	55.3	(53.8-56.8)	1190
	Waals Gewest	55.2	(54.1-56.4)	55.3	(54.1-56.5)	2285
JAAR	2004	62.6	(62.1-63.2)	62.6	(62.1-63.2)	9331
	2008	62.4	(61.8-63.0)	62.5	(61.8-63.1)	7180
	2013	61.1	(60.5-61.8)	61.2	(60.5-61.8)	5812

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 5 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een optimale vitaliteitscore (gemiddelde SF-36 score + 1 DS*), België

WB_5		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	18.2	(16.3-20.0)	18.1	(16.3-20.1)	2732
	Vrouwen	13.1	(11.5-14.8)	13.0	(11.4-14.8)	3080
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	15.9	(11.9-20.0)	15.8	(12.2-20.2)	597
	25 - 34	11.8	(8.8-14.7)	11.7	(9.0-14.9)	923
	35 - 44	12.7	(10.1-15.3)	12.5	(10.1-15.3)	1015
	45 - 54	14.9	(12.1-17.7)	14.7	(12.1-17.8)	1062
	55 - 64	19.4	(15.9-23.0)	19.3	(15.9-23.1)	985
	65 - 74	19.5	(15.4-23.5)	19.4	(15.6-23.8)	696
	75 +	17.2	(12.8-21.6)	17.6	(13.5-22.6)	534
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	16.3	(11.7-20.9)	14.4	(10.7-19.2)	476
	Lager secundair	15.0	(11.5-18.6)	13.9	(10.8-17.6)	768
	Hoger secundair	16.1	(13.9-18.2)	15.9	(13.8-18.2)	1862
	Hoger onderwijs	15.2	(13.3-17.1)	15.6	(13.6-17.7)	2652
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	13.2	(11.4-15.0)	13.0	(11.4-14.9)	2671
	Halfstedelijk gebied	18.3	(15.7-20.8)	18.0	(15.5-20.7)	1492
	Landelijk gebied	15.8	(13.3-18.2)	15.5	(13.3-18.1)	1649
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	19.1	(17.3-21.0)	18.8	(17.0-20.8)	2337
	Brussels Gewest	9.6	(7.5-11.6)	9.9	(8.0-12.2)	1190
	Waals Gewest	9.5	(7.8-11.2)	9.3	(7.8-11.2)	2285
JAAR	2004	18.3	(17.1-19.5)	18.1	(16.9-19.4)	9331
	2008	18.1	(16.8-19.4)	18.0	(16.7-19.3)	7180
	2013	15.6	(14.3-16.8)	15.3	(14.0-16.6)	5812

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 6 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een eetstoornis zou kunnen hebben (volgens de SCOFF score 2+), België

SL_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	6.4	(5.2-7.6)	5.8	(4.8-7.0)	2967
	Vrouwen	10.2	(8.8-11.6)	9.6	(8.3-11.1)	3339
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	10.7	(7.2-14.3)	10.4	(7.5-14.3)	607
	25 - 34	12.2	(9.1-15.4)	11.8	(9.1-15.3)	948
	35 - 44	10.0	(7.7-12.4)	9.8	(7.8-12.4)	1051
	45 - 54	7.6	(5.9-9.4)	7.4	(5.8-9.4)	1128
	55 - 64	7.2	(5.3-9.1)	7.0	(5.3-9.1)	1093
	65 - 74	7.1	(4.9-9.2)	6.8	(5.0-9.3)	822
	75 +	2.3	(0.9-3.8)	2.1	(1.1-4.0)	657
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	10.6	(5.9-15.2)	14.7	(9.2-22.7)	563
	Lager secundair	7.9	(5.8-10.0)	8.0	(6.0-10.7)	901
	Hoger secundair	11.1	(9.2-13.0)	9.4	(7.8-11.4)	2009
	Hoger onderwijs	5.8	(4.7-6.9)	4.5	(3.6-5.5)	2772
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	9.9	(8.4-11.4)	8.9	(7.6-10.4)	2902
	Halfstedelijk gebied	6.2	(4.7-7.7)	5.6	(4.3-7.2)	1593
	Landelijk gebied	8.8	(6.8-10.8)	7.9	(6.2-9.9)	1811
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	6.5	(5.2-7.7)	5.9	(4.8-7.2)	2464
	Brussels Gewest	12.6	(10.1-15.1)	10.7	(8.6-13.3)	1309
	Waals Gewest	11.2	(9.5-13.0)	10.1	(8.6-11.9)	2533
JAAR	2013	8.4	(7.4-9.3)	.	.	6306

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 7 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van depressieve gevoelens (volgens de SCL-90R score), België

SL_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	11.5	(10.0-13.0)	11.4	(10.0-13.0)	2872
	Vrouwen	17.8	(16.0-19.6)	17.6	(15.8-19.5)	3210
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	13.4	(9.3-17.5)	13.1	(9.7-17.6)	608
	25 - 34	12.0	(9.1-14.9)	11.7	(9.1-14.9)	946
	35 - 44	13.4	(10.8-15.9)	13.1	(10.8-15.9)	1029
	45 - 54	16.2	(13.5-18.9)	15.8	(13.3-18.7)	1108
	55 - 64	17.0	(13.8-20.2)	16.7	(13.7-20.2)	1069
	65 - 74	12.9	(9.7-16.0)	12.6	(9.8-16.1)	749
	75 +	18.8	(14.6-23.0)	17.8	(14.1-22.3)	573
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	26.7	(21.5-31.9)	26.6	(21.2-32.9)	515
	Lager secundair	16.4	(13.2-19.6)	15.9	(12.9-19.4)	821
	Hoger secundair	17.1	(14.8-19.5)	16.5	(14.3-18.9)	1951
	Hoger onderwijs	10.2	(8.7-11.8)	9.8	(8.4-11.5)	2738
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	14.6	(12.9-16.3)	14.3	(12.6-16.1)	2795
	Halfstedelijk gebied	13.9	(11.4-16.3)	13.2	(11.0-15.7)	1532
	Landelijk gebied	16.0	(13.6-18.4)	15.5	(13.2-18.1)	1755
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	13.3	(11.6-15.0)	12.8	(11.2-14.6)	2392
	Brussels Gewest	18.2	(15.5-20.9)	18.3	(15.7-21.1)	1258
	Waals Gewest	16.8	(14.8-18.9)	16.3	(14.4-18.4)	2432
JAAR	2001	8.6	(7.8-9.5)	8.3	(7.5-9.2)	9159
	2004	8.0	(7.2-8.7)	7.6	(6.9-8.4)	9241
	2008	9.5	(8.6-10.4)	9.1	(8.2-10.0)	7483
	2013	14.8	(13.5-16.0)	14.0	(12.8-15.3)	6082

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 8 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van een angststoornis (volgens de SCL-90R score), België

SL_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	7.1	(5.8-8.3)	7.0	(5.8-8.4)	2856
	Vrouwen	12.8	(11.2-14.4)	12.7	(11.2-14.4)	3182
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	9.5	(5.9-13.2)	9.2	(6.2-13.3)	606
	25 - 34	9.6	(6.3-12.9)	9.2	(6.4-13.0)	945
	35 - 44	8.3	(6.3-10.2)	8.0	(6.3-10.1)	1026
	45 - 54	11.7	(9.5-14.0)	11.2	(9.2-13.7)	1099
	55 - 64	11.3	(8.6-13.9)	10.9	(8.5-13.9)	1057
	65 - 74	8.2	(5.5-11.0)	7.9	(5.6-11.1)	743
	75 +	11.4	(7.4-15.5)	10.4	(7.2-14.9)	562
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	20.1	(15.0-25.2)	21.3	(16.0-27.8)	505
	Lager secundair	10.5	(7.8-13.2)	10.1	(7.8-13.0)	806
	Hoger secundair	11.1	(9.2-12.9)	10.2	(8.6-12.2)	1941
	Hoger onderwijs	7.3	(5.8-8.8)	6.7	(5.4-8.3)	2730
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	9.3	(8.0-10.7)	8.9	(7.7-10.4)	2789
	Halfstedelijk gebied	9.3	(7.4-11.2)	8.7	(7.1-10.7)	1513
	Landelijk gebied	11.8	(9.3-14.3)	11.3	(9.0-14.1)	1736
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	9.2	(7.8-10.6)	8.7	(7.4-10.2)	2376
	Brussels Gewest	11.7	(9.4-14.0)	11.3	(9.2-13.8)	1256
	Waals Gewest	11.4	(9.4-13.4)	10.8	(9.0-12.9)	2406
JAAR	2001	6.3	(5.6-7.0)	6.0	(5.4-6.7)	9148
	2004	6.1	(5.4-6.8)	5.8	(5.2-6.5)	9237
	2008	6.5	(5.7-7.3)	6.1	(5.4-7.0)	7461
	2013	10.1	(9.0-11.1)	9.5	(8.5-10.6)	6038

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 9 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van slaapproblemen (volgens de SCL-90R score), België

SL_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	25.7	(23.6-27.9)	25.6	(23.5-27.9)	2859
	Vrouwen	33.2	(31.0-35.3)	32.8	(30.7-35.1)	3195
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	24.4	(18.7-30.1)	24.2	(19.0-30.3)	605
	25 - 34	26.6	(22.3-30.8)	26.3	(22.3-30.8)	940
	35 - 44	26.0	(22.5-29.5)	25.9	(22.5-29.5)	1026
	45 - 54	32.6	(28.9-36.4)	32.4	(28.7-36.4)	1105
	55 - 64	32.4	(28.6-36.3)	32.4	(28.6-36.4)	1056
	65 - 74	29.4	(25.1-33.7)	29.3	(25.1-33.8)	745
	75 +	36.6	(31.2-42.0)	35.7	(30.5-41.2)	577
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	42.7	(36.6-48.8)	40.8	(34.6-47.3)	507
	Lager secundair	31.6	(27.3-36.0)	30.4	(26.2-35.0)	824
	Hoger secundair	30.5	(27.7-33.4)	30.2	(27.3-33.2)	1938
	Hoger onderwijs	25.8	(23.5-28.1)	25.7	(23.5-28.1)	2728
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	28.6	(26.3-30.9)	28.4	(26.0-30.8)	2782
	Halfstedelijk gebied	32.0	(28.8-35.1)	31.2	(28.1-34.5)	1528
	Landelijk gebied	28.3	(25.4-31.3)	28.0	(25.1-31.2)	1744
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	28.3	(26.1-30.5)	27.7	(25.5-30.0)	2388
	Brussels Gewest	33.1	(29.6-36.6)	33.4	(29.9-37.1)	1255
	Waals Gewest	31.5	(28.8-34.2)	31.1	(28.5-33.9)	2411
JAAR	2001	20.2	(19.1-21.4)	20.2	(19.1-21.4)	9156
	2004	19.9	(18.7-21.1)	19.8	(18.6-21.0)	9239
	2008	21.3	(20.0-22.6)	20.9	(19.7-22.3)	7426
	2013	29.6	(28.0-31.2)	28.9	(27.3-30.6)	6054

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 10 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat al zelfmoordgedachten heeft gehad in de loop van hun leven, België

SL02_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	12.9	(11.3-14.5)	11.9	(10.4-13.6)	2951
	Vrouwen	14.7	(13.1-16.3)	13.9	(12.4-15.6)	3301
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	12.3	(8.7-15.8)	12.2	(9.1-16.2)	615
	25 - 34	16.5	(12.8-20.2)	16.5	(13.1-20.5)	954
	35 - 44	14.8	(11.9-17.7)	14.8	(12.1-17.9)	1038
	45 - 54	19.2	(16.0-22.4)	19.1	(16.1-22.5)	1126
	55 - 64	14.3	(11.5-17.1)	14.3	(11.7-17.4)	1082
	65 - 74	8.5	(6.1-11.0)	8.5	(6.4-11.3)	803
	75 +	5.3	(3.3-7.4)	5.2	(3.5-7.6)	634
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	12.5	(8.5-16.5)	16.5	(12.0-22.3)	544
	Lager secundair	11.9	(9.1-14.8)	12.2	(9.6-15.4)	885
	Hoger secundair	15.1	(12.9-17.4)	13.6	(11.7-15.9)	1988
	Hoger onderwijs	13.6	(11.7-15.4)	11.7	(10.1-13.5)	2775
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	14.4	(12.6-16.2)	13.6	(11.9-15.5)	2890
	Halfstedelijk gebied	13.6	(11.2-16.0)	12.7	(10.6-15.1)	1567
	Landelijk gebied	13.3	(11.1-15.5)	12.2	(10.3-14.4)	1795
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	12.6	(10.9-14.3)	11.8	(10.2-13.5)	2439
	Brussels Gewest	17.5	(14.8-20.2)	16.0	(13.5-18.8)	1311
	Waals Gewest	15.5	(13.6-17.4)	14.4	(12.7-16.3)	2502
JAAR	2004	12.2	(11.2-13.2)	11.2	(10.3-12.3)	9307
	2008	11.7	(10.7-12.6)	10.8	(9.9-11.8)	7522
	2013	13.8	(12.6-15.1)	13.1	(12.0-14.3)	6252

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 11 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met zelfmoordgedachten in de afgelopen 12 maanden, België

SL03_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4.9	(3.8-5.9)	4.6	(3.7-5.6)	2947
	Vrouwen	5.1	(4.1-6.2)	4.9	(4.0-6.0)	3288
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	5.4	(3.0-7.8)	5.4	(3.4-8.4)	615
	25 - 34	4.6	(2.7-6.4)	4.6	(3.0-6.8)	948
	35 - 44	5.5	(3.7-7.3)	5.5	(3.9-7.6)	1036
	45 - 54	6.9	(4.9-9.0)	6.9	(5.2-9.2)	1124
	55 - 64	5.4	(3.4-7.5)	5.4	(3.7-7.8)	1078
	65 - 74	2.9	(1.5-4.4)	2.9	(1.8-4.8)	800
	75 +	2.4	(1.1-3.8)	2.4	(1.4-4.2)	634
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4.4	(2.4-6.3)	5.5	(3.5-8.7)	542
	Lager secundair	4.7	(2.8-6.7)	4.8	(3.2-7.2)	881
	Hoger secundair	6.0	(4.6-7.4)	5.5	(4.3-7.0)	1984
	Hoger onderwijs	4.4	(3.3-5.6)	3.9	(3.0-5.2)	2769
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5.0	(3.9-6.0)	4.8	(3.8-5.9)	2879
	Halfstedelijk gebied	5.4	(3.8-6.9)	5.1	(3.8-6.8)	1566
	Landelijk gebied	4.6	(3.3-5.9)	4.3	(3.2-5.7)	1790
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	4.9	(3.8-5.9)	4.6	(3.7-5.8)	2437
	Brussels Gewest	5.5	(3.8-7.1)	5.2	(3.8-7.0)	1303
	Waals Gewest	5.1	(4.1-6.2)	4.8	(3.9-6.0)	2495
JAAR	2008	3.6	(3.1-4.1)	3.4	(2.9-4.0)	7515
	2013	5.0	(4.2-5.7)	4.8	(4.1-5.6)	6235

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 12 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen in de loop van hun leven, België

SL04_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3.2	(2.4-4.0)	2.9	(2.2-3.8)	2901
	Vrouwen	5.1	(4.1-6.1)	4.7	(3.9-5.8)	3240
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	2.4	(1.0-3.8)	2.3	(1.3-4.2)	608
	25 - 34	5.7	(3.6-7.7)	5.5	(3.8-7.9)	939
	35 - 44	3.8	(2.3-5.4)	3.7	(2.5-5.6)	1024
	45 - 54	6.1	(4.2-7.9)	5.9	(4.3-7.9)	1106
	55 - 64	4.4	(2.7-6.2)	4.3	(2.9-6.5)	1060
	65 - 74	3.4	(1.8-5.1)	3.3	(2.0-5.3)	791
	75 +	1.8	(0.7-3.0)	1.7	(0.9-3.2)	613
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4.9	(2.5-7.4)	6.2	(3.6-10.3)	535
	Lager secundair	6.5	(4.2-8.8)	6.3	(4.3-9.0)	861
	Hoger secundair	4.7	(3.5-5.9)	4.0	(3.0-5.2)	1955
	Hoger onderwijs	2.9	(2.1-3.8)	2.3	(1.7-3.2)	2732
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4.8	(3.7-5.8)	4.3	(3.3-5.4)	2828
	Halfstedelijk gebied	3.9	(2.7-5.2)	3.4	(2.5-4.8)	1541
	Landelijk gebied	3.8	(2.6-5.0)	3.3	(2.4-4.6)	1772
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	3.4	(2.5-4.2)	3.0	(2.3-3.9)	2391
	Brussels Gewest	5.8	(4.0-7.7)	5.0	(3.5-7.2)	1279
	Waals Gewest	5.5	(4.3-6.7)	4.9	(3.9-6.2)	2471
JAAR	2004	3.7	(3.2-4.3)	3.4	(2.9-3.9)	9264
	2008	4.9	(4.2-5.5)	4.4	(3.9-5.1)	7408
	2013	4.2	(3.5-4.9)	3.8	(3.3-4.5)	6141

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 13 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen in de afgelopen 12 maanden, België

SL05_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0.4	(0.2-0.7)	0.6	(0.3-1.1)	3022
	Vrouwen	0.5	(0.1-0.8)	0.4	(0.2-0.8)	3322
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0.2	(0.0-0.4)	0.2	(0.0-0.7)	685
	25 - 34	0.4	(0.0-0.8)	0.4	(0.2-1.0)	964
	35 - 44	0.6	(0.2-1.1)	0.6	(0.3-1.2)	1056
	45 - 54	1.0	(0.2-1.9)	1.0	(0.4-2.3)	1135
	55 - 64	0.0	(0.0-0.1)	0.5	(0.1-2.9)	1079
	65 - 74	0.5	(0.0-1.4)	0.5	(0.1-2.9)	801
	75 +	0.0	.	0.5	(0.2-1.7)	624
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0.6	(0.0-1.2)	2.1	(0.7-6.0)	546
	Lager secundair	1.2	(0.0-2.3)	1.1	(0.4-2.8)	882
	Hoger secundair	0.5	(0.1-0.8)	0.4	(0.2-0.8)	2018
	Hoger onderwijs	0.2	(0.0-0.4)	0.2	(0.1-0.4)	2840
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0.2	(0.1-0.4)	0.5	(0.2-1.0)	2926
	Halfstedelijk gebied	0.8	(0.2-1.4)	0.7	(0.3-1.4)	1582
	Landelijk gebied	0.4	(0.1-0.6)	0.4	(0.2-0.7)	1836
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	0.5	(0.2-0.8)	0.1	(0.0-0.1)	2456
	Brussels Gewest	0.6	(0.1-1.2)	0.1	(0.0-0.2)	1330
	Waals Gewest	0.3	(0.1-0.5)	0.0	(0.0-0.1)	2558
JAAR	2004	0.4	(0.2-0.6)	0.4	(0.3-0.6)	9208
	2008	0.4	(0.3-0.6)	0.5	(0.3-0.7)	7379
	2013	0.4	(0.2-0.7)	0.5	(0.3-0.9)	6344

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 14 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden, België

MH_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4.9	(4.0-5.7)	4.1	(3.4-4.9)	4343
	Vrouwen	8.3	(7.2-9.5)	6.8	(5.8-8.0)	4769
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1.0	(0.4-1.6)	1.0	(0.5-1.7)	1151
	25 - 34	3.4	(2.2-4.5)	3.2	(2.3-4.6)	1406
	35 - 44	6.8	(5.1-8.4)	6.6	(5.1-8.5)	1522
	45 - 54	8.8	(7.0-10.7)	8.6	(7.0-10.6)	1558
	55 - 64	10.0	(7.8-12.3)	9.8	(7.7-12.3)	1450
	65 - 74	7.3	(4.3-10.2)	7.0	(4.6-10.4)	1031
	75 +	9.9	(7.0-12.7)	9.1	(6.7-12.1)	994
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	14.7	(10.9-18.6)	11.9	(9.0-15.6)	1032
	Lager secundair	9.9	(7.3-12.4)	7.8	(6.0-10.2)	1291
	Hoger secundair	6.3	(5.2-7.4)	5.2	(4.3-6.2)	2886
	Hoger onderwijs	4.0	(3.1-5.0)	3.3	(2.5-4.2)	3801
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	7.4	(6.3-8.5)	6.0	(5.1-7.1)	4633
	Halfstedelijk gebied	6.1	(4.7-7.4)	4.7	(3.7-5.9)	1973
	Landelijk gebied	6.2	(4.6-7.9)	4.9	(3.7-6.5)	2506
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	5.9	(4.9-7.0)	4.6	(3.8-5.6)	2991
	Brussels Gewest	7.7	(6.4-8.9)	6.7	(5.5-8.0)	2531
	Waals Gewest	7.6	(6.3-9.0)	6.1	(5.0-7.4)	3590
JAAR	1997	6.5	(5.7-7.2)	6.2	(5.5-7.0)	8545
	2001	6.3	(5.6-6.9)	5.8	(5.2-6.4)	10068
	2004	5.9	(5.2-6.6)	5.4	(4.8-6.1)	11115
	2008	6.0	(5.3-6.7)	5.5	(4.9-6.2)	9527
	2013	6.7	(5.9-7.4)	6.1	(5.4-6.8)	9112

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 15 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor een gezondheidswerker heeft geraadpleegd, België

MH_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	77.8	(69.9-85.8)	80.4	(71.5-87.0)	218
	Vrouwen	82.9	(76.4-89.4)	85.2	(78.3-90.1)	413
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	94.3	(85.6-100.0)	93.8	(76.3-98.6)	18
	25 - 34	73.5	(58.5-88.6)	72.5	(56.5-84.3)	53
	35 - 44	89.1	(81.7-96.5)	88.8	(78.0-94.7)	105
	45 - 54	78.5	(69.2-87.7)	78.0	(67.1-86.0)	152
	55 - 64	81.0	(71.7-90.3)	81.0	(69.6-88.8)	149
	65 - 74	77.4	(55.5-99.4)	76.5	(48.9-91.7)	68
	75 +	81.2	(68.5-94.0)	79.8	(63.5-90.0)	86
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	81.7	(72.7-90.7)	84.6	(73.7-91.5)	132
	Lager secundair	76.2	(61.9-90.5)	79.0	(64.1-88.8)	127
	Hoger secundair	85.7	(80.0-91.4)	86.7	(80.0-91.5)	212
	Hoger onderwijs	78.6	(67.4-89.9)	79.7	(67.1-88.3)	156
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	83.0	(76.9-89.1)	85.2	(77.9-90.4)	362
	Halfstedelijk gebied	84.2	(75.0-93.3)	85.5	(74.3-92.4)	131
	Landelijk gebied	74.7	(62.4-87.0)	77.4	(65.6-86.0)	138
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	78.2	(69.7-86.8)	79.8	(70.0-87.0)	181
	Brussels Gewest	84.3	(78.5-90.1)	86.2	(78.8-91.4)	190
	Waals Gewest	84.0	(78.1-89.9)	85.4	(78.3-90.5)	260
JAAR	2008	88.0	(84.6-91.4)	86.8	(82.5-90.3)	607
	2013	81.1	(76.2-86.0)	78.4	(72.4-83.4)	631

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 16 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor geneesmiddelen heeft gebruikt, België

MH_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	69.9	(61.2-78.6)	68.8	(58.6-77.3)	218
	Vrouwen	73.4	(66.5-80.2)	72.9	(65.0-79.5)	412
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	71.1	(52.4-89.8)	70.0	(38.8-89.5)	18
	25 - 34	66.8	(53.2-80.4)	66.1	(50.1-79.1)	53
	35 - 44	74.0	(65.6-82.4)	73.6	(60.8-83.3)	105
	45 - 54	71.2	(61.4-81.0)	70.8	(59.8-79.8)	152
	55 - 64	75.3	(65.7-85.0)	75.3	(64.1-83.8)	149
	65 - 74	69.2	(46.7-91.8)	68.5	(43.8-85.8)	68
	75 +	71.8	(58.8-84.8)	70.7	(56.4-81.8)	85
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	74.4	(64.5-84.2)	74.9	(62.0-84.5)	131
	Lager secundair	73.0	(59.0-87.0)	72.2	(56.9-83.6)	127
	Hoger secundair	76.2	(69.2-83.2)	74.7	(65.6-82.1)	212
	Hoger onderwijs	64.5	(53.9-75.1)	62.6	(50.4-73.3)	156
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	72.8	(66.0-79.7)	71.9	(63.6-78.9)	361
	Halfstedelijk gebied	74.4	(64.5-84.3)	72.9	(59.6-83.1)	131
	Landelijk gebied	68.7	(57.1-80.3)	67.9	(56.1-77.7)	138
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	66.6	(58.0-75.1)	64.3	(54.2-73.2)	180
	Brussels Gewest	72.3	(64.4-80.1)	71.3	(62.0-79.1)	190
	Waals Gewest	79.8	(73.1-86.5)	78.5	(70.3-85.0)	260
JAAR	1997	71.4	(65.8-77.0)	69.3	(63.4-74.7)	612
	2001	75.3	(70.9-79.7)	73.1	(68.0-77.7)	711
	2004	84.0	(80.1-87.9)	82.3	(77.6-86.3)	686
	2008	81.9	(77.2-86.6)	79.9	(74.1-84.6)	505
	2013	72.1	(67.0-77.3)	67.7	(61.6-73.3)	630

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 17 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor psychotherapie heeft gevolgd, België

MH_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	27.5	(19.7-35.2)	27.1	(19.3-36.5)	218
	Vrouwen	28.0	(22.2-33.8)	30.4	(24.1-37.6)	413
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	53.2	(24.5-81.9)	66.1	(38.2-86.0)	18
	25 - 34	35.4	(20.2-50.6)	34.7	(21.4-51.0)	53
	35 - 44	39.2	(26.3-52.0)	38.7	(27.1-51.7)	105
	45 - 54	46.8	(36.1-57.5)	46.4	(36.1-56.9)	152
	55 - 64	19.7	(11.0-28.3)	19.5	(12.3-29.5)	149
	65 - 74	5.7	(1.0-10.5)	5.6	(2.3-12.6)	68
	75 +	7.5	(1.3-13.7)	7.2	(3.0-16.1)	86
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	9.1	(3.3-14.9)	15.8	(8.4-27.6)	132
	Lager secundair	24.0	(14.0-34.0)	26.7	(16.3-40.4)	127
	Hoger secundair	30.3	(22.1-38.5)	27.7	(20.2-36.6)	212
	Hoger onderwijs	44.7	(33.1-56.2)	41.4	(29.3-54.7)	156
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	29.7	(23.3-36.1)	29.6	(21.9-38.6)	362
	Halfstedelijk gebied	26.2	(16.7-35.8)	29.7	(20.0-41.5)	131
	Landelijk gebied	26.0	(15.6-36.5)	26.9	(18.3-37.7)	138
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	23.1	(15.8-30.5)	23.4	(16.2-32.6)	181
	Brussels Gewest	39.6	(31.4-47.7)	35.3	(25.8-46.0)	190
	Waals Gewest	30.3	(22.7-37.8)	28.8	(21.7-37.2)	260
JAAR	2004	18.9	(14.0-23.9)	17.8	(13.4-23.2)	686
	2008	40.5	(33.3-47.7)	39.8	(30.8-49.6)	502
	2013	27.8	(23.0-32.6)	29.4	(24.3-35.0)	631

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 18 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart slaap- of kalmeringsmiddelen te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, België

MH_5		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	10.0	(8.8-11.2)	7.7	(6.4-9.3)	4339
	Vrouwen	16.2	(14.6-17.7)	11.9	(10.4-13.6)	4765
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	2.2	(0.4-4.1)	2.2	(0.9-5.0)	1150
	25 - 34	4.1	(2.6-5.7)	4.0	(2.7-5.9)	1405
	35 - 44	6.1	(4.5-7.6)	6.0	(4.6-7.7)	1522
	45 - 54	11.4	(9.2-13.6)	11.1	(9.2-13.5)	1556
	55 - 64	20.1	(16.9-23.3)	19.9	(16.9-23.3)	1450
	65 - 74	23.9	(19.9-27.9)	23.5	(19.8-27.6)	1031
	75 +	34.6	(30.4-38.8)	33.2	(29.2-37.4)	990
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	27.7	(23.5-32.0)	13.8	(10.1-18.6)	1032
	Lager secundair	18.3	(15.0-21.5)	11.5	(9.1-14.4)	1289
	Hoger secundair	12.7	(10.9-14.5)	10.3	(8.7-12.2)	2885
	Hoger onderwijs	8.3	(7.0-9.6)	7.5	(6.3-8.9)	3798
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	13.4	(11.8-15.0)	10.1	(8.6-11.7)	4629
	Halfstedelijk gebied	14.2	(12.0-16.4)	10.0	(7.9-12.5)	1972
	Landelijk gebied	11.8	(10.0-13.6)	8.7	(7.2-10.4)	2503
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	13.0	(11.5-14.6)	9.1	(7.6-10.9)	2989
	Brussels Gewest	10.5	(8.9-12.1)	8.9	(7.3-10.8)	2528
	Waals Gewest	14.4	(12.7-16.0)	10.8	(9.2-12.6)	3587
JAAR	1997	8.5	(7.6-9.4)	7.6	(6.8-8.5)	8550
	2001	11.5	(10.5-12.4)	8.8	(8.0-9.6)	10126
	2004	13.2	(12.3-14.1)	10.3	(9.4-11.2)	11177
	2008	14.3	(13.3-15.2)	10.8	(10.0-11.8)	9622
	2013	13.2	(12.1-14.2)	9.7	(8.8-10.6)	9104

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 19 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart antidepressiva te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, België

MH_6		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	5.6	(4.7-6.5)	4.6	(3.8-5.5)	4339
	Vrouwen	9.5	(8.3-10.7)	7.5	(6.5-8.8)	4765
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1.0	(0.3-1.6)	1.0	(0.5-1.9)	1150
	25 - 34	3.3	(2.1-4.5)	3.2	(2.2-4.6)	1405
	35 - 44	6.9	(5.2-8.7)	6.8	(5.2-8.8)	1522
	45 - 54	9.9	(7.9-11.9)	9.6	(7.8-11.8)	1556
	55 - 64	11.0	(8.8-13.2)	10.8	(8.8-13.2)	1450
	65 - 74	10.1	(6.8-13.5)	9.8	(7.1-13.4)	1031
	75 +	12.6	(9.7-15.5)	11.7	(9.2-14.7)	990
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	16.4	(12.8-20.1)	11.9	(9.1-15.4)	1032
	Lager secundair	9.7	(7.3-12.1)	7.3	(5.4-9.6)	1289
	Hoger secundair	8.0	(6.6-9.4)	6.5	(5.4-7.9)	2885
	Hoger onderwijs	4.5	(3.7-5.3)	3.7	(3.0-4.6)	3798
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	8.4	(7.2-9.6)	6.7	(5.6-7.9)	4629
	Halfstedelijk gebied	6.6	(5.2-8.0)	4.9	(3.9-6.2)	1972
	Landelijk gebied	7.5	(6.0-9.1)	5.8	(4.7-7.2)	2503
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	6.7	(5.6-7.8)	5.0	(4.2-6.1)	2989
	Brussels Gewest	6.9	(5.7-8.1)	5.9	(4.8-7.2)	2528
	Waals Gewest	9.5	(8.2-10.9)	7.5	(6.4-8.9)	3587
JAAR	1997	3.9	(3.2-4.5)	3.4	(2.9-4.0)	8510
	2001	4.9	(4.3-5.5)	4.1	(3.6-4.6)	10115
	2004	6.0	(5.4-6.7)	5.0	(4.4-5.6)	11164
	2008	5.7	(5.0-6.3)	4.6	(4.0-5.2)	9600
	2013	7.6	(6.8-8.4)	6.2	(5.5-6.9)	9104

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 20 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart psychotrope geneesmiddelen te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, België

MH_7		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	12.3	(10.9-13.6)	9.9	(8.4-11.7)	4339
	Vrouwen	19.9	(18.3-21.6)	15.7	(14.0-17.6)	4765
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	2.6	(0.7-4.6)	2.6	(1.2-5.3)	1150
	25 - 34	5.8	(4.0-7.5)	5.6	(4.1-7.5)	1405
	35 - 44	10.1	(8.0-12.2)	9.9	(8.1-12.2)	1522
	45 - 54	16.0	(13.4-18.5)	15.7	(13.3-18.4)	1556
	55 - 64	23.9	(20.6-27.1)	23.6	(20.5-27.0)	1450
	65 - 74	26.5	(22.3-30.7)	26.0	(22.1-30.3)	1031
	75 +	38.5	(34.2-42.8)	36.9	(32.7-41.2)	990
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	32.9	(28.5-37.4)	19.0	(14.7-24.2)	1032
	Lager secundair	22.1	(18.6-25.5)	15.3	(12.4-18.6)	1289
	Hoger secundair	15.9	(13.9-17.8)	13.5	(11.7-15.6)	2885
	Hoger onderwijs	10.5	(9.1-11.9)	9.5	(8.2-11.1)	3798
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	17.0	(15.3-18.7)	13.6	(11.9-15.5)	4629
	Halfstedelijk gebied	16.7	(14.3-19.0)	12.3	(10.1-15.0)	1972
	Landelijk gebied	14.6	(12.7-16.6)	11.3	(9.6-13.3)	2503
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	15.5	(13.8-17.1)	11.5	(9.8-13.4)	2989
	Brussels Gewest	13.4	(11.6-15.2)	11.8	(10.1-13.9)	2528
	Waals Gewest	18.6	(16.7-20.5)	14.9	(13.0-16.9)	3587
JAAR	1997	10.2	(9.2-11.2)	9.3	(8.4-10.4)	8510
	2001	13.3	(12.3-14.3)	10.7	(9.8-11.6)	10115
	2004	15.2	(14.2-16.3)	12.4	(11.4-13.4)	11164
	2008	15.9	(14.8-16.9)	12.6	(11.6-13.6)	9601
	2013	16.2	(15.1-17.4)	12.6	(11.6-13.7)	9104

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 21 | Gemiddelde score van psychisch welzijn gemeten via toepassing van de GHQ-12 bij de bevolking van 15 jaar en ouder, Vlaams Gewest

WB_1		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1.3	(1.2-1.5)	1.3	(1.2-1.5)	1172
	Vrouwen	1.7	(1.6-1.9)	1.7	(1.5-1.9)	1295
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1.5	(1.1-1.8)	1.5	(1.1-1.8)	218
	25 - 34	1.4	(1.1-1.7)	1.4	(1.1-1.7)	322
	35 - 44	1.5	(1.3-1.8)	1.5	(1.3-1.8)	435
	45 - 54	1.7	(1.4-2.0)	1.7	(1.4-1.9)	435
	55 - 64	1.5	(1.2-1.7)	1.5	(1.2-1.7)	435
	65 - 74	1.2	(0.9-1.5)	1.2	(0.9-1.5)	318
	75 +	1.9	(1.6-2.3)	1.9	(1.5-2.3)	304
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2.4	(1.9-2.9)	2.4	(1.9-3.0)	217
	Lager secundair	1.5	(1.2-1.8)	1.6	(1.2-1.9)	335
	Hoger secundair	1.6	(1.4-1.8)	1.6	(1.4-1.8)	882
	Hoger onderwijs	1.3	(1.1-1.5)	1.3	(1.1-1.5)	1023
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1.5	(1.3-1.7)	1.5	(1.3-1.7)	740
	Halfstedelijk gebied	1.6	(1.4-1.8)	1.6	(1.4-1.7)	1105
	Landelijk gebied	1.5	(1.2-1.7)	1.5	(1.2-1.7)	622
JAAR	1997	1.4	(1.3-1.6)	1.5	(1.3-1.6)	2913
	2001	1.1	(1.0-1.2)	1.1	(1.0-1.2)	3273
	2004	1.1	(1.0-1.2)	1.1	(1.0-1.2)	3565
	2008	1.2	(1.1-1.4)	1.2	(1.1-1.4)	2979
	2013	1.5	(1.4-1.7)	1.5	(1.4-1.6)	2467

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 22 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische problemen (volgens de GHQ score 2+), Vlaams Gewest

WB_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	25.8	(22.8-28.9)	25.8	(22.9-29.0)	1172
	Vrouwen	32.4	(29.3-35.4)	32.4	(29.4-35.5)	1295
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	31.4	(23.0-39.9)	31.4	(23.7-40.2)	218
	25 - 34	32.2	(25.7-38.8)	32.0	(25.8-38.9)	322
	35 - 44	30.4	(24.9-35.8)	30.3	(25.1-36.1)	435
	45 - 54	30.1	(25.2-34.9)	29.9	(25.2-35.0)	435
	55 - 64	28.5	(23.2-33.8)	28.4	(23.5-33.9)	435
	65 - 74	19.6	(14.9-24.3)	19.4	(15.1-24.5)	318
	75 +	31.9	(25.7-38.0)	31.1	(25.1-37.7)	304
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	41.9	(34.1-49.7)	45.6	(36.8-54.6)	217
	Lager secundair	26.2	(20.7-31.7)	28.0	(22.4-34.3)	335
	Hoger secundair	31.5	(27.6-35.3)	30.9	(27.2-34.9)	882
	Hoger onderwijs	25.8	(22.5-29.0)	24.6	(21.5-28.1)	1023
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	30.3	(26.3-34.4)	30.2	(26.3-34.4)	740
	Halfstedelijk gebied	30.4	(27.1-33.7)	30.1	(26.8-33.5)	1105
	Landelijk gebied	26.2	(21.9-30.5)	26.1	(22.0-30.7)	622
JAAR	1997	27.7	(25.5-29.9)	27.5	(25.3-29.8)	2913
	2001	22.1	(20.3-23.9)	21.9	(20.1-23.7)	3273
	2004	20.9	(19.1-22.7)	20.7	(19.0-22.5)	3565
	2008	23.5	(21.4-25.7)	23.3	(21.2-25.5)	2979
	2013	29.3	(27.1-31.5)	29.1	(26.9-31.3)	2467

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 23 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische aandoening (volgens de GHQ score 4+), Vlaams Gewest

WB_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	13.7	(11.4-15.9)	13.5	(11.5-16.0)	1172
	Vrouwen	18.1	(15.7-20.6)	17.7	(15.3-20.5)	1295
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	13.5	(7.6-19.4)	13.4	(8.6-20.3)	218
	25 - 34	14.3	(9.3-19.3)	14.1	(9.9-19.8)	322
	35 - 44	16.4	(12.3-20.5)	16.3	(12.6-20.8)	435
	45 - 54	18.2	(14.2-22.2)	18.0	(14.3-22.4)	435
	55 - 64	14.0	(10.3-17.7)	13.9	(10.6-18.0)	435
	65 - 74	13.5	(9.3-17.7)	13.3	(9.6-18.1)	318
	75 +	21.8	(16.6-27.1)	21.2	(16.4-26.9)	304
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	29.5	(22.4-36.6)	29.8	(22.0-38.9)	217
	Lager secundair	16.1	(11.8-20.4)	16.3	(12.3-21.4)	335
	Hoger secundair	17.0	(14.1-19.9)	16.7	(14.0-19.8)	882
	Hoger onderwijs	12.4	(9.9-14.9)	11.9	(9.6-14.6)	1023
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	14.7	(11.6-17.8)	14.2	(11.3-17.6)	740
	Halfstedelijk gebied	17.1	(14.5-19.7)	16.5	(14.1-19.3)	1105
	Landelijk gebied	15.7	(12.3-19.1)	15.4	(12.3-19.2)	622
JAAR	1997	15.1	(13.3-16.9)	15.0	(13.3-16.9)	2913
	2001	11.5	(10.1-12.9)	11.2	(9.9-12.7)	3273
	2004	11.2	(9.8-12.6)	10.9	(9.6-12.3)	3565
	2008	12.7	(11.0-14.4)	12.4	(10.8-14.1)	2979
	2013	16.0	(14.3-17.7)	15.5	(13.9-17.3)	2467

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 24 | Gemiddelde vitaliteitscore (positieve geestelijke gezondheid) gemeten via de SF-36 (VT) bij de bevolking van 15 jaar en ouder, Vlaams Gewest

WB_4		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	67.4	(66.3-68.6)	67.3	(66.2-68.4)	1122
	Vrouwen	62.0	(60.9-63.2)	62.0	(60.8-63.2)	1215
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	64.4	(61.7-67.2)	64.4	(61.7-67.1)	216
	25 - 34	62.6	(60.4-64.8)	62.7	(60.5-64.9)	317
	35 - 44	64.0	(62.3-65.8)	64.0	(62.3-65.7)	432
	45 - 54	65.2	(63.5-67.0)	65.2	(63.5-67.0)	423
	55 - 64	66.5	(64.6-68.5)	66.5	(64.5-68.4)	411
	65 - 74	67.3	(64.6-70.0)	67.3	(64.7-70.0)	283
	75 +	61.7	(58.8-64.6)	62.2	(59.3-65.2)	255
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	58.8	(55.0-62.7)	58.5	(54.5-62.6)	198
	Lager secundair	64.1	(61.9-66.3)	63.4	(61.3-65.5)	294
	Hoger secundair	64.5	(63.1-66.0)	64.5	(63.1-65.9)	837
	Hoger onderwijs	65.9	(64.7-67.1)	66.2	(64.9-67.4)	1000
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	64.2	(62.7-65.6)	64.2	(62.8-65.6)	697
	Halfstedelijk gebied	64.6	(63.3-66.0)	64.7	(63.4-66.0)	1063
	Landelijk gebied	65.1	(63.5-66.8)	64.9	(63.3-66.5)	577
JAAR	2004	67.4	(66.6-68.1)	67.3	(66.6-68.1)	3599
	2008	66.2	(65.3-67.1)	66.2	(65.3-67.1)	2889
	2013	64.6	(63.8-65.5)	64.6	(63.8-65.5)	2337

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 25 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een optimale vitaliteitscore (gemiddelde SF-36 score + 1 DS*), Vlaams Gewest

WB_5		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	22.6	(19.9-25.3)	22.2	(19.6-25.1)	1122
	Vrouwen	16.0	(13.5-18.4)	15.7	(13.4-18.2)	1215
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	18.6	(12.5-24.7)	18.3	(13.1-25.1)	216
	25 - 34	13.8	(9.2-18.3)	13.7	(9.8-18.8)	317
	35 - 44	15.0	(11.3-18.6)	14.8	(11.5-18.7)	432
	45 - 54	20.7	(16.5-24.9)	20.5	(16.5-25.1)	423
	55 - 64	23.2	(18.1-28.3)	22.9	(18.3-28.4)	411
	65 - 74	24.6	(18.8-30.5)	24.5	(19.0-30.9)	283
	75 +	18.9	(13.3-24.5)	19.4	(14.3-25.7)	255
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	18.5	(12.2-24.7)	16.7	(11.4-23.9)	198
	Lager secundair	18.4	(13.3-23.6)	16.4	(12.2-21.6)	294
	Hoger secundair	19.5	(16.5-22.6)	18.9	(16.0-22.3)	837
	Hoger onderwijs	19.0	(16.2-21.9)	19.3	(16.5-22.6)	1000
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	17.0	(13.8-20.1)	16.5	(13.5-19.9)	697
	Halfstedelijk gebied	19.8	(16.9-22.6)	19.4	(16.6-22.4)	1063
	Landelijk gebied	20.4	(16.7-24.1)	19.9	(16.4-23.8)	577
JAAR	2004	25.2	(23.4-27.1)	24.9	(23.1-26.8)	3599
	2008	22.9	(20.9-24.9)	22.6	(20.7-24.6)	2889
	2013	19.1	(17.3-21.0)	18.7	(16.9-20.6)	2337

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 26 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een eetstoornis zou kunnen hebben (volgens de SCOFF score 2+), Vlaams Gewest

SL_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4.6	(3.1-6.2)	4.3	(3.0-6.0)	1178
	Vrouwen	8.1	(6.3-9.9)	7.7	(6.1-9.7)	1286
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	11.6	(6.1-17.0)	11.2	(7.0-17.4)	217
	25 - 34	8.8	(4.6-13.0)	8.4	(5.1-13.5)	321
	35 - 44	8.1	(5.2-11.0)	7.8	(5.4-11.2)	435
	45 - 54	4.4	(2.3-6.5)	4.2	(2.6-6.8)	437
	55 - 64	5.7	(3.3-8.0)	5.4	(3.5-8.3)	430
	65 - 74	5.4	(2.8-7.9)	5.2	(3.2-8.3)	321
	75 +	2.1	(0.0-4.2)	1.9	(0.7-5.0)	303
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	9.9	(2.6-17.1)	15.6	(6.6-32.4)	223
	Lager secundair	5.0	(2.3-7.7)	5.5	(3.1-9.7)	335
	Hoger secundair	9.6	(7.2-12.0)	7.9	(5.8-10.5)	877
	Hoger onderwijs	3.4	(2.2-4.6)	2.5	(1.6-3.7)	1019
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	7.2	(4.9-9.5)	6.7	(4.8-9.1)	735
	Halfstedelijk gebied	5.4	(3.8-7.1)	4.8	(3.4-6.6)	1107
	Landelijk gebied	7.4	(4.5-10.3)	6.6	(4.3-10.0)	622
JAAR	2013	6.5	(5.2-7.7)	.	.	2464

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 27 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van depressieve gevoelens (volgens de SCL-90R score), Vlaams Gewest

SL_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	10.5	(8.4-12.5)	10.4	(8.5-12.7)	1154
	Vrouwen	16.0	(13.6-18.4)	15.9	(13.6-18.5)	1238
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	16.1	(9.8-22.3)	15.8	(10.7-22.8)	217
	25 - 34	9.8	(5.8-13.8)	9.5	(6.3-14.3)	321
	35 - 44	11.9	(8.5-15.3)	11.7	(8.7-15.5)	431
	45 - 54	12.9	(9.3-16.4)	12.6	(9.5-16.5)	436
	55 - 64	15.3	(11.0-19.7)	15.1	(11.2-20.0)	427
	65 - 74	12.6	(8.3-16.9)	12.4	(8.7-17.5)	294
	75 +	16.2	(11.0-21.5)	15.4	(10.9-21.3)	266
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	25.5	(18.3-32.8)	27.8	(19.3-38.2)	205
	Lager secundair	15.5	(10.9-20.1)	15.5	(11.2-21.2)	306
	Hoger secundair	15.7	(12.5-18.8)	14.9	(12.2-18.2)	854
	Hoger onderwijs	8.6	(6.6-10.6)	8.2	(6.4-10.5)	1019
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	11.1	(8.5-13.7)	10.9	(8.6-13.7)	707
	Halfstedelijk gebied	13.3	(10.6-15.9)	12.7	(10.4-15.5)	1076
	Landelijk gebied	15.8	(12.3-19.4)	15.6	(12.3-19.7)	609
JAAR	2001	7.7	(6.4-8.9)	7.5	(6.3-8.8)	3251
	2004	6.8	(5.8-7.8)	6.5	(5.6-7.6)	3559
	2008	8.2	(7.0-9.5)	7.9	(6.7-9.1)	2960
	2013	13.3	(11.6-15.0)	12.7	(11.0-14.5)	2392

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 28 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van een angststoornis (volgens de SCL-90R score), Vlaams Gewest

SL_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	5.9	(4.3-7.6)	5.9	(4.4-7.8)	1147
	Vrouwen	12.2	(10.0-14.4)	12.0	(10.0-14.4)	1229
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	11.4	(5.6-17.1)	10.8	(6.5-17.6)	217
	25 - 34	7.2	(3.6-10.8)	6.7	(3.9-11.3)	321
	35 - 44	6.1	(3.7-8.4)	5.7	(3.8-8.4)	430
	45 - 54	9.3	(6.5-12.0)	8.7	(6.4-11.8)	435
	55 - 64	10.4	(6.8-14.0)	9.9	(6.9-14.1)	423
	65 - 74	9.2	(5.2-13.1)	8.7	(5.5-13.6)	290
	75 +	13.0	(7.3-18.8)	11.7	(7.3-18.1)	260
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	22.5	(14.8-30.1)	23.5	(15.2-34.5)	202
	Lager secundair	10.1	(6.3-14.0)	9.5	(6.3-14.0)	299
	Hoger secundair	9.5	(7.1-11.8)	8.5	(6.6-11.0)	849
	Hoger onderwijs	6.3	(4.5-8.1)	5.9	(4.3-7.9)	1018
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5.9	(4.2-7.7)	5.5	(4.0-7.5)	706
	Halfstedelijk gebied	9.2	(7.1-11.3)	8.3	(6.5-10.5)	1064
	Landelijk gebied	12.7	(9.2-16.3)	12.3	(9.0-16.4)	606
JAAR	2001	5.3	(4.4-6.3)	5.1	(4.2-6.1)	3249
	2004	5.3	(4.4-6.2)	5.0	(4.2-5.9)	3556
	2008	5.8	(4.6-6.9)	5.4	(4.4-6.6)	2953
	2013	9.2	(7.8-10.6)	8.4	(7.1-10.0)	2376

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 29 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van slaapproblemen (volgens de SCL-90R score), Vlaams Gewest

SL_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	24.4	(21.5-27.3)	24.3	(21.4-27.4)	1148
	Vrouwen	31.9	(28.9-34.9)	31.5	(28.6-34.6)	1240
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	26.4	(17.7-35.1)	26.2	(18.5-35.8)	218
	25 - 34	23.7	(18.1-29.2)	23.4	(18.4-29.3)	317
	35 - 44	22.6	(18.1-27.0)	22.5	(18.3-27.2)	430
	45 - 54	29.4	(24.3-34.6)	29.2	(24.3-34.6)	437
	55 - 64	31.0	(25.8-36.2)	31.0	(25.9-36.5)	426
	65 - 74	30.2	(24.3-36.2)	30.2	(24.5-36.5)	294
	75 +	37.4	(30.3-44.5)	36.6	(29.8-43.9)	266
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	43.7	(35.0-52.4)	40.1	(31.1-49.8)	203
	Lager secundair	27.4	(21.4-33.3)	25.1	(19.7-31.4)	308
	Hoger secundair	28.9	(25.1-32.7)	28.5	(24.8-32.5)	853
	Hoger onderwijs	25.1	(22.0-28.2)	25.6	(22.5-29.0)	1016
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	25.5	(21.8-29.2)	25.0	(21.4-29.0)	707
	Halfstedelijk gebied	31.2	(27.7-34.7)	30.5	(27.1-34.1)	1073
	Landelijk gebied	26.4	(22.3-30.5)	26.4	(22.4-30.7)	608
JAAR	2001	19.8	(18.0-21.5)	19.7	(18.0-21.5)	3249
	2004	19.6	(17.9-21.3)	19.3	(17.6-21.1)	3560
	2008	19.7	(17.9-21.5)	19.0	(17.3-20.9)	2939
	2013	28.3	(26.1-30.5)	27.1	(25.0-29.4)	2388

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 30 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat al zelfmoordgedachten heeft gehad in de loop van hun leven, Vlaams Gewest

SL02_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	12.2	(9.9-14.4)	11.5	(9.5-13.8)	1178
	Vrouwen	12.9	(10.7-15.2)	12.5	(10.4-14.8)	1261
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	12.4	(7.1-17.7)	12.4	(8.0-18.6)	218
	25 - 34	15.0	(9.5-20.5)	15.0	(10.3-21.2)	323
	35 - 44	13.3	(9.4-17.3)	13.3	(9.9-17.8)	433
	45 - 54	16.8	(12.3-21.2)	16.8	(12.8-21.6)	433
	55 - 64	13.1	(9.2-17.1)	13.1	(9.7-17.6)	427
	65 - 74	8.0	(4.6-11.5)	8.0	(5.2-12.1)	313
	75 +	5.1	(2.4-7.8)	5.1	(3.0-8.6)	292
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	12.8	(6.7-18.8)	19.0	(11.8-29.2)	212
	Lager secundair	10.5	(6.5-14.5)	11.5	(7.8-16.7)	326
	Hoger secundair	13.7	(10.8-16.7)	12.4	(9.8-15.5)	870
	Hoger onderwijs	12.2	(9.6-14.8)	10.4	(8.2-13.0)	1021
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	14.2	(10.9-17.4)	13.8	(10.8-17.3)	724
	Halfstedelijk gebied	12.5	(9.9-15.1)	11.9	(9.6-14.7)	1094
	Landelijk gebied	10.9	(7.8-14.0)	10.1	(7.5-13.4)	621
JAAR	2004	9.8	(8.5-11.2)	9.0	(7.8-10.3)	3577
	2008	9.8	(8.5-11.1)	9.0	(7.8-10.3)	2976
	2013	12.6	(10.9-14.3)	11.9	(10.3-13.6)	2439

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 31 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met zelfmoordgedachten in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

SL03_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4.9	(3.4-6.3)	4.6	(3.4-6.2)	1177
	Vrouwen	4.8	(3.4-6.3)	4.6	(3.4-6.2)	1260
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	5.4	(1.8-8.9)	5.4	(2.8-10.1)	218
	25 - 34	4.9	(1.9-7.9)	4.9	(2.7-8.8)	321
	35 - 44	4.4	(2.0-6.9)	4.4	(2.6-7.6)	433
	45 - 54	7.6	(4.6-10.6)	7.6	(5.1-11.2)	433
	55 - 64	5.0	(2.1-7.9)	5.0	(2.8-8.8)	425
	65 - 74	2.6	(0.7-4.6)	2.6	(1.3-5.5)	314
	75 +	2.4	(0.6-4.1)	2.4	(1.1-5.0)	293
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3.8	(1.0-6.6)	5.4	(2.4-11.4)	212
	Lager secundair	4.8	(1.9-7.7)	5.2	(2.8-9.3)	326
	Hoger secundair	5.9	(4.0-7.7)	5.3	(3.7-7.3)	869
	Hoger onderwijs	4.3	(2.6-6.0)	3.7	(2.4-5.7)	1020
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5.1	(3.2-6.9)	4.9	(3.3-7.1)	722
	Halfstedelijk gebied	5.2	(3.5-7.0)	4.9	(3.5-6.9)	1094
	Landelijk gebied	4.0	(2.2-5.8)	3.6	(2.3-5.7)	621
JAAR	2008	2.9	(2.2-3.6)	2.7	(2.1-3.5)	2971
	2013	4.9	(3.8-5.9)	4.7	(3.7-5.8)	2437

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 32 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen in de loop van hun leven, Vlaams Gewest

SL04_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3.1	(1.9-4.3)	2.6	(1.8-3.9)	1147
	Vrouwen	3.6	(2.4-4.8)	3.1	(2.2-4.4)	1244
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1.0	(0.0-2.1)	1.0	(0.3-3.0)	217
	25 - 34	4.3	(1.9-6.7)	4.3	(2.4-7.4)	319
	35 - 44	3.4	(1.3-5.5)	3.4	(1.8-6.3)	427
	45 - 54	5.1	(2.6-7.6)	5.1	(3.1-8.2)	425
	55 - 64	3.7	(1.3-6.1)	3.7	(1.9-7.0)	415
	65 - 74	2.9	(0.8-5.1)	2.9	(1.4-6.0)	307
	75 +	1.3	(0.0-2.7)	1.3	(0.5-3.6)	281
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4.1	(0.5-7.8)	5.7	(2.2-13.7)	208
	Lager secundair	6.4	(3.0-9.9)	6.3	(3.5-11.0)	316
	Hoger secundair	4.1	(2.5-5.7)	3.3	(2.2-4.9)	853
	Hoger onderwijs	1.8	(0.9-2.7)	1.3	(0.7-2.2)	1005
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4.0	(2.3-5.7)	3.5	(2.2-5.4)	710
	Halfstedelijk gebied	3.5	(2.2-4.9)	3.0	(2.0-4.5)	1073
	Landelijk gebied	2.4	(1.1-3.7)	2.0	(1.1-3.5)	608
JAAR	2004	2.3	(1.6-3.0)	2.1	(1.6-2.9)	3563
	2008	4.0	(3.1-4.8)	3.7	(2.9-4.6)	2928
	2013	3.4	(2.5-4.2)	3.1	(2.4-4.0)	2391

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 33 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

SL05_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0.4	(0.0-0.7)	0.6	(0.2-1.4)	1184
	Vrouwen	0.6	(0.0-1.1)	0.5	(0.2-1.1)	1272
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0.2	(0.0-0.6)	0.2	(0.0-1.4)	243
	25 - 34	0.3	(0.0-0.8)	0.3	(0.1-1.3)	328
	35 - 44	0.6	(0.0-1.2)	0.6	(0.2-1.6)	436
	45 - 54	1.2	(0.0-2.5)	1.2	(0.4-3.5)	434
	55 - 64	0.0	.	0.8	(0.1-5.1)	421
	65 - 74	0.7	(0.0-2.2)	0.7	(0.1-5.2)	310
	75 +	0.0	.	0.4	(0.1-2.5)	284
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0.3	(0.0-0.8)	3.1	(0.8-11.3)	213
	Lager secundair	1.8	(0.0-3.8)	1.6	(0.5-4.8)	320
	Hoger secundair	0.4	(0.0-0.8)	0.3	(0.1-0.9)	876
	Hoger onderwijs	0.2	(0.0-0.5)	0.2	(0.0-0.5)	1038
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0.1	(0.0-0.2)	0.5	(0.1-2.0)	733
	Halfstedelijk gebied	0.8	(0.2-1.5)	0.7	(0.3-1.4)	1102
	Landelijk gebied	0.4	(0.0-0.8)	0.3	(0.1-0.9)	621
JAAR	2004	0.3	(0.1-0.5)	0.3	(0.2-0.6)	3549
	2008	0.4	(0.2-0.6)	0.4	(0.2-0.7)	2917
	2013	0.5	(0.2-0.8)	0.6	(0.3-1.1)	2456

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 34 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden, Vlaams Gewest

MH_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4.1	(2.9-5.4)	3.1	(2.3-4.3)	1444
	Vrouwen	7.6	(6.0-9.3)	5.7	(4.3-7.5)	1547
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0.5	(0.0-1.2)	0.5	(0.2-1.7)	332
	25 - 34	2.6	(0.8-4.4)	2.5	(1.3-4.9)	396
	35 - 44	5.8	(3.4-8.3)	5.7	(3.7-8.5)	519
	45 - 54	7.1	(4.6-9.6)	6.8	(4.8-9.8)	505
	55 - 64	9.1	(5.7-12.5)	8.9	(6.0-12.9)	494
	65 - 74	5.7	(2.3-9.2)	5.5	(3.0-9.9)	368
	75 +	10.6	(6.5-14.6)	9.6	(6.5-14.2)	377
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	13.9	(8.5-19.3)	9.7	(6.2-14.8)	288
	Lager secundair	9.9	(5.6-14.3)	7.0	(4.3-11.2)	389
	Hoger secundair	5.3	(3.9-6.7)	4.0	(3.0-5.5)	1086
	Hoger onderwijs	3.7	(2.2-5.1)	2.8	(1.8-4.3)	1217
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5.9	(3.9-7.9)	4.3	(2.9-6.3)	944
	Halfstedelijk gebied	6.1	(4.6-7.6)	4.3	(3.2-5.8)	1326
	Landelijk gebied	5.7	(3.3-8.2)	4.2	(2.7-6.5)	721
JAAR	1997	5.1	(4.1-6.2)	5.0	(4.0-6.2)	2983
	2001	4.9	(4.0-5.7)	4.5	(3.7-5.4)	3475
	2004	4.8	(3.8-5.7)	4.4	(3.5-5.4)	3933
	2008	5.1	(4.1-6.0)	4.6	(3.7-5.6)	3378
	2013	5.9	(4.9-7.0)	5.3	(4.4-6.4)	2991

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 35 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor een gezondheidswerker heeft geraadpleegd, Vlaams Gewest

MH_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	75.1	(61.1-89.2)	95.7	(91.2-98.0)	60
	Vrouwen	79.8	(68.7-90.9)	96.3	(93.5-97.9)	121
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	100	(100.0-100.0)	100	(100.0-100.0)	3
	25 - 34	76.5	(45.6-100.0)	75.6	(44.8-92.2)	13
	35 - 44	85.3	(71.1-99.6)	85.1	(63.3-95.0)	28
	45 - 54	74.6	(57.4-91.8)	74.3	(54.4-87.5)	39
	55 - 64	74.3	(57.9-90.7)	74.4	(55.2-87.3)	43
	65 - 74	64.3	(24.4-100.0)	63.5	(26.4-89.5)	19
	75 +	87.6	(74.8-100.0)	87.1	(68.5-95.5)	36
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	90.5	(78.9-100.0)	98.6	(94.7-99.7)	37
	Lager secundair	67.3	(41.2-93.5)	94.4	(85.7-97.9)	32
	Hoger secundair	86.3	(77.6-95.0)	97.7	(95.4-98.9)	66
	Hoger onderwijs	66.4	(47.8-84.9)	92.7	(85.2-96.6)	46
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	78.0	(62.8-93.3)	96.1	(91.1-98.3)	59
	Halfstedelijk gebied	82.9	(72.4-93.4)	96.8	(93.4-98.5)	85
	Landelijk gebied	69.6	(46.3-93.0)	94.4	(87.4-97.6)	37
JAAR	2008	90.6	(85.8-95.5)	90.1	(83.5-94.3)	176
	2013	78.2	(69.7-86.8)	74.3	(63.1-83.0)	181

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 36 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor geneesmiddelen heeft gebruikt, Vlaams Gewest

MH_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	67.2	(52.5-81.9)	65.0	(46.9-79.6)	60
	Vrouwen	66.2	(54.9-77.6)	63.5	(49.7-75.4)	120
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	52.9	(23.0-82.7)	53.6	(8.9-93.2)	3
	25 - 34	63.7	(39.6-87.7)	64.1	(36.8-84.6)	13
	35 - 44	63.0	(48.2-77.9)	63.2	(41.6-80.6)	28
	45 - 54	62.3	(44.2-80.3)	62.4	(43.9-77.9)	39
	55 - 64	69.9	(53.2-86.6)	69.8	(50.5-84.0)	43
	65 - 74	60.5	(23.0-98.1)	60.8	(27.0-86.7)	19
	75 +	75.5	(61.0-90.0)	75.8	(59.5-87.0)	35
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	86.4	(74.6-98.2)	89.5	(70.9-96.8)	36
	Lager secundair	65.1	(39.8-90.5)	67.5	(41.6-85.9)	32
	Hoger secundair	70.4	(58.4-82.3)	69.3	(52.9-81.9)	66
	Hoger onderwijs	47.0	(31.5-62.5)	43.8	(26.4-62.8)	46
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	64.1	(48.6-79.6)	63.2	(45.5-77.9)	58
	Halfstedelijk gebied	72.1	(60.9-83.4)	69.6	(51.5-83.1)	85
	Landelijk gebied	59.2	(38.5-79.8)	56.5	(35.9-75.0)	37
JAAR	1997	70.9	(61.1-80.6)	70.4	(60.1-78.9)	155
	2001	71.7	(63.9-79.5)	68.6	(59.2-76.7)	170
	2004	85.8	(79.6-91.9)	84.3	(76.2-90.0)	170
	2008	79.9	(71.5-88.2)	78.4	(67.8-86.2)	136
	2013	66.6	(58.0-75.1)	60.9	(50.9-70.1)	180

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 37 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor psychotherapie heeft gevolgd, Vlaams Gewest

MH_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	25.9	(12.6-39.1)	21.7	(10.5-39.5)	60
	Vrouwen	21.8	(13.3-30.2)	21.6	(12.6-34.4)	121
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0.0	.	47.2	(7.0-91.4)	3
	25 - 34	15.0	(0.0-38.6)	15.0	(4.0-43.0)	13
	35 - 44	30.2	(8.5-51.8)	30.2	(14.1-53.2)	28
	45 - 54	53.9	(35.5-72.3)	53.9	(36.3-70.6)	39
	55 - 64	15.7	(1.9-29.5)	15.7	(6.2-34.5)	43
	65 - 74	3.3	(0.0-10.5)	3.3	(0.4-21.7)	19
	75 +	7.2	(0.0-16.3)	7.2	(1.9-23.5)	36
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	6.1	(0.0-13.0)	9.3	(2.3-31.3)	37
	Lager secundair	13.5	(0.0-29.2)	14.8	(3.6-44.8)	32
	Hoger secundair	29.9	(17.0-42.9)	23.9	(12.7-40.2)	66
	Hoger onderwijs	36.5	(17.8-55.2)	29.5	(13.9-52.0)	46
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	23.5	(9.2-37.7)	18.7	(7.7-39.0)	59
	Halfstedelijk gebied	22.6	(12.1-33.2)	22.8	(12.5-37.8)	85
	Landelijk gebied	23.7	(7.2-40.2)	23.5	(10.8-43.7)	37
JAAR	2004	22.4	(14.5-30.3)	22.3	(15.2-31.5)	170
	2008	42.2	(29.6-54.9)	40.8	(26.6-56.8)	135
	2013	23.1	(15.8-30.5)	24.9	(17.3-34.5)	181

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 38 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart slaap- of kalmeringsmiddelen te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, Vlaams Gewest

MH_5		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	9.2	(7.4-11.0)	6.8	(4.9-9.2)	1443
	Vrouwen	16.6	(14.3-18.9)	11.9	(9.7-14.5)	1546
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	2.5	(0.0-5.9)	2.5	(0.6-9.0)	332
	25 - 34	5.4	(2.7-8.1)	5.2	(3.1-8.6)	396
	35 - 44	4.0	(2.1-5.9)	3.9	(2.4-6.1)	519
	45 - 54	9.8	(6.7-12.8)	9.4	(6.9-12.8)	505
	55 - 64	18.3	(13.8-22.9)	18.0	(13.9-23.0)	494
	65 - 74	24.2	(18.3-30.1)	23.6	(18.4-29.9)	368
	75 +	34.9	(29.0-40.8)	33.1	(27.6-39.1)	375
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	32.6	(25.6-39.5)	15.6	(9.2-25.2)	288
	Lager secundair	22.4	(16.9-28.0)	12.9	(9.0-18.3)	388
	Hoger secundair	11.5	(9.0-13.9)	9.1	(7.0-11.7)	1086
	Hoger onderwijs	7.4	(5.7-9.2)	6.9	(5.3-9.0)	1216
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	12.8	(9.9-15.7)	8.9	(6.7-11.7)	944
	Halfstedelijk gebied	14.1	(11.7-16.5)	9.6	(7.1-12.9)	1325
	Landelijk gebied	11.5	(8.8-14.2)	8.3	(6.2-11.1)	720
JAAR	1997	6.2	(5.1-7.3)	5.6	(4.6-6.8)	2985
	2001	9.8	(8.4-11.1)	7.4	(6.3-8.6)	3492
	2004	11.5	(10.2-12.8)	8.7	(7.5-10.0)	3947
	2008	12.0	(10.6-13.3)	8.6	(7.4-9.8)	3409
	2013	13.0	(11.5-14.6)	9.1	(7.8-10.6)	2989

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 39 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart antidepressiva te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, Vlaams Gewest

MH_6		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	5.1	(3.7-6.5)	4.0	(2.9-5.4)	1443
	Vrouwen	8.2	(6.5-9.9)	6.2	(4.8-7.8)	1546
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0.7	(0.0-1.4)	0.7	(0.2-1.9)	332
	25 - 34	3.6	(1.6-5.5)	3.5	(2.0-6.0)	396
	35 - 44	4.9	(2.4-7.3)	4.8	(2.8-7.9)	519
	45 - 54	7.7	(4.9-10.5)	7.6	(5.2-10.9)	505
	55 - 64	9.5	(6.3-12.7)	9.4	(6.7-13.1)	494
	65 - 74	8.5	(4.0-13.0)	8.3	(4.9-13.6)	368
	75 +	12.8	(8.6-17.1)	12.1	(8.6-16.7)	375
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	18.2	(12.4-24.0)	12.7	(8.3-18.8)	288
	Lager secundair	9.0	(5.1-12.9)	6.4	(3.8-10.4)	388
	Hoger secundair	6.8	(4.9-8.7)	5.5	(4.1-7.4)	1086
	Hoger onderwijs	3.5	(2.3-4.6)	2.9	(2.0-4.1)	1216
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	6.6	(4.4-8.8)	4.9	(3.4-7.1)	944
	Halfstedelijk gebied	6.5	(5.0-8.1)	4.8	(3.5-6.4)	1325
	Landelijk gebied	7.1	(4.8-9.4)	5.4	(3.9-7.5)	720
JAAR	1997	2.8	(1.9-3.6)	2.5	(1.9-3.4)	2977
	2001	3.8	(3.0-4.6)	3.2	(2.5-4.0)	3487
	2004	4.6	(3.7-5.5)	3.8	(3.1-4.7)	3943
	2008	4.9	(4.0-5.9)	4.0	(3.3-5.0)	3402
	2013	6.7	(5.6-7.8)	5.4	(4.5-6.5)	2989

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 40 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart psychotrope geneesmiddelen te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, Vlaams Gewest

MH_7		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	11.4	(9.3-13.4)	9.0	(6.8-11.8)	1443
	Vrouwen	19.3	(16.9-21.7)	14.9	(12.5-17.7)	1546
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	2.8	(0.0-6.2)	2.8	(0.8-8.9)	332
	25 - 34	7.2	(4.2-10.2)	7.0	(4.5-10.5)	396
	35 - 44	7.4	(4.7-10.2)	7.3	(5.0-10.5)	519
	45 - 54	13.8	(10.2-17.4)	13.4	(10.2-17.5)	505
	55 - 64	20.5	(15.9-25.2)	20.3	(16.0-25.3)	494
	65 - 74	25.1	(19.1-31.0)	24.6	(19.3-30.9)	368
	75 +	38.3	(32.3-44.2)	36.6	(30.9-42.7)	375
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	36.7	(29.7-43.8)	20.6	(13.3-30.6)	288
	Lager secundair	24.7	(19.0-30.4)	16.0	(11.5-21.9)	388
	Hoger secundair	14.1	(11.5-16.7)	11.9	(9.5-14.9)	1086
	Hoger onderwijs	9.3	(7.4-11.3)	8.8	(6.9-11.2)	1216
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	15.1	(12.0-18.2)	11.4	(8.9-14.7)	944
	Halfstedelijk gebied	16.7	(14.2-19.3)	12.5	(9.7-16.1)	1325
	Landelijk gebied	13.6	(10.7-16.5)	10.6	(8.2-13.6)	720
JAAR	1997	7.7	(6.5-9.0)	7.2	(6.1-8.6)	2977
	2001	11.3	(9.9-12.7)	9.0	(7.8-10.3)	3487
	2004	13.3	(11.8-14.7)	10.6	(9.2-12.1)	3943
	2008	13.9	(12.4-15.3)	10.6	(9.3-12.0)	3402
	2013	15.5	(13.8-17.1)	11.6	(10.2-13.2)	2989

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 41 | Gemiddelde score van psychisch welzijn gemeten via toepassing van de GHQ-12 bij de bevolking van 15 jaar en ouder, Brussels Gewest

WB_1		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2.1	(1.7-2.4)	2.0	(1.7-2.3)	593
	Vrouwen	2.4	(2.1-2.7)	2.4	(2.1-2.7)	730
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1.1	(0.8-1.5)	1.1	(0.7-1.5)	119
	25 - 34	2.2	(1.7-2.7)	2.2	(1.7-2.7)	273
	35 - 44	2.6	(2.1-3.2)	2.7	(2.1-3.2)	230
	45 - 54	2.5	(1.9-3.1)	2.5	(1.9-3.1)	238
	55 - 64	2.3	(1.8-2.8)	2.3	(1.8-2.8)	206
	65 - 74	2.0	(1.4-2.6)	2.0	(1.4-2.6)	141
	75 +	2.3	(1.6-3.0)	2.3	(1.5-3.0)	116
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	3.9	(2.7-5.1)	4.0	(2.8-5.1)	73
	Lager secundair	2.9	(2.1-3.7)	2.8	(2.1-3.5)	172
	Hoger secundair	2.3	(1.8-2.7)	2.2	(1.8-2.7)	364
	Hoger onderwijs	1.9	(1.7-2.2)	1.8	(1.5-2.1)	687
JAAR	1997	1.9	(1.8-2.1)	1.9	(1.8-2.1)	2402
	2001	1.6	(1.5-1.7)	1.6	(1.4-1.7)	2205
	2004	1.6	(1.4-1.7)	1.5	(1.4-1.7)	2114
	2008	1.8	(1.7-2.0)	1.8	(1.7-1.9)	1905
	2013	2.2	(2.0-2.5)	2.2	(2.0-2.4)	1323

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 42 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische problemen (volgens de GHQ score 2+), Brussels Gewest

WB_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	35.8	(30.9-40.6)	35.0	(30.2-40.3)	593
	Vrouwen	43.4	(38.9-47.9)	42.9	(38.4-47.5)	730
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	28.3	(16.9-39.6)	27.8	(18.0-40.3)	119
	25 - 34	40.8	(33.0-48.7)	40.3	(32.9-48.3)	273
	35 - 44	41.9	(34.4-49.4)	42.4	(35.0-50.1)	230
	45 - 54	41.1	(33.3-49.0)	41.1	(33.5-49.1)	238
	55 - 64	40.0	(31.1-48.8)	39.9	(31.7-48.7)	206
	65 - 74	40.5	(30.7-50.3)	40.2	(30.8-50.3)	141
	75 +	42.7	(32.5-52.9)	41.8	(32.0-52.2)	116
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	58.6	(45.9-71.2)	58.9	(46.6-70.2)	73
	Lager secundair	46.3	(36.0-56.7)	45.2	(35.5-55.4)	172
	Hoger secundair	38.0	(31.8-44.2)	37.7	(31.6-44.2)	364
	Hoger onderwijs	37.4	(32.6-42.2)	36.0	(31.1-41.2)	687
JAAR	1997	37.1	(34.3-39.9)	36.5	(33.7-39.4)	2402
	2001	30.6	(28.3-32.8)	30.0	(27.8-32.3)	2205
	2004	30.7	(28.3-33.1)	30.0	(27.7-32.5)	2114
	2008	34.3	(31.8-36.8)	33.7	(31.2-36.2)	1905
	2013	39.8	(36.4-43.2)	39.3	(35.9-42.8)	1323

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 43 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische aandoening (volgens de GHQ score 4+), Brussels Gewest

WB_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	21.6	(17.5-25.8)	19.8	(16.0-24.2)	593
	Vrouwen	27.8	(23.6-32.0)	26.1	(22.1-30.6)	730
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	9.3	(3.0-15.7)	9.1	(4.6-17.2)	119
	25 - 34	27.1	(19.5-34.7)	26.5	(19.8-34.6)	273
	35 - 44	28.8	(21.9-35.6)	29.1	(22.7-36.5)	230
	45 - 54	25.6	(18.6-32.7)	25.5	(19.1-33.1)	238
	55 - 64	27.6	(20.2-35.0)	27.4	(20.9-35.1)	206
	65 - 74	21.9	(13.2-30.6)	21.5	(14.1-31.4)	141
	75 +	26.7	(16.7-36.6)	25.7	(17.1-36.9)	116
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	36.8	(24.1-49.5)	36.8	(24.8-50.6)	73
	Lager secundair	30.1	(21.1-39.1)	27.9	(20.3-37.1)	172
	Hoger secundair	25.7	(19.8-31.5)	24.2	(18.9-30.5)	364
	Hoger onderwijs	22.3	(18.0-26.5)	19.7	(15.8-24.2)	687
JAAR	1997	20.8	(18.5-23.1)	20.3	(18.1-22.7)	2402
	2001	16.8	(15.0-18.6)	16.3	(14.6-18.2)	2205
	2004	15.9	(14.1-17.7)	15.3	(13.6-17.2)	2114
	2008	19.3	(17.2-21.3)	18.7	(16.7-20.8)	1905
	2013	24.9	(21.8-27.9)	24.2	(21.3-27.4)	1323

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 44 | Gemiddelde vitaliteitscore (positieve geestelijke gezondheid) gemeten via de SF-36 (VT) bij de bevolking van 15 jaar en ouder, Brussels Gewest

WB_4		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	56.9	(54.7-59.0)	56.9	(54.6-59.1)	528
	Vrouwen	53.3	(51.6-55.1)	53.4	(51.6-55.2)	662
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	55.8	(50.9-60.7)	56.0	(50.9-61.1)	113
	25 - 34	54.4	(51.3-57.4)	54.6	(51.5-57.6)	259
	35 - 44	55.4	(52.1-58.8)	55.2	(51.8-58.5)	216
	45 - 54	54.2	(50.7-57.8)	54.3	(50.8-57.8)	218
	55 - 64	55.3	(51.9-58.6)	55.5	(52.1-58.8)	177
	65 - 74	57.9	(54.2-61.6)	58.1	(54.4-61.7)	117
	75 +	51.9	(47.1-56.8)	52.4	(47.5-57.2)	90
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	46.0	(38.0-53.9)	46.1	(38.4-53.7)	60
	Lager secundair	50.4	(45.8-54.9)	50.9	(46.3-55.4)	145
	Hoger secundair	55.6	(52.6-58.6)	55.6	(52.7-58.6)	320
	Hoger onderwijs	56.5	(54.6-58.3)	56.7	(54.6-58.7)	639
JAAR	2004	56.1	(55.1-57.1)	56.2	(55.2-57.2)	2121
	2008	54.6	(53.5-55.7)	54.6	(53.5-55.7)	1823
	2013	55.0	(53.5-56.4)	55.0	(53.6-56.5)	1190

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 45 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een optimale vitaliteitscore (gemiddelde SF-36 score + 1 DS*), Brussels Gewest

WB_5		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	11.3	(8.2-14.4)	11.1	(8.5-14.5)	528
	Vrouwen	8.1	(5.6-10.5)	8.1	(5.9-11.0)	662
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	9.0	(2.6-15.3)	9.1	(4.4-17.9)	113
	25 - 34	8.6	(4.3-12.8)	8.6	(5.2-13.9)	259
	35 - 44	11.1	(6.1-16.1)	10.7	(6.8-16.6)	216
	45 - 54	9.2	(4.6-13.8)	9.1	(5.5-14.8)	218
	55 - 64	10.0	(5.6-14.4)	10.1	(6.5-15.4)	177
	65 - 74	10.9	(3.6-18.2)	10.9	(5.5-20.5)	117
	75 +	7.9	(2.0-13.7)	8.1	(3.8-16.3)	90
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	4.2	(0.0-9.4)	4.2	(1.2-13.5)	60
	Lager secundair	6.3	(1.4-11.2)	6.4	(3.0-13.3)	145
	Hoger secundair	14.6	(9.3-20.0)	14.5	(10.0-20.4)	320
	Hoger onderwijs	8.6	(6.2-11.0)	8.4	(6.1-11.4)	639
JAAR	2004	8.8	(7.2-10.5)	8.9	(7.4-10.8)	2121
	2008	9.0	(7.4-10.5)	9.1	(7.7-10.9)	1823
	2013	9.6	(7.5-11.6)	9.9	(8.0-12.2)	1190

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 46 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een eetstoornis zou kunnen hebben (volgens de SCOFF score 2+), Brussels Gewest

SL_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	10.0	(7.1-12.9)	9.1	(6.6-12.3)	595
	Vrouwen	15.0	(11.1-18.8)	14.2	(11.0-18.1)	714
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	12.1	(4.6-19.7)	11.7	(6.2-20.9)	117
	25 - 34	13.2	(6.7-19.7)	12.7	(7.7-20.1)	270
	35 - 44	14.8	(9.2-20.4)	14.8	(10.0-21.3)	228
	45 - 54	16.5	(10.1-22.9)	16.3	(10.9-23.8)	235
	55 - 64	10.1	(5.2-15.0)	9.8	(5.9-15.9)	207
	65 - 74	10.1	(4.4-15.9)	9.8	(5.5-16.8)	140
	75 +	5.4	(0.4-10.3)	5.0	(1.9-12.2)	112
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	18.7	(7.5-29.9)	18.7	(9.7-33.0)	77
	Lager secundair	16.1	(8.5-23.7)	14.6	(9.2-22.5)	165
	Hoger secundair	14.5	(9.9-19.0)	13.3	(9.2-18.7)	357
	Hoger onderwijs	10.5	(7.0-14.0)	9.0	(6.5-12.4)	683
JAAR	2013	12.6	(10.1-15.1)	.	.	1309

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 47 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van depressieve gevoelens (volgens de SCL-90R score), Brussels Gewest

SL_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	13.7	(10.3-17.1)	13.0	(10.0-16.6)	569
	Vrouwen	22.4	(18.6-26.2)	21.8	(18.2-25.9)	689
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	9.3	(3.1-15.6)	8.8	(4.5-16.6)	117
	25 - 34	17.8	(11.7-23.9)	17.0	(11.7-24.0)	270
	35 - 44	21.2	(14.8-27.6)	21.4	(15.6-28.6)	219
	45 - 54	21.8	(14.9-28.7)	21.3	(15.3-29.0)	225
	55 - 64	17.7	(11.9-23.6)	17.2	(12.3-23.5)	198
	65 - 74	14.2	(7.7-20.6)	13.7	(8.6-21.2)	133
	75 +	23.4	(13.4-33.5)	22.2	(14.2-32.9)	96
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	34.1	(19.9-48.2)	33.7	(20.7-49.6)	68
	Lager secundair	24.4	(14.9-33.9)	22.2	(14.6-32.2)	149
	Hoger secundair	21.5	(16.1-26.9)	20.6	(15.7-26.6)	345
	Hoger onderwijs	13.9	(10.6-17.2)	12.5	(9.7-16.0)	669
JAAR	2001	10.0	(8.5-11.4)	9.4	(8.1-10.9)	2173
	2004	9.5	(8.1-11.0)	9.1	(7.8-10.6)	2107
	2008	13.8	(11.9-15.6)	13.3	(11.6-15.3)	1891
	2013	18.2	(15.5-20.9)	17.8	(15.2-20.6)	1258

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 48 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van een angststoornis (volgens de SCL-90R score), Brussels Gewest

SL_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	9.8	(6.6-12.9)	9.0	(6.5-12.4)	569
	Vrouwen	13.5	(10.3-16.6)	13.1	(10.1-16.9)	687
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	6.6	(0.3-13.0)	6.4	(2.5-15.7)	117
	25 - 34	9.4	(4.8-13.9)	9.0	(5.4-14.9)	271
	35 - 44	17.0	(11.0-23.1)	17.2	(11.9-24.2)	220
	45 - 54	14.6	(8.5-20.7)	14.4	(9.4-21.6)	221
	55 - 64	11.1	(6.4-15.9)	10.9	(7.1-16.4)	196
	65 - 74	9.5	(4.0-14.9)	9.3	(5.2-16.0)	133
	75 +	10.8	(3.3-18.3)	10.3	(5.0-20.0)	98
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	27.4	(14.1-40.7)	28.1	(16.1-44.2)	68
	Lager secundair	15.4	(7.2-23.6)	13.9	(8.1-22.7)	149
	Hoger secundair	16.5	(11.1-22.0)	15.5	(10.8-21.8)	345
	Hoger onderwijs	7.5	(5.1-9.9)	6.5	(4.6-9.0)	667
JAAR	2001	7.2	(5.9-8.4)	6.9	(5.8-8.2)	2171
	2004	7.0	(5.7-8.3)	6.7	(5.5-8.1)	2108
	2008	9.1	(7.6-10.7)	8.8	(7.4-10.5)	1887
	2013	11.7	(9.4-14.0)	11.4	(9.3-13.8)	1256

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 49 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van slaapproblemen (volgens de SCL-90R score), Brussels Gewest

SL_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	30.7	(25.6-35.8)	30.1	(25.3-35.4)	568
	Vrouwen	35.2	(30.7-39.8)	35.0	(30.6-39.8)	687
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	24.8	(14.9-34.7)	24.6	(16.3-35.4)	115
	25 - 34	30.0	(22.5-37.6)	29.8	(22.9-37.7)	270
	35 - 44	39.1	(31.3-46.8)	39.3	(31.9-47.3)	221
	45 - 54	37.9	(30.1-45.7)	37.8	(30.4-45.8)	225
	55 - 64	35.1	(24.0-46.1)	35.0	(24.7-47.0)	193
	65 - 74	19.9	(12.7-27.0)	19.8	(13.7-27.8)	132
	75 +	42.5	(30.5-54.4)	41.9	(30.7-54.0)	99
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	46.2	(31.5-60.8)	46.0	(32.0-60.6)	68
	Lager secundair	38.8	(29.2-48.5)	36.9	(28.1-46.7)	155
	Hoger secundair	32.7	(26.8-38.6)	32.5	(26.9-38.6)	340
	Hoger onderwijs	31.1	(26.0-36.2)	30.6	(25.5-36.2)	665
JAAR	2001	21.2	(19.2-23.2)	21.3	(19.4-23.4)	2179
	2004	18.8	(16.9-20.7)	19.0	(17.1-21.0)	2101
	2008	25.1	(22.7-27.5)	25.4	(23.1-28.0)	1872
	2013	33.1	(29.6-36.6)	33.4	(29.9-37.0)	1255

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 50 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat al zelfmoordgedachten heeft gehad in de loop van hun leven, Brussels Gewest

SL02_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	16.3	(12.3-20.2)	15.3	(11.8-19.6)	590
	Vrouwen	18.6	(15.0-22.2)	18.1	(14.8-22.0)	721
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	22.2	(10.5-33.9)	22.0	(12.4-35.9)	121
	25 - 34	15.1	(10.2-20.0)	14.9	(10.6-20.5)	274
	35 - 44	18.8	(12.7-24.8)	18.9	(13.6-25.7)	225
	45 - 54	24.5	(16.7-32.3)	24.5	(17.6-33.0)	233
	55 - 64	19.2	(12.8-25.6)	19.2	(13.7-26.2)	207
	65 - 74	8.9	(4.1-13.7)	8.8	(5.2-14.7)	138
	75 +	8.8	(2.7-14.9)	8.6	(4.2-16.7)	113
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	18.2	(7.9-28.6)	17.7	(9.2-31.3)	76
	Lager secundair	17.1	(9.7-24.5)	15.9	(10.1-24.2)	169
	Hoger secundair	15.6	(10.9-20.3)	14.7	(10.7-19.9)	354
	Hoger onderwijs	18.1	(14.2-21.9)	17.5	(14.0-21.8)	686
JAAR	2004	16.6	(14.6-18.6)	15.7	(13.8-17.7)	2121
	2008	16.1	(14.1-18.1)	15.2	(13.3-17.2)	1919
	2013	17.5	(14.8-20.2)	16.7	(14.2-19.5)	1311

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 51 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met zelfmoordgedachten in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

SL03_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4.6	(2.2-7.1)	4.4	(2.6-7.4)	588
	Vrouwen	6.2	(4.0-8.4)	6.2	(4.3-8.8)	715
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	9.3	(0.4-18.2)	9.0	(3.2-22.8)	121
	25 - 34	3.3	(0.9-5.8)	3.2	(1.5-6.7)	272
	35 - 44	7.0	(3.2-10.7)	7.0	(4.1-11.9)	224
	45 - 54	6.5	(2.1-11.0)	6.5	(3.3-12.5)	233
	55 - 64	5.0	(1.8-8.1)	4.9	(2.6-9.2)	205
	65 - 74	3.6	(0.4-6.7)	3.5	(1.5-8.2)	135
	75 +	4.0	(0.0-8.8)	3.8	(1.1-12.2)	113
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5.9	(0.2-11.6)	5.4	(1.9-13.9)	74
	Lager secundair	6.6	(0.7-12.5)	6.1	(2.6-13.9)	167
	Hoger secundair	5.8	(2.7-8.8)	5.5	(3.2-9.2)	354
	Hoger onderwijs	5.1	(2.9-7.3)	5.1	(3.1-8.1)	682
JAAR	2008	5.5	(4.3-6.7)	5.4	(4.3-6.8)	1915
	2013	5.5	(3.8-7.1)	5.4	(4.0-7.3)	1303

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 52 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen in de loop van hun leven, Brussels Gewest

SL04_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	5.5	(2.5-8.5)	4.6	(2.7-7.8)	581
	Vrouwen	6.1	(3.9-8.4)	5.3	(3.5-7.8)	698
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	12.2	(0.9-23.6)	12.2	(4.5-29.0)	119
	25 - 34	4.1	(1.2-6.9)	4.0	(2.0-8.0)	267
	35 - 44	3.1	(0.9-5.3)	3.1	(1.5-6.3)	220
	45 - 54	11.4	(5.8-17.1)	11.5	(6.9-18.3)	229
	55 - 64	5.5	(1.5-9.4)	5.4	(2.6-10.9)	203
	65 - 74	3.0	(0.0-6.4)	3.0	(1.0-8.8)	135
	75 +	1.4	(0.0-3.3)	1.3	(0.3-5.3)	106
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	9.6	(0.7-18.5)	7.7	(2.6-20.9)	73
	Lager secundair	6.9	(1.0-12.8)	5.4	(2.3-12.2)	162
	Hoger secundair	5.0	(2.1-7.9)	3.9	(2.1-7.4)	347
	Hoger onderwijs	4.9	(2.3-7.4)	4.3	(2.5-7.2)	672
JAAR	2004	5.6	(4.4-6.8)	5.1	(4.0-6.3)	2114
	2008	6.2	(4.9-7.5)	5.6	(4.5-6.9)	1893
	2013	5.8	(4.0-7.7)	5.3	(3.8-7.3)	1279

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 53 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

SL05_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0.8	(0.0-1.8)	0.7	(0.2-2.4)	608
	Vrouwen	0.5	(0.0-1.1)	0.8	(0.3-1.9)	722
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0.4	(0.0-1.3)	0.4	(0.1-3.1)	137
	25 - 34	0.9	(0.0-2.7)	0.9	(0.1-6.7)	273
	35 - 44	1.4	(0.0-3.0)	1.4	(0.4-4.6)	228
	45 - 54	0.6	(0.0-1.8)	0.6	(0.1-4.1)	236
	55 - 64	0.0	.	0.3	(0.0-2.4)	209
	65 - 74	0.0	.	0.7	(0.1-5.0)	138
	75 +	0.0	.	1.9	(0.3-12.0)	109
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5.7	(0.0-13.6)	6.8	(2.2-19.3)	75
	Lager secundair	0.7	(0.0-2.0)	1.7	(0.5-6.2)	169
	Hoger secundair	0.8	(0.0-2.0)	0.6	(0.1-2.9)	360
	Hoger onderwijs	0.0	.	0.0	(0.0-0.0)	701
JAAR	2004	0.6	(0.2-1.0)	0.6	(0.3-1.2)	2099
	2008	0.5	(0.1-0.8)	0.5	(0.3-1.0)	1883
	2013	0.6	(0.1-1.2)	0.9	(0.4-1.8)	1330

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 54 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden, Brussels Gewest

MH_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	6.8	(5.1-8.5)	6.0	(4.5-7.9)	1177
	Vrouwen	8.4	(6.6-10.2)	7.5	(5.9-9.5)	1354
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1.2	(0.0-2.4)	1.2	(0.5-3.2)	344
	25 - 34	4.8	(2.4-7.1)	4.7	(2.9-7.7)	510
	35 - 44	7.9	(4.9-10.8)	7.9	(5.4-11.4)	465
	45 - 54	13.9	(9.4-18.4)	13.9	(10.0-18.9)	431
	55 - 64	11.8	(8.0-15.6)	11.7	(8.4-16.0)	355
	65 - 74	7.7	(3.6-11.7)	7.5	(4.5-12.5)	206
	75 +	8.7	(4.6-12.8)	8.4	(5.2-13.4)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	13.8	(8.9-18.7)	12.5	(8.5-18.0)	298
	Lager secundair	15.6	(10.1-21.1)	13.4	(9.3-19.0)	342
	Hoger secundair	7.9	(5.5-10.4)	7.2	(5.1-10.1)	692
	Hoger onderwijs	4.1	(2.8-5.4)	3.4	(2.4-4.8)	1146
JAAR	1997	8.2	(6.8-9.7)	8.1	(6.8-9.7)	2562
	2001	8.9	(7.5-10.2)	8.6	(7.3-10.1)	2457
	2004	7.5	(6.4-8.7)	7.3	(6.3-8.6)	2955
	2008	7.3	(6.1-8.4)	7.1	(6.0-8.3)	2775
	2013	7.7	(6.4-8.9)	7.5	(6.3-8.9)	2531

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 55 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor een gezondheidswerker heeft geraadpleegd, Brussels Gewest

MH_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	84.0	(74.4-93.6)	86.3	(75.5-92.8)	71
	Vrouwen	84.6	(77.6-91.5)	85.6	(75.2-92.1)	119
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	74.4	(6.4-100.0)	74.4	(22.8-96.6)	5
	25 - 34	80.9	(60.2-100.0)	81.0	(55.9-93.5)	18
	35 - 44	91.6	(81.4-100.0)	91.6	(74.8-97.6)	36
	45 - 54	77.2	(63.5-90.9)	77.2	(60.9-88.1)	50
	55 - 64	84.3	(70.6-97.9)	84.3	(66.0-93.7)	44
	65 - 74	96.6	(89.1-100.0)	96.7	(77.9-99.6)	17
	75 +	87.8	(73.1-100.0)	87.8	(67.1-96.2)	20
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	74.5	(58.1-91.0)	74.5	(55.5-87.2)	38
	Lager secundair	82.1	(68.4-95.7)	85.8	(68.3-94.5)	44
	Hoger secundair	86.1	(76.8-95.5)	87.5	(74.9-94.3)	56
	Hoger onderwijs	93.5	(86.2-100.0)	94.0	(80.7-98.3)	49
JAAR	2008	89.8	(84.7-94.9)	91.3	(85.5-94.9)	196
	2013	84.3	(78.5-90.1)	86.3	(78.9-91.4)	190

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 56 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor geneesmiddelen heeft gebruikt, Brussels Gewest

MH_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	70.0	(57.7-82.3)	69.9	(54.5-81.8)	71
	Vrouwen	74.0	(64.1-83.8)	73.2	(60.8-82.8)	119
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	59.7	(0.0-100.0)	59.7	(15.9-92.1)	5
	25 - 34	69.8	(44.0-95.6)	69.5	(42.4-87.6)	18
	35 - 44	80.0	(63.6-96.4)	80.1	(60.1-91.5)	36
	45 - 54	70.2	(53.5-86.8)	70.1	(51.5-83.9)	50
	55 - 64	67.5	(51.1-83.9)	67.3	(49.6-81.1)	44
	65 - 74	84.8	(64.2-100.0)	83.9	(54.1-95.9)	17
	75 +	67.7	(42.2-93.1)	67.3	(41.4-85.7)	20
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	47.9	(29.0-66.7)	46.6	(29.0-65.1)	38
	Lager secundair	73.1	(55.3-90.9)	73.1	(53.6-86.4)	44
	Hoger secundair	78.3	(66.3-90.3)	77.9	(61.3-88.7)	56
	Hoger onderwijs	84.6	(71.7-97.5)	83.6	(64.9-93.3)	49
JAAR	1997	66.0	(56.9-75.1)	64.9	(56.0-73.0)	215
	2001	72.6	(65.4-79.9)	71.0	(62.8-78.0)	212
	2004	75.9	(68.9-82.9)	75.0	(67.0-81.6)	209
	2008	80.4	(73.9-86.8)	79.1	(71.4-85.1)	183
	2013	72.3	(64.4-80.1)	69.7	(60.4-77.6)	190

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 57 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor psychotherapie heeft gevolgd, Brussels Gewest

MH_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	40.9	(27.6-54.3)	44.8	(29.5-61.2)	71
	Vrouwen	38.6	(28.4-48.7)	44.4	(31.9-57.7)	119
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	85.8	(42.7-100.0)	85.8	(38.1-98.4)	5
	25 - 34	57.5	(29.5-85.6)	57.6	(31.8-79.8)	18
	35 - 44	53.7	(32.8-74.5)	53.6	(33.9-72.3)	36
	45 - 54	35.4	(19.0-51.7)	35.4	(21.3-52.6)	50
	55 - 64	26.5	(11.3-41.8)	26.6	(14.4-43.7)	44
	65 - 74	33.2	(4.7-61.6)	33.3	(13.0-62.6)	17
	75 +	13.9	(0.0-28.6)	13.9	(4.9-33.8)	20
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	25.1	(10.1-40.1)	31.9	(15.6-54.2)	38
	Lager secundair	30.3	(15.7-44.9)	32.3	(18.5-50.2)	44
	Hoger secundair	44.3	(27.9-60.8)	50.9	(32.7-69.0)	56
	Hoger onderwijs	56.5	(39.0-74.1)	60.2	(39.1-78.2)	49
JAAR	2004	16.1	(10.1-22.2)	14.9	(10.0-21.6)	209
	2008	44.6	(36.1-53.2)	46.0	(36.9-55.4)	183
	2013	39.6	(31.4-47.7)	39.2	(30.9-48.2)	190

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 58 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart slaap- of kalmeringsmiddelen te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, Brussels Gewest

MH_5		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	9.8	(7.3-12.4)	8.9	(6.7-11.7)	1176
	Vrouwen	11.1	(9.2-13.0)	9.1	(7.4-11.2)	1352
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1.8	(0.4-3.3)	1.8	(0.8-4.0)	343
	25 - 34	2.6	(1.0-4.3)	2.6	(1.4-4.9)	509
	35 - 44	9.0	(5.7-12.3)	9.0	(6.2-12.9)	465
	45 - 54	11.7	(7.7-15.8)	11.7	(8.3-16.4)	430
	55 - 64	16.6	(9.5-23.8)	16.6	(10.6-25.1)	355
	65 - 74	20.9	(13.8-28.0)	20.9	(14.7-28.8)	206
	75 +	30.3	(23.5-37.2)	30.2	(23.9-37.4)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	12.1	(7.9-16.2)	8.1	(5.4-12.1)	298
	Lager secundair	12.6	(8.2-17.0)	9.6	(6.3-14.2)	342
	Hoger secundair	11.5	(8.5-14.4)	10.5	(7.9-14.0)	692
	Hoger onderwijs	8.7	(6.1-11.2)	7.6	(5.5-10.4)	1144
JAAR	1997	10.9	(9.5-12.4)	9.6	(8.2-11.0)	2561
	2001	13.8	(12.2-15.4)	11.6	(10.2-13.1)	2485
	2004	14.5	(13.0-16.0)	12.7	(11.3-14.2)	2970
	2008	15.1	(13.5-16.7)	13.4	(11.9-15.1)	2813
	2013	10.5	(8.9-12.1)	9.3	(7.8-11.0)	2528

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 59 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart antidepressiva te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, Brussels Gewest

MH_6		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	5.4	(3.8-7.1)	4.7	(3.3-6.5)	1176
	Vrouwen	8.2	(6.5-10.0)	7.0	(5.4-9.0)	1352
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0.9	(0.0-1.9)	0.8	(0.3-2.6)	343
	25 - 34	2.6	(0.9-4.2)	2.5	(1.3-4.8)	509
	35 - 44	7.9	(4.9-10.9)	7.9	(5.4-11.4)	465
	45 - 54	11.4	(7.0-15.7)	11.3	(7.6-16.4)	430
	55 - 64	10.1	(6.6-13.6)	9.9	(7.0-13.9)	355
	65 - 74	9.1	(4.5-13.7)	8.8	(5.3-14.2)	206
	75 +	11.9	(7.2-16.6)	11.2	(7.4-16.5)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	8.3	(4.5-12.1)	6.6	(4.0-10.7)	298
	Lager secundair	11.2	(6.5-15.9)	8.9	(5.7-13.5)	342
	Hoger secundair	7.7	(5.0-10.3)	6.8	(4.5-10.1)	692
	Hoger onderwijs	4.8	(3.4-6.2)	4.0	(2.9-5.5)	1144
JAAR	1997	5.1	(4.0-6.2)	4.4	(3.5-5.4)	2538
	2001	6.4	(5.3-7.4)	5.3	(4.4-6.3)	2483
	2004	7.0	(5.9-8.1)	5.9	(5.0-7.1)	2964
	2008	7.0	(5.8-8.1)	5.9	(4.9-7.2)	2807
	2013	6.9	(5.7-8.1)	6.0	(4.9-7.2)	2528

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 60 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart psychotrope geneesmiddelen te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, Brussels Gewest

MH_7		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	11.6	(9.0-14.3)	10.5	(8.2-13.5)	1176
	Vrouwen	15.1	(12.9-17.4)	13.0	(10.8-15.4)	1352
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	2.0	(0.5-3.4)	1.9	(0.9-4.1)	343
	25 - 34	4.2	(2.0-6.3)	4.1	(2.5-6.8)	509
	35 - 44	11.8	(8.2-15.5)	11.9	(8.7-16.0)	465
	45 - 54	17.0	(12.1-21.8)	16.9	(12.6-22.4)	430
	55 - 64	21.3	(14.1-28.6)	21.2	(14.7-29.6)	355
	65 - 74	25.9	(18.5-33.3)	25.6	(19.0-33.6)	206
	75 +	33.7	(26.7-40.8)	33.1	(26.6-40.2)	220
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	14.5	(9.8-19.2)	10.3	(7.0-14.9)	298
	Lager secundair	19.0	(13.3-24.7)	15.2	(10.7-21.2)	342
	Hoger secundair	14.1	(10.8-17.4)	13.2	(10.1-17.0)	692
	Hoger onderwijs	11.0	(8.3-13.7)	9.7	(7.4-12.6)	1144
JAAR	1997	12.7	(11.1-14.2)	11.2	(9.7-12.8)	2538
	2001	15.7	(14.1-17.3)	13.4	(11.9-14.9)	2483
	2004	16.7	(15.2-18.3)	14.8	(13.3-16.5)	2964
	2008	16.5	(14.9-18.2)	14.8	(13.2-16.6)	2807
	2013	13.4	(11.6-15.2)	12.1	(10.5-14.0)	2528

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 61 | Gemiddelde score van psychisch welzijn gemeten via toepassing van de GHQ-12 bij de bevolking van 15 jaar en ouder, Waals Gewest

WB_1		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	1.7	(1.5-1.9)	1.7	(1.5-1.9)	1195
	Vrouwen	2.0	(1.8-2.2)	2.0	(1.8-2.2)	1339
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1.2	(0.9-1.6)	1.2	(0.9-1.6)	275
	25 - 34	1.9	(1.5-2.3)	1.9	(1.5-2.3)	354
	35 - 44	1.9	(1.5-2.2)	1.9	(1.5-2.2)	387
	45 - 54	2.4	(1.9-2.8)	2.4	(1.9-2.8)	459
	55 - 64	2.1	(1.7-2.5)	2.1	(1.7-2.5)	460
	65 - 74	1.3	(1.0-1.7)	1.3	(1.0-1.7)	361
	75 +	1.6	(1.2-2.0)	1.6	(1.2-2.0)	238
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	2.2	(1.7-2.6)	2.3	(1.8-2.8)	267
	Lager secundair	1.8	(1.4-2.2)	1.8	(1.4-2.2)	400
	Hoger secundair	2.1	(1.8-2.4)	2.0	(1.7-2.3)	781
	Hoger onderwijs	1.6	(1.4-1.8)	1.5	(1.3-1.8)	1063
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	1.9	(1.7-2.2)	1.9	(1.7-2.2)	864
	Halfstedelijk gebied	1.9	(1.5-2.4)	1.9	(1.4-2.3)	481
	Landelijk gebied	1.7	(1.5-1.9)	1.7	(1.5-1.9)	1189
JAAR	1997	1.9	(1.7-2.0)	1.8	(1.7-2.0)	2902
	2001	1.5	(1.4-1.6)	1.4	(1.3-1.6)	3733
	2004	1.5	(1.4-1.6)	1.4	(1.3-1.6)	3579
	2008	1.5	(1.3-1.6)	1.4	(1.3-1.5)	2641
	2013	1.8	(1.7-2.0)	1.8	(1.7-2.0)	2534

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 62 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische problemen (volgens de GHQ score 2+), Waals Gewest

WB_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	31.4	(27.8-35.0)	31.0	(27.6-34.7)	1195
	Vrouwen	38.0	(34.4-41.7)	37.8	(34.2-41.5)	1339
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	26.6	(19.3-33.9)	26.5	(20.0-34.2)	275
	25 - 34	38.8	(30.1-47.4)	38.8	(30.5-47.8)	354
	35 - 44	36.8	(30.3-43.3)	36.6	(30.4-43.4)	387
	45 - 54	37.9	(31.9-43.9)	37.7	(31.9-43.9)	459
	55 - 64	35.9	(29.7-42.0)	35.8	(29.9-42.2)	460
	65 - 74	29.1	(22.7-35.5)	28.9	(23.0-35.6)	361
	75 +	35.4	(26.7-44.0)	34.5	(26.5-43.4)	238
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	41.8	(33.3-50.3)	43.2	(34.7-52.1)	267
	Lager secundair	35.0	(28.5-41.6)	35.2	(28.9-42.1)	400
	Hoger secundair	38.9	(33.7-44.0)	37.9	(32.9-43.1)	781
	Hoger onderwijs	29.7	(25.5-33.9)	28.8	(24.8-33.1)	1063
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	35.9	(31.8-40.0)	35.5	(31.5-39.7)	864
	Halfstedelijk gebied	33.4	(26.3-40.5)	32.9	(26.4-40.3)	481
	Landelijk gebied	34.2	(29.8-38.6)	33.6	(29.3-38.1)	1189
JAAR	1997	35.2	(32.7-37.8)	34.2	(31.7-36.9)	2902
	2001	28.2	(26.3-30.2)	27.5	(25.5-29.5)	3733
	2004	29.7	(27.5-32.0)	28.9	(26.7-31.2)	3579
	2008	28.7	(26.5-30.9)	28.0	(25.9-30.2)	2641
	2013	34.9	(32.1-37.6)	34.5	(31.7-37.3)	2534

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 63 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente psychische aandoening (volgens de GHQ score 4+), Waals Gewest

WB_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	17.8	(14.8-20.8)	16.9	(14.3-19.9)	1195
	Vrouwen	21.7	(18.7-24.7)	21.0	(18.1-24.2)	1339
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	11.1	(6.1-16.1)	11.0	(7.0-17.0)	275
	25 - 34	25.0	(16.5-33.6)	25.0	(17.5-34.5)	354
	35 - 44	19.1	(14.2-24.1)	19.0	(14.6-24.4)	387
	45 - 54	25.6	(20.5-30.8)	25.4	(20.7-30.9)	459
	55 - 64	22.2	(16.8-27.5)	22.1	(17.2-27.9)	460
	65 - 74	13.7	(8.7-18.7)	13.5	(9.3-19.3)	361
	75 +	16.7	(9.8-23.5)	16.2	(10.6-23.9)	238
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	25.2	(18.0-32.3)	26.7	(19.7-35.2)	267
	Lager secundair	17.7	(12.7-22.7)	17.3	(12.8-22.9)	400
	Hoger secundair	21.8	(17.6-25.9)	20.2	(16.4-24.5)	781
	Hoger onderwijs	17.8	(14.0-21.6)	16.5	(13.2-20.3)	1063
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	21.1	(17.6-24.5)	20.2	(17.0-23.9)	864
	Halfstedelijk gebied	19.4	(14.1-24.7)	18.1	(13.4-23.9)	481
	Landelijk gebied	18.6	(14.8-22.4)	17.6	(14.3-21.6)	1189
JAAR	1997	20.0	(17.8-22.2)	19.1	(17.1-21.4)	2902
	2001	15.2	(13.6-16.7)	14.5	(13.1-16.1)	3733
	2004	14.6	(13.0-16.1)	13.8	(12.4-15.4)	3579
	2008	15.1	(13.3-16.8)	14.4	(12.7-16.2)	2641
	2013	19.9	(17.5-22.2)	19.2	(17.0-21.6)	2534

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 64 | Gemiddelde vitaliteitscore (positieve geestelijke gezondheid) gemeten via de SF-36 (VT) bij de bevolking van 15 jaar en ouder, Waals Gewest

WB_4		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	56.5	(55.0-58.0)	56.7	(55.2-58.1)	1082
	Vrouwen	54.1	(52.5-55.6)	54.2	(52.6-55.7)	1203
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	60.7	(58.0-63.3)	60.7	(58.1-63.3)	268
	25 - 34	54.0	(50.5-57.5)	54.0	(50.5-57.4)	347
	35 - 44	55.6	(53.1-58.1)	55.6	(53.1-58.1)	367
	45 - 54	52.5	(50.1-54.8)	52.5	(50.1-54.8)	421
	55 - 64	54.2	(51.2-57.1)	54.2	(51.2-57.2)	397
	65 - 74	57.1	(54.5-59.7)	57.2	(54.6-59.7)	296
	75 +	54.5	(50.3-58.8)	54.8	(50.5-59.1)	189
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	51.9	(47.7-56.1)	51.7	(47.6-55.7)	218
	Lager secundair	54.9	(51.7-58.1)	54.9	(51.8-58.0)	329
	Hoger secundair	53.5	(51.5-55.6)	53.9	(51.8-55.9)	705
	Hoger onderwijs	57.4	(55.7-59.2)	57.6	(55.9-59.3)	1013
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	54.9	(53.2-56.6)	55.0	(53.2-56.7)	784
	Halfstedelijk gebied	54.1	(51.2-57.0)	54.4	(51.5-57.3)	429
	Landelijk gebied	56.0	(54.1-57.9)	56.2	(54.4-58.0)	1072
JAAR	2004	55.5	(54.6-56.3)	55.4	(54.6-56.2)	3611
	2008	56.6	(55.6-57.6)	56.7	(55.7-57.6)	2468
	2013	55.2	(54.1-56.4)	55.3	(54.1-56.4)	2285

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 65 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met een optimale vitaliteitscore (gemiddelde SF-36 score + 1 DS*), Waals Gewest

WB_5		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	10.5	(8.1-12.9)	10.1	(7.9-12.8)	1082
	Vrouwen	8.6	(6.2-10.9)	8.0	(6.1-10.3)	1203
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	12.6	(7.3-17.8)	12.5	(8.2-18.7)	268
	25 - 34	9.0	(5.1-12.9)	8.9	(5.8-13.6)	347
	35 - 44	8.3	(4.3-12.3)	8.3	(5.1-13.2)	367
	45 - 54	3.6	(1.6-5.6)	3.6	(2.0-6.1)	421
	55 - 64	13.1	(8.5-17.6)	13.0	(9.1-18.3)	397
	65 - 74	9.7	(5.4-14.0)	9.7	(6.2-14.9)	296
	75 +	14.6	(6.2-23.0)	14.9	(8.2-25.4)	189
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	13.9	(6.2-21.6)	11.5	(6.7-18.9)	218
	Lager secundair	11.0	(5.2-16.7)	10.2	(5.8-17.3)	329
	Hoger secundair	8.3	(5.9-10.8)	8.0	(6.0-10.6)	705
	Hoger onderwijs	9.0	(6.6-11.3)	8.6	(6.6-11.2)	1013
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	10.2	(7.5-12.8)	9.5	(7.3-12.2)	784
	Halfstedelijk gebied	6.6	(4.0-9.3)	6.6	(4.4-9.8)	429
	Landelijk gebied	9.6	(6.8-12.4)	9.1	(6.6-12.2)	1072
JAAR	2004	7.8	(6.6-9.0)	7.7	(6.6-8.9)	3611
	2008	10.5	(9.0-11.9)	10.4	(9.0-11.9)	2468
	2013	9.5	(7.8-11.2)	9.3	(7.7-11.2)	2285

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 66 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een eetstoornis zou kunnen hebben (volgens de SCOFF score 2+), Waals Gewest

SL_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	9.0	(6.8-11.3)	7.8	(6.0-10.1)	1194
	Vrouwen	13.2	(10.7-15.6)	12.0	(9.9-14.5)	1339
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	9.0	(5.0-13.0)	8.8	(5.6-13.5)	273
	25 - 34	18.6	(12.7-24.5)	18.4	(13.3-25.0)	357
	35 - 44	12.6	(8.0-17.2)	12.3	(8.5-17.5)	388
	45 - 54	12.4	(8.8-16.0)	12.1	(9.0-16.2)	456
	55 - 64	9.6	(6.2-13.1)	9.5	(6.5-13.5)	456
	65 - 74	10.0	(5.5-14.5)	9.7	(6.1-15.1)	361
	75 +	2.3	(0.5-4.1)	2.1	(0.9-4.7)	242
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	10.5	(6.1-15.0)	12.9	(8.2-19.6)	263
	Lager secundair	11.2	(7.5-15.0)	10.3	(7.2-14.7)	401
	Hoger secundair	13.8	(10.2-17.5)	11.5	(8.6-15.1)	775
	Hoger onderwijs	9.3	(6.9-11.8)	7.4	(5.6-9.6)	1070
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	11.8	(9.0-14.5)	10.1	(7.8-12.9)	858
	Halfstedelijk gebied	11.5	(7.9-15.2)	10.2	(7.2-14.2)	486
	Landelijk gebied	10.5	(7.8-13.2)	9.2	(7.1-11.8)	1189
JAAR	2013	11.2	(9.5-13.0)	.	.	2533

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 67 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van depressieve gevoelens (volgens de SCL-90R score), Waals Gewest

SL_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	13.0	(10.5-15.6)	12.6	(10.4-15.3)	1149
	Vrouwen	20.2	(17.3-23.2)	19.5	(16.6-22.7)	1283
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	9.6	(5.0-14.3)	9.4	(5.8-14.9)	274
	25 - 34	14.0	(8.8-19.2)	13.8	(9.4-19.8)	355
	35 - 44	14.2	(9.6-18.9)	13.8	(9.9-19.1)	379
	45 - 54	22.1	(17.2-27.0)	21.6	(17.1-26.8)	447
	55 - 64	20.2	(14.8-25.7)	19.9	(15.0-25.9)	444
	65 - 74	13.1	(8.1-18.1)	12.7	(8.6-18.5)	322
	75 +	24.3	(16.4-32.1)	22.9	(16.3-31.2)	211
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	27.7	(20.0-35.4)	25.0	(18.3-33.2)	242
	Lager secundair	16.5	(11.7-21.2)	15.5	(11.4-20.7)	366
	Hoger secundair	19.4	(15.6-23.3)	18.4	(14.9-22.5)	752
	Hoger onderwijs	12.5	(9.6-15.3)	11.8	(9.3-14.9)	1050
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	17.1	(13.9-20.2)	16.3	(13.4-19.8)	830
	Halfstedelijk gebied	18.1	(12.8-23.5)	16.6	(12.1-22.4)	456
	Landelijk gebied	16.2	(13.2-19.2)	15.0	(12.3-18.2)	1146
JAAR	2001	10.1	(8.8-11.4)	9.5	(8.3-10.9)	3735
	2004	9.7	(8.4-11.1)	9.2	(8.0-10.6)	3575
	2008	11.0	(9.5-12.5)	10.2	(8.8-11.7)	2632
	2013	16.8	(14.8-18.9)	15.8	(13.9-17.9)	2432

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 68 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van een angststoornis (volgens de SCL-90R score), Waals Gewest

SL_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	8.7	(6.4-11.0)	7.9	(6.1-10.3)	1140
	Vrouwen	13.8	(11.2-16.4)	13.0	(10.6-15.8)	1266
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	6.9	(3.2-10.6)	6.7	(3.9-11.2)	272
	25 - 34	14.5	(6.3-22.6)	14.3	(7.9-24.5)	353
	35 - 44	10.3	(6.5-14.2)	10.0	(6.8-14.5)	376
	45 - 54	16.3	(11.8-20.9)	15.9	(11.9-20.9)	443
	55 - 64	13.0	(8.4-17.7)	12.7	(8.8-18.0)	438
	65 - 74	6.0	(2.1-9.9)	5.8	(3.0-10.8)	320
	75 +	7.6	(3.1-12.1)	7.0	(3.9-12.4)	204
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	14.7	(9.1-20.3)	15.9	(10.5-23.4)	235
	Lager secundair	10.2	(6.2-14.3)	9.5	(6.3-14.1)	358
	Hoger secundair	13.5	(10.1-16.9)	11.6	(8.7-15.4)	747
	Hoger onderwijs	9.5	(6.1-12.9)	8.1	(5.7-11.5)	1045
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	12.3	(9.5-15.2)	11.3	(8.8-14.4)	827
	Halfstedelijk gebied	10.3	(6.2-14.5)	9.0	(5.9-13.4)	449
	Landelijk gebied	10.7	(7.2-14.1)	9.5	(6.7-13.1)	1130
JAAR	2001	7.9	(6.7-9.1)	7.4	(6.3-8.7)	3728
	2004	7.3	(6.2-8.5)	6.9	(5.8-8.1)	3573
	2008	7.2	(6.0-8.5)	6.7	(5.6-8.0)	2621
	2013	11.4	(9.4-13.4)	10.7	(9.0-12.8)	2406

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 69 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met recente symptomen van slaapproblemen (volgens de SCL-90R score), Waals Gewest

SL_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	27.3	(23.8-30.8)	26.8	(23.5-30.4)	1143
	Vrouwen	35.2	(31.7-38.8)	34.7	(31.2-38.4)	1268
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	20.8	(14.2-27.4)	20.6	(14.9-27.7)	272
	25 - 34	30.8	(22.0-39.6)	30.8	(22.7-40.2)	353
	35 - 44	29.2	(22.6-35.7)	28.9	(22.8-35.8)	375
	45 - 54	38.5	(32.6-44.3)	38.2	(32.4-44.4)	443
	55 - 64	34.8	(28.8-40.9)	34.7	(28.9-41.0)	437
	65 - 74	29.8	(23.0-36.5)	29.6	(23.4-36.6)	319
	75 +	33.2	(24.1-42.3)	32.2	(24.0-41.5)	212
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	40.4	(31.5-49.3)	40.0	(31.5-49.1)	236
	Lager secundair	37.5	(30.1-44.9)	37.0	(30.0-44.6)	361
	Hoger secundair	33.7	(28.8-38.6)	32.7	(28.1-37.7)	745
	Hoger onderwijs	25.5	(21.6-29.4)	24.6	(20.9-28.7)	1047
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	30.3	(26.3-34.2)	29.7	(25.8-33.9)	820
	Halfstedelijk gebied	37.7	(31.2-44.1)	36.5	(30.1-43.4)	455
	Landelijk gebied	30.9	(26.7-35.2)	30.0	(25.9-34.5)	1136
JAAR	2001	20.9	(19.1-22.6)	20.7	(19.0-22.5)	3728
	2004	20.7	(18.8-22.6)	20.6	(18.7-22.6)	3578
	2008	23.7	(21.6-25.7)	23.3	(21.3-25.4)	2615
	2013	31.5	(28.8-34.2)	31.0	(28.4-33.8)	2411

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 70 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat al zelfmoordgedachten heeft gehad in de loop van hun leven, Waals Gewest

SL02_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	13.5	(11.0-16.1)	12.0	(9.8-14.5)	1183
	Vrouwen	17.2	(14.5-20.0)	15.8	(13.3-18.7)	1319
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	9.8	(5.5-14.2)	9.7	(6.3-14.9)	276
	25 - 34	20.2	(14.0-26.4)	20.2	(14.7-27.0)	357
	35 - 44	16.6	(11.8-21.4)	16.4	(12.2-21.7)	380
	45 - 54	23.0	(18.1-27.8)	22.7	(18.2-28.0)	460
	55 - 64	15.6	(11.4-19.9)	15.6	(11.8-20.3)	448
	65 - 74	9.5	(5.8-13.2)	9.3	(6.3-13.6)	352
	75 +	5.1	(1.9-8.2)	4.8	(2.6-9.0)	229
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	11.1	(6.6-15.6)	13.0	(8.7-19.0)	256
	Lager secundair	13.3	(8.5-18.0)	12.4	(8.6-17.6)	390
	Hoger secundair	18.2	(14.5-21.8)	15.8	(12.7-19.7)	764
	Hoger onderwijs	15.0	(12.1-17.8)	12.8	(10.4-15.7)	1068
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	13.1	(10.5-15.7)	11.8	(9.5-14.5)	855
	Halfstedelijk gebied	21.1	(15.5-26.7)	18.7	(14.2-24.1)	473
	Landelijk gebied	16.4	(13.4-19.4)	14.7	(12.1-17.7)	1174
JAAR	2004	15.5	(13.6-17.5)	14.4	(12.6-16.4)	3609
	2008	14.4	(12.6-16.1)	13.4	(11.8-15.2)	2627
	2013	15.5	(13.6-17.4)	14.6	(12.9-16.5)	2502

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 71 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met zelfmoordgedachten in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

SL03_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4.8	(3.4-6.2)	4.4	(3.3-6.0)	1182
	Vrouwen	5.4	(3.8-7.1)	5.1	(3.8-6.9)	1313
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	4.7	(1.4-7.9)	4.7	(2.3-9.1)	276
	25 - 34	4.5	(2.3-6.6)	4.5	(2.7-7.2)	355
	35 - 44	7.1	(3.8-10.4)	7.1	(4.5-11.1)	379
	45 - 54	5.6	(3.4-7.8)	5.6	(3.8-8.2)	458
	55 - 64	6.3	(3.3-9.3)	6.3	(3.9-10.1)	448
	65 - 74	3.3	(0.9-5.8)	3.3	(1.6-6.8)	351
	75 +	2.3	(0.2-4.4)	2.2	(0.9-5.6)	228
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5.1	(2.2-8.0)	5.9	(3.2-10.4)	256
	Lager secundair	4.2	(1.7-6.8)	4.0	(2.2-7.3)	388
	Hoger secundair	6.4	(4.1-8.7)	5.8	(4.0-8.3)	761
	Hoger onderwijs	4.5	(3.0-6.0)	4.0	(2.8-5.6)	1067
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	4.6	(3.1-6.1)	4.3	(3.0-6.0)	854
	Halfstedelijk gebied	6.2	(3.6-8.9)	5.9	(3.8-9.0)	472
	Landelijk gebied	5.5	(3.6-7.3)	5.0	(3.6-6.9)	1169
JAAR	2008	4.5	(3.5-5.5)	4.3	(3.4-5.3)	2629
	2013	5.1	(4.1-6.2)	5.0	(4.0-6.1)	2495

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 72 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen in de loop van hun leven, Waals Gewest

SL04_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	2.9	(1.7-4.0)	2.6	(1.7-3.9)	1173
	Vrouwen	7.9	(5.8-10.0)	7.4	(5.6-9.7)	1298
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	2.7	(0.0-5.3)	2.3	(0.9-6.1)	272
	25 - 34	9.0	(4.1-13.9)	8.2	(4.7-14.0)	353
	35 - 44	4.9	(2.3-7.5)	4.3	(2.5-7.4)	377
	45 - 54	6.8	(4.2-9.5)	5.9	(3.9-8.9)	452
	55 - 64	5.7	(2.7-8.6)	5.0	(3.0-8.3)	442
	65 - 74	4.5	(1.6-7.4)	3.9	(2.0-7.5)	349
	75 +	3.2	(0.5-5.9)	2.6	(1.1-6.1)	226
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	5.6	(2.5-8.8)	5.6	(3.0-10.2)	254
	Lager secundair	6.6	(3.3-9.8)	5.6	(3.2-9.6)	383
	Hoger secundair	5.9	(3.7-8.1)	4.6	(3.0-6.9)	755
	Hoger onderwijs	4.7	(2.7-6.6)	3.5	(2.3-5.3)	1055
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	5.2	(3.4-6.9)	4.1	(2.8-6.1)	839
	Halfstedelijk gebied	6.6	(3.5-9.7)	5.4	(3.2-8.9)	468
	Landelijk gebied	5.6	(3.5-7.7)	4.5	(3.1-6.5)	1164
JAAR	2004	5.9	(4.7-7.1)	5.0	(4.0-6.3)	3587
	2008	6.4	(5.2-7.5)	5.5	(4.5-6.7)	2587
	2013	5.5	(4.3-6.7)	4.8	(3.8-6.0)	2471

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 73 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een zelfmoordpoging heeft ondernomen in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

SL05_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0.4	(0.1-0.7)	0.4	(0.2-0.7)	1230
	Vrouwen	0.2	(0.0-0.4)	0.1	(0.1-0.4)	1328
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0.0	(0.0-0.1)	0.0	(0.0-0.3)	305
	25 - 34	0.3	(0.0-0.8)	0.3	(0.1-1.1)	363
	35 - 44	0.5	(0.0-1.2)	0.5	(0.2-1.6)	392
	45 - 54	0.7	(0.1-1.3)	0.6	(0.2-1.7)	465
	55 - 64	0.1	(0.0-0.4)	0.1	(0.0-0.9)	449
	65 - 74	0.0	.	0.1	(0.0-0.7)	353
	75 +	0.0	.	0.5	(0.1-3.5)	231
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0.4	(0.0-1.1)	0.2	(0.0-2.5)	258
	Lager secundair	0.2	(0.0-0.4)	0.1	(0.0-0.5)	393
	Hoger secundair	0.5	(0.1-1.0)	0.3	(0.1-0.8)	782
	Hoger onderwijs	0.1	(0.0-0.3)	0.2	(0.1-0.6)	1101
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0.2	(0.0-0.5)	0.1	(0.0-0.4)	863
	Halfstedelijk gebied	0.5	(0.0-1.1)	0.3	(0.1-1.0)	480
	Landelijk gebied	0.3	(0.1-0.6)	0.3	(0.1-0.8)	1215
JAAR	2004	0.6	(0.2-0.9)	0.5	(0.3-0.8)	3560
	2008	0.5	(0.1-0.8)	0.5	(0.2-1.0)	2579
	2013	0.3	(0.1-0.5)	0.2	(0.1-0.5)	2558

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 74 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden, Waals Gewest

MH_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	5.5	(4.1-6.9)	4.8	(3.7-6.3)	1722
	Vrouwen	9.6	(7.6-11.6)	8.3	(6.6-10.3)	1868
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1.6	(0.3-2.8)	1.5	(0.7-3.4)	475
	25 - 34	3.9	(2.0-5.8)	3.8	(2.3-6.2)	500
	35 - 44	7.9	(5.0-10.9)	7.7	(5.3-11.2)	538
	45 - 54	10.5	(7.4-13.6)	10.1	(7.5-13.6)	622
	55 - 64	11.2	(7.9-14.4)	10.9	(8.0-14.5)	601
	65 - 74	10.1	(3.6-16.7)	9.7	(5.0-18.0)	457
	75 +	8.7	(4.2-13.3)	7.9	(4.7-13.0)	397
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	16.1	(9.3-23.0)	13.7	(8.9-20.7)	446
	Lager secundair	8.2	(5.3-11.0)	6.8	(4.7-9.8)	560
	Hoger secundair	7.9	(5.8-10.0)	6.7	(5.0-8.8)	1108
	Hoger onderwijs	4.7	(3.2-6.1)	3.9	(2.8-5.5)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	9.0	(7.1-11.0)	7.6	(6.0-9.5)	1158
	Halfstedelijk gebied	6.0	(3.4-8.7)	4.9	(3.1-7.6)	647
	Landelijk gebied	6.7	(4.4-8.9)	5.6	(3.9-7.9)	1785
JAAR	1997	8.3	(6.9-9.7)	7.7	(6.5-9.2)	3000
	2001	8.0	(6.8-9.1)	7.2	(6.2-8.4)	4136
	2004	7.5	(6.3-8.6)	6.7	(5.7-7.9)	4227
	2008	7.4	(6.3-8.6)	6.7	(5.7-7.8)	3374
	2013	7.6	(6.3-9.0)	6.9	(5.7-8.2)	3590

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 75 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor een gezondheidswerker heeft geraadpleegd, Waals Gewest

MH_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	78.8	(67.9-89.7)	81.0	(69.2-89.0)	87
	Vrouwen	86.8	(79.1-94.5)	89.6	(81.6-94.3)	173
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	96.5	(91.1-100.0)	96.0	(79.2-99.3)	10
	25 - 34	65.7	(39.0-92.3)	64.8	(40.1-83.4)	22
	35 - 44	93.0	(85.4-100.0)	92.6	(80.2-97.5)	41
	45 - 54	83.7	(72.4-95.0)	82.8	(67.2-91.9)	63
	55 - 64	89.7	(79.6-99.8)	89.4	(73.0-96.3)	62
	65 - 74	88.2	(75.5-100.0)	87.9	(69.5-95.9)	32
	75 +	64.0	(31.8-96.2)	60.1	(29.0-84.7)	30
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	73.3	(57.2-89.4)	74.4	(54.1-87.8)	57
	Lager secundair	87.9	(77.4-98.4)	90.3	(78.6-96.0)	51
	Hoger secundair	84.8	(75.5-94.1)	85.9	(73.9-92.9)	90
	Hoger onderwijs	91.8	(83.3-100.0)	92.6	(78.1-97.7)	61
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	86.1	(79.2-93.1)	88.7	(79.0-94.2)	113
	Halfstedelijk gebied	92.4	(84.3-100.0)	93.1	(78.0-98.1)	46
	Landelijk gebied	79.1	(67.4-90.7)	81.4	(69.7-89.3)	101
JAAR	2008	84.2	(78.2-90.1)	82.4	(74.1-88.4)	235
	2013	84.0	(78.1-89.9)	81.8	(74.5-87.4)	260

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 76 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor geneesmiddelen heeft gebruikt, Waals Gewest

MH_3		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	73.6	(60.2-87.0)	72.7	(57.2-84.1)	87
	Vrouwen	83.1	(74.9-91.2)	83.4	(74.2-89.8)	173
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	83.8	(53.1-100.0)	81.8	(46.7-95.9)	10
	25 - 34	68.5	(43.1-93.9)	67.8	(42.1-85.9)	22
	35 - 44	86.0	(75.6-96.3)	85.2	(69.7-93.5)	41
	45 - 54	82.7	(71.8-93.5)	81.8	(66.9-90.9)	63
	55 - 64	85.4	(74.5-96.4)	85.0	(69.4-93.4)	62
	65 - 74	75.8	(46.6-100.0)	75.1	(43.7-92.1)	32
	75 +	64.5	(32.3-96.7)	60.9	(29.4-85.4)	30
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	67.7	(49.1-86.4)	65.8	(45.2-81.7)	57
	Lager secundair	86.1	(74.2-98.0)	85.3	(67.0-94.3)	51
	Hoger secundair	83.3	(74.2-92.4)	81.4	(69.0-89.6)	90
	Hoger onderwijs	83.6	(72.5-94.7)	81.2	(65.2-90.9)	61
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	80.2	(70.6-89.8)	79.5	(66.3-88.5)	113
	Halfstedelijk gebied	89.1	(79.2-99.0)	87.0	(67.9-95.5)	46
	Landelijk gebied	76.9	(65.3-88.4)	76.0	(63.1-85.4)	101
JAAR	1997	73.8	(66.1-81.5)	70.1	(61.1-77.8)	242
	2001	80.3	(74.1-86.4)	78.9	(71.8-84.6)	329
	2004	84.6	(78.6-90.6)	82.8	(75.1-88.5)	307
	2008	85.2	(79.2-91.2)	82.9	(74.9-88.8)	186
	2013	79.8	(73.1-86.5)	76.5	(68.1-83.2)	260

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 77 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat een depressie heeft gerapporteerd in de afgelopen 12 maanden en hiervoor psychotherapie heeft gevolgd, Waals Gewest

MH_4		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	24.0	(13.1-34.8)	23.1	(12.8-37.9)	87
	Vrouwen	33.6	(23.8-43.4)	34.2	(25.4-44.2)	173
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	72.7	(24.2-100.0)	70.1	(35.5-90.9)	10
	25 - 34	44.8	(18.5-71.1)	43.6	(22.2-67.6)	22
	35 - 44	45.1	(24.7-65.5)	43.0	(25.4-62.5)	41
	45 - 54	42.5	(26.1-58.9)	40.4	(26.3-56.3)	63
	55 - 64	23.4	(10.8-36.1)	22.0	(11.7-37.6)	62
	65 - 74	3.0	(0.0-7.2)	2.8	(0.7-11.0)	32
	75 +	6.6	(0.0-13.8)	5.7	(1.5-19.1)	30
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	8.4	(0.0-19.1)	14.2	(4.3-37.8)	57
	Lager secundair	38.4	(20.8-55.9)	37.2	(20.6-57.6)	51
	Hoger secundair	26.9	(14.7-39.1)	21.4	(12.5-34.2)	90
	Hoger onderwijs	52.7	(37.8-67.5)	47.9	(31.3-64.9)	61
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	28.3	(19.0-37.7)	30.4	(19.6-43.9)	113
	Halfstedelijk gebied	49.7	(27.4-72.0)	42.9	(22.3-66.4)	46
	Landelijk gebied	28.0	(14.2-41.8)	24.0	(14.5-37.0)	101
JAAR	2004	16.0	(7.9-24.2)	13.6	(7.6-23.0)	307
	2008	36.5	(27.6-45.4)	34.1	(24.8-44.8)	184
	2013	30.3	(22.7-37.8)	30.6	(23.5-38.6)	260

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 78 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart slaap- of kalmeringsmiddelen te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, Waals Gewest

MH_5		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	11.4	(9.6-13.3)	8.5	(7.0-10.3)	1720
	Vrouwen	17.1	(14.7-19.4)	12.0	(9.9-14.5)	1867
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1.9	(0.5-3.3)	1.9	(0.9-3.9)	475
	25 - 34	2.7	(1.1-4.2)	2.6	(1.5-4.7)	500
	35 - 44	8.6	(5.2-12.0)	8.5	(5.8-12.5)	538
	45 - 54	14.1	(10.3-18.0)	13.9	(10.6-18.1)	621
	55 - 64	24.2	(19.1-29.3)	24.1	(19.3-29.6)	601
	65 - 74	24.1	(18.9-29.4)	23.8	(18.9-29.4)	457
	75 +	35.3	(28.4-42.1)	34.0	(27.5-41.0)	395
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	26.0	(20.2-31.7)	12.3	(8.9-16.7)	446
	Lager secundair	14.1	(10.5-17.8)	9.3	(6.8-12.6)	559
	Hoger secundair	15.4	(12.3-18.6)	12.5	(10.0-15.5)	1107
	Hoger onderwijs	9.9	(7.5-12.2)	8.0	(6.1-10.4)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	16.5	(13.6-19.3)	11.7	(9.6-14.3)	1157
	Halfstedelijk gebied	15.0	(10.8-19.1)	10.9	(7.9-14.8)	647
	Landelijk gebied	12.1	(9.9-14.3)	8.5	(6.7-10.7)	1783
JAAR	1997	11.9	(10.0-13.8)	10.3	(8.7-12.3)	3004
	2001	13.9	(12.4-15.3)	10.4	(9.1-11.7)	4149
	2004	15.9	(14.4-17.5)	12.2	(10.8-13.7)	4260
	2008	18.3	(16.5-20.0)	14.0	(12.5-15.7)	3400
	2013	14.4	(12.7-16.0)	10.3	(9.0-11.8)	3587

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 79 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart antidepressiva te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, Waals Gewest

MH_6		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	6.6	(5.2-8.0)	5.4	(4.3-6.9)	1720
	Vrouwen	12.2	(10.0-14.3)	9.9	(7.9-12.4)	1867
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1.5	(0.0-3.0)	1.4	(0.5-3.9)	475
	25 - 34	3.2	(1.6-4.9)	3.1	(1.9-5.2)	500
	35 - 44	10.2	(6.9-13.5)	9.9	(7.1-13.6)	538
	45 - 54	13.3	(9.9-16.7)	12.8	(9.9-16.5)	621
	55 - 64	13.9	(10.4-17.4)	13.5	(10.3-17.5)	601
	65 - 74	13.6	(7.4-19.7)	12.9	(8.2-19.8)	457
	75 +	12.3	(8.0-16.5)	11.0	(7.6-15.6)	395
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	16.6	(11.1-22.0)	12.0	(8.1-17.3)	446
	Lager secundair	10.2	(6.9-13.5)	7.9	(5.4-11.6)	559
	Hoger secundair	10.4	(8.1-12.7)	8.5	(6.6-10.7)	1107
	Hoger onderwijs	6.4	(4.6-8.1)	5.1	(3.7-6.9)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	11.7	(9.6-13.9)	9.3	(7.4-11.6)	1157
	Halfstedelijk gebied	7.3	(4.4-10.2)	5.5	(3.5-8.4)	647
	Landelijk gebied	7.9	(5.9-10.0)	6.1	(4.6-8.0)	1783
JAAR	1997	5.4	(4.3-6.6)	4.6	(3.7-5.8)	2995
	2001	6.6	(5.5-7.6)	5.2	(4.4-6.2)	4145
	2004	8.3	(7.0-9.7)	6.7	(5.6-8.0)	4257
	2008	6.6	(5.5-7.6)	5.2	(4.3-6.2)	3391
	2013	9.5	(8.2-10.9)	7.6	(6.5-8.8)	3587

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 80 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat verklaart psychotrope geneesmiddelen te hebben gebruikt in de afgelopen 2 weken, Waals Gewest

MH_7		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	14.1	(12.1-16.1)	11.0	(9.3-13.0)	1720
	Vrouwen	22.8	(20.0-25.5)	17.5	(14.8-20.5)	1867
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	2.6	(0.7-4.5)	2.5	(1.2-5.1)	475
	25 - 34	4.1	(2.2-6.0)	4.0	(2.5-6.3)	500
	35 - 44	14.2	(10.1-18.2)	13.9	(10.4-18.4)	538
	45 - 54	19.7	(15.4-23.9)	19.3	(15.4-23.8)	621
	55 - 64	30.4	(25.2-35.7)	30.2	(25.1-35.8)	601
	65 - 74	29.5	(22.7-36.2)	28.8	(22.8-35.7)	457
	75 +	40.2	(33.0-47.5)	38.3	(31.4-45.8)	395
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	33.4	(26.8-40.0)	18.7	(14.1-24.5)	446
	Lager secundair	19.4	(15.1-23.7)	14.0	(10.6-18.3)	559
	Hoger secundair	19.9	(16.5-23.3)	16.8	(13.9-20.2)	1107
	Hoger onderwijs	12.6	(10.0-15.2)	10.4	(8.3-13.0)	1438
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	22.2	(19.1-25.3)	17.1	(14.3-20.2)	1157
	Halfstedelijk gebied	16.0	(11.8-20.3)	11.9	(8.8-15.9)	647
	Landelijk gebied	15.7	(13.0-18.4)	11.6	(9.5-14.1)	1783
JAAR	1997	13.9	(11.9-15.9)	12.5	(10.7-14.5)	2995
	2001	16.2	(14.7-17.8)	12.7	(11.4-14.2)	4145
	2004	18.4	(16.6-20.1)	14.7	(13.1-16.4)	4257
	2008	19.4	(17.6-21.2)	15.4	(13.9-17.2)	3392
	2013	18.6	(16.7-20.5)	14.4	(12.8-16.1)	3587

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

7. Lichamelijke pijn

AUTEUR

Sabine DRIESKENS

Gelieve bij het verwijzen naar resultaten van dit hoofdstuk de volgende referentie te gebruiken:
Driessens S. Lichamelijke pijn. In: Van der Heyden J, Charafeddine R (ed.). Gezondheidsenquête 2013.
Rapport 1: Gezondheid en Welzijn. WIV-ISP, Brussel, 2014

INHOUDSTAFEL

Samenvatting	959
1. Inleiding	961
2. Vragen	963
3. Indicatoren	965
4. Resultaten	967
4.1. SF-36 score lichamelijke pijn	967
4.2. Ervaren van lichamelijke pijn	970
4.3. Hinder door lichamelijke pijn bij normaal werk	974
4.4. Pijn gerelateerd aan de geestelijke gezondheid	977
5. Bespreking	979
6. Bibliografie	981
7. Tabellen	983

SAMENVATTING

In de gezondheidsenquête wordt de impact van pijnklachten op het dagelijks leven bevraagd door middel van twee SF-36¹ vragen bij de bevolking van 15 jaar en ouder: de ernst van en de hinder door lichamelijke pijn. De lichamelijke pijnscore wordt berekend door de combinatie van deze twee vragen. Deze score geeft een algemeen beeld van de hinder door lichamelijke pijn in een bevolking. Om de interpretatie te vergemakkelijken wordt deze score in dit rapport omgekeerd weergegeven en duidt dus een hoge score op de aanwezigheid van pijn en de hinder erdoor, een lage score op de afwezigheid ervan.

De vraagstelling rond lichamelijke pijn resulteert in een gemiddelde score voor vrouwen (27) die hoger is dan deze voor mannen (19), wat er op wijst dat vrouwen zich meer gehinderd voelen door lichamelijke pijn bij het uitvoeren van hun activiteiten dan mannen. Ouderen blijken meer dan jongeren gehinderd te worden door lichamelijke pijn. Mensen van 75 jaar en ouder hebben een score die oploopt tot 34.

De laagst opgeleiden hebben een beduidend hogere score (34) dan de hoogst opgeleiden (20). Deze socio-economische ongelijkheid kan wellicht deels verklaard worden door de aard van het werk en de fysieke inspanning die daarvoor vereist is.

De gemiddelde score is lager in het Vlaams Gewest (22) dan in het Waals (25) en het Brussels Gewest (24).

Hoewel de ruwe cijfers dit niet aangeven, wordt na correctie voor leeftijd en geslacht een significante dalende trend van deze score waargenomen tussen 1997 en 2013.

Wanneer specifiek gekeken wordt naar de ernst van lichamelijke pijn, dan kampt een kwart (26%) van de bevolking van 15 jaar en ouder met matige tot zeer hevige lichamelijke pijn. Dit geldt meer voor vrouwen (31%) dan voor mannen (21%). De prevalentie neemt toe met de leeftijd (39% van de 75-plussers), is twee keer zo hoog bij de laagst opgeleiden (41%) als bij de hoogst opgeleiden (21%) en is toegenomen van 1997 (20%) tot 2008 (28%), maar in 2013 (26%) terug gedaald.

Daarnaast wordt ook dieper ingegaan op hinder door lichamelijke pijn bij het uitvoeren van normaal werk. Meer dan 1 op 3 (36%) personen van 15 jaar en ouder met lichamelijke pijn wordt hierdoor gehinderd (nogal tot zeer veel), en dit geldt iets meer voor vrouwen (39%) dan voor mannen (31%). Hinder door lichamelijke pijn neemt toe met de leeftijd (44% bij de 75-plussers), is bijna twee keer zo hoog bij de laagst opgeleiden (51%) als bij de hoogst opgeleiden (27%) en is tussen 1997 (27%) en 2008 (37%) toegenomen, maar daarna gestagneerd (36% in 2013).

Tot slot is er een duidelijk verband tussen het hebben van lichamelijke pijn en depressieve symptomen en slaapproblemen.

¹ De SF-36 is een gevalideerde vragenlijst die verschillende gezondheidsdimensies meet.

1. INLEIDING

In het rapport van 2008 (1) werd de definitie van pijn door de Internationale Associatie voor de Studie van Pijn aangehaald, maar om de subjectieve ervaring van de patiënt als een belangrijk uitgangspunt te benadrukken, kan ook de definitie van Mc Caffery (2) dienen: "pijn is datgene wat een persoon die het ervaart zegt dat het is en is aanwezig wanneer hij/zij zegt dat het aanwezig is".

Volgens de Gezondheidsenquête van 2008 ervoer meer dan een kwart (28%) van de bevolking van 15 jaar en ouder lichamelijke pijn in de 4 weken voorafgaand aan het interview (1). Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) zijn hoofd-, rug- en gewrichtspijn de 3 meest voorkomende soorten gerapporteerde pijn (3).

Pijn heeft een enorme negatieve impact op de levenskwaliteit. Volgende moeilijkheden worden vaak door pijnlijders aangegeven: problemen bij het uitvoeren van dagdagelijkse activiteiten, bij het wandelen, om te werken, (familiale) relatieproblemen, slapeloosheid, angst en depressie. Samen hebben deze factoren een omgekeerd effect op het algemeen welzijn, zowel op lichamelijk, sociaal als geestelijk vlak. Bijgevolg wordt pijn, en dan vooral chronische pijn, vaak omschreven als 'vermoeiend' en 'geestelijk uitputtend' (4).

Naast de persoonlijke impact, is er ook de economische impact. Volgens berekeningen van gezondheidseconoom Prof. Annemans (5) was de totale kost van chronische pijn in 2010 voor België 11,6 miljard Euro. Deze kost was even hoog als die van kanker (3,1 miljard Euro), diabetes (3,5 miljard Euro) en cardiovasculaire aandoeningen (5 miljard Euro) samen, en heeft zowel betrekking op medische (1,6 miljard Euro) als sociale kosten (minstens 10 miljard Euro). Deze laatste kosten zijn het logische gevolg van het feit dat 1 op 5 mensen met chronische pijn niet meer werkt, en zij die wel nog werken zijn twee keer zo vaak afwezig van het werk. Bovendien veroorzaakt chronische pijn een daling in de productiviteit.

Deze stille epidemie heeft nog niet de aandacht gekregen die ze verdient. De erkenning van pijn als volksgezondheidsprobleem is zeer belangrijk. De negatieve impact van chronische pijn op de levenskwaliteit is veel groter dan deze van andere gezondheidsproblemen (bv. chronische ziekten en overgewicht/zwaarlijvigheid). Daarom zou dit ook als een ziekte op zich beschouwd moeten worden en zijn er gezondheidszorgprogramma's nodig om de zorg van mensen met pijn te verbeteren (4). Een multidisciplinaire aanpak (zowel gericht op lichamelijke, psychologische als sociale aspecten) is aangewezen om de levenskwaliteit te verbeteren (6).

Het is beleidsmatig niet enkel belangrijk om de prevalentie van aandoeningen te meten, maar ook om de impact van deze aandoeningen op het welzijn en op het functioneren binnen de maatschappij te bepalen. Deze klemtoon komt duidelijk naar voor in doelstelling 2 van de WGO over de kwaliteit van het leven (7).

Een systematische epidemiologische gegevensverzameling over pijn in de bevolking is dus essentieel. De Gezondheidsenquête is hiervoor een belangrijke informatiebron. Bovendien biedt de Gezondheidsenquête de opportuniteit om informatie te leveren over de prevalentie van pijn bij de meest kwetsbare groepen in de bevolking, dit m.b.t. socio-economische karakteristieken, gezondheidstoestand en leefstijldeterminanten.

2. VRAGEN

De vragen met betrekking tot lichamelijke pijn waren onderdeel van de mondelinge vragenlijst, maar deze vragen werden enkel gesteld aan personen van minstens 15 jaar en ouder. Proxies mochten deze vragen niet beantwoorden daar het hier om een subjectieve ervaring gaat.

Voor het in kaart brengen van lichamelijke pijn werd in de enquête gebruik gemaakt van de twee vragen uit de S(hort)F(orm)-36 v2 (8):

- PI.01** Hoeveel lichamelijke pijn hebt u de afgelopen 4 weken gehad? Met als antwoordmogelijkheden: geen, heel licht, licht, matig, hevig en heel hevig.
- PI.02** In welke mate bent u de afgelopen 4 weken door pijn gehinderd in uw normale werk, zowel werk buitenshuis als huishoudelijk werk? Met als antwoordmogelijkheden: helemaal niet, een klein beetje, nogal, veel en zeer veel.

Lichamelijke pijn wordt niet zo vaak bevraagd in een gezondheidsenquête. België was één van de pioniers in 1997. Nadat deze vragen waren weggelaten uit de Belgische gezondheidsenquêtes van 2001 en 2004, maken ze sinds 2008 terug deel uit van de enquête. De opname van pijn in deze enquête wordt ook sterk aanbevolen door Eurostat daar het een goed beeld geeft van de gezondheidstoestand van de bevolking.

3. INDICATOREN

- PI_1** Gemiddelde SF-36 score van lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder). Deze indicator wordt aangemaakt door zowel vraag PI.01 als PI.02 in rekening te brengen (8). Opgelet: normaal gezien geeft een hoge score de tendens naar de afwezigheid van lichamelijke pijn of ongemak aan, terwijl een lage score wijst op de aanwezigheid ervan. Omdat dit de interpretatie zeker niet vergemakkelijkt, hebben we deze score omgekeerd, wat er dus op neerkomt dat een hoge score de aanwezigheid van pijn, en de hinder erdoor, aangeeft en vice versa.
- PI01_1** Deze indicator geeft de verdeling (%) weer van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de ernst van lichamelijke pijn in de afgelopen 4 weken, met als antwoordmogelijkheden: geen, heel licht, licht, matig, hevig en heel hevig. Deze indicator zal niet in detail besproken worden, maar de cijfergegevens hiervan kunnen wel teruggevonden worden in de tabellen.
- PI01_2** Deze indicator is een gedichotomiseerde versie van de vorige indicator (PI01_1). Het geeft het percentage (%) weer van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat matige tot zeer hevige lichamelijke pijn heeft ervaren in de afgelopen 4 weken. In de bespreking van de resultaten zal verder de term 'lichamelijke pijn' gebruikt worden.
- PI02_1** Deze indicator geeft de verdeling (%) weer van de bevolking (van 15 jaar en ouder) met lichamelijke pijn volgens de hinder daardoor bij normaal werk, zowel voor werk buitenshuis als huishoudelijk werk, in de afgelopen 4 weken, met als antwoordmogelijkheden: helemaal niet, een klein beetje, nogal, veel en zeer veel. Deze indicator zal niet in detail besproken worden, maar de cijfergegevens hiervan kunnen wel teruggevonden worden in de tabellen.
- PI02_2** Deze indicator is een gedichotomiseerde versie van voorgaande indicator (PI02_1). Het geeft het percentage (%) weer van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat nogal tot zeer veel gehinderd werd door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken. In de bespreking van de resultaten zal verder de term 'gehinderd door lichamelijke pijn bij normaal werk' gebruikt worden.

4. RESULTATEN

4.1. SF-36 SCORE LICHAAMELIJKE PIJN

4.1.1. BELGIË

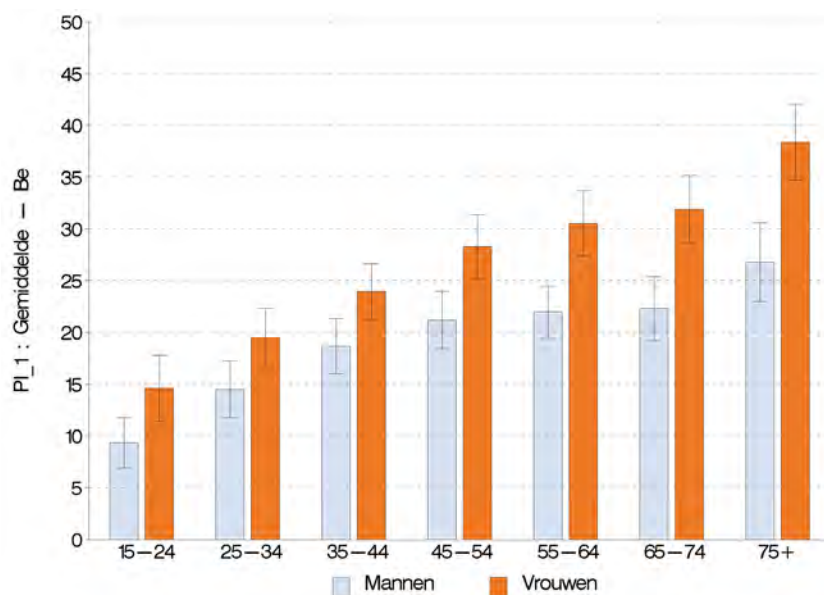
Zoals reeds omschreven in de indicatoren, geeft een hoge score in deze bespreking de aanwezigheid van lichamelijke pijn of ongemak aan en een lage score de afwezigheid ervan.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

De gemiddelde SF-36 score van lichamelijke pijn van de Belgische bevolking van 15 jaar en ouder is 23,1 (op een maximum van 100). Deze score is significant hoger bij vrouwen (26,8) dan bij mannen (19,1). Bovendien is de tijdstrend van deze score anders voor mannen dan voor vrouwen: voor beiden neemt de score af met de tijd, maar deze daling is groter bij mannen dan bij vrouwen.

Deze score neemt ook significant toe met de leeftijd. Dit gaat van 12,0 in de jongste leeftijdsgroep (15-24 jaar) en loopt op tot 33,8 in de oudste leeftijdsgroep (75 jaar en ouder). Dus hoe ouder de bevolking, hoe hoger de score. In elke leeftijdsgroep is de score hoger bij vrouwen dan bij mannen en vanaf de leeftijd van 45 jaar wordt dit significant verschil steeds groter (Figuur 1).

Figuur 1 | De gemiddelde SF36-score lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

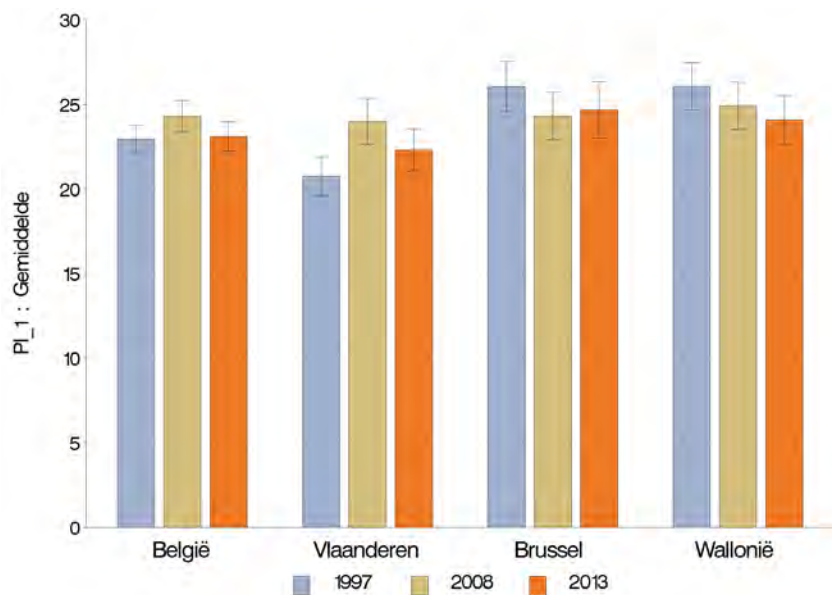
Mensen met een lager opleidingsniveau geven vaker aan last te hebben van lichamelijke pijn. De gemiddelde SF-36 score van lichamelijke pijn bij diegenen met geen of slechts een diploma lager onderwijs bedraagt 33,9. Ter vergelijking, deze score is slechts 19,8 bij diegenen met een diploma hoger onderwijs. Na correctie voor leeftijd en geslacht blijft het verschil tussen de lagere en de hoogst opgeleiden significant.

In tegenstelling tot in 2008 zijn er geen significante verschillen tussen stedelijke gebieden (23,7), halfstedelijke (22,9) en landelijke gebieden (22,5) wat de SF-36 score betreft.

Evolutie over de tijd

De ruwe cijfergegevens van de SF-36 score laten uitschijnen dat de score tussen 1997 (23,0) en 2008 (24,3) is toegenomen, maar tussen 2008 (24,3) en 2013 (23,1) terug is afgenomen (Figuur 2). Echter, na correctie voor leeftijd en geslacht wordt tussen 1997 en 2013 een significante, lineaire dalende trend waargenomen.

Figuur 2 | De gemiddelde SF-36 score lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), per jaar en per gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

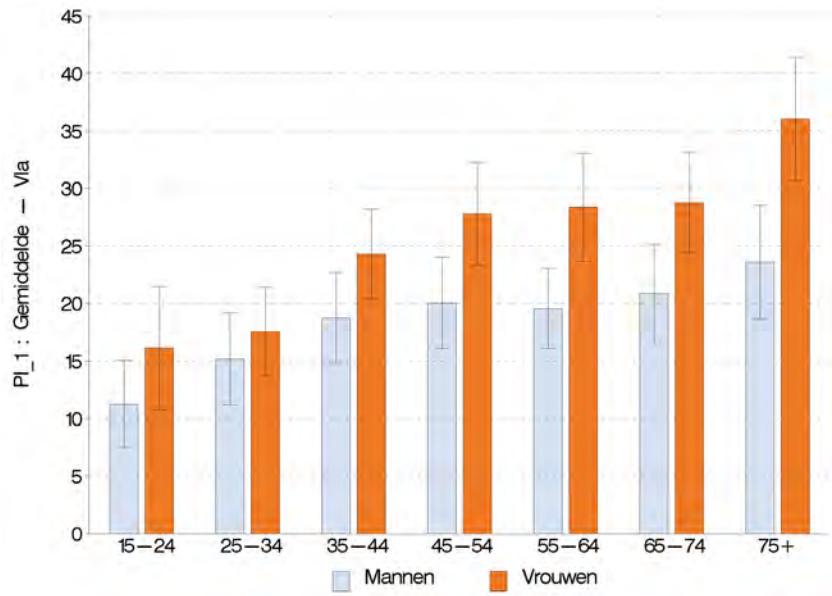
4.1.2. GEWESTEN

De gemiddelde SF-36 score van lichamelijke pijn is lager in het Vlaams Gewest (22,3) dan in het Waals (24,7) en het Brussels Gewest (24,1). Na correctie voor leeftijd en geslacht blijft deze score significant lager in het Vlaams Gewest dan in het Brussels en Waals Gewest. De tijdstrend in de gewesten is verschillend ($p < 0,05$): in het Vlaams Gewest is de score tussen 1997 en 2008 toegenomen, om daarna terug te dalen tussen 2008 en 2013; in het Brussels Gewest is de score over de tijd constant gebleven en in het Waals Gewest is deze score lineair gedaald tussen 1997 en 2013. Deze voor leeftijd en geslacht gecorrigeerde waarnemingen komen vrij goed overeen met de brutocijfers die zijn voorgesteld in figuur 2.

Vlaams Gewest

De SF-36 score van de bevolking van 15 jaar en ouder in het Vlaams Gewest is 22,3. Ook hier is deze score significant hoger bij vrouwen dan bij mannen (respectievelijk 25,9 en 18,5). De resultaten voor het Vlaams Gewest lopen parallel met deze voor het ganse land: een toename van de score naarmate de leeftijd stijgt (significant vanaf de leeftijdsgroep 35-44 jaar) (Figuur 3), een significant hogere score voor de lager opgeleiden (32,9) en geen verschillen volgens urbanisatiegraad. Ten opzichte van 1997 (20,8) is de score in 2008 (24,0) gestegen, een stijging die ook significant is na correctie voor leeftijd en geslacht; tussen 2008 (24,0) en 2013 (22,3) daalt deze score terug, maar deze daling is niet meer significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

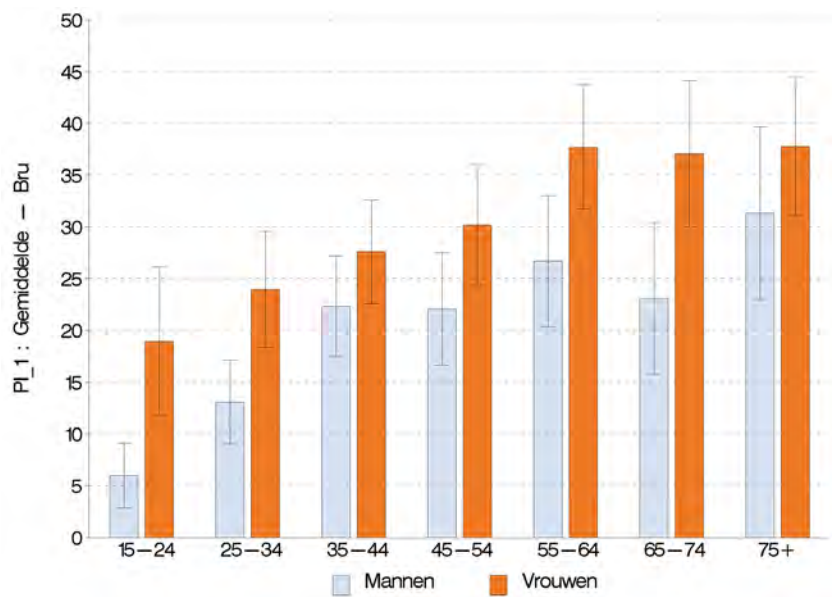
Figuur 3 | De gemiddelde SF-36 score lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

Brussels Gewest

De SF-36 score voor de bevolking van 15 jaar en ouder in het Brussels Gewest is 24,7. Ook in het Brussels Gewest is deze score significant hoger bij vrouwen dan bij mannen (respectievelijk 29,3 en 19,7). Voor het overige lopen de resultaten voor het Brussels Gewest parallel met deze voor het ganse land: een toename van de score naarmate de leeftijd stijgt (Figuur 4) en een significant hogere score bij de lager opgeleiden (35,5). Deze score is constant gebleven over de tijd (26,1 in 1997, 24,3 in 2008 en 24,7 in 2013). Ook na correctie voor leeftijd en geslacht worden er geen significante verschillen tussen de enquêtejaren waargenomen.

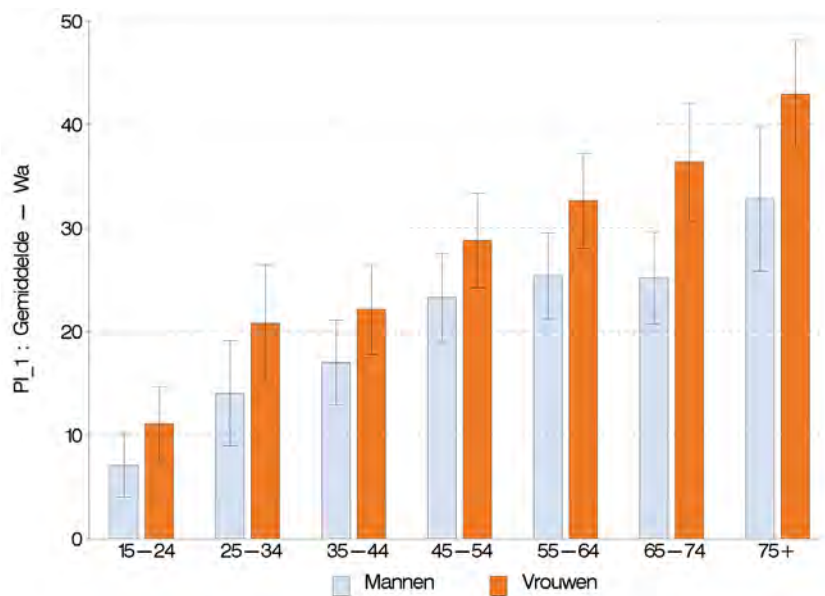
Figuur 4 | De gemiddelde SF-36 score lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

Waals Gewest

De SF-36 score voor de bevolking van 15 jaar en ouder in het Waals Gewest is 24,1. Ook in het Waals Gewest is deze score significant hoger bij vrouwen dan bij mannen (respectievelijk 27,7 en 20,1). Voor het overige lopen de resultaten voor het Waals Gewest parallel met deze voor het ganse land: een toename van de score naarmate de leeftijd stijgt (met een opmerkelijk hoge score bij mensen van 75 jaar en ouder (39,2)) (Figuur 5), een significant hogere score voor de lager opgeleiden (33,9) en geen verschillen volgens urbanisatiegraad. De score is afgenomen sinds 1997 (van 26,1 in 1997 naar 24,9 in 2008 tot 24,1 in 2013), en deze trend is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 5 | De gemiddelde SF-36 score lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

4.2. ERVAREN VAN LICHAMELIJKE PIJN

4.2.1. BELGIË

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Iets meer dan een kwart (26%) van de bevolking van 15 jaar en ouder geeft aan lichamelijke pijn te hebben ervaren. Zoals we ook al konden afleiden uit de SF-36 score ligt dit percentage significantief hoger bij vrouwen (31%) dan bij mannen (21%). Dit percentage evolueert op dezelfde manier voor beide geslachten, nl. een toename tussen 1997 en 2008, gevolgd door een afname tussen 2008 en 2013.

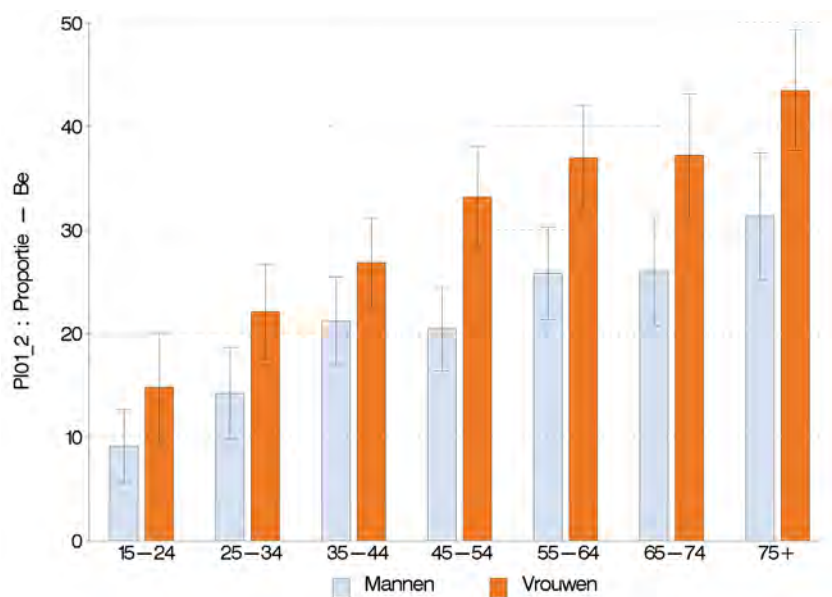
Zoals de pijnscore ook aangeeft, stijgt de prevalentie van lichamelijke pijn significantief met de leeftijd, gaande van 12% in de jongste leeftijdsgroep tot 39% in de oudste leeftijdsgroep, een verdrievoudiging. Vanaf 75 jaar ervaren dus twee op vijf ouderen pijn. Vanaf 45 jaar is het verschil tussen vrouwen en mannen significantief (Figuur 6).

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De prevalentie van lichamelijke pijn is significantief lager bij de hoogst opgeleiden (21%) t.o.v. de andere opleidingsniveaus, met een prevalentie die twee keer zo hoog is bij de laagst opgeleiden (41%).

Er zijn geen significante verschillen tussen stedelijke gebieden (27%), halfstedelijke (26%) en landelijke gebieden (25%) voor wat deze prevalentie betreft.

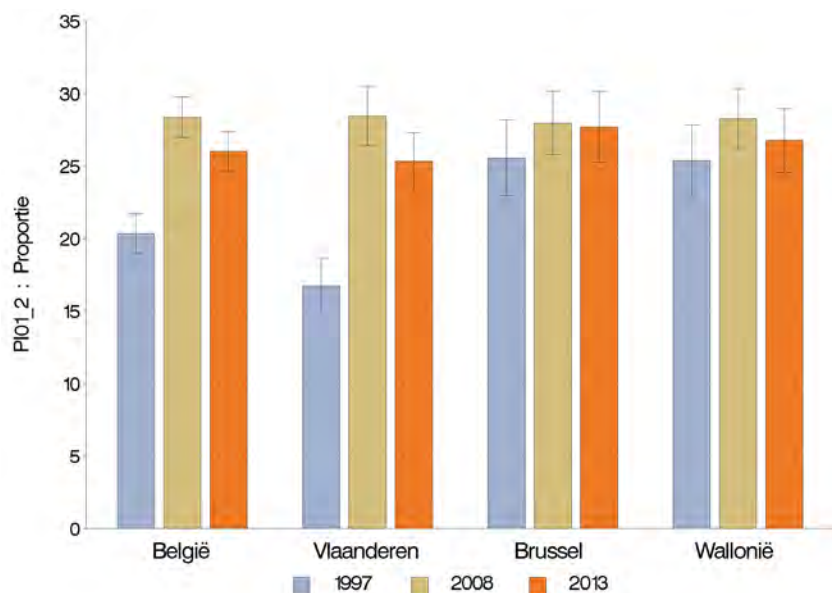
Figuur 6 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat lichamelijke pijn heeft ervaren in de afgelopen 4 weken, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013

Evolutie over de tijd

De prevalentie van lichamelijke pijn is tussen 1997 (20%) en 2008 (28%) significant toegenomen, maar tussen 2008 (28%) en 2013 (26%) terug significant afgenomen, ook na correctie voor leeftijd en geslacht (Figuur 7).

Figuur 7 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat lichamelijke pijn heeft ervaren in de afgelopen 4 weken, per jaar en per gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

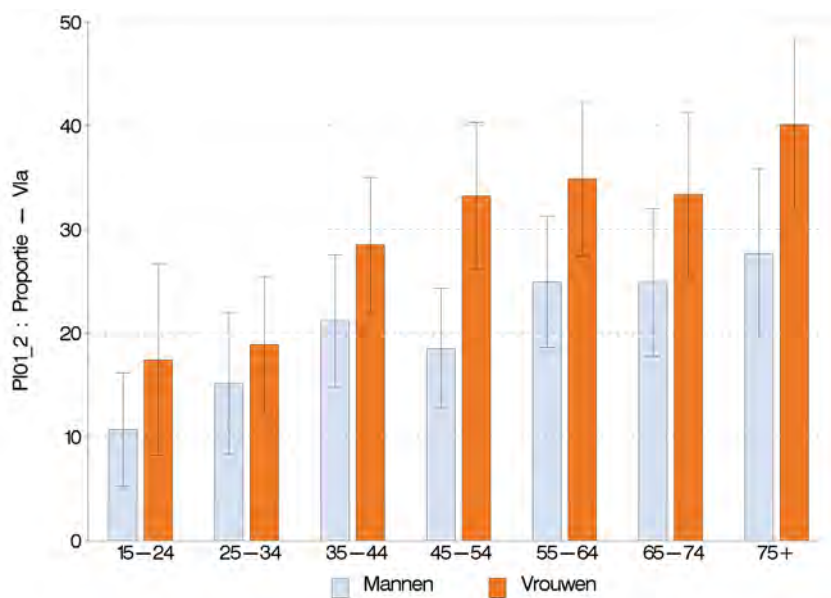
4.2.2. GEWESTEN

De prevalentie van lichamelijke pijn is lager in het Vlaams gewest (25%) dan in het Brussels (28%) en het Waals Gewest (27%). Na correctie voor leeftijd en geslacht blijven deze verschillen significant. Er zijn geen significante verschillen tussen het Brussels en het Waals Gewest. In de drie gewesten wordt een toename van de prevalentie tussen 1997 en 2008 en een afname tussen 2008 en 2013 waargenomen, maar deze tijdstrend is significant ($p < 0,05$) meer uitgesproken in het Vlaams Gewest dan in het Brussels en het Waals Gewest: tussen 1997 en 2008 neemt deze prevalentie het sterkst toe in het Vlaams Gewest, nl. van 17% tot 28%; tussen 2008 en 2013 wordt hier ook de grootste daling waargenomen, nl. van 28% tot 25%. Deze waarnemingen komen ook zeer duidelijk naar voor in figuur 7.

Vlaams Gewest

De prevalentie van lichamelijke pijn in het Vlaams Gewest is 25%. Ook hier is deze prevalentie significant hoger bij vrouwen dan bij mannen (respectievelijk 30% en 20%). De resultaten voor het Vlaams Gewest lopen parallel met deze voor het ganse land: een toename van de prevalentie naarmate de leeftijd stijgt (significant vanaf de leeftijdsgroep 35-44 jaar) (Figuur 8), een significant lagere prevalentie voor de hoogst opgeleiden (20% t.o.v. 41% bij de laagst opgeleiden) en geen verschillen volgens urbanisatiegraad. Ten opzichte van 1997 (17%) is de prevalentie in 2008 (28%) significant gestegen, tussen 2008 (28%) en 2013 (25%) daalt de prevalentie. De verschillen blijven significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

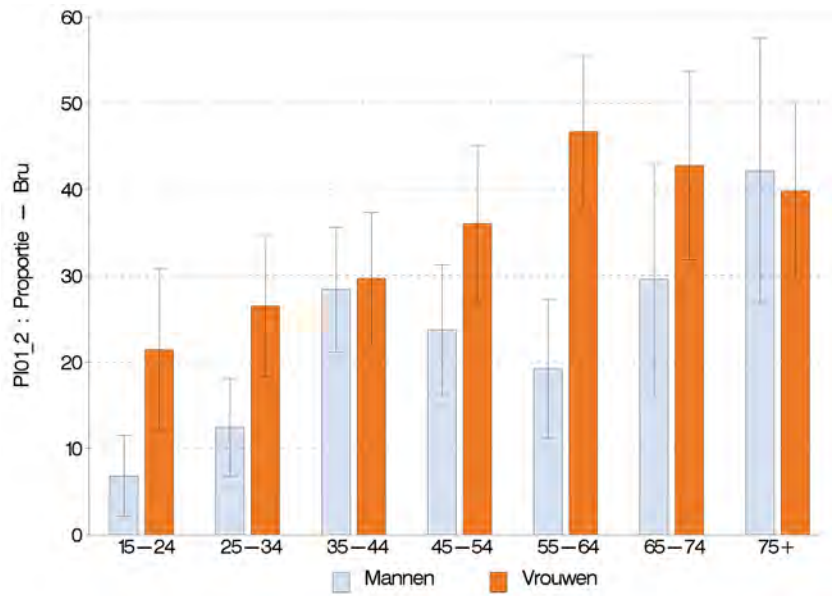
Figuur 8 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat lichamelijke pijn heeft ervaren in de afgelopen 4 weken, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

Brussels Gewest

De prevalentie van lichamelijke pijn in het Brussels Gewest is 28%. Ook in het Brussels Gewest is deze prevalentie significant hoger bij vrouwen dan bij mannen (respectievelijk 33% en 22%). Voor het overige lopen de resultaten voor het Brussels Gewest parallel met deze voor het ganse land: een toename van de prevalentie naarmate de leeftijd stijgt (significant vanaf de leeftijdsgroep 35-44 jaar) (Figuur 9) en een significant lagere prevalentie voor de hoogst opgeleiden (22% t.o.v. 42% bij de laagst opgeleiden). De tijdstrend is dezelfde als in het Vlaams Gewest, maar minder uitgesproken: t.o.v. 1997 (26%) is de prevalentie in 2008 (28%) significant gestegen; tussen 2008 (28%) en 2013 (27%) daalt de prevalentie; de verschillen blijven significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

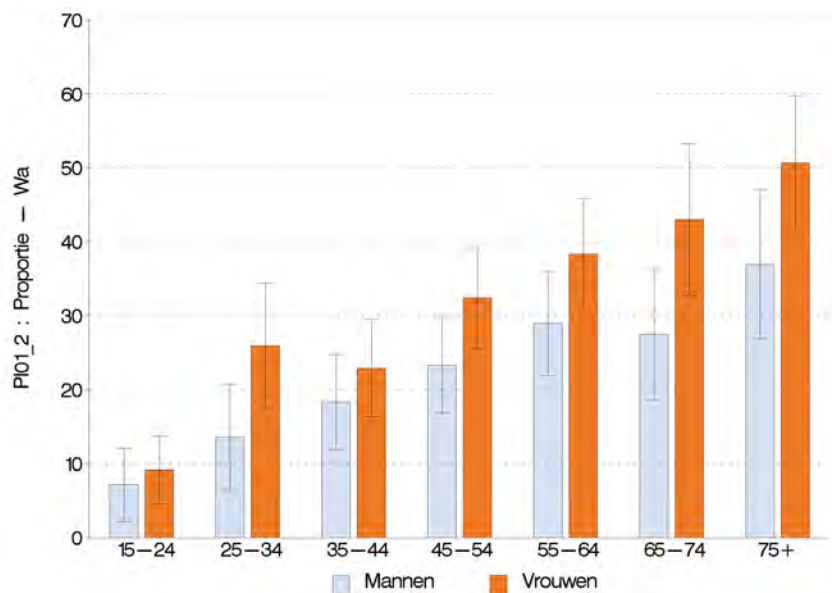
Figuur 9 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat lichamelijke pijn heeft ervaren in de afgelopen 4 weken, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

Waals Gewest

De prevalentie van lichamelijke pijn in het Waals Gewest is 27%. Ook in het Waals Gewest is deze prevalentie significant hoger bij vrouwen dan bij mannen (respectievelijk 32% en 21%). Voor het overige zijn de resultaten voor het Waals Gewest vrij gelijklopend met deze voor het ganse land: een toename van de prevalentie naarmate de leeftijd stijgt (Figuur 10), een significant lagere prevalentie voor de hoogst opgeleiden (21% t.o.v. 42% bij de laagst opgeleiden), maar in tegenstelling tot het Vlaams Gewest zijn er hier wel verschillen volgens urbanisatiegraad waarbij de prevalentie in halfstedelijke gebieden (22%) significant lager is dan in stedelijke gebieden (29%), ook na correctie voor leeftijd en geslacht. De tijdstrend is dezelfde als in het Vlaams Gewest, maar minder uitgesproken: t.o.v. 1997 (26%) is de prevalentie in 2008 (28%) significant gestegen, tussen 2008 (28%) en 2013 (27%) daalt de prevalentie; de verschillen blijven significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 10 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat lichamelijke pijn heeft ervaren in de afgelopen 4 weken, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

4.3. HINDER DOOR LICHAMELIJKE PIJN BIJ NORMAAL WERK

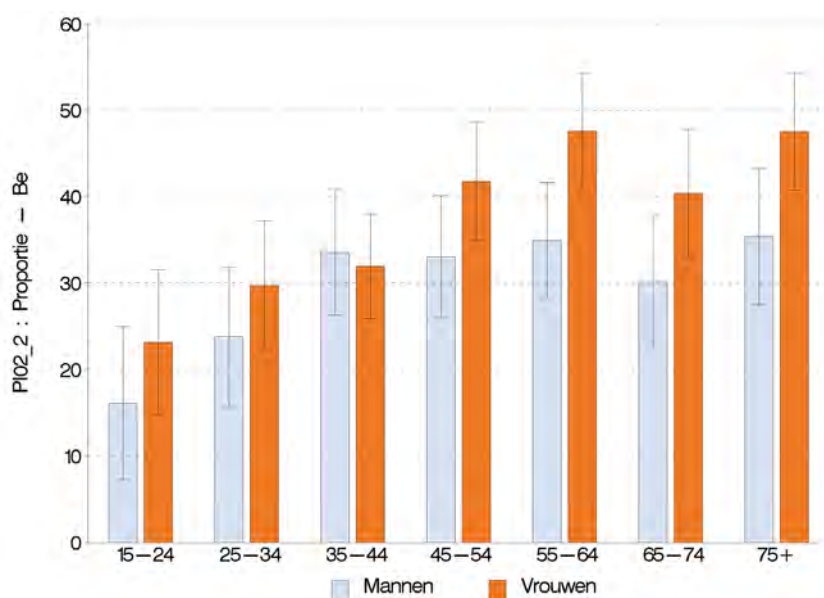
4.3.1. BELGIË

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Meer dan één op drie (36%) personen van 15 jaar en ouder met lichamelijke pijn werd hierdoor gehinderd bij normaal werk. Dit percentage is significantief hoger bij vrouwen (39%) dan bij mannen (31%). De evolutie over de tijd is anders voor vrouwen dan voor mannen. De prevalentie bij mannen stijgt tussen 1997 en 2008 (van 27% naar 32%), om daarna terug te dalen (van 32% tot 28%); bij vrouwen is er een sterke stijging van de prevalentie tussen 1997 en 2008 (van 28% tot 37%), maar tussen 2008 en 2013 blijft deze gelijk.

Ook neemt de prevalentie van zij die gehinderd werden door lichamelijke pijn bij normaal werk significant toe met de leeftijd, gaande van 20% in de jongste leeftijdsgroep tot 44% in de oudste leeftijdsgroep, een verdubbeling (Figuur 11).

Figuur 11 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat gehinderd werd door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

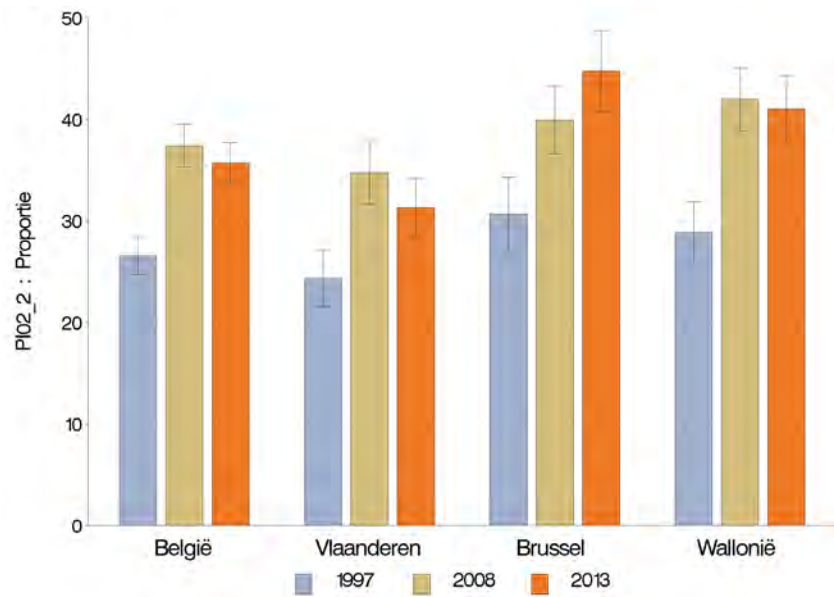
De prevalentie van de bevolking van 15 jaar en ouder met lichamelijke pijn die hierdoor werd gehinderd bij normaal werk is significant lager bij de hoogst opgeleiden (27%) dan bij personen met een lager opleidingsniveau, met een prevalentie die twee keer zo hoog is bij de laagst opgeleiden (51%).

Er zijn geen significante verschillen tussen stedelijke gebieden (36%), halfstedelijke (35%) en landelijke gebieden (35%) voor wat deze prevalentie betreft.

Evolutie over de tijd

De prevalentie van de bevolking van 15 jaar en ouder met lichamelijke pijn die hierdoor werd gehinderd bij normaal werk is tussen 1997 (27%) en 2008 (37%) significant toegenomen; ook na correctie voor leeftijd en geslacht, maar tussen 2008 (37%) en 2013 (36%) stagneert deze (Figuur 12).

Figuur 12 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat gehinderd werd door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, per jaar en per gewest, Gezondheidsenquête, België, 2013

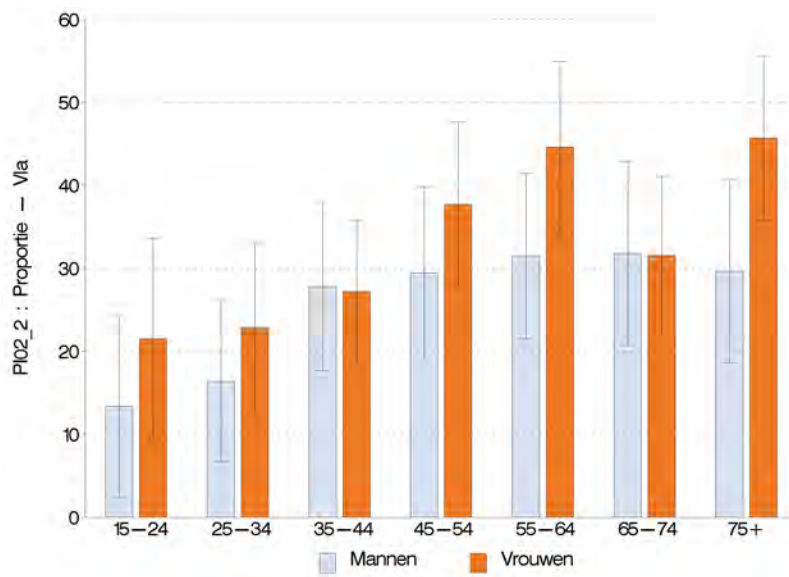
4.3.2. GEWESTEN

De prevalentie van de bevolking van 15 jaar en ouder met pijn die hierdoor gehinderd werd bij normaal werk, is lager in het Vlaams Gewest (31%) dan in het Brussels (45%) en het Waals Gewest (41%). Na correctie voor leeftijd en geslacht blijft dit verschil significant. In het Vlaams en Waals Gewest wordt een significante stijging waargenomen van de prevalentie tussen 1997 en 2008, die daarna lichtjes daalt (Vlaams Gewest) of stabiliseert (Waals Gewest). In het Brussels Gewest neemt de prevalentie significant toe met de tijd. Deze waarnemingen komen zeer duidelijk naar voor in figuur 12.

Vlaams Gewest

De prevalentie van de bevolking van 15 jaar en ouder met pijn die hierdoor gehinderd werd bij normaal werk is 31% in het Vlaams Gewest. Ook hier is deze prevalentie significant hoger bij vrouwen dan bij mannen (respectievelijk 35% en 27%). De resultaten voor het Vlaams Gewest lopen parallel met deze voor het ganze land: een toename van de prevalentie naarmate de leeftijd stijgt (significant vanaf de leeftijdsgroep 45-54 jaar) (Figuur 13), een significant lagere prevalentie voor de hoogst opgeleiden (23% t.o.v. 47% bij de laagst opgeleiden) en geen verschillen volgens urbanisatiegraad. T.o.v. 1997 (24%) is de prevalentie in 2008 (34%) significant gestegen, tussen 2008 (34%) en 2013 (31%) is deze significant gedaald; de verschillen blijven significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

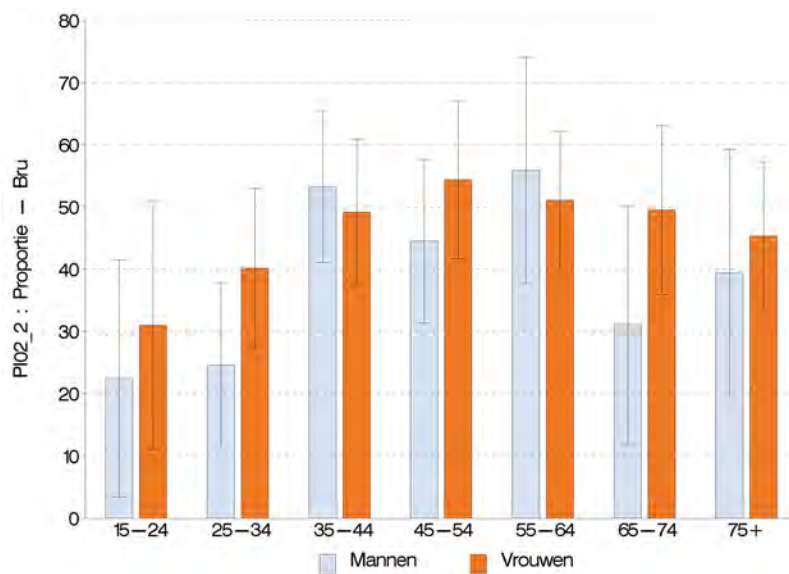
Figuur 13 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat gehinderd werd door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

Brussels Gewest

De prevalentie van de bevolking van 15 jaar en ouder met pijn die hierdoor gehinderd werd bij normaal werk is 45% in het Brussels Gewest. De prevalentie is hoger bij vrouwen (46%) dan bij mannen (42%), maar het verschil is niet significant na correctie voor leeftijd. Ook de verdeling volgens leeftijd is in het Brussels Gewest opmerkelijk anders dan voor het ganse land: vanaf de leeftijd van 65 jaar is de prevalentie niet meer significant verschillend van de jongste leeftijdsgroep (Figuur 14). Zoals voor België, is ook in het Brussels Gewest de prevalentie significant lager voor de hoogst opgeleiden (36% t.o.v. 71% bij de laagst opgeleiden). Dit is meer dan een verdubbeling en bovendien is de prevalentie van de laagst opgeleiden zeer hoog! In het Brussels Gewest stijgt de prevalentie significant over de tijd: van 31% in 1997 naar 40% in 2008 tot 45% in 2013; de verschillen blijven significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

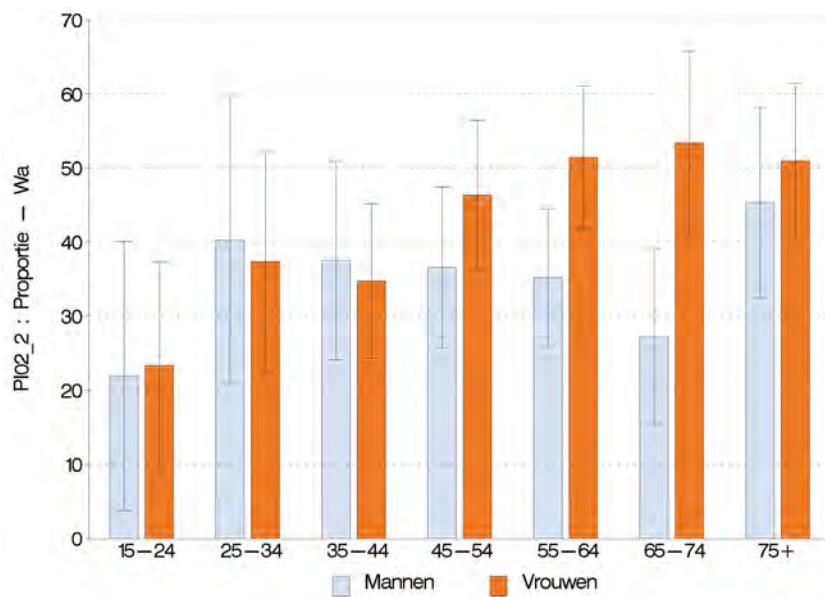
Figuur 14 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat gehinderd werd door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

Waals Gewest

De prevalentie van de bevolking van 15 jaar en ouder met pijn die hierdoor gehinderd werd bij normaal werk is 41% in het Waals Gewest. Ook hier is deze prevalentie significant hoger bij vrouwen dan bij mannen (respectievelijk 45% en 36%). De resultaten voor het Waals Gewest lopen parallel met deze voor het ganse land: een toename van de prevalentie naarmate de leeftijd stijgt (Figuur 15), een significant lagere prevalentie voor de hoogst opgeleiden (31% t.o.v. 53% bij de laagst opgeleiden) en geen verschillen volgens urbanisatiegraad. T.o.v. 1997 (29%) is de prevalentie in 2008 (42%) significant gestegen, ook na correctie voor leeftijd en geslacht, maar deze neemt vanaf 2008 (42%) tot 2013 (41%) niet meer verder toe.

Figuur 15 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat gehinderd werd door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

4.4 PIJN GERELATEERD AAN DE GEESTELIJKE GEZONDHEID

Om een beeld te krijgen van de invloed van pijn op de geestelijke gezondheid, werd de indicator 'lichamelijke pijn ervaren in de afgelopen 4 weken' (PI01_2) geanalyseerd in functie van twee indicatoren uit het hoofdstuk 'Geestelijke gezondheid': recente depressieve symptomen (SL_2) en slaapproblemen (SL_4). Beide indicatoren hebben betrekking op klachten en symptomen in de afgelopen week. De analyses werden uitgevoerd door middel van logistische regressie en gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht.

Uit deze analyses kan worden afgeleid dat er een duidelijk verband is tussen pijn en geestelijke gezondheid. Mensen met matige tot zeer hevige lichamelijke pijn hebben 2,8 keer meer kans ($P < 0,0001$) op depressieve symptomen dan mensen die geen of een lichte pijn ervaren. Daarnaast komen ook slaapproblemen 2,7 keer ($p < 0,05$) meer voor bij mensen met lichamelijke pijn.

5. BESPREKING

De SF-36 vragen betreffende lichamelijke pijn worden veel gebruikt in gezondheidsenquêtes daar ze beknopt en begrijpbaar zijn (9). Daar pijn subjectief is, kan het ook maar alleen aangetoond worden via zelfgerapporteerde vragen. Om het probleem van pijn te begrijpen, moet dit bestudeerd worden op het niveau van de totale bevolking, en dus niet alleen bij mensen die zich hiervoor laten behandelen, omdat vrouwen met pijn vaker hulp zoeken dan mannen (10).

Pijn is een aandoening met een belangrijke prevalentie, die meer vrouwen dan mannen treft en erger wordt bij het ouder worden. Dit is ook aangetoond door andere studies (3;11-13).

Geslachtsverschillen met betrekking tot pijn kunnen via verschillende hypothesen verklaard worden. Door hun anatomische verschillen worden pijnsignalen anders door het zenuwstelsel doorgegeven (vrouwen kunnen pijnsignalen opvangen die mannen niet zouden kunnen opvangen). Daarnaast kunnen mannen en vrouwen verschillen in hun cognitieve en emotionele pijnervaring (de drempel om prikkelingen als pijnlijk aan te duiden is lager bij vrouwen dan mannen) en in hun aanpak om met pijn om te gaan (pijngedrag). Tenslotte verschillen ze in hun sociale rollen (o.a. verschil in opvoeding van jongens en meisjes waardoor het meer aanvaardbaar is voor vrouwen om pijnervaring te rapporteren) en hun werk. In de Westerse samenleving ondergaan beide geslachten over het algemeen dezelfde fasen van onderwijs, gevolgd door werk en pensionering, maar op een bepaald niveau zijn er nog steeds specifieke verschillen. Al deze biologische, psychologische en sociale factoren dragen bij tot verschillen in prevalentie tussen mannen en vrouwen (10).

Door de vergrijzing van onze samenleving komen er meer chronische aandoeningen voor, die vaak samengaan met lichamelijke pijn. Bovendien neemt de prevalentie van dergelijke aandoeningen, zoals gewrichtspijn, spierpijn en fibromyalgie, toe met de leeftijd. In sommige gevallen kan pijn ook minder voorkomen naargelang men ouder wordt. Zo tonen buikpijn en hoofdpijn (tenminste bij vrouwen) een dalende prevalentie met de leeftijd. Dit geeft aan dat biologische of psychologische veranderingen bij het ouder worden beschermend kunnen zijn voor deze kwalen, bv. stress en werkgerelateerde factoren of buikpijn van gynaecologische oorsprong. Migraine daarentegen komt zelden voor bij kinderen, maar neemt snel toe vanaf de puberteit, wat de relatie met het pijnhormoon versterkt. Natuurlijk zullen ook psychologische en biologische factoren gerelateerd met de veroudering, de pijnprevalentie beïnvloeden (10).

Een ander maatschappelijk probleem is dat de pijnprevalentie veel hoger ligt bij laag opgeleide mensen, wat ook al werd aangetoond door andere studies (13-15). Een lage opleiding is vaak gerelateerd aan fysiek zwaardere jobs, vooral bij mannen, en slechtere psychosociale werkomstandigheden (16). Door een verschillende blootstelling op het werk zijn de socio-economische verschillen voor pijn vaker groter bij mannen dan bij vrouwen (17). Daarom is ook preventie op de werkvloer nodig om bijvoorbeeld problemen zoals o.a. rugpijn te voorkomen. Om efficiënt te zijn moet deze preventie reeds in het beginstadium van de loopbaan beginnen (17). Verbeteringen in opleidings- en werkmogelijkheden kunnen ook een belangrijke preventiemaatregel zijn voor dit probleem (18).

Naast de fysieke beperkingen heeft chronische pijn ook negatieve gevolgen voor de geestelijke gezondheid. Het verband tussen pijn en de gekende comorbiditeiten (o. a. verzwakking, depressie, ziekten) gaat vaak in twee richtingen, bv. een slaapstoornis kan het gevolg zijn van chronische pijn en kan er voor zorgen dat de pijn aanhoudt. Daarom is een multidisciplinaire aanpak belangrijk (19;20). Ook al is er een licht dalende trend van de pijnprevalentie, toch is het belangrijk dat chronische pijn met de hoogste prioriteit wordt aangepakt, daar de gerelateerde kosten aanzienlijk zijn voor het gezondheidssysteem, de patiënt zelf en de maatschappij (21).

6. BIBLIOGRAFIE

- (1) Van der Heyden J, Gisle L, Demarest S, Drieskens S, Hesse E, Tafforeau J. Gezondheidsenquête, België 2008 - Rapport I: Gezondheidstoestand. Brussel: Operationele Directie Volksgezondheid en Surveillance, Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid; 2010.
- (2) McCaffery M, Beebe A. Pain: Clinical Manual for Nursing Practice. UK ed edition ed. St. Louis: 1989.
- (3) Tsang A, Von Korff M, Lee S, et al. Common chronic pain conditions in developed and developing countries: gender and age differences and comorbidity with depression-anxiety disorders. *Journal of Pathology*. 9[10], 883-891. 2008.
- (4) O'Brien T, Breivik H. The impact of chronic pain - European patients' perspective over 12 months. *Scandinavian Journal of Pain* 3, 23-29. 2012.
- (5) Annemans L. De prijs van uw gezondheid. Is onze gezondheid in gevaar? Tiel: 2014.
- (6) Fontaine R, Fuchs S, Hardy R, Lacroix J, Laureys S, Lecart MP, et al. Chronic pain management: a multidisciplinary approach. *Rev Med Liege* 59[2], 81-88. 200.
- (7) Health for all targets. The health policy for Europe. Copenhagen: World Health Organization. Regional Office for Europe; 1993.
- (8) How to Score the SF-36 Health Survey. Boston: Medical Outcomes Trust; 1994.
- (9) Turner-Bowker DM, Bartley PJ, Ware Jr JE. SF-36® Health Survey & "SF" Bibliography: Third Edition (1988-2000). 2002.
- (10) LeResche L. Gender Considerations in the Epidemiology of Chronic Pain. In: Crombie IK, editor. *Epidemiology of Pain*. Seattle: IASP Press; 1999. p. 43-52.
- (11) Elliott AM, Smith BH, Penny KI, et al. The epidemiology of chronic pain in the community. *Lancet* 354, 1248-1252. 199.
- (12) Magni G, Marchetti M, Moreschi C, et al. Chronic musculoskeletal pain and depressive symptoms in the National Health and Nutrition Examination. I. Epidemiological follow-up study. *Pain* 53, 163-168. 1993.
- (13) Smith BH, Elliott AM, Chambers WA, et. The impact of chronic pain in the community. *Fam Pract* 18, 292-299. 2001.
- (14) Dorner TE, Muckenhuber J, Stronegger WJ, Ràsky E, Gustorff B, Freidl W. The impact of socio-economic status on pain and the perception of disability due to pain. *Eur J Pain* 15[1], 103-109. 2011.
- (15) Van Hecke O, Torrance N, Smith BH. Chronic pain epidemiology - where do lifestyle factors fit in? *British Journal of Pain* 7[4], 209-214. 2013.
- (16) Thomtén J, Soares JF, Sundin O. Pain among women: Associations with socio-economic factors over time and the mediating role of depressive symptoms. *Scandinavian Journal of Pain* 3[2], 62-67. 2012.
- (17) Saastamoinen P, Leino-Arjas P, Laaksonen M, Lahelma E. Socio-economic differences in the prevalence of acute, chronic and disabling chronic pain among ageing employees. *Pain* 2005 Apr;114(3):364-71.
- (18) Lacey RJ, Belcher J, Croft PR. Does life course socio-economic position influence chronic disabling pain in older adults? A general population study. *Eur J Public Health* 2013 Aug;23(4):534-40.
- (19) Ustün TB. WHO Collaborative Study: An epidemiological survey of psychological problems in general health care in 15 centers worldwide. *International Review of Psychiatry* 6[4], 357-363. 1994.
- (20) Sartorius N, Ustün TB, Costa e Silva JA, Goldberg D, Lecrubier Y, Ormel J, et al. An international study of psychological problems in primary care. Preliminary report from the World Health Organization Collaborative Project on 'Psychological Problems in General Health Care'. *Arch Gen Psychiatry* 50[10], 819-824. 1993.
- (21) Harstall C, Ospina M. How Prevalent Is Chronic Pain? *Pain Clinical Updates International Association for the Study of Pain* 2003;XI(2):1-4.

7. TABELLEN

Tabel 1	Gemiddelde SF36-score lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), België	985
Tabel 2	Gemiddelde SF36-score en percentielen lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), België	986
Tabel 3	Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de ernst van lichamelijke pijn in de afgelopen 4 weken, België	987
Tabel 4	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat lichamelijke pijn heeft ervaren in de afgelopen 4 weken, België.	988
Tabel 5	Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de hinder door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, België	989
Tabel 6	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat gehinderd werd door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, België	990
Tabel 7	Gemiddelde SF36-score lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), Vlaams Gewest.	991
Tabel 8	Gemiddelde SF36-score en percentielen lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), Vlaams Gewest.	992
Tabel 9	Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de ernst van lichamelijke pijn in de afgelopen 4 weken, Vlaams Gewest.	993
Tabel 10	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat lichamelijke pijn heeft ervaren in de afgelopen 4 weken, Vlaams Gewest	994
Tabel 11	Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de hinder door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, Vlaams Gewest	995
Tabel 12	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat gehinderd werd door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, Vlaams Gewest	996
Tabel 13	Gemiddelde SF36-score lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), Brussels Gewest	997
Tabel 14	Gemiddelde SF36-score en percentielen lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), Brussels Gewest.	998
Tabel 15	Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de ernst van lichamelijke pijn in de afgelopen 4 weken, Brussels Gewest.	999
Tabel 16	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat lichamelijke pijn heeft ervaren in de afgelopen 4 weken, Brussels Gewest	1000
Tabel 17	Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de hinder door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, Brussels Gewest.	1001
Tabel 18	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat gehinderd werd door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, Brussels Gewest	1002
Tabel 19	Gemiddelde SF36-score lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), Waals Gewest.	1003
Tabel 20	Gemiddelde SF36-score en percentielen lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), Waals Gewest	1004
Tabel 21	Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de ernst van lichamelijke pijn in de afgelopen 4 weken, Waals Gewest	1005
Tabel 22	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat lichamelijke pijn heeft ervaren in de afgelopen 4 weken, Waals Gewest	1006

Tabel 23	Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de hinder door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, Waals Gewest	1007
Tabel 24	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat gehinderd werd door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, Waals Gewest	1008

Tabel 1 | Gemiddelde SF36-score lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), België

PI_1		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	19,1	(18,0-20,2)	19,0	(17,9-20,1)	3728
	Vrouwen	26,8	(25,5-28,0)	26,3	(25,1-27,5)	4167
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	12,0	(10,0-14,0)	12,0	(10,0-14,0)	778
	25 - 34	17,1	(15,1-19,1)	17,0	(15,0-19,0)	1213
	35 - 44	21,3	(19,4-23,3)	21,4	(19,4-23,3)	1348
	45 - 54	24,9	(22,7-27,0)	24,8	(22,7-26,9)	1391
	55 - 64	26,3	(24,2-28,4)	26,3	(24,2-28,4)	1330
	65 - 74	27,3	(25,0-29,7)	27,2	(24,9-29,6)	963
	75 +	33,8	(31,0-36,6)	33,1	(30,4-35,9)	872
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	33,9	(30,6-37,2)	29,9	(26,7-33,2)	841
	Lager secundair	26,8	(24,3-29,3)	25,0	(22,5-27,4)	1155
	Hoger secundair	22,5	(21,0-23,9)	22,6	(21,1-24,1)	2535
	Hoger onderwijs	19,8	(18,6-21,1)	20,3	(19,1-21,6)	3283
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	23,7	(22,4-24,9)	23,5	(22,3-24,8)	3925
	Halfstedelijk gebied	22,9	(21,1-24,6)	22,0	(20,4-23,7)	1810
	Landelijk gebied	22,5	(20,8-24,2)	22,2	(20,6-23,8)	2160
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	22,3	(21,1-23,6)	21,7	(20,5-22,9)	2756
	Brussels Gewest	24,7	(23,0-26,4)	25,3	(23,7-27,0)	2002
	Waals Gewest	24,1	(22,7-25,5)	23,7	(22,4-25,1)	3137
JAAR	1997	23,0	(22,1-23,8)	24,6	(23,7-25,4)	8086
	2008	24,3	(23,4-25,2)	24,2	(23,3-25,1)	8300
	2013	23,1	(22,2-24,0)	22,8	(22,0-23,7)	7895

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 2 | Gemiddelde SF36-score en percentielen lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), België

PI_1		Gemiddelde	25°p	Mediaan	75°p	N
GESLACHT	Mannen	19,1	0,0	0,0	38,0	3728
	Vrouwen	26,8	0,0	16,0	49,0	4167
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	12,0	0,0	0,0	16,0	778
	25 - 34	17,1	0,0	0,0	28,0	1213
	35 - 44	21,3	0,0	0,0	39,0	1348
	45 - 54	24,9	0,0	16,0	49,0	1391
	55 - 64	26,3	0,0	16,0	49,0	1330
	65 - 74	27,3	0,0	26,0	49,0	963
	75 +	33,8	0,0	28,0	59,0	872
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	33,9	0,0	28,0	59,0	841
	Lager secundair	26,8	0,0	16,0	49,0	1155
	Hoger secundair	22,5	0,0	0,0	48,0	2535
	Hoger onderwijs	19,8	0,0	0,0	38,0	3283
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	23,7	0,0	16,0	48,0	3925
	Halfstedelijk gebied	22,9	0,0	16,0	39,0	1810
	Landelijk gebied	22,5	0,0	0,0	39,0	2160
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	22,3	0,0	16,0	39,0	2756
	Brussels Gewest	24,7	0,0	0,0	49,0	2002
	Waals Gewest	24,1	0,0	16,0	48,0	3137
JAAR	1997	23,0	0,0	16,0	38,0	8086
	2008	24,3	0,0	16,0	48,0	8300
	2013	23,1	0,0	16,0	46,0	7895

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 3 | Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de ernst van lichamelijke pijn in de afgelopen 4 weken, België

PI01_1		Geen	Heel licht	Licht	Matig	Hevig	Heel hevig	N
GESLACHT	Mannen	55,3	12,2	11,7	13,0	5,9	1,9	3729
	Vrouwen	43,8	12,2	13,2	17,6	9,8	3,4	4167
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	68,8	8,8	10,5	7,7	3,9	0,4	778
	25 - 34	58,2	13,9	9,7	11,5	5,0	1,8	1213
	35 - 44	51,7	12,9	11,4	15,7	5,6	2,8	1348
	45 - 54	48,1	10,3	14,6	12,2	11,5	3,3	1391
	55 - 64	44,3	12,1	12,1	20,5	7,8	3,2	1330
	65 - 74	39,7	12,2	16,2	20,4	9,8	1,7	963
	75 +	32,6	15,7	13,1	21,5	12,0	5,2	873
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	37,1	12,9	8,7	21,0	13,7	6,5	841
	Lager secundair	45,4	12,9	11,3	15,2	11,4	3,9	1155
	Hoger secundair	51,8	9,9	12,1	16,7	7,1	2,4	2536
	Hoger onderwijs	51,6	13,5	14,0	13,2	6,1	1,6	3283
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	49,1	11,3	12,8	15,4	8,6	2,8	3925
	Halfstedelijk gebied	48,8	12,6	13,0	15,5	7,8	2,4	1810
	Landelijk gebied	50,1	13,1	11,5	15,4	7,1	2,8	2161
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	49,4	12,4	12,9	15,1	7,9	2,3	2757
	Brussels Gewest	50,2	10,6	11,5	14,9	9,2	3,6	2002
	Waals Gewest	49,0	12,2	12,0	16,2	7,6	3,0	3137
JAAR	1997	41,3	22,9	15,5	14,9	4,6	0,9	8102
	2008	48,8	10,2	12,7	16,3	8,1	3,9	8351
	2013	49,3	12,2	12,5	15,4	7,9	2,7	7896

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 4 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat lichamelijke pijn heeft ervaren in de afgelopen 4 weken, België

PI01_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	20,8	(19,0-22,5)	19,7	(18,0-21,5)	3729
	Vrouwen	30,8	(28,8-32,8)	29,2	(27,2-31,2)	4167
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	12,0	(8,8-15,2)	11,7	(9,0-15,3)	778
	25 - 34	18,3	(15,2-21,4)	17,9	(15,0-21,3)	1213
	35 - 44	24,0	(20,9-27,1)	23,8	(20,8-27,0)	1348
	45 - 54	27,0	(23,8-30,2)	26,7	(23,6-30,0)	1391
	55 - 64	31,5	(28,1-34,9)	31,2	(27,9-34,8)	1330
	65 - 74	31,9	(27,7-36,0)	31,5	(27,5-35,7)	963
	75 +	38,7	(34,3-43,1)	37,3	(33,1-41,8)	873
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	41,3	(36,2-46,4)	34,8	(29,9-39,9)	841
	Lager secundair	30,4	(26,6-34,2)	26,9	(23,4-30,8)	1155
	Hoger secundair	26,2	(23,9-28,5)	25,2	(23,0-27,6)	2536
	Hoger onderwijs	20,9	(18,9-22,9)	20,3	(18,3-22,4)	3283
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	26,8	(24,9-28,7)	25,3	(23,3-27,4)	3925
	Halfstedelijk gebied	25,6	(22,9-28,4)	23,3	(20,8-26,1)	1810
	Landelijk gebied	25,3	(22,7-27,9)	23,6	(21,1-26,1)	2161
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	25,3	(23,3-27,3)	23,3	(21,3-25,4)	2757
	Brussels Gewest	27,7	(25,2-30,1)	27,3	(24,9-30,0)	2002
	Waals Gewest	26,8	(24,6-29,0)	25,0	(23,0-27,2)	3137
JAAR	1997	20,3	(19,0-21,7)	21,1	(19,7-22,6)	8102
	2008	28,4	(27,0-29,8)	27,1	(25,7-28,5)	8351
	2013	26,0	(24,6-27,4)	24,5	(23,1-25,9)	7896

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 5 | Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de hinder door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, België

PIO2_1		Helemaal niet	Een klein beetje	Nogal	Veel	Zeer veel	N
GESLACHT	Mannen	41,9	27,1	16,8	8,9	5,3	1691
	Vrouwen	31,9	28,9	19,1	13,3	6,8	2338
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	52,5	27,4	10,2	5,9	4,1	246
	25 - 34	45,5	27,4	13,3	9,6	4,3	499
	35 - 44	36,0	31,3	18,8	8,1	5,8	651
	45 - 54	33,3	28,8	17,3	13,8	6,8	710
	55 - 64	33,7	24,4	24,0	12,2	5,6	754
	65 - 74	36,7	27,2	20,0	12,6	3,5	577
	75 +	26,3	30,2	17,6	14,3	11,7	592
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	21,7	26,8	22,9	16,4	12,1	523
	Lager secundair	31,0	26,3	19,1	14,9	8,7	641
	Hoger secundair	33,7	28,6	19,4	12,7	5,7	1246
	Hoger onderwijs	44,3	29,0	15,2	7,6	3,8	1570
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	35,9	27,6	16,6	13,1	6,8	2017
	Halfstedelijk gebied	37,9	27,0	19,6	10,3	5,2	915
	Landelijk gebied	34,5	30,3	18,9	10,1	6,3	1097
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	40,4	28,3	16,3	9,5	5,6	1411
	Brussels Gewest	30,0	25,2	20,3	15,6	8,9	1018
	Waals Gewest	30,1	28,9	20,9	13,8	6,4	1600
JAAR	1997	37,1	36,3	16,1	7,7	2,8	4959
	2008	32,8	29,8	19,5	10,6	7,3	4332
	2013	36,1	28,2	18,1	11,4	6,2	4029

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 6 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat gehinderd werd door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, België

PI02_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	31,0	(28,1-33,9)	29,0	(26,2-32,0)	1691
	Vrouwen	39,2	(36,5-41,9)	36,8	(34,1-39,6)	2338
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	20,1	(13,8-26,5)	19,6	(14,2-26,5)	246
	25 - 34	27,2	(21,9-32,5)	26,6	(21,7-32,2)	499
	35 - 44	32,6	(27,8-37,5)	32,1	(27,5-37,2)	651
	45 - 54	37,9	(33,0-42,8)	37,4	(32,6-42,4)	710
	55 - 64	41,9	(37,1-46,7)	41,5	(36,8-46,3)	754
	65 - 74	36,1	(30,7-41,5)	35,4	(30,3-41,0)	577
	75 +	43,5	(38,2-48,8)	42,1	(36,9-47,4)	592
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	51,4	(45,3-57,5)	47,3	(40,8-54,0)	523
	Lager secundair	42,7	(37,4-48,1)	39,6	(34,3-45,1)	641
	Hoger secundair	37,8	(34,1-41,4)	35,8	(32,2-39,5)	1246
	Hoger onderwijs	26,6	(23,8-29,5)	24,8	(22,0-27,7)	1570
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	36,5	(33,6-39,4)	34,0	(31,0-37,1)	2017
	Halfstedelijk gebied	35,1	(31,1-39,1)	31,9	(28,2-35,9)	915
	Landelijk gebied	35,3	(31,5-39,1)	32,2	(28,5-36,1)	1097
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	31,3	(28,5-34,2)	28,7	(26,0-31,6)	1411
	Brussels Gewest	44,8	(40,8-48,8)	42,9	(38,8-47,1)	1018
	Waals Gewest	41,0	(37,8-44,3)	37,5	(34,2-41,0)	1600
JAAR	1997	26,6	(24,7-28,5)	27,0	(25,1-29,0)	4959
	2008	37,4	(35,3-39,5)	35,3	(33,2-37,4)	4332
	2013	35,7	(33,7-37,7)	32,7	(30,8-34,8)	4029

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 7 | Gemiddelde SF36-score lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), Vlaams Gewest

PI_1		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	18,5	(17,0-20,1)	18,3	(16,7-19,8)	1331
	Vrouwen	25,9	(24,1-27,6)	25,3	(23,5-27,0)	1425
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	13,6	(10,4-16,9)	13,8	(10,6-17,0)	244
	25 - 34	16,4	(13,6-19,3)	16,3	(13,5-19,2)	365
	35 - 44	21,5	(18,6-24,4)	21,6	(18,7-24,5)	494
	45 - 54	24,0	(20,9-27,1)	24,0	(20,9-27,0)	480
	55 - 64	23,9	(20,9-27,0)	24,0	(21,0-27,1)	472
	65 - 74	24,9	(21,7-28,1)	24,9	(21,7-28,1)	355
	75 +	31,0	(27,1-34,8)	30,4	(26,7-34,1)	346
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	32,9	(27,8-38,0)	29,6	(24,3-34,8)	259
	Lager secundair	26,6	(22,8-30,4)	24,6	(20,7-28,4)	367
	Hoger secundair	21,9	(20,0-23,9)	21,9	(19,9-23,9)	1002
	Hoger onderwijs	19,3	(17,5-21,1)	19,5	(17,7-21,3)	1118
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	21,6	(19,5-23,8)	21,3	(19,1-23,5)	868
	Halfstedelijk gebied	23,0	(21,0-24,9)	22,2	(20,4-24,0)	1220
	Landelijk gebied	22,0	(19,4-24,6)	21,8	(19,3-24,3)	668
JAAR	1997	20,8	(19,6-21,9)	22,2	(21,0-23,4)	2903
	2008	24,0	(22,6-25,3)	23,8	(22,5-25,1)	3107
	2013	22,3	(21,1-23,6)	21,9	(20,7-23,1)	2756

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 8 | Gemiddelde SF36-score en percentielen lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), Vlaams Gewest

PI_1		Gemiddelde	25°p	Mediaan	75°p	N
GESLACHT	Mannen	18,5	0,0	0,0	38,0	1331
	Vrouwen	25,9	0,0	16,0	49,0	1425
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	13,6	0,0	0,0	28,0	244
	25 - 34	16,4	0,0	0,0	28,0	365
	35 - 44	21,5	0,0	0,0	39,0	494
	45 - 54	24,0	0,0	16,0	48,0	480
	55 - 64	23,9	0,0	16,0	49,0	472
	65 - 74	24,9	0,0	16,0	48,0	355
	75 +	31,0	0,0	26,0	58,0	346
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	32,9	0,0	26,0	59,0	259
	Lager secundair	26,6	0,0	16,0	49,0	367
	Hoger secundair	21,9	0,0	0,0	39,0	1002
	Hoger onderwijs	19,3	0,0	0,0	38,0	1118
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	21,6	0,0	16,0	39,0	868
	Halfstedelijk gebied	23,0	0,0	16,0	39,0	1220
	Landelijk gebied	22,0	0,0	0,0	39,0	668
JAAR	1997	20,8	0,0	16,0	38,0	2903
	2008	24,0	0,0	16,0	48,0	3107
	2013	22,3	0,0	16,0	39,0	2756

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 9 | Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de ernst van lichamelijke pijn in de afgelopen 4 weken, Vlaams Gewest

PI01_1		Geen	Heel licht	Licht	Matig	Hevig	Heel hevig	N
GESLACHT	Mannen	55,1	12,3	12,2	13,0	5,7	1,7	1332
	Vrouwen	44,0	12,6	13,5	17,0	10,0	3,0	1425
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	64,6	8,9	12,6	8,5	5,5	0,0	244
	25 - 34	55,7	16,5	10,7	11,7	3,9	1,5	365
	35 - 44	50,0	12,7	12,5	16,9	4,9	2,9	494
	45 - 54	48,7	10,2	15,1	10,6	12,3	3,2	480
	55 - 64	48,1	10,9	11,1	20,6	6,9	2,4	472
	65 - 74	42,8	12,0	16,0	18,5	9,8	0,8	355
	75 +	36,3	16,6	12,1	18,8	11,6	4,7	347
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	37,4	13,3	8,7	20,8	15,1	4,7	259
	Lager secundair	45,8	12,7	11,4	12,9	13,6	3,6	367
	Hoger secundair	51,0	10,3	13,0	16,6	7,0	2,1	1003
	Hoger onderwijs	51,5	13,9	14,1	13,3	5,6	1,7	1118
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	49,6	11,6	14,1	14,7	8,1	1,9	868
	Halfstedelijk gebied	48,6	12,6	12,5	15,8	8,1	2,3	1220
	Landelijk gebied	50,4	13,1	12,1	14,2	7,4	2,9	669
JAAR	1997	45,6	22,1	15,6	12,4	3,6	0,7	2907
	2008	48,6	10,2	12,8	16,1	8,4	4,0	3135
	2013	49,4	12,4	12,9	15,1	7,9	2,3	2757

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 10 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat lichamelijke pijn heeft ervaren in de afgelopen 4 weken, Vlaams Gewest

PI01_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	20,3	(17,8-22,8)	19,3	(16,9-22,0)	1332
	Vrouwen	30,0	(27,1-32,8)	28,5	(25,7-31,5)	1425
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	14,0	(8,6-19,3)	13,8	(9,4-19,9)	244
	25 - 34	17,1	(12,3-21,8)	16,7	(12,4-22,0)	365
	35 - 44	24,8	(20,2-29,4)	24,6	(20,3-29,5)	494
	45 - 54	26,1	(21,5-30,7)	25,7	(21,4-30,6)	480
	55 - 64	29,9	(24,9-34,9)	29,7	(25,0-35,0)	472
	65 - 74	29,2	(23,6-34,8)	28,9	(23,7-34,8)	355
	75 +	35,0	(29,0-41,0)	33,8	(28,3-39,9)	347
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	40,6	(32,8-48,4)	35,4	(27,8-43,9)	259
	Lager secundair	30,2	(24,3-36,0)	26,6	(21,2-32,8)	367
	Hoger secundair	25,8	(22,6-28,9)	24,8	(21,7-28,2)	1003
	Hoger onderwijs	20,5	(17,7-23,4)	19,9	(17,1-23,1)	1118
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	24,7	(21,3-28,1)	23,3	(19,8-27,1)	868
	Halfstedelijk gebied	26,2	(23,1-29,3)	24,3	(21,4-27,4)	1220
	Landelijk gebied	24,5	(20,6-28,3)	23,2	(19,7-27,2)	669
JAAR	1997	16,7	(14,9-18,6)	17,4	(15,5-19,4)	2907
	2008	28,5	(26,4-30,5)	27,3	(25,3-29,3)	3135
	2013	25,3	(23,3-27,3)	23,8	(21,9-25,8)	2757

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 11 | Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de hinder door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, Vlaams Gewest

PI02_1		Helemaal niet	Een klein beetje	Nogal	Veel	Zeer veel	N
GESLACHT	Mannen	46,2	27,0	14,8	7,5	4,6	615
	Vrouwen	36,0	29,3	17,4	10,9	6,4	796
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	55,3	27,1	7,8	4,3	5,5	91
	25 - 34	54,3	25,7	11,5	4,9	3,6	160
	35 - 44	38,3	34,2	16,7	5,8	4,9	250
	45 - 54	37,3	28,6	15,6	12,4	6,1	241
	55 - 64	37,7	23,5	23,5	9,8	5,5	245
	65 - 74	42,3	26,0	18,0	10,6	3,0	199
	75 +	28,5	31,3	15,1	14,9	10,2	225
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	24,5	28,4	20,6	13,4	13,1	161
	Lager secundair	33,6	24,8	17,6	15,0	9,0	189
	Hoger secundair	38,8	28,7	17,5	10,4	4,7	509
	Hoger onderwijs	48,1	28,9	13,8	5,9	3,3	547
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	44,2	29,6	11,8	9,9	4,5	443
	Halfstedelijk gebied	38,7	26,8	19,2	10,0	5,4	628
	Landelijk gebied	38,7	29,4	16,6	7,9	7,4	340
JAAR	1997	36,8	38,9	15,5	5,7	3,2	1598
	2008	36,8	28,4	18,1	9,6	7,1	1601
	2013	40,4	28,3	16,3	9,5	5,6	1411

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 12 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat gehinderd werd door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, Vlaams Gewest

PI02_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	26,8	(22,8-30,8)	25,0	(21,2-29,2)	615
	Vrouwen	34,7	(30,9-38,5)	32,1	(28,3-36,1)	796
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	17,7	(9,0-26,3)	17,4	(10,6-27,3)	91
	25 - 34	19,9	(12,8-27,0)	19,6	(13,6-27,4)	160
	35 - 44	27,5	(20,7-34,2)	27,1	(20,8-34,3)	250
	45 - 54	34,1	(26,9-41,2)	33,6	(26,9-41,0)	241
	55 - 64	38,8	(31,3-46,2)	38,3	(31,3-45,9)	245
	65 - 74	31,6	(24,5-38,8)	31,0	(24,3-38,5)	199
	75 +	40,2	(32,7-47,7)	38,9	(31,9-46,4)	225
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	47,1	(37,7-56,5)	42,9	(33,0-53,4)	161
	Lager secundair	41,6	(33,0-50,2)	37,7	(29,4-46,7)	189
	Hoger secundair	32,5	(27,6-37,4)	30,5	(26,0-35,4)	509
	Hoger onderwijs	23,0	(19,1-26,9)	21,3	(17,7-25,5)	547
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	26,2	(21,5-30,9)	24,2	(19,7-29,3)	443
	Halfstedelijk gebied	34,6	(30,1-39,0)	31,2	(27,0-35,8)	628
	Landelijk gebied	31,9	(26,1-37,6)	29,0	(23,8-34,9)	340
JAAR	1997	24,3	(21,6-27,1)	24,9	(22,2-27,9)	1598
	2008	34,8	(31,7-37,8)	32,9	(29,9-35,9)	1601
	2013	31,3	(28,5-34,2)	28,5	(25,8-31,3)	1411

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 13 | Gemiddelde SF36-score lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), Brussels Gewest

PI_1		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	19,7	(17,4-21,9)	20,5	(18,4-22,6)	926
	Vrouwen	29,3	(26,9-31,7)	29,9	(27,6-32,3)	1076
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	13,0	(8,5-17,6)	12,7	(8,6-16,9)	197
	25 - 34	18,8	(15,2-22,5)	18,7	(15,1-22,2)	411
	35 - 44	24,8	(21,5-28,2)	25,2	(21,8-28,6)	383
	45 - 54	26,0	(21,9-30,1)	26,2	(22,2-30,3)	351
	55 - 64	32,5	(28,2-36,8)	32,3	(28,0-36,7)	299
	65 - 74	30,9	(26,3-35,5)	30,4	(25,9-35,0)	185
	75 +	35,3	(30,1-40,5)	34,3	(29,1-39,5)	176
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	35,5	(29,7-41,2)	34,1	(29,0-39,3)	197
	Lager secundair	29,8	(25,5-34,1)	29,5	(25,3-33,7)	289
	Hoger secundair	25,2	(21,9-28,4)	26,3	(23,1-29,5)	544
	Hoger onderwijs	20,8	(18,4-23,2)	21,5	(19,1-23,8)	931
JAAR	1997	26,1	(24,6-27,6)	27,2	(25,7-28,8)	2356
	2008	24,3	(22,9-25,7)	25,0	(23,7-26,4)	2253
	2013	24,7	(23,0-26,4)	25,3	(23,7-26,9)	2002

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 14 | Gemiddelde SF36-score en percentielen lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), Brussels Gewest

PI_1		Gemiddelde	25°p	Mediaan	75°p	N
GESLACHT	Mannen	19,7	0,0	0,0	38,0	926
	Vrouwen	29,3	0,0	26,0	58,0	1076
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	13,0	0,0	0,0	16,0	197
	25 - 34	18,8	0,0	0,0	38,0	411
	35 - 44	24,8	0,0	0,0	49,0	383
	45 - 54	26,0	0,0	0,0	58,0	351
	55 - 64	32,5	0,0	28,0	59,0	299
	65 - 74	30,9	0,0	28,0	59,0	185
	75 +	35,3	0,0	36,0	59,0	176
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	35,5	0,0	28,0	68,0	197
	Lager secundair	29,8	0,0	16,0	59,0	289
	Hoger secundair	25,2	0,0	0,0	49,0	544
	Hoger onderwijs	20,8	0,0	0,0	39,0	931
JAAR	1997	26,1	0,0	20,0	39,0	2356
	2008	24,3	0,0	16,0	49,0	2253
	2013	24,7	0,0	0,0	49,0	2002

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 15 | Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de ernst van lichamelijke pijn in de afgelopen 4 weken, Brussels Gewest

PI01_1		Geen	Heel licht	Licht	Matig	Hevig	Heel hevig	N
GESLACHT	Mannen	57,9	10,6	9,9	12,8	6,6	2,1	926
	Vrouwen	43,1	10,6	13,0	16,8	11,5	5,0	1076
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	71,1	7,6	6,6	10,1	2,4	2,2	197
	25 - 34	58,4	11,1	10,6	9,5	8,2	2,2	411
	35 - 44	51,1	10,3	9,6	15,9	9,6	3,5	383
	45 - 54	50,7	8,8	10,7	14,9	10,4	4,4	351
	55 - 64	36,6	13,1	16,6	17,1	10,6	6,0	299
	65 - 74	39,1	10,7	13,3	22,9	9,6	4,4	185
	75 +	28,5	13,5	17,3	21,6	15,2	3,9	176
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	40,9	8,6	8,5	15,5	20,4	6,1	197
	Lager secundair	44,3	10,1	12,0	16,2	11,9	5,5	289
	Hoger secundair	51,2	9,2	10,3	16,2	9,2	3,9	544
	Hoger onderwijs	53,6	11,3	12,7	13,5	6,5	2,4	931
JAAR	1997	36,4	22,5	15,6	18,4	5,7	1,5	2365
	2008	49,3	9,9	12,8	17,2	7,3	3,4	2261
	2013	50,2	10,6	11,5	14,9	9,2	3,6	2002

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 16 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat lichamelijke pijn heeft ervaren in de afgelopen 4 weken, Brussels Gewest

PI01_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	21,6	(18,3-24,8)	21,5	(18,4-25,0)	926
	Vrouwen	33,3	(29,8-36,8)	33,4	(29,8-37,3)	1076
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	14,7	(8,9-20,6)	14,1	(9,5-20,4)	197
	25 - 34	19,9	(14,7-25,1)	19,3	(14,8-24,7)	411
	35 - 44	29,0	(23,9-34,1)	29,1	(24,1-34,6)	383
	45 - 54	29,7	(23,7-35,7)	29,6	(24,0-36,0)	351
	55 - 64	33,7	(27,0-40,3)	33,1	(27,1-39,8)	299
	65 - 74	36,9	(29,3-44,5)	36,0	(28,6-44,0)	185
	75 +	40,7	(31,9-49,5)	39,0	(30,3-48,3)	176
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	42,0	(33,9-50,2)	39,4	(31,9-47,5)	197
	Lager secundair	33,6	(27,0-40,2)	32,1	(25,8-39,0)	289
	Hoger secundair	29,3	(24,7-33,9)	29,6	(24,9-34,8)	544
	Hoger onderwijs	22,4	(18,9-25,8)	21,9	(18,5-25,6)	931
JAAR	1997	25,6	(23,0-28,2)	25,9	(23,3-28,8)	2365
	2008	28,0	(25,8-30,2)	27,9	(25,8-30,2)	2261
	2013	27,7	(25,2-30,1)	27,6	(25,2-30,2)	2002

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 17 | Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de hinder door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, Brussels Gewest

PI02_1		Helemaal niet	Een klein beetje	Nogal	Veel	Zeer veel	N
GESLACHT	Mannen	36,7	21,0	21,1	11,6	9,6	393
	Vrouwen	25,5	28,0	19,7	18,3	8,4	625
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	33,6	37,5	7,9	15,8	5,3	62
	25 - 34	34,8	30,7	13,4	18,2	2,9	174
	35 - 44	32,9	16,0	27,9	10,1	13,1	188
	45 - 54	26,7	23,4	19,3	19,0	11,6	181
	55 - 64	26,8	20,1	27,0	14,4	11,7	180
	65 - 74	22,3	35,2	16,5	20,1	5,8	112
	75 +	31,4	25,4	20,6	13,7	8,9	121
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	18,4	10,5	29,1	29,9	12,0	119
	Lager secundair	26,4	22,7	18,5	19,5	12,9	158
	Hoger secundair	24,6	29,2	18,9	18,0	9,3	273
	Hoger onderwijs	36,6	27,8	19,3	9,9	6,4	444
JAAR	1997	37,6	31,8	17,4	9,4	3,9	1520
	2008	29,0	31,1	20,8	12,1	7,1	1163
	2013	30,0	25,2	20,3	15,6	8,9	1018

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 18 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat gehinderd werd door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, Brussels Gewest

PI02_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	42,3	(36,0-48,6)	39,9	(33,8-46,2)	393
	Vrouwen	46,4	(41,6-51,3)	45,9	(40,7-51,2)	625
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	28,9	(13,7-44,1)	27,6	(15,6-44,1)	62
	25 - 34	34,5	(24,7-44,4)	33,8	(25,0-43,9)	174
	35 - 44	51,1	(42,6-59,6)	51,0	(42,4-59,4)	188
	45 - 54	49,9	(40,6-59,1)	49,7	(40,6-58,7)	181
	55 - 64	53,1	(43,0-63,2)	52,7	(42,2-63,0)	180
	65 - 74	42,5	(31,5-53,4)	41,8	(31,6-52,8)	112
	75 +	43,2	(32,8-53,6)	42,4	(32,5-53,0)	121
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	71,1	(60,9-81,2)	68,9	(56,1-79,4)	119
	Lager secundair	50,9	(40,7-61,0)	49,2	(39,1-59,3)	158
	Hoger secundair	46,2	(38,9-53,5)	45,1	(37,8-52,6)	273
	Hoger onderwijs	35,6	(29,2-41,9)	33,7	(27,6-40,5)	444
JAAR	1997	30,7	(27,1-34,3)	30,9	(27,3-34,7)	1520
	2008	40,0	(36,7-43,3)	38,6	(35,2-42,1)	1163
	2013	44,8	(40,8-48,8)	42,9	(38,8-47,0)	1018

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 19 | Gemiddelde SF36-score lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), Waals Gewest

PI_1		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	20,1	(18,3-21,9)	20,2	(18,5-22,0)	1471
	Vrouwen	27,7	(25,7-29,6)	27,1	(25,2-28,9)	1666
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	9,2	(6,8-11,6)	9,1	(6,7-11,5)	337
	25 - 34	17,4	(13,7-21,1)	17,5	(13,8-21,2)	437
	35 - 44	19,7	(16,6-22,8)	19,6	(16,5-22,7)	471
	45 - 54	26,2	(23,0-29,4)	26,1	(22,9-29,3)	560
	55 - 64	29,1	(25,9-32,2)	29,1	(25,9-32,2)	559
	65 - 74	31,2	(27,3-35,1)	31,0	(27,2-34,8)	423
	75 +	39,2	(34,7-43,7)	38,3	(33,9-42,8)	350
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	34,9	(30,1-39,8)	29,3	(24,8-33,8)	385
	Lager secundair	26,3	(22,6-30,0)	25,3	(21,9-28,7)	499
	Hoger secundair	23,0	(20,5-25,5)	23,4	(21,1-25,8)	989
	Hoger onderwijs	20,6	(18,5-22,6)	21,4	(19,4-23,4)	1234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	25,5	(23,3-27,8)	25,1	(23,0-27,2)	1055
	Halfstedelijk gebied	22,2	(18,8-25,6)	22,0	(18,9-25,1)	590
	Landelijk gebied	23,1	(20,9-25,3)	22,7	(20,7-24,7)	1492
JAAR	1997	26,1	(24,7-27,5)	28,2	(26,7-29,6)	2827
	2008	24,9	(23,5-26,3)	24,6	(23,3-26,0)	2940
	2013	24,1	(22,7-25,5)	23,8	(22,5-25,1)	3137

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 20 | Gemiddelde SF36-score en percentielen lichamelijke pijn bij de bevolking (van 15 jaar en ouder), Waals Gewest

PI_1		Gemiddelde	25°p	Mediaan	75°p	N
GESLACHT	Mannen	20,1	0,0	0,0	38,0	1471
	Vrouwen	27,7	0,0	16,0	49,0	1666
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	9,2	0,0	0,0	16,0	337
	25 - 34	17,4	0,0	0,0	28,0	437
	35 - 44	19,7	0,0	0,0	38,0	471
	45 - 54	26,2	0,0	16,0	49,0	560
	55 - 64	29,1	0,0	26,0	58,0	559
	65 - 74	31,2	0,0	28,0	58,0	423
	75 +	39,2	0,0	38,0	59,0	350
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	34,9	0,0	38,0	59,0	385
	Lager secundair	26,3	0,0	16,0	49,0	499
	Hoger secundair	23,0	0,0	0,0	49,0	989
	Hoger onderwijs	20,6	0,0	0,0	38,0	1234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	25,5	0,0	16,0	49,0	1055
	Halfstedelijk gebied	22,2	0,0	16,0	39,0	590
	Landelijk gebied	23,1	0,0	16,0	48,0	1492
JAAR	1997	26,1	0,0	20,0	48,0	2827
	2008	24,9	0,0	16,0	49,0	2940
	2013	24,1	0,0	16,0	48,0	3137

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 21 | Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de ernst van lichamelijke pijn in de afgelopen 4 weken, Waals Gewest

PI01_1		Geen	Heel licht	Licht	Matig	Hevig	Heel hevig	N
GESLACHT	Mannen	54,9	12,4	11,3	13,0	6,1	2,4	1471
	Vrouwen	43,8	12,0	12,7	19,0	9,0	3,5	1666
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	74,7	8,8	8,3	5,8	1,8	0,5	337
	25 - 34	62,5	10,6	7,2	12,0	5,6	2,1	437
	35 - 44	55,1	14,1	10,2	13,3	5,3	2,1	471
	45 - 54	46,2	10,8	14,9	14,5	10,3	3,4	560
	55 - 64	39,3	14,2	12,7	21,0	8,8	4,0	559
	65 - 74	33,9	12,8	17,5	23,4	9,7	2,8	423
	75 +	25,9	14,3	14,2	26,9	12,2	6,6	350
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	35,8	13,4	8,7	22,8	10,3	9,0	385
	Lager secundair	45,0	14,0	11,1	18,2	7,9	3,7	499
	Hoger secundair	53,6	9,3	10,8	16,9	6,9	2,6	989
	Hoger onderwijs	51,1	13,8	14,1	12,8	7,1	1,2	1234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	47,9	11,4	11,9	16,5	8,9	3,4	1055
	Halfstedelijk gebied	49,9	12,3	16,1	13,3	5,8	2,6	590
	Landelijk gebied	49,9	13,1	10,9	16,7	6,8	2,7	1492
JAAR	1997	34,9	24,5	15,2	18,5	6,0	0,9	2830
	2008	49,1	10,3	12,4	16,6	7,8	3,9	2955
	2013	49,0	12,2	12,0	16,2	7,6	3,0	3137

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 22 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat lichamelijke pijn heeft ervaren in de afgelopen 4 weken, Waals Gewest

PI01_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	21,4	(18,6-24,2)	19,8	(17,1-22,7)	1471
	Vrouwen	31,5	(28,4-34,6)	29,0	(26,0-32,1)	1666
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	8,2	(4,9-11,5)	7,9	(5,2-11,8)	337
	25 - 34	19,7	(14,6-24,8)	19,5	(14,9-25,1)	437
	35 - 44	20,7	(15,9-25,5)	20,3	(15,9-25,5)	471
	45 - 54	28,1	(23,2-33,0)	27,7	(23,1-32,8)	560
	55 - 64	33,8	(28,9-38,7)	33,5	(28,8-38,6)	559
	65 - 74	35,8	(28,7-42,9)	35,3	(28,6-42,6)	423
	75 +	45,7	(38,3-53,0)	44,0	(36,9-51,4)	350
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	42,1	(34,4-49,8)	32,4	(25,8-39,8)	385
	Lager secundair	29,9	(24,3-35,4)	26,8	(21,8-32,4)	499
	Hoger secundair	26,3	(22,8-29,9)	24,9	(21,5-28,7)	989
	Hoger onderwijs	21,0	(17,9-24,2)	19,9	(16,9-23,2)	1234
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	28,8	(25,5-32,2)	26,1	(22,9-29,6)	1055
	Halfstedelijk gebied	21,7	(16,9-26,4)	19,4	(15,4-24,2)	590
	Landelijk gebied	26,1	(22,7-29,5)	23,5	(20,4-26,9)	1492
JAAR	1997	25,4	(22,9-27,8)	26,5	(23,9-29,3)	2830
	2008	28,3	(26,2-30,4)	26,3	(24,3-28,5)	2955
	2013	26,8	(24,6-29,0)	24,8	(22,7-26,9)	3137

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 23 | Verdeling van de bevolking (van 15 jaar en ouder) volgens de hinder door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, Waals Gewest

PI02_1		Helemaal niet	Een klein beetje	Nogal	Veel	Zeer veel	N
GESLACHT	Mannen	35,2	29,3	19,5	10,7	5,4	683
	Vrouwen	26,5	28,6	21,9	16,0	7,1	917
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	52,4	24,9	15,9	6,1	0,7	93
	25 - 34	32,4	29,1	16,9	15,0	6,7	165
	35 - 44	32,5	31,7	19,5	11,9	4,5	213
	45 - 54	27,7	30,4	20,0	15,1	6,9	288
	55 - 64	29,1	27,0	24,1	15,5	4,3	329
	65 - 74	30,5	27,3	24,1	14,4	3,7	266
	75 +	21,2	29,5	21,2	13,3	14,8	246
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	18,9	28,3	24,7	17,4	10,7	243
	Lager secundair	28,4	29,4	21,6	13,3	7,3	294
	Hoger secundair	25,2	28,1	23,6	16,2	7,0	464
	Hoger onderwijs	39,6	29,8	16,6	10,4	3,6	579
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	29,5	26,9	19,9	15,5	8,3	556
	Halfstedelijk gebied	33,1	28,6	22,6	12,0	3,7	287
	Landelijk gebied	29,9	31,1	21,5	12,4	5,0	757
JAAR	1997	37,5	33,7	16,6	10,4	1,9	1841
	2008	25,8	32,2	22,0	12,1	7,9	1568
	2013	30,1	28,9	20,9	13,8	6,4	1600

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

Tabel 24 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat gehinderd werd door lichamelijke pijn bij normaal werk in de afgelopen 4 weken, Waals Gewest

PI02_2		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	35,5	(30,7-40,4)	33,2	(28,4-38,5)	683
	Vrouwen	44,9	(40,5-49,3)	42,3	(37,8-46,9)	917
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	22,8	(12,0-33,5)	22,0	(13,4-34,0)	93
	25 - 34	38,6	(28,8-48,4)	37,9	(28,5-48,3)	165
	35 - 44	35,9	(27,2-44,5)	35,0	(26,9-44,1)	213
	45 - 54	41,9	(34,5-49,3)	41,5	(34,4-48,9)	288
	55 - 64	43,9	(37,6-50,2)	43,6	(37,4-50,0)	329
	65 - 74	42,3	(32,7-51,8)	41,6	(32,8-50,9)	266
	75 +	49,3	(40,6-57,9)	47,5	(38,9-56,2)	246
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	52,8	(43,6-61,9)	47,4	(37,7-57,3)	243
	Lager secundair	42,2	(35,3-49,1)	39,1	(32,0-46,6)	294
	Hoger secundair	46,7	(40,5-53,0)	44,5	(38,2-50,9)	464
	Hoger onderwijs	30,6	(25,8-35,5)	28,4	(23,8-33,6)	579
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	43,6	(38,5-48,8)	40,4	(35,1-46,0)	556
	Halfstedelijk gebied	38,3	(30,2-46,4)	35,3	(28,1-43,3)	287
	Landelijk gebied	39,0	(34,0-43,9)	35,6	(30,7-40,8)	757
JAAR	1997	28,9	(25,8-31,9)	28,9	(25,9-32,1)	1841
	2008	42,0	(38,9-45,1)	39,2	(36,1-42,5)	1568
	2013	41,0	(37,8-44,3)	37,7	(34,4-41,1)	1600

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

8. Gezondheidsgerelateerde kwaliteit van leven

AUTEUR

Rana CHARAFEDDINE

Gelieve bij het verwijzen naar resultaten van dit hoofdstuk de volgende referentie te gebruiken:
Charafeddine R. Gezondheidsgerelateerde kwaliteit van leven. In: Van der Heyden J, Charafeddine R (ed.).
Gezondheidsenquête 2013. Rapport 1: Gezondheid en Welzijn. WIV-ISP, Brussel, 2014

INHOUDSTAFEL

Samenvatting	1013
1. Inleiding	1015
2. Vragen	1017
3. Indicatoren	1019
3.1. Het gezondheidsprofiel	1019
3.2. De score voor kwaliteit van leven	1019
3.3. De analoge visuele schaal	1020
4. Resultaten	1021
4.1. Dimensies van kwaliteit van leven	1021
4.2. Proportie van de bevolking die geen enkel gezondheidsprobleem melden (gezondheidsstatus 11111)	1027
4.3. De score voor kwaliteit van leven (EQ-5D score)	1030
4.4. De score voor de visuele analoge schaal (VAS)	1033
4.5. Kwaliteit van leven en chronische aandoeningen	1036
5. Bespreking	1039
6. Bibliografie	1041
7. Tabellen	1043

SAMENVATTING

In 2013 werd in de gezondheidsenquête voor het eerst een instrument opgenomen om gezondheidsgerelateerde kwaliteit van leven te meten : het EQ-5D instrument. Het gaat om een eenvoudige en snelle vragenlijst die toelaat de impact van de gezondheidsstatus op de kwaliteit van leven te evalueren en dit volgens 5 dimensies: mobiliteit, zelfzorg, dagelijkse activiteiten, pijn/ongemak en angst/depressie. Ieder item heeft 5 antwoordcategorieën.

Van deze dimensies rapporteert de bevolking in België van 15 jaar of ouder het meest problemen met pijn/ongemak (50,1%) en angst/depressie (26,5%). Het minst gerapporteerd zijn problemen inzake zelfzorg (6,9%).

Op basis van de antwoorden op deze vijf dimensies, is het mogelijk voor elke respondent een gezondheidsprofiel aan te maken onder de vorm van vijf opeenvolgende cijfers die zijn/haar gezondheidstoestand omschrijft. In totaal laat het EQ-5D instrument toe 3.125 mogelijke gezondheidstoestanden te onderscheiden. Van deze 3.215 mogelijke profielen zijn er 469 van toepassing op de bevolking van 15 jaar of meer in België. Het meest toegepaste profiel is dit waarbij gemeld wordt dat er zich geen enkel gezondheidsprobleem stelt voor elk van de vijf dimensies (41,5%).

Dit profiel van vijf cijfers kan worden omgezet naar één score van kwaliteit van leven (EQ-5D score), waarbij gebruik wordt gemaakt van een algoritme gebaseerd op de voorkeuren van de bevolking voor verschillende gezondheidstoestanden. Deze score varieert tussen 0 en 1 (waarbij 1 de best mogelijke kwaliteit van leven vertegenwoordigt). De gemiddelde EQ-5D score bij de bevolking van 15 jaar of ouder is 0,81.

DE EQ-5D vragenlijst laat ook toe de perceptie van elke respondent inzake zijn algemene gezondheid te evalueren dankzij de Visuele Analoge Schaal (VAS), een schaal van 0 tot 100, waarbij de waarde 100 de best mogelijke gezondheidstoestand vertegenwoordigt. Deze score wordt beschouwd als een subjectieve evaluatie van de gezondheidstoestand en dit in contrast met de EQ-5D score waarbij de voorkeuren van de bevolking in verband met verschillende gezondheidstoestanden meespelen. De gemiddelde score van de VAS is 76,9 bij de bevolking van 15 jaar en ouder.

De verdeling van het geheel van indicatoren, gebaseerd op het EQ-5D instrument, in functie van een aantal socio-demografische factoren, laat toe meerdere algemene tendensen te beschrijven.

Alle indicatoren geven aan dat mannen een betere kwaliteit van leven melden dan vrouwen. Zo is de EQ-5D score in België bij mannen (0,84) significant hoger dan bij vrouwen (0,79).

Kwaliteit van leven daalt in het algemeen met de leeftijd. De EQ-5D score is 0,89 in de leeftijdsgroep 15-24 jaar, terwijl deze 0,68 is in de leeftijdsgroep van 75 jaar en ouder. Interessant is te melden dat er een tendens is naar een verbetering van kwaliteit van leven bij mannen vanaf de pensioengerechtigde leeftijd 65-74 jaar. Dit fenomeen kan echter niet vastgesteld worden op basis van de waarden van de VAS.

Kwaliteit van leven stijgt op een significante wijze met het opleidingsniveau. Zo is bijvoorbeeld de gemiddelde EQ-5D score 0,67 bij de laagst geschoolden en 0,85 bij de hoogst geschoolden.

Tenslotte varieert kwaliteit van leven volgens gewest. Zo ligt de gemiddelde EQ-5D score significant hoger in het Vlaams Gewest (0,83) dan in het Brussels Gewest (0,80) of het Waals Gewest (0,78). Deze regionale verschillen kunnen niet teruggevonden worden op basis van de waarden van de VAS.

Bovendien laat dit instrument niet alleen toe om kwaliteit van leven te evalueren in functie van socio-demografische kenmerken, maar ook om de impact van verschillende aandoeningen en ziekten in te schatten. Zo hebben we, bij wijze van voorbeeld, de samenhang nagegaan tussen kwaliteit van leven en chronische aandoeningen. We stelden vast dat de score voor kwaliteit van leven significant lager was bij

personen die aangaven een of meerdere langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps te hebben (0,67) in vergelijking met personen die deze problemen niet hadden (0,87).

1. INLEIDING

Over wat onder kwaliteit van leven moet worden verstaan, bestaat geen eensgezindheid, maar de meeste definities verwijzen naar haar complex, subjectief en multidimensioneel karakter. Eén van de meest gebruikte definities is deze van de Wereldgezondheidsorganisatie, die 'kwaliteit van leven' plaatst in de context van volksgezondheid en als volgt omschrijft: "het beeld dat een persoon heeft vanuit zijn positie in het leven, in de context van de cultuur en het waardensysteem waarin hij zich bevindt, in relatie tot zijn objectieven, zijn verwachtingen, zijn normen en zijn bezorgdheid. Het is een zeer breed concept, op een complexe wijze beïnvloed door de fysieke gezondheid van een persoon, zijn psychologische staat, zijn onafhankelijkheidsniveau, zijn sociale relaties alsook zijn relatie met de essentiële elementen van zijn omgeving» (1). Indien de studie van kwaliteit van leven beperkt is tot de effecten als gevolg van de gezondheidsstatus, wordt ook wel de notie "gezondheidsgerelateerde kwaliteit van leven" (of HRQoL; Health Related Quality of Life") gebruikt.

Sinds enkele jaren is onderzoek naar kwaliteit van leven in volle ontwikkeling en dit is te wijten aan verschillende factoren zoals de verlenging van de levensverwachting, het groeiend aantal bejaarde personen in de bevolking, de sterke stijging van de prevalentie van chronische aandoeningen, de wens patiënten te betrekken in beslissingen die hen aanbelangen en de noodzaak de efficiëntie van de gezondheidszorgen te verhogen.

Het belang van de notie HRQoL is voor de beleidsvoerders recent toegenomen gezien ze essentieel is geworden voor de planning, de uitvoering en de evaluatie van de gezondheidszorg. De financiële beperkingen die wegen op het gezondheidssysteem hebben de nood aan een zo optimaal mogelijk gebruik van beschikbare middelen op de voorgrond geplaatst. Om dit mogelijk te maken zijn gezondheidseconomische evaluaties gedurende de afgelopen jaren essentieel geworden om beslissingen tussen concurrente behandelingswijzen te beargumenteren, de opportuniteit van het introduceren van een nieuwe behandelingswijze te evalueren of het bedrag of het niveau van terugbetalingen vast te stellen. In België, bijvoorbeeld, is een dergelijke economische evaluatie meer en meer vereist door de wet op de terugbetaling van diensten en zorgen¹.

Het belang van het concept HRQoL voor gezondheidseconomische evaluaties is gebaseerd op het feit dat HRQoL toelaat rekening te houden met de voorkeuren van patiënten in het beslissingsproces. Traditioneel wordt het voordeel van een interventie geëvalueerd aan de hand van medische criteria zoals het aantal gewonnen levensjaren of klinische criteria zoals een daling van het cholesterolgehalte. Deze criteria houden echter geen rekening met de impact van een behandeling op het welzijn, zoals ervaren door de patiënt. Het kan immers voorkomen dat de voorkeuren van de patiënt verschillend zijn dan deze van het medisch korps.

Op basis van deze vaststelling werden tal van instrumenten ontwikkeld om kwaliteit van leven te meten. Twee soorten instrumenten bestaan: specifieke en algemene. Specifieke instrumenten zijn toepasbaar voor een gegeven pathologie (cardiologie, neurologie, cancerologie,...) of voor een specifiek symptoom (moeheid, pijn,...). Generieke instrumenten zijn daarentegen ontwikkeld voor zeer verschillende aandoeningen en voor zeer uiteenlopende populaties en laten vergelijkingen toe op basis van een beperkt aantal dimensies. Deze dimensies variëren volgens het instrument in kwestie, maar veelal kunnen vier belangrijke dimensies terug gevonden worden: de fysieke toestand van de persoon, zijn somatische gevoelens, zijn psychologische toestand en zijn sociale relaties en zijn verhouding met zijn familiale of professionele, of vriendenkring (2).

Eén van de meest gebruikte generieke instrumenten in Europa is de EQ-5D. Het gaat hier om een eenvoudig en snel in te vullen vragenlijst, ontwikkeld in de jaren '90 door een Europese groep, de EuroQol Group².

1 https://kce.fgov.be/sites/default/files/page_documents/KCE_183B_evaluations_economiques_deuxieme_edition_0.pdf

2 <http://www.euroqol.org/>

In 2013 werd dit instrument voor de eerste keer opgenomen in de Belgische Gezondheidsenquête. Het opnemen van een dergelijk instrument in een gezondheidsenquête gericht aan de globale bevolking is voor twee redenen belangrijk:

Het opmaken van referentiewaarden op het niveau van de globale bevolking:

Voor het gebruik van een instrument voor het meten van de kwaliteit van leven in een economische en klinische context zijn referentiewaarden nodig op het niveau van de totale bevolking, gemeten met hetzelfde instrument. Zonder referentiewaarden bestaat de kans dat de efficiëntie van een interventie overschat wordt, gezien dan verondersteld wordt dat het feit dat een patiënt zich in een perfecte gezondheid bevindt, het resultaat is van de interventie. Dit is echter naast de waarheid, gezien de afwezigheid van de ziekte niet automatisch een perfecte gezondheid betekent. In deze context kunnen op basis van de resultaten van de Gezondheidsenquête 2013 referentiewaarden worden berekend, of kan een norm voor kwaliteit van leven voor de globale bevolking vastgelegd worden. Een optimaal gebruik van de EQ-5D in een klinische of economische context wordt zodoende bewerkstelligd.

Beschrijven van gezondheidsgerelateerde kwaliteit van leven bij de bevolking:

Naast traditionele indicatoren van morbiditeit en mortaliteit wordt gezondheidsgerelateerde kwaliteit van leven meer en meer erkend als een belangrijke dimensie van de gezondheidsstatus van een bevolking. Een dergelijke indicator laat toe de evolutie van de gezondheidsstatus van een bevolking te bestuderen, de performantie van het gezondheidsbeleid te evalueren, en de achtergestelde bevolkingsgroepen te identificeren. Om dit mogelijk te maken worden instrumenten voor het inschatten van kwaliteit van leven meer en meer geïntegreerd in bevolkingsenquêtes. De EQ-5D werd bijvoorbeeld opgenomen in de enquêtes in Engeland, Spanje, Duitsland en Canada. Studies in de algemene bevolking hebben een daling van de gezondheidsgerelateerde kwaliteit van leven vastgesteld die gepaard gaat met tal van aandoeningen (3), risicofactoren (zoals het gebruik van tabak en zwaarlijvigheid) (4) en socio-demografische determinanten (zoals de leeftijd, het geslacht, tewerkstelling, en het opleidingsniveau) (5).

2. VRAGEN

De EQ-5D is een gestandaardiseerd instrument voor het inschatten van de kwaliteit van leven, ontwikkeld in de jaren '90 door een Europese EurQoL groep. Deze vragenlijst werd voor een groot aantal landen gevalideerd (er bestaan meer dan 100 linguïstische versies), waaronder België. De vragenlijst werd oorspronkelijk ontwikkeld als complement van andere HRQoL schalen, maar ze wordt thans meer en meer als onafhankelijk instrument gebruikt.

In de Gezondheidsenquête 2013 werd dit instrument opgenomen in de schriftelijke vragenlijst. Ze is bijgevolg enkel gericht aan respondenten van 15 jaar en ouder. Ze is opgenomen op twee pagina's: de eerste pagina omvat het descriptief systeem EQ-5D, terwijl op de tweede pagina een visuele analoge schaal is opgenomen (EQ-VAS).

De eerste pagina omvat vijf items die vijf dimensies vertegenwoordigen: mobiliteit, zelfzorg, dagelijkse activiteiten, pijn/ongemak en angst/depressie. Ieder item heeft vijf antwoordcategorieën. De referentieperiode is steeds "vandaag". De vragen worden als volgt geformuleerd:

Vink onder elke titel het ENE vakje aan dat het best uw gezondheid VANDAAG beschrijft

QL01 Mobiliteit

- Ik heb geen problemen met rondwandelen.
- Ik heb een beetje problemen met rondwandelen.
- Ik heb matige problemen met rondwandelen.
- Ik heb ernstige problemen met rondwandelen.
- Ik ben niet in staat om rond te wandelen.

QL02 Zelfzorg

- Ik heb geen problemen met mijzelf te wassen of aan te kleden.
- Ik heb een beetje problemen met mijzelf te wassen of aan te kleden.
- Ik heb matige problemen met mijzelf te wassen of aan te kleden.
- Ik heb ernstige problemen met mijzelf te wassen of aan te kleden.
- Ik ben niet in staat mijzelf te wassen of aan te kleden.

QL03 Dagelijkse activiteiten (bijv. werk, studie, huishouden, gezins- en vrijetijdsactiviteiten)

- Ik heb geen problemen met mijn dagelijkse activiteiten.
- Ik heb een beetje problemen met mijn dagelijkse activiteiten.
- Ik heb matige problemen met mijn dagelijkse activiteiten.
- Ik heb ernstige problemen met mijn dagelijkse activiteiten.
- Ik ben niet in staat mijn dagelijkse activiteiten uit te voeren.

QL04 Pijn/ongemak

- Ik heb geen pijn of ongemak.
- Ik heb een beetje pijn of ongemak.
- Ik heb matige pijn of ongemak.
- Ik heb ernstige pijn of ongemak.
- Ik heb extreme pijn of ongemak.

QL05 Angst/depressie

- Ik ben niet angstig of depressief.
- Ik ben een beetje angstig of depressief.
- Ik ben matig angstig of depressief.
- Ik ben erg angstig of depressief.
- Ik ben extreem angstig of depressief.

De tweede pagina bestaat uit een visuele analoge schaal, de « EQ-5D VAS », genoemd, die varieert van 0 tot 100 (waarbij 100 staat voor de best denkbare gezondheidstoestand). De vraag wordt als volgt geformuleerd:

QL06 :

We willen weten hoe goed of slecht uw gezondheid VANDAAG is.

Deze meetschaal (te vergelijken met een thermometer) is genummerd van 0 tot 100.

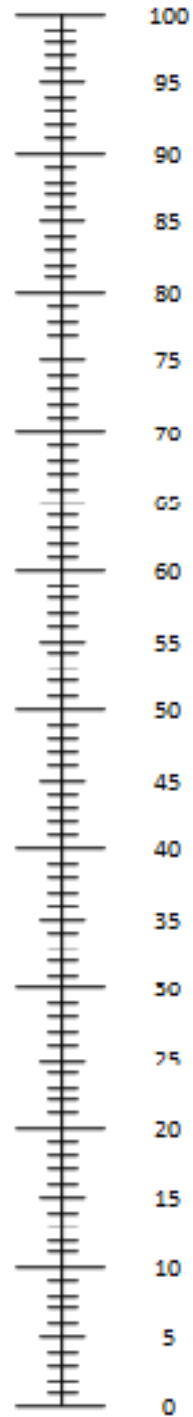
- 100 staat voor de beste gezondheid die u zich kunt voorstellen.
- 0 staat voor de slechtste gezondheid die u zich kan voorstellen.

Plaats een X op de meetschaal om aan te geven hoe uw gezondheid VANDAAG is.

Noteer nu het getal dat u aangeduid hebt op de meetschaal in het onderstaande vakje.

Uw gezondheid vandaag is:

De beste
gezondheid die u zich
kunt voorstellen

De slechtste
gezondheid die u zich
kunt voorstellen

3. INDICATOREN

Op basis van de aanbevelingen van EuroQol, werden acht indicatoren uitgewerkt die het gezondheidsprofiel, de score voor de kwaliteit van leven en een analoge visuele schaal beschrijven.

3.1. HET GEZONDHEIDSPROFIEL

De eerste vijf indicatoren zijn gebaseerd op een eenvoudige hercodering van de eerste vijf vragen. Hierbij onderscheiden de indicatoren zij die geen enkel probleem melden (niveau 1) van deze die een probleem melden (niveau 2 tot 5).

- QL01_1** Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat mobiliteitsproblemen, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft
- QL02_1** Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen met zelfzorg, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft
- QL03_1** Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen met dagelijkse activiteiten, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft
- QL04_1** Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat pijn of ongemak, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft
- QL05_1** Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat aangeeft angstig of depressief te zijn gemeten met de EQ-5D schaal

Het is belangrijk te verduidelijken dat deze indicatoren er niet op gericht zijn om personen te identificeren die bijvoorbeeld lijden aan chronische mobiliteitsproblemen of aan angst/depressie. Deze 5 indicatoren dienen samen geanalyseerd te worden om een gezondheidsprofiel van een bevolking op te maken. Voor informatie over elke afzonderlijke dimensie, verwijzen wij naar de corresponderende hoofdstukken in de gezondheidsenquête.

De antwoorden op deze vijf vragen laten toe de gezondheidsstatus te schetsen, onder de vorm van vijf opeenvolgende cijfers. Bij voorbeeld zal een persoon die geen enkel probleem meldt het profiel 11111 hebben, terwijl een persoon die extreme problemen meldt voor elke onderscheiden dimensie het profiel 55555 hebben. In totaal laat de EQ-5D toe om 3.125 (5⁵: vijf dimensies en vijf antwoordcategorieën per dimensie) mogelijke gezondheidsprofielen te omschrijven. Dit profiel laat toe een indicator te ontwikkelen die diegenen die geen enkel gezondheidsprobleem melden voor de vijf dimensies onderscheidt van diegenen die minstens één probleem melden:

- QL_1** Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat geen enkel gezondheidsprobleem meldt (gezondheidsprofiel 11111)

3.2. DE SCORE VOOR KWALITEIT VAN LEVEN

Voor elke respondent is het mogelijk het gezondheidsprofiel om te zetten naar een score op basis van de voorkeuren van de bevolking voor de verschillende gezondheidstoestanden. Deze voorkeuren zijn gebaseerd op externe studies die toelaten een algoritme te ontwikkelen waarbij het verlies aan levenskwaliteit dat samenhangt met elke gezondheidstoestand ingeschat kan worden in vergelijking met een optimale gezondheidstoestand (die de waarde 1 heeft). Gezien deze voorkeuren niet universeel zijn, is het aanbevolen een lokaal ontwikkeld algoritme te gebruiken, gebaseerd op de oordelen en de voorkeuren van de lokale gemeenschap. Voor België, werd dit algoritme ontwikkeld in de context van een onderzoek naar de voorkeuren van een steekproef van inwoners van het Vlaams Gewest (6). Dit algoritme werd echter ontwikkeld met het EQ-5D instrument met slechts 3 antwoordcategorieën, terwijl in de Gezondheidsenquête 5 antwoordcategorieën werden gehanteerd. De onderzoekers van EuroQol

hebben het algoritme (7) aangepast om toegepast te worden op onze enquête, wat toeliet de volgende indicator aan te maken:

QL_2 Gemiddelde EQ-5D score voor de bevolking van 15 jaar en ouder

Deze score varieert tussen 0 en 1 : 0 vertegenwoordigt de dood, 1 is de best mogelijke gezondheid (11111). Hoe meer een gezondheidstoestand wenselijk is, hoe hoger de ermee samenhangende score hoog zal zijn. Negatieve waarden zijn mogelijk, indien een individu de gezondheidstoestand als erger dan de dood inschat. De volgende tabel illustreert enkele voorbeelden.

Gezondheidstoestand	Score
11111	1
11221	0.762
31232	0.583
43443	0.264
55555	-0.158

3.3. DE ANALOGE VISUELE SCHAAL

De resultaten van de visuele analoge schaal (AVS) worden voorgesteld als een algemene inschatting van de gezondheidstoestand van een respondent.

QL06_1 Gemiddelde score voor de Visuele Analoge Schaal (VAS) bij de bevolking van 15 jaar en ouder

De score wordt beschouwd als een subjectieve evaluatie van de gezondheidstoestand en dit in contrast met de EQ-5D score die de voorkeuren van de bevolking met betrekking tot verschillende gezondheidstoestanden weergeeft. Het is belangrijk om hier te onderstrepen dat verschillende personen verschillende opvattingen kunnen hebben over wat een bepaalde score juist betekent. Twee personen met een gelijke mate van tevredenheid over hun gezondheidstoestand kunnen dus een verschillende score rapporteren, afhankelijk van hun waardenschaal.

4. RESULTATEN

4.1. DIMENSIES VAN KWALITEIT VAN LEVEN

4.1.1. BELGIË

De EQ-5D schaal evalueert de levenskwaliteit op basis van vijf dimensies: mobiliteit, persoonlijke autonomie, dagelijkse activiteiten, pijn/ongemak, angst/depressie. De meest vermelde problemen bij de bevolking van 15 jaar en ouder zijn deze verbonden met de dimensies pijn/ongemak (50,1%) en angst/depressie (26,5%). De minst vermelde problemen hebben betrekking op persoonlijke autonomie, met een proportie van 6,9% bij de bevolking van 15 jaar en ouder.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

Voor alle dimensies vermelden vrouwen meer problemen dan mannen. Na correctie voor leeftijd zijn de verschillen significant. Zowel bij vrouwen als bij mannen betreffen de meeste problemen de dimensie pijn/ongemak (53,4% bij de vrouwen, 46,4% bij de mannen) en de dimensie angst/depressie (respectievelijk 30,3% en 22,3%). Deze worden gevolgd door mobiliteitsproblemen (respectievelijk 21% en 15,8%) en problemen in verband met dagelijkse activiteiten (respectievelijk 20,4% en 15,2%) die met eenzelfde frequentie worden vermeld. Tenslotte worden de problemen die betrekking hebben op de dimensie autonomie zowel door vrouwen als door mannen het minst vermeld (respectievelijk 8% en 5,6%).

De verdeling volgens leeftijd verschilt per dimensie van levenskwaliteit. De prevalentie van de gerapporteerde problemen stijgt substantieel en statistisch significant met de leeftijd en dit voor alle dimensies, behalve voor de dimensie angst/depressie. Het is interessant vast te stellen dat de relatie tussen leeftijd en de dimensie pijn/ongemak minder uitgesproken is dan tussen leeftijd en de drie andere dimensies gezien de prevalentie van pijn/ongemak al hoog is bij de jongeren (29,3% in de leeftijdsgroep 15-24 jaar). Bij voorbeeld, na correctie voor geslacht is het relatief risico tussen de laagste en de hoogste leeftijdsgroep 2,2 voor de dimensie pijn/ongemak en 9,9 voor de dimensie mobiliteit. De verdeling per leeftijd is gelijkaardig bij mannen en vrouwen (Tabel 1).

Voor angst/depressie is de verdeling volgens leeftijd verschillend bij mannen en vrouwen (Tabel 1). Bij vrouwen lijkt het rapporteren van angst/depressie niet beïnvloed te worden door leeftijd (de prevalenties variëren tussen 27,9% en 32,4%). Bij mannen daarentegen stijgt de prevalentie van angst/depressie op significante wijze met de leeftijd, maar kan een daling vastgesteld worden in de leeftijdsgroep 65-74 jaar.

Tabel 1 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen meldt, per dimensie, leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013

		Mobiliteit	Zelfzorg	Dagelijkse activiteiten	Pijn/ongemak	Angst/depressie
		% + BI 95%	% + BI 95%	% + BI 95%	% + BI 95%	% + BI 95%
15-24	Mannen	3,7 (1,1-6,3)	0,6 (0,0-1,8)	6,5 (3,0-10,0)	24,3 (17,4-31,1)	13,4 (8,5-18,2)
	Vrouwen	6,6 (3,0-10,1)	0,3 (0,0-0,8)	7,5 (4,0-11,0)	34,1 (26,4-41,8)	30,1 (22,3-37,8)
25-34	Mannen	8,2 (4,0-12,5)	1,3 (0,0-2,8)	9,6 (5,0-14,1)	39,4 (32,8-46,0)	20,7 (15,6-25,7)
	Vrouwen	6,7 (3,9-9,6)	1,0 (0,1-1,9)	10,9 (7,1-14,7)	40,9 (34,7-47,2)	28,8 (23,7-33,9)
35-44	Mannen	11,5 (7,4-15,5)	4,5 (1,4-7,6)	14,7 (10,3-19,1)	40,1 (34,4-45,8)	22,1 (17,4-26,7)
	Vrouwen	11,3 (7,4-15,2)	3,4 (0,8-5,9)	14,8 (10,7-19,0)	48,6 (43,2-54,0)	27,9 (23,4-32,4)
45-54	Mannen	10,4 (7,3-13,5)	4,5 (2,1-6,8)	12,9 (9,4-16,3)	48,9 (43,3-54,5)	24,8 (20,0-29,6)
	Vrouwen	14,8 (10,6-19,0)	4,8 (2,4-7,1)	17,9 (13,5-22,2)	55,1 (49,7-60,6)	31,2 (26,7-35,7)
55-64	Mannen	21,9 (17,2-26,6)	6,5 (3,4-9,5)	17,5 (13,4-21,7)	57,8 (52,5-63,1)	29,4 (24,3-34,5)
	Vrouwen	25,6 (20,2-30,9)	9,0 (5,8-12,2)	23,0 (18,3-27,8)	60,0 (54,5-65,6)	31,9 (26,8-37,0)
65-74	Mannen	22,9 (17,8-28,0)	7,3 (4,0-10,6)	16,6 (12,2-21,1)	55,7 (49,0-62,4)	18,1 (13,5-22,8)
	Vrouwen	31,9 (26,2-37,6)	9,0 (5,8-12,3)	22,6 (17,8-27,5)	65,0 (58,6-71,4)	32,4 (26,8-37,4)
75+	Mannen	44,6 (37,2-52,1)	21,3 (15,3-27,2)	35,6 (28,2-42,9)	60,5 (53,1-67,9)	22,9 (16,7-29,0)
	Vrouwen	57,0 (50,4-63,6)	32,1 (25,8-38,5)	48,9 (42,1-55,6)	70,4 (64,4-76,3)	30,2 (23,9-36,6)
Totaal	Mannen	15,8 (14,1-17,5)	5,6 (4,5-6,8)	15,2 (13,4-16,9)	46,4 (43,9-48,8)	22,3 (20,3-24,3)
	Vrouwen	21,0 (19,1-22,9)	8,0 (6,7-9,3)	20,4 (18,5-22,3)	53,4 (51,1-55,8)	30,3 (28,2-32,4)

Analyse volgens socio-economische achtergrondskennmerken

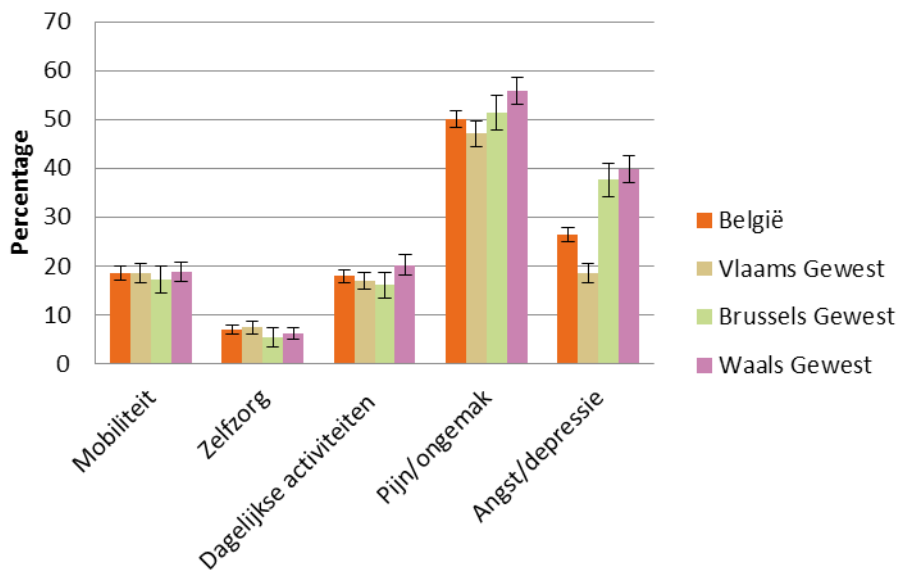
Voor alle dimensies stijgt de prevalentie met het opleidingsniveau. Zo stelt 11,1% van de personen met een diploma hoger onderwijs mobiliteitsproblemen te hebben, terwijl het gaat om 44,9% van de personen zonder diploma of met een diploma lager onderwijs. Deze verschillen verminderen na correctie voor leeftijd en geslacht, maar blijven statistisch significant.

De urbanisatiegraad lijkt geen samenhang te vertonen met de verschillende dimensies van levenskwaliteit. Het enige geobserveerde verschil is de lagere prevalentie van angst/depressie in de halfstedelijke gebieden in vergelijking met de stedelijke en de landelijke gebieden.

4.1.2. GEWESTEN

De verschillen tussen de gewesten variëren volgens de verschillende dimensies van levenskwaliteit (Figuur 1). Voor wat betreft de dimensies "mobiliteit" en "persoonlijke autonomie" kunnen geen significante gewestelijke verschillen worden vastgesteld. Daarentegen is de prevalentie van problemen bij het uitvoeren van dagelijkse activiteiten lager in het Vlaams Gewest dan in de overige gewesten en deze verschillen zijn significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Gewestelijke verschillen zijn vooral substantieel voor de dimensie "angst/depressie" met een prevalentie van 18,6% in het Vlaams Gewest, 37,6% in het Brussels Gewest en 39,8% in het Waals Gewest.

Figuur 1 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen meldt, per dimensie, leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013

Vlaams Gewest

In globale termen is de situatie in het Vlaams Gewest in hoge mate gelijk aan deze beschreven voor België, maar met een iets lager cijfer voor de dimensie angst/depressie. De meest gerapporteerde dimensies blijven pijn/ongemak en angst/depressie. Vrouwen rapporteren significant hogere cijfers dan mannen voor alle dimensies, behalve voor de dimensie zelfzorg, waar geen verschillen volgens geslacht kunnen worden vastgesteld.

De cijfers stijgen op een substantiële en significante wijze met de leeftijd en dit voor alle onderscheiden dimensies, met uitzondering van de dimensie angst/depressie. Zoals dit ook het geval is voor de overige gewesten, kan hier worden vastgesteld dat de relatie tussen leeftijd en pijn/ongemak minder uitgesproken is dan de relatie tussen pijn en de andere drie dimensies, gezien de prevalentie van pijn/ongemak al hoog is bij de jongeren (30,9% voor de leeftijdsgroep 15-24 jaar). De verdeling volgens leeftijd is gelijkwaardig bij mannen en vrouwen (Tabel 2).

Voor angst/depressie is de leeftijdsverdeling verschillend bij mannen en vrouwen (Tabel 2). Bij vrouwen lijkt de prevalentie van angst/depressie niet beïnvloed te worden door de leeftijd. Bij mannen lijkt de prevalentie van angst/depressie significant met de leeftijd, maar is er een daling in de leeftijdsgroep 65-74 jaar (Tabel 2).

Voor alle dimensies stijgt de prevalentie met het opleidingsniveau. Zo stelt 11,1% van de personen met een diploma hoger onderwijs mobiliteitsproblemen te hebben, terwijl het gaat om 44,7% van de personen zonder diploma of met een diploma lager onderwijs. Deze verschillen verminderen na correctie voor leeftijd en geslacht, maar blijven statistisch significant.

De urbanisatiegraad vertoont geen enkele samenhang met de dimensies van kwaliteit van leven.

Tabel 2 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen meldt, per dimensie, leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013- Vlaams Gewest

		Mobiliteit	Zelfzorg	Dagelijkse activiteiten	Pijn/ongemak	Angst/depressie
		% + BI 95%	% + BI 95%	% + BI 95%	% + BI 95%	% + BI 95%
15-24	Mannen	4,6 (0,5-8,7)	0,9 (0,0-2,8)	6,9 (1,7-12,1)	26,2 (15,9-36,5)	6,3 (1,5-11,0)
	Vrouwen	7,8 (2,5-13,1)	0,5 (0,0-1,4)	5,8 (1,7-9,9)	35,4 (23,5-47,3)	25,5 (13,6-37,5)
25-34	Mannen	7,7 (1,1-14,4)	0,6 (0,0-1,8)	7,4 (1,3-13,5)	35,3 (25,4-45,1)	15,2 (7,8-22,5)
	Vrouwen	6,2 (2,4-10,0)	1,1 (0,0-2,5)	9,4 (4,8-14,1)	38,3 (29,1-47,4)	15,1 (9,3-20,9)
35-44	Mannen	12,4 (6,2-18,5)	6,1 (1,1-11,0)	16,1 (9,6-22,6)	35,7 (27,6-43,7)	14,4 (8,3-20,4)
	Vrouwen	12,3 (6,5-18,1)	3,6 (0,0-7,6)	16,0 (9,9-22,1)	47,2 (39,9-54,4)	16,4 (11,2-21,7)
45-54	Mannen	8,3 (4,2-12,4)	4,6 (1,2-8,0)	11,2 (6,5-15,9)	43,7 (36,0-51,5)	18,3 (12,1-24,6)
	Vrouwen	16,1 (10,0-22,2)	5,0 (1,5-8,4)	16,9 (10,8-23,1)	52,5 (44,8-60,2)	20,9 (15,2-26,6)
55-64	Mannen	19,2 (13,0-25,4)	5,3 (1,5-9,1)	13,0 (8,1-18,0)	53,4 (46,0-60,8)	20,6 (13,8-27,4)
	Vrouwen	25,7 (18,0-33,5)	8,9 (4,3-13,5)	20,6 (13,9-27,2)	54,2 (46,3-62,2)	23,7 (17,0-30,5)
65-74	Mannen	17,5 (11,0-24,0)	6,8 (2,7-11,0)	14,4 (8,6-20,2)	46,7 (37,4-56,0)	12,7 (7,0-18,4)
	Vrouwen	30,9 (22,8-38,9)	7,3 (3,3-11,2)	19,8 (13,2-26,3)	60,8 (51,4-70,1)	25,4 (17,7-33,0)
75+	Mannen	43,0 (33,2-52,8)	22,8 (14,7-30,8)	36,3 (26,5-46,1)	59,0 (49,3-68,7)	17,1 (9,0-25,1)
	Vrouwen	57,7 (48,9-66,4)	36,6 (27,9-45,3)	48,1 (39,1-57,0)	67,2 (59,1-75,3)	25,4 (17,0-33,7)
Totaal	Mannen	14,7 (12,4-17,1)	6,0 (4,3-7,6)	14,1 (11,8-16,5)	42,7 (39,2-46,1)	15,5 (13,0-18,1)
	Vrouwen	21,9 (19,2-24,7)	8,8 (6,9-10,7)	19,6 (17,0-22,2)	51,1 (47,7-54,5)	21,4 (18,7-24,1)

Brussels Gewest

De meest gerapporteerde dimensies blijven pijn/ongemak en angst/depressie en de minst gerapporteerde dimensie is deze met betrekking tot zelfzorg. De gerapporteerde cijfers zijn in het algemeen hoger voor vrouwen, maar de verschillen met de mannen zijn niet statistisch significant na correctie voor leeftijd, met uitzondering van de dimensie angst/depressie.

De cijfers voor het Brussels Gewest stijgen significant en substantieel met de leeftijd voor alle dimensies behalve voor de dimensie angst/depressie (Tabel 3). Zoals dit ook het geval is voor de andere gewesten, kan hier worden vastgesteld dat de relatie tussen leeftijd en pijn/ongemak minder uitgesproken is dan de relatie tussen pijn en de andere drie dimensies, gezien de prevalentie van pijn/ongemak al hoog is bij de jongeren (32% voor de leeftijdsgroep 15-24 jaar). De verdeling volgens leeftijd is gelijkaardig bij mannen als bij vrouwen (Tabel 3). Op te merken is de aanzienlijke verhoging van de prevalentie van zelfzorgproblemen bij mannen in de leeftijdsgroep 55-64 jaar. Niettemin moet deze vaststelling met de nodige voorzichtigheid geïnterpreteerd te worden, gezien het betrouwbaarheidsinterval rond dit resultaat eerder groot is.

Tabel 3 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen meldt, per dimensie, leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013- Brussels Gewest

		Mobiliteit	Zelfzorg	Dagelijkse activiteiten	Pijn/ongemak	Angst/depressie
		% + BI 95%	% + BI 95%	% + BI 95%	% + BI 95%	% + BI 95%
15-24	Mannen	2,9 (0,0-6,6)	0,7 (0,0-2,2)	2,9 (0,0-6,6)	36,7 (17,0-56,4)	29,7 (7,9-51,5)
	Vrouwen	0,6 (0,0-2,0)	aucun cas	6,8 (0,0-15,4)	28,2 (15,9-40,5)	29,7 (16,0-43,5)
25-34	Mannen	5,1 (0,9-9,2)	aucun cas	3,0 (0,1-5,9)	39,2 (28,9-49,5)	25,4 (15,8-35,1)
	Vrouwen	8,7 (0,0-18,1)	0,5 (0,0-1,5)	6,3 (2,2-10,4)	41,0 (30,5-51,5)	45,2 (34,4-56,0)
35-44	Mannen	7,0 (2,5-11,4)	2,2 (0,0-5,0)	10,7 (3,8-17,6)	38,8 (28,8-48,9)	35,4 (25,6-45,2)
	Vrouwen	10,2 (4,0-16,4)	2,8 (0,0-5,8)	17,9 (9,9-25,8)	50,5 (39,3-61,8)	42,2 (31,1-53,3)
45-54	Mannen	16,6 (8,1-25,0)	6,6 (0,6-12,6)	20,3 (10,9-29,7)	51,5 (40,2-62,9)	42,8 (31,1-54,5)
	Vrouwen	14,0 (7,6-20,3)	4,1 (1,1-7,1)	17,0 (8,5-25,4)	56,4 (45,3-67,6)	44,1 (33,1-55,0)
55-64	Mannen	30,7 (10,8-50,5)	21,8 (0,7-42,8)	27,8 (7,7-47,9)	66,3 (53,6-79,0)	36,3 (22,6-50,0)
	Vrouwen	30,1 (20,2-40,0)	8,3 (2,5-14,0)	26,1 (17,2-35,0)	71,5 (61,8-81,1)	45,7 (35,1-56,3)
65-74	Mannen	34,7 (18,6-50,7)	6,0 (0,0-12,8)	17,3 (4,7-29,8)	61,0 (45,2-76,8)	25,2 (11,4-39,0)
	Vrouwen	33,4 (21,3-45,5)	7,8 (0,1-15,4)	32,6 (20,5-44,6)	73,1 (61,6-84,5)	41,7 (30,0-54,4)
75+	Mannen	51,7 (33,7-69,8)	15,6 (2,4-28,7)	25,6 (9,9-41,3)	70,2 (54,7-85,6)	35,2 (18,6-51,9)
	Vrouwen	48,4 (35,3-61,4)	18,0 (7,5-28,5)	41,4 (28,3-54,5)	71,6 (58,9-84,2)	34,3 (21,5-47,0)
Totaal	Mannen	16,5 (12,1-20,8)	6,2 (2,5-9,8)	13,8 (9,6-18,0)	48,7 (43,6-53,8)	33,1 (28,3-37,9)
	Vrouwen	17,8 (14,3-21,4)	4,8 (3,1-6,4)	18,3 (15,1-21,6)	53,6 (49,1-58,1)	41,6 (37,0-46,2)

De prevalentie van het melden van angst/depressie lijkt niet samen te hangen met de leeftijd in het Brussels Gewest. Hoewel de prevalentie stijgt met de leeftijd, zijn de verschillen tussen de diverse onderscheiden leeftijdsgroepen niet significant.

Behalve voor de dimensie angst/depressie bestaat er een significante samenhang tussen het opleidingsniveau en de prevalentie van de gerapporteerde cijfers. Zo stelt 15,1% van de die personen met een diploma hoger onderwijs mobiliteitsproblemen te hebben, terwijl het gaat om 44,7% van de personen zonder diploma of met een diploma lager onderwijs. Deze verschillen verminderen na correctie voor leeftijd en geslacht, maar blijven statistisch significant.

WaaIs Gewest

De meest gerapporteerde dimensies blijven pijn/ongemak en angst/depressie en de minst gerapporteerde dimensie is deze met betrekking tot zelfzorg. De gerapporteerde cijfers zijn in het algemeen hoger voor vrouwen, maar de verschillen zijn niet statistisch significant na correctie voor leeftijd, met uitzondering van de dimensies zelfzorg en angst/depressie.

De cijfers voor het Waals Gewest stijgen significant en substantieel met de leeftijd voor alle dimensies behalve voor de dimensie angst/depressie. Zoals dit voor de overige gewesten het geval is, is de samenhang tussen leeftijd en ongemak/pijn minder uitgesproken dan dit het geval is voor de overige drie dimensies gezien de prevalentie van ongemak/pijn al relatief hoog is bij de jongeren (26,1% in de leeftijdsgroep 15-24 jaar). Deze verdeling is gelijkaardig bij mannen en bij vrouwen (Tabel 4).

Tabel 4 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen meldt, per dimensie, leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013- Waals Gewest

		Mobiliteit	Zelfzorg	Dagelijkse activiteiten	Pijn/ongemak	Angst/depressie
		% + BI 95%	% + BI 95%	% + BI 95%	% + BI 95%	% + BI 95%
15-24	Mannen	2,2 (0,0-4,6)	0,1 (0,0-0,3)	6,7 (1,6-11,7)	18,3 (10,3-26,4)	22,8 (12,3-33,3)
	Vrouwen	5,9 (0,3-11,4)	aucun cas	10,6 (3,4-17,8)	33,3 (23,3-43,2)	37,9 (26,7-49,0)
25-34	Mannen	10,3 (4,1-16,5)	3,0 (0,0-7,3)	15,8 (6,6-24,9)	47,0 (36,1-57,8)	28,9 (20,2-37,5)
	Vrouwen	7,0 (2,3-11,7)	0,8 (0,0-2,4)	16,2 (7,2-25,2)	46,5 (36,0-56,9)	50,1 (39,7-60,5)
35-44	Mannen	11,1 (5,8-16,4)	2,0 (0,0-4,2)	13,2 (7,2-19,3)	49,5 (40,3-58,8)	33,4 (24,5-42,2)
	Vrouwen	9,7 (4,7-14,8)	3,0 (0,2-5,8)	11,9 (6,2-17,6)	50,8 (41,3-60,3)	46,6 (37,1-56,2)
45-54	Mannen	13,3 (8,0-18,6)	3,6 (0,9-6,4)	14,7 (9,0-20,5)	59,4 (50,3-68,6)	34,6 (25,7-43,4)
	Vrouwen	12,2 (7,1-17,2)	4,5 (1,1-7,8)	20,1 (13,8-26,4)	60,4 (52,4-68,4)	50,0 (41,9-58,2)
55-64	Mannen	25,6 (18,2-33,0)	5,8 (2,0-9,7)	24,7 (17,3-32,2)	65,1 (56,8-73,3)	46,0 (37,2-54,7)
	Vrouwen	24,3 (17,2-31,3)	9,3 (4,5-14,0)	27,3 (19,9-34,7)	69,1 (61,0-77,2)	45,2 (36,5-53,9)
65-74	Mannen	32,0 (22,6-41,3)	8,6 (2,1-15,1)	21,3 (13,3-29,3)	73,8 (65,5-82,1)	28,3 (19,2-37,3)
	Vrouwen	33,5 (25,2-41,9)	12,9 (6,4-19,3)	26,1 (18,2-34,0)	71,6 (63,4-79,8)	44,1 (35,5-52,7)
75+	Mannen	47,4 (35,3-59,5)	18,6 (10,0-27,2)	35,9 (24,6-47,1)	62,2 (49,9-74,5)	35,1 (24,2-46,0)
	Vrouwen	57,3 (45,8-68,8)	24,7 (15,2-34,2)	52,3 (41,0-63,7)	77,6 (68,3-86,8)	40,9 (29,6-52,2)
Totaal	Mannen	17,7 (15,0-20,4)	4,8 (3,3-6,3)	17,6 (14,8-20,4)	53,4 (49,6-57,2)	33,3 (29,7-37,0)
	Vrouwen	19,8 (17,1-22,6)	7,3 (5,5-9,0)	22,5 (19,5-25,6)	58,2 (54,6-61,9)	45,5 (41,8-49,2)

Voor de dimensie angst/depressie kan een verschillende samenhang met leeftijd bij vrouwen en mannen vastgesteld worden. Bij vrouwen is de prevalentie van het rapporteren van angst/depressie niet significant geassocieerd met leeftijd. Voor alle leeftijdsgroepen situeert het percentage vrouwen dat angst/depressie rapporteert tussen 37,9% en 50,1%, maar de verschillen tussen de leeftijdsgroepen zijn niet statistisch significant. Bij mannen stijgt de prevalentie van angst/depressie van 22,8% in de leeftijdsgroep 15-24 jaar tot 46% in de leeftijdsgroep 55-64 jaar om daarop te dalen.

Behalve voor de dimensie angst/depressie bestaat er een significante samenhang tussen het opleidingsniveau en de prevalentie van de gerapporteerde cijfers, waarbij hogere cijfers teruggevonden worden bij de lager opgeleiden. Zo stelt 9,8% van de personen met een diploma hoger onderwijs mobiliteitsproblemen te hebben, terwijl het gaat om 46,8% van de personen zonder diploma of met een diploma lager onderwijs. Deze verschillen verminderen na correctie voor leeftijd en geslacht, maar blijven statistisch significant.

De urbanisatiegraad vertoont geen enkele samenhang met de dimensies van kwaliteit van leven.

4.2. PROPORTIE VAN DE BEVOLKING DIE GEEN ENKEL GEZONDHEIDSPROBLEEM MELDEN (GEZONDHEIDSTATUS 11111)

Op basis van de antwoorden op de vijf dimensies, is het mogelijk een profiel van de gezondheid van de respondent op te stellen onder de vorm van vijf opeenvolgende cijfers. In totaal kunnen, op basis van het ED-5D instrument, 3.125 (5^5) gezondheidsprofielen worden beschreven. Van deze 3.125 profielen rapporteert de bevolking in België er 469; slechts 9 profielen worden door meer dan 1% van de bevolking vermeld. Het meest gerapporteerde profiel is 11111, wat inhoudt dat er zich voor geen enkele dimensie een probleem stelt. Het tweede meest frequent gerapporteerde profiel is 11121, wat inhoudt dat er zich voor geen enkele dimensie een probleem stelt, behalve voor de dimensie pijn/(licht) ongemak. De hier besproken resultaten hebben betrekking op de proportie van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat geen enkel gezondheidsprobleem meldt.

4.2.1 BELGIË

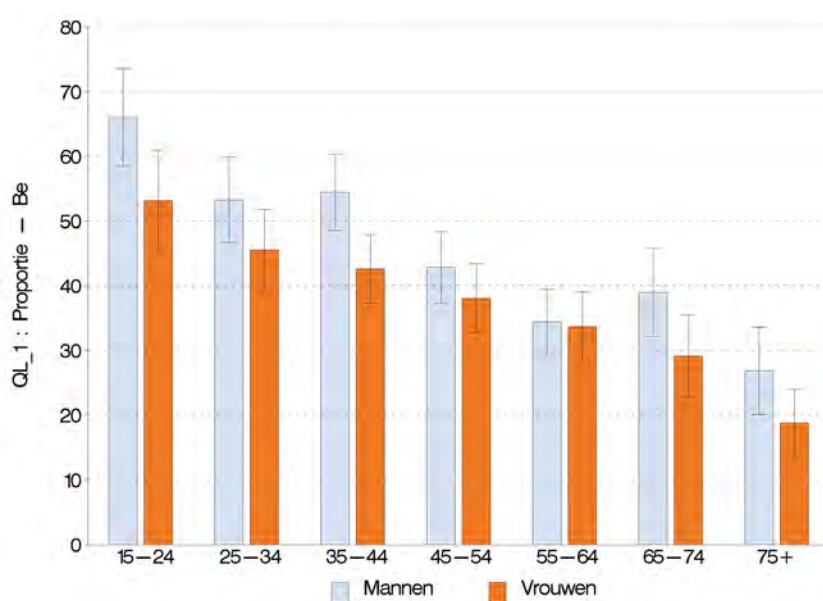
Voor België geeft 41,5% van de bevolking van 15 jaar en ouder aan geen enkel gezondheidsprobleem te hebben.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

In relatieve termen komt het bij mannen vaker dan bij vrouwen voor om geen enkel gezondheidsprobleem te melden (45,9% tegen 37,5%) en dit verschil blijft significant naar correctie voor leeftijd. De proportie van diegenen die geen enkel gezondheidsprobleem melden, daalt met de leeftijd; van 59,3% in de leeftijdsgroep van 15 tot 24 jaar tot 21,9% in de leeftijdsgroep van 75 jaar en ouder. Deze samenhang blijft significant na correctie voor leeftijd.

De verdeling volgens leeftijd verschilt slechts in geringe mate tussen mannen en vrouwen (Figuur 2). Het percentage vrouwen dat geen enkel gezondheidsprobleem meldt, daalt in toenemende en op statistisch significante wijze met de leeftijd. Bij mannen kan tevens een significante daling worden vastgesteld, met uitzondering van een (statistisch niet significante) stijging in de leeftijdsgroep 65-74 jaar. Daar waar in de leeftijdsgroep 55-64 jaar 34,4% meldt geen enkel gezondheidsprobleem te hebben, stijgt dit tot 39% in de leeftijdsgroep 65-74 jaar.

Figuur 2 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat geen enkel gezondheidsprobleem rapporteert, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De proportie personen die geen enkel gezondheidsprobleem rapporteren, is lager bij personen met een eerder beperkt opleidingsniveau (lager onderwijs/geen diploma) (24,5%) dan bij personen met minstens een diploma lager secundair (percentages variërend tussen 39,3% en 45,3%). Deze verschillen blijven significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

De proportie personen die geen enkel gezondheidsprobleem rapporteren, is hoger in de halfstedelijke gebieden (43,9%) dan bij de inwoners van stedelijke gebieden (39,6%) en landelijke gebieden (41,6%). Enkel het verschil tussen de resultaten in de halfstedelijke gebieden en de stedelijke gebieden is statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

4.2.2 GEWESTEN

De proportie personen die geen enkel gezondheidsprobleem rapporteren, is het hoogst in het Vlaams Gewest (46%) in vergelijking met het Brussels Gewest (37,2%) en het Waals Gewest (33,5%). Deze regionale verschillen blijven statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

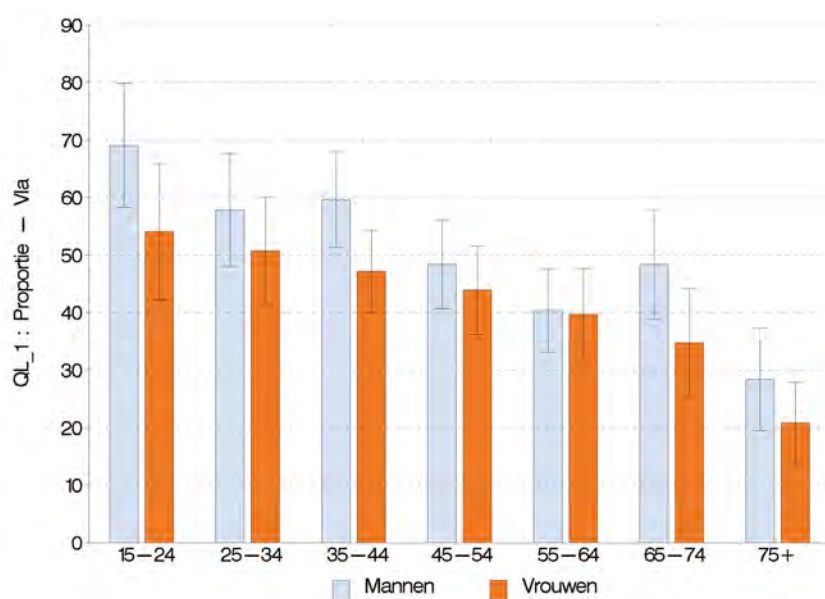
Vlaams Gewest

In het Vlaams Gewest geven, in relatieve termen, meer mannen (50,7%) dan vrouwen (41,7%) aan geen enkel gezondheidsprobleem te hebben. Dit verschil blijft significant na correctie voor leeftijd.

De proportie personen die geen enkel gezondheidsprobleem rapporteren, daalt met de leeftijd: van 61,4% in de leeftijdsgroep 15-24 jaar tot 23,7% in de leeftijdsgroep van 75+ jaar. Deze associatie blijft significant na correctie voor geslacht.

De leeftijdsdistributie verschilt tussen mannen en vrouwen (Figuur 3). De proportie vrouwen die geen enkel gezondheidsprobleem melden, daalt progressief en statistisch significant met de leeftijd. Bij mannen kan een dergelijke significante daling met de leeftijd ook worden vastgesteld, met uitzondering van een (statistisch niet significante) stijging in de leeftijdsgroep 65-74 jaar. Daar waar in de leeftijdsgroep 55-64 jaar 40,3% meldt geen enkel gezondheidsprobleem te hebben, stijgt dit tot 40,3% in de leeftijdsgroep 65-74 jaar.

Figuur 3 | Percentage van de bevolking (15 jaar en ouder) dat geen enkel gezondheidsprobleem rapporteert, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013- Vlaams Gewest

De proportie personen die geen enkel gezondheidsprobleem rapporteren, is lager bij personen met een eerder beperkt opleidingsniveau (lager onderwijs/geen diploma) (26%) dan bij personen met minstens een diploma lager secundair (percentages variërend tussen 44,2% en 51,1%). Deze verschillen blijven significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Voor het Vlaams Gewest vertoont de urbanisatiegraad geen samenhang met de proportie personen die geen enkel gezondheidsprobleem melden.

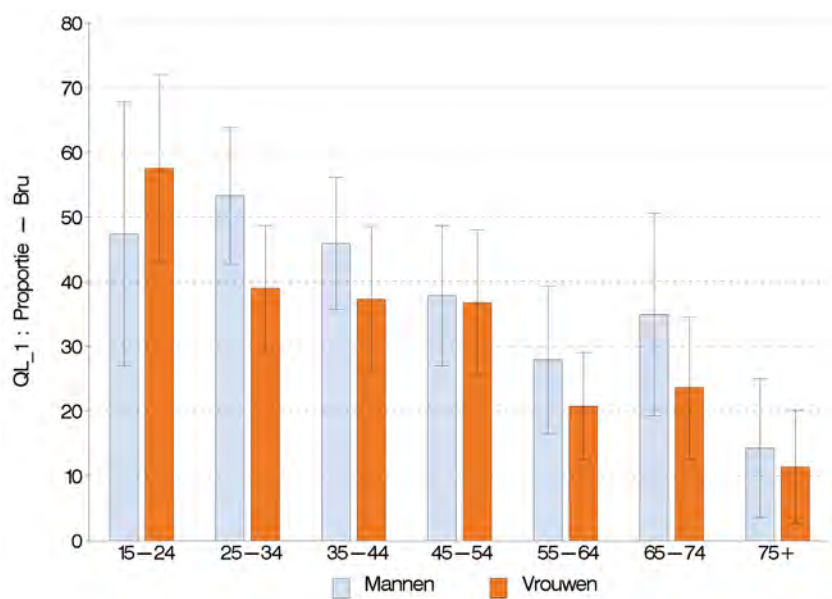
Brussels Gewest

In het Brussels Gewest geven, in relatieve termen, meer mannen (40,8%) dan vrouwen (34%) aan geen enkel gezondheidsprobleem te hebben. Dit verschil is echter niet significant na correctie voor leeftijd.

De proportie personen die geen enkel gezondheidsprobleem melden, daalt met de leeftijd: van 53% in de leeftijdsgroep 15-24 jaar tot 12,5% in de leeftijdsgroep van 75+ jaar. Deze associatie blijft significant na correctie voor geslacht. Niettemin kan een (niet significante) stijging van dit percentage worden vastgesteld voor de leeftijdsgroep 65-74 jaar, en dit vooral bij mannen (Figuur 4): waar in de leeftijdsgroep 55-64 jaar 28% meldt geen enkel gezondheidsprobleem te hebben, stijgt dit tot 34,9% in de leeftijdsgroep 65-74 jaar.

Bij jongeren in de leeftijdsgroep 15-24 jaar, is het verschil tussen mannen en vrouwen omgekeerd (47,4% bij mannen, 57,6% bij vrouwen). In tegenstelling tot wat vastgesteld wordt in de andere gewesten zijn het niet de jongere Brusselse mannen die het minst gezondheidsproblemen melden. Voorzichtigheid bij het interpreteren van deze resultaten is echter nodig, gezien de grote betrouwbaarheidsintervallen.

Figuur 4 | Percentage van de bevolking (15 jaar en ouder) dat geen enkel gezondheidsprobleem rapporteert, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013- Brussels Gewest

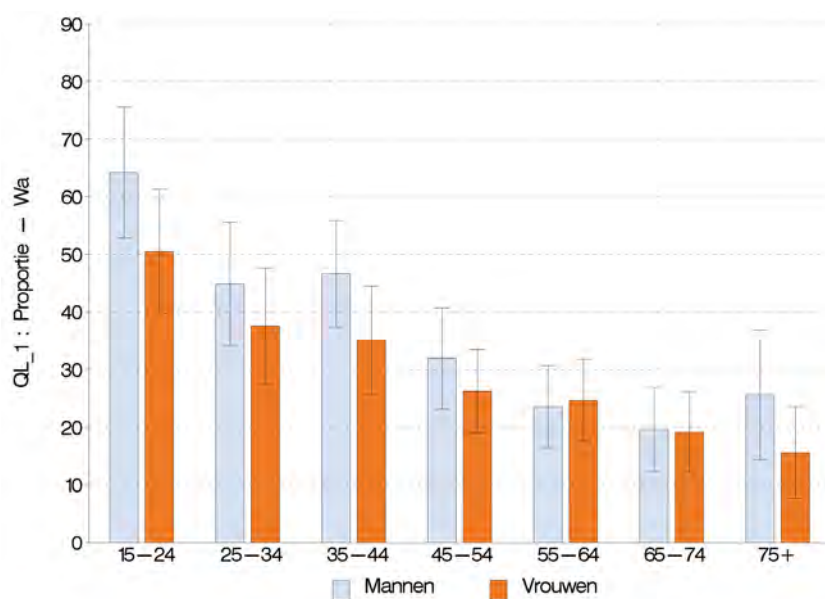
De samenhang tussen het opleidingsniveau en de proportie van de bevolking dat geen enkel gezondheidsprobleem meldt, is voor het Brussels Gewest verschillend van wat in de andere gewesten geobserveerd wordt: opleidingsverschillen lijken hier eerder omgekeerd te zijn, waarbij de proporties personen die geen gezondheidsproblemen melden groter is voor de personen met een diploma secundair onderwijs (39,6% en 45,9%) dan voor personen met een diploma hoger onderwijs (33,6%). Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Waals Gewest

In het Waals Gewest geven, in relatieve termen, meer mannen (37,4%) dan vrouwen (30%) aan geen enkel gezondheidsprobleem te hebben. Dit verschil is significant na correctie voor leeftijd.

De proportie personen die geen enkel gezondheidsprobleem melden, daalt met de leeftijd: van 57,1% in de leeftijdsgroep 15-24 jaar tot 19,3% in de leeftijdsgroep van 75+ jaar. Deze relatie blijft significant na correctie voor geslacht.

Figuur 5 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat geen enkel gezondheidsprobleem rapporteert, volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013- Waals Gewest

De proportie vrouwen die geen enkel gezondheidsprobleem melden, daalt progressief en statistisch significant met de leeftijd (Figuur 5). Bij mannen kan eveneens een significante daling met de leeftijd worden vastgesteld, maar er is wel een stijging (statistisch niet significant) in de leeftijdsgroep 75 jaar en ouder. Daar waar in de leeftijdsgroep 65-74 jaar 19,6% meldt geen enkel gezondheidsprobleem te hebben, stijgt dit percentage tot 25,6% in de leeftijdsgroep 75 jaar en ouder. In tegenstelling met wat vastgesteld wordt in de andere gewesten situeert deze verbetering zich dus niet op het moment van de pensionering (65-74 jaar), maar later.

1030

In het Waals Gewest lijken noch het opleidingsniveau, noch de urbanisatiegraad samen te hangen met de proportie personen die geen enkel gezondheidsprobleem melden.

4.3. DE SCORE VOOR KWALITEIT VAN LEVEN (EQ-5D SCORE)

Ter herinnering: voor elke respondent is het mogelijk het gezondheidsprofiel uit te drukken onder de vorm van een score voor kwaliteit van leven. Hiervoor wordt een algoritme gebruikt dat ontwikkeld werd om de voorkeuren van de bevolkingen voor verschillende gezondheidstoestanden in te schatten. Deze score varieert tussen 0 en 1: 0 staat voor de dood, 1 voor de best denkbare gezondheidstoestand. Het verschil tussen beide punten stelt de ernst van de gezondheidstoestand voor. Naarmate een gezondheidstoestand meer wenselijk is, stijgt de score die ermee samenhangt. Negatieve scores zijn mogelijk indien een persoon de gezondheidstoestand als slechter dan de dood inschat.

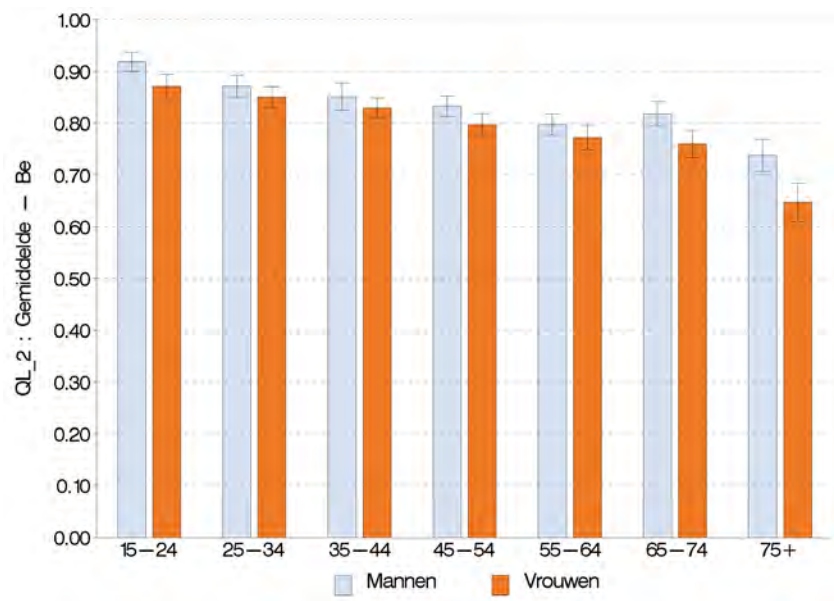
4.3.1 BELGIË

De gemiddelde score voor kwaliteit van leven is 0,81 in de bevolking van 15 jaar en ouder in België.

Analyse volgens leeftijd en geslacht

De gemiddelde EQ-5D score is hoger bij mannen (0,84) dan bij vrouwen (0,79) en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd. Zowel bij vrouwen als bij mannen, daalt deze score significant met de leeftijd (Figuur 6) met uitzondering van een kleine (statistisch niet significante) stijging bij mannen in de leeftijdsgroep 65-74 jaar: de ED-5D score stijgt er van 0,80 voor de leeftijdsgroep 55 – 64 jaar tot 0,82 voor de leeftijdsgroep 65-74 jaar.

Figuur 6 | Gemiddelde EQ-5D score in de bevolking (van 15 jaar en ouder), volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondkenmerken

De gemiddelde EQ-5D score stijgt significant met het opleidingsniveau: ze bedraagt 0,67 bij personen met een diploma lager onderwijs/geen diploma en 0,85 bij diegenen met een diploma hoger onderwijs. De socio-economische gradiënt blijft significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

De scores voor kwaliteit van leven hangen samen met de urbanisatiegraad: inwoners van halfstedelijke gebieden hebben een gemiddelde score die licht hoger is dan deze van de inwoners van stedelijke gebieden. Deze verschillen zijn statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht. Daarentegen kunnen geen verschillen in scores worden vastgesteld tussen de inwoners in landelijke gebieden en inwoners van stedelijke of halfstedelijke gebieden.

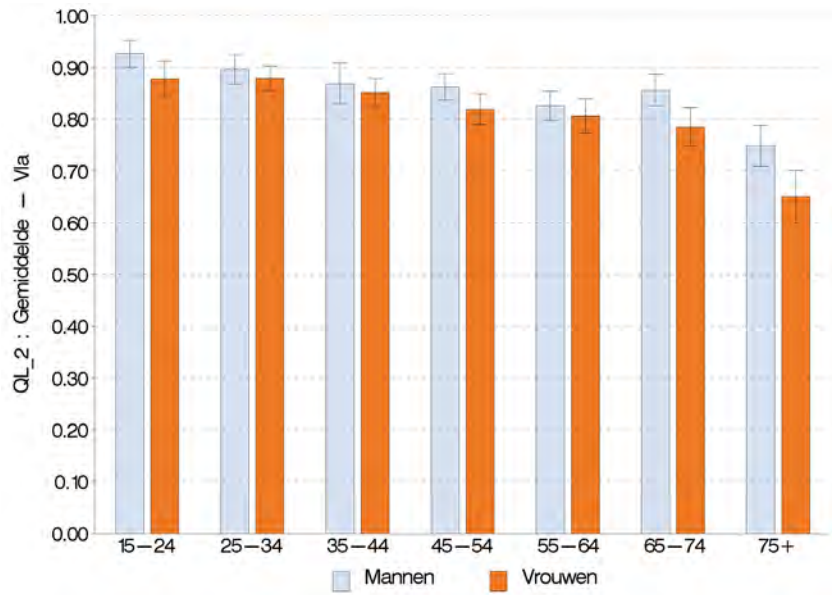
4.3.2 GEWESTEN

De gemiddelde score is hoger in het Vlaams Gewest (0,83) dan in het Brussels Gewest (0,80) en het Waals Gewest (0,78). Deze regionale verschillen blijven statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Vlaams Gewest

De gemiddelde EQ-5D score is hoger bij mannen (0,86) dan bij vrouwen (0,81) en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd. Zowel bij vrouwen als bij mannen daalt deze score significant met de leeftijd (Figuur 7) met uitzondering van een kleine (statistisch niet significante) stijging bij mannen in de leeftijdsgroep 65-74 jaar: de RQ-5D score stijgt er van 0,83 in de leeftijdsgroep 55 – 64 jaar tot 0,86 in de leeftijdsgroep 65-74 jaar.

Figuur 7 | Gemiddelde EQ-5D score in de bevolking (van 15 jaar en ouder), volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

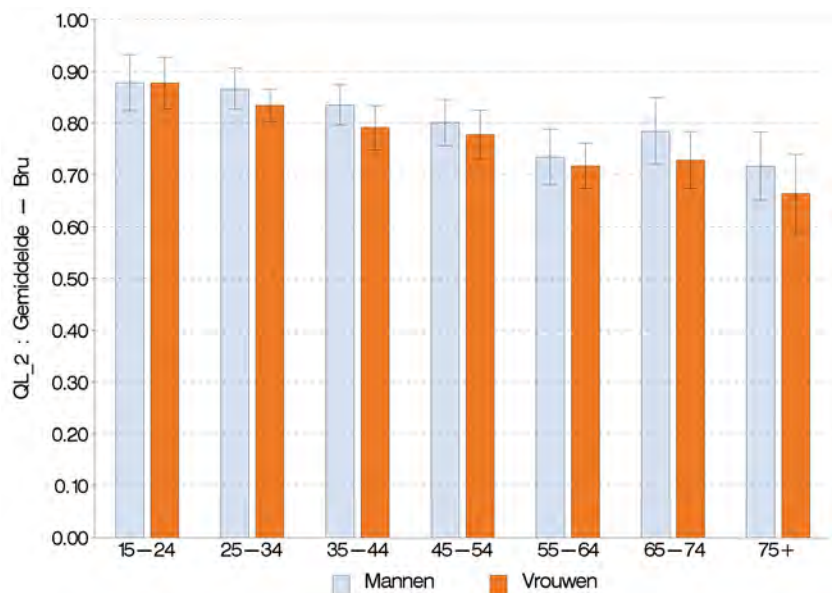
De gemiddelde EQ-5D score stijgt significant met het opleidingsniveau: ze bedraagt 0,68 bij personen met een diploma lager onderwijs/geen diploma en 0,87 bij diegenen met een diploma hoger onderwijs. Dit verschil blijft significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Er kan geen samenhang vastgesteld worden tussen de gemiddelde EQ-5D score en de urbanisatiegraad.

Brussels Gewest

De gemiddelde EQ-5D score is hoger bij mannen (0,81) dan bij vrouwen (0,78) en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd. Zowel bij vrouwen als bij mannen, daalt deze score significant met de leeftijd (Figuur 8) met uitzondering van een kleine (statistisch niet significante) stijging bij mannen in de leeftijdsgroep 65-74 jaar: de EQ-5D score stijgt er van 0,73 voor de leeftijdsgroep 55 – 64 jaar tot 0,78 voor de leeftijdsgroep 65-74 jaar.

Figuur 8 | Gemiddelde EQ-5D score in de bevolking (van 15 jaar en ouder), volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

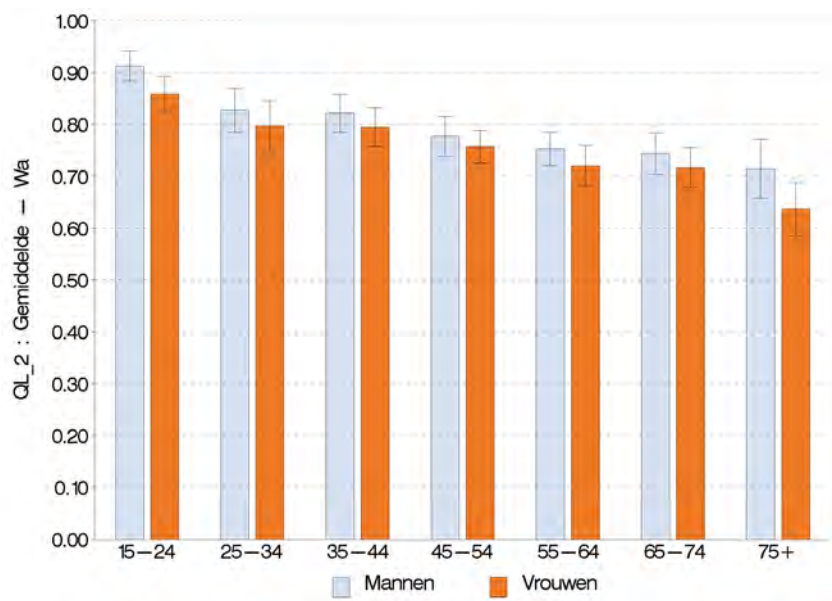
De gemiddelde EQ-5D is significant lager voor de laagst opgeleiden (0,68) dan voor de hoger opgeleide personen (0,79 - 0,81).

Waals Gewest

De gemiddelde EQ-5D score is hoger bij mannen (0,81) dan bij vrouwen (0,78) en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd. Zowel bij vrouwen als bij mannen daalt deze score significant met de leeftijd (Figuur 9). In tegenstelling tot wat gevonden wordt in de andere gewesten kan geen verhoging van de score vastgesteld worden bij mannen op de pensioenleeftijd (65-74 jaar).

De gemiddelde EQ-5D score stijgt met het opleidingsniveau: ze bedraagt 0,68 bij personen met een diploma lager onderwijs/geen diploma en stijgt tot 0,81 bij de hoogst opgeleiden. Deze sociale gradiënt blijft significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 9 | Gemiddelde EQ-5D score in de bevolking (van 15 jaar en ouder), volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

Er kan geen samenhang vastgesteld worden tussen de gemiddelde EQ-5D score en de urbanisatiegraad.

4.4. DE SCORE VOOR DE VISUELE ANALOGIE SCHAAL (VAS)

Het EQ-5D instrument laat ook toe de perceptie van de respondent met betrekking tot zijn globale gezondheid numeriek uit te drukken op een schaal van 0 tot 100 (waarbij 100 staat voor de best mogelijke gezondheidstoestand). De score wordt beschouwd als een subjectieve evaluatie van de gezondheidstoestand en dit in contrast met de EQ-5D score die de voorkeuren van de bevolking met betrekking tot verschillende gezondheidstoestanden weergeeft. Het is belangrijk om hier te onderstrepen dat verschillende personen verschillende opvattingen kunnen hebben over wat een bepaalde score juist betekent. Twee personen met een gelijke mate van tevredenheid over hun gezondheidstoestand kunnen dus een verschillende score rapporteren, afhankelijk van hun waardenschaal.

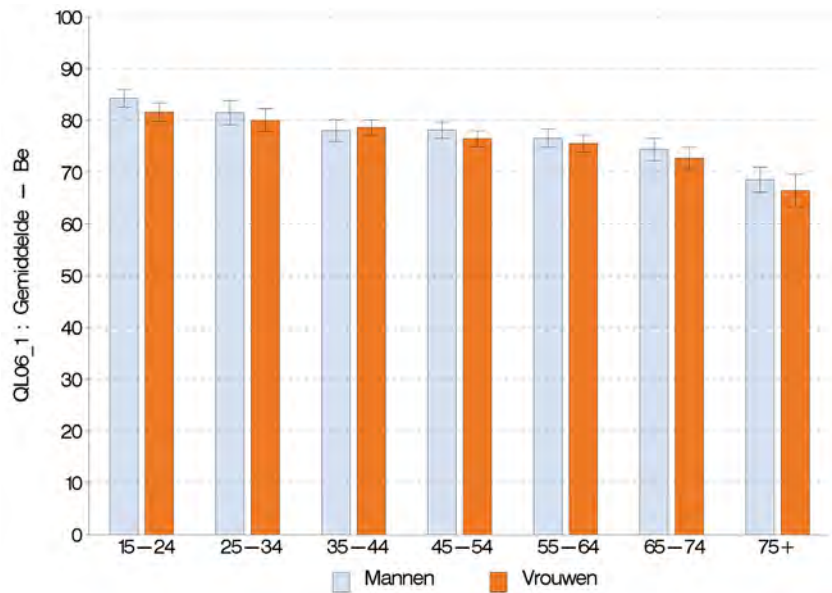
4.4.1 BELGIË

De gemiddelde score van de Visuele Analoge Schaal (VAS) is 76,9 in de Belgische bevolking van 15 jaar en ouder.

Analyse volgens geslacht en leeftijd

De gemiddelde VAS-score is licht hoger bij mannen (77,8) dan bij vrouwen (76,1), een verschil dat significant is na correctie voor leeftijd. Deze score vermindert naarmate de leeftijd stijgt: 82,9 in de leeftijdsgroep van 15-24 tot 67,3 in de leeftijdsgroep van 75 jaar en ouder. De verdeling van de score volgens leeftijd is gelijkaardig bij mannen en vrouwen (Figuur 10).

Figuur 10 | Gemiddelde VAS score in de bevolking (van 15 jaar en ouder), volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013

Analyse volgens socio-economische achtergrondskennmerken

De gemiddelde VAS-score stijgt significant met het opleidingsniveau: van 65,4 voor personen met een diploma lager onderwijs/geen diploma tot 79,8 bij diegenen met een diploma hoger onderwijs. Deze gradiënt blijft significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Er kan geen samenhang terug gevonden worden tussen de urbanisatiegraad en de gemiddelde VAS-score.

4.4.2 GEWESTEN

1034 Er kan geen enkel regionaal verschil gevonden worden met betrekking tot de gemiddelde VAS-score: 76,8 in het Vlaams Gewest, 77,6 in het Brussels Gewest en 77,1 in het Waals Gewest.

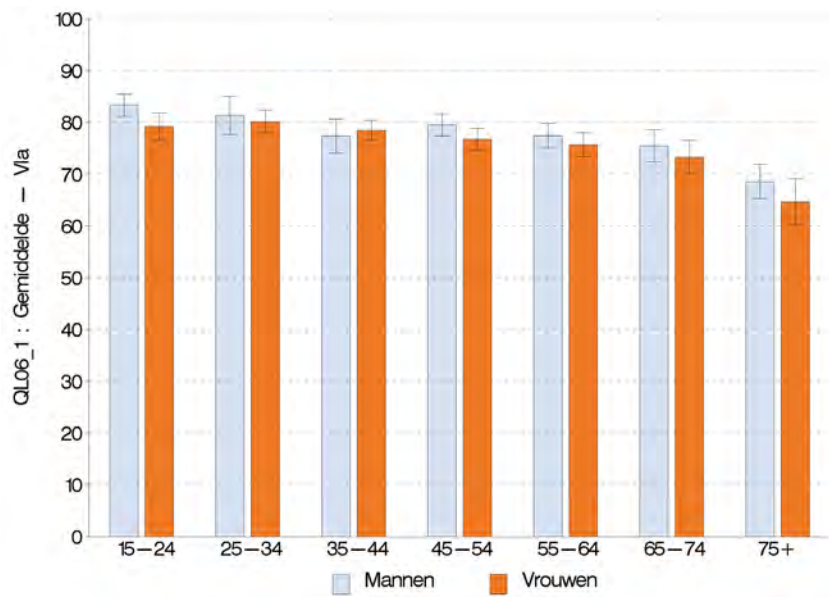
Vlaams Gewest

De gemiddelde VAS-score is licht hoger bij mannen (78,0) dan bij vrouwen (75,6), een verschil dat significant is na correctie voor leeftijd. Deze score vermindert naarmate de leeftijd stijgt en de verdeling van de score volgens leeftijd is gelijkaardig bij mannen en vrouwen (Figuur 11).

De gemiddelde VAS-score stijgt significant met het opleidingsniveau: van 65,1 voor personen met een diploma lager onderwijs/geen diploma tot 79,7 bij diegenen met een diploma hoger onderwijs. Deze gradiënt blijft significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

De gemiddelde VAS-score varieert in functie van de urbanisatiegraad: inwoners van stedelijke gebieden melden een gemiddelde score die hoger is in vergelijking met inwoners van rurale gebieden (respectievelijk 77,8 en 75,9). Dit verschil is statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

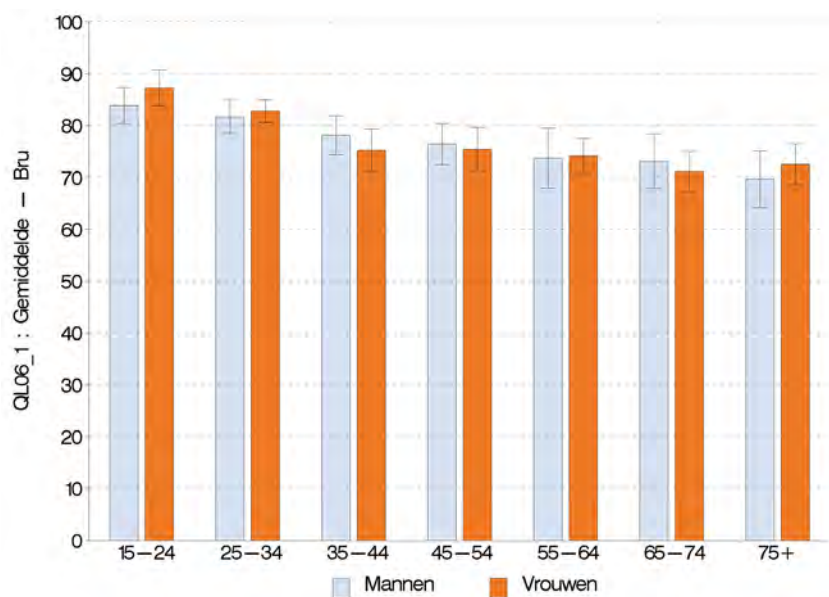
Figuur 11 | Gemiddelde VAS score in de bevolking (van 15 jaar en ouder), volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Vlaams Gewest

Brussels Gewest

In tegenstelling met de bevindingen voor het Vlaams Gewest, is de gemiddelde VAS-score gelijkaardig bij mannen en vrouwen. Deze score vermindert naarmate de leeftijd stijgt: 85.7 in de leeftijdsgroep 15-24 jaar en 71.5 in de leeftijdsgroep van 75 jaar en ouder. Deze samenhang kan zowel bij mannen als bij vrouwen worden teruggevonden (Figuur 12). Voor sommige leeftijdsgroepen is het verschil tussen mannen en vrouwen dat meestal geobserveerd wordt, omgekeerd, maar de verschillen volgens geslacht zijn niet significant.

Figuur 12 | Gemiddelde VAS score in de bevolking (van 15 jaar en ouder), volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Brussels Gewest

De gemiddelde VAS-score is lager bij de laagst opgeleiden (69,2) dan bij personen met een diploma hoger secundair (78,7) of een diploma hoger onderwijs (78,8) en dit verschil is significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

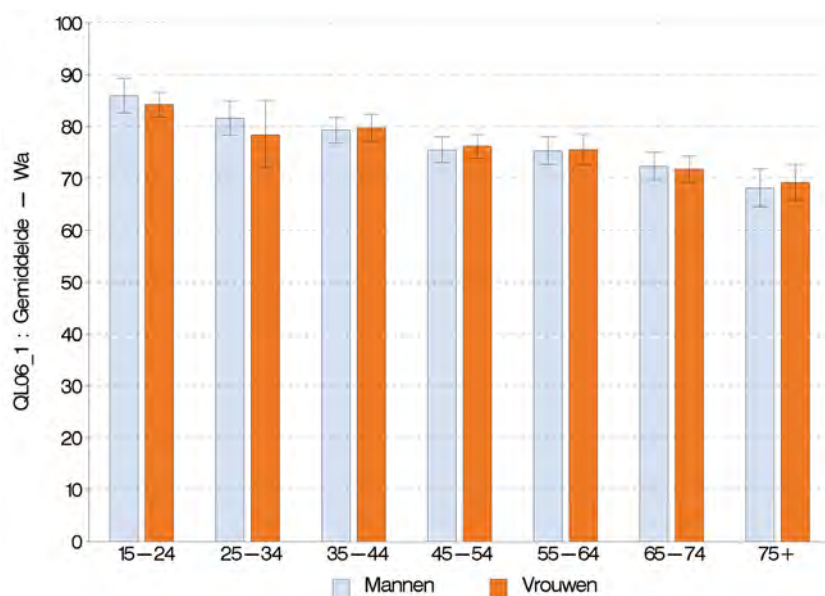
Waals Gewest

In tegenstelling met de bevindingen voor het Vlaams Gewest, is de gemiddelde VAS-score gelijkaardig bij mannen en vrouwen (respectievelijk 77,5 en 76,7). Deze score vermindert naarmate de leeftijd stijgt: 85,1 in de leeftijdsgroep 15-24 jaar en 71,5 in de leeftijdsgroep van 75 jaar en ouder. Deze samenhang kan zowel bij mannen als bij vrouwen worden teruggevonden (Figuur 13). Voor sommige leeftijdsgroepen is het verschil tussen mannen en vrouwen dat meestal geobserveerd wordt, omgekeerd, maar de verschillen volgens geslacht zijn niet significant.

De gemiddelde VAS-score stijgt significant en progressief met het opleidingsniveau: de score is het laagst voor de laagst opgeleiden (65,3) en stijgt tot 80,5 voor de hoogst opgeleiden. Deze gradiënt blijft significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

De urbanisatiegraad hangt niet samen met de VAS score in het Waals Gewest.

Figuur 14 | Gemiddelde VAS score in de bevolking (van 15 jaar en ouder), volgens leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013 – Waals Gewest

4.5 KWALITEIT VAN LEVEN EN CHRONISCHE AANDOENINGEN

Zoals aangegeven in het begin van dit hoofdstuk laat het instrument toe om de ziektelast (burden of disease) van ziekten en risicofactoren in te schatten. Als voorbeeld zullen we enkele bijkomende analyses uitvoeren om de samenhang tussen kwaliteit van leven en chronische aandoeningen te illustreren.

Hiervoor werden de volgende indicatoren afkomstig van het hoofdstuk « chronische aandoeningen » gekozen :

MB01_1 Proportie van bevolking met een meerde langdurige ziekten, langdurige aandoeningen of handicaps

MA_1 Verdeling van de bevolking volgens het aantal aandoeningen waaraan men lijdt (op een totaal van 6 chronische aandoeningen: artritis/artrose, kanker, diabetes, hoge bloeddruk,

hartziekten en obstructieve longziekten). Deze indicator kent 4 categorieën: 0 aandoeningen, 1 aandoening, 2 aandoeningen en 3+ aandoeningen

Vastgesteld kan worden dat de gemiddelde EQ-5D score significant lager is bij personen met een langdurige ziekte, langdurige aandoening of handicap (0,67) dan bij diegenen die dit niet aangeven (0,87). Na correctie voor leeftijd, geslacht en opleidingsniveau, wordt dit verschil met 0,20 punten verminderd tot 0,17 en blijft het significant ($p < 0.001$). Bovendien blijkt dat voor alle dimensies van het EQ-5D instrument een significant verschil teruggevonden kan worden tussen diegenen die een chronische aandoening melden en deze die dat niet doen (Tabel 5). Deze verschillen zijn significant, ook na correctie voor leeftijd, geslacht en opleidingsniveau. Eenzelfde tendens kan teruggevonden worden voor wat de VAS-score betreft (resultaten hier niet gerapporteerd).

Tabel 5 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat gezondheidsproblemen meldt volgens dimensie en volgens aanwezigheid van een chronische aandoening, Gezondheidsenquête, België, 2013

	Mobiliteit	Zelfzorg	Dagelijkse activiteiten	Pijn/ongemak	Angst/depressie
	% + BI 95%	% + BI 95%	% + BI 95%	% + BI 95%	% + BI 95%
Lijdt aan chronische ziekte (MB01_1)					
Ja	41,3 (38,2-44,4)	18,0 (15,5-20,5)	41,7 (38,7-44,8)	75,4 (72,8-78,1)	41,0 (38,0-44,0)
Neen	9,4 (8,2-10,5)	2,5 (1,9-3,0)	8,4 (7,3-9,4)	40,0 (38,0-42,0)	20,7 (19,1-22,4)
Aantal chronische ziekten (MA_1)					
0 aandoening	8,3 (7,1-9,5)	2,3 (1,7-2,9)	10,2 (8,9-11,5)	37,8 (35,6-40,0)	22,3 (20,5-24,1)
1 aandoening	26,0 (22,9-29,0)	9,1 (7,1-11,1)	22,7 (19,9-25,6)	63,1 (59,6-66,5)	30,6 (27,6-33,6)
2 aandoeningen	48,8 (43,5-54,1)	21,0 (16,4-25,6)	40,0 (34,9-45,1)	81,7 (77,5-85,8)	36,9 (32,1-41,8)
3+ aandoeningen	58,3 (49,9-66,7)	31,5 (24,0-39,0)	55,1 (46,7-63,5)	86,6 (81,3-91,9)	42,7 (35,0-50,3)

Kwaliteit van leven varieert tevens in functie van het aantal aandoeningen. Bij personen zonder aandoeningen is de score hoger (0,87) dan bij diegenen die 1 aandoening melden (0,77), die op hun beurt een hogere score hebben dan personen die 2 aandoeningen melden (0,67), en deze hebben op hun beurt een hogere score dan personen die 3 of meer aandoeningen melden (0,58). Na correctie voor leeftijd, geslacht en opleidingsniveau, is het verschil tussen de EQ-5D score bij personen die geen aandoening melden 0,08 ($p < 0.001$) met deze die 1 aandoening melden, 0,17 ($p < 0.001$) met diegenen die 2 aandoeningen melden en 0,21 ($p < 0.001$) met diegenen die 3 of meer aandoeningen melden.

Bovendien kan voor alle dimensies van de EQ-5D score een progressieve toename van de prevalentie in functie van het aantal aandoeningen worden teruggevonden. Deze toename blijft significant na correctie voor leeftijd, geslacht en opleidingsniveau. Eenzelfde tendens kan worden geobserveerd voor de VAS-score (resultaten hier niet gerapporteerd).

5. BESPREKING

Kwaliteit van leven is een complex en multi-dimensioneel concept dat verder gaat dan de traditionele morbiditeits- en mortaliteitsindicatoren om de impact van de gezondheidstoestand op de kwaliteit van leven te meten. In 2013 werd de EQ-5D, een eenvoudige en snelle vragenlijst die toelaat kwaliteit van leven van de bevolking in België te meten, voor het eerst in de gezondheidsenquête opgenomen.

Deze indicator werd initieel ontwikkeld in het kader van economische doelstellingen. Kwaliteit van leven staat toe een betere rationalisatie van gezondheidszorgen te bewerkstelligen dank zij een integratie van deze indicator in gezondheidseconomische analyses. Naast zijn gebruik in de gezondheidseconomie wordt deze indicator thans meer en meer gebruikt om kwaliteit van leven van een bevolking te beschrijven. Op basis van onze analyses, werden significante verschillen gevonden in kwaliteit van leven volgens geslacht, leeftijd, opleidingsniveau en gewest.

Onze resultaten tonen aan dat mannen in het algemeen een betere kwaliteit van leven rapporteren dan vrouwen; een vaststelling die ondersteund wordt door de literatuur (3;8). Een vermindering van kwaliteit van leven met de leeftijd werd tevens al aangetoond in het onderzoek naar kwaliteit van leven (3). Interessant is de tendens dat de kwaliteit van leven bij mannen verbetert als ze de pensioenleeftijd bereiken. Dit vindt wellicht zijn oorsprong in een betere geestelijke gezondheid, zoals ook de lagere prevalenties voor de dimensie angst/depressie van het EQ-5D instrument bij mannen in de leeftijdsgroep 65-74 jaar aangeven. Dit fenomeen kan men ook terugvinden in de resultaten van de module “geestelijke gezondheid”, waar relatief goede prevalenties teruggevonden kunnen worden in deze leeftijdsgroep voor wat betreft welzijn en het vitaliteitsniveau.

Onze analyses wijzen tevens op een significante samenhang tussen kwaliteit van leven en het opleidingsniveau. Kwaliteit van leven verbetert naarmate het opleidingsniveau stijgt. Deze samenhang is evenzeer al uitvoerig beschreven in de literatuur (9). Het is interessant te wijzen op de verschillende vaststellingen – in termen van socio-economische ongelijkheden – wanneer twee indicatoren naderbij bekeken worden: het percentage personen dat geen enkel gezondheidsprobleem meldt (QL_1) en de EQ-5D scores (QL_2). Voor het Brussels en het Waals Gewest stijgen de EQ-5D scores naarmate het opleidingsniveau stijgt, maar dit is niet het geval voor wat het percentage van de bevolking betreft dat geen enkel gezondheidsprobleem meldt. Dit kan wellicht verklaard worden door het feit dat de problemen gemeld door de hoogst opgeleiden een kleinere impact hebben op kwaliteit van leven dan de problemen gemeld door de laagst opgeleiden.

In deze context stelt zich de vraag waarom personen met een gelijke gezondheidsstatus een verschillende kwaliteit van leven rapporteren naargelang hun socio-economisch statuut. Studies geven inderdaad aan dat personen die zich onderaan de sociale ladder bevinden, geconfronteerd worden met een dubbele benadeling: (1) hogere morbiditeitscijfers, (2) eenmaal ziek, een minder goede kwaliteit van leven (10;11). Bijgevolg moet, om sociale ongelijkheid in gezondheid niet te onderschatten, niet enkel de aan- of afwezigheid van ziekten in rekeningen genomen worden, maar ook de impact van deze ziekten op kwaliteit van leven.

Bovendien laat deze indicator niet alleen toe de kwaliteit van leven te evalueren in functie van socio-demografische karakteristieken, maar is het ook mogelijk om de impact van verschillende aandoeningen en ziektes in te schatten (12). Zo hebben onze analyses een significant verband aangetoond tussen kwaliteit van leven en de aanwezigheid van chronische aandoeningen en multimorbiditeit. Dit soort indicator is ook nuttig om de impact van risicofactoren beter in te schatten. Zo heeft een studie de impact van de 5 belangrijkste risicofactoren (zwaarlijvigheid, gebruik van alcohol, gebruik van tabak, gebruik van fruit en groenten, gebrek aan lichaamsbeweging) op de kwaliteit van leven nagegaan en dit op basis van de resultaten van een representatieve steekproef van de Engelse volwassen bevolking (13). De studie brengt naar voor dat lagere scores voor kwaliteit van leven samenhangen met zwaarlijvigheid, excessief gebruik van tabak en gebrek aan lichaamsbeweging. Een hoog gebruik van alcohol en een dagelijkse gebruik van fruit en groenten lijken samen te hangen met licht hogere EQ-5D scores.

Tenslotte moet gewezen worden op de verschillen tussen de resultaten van het eerste deel van het EQ-5D instrument (de EQ-5D scores) dat gebaseerd is op vijf dimensies en deze van het tweede deel (de VAS scores) dat een globale inschatting van gezondheid weergeeft. Zo kan bijvoorbeeld een zekere verbetering van de kwaliteit van leven vastgesteld worden bij mannen in de leeftijdsgroep 65-74 jaar volgens de EQ-5D score, maar niet volgens de VAS score. Ook wijzen de EQ-5D scores op een betere kwaliteit van leven in het Vlaamse Gewest dan in beide andere gewesten, maar dergelijke gewestelijke verschillen kunnen niet vastgesteld worden op de basis van de VAS scores. Een zekere disconcordantie tussen EQ 5D scores en VAS scores werd reeds in de literatuur vastgesteld (14). Een mogelijke verklaring zou liggen in variabelen die de VAS scores kunnen beïnvloeden, onafhankelijk van de EQ-5D scores, zoals etniciteit, materiële deprivatie, of psychologische status, met name de perceptie aangaande de controle over de eigen gezondheidsstatus.

6. BIBLIOGRAFIE

- (1) Debout C. Le concept de qualité de vie en santé, une définition complexe. *Soins* 2011;(759):32.
- (2) Lepège A, Coste J. Mesure de la santé perceptuelle et de la qualité de vie: méthodes et applications. Paris: ESTEM; 2001.
- (3) Nyman JA, Barleen NA, Dowd BE, Russell DW, Coons SJ, Sullivan PW. Quality-of-Life weights for the US population: Self-reported health status and priority health conditions, by demographic characteristics. *Medical care* 2007;45(7):618-28.
- (4) Vogl M, Wenig CM, Leidl R, Pokhrel S. Smoking and health-related quality of life in English general population: Implications for economic evaluations. *BMC Public Health* 2012;12(1).
- (5) Mielck A, Reitmeir P, Vogelmann M, Leidl R. Impact of educational level on health-related quality of life (HRQL): Results from Germany based on the EuroQol 5D (EQ-5D). *Eur J Publ Health* 2013;23(1):45-50.
- (6) Cleemput I. A social preference valuations set for EQ-5D health states in Flanders, Belgium. *European Journal of Health Economics* 2010;11(2):205-13.
- (7) van Hout B, Janssen MF, Feng YS, Kohlmann T, Busschbach J, Golicki D, et al. Interim Scoring for the EQ-5D-5L: Mapping the EQ-5D-5L to EQ-5D-3L Value Sets. *Value in Health* 2012 Jul;15(5):708-15.
- (8) Cherepanov D, Palta M, Fryback D, Robert S. Gender differences in health-related quality-of-life are partly explained by sociodemographic and socioeconomic variation between adult men and women in the US: evidence from four US nationally representative data sets. *Qual Life Res* 2010;19(8):1115-24.
- (9) Stafford M, Soljak M, Pledge V, Mindell J. Socio-economic differences in the health-related quality of life impact of cardiovascular conditions. *Eur J Publ Health* 2012;22(3):301-5.
- (10) Mielck A, Vogelmann M, Leidl R. Health-related quality of life and socioeconomic status: Inequalities among adults with a chronic disease. 2014;12(1).
- (11) Mielck A, Reitmeir P, Vogelmann M, Leidl R. Impact of educational level on health-related quality of life (HRQL): Results from Germany based on the EuroQol 5D (EQ-5D). 2013;23(1):45-50.
- (12) Bretschneider C, Leicht H, Bickel H, Dahlhaus A, Fuchs A, Gensichen J, et al. Relative impact of multimorbid chronic conditions on health-related quality of life - Results from the multicare cohort study. 2013;8(6).
- (13) Maheswaran H, Petrou S, Rees K, Stranges S. Estimating EQ-5D utility values for major health behavioural risk factors in England. *J Epidemiol Community Health* 2013;67(2):172-80.
- (14) Whynes DK. Correspondence between EQ-5D health state classifications and EQ VAS scores. 2008;6.

7. TABELLEN

Tabel 1	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen meldt, per dimensie, leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013	1022
Tabel 2	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen meldt, per dimensie, leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013- Vlaams Gewest	1024
Tabel 3	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen meldt, per dimensie, leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013- Brussels Gewest	1025
Tabel 4	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen meldt, per dimensie, leeftijd en geslacht, Gezondheidsenquête, België, 2013- Waals Gewest	1026
Tabel 5	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat gezondheidsproblemen meldt volgens dimensie en volgens aanwezigheid van een chronische aandoening, Gezondheidsenquête, België, 2013	1037
Tabel 6	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat mobiliteitsproblemen, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, België	1045
Tabel 7	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen met zelfzorg, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, België	1046
Tabel 8	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen met dagelijkse activiteiten, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, België	1047
Tabel 9	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat pijn of ongemak, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, België	1048
Tabel 10	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat aangeeft angstig of depressief te zijn gemeten met de EQ-5D schaal, België	1049
Tabel 11	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat geen enkel gezondheidsprobleem meldt (gezondheidsprofiel 11111), België	1050
Tabel 12	Gemiddelde EQ-5D score voor de bevolking van 15 jaar en ouder, België	1051
Tabel 13	Gemiddelde score voor de Visuele Analoge Schaal (VAS) bij de bevolking van 15 jaar en ouder, België	1052
Tabel 14	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat mobiliteitsproblemen, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Vlaams Gewest	1053
Tabel 15	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen met zelfzorg, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Vlaams Gewest	1054
Tabel 16	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen met dagelijkse activiteiten, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Vlaams Gewest	1055
Tabel 17	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat pijn of ongemak, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Vlaams Gewest	1056
Tabel 18	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat aangeeft angstig of depressief te zijn gemeten met de EQ-5D schaal, Vlaams Gewest	1057
Tabel 19	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat geen enkel gezondheidsprobleem meldt (gezondheidsprofiel 11111), Vlaams Gewest	1058
Tabel 20	Gemiddelde EQ-5D score voor de bevolking van 15 jaar en ouder, Vlaams Gewest	1059
Tabel 21	Gemiddelde score voor de Visuele Analoge Schaal (VAS) bij de bevolking van 15 jaar en ouder, Vlaams Gewest	1060
Tabel 22	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat mobiliteitsproblemen, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Brussels Gewest	1061

Tabel 23	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen met zelfzorg, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Brussels Gewest	1062
Tabel 24	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen met dagelijkse activiteiten, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Brussels Gewest	1063
Tabel 25	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat pijn of ongemak, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Brussels Gewest	1064
Tabel 26	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat aangeeft angstig of depressief te zijn gemeten met de EQ-5D schaal, Brussels Gewest	1065
Tabel 27	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat geen enkel gezondheidsprobleem meldt (gezondheidsprofiel 11111), Brussels Gewest	1066
Tabel 28	Gemiddelde EQ-5D score voor de bevolking van 15 jaar en ouder, Waals Gewest	1067
Tabel 29	Gemiddelde score voor de Visuele Analoge Schaal (VAS) bij de bevolking van 15 jaar en ouder, Brussels Gewest	1068
Tabel 30	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat mobiliteitsproblemen, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Waals Gewest	1069
Tabel 31	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen met zelfzorg, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Waals Gewest	1070
Tabel 32	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen met dagelijkse activiteiten, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Waals Gewest	1071
Tabel 33	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat pijn of ongemak, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Waals Gewest	1072
Tabel 34	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat aangeeft angstig of depressief te zijn gemeten met de EQ-5D schaal, Waals Gewest	1073
Tabel 35	Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat geen enkel gezondheidsprobleem meldt (gezondheidsprofiel 11111), Waals Gewest	1074
Tabel 36	Gemiddelde EQ-5D score voor de bevolking van 15 jaar en ouder, Brussels Gewest	1075
Tabel 37	Gemiddelde score voor de Visuele Analoge Schaal (VAS) bij de bevolking van 15 jaar en ouder, Waals Gewest	1076

Tabel 6 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat mobiliteitsproblemen, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, België

QL01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	15,8	(14,1-17,5)	13,1	(11,5-15,0)	2947
	Vrouwen	21,0	(19,1-22,9)	16,8	(15,0-18,7)	3339
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	5,2	(3,0-7,4)	5,1	(3,4-7,7)	608
	25 - 34	7,5	(4,8-10,1)	7,4	(5,1-10,5)	949
	35 - 44	11,4	(8,6-14,2)	11,4	(8,8-14,5)	1050
	45 - 54	12,7	(10,0-15,3)	12,5	(10,2-15,4)	1127
	55 - 64	23,7	(20,0-27,5)	23,7	(20,1-27,6)	1093
	65 - 74	27,6	(23,7-31,5)	27,4	(23,7-31,5)	807
	75 +	52,3	(47,0-57,6)	51,5	(46,3-56,8)	652
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	44,9	(39,2-50,6)	25,9	(20,7-32,0)	556
	Lager secundair	25,3	(21,3-29,3)	17,3	(13,9-21,3)	893
	Hoger secundair	18,5	(16,3-20,8)	16,7	(14,7-19,0)	2001
	Hoger onderwijs	11,1	(9,4-12,9)	10,9	(9,2-12,8)	2777
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	19,6	(17,5-21,6)	15,9	(14,0-17,9)	2917
	Halfstedelijk gebied	18,4	(15,8-20,9)	14,3	(12,1-16,9)	1575
	Landelijk gebied	17,2	(14,7-19,6)	14,2	(12,0-16,8)	1794
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	18,5	(16,6-20,4)	14,4	(12,7-16,4)	2445
	Brussels Gewest	17,2	(14,4-20,0)	15,6	(13,0-18,7)	1322
	Waals Gewest	18,8	(16,8-20,9)	15,6	(13,7-17,8)	2519
JAAR	2013	18,5	(17,2-19,9)	.	.	6286

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 7 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen met zelfzorg, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, België

QL02_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	5,6	(4,5-6,8)	3,3	(2,4-4,6)	2942
	Vrouwen	8,0	(6,7-9,3)	4,3	(3,3-5,5)	3338
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,5	(0,0-1,1)	0,5	(0,1-1,7)	609
	25 - 34	1,1	(0,3-2,0)	1,1	(0,5-2,4)	949
	35 - 44	3,9	(1,9-5,9)	3,9	(2,3-6,5)	1050
	45 - 54	4,6	(3,0-6,3)	4,6	(3,2-6,5)	1122
	55 - 64	7,7	(5,5-10,0)	7,7	(5,7-10,3)	1092
	65 - 74	8,2	(5,9-10,6)	8,1	(6,1-10,8)	808
	75 +	28,0	(23,5-32,5)	27,4	(23,2-32,0)	650
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	26,2	(20,9-31,5)	10,3	(7,1-14,8)	551
	Lager secundair	11,1	(8,3-14,0)	5,7	(3,9-8,2)	892
	Hoger secundair	5,3	(4,1-6,5)	3,7	(2,8-4,8)	2001
	Hoger onderwijs	3,0	(1,9-4,0)	2,3	(1,6-3,4)	2777
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	6,6	(5,4-7,9)	3,6	(2,7-4,8)	2914
	Halfstedelijk gebied	7,6	(5,9-9,4)	4,1	(3,0-5,6)	1572
	Landelijk gebied	6,4	(4,7-8,1)	3,7	(2,6-5,2)	1794
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	7,5	(6,2-8,7)	4,0	(3,0-5,3)	2439
	Brussels Gewest	5,4	(3,5-7,4)	3,5	(2,2-5,4)	1324
	Waals Gewest	6,1	(4,9-7,3)	3,5	(2,6-4,7)	2517
JAAR	2013	6,9	(6,0-7,8)	.	.	6280

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 8 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen met dagelijkse activiteiten, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, België

QL03_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	15,2	(13,4-16,9)	13,8	(12,2-15,7)	2944
	Vrouwen	20,4	(18,5-22,3)	17,9	(16,2-19,8)	3337
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	7,0	(4,6-9,5)	7,0	(4,9-9,8)	607
	25 - 34	10,3	(7,4-13,1)	10,1	(7,6-13,4)	949
	35 - 44	14,8	(11,8-17,8)	14,7	(11,9-18,0)	1053
	45 - 54	15,5	(12,6-18,3)	15,3	(12,7-18,3)	1120
	55 - 64	20,3	(17,1-23,6)	20,2	(17,2-23,7)	1096
	65 - 74	19,8	(16,3-23,3)	19,6	(16,3-23,4)	808
	75 +	43,8	(38,6-49,0)	42,9	(37,9-48,1)	648
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	42,1	(36,4-47,8)	30,3	(24,9-36,2)	550
	Lager secundair	24,2	(20,4-28,0)	19,9	(16,5-23,8)	896
	Hoger secundair	18,4	(16,1-20,7)	17,6	(15,5-20,0)	2001
	Hoger onderwijs	10,7	(9,1-12,3)	10,7	(9,1-12,4)	2775
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	17,6	(15,8-19,5)	15,5	(13,7-17,5)	2908
	Halfstedelijk gebied	17,8	(15,2-20,4)	15,4	(13,2-17,8)	1578
	Landelijk gebied	18,4	(15,9-20,9)	16,7	(14,4-19,4)	1795
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	17,0	(15,2-18,8)	14,6	(12,9-16,4)	2444
	Brussels Gewest	16,2	(13,5-18,8)	15,4	(13,0-18,3)	1318
	Waals Gewest	20,2	(18,1-22,4)	18,4	(16,3-20,7)	2519
JAAR	2013	17,9	(16,6-19,2)	.	.	6281

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 9 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat pijn of ongemak, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, België

QL04_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	46,4	(43,9-48,8)	45,8	(43,3-48,4)	2936
	Vrouwen	53,4	(51,1-55,8)	52,5	(50,0-55,0)	3334
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	29,3	(24,3-34,4)	29,2	(24,5-34,5)	608
	25 - 34	40,2	(35,4-45,0)	40,1	(35,4-45,0)	947
	35 - 44	44,4	(40,2-48,5)	44,4	(40,3-48,6)	1050
	45 - 54	52,1	(48,1-56,2)	52,1	(48,0-56,1)	1121
	55 - 64	58,9	(55,0-62,9)	59,0	(54,9-63,0)	1095
	65 - 74	60,6	(55,9-65,2)	60,5	(55,7-65,1)	804
	75 +	66,6	(61,9-71,3)	66,0	(61,1-70,6)	645
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	68,1	(62,9-73,3)	60,5	(54,1-66,6)	553
	Lager secundair	53,2	(48,5-57,8)	48,7	(43,8-53,6)	886
	Hoger secundair	49,0	(45,8-52,2)	49,0	(45,7-52,4)	1998
	Hoger onderwijs	46,4	(43,7-49,2)	47,4	(44,6-50,3)	2773
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	50,3	(47,7-52,9)	49,6	(46,8-52,3)	2905
	Halfstedelijk gebied	48,4	(45,0-51,8)	46,9	(43,3-50,6)	1574
	Landelijk gebied	51,7	(48,2-55,2)	51,4	(47,8-55,0)	1791
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	47,1	(44,5-49,6)	45,6	(42,9-48,3)	2444
	Brussels Gewest	51,3	(47,8-54,8)	52,3	(48,7-55,9)	1313
	Waals Gewest	55,9	(53,1-58,7)	55,8	(53,0-58,6)	2513
JAAR	2013	50,1	(48,3-51,9)	.	.	6270

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 10 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat aangeeft angstig of depressief te zijn gemeten met de EQ-5D schaal, België

QL05_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	22,3	(20,3-24,3)	22,0	(20,1-24,1)	2927
	Vrouwen	30,3	(28,2-32,4)	30,0	(27,9-32,2)	3317
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	22,0	(17,3-26,7)	21,7	(17,5-26,7)	604
	25 - 34	25,0	(21,3-28,6)	24,6	(21,1-28,6)	946
	35 - 44	25,0	(21,5-28,4)	24,9	(21,5-28,6)	1049
	45 - 54	28,1	(24,8-31,5)	27,8	(24,5-31,4)	1120
	55 - 64	30,7	(27,0-34,4)	30,5	(26,9-34,5)	1092
	65 - 74	25,6	(21,9-29,3)	25,3	(21,7-29,3)	795
	75 +	27,5	(22,6-32,3)	26,4	(21,9-31,4)	638
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	37,0	(31,3-42,7)	37,5	(31,6-43,8)	541
	Lager secundair	27,5	(23,4-31,6)	26,9	(22,9-31,3)	888
	Hoger secundair	27,2	(24,4-29,9)	26,4	(23,8-29,3)	1985
	Hoger onderwijs	23,6	(21,5-25,7)	22,9	(20,8-25,2)	2770
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	29,5	(27,1-31,8)	29,0	(26,6-31,5)	2899
	Halfstedelijk gebied	22,1	(19,3-24,8)	21,3	(18,7-24,2)	1566
	Landelijk gebied	27,3	(24,5-30,1)	26,7	(23,9-29,7)	1779
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	18,6	(16,6-20,5)	17,9	(16,0-20,0)	2431
	Brussels Gewest	37,6	(34,1-41,0)	37,4	(34,0-41,0)	1311
	Waals Gewest	39,8	(37,0-42,5)	39,2	(36,5-42,0)	2502
JAAR	2013	26,5	(25,0-28,0)	.	.	6244

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 11 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat geen enkel gezondheidsprobleem meldt (gezondheidsprofiel 11111), België

QL_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	45,9	(43,4-48,4)	45,6	(43,1-48,1)	2912
	Vrouwen	37,5	(35,2-39,9)	37,7	(35,3-40,1)	3278
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	59,3	(54,0-64,6)	59,4	(54,1-64,5)	601
	25 - 34	49,2	(44,4-54,0)	49,3	(44,4-54,2)	944
	35 - 44	48,5	(44,2-52,8)	48,4	(44,1-52,7)	1044
	45 - 54	40,3	(36,4-44,3)	40,4	(36,4-44,4)	1112
	55 - 64	34,0	(30,2-37,8)	33,8	(30,0-37,8)	1081
	65 - 74	33,8	(29,2-38,4)	33,8	(29,3-38,7)	782
	75 +	21,9	(17,7-26,0)	22,3	(18,5-26,8)	626
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	24,5	(19,5-29,4)	31,7	(25,8-38,2)	535
	Lager secundair	39,3	(34,7-43,9)	43,1	(38,2-48,2)	867
	Hoger secundair	41,8	(38,6-45,0)	41,0	(37,8-44,3)	1971
	Hoger onderwijs	45,3	(42,4-48,1)	43,3	(40,4-46,2)	2758
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	39,6	(36,9-42,2)	39,4	(36,6-42,2)	2873
	Halfstedelijk gebied	43,9	(40,4-47,5)	44,6	(40,9-48,3)	1548
	Landelijk gebied	41,6	(38,2-45,1)	41,1	(37,6-44,7)	1769
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	46,0	(43,4-48,6)	46,7	(44,0-49,4)	2411
	Brussels Gewest	37,2	(33,9-40,6)	35,4	(32,1-38,9)	1301
	Waals Gewest	33,5	(30,7-36,3)	32,7	(29,9-35,5)	2478
JAAR	2013	41,5	(39,7-43,4)	.	.	6190

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 12 | Gemiddelde EQ-5D score voor de bevolking van 15 jaar en ouder, België

QL_2		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,84	(0,83-0,85)	0,84	(0,83-0,84)	2912
	Vrouwen	0,79	(0,78-0,80)	0,80	(0,79-0,81)	3278
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,89	(0,88-0,91)	0,89	(0,88-0,91)	601
	25 - 34	0,86	(0,85-0,88)	0,86	(0,85-0,88)	944
	35 - 44	0,84	(0,82-0,86)	0,84	(0,82-0,86)	1044
	45 - 54	0,81	(0,80-0,83)	0,82	(0,80-0,83)	1112
	55 - 64	0,79	(0,77-0,80)	0,78	(0,77-0,80)	1081
	65 - 74	0,79	(0,77-0,81)	0,79	(0,77-0,81)	782
	75 +	0,68	(0,66-0,71)	0,69	(0,66-0,71)	626
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,67	(0,64-0,70)	0,72	(0,68-0,75)	535
	Lager secundair	0,79	(0,77-0,81)	0,80	(0,78-0,83)	867
	Hoger secundair	0,82	(0,80-0,83)	0,81	(0,80-0,83)	1971
	Hoger onderwijs	0,85	(0,84-0,86)	0,84	(0,83-0,85)	2758
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,81	(0,80-0,82)	0,81	(0,80-0,82)	2873
	Halfstedelijk gebied	0,82	(0,81-0,84)	0,83	(0,81-0,84)	1548
	Landelijk gebied	0,82	(0,80-0,83)	0,81	(0,80-0,83)	1769
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	0,83	(0,82-0,84)	0,84	(0,83-0,85)	2411
	Brussels Gewest	0,80	(0,78-0,81)	0,79	(0,78-0,80)	1301
	Waals Gewest	0,78	(0,76-0,79)	0,78	(0,77-0,79)	2478
JAAR	2013	0,81	(0,81-0,82)	.	.	6190

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 13 | Gemiddelde score voor de Visuele Analoge Schaal (VAS) bij de bevolking van 15 jaar en ouder, België

QL06_1		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	77,8	(77,0-78,6)	77,7	(76,9-78,5)	2914
	Vrouwen	76,1	(75,3-76,9)	76,4	(75,7-77,2)	3266
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	82,9	(81,7-84,1)	82,9	(81,7-84,1)	600
	25 - 34	80,7	(79,0-82,5)	80,7	(79,0-82,5)	940
	35 - 44	78,3	(77,1-79,6)	78,3	(77,0-79,6)	1036
	45 - 54	77,3	(76,1-78,4)	77,3	(76,1-78,4)	1107
	55 - 64	76,1	(74,8-77,3)	76,0	(74,8-77,3)	1079
	65 - 74	73,5	(71,9-75,1)	73,5	(71,9-75,1)	787
	75 +	67,3	(65,0-69,5)	67,4	(65,2-69,6)	631
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	65,4	(62,6-68,2)	68,6	(65,8-71,4)	537
	Lager secundair	74,0	(72,5-75,5)	75,2	(73,7-76,7)	875
	Hoger secundair	77,3	(76,3-78,2)	77,0	(76,1-77,9)	1963
	Hoger onderwijs	79,8	(79,0-80,6)	79,3	(78,5-80,1)	2746
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	77,4	(76,6-78,2)	77,5	(76,8-78,3)	2869
	Halfstedelijk gebied	76,7	(75,7-77,8)	77,0	(76,1-78,0)	1532
	Landelijk gebied	76,5	(75,2-77,8)	76,4	(75,1-77,7)	1779
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	76,8	(75,9-77,6)	77,0	(76,2-77,8)	2378
	Brussels Gewest	77,6	(76,5-78,8)	77,1	(76,0-78,2)	1305
	Waals Gewest	77,1	(76,1-78,0)	77,1	(76,1-78,0)	2497
JAAR	2013	76,9	(76,3-77,5)	.	.	6180

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 14 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat mobiliteitsproblemen, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Vlaams Gewest

QL01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	14,7	(12,4-17,1)	12,1	(9,8-14,7)	1166
	Vrouwen	21,9	(19,2-24,7)	17,7	(15,2-20,5)	1279
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	6,2	(3,0-9,5)	6,1	(3,6-10,2)	215
	25 - 34	6,9	(2,9-10,9)	6,7	(3,7-11,9)	318
	35 - 44	12,3	(8,2-16,5)	12,2	(8,6-17,0)	433
	45 - 54	12,4	(8,6-16,1)	12,1	(8,9-16,3)	434
	55 - 64	22,5	(17,1-27,9)	22,3	(17,4-28,1)	433
	65 - 74	24,4	(19,3-29,5)	24,1	(19,4-29,6)	313
	75 +	52,0	(44,8-59,1)	50,8	(43,8-57,8)	299
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	44,7	(36,6-52,8)	23,8	(16,6-32,9)	221
	Lager secundair	26,0	(20,1-32,0)	16,2	(11,7-22,1)	327
	Hoger secundair	18,7	(15,6-21,7)	16,8	(14,1-19,9)	867
	Hoger onderwijs	11,1	(8,6-13,6)	11,2	(8,8-14,0)	1021
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	19,3	(15,7-22,9)	14,6	(11,8-17,9)	734
	Halfstedelijk gebied	18,3	(15,4-21,2)	14,3	(11,7-17,3)	1095
	Landelijk gebied	18,0	(14,3-21,7)	15,5	(12,1-19,7)	616
JAAR	2013	18,5	(16,6-20,4)	.	.	2445

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 15 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen met zelfzorg, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Vlaams Gewest

QL02_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	6,0	(4,3-7,6)	3,4	(2,3-5,1)	1164
	Vrouwen	8,8	(6,9-10,7)	4,6	(3,3-6,3)	1275
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,7	(0,0-1,7)	0,7	(0,2-2,9)	216
	25 - 34	0,9	(0,0-1,8)	0,9	(0,3-2,4)	318
	35 - 44	4,8	(1,7-8,0)	4,8	(2,5-9,1)	432
	45 - 54	4,8	(2,4-7,2)	4,7	(2,9-7,7)	433
	55 - 64	7,1	(4,0-10,2)	7,1	(4,6-10,8)	430
	65 - 74	7,1	(4,2-10,0)	7,0	(4,6-10,5)	312
	75 +	31,2	(25,1-37,4)	30,5	(24,8-36,8)	298
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	30,9	(23,0-38,8)	12,0	(7,2-19,5)	218
	Lager secundair	12,3	(8,1-16,6)	5,9	(3,6-9,5)	326
	Hoger secundair	5,2	(3,7-6,8)	3,7	(2,6-5,2)	866
	Hoger onderwijs	3,2	(1,7-4,7)	2,6	(1,6-4,3)	1020
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	6,6	(5,4-7,9)	3,6	(2,7-4,8)	2914
	Halfstedelijk gebied	7,6	(5,9-9,4)	4,1	(3,0-5,6)	1572
	Landelijk gebied	6,4	(4,7-8,1)	3,7	(2,6-5,2)	1794
JAAR	2013	7,5	(6,2-8,7)	.	.	2439

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 16 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen met dagelijkse activiteiten, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Vlaams Gewest

QL03_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	14,1	(11,8-16,5)	12,4	(10,2-15,0)	1166
	Vrouwen	19,6	(17,0-22,2)	16,6	(14,3-19,2)	1278
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	6,3	(3,1-9,5)	6,2	(3,7-10,3)	215
	25 - 34	8,5	(4,7-12,3)	8,3	(5,3-12,9)	318
	35 - 44	16,0	(11,6-20,5)	16,0	(12,0-20,9)	435
	45 - 54	14,1	(10,2-18,1)	14,0	(10,5-18,3)	431
	55 - 64	16,8	(12,5-21,1)	16,7	(12,9-21,4)	434
	65 - 74	17,2	(12,5-21,9)	17,0	(12,8-22,2)	313
	75 +	43,5	(36,6-50,4)	42,6	(36,0-49,5)	298
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	42,8	(34,6-51,0)	29,2	(21,4-38,5)	220
	Lager secundair	24,8	(19,1-30,5)	19,5	(14,6-25,5)	328
	Hoger secundair	16,8	(13,8-19,8)	16,0	(13,3-19,1)	869
	Hoger onderwijs	9,8	(7,7-11,9)	9,5	(7,6-11,9)	1018
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	16,1	(13,1-19,1)	12,9	(10,4-16,0)	731
	Halfstedelijk gebied	17,7	(14,8-20,5)	15,0	(12,6-17,7)	1098
	Landelijk gebied	16,8	(13,2-20,4)	15,2	(11,9-19,2)	615
JAAR	2013	17,0	(15,2-18,8)	.	.	2444

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 17 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat pijn of ongemak, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Vlaams Gewest

QL04_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	42,7	(39,2-46,1)	41,9	(38,4-45,5)	1164
	Vrouwen	51,1	(47,7-54,5)	49,9	(46,3-53,5)	1280
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	30,9	(23,3-38,4)	30,8	(23,8-38,8)	216
	25 - 34	36,9	(29,8-43,9)	36,6	(29,9-43,9)	318
	35 - 44	41,4	(35,6-47,3)	41,5	(35,8-47,4)	435
	45 - 54	48,3	(42,7-53,8)	48,2	(42,7-53,8)	434
	55 - 64	53,8	(48,2-59,4)	53,9	(48,2-59,5)	433
	65 - 74	54,0	(47,4-60,6)	54,0	(47,3-60,5)	309
	75 +	64,1	(57,8-70,3)	63,4	(56,9-69,4)	299
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	66,5	(59,2-73,9)	58,1	(48,6-67,1)	222
	Lager secundair	48,6	(41,8-55,3)	42,7	(35,9-49,9)	325
	Hoger secundair	47,8	(43,4-52,1)	47,5	(43,0-52,1)	867
	Hoger onderwijs	42,4	(38,5-46,3)	43,5	(39,6-47,5)	1021
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	47,1	(42,5-51,7)	45,6	(40,7-50,5)	734
	Halfstedelijk gebied	46,9	(43,1-50,6)	45,5	(41,5-49,5)	1097
	Landelijk gebied	47,4	(42,3-52,6)	47,2	(42,0-52,4)	613
JAAR	2013	47,1	(44,5-49,6)	.	.	2444

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 18 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat aangeeft angstig of depressief te zijn gemeten met de EQ-5D schaal, Vlaams Gewest

QL05_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	15,5	(13,0-18,1)	15,3	(12,9-18,0)	1160
	Vrouwen	21,4	(18,7-24,1)	21,0	(18,3-23,9)	1271
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	16,1	(9,4-22,8)	15,9	(10,4-23,5)	215
	25 - 34	15,1	(10,5-19,8)	14,8	(10,8-20,1)	318
	35 - 44	15,4	(11,2-19,6)	15,3	(11,5-19,9)	434
	45 - 54	19,7	(15,5-23,9)	19,5	(15,6-24,0)	434
	55 - 64	22,2	(17,5-26,9)	22,1	(17,7-27,2)	431
	65 - 74	19,3	(14,3-24,2)	19,0	(14,6-24,5)	307
	75 +	22,2	(15,9-28,5)	21,3	(15,8-28,1)	292
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	35,5	(27,3-43,6)	37,2	(28,2-47,1)	214
	Lager secundair	20,9	(15,3-26,6)	20,3	(15,2-26,6)	328
	Hoger secundair	19,3	(15,9-22,6)	18,5	(15,5-22,0)	860
	Hoger onderwijs	14,2	(11,6-16,7)	13,7	(11,3-16,5)	1020
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	17,1	(13,7-20,5)	16,5	(13,4-20,3)	732
	Halfstedelijk gebied	19,8	(16,8-22,8)	19,0	(16,2-22,2)	1089
	Landelijk gebied	18,2	(14,4-21,9)	17,8	(14,4-21,9)	610
JAAR	2013	18,6	(16,6-20,5)	.	.	2431

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 19 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat geen enkel gezondheidsprobleem meldt (gezondheidsprofiel 11111), Vlaams Gewest

QL_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	50,7	(47,2-54,2)	50,8	(47,2-54,3)	1154
	Vrouwen	41,7	(38,4-45,1)	42,3	(38,9-45,9)	1257
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	61,4	(53,8-69,0)	61,5	(53,7-68,7)	213
	25 - 34	54,1	(46,8-61,3)	54,3	(47,0-61,4)	318
	35 - 44	53,3	(47,3-59,4)	53,3	(47,2-59,3)	432
	45 - 54	46,1	(40,5-51,6)	46,1	(40,6-51,7)	431
	55 - 64	40,0	(34,5-45,5)	39,8	(34,4-45,5)	426
	65 - 74	41,3	(34,5-48,1)	41,3	(34,8-48,2)	303
	75 +	23,7	(18,3-29,2)	24,2	(19,1-30,2)	288
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	26,0	(18,9-33,1)	35,3	(26,5-45,3)	213
	Lager secundair	44,8	(38,2-51,5)	51,0	(43,8-58,1)	319
	Hoger secundair	44,2	(39,8-48,5)	43,5	(39,2-48,0)	854
	Hoger onderwijs	51,5	(47,5-55,6)	49,4	(45,2-53,5)	1016
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	44,8	(40,1-49,4)	45,7	(40,8-50,7)	723
	Halfstedelijk gebied	45,6	(41,7-49,5)	46,3	(42,3-50,3)	1080
	Landelijk gebied	48,1	(43,0-53,2)	47,5	(42,5-52,7)	608
JAAR	2013	46,0	(43,4-48,6)	.	.	2411

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 20 | Gemiddelde EQ-5D score voor de bevolking van 15 jaar en ouder, Vlaams Gewest

QL_2		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,86	(0,85-0,87)	0,86	(0,85-0,87)	1154
	Vrouwen	0,81	(0,80-0,83)	0,82	(0,80-0,83)	1257
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,90	(0,88-0,92)	0,90	(0,88-0,92)	213
	25 - 34	0,89	(0,87-0,91)	0,89	(0,87-0,91)	318
	35 - 44	0,86	(0,84-0,89)	0,86	(0,84-0,88)	432
	45 - 54	0,84	(0,82-0,86)	0,84	(0,82-0,86)	431
	55 - 64	0,82	(0,79-0,84)	0,82	(0,79-0,84)	426
	65 - 74	0,82	(0,79-0,84)	0,82	(0,79-0,84)	303
	75 +	0,69	(0,65-0,73)	0,69	(0,66-0,73)	288
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,68	(0,63-0,73)	0,74	(0,69-0,78)	213
	Lager secundair	0,80	(0,77-0,83)	0,83	(0,80-0,86)	319
	Hoger secundair	0,83	(0,82-0,85)	0,83	(0,82-0,85)	854
	Hoger onderwijs	0,87	(0,86-0,88)	0,86	(0,85-0,87)	1016
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,84	(0,82-0,85)	0,84	(0,83-0,86)	723
	Halfstedelijk gebied	0,83	(0,81-0,84)	0,83	(0,82-0,85)	1080
	Landelijk gebied	0,84	(0,82-0,86)	0,84	(0,82-0,86)	608
JAAR	2013	0,83	(0,82-0,84)	.	.	2411

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 21 | Gemiddelde score voor de Visuele Analoge Schaal (VAS) bij de bevolking van 15 jaar en ouder, Vlaams Gewest

QL06_1		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	78,0	(76,8-79,1)	77,9	(76,8-79,1)	1144
	Vrouwen	75,6	(74,6-76,7)	76,0	(75,0-77,0)	1234
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	81,3	(79,5-83,0)	81,2	(79,5-82,9)	208
	25 - 34	80,7	(78,6-82,9)	80,7	(78,6-82,9)	313
	35 - 44	77,9	(76,1-79,7)	77,9	(76,0-79,7)	423
	45 - 54	78,1	(76,5-79,7)	78,1	(76,5-79,6)	424
	55 - 64	76,6	(74,9-78,2)	76,5	(74,9-78,2)	425
	65 - 74	74,4	(72,0-76,7)	74,4	(72,1-76,6)	300
	75 +	66,2	(63,1-69,3)	66,4	(63,3-69,4)	285
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	65,1	(60,9-69,3)	69,0	(64,6-73,4)	211
	Lager secundair	73,0	(70,6-75,3)	74,7	(72,3-77,0)	317
	Hoger secundair	77,3	(76,0-78,5)	77,0	(75,8-78,2)	839
	Hoger onderwijs	79,7	(78,6-80,7)	79,0	(78,0-80,1)	1002
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	77,8	(76,4-79,1)	78,3	(77,0-79,6)	713
	Halfstedelijk gebied	76,6	(75,5-77,8)	76,9	(75,8-78,0)	1060
	Landelijk gebied	75,9	(74,0-77,7)	75,7	(73,9-77,5)	605
JAAR	2013	76,8	(75,9-77,6)	.	.	2378

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 22 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat mobiliteitsproblemen, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Brussels Gewest

QL01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	16,5	(12,1-20,8)	13,4	(10,1-17,7)	593
	Vrouwen	17,8	(14,3-21,4)	13,8	(10,4-18,0)	729
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	1,6	(0,0-3,4)	1,6	(0,6-4,6)	119
	25 - 34	7,1	(1,4-12,8)	7,1	(3,2-15,2)	274
	35 - 44	8,4	(4,7-12,1)	8,4	(5,4-12,9)	230
	45 - 54	15,3	(10,0-20,6)	15,3	(10,7-21,3)	238
	55 - 64	30,4	(19,6-41,1)	30,4	(20,8-42,1)	207
	65 - 74	34,0	(24,6-43,4)	34,0	(25,3-43,8)	139
	75 +	49,6	(38,9-60,3)	49,5	(39,1-60,0)	115
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	35,4	(23,8-46,9)	25,7	(16,4-38,0)	79
	Lager secundair	17,6	(11,0-24,2)	11,5	(7,1-18,2)	169
	Hoger secundair	16,8	(12,5-21,1)	13,9	(10,2-18,5)	357
	Hoger onderwijs	15,1	(10,9-19,4)	12,5	(9,0-17,1)	690
JAAR	2013	17,2	(14,4-20,0)	.	.	1322

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 23 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen met zelfzorg, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Brussels Gewest

QL02_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	6,2	(2,5-9,8)	3,4	(1,9-6,2)	593
	Vrouwen	4,8	(3,1-6,4)	2,4	(1,4-4,2)	731
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,3	(0,0-1,0)	0,3	(0,0-2,3)	119
	25 - 34	0,3	(0,0-0,8)	0,3	(0,0-2,0)	274
	35 - 44	2,4	(0,4-4,5)	2,4	(1,0-5,4)	230
	45 - 54	5,4	(2,0-8,7)	5,3	(2,8-9,6)	238
	55 - 64	14,8	(3,6-26,0)	14,7	(6,9-28,6)	207
	65 - 74	7,0	(2,0-11,9)	6,9	(3,3-13,8)	141
	75 +	17,1	(9,0-25,1)	17,6	(10,8-27,2)	115
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	18,6	(8,6-28,6)	8,9	(4,2-17,6)	79
	Lager secundair	6,2	(2,2-10,3)	2,7	(1,2-6,1)	169
	Hoger secundair	4,6	(2,2-7,1)	2,5	(1,2-5,2)	358
	Hoger onderwijs	4,2	(1,1-7,3)	2,4	(1,2-4,7)	691
JAAR	2013	5,4	(3,5-7,4)	.	.	1324

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 24 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen met dagelijkse activiteiten, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Brussels Gewest

QL03_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	13,8	(9,6-18,0)	12,5	(9,2-16,8)	591
	Vrouwen	18,3	(15,1-21,6)	17,0	(13,6-21,0)	727
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	5,1	(0,0-10,2)	5,0	(1,8-12,6)	119
	25 - 34	4,9	(2,0-7,7)	4,7	(2,6-8,4)	274
	35 - 44	13,9	(8,8-19,0)	14,0	(9,6-20,0)	230
	45 - 54	18,6	(12,3-24,9)	18,5	(13,0-25,7)	237
	55 - 64	26,9	(16,1-37,7)	26,7	(17,0-39,4)	206
	65 - 74	25,4	(16,6-34,2)	25,1	(17,5-34,7)	138
	75 +	35,5	(25,2-45,8)	34,4	(25,2-45,0)	114
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	32,6	(20,5-44,8)	26,3	(17,1-38,2)	77
	Lager secundair	20,9	(12,9-28,9)	17,1	(11,0-25,6)	168
	Hoger secundair	16,4	(11,9-20,9)	15,2	(11,0-20,7)	356
	Hoger onderwijs	13,4	(9,6-17,2)	12,5	(9,2-16,9)	690
JAAR	2013	16,2	(13,5-18,8)	.	.	1318

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 25 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat pijn of ongemak, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Brussels Gewest

QL04_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	48,7	(43,6-53,8)	50,5	(45,2-55,8)	588
	Vrouwen	53,6	(49,1-58,1)	55,4	(50,8-60,0)	725
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	32,0	(20,9-43,1)	31,8	(21,8-43,7)	118
	25 - 34	40,3	(32,7-47,8)	40,0	(32,8-47,6)	272
	35 - 44	44,1	(36,5-51,7)	44,4	(37,0-52,0)	228
	45 - 54	54,0	(46,1-61,9)	54,0	(46,1-61,8)	237
	55 - 64	69,0	(61,5-76,5)	69,0	(60,9-76,1)	206
	65 - 74	67,5	(57,3-77,7)	67,4	(56,6-76,6)	140
	75 +	71,1	(61,2-80,9)	70,6	(59,9-79,4)	112
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	65,7	(53,7-77,6)	64,3	(51,6-75,2)	78
	Lager secundair	54,0	(43,9-64,0)	53,2	(43,2-62,9)	166
	Hoger secundair	47,5	(40,9-54,0)	49,9	(43,3-56,4)	355
	Hoger onderwijs	51,0	(46,1-55,9)	53,5	(48,1-58,8)	687
JAAR	2013	51,3	(47,8-54,8)	.	.	1313

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 26 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat aangeeft angstig of depressief te zijn gemeten met de EQ-5D schaal, Brussels Gewest

QL05_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	33,1	(28,3-37,9)	32,5	(27,6-37,8)	588
	Vrouwen	41,6	(37,0-46,2)	41,5	(37,0-46,1)	723
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	29,7	(17,7-41,8)	29,2	(18,6-42,7)	115
	25 - 34	36,7	(28,6-44,8)	36,0	(28,6-44,2)	274
	35 - 44	38,4	(31,1-45,7)	38,9	(31,9-46,5)	229
	45 - 54	43,5	(35,5-51,4)	43,5	(35,6-51,7)	235
	55 - 64	41,2	(32,3-50,0)	41,0	(32,8-49,8)	206
	65 - 74	34,0	(24,9-43,1)	33,7	(25,3-43,2)	139
	75 +	34,6	(24,5-44,7)	33,6	(24,5-44,1)	113
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	45,8	(32,1-59,5)	45,4	(32,4-59,0)	77
	Lager secundair	33,5	(23,8-43,1)	32,3	(23,7-42,3)	164
	Hoger secundair	33,5	(27,4-39,5)	33,5	(27,7-39,8)	354
	Hoger onderwijs	39,1	(34,2-44,0)	38,7	(33,5-44,0)	689
JAAR	2013	37,6	(34,1-41,0)	.	.	1311

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 27 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat geen enkel gezondheidsprobleem meldt (gezondheidsprofiel 11111), Brussels Gewest

QL_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	40,8	(35,9-45,8)	38,0	(33,0-43,2)	584
	Vrouwen	34,0	(29,6-38,3)	31,4	(27,2-35,9)	717
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	53,0	(40,7-65,2)	53,3	(41,0-65,3)	115
	25 - 34	45,2	(37,5-52,9)	45,6	(38,2-53,2)	272
	35 - 44	42,0	(34,4-49,7)	41,6	(34,2-49,4)	228
	45 - 54	37,3	(29,4-45,2)	37,2	(29,6-45,5)	234
	55 - 64	24,2	(17,6-30,8)	24,2	(18,1-31,5)	205
	65 - 74	28,9	(19,8-38,0)	29,0	(20,8-38,7)	137
	75 +	12,5	(5,7-19,3)	12,7	(7,3-21,3)	110
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	30,9	(18,9-43,0)	31,7	(21,4-44,1)	75
	Lager secundair	39,6	(29,0-50,2)	39,7	(29,7-50,7)	163
	Hoger secundair	45,9	(39,3-52,5)	42,5	(36,0-49,2)	351
	Hoger onderwijs	33,6	(29,1-38,1)	29,7	(25,2-34,6)	685
JAAR	2013	37,2	(33,9-40,6)	.	.	1301

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 28 | Gemiddelde EQ-5D score voor de bevolking van 15 jaar en ouder, Waals Gewest

QL_2		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,80	(0,78-0,81)	0,80	(0,78-0,81)	1174
	Vrouwen	0,76	(0,74-0,77)	0,76	(0,75-0,78)	1304
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,88	(0,86-0,91)	0,88	(0,86-0,91)	273
	25 - 34	0,81	(0,78-0,84)	0,81	(0,78-0,84)	354
	35 - 44	0,81	(0,78-0,84)	0,81	(0,78-0,84)	384
	45 - 54	0,77	(0,74-0,79)	0,77	(0,74-0,79)	447
	55 - 64	0,74	(0,71-0,76)	0,74	(0,71-0,76)	450
	65 - 74	0,73	(0,70-0,76)	0,73	(0,70-0,76)	342
	75 +	0,67	(0,63-0,71)	0,67	(0,63-0,71)	228
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,65	(0,61-0,70)	0,69	(0,65-0,73)	247
	Lager secundair	0,76	(0,73-0,79)	0,77	(0,74-0,79)	385
	Hoger secundair	0,78	(0,75-0,80)	0,77	(0,75-0,80)	766
	Hoger onderwijs	0,81	(0,80-0,83)	0,81	(0,79-0,82)	1057
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	0,77	(0,75-0,79)	0,77	(0,75-0,79)	849
	Halfstedelijk gebied	0,77	(0,74-0,80)	0,77	(0,75-0,80)	468
	Landelijk gebied	0,78	(0,77-0,80)	0,79	(0,77-0,80)	1161
JAAR	2013	0,78	(0,76-0,79)	.	.	2478

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 29 | Gemiddelde score voor de Visuele Analoge Schaal (VAS) bij de bevolking van 15 jaar en ouder, Brussels Gewest

QL06_1		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	77,6	(75,8-79,3)	77,2	(75,6-78,9)	586
	Vrouwen	77,7	(76,3-79,1)	77,2	(75,8-78,6)	719
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	85,7	(83,3-88,2)	85,7	(83,3-88,2)	119
	25 - 34	82,3	(80,4-84,2)	82,3	(80,4-84,2)	273
	35 - 44	76,8	(74,1-79,6)	76,8	(74,1-79,6)	229
	45 - 54	75,9	(73,0-78,8)	75,9	(73,1-78,8)	232
	55 - 64	73,9	(70,7-77,2)	73,9	(70,7-77,2)	204
	65 - 74	72,1	(69,0-75,1)	72,1	(69,1-75,1)	136
	75 +	71,5	(68,2-74,7)	71,5	(68,3-74,6)	112
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	69,2	(63,6-74,7)	69,3	(64,1-74,5)	73
	Lager secundair	73,6	(68,8-78,5)	73,8	(69,4-78,3)	167
	Hoger secundair	78,7	(76,8-80,6)	78,0	(76,2-79,9)	354
	Hoger onderwijs	78,8	(77,3-80,2)	78,4	(76,9-79,8)	685
JAAR	2013	77,6	(76,5-78,8)	.	.	1305

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 30 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat mobiliteitsproblemen, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Waals Gewest

QL01_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	17,7	(15,0-20,4)	15,1	(12,5-18,1)	1188
	Vrouwen	19,8	(17,1-22,6)	15,4	(12,8-18,5)	1331
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	4,1	(1,0-7,2)	4,1	(1,9-8,6)	274
	25 - 34	8,7	(4,8-12,5)	8,7	(5,5-13,4)	357
	35 - 44	10,4	(6,5-14,3)	10,4	(7,1-15,0)	387
	45 - 54	12,7	(9,0-16,4)	12,7	(9,4-16,9)	455
	55 - 64	24,9	(19,8-30,0)	24,9	(20,2-30,4)	453
	65 - 74	32,8	(26,1-39,5)	32,8	(26,5-39,8)	355
	75 +	53,7	(45,3-62,2)	53,7	(45,3-61,8)	238
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	46,8	(38,3-55,2)	29,6	(21,7-38,9)	256
	Lager secundair	25,6	(19,7-31,4)	20,4	(15,1-27,0)	397
	Hoger secundair	18,6	(14,9-22,2)	16,9	(13,7-20,7)	777
	Hoger onderwijs	9,8	(7,4-12,1)	8,9	(6,8-11,4)	1066
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	21,3	(17,9-24,6)	17,5	(14,3-21,3)	861
	Halfstedelijk gebied	18,9	(13,9-23,9)	15,4	(11,9-19,9)	480
	Landelijk gebied	16,1	(13,1-19,1)	12,6	(10,2-15,6)	1178
JAAR	2013	18,8	(16,8-20,9)	.	.	2519

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 31 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen met zelfzorg, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Waals Gewest

QL02_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	4,8	(3,3-6,3)	2,3	(1,4-3,7)	1185
	Vrouwen	7,3	(5,5-9,0)	3,1	(2,1-4,6)	1332
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,0	(0,0-0,1)	0,0	(0,0-0,3)	274
	25 - 34	1,9	(0,0-4,2)	1,9	(0,6-6,2)	357
	35 - 44	2,5	(0,8-4,3)	2,5	(1,2-5,0)	388
	45 - 54	4,1	(1,9-6,3)	4,0	(2,3-6,8)	451
	55 - 64	7,6	(4,4-10,8)	7,5	(4,9-11,4)	455
	65 - 74	10,9	(6,2-15,6)	10,7	(6,9-16,3)	355
	75 +	22,5	(15,8-29,2)	21,7	(15,9-28,8)	237
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	19,0	(12,5-25,4)	5,8	(3,3-10,1)	254
	Lager secundair	10,1	(6,2-14,1)	4,6	(2,6-8,2)	397
	Hoger secundair	5,6	(3,5-7,6)	3,0	(1,9-4,7)	777
	Hoger onderwijs	2,0	(1,0-3,1)	1,1	(0,6-2,0)	1066
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	7,0	(5,0-9,1)	3,2	(2,0-4,9)	859
	Halfstedelijk gebied	7,1	(3,6-10,7)	3,2	(1,8-5,5)	480
	Landelijk gebied	4,7	(3,2-6,2)	2,0	(1,3-3,2)	1178
JAAR	2013	6,1	(4,9-7,3)	.	.	2517

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 32 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat problemen met dagelijkse activiteiten, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Waals Gewest

QL03_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	17,6	(14,8-20,4)	16,8	(14,0-19,9)	1187
	Vrouwen	22,5	(19,5-25,6)	20,5	(17,6-23,8)	1332
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	8,7	(4,3-13,1)	8,7	(5,2-14,1)	273
	25 - 34	16,0	(10,2-21,8)	16,0	(11,0-22,7)	357
	35 - 44	12,6	(8,2-16,9)	12,5	(8,8-17,5)	388
	45 - 54	17,5	(13,2-21,8)	17,4	(13,5-22,1)	452
	55 - 64	26,1	(20,8-31,3)	26,0	(21,1-31,6)	456
	65 - 74	23,9	(17,9-29,9)	23,7	(18,2-30,2)	357
	75 +	46,3	(37,7-54,9)	45,5	(37,3-54,0)	236
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	42,4	(34,4-50,5)	32,3	(25,0-40,7)	253
	Lager secundair	23,8	(18,5-29,1)	21,3	(16,6-27,1)	400
	Hoger secundair	22,3	(18,3-26,4)	21,9	(18,1-26,2)	776
	Hoger onderwijs	11,7	(8,9-14,5)	11,7	(9,1-14,9)	1067
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	20,4	(17,1-23,7)	18,8	(15,6-22,5)	859
	Halfstedelijk gebied	18,7	(13,5-24,0)	17,2	(13,1-22,3)	480
	Landelijk gebied	20,5	(17,1-23,8)	18,8	(15,7-22,3)	1180
JAAR	2013	20,2	(18,1-22,4)	.	.	2519

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 33 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat pijn of ongemak, gemeten met de EQ-5D schaal, aangeeft, Waals Gewest

QL04_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	53,4	(49,6-57,2)	53,4	(49,4-57,3)	1184
	Vrouwen	58,2	(54,6-61,9)	57,6	(53,8-61,4)	1329
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	26,1	(19,4-32,8)	26,0	(20,0-33,1)	274
	25 - 34	46,7	(39,1-54,4)	46,8	(39,3-54,4)	357
	35 - 44	50,2	(43,5-56,9)	50,2	(43,6-56,8)	387
	45 - 54	59,9	(53,7-66,2)	59,9	(53,5-66,0)	450
	55 - 64	67,1	(61,2-73,1)	67,1	(61,0-72,8)	456
	65 - 74	72,6	(66,5-78,7)	72,5	(66,0-78,3)	355
	75 +	72,0	(64,3-79,7)	71,6	(63,3-78,6)	234
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	71,3	(63,4-79,2)	64,2	(55,0-72,4)	253
	Lager secundair	60,4	(53,5-67,4)	59,1	(51,8-66,0)	395
	Hoger secundair	52,0	(46,9-57,2)	52,3	(47,0-57,5)	776
	Hoger onderwijs	53,4	(49,2-57,7)	54,6	(50,0-59,0)	1065
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	53,8	(49,6-57,9)	53,1	(48,8-57,5)	858
	Halfstedelijk gebied	59,5	(52,0-67,0)	59,1	(51,5-66,3)	477
	Landelijk gebied	57,3	(52,8-61,7)	57,2	(52,6-61,7)	1178
JAAR	2013	55,9	(53,1-58,7)	.	.	2513

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 34 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat aangeeft angstig of depressief te zijn gemeten met de EQ-5D schaal, Waals Gewest

QL05_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	33,3	(29,7-37,0)	32,8	(29,3-36,6)	1179
	Vrouwen	45,5	(41,8-49,2)	45,2	(41,4-49,0)	1323
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	30,6	(22,9-38,3)	30,2	(23,2-38,3)	274
	25 - 34	39,3	(32,4-46,3)	39,4	(32,7-46,5)	354
	35 - 44	40,2	(33,4-47,0)	40,0	(33,4-47,0)	386
	45 - 54	42,7	(36,6-48,8)	42,4	(36,3-48,7)	451
	55 - 64	45,6	(38,9-52,2)	45,5	(38,8-52,3)	455
	65 - 74	36,8	(30,7-42,9)	36,2	(30,3-42,7)	349
	75 +	38,8	(30,1-47,5)	37,1	(29,0-46,0)	233
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	38,3	(29,9-46,7)	37,3	(29,3-46,1)	250
	Lager secundair	37,1	(30,5-43,7)	36,4	(29,9-43,5)	396
	Hoger secundair	43,0	(37,5-48,4)	42,2	(37,0-47,6)	771
	Hoger onderwijs	38,6	(34,5-42,6)	37,8	(33,8-42,1)	1061
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	40,7	(36,4-45,0)	40,1	(35,8-44,6)	856
	Halfstedelijk gebied	38,0	(31,2-44,9)	37,4	(30,9-44,4)	477
	Landelijk gebied	39,2	(35,1-43,4)	38,1	(34,0-42,3)	1169
JAAR	2013	39,8	(37,0-42,5)	.	.	2502

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 35 | Percentage van de bevolking (van 15 jaar en ouder) dat geen enkel gezondheidsprobleem meldt (gezondheidsprofiel 11111), Waals Gewest

QL_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	37,4	(33,6-41,1)	36,4	(32,7-40,3)	1174
	Vrouwen	30,0	(26,5-33,5)	29,4	(26,0-33,1)	1304
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	57,1	(49,0-65,2)	57,2	(49,1-64,9)	273
	25 - 34	41,3	(34,0-48,6)	41,1	(34,0-48,6)	354
	35 - 44	40,7	(33,9-47,5)	40,7	(34,1-47,6)	384
	45 - 54	29,0	(23,2-34,7)	28,9	(23,5-35,0)	447
	55 - 64	24,1	(19,0-29,2)	23,9	(19,2-29,5)	450
	65 - 74	19,3	(14,4-24,3)	19,4	(14,9-24,8)	342
	75 +	19,3	(12,4-26,1)	19,8	(13,8-27,6)	228
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	20,8	(13,4-28,1)	26,0	(18,5-35,2)	247
	Lager secundair	30,2	(23,3-37,0)	30,6	(23,9-38,1)	385
	Hoger secundair	36,0	(30,6-41,4)	34,6	(29,5-40,0)	766
	Hoger onderwijs	36,0	(31,8-40,2)	33,9	(29,6-38,4)	1057
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	34,3	(30,0-38,6)	33,6	(29,4-38,1)	849
	Halfstedelijk gebied	31,9	(24,7-39,2)	31,4	(24,8-38,9)	468
	Landelijk gebied	33,1	(28,8-37,4)	32,2	(28,0-36,7)	1161
JAAR	2013	33,5	(30,7-36,3)	.	.	2478

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 36 | Gemiddelde EQ-5D score voor de bevolking van 15 jaar en ouder, Brussels Gewest

QL_2		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	0,81	(0,80-0,83)	0,81	(0,79-0,83)	584
	Vrouwen	0,78	(0,76-0,80)	0,78	(0,76-0,79)	717
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	0,88	(0,84-0,91)	0,88	(0,84-0,92)	115
	25 - 34	0,85	(0,82-0,87)	0,85	(0,83-0,88)	272
	35 - 44	0,82	(0,79-0,84)	0,81	(0,79-0,84)	228
	45 - 54	0,79	(0,76-0,82)	0,79	(0,76-0,82)	234
	55 - 64	0,73	(0,69-0,76)	0,73	(0,69-0,76)	205
	65 - 74	0,76	(0,72-0,79)	0,76	(0,72-0,79)	137
	75 +	0,68	(0,63-0,74)	0,69	(0,64-0,74)	110
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	0,68	(0,59-0,77)	0,69	(0,61-0,77)	75
	Lager secundair	0,79	(0,74-0,83)	0,79	(0,75-0,83)	163
	Hoger secundair	0,81	(0,78-0,84)	0,80	(0,78-0,83)	351
	Hoger onderwijs	0,81	(0,79-0,82)	0,80	(0,78-0,81)	685
JAAR	2013	0,80	(0,78-0,81)	.	.	1301

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 37 | Gemiddelde score voor de Visuele Analoge Schaal (VAS) bij de bevolking van 15 jaar en ouder, Waals Gewest

QL06_1		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	77,5	(76,4-78,6)	77,3	(76,2-78,4)	1184
	Vrouwen	76,7	(75,4-78,0)	76,9	(75,6-78,3)	1313
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	85,1	(83,1-87,0)	85,1	(83,2-87,0)	273
	25 - 34	80,1	(75,9-84,2)	80,1	(75,9-84,2)	354
	35 - 44	79,6	(77,7-81,4)	79,6	(77,7-81,4)	384
	45 - 54	75,9	(74,2-77,6)	75,9	(74,2-77,6)	451
	55 - 64	75,5	(73,4-77,5)	75,5	(73,4-77,5)	450
	65 - 74	72,0	(70,0-74,0)	72,0	(70,0-74,0)	351
	75 +	68,9	(66,1-71,6)	68,9	(66,2-71,6)	234
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	65,3	(62,2-68,5)	67,8	(64,8-70,9)	253
	Lager secundair	75,8	(73,9-77,6)	76,2	(74,3-78,0)	391
	Hoger secundair	76,9	(75,4-78,4)	76,7	(75,3-78,1)	770
	Hoger onderwijs	80,5	(78,9-82,1)	80,1	(78,5-81,7)	1059
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	76,7	(75,5-78,0)	76,8	(75,6-77,9)	851
	Halfstedelijk gebied	77,7	(76,0-79,4)	78,0	(76,4-79,5)	472
	Landelijk gebied	77,3	(75,6-79,1)	77,3	(75,4-79,1)	1174
JAAR	2013	77,1	(76,1-78,0)	.	.	2497

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

9. Afwezigheid van het werk wegens persoonlijke gezondheidsproblemen

AUTEUR

Stefaan DEMAREST

Gelieve bij het verwijzen naar resultaten van dit hoofdstuk de volgende referentie te gebruiken:
Demarest S. Afwezigheid van het werk vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen.
In: Van der Heyden J, Charafeddine R (ed.). Gezondheidsenquête 2013. Rapport 1: Gezondheid en
Welzijn. WIV-ISP, Brussel, 2014

INHOUDSTAFEL

Samenvatting	1081
1. Inleiding	1083
2. Vragen	1085
3. Indicatoren	1087
4. Resultaten	1089
4.1. Beroepsactieve bevolking dat in de afgelopen 12 maand afwezig van het werk was	1089
4.2. Gemiddeld aantal dagen afwezigheid van werk bij de beroepsactieve bevolking ..	1093
5. Bespreking	1099
6. Bibliografie	1101
7. Tabellen	1103

SAMENVATTING

Vragen naar afwezigheid van het werk wegens persoonlijke gezondheidsproblemen zijn een onderdeel van de bevraging in het kader van de gezondheidsenquête in België. Twee vragen hieromtrent werden opgenomen: een vraag die ernaar peilde of (beroepsactieve) respondenten in het jaar voorafgaand aan de enquête ooit afwezig waren van het werk wegens gezondheidsproblemen en een daaropvolgende vraag naar het (totaal) aantal dagen afwezigheid.

40% van de beroepsactieve inwoners van het land geeft aan in het voorbije jaar (minstens eenmaal) afwezig te zijn geweest van het werk wegens gezondheidsproblemen. Dit percentage ligt significant hoger bij vrouwen (44%) dan bij mannen (36%).

In algemene termen daalt de prevalentie van (minstens eenmaal) afwezig te zijn geweest van het werk met de leeftijd. Een uitzondering hierop vormt de relatief hoge frequentie van (minstens eenmaal) afwezig te zijn geweest van het werk bij jonge, beroepsactieve vrouwen.

Hoewel het ruwe cijfermateriaal suggereert dat afwezigheid van het werk stijgt naarmate het opleidingsniveau stijgt, geven de voor leeftijd en geslacht gecorrigeerde cijfers aan dat er geen statistisch significante verschillen zijn tussen de opleidingscategorieën voor wat betreft de afwezigheid van het werk wegens gezondheidsproblemen.

De prevalentie van (minstens eenmaal) afwezig te zijn geweest van het werk is het hoogst in het Vlaams Gewest (41,5%), gevolgd door het Brussels Gewest (38%) en het Waals Gewest (36,6%), maar deze verschillen zijn niet statistisch significant.

Gemiddeld genomen is een beroepsactieve inwoner van het land 11 dagen per jaar afwezig van het werk wegens gezondheidsproblemen. Bij mannen gaat het om gemiddeld 8 dagen, bij vrouwen gaat het om significant meer dagen: gemiddeld 15 dagen. Bij vrouwen ligt het gemiddeld aantal dagen afwezigheid hoger in de jongste leeftijdsgroepen (15 – 34 jaar), bij mannen is dit gemiddelde het hoogst in de leeftijdsgroep "55-64 jaar".

Het gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk vertoont geen, althans geen systematische, samenhang met het opleidingsniveau.

Het gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk wegens gezondheidsproblemen is gelijk voor het Vlaams en het Waals Gewest (gemiddeld 12 dagen), terwijl dit gemiddelde significant lager is in het Brussels Gewest (6 dagen).

1. INLEIDING

Ondanks het feit dat er met afwezigheid van het werk wegens gezondheidsproblemen (meer courant aangeduid als ziekteverzuim) enorme bedragen zijn gemoeid, is de belangstelling voor het fenomeen van vrij recente datum. Sinds de jaren negentig is de belangstelling voor ziekteverzuim in belangrijke mate gegroeid in de meeste Europese landen. Werkverzuim wegens ziekte is een problematiek die een steeds belangrijkere plaats inneemt in de Belgische en Europese socio-economische actualiteit (1). Een in 2013 uitgevoerd onderzoek door Securex bij een representatieve steekproef van meer dan 250.000 werknemers in de Belgische privé-sector geeft aan dat het totale ziektepercentage in de Belgische privé-sector significant steeg van 5,95% in 2012 tot 6,26% in 2013 en daarmee de structurele stijging sinds 2001 verder wordt gezet. Terwijl het korte (minder dan een maand) en middellange (van 1 maand tot 1 jaar) ziektepercentage stabiel bleven (respectievelijk 2,12% en 1,86%), was de stijging van het lange ziektepercentage (meer dan een jaar) de grootste ooit, van 2,01% in 2012 naar 2,27% in 2013 (2).

Op basis van wetenschappelijk onderzoek worden tal van mogelijke oorzaken van ziekteverzuim naar voren geschoven, die grosso modo opgesplitst kunnen worden in maatschappelijke factoren, kenmerken van het werk en individuele factoren (3). Maatschappelijke factoren zoals de karakteristieken van het sociaal zekerheidsstelsel of specifieke regimes binnen dit stelsel, de staat van de economie, de vigerende arbeidsethos,... kunnen geassocieerd worden met ziekteverzuimcijfers.

Heel wat arbeidssociologisch onderzoek geeft aan dat specifieke kenmerken van het werk (bijvoorbeeld de werklust, de mate waarin een werknemer al dan niet controle heeft over het werk, werkomstandigheden, sociale steun op het werk, jobonzekerheid,...) ziekteverzuim kunnen voorspellen. Cijfers tonen aan dat werkgerelateerde stress, depressie en angst tot de top vijf horen van de belangrijkste oorzaken van werkverzuim.

Tenslotte geeft onderzoek aan dat individuele factoren, zoals de leeftijd, het geslacht, de socio-economische status en de gezondheidsstatus met ziekteverzuim kunnen worden geassocieerd.

De samenhang tussen afwezigheid van het werk en gezondheidsproblemen, zo toont onderzoek aan, is dus allerminst rechtlijnig, maar wordt gefaciliteerd of afgeremd door tal van intermediërende factoren. In de literatuur wordt langdurig ziekteverzuim eerder geassocieerd met morbiditeit, terwijl korte termijn ziekteverzuim vooral beïnvloed wordt door psychosociale factoren zoals stressgevoeligheid en coping gedrag. De gezondheidsgerelateerde oorzaken van ziekteverzuim blijken bovendien samen te hangen met het soort werk dat men doet: naast algemene ziekten, zoals verkoudheden, griep en maagproblemen, vormen bij arbeiders aandoeningen van het bewegingsapparaat de tweede meest belangrijke reden voor kort verzuim, gevolgd door rugpijn en stress. Voor bedienden zijn algemene ziekten zoals verkoudheden, griep en maagproblemen de belangrijkste reden van kort verzuim en is stress de tweede belangrijkste reden, gevolgd door aandoeningen van het bewegingsapparaat, privéredenen en rugpijn. Langdurig verzuim voor arbeiders vindt dan weer zijn oorsprong in acute medische aandoeningen, rugpijn, problemen met het bewegingsapparaat en stress. Bij bedienden hangt langdurig verzuim in de eerste plaats samen met stress, gevolgd door acute medische aandoeningen, mentale gezondheidsproblemen en problemen met het bewegingsapparaat (4).

2. VRAGEN

Vragen rond afwezigheid van het werk wegens persoonlijke gezondheidsproblemen zijn afkomstig van de Europese Gezondheidsenquête; ze werden in 2013 in de Belgische Gezondheidsenquête opgenomen in het onderdeel “Tewerkstelling”, dat deel uitmaakt van de mondelinge bevraging.

EM.09 Bent u de afgelopen 12 maanden op het werk afwezig geweest door gezondheidsproblemen? Houdt hierbij rekening met alle aandoeningen, verwondingen of andere gezondheidsproblemen die u hebt gehad en resulteerden in een afwezigheid op het werk.

1. Ja
2. Neen

EM.10 Hoeveel dagen in totaal bent u de afgelopen 12 maanden afwezig geweest op het werk door gezondheidsproblemen? Indien u dit aantal dagen niet juist kunt aangeven, geef dan een schatting

.... dagen

3. INDICATOREN

EM09_1 Percentage van de beroepsactieve bevolking dat in de afgelopen 12 maanden afwezig van het werk was wegens persoonlijk gezondheidsproblemen.

Deze indicator is rechtstreeks gebaseerd op vraag EM.09 en is enkel van toepassing op de beroepsactieve bevolking, d.i. die respondenten die aangeven thans tewerkgesteld te zijn, eventueel tijdelijk onderbroken.

EM10_1 Gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk wegens persoonlijke gezondheidsproblemen in de afgelopen 12 maanden bij de beroepsactieve bevolking.

Aan die personen die aangaven minstens eenmaal in de afgelopen 12 maanden afwezig te zijn geweest van het werk, werd gevraagd het aantal dagen afwezigheid in deze periode aan te geven. In de constructie van de indicator (gemiddeld aantal dagen afwezigheid) werd de waarde "0" gegeven aan die personen die aangaven in deze periode niet afwezig te zijn gewenst van het werk wegens persoonlijke gezondheidsproblemen. Deze indicator is enkel van toepassing op de beroepsactieve bevolking.

4. RESULTATEN

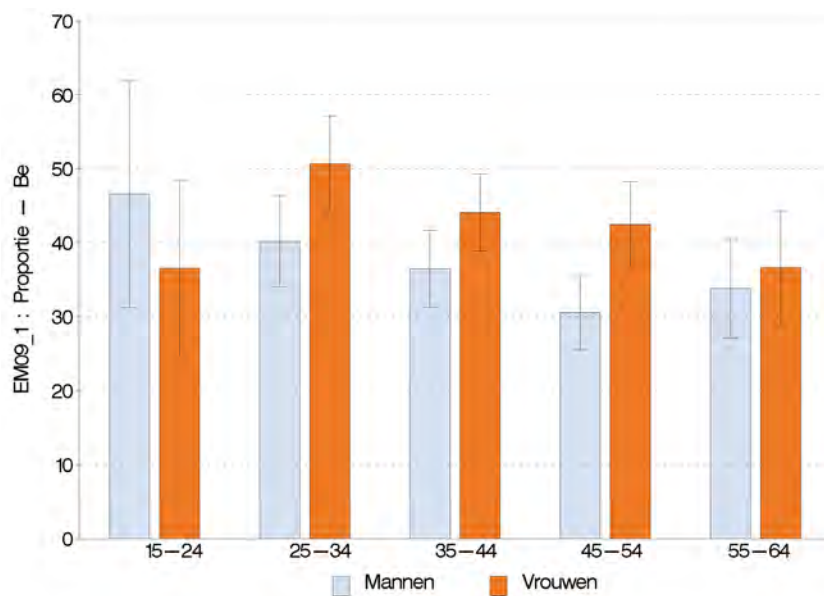
4.1. BEROEPSACTIVE BEVOLKING DAT IN DE AFGELOPEN 12 MAAND AFWEZIG VAN HET WERK WAS

4.1.1. BELGIË

In België geeft 39,7% van de beroepsactieve bevolking (15 – 64 jaar) aan in de afgelopen twaalf maanden afwezig op het werk te zijn geweest door gezondheidsproblemen (hierbij wordt geen rekening gehouden met het aantal dagen afwezigheid). De proportie vrouwen die aangeven in dit geval te zijn is hoger (43,9%) dan de proportie mannen (35,9%). Dit verschil is statistisch significant na correctie voor leeftijd.

Globaal genomen daalt de proportie personen die aangeven afwezig op het werk te zijn geweest met de leeftijd (van 41,8% in de leeftijdsgroep 15-24 jaar tot 35,1% in de leeftijdsgroep 55-64 jaar), maar de verschillen tussen de leeftijdsgroepen zijn niet statistisch significant na correctie voor geslacht. Het profiel is echter verschillend bij mannen en bij vrouwen: de proportie mannen die aangeven afwezig te zijn geweest, daalt naarmate de leeftijd stijgt en dit tot de leeftijdsgroep van 45-54 jaar, waarna het weer iets stijgt. Vrouwen in de leeftijdsgroep 25-34 jaar geven in vergelijking met de overige leeftijdsgroepen het meest aan (minstens eenmaal) afwezig van het werk te zijn geweest (Figuur 1).

Figuur 1 | Percentage van de beroepsactieve bevolking dat in de afgelopen 12 maanden afwezig van het werk was vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen volgens leeftijd en geslacht, België, Gezondheidsenquête 2013

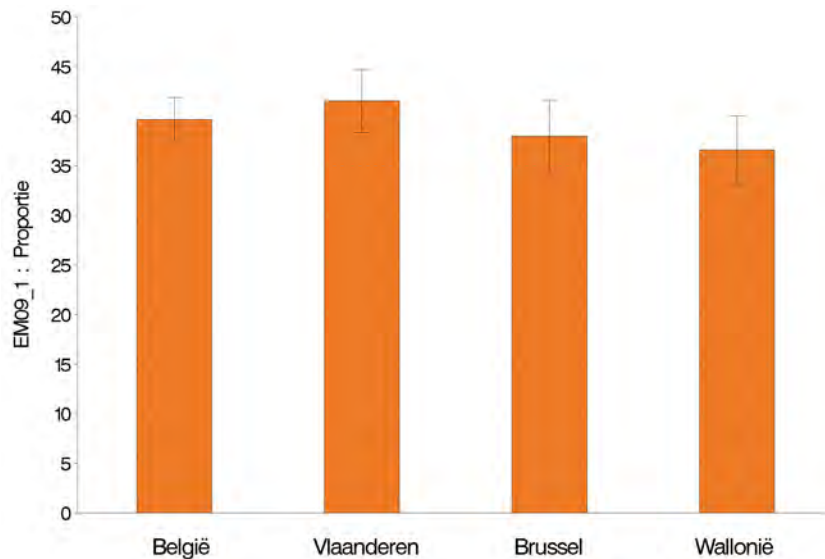

Met uitzondering van de opleidingscategorie 'lager onderwijs/geen diploma' (waar de prevalentie van afwezigheid op het werk 45% is) zijn er aanwijzingen voor een stijging van de proportie personen die aangeven afwezig op het werk te zijn geweest naarmate het opleidingsniveau stijgt (bijvoorbeeld: 33,4% voor de opleidingscategorie 'lager secundair' en 40,6% voor de opleidingscategorie 'hoger onderwijs'). Niettemin zijn de verschillen in prevalentie van afwezigheid op het werk niet statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Afwezigheid op het werk wegens gezondheidsproblemen vertoont geen enkele samenhang met de urbanisatiegraad.

De prevalentie van afwezigheid op het werk is het hoogst in het Vlaams Gewest (41,5%), gevolgd door het Brussels Gewest (38%) en het Waals Gewest (36,6%), maar deze verschillen zijn niet statistisch significant (Figuur 2).

Figuur 2 | Percentage van de beroepsactieve bevolking dat in de afgelopen 12 maanden afwezig van het werk was vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen volgens gewest, België, Gezondheidsenquête 2013

De indicator 'afwezigheid op het werk wegens gezondheidsproblemen' werd voor het eerst in 2013 in de Gezondheidsenquête opgenomen. Een vergelijking met de resultaten van vorige enquêtes is dus niet mogelijk.

4.1.2. VLAAMS GEWEST

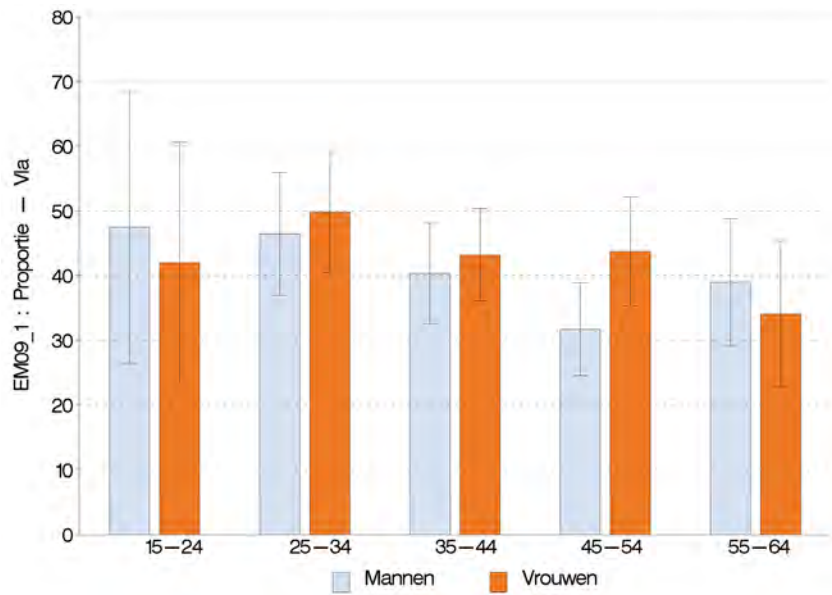
In het Vlaams Gewest geeft 41,5% van de beroepsactieve bevolking (15 – 64 jaar) aan in de afgelopen twaalf maanden afwezig op het werk te zijn geweest door gezondheidsproblemen (hierbij wordt geen rekening gehouden met het aantal dagen afwezigheid). De proportie vrouwen die aangeven in dit geval te zijn is hoger (44%) dan de proportie mannen (39,4%), een verschil dat echter niet significant is na correctie voor leeftijd.

Globaal genomen daalt de proportie personen die aangeven afwezig op het werk te zijn geweest met de leeftijd (van 45,2% in de leeftijdsgroep 15-24 jaar tot 36,8% in de leeftijdsgroep 55-64 jaar), maar de verschillen tussen de leeftijdsgroepen zijn niet statistisch significant na correctie voor geslacht. Opmerkelijk is dat deze daling onderbroken wordt door de relatief hoge proportie personen in de leeftijdsgroep 25-34 jaar die aangaven afwezig op het werk te zijn geweest (48,1%) (Figuur 3).

Met uitzondering van de opleidingscategorie 'lager onderwijs/geen diploma' (waar de prevalentie van afwezigheid op het werk 59,9% is) zijn er aanwijzingen voor een stijging van de proportie personen die aangeven afwezig op het werk te zijn geweest naarmate het opleidingsniveau stijgt (bijvoorbeeld: 36,7% voor de opleidingscategorie 'lager secundair' en 42,6% voor de opleidingscategorie 'hoger onderwijs'). Niettemin zijn de verschillen in prevalentie van afwezigheid op het werk niet statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Afwezigheid op het werk wegens gezondheidsproblemen vertoont geen enkele samenhang met de urbanisatiegraad.

Figuur 3 | Percentage van de beroepsactieve bevolking dat in de afgelopen 12 maanden afwezig van het werk was wegens persoonlijke gezondheidsproblemen volgens leeftijd en geslacht, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête 2013

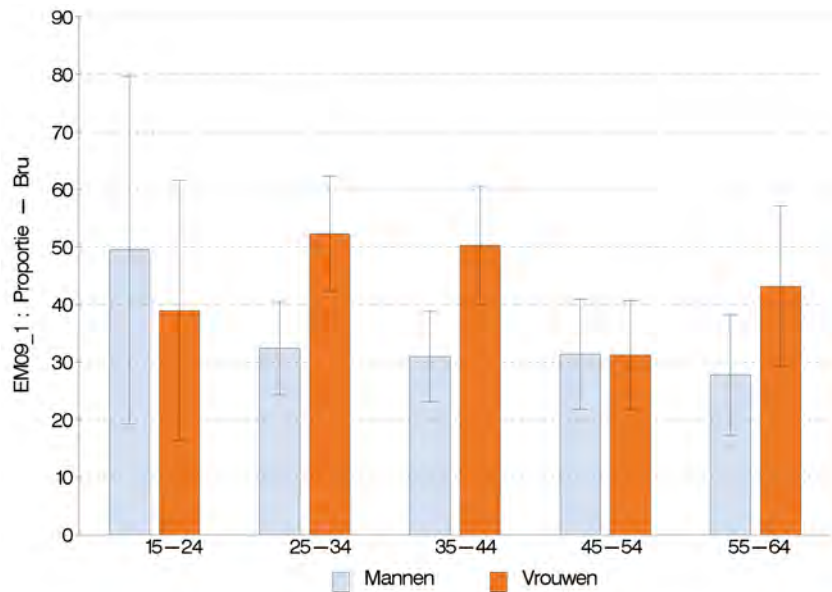
4.1.3. BRUSSELS GEWEST

In het Brussels Gewest geeft 38% van de beroepsactieve bevolking (15 – 64 jaar) aan in de afgelopen twaalf maanden afwezig op het werk te zijn geweest door gezondheidsproblemen (hierbij wordt geen rekening gehouden met het aantal dagen afwezigheid). De proportie vrouwen die aangeven in dit geval te zijn is hoger (44,8%) dan de proportie mannen (32,3%), een verschil dat significant is na correctie voor leeftijd.

Globaal genomen daalt de proportie personen die aangeven afwezig op het werk te zijn geweest met de leeftijd (van 44,6% in de leeftijdsgroep 15-24 jaar tot 34,9% in de leeftijdsgroep 55-64 jaar), maar de verschillen tussen de leeftijdsgroepen zijn niet statistisch significant na correctie voor geslacht (Figuur 4).

Er zijn aanwijzingen voor een stijging van de proportie personen die aangeven afwezig op het werk te zijn geweest naarmate het opleidingsniveau stijgt (bijvoorbeeld: 28,6% voor de opleidingscategorie 'lager secundair' en 40,5% voor de opleidingscategorie 'hoger onderwijs'). Niettemin zijn de verschillen in prevalentie van afwezigheid op het werk niet statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 4 | Percentage van de beroepsactieve bevolking dat in de afgelopen 12 maanden afwezig van het werk was vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen volgens leeftijd en geslacht, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête 2013

4.1.4. WAALS GEWEST

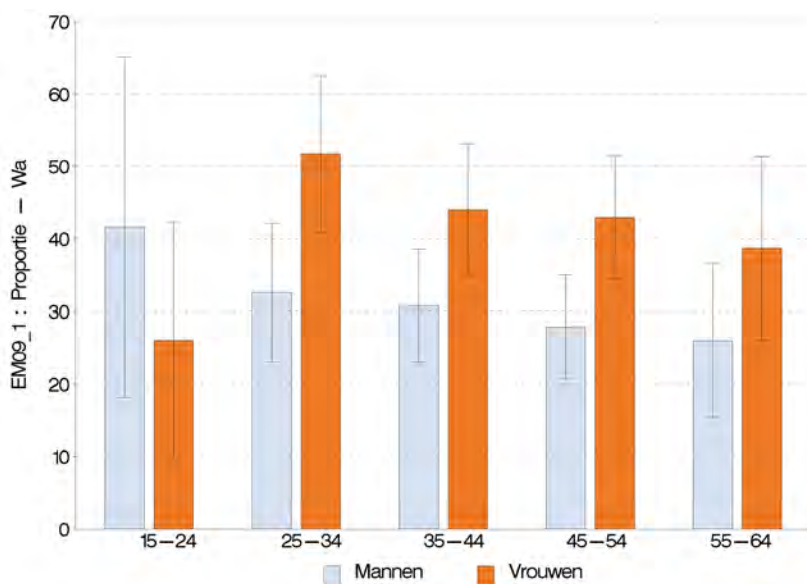
In het Waals Gewest geeft 36,6% van de beroepsactieve bevolking (15 – 64 jaar) aan in afgelopen twaalf maanden afwezig op het werk te zijn geweest door gezondheidsproblemen (hierbij wordt geen rekening gehouden met het aantal dagen afwezigheid). De proportie vrouwen die aangeven in dit geval te zijn, is hoger (43,6%) dan de proportie mannen (30,2%), een verschil dat significant is na correctie voor leeftijd.

Met uitzondering van de jongste leeftijdsgroep (15-24 jaar), waarin 32,3% aangeeft in de referentieperiode afwezig van het werk te zijn geweest, daalt het percentage personen dat afwezig was van het werk met de leeftijd (van 41% in de leeftijdsgroep 25-34 jaar tot 32,3% in de leeftijdsgroep 65-64 jaar), maar de verschillen in prevalentie tussen de diverse leeftijdsgroepen zijn niet statistisch significant (Figuur 5).

Van enige systematische samenhang tussen het opleidingsniveau en de prevalentie van afwezigheid van het werk is geen sprake. De prevalentie is het laagst bij de laagst opgeleiden (29% van diegenen behorend tot het opleidingsniveau lager/geen onderwijs) en het hoogst bij diegenen behorend tot het opleidingsniveau hoger secundair, maar de verschillen in prevalentie tussen de opleidingsniveaus zijn niet statistisch significant.

Afwezigheid op het werk wegens gezondheidsproblemen vertoont geen enkele samenhang met de urbanisatiegraad.

Figuur 5 | Percentage van de beroepsactieve bevolking dat in de afgelopen 12 maanden afwezig van het werk was wegens persoonlijke gezondheidsproblemen volgens leeftijd en geslacht, Waals Gewest, Gezondheidsenquête 2013

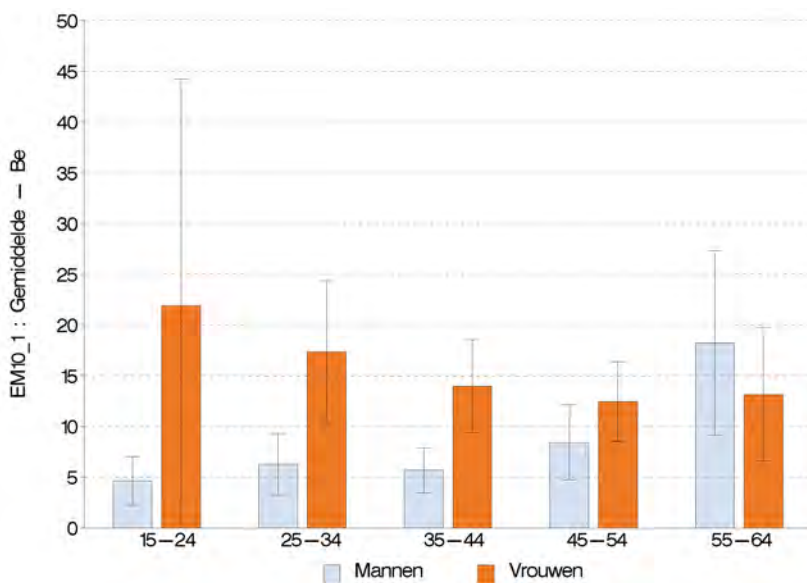

4.2. GEMIDDELD AANTAL DAGEN AFWEZIGHEID VAN WERK BIJ DE BEROEPSACTIEVE BEVOLKING

4.2.1. BELGIË

Gemiddeld genomen is een beroepsactieve inwoner van het land (15 – 64 jaar) 11,2 dagen per jaar afwezig van het werk wegens gezondheidsproblemen. Bij mannen gaat het om gemiddeld 8,1 dagen, bij vrouwen om gemiddeld 14,7 dagen. Het verschil is significant na correctie voor leeftijd: vrouwen melden gemiddeld significant meer dagen afwezigheid van het werk dan mannen.

Figuur 6 | Gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk wegens persoonlijke gezondheidsproblemen in de afgelopen 12 maanden bij de beroepsactieve bevolking, volgens geslacht en leeftijd, België, Gezondheidsenquête 2013

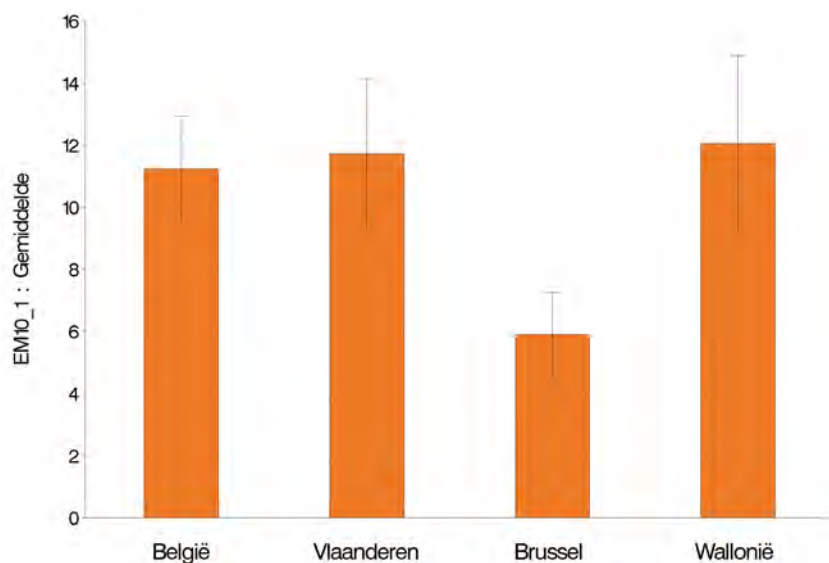
Het gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk vertoont een zekere samenhang met de leeftijd: dit aantal daalt vanaf de leeftijdsgroep 15-24 jaar (gemiddeld 12,8 dagen) tot de leeftijdsgroep 35-44 jaar (gemiddeld 9,7 dagen), om daaropvolgend weer te stijgen tot 15,9 dagen in de leeftijdsgroep 55-65 jaar. De verschillen voor wat betreft het gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk tussen de verschillende leeftijdsgroepen zijn echter niet statistisch significant.

Bij vrouwen ligt het gemiddeld aantal dagen afwezigheid hoger in de jongste leeftijdsgroepen (15-34 jaar), bij mannen is dit gemiddelde het hoogste in de oudste hier onderscheiden leeftijdsgroep (55-64 jaar) (Figuur 6). Met uitzondering van de oudste hier onderscheiden leeftijdsgroep, is het gemiddeld aantal dagen afwezigheid steeds hoger bij vrouwen dan mannen, en dit het meest uitgesproken in de jongste leeftijdsgroepen.

Het gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk is verschillend per opleidingsniveau zonder dat er sprake is van een echte gradiënt. Er kan geen samenhang worden vastgesteld tussen het gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk en het urbanisatieniveau.

Het gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk wegens gezondheidsproblemen is quasi identiek in het Vlaams en het Waals Gewest (respectievelijk 11,7 dagen en 12,1 dagen), terwijl dit gemiddelde significant lager is in het Brussels Gewest (gemiddeld 5,9), ook na correctie voor leeftijd en geslacht (Figuur 7).

Figuur 7 | Gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen in de afgelopen 12 maanden bij de beroepsactieve bevolking, volgens gewest, België, Gezondheidsenquête 2013

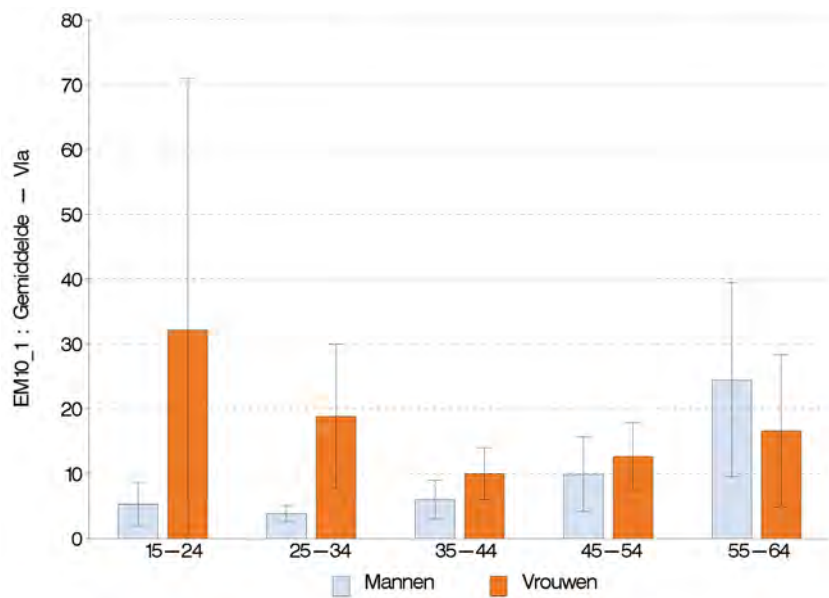
4.2.2. VLAAMS GEWEST

Gemiddeld genomen is een beroepsactieve inwoner van het Vlaams Gewest (15 – 64 jaar) 11,7 dagen per jaar afwezig van het werk wegens gezondheidsproblemen. Bij mannen gaat het om gemiddeld 8,9 dagen, bij vrouwen om gemiddeld 14,9 dagen. Het verschil tussen beide gemiddelden is echter niet significant na correctie voor leeftijd.

Het gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk vertoont een zekere samenhang met de leeftijd: dit aantal daalt vanaf de leeftijdsgroep 15-24 jaar (gemiddeld 16,7 dagen) tot de leeftijdsgroep 35-44 jaar (gemiddeld 7,9 dagen) om daaropvolgend weer te stijgen tot 21 dagen in de leeftijdsgroep 55-65 jaar.

De verschillen voor wat betreft het gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk tussen de onderscheiden leeftijdsgroepen zijn echter niet statistisch significant (Figuur 8).

Figuur 8 | Gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk wegens persoonlijke gezondheidsproblemen in de afgelopen 12 maanden bij de beroepsactieve bevolking, volgens geslacht en leeftijd, Vlaams Gewest, Gezondheidsenquête 2013

Het gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk is verschillend per opleidingsniveau zonder dat er sprake is van een echte gradiënt.

Er kan geen samenhang worden vastgesteld tussen het gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk en het urbanisatieniveau.

4.2.3. BRUSSELS GEWEST

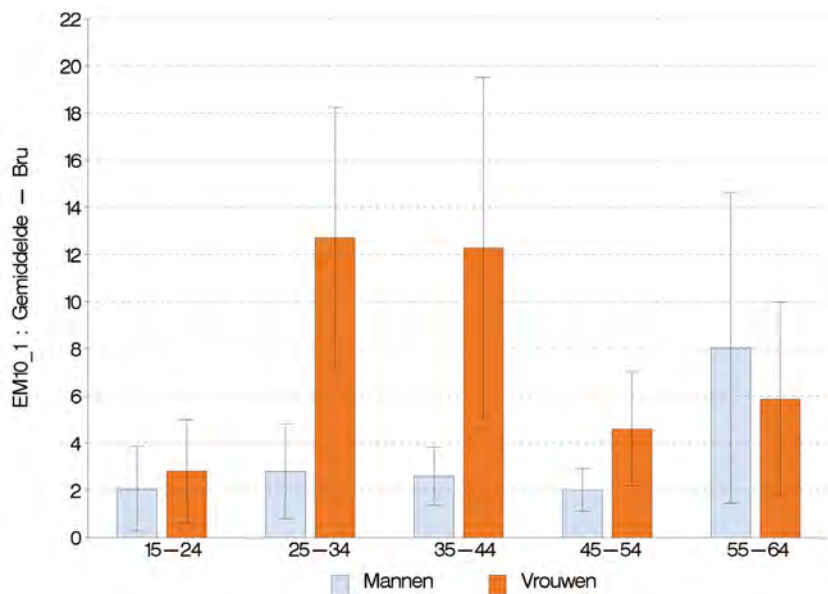
Gemiddeld is een beroepsactieve inwoner van het Brussels Gewest (15-64 jaar) 5,9 dagen per jaar afwezig van het werk wegens gezondheidsproblemen. In vergelijking met de gemiddelden in het Vlaams en het Waals Gewest ligt dit aantal dagen significant lager in het Brussels Gewest.

Bij mannen gaat het om gemiddeld 3,1 dagen, bij vrouwen om bijna driemaal zoveel dagen (9,2 dagen). Na correctie voor leeftijd is het gemiddeld aantal dagen afwezigheid bij vrouwen significant hoger dan bij mannen.

Er is niet echt sprake van een systematische samenhang tussen het gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk en leeftijd. In de leeftijdsgroep 25-34 jaar en 55-64 jaar lijkt het gemiddeld aantal dagen afwezigheid het hoogst te zijn (respectievelijk 7,4 dagen en 7 dagen), maar statistisch significante verschillen qua dagen afwezigheid tussen de verschillende leeftijdsgroepen kunnen niet worden vastgesteld (Figuur 9).

De ruwe resultaten geven aan dat het gemiddeld aantal dagen afwezigheid wegens gezondheidsproblemen daalt naarmate het opleidingsniveau stijgt, toch zijn de verschillen qua gemiddeld aantal dagen afwezigheid zijn niet statistisch significant na correctie voor leeftijd en geslacht.

Figuur 9 | Gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen in de afgelopen 12 maanden bij de beroepsactieve bevolking, volgens geslacht en leeftijd, Brussels Gewest, Gezondheidsenquête 2013

De indicator 'gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen' werd voor het eerst in 2013 in de Gezondheidsenquête opgenomen. Een vergelijking met de resultaten van vorige enquête is dus niet mogelijk.

4.2.4. WAALS GEWEST

Gemiddeld is een beroepsactieve inwoner van het Brussels Gewest (15-64 jaar) 12,1 dagen per jaar afwezig van het werk wegens gezondheidsproblemen. Vrouwen zijn gemiddeld bijna dubbel zo vaak afwezig als mannen (respectievelijk 16,2 dagen en 8,3 dagen). Na correctie voor leeftijd, is het gemiddeld aantal dagen afwezigheid bij vrouwen significant hoger dan bij mannen.

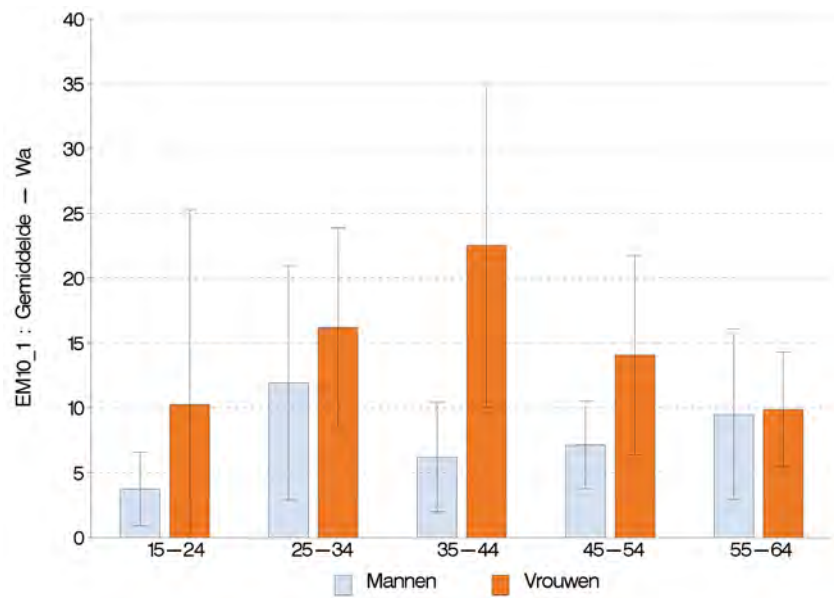
Het gemiddeld aantal dagen afwezigheid stijgt tot de leeftijdsgroep 35-44 jaar: van 7,6 dagen in de leeftijdsgroep 15-24 jaar tot 14,2 dagen in de leeftijdsgroep 35-44 jaar, om daaropvolgend weer te dalen tot 9,7 dagen in de leeftijdsgroep 55-64 jaar. De verschillen in het gemiddeld aantal dagen afwezigheid tussen de onderscheiden leeftijdsgroepen zijn echter niet statistisch significant (Figuur 10).

1096

Er is niet echt sprake van een systematische samenhang tussen het gemiddeld aantal dagen afwezigheid en het opleidingsniveau. Personen met een diploma 'lager onderwijs' lijken te tekenen voor het hoogste (gemiddelde) aantal dagen afwezigheid (21,3 dagen), terwijl het – bijvoorbeeld - bij de laagst opgeleiden om 7,7 dagen gaat. Niettemin zijn verschillen tussen de opleidingsgroepen wat dagen afwezigheid betreft niet statistisch significant.

Er kan geen samenhang worden vastgesteld tussen het gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk en het urbanisatieniveau.

Figuur 10 | Gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk wegens persoonlijke gezondheidsproblemen in de afgelopen 12 maanden bij de beroepsactieve bevolking, volgens geslacht en leeftijd, Waals Gewest, Gezondheidsenquête 2013

5. BESPREKING

In de gezondheidsenquête 2013 werden twee vragen rond afwezigheid op het werk wegens gezondheidsproblemen opgenomen. Een eerste vraag peilde of (beroepsactieve) respondenten in het jaar voorafgaand aan de enquête afwezig op het werk waren geweest wegens gezondheidsproblemen. In een tweede vraag werd nagegaan hoeveel dagen respondenten afwezig op het werk waren geweest.

De resultaten geven aan dat afwezigheid van het werk wegens ziekte allerm minst een zeldzaam fenomeen is: vier op tien beroepsactieve personen geven aan in het afgelopen jaar afwezig op het werk te zijn geweest wegens ziekte. Globaal genomen – dus met inbegrip van personen die aangeven niet afwezig te zijn geweest – gaan gemiddeld 11 dagen per beroepsactieve persoon verloren aan afwezigheid wegens ziekte. De informatie verzameld in het kader van de Gezondheidsenquête laat echter niet toe de gemiddelde duur van elke afwezigheid van het werk te berekenen. Het gemiddeld aantal verloren arbeidsdagen kan dus zowel betrekking hebben op veelvuldige, maar korte afwezigheden als op een beperkt aantal, maar relatief lange afwezigheden.

De ruwe resultaten geven aan dat beroepsactieve vrouwen meer dan mannen minstens eenmaal afwezig van het werk waren in de referentieperiode, maar dit verschil kan worden terug gebracht tot verschillen in leeftijdsopbouw tussen beroepsactieve mannen en beroepsactieve vrouwen. Wat wél duidelijk is, is dat het gemiddeld totaal aantal dagen afwezigheid van het werk substantieel en statistisch significant hoger is bij vrouwen (11 dagen) dan bij mannen (8 dagen). Europees vergelijkend onderzoek waarin afwezigheid van het werk van beroepsactieve mannen en vrouwen wordt vergeleken, komt tot weinig eenduidige conclusies; in sommige Europese landen is sprake van een toenemend verschil qua ziekteverzuim tussen mannen en vrouwen; in andere landen lijken deze verschillen te verminderen. Een verklaring voor dit laatste fenomeen zou de groeiende vertegenwoordiging van vrouwen met gezondheidsproblemen of met een lagere jobmotivatie in de beroepsactieve bevolking (5).

Afwezigheid wegens ziekte is bij vrouwen het meest prominent in de jongere leeftijdsgroepen, en dit zowel in termen van (minstens eenmaal) afwezig te zijn geweest in het afgelopen jaar als in termen van (totale) gemiddelde duur. Wellicht heeft dit te maken met het feit dat vrouwelijke respondenten prenaatal en postnataal verlof mee in rekening brengen. Een vergoeding voor dit soort verlof wordt immers betaald door de ziekte- en invaliditeitsverzekering. Voor een volgende enquête is het dan ook aangewezen meer in detail te peilen naar de reden voor afwezigheid op het werk.

De proportie personen die aangeven in het afgelopen jaar wegens ziekte afwezig te zijn geweest op het werk daalt globaal genomen met de leeftijd, zonder echter statistisch significant te zijn. Een uitzondering vormt de laatste beroepsactieve leeftijdscategorie (55-64 jaar), waar terug een stijging wordt vastgesteld. Tegelijk is het gemiddeld aantal dagen afwezigheid wegens ziekte quasi constant bij mannen en daalt dit gemiddelde bij vrouwen. Dit lijkt de vaststelling te bevestigen dat jongeren meer frequent verzuimen, maar voor korte periodes, terwijl ouderen minder vaak verzuimen, maar voor langere periodes (2;6).

Van een samenhang tussen ziekteverzuim en opleidingsniveau is geen sprake. In deze speelt het opleidingsniveau uitgesproken een intermediaire rol; een lagere opleiding is geassocieerd met jobs in soms eerder penibele arbeidsomstandigheden – en dus met een hoger risico op werkgerelateerde aandoeningen, vooral fysieke gezondheidsproblemen, terwijl jobs die een hogere opleiding vergen dan weer geassocieerd worden met een hogere (psychologische) druk. De resultaten van de enquête laten echter niet toe de reden van de afwezigheid van het werk te achterhalen.

6. BIBLIOGRAFIE

- (1) Claeys E, Kittel F, Godin I, De Bacquer D, De Backer G. Bellstress III - Onderzoek naar determinanten van werkverzuim wegens ziekte bij mannen en vrouwen - Onderzoeksrapport. FOD WASO; 2007.
- (2) Securex. Het absentieïsme in België in 2013. Gent; 2014.
- (3) Schaufeli WBBAB, Van Rhenen W. How changes in job demands and resources predict burnout, work engagement, and sickness absenteeism. *J Organiz Behav* 2009.
- (4) CIPD. Absence management - Annual Report 2013. 2014.
- (5) Mastekaasa A. The gender gap in sickness absence: long-term trends in eight European countries. *European Journal of Public Health* 2014;24(4):656-62.
- (6) Cuyckens K, Flion I. Afwezig wegens ziekte... Statistisch jaarrapport arbeidsverzuim. Antwerpen: SD Worx; 2002.

7. TABELLEN

Tabel 1	Percentage van de beroepsactieve bevolking dat in de afgelopen 12 maanden afwezig van het werk was vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen, België	1104
Tabel 2	Gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen in de afgelopen 12 maanden bij de beroepsactieve bevolking, België	1105
Tabel 3	Percentage van de beroepsactieve bevolking dat in de afgelopen 12 maanden afwezig van het werk was vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen, Vlaams Gewest	1106
Tabel 4	Gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen in de afgelopen 12 maanden bij de beroepsactieve bevolking, Vlaams Gewest	1107
Tabel 5	Percentage van de beroepsactieve bevolking dat in de afgelopen 12 maanden afwezig van het werk was vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen, Brussels Gewest	1108
Tabel 6	Gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen in de afgelopen 12 maanden bij de beroepsactieve bevolking, Brussels Gewest	1109
Tabel 7	Percentage van de beroepsactieve bevolking dat in de afgelopen 12 maanden afwezig van het werk was vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen, Waals Gewest.....	1110
Tabel 8	Gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen in de afgelopen 12 maanden bij de beroepsactieve bevolking, Waals Gewest.....	1111

Tabel 1 | Percentage van de beroepsactieve bevolking dat in de afgelopen 12 maanden afwezig van het werk was vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen, België

EM09_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	35,9	(33,0-38,7)	35,8	(32,7-39,0)	2185
	Vrouwen	43,9	(41,0-46,9)	43,8	(40,6-47,0)	2010
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	41,8	(32,2-51,4)	42,0	(32,7-51,8)	217
	25 - 34	45,2	(40,4-50,0)	45,4	(40,7-50,2)	1035
	35 - 44	40,2	(36,2-44,1)	40,2	(36,3-44,2)	1197
	45 - 54	36,0	(32,2-39,9)	36,3	(32,5-40,2)	1158
	55 - 64	35,1	(30,1-40,2)	35,3	(30,4-40,5)	588
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	45,0	(29,3-60,8)	46,6	(31,0-62,9)	142
	Lager secundair	33,4	(27,0-39,7)	34,2	(28,0-41,0)	382
	Hoger secundair	39,1	(35,4-42,9)	39,4	(35,6-43,3)	1355
	Hoger onderwijs	40,6	(37,6-43,6)	40,4	(37,2-43,6)	2301
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	39,0	(35,8-42,2)	38,8	(35,4-42,3)	2031
	Halfstedelijk gebied	43,4	(39,0-47,9)	43,6	(39,0-48,3)	964
	Landelijk gebied	36,8	(32,9-40,7)	37,0	(33,1-41,1)	1200
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	41,5	(38,4-44,7)	41,6	(38,2-45,1)	1502
	Brussels Gewest	38,0	(34,4-41,6)	37,5	(33,8-41,4)	1108
	Waals Gewest	36,6	(33,2-40,0)	36,6	(33,1-40,2)	1585
JAAR	2013	39,7	(37,5-41,9)	.	.	4195

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 2 | Gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen in de afgelopen 12 maanden bij de beroepsactieve bevolking, België

EM10_1		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	8,1	(6,3-10,0)	8,8	(6,5-11,1)	2183
	Vrouwen	14,7	(11,8-17,6)	15,4	(11,9-19,0)	2004
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	12,8	(2,3-23,3)	13,0	(2,7-23,3)	217
	25 - 34	11,5	(7,6-15,4)	11,7	(7,8-15,6)	1032
	35 - 44	9,7	(7,2-12,2)	9,8	(7,3-12,3)	1195
	45 - 54	10,3	(7,6-12,9)	10,5	(7,9-13,2)	1157
	55 - 64	15,9	(10,2-21,5)	16,1	(10,4-21,8)	586
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	13,5	(7,4-19,6)	14,8	(7,8-21,8)	142
	Lager secundair	15,2	(9,2-21,2)	16,1	(10,0-22,2)	380
	Hoger secundair	12,6	(9,4-15,8)	13,4	(9,6-17,1)	1355
	Hoger onderwijs	9,6	(7,5-11,7)	10,2	(7,5-12,9)	2296
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	10,4	(7,8-13,0)	11,3	(7,8-14,8)	2025
	Halfstedelijk gebied	12,1	(9,2-15,0)	12,7	(9,4-16,0)	962
	Landelijk gebied	11,5	(8,1-14,9)	12,5	(9,0-16,0)	1200
VERBLIJFPLAATS	Vlaams Gewest	11,7	(9,3-14,2)	12,6	(9,5-15,8)	1500
	Brussels Gewest	5,9	(4,5-7,3)	6,8	(4,9-8,7)	1103
	Waals Gewest	12,1	(9,2-14,9)	12,9	(9,8-16,0)	1584
JAAR	2013	11,2	(9,5-12,9)	.	.	4187

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 3 | Percentage van de beroepsactieve bevolking dat in de afgelopen 12 maanden afwezig van het werk was vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen, Vlaams Gewest

EM09_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	39,4	(35,2-43,6)	39,6	(35,2-44,2)	778
	Vrouwen	44,0	(39,7-48,2)	44,0	(39,5-48,6)	724
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	45,2	(31,5-58,8)	45,5	(32,9-58,6)	83
	25 - 34	48,1	(41,2-55,1)	48,1	(41,3-55,1)	338
	35 - 44	41,7	(36,0-47,5)	41,7	(36,2-47,5)	464
	45 - 54	37,2	(31,7-42,8)	37,4	(32,1-43,1)	417
	55 - 64	36,8	(29,6-44,0)	37,0	(30,1-44,5)	200
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	59,9	(35,8-83,9)	60,6	(36,5-80,4)	34
	Lager secundair	36,7	(25,4-48,0)	37,9	(27,5-49,6)	101
	Hoger secundair	39,3	(34,3-44,3)	39,6	(34,5-45,0)	555
	Hoger onderwijs	42,6	(38,3-46,9)	42,7	(38,2-47,3)	811
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	41,1	(35,5-46,8)	41,1	(35,2-47,3)	459
	Halfstedelijk gebied	44,2	(39,3-49,1)	44,5	(39,3-49,9)	663
	Landelijk gebied	37,6	(31,5-43,6)	38,0	(32,1-44,3)	380
JAAR	2013	41,5	(38,4-44,7)	.	.	1502

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 4 | Gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen in de afgelopen 12 maanden bij de beroepsactieve bevolking, Vlaams Gewest

EM10_1		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	8,9	(6,2-11,6)	10,5	(7,1-13,8)	777
	Vrouwen	14,9	(10,6-19,1)	16,7	(11,3-22,2)	723
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	16,7	(0,5-33,0)	17,2	(1,3-33,1)	83
	25 - 34	11,2	(5,5-17,0)	11,3	(5,7-16,9)	336
	35 - 44	7,9	(5,4-10,5)	8,0	(5,5-10,5)	464
	45 - 54	11,2	(7,3-15,0)	11,4	(7,6-15,3)	417
	55 - 64	21,0	(11,4-30,5)	21,3	(11,7-30,9)	200
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	18,3	(8,3-28,3)	20,0	(9,6-30,5)	34
	Lager secundair	10,7	(4,3-17,1)	11,6	(5,1-18,2)	101
	Hoger secundair	12,9	(8,5-17,3)	14,3	(9,1-19,6)	555
	Hoger onderwijs	10,7	(7,5-13,9)	12,8	(8,5-17,0)	809
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	10,1	(5,7-14,4)	12,4	(6,2-18,6)	458
	Halfstedelijk gebied	12,3	(9,1-15,6)	13,7	(9,8-17,7)	662
	Landelijk gebied	12,6	(7,0-18,2)	14,6	(8,8-20,4)	380
JAAR	2013	11,7	(9,3-14,2)	.	.	1500

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 5 | Percentage van de beroepsactieve bevolking dat in de afgelopen 12 maanden afwezig van het werk was vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen, Brussels Gewest

EM09_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	32,3	(27,7-36,8)	32,2	(27,0-37,8)	588
	Vrouwen	44,8	(39,4-50,2)	44,9	(39,1-50,8)	520
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	44,6	(25,2-64,0)	45,0	(26,9-64,5)	51
	25 - 34	41,7	(35,0-48,5)	42,0	(35,5-48,7)	318
	35 - 44	39,4	(32,7-46,0)	40,0	(33,6-46,8)	299
	45 - 54	31,3	(24,6-37,9)	31,3	(24,8-38,6)	283
	55 - 64	34,9	(25,9-43,9)	35,1	(26,8-44,4)	157
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	28,6	(14,2-42,9)	30,3	(17,5-47,1)	47
	Lager secundair	33,6	(23,5-43,6)	34,7	(25,1-45,6)	112
	Hoger secundair	34,9	(28,0-41,8)	36,0	(28,7-43,9)	298
	Hoger onderwijs	40,5	(35,7-45,4)	40,7	(35,0-46,6)	643
JAAR	2013	38,0	(34,4-41,6)	.	.	1108

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 6 | Gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen in de afgelopen 12 maanden bij de beroepsactieve bevolking, Brussels Gewest

EM10_1		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	3,1	(2,1-4,2)	2,6	(1,3-3,9)	588
	Vrouwen	9,2	(6,5-11,9)	8,7	(6,3-11,1)	515
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	2,4	(1,0-3,8)	2,6	(1,0-4,3)	51
	25 - 34	7,4	(4,7-10,2)	7,6	(4,8-10,4)	317
	35 - 44	6,8	(3,6-10,0)	7,2	(3,9-10,5)	297
	45 - 54	3,2	(2,0-4,4)	3,4	(2,2-4,7)	282
	55 - 64	7,0	(2,7-11,4)	7,3	(3,0-11,6)	156
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	9,8	(0,0-26,3)	10,5	(-5,5-26,5)	47
	Lager secundair	8,1	(1,9-14,3)	8,4	(2,4-14,5)	111
	Hoger secundair	5,2	(3,1-7,3)	5,4	(3,2-7,6)	298
	Hoger onderwijs	5,6	(4,1-7,1)	4,9	(3,5-6,4)	640
JAAR	2013	5,9	(4,5-7,3)	.	.	1103

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 7 | Percentage van de beroepsactieve bevolking dat in de afgelopen 12 maanden afwezig van het werk was vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen, Waals Gewest

EM09_1		% (Ruw)	95% BI ruw	% (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	30,2	(25,9-34,4)	28,8	(24,5-33,6)	819
	Vrouwen	43,6	(38,9-48,4)	42,5	(37,6-47,5)	766
LEEFTIJDGROEP	15 - 24	32,3	(18,6-45,9)	30,6	(18,5-46,1)	83
	25 - 34	41,0	(32,6-49,5)	41,7	(33,6-50,3)	379
	35 - 44	37,3	(31,0-43,5)	37,1	(31,1-43,7)	434
	45 - 54	34,9	(29,4-40,4)	35,0	(29,7-40,8)	458
	55 - 64	32,3	(23,8-40,8)	32,0	(24,3-40,9)	231
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	29,0	(14,5-43,5)	29,5	(17,5-45,1)	61
	Lager secundair	30,0	(21,2-38,8)	30,2	(22,1-39,8)	169
	Hoger secundair	39,9	(33,3-46,5)	38,8	(32,4-45,5)	502
	Hoger onderwijs	36,3	(31,7-40,9)	34,6	(29,7-39,9)	847
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	36,8	(31,0-42,6)	35,4	(29,6-41,6)	464
	Halfstedelijk gebied	38,3	(29,9-46,7)	37,4	(29,4-46,1)	301
	Landelijk gebied	35,9	(31,1-40,7)	34,8	(29,9-40,1)	820
JAAR	2013	36,6	(33,2-40,0)	.	.	1585

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van logistisch regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

Tabel 8 | Gemiddeld aantal dagen afwezigheid van het werk vanwege persoonlijke gezondheidsproblemen in de afgelopen 12 maanden bij de beroepsactieve bevolking, Waals Gewest

EM10_1		Gemiddelde (Ruw)	95% BI gemid	Gemiddelde (Corr*)	95% BI stand	N
GESLACHT	Mannen	8,3	(5,3-11,2)	7,2	(4,2-10,2)	818
	Vrouwen	16,2	(11,5-20,9)	15,3	(10,9-19,7)	766
LEEFTIJDSGROEP	15 - 24	7,6	(0,0-16,5)	6,8	(-1,7-15,3)	83
	25 - 34	13,8	(6,9-20,7)	14,3	(7,4-21,1)	379
	35 - 44	14,2	(7,7-20,7)	14,3	(7,8-20,7)	434
	45 - 54	10,4	(6,3-14,4)	10,6	(6,6-14,7)	458
	55 - 64	9,7	(5,6-13,7)	9,7	(5,6-13,8)	230
OPLEIDINGSNIVEAU	Lager/geen diploma	7,7	(2,3-13,1)	7,9	(2,5-13,3)	61
	Lager secundair	21,3	(9,6-32,9)	21,5	(10,2-32,8)	168
	Hoger secundair	13,9	(8,3-19,5)	12,9	(7,7-18,1)	502
	Hoger onderwijs	8,8	(5,7-11,9)	7,2	(4,2-10,2)	847
URBANISATIEGRAAD	Stedelijk gebied	14,6	(9,1-20,0)	13,7	(8,4-19,0)	464
	Halfstedelijk gebied	10,2	(5,8-14,7)	9,6	(5,1-14,2)	300
	Landelijk gebied	10,4	(6,8-13,9)	9,6	(6,3-12,9)	820
JAAR	2013	12,1	(9,2-14,9)	.	.	1584

Bron: Gezondheidsenquête, België, 2013

*Correctie voor leeftijd en/of geslacht op basis van lineair regressiemodel (Belgische bevolking van 2013 als referentie)

© Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid

OPERATIONELE DIRECTIE

VOLKSGEZONDHEID EN SURVEILLANCE

Juliette Wytsmanstraat 14

1050 Brussel | België

www.wiv-isp.be